Стріха Виктор

АНТОЛОГІЯ

ФУТБОЛУ УКРАЇНИ

1921-1991

ТОМ 1

Черкассы-2020

« День, прожитий без футболу - втрачений день».
Ернст Хаппель.

Автор-упорядник – Стріха Віктор.

Технічний редактор – Ландер Юрій (Харків).

ЗМІСТ

ВСТУП

«*Антологія –*
збірка найхарактерніших творів кількох письменників певного жанру чи літературного періоду».

Шановні друзі, пропоную Вам перший том книги «АНТОЛОГІЯ ФУТБОЛУ УКРАЇНИ», яка складається з розділів:

- Чемпіонати УСРР 1921 - 1935;
- Збірна УРСР (УСРР) 1923 - 1979;
- Чемпіонати СРСР серед дублерів 1946 - 1991;

Другий том буде один великий розділ:

- Еврокубки 1965 - 1992

В третьому томі будуть розділи – «Міжреспубліканські та міжнародні матчі 1921 - 1935», «Старий футбол 191? - 1920», «Буковина 191? - 1944», «Закарпаття 191? - 1946, «Західна Україна 190? - 1939», «Діаспора-легіонери 191? – 1955», «Кубок УРСР 1936 - 38, 44 - 48, 72 - 76, 90 - 91», «Чемпіонат СРСР 1-а ліга 1970 - 1991».

За співпрацю хочу подякувати:
-по чемпіонату УСРР: Беззубченко Геннадій (Кривий Ріг), Вінцковський Тарас (Одеса), Гришаєв Геннадій (Донецьк), Загоруйко Леонід (Вінниця), Кабанець Олександр (Київ).
-по збірній УРСР: Андрейко Андрій (Ізраїль), Вінцковський Тарас (Одеса), Гнатюк Василь (Кривий Ріг), Гришаєв Геннадій (Донецьк), Загоруйко Леонід (Вінниця), Коломієць Анатолій (Київ), Люпа Богдан (Львів), Павлов Сергій (Латвія), Паук Олександр (Львів).
-по дублерах: Ландер Юрій (Харків), Лубінський Роман (Дніпро), Москаленко Дмитро (Дніпро), Шкіров Юліан (Луганськ).
-по єврокубках: Андрейко Андрій (Ізраїль), Баняс Володимир (Київ), Бабешко Олексій (Олександрівка), Вінцковський Тарас (Одеса), Гришаєв Геннадій (Донецьк), Ландер Юрій (Харків), Лубінський Роман (Дніпро), Люпа Богдан (Львів), Чуйко Олександр (Київ), Чурса Сергій (Кам'янське), Шкіров Юліан (Луганськ).

Вся основа книги побудована на матеріалах із преси.

Я маю дуже багато газетних звітів різної якості, і тому в книзі викладалися звіти тільки найкращої якості. А оригінали Ви можете отримати, написавши мені листа на електронну адресу.

Текст з преси збережений в оригіналі. Судді, склади, голи, тощо, які є в газетних звітах, повторно не набиралися.

Видання випущене на кошти автора.
Використовувати матеріали книги можна з дозволу автора
або з посиланням на автора.

Стриха Виктор, а/я-88, г. Черкассы, 18001, Украина.
Телефон: 8-(0472)-63-10-38. 80666195317.
Электронный адрес: victorstriha@ukr.net

ЧЕМПІОНАТИ УСРР З ФУТБОЛУ

1921

З 23.03 Олександрівська губернія перейменована на Запорізьку,
а 18.10 створена Кримська АРСР в складі РРФСР.

Турнір відбувся в рамках 1-го ВСЕУКРАЇНСЬКОГО СВЯТА ФІЗКУЛЬТУРИ

Харків, спортивний майданчик «Гельферіх-Саде», 11-18.09р.

(з 12 губерній УСРР участь приймали 7, а Херсонська надіслала дві команди: Миколаїв та Херсон):

«***Первая Олимпиада***.

Происходящие в настоящее время в Харькове состязания на первенство Украины по всем видам спорта еще вполне не развернулись, однако, общая картина спортивной жизни в крупных центрах Украины выяснилась.

Прежде всего нужно отметить, что несмотря на материальные и финансовые затруднения, которые весьма пагубно отражаются на нормальном развитии спортивных обществ, общий уровень, класс и техника наших спортсменов значительно повысились.

Существенную поддержку спортивным обществам и клубам оказывет Всевобуч, усилиями которого был создан в Харькове Олимпийский Комитет, проводящий в настоящее время свою первую олимпиаду.

Происходящие состязания по легкой атлетике, футболу и велосипедной езде собирают тысячи зрителей. Сбор с состязаний, за вычетом организационных расходов целиком поступает в пользу голодающих Поволжья.

В центре состязания розыгрыш футбольного первенства, в котором принимает участие 8 городов».

Газета «Коммунист» Харків, 15.09.1921.

1/4 фіналу: 11.09, **Харків - Херсон - 5-0**.
12.09, **Одеса - Катеринослав (нині Дніпро) - 5-1**.
13.09, **Миколаїв - Полтава - 7-0.**
14.09, **Таганрог - Київ - 1-0**
1/2 фіналу: 15.09, **Одеса - Миколаїв - 1-0**, гол: Жук.
16.09, **Харків - Таганрог - 2-1**.

Фінал: 18.09, **Харків - Одеса - 2-0**.

Харків: Микола Платов («Штурм»), Сергій Грушин («ОЛС»), Михайло Романтовський («Янус»), Іван Привалов, Микола Капустін (обоє «Штурм»), Іван Варженінов («ОЛС»), Костянтин Ус («ХПЗ»), Костіков («Унион»), Микола Кротов, Іван Натаров (обоє «Штурм»), Адам Бем («Унион»), Петро Міщенко, Євген Губарєв (обоє «ОЛС»).

Розыгрыш первенства Украины по футболу на Всеукраинской олимпиаде в г. Харькове.

На происходившем розыгрыше первенства по футболу на Всеукраинской олимпиаде в гор. Харькове. Сборная команда г. Николаева добилась значительных успехов дошла до полу-финала и лишь там проиграла Одессе со счетом 1:0. Особенно хорошо играла в этом состязании наша защита, нападение же бездействовало, из-за отсутствия лучших игроков, тяжелая болезнь не дала им возможность приехать.

В розыгрыше принимали участие 8 городов.

РЕЗУЛЬТАТ ИГРЫ:

11 сентября—Харьков—Херсон 5:0, победил Харьков. 12 сентября—Одесса—Екатеринослав. 5:1, победила Одесса, 13—Николаев—Полтава. 7:0, победил Николаев, 14—Таганрог—Киев. 1:0, победил Таганрог, 15—Одесса—Николаев, 1:0, победила Одесса, 16—Харьков—Таганрог, 2:1, победил Харьков.

18 сентября состоялся последний финальный матч на первенство Украины. После оживленной игры Харьков выиграл у Одессы со счетом 2:0. Таким образом первенство Украины на 1921 год досталось команде г. Харькова, второе Одессе, третье Николаеву и четвертое Таганрогу.

Кроме того, состоялись и товарищеские состязания 10 сентября играла Одесса—Полтава, 4:0 в пользу первой. 15 сентября—Херсон—Волчанск. 3:1 в пользу Херсона и 17 сентября играл Николаев—Киев. 2:0 в пользу Николаева.

На матчах присутствовал начальник частей Особого назначения и Всевобуча Укркрыма.

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 25.09.1921.

1922

ВІДБІРКОВІ ЗМАГАННЯ ПО РЕГІОНАЛЬНОМУ ПРИНЦИПУ, ГУБЕРНСЬКІ ОЛІМПІАДИ:

1-ША ДОНЕЦЬКА ГУБЕРНСЬКА ОЛІМПІАДА

Таганрог, 5-8.08.

5.08, **Дружківка («клуб ім. Ворошилова») - Таганрог («клуб ім. Артема») - 3-1**.
6.08, **Краматорськ («Металіст») - Юзівка (нині Донецьк) («СК ім. Леніна») - 2-1**.
7.08, **Дружківка - Горлівка («ФОГАЗ») - 1-0, Таганрог - Юзівка - 1-0**.
8.08, **Горловка - Таганрог - 1-1**.
8.08, фінал: **Дружківка - Краматорськ - 3-0**.
1 місце Дружківка, 2 м. Краматорськ, 2-3 м. Горлівка та Таганрог, 5 м. Юзівка.

(*Переможцем олімпіади були Таганрогці, але Дружківка не погодилася з результатами турніру, вважаючи свою команду кращою в Донецькому краї. Для підтвердження цього твердження вони заручилися підтримкою губернського центру Бахмута, після чого була організована альтернативна «спартакіада», учасниками якої, без дотримання будь-яких спортивних принципів, стали відверто слабкі господарі і дружківці. Здобувши перемогу над бахмутцями саме футболісти Дружківки вирушили на фінальний турнір Всеукраїнської Олімпіади*).

1. Футбол.
5-го августа, Дружковка—Таганрог 3:1
6-го „ Краматоровка—Юзовка 2:1
7-го „ 1) Дружковка—Горловка 1:0
2) Таганрог—Юзовка 1:0
8-го „ 1) Горловка—Таганрог 1:1
2) Финал Дружковка—Краматорская 3:0

1. Дружковка. 2. Краматорская. 3. Горловка и Таганрог и 1. Юзово.

Самым интересным матчем Олимпиады был безусловно матч Таганрог—Юзовка. Сравнительно большой класс игры и живость нападения, проявленные со стороны Таганрога, стойкая защита, не лишенная оргинальности тактика, со стороны Юзово—возбудила несомненный интерес в рядо наблюдающих и иногда неподдельное восхищение у спортсменов. Лучшие команды Донбасса в силу злой иронии и некоторых других причин проигравшие, сойдясь естественно показали лучшую игру.

Газета «Спортивный листок» Харків, 19.08.1922.

<u>Житомирська губернія</u>,
Фінал: **Житомир - Овруч - 8-0**.
<u>Київська губернія,</u>
під назвою «Тиждень спорта», Київ, 28.07-6.08: .?. .
<u>Харківська губернія</u>,
2-.?.08: .?. .
<u>Чернігівська губернія</u>,
Чернігів, 6-14.08: 1 м. Чернігів, 2 м. Містки, 3 м. Городнянський повіт.

ТУРНІР ВІДБУВСЯ В РАМКАХ 1-Ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ,

Харків, спортивна площалка «Гельферіх-Саде», 14-19.08:

1/4 фіналу: 13.08, **Одеса - Крим (неявка) - +:–**

Футбольный матч Одесса – Крым в виду не приезда последнего не мог состояться и был заменен игрой 2-ой Харьковской сборной и сборной командой Киева – Одессы, пополненной игроком 1 сборной Харькова Варженщиновым.

Этот матч особого интереса не представлял в виду несыгранности команды Одесса – Киев и окончился со счетом 3:0 в пользу 2-й сборной гор. Харькова. Из команды Киева – Одессы выделялись бек Лабковский и правый крайний форвард Коген. Харьков 2 выступил в следующем составе: голкипер Чикин; беки Казаков, Лазуненко; хаубеки Сухаребров, Шкутов, Винников и форварда Бизяев, Алферов, Фомин, Шпаковский, Левин. В этой игре лучше обычного играли Алферов, Шпаковский и Бизяев.

14.08, **Київ - Полтава - 3-0**.

Против ожидания футбольный матч Полтава—Киев закончился легкой победой последнего со счетом 3:0. Игры у обоих команд совершенно не было видно и даже все забитые голы имели какой то случайный характер.

У Киева выделялись бек Лабковский, хаубек Курбатов и правый аншид Бардадин; остальные же играли слабее обыкновенного.

Отлично играл у Полтавы бек Мирошниченко, которому порой приходилось подыгрывать за своего слабого партнера Буяновера.

Наиболее успешно играет в линии хаубеков Петер, а в линии форвардов Цикура, которому следует посоветовать оставить самостоятельную игру. Из молодого голкипера Полтавы Щербака может со временем выработаться классный игрок.

Киев выступал в следующем составе: вратарь Ямковой; защита Лабковский, Лиссов; полузащита Зенчик, Эйнеке, Курбатов и нападение Егоров, Бардыдын, Крупицкий, Товаровский, Миллер.

Полтава,—вратарь Щербак, защита Буяновер, Мирошниченко; полузащита Петер, Николаевский, Фишелев; нападение Нарциссов, Иволгин, Розановский и Цикура.

Судил матч Роман (Одесса).

Газета «Спортивный листок» Харків, 19.08.1922.

15.08, **Харків - Катеринослав - 2-0**.

В 4½ часа начался футбольный матч между Харьковом и Екатеринославом и, вопреки ожиданиям, команда Екатеринослава оказалась сильнее прошлогоднего. Екатеринославцы не только смогли защищаться, но вполне удачно переводили игру к воротам Харькова. Харьковская же команда играла чрезвычайно плохо и по такой игре можно не удивлятся, если она проиграет Николаеву или Одессе. Быть может Харьков сохраняет свои силы до полуфинала и финала, чтобы в них блеснуть своей обычной техникой и сыграностью на зло „врагам".

В начале первого хавтайма в свалке забил гол центр нападения Мищенко, а затем второй сильным шутом Кротов. Результат так и остался до конца матча 2:0.

У Екатеринослава героем этого дня был вратарь Чередниченко, игравший очень удачно и взявший несколько „мертвых мячей". Недурно играла защита и полузащита; а в нападении выделялись центр и правый крайний.

У Харьковцев превосходно играл полузащитник Привалов. Вся же остальная команда играла на много слабее обыкновенного.

Состав Екатеринослава следующий: вратарь Чередниченко; защита Шибаев, Омельченко; полузащита Шаповалов, Филиппский, Беланов; нападение Герусов, Белокуров, Арефьев, Лявданский и Леонов.

Харьков выступал в своем обычном составе: вратарь Романенко; защита Колотухин И., Романтовский; полузащита Привалов, Варжанинов, Капустин; нападение Бандурин, Натаров, Мищенко, Кротов и Казаков.

Судил матч Соколов (Николаев).

Газета «Спортивный листок» Харків, 19.08.1922.

15.08, **Миколаїв - Дружківка - 2-1**.
«*В сильной борьбе от начала до конца прошел второй матч этого дня между Николаевом и Дружковкой (Донбасс). На первых же минутах Дружковка забивает Николаеву первый гол, как странно пропущенный вратарем Норовым.*
Затем игра продолжается с переменным успехом как с той, так и с другой стороны.
Вполне серьезным противником явилась для Николаева Дружковка, ибо Николаев едва выиграл матч с преимуществом на один мяч при счете 2-1.
Приятно было видеть игру чисто пролетарской команды Дружковки, состоящей сплошь из рабочих шахтеров, показавших хорошую игру и по заслугам выигравшим на Донецкой Губолимпиаде у Таганрога с результатом 3-1.
Обычно для этого года слабо играли Николаевские форварда, ослабленные во втором хавтайме выбытием из строя их лучшего игрока Ассира-Гальперина. Защита и полузащита играли не совсем удачно.
Состав: Николаев - вратарь Норов; защита Антросов, Грушин II; полузащита Дмитриев, Шкапин, Грушин I; нападение Кондратенко, Ассир-Гальперин, Полегенький II, Кураба и Прокофьев.
Судил матч Дранкер (Одесса)».

Газета «Спортивный листок» Харків, 19.08.1922.

1/2 фіналу: 16.08, **Одеса - Київ - 5-2 (1-1, 1-1, 3-0, дод. час),** голи: Дранкер, .?.-Товаровський, .?. .

В этот же день был разыгран полуфинальный матч между командами Киева и Одессы.

В начале игры Киев получает первый мяч от одесского центра нападения Дранкера и все время одесские форварда теснят киевскую защиту, успешно отражающую все аттаки одесситов.

Понемногу игра переводится к голу Одессы и левый иксанд Киева, приняв свободный мяч, плассирует его в угол.

Отлично играет у Киева молодой вратарь Ямковой: из беков выделяется Лабковский и прилично поддерживает его Швецов. Превосходно играл „вездесущий" Курбатов, вложивший в игру всю свою энергию. Левый край Киева Миллер отчего „пугается" хаубека Одессы Чернобыльского и отдает ему все мячи. Правый край Егоров абсолютно никуда не годится и представлял из себя, особенно в первом хавтайме, пустое место. Лучше могли бы играть центральные форварда.

Очень живо ведется игра, быстро переводимая от гола до гола и больше всех приходится работать защите обеих команд.

Всю игру одесской защиты портит бек Садкевич, не умеющий ориентироваться на поле.

Оба хавтайма не дают преимущества ни той, ни другой команде и оканчиваются с результатом 2:2.

В добавочное время картина игры совершенно изменилась: Одесса, форменным образом „сидит" на воротах Киева. Обессиленная защита киевлян не может уже оказать того сопротивления, как раньше. Один за другим Одесситы проводят 3 мяча и заканчивают игру со счетом 5:2.

Хорошо играл у Одессы в роли бека Котов; приличная вся линия полузащиты и совершенно отсутствует сыгранность у форвардов.

Злочевский старается играть самостоятельно и чуть ли не с 40—30 метров шутует по голу. Хорошо играла правая сторона край Каген и инсайд Сердюк. Все же Одессе надо подтянуть свою линию форвардов, дабы иметь более лучшую игру.

Состав Одессы: вратарь Типикин; защита Садкевич, Роман; полузащита Шварц, Котов, Чернобыльский и нападение Каген, Сердюк, Дранкер, Злочевский и Левков.

Киев выступал в том же составе, что и с Полтавой, лишь вместо бека Лиссова играл Швецов.

Судьей матча был Варженинов (Харьков).

Газета «Спортивный листок» Харків, 19.08.1922.

17.08, **Харків - Миколаїв - 4-0 (1-0),** голи: Натаров (30, 65, .?.), Казаков (87).
«*В четверг 17 августа состоялся полуфинальный матч между командами Николаева и Харькова. С первых же минут игра приняла оживленный характер и сразу показала полное преимущество Харьковцев над своими противниками. Превосходно на этот раз играла пятерка форвардов, а особенно выделился своей классной игрой правый инсайд Натаров. Хорошо подыгрывали полулевый Бем и центр. Мищенко и слабее играли крайние форварда. В первом хавтайме Натарову удалось забить первым мяч на тридцатой минуте. Во втором хавтайме Николаев был совершенно «прижат» к воротам и только пытался безуспешно защищаться. На двадцатой минуте Натаров пушечным ударом забивает второй гол. Защита Николаева теряется еще больше и скоро получает третий мяч опять же от Натарова. Четвертый гол за три минуты до конца игры удается вбить левому краю Казакову.*
Таким образом матч окончился со счетом 4-0 в пользу Харькова.
Из Харьковской полузащиты снова выделился своей прекрасной игрой Привалов. Лучше обыкновенного играла защита. Вратарю Романенко совершенно не было «работы».

У Николаева хорошо играла линия полузащиты. Неудачна замена защитника Грушина - Мизерским. У нападения совершенно отсутствует сыгранность и их линия является самым слабым местом команды.
Харьков играл в следующем составе: вратарь Романенко, защита Роматовский, Колотухин И.; полузащита Привалов, Варженинов, Капустин и нападение Казаков, Бем, Мищенко, Натаров и Бандурин.
Николаев: вратарь Норов; защита Мизерский, Андросов; полузащита Дмитриев, Шкалин, Грушин; нападение Кондратенко, Стимаков, Полегенький, Прокофьев и Кураба. Судил матч Дранкер (Одесса)».

Газета «Спортивный листок» Харків, 26.08.22.

Фінал: 18/19.08, **Харків - Одеса - 1-0** (опротестований одеситами з тієї причини, що гол був забитий з положення поза грою), Привалов не забив пенальті; **- 2-1 (0-1)** (переграванння). суддя: Макаров (Катеринослав)/Соколов (Миколаїв),
Харків: Сергій Романенко («Штурм»); Михайло Роматовський («Янус»), Іван Колотухін; Іван Привалов (обоє «Штурм»), Іван Варженінов («ОЛС»), Микола Капустін; Микола Казаков, Микола Кротов, Іван Натаров, Бандурін, Олександр Шпаковський (всі «Штурм»).
В запасі: Адам Бем (всі «Штурм»), Петро Міщенко («ОЛС»), Іван Натаров, Бандурін, Олександр Шпаковський (всі «Штурм»).
«*В субботу 19 августа состоялся финальный футбольный матч между лучшими командами Украины: Харьковом и Одессой. Игра показала вполне превосходство Харькова над Одессой и окончилась со счетом 1-0 в пользу первого.*
Харьков так сильно теснил Одессу, что нападение последней целиком становилось на защиту своих ворот.
Во втором хавтайме Харьков имел случай увеличить результат, но Привалов «смазал» пенальти. У Одессы отлично играла пара беков Роман и Котов. В нападении лучшим игроком надо считать крайнего левого Левкова. Злачевский показал всю технику обводки, но он по-прежнему продолжает свою единоличную игру и совершенно не поддерживает своих партнеров. Неважно играет крайний правый Коген, упустивший несколько удачных моментов.
Игра имела ожесточенный и грубый характер и в результате ее было подбито несколько игроков. У Харькова как всегда, выделялся кумир Харьковской публики – Привалов и отлично играли форварда.
Неважно судил матч Макаров (Екатеринослав)».

«*В виду спорности гола, забитого Одессе, коллегия футбольных судей Всеукролимпиады, по протесту со стороны Одессы постановила считать гол забитым с офсайда и матч поэтому был переигран в воскресенье 20 августа.*
Игра началась в неблагоприятных условиях для Харьковцев, ибо им пришлось играть против сильного ветра.
В первом хавтайме, бешенно атакуя Харьков, Одессе удается забить в сутолоке гол и на этом хавтайм заканчивается. Во второй половине картина игры меняется: Харьков усиленно обстреливает Одессу и к концу игры общий результат становится уже в пользу Харькова.
Все усилия Одессы отквитать второй мяч не приводят ни к чему и свисток судьи Соколова (Николаев) фиксирует победу Харькова со счетом 2-1.
Таким образом Харьков второй год подряд берет первенство Украины.
Харьков выступал в следующем составе: вратарь Романенко; защита Кротов, Колотухин; полузащита Привалов, Варженинов, Капустин; нападение Казаков, Бем, Мищенко, Натаров и Бандурин.
В первом матче с Одессой бека вместо Кротова играл Романтовский.
Состав Одессы: вратарь Типикин; защита Роман, Котов; полузащита Садкевич, Шварц, Чернобыльский и нападение Левков, Злочевский, Сердюк, Дранкер, Коган».

Газета «Спортивный листок» Харків, 26.08.1922.

«*Закончен розыгрыш Первенства Украины. В финальном матче, как и в прошлом году, встретились Харьков и Одесса. 19 августа между этими городами был сыгран матч, давший результат 1:0 в пользу Харькова. Однако одесситы опротестовали забитый им мяч перед коллегией судей, которые признали протест уважительным и постановили матч переиграть, назначив его на 20 августа.*
20 августа сильно подбитым во время предыдущих матчей харьковцам пришлось вновь сразиться с одесской сборной. Играя против ветра, харьковцы в первой половине игры пропустили в свои ворота один мяч, не забив противникам ни одного. После перерыва инициатива всецело переходит к Харькову и после длительного и упорного обстрела ворот противника, харьковцам удается забить два мяча. Таким образом, общий результат игры 2:1, в пользу Харькова. Как общий недостаток розыгрыша футбольных матчей в нынешнем году, нужно отметить полное отсутствие авторитетных судей».

Газета «Коммунист» Харків, 1922.

«Фінальний матч, що відбувся 19 серпня між Харковом і Одесою не було визнано колегією суддів після оскарження Одесою, яка заявила, що забитий Харковом гол було дано в outside, і через це 20 серпня матч переграли. Харківська команда виступала в слабішому складі - не було кращого на Вкраїні бека Зомановського.

Одеса з самого початку починає виявляти неприпустиму грубість, в наслідку чого майже всіх харків'ян було підбито. В першому хавтаймі одещане невпинно бомбардували ворота Харкова, але забити їм пощастило тільки 1 гол і перший хавтайм було закінчено 1-0 на користь Одеси.

Після перерви харків'яне «підтяглися» і не зважаючи на грубість гри одещан, невпинно обстрілюють гол одещан і тільки чудова гра одеського захисту і звичка харків'ян «мазать» перед самими воротами врятували Одесу від багатьох голів; однак харків'яни врешті забили 2 м'яча у ворота Одеси, не пропустивши жодного в свої. Таким чином і цей матч було закінчено на користь Харкова 2:1 і Харків вдруге взяв первенство України що до футболу. З окремих харків'ян слід відзначити голькіпера Романенка, хаубека Привалова і всю лінію форвардів; з одещан - увесь захист і форварда Злочевського».

Газета «Вісти» Харків, 22.08.1922.

Одесса—Крым. Игра не состоялась за отсутствием команды Крыма.

Киев—Полтава 3:0. Судя по местным играм ожидали победу Полтавы, поэтому легкая победа Киева оказалась сюрпризом.

Харьков—Екатеринослав 2:0. Против ожидания Екатеринослав оказал очень серьезное сопротивление харьковцам, забившим оба мяча в самом начале игры.

Николаев—Дружковка 2:1. Команда Дружковки, состоящая из рабочих-шахтеров, заставила Николаев выложить все.

Одесса—Киев 5:2. Живая и интересная игра, которая кончается с результатом 2:2. В добавочное время киевская команда оказывается обессиленной и пропускает три мяча. У Киева играл „спортовик" И. Егоров.

Харьков—Николаев 4:0. Несмотря на превосходную игру Харькова первый мяч забивается не скоро и до перерыва результат 1:0. И во второй половине 20 минут игра без результата.

Харьков—Одесса 1:0. Грубая игра с сильным перевесом Харькова. Единственный забитый мяч вызвал споры; коллегия футбольных судей Олимпиады признана мяч вбитым с „оффсайда" (!), почему игра была повторена и закончилась опять победой Харькова 2:1.

Журнал «Всеобуч и спорт» Ленінград, 23.09.1922.

Задня сторона фотографії:

Сборная команда г. Харькова
1922 год. победители на Украине
Верхний ряд слева:
Вишник Левин Б. Натарий Шпаковский А.
Бем А. Бизяев Павлов С.
второй ряд: Альперт Я. Варжецинов,
Каптерин Н. Макеев М.
сидят: Ордин Л.-судья, Казаков И.
Романенко Е. вратарь Кузуненко И.

1923

ВІДБІРКОВІ ЗМАГАННЯ ПО РЕГІОНАЛЬНОМУ ПРИНЦИПУ, ГУБЕРНСЬКІ ОЛІМПІАДИ:

Волинська губернія, Житомир, 20-22.07:

Волынская губернская Спартакиада.

20, 21 и 22 июля в Житомире была проведена 2-ая Волгуболимпиада, которая как по достижениям, так и по количеству участников и организации далеко превзошла Олимпиаду 1922 г.

На Олимпиаде были розыграны: Легкая атлетика, Футбол, Гимнастика и велоспорт.

Первенство Волыни по футболу взял Житомир, выиграв у Коростеня со счетом 3:0. Второе место Коростень, выиграв и Шепетовки со счетом 5:0. На третий день Олимпиады состоялся один из интереснейших матчей этого года,—матч Сборная Волынь—Унион (лучшая команда г. Житомира).

Матч закончился в ничью с счетом 1:1.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

Донецька губернія, Таганрог, 23-26.08:

Олимпиада губернии.

23/VIII	Дружковка-Чулковка.	Юзовки.	2:1	Дружковки.
24/VIII	Дружковка-Таганрог.	„	4:0	„
26/VIII	Дружковка-Юзовка.	„	2:0	„

Состав Дружковки: Пронин, Полунин, Савченко, Евдокимов, Инюхин, Ковалев, Яновский, Каменев, Куценко, Овчаренко и Лебеденко. Вся работа ведется активно и энергично культотделом совместно с Завкомом и Наркомом, но считаю необходимым отметить энергичную работу Председ. Спорта Я. И. Иванченко по спорту: многим обязана спортсекция ему. Получил от рабочих спортсменов звание почетного Председателя Спорта в Дружковке.

Взявши первенство округа Дружковка выехала на губернскую Олимпиаду в Юзовку, где выиграла первенство Донбасса. Теперь получивши другой год первенство Донбасса, Дружковка едет на днях на Всеукраинскую Олимпиаду в гор. Харьков. В праздник междуна-

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

23.08, Юзівка, **«.?.» Чулківка** (нині в складі Донецька) **- «Металіст» Дружківка** (зайняли 1 місце) **- 1-2.**
24.08, Юзівка, **«Клуб ім. Артема» Таганрог** (зайняли 3 місце) **- «Металіст» Дружківка - 0-4**.
26.08, Юзівка, **«СК ім. Леніна» Юзівка** (зайняли 2 місце) **- «Металіст» Дружківка 0-2**.
Дружківка: П.Пронін, І.Полунін, В.Савченко, П.Євдокимов, В.Інюхин, Ковальов, М.Яновський, П.Каменєв, А.Куценко, В.Овчаренко (граючий тренер), І.Лебеденко.

Київська губернія, 11-19.08, Київ:
Фінал: Київський пролетарський яхт-клуб, Київ-вища військова школа ім. Каменєва, Київ 2-0.

Крим:

Первенство Крыма по футболу за 1923 год.

Первенство Крыма было розыграно за неделю до Всеукраинской Спартакиады с целью выяснения лучшей команды Крыма.

К сожалению, в виду отказа в оплате проезда, не смогли явиться Керчь и Феодосия, обладающие, особенно Керчь, довольно сильными командами. Отсутствовала Евпатория. По жребию в первый день (1-е сентября) встретились Севастополь—Джанкой (8:0 в пользу Севастополя).

Финальный матч Севастополь—Симферополь пришлось розыгрывать два дня. В первый день замечательно интересная и живая игра закончилась в ничью — 1:1, но зато на другой день Рекс напряг все свои силы и, благодаря превосходству и спаянности, тактике и, отчасти, грубости, добился победы со счетом 2:0.

Состав Севастополя „Рекс":
Залесский;
Степаненко I, Богоявленский,
Шаленин, Тарасов, Москвитин,
Готта, Константинов, Степаненко II, Шевченко, Стеблин.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 1, 1924.

Одеська губернія:

§ 2. Всеукраинские соревнования разыгрываются с 5—15 сентября с. г. в городе Киеве. Губернские состязания в г. Одессе с 30 августа—1 сентября с. г.

Газета «Херсонский коммунар» Херсон, 30.07.1924.

1/2 фіналу: Херсон-Миколаїв 0-1 (Херсон при рахунку 0-1 пішов з поля, перемога присуджується Миколаєву), Одеса-Єлисаветград (нині Кропивницький) 7-0.
Фінал: 13.08, Одеса, Миколаїв-Одеса 0-3.
«*Спорт. На губернскую Олимпиаду.*
27 июля с.г. состоялось заседание совета физкультуры на котором разбирался вопрос об участии Елисаветградских спорт-клубов в губернской олимпиаде, назначенной в Одесса на 12 августа с.г. Совета постановил послать на Олимпиаду 65 чел. Спортсменов. В число посланных входят товарищи от завода "Красная Звезда", клубов, Опроко, Кавшколы и др. Секций. Вся работа по подготовке к олимпиаде поручена доктору Каминскому».

Газета «Красный путь» Кропивницький, 1.08.1923.

СПОРТ-ОЛИМПИАДА.

Живо и интересно проходит губернская олимпиада.

Начали с футбольных состязаний.

Николаев КСМ—ОКФ.

В предолимпийской неделе СКФ встретился с николаевским комсомолом. Матч закончился 1:1. Ужасно грубо играли ОКФ'цы.

Николаевский комсомол показал красивую и спокойную игру.

Сборная Одесса — сборная Елисаведград.

Победа Одессе досталась легко.

Елисаведград ушел с поля имея в сетке 7 мячей.

Сборная Николаев— сборная Херсон.

За 10 минут игры (в виду дождя) николаевцы вбили 1 гол херсонцам.

Николаевск. КСМ—Одесск КСМ.

Все были уверены в победе Николаева, но выиграли одесситы со счетом 2:0 (один с пеналя) не смотря на потуги гостей они играли безусловно хуже и слабее одесских комсомольцев.

Сборная Николаев—сборная Одессы.

Явился матчем исключительным по красоте.

Обе команды одне из лучших на Украине.

Матч выиграли одесситы при счете 3:0.

Газета «Молодая гвардия» Одеса, 22.08.1923.

В розыгрыше первенства губернии по футболу участвовали сборные команды Херсона, Елисаветграда, Николаева и Одессы. Для выяснения участников финала играли Херсон—Николаев и Одесса—Елисаветград. Вскоре после начала первой игры Херсон, уже имевший в своей сетке один мяч, всем составом ушел с поля; победительницей была признана команда Николаева. Одесса легко выиграла у слабой команды Елисаветграда со счетом 7:0.

Финальный матч Николаев—Одесса закончился с результатом 3:0 в пользу Одессы; таким образом, первенство по футболу довольно легко выиграла Одесса.

Журнал «Известия спорта» Москва, № 27-28, жовтень, 1923.

Подільська губернія, 29.07-15.08 (вперше):
Фінал: 15.08, Вінниця, **«СКЛ» Жмеринка - Проскурів (нині Хмельницький) - 3-1**.

Харківська губернія, 18-28.08, Харків: .?. .

ТУРНІР ВІДБУВСЯ В РАМКАХ 1-Ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПАРТАКІАДИ

Харків, 8-18.09. Команди було поділено на три групи:

(*Спочатку планувалося, що фінальний турнір пройде за участю 12 команд, які представляли всі 9 губерній УСРР (Волинську, Донецьку, Катеринославську, Київську, Одеську, Подільську, Полтавську, Харківську та Чернігівську, а також Республіку Крим (РРФСР)), при чому Катеринославська і Одеська губернії мали делегувати по 2 представника. Команди були розбиті на 3 групи по ліговому принципом (відповідно до своєрідним «рейтингам» за підсумками минулого сезону).*
В 1-й групі повинні були розіграти чемпіонство футболісти Харкова, Одеси, Києва та Миколаєва, у 2-й групі змагалися б спортсмени Дружківки, Катеринослава, Полтави та Криму, а в 3-й групі-футболісти Запоріжжя, Чернігова, Вінниці і Житомира. Втім, ще до початку ігор запорожці відмовилися від участі в змаганнях, і щоб не міняти турнірну сітку, були замінені спортсменами юзівського спортклубу імені Леніна.
Однак, неявка на змагання футболістів Києва, Миколаєва та Чернігова внесла серйозні корективи в плани організаторів, яким довелося перекроювати програму змагань. При цьому головного болю додали і одесити, оскільки в стартовому матчі турніру футболісти програючи після голу зі штрафного харків'янам 0-1, самовільно покинули поле і повернулися додому, вибувши, таким чином, з подальшого розіграшу. Було вирішено, що команда, яка обіграла всіх в 3-й групі, продовжує турнір, піднявшись до 2 групи. Паралельно з цим команди 2-ї групи також виявлять між собою переможця. Надалі дві кращі команди 2-й і 3-ї груп зіграють матч за вихід в 1-ї групи, де і визначиться чемпіон в протистоянні з харків'янами).

Група 1
1/2 фіналу: 8.09: **Харків - Миколаїв** (неявка) **- +:−**, **Одеса - Київ** (неявка) **- +:−.**
Фінал: 12.09, **Харків - Одеса - 1-0 (0-0).** Ст. «Гелферіх-Саде», суддя: Степан Романенко (Харків).

Харьков—Одесса—1 : 0.

Долгожданный матч между двумя сильнейшими городами Украины Харьковом и Одессой состоялся 12-го сентября.

Задолго до начала игры громадное поле „Саде“ было окружено тесным кольцом зрителей.

По свистку судьи Романенко, Харьков начинает игру. С первых же моментов Одесситы проявляют ряд грубых приемов, играя на „силу“. Харьковцы отвечают тем же. Судье удается успокоить игроков лишь по прошествии 10—15 минут, после чего игра делается более корректной, но с чрезвычайно быстрым и энергичным темпом. Все усилия обоих сторон не приводят не к чему и первая половина заканчивается в ничью.

Вторая половина игры также долго проходит без результата, несмотря на то, что ворота команд не раз бывали в критическом положении. За пять минут до конца игры мяч посланный Харьковцем от вратаря Одессы и штанги попадает на черту ворот. Подымается невообразимый шум и крик публики: „был“, „голь“... Судья не засчитывая мяча, продолжает игру. Харьковцы энергично наседают на ворота Одессы, защита последней яростно защищается. За минуту до конца Одесса получает „пенальти“ крепко вбитый Харьковцем—Грушиным. Взволнованные и потерявшие всякое самообладание Одесситы допускают позорный и ничем не оправданный поступок—демонстративно уходят с поля. Состав Харькова: Норов (Штурм), Грушин и Фомин К. (КФКП), Капустин, Кротов и Привалов (все Штурм), Казаков, Алферов (оба Штурм) Шпаковский (КФКП), Натаров и Левин (Штурм).

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

«***Харьков – Одесса. Финал 1-ой группы.***

Из-за неприезда сборных Киева и Николаева в 1-й группе был сыгран только один матч: Харьков – Одесса. …

Уже за полчаса до начала матча трибуны и места перед полем игры заполнены десятитысячной толпой.

Короткий свисток рефери... выбег команд... выбор ворот и игра началась. С первых же моментов игры бросается в глаза, что «сила нашла на силу». Попеременно мяч переходит, с одной стороны поля на другую, оставаясь довольно долго в игре то у ворот харьковчан, то у ворот одесситов...

Все же ворота последних бывают чаще в критическом положении, но прекрасная игра вратаря и беков не дает возможности харьковскому нападению что-либо сделать.

Одесское нападение играет сыграннее и продуманней харьковского, но все их комбинации разбиваются прекрасной игрой харьковской защиты и полузащиты.

Среди первого хавтайма одесситы начинают играть грубо, делая целый ряд «фолов». Харьковцы начинают отвечать тем же и игра переходит «на силу», становясь моментами до безобразия грубой.

Во второй половине игры, Харьков заметно наседает на ворота Одессы, игроки которой начинают выдыхаться. Однако невезение преследует харьковчан и несколько прекрасных мячей «мажутся», а другие перехватываются вратарем Одессы.

За 2 минуты до конца игра ведется у ворот Одессы, один из игроков которой делает «генц» на штрафной площадке и Харьков при громких аплодисментах вбивает «пенальти».

Одесситы недовольные (чем, так и не выяснено) покидают поле, делая этим самый некрасивый, который может существовать в спортивном мире, поступок против спортивной этики.

Игра закончилась таким образом на полминуты раньше со счетом 1:0 в пользу Харькова.

У Одессы прекрасно играл бек Роман, левый край в нападении и центр-хавбек.

У харьковцев очень хороша была защита, в особенности Грушин, Кротов и Привалов. В нападении хороши были Шпаковский, Натаров и Левин.

Большим недостатком харьковцев является отсутствие хорошего левого края».

Газета «Пролетарий» Харків, 13.09.1923.

«*Відбувся фінальний матч 1-ї групи футбольних команд Одеса — Харків. Обидві команди грали в такому складі: Одеська — вратарь Типикан, оборона — Роман і Котов, півоборона — Садкевич, Найдер, Чорнобильський, напад зліва — Прокофьев, Коваль, Зинкевич, Злочевський і Коген. Харківська — вратарь Норов (Штурм), оборона — Грушин і Фомин (обидва КФКП), півоборона — Капустин, Кротов і Привалов (всі Штурм), напад — Казаков, Алферов (Штурм), Шпаковський (КФКП), Натаров і Левин (Штурм). Гра, надзвичайно жива, з натиском, скінчилася тим, що виграв Харків (1:0), причому гол забитий був з штрафного удару і правильність його розбиратиметься в колегії суддів*».

Газета «Вісти» Харків, 14.09.1923.

«*Одесса и Харьков сыграли наконец 12 сентября свой решающий матч. Богемский и Дюпперон не приехали: первый - по неизвестной причине, второй - потому, что поздно получил предложение.*
Матч собрал громадное количество публики: поле было ограничено сплошной, в несколько ярусов, стеной зрителей.
По свистку рефери С. Романенко Харьков начал игру. На первых же минутах Одесса допустила ряд грубых приемов, что обозлило харьковцев, постаравшихся отплатить одесситам той же монетой. Минут 10-15 поле представляло крайне неприглядную картину: игроки один за другим летели на землю. Публика подняла шум, требовала удаления отдельных игроков с поля, раздавались свистки.
Наконец игра приняла нормальный характер и пошла в исключительно быстром темпе. Однако ни одна команда перевеса не имела и свисток рефери закончил первый хавтайм со счетом 0-0.
Во втором хавтайме игра приняла напряженный характер: неоднократно голи обоих сторон ставились в опасное положение. И всетаки результата ни одна команда не добилась. Наконец за 5 мин. до конца матча харьковцы сильно насевшие на ворота Одессы, хорошим шютом попадают в голь противников и мяч от голькипера и штанги падает на черту голя Одессы.
Спорный момент: был мяч в голе или нет?
Рефери решает - не был и матч продолжается. За 1 минуту до конца игры Одесса получает пенальти и харьковец Грушин страшным шютом вбивает первый и единственный мяч Одессе. В знак протеста Одесса покидает поле - поступок крайне некрасивый, тем более, что команда ушла с поляны тогда, когда рефери назначил, кстати сказать, совершенно основательно, пенальти, а когда мяч припечатался уже к сетке Одессы. Этот поступок Одессы должен быть заклеймен. Матч засчитывается Харькову со счетом 1-0.
Одесса на этот раз выставила свой лучший состав. Прекрасно играли: бэк Котов, крайний хавбэк Чернобыльський, крайние форварды Прокофьев и Кочен. Чернобыльський портит себе игру, систематически допуская грубые приемы.
Игра Одессы оставляет большое впечатление: крепкая, хорошо спаянная, команда, прекрасно сыгравшаяся, гибкая и живая.
Состав Харькова был изменен и вряд ли в лучшую сторону: на правом краю играл Левин, форварда центра - А. Шпаковский и левого инсайда - Алферов. Остальной состав прежний. Очень хорошо вел игру Шпаковский, Казаков - слабее обычного: слабые подачи, ни одного удачного шюта по голу. Хорош Натаров. Крайние хавбэки Привалов и Капустин, прекрасно «держали» крайних форвардов Одессы.
Очень хорошо играл бэк Грушин. Гольман Норов не получил ни одного серьезного мяча и показать себя не мог.
По окончании матча тысячная толпа, волной залившая поле, устроила харьковчанам шумную овацию».

Газета «Коммунист» Харків, 14.09.1923.

«***Итоги матча Одесса - Харьков.***
Получивши поражение от харьковской команды одесские футболисты подали протест, в котором не признали себя побежденными.
Мотивом для протеста одесситов служит следующее обстоятельство: когда перебивали одесситам «пенальти», то второй раз бил не тот игрок, который бил первый раз «пенальти».
Одесская команда заявила, что согласна переиграть матч, но в другом (нейтральном) городе и при нейтральном (из другого города) рефери.
Харьковские футболисты согласились переиграть матч и предложили в свою очередь играть в Харькове, и выбрать рефери из одесских футболистов или кого, предложит одесская команда.
Одесситы не согласились и уехали.
Матч засчитан лигой в пользу Харькова – 1-0».

Газета «Пролетарий» Харків, 14.09.1923.

«***На святі «Спартакіади».*** *Харків, 12 вересня.*
...Сьогодні буде найцікавіший матч у футбол на першенство України. Беруть участь Харків і Одеса. Од Одеси, по чутках, бере участь Богемський, який зі значним успіхом виступав у Франції й Празі. З огляду на велике значіння матча з Петрограду виїздить для участі в журі знаменитий теоретик спорту...»

Газета «Більшовик» Київ, 18.09.1923.

«***Футбольный матч Одесса - Харьков.***
В Харькове на всеукраинской олимпиаде состоялось футбольное состязание между сборными командами Одессы и Харькова на первенство Украины. С первой же минуты игры обе команды стали применять грубые приемы, что вызвало неудовлетворение публики, которая потребовала удаления с поля отдельных игроков. После замечания рефери игра приняла нормальный характер. Однако, ни одна из команд не имела перевеса и первый хафтайм закончился безрезультатно.

Второй хафтайм отличался темпераментной игрой, причем ворота и Одессы и Харькова не раз были в опасном положении, но прекрасная защита харьковцев и одесситов спасала команды от поражения.
За 5 минут до конца матча харьковцы повели мяч к воротам Одессы и сильным шютом послали его в гол. Голкипер концом пальца, а также штанга выбивают спорный мяч и судья выносит решение о непризнании гола. Осталась минута до конца матча. Одесса получает пенальти, которого одесская команда не признает и покидает демонстративно поле. В это время Харьков сильным шютом вбивает гол. Матч засчитывается со счетом 1:0 в пользу Харькова. Одесская команда опротестовала это решение и требует назначения нового матча».

Газета «Известия», Одеса, 21.09.1923.

«***Почему было опротестовано проигранное очко.***
Прибывшие из Харькова игроки передают следующие подробности матча нашей команды с Харьковом.
Рефери матча с первых же минут игры допустил ряд неправильностей в пользу харьковцев. Первый и второй хавтаймы закончились в ничью. Рефери, однако, даже не предупредив капитана одесской команды произвольно затянул второй хавтайм. На 47 мин. нашей команде бьют пенальти. Голкипер т. Типикин мастерски отводит страшный шют харьковского игрока. Но рефери, мотивируя будто бы неправильными приемами нашего голкипера, предлагает харьковцам повторить пенальти. Со второго штрафного удара гол был вбит. Наша команда тогда демонстративно покидает поле.
Протест, составленный нашей командой, подписан также представителями всех городов и воинских частей, участвовавших в олимпиаде».

Газета «Известия», Одеса, 22.09.1923.

Как прошел матч Одесса—Харьков.

Гвоздем происходившей всеукраинской спартакиады был футбольный матч Одесса—Харьков.

Проведение матча было решено поручить Дюперону; последний не прибыл, и Свисток вручен был харьковскому судье Романенке.

Матч начался.

Через пятнадцать минут игра приняла ровной характер, и мяч переходил от одних ворот к другим, временами задерживаясь на центре.

Первый хавтайм закончился в ничью.

Во втором хавтайме вся инициатива нападения у Одессы, которая рядом комбинаций подходила близко к харьковскому голу, но защита последнего отправляла мяч обратно.

Бывали прорывы к голу Одессы, но они носили характер прорыва отдельных игроков, и быстро ликвидировались одесской защитой.

Истекли последние 45 минут, матч должен был закончиться. но рефери продолжал игру, не получив на то санкцию капитанов команд: кроме того, наступившая темнота мешала продолжению игры.

К этому моменту игра сосредоточилась на половине Одессы, и Харьков подходил близко к голу.

На 47-ой минуте (второго хавтайма) рефери присуждает Одессе пенальт.

Пенальти бьет Привалов.

Голкипер Одессы Тапикин настороже.

Свисток, шют, бросок голкипера—и мяч полетел мимо.

Харькову нужна победа.

Рефери, зная, что его решения безапелляционны, присуждает штрафной удар перебить.

На этот раз бьет пеналь Грушин, и Одесса получает гол. Это произошло на 49-ой минуте.

Считая, что действия рефери были неправильны, одесская футбольная команда подала протест, который подписали представители спорторганизаций всех городов Украины, Крыма и Донбасса.

На поданный протест до сих пор ответа не последовало.

А мы хотели-бы его узнать.

Представитель одесского Губсовета физкультуры на Всеукрспартакиаде Л. КОГЕН.

Газета «Молодая гвардия» Одеса, 15.10.1923.

<u>Група 2</u>, 10-13.09:
1/2 фіналу: 10.09, **Дружківка - Полтава - 5-1**. Суддя: Олександр Левітін (Харків).
Дружківка: П.Пронін, Василь Савченко, Іван Полунін, Володимир Інухін, Ковальов, Павло Євдокимов, Михайло Яновський, Василь Овчаренко, Петро Каменєв, Олександр Куценко, Іван Лебеденко (всі «Металіст»).
Полтава: Стахович, Христенко, Стелабайм, М.Петер, В.Петер (обоє «Сокол»), Жуков, Разановський («Сокол»), В.Гулак («3-й держмлин»), Шульман, К.Ткацунов, Фурс.

«*Вчера, 5 1/2 часов вечера встретились футбольные команды г. Полтавы и Дружковки. Матч прошел в вялом темпе и представлял собой тренировку в гол полтавцев. Игра закончилась в пользу Дружковки со счетом 5-1. У дружковцев хороши края и особенно полузащита. У полтавцев слабо нападение, и лишь левый край иногда наседал на гол*».

Газета «Пролетарий» Харків, 11.09.1923.

«*Один зіграний матч Дружківка (Донбас 1-й) — Полтава закінчився наслідками 5:1 на користь першої.*
Поразку можна пояснити тим, що в Полтаві футбол поширений недостатньо і збірна не могла одержати такої техніки та класу, як стара команда Дружківки. Дуже гарно реферував матч т. Левітін».

Газета «Вісти» Харків, 14.09.1923.

11.09, **Крим - Катеринослав - 2-1 (0-1).** ст. «Саде», суддя: Степан Романенко (Харків).
Крим: Василь Солодун («Санітас» Сімферополь), Андрій Степаненко, Олександр Богоявлєнский, Іван Москвітін, Петро Тарасов, Олексій Степаненко (всі «СКСЛ» Севастополь), Семен Магідсон, Костянтин Бастіянов (обоє «Санітас» Сімферополь), Сергій Шевченко, Дмитро Константинов (обоє «СКСЛ» Севастополь), Віктор Маловічко («Санітас» Сімферополь).
Катеринослав: Макаров, Федір Арефєв, Іван Білокуров, Григорій Левданський, Іван Гусак (всі «Рабфак»), Сергій Смольченко («Желдор»), Микола Чередніченко («Рабфак»), Андрій Шаповалов, Михайло Скитенко, Анатолій Смоляков (всі «Желдор»), Левданський.
«*… Зная недавнюю игру крымчан на товарищеском матче с Дружковкой, можно было ожидать, что екатеринославцы легко справятся с южанами. Но крымская команда, выступившая с измененным составом, с первых же минут игры сразу начинает оказывать сильное сопротивление, переходя моментами в энергичную атаку. Однако, несыгранность нападения и хорошая игра вратаря екатеринославцев, сводят на нет атаку крымчан.*
На 20 мин., нападению екатеринославцев удается прорваться к воротам противника и вбить довольно слабый мяч, который крымский вратарь «прозевал».
Во второй половине, крымчане ведут игру более энергично и уверенней и на 5 мин. вбивают ответный гол. Затем игра принимает более оживленный характер, с заметным перевесом Крыма. На 25 мин. екатеринославцы получают второй гол и все их старания отквитать мяч оканчиваются неуспехом.
Игра закончилась со счетом 2-1 в пользу Крыма…».

Газета «Пролетарий» Харків, 12.09.1923.

«*Багато де-чого чекали від цього матчу. Катеринославців вважали за непоганих футболістів і всі були певні у їхній перемозі над досить молодою і слабкою командою Криму.*
Проте, з самого початку кримчани стали насідати на ворота катеринославської команди і тільки чудова гра воротаря Макарова не раз рятувала ворота від голу.
Врешл-решт, напад Катеринославу «розлютувавшись» забиває гол кримчанам, які хутко відповідають на нього, вбиваючи крім того ще один. Наслідки гри 2-1 на користь Криму.
Підчас гри, увесь час перевага була на боці кримських футболісті в, хоча цього й не чекали.
Обидві команди досить класні, вимуштровані й мають дуже гарний напад, що надзвичайно варто для гри.
Лінія напівоборони у кримчаків була слабка через недогляд крайніх, що були увесь час не на своєму місці. Гру «вивозив» майже увесь центр напівоборони, до речі, класний грач. Гарна також оборона з дуже могутнім ударом.
Катеринославці мали досить гарну оборону (хавів і беків) і особливо гарний у них був воротар, що взяв кілька трудних м'ячів. У них тільки напад не такий, як слід.
Взагалі наслідки несподівані».

Газета «Вісти» Харків, 13.09.1923.

Фінал: 13.09, **Дружківка - Крим - 2-0 (0-0).** Суддя: Степан Романенко (Харків).
Дружківка: П.Пронін, В.Савченко, І.Полунін, В.Інухін, Ковальов, П.Євдокимов, М.Яновський, В.Овчаренко, П.Каменєв, О.Куценко, І.Лебеденко.
Крим: В.Солодун, А.Степаненко, О.Богоявлєнский, І.Москвітін, П.Тарасов, О.Степаненко, Магідсон, К.Бастіянов, С.Шевченко, Д.Константинов, В.Маловічко.
«*Финальный матч 2-й группы между Дружковкой и Крымом закончилась победой Дружковки со счетом 2-0.*
Первый хавтайм обе команды играли вяло, в слабом темпе и результата получить не могли. Во 2-м хавтайме Дружковка, уже в конце игры, сильно прижимает крымчан и забивает один за другим 2 гола в их ворота. Первенство II-й гр. Дружковка выиграла по праву, большой плюс игры этой команды – это коллективность и сыгранность.
Крым играл слабее даже обычного. Особенно слабо играла полузащита. Матч хорошо судил С. Романенко».

Газета «Коммунист» Харків, 15.09.1923.

«Фінальний матч 2-ої групи Крим - Донбас 1-й (Дружківка).
Дві майже однакових по силах команди зустрілись у цьому дуже цікавому матчі. І дійсно, спочатку гра йшла однаково, то коло одних, то коло других воріт і не давала ніяких результатів.
Накінець напад Дружківки, дуже добре зроблений, забиває перший гол, а через короткий час і другий. Кримці роблять всі зусилля, щоб одквітати голи, але зустрічають добру оборону дружковців і гра закінчується з попередніми наслідками.
Таким чином збірна футбольна дружковська команда дістала перше місце в другій групі по футболу на Всеукрспартакіяді й коли вона також переможе побідницю 3-ої групи (Донбас 2-ий Юзівка) то її чекає змагання на перше місце України з переможцем першої групи — Харковом...».

Газета «Вісти» Харків, 15.09.1923.

II-ая группа.

Дружковка—Полтава—5 : 0.

Дружковка в первом же матче по второй группе легко справилась с молодой командой Полтавы, составленной из игроков пролетарского Клуба „Спартак", большей частью играющих 1 или 2 года.

Крым—Екатеринослав—2 : 1.

Интересный и живой матч. Неожиданностью для всех явилось поражение Екатеринослава, перед тем удачно сыгравшего у себя „дома" с лучшей Харьковской командой „Штурм".

Крым, взявший с самого начала в свои руки инициативу, вышел победителем со счетом 2 : 1. Лишь отличная игра вратаря Екатеринослава Макарова спасла Екатеринослав от большего числа голей.

Дружковка—Крым—2 : 0.

Играя в первой половине вяло, Дружковцы во второй энергично наседая на крымчан, вбивают им подряд два мяча, выигрывая этим самым первенство 2 группы.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

Група 3, 9-11.09:
1/2 фіналу: **Юзівка - Чернігів** (неявка) **- +:−.**
9.09, ст. «Червоний залізничник», Вінниця-Житомир 2-1. Суддя: Володимир Блях (Харків).
Вінниця: Дмитро Довбинштейн, Жан Стоянеско, Ісаак Ячменников (всі «Спарта»), Олексій Волковинський («СКР»), Георгій Бріллінг («Дробарка»), Василь Мішин («СКР»), Сергій Сєскін («Желдор»), Олександр Калінін («Спарта»), Микола Сазонов («Желдор»), Петро Пивоваров («СКР»).
Житомир: Микола Варєнцов, Сергій Волосевич, Віктор Варєнцов (всі «Уніон»), Вадим Снетенчук («Спартак»), Григорій Крівик («Уніон»), Олександр Єгоров («ІЖСС»), Леонід Таранович, Михайло Лазарєв («Уніон»), Михайло Пейсін («ІЖСС»), Василь (*Вадим*) Угнівий («Спартак»), Володимир Карчев («Уніон»).
«… *Другий матч відбувся дуже жваво і закінчився 2:1 на користь Вінниці. Під час гри бек команди Житомира сам собі забив м'яч, а другого було забито командою Вінниці. В команді Вінниці дуже гарно грає оборона і лівий інсайд. У житомирців дуже гарно натренирована лінія нападу й гарно проводилася пасовка. Лінія нападу команди Житомира, віднявши м'яч біля своїх воріт, довела його пасовкою до воріт Вінниці, куди і забила його*».

Газета «Коммунист» Харків, 11.09.1923.

«*Під час гри бек команди Житомира сам собі забив м яч, а другого було забито командою Вінниці. В команді Вінниці дуже гарно грає оборона і лівий інсайд. У житомирців дуже гарно натренирована лінія нападу й гарно проводилася пасовка. Лінія нападу команди Житомира, віднявши м яч біля своїх воріт, довела його пасовкою до воріт Вінниці, куди і забили його. …*».

Газета «Вісти» Харків, 11.09.1923.

Сборная Житомир проиграла Виннице со счетом 2:1. В первом хавтайме житомирцы забили Виннице «с пенальти» голь. Во втором хавтайме житомирцы довольно часто по ветру нажимали на противника, но никакого результата добиться не могли. Винница прорывалась к воротам Житомира и ей удалось забить последнему через некоторое время один за одним два голя. Ввиду того, что цены на матч были довольно высокие для железнодорожного пролетариата, последний смотрел на эти состязания исключительно с полотна железной дороги.

Не мешало бы цены для железнодорожников понизить. **Кр. И.**

Газета «Южный гудок» Харків, 11.09.1923.

Фінал: 11.09, **Юзівка - Вінниця - 8-0**, ст. «Червоний залізничник», Суддя: Гусаров,
Юзівка: Василь Разорєнов, Поляков, М.Зотов, Іларіон Алєксєв, І.Щербаков, Михайло Навольнєв, Микола Єгоров, Т.Прохоров, Костянтин Дощечкин, Ауерман, Іларіон Головнєв (всі «Металіст» завод ім. Сталіна).
Вінниця: Д.Довбинштейн, Ж.Стоянеско, І.Ячменников, О.Волковинський, В.Мішин, С.Сєскін, О.Калінін, М.Сазонов, П.Пивоваров, Грузинський, Гаврилов.
«*Матч між командами Донбасу (Юзівка) і Поділля (Вінниця) що відбувся 11 вересня, закінчився наслідком 8:0, виграла перша команда. Вратар команди Поділля увесь час дивував своїм невмінням обороняти ворота, через що в другому хавтаймі він став на місце пів оборони. Команда Донбасу грала добре і провадила живу пасовку. В ній особливо визначились вратарь і вся лінія нападу*».

Газета «Коммунист» Харків, 14.09.1923.

«*Воротар команди Поділля увесь час дивував своїм невмінням обороняти ворота, через що в другому хавтаймі він став на місце пів оборони. Команда Донбасу грала добре і провадила живу пасовку. В ній особливо виділялися воротар і уся лінія нападу*».

Газета «Вісти» Харків, 11.09.1923.

Во вторник, 11 сентября с.г. сборные команды **Юзовка и Винница** встретились на спорт-поле «Красный железнодорожник». С первых минут юзовцы сильно насели на ворота противника и забивают ему в первом хавтайме 4 гола, так что последний только защищался.

Во втором хавтайме юзовцы так же насели на ворота Винницы и опять забивают последней 4 голя.

Игра Юзовки оставила очень хорошее впечатление:: бодрая, молодая, сильная команда и с большими возможностями легко вышла победителем с большим счетом голов 8:0.

У Винницы плохо играл голькипер, нападение было слабо. **Кр. И.**

Газета «Южный гудок» Харків, 13.09.1923.

С целью сделать соревнование между городами более интересным Всеукраинский Спортивно-Технический Комитет разбил города по группам в зависимости от класса игры их команд.

III группа.

Винница—Житомир—2 : 1.

Матч, не смотря на видимое превосходство Житомира, закончился в пользу Винницы 2:1.

Юзовка—Винница—8 : 0.

Финальный матч 3-й группы Юзовка, одна из лучших команд Донбасса, быстро справилась с молодой сорганизовавшейся лишь в этом году командой Винницы, забив ей 8 сухих голей.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

1/2 фіналу («фінал груп 2 та 3») переможці цих груп розігрували путівку до фіналу),
15.09, **Юзівка - Дружківка - 1-0 (0-0).**Суддя: Іван Миронов (Миколаїв),
Юзівка: В.Разорєнов, Поляков, М.Зотов, І.Алєксєв, І.Щербаков, М.Навольнєв, М.Єгоров, Т.Прохоров, К.Дощечкин, Ауерман, Олександр Безкровний.
Дружківка: П.Пронін, В.Савченко, І.Полунін, В.Інухін, Ковальов, П.Євдокимов, М.Яновський, В.Овчаренко, П.Каменєв, О.Куценко, І.Лебеденко.
«*Матч збірних Донбас 1-й (Дружківка) - Донбас 2-й (Юзівка).*
Чудове видовище уявляє розставлення команд по полю. Всі як один стрункі і зручні, чудово одягнені грачі. І сили приблизно рівні: обі команди ввесь час змагаються за першенство по футболу Донбасу.
На губерніальних змаганнях, які відбулись нещодавно, перше місце з наслідком 1:0, заняла Дружківка, а тому і прибула Всеукраїнську Спартакіяду під іменням Донбас 1-й і попала в 2-у групу футбольних команд.
Юзівка змагалася під іменням Донбас 2-й і попала в 3-ю групу.
Обі команди досягли першенства в своїх групах і вчора зустрілись у фіналі. Перше змагання не дало жодних наслідків; гра відбувалась переважно на середині поля.
У другому, дружківці втратили одного грача, що незручно впав і побився.
Юзівці, використавши освободження нападу з противного боку, енергійно «насіли» на браму.
Розумно обдумана комбінація, сильний «шут» центру й м'яч «пришитий» до сітки дружківців: матч закінчився перемогою юзівців — 1:0. Нема причини зазначати окремих грачів: обі команди грали чудово і виступали колективно.
Загальне враження з цього матча дуже гарне».

Газета «Вісти» Харків, 16.09.1923.

Фінал: 16, 17.09, **Харків - Юзівка - 1-1 (1-1, 0-0, 0-0), дод. час,** на 5-й хвилині додаткового часу через темряву матч було зупинено); **- 5-1 (3-1)** (перегравання). Ст. «Саде». Суддя: Іван Миронов (Миколаїв),
Харків: Роман Норов, Костянтин Фомин, Сергій Грушин, Володимир Фомин; Іван Привалов, Микола Капустин; Валентин Левин, Іван Натаров, Микола Кротов (в першому матчі грав Яків Алфьоров), Микола Казаков, Олександр Шпаковський.
Юзовка: В.Разорєнов, Поляков, М.Зотов, І.Щербаков, М.Навольнєв, М.Єгоров, Т.Прохоров, К.Дощечкин, Ауерман, Ярік Даар, І.Головньов. В другому матчі замість Навольнєв та Полякова грали О.Безкровний та І.Алєксєв.
«*Победителю 1-й гр. Харькову пришлось встретиться в финальном матче на абсолютное первенство Украины с Юзовкой (вышедшей в финал по нижней линии II и III группы).*

Харьковцы лишний раз убедились, к каким последствиям приводит недооценка сил противника. На этом матче харьковцы допустили ту же ошибку, какую в свое время сделал Петроград в матче с ними. Тогда Петроград поплатился за нее проигрышем; то же самое чуть не случилось в воскресенье: Юзовка не только успешно защищала свой голь, но и неоднократно ставила в опасное положение голь Харкова. На 15-й мин. первого хавтайма левый инсайд Юзовки сделал первый красивый голь Харькову. В конце хавтайма Харьков «всадил» с пенальти ответный мяч в ворота Юзовки.
II-ой хавтайм не принес результата. Все усилия энергично нападавших харьковцев разбивались о превосходную защиту Юзовки; голькипер ее взял ряд труднейших мячей, бэки и полузащита умело прикрывали форвардов Харькова.
Дополнительное время - 17 минут, также не дало результата. 17-го сентября матч был переигран».

Газета «Коммунист» Харків, 18.09.1923.

«*Фінальний матч на першенство України (Харків - Донбас).*
Вся публіка, а також і самі футболісти, були цілком певні, що переможуть харківці. Тим більше, що харківська команда «Штурм» під час своєї недавньої подорожі в Юзівку, кілька раз перемагала. Але вийшло інакше. Харківці через свою недбайливість, гадаючи, що й цей раз переможуть як одеську зборну, виставили незвичайний свій склад.
Напад з боку харківців вів Кротов. На місці-ж Кротова у центрі півоборони був Фомін В. Решта харківців, а також зборна Юзовська — без змін.
З самого початку гри було видно слабу гру нового складу харківської зборної команди. Центр нападу Кротов не відповідав своєму місцеві. Фомін грає дуже добре.
З початку обидві команди грали мляво. Нарешті лівий інсайт юзовської збірної, ведучи енергійно м'яч, прорвав лінію півоборони. Хав-беки ніяк не могли його наздогнати і він, користуючись цим, одводить оборону і, боючись втратити м'яч, здалека б'є в ворота. Воротарь Норов не бачучи можливости гола не звернув уваги на затримку м'яча і останній на 20-й хв. з початку гри був у воротях. Тільки після 1-ого гола почалась «серйозна» гра. Харківці насіли на ворота юзовців, на 25-ій хв. бек юзовців робить штрафний удар, йому б'ють «пенальт» і забивають гол.
Перший хавтайм цим і закінчується.
Під час другого вся гра провадиться в воротах юзовців, але завдяки дуже добрій гри головного воротаря другий хавтайм і навіть додаткові 15 хвилин не дають певних наслідків і матч закінчується нінакомки (1:1), при тому перевага була на стороні юзовців, які забили «чистий» гол, а не з пенальти.
Вся команда Юзовки дуже добре зигралася і грає як один. У неї дуже добрий напад, а також має гарного воротаря.
Щоб виявити хто-ж перша команда України, відбудеться між цими командами матч-реванш».

Газета «Вісти» Харків, 18.09.1923.

«*В понедельник, 17 сентября, по постановлению коллегии судей Всеукраинской спартакиады, был переигран матч на абсолютное первенство, между Харьковом и Юзовкой. Харьков на этот раз исправил свою ошибку и отнесся к встрече с должным вниманием. С первых же минут матча, харьковцы взяли инициативу в свои руки и сильно прижали команду Юзовки. На 7-й мин. левый край Харькова, Казаков красивым и сильным ударом всаживает первый голь в ворота Юзовки. Этот мяч решил победу: Юзовка несколько растерялась. Через 6 мин. Кротов припечатывает к сетке Юзовки второй голь и через короткий промежуток времени Натаров, своим метким, плассированным шютом увеличивает счет голей до 3.*
За несколько минут до конца хавтайма, в горячей схватке, центр форварду Юзовки удается «размочить сухую». Этим и заканчивается первый хавтайм: 3-1 в пользу Харькова.
Во втором хавтайме исход матча стал совершенно ясным: Харьков удерживал инициативу в своих руках…
В середине хавтайма Натаров делает 4-й мяч в голь Юзовки. В самом конце матча Казаков молниеносным шютом пробивает 5-й голь. Свисток рефери закончил игру со счетом 5-1 в пользу Харькова.
Надо отдать справедливость Юзовке: спортсмены Донбасса сделали все что могли. Их защита вне упреков. Голкипер не раз с честью выходил из самых трудных положений. Несколько слабее нападение… .
У Харькова, как всегда, выделялся своей ровной, корректной и умной игрой Привалов. Хорошо играл хавбэк центра В. Фомин - это большое приобретение для сборной. Уверенно и удачно играло нападение. Большой недостаток харьковцев – отсутствие приличного правого края.
Состав команды Харькова, взявшей первенство Украины по футболу: Норов; Фомин К., Грушин; Привалов, В. Фомин, Капустин; Казаков, Бэм, Кротов, Натаров, Левин».

Газета «Коммунист» Харків, 19.09.1923.

«*Харківці, що ледве не програли першенства України, зрозуміли, що виграти можна тільки при старанній грі.*

Матч-реванш харківці тепер вели ріжними комбінованими нападами й показали, що Харківська Збірна Комбінована Команда ще не втратила свій клас гри.
З самого початку Харківці провадили гру при воротях Юзовців.
На п'ятій хвилині Казахів (лівий край) вбиває перший м'яч, після чого в найкоротший час забиває ще 2 гола.
Майже перед самим кінцем гри юзовцям вдається пройти з нападом і через недогляд оборони харківчан, легко вбивають гол, чим перший хавтайм і закінчився.
Під час другого хавтайма гра йде жвавіше. Юзовці грають не зле й гру ведуть при воротях Харківців, але через дуже добру гру останніх, не можуть ніяк вбити гола.
За кілька хвилин до кінця, Харківці, ведучи енергійний напад, вбивають підряд ще два гола, чим гра й кінчається.
Таким чином Харків виграв першенство України з рахунком 5:1.
У цьому матчі Харківці грали дуже добре й навіть лівий край (Казахів) теж грав не зле. Навпаки, правий край (Левін) грав слабіш звичайного. Дуже добрі оборонці Грушин і Фомін, вони розбивали всі комбінації нападу Юзовської команди.
Юзовці грали добре всі. Дуже добре грали воротар і передній оборонець».

Газета «Вісти» Харків, 19.09.1923.

Матч на первенство II и III группы.

Юзовка—Дружковка—1 : 0.

Вышедшая победителем III-й группы—Юзовка **выиграла** у взявшей первенство Донбасса и во второй группе **Дружковки** со счетом 1 : 0.

Матч на обсолютное первенство Украины.

Харьков—Юзовка—1 : 1.

16-го сентября победителю первой группы Харькову в матче на обсолютное первенство пришлось встретиться с Юзовкой выигравшей первенство в низших группах.

Харьковские „Чемпионы" вышли на поле уверенные в своей легкой победе. Эта переоценка своих сил чуть не повлекла за собой постыдного проигрыша.

Первый мяч был вбит по прошествии 15 минут в Харьковские ворота и лишь незадолго до перерыва хозяева сравняли счет с „пенальти". Вторая половина игры и добавочное время до наступлении темноты не дали возможности, как той, так и другой стороне получить перевес.

Харьков—Юзовка 5 : 0.

17-го сентября по постановлению Коллегии Судей Спартакиады матч между Юзовкой и Харьковом был переигран. Харьков слегка изменил состав: вместо слабо игравшего накануне полулевого нападения Алферова на это место стал Кротов, уступив обязанности центра полузащиты Фомину. В Харьковцы на этот раз взялись за ум и энергично повели атаку давшую результат:

Первая половина закончилась 3 : 1, а вторая 2 : 0 в пользу хозяев.

Общий счет 5 : 1. Таким образом чемпион Украины 1921, 1922 года и на 1923 год вышел победителем. Состав команды победителей: Норов (Штурм), Грушин, Фомин К. (оба КФКП), Привалов (Штурм), Фомин В. (КФКП), Капустин (Штурм). Казаков, Кротов (Штурм), Шпаковский (КФКП), Натаров и Левин (Штурм).

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 10-11, 1923.

Для того, чтобы сделать соревнование между городами более интересным, Всеукраинский Спортивно-Технический Комитет разбил команды участвующих городов по группам в зависимости от их класса.

В первую сильнейшую группу вошли только команды Харькова и Одессы.

Долгожданный матч между ними состоялся 12 сентября. Задолго до начала игры громадное поле «Саде» было окружено тесным кольцом зрителей.

По свистку судьи Романенко Харьков начинает игру. С первых же моментов одесситы проявляют ряд грубых приемов, харьковцы отвечают тем же. Судье удается успокоить игроков лишь по прошествии 10—15 минут, после чего игра делается более корректной. Обе команды взяли чрезвычайно быстрый и энергичный темп, мяч переходит от одних ворот к другим; однако, все усилия обоих сторон ни к чему не приводят и первая половина заканчивается без результата, в ничью.

После перерыва игра опять идет без результата, несмотря на то, что обе команды не раз бывали в критическом положении. Минут за пять до конца второго хавтайма мяч, ударившись о штангу, попадает па черту одесских ворот... Невообразимый шум и крик публики... Судья, однако, не засчитывает мяча и продолжает игру. Харьковцы энергично наседают на ворота Одессы, защита последней яростно отбивается. За минуту до конца Одесса получает одиннадцатиметровый штрафной, который крепко вбивается представителем Харькова Грушиным.

Харьков выигрывает 1:0. Взволнованные и потерявшие всякое самообладание одесситы, в ответ на это, демонстративно уходят с поля. Состав Харькова: Норов (Штурм), Грушин и Фомин (КФКП), Капустин, Кротов и Привалов (все Штурм), Казаков, Алферов (оба Штурм), Шпаковский (КФКП), Натаров и Левин (Штурм).

Во второй группе Дружковка в первый день легко справилась с молодой командой Полтавы, составленной из игроков пролетарского спортивного клуба «Спартак», выиграв у нее со счетом 5 : 1.

Неожиданностью для всех явилось поражение в первом же матче с Крымом сборной Екатеринослава, незадолго перед тем так удачно сыгравшей у себя «дома» с лучшим харьковским клубом Штурмом. Крым, взявший с самого начала в свои руки инициативу, вышел победителем при счете 2:1. Лишь отличная игра вратаря Макарова спасла Екатеринослав от большего числа мячей.

Решительный матч Дружковка — Крым дал счет 2:0 в пользу первой. Играя до перерыва вяло, дружковцы к концу разыгрались и вбили крымчанам подряд два мяча, забрав таким образом первенство в своей группе.

В третьей группе легкой победительницей оказалась Юзовка, одна из лучших команд Донбасса, быстро справившаяся с молодой, организовавшейся лишь в этом году командой Винницы, забив ей 8 сухих мячей.

Матч на первенство II и III группы Юзовка-Дружковка определил к участию в финальной игре с Харьковом команду Юзовки, выигравшую со счетом 1:0.

16 сентября победителю первой группы—Харькову—в матче на абсолютное первенство пришлось встретиться с Юзовкой, выигравшей в низших группах. Харьковские «чемпионы» вышли на поле с уверенностью в своей легкой победе: эта переоценка своих сил чуть не повлекла за собой постыдного проигрыша.

Первый мяч был вбит в харьковские ворота уже по прошествии 15 минут и лишь незадолго до перерыва хозяева сравняли счет с «пенальти». Вторая половина игры и добавочное время до наступления темноты не дали возможности какой либо стороне получить перевес.

17 сентября по постановлению коллегии судей матч между Юзовкой и Харьковом был переигран. Харьков слегка изменил свой состав: вместо слабо игравшего накануне полусреднего нападения Алферова, был поставлен Кротов, уступивший обязанности центра полузащиты В. Фомину. На этот раз харьковцы взялись за ум и энергично повели атаку, давшую свои результаты: первая половина закончилась 3:1, вторая — 2:1 в пользу хозяев. Общий счет 5:2. Таким образом «чемпионы» Украины 1921, 1922 годов — харьковцы—и на этот раз вышли победителями.

Журнал «Известия спорта» Москва, № 29-30, жовтень, 1923.

Спартакиада.

Большим событием спортивной жизни Украины в минувшем сезоне явилась устроенная в гор. Харькове в сентябре м-це Спартакиада. В первенстве по футболу должны были принять участие 12 городов, разделенных предварительно на 3 группы.

Съехалось 9 городов, не могли прибыть: Киев, Николаев и Чернигов. Чтобы показать, какой город и с каким успехом поддержал свое спортивное достоинство в состязаниях, приведем результаты серевнований:

I группа.

Одесса—Киев . . . . 0 : W
Харьков—Николаев . . 0 : W
Харьков—Одесса . . . 1 : 0.

II группа.

Дружковка—Полтава . . 5 : 1
Сб. Крыма—Екатеринослав. 2 : 1
Дружковка—Сб. Крыма . 2 : 0.

III группа.

Юзовка—Чернигов . . 0 : W
Винница—Житомир . . 2 : 1
Юзовка—Винница . . 8 : 0.
Юзовка—Дружковка . . 1 : 0

Харьков—Юзовка . . . 1 : 1
переигровка Харьков—Юзовка . . . 5 : 1.

Победителем первенства вышел Харьков (3-й год под-ряд). Спартакиада послужила идеей популяризации футбола на Украине, выявила достижения отдельных городов в области усовершенствования класса игры и для многих городов явилась необходимым уроком.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 5-6, 1924.

1924

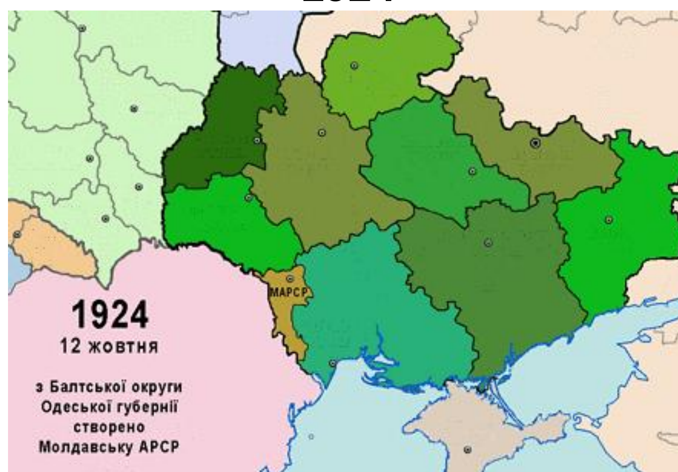

(*На попередньому етапі повинні були бути проведені Спартакіади округів, а потім Спартакіади 9-ти українських губерній: Волинської, Донецької, Катеринославської, Київської, Одеської, Подільської, Полтавської, Харківської та Чернігівської. Потім 12 кращих команд за підсумками губернських змагань (від Донецької губернії-три команди , а від Одеської губернії-дві команди), повинні були бути розбиті на 4 міжгубернські округи: Київський (Київ, Житомир, Чернігів), Одеський (Одеса, Миколаїв, Вінниця), Харківський (Харків, Катеринослав, Полтава) і Донбас (три команди). Після чого 4 переможці даного етапу повинні були брати участь в фіналі Всеукраїнської Спартакіади.*
У фінальний турнір Спартакіади Київ не прибув в столицю України, в зв'язку з чим харківський оргкомітет поспішно запросив миколаївців. Таким чином, Одеса і Миколаїв склали чвертьфінальну пару (виявляти, хто займе 4-е місце), а харків'яни і сталінці - півфінальну пару (визначала першого фіналіста). За другу путівку в фінал належало боротися переможцю чвертьфіналу і тому, хто програв у півфіналі).

ВІДБІРКОВІ ЗМАГАННЯ ПО РЕГІОНАЛЬНОМУ ПРИНЦИПУ, ГУБЕРНСЬКІ ОЛІМПІАДИ:

Волинська губернія:

По футболу. Житомир вигравши в Коростеня з досить солідним рахунком. чомусь то звів гру з технично-слабшою 1:0 в свою користь та й то з пенальті. Коростень вийшовши в поле. впевненим в своїй перемозі програв Шепетівці 2:1. Остаточним матчем був матч збірна—Житомир проти збірної Волині, що скінчився 1:0 на користь Житомира. За відчитні матчі гарно грали в Житомирі Попов, Світкчук, Кривик і в лінії нападу гарний. але трошки різкий інсайд. Карчев і край Тарадович. Інсайд Примаков вів гру поривами, але взагалі справив гарне враження.

За коростень добре грали Смирнов, Скляр Григорьєв, Грезин та Вакуленко.

З Шепетівки гарною технікою блиснули —Інсайд Спірін, задній бек Гравиков. Гаразд грали Певчо, Вонсович, Алексієв.

У перше на змаганнях для футболістів провадились попередні номери, котрі до речі сказати не були скінчені за браком часу. В попередні змагання ввійшли. пробіг на 60 метрів. Обвідна 110 між кілками, викидання м'яча, вибивання м'яча В цих змаганнях загальну першість узяв Житомир, друге місце коростень і трете Шепетівка.

Газета «Радянська Волинь» Житомир, 13.09.1924.

Первая Волынская Губспартакиада.

С 26 по 31 августа в Житомире была проведена I-я Губспартакиада, на которой были разыграны: футбол, легкая атлетика, тяжелая атлетика, гимнастика и велосипед. Всего принимало участие по всем видам 259 ч., из них 51 ч. из Коростеньского и Шепетовского округов.

Первенство по футболу присуждено Житомиру, выигравшему у Коростеня 3:1 и у Шепетовки 1:0. На втором месте Шепетовка победившая Коростень 2:1.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 16, 1924.

Донецька губернія:
Сталіно, 5-12.07.

Сегодня, 5-го июля на спортивной площадке рабочего клуба имени тов. Ленина в 3 часа дня открывается 3-я Донецкая губернская Спартакиада, на которой будут происходить состязания по всем видам спорта.

По футболу на 3-ей Спартакиаде будет розыграно первенство на лучшую футбольную команду Донбасса. Нашей гордости—ССКЛ придется здесь встретиться с сильнейшими командами—Краматорская, Дружковка и пр.—ССКЛ—в прошлом году 2 ая на Украине—должна будет выйти и туть победительницей.

З. С.

По футболу первенство Донбасса взято первой командой клуба Ленина (ССКЛ.). Результаты по футболу:

Ветка—Мариуполь	(5:1)
ССКЛ—Константиновка	(2:1)
Ветка—Дружковка	(2:1)
ССКЛ—Шахты	(4:0)
Ветка—Луганск	(3:2)
ССКЛ—Ветка	(7:0)

команда) футбольной команде (ССКЛ) по правилам Всеукрспартакиады необходимо розыграть полуфинальный матч на первенство южного пояса Украины с Екатеринославом.

Возможно, что эта встреча состоится в Харькове.

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 5.07 та 1.08.1924.

СТАЛИН—ВЕТКА—МАРИУПОЛЬ.

5-го июля состоялся футбол-матч между командами Сталинского округа (Ветка) и гор. Мариуполь. Матч происходил медленным темпом и первый хавтайм окончился со счетом (1—1). Во втором хавтайме Сталинцы делают сильный нажим на ворота Мариупольцев и забивают 4 голя, прорывами, между слабой защитой Мариуполя. Нужно отметить, что Сталин [Ветка] имея хороших игроков и красивые удары не ведет коллективной игры и плохо владеет пассовкой. Команда берет только прорывами. Судил матч т. Попов совершенно беспристрастно, штрафуя обе команды по заслугам.

Матч закончился со счетом [5—1] в пользу Сталина [Ветка[.

Сталин, 1-я ССКЛ, Константиновка

6-го июля состоялся футбольный матч между заслуженной командой Сталин ССКЛ и сильной командой Константиновки.

С первых минут игры Сталинцы, как и всегда, повели энергичную атаку на ворота Константиновки, но контр-атакой последних были отбиты при чем 33 минуты игра ведется с переменным успехом.

На 35-ой минуте Константиновцы сильным напором, зажав Сталинцев забивают в их ворота 1-й голь, при чем нужно отметить, что в это время в составе Константиновской команды не хватало одного игрока, который выбыл еще на 8-й минуте игры.

1-й хавтайм закончился со счетом (1-0) в пользу Констатиновки.

Во втором хавтайме Констатиновцы желая удержать победу за собой, пустили в нападение только трех форвардов, остальные остаются на защиту своих ворот; но увы Сталинцы с первых минут игры овладевают инициативой и быстрым темпом игры ставят в опасное положение ворота Константиновки.

На 12-й минуте в ворота Константиновки влетает 1-й голь.

Сталинцы все продолжают со свойственной им энергией напирать, стараясь во что бы то ни стало выйти победителями.

ДРУЖКОВКА (Бахмутский округ)—СТАЛИН (Ветка).

7-го июля между командами Дружковка (Бахмут. окр.) и Сталин (Ветка) состоялся интересный футбол-матч на первенство губспартакиады.

В первом хавтайме вся игра прошла с переменным успехом и закончилась со счетом 0:0.

Во втором хавтайме Ветковцы повели игру более оживленным темпом, и обстреливая ворота Дружковцев, забивают на 23-ей минуте 1-й голь.

После полученного голя Дружковка старается отыграться, проявляя в игре некоторые грубые приемы. На 39-й минуте они забивают в ворота Ветки ответный голь и матч закончился с общим счетом [1:1].

Не лишне отметить, что на этот раз, как никогда, Ветка показала свое превосходство в игре, несмотря, что выступала против такого сильного противника, как Дружковка, которая вот уж 2 года под ряд берет первенство на губспартакиаде.

Т. Лопухин (гор. Сталин) судил матч довольно хорошо и беспристрасно.

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 9 та 10.07.1924.

ДРУЖКОВКА (БАХМУТ. ОКР.)— СТАЛИН „ВЕТКА".

8-го Июля состоялся решительный футбол—матч (реванш) между 2 командами Дружковки (Бахмутск. окр.) и Сталина (Ветка). Этот матч, обещавший быть чрезвычайно интересным, вызвал большое нетерпение у собравшихся зрителей. Ждали с затаенным вниманием—кто победит.

Игра началась и с первых минут Ветковцы, овладев инициативой, повели энергичную атаку на ворота Дружковки. В течение 10-ти минут Ветковцы обстрелом ворот Дружковки, ставят их в опасное положение, но голя вбить им не удается. Постепенно Дружковцы переносят игру на поле „Ветки", но они даже не делают удачных шютов по воротам „Ветки". Ветковцы дают великолепный отпор и на 22-ой минуте левый инсайд Ветки забивает в Дружковские ворота 1-ый голь, после чего игра с обеих сторон, повелась быстрым темпом.

Дружковцы, стараясь отыграться с напряженной энергией нажимают на „Ветку" и на 35-ой минуте забивают „Ветке" ответный мяч.

Так и закончился первый хавтайм в ничью, со счетом (1:1). Во втором хавтайме игра все время проходит у ворот Дружковки и на 14-ой минуте тот-же инсайд „Ветки", забивает Дружковцам 2-ой голь.

На 27-ой минуте Ветка бьет в ворота Дружковки (пенальти), но мяч попадает в руки голькипера. Остальное время Ветковцы продолжают свой нажим, но безрезультатно.

Матч закончился с общим счетом (2:1) в пользу Ветки, которая вышла победителем, между тем, как многие были уверены в победу Дружковцев.

Состав игроков „Ветки" и на этот раз доказал свое превосходство, за исключением правого края, который играет слабо.

Не лишне отметить „превосходную" игру хавбека Дружковки т. Ковалева, который срывал у зрителей „бурные аплодисменты" (смех и свист) за его „классические" удары наобум.

Судил матч тов. Попов несколько невнимательно.

5-й день Губспартакиады.

Сегодня особенно весело на площадке клуба им. Ленина. Все в красном с головы до ног носятся Шахтинцы; тренируются до матча. Сталинцы не показываются.

Футбол-матча ждут с нетерпением. Многие боятся, что Сталинцы проиграют, ибо Шахтинцы на вид парни рослые, здоровые. Начался матч и Сталинцы начинают не играть в футбол, а в кошку—мышку. „Бедные Шахтинцы, крутятся у своих ворот и не знают что делать. То они злобно с силой бьют по мячу, который через минуту возвращается к их воротам, то начинают удивительно неудачную пассовку у самих ворот. Публика хохочет. Смеются и Сталинские игроки. Особенно весело на трибуне. Кто то в увлечении дрыгнул ногой и попал ниже сидящему соседу по плечу— «Что вы товарищ»! Смеются— «Да как же черт ведь промазал».

Так, играясь с мышкой— Шахтинцами под веселый смех зрителей Сталинцы победили.

Очевидно, что Сталинская команда ССКЛ выйдет первой на Губспартакиаде.

Ефим Бодрый.

Сталин ССКЛ Шахты.

9-го июля состоялся футбол-матч на первенство Донбасса между командами Сталин—ССКЛ и Шахтинского округа.

Зрители от матча веселились. Игра со стороны обеих команд велась бестолково. Сталинцы привыкли играть с сильными игроками, между тем как команда Шахтинского округа сильно слаба.

Все время игра велась под воротами шахты и в конечном счете закончилась со счетом 4:0 в пользу Сталин— ССКЛ.

Сталинцы на этот раз неделикатно относились к противнику смеясь во время игры, отчего Шахтинцы возмущались.

Необходимо подчеркнуть, что Сталинцы игру провели безобразно; далеко не так как все предыдущие матчи. Победили они лишь потому, что противник был слаб. Тов. Зотов судил матч недурно.

Ф. Купырев.

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 11 та 12.07.1924.

5.07, **«Вєтка» (Вєтковський рудник) Сталіно (нині Донецьк) - Маріупольський округ - 5-1**.
6.07, **«СК ім. Леніна» Сталіно - «.?.» Костянтинівка - 2-1**.
7, 8.07, **«Вєтка» - «.?.» Дружківка - 1-1, 2-1**.
9.07, **«СК ім. Леніна» - Шахтинський округ** (нині на Росії) **- 4-0**.
10.07, **«Вєтка» - Луганський округ («Металіст» Луганськ) - 3-2**.
Фінал: 12.07, **«СК ім. Леніна» - «Вєтка» - 7-0 (3-0).** Суддя: Попов. Голи: Даар (7, 35, 54), Дощечкин (13, 60, 79), Ауерман (67).

«*12-го июля на площадке клуба им. Ленина состоялся футбол-матч на первенство Донбасса между командами рудника Ветка (Сталинский округ) и гор. Сталин 1-я ССКЛ.*

Ветка три года подряд, оспаривала первенство у ССКЛ являясь сильным противником. Все ждали матча с затаенным нетерпением. Спорили между собой заводские Сталинские и Ветковские «патриоты». Ровно в 6 часов вечера судья матча т.Попов открыл игру. С первых же минут игры ССКЛ прижимает Ветку к ее воротам и на 7-ой минуте центр-форвард ССКЛ П.Даар забивает в ворота Ветки 1-ый голь.

Ветка падает духом. Сталинцы в прекрасном настроении с неослабленной энергией продолжают начатый нажим и обстреливают ворота Ветки.

На 13-ой минуте правый инсайд ССКЛ К.Дощечкин забивает Ветковцам 2-ой голь. Ветка желает во чтобы то ни стало отыграться, но, увы! Сталинцы не дают им опомниться и на 35 минуте хорошо поданный верхний мяч, с правого края Я.Головневым от сильного удара П.Даара в 3-ий раз влетает в ворота Ветки.

Теперь уж Ветковцы только усиленно защищают свои ворота и первый хавтайм оканчивается со счетом 3-0 в пользу ССКЛ.

Во втором хавтайме Ветковцы, по-видимому, не желая уйти с поля на сухую, начинают менять игроков, ставя их с места на место, но это не помогает Сталинцы упорно продолжают бомбардировать ворота Ветки.

На 9-ой минуте П.Даар забивает 4-ый голь.

На 15-ой минуте К.Дощечкин забивает 5-ый голь.

На 22-ой минуте левый инсайд ССКЛ В.Ауэрман забивает 6-ой голь и на 34-ой минуте К.Дощечкин забивает Ветковцам 7-ой последний голь. Полученных 7 «сухих» голя по-видимому приводят в ярость бека Ветки И.Олейникова и он поймав мяч один без пассовки ведет его прорывом к воротам ССКЛ, но также безрезультатно.

Матч закончился с общим счетом 7-0 в пользу ССКЛ.

Чересчур уж крепкая оказалась 1-я команда ССКЛ. ССКЛ взяло первенство показав Ветке в этом финальном матче свое громадное превосходство».

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 16.07.1924.

Футбольное первенство Донбасса оспаривали 7 команд: Клуб имени Ленина, рудник Ветка (Сталинский округ); Константиновка, Дружковка (Бахмутский); сборная Шахтинского округа, сборная Мариупольского и Луганского. Технические результаты розыгрыша следующие: 5/VII Ветка—Мариуполь—5:1; 6/VII клуб Ленина—Константиновка 2:1; 7/VII Ветка—Дружковка 1:1; 8/VII Ветка—Дружковка 2:1; 9/VII клуб Ленина—сборная Шахтинского округа 4:0; 10/VII Ветка—Луганск 3:2

12 июля состоялся финальный матч между лучшими командами Сталинского округа Ветка—клуб Ленина. Победителем из этой встречи легко вышел клуб Ленина, выигравши у своего противника с солидным результатом 7:0.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 11, 1924.

Київська губернія:

ГУБЕРНСКАЯ ОЛИМПИАДА.

В ближайшее время начинается Губернская олимпиада. В программу обще-спортивных состязаний входят футбольные матчи, порядок которых выработан: сборная 45-й дивизии играет с 4 желдорбатальоном, затем сборная Киевского Гарнизона со сборной воинских ВУЗ'ов. В финал войдут: сборная гражданских клубов г. Киева со сборной командой воинских частей. В заключение состоятся междугородние матчи: Киев—Чернигов, Киев—Житомир и Чернигов—Житомир.

1-ая Киевская Губолимпиада перенесена на 19 июля и будет происходить до 28 июля на площадках Красного Стадиона.

Газети «Пролетарская правда» 4.07 та «Молодой пролетарий», обидві Київ, 16.07.1924.

На первенство губернии первая команда клуба Ленина переиграла с Белой-Церковью. Результат: 2:0 в пользу Ленина (первый матч был 1:0 в пользу Ленина). Хорошо судил — Пискун. Матч Бердичев — Райкомвод на первенство губернии закончился счетом 3:0 в пользу Райкомвода. Судил—Петровский.

В первый день футбольная команда Малина проиграла Белой Церкви — 4:0. Команда клуба Ленина выиграла у КПИ со счетом 3:1. „Райкомвод у клуба Подвойского 3:2 и Желдор у Местрана 4:0.

Газети «Пролетарская правда» та «Молодой пролетарий», обидві Київ, 2.08.1924.

Финальный матч.

5-го августа состоялся финальный матч на первенство губернии между 1 ком. клуба им. Ленина и железнодорожниками.

Условия игры неблагоприятны: поле не высохло от прошедших недавно дождей. Игроки все же мало-по-малу освоились с площадкой. Ясен несомненный перевес желдора. Однако, ленинцы не падают духом и энергично отбиваются, нередко прорываясь к воротам желдора. Под воротами часты мазки, как с одной, так и с другой стороны.

Во втором тайме желдор почти беспрерывно сидит на воротах ленинцев и вбивает на 26-й минуте гол. Продолжавшаяся далее игра больше не дала результата. Матч так и окончился 1:0 в пользу Желдора

Играли обе команды бледно и слабо, чему весьма способствовал сильный ливень и лужи на площадке, часто останавливавшие идущий с пассовки мяч.

Таким образом, первое место губернии по футболу выиграл спортклуб железнодорожников. Второе место—за клубом им. Ленина, третье—райкомвод. Из окружных команд — лучшая Белоцерковская.

Газета «Пролетарская правда» Київ, 8.08.1924.

Одеська губернія:
4.07, **Балта - Первомайськ - 4-0 (3-0),**
Миколаїв - Херсон - 6-0,
Одеса - Катеринослав - ?-?.
Фінал: 12.07, **Одеса - Миколаїв - 1-0 (0-0),** ст. «Кожтреста», гол: .?. (70, з пен.), (Миколаївці покинули поле, за що були дискваліфіковані).

«2-ая окружная спартакиада.
В клубе кавшколы им т.Буденного при большом стечении молодежи-спортсменов была разыграна 2-ая окружная спартакиада».

Газета «Червоний шлях» Кропивницький, 8.08.1924.

«Николаев выиграл первенство Одесской губернии.
С целью выяснения лучшей команды Одесской губернии, для посылки на всеукраинские соревнования Спартака в Харькове, были розыграны в Одессе футбольные матчи. Победителем вышел Николаев – выигравший у Одессы 2-0 и Херсона 6-0».

Газета «Коммунист» Харків, 19.07.1924.

НИКОЛАЕВСКАЯ ФУТБОЛЬНАЯ КОМАНДА ДИСКВАЛИФИЦИРОВАНА.

По постановлению губсовета физкультуры и губбюро «Спартак», **николаевская сборная команда за недисциплинированность, выразившуюся в самовольном уходе с площадки во время матча Одесса—Николаев, дисквалифицирована до 1925 г.** Перед высшим советом физической культуры возбуждено ходатайство о недопущении николаевской сборной к розыгрышу первенства Украины на всеукраинской спартакиаде.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 26.07.1924.

Подільська губернія:
10-15.08:
10.08, **Тульчин - Гайсин - 6-1 (2-1).**
11.08, **Вінниця - Жмеринка - 3-0 (2-0).**
1/2 фіналу: 13.08, **Вінниця - Проскурів - 4-1 (3-0).**
Фінал: 15.08, **Тульчин - Вінниця - 3-1 (2-0),** голи: Василь Смолін (13), Анатолій Гаврилов (30, 53) - Олександр Калінін (76).

Харківська губернія,
Харків, 6-10.08:

Губернская спартакиада.

1-ый день состязаний.

6 августа на поле б. Гельферих-Саде начались состязания на губернской спартакиаде Харьковщины. По количеству участников в соревнованиях, спартакиада превосходит все бывшие раньше в Харькове состязания. Кроме почти всех спортивных организаций Харькова, участие в спартакиаде принимают многие спортсмены окружных городов и районов.

КУПЯНЩИНА—ХАРЬКОВЩИНА.

Большой интерес представила встреча футбольных команд Купянского округа—против Харьковского (по города). Матч закончился победой последнего со счетом 3:0. Среди игроков Харьковского округа играли спортсмены, числящиеся в харьковских командах и играющие на лиговых состязаниях (Кураба и Грушин). Поэтому этот матч или будет не защитан или-же признан за купянцами, как победа.

Матч между победителем первого дня Сборной Харьковского округа и к-дой гор. Сум, прошел ровно, без чьего-либо явного преимущества. **Победителем, однако, вышел Харьковский округ,** забив два мяча (1 с «пенальти»).

Газета «Коммунист» Харків, 9.08.1924.

Окружной матч Сумы—Харьков.

Позавчера, 2-ой день спартакиады, встретились сборная окружная команда Харьковского округа—против Сумского округа. Матч, прошедший в довольно оживленном темпе, закончился победой Харьковского округа со счетом 2:0.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 8 та 9.08.1924.

Чернігівська губернія, 19-21.07: .?. .

МАТЧІ МІЖГУБЕРНСЬКИХ ОКРУГІВ

липень:

*«**К Всеукраинской Спартакиаде.***

В текущем году в розыгрыше по футболу на Всеукраинской Спартакиаде в финале принимают участие только 4 команды. Украина разделена на 4 пояса и розыгрыш первенств проводится на местах: Харьков-Полтава, Киев-Чернигов, Николаев-Одесса, Сталин-Екатеринослав.

Победители играют между собой на первенство Украины 1924 г. в Харькове.

Розыгрыш первенства Южного пояса Украины между Донбассом и Екатеринославщиной состоится в городе Сталине в субботу 9-го августа на площадке клуба Ленина в 5 ч. дня. Матч представляет чрезвычайный спортивный интерес, принимая во внимание команду Екатеринослава, выигравшей в 1923 г. матч у сильнейшей команды Харькова «Штурм» со счетом 2-0 в г. Екатеринославе».

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 8.08.1924.

Сталінська округа:

СК ім. Леніна, **Сталіне - Катеринослав** (була переведена в Сталінську округу) **- 5-0.**

СТАЛИНО—ВЫИГРАЛО ПЕРВЕНСТВО ЮЖНОГО РАЙОНА.

10 августа в Сталино (Донбасс) состоялась встреча лучшей команды Донбасса—Сталино с Екатеринославом, для определения кандидата на всеукраинскую спартакиаду от Южного района. В отчетной игре сталинцы выявили необычайную напористость, легко выиграв у Екатеринослава 5:0. Матч судил специально командированный из Харькова член всеукраинской коллегии судей тов. Миронов. Представителем от высшего совета физкультуры выезжал тов. Коновалов. Сталино на-днях прибывает в Харьков.

Газета «Коммунист» Харків, 13.08.1924.

Екатеринослав—Сталино.

(Полуфинальный матч на первенство Украины)

10 августа в городе Сталино состоялся матч на первенство Украины, между Ек-славом и Юзовкой. Со стороны Донбасса была выставлена команда клуба им. Ленина, которая выиграла матч со счетом (5 : 9).

Во второй день состоялся матч между сборной сталинского района и Ек-славом.

Матч окончился результатом 9 : 1 в пользу Ек-слава.

А. Гребниченко.

Газета «Грядущая смена» Дніпро, 20.08.1924.

*«**Футбол-матч на первенство южного пояса Украины.***

Екатеринослав-Сталин ССКЛ.

Сталинцы вышли победителями.

10 с. месяца на площадке рабклуба имени Ленина состоялся очень серьезный, но не интересный футбол-матч между 1-ой сборной гор. Екатеринослава и сильнейшой командой Донбасса гор. Сталина ССКЛ.

Зрители Сталинского округа ожидали матч с нетерпением потому, что Екатеринославцы были в Сталине в дореволюционное время 15-16 г. и за последнее время 23-24 гг. получили название сильной команды, при чем в 23 г. они победили чемпиона Украины команду гор. Харькова «Штурм» со счетом 2-0, хотя на 2-й же день 1-я ССКЛ победила их со мчетом 2-1.

В 6 час. 5 мин. судья гор. Харькова т. Миронов открыл матч и с первых же минут Сталинцы у ворот Екатеринослава.

На 16-й минуте левый инсайд ССКЛ В.Ауэрман эабивает в ворота Екатеринослава 1-й голь.

Невнимательно следивший рефери этого голя не засчитал, штрафуя его офсайдом.

После этого Сталинцы бешеным темпом обстреливают ворота Екатеринослава и на 14-й минуте В.Ауэрман забивает Екатеринославу второй голь.

Продолжая наступать энергично, на упавших духом Екатеринославцев, Сталинцы угощают своих гостей еще 2-мя голями, которые забил центр форвард ССКЛ т. К. Дощечкин.

Так и закончился 1-й хавтайм со счетом 4-0 в пользу ССКЛ.

Во втором хавтайме Екатеринославцы начинают сильнее наступать, желая не остаться с сухими голями.
Но Сталинцы опять овладевают инициативой и начинают сильными шютами с далекого расстояния бомбардировать ворота Екатеринослава.
На 20-й минуте правый инсайд ССКЛ Э.Даар с бэковской линии дальнобойным шютом забивает 5 голь.
На 31-й минуте В.Ауэрман забивает 6-й голь, который снова не признан судьей.
На 43-й минуте К.Дощечкин забивает Екатеринославу 7-й и последний голь.
Серьезный, но не столь интересный матч как думалось закончился со счетом 7-0, из которых 2 голя не признаны судьей.
Таким образом Сталинцы остались победителями южного пояса Украины.
Нужно отметить, что многие с недоумением смотрели на матч думая, что ССКЛ играет со Смолянкой, (были вывешены афиши о матче со Смолянкой) хотя игра Екатериославцев мало чем отличается от игры Смоляниновской к-ды.
Сталинцы все играли превосходно.
Состав 1-й ССКЛ победившей 1-ю сборную г.Екатеринослава.
Попов, Г.Заварнов, Стерников, Навольнев, Алексеев, Щербаков, А.Бескровный, Ауэрман, Дощечкин, Э.Даар и Я.Головнев».

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 14.08.1924.

Київська округа:
Житомир не приїхав на матч в Київ через брак коштів.
16 чи 20.07, **Київ - Чернігів** (неявка) **- +:-.**

2 и 13 июля в Киев, по условиям розыгрыша футбольного первенства Украинской республики, прибывает команда Чернигова и Житомира. Футбольная Команда—победительница городов республик, берет первенство Украины и выступает на розыгрыше первенства Республик ССР. Розыгрыш последнего будет происходить на всесоюзной олимпиаде 24 г.

Газета «Молодой пролетарий» Київ, 11.06.1924.

Одеська округа:
Одеса - Поділля (Вінниця) (неявка через брак коштів) **- +:-.**

Харківська округа:
Харків - Полтава - 11-0.

Футб. матч на первенство центрального района УССР

В воскресенье, 27 июля на площ. «Спартак» (б. Саде) встречаются команды Харькова и Полтавы.

Победитель этого матча будет играть на всеукраинской спартакиаде.

Газета «Молодой ленинец» Харків, 26.07.1924.

Вчера в Харьков прибыла сборная команда ор. Полтавы для матча на первенство Украины. Состав полтавской команды такой же, как в прошлом году за небольшим изменением. Харьков выступает в составе: Норов, Кротов, Фомин, Капустин, Леоненко, Ус. Казаков, Алферов (или Бем), Пагаров, Шпаковский, Костиков.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 27.07.1924.

НА ПЕРВЕНСТВО УКРАИНЫ.

27 июля на поле быв. Гельферих-Саде состоялся футбольный матч между сборной командой Полтавы и Харьковской сборной. Последняя играла в измененном составе: Норов, Кротов, Фомин К., Ус, Винников, Фомин В., Ситцевой, Шпаковский, Макаров, Бем и Казаков. Игра не представляла особого интереса, ввиду явного перевеса техники и сыгранности Харьковской команды, которая вышла победителем со счетом голей 11:0.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 28.07.1924.

Полтавцы разбиты на голову.

Счет 11:0.

В воскресенье, 27 июля, состоялся матч на первенство центрального района. В этот день против сильной команды Харькова выступила в ослабленном составе Полтава.

Вся игра свелась к непрерывной аттаке ворот Полтавы и закончилась ее поражением со счетом 11:0.

Газета «Молодой ленинец» Харків, 2.08.1924.

Полтава-Харьков.

В воскресенье на поле Саде состоится футбольный матч между сборными командами Полтавы и Харькова.

Матч этот является очередным междугородным соревнованием перед Всеукраинской спартакиадой.

Футбольный матч на первенство центр района Харьков—Полтава. В минувшее воскресенье против футбольной команды г. Полтавы—выступила 1-я сборная Харькова. Весь матч прошел с явным перевесом Харькова и закончился со счетом 11:0

Газета «Коммунист» Харків, 26 та 29.07.1924.

ТУРНІР ВІДБУВСЯ У РАМКАХ 2-Ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПАРТАКІАДИ, фінальний турнір, Харкыв, 15-22.08:

Футбольный спорт, как элемент физической культуры, введенный в программу 2-го Всеукраинского праздника Спартака, явился центром, вокруг которого, группируясь и об'единяясь, выявляли свои достижения лучшие команды Украины.

Губернские, а затем и районные первенства по футболу дали победителями Харьков, Одессу и Донбасс.

Оффициальные игры между ними, по календарю, завершили цикл состязаний на первенство Украины.

Помимо оффициальных встреч в период Спартакиады с 14 по 24 августа были проведены: одно состязание на первенство Одесской губернии и семь показательных—товарищеских. Общее число состоявшихся состязаний—одиннадцать.

Принимали участие в них: Донбасс, Крым, Николаев, Одесса и Харьков (1 и 2 сборные). (Киев не прибыл).

Первенство Украины.

Согласно порядка розыгрыша победители районов должны были играть каждый с каждым.

Таким образом по календарю играли: Харьков—Донбасс, Донбасс—Одесса и Харьков—Одесса.

Здесь следует отметить, что в финалах на районных первенствах Харьков выиграл у Полтавы 11:0 и Донбасс у Екатеринослава 5:0.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13.

Открытие II-го Всеукраинского праздника „Спартака“.

В четверг, 14 августа с. г., в 4½ часа дня, на площадке имени Спартака (быв. Саде), состоится торжественное открытие 2-го всеукраинского праздника «Спартака». Губернский совет физической культуры предлагает всем спорторганизациям явиться 14 августа к 3½ час. дня на площадку им. Спартака, в формах и полном составе, для участия в параде.

Газета «Коммунист» Харків, 13.08.1924.

2-й ВСЕУКРАИНСКИЙ ПРАЗДНИК «СПАРТАКА».

Программа соревнований.

14 августа—4 ч. дня, пл. Спартак. Открытие праздника. Парад участников. Приветствия. Вольные движения участников праздника.

ФУТБОЛ.

14 августа, пл. ЦК КЛСМУ, 4 ч. 45 м.—Харьков—Киев, 14 августа, пл. Спартак, 4 ч. 45 м.—Одесса—Донбасс (Сталино), 15 августа, пл. ЦК КЛСМУ, 4 ч. 45 м—Киев—Одесса, 15 августа, пл. Спартак, 4 ч. 45 м.—Харьков—Донбасс (Сталино), 16 августа, пл. ЦК КЛСМУ, 7 ч. утра—многоборие для футболистов (бег 60 м., удар по мячу, лазание по канату, выбрасывание мяча, обводка мяча на 110 м., перетягивание каната и бег 11×1000), 17 августа, пл. ЦК КЛСМУ, 4 ч. 45 м.—Киев—Донбасс. 17 августа, пл. Спартак, 4 ч. 45 м.—Харьков—Одесса, 18 августа, пл. Спартак, 4 ч. 45 м.—Сборная УССР—Сборная Крыма.

ВСЕУКРАИНСКИЙ ПРАЗДНИК «СПАРТАКА».

Вчера начались соревнования по легкой атлетике, велосипеду, футболу и тяжелой атлетике.

Прибыли спортсмены Крыма, Житомира, Екатеринослава, Николаева, Чернигова.

Сегодня прибывают Сталино и Одесса. Вследствие неприезда в срок последних двух городов и Киева—календарь игр по футболу изменен.

15 августа играет «Штурм»—Николаев.

16 августа—Крым—Одесса.

17 августа—Харьков—Одесса.

Все матчи будут происходить на пл. Спартак с 4 ч. 45 м. Легко-атлетические соревнования будут проводиться с сегодняшнего дня с 3 час.—4 ч. 45 м.

ОТКРЫТИЕ СПАРТАКИАДЫ.

14 августа в 5 час. вечера на площадке имени «Спартака» состоялось торжественное открытие 2-го всеукраинского праздника «Спартака».

В параде приняло участие 200 спортсменов Харькова, Житомира, Чернигова, Екатеринослава, Николаева, Крыма и друг.

Показательная часть закончилась общей пирамидой—«Звезда», после чего начались оффициальные соревнования по различным видам спорта.

В первом оффициальном матче встретились Харьков—Донбасс. Игра команды Донбасса на редкость коллективна и стройна. Харьков немного резок в игре и активнее. Результат 2:0 в пользу 1 сборной Харькова.

Газета «Коммунист» Харків, 15 та 17.08.1924.

2-я всеукраинская спартакиада.

Результаты по футболу: Харьков—Донбасс—2:0 в пользу Харькова. Одесса—Николаев—1:0 с пенальти в пользу Одессы.—Первенство взяли: по велосипеду—Харьков, баскет-болу—Чернигов, тяжелой атлетике—Донбасс.

Открытие Спартакиады.

14 августа на стадионе „Спартака" состоялось торжественное открытие праздника.

На открытии присутствовал Г. И. Петровский.

200 участников праздника

участвовали в параде. Здесь собралась спортивная молодежь всех городов УССР.

Футбол.

Ввиду неприезда в срок команд Одессы и Донбасса соревнования начались неофициальными играми.

2-я харьк. сборная выиграла у Крыма первый раз 4:2 и второй 2:0, у Николаева 2:0.

1-я сборная Харькова, в официальном матче выиграла у сильной команды Сталино (Донбасс) 2:0.

Против Одессы выступил ее вечный конкурент Николаев. **Вся игра прошла с явным превосходством николаевцев** и лишь штрафной удар помог Одессе уйти с поля победителем.

Газета «Молодой ленинец» Харків, 20.08.1924.

МАТЧИ НА ПЕРВЕНСТВО УКРАИНЫ.

14 августа на пл. Саде, в 4 ч. 45 м, состоится матч на первенство Украины между Одессой и Донбассом.

В случае неприбытия Одессы, состоится матч сборная Харькова—сборная Крыма.

В виду неприбытия Киева, матч Харьков—Киев откладывается.

Газета «Коммунист» Харків, 14.08.1924.

ИЗМЕНЕНИЕ КАЛЕНДАРЯ СПАРТАКИАДЫ.

Администрацией 2-ой Всеукраинской Спартакиады изменен календарь состязаний по футболу:

Сегодня, 20-го августа, Николаев—Крым (сборная)—товарищеский матч; 21-го августа—еще не определен, по всей вероятности, Донбасс и Крым сыграют товарищеский матч; 22-го августа—матч на первенство УССР—Харьков 1-я сборная—Одесская губ. и 23-го августа—последний день Спартакиады—матч между сборными командами УССР и Крыма на первенство между этими республиками.

Газета «Вечернее радио» Харків, 20.08.1924.

1/2 фіналу: 15.08, **Харків - Донбас - 2-0 (1-0).**

«Состязание Харьков-Донбасс было одним из интереснейших на Спартакиаде.

Команда Донбасса, составленная из игроков Сталинского округа, является самой сильной в Донбассе.

На губернском первенстве она, разбив по кругу всех своих противников, выиграв в финале у «Ветки» 7-0.

Началось состязание несколько позже назначенного часа. Громадное число зрителей тесным кольцом окружило поле игры.
С первых же минут донбассовцы показали, что без борьбы они не отдадут первенства.
Однако технически сильная, уверенная в своей победе команда Харькова стремительным напором два раза проводит в ворота Донбасса по мячу в каждой половине игры.
Донбассовцы, несмотря на свою сыгранность, энергично нападая, не могли отквитаться и состязание закончилось победой Харькова 2-0.
Из игроков Донбасса лучшими были; правый полузащитник Навальнев и левая связка нападения Ауэрман (капитан). Судьей состязания был И.Миронов.
Состав Донбасса: Разоренов; Заварнов, Стерников; Навальнев, Прохоров, Зотов; Головнев, Даар, Дощечкин, Ауэрман и Бескровный».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13, 1924.

Харьков – Сталин

16-го августа в г. Харькове состоялся первый официальный матч на первенство Украины между футбольными командами: 1-ой сборной Харькова и 1-ой командой Донбасса Сталин.

В 5 с пол. часов по свистку судьи т. Миронова Сталинцы начинают игру, но уже через несколько секунд Харьков забирает мяч и овладевает инициативой, подводя несколько раз мяч к воротам Сталинцев.

Сталинцы, чувствуя перед собой сильного противника, играют нервно и неуверенно делая непростительные мазки но постепенно они начинают оправляться: игра становится ровней и оживленней, изобилуя массой красивых моментов. Мяч быстрым темпом переносится от ворот до ворот.

Видя переменную игру, Харьковцы начинают волноваться, кричать и не умело бьют по голю. Сталинское нападение, имея несколько удобных моментов все же не может забить голя, благодаря прекрасной защите Харькова. На 30-й минуте Даар, и Дощечкин прорываются через защиту Харькова. Дощечкин, перебивая Даара, делает непростительный мазок.

Весь первый хавтайм игра ведется безрезультатно и только на последней минуте Харьковцы сильным шютом вбивают голь в угол ворот Сталина.

1-ый хавтайм и закончился со счетом 1:0 в пользу Харькова.

Второй хавтайм начинается напором Харькова; в течение 15 минут Харьков с напряжением зажимает Сталинцев, но прекрасная игра защиты ликвидирует все прорывы Харьковского нападения, только на пятнадцатой минуте центр-форвард Харькова сильным ударом вбивает второй голь в ворота Сталинцев.

После второго голя игра становится переменной: Сталинцы несколько раз подводят мяч к воротам Харькова, но все их старания забить голь разбиваются о защиту Харькова.

Как та, так и другая сторона никаких новых результатов добиться не могут и матч оканчивается со счетом 2:0 в пользу Харькова.

Защита и полузащита Харькова играли очень хорошо, нападение несколько слабее обыкновенного. Сталинцы играли хорошо, ровно и выдержано. Необыкновенно хорошо играл задний бек, Заворный, который вызывал восхищение у коллегии судей г. Харькова своими ударами и отбиранием мяча.

Харьковцы играли грубо. За это был удален с поля их инсайд.

18-го состоится второй матч на первенство Украины между Сталином и Одессой.

Ал. Ак.

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 20.08.1924.

«СБОРНАЯ ДОНБАССА - ХАРЬКОВ.

Класс игры Донбасса за последний год значительно поднялся. Энергия в нападении и защите, приличная и ровная техника у всех игроков, корректная манера игры-отличительные свойства донбассцев.
Матч этот прошедший 16-го августа, представил большой интерес. Харьковская сборная команда выступила в измененном составе. Отсутствовал правый инсайд Шпаковский (по болезни), а центральный хавбек Фомин играл бека. Это перемещение безусловно ослабило команду, так как Фомин является незаменимым центральным хавбеком не только в Харькове но и на Украине.

Если сравнить выгоду (из-за перестановки Фомина на бека) в смысле укрепления зашиты - с потерей и подмоге нападению, - то последняя много больше, чем первая и матч с Донбассом это ярко показал. Чувствовалось, что у нападения нет достаточной связи с линией хавбеков. Матч закончился со счетом 2-0 в пользу Харькова».

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 19.08.1924.

Матч за 2-3 місця: 19.08, **Одеса - Донбас - 6-1 (2-1).**

«*Встреча Одесса-Донбасс собрала небольшое количество зрителей. Исход состязания для многих не составлял сомнений, однако некоторые предполагали видеть победителем Донбасс. Последним, конечно, пришлось жестоко разочароваться.*

И действительно.

Второе выступление Донбасса послужило для его команды хорошим роком.

Перестроив почему-то свою команду, поставив к тому же слабого вратаря и, в довершении играя вяло, без всякого под'ема, Донбассовцы не могли оказать должного сопротивления команде Одессы.

Проиграв в первой половине игры 2-1, они в течение второй окончательно стушевались и, только защищаясь, но не проявляя абсолютно никакой инициативы в нападении, получили еще четыре мяча.

Команда Одессы, воспользовавшись расстройством противника, рядом комбинаций проводила мячи исключительно левой стороной нападения. Вся сила Одессы левый край - Прокофьев, забивший больше половины всех мячей. Общий результат 6-1 в пользу Одессы зафиксировал судья И.Миронов».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13, 1924.

ОДЕССА—ДОНБАСС.

Состоявшийся вчера матч между сборными командами Одесса—Донбасс, окончился в пользу Одессы со счетом 6:1. Отлично играл левый край Одессы Прокофьев. Подробности завтра.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 20.08.1924

ОДЕССА—ДОНБАСС.

Трудно вчера было Донбассу. Его игра с Одессой превратилась в «избиение младенцев». Вратарь Сталинцев, игравший ниже всякой критики, пропустил сразу, в начале игры, два мяча, чем значительно подорвал дух своей команды, сведя всю игру на поле Донбасса. Дружным напором, хорошей пассовкой нападение Одессы провело еще 4 мяча в ворота противника, получив в ответ только один. Нужно отметить превосходную игру левого края одесситов Прокофьева и левого инсайда Коваля, без конца штурмовавших ворота Донбасса.

. Газета «Вечернее радио», Харків, 20.08.1924.

«*Сборная Одесса-Донбасс. Встреча Одесской сборной команды с донбасцами показала, что одесситы не окончательно еще сошли со сцены, как некоторые думали (судя по игре Одессы с николаевцамии, москвичами), и что, как истые одесситы, они до нужного момента скрывали, что имеют. А имеют они - энергию, напористость, сыгранность и высокую технику, с чем харьковцам при встрече придется основательно считаться.*

Особенно хороша у одесситов левая сторона, у которой край в нападении безусловно должен быть поставлен в сборную команду УССР.

Однако, отдавая должное игре одесситов нельзя не отметить их отвратительное поведение на поле, в виде постоянных окликов, подсказываний и переговоров во время игры. Все это производит не только на спортсменов, но и на заурядного зрителя неприятное впечатление.

Донбассцам в этом матче не повезло. В начале они прижали одесситов, но получив первый мяч, повели игру неуверенно, а главное, на этот раз играл очень неудачно вратарь.

В итоге - Одесса выиграла со счетом 6-1».

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 21.08.1924.

Фінал: 22.08, **Харків - Одеса - 1-0 (1-0),** Ст. «Спартак», 11000 глядачів, суддя: Степан Романенко (Харків), гол: Натаров (8).

«*Состязание победителей было четвертым финалом на первенство Украины.*

Три года победителем выходил Харьков с результатом в 1921 г – 2-0; в 1922 г. – 2-1 и в 1923 г. – 1-0. Судит состязание С. Романенко.

Быстрым темпом команды начали игру. Обе стороны, с одинаковой энергией, интенсивно и напряженно нападая, пытаются прорваться к воротам противника.

Появляется резкость и даже грубость.

Некоторое время инициатива в руках одесситов, но защита Харькова с успехом парализует все их попытки приблизиться к воротам.

Не особенно удачно игравшее нападение Харькова, усиленно нападая, несколько раз бьет мимо ворот. Наконец, мяч от сильного удара Натарова с довольно далекого расстояния летит по воздуху и перед воротами Одессы, коснувшись земли – «ползунком» вследствие сильной резки, увеличивая скорость, проходит в ворота. Вбитый мяч удваивает энергию харьковцев, они продолжают еще несколько атак. Но свисток судьи возвещает конец первой половины.

В течении второй половины одесситы сильным нажимом стремятся сравнять результат, но дальше защиты не могут пройти с мячом.

Дальнейшие попытки обеих команд не дали результата и состязание закончилось победой Харькова 1-0.

Особенно хорошо играл в роли центрального полузащитника В. Фомин (Харьков).

Своей победой Харьков четвертый год подряд берет первенство Украины. Выступал Харьков в следующем составе:

Норов; Фомин К., Кротов; Капустин, Фомин В., Привалов; Губарев, Шпаковский, Натаров, Алферов и Казаков».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13, 1924.

ОДЕССА ИЛИ ХАРЬКОВ?

Сегодня, на площадке б. Саде, в 4 часа 45 м. состоится матч между вышедшими в финал на первенство Украины футбольными командами Одессы против Харькова.

Матч этот, как по технике игры, так и в спортивно-состязательном отношении должен представить небывалый интерес.

Харьковцы, берущие вот уже третий год первенство Украины по футболу, за последнее время еще более подняли класс игры и техники.

Одесса—постоянный конкурент Харькова по футболу, очевидно, как и в предыдущие годы напряжет все свои силы, постарается вырвать у Харькова первенство Украины, на что одесские футболисты имеют право расчитывать, судя по той технике и напористости, которые они показали в матче с донбассцами.

Газета «Харьковский пролетарий», Харків, 22.08.1924

ХАРЬКОВ ВЫИГРАЛ У ОДЕССЫ.

Вчора на поле «Спартак» состоялась решающая встреча конкурентов по футболу, Одессы и Харькова. Игра попеременно ведется у обеих ворот. Конечный счет 1:0 делает Харьков победителем первенства Украины.

В отчетной игре слабо играло Харьковское нападение. Первое выступление Губарева на правом крае можно считать удачным.

Одесситы играли дружно и на этот раз без выкриков, чему можно порадоваться.

В нападении у Одессы прекрасно играл левый крайний, Прокофьев.

Газета «Коммунист», обидві Харків, 23.08.1924.

Несмотря на всю важность встречи Харькова и Одессы в борьбе за первое место на Украине, вчерашний матч не дал спортивному Харькову того удовлетворения, которого от него можно было ожидать. 1-я Сборная Харькова определенно была не в «ударе» и первый хавтайм играла на редкость без под'ема. Некоторые из игроков-харьковчан или совсем не желали играть, как напр., Казаков, или же, если и играли, то из-рук вон плохо и даже, что для Харькова—большой минус, грубо (Кротов).

И лишь превосходная игра бека Фомина и хавбека Капустина сглаживала плохое впечатление от игры Сборной Харькова. Нам несколько непонятно, почему такому игроку, как Капустин, нет места в Сборной УССР, на что он, имеет полное право.

«Вездесущий» Привалов на этот раз также не показал всей своей оживленной игры. Вообще, харьковцы отнеслись к встрече с Одессой как то безразлично и лишь некоторую живость игры проявили в конце второго хавтайма. Со стороны Одессы прекрасно играло нападение, не раз ставившее под удары ворота противника. Левому краю Одессы Прокофьеву, несмотря на все его усилия провести мяч, не давал «ходу» все тот же Капустин. Одесса, как всегда, играла грубо и не дисциплинировано.

Матч закончился все же победой Харькова вбившего единственный голь Одессе.

Газета «Вечернее радио» Харків, 23.08.1924.

ХАРЬКОВ—ОДЕССА.

Встреча одесской и харьковской команд—одинаково сильных, уже третий год соперничающих на первенство п, имеющих лучший класс игры на Украине—привлекла до 15 тысяч зрителей.

С первых минут игры чувствовалось нервное напряжение игроков обеих сторон. Комбинации отсутствовали. Одесситы первое время взяли инициативу в свои руки, но прекрасная защита харьковцев парализовала все их натиски. Отлично игравший против донбассцев, левый край одесситов, совершенно не был заметен в игре против харьковской защиты.

На 10-й минуте первой половины игры, харьковцы вбивают мяч. После забитого мяча игра продолжает вестись все-же в вялом темпе. Не смотря на то, что нападение харьковцев составлено было на этот раз (как и состав всей команды) весьма удачно—оно играло вяло, мешкало у голя противника и теряло много мячей. Первая половина игры закончилась со счетом 1:0 в пользу Харькова.

Во втором хавтайме харьковцы взялись за игру более дружно и к концу хавтайма прижали одесситов к их воротам. Однако, все комбинации харьковцев—не имели успеха. 2-й хавтайм закончился со счетом 0:0.

В общем впечатление от матча—слабое. Отлично играла харьковская защита, в особенности крайние хавбеки. Левый край в нападении харьковцев играл как никогда плохо. Одесситы, особенно их нападение, играли очень энергично.

На этот раз матч отличился грубыми приемами в особенности со стороны одесситов (харьковцы то-же), из за которых один игрок из харьковцев должен был покинуть поле.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 24.08.1924.

1	Харків	2	2	0	0	3-0	4
2	Одеса	2	1	0	1	6-2	2
3	Донбас	2	0	0	2	1-8	0

Збірна Києва відмовилася від участі. Команду міста Сталіна замінила збірна Донбасу.
Харківські організатори також запросили дискваліфіковану Одеською губрадою команду Миколаєва, яка 17 серпня зіграла з одеситами, переграти на першість губернії: Одеса-Миколаїв 1-0.

«*Одесса и Николаев – ярые соперники по футболу в течение многих лет, с переменным успехом конкурирующие друг с другом, впервые встретились на нейтральном поле.*
(Состязание было окончательным выяснением победителя первенства Одесской губ., вследствие того, что финал ними в Одессе – не закончился).
По свистку судьи С. Романенко - начали одесситы. Обе команды чувствовали решительность состязания и игра приняла оживленный и быстрый темп.
Ярко выделялись сыгранность и техническое превосходство николаевцев, которые несколько раз вплотную подходили к воротам Одессы. Но все комбинации центральной тройки линии нападения - удачно разбивались хорошо игравшей защитой одесситов.
Первая половина игры, изобиловавшая многими интересными моментами, закончилась без результата. После перерыва нападает исключительно Николаев и сильным натиском, часто ставя ворота противника в критическое положение, не может забить ни одного мяча. Все удары идут или мимо ворот, или в руки вратаря.
Казалось, будет ничья...
Но вот вырвавшийся полу-правый нападения Одессы сбит защитником в районе штрафной площади. Свисток. Судья назначает штрафной удар (пенальти), и мяч, от сильного удара, прошедший в нижний угол ворот, решил судьбу первенства.
Особенно выдающиеся игроки - николаевцы - центр полузащиты Г. Полегенький и край правый Кондратенко; одесситы: - левый край Прокофьев и передний защитник Котов.
Составы команд:
Одесса: - Типикин; Жук, Котов; Чернобыльский, Каждан, Попов; Штрауб А., Штрауб Е., Осипенко, Коваль и Прокофьев.
Николаев: - Дымов; Аниканов. Шкапин; Цофнас, Полегенький Г., Грушин В.; Кондратенко, Шульц, Ассир, Смоленский и Жиров».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13, 1924.

Сегодня на площадке, б. Садэ, в 4 часа 30 мин. дня встретятся лучшие сборные команды Одесской губернии—Одесса, против Николаева. Матч представляет собой большой интерес, так как последняя встреча николаевцев с одесситами не была доведена до конца из за пристрастности рефери (николаевцы ушли с поля). Исход матча выявит лучшую команду Одесской губернии.

Судить матч будет Харьковский рефери.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 16.08.1924.

«Одесса - Николаев.

Выехавшие в Харьков на всеукраинскую олимпиаду сборные команды Одессы и Николаева сыграли там между собой один матч. Сейчас ГЕФК получила телеграму о результатах этого матча, закончившегося со счетом 1-0 в пользу Одессы».

Газета «Известия» Одеса, 19.08.1924.

Случайный выигрыш Одессы.

(Матч Одесса—Николаев).

Одесситы и николаевцы в спортивном отношении—ярые противники. Поэтому матч между ними, решавший первенство Одесской губернии представил выдающийся интерес, собрав большое количество зрителей.

С первых же моментов игры чувствовалось нервное напряжение игроков обеих команд, из которых каждая во что бы то ни стало хотела уйти с поля победительницей. Несмотря на то, что игра велась энергично, было резко заметно отсутствие красивых комбинаций и классной техники. Обе команды были «не в ударе».

В первом хавтайме, закончившемся в ничью, игра велась с определенным перевесом николаевцев. Ударов по голю, как в ту, так и в другую сторону почти не было.

Вторая половина игры началась еще более оживленно и на 30-ую минуту одесситы вбивают с пенальти первый и решающий игру мяч. Все дальнейшие попытки николаевцев, прижавших одесситов к их воротам отвязать мяч—остаются безрезультатными.

Из одесских игроков хорошо играл бек Жук, левый край, инсайд и центральный в нападении. В общем одесситы остались верными себе и, как в прошлом году, держатся на поле не дисциплинированно (беспрерывные выкрики игроков), играют грубо и, даже выражали неудовольствие, когда рефери не позволял нападать на вратаря, поймавшего мяч.

Технически николаевцы играли лучше и сильнее Одессы и проиграли благодаря случайному «пенальти». В нападении хорошо вел игру центр, который, однако, по временам, «заводился» с мячом. Из хавбеков отлично играл Грушин и центральный.

Газета «Харьковский пролетарий», Харків, 19.08.1924

Случайный выигрыш Одессы.

17 августа встретились на поле „Спартака" сборные команды Одессы и Николаева. Этот матч представлял большой интерес, т. к. обе команды по силам почти равны друг другу и в последнем матче в Одессе, Николаев, забив два мяча О есе, ушел с поля, мотивируя свой отказ пристрастностью одесского судьи. Высший совет физкультуры, с целью точно выяснить, какая-же команда является сильнейшей в Одесской губернии, пригласил **Одессу и Николаев в** Харьков с тем, чтобы они здесь решили вопрос о первенстве при нейтральном судье. Весь матч прошел с явным перевесом Николаева и лишь благодаря хорошо игравшей защите Одессы, игра результата не дала. Во второй половине, при одном из прорывов к николаевским воротам, защитник Николаева сбил нападающего одессита, за что и дан был штрафной удар, забитый одесским защитником т. Жук. Общий результат таким образом, несмотря на превосходство Николаева, **1:0 в пользу Одессы.** Одесская команда, как и в прошлом году, на поле недисциплинирована.

Газета «Коммунист», Харків,19.08.1924.

Харків, зліва направо: Р.Норов, О.Шпаковський, В.Фомин, Є.Губарєв, І.Натаров, М.Кротов, М.Казаков, К.Фомин, М.Капустін, Я.Алфьоров, І.Привалов.

1926

«*Протокол № 00/18*
ЗАСЕДАНИЯ ПРЕЗИДИУМА ВСЕУКРАИНСКОГО В.С.Р . МЕТАЛЛИСТОВ, ОТ 27-го АПРЕЛЯ 1926 ГОДА.
Слушали: 10.О Всесоюзном соревновании по физкультуре.
(Локшин).
Постановили: 10. Отказаться от Всеукраинской Олимпиады в Харькове в силу причин квартирного порядка и отсутствия реки в Харькове (речной спорт)».

«*Прокол № 00/32*
ЗАСЕДАНИЯ ПРЕЗИДИУМА ВСЕУКРАИНСКОГО В.С.Р. МЕТАЛЛИСТОВ, ОТ 17-го ИЮНЯ 1926 ГОДА.
Слушали: 11. О Всесоюзном празднике физкультуры.
(Локшин).
Согласно сообщения ЦК В.С.Р.М. Всесоюзный праздник по физкультуре отменен. В связи с этим необходимо отменить и назначенные межсоюзные и районные соревнования по физкультуре.
Постановили: 11. В связи с отменой Всесоюзного праздника по физкультуре, межрайонные и районные соревнования по физкультуре отменить»

ХАРЬКОВ

Всеукр. Спартакиады не будет!

ВСФК Украины решил в этом году Всеукраинскую Спартакиаду не проводить, а перенести ее на будущее лето. Это постановление ВСФК основывается на том, что участие кружков в профсоюзном празднике ВЦСПС и предварительных соревнованиях по линии профсоюзов уже явится большой нагрузкой на организм участников. Увеличивать же ее еще и Всеукраинской Спартакиадой неразумно.

Окрспартакиады проведены будут, как намечалось ранее.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 6, 1926.

1927

Зміни адмінподілу:
19.08.1925 року Новгород-Сіверська округа перейменована на Глухівську з перенесенням окружного центру до Глухова.
16.10.1925 р. до складу Північно-Кавказького краю РРФСР відійшло 8 районів Шахтинської округи (з м. Шахти) та 6 районів Таганрізької округи (з м. Таганрог). У 1925 році Житомирська округа перейменована на Волинську.

16.06.1926 року ліквідовано Павлоградську округу, а 20 липня 1926 року Катеринославська округа перейменована на Дніпропетровську з перейменуванням окружного центру на Дніпропетровськ.
5.01.1927 року Черкаська округа перейменована на Шевченківську.
У 1928 році столицю АМСРР перенесено до Бірзули, в 1929 році до Тирасполя.
13.06.1930 року ліквідовані 13 округ: Глухівська, Ізюмська, Кам'янецька, Коростенська, Куп'янська, Могилівська, Ніженська, Першомайська, Прилуцька, Роменська, Старобільська, Тульчинська та Шепетівська, а 15.09 ліквідована решта округ.

ТУРНІР ВІДБУВСЯ В РАМКАХ 4-Ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПАРТАКІАДИ

41 учасник.

Ця спартакіада була четвертою, тому що в 1925 році була анонсована третя спартакіада, потім вона була перенесена на 1926 рік, але футбольних змагань не було.

КАЛЕНДАРЬ РОЗЫГРЫША ФУТБОЛЬНЫХ И ГАНДБОЛЬНЫХ МАТЧЕЙ ВСЕУКРАИНСКОЙ СПАРТАКИАДЫ

12 июня

а) Проскуров — Каменец-Подольск на поле Каменец-Подольска
б) Шепетовка — Коростень " " Коростеня
в) Винница — Могилев " " Винницы
г) Балта — Первомайск " " Первомайска
д) Житомир — Бердичев " " Житомира
е) Нежин — Прилуки " " Нежина
ж) Лубны — Ромны " " Лубен
з) Николаев — Херсон " " Николаева
и) Луганск — Старобельск " " Луганска

26 июня

к) Киев — Чернигов на поле Киева
л) Умань — Тульчин " " Умани
м) Кременчуг — Полтава " " Полтавы
н) Конотоп — Глухов " " Конотопа
о) Днепропетровск — Кривой-Рог " " Днепропетровска
п) Запорожье — Мелитополь " " Запорожья
р) Купянск — Изюм " " Изюма
с) Сталино — Мариуполь " " Сталино
т) Белая Церковь — Черкассы " " Белой Церкви
у) Победитель а — победитель в " " Винницы
(а = Проскуров — Каменец) — (в = Винница — Могилев)
ф) Победитель б — победитель д на поле Житомира
(б = Шепетовка — Коростень) — (д = Житомир — Бердичев)
х) Победитель г — Одесса на поле Одессы
(г = Балта — Первомайск)
ц) Победитель з — Зиновьевск " " Николаева
(з = Николаев — Херсон)
ч) Победитель и — Артемовск " " Артемовска
(и = Луганск — Старобельск)
ш) Харьков — Сумы на поле Харькова
щ) Победитель е — победитель ж " " Ромен
(е = Нежин — Прилуки) — (ж = Лубны — Ромны)

10 июля

1) Победитель л — победитель х на поле Одессы
(л = Умань — Тульчин) — (х = Балта — Первомайск — Одесса)
2) Победитель н — победитель ш на поле Харькова
(н = Конотоп — Глухов) — (ш = Харьков — Сумы)
3) Победитель м — победитель ц на поле Николаева
(м = Кременчуг — Полтава) — (ц = Николаев — Херсон — Зиновьевск).
4) Победитель о — победитель п на поле Днепропетровска
(о = Днепропетровск — Кривой-Рог) — (п = Запорожье — Мелитополь)
5) Победитель щ — победитель ч на поле Артемовска
(щ = Нежин — Прилуки — Лубны — Ромны) — (ч = Луганск — Старобельск — Артемовск)
6) Победитель к — победитель т на поле Киева
(к = Киев — Чернигов) — (т = Белая Церковь — Черкассы)
7) Победитель у — победитель ф на поле Житомира
(у = Проскуров — Каменец — Винница — Могилев) — (ф = Шепетовка — Коростень — Житомир — Бердичев)
8) Победитель р — победитель с на поле Сталино
(р = Купянск — Изюм) — (с = Сталино — Мариуполь)

24 июля

А Победитель 1 — победитель 7 на поле Одессы
1 = (Умань — Тульчин — Балта — Первомайск — Одесса)
7 = (Проскуров — Каменец — Винница — Могилев — Шепетовка — Коростень — Житомир — Бердичев)
Б Победитель 2 — победитель 8 на поле Сталино
2 = (Конотоп — Глухов — Харьков — Сумы)
8 = (Купянск — Изюм — Сталино — Мариуполь)
В Победитель 3 — победитель 5 на поле Харькова
3 = (Кременчуг — Полтава — Николаев — Херсон — Зиновьевск)
5 = (Нежин — Прилуки — Лубны — Ромны — Луганск — Старобельск — Артемовск)
Г Победитель 4 — победитель 6 на поле Киева
4 = (Днепропетровск — Кривой Рог — Запорожье — Мелитополь)
6 = (Киев — Чернигов — Белая Церковь — Черкассы)

Полуфинальные и финальные матчи разыгрываются: по гандболу в Днепропетровске, а по футболу в Харькове.

ВСФК Украины

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 4, 1927.

Попередній етап, 12.06-17.08:
1 коло:
12.06: **Вінниця - Могилів-Подільський - 5-1 (4-0), Кам'янець-Подільськ - Проскурів** (неявка через фінансові проблеми) **- +:-, Коростень - Шепетівка - 1-2, Первомайськ - Балта (МАРСР) - 2-6, 5-1. Житомир - Бердичів - 2-3.**

Спортивні змагання Бердичів— Житомир.

Нещодавно міська окружна рада фізкультури командирувала колектив гандболістів, баскетболістів та футболістів в кількости 30 чол. в місто Житомир для участи в змаганнях на першість України, згідно календарю всесоюзної ради фізкультури.

Наслідки змагань такі: по футболу 3—2 на користь Бердичева, по гандболу [жіночому]—3—1 на користь Бердичева, по гандболу (чоловічому)—7—5 на користь Житомира, по баскетболу—26—25 на користь Житомира.

ВСЕУКРАЇНСЬКА СПАРТАКІЯДА.

На периферії розпочались між містами розигри у футболи за олімпійською системою, цеб-то команда, що програє хоч один раз, не має права надалі брати участь у розиграх на першинство України у футболі. Уже були такі зустрічі: Луганське-Старобільське—3 : 0, Вінниця—Могилів—5 : 1, Ніжин— Прилуки—5 : 3.

У цій грі вибули вже 3 міста—Могилів, Прилуки й Старобільське.

Газети «Радянський шлях» Бердичів, 15.07 та «Комсомолець України» Харків, 19.06.1927.

2 коло:
12.06, **Миколаїв - Херсон - 4-0,** ст. «Желдор», суддя: Я.Хмельницький, голы: Грушин, Печеный, Кондратенко, Полегенький.
Николаев: Дымов, Булгаков, Андрианов, Цофнас, Грушин, Деркаченко, Гичкин, Кондратенко, Полегенький, Смоленский, Печеный.

СЕГОДНЯ НА СПОРТПЛОЩАДКЕ

— Вечером на площадке Желдора встреча первых сборных футбольных команд Херсона и Николаева. Игра идет согласно плана Всеукраинской спартакиады.

— Завтра товарищеский матч херсонской команды с командой Райкома металлистов.

ПЛОЩАДКА ЖЕЛДОРА

В воскресенье 12 и в понедельник 13 июня

2 ФУТБОЛЬНЫХ МАТЧА 2

ХЕРСОН - НИКОЛАЕВ

Начало в 6 с пол. веч Играет оркестр музыки

«У Николаева на спортивной площадке – два соперника: не в меру пылкая Одесса и тихий мечтатель Херсон.
Встреча футбольных команд двух городов-соседей 12-го июня подтвердила превосходство г.Николаева по футболу. Правда, в начале херсонцы развили энергичное нападение на ворота николаевцев и лайсмены дважды зафиксировали попадание. Но сетки были спокойны, ни одна клетка не вздрогнула. Мяч дальше рук голькипера итти не пожелал.
Затем случилось, как говорят, совсем наоборот: ворота Херсона подверглись настоящему обстрелу. Стремительным шютом Грушин вводит первый мяч. Не помогает изящная «рыбка» голькипера. С такой же быстротой в сетку ударяется второй мяч, пущенный Печеным и легко, под самой балкой, проходит третий, двинутый полуправым - Кондратенко.
Вторая половина игры проходит при сильном стремлении гостей отыграться, однако это им не удается. Ворота Херсона прорываются в четвертый раз мячом Полигенького. Но этот счет прекращается, остается 4-0 в пользу Николаева.
Нужно сказать, что в этом году херсонцы играют значительно лучше, чем прежде. Особенно отличался голькипер, взявший не одного «мертвяка», задний бек и края нападения.
Безобразное явление – во время игры на площадке пыльная завеса. Необходимо поливать площадку, благо – водопровод по близости, иначе получается не физкультура, а пылеудушение».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927 всі.

26.06: **Вінниця - Кам'янець-Подільськ - 1-0 (0-0),** гол: Березовський (85).
Біла Церква - Черкаси - 0-1.

Футбольний матч.

(зб. Б.-Церкви—зб. Черкас).

Збірна м. Білої-Церкви показала себе не в кращому розумінні цього слова, а в щонайгіршому. За останні два роки вона ні разу не виграла в команд, які приїздили до нас з инших міст.

А послухати тільки, з якою гордовитою пихою грачі цієї команди балакають перед матчем, то страшно стає за приїжджих: язиками стільки голів надають їм, в уяві так гарно пасують, в балачках такий стиль показують, що соромно стає сторонньому слухати оті теревені самовпевнених Б.-Ц. футболоманів. На ділі-ж ніякої продуманої, колективної гри нема, а є безцільна біганина, танці, цапині скоки (Пугачевський) і в наслідок поразки.

Безумовно, було-б помилкою не визнавати того, що у нас є й гарні футболісти. Є, безумовно є, та ще й такі, з якими можна перомогти не тільки Черкаси, а багато Київських команд. Але вони, крім уміння грати, мають ще й скромність, а це використовують чемпійони від футбола і стають на місце цих спортсменів.

Ось хоч-би матч з Черкасами. Безумовно, слабіші поодинці, грачі Черкас в колективному провадженні гри значно сильніші. В Б.-Ц. команді майже кожний футболіст грав „на красу", захоплюючись сам собою і не-помічаючи партньорів. Черкасці грали однаково по класу, з однаковим захопленням темпом, утворюючи цим самим серьйозну колективну одиницю, принаймні для Білої-Церкви. Не пройшло й двох хвилин першого хавтайму, як білоцерківці дали можливість супротивнику підвести м'яча майже до воріт своїх, куди він і потрапив, забитий одним з нападу Черкас. Опісля цього Черкаси в більшости оборонялись, але білоцерківці не з'уміли цього використати і не компенсували себе до кінця матчу, який і програли Черкасам з рахунком 1:0. Хоч порівнюючи і добре грали трійка нападу і захист Б.-Ц., але вони не мали підтримки від колективу і тому надміру вимотались за цей матч. Особливо треба відзначити кепську гру хавбека Пугачевського. Так грати, як він грав зміг би й віл, виведений на фут. майдан. Правий край більш балакав та командував, чим працював ногами. Про решту можна сказати теж саме.

Отже з певністю можна сказати, що Білоцерківська збірна в такому складі, як зараз ніколи і нікого не зможе перемогти. Треба підібрати, або-ж поновити її склад.

Л. С.

Всеукраїнська спартакіяда по футболу

З великим успіхом провадяться у у цьому році матчі на першенство України. Майже всі округи взяли участь в змаганні. Наслідки переведених матчів такі: Винниця—Могилів 5:1, Шепетівка—Коростень 2:1, Бердичів—Житомир 3:2, Ніжин—Прилуки 5:3, Лубни—Ромни 0:0, Першотравенськ—Балта 2:1, Миколаїв—Херсон 4:0, Луганськ — Старобільськ 3:0, Винниця — Кам'янец-Подільськ 1:0, Луганськ—Артемівськ 2:0, Полтава—Кремінчук 4:0, Конотоп—Глухів 2:1, Запоріжжя—Мелітопіль 8:2, Ізюм—Куп'янськ 4:2, Сталіно—Маріупіль 4:1, Бердичів—Шепетівка 6:1, Миколаїв—Зінов'ївськ 8:0, Тульчин—Умань 3:1, Черкаси—Біла-Церква 1:0, Харків—Суми 8:0.

Газети «Радянська Нива» Біла Церква, 14.07 та «Комсомолець України» Харків, 21.07.1927.

10.07, **Умань - Тульчин - 1-3.**

10 липня, в порядку 3 Всеукраїнської Спартакіяди, відбулося змагання між Гуманською й Тульчинською округами. Наслідки змагань такі: Гумань, через те, що Тульчин одмовився грати,—має перемогу по гандболу, як чоловічої, так і жіночої команди. Це дає право поїхати до Одеси.

По футболу—перемога за Тульчином із наслідками 3 : 1 на користь Тульчина.

Не зважаючи на поразку, слід підкреслити досягнення Гуманської команди по футболу, себ-то: поліпшення техніки тактики та етики підчас гри, порівнюючи з минулим. Перемогу Тульчина можна пояснити також тим, що Тульчинська команда є старша як віком, так і стажем ігроків. Так, серед Тульчинської команди були футболісти з 19-річним стажем. З Тульчинської команди гарну гру показав гоулкіпер т. Касперський ст. помічник Тульчинського прокурора, та інші відповідальні робітники (комсклад, завелектростанції слідчий й інші), що приймали участь у грі. Це доводить, що в Тульчині серйозно ставляться до фізкультури. Матч судив суддя одеської колегії суддів.

Дуже багато перешкодив грі дощ й це зле відбилося на учасниках гри що мусіли провадити її в тяжких умовах. Не зважаючи на дощ глядачів зібралося дуже багато.

Вишковський.

Газета «Селянська правда» Умань, 14.07.1927.

17.07, **Первомайськ - Одеса - 1-7.**

ПЕРВОМАЙСК—ОДЕССА.

В воскресенье, 17 с. м. состоялся также матч в порядке розыгрыша всеукраинского первенства по футболу между командами **Первомайска и Одессы.**

Игра, прошедшая при явном преимуществе Одессы, завершилась поражением Первомайска—**7:1.** Сборная Первомайска, менее искушенная в междугородних встречах, нуждается в усиленной тренировке.

МАТЧ ПЕРВОМАЙСК—ОДЕССА. Ввиду начавшегося на Украине розыгрыша календаря матча по футболу, связанного с подготовкой к всеукраинской спортакиаде, завтра, в 4 часа дня, на поле канатчиков состоится матч между сборной г. **Первомайска** и 1-ой сборной **Одессы**—в составе: Москвин, Котов, Чистов, Кравченко, Пионтковский, Бланк, Малхасов, Полишевский, Осипенко, Злочевский и Михлин.

Газета «Известия Одесского Губкома КПБУ, Губисполкома и Губпрофсовета», Одеса, обидві 1927.

17.07, **Бердичів - Шепетівка - 6-1.**

Футбольний матч Бердичів--Шепетівка.

17-го липня на новому полі окружного стадіону відбулась зустріч збірних футбольних команд міста Бердичева та Шепетівки. О 5-тій години вечора з вокзалу на стадіон прибула збірна команда Шепетівки, якій було влаштовано урочисту зустріч. Потім почались змагання. Гол за голом забивали бердичівляне шепетівцям. Матч закінчився наслідками 6—1 на користь Бердичева.

Бедичівляне показали гарну гру та добру техніку. Але на цьому зупинятись не слід, треба ще впертіше працювати в цьому напрямку, щоб в майбутньому мати змогу зустрінутись з більш міцними командами великих міст України.

Газета «Радянський шлях» Бердичів, 19.07.1927.

10, 28.07, **Кривий Ріг - Дніпропетровськ - 1-5** (матч перервано через зливу на 70-ій хвилині), **Дніпропетровськ - Кривий Ріг - 4-0** (перегравання).

СБОРНАЯ ФУТБОЛНАЯ КОМАНДА ГОРОДА ВЫЕЗЖАЕТ В КРИВОЙ-РОГ.

С 10 июля начинается розыгрыш всеукраинского первенства по футболу, в котором принимают участие команды 25 городов (в том числе и г. Днепропетровска). Команды городов близлежащих округов разыгрывают между собой первенство, после чего победители — 4 команды встретятся в Харькове в финальных матчах. Результаты этих матчей выявят победителя всеукраинского первенства.

Сегодня сборная Днепропетровска выезжает в Кривой-Рог для состязания на первенство с местной командой. Победитель этого матча встретится с командой Запорожья, 24 июля, в Днепропетровске.

СОСТЯЗАНИЯ НА ПЕРВЕНСТВО УКРАИНЫ ПО ФУТБОЛУ И ГАНДБОЛУ.

Начались состязания на первенство Украины по футболу и гандболу между днепропетровскими и криворожскими командами. 10 июля, на площадке металлистов состоялись матчи по гандболу между днепропетровцами и криворожцами. Победили днепропетровские спортсмены, со счетом: женские команды—4:2 и мужские—17:9.

Футбольный матч между сборными командами Днепропетровска и Кривого Рога, состоявшийся на площадке поселка Долгинцево, не удалось закончить, вследствие внезапно разразившегося ливня. Пока перевес на стороне днепропетровцев (5:1).

Газета «Звезда» Дніпро, 9 та 12.07.1927.

Футбольный матч.

10 июля на долгинцевской спортивной площадке состоится футбольный матч между сборными командами Криворожья и Днепропетровска, в финале разыгрываемом на первенство Украины.

Футбольный матч.

31 июля на долгинцевской спортплощадке состоится недоигранный футбольный матч между сборными командами Криворожья и Днепропетровска.

Газета «Красный горняк» Кривий Ріг, 9 та 31.07.1927.

Матч Кривой Рог — Днепропетровск.

Отчет о футбольном матче сборных команд Криворожья и Днепропетровщины будет неполным, если не отметить переселение „болельщиков"—криворожан на станцию Долгинцево—место состязания, в воскресенье 10 июля.

Уже с 4 часов дня по дороге на Долгинцево пошли, поехали, группами, в одиночку, на велосипедах, извозчиках, автомобилях футбольные „болельщики" Кривого-Рога.

Вот и Долгинцево, вот и площадка...

Уже с первого хавтайма, с первых шагов видна сыгранность и сила днепропетровской команды. Она сразу же переходит в наступление и таким темпом играет весь хавтайм. Мяч все время у ворот Кривого-Рога. И не напрасно. Гол за голом получает Кривой-Рог. Хавтайм заканчивается со счетом 4:0 в пользу Днепропетровска.

Второй хавтайм начинается дружным натиском криворогской команды и вскоре Днепропетровск получает гол. Скоро, однако, он его отквитывает. Дождь и буря не дают возможности продолжать хавтайм. Состязание заканчивается со счетом 5:1 в пользу Днепропетровска.

По грязи, едва волоча ноги и, зачастую, неся на себе велосипеды, возвращается армия „болельщиков".

Кр.

Газета «Красный горняк» Кривий Ріг, 12.07.1927

Сегодня, в 5½ ч. дня, на площадке союза «Совторгслуж», состоится футбольный матч на первенство Украины между 1-й сборной днепропетровской и сборной Криворожья. Матч этих-же команд, проведенный 10 июля в Кривом-Роге, окончился победой днепропетровцев. Но высший совет физкультуры не утвердил его, так как игра была прекращена за 20 мин. до срока из-за проливного дождя.

Газета «Звезда» Дніпро, 28.07.1927.

Матч на первенство Украины.

Назначенный на 28 июля с. г. Футбольный матч на первенство Украины между командами Днепропетровска и Криворожья не состоялся в виду несвоевременного прибытия команды Криворожья. Матч состоится сегодня, в 5½ ч. дня на площадке союза Совторгслуж.

ПОБЕДА ДНЕПРОПЕТРОВСКА.

Футбол-матч на первенство между командами Днепропетровска и Криво-го-Рога закончился полной победой Днепропетровска со счетом 4:0.

СБОРНАЯ ЗАПОРОЖЬЕ—ДНЕПРОПЕТРОВСК.

Сегодня, в 5½ ч. дня, на площадке быв. «Сокол»—матч между сборными Запорожья и Днепропетровска.

Газета «Звезда» Дніпро, 29 та 31.07.1927.

.?.07, **Лубни - Ромни - 0-0** (матч не дограно через настання темряви), **Ромни - Лубни - перемога-поразка** (перегравання).

Запоріжжя - Мелітополь - 3-2.

Мелитополь—Запорожье.

По распоряжению ВСФК отложена до 10 июля встреча футболистов и гандболистов Мелитополя и Запорожья. Мелитопольцы хотят играть у себя дома—в Мелитополе.

Результаты всеукраинского розыгрыша на Запорожьи.

Три года Мелитополь для запорожцев был грозой по футболу. Поэтому встреча с мелитопольцами вызывала у некоторых Запорожцев „сосание под ложечкой" Но усердные тренировки сборной команды принесли запорожцам победу со счетом 3:2.

Газета «Красное Запорожье» Запоріжжя, 29.06 та 14.07.1927.

Кадіївка - Старобільськ - 3-0, Ніжин - Прилуки - 5-3. Київ - Чернігів (неявка) **- +:-.**

3 коло:

10.07: **Харків - Суми - 8-0, Конотоп - Глухів - 2-1.**

10.07, **Миколаїв - Зінов'євськ (нині Кропивницький) - 8-0.**

«*Отъезд первой сборной футбольной команды в Николаев.*

Зиновьевская сборная отправляется в Николаев на футбольный и решительный бой: и невольно кажется, что поезд увезет футболистов не на розыгрыш всеукраинского первенства по футболу, а куда-то дальше, на всесоюзные международные матчи. Николаевская сборная команда бессомненно сильнее нашей команды; она на днях победила сборную Одессы. Но наши ребята не робеют! Состав Зиновьевской сборной - не слабый. Авось, вдруг победят.

Состав сборной Зиновьевска.

Вратарь - Лобарев; беки - Котляревський, Сова; хавбеки - Плескач, Петров, Штамер; форварды - Солонкин, Лавришин, Кременецкий, Чистоганов, Морозов (Быв. игрок второй сборной Москвы).

Запас: Бауман, Кулик А,, Бирюков-Куцый. Представители от Окрсовета Физкультуры - Звержковский и Синявский.

В этом составе особенно удача пятерка нападения».

Газета «Зиновьевский пролетарий» Кропивницький, 10.07.1927.

«*В воскресенье, 10 июля, после сильного ливня состоялся на Николаевском красном стадионе футбольный матч между сборными. Технический перевес, безусловно оказался на стороне сборной, которая свела матч в свою пользу со счетом 8:0.*

Настоящий матч лишний раз подчеркнул, что необходимо усилить физкультурно-воспитательную работу среди футболистов, поднять дисциплинированность и участить тренировки.

Одновременно следует вызывать на состязания сильные иногородние футбольные команды, чтобы их опыт привить местным футболистам.

Секции игр при Окрсовфизкультуре необходимо более внимательно обсудить состав первой сборной команды».

Газета «Зиновьевский пролетарий» Кропивницький, 13.07.1927.

10.07, **Полтава - Кременчук - 4-0,** ст. «ОРПС».

«*Зустріч з Кременчуком.*

Гандбол Полтава програла з тріском.

Зате б футбольному матчі полтавці могли б розквитатись заразом і за гандбол, коли б це було можливо. Майже обидві хавтайми пройшли в грі на кременчуцькі ворота.

Взагалі клас гри нашої збірної команди багато підвищився, навіть і грали не грубо, чому правда сприяв жорстокий харківський рефері, який за невелику, звичайно для полтавських команд, гру бість зняв з самого початку одного нашого грока. Команда залишилася в складі 10- ши чоловік і гру закінчили 4:0.

Збірна футболістів Полтави як переможець, їде на 24 липня до Миколаїва для участі у дальшому розіграші».

Газета «Робітник» Полтава, 13.07.1927.

10.07, **Сталіно - Маріуполь - 4-1 (4-0).**

«*Результаты этой игры для мариупольской команды вполне удовлетворительны, т.к. сталинские команды играют постоянно с командами Харькова, Москвы, Одессы и Киева и неоднократно имеют успех у них. Надо отметить, что сталинский совет физкультуры организационно не подготовил проведение матча. Питание мариупольской команды все время было поставлено плохо (скверная холодная нища). Поездка в Сталино и обратно не была подготовлена Сталинским советом физкультуры*».

Газета «Приазовский пролетарий» Маріуполь, .?.07.1927.

«*В состоявшемся 10-го июля встрече (на поле клуба им. Ленина) между первыми сборными к-дами Сталина и Мариуполя, сталинцы с первых же минут игры показали свое превосходство. В течение нескольких минут ворота гостей подвергаются обстрелу – и мяч за мячом припечатывается к сетке последних.*

Весь первый хавтайм мариупольцы напрягая все усилия стараются лишь защищаться, но, увы, хозяева поля, сделав счет – 4-0, уходят после 45 минут игры на отдых.

Во втором хавтайме зрители ожидали окончательного разгрома мариупольцев, определяя, что мариупольцам будет забито еще 5-6 мячей.

Игра началась также усиленной атакой сталинцев, но куда пропала коллективность в нападении, характерная для сталинцев в первом хавтайме? К удивлению зрителей, центр-тройка форвардов-превратилась, в «Лебедь, рак да щука» … Все форварды играли индивидуально и посылаемые ими шюты в ворота мариупольцев под «ах» и «ох» летели в воздух.

Хорошо судивший матч судья (из гор. Харькова) в одном из моментов нажима мариупольцев допускает последним офсайд у ворот сталинцев, и, благодаря этому, гости забивают хозяевам поля ответный мяч.

«Размочив сухую», нападение гостей с «комфортом» в обводке мяча хотели сквитать счет, но счет 4-4 не мог быть сделан, ибо защита сталинцев поняла серьезность положения, дала отпор. Лиговый матч полуфинала на первенство Украины закончился с общим счетом 4-1 в пользу Сталино».

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 12.07.1927.

10.07, **Ізюм - Куп'янськ - 4-2.**

10-го липня на стадіоні залізничників, після його відкриття, відбувся футбольний матч між командами збірна-Ізюм і збірна-Куп'янськ. Гра закінчилася з рахунком 4 : 2 на користь Ізюма.

В процесі гри виявилося, що куп'янська команда грала краще за ізюмську, краща в них пасовка, більше стренованости, але, не зважаючи на це, перші два хавтайми розіграно з рахунком 2 : 2.

Зате у додаткових хавтаймах ізюмська команда грала вже далеко ліпше, ніж в перших, виявила кращу пасовку, і весь час гра була сконцентрована біля воріт Куп'янська, внаслідок чого Куп'янськ одержав ще два голи.

Добру гру показали правий та лівий край ізюмської команди, а також центр-хавбек. Добре грав воротар. Серед куп'янської команди виділявся особливо своєю грою бек,— „Рижий", як його прозвала публіка під час гри.

24-го липня збірна-Ізюм має виїхати до Сталіна, де візьме участь у футбольному матчі зі збірною командою Сталіна.

Газета «Червона зоря» Ізюм, № 52, 1927.

24.07, **Черкаси - Київ - 1-6** (матч не догрwelано, так як команда Черкас знята з гри через відмову її гравця покинути поле), **Київ - Черкаси - 4-1 (0-1)** (перегравання).

2-й матч: Київ: Василь Ямковий, Григор'єв, Василь Весеньєв, Юрій Юкельсон, Курбатов, Дмитро Долгов, Костін, Сергій Бардадим, М'яшин, Галета, Шиманський.

Сборная футбольная команда Киева встретилась 24 июля со сборной Черкасс. Победила киевская команда со счетом 6 : 1. Во второй половине игры результат был 1 : 1.

Несмотря на плохую погоду, на матч собралось свыше двух тысяч зрителей. В команде Черкасс имеются очень хорошие игроки.

АЛЕКС. СИНИЦКИЙ.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 31.07.1927

Матч Київ — Черкаси.

Кияни звикли грати з Харковом, Москвою, Ленінградом та закордонними командами. Тому на матч Київ—Черкаси вони дивились просто як на обов'язок лігової розигри.

24 липня о 6 годині, не дивлячись на дощ, матч почався. Глядачів понад 2000 чол.

Перший хавтайм відбувся з великою перевагою киян. За 15 хвилин черкасянам вбили 5 голів.

Черкаська збірна, ознайомившись із грою киян й побачивши що нічого особливого вони не уявляють, почала стійко захищатись а часами проривалась до воріт киян.

Уже до середини другого хавтайму черкасянам пощастило забити гол Київу,—й тоді кияни зрозуміли серйозність становища, почали грати обачніше. На протязі кінця першого хавтайму й у другому кияни забили один гол. Наслідки другого хавтайму 1:1.

Тут виявилась недисциплінованість окремих ігроків Черкаської збірної. Після одного свистка капітанові нашої збірної т. Якутовичу про авсайд, він у друге прорвався з м'ячем до воріт супротивника, став і питає суддю: „може й це авсайд?"

За це суддя за 15 хвилин до закінчення припинив гру, не дав змоги дограти матча. Бо за правилами, капітан команди дискваліфікується на рік за розмову з суддею на полі, а команду знимається з поля.

Наслідок матча 6:1 на користь Київа.

В. Л-ський

Газета «Радянська думка» Черкаси, № 88, 2.08.1927.

24.07, **Бердичів - Вінниця - 0-1 (0-0),** Житомир, гол: Бархаров.

Футбольний матч Бердичів—Вінниця.

У неділя 24-го липня на окружному стадіоні відбудеться матч між збірними футбольними командами міста Бердичева та Вінниці.

Наслідки матча Бердичів—Вінниця.

У неділю 24-го липня на окружному стадіоні відбувся матч між збірними футбольними командами м. Бердичева і Вінниці.

Матч дуже зацікавив робітників міста і стадіон був залюднений.

Наслідки матча 1—0 на користь Вінниці.

Газета «Радянський шлях» Бердичів, 22 та 26.07.1927.

31.07, **Одеса-2 - Тульчин - 19-0,** ст. «Местран».

ТУЛЬЧИН — ОДЕССА.

Завтра на поле Местрана в 4 часа д. вторая сборная играет с Тульчином. Состав второй сборной: Заболотный, Трофимов, Шпак, Афанасьев, Константиновский, Мишин, Михлин, Кондрашов, Штрауб Р., Осипенко и Звенигородский. ЗАПАСНЫЕ: Попов, Садовский, и Модзелевский.

Газета «Известия Одесского Губкома КПБУ, Губисполкома и Губпрофсовета», Одеса, 1927.

31.07, **Дніпропетровськ - Запоріжжя** (неявка) **- +:-.**

Футбольный матч на первенство Украины.

Завтра, в 5½ час. дня, на площадке «совторгслуж» состоится футбольный матч между первыми сборными командами Днепропетровска и Запорожья. Победитель этого матча примет участие в финальных играх на первенство Украины по футболу (в Харькове).

Матч представляет большой спортивный интерес, так как днепропетровской команде придется играть с сильным противником.

ИГРЫ НА ПЕРВЕНСТВО УКРАИНЫ ПО ГАНДБОЛУ И ФУТБОЛУ.

24 июля, на площадке коммунальников состоялся матч на первенство Украины по гандболу между сборными командами Днепропетровска и Запорожья. В играх мужчин победили днепропетровцы, со счетом 9:3; в игре женщин победили запорожские спортсменки, со счетом 2:1.

На-днях днепропетровская сборная гандбольная команда выезжает в Киев для встречи с местными игроками.

Матч на первенство Украины по футболу между днепропетровскими и Запорожскими спортсменами не состоялся из-за неявки на поле запорожской команды.

Газета «Звезда» Дніпро, 23 та 26.07.1927.

Футбольная команда Криворожья прибыла в Днепропетровск сегодня утром.

Матч между Днепропетровском (1-й сборной) и сборной Криворожья на первенство Украины—состоится сегодня, в 5½ ч. дня, на площадке союза Совторгслуж.

ДНЕПРОПЕТРОВЦЫ ПРИЗНАНЫ ПОБЕДИТЕЛЯМИ.

Недавно в Днепропетровске должен был состояться матч на первенство Украины по футболу между командами нашего города и Запорожья.

Но запорожская команда в Днепропетровск не приехала и матч не был проведен.

Высший совет физкультуры засчитал неявку на поле футболистов Запорожья за поражение. Таким образом, днепропетровцы признаны победителями запорожской футбольной команды.

Газета «Звезда» Дніпро, 30.07 та 4.08.1927.

Дружківка - Кадіївка - 0-2 (в Артемівську), **Ніжин - Ромни** (неявка) **- +:-.**

4 коло:

Харків - Конотоп - перемога : поразка. Кадіївка - Ніжин - 8-0.

24.07, **Миколаїв - Полтава - 2-0,** ст. «Червоний стадіон».

Миколаїв: Борис Войтенко, П.Булгаков, Михайло Денисов, Стімахов, Володимир Грушин, Нестеров, Жиров, Т.Смоленський, Григорій Полегенький, Сидоренко, Марк Гичкін.

«*Матч этот собрал на футбольную площадку изрядное количество болельщиков. Встреча двух сильных команд обещала много интересного.*

В общем, публика не обманулась. Обе команды, каждая по своему, показали хороший класс игры. Полтавчане сильны своей защитой, обращает на себя внимание и стремительность их нападения. Играют они дружно, с необходимым тактом и выдержкой.

Особенности игры николаевцев известные. Умелая передача мяча, сильные удары, согласованные набеги на ворота противника, хотя часто безуспешные, – все это было. Но не было хорошей защиты. Не раз положение спасала ловкость вратаря Войтенко, искренне порадовавшего николаевцев красивой игрой.

Финал – 2-0 в пользу Николаева, из них на первом хавтайме один гол дан полтавцам со штрафного удара, что, разумеется, снижает значение победы николаевцев.

Пару слов «по поводу». Николаевцы победили, но они могли потерпеть поражение. Мы не видели на поле николаевской сборной. Были отдельные сильные игроки, но не было всего того, что выдвигает Николаев на одно из первых мест в украинском футбольном мире. Надо ускорить формирование сборной, настоящей, составленной из лучших игроков. Или случайные победы-полупобеды, они совершенно не страхуют от поражений».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 26.07.1927.

24, .?.07, **Сталіно - Ізюм - 5-3 (0-2)** (анульовано), **- 5-0** (перегравання було в Ізюмі).

«*Площадка сталинского клуба СТС не является нейтральным полем» и «матч судил сталинский судья предвзято в пользу местной команды*».

«*24 июля на нейтральном поле при судье назначенном Сталинским ОСФК т.Зотове состоялась лиговая полуфинальная встреча на первенство Украины двух окружных команд Сталин – Изюм, закончившаяся поражением последней со счетом 5:3.*

Результат этой встречи был опротестован Изюмским ОСФК.

ВСФК Украины, приняв во внимание протест Изюмского ОСФК, телеграфно предложил Сталинской команде выехать в город Изюм для переигрывания опротестованного лигового матча».

— В **Сталине** состоялась футбольная встреча на первенство Украины. Играла сборная **Сталина** со сборной **Изюма**. Результат **5:3** в пользу Сталина. Интересно отметить, что в первой половине игры первенствовала команда Изюма, сумевшая забить противнику два «сухих» мяча.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 31.07.1927.

Изюм — Сталин.

Лиговая полу финальная встреча на первенство Украины между первыми сборными к-дами гор. Изюма и Сталина привлекла на поле совторгслужащих небывалое число зрителей. Погода благоприятствовала игре. Молодая к-да Изюма с большим напряжением старается выиграть у сильнейшей к-ды Донбасса, в составе которой 11 лучших игроков клуба им. Ленина.

Привычные видеть сталинскую к-ду почти всегда победительницей в иногородних матчах, сталинские зрители определяли результат 10:0.

Игра началась дружным напором сталинцев, но все шюты направленные в ворота изюмцев, летят мимо.

Гостям везет. Удачный прорыв—и первый мяч в сетке сталинцев. Гром аплодисментов одобряет изюмцев. Сталинцы отыгрываются—и игра снова у ворот гостей. Обстрел ворот гостей также проходит без успеха.

Но вот для гостей—еще один момент и второй мяч влетает в сетку сталинцев. У „болельщиков" за Сталинскую к-ду „температура доходит до 40°.

Данный пенальти Изюму бьется на ура—в воздух, и первый хавтайм заканчивается в пользу гостей (2:0).

Вторая половина игры должна была решить судьбу матча. Гости, поощренные удачей, смеясь выходят на поле.

Но скоро их смех застывает в страхе перед сильнейшим противником. Сталинцы усиленно бомбардируют их ворота—и вскоре 2 ответных мяча забиты в сетку Изюма.

Вслед за этими голами сталинцы забивают гостям еще один за другим два мяча. —Сталинцы штрафуются пенальти и счет сводится к 4:3. Но в конце матча изюмцы получают „на характер" ответный на пенальти „чистый" пятый и последний гол.

Победа сталинцев в Изюме.

24 июля на нейтральном поле, при судье, назначенном Сталинским ОСФК т. Зотове состоялась лиговая полуфинальная встреча на первенство Украины двух окружных футбольных команд Сталин—Изюм, закончившаяся поражением последней со счетом 5 : 3.

Результат этой встречи был опротестован Изюмским ОСФК.

ВСФК Украины, приняв во внимание протест Изюмского ОСФК, телеграфно предложил Сталинской команде выехать в гор. Изюм для переигрывания опротестованного лигового матча.

Прибыв в Изюм за 5 ч. до начала матча, игроки не могли как следует отдохнуть.

Ровно в 5 ч. 45 м. харьковский судья вызывает обе команды на поле.

Обычные переговоры с судьей заканчиваются резким свистком сирены и изюмцы с сияющими лицами начинают игру.

Но у гостей появляется сильный под'ем духа и последние с первых минут и до конца матча проводят игру у ворот противника, заканчивая матч со счетом 5:0 в свою пользу.

Все мячи на редкость—красиво боевые, а в законности их изюмцы уже больше не сомневались.

Сталинская команда выступила на матч с Изюмом мощным коллективом, чего, к сожалению, нельзя отметить у изюмцев, слабая техника которых дополнялась еще недисциплинированностью игроков.

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 27.07 та 3.08.1927.

6.08, **Одеса - Вінниця - 2-0 (2-0),** голи: Злочевський, Осипенко.

«*Обе половины игры прошли за явным преимуществом сборной Одессы. Слабый все же результат нужно отнести через неудачную игру нападения одесситов, которые опять проявили элементы чемпионства и желания будь-что-будет быть «героями дня». Команда Винницы в целом представляет слабый коллектив, ведущий к тому же игру без какой-то либо системы…*».

Газета «Вечерние известия» Одесса, 6.08.1927.

«*Завтра, в 5 с пол. час. Дня на поле Канатчиков состоится последний полуфинальный футбольный матч между приезжающей сборной Винницы и 2-ой сборной Одессы.*

Судит матч – харьковский судья тов. Левитин».

«*Состоявшийся в субботу последний полуфинальный матч, связанный со всеукраинской спартакиадой, между сборными футбольными командами Одессы и Винницы, - закончился победой Одессы, выигравшей с небольшим счетом в 2-0*».

Газета «Известия Одесского Губкома КПБУ, Губисполкома и Губпрофсовета», Одеса, 1927 обидві.

.?..08, **Дніпропетровськ - Київ - 3-1,** Харків.

КИЇВСЬКІ ФУТБОЛІСТИ — ДО ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО.

Учора до Дніпропетровського виїхала Київська збірна команда, щоб узяти участь у напівфінальному матчі на першість України з футболу. До складу команди увійшли т.т.: Халатніков, Весен'єв, Жданов, Юкельзон, Курбатво, Долгов, Філоненко, Рейнгольд, Кукуєвіцький, Бойко, В. та Ковтуненко. Капітан команди — тов. Курбатов.

Газета «Звезда» Дніпро, 4.08.1927.

Футбольный матч на первенство Украины.

ДНЕПРОПЕТРОВСК—КИЕВ.

В воскресенье, 7 августа, на площадке «Совторгслуж» состоится полуфинальный матч на первенство Украины по футболу между сборными командами Днепропетровска и Киева. Команда киевлян, с которой днепропетровцы не играли уже 2 года, в последнее время значительно повысила свой класс игры и, несомненно, является серьезным противником для спортсменов нашего города.

Победители этого матча выедут в Харьков для участия в финальных играх на первенство Украины. Судить матч днепропетровцев и киевлян будет приезжающий из Харькова председатель научно-технического комитета высшего совета физкультуры.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 13.08.1927.

ФУТБОЛЬНЫЙ МАТЧ КИЕВ-ДНЕПРОПЕТРОВСК СОСТОИТСЯ В ХАРЬКОВЕ.

Недавно в Днепропетровске должен был состояться матч между сборной футбольной командой нашего города и киевлянами. Победитель этого матча должен выйти в финал розыгрыша первенства Украины по футболу. Но игра не состоялась из-за неявки киевлян на поле. Высший совет физкультуры, которому киевские футболисты представили об'яснение своей неявки, признал эти об'яснения уважительными и назначил игру футболистов Днепропетровска и Киева на 17 августа в Харькове.

Сборная Днепропетровска, играющая сейчас в Севастополе, выедет оттуда в Харьков для матча с киевлянами. В случае, если наша сборная победит киевскую команду, она останется в Харькове и, вместе с командами Одессы, Николаева, Харькова и Сталино, примет участие в розыгрыше первенства Украины.

Газета «Звезда» Дніпро, 14.08.1927.

НАША СБОРНАЯ ВЫШЛА В ФИНАЛ СОСТЯЗАНИЙ НА ПЕРВЕНСТВО УКРАИНЫ.

— Полуфинальный матч на первенство Украины по футболу, между командами Киева и Днепропетровска не состоялся, так как киевляне не приехали. По правилам розыгрыша первенства, не явка киевлян на поле дает победу днепропетровцам. Таким образом, **наша сборная вышла в финал состязаний на первенство Украины по футболу**, который будет разыгран 15 августа в Харькове.

— В субботу, 6 августа, футбольный матч между командами пищевиков Одессы и Днепропетровска закончился **победой одесситов, со счетом 4:1**. Поражение с таким счетом нужно для днепропетровских пищевиков признать относительно почетным, так как для них это был первый междугородний матч.

— В воскресенье, 7 августа, состоялся футбольный матч между сборной Днепропетровска и гостящей у нас командой одесских пищевиков. Первый хавтайм закончился победой днепропетровцев, со счетом 2:0.

Газета «Звезда» Дніпро, 9.08.1927.

ВСЕУКРАИНСКАЯ СПАРТАКИАДА.

ХАРЬКОВ, 18—8. (РАТАУ). Футбольная команда Днепропетровска **вчера выиграла матч у киевской сборной** команды со счетом 3:1 и попадает в финальный матч Всеукраинской спартакиады.

ДНЕПРОПЕТРОВЦЫ КОМАНДИРОВАНЫ НА СПАРТАКИАДУ.

С 20 по 28 августа в Харькове состоится всеукраинская спартакиада. Днепропетровский окрсовет физкультуры командирует на эту спартакиаду 4 коллектива физкультурников— легко-атлетов, стрелков, велосипедистов и футболистов.

Для участия в состязаниях по легкой атлетике командируются 15 спортсменов: **Ямчицкий, Хорошевский, Кривуля, Сердюков, Захаров, Малахов, Шведов, Андрейченко, Калашников, Лайко, Титова, Дроздова, Бусынина, Буткевич и Шумская** (последние 5—женщины). Коллектив стрелков состоит из т.т.—**Рабиновича, Дриндина, Литвинова, Натковского, Чулицкого, Щербакова и Березина**. Из велосипедистов на спартакиаду командированы — **Судзиловский, Лагдышук, Новиков, Сапогова, Родзевич и Гора** и для состязания по футболу—**сборная города**.

Газета «Звезда» Дніпро, 14 та 19.08.1927.

«*Матч між Дніпропетровськом та Київом.*
У четвер у Харкові на майдані «Спартак» відбувся футбольний матч між командами Київа та Дніпропетровського. Команда переможниця на цьому матчу повинна вийти у фінал, цеб-то у розиграш першенства України з футболу, тому матч цей вирішено було продовжувати до наслідків.
У першому гафтаймі команда Дніпропетровського грала у зменшеному складі, їй не вистачало одного чоловіка. Почали грати кияни гарно. Спочатку кияни уперто атакають ворота супротивника. Атака закінчується голом команді Дніпропетровського. Але так тривало не довго. Футболісти Дніпропетровського напружують зусилля, і забивають гол у ворота Київа. Перший гафтайм так і закінчується.
У другій половині гри команда Дніпропетровського поповнюється одним грачем, тепер команди рівеі. Гра гостро відрізняється від гри першого гафтайму. Раніш наступ вели кияни, тепер же ініціятиву забирають до своїх рук Дніпропетровці. Кияни раз-за-разом обстрілюють ворота Дніпропетровського, але все невдача. Незадовго до кінця Дніпропетрівці забивають киянам 2 голи один за одним».

Газета «Пролетарська правда» Київ, 23.08.1927.

5 коло:
Горлівка, **Сталіно - Кадіївка - 2-1(2-0),** ст. рудників Горлівського району.
7.08, **Харків - Миколаїв – 2-3 (1-1),** ст. «Спартак», суддя: Володимир Фіш (Одеса), голи: Натаров (4), .?. (?, пен.)- Полегенький (42, пен.), Сердюк (48), Кондратенко (54).
Харків: Кравченко, Кротов, Фомін, П.С.Семенов, П.И.Семенов, Дюженко, Губарєв, Натаров, Міщенко, Бем, Андрєєв.
Миколаїв: Войтенко, Андріанов, Булгаков, Михайло Цофнас, Микола Деркаченко, Жиров (Олександр Сердюк), Грушин, Смоленський, Полегенький, Ф.Кондратенко, Гичкін.
«*Полуфинальная встреча на первенство Украины по футболу. Николаевцы закончили первую половину вничью 1-1, во второй ведут счет 2-0 в свою пользу. Лишь за несколько минут до конца игры харьковцам удается с 11-метрового удара провести еще один мяч. С результатом 3-2 николаевцы уходят с поля победителями. Встреча прошла в быстром и крайне резком темпе, вторая половина игры приняла ярко грубый характер, особенно в этом усердствовала харьковская защита (Фомин-Кротов). Одесский судья Фиш провел соревнование не без ошибок: сдерживать грубость отдельных игроков ему плохо удавалось. Справедливость требует отметить отсутствие у Харькова – Привалова, В.Фомина и Шпаковского. Николаевская сборная после двух побед над Одессой и настоящей над Харьковом еще раз подтвердила свой высокий класс игры*».

Газета «Красный спорт» Москва, 4.09.1927.

«*Матч Харків-Миколаїв по цілій низці порушень правил – опротестовано. Наслідок матча ВРФК – скасував і матч слід було б переграти. Але з технічних умов цього не буде зроблено, а обидві команди допущено до фіналу.*
У такий спосіб в Харкові зустрінуться п'ять кращих команд України, а саме: Харків, Миколаїв, Одеса, Дніпропетровське і переможець – Донбас (Сталіно або Кадієвка)».

Газета «Комсомолець України» Харків, 14.08.1927.

В розыгрыше первенства Украины по футболу приняло участие 80 округов (лишь два округа не выделило своих команд).
Первых четыре предварительных круга были разыграны по олимпийской системе, а вышедшие в финал лучшие команды Украины играют между собой по круговой системе.
Результаты розыгрыша таковы:
1 круг. Каменец-Подольск — Проскуров W:0, Винница—Могилев 5:1, Шепетовка — Коростень 2:1, Бердичев — Житомир 3:2, Первомайск — Балта (АМССР) 2:1, Нежин — Прилуки 6:3, Ромны — Лубны 0:0 и W:0, Луганск — Старобельск 3:0, Николаев — Херсон 4:0.
2 круг. Винница — Каменец-Подольск 1:0, Бердичев — Шепетовка 0:1, Одесса — Первомайск 7:1, Тульчин — Умань [illegible], Нежин — Ромны 0:0 и W:0, Луганск — Артемовск 2:0, Изюм — Купянск 4:2, Сталино—Мариуполь 4:1, Николаев—Зиновьевск 8:0, Полтава — Кременчуг 4:0, Конотоп — Глухов 2:1, Харьков — Сумы 8:0, Киев — Чернигов W:0, Черкассы — Белая-Церковь 1:0, Днепропетровск — Кривой Рог 4:0, Запорожье —Мелитополь 3:2.
3 круг. Винница — Бердичев 1:0, Одесса — Тульчин 10:0, Луганск — Нежин 8:0, Сталино — Изюм 5:0, Николаев — Полтава 2:0, Харьков — Конотоп 9:0, Киев—Черкассы 6:1, Днепропетровск — Запорожье W:0.
4 круг. Одесса—Винница 2:0, Сталино — Луганск 2:1, Николаев—Харьков 3:2, Днепропетровск — Киев 3:1,

«Результаты матчей Николаев-Харьков и Сталин-Луганск были опротестованы. Всеукраинск. Спорттехком нашел поводы к протестам уважительными и матчи подлежащими переигровки. По техническим причинам, однако, матчи переиграть до начала основной части Всеукрспартакиады не представлялось возможным, и к финальным играм были допущены, кроме предполагающихся ранее четырех команд – шесть: Одесса, Сталин, Луганск, Николаев, Харьков и Днепропетровск».

Газета «Красный спорт» Москва, 11.09.1927 обидві.

Фінальний турнір,
Харків, 19-31.08:

«Первенство Украины по футболу будет разыграно не между четырьма округами, как это было установлено вначале, а между пятью. Несмотря на поражение от Николаева Харьков тоже примет участие в розыгрыше первенства. 19-го в Харькове играют Николаев-Днепропетровск, 20-го Сталино-Одесса, 21-го Днепропетровск-Харьков, 22-го Николаев-Одесса, 23-го Сталино-Харьков, 24-го Днепропетровск-Одесса, 25-го Харьков-Николаев, 26-го Днепропетровск-Сталино, 27-го Сталино-Николаев, 28-го Одесса-Харьков».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927.

Підготовка до Всеукраїнської Спартакіяди

Найвища рада фізкультури УСРР енергійно готується до Всеукраїнської Спартакіяди, що розпочинається 20 серпня. Всі стадіони Харкова цілком готові.

Бажаючи як найповніше забезпечити інтереси робітничих спортсменів Донбасу, ВРФК вирішила включити до фінальних змагань по футболу також и Кадієвку, одну з найміцніших команд Донбасу. Таким чином у фіналі гратимуть Одеса, Харків, Миколаїв, Сталіно, Кадієвка та Дніпропетровськ.

Розиграш буде не за олімпійською, а за очковою системою. Таким чином, кожна команда відограє 5 матчів і зустрінеться з усіма учасниками фіналу. Перемога дає двоє очків, нічия—по 1 очку кожному учасникові і поразка—0. Команда, що набере найбільшу кількість очків, вважатиметься за першу. Матчі триватимуть з 19-го по 31 серпня. Всього відбудеться 15 матчів. 2-го вересня відбудеться традиційна зустріч переможця першинства зі збірною командою України.

Позавчора остаточно встановлено склад збірної команди Харкова, що оборонятиме честь столиці на Спартакіяді. До неї ввійшли: воротар—Кравченко, оборонці—Клодько, К. Фомін і Семенів. Напівоборонці—Привалов. В. Фомін. Ус і Н. Фомін; напад—Андреев, Козаков, Кротов, Лєсной, Міщенко, Шпаковський. Натаров і Губарьов. З цих 16-ти перед кождим матчом виділятиметься команда з 11-ти.

Газета «Комсомолець України» Харків, 19.08.1927.

«Сборная Николаева в Харькове.
Вчера сборная футбольная команда Николаева выехала в Харьков для розыгрыша первенства Украины по футболу. Сегодня николаевцы должны играть с Днепропетровском. Сборная города составлена из следующих игроков: Войтенко, Булгаков, Андрианов, Цофнас, Деркаченко, Грушин, Гичкин, Кондратенко, Полегенький, Смоленский, Жиров. Запасные – Козырский, Шульц, мизерский, Добровольский, Загоруйко и Пилипенко».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927.

ПОЕЗДКА ОДЕССКИХ ФУТБОЛИСТОВ В ХАРЬКОВ.

Завтра, в 8 час. утра, выезжает в Харьков, одесская сборная футбольная команда в составе: Москвин, Чистов, Котов, Пиотковский, Кравченко, Капустин, Михлин, Злочевский, Осипенко, Малхасов, Штрауб Ал., Клименко, Когон, Архангельский, Афанасьев, Коваль.

Газета «Известия Одесского Губкома КПБУ, Губисполкома и Губпрофсовета», Одеса, 1927.

«Начались финальные игры всеукраинской спартакиады по футболу. Шесть сильнейших городов Украины: Харьков, Одесса, Николаев, Днепропетровск, Сталино и Кадиевка оспаривают первенство. Благодаря тому, что в финал допущены еще команда Кадиевки, календарь матчей утвержден в следующем виде:
«19 с.м. начались финальные игры всеукраинской спартакиады по футболу. Шесть сильнейших городов Украины: Харьков, Одесса, Николаев, Днепропетровск, Сталино и Кадиевка оспаривают между собой первенство республики.

19-го августа Сталино-Одесса, 20-го Днепропетровск-Николаев, 21-го Кадиевка-Харьков, а также Николаев-Сталино, 23-го августа тграют Днепропетровск-Одесса, 23-го Сталино-Кадиевка, 24-го Николаев-Харьков, 25-го Днепропетровск-Сталино, 26-го Одесса-Кадиевка, 27-го Днепропетровск-Харьков, 28-го августа играют: Днепропетровск-Кадиевка, а также Одесса-Николаев, 29-го Сталино-Харьков, 30-го Николаев-Кадиевка, 31-го Одесса-Харьков.
Судьи выделены городами – Харьковом, Одессой и Киевом».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927.

Впервые соревнования по футболу представляют такой исключительный интерес. 15 матчей, разыгранных по очковой системе (все команды играют друг с другом) выявят с бесспорной очевидностью все места.
ОДЕССА-СТАЛИНО 4-1.
Первый мач собрал на площадке «Красный железнодорожник» в Харькове многочисленных зрителей.
По свистку судьи Кривошеева (Днепропетровск) на поле выбежали одесситы и сталинцы.
Прошло лишь пять минут, как в воротах Одессы оказался мяч. Громом рукоплесканий приветствовали зрители успех сталинцев. Усилия одесситов сквитать мяч увенчались лишь на 20-й минуте.
К перерыву счет 1-1.
Во втором хавтайме хорошо игравшие одесситы проводят подряд три мяча, заканчивая матч со счетом 4-1.
Первый матч говорит о повысившемся классе Одессы в лице которой Харьков будет иметь очень опасного противника.
Состав Одессы: Москвин, Котов, Чистов, Капустин, Пионтковский, Кравченко, Михлин, Злочевский, Архангельский, Малхасов, Штрауб. Запасные: Клименко, Коген, Осипенко, Коваль, Садовский и Афанасьев.
КИЕВ-ДНЕПРОПЕТРОВСК.
Последний полуфинальный матч между Днепропетровском и Киевом, состоявшийся третьего дня в Харькове прошел при превосходстве спаянной команды, Днепропетровска, выигравшей встречу с счетом 3-1».

Газета «Известия Одесского Губкома КПБУ, Губисполкома и Губпрофсовета», Одеса, 1927.

Футбольный матч Днепропетровск—Сталино закончился со счетом 4—1 в пользу Днепропетровска. Благодаря этой победе Днепропетровск может занять в финале почетное место впереди Сталино и Кадиевки.

ФУТБОЛЬНЫЕ СОСТЯЗАНИЯ НА ВСЕУКРАИНСКОЙ СПАРТАКИАДЕ.

ХАРЬКОВ, 29—8. (РАТАУ). На всеукраинской спартакиаде футбольный матч между Одессой и Кадиевкой **закончился победой Одессы со счетом 3:0.** Кадиевка удачно защищалась и позволила забить мячи лишь в последние минуты.

ХАРЬКОВ, 29—8. (РАТАУ). Матч между Харьковом и Днепропетровском закончился со счетом 4:2 **в пользу Харькова.**

ХАРЬКОВ, 29—8. (РАТАУ). Воскресный футбольный матч Днепропетровск-Луганск **закончился с результатом 4:3 в пользу Днепропетровска.**

ХАРЬКОВ, 29—8. (РАТАУ). Футбольный матч Николаев—Одесса закончился **со счетом 2:1 в пользу Николаева.**

Газета «Заря» Дніпро, 27 та 30.08.1927.

«*Телеграма из Харькова сообщает о том, что Николаевская сборная на Всеукраинской спартакиаде вышла победительницей в футбольном матче с Одессой. В лице последней Николаев имел очень опасного противника. Одесская команда с большим превосходством побеждала футбольные команды Сталино, Днепропетровска и Кадиевки. Центральные газеты отмечали Одессу, как главного соперника на Всеукраинское первенство. Николаев же сыграл с Одессой 2-1 в свою пользу.*
Является ли это случайной победой?
Нет. Николаевская сборная неоднократно играла с Одесской и каждый раз получался почти такой же результат (2-1, 0-1 и т.д. в пользу Николаева).

С таким же приблизительно результатом в свое время играли Харьков и Одесса. Тогда чем об'яснить крупный проиграш Николаева Харькову. Николаева побеждавшего все команды Украины? Может быть после того как Николаев вынужден был снова встречаться с Харьковом – играл только последней? Может быть десяток мячей был забит при содействии самих николаевцев? Во всяком случае будем считаться с фактом – Харьков претендует на первое место. Второе место повидимому, должно достаться гор. Николаеву (это покажет сегодняшний матч с Кадиевкой), тогда третье место останется Одессе».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927.

«Николаев - Днепропетровск.

Вчера местный совет физкультуры получили з Харькова сведение о том, что сборная команда Николаева встретится с Днепропетровском 20-го августа, а не 19-го, так как это предполагалось раньше. 19-го августа играли Сталино и Одесса, причем матч окончился победой последней со счетом 4-1».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1927.

Учорашній матч між командами Одеси та Кадієвки пройшов у впертій боротьбі. Кадієвка довго і влучно оборонялася і **лише на останніх хвилинах Одеса забила три м'ячи і виграла матч за рахунком 3:0.**

Вчора, на майдані „Спартак" зустрілися команди Харкова та Дніпропетровського. Цей дуже цікавий матч **закінчився перемогою Харкова за рахунком 4 : 2.** Дніпропетровське виявило себе з найкращого боку і ворота Харкова не раз були в небезпеці.

Сьогодні один з найцікавіших і найважливіших матчів Спартакіяди—Одеса Миколаїв.

Стан команд на сьогоднішній день такий:

Одеса має 6 очок, Харків—6, Миколаїв—4, Дніпропетровське—2, Кадієвка та Сталіно по 0.

Газета «Комсомолець України» Харків, 27 та 28.08.1927.

Розыгрыш Первенства Украины по футболу представлял особый интерес и прошел с выдающимся успехом. Всего в предварительных матчах розыгранных по олимпийской системе принимало участие 41 округ (100% явки), а в финале, розыгранном по очковой системе — 6 команд: Днепропетровск, Луганск (Кадиевка), Николаев, Одесса, Сталино, Харьков.

Всего с 19 до 31 августа было проведено 15 матчей привлекших к себе внимание всего спортивного мира Украины.

Все команды выставили свои лучшие силы и поэтому розыгрыш представлял собой большой интерес в спортивно-техническом отношении:

Результаты матчей:

	Харьков	Николаев	Одесса	Днепропет.	Луганск	Сталино	Итого очков
Харьков	×	10:2	1:1	4:2	4:0	5:0	9
Николаев	2:10	×	2:1	5:3	3:0	2:0	8
Одесса	1:1	1:2	×	4:0	3:1	4:1	7
Днепропетровск . .	2:4	3:5	0:4	×	4:3	4:1	4
Луганск	0:4	1:3	0:3	3:4	×	0:0	1
Сталино	0:5	0:2	1:4	1:4	0:0	×	1

Команды выступали в следующих составах:

Харьков: Кравченко, Кладько, Фомин К., Семенов, Фомин В., Привалов, Андреев, Кротов, Мищенко, Шпаковский, Губарев, Сорокин, Фомин Н., Ус, Казаков, Бем, Лесной и Натаров.

Николаев: Козырский, Денисов, Булгаков, Цофнас, Полегенький, Грушич, Печеный, Шульц, Загоруйко, Кондратенко, Гичкин, Мизерский, Деркаченко, Жиров, Андрианов, Сердюк, Смоленский, Добровольский.

Одесса: Москвин, Коген, Котов, Кравченко, Пионтковский, Капустин, Малхасов, Штрауб, Осипенко, Коваль, Михлин, Чистов, Бланк, Афанасьев, Клименко, Архангельский, Злочевский, Садовский, Константиниидис.

Днепропетровск: Чередниченко, Омельченко, Алпатов, Павлов, Гусак, Лобанов, Герусов, Евстратов, Красильников, Гусс, Щет, Филиппов, Парамонов, Белокуров, Змеев.

Кадиевка: Белодед, Шульженко, Быков, Бурякин Живаго, Вошедченко II, Беседин, Голубцев, Кульпин, Вошедченко I, Гуров, Лукьянченко, Криворотов, Шаповалов.

Сталино: Рязаренов, Шкапин, Заварнов, Навальнев, Дощечкин, Щербаков, Гавриленко, Алексеев, Сурков, Бескровный, Закуцкий, Алексеенко, Сычев, Гуин, Праведный, Захаров.

Общее Первенство выиграл Харьков, 2-е место занял Николаев, 3-е Одесса, 4-е—Днепропетровск, 5-е и 6-е поделили Луганск и Сталино.

Лишь благодаря принятому принципу розыгрыша по очковой системе удалось свести до минимума случайность результата, а с другой стороны дать возможность встретиться всем командам между собою.

Это самым благоприятным образом отразилось на проведении розыгрыша и повышении класса игры, особенно более слабых команд.

Если команды Николаева, Одессы и Харькова обладают уже достаточно установившейся техникой и тактикой игры, то молодые коллективы Днепропетровска, Луганска и Сталина прогрессировали с каждым матчем и в последних встречах доказали, что уже в недалеком будущем они также будут сильными претендентами на Первенство.

Вообще же необходимо отметить общее повышение класса игры по сравнению с 1924 годом.

Харків

Миколаїв

Кадієвка

Одеса

Сталіно

Дніпропетровськ

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1927 всі.

«***Одесса - Сталино - 4-1***. *Уже на пятой минуте, в ворота Одессы-мяч. Одесситам удается отквитаться, и первый хавтайм заканчивается счетом 1-1. Во втором одесситы разыгрываются и, провели подряд три мяча, выигрывают первую встречу 4-1.*

Харьков - Луганск - 4-0. *Харьковцы лкгко выигрывают свою первую встречу, забив 4 «сухих» мяча.*

Николаев - Сталино - 5-0. *В лице сталинской команды Николаев встретил серьозного противника, но все же сумел выйти победителем, забив 2 неотквитанных мяча.*

Одесса - Днепропетровск - 4-0. *В этой игре с лучшей стороны выявила себя одесская команда. Днепропетровск энергично и удачно защищался, но не в силах был притивостоять настойчивости одесситов, проведших 4 «сухих» мяча.*

Харьков - Николаев - 10-2. *Этот матч выдался решающим моментом в розыграше для обеих команд. Все ждали упорной борьбы. На деле же оказалось не так. Харьков играл, как никогда хорошо. 10 мячей забитых николаевцам, совершенно сбили их с толку, и они сумели лишь ответить – двумя.*

Днепропетровск - Сталино - 4-1.

Одесса - Луганск - 3-0. *Игра прошла при упорном сопротивления луганчан. Лишь, в конце второго хавтайма одесситы добились успеха, - хабили три «сухих» мяча.*

Харьков - Днепропетровск - 4-2. *Харьковцы играли на этот раз совсем неважно, и днепропетровцы, игравшие отлично, неоднократно ставили ворота Харькова в спасение положения. Днепропетровску, однако, «не везло», и лишь этим можно об'яснить победу Харькова 4-2».*

Николаев - Одесса - 2-1. *Вечные соперники по футболу, чередущиеся победами на своих полях, на этот раз встречались на нейтральном поле. После поражения Николаева от харьковцев – все ждали победы Одессы. Матч начался бешенным натиском на ворота николаевцев, где вскоро оказался первый мяч. Однако, не растерявшись николаевцы вскоре взяли инициативу в свои руки и, не выпустили ее до конца игры, ответили двумя мячами.*

Днепропетровск - Луганск - 4-3. *Встреча почти равных по силам команд закончилась победой Днепропетровска.*

Харьков - Сталино - 5-0. *Хорошо игравшему Харькову без труда удалось справиться со Сталиным, забив пять «сухих» мячей.*

Николаев - Луганск - 3-1. *Упорно сопротивлявшийся Луганск проиграл матч Николаеву сравнительно с небольшим счетом.*

Харьков - Одесса - 1-1. *Весь матч прошел в енергичном, лихорадочном темпе. Одесса прекрасно играла на этот раз, в особенности вратарь, бравший труднейшие мячи. Его игра была исключительной по уверенности и цепкости. Лишь благодаря его уменью, наседавший Харьков не мог добиться в первом хавтайме результата. С первых минут второго хавтайма инициатива перешла к одесситам, и вскоре им удалось забить хороший мяч. Инициатива снова у Харькова, но ворота, защищаемые Москвиным, непробиваемы. Лишь в конце игры хитрый и находчивый Шпаковский сравнивает счет.*

Луганск - Сталино - 0-0. *Первая опротестованная игра закончилась победой Сталина 2-1. Вторичная встреча не дала результата 0-0*».

Газета «Красный спорт» Москва, 11.09.1927.

«*Почему сталинцы проиграли на Всеукраинской спартакиаде?*

До сих пор, с момента окончания Всеукраинской спартакиады, среди интересующихся спортом ведутся разговоры о поражении сталинцев в Харькове во всех финальных матчах.

Почему сталинцы не одержали ни одной победы? Много об этом говорят, но все разговоры построены на догадках. Одни заявляют, что в Харьков выезжал слабый состав, другие, - что футболисты поссорились по дороге в Харьков. Но не те, ни другие не знают основных причин поражений сталинцев.

Перед от'ездом в Харьков все дружеские встречи сталинцев с иногородними командами заканчивались победами сталинцев. Одно поражение от команды гор. Николаева (5:3) за два матча не характерно.

Сталинский ОСФК, посылая сборную команду, не позаботился о достаточной подготовке ее, в особенности игроков входящих из рудничных команд. Двое игроков Рыковской команды – т.Гусин и Буденовской – т.Лаврентьев, показавшие не раз себя лучшими среди игроков рудничных команд, на матчах спартакиады сознательно подрывали своей игрой Сталинскую сборную: все мячи на верный гол перебрасывались ими через ворота противника, а сталинцы благодаря их сознательно – плохой игре, уходили с поля побежденными.

Факты измены Гусина и Лаврентьева установлены не только этим, но и перепиской их между собой, а также их собственным сознанием.

- Мы платили этим сталинцам – за то, что они – сильнейшая команда, побеждали во всех матчах Рыковскую и Буденовскую команды.

Вот эти обстоятельства и позволили сталинцам, к невероятному поражению на Всеукраинской спартакиаде.

Слово за ОСФК. Подрывавшие нормальную работу, должны быть переданы суду спорторганизаций и изгнаны из рядов физкультурников.

Дисквалификации, во всяком случае, они не должны избежать».

Газета «Диктатура труда» Сталіно, 14.09.1927.

1928

ТУРНІР ВІДБУВСЯ В РАМКАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО СВЯТА ФІЗКУЛЬТУРИ

10.06-30.07:

Первенство по футболу будет проведено по следующему календарю (матчи состоятся в городе, который указан первым).

10 июня. А Каменец-Шепетовка, Б Бердичев—Винница, В Коростень — Житомир, Г Белая Церковь —Киев, Д Тульчин — Умань, Е Первомайск — Николаев, Ж Херсон —Одесса, З Зиновьевск —Кривой Рог, И Черкассы — Кременчуг, К Мариуполь—Днепропетровск, Л Полтава—Харьков, М Старобельск—Луганск, Н Прилуки—Конотоп, О Глухов—Сумы.

24 июня. 1 победитель К—победитель И, 2 А—Б, 3 В—Д, 4 Г—Н, 5 Л—О, 6 М—Е, 7 Сталино—Артемовск, 8 З—Ж.

8 июля. Победитель 1—победитель 7, 2—6, 4—5, 3—8.

Все три круга будут сыграны по олимпийской системе, финальные же матчи с участием четырех сильнейших команд назначены в Харькове по очковой системе.

Журнал «ФИС» Москва, № 23, 1928.

Попередні матчі:

1 коло:

Коростень-Житомир (неявка) **- +:-, Харків - Полтава - 10-0, Глухів - Суми - 2-0. Кривий Ріг - Зінов'євськ - 4-0.**

7 июня сборная Криворожья из 15 чел. выезжает в Зиновьевск, где будет проведен ряд соревнований по футболу на первенство Украины.

В Зиновьевск

Вчера ночью сборная футбольная команда Криворожья выехала для проведения соревнования по футболу на первенство Украины со сборной г. Зиновьевска.

Состав сборной Криворожья тт.: Шевченко, Чуй, Посаль, Глазков (рудник К. Либкнехта), Дроздовский, Греченко, Цофнас, Крючков, Чумак, Черницкий, Нечипоров (Долгинцево), Маликов, Повицкий (Ленинский рудник), Минаев и Горохов („Динамо“).

Газета ««Красный Горняк» Кривий Ріг, 30.05 та 31.05.1928.

Зиновьевск—Кривой Рог

Вчера из Зиновьевска вернулась сборная футбольная команда Криворожья, которая играла со сборной командой Зиновьевска. Матч закончился со счетом 4 : 0 в пользу сборной Криворожья.

Газета ««Красный Горняк» Кривий Ріг, 12.06.1928.

.?.06, **Тульчин - Умань** (неявка) **- +:-.**

10.06, **Біла Церква - Київ - 1-10.**

10.06, **Херсон - Одеса - 0-6 (0-4).**

Перед початком гри можна було чути такі суперечки:

— Скільки по твоєму дадуть наші. Я гадаю не менш 10?

— Ну, брось, мінімум 15!

Були навіть такі, що пророкували ще більшу кількість голів.

Початок гри зразу показав, що Херсонці вирішили дати рішучий бій.

Перші 10 хвилин гра весь час велась на полі одеситів. Але ще через 5 хвилин лівий край гостей прорвався через ланцюг херсонських форвардів, і перший гол було забито. За слідуючі 5 хвилин послідували ще 2—3—4 голи.

Видко було, що херсонці починають „паритися". Гра робиться нервовою. М'яч буквально не торкається землі. Лише вітер трошки охлаждає темп, заносячи верхні м'ячі в аут.

З результатом—4—0 закінчується перший хавтайм.

В другому хавтаймі, умови для херсонців були значно гірші, ніж у першому,— вітер був остільки сильний, що досить було одеському голкиперові вдарити м'яча більш-менш сильно, як він опинявся біля воріт херсонської команди.

На початку хавтайму одесити забивають ще 2 голи нашій команді.

Гра переходить цілком на поле херсонців, захист їх мусить напружувати всі зусилля, щоб відбивати одеситів, і лише гарна гра херсонського захисту приводить до того, що пророкування не ствердились і матч закінчився з розрахунком 6:0.

Не можна сказати, що херсонці грали дуже погано, порівнюючи з Одесою. Лівий край і центр нашої збірної не тільки не гірший, а в де-чому кращий за одеський. Отже, перед воротами супротивника наші іграки якось тиряються і зовсім забувають про необхідність пасировки. Два рази можна було без бою взяти ворота супротивника, але завдяки розтерянності херсонці „промазали".

Цього ні в якому разі не можна сказати про одеситів, що майстерно вміють вводити м'яча.

Треба відзначити, що гра з обох боків велась культурно і жодного „членовредительства", що так часто бувають у нас на футбольнім полі—не було. **Д.**

Газета «Наддніпрянська правда» Херсон, 1928.

«Херсонцы проиграли.

10-го июня в г. Херсоне, согласно календаря Всеукраинских футбольных соревнований, играла Одесская сборная команда. Матч закончился поражением херсонцев. Они получили 6 мячей не отквитав ни одного».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928.

10.06, **Первомайськ - Миколаїв - 0-10**.

«С июля начинаются всеукраинские соревнования. Они будут происходить по Олимпийской системе — округа встречаются по одному разу, проигравший выходит из круга соревнований. В завершение всего в г. Харькове должны встретиться всего только четыре команды. Сборной Николаева придется играть несколько раз. Первый матч будет в г. Первомайске — 10 июня. В случае победы предстоит игра в Луганске. Если она окончится успешно для Николаевской сборной — ей придется встретиться с победителем в розыгрыше группы: Каменец-Подольск — Шепетовка — Бердичев — Винница. При удачном проведении этих матчей Николаевская сборная сможет выступить в г. Харькове».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928.

«Первый матч выиграли.

Вчера получена телеграмма из Первомайска. Николаевская сборная команда, игравшая там 10-го июня согласно календарю розыгрыша всеукраинского первенства по футболу, выиграла у первомайской сборной с большим счетом. Результат 10-0».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928.

10.06, Бердичів-Вінниця 3-0.

10 червня на окрстадіоні відбувся футбольний матч між збірними командами м. Бердичева та Вінниці на першість України. Наслідки змагання -3—0 на користь Бердичева.

Газета «Радянський шлях» Бердичів, 15.06.1928.

10.06, Луганськ-Старобільськ (неявка) +:-.

Межокруговые состязания

Для футбольной встречи Луганск—Старобельск, Луганск должен был выехать на 10 июня в Старобельск, однако из Харькова получена телеграмма об отказе Старобельска от встречи. Таким образом Луганску засчитывается победа.

Газета «Луганская правда» Луганськ, 10.06.1928.

10.06, **Черкаси - Кременчук - 1-2.**

«*Всеукраїнське змагання з футболу цього року почалось у червні. Черкасам довелось грати з Кременчуком. Матч відбувся 10 червня в Черкасах.*

Рівно о 5 год. 30 хвил. суддя подав гасло й команди Кремінчук-Черкаси під марш військової оркестри вибігли на поле. Їх стрінули громом оплесків численні глядачі, що прийшли дивитись на змагання.

Перший хавтайм Черкаська команда тільки захищалась. Кремінчуцці, тиснули й на 15 хвилині забили гола Черкасам. Протягом решти півгодини наслідків не було.

У другому хавтаймі черкасянам пощастило забити кремінчуцьким грачам гола зі штрафного удару. Гра зрівнялась. Довелось грати додаткові два хавтайми по 15 хвилин. Наслідків знов не було. Обідви команди інтенсивно тиснули одна на одну.

Нарешті після 2-х годин і 7 хвилин кремінчуцькі грачі забивають другого гола Черкасам. Кінчились змагання. Виграла команда Кремінчука з рахунком 2-1.

Команда Черкас на цей раз грала і коректно в противагу кремінчуцькій команді, що грала грубо й підбила двох черкаських грачів.

А от що до техніки гри, то кременчуцька команда стоїть вище за черкаську. Кожен знає своє місце. Пасовка розрахована й м'яча весь час передавали точно.

У черкасян був гарний захист. Напад не стренований, ганяли без ладу. Були спроби показати техніку, але нічого не виходило. Для нашої команди потрібний гарний тренер, щоб виправити гру команди».

Газета «Черкаська правда» Черкаси, № 64, 16.06.1928.

10.06, **Маріуполь - Дніпропетровськ - 0-2**.

Маріуполь: Гайдуков, Лободський, Попов, Безсмертний, Редько, Разнотін, Коцюбенко, Скізерлі, Котляров, Яковцєв, Лєсной.

«*Сборная команда Мариуполя играла из рук вон скверно. Игроки горячились, проявляли лишний на футбольном поле «индивидуализм», а иногда прямо таки мешали друг другу. Днепропетровск играл в высшей степени красиво*».

Газета «Приазовский пролетарий» Маріуполь, 15.06.1928.

23.06, **Прилуки - Конотоп - 5-0**.

Матч Прилука—Київ

23-го червня—в Прилуці відбувся матч Прилука-Конотоп. Розбивши Конотоп—5:0, прилуцька футбольна команда виїхала до Київа, щоб там грати з Київською збірною.

Газета «Правда Прилуччини» Прилуки, 28.06.1928.

Футбольний матч Київ—Прилуки, розиграний 24-го червня на Червоному Стадіоні, порядком змагань на першість України, закінчився наслідком 7 : 0 на користь Київа.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 26.06.1928.

Кам'янець-Подільський - Шепетівка - 3-2.

Футбольні змагання Шепетівка—Кам'янець.

„Округова—Всеукраїнська" гулянка організована Кам'янецьким помдітом після „помпезної" афиші, пройшла досить кволо. 5 фізкультурників, вібраних помдітом (з Радою фізкультури помдіт навіть не обговорював програму) показали пару номерів на турникові. Ось і вся помпа.

Найбільша увага була звернена на футбольний матч: „Кам'янець — Шепетівка". Перші 10 хвилин змагання дали підставу гадати, що матч закінчится або в нічию, або 2:1 на користь Шепетівки. Шепетівці, не маючи в складі команди особливо сильних ігроків, вели весь час організовану колективну гру. Цього бракувало команді Кам'янця, особливо на початку змагання. Через півгодини Шепетівчани забили перший гол. На другому хавтаймі Кам'янчане зразу взяли ініціятиву в свої руки і гра весь час велась майже під воротьми шепетівчан.

Все-ж шепетівській команді вдалося забрати м'яч, швидким темпом атакувати кам'янчан і забрати 2-й гол. Ініціятива після того знову перейшла до Кам'янецької команди і в останні 30 хвилин, не дивлячись на чудову гру заднього бека шепетівців, т. Тюріну вдається забити 1 гол в браму „Шепетівки". 2 забиває з пенальти т. Тимофеїв і 3 гол, красивим ударом головою, забиває т. Татарський. На цьому матч під гучні оплески присутніх закінчився з результатами 3:2 на користь Кам'янця.

Треба відмітити, що шепетівчани грали більш організовано і спокійно, як Кам'янецька команда.

Гулянка закінчилась „виступом" службово-розшукних собак. Деякі номери цього „виступу" як ось переслідування пачкарів, дуже сподобався глядачам. Шейнер.

Газета «Червоний кордон» Кам'янець-Подільський, № 67, 1928.

2 коло, 24.06:
Бердичів - Кам'янець-Подільський - 0-0 (матч недограли через дощ), **- 2-2, - +:-** (неявка), **Одеса - Кременчук** (неявка) **- +:-, Коростень - Тульчин** (неявка) **- +:-. Харків - Глухів - 8-1**. **Київ - Прилуки - 7-0.**

«24-го июня на Красном Стадионе состоится матч на первенство Украины между 1-ой сборной командой гор. Киева и командой гор. Прилук.
В случае победы сборная Киева с командой Прилук, 8-го в Киев приезжает 1-ая сборная команда Харькова, в лучшем составе для участия в полуфинальном матче на первенство Украины»

Газета «Вечерний Киев» Київ, 22.06.1928.

Горлівка - Сталіно - 3-2.
«*Горловка-Сталино.*
Состоялось всеукраинское состязание по футболу между горловской командой «Металлист» и сборной Сталино. Результат 3-2 в пользу Горловки.
Первый хавтайм закончился с результатом 1-0 в пользу Горловки.
Во втором хавтайме, в первые 20 минут сталинцы забили два гола горловцам
Но вскоре горловцы, расквитавшись, забили сталинцам еще один гол.
Горловская команда, несмотря на молодой состав игроков, сыграна, дисциплинирована и этот успех является вполне заслуженным.
Судья представитель всеукраинского совета физкультури тов. Иоселевич».

Газета «Кочегарка» Бахмут, 29.06.1928.

Дніпропетровськ - Кривий Ріг - 4-0.

Днепропетровск-Криворожье

24 июня на долгинцевской площадке состоится полуфинальный матч на первенство Украины между сборными командами Днепропетровщины и Криворожья.

На первенство Украины

Кривой-Рог—Днепропетровск

Сегодня в 5 час. вечера, на долгинцевской спортплощадке состоится футбольный матч на первенство Украины между сборными командами Днепропетровщины и Криворожья. Команда Днепропетровска в течение ряда лет выходит в финальные матчи на первенство Украины. Поэтому, надо полагать, что сборная команда Днепропетровщины по технике игры будет намного превышать команду Криворожья. Судить будет, командированной из высшего совета физкультуры, специальный судья.

Газета ««Красный Горняк» Кривий Ріг, 17.06 та 24.06.1928.

Матч Криворожье—Днепропетровск будет переигран

У нас уже сообщалось, что учебно-технический комитет, при окрсовете физкультуры опротестовал матч на первенство Украины, состоявшийся между сборными командами Днепропетровщины и Криворожья, ввиду неправильных действий судьи во время матча. Вчера окрсовет физкультуры получил телеграфное сообщение о том, что ходатайство учебно-технического комитета и ОСФК высший совет физкультуры Украины удовлетворил. Матч будет переигран в Днепропетровске 1 июля.

Газета «Красный Горняк» Кривий Ріг, 29.06.1928.

Футболисты Криворожья выехали в Днепропетровск

Вчера сборная футбольная команда Криворожья выехала в Днепропетровск для участия в футбольном матче на первенство Украины со сборной Днепропетровщины. Состав сборной Криворожья тт.: Дроздовский, Шевченко, Гречаненко, Крючков, Цофнас, Дьяченко, Маликов, Горохов, Нечипоров, Минаев, Чуй, Чумак и Чернецкий.

Газета «Красный Горняк» Кривий Ріг, 1.07.1928.

Футбольный матч

Возвратилась сборная футбольная команда Криворожья, которая сыграла матч на первенство Украины со сборной Днепропетровщины. Команда Криворожья потерпела поражение со счетом 4:0.

Газета «Красный Горняк» Кривий Ріг, 4.07.1928.

24.06, **Миколаїв - Луганськ - 8-1 (5-0),** ст. «Червоний стадіон».

Луганск--Николаев

Завтра на Красном стадионе состоится интересный матч по календарю розыгрыша Всеукраинского первенства. Играют сборные Луганск—Николаев.

Команда николаевцев выступает в таком составе: Ферузе, Булгаков, Денисов, Козлов, Грушин, Дорначенко, Печеный, Шульц, Положенький, Кондратенко и Гичкин.

В запасе Смирнов, Смолевский, Бурдюков и Иванов.

Луганск—Николаев.

По календарю Всеукраинского розыгрыша футбольного первенства сегодня должны встретиться команды городов Луганска и Николаева. Первый участвовал в прошлогодних украинских соревнованиях и при встрече с николаевцами оказался побежденным (3:1) несмотря на это, команда г. Луганска представляет из себя довольно крепкий коллектив Все это—рабочие рудников и заводов.

В случае неприезда гостей на Красном стадионе состоится матч двух сборных города перед поездкой для полуфинальных игр.

«Луганск, по заявлению игроков, не был представлен в своем полном виде. Отчутствовало несколько сильных. Однако, их присутствие врядли спасло Луганскую сборную от поражения. В первоц половине игры она получила 5 сухих мячей, во второй еще 3, отквитав лишь один. У гостей можно отметить хорошую игру левого крыла и центра, а такжн второго защитника, но цельности игры у команды не было.
Николаевская сборная выступала в лучшем составе и поэтому чувствовался большой перевес. Следует отметить местический подход команды к своему противнику: какое-то покровительственное, если не явно пренебрежительное отношение. Вот от этого нужно отрешиться, иначе после таких матчей у зрителей будет оставаться неприятное впечатление.
В общем матч прошел бледно, не создав ожидаемого спортивного интереса».

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928 всі.

3 коло:
?.??, **Дніпропетровськ - Коростень** (неявка) **- +:-.**
8.07, **Горлівка - Одеса** (неявка) **- +:-.**

ОДЕСІ ЗАРАХОВАНО ПОРАЗКУ

Одеська футбольна команда, що повинна була грати півфінальний матч з Артемівським, двічі не з'явилася на матч.

Одеські чемпіони мабуть не хотіли «руки мазати» з якоюсь там слабенькою командою й гадали, що їх проситимуть, кланятися будуть, щоб вони ощасливили своєю присутністю на фінальних матчах у Харкові.

Минулої неділі у Горлівці, де мав відбутися матч Артемівське-Одеса, зібралося надзвичайно багато глядачів не тільки з самої Горлівки, але з районних сел та шахт.

Коли дізналися, що Одеса не приїхала, обурені робітники гірники та металісти вимагали, як слід покарати чванливих одеситів.

Всеукраїнський спортивно - технічний комітет, заслухав доповідь судді, що його було командировано для переведення цього матчу й ухвалив:

Одесі за неприсутність зарахувати поразку, а також сплатити усі грошові витрати, що їх мала Артемівська Окр. Рада Ф. К. по організації матчу.

До фінальних матчів, таким чином, увійшли чотири команди: Харків, Миколаїв, Артемівське та Дніпропетровське.

Газета «Кочегарка» Бахмут, 5.07 та «Комсомолець України» Харків, 21.07.1928.

15.07, **Миколаїв - Бердичів** (неявка) **- +:-.**
24.07, **Харків - Київ - 7-1 (1-0),** Суддя: Леонід Кривошеєв (Дніпропетровськ), голи: .?. (40), .?. - Галета.
Харків: Р.Норов, П.Семенов, І.Кладько, В.Фомін, І.Привалов, М.Капустін, П.Міщенко, Я.Алфьоров, О.Шпаковський, І.Владимирський, Є.Губарєв.

Полуфинальный матч на первенство Украины

ХАРЬКОВ—КИЕВ.

Сегодня, в 6 час. на Красном Стадионе сборная Харькова выступает против сборной ком. Киева. Харьковская команда приехала в составе: **Норов** (вратарь), **Семенов, Кладько** (защита), **Привалов, Фомин В., Капустин** (полузащита), **Владимирский, Шпаковский, Мищенко, Кротов, Губарев** (нападение). Запасными игроками приехали **Фомин Н. Пономаренко, Лесной, Альферов.**

Киевляне выступают в составе: **Идзковский, Весеньев, Свиридовский, Фанцель, Байрачный, Шулик, Филиппенко, Бойко, Кацуевицкий, Галата, Бочков.**

Судья тов. **Кривошеев** (Днепропетровск).

Газета «Вечерний Киев» Київ, 24.07.1928.

Из 43 административных округов в розыгрыше первенства по футболу приняли участие 28 округов или 65%. При распределении встреч учтены были и финансовые затруднения, поэтому в первом круге были намечены к встрече округа, лежавшие близко друг к другу; это сказалось и на явках округов: из 14 состязаний состоялось 11, или 79%. Во втором круге победители первого круга между собой из 8 намеченных встреч состоялось 5, или 63%, неявка 3 округов. Полуфинал прошел совсем бледно, и можно сказать, что он был вовсе сорван; из 4 намеченных встреч состоялась только 1 встреча Харьков — Киев, т.-е. 25%.

Причины срыва нужно искать не только в финансовых затруднениях округов, не надеявшихся выйти победителями в финал, но и слабой дисциплиной среди футбольных центров. Неявка Одессы на матч с Артемовском в Горловке ничем оправдываема быть не может. Надежда Одессы урегулировать вопрос о неявке дипломатическим путем потерпела крах, и Одесса выпала из финального розыгрыша, уступив место молодой рабочей команде, составленной из рабочих Горловки (Артемовского округа).

В розыгрыше приняли участие 184 человека.

Все встречи происходили в разных округах Украины. Финал происходил в Харькове, куда с'ехались следующие округа — победители полуфинала: Харьков, Днепропетровск, Николаев, Артемовск (Горловка).

Первый круг дал такие результаты:

Каменец-Подольск—Шепетовка 3:2; Бердичев—Винница 3:0; Житомир—Коростень W:0; Тульчин — Умань W:0; Киев — Белая Церковь 10:1; Прилуки — Конотоп 5:0; Николаев—Первомайск 10:0; Луганск — Старобельск W:0; Одесса — Херсон 6:0; Кривой-Рог-Зиновьевск 4:0; Кременчуг—Черкассы 2:1; Днепропетровск—Мариуполь 2:0; Харьков — Полтава 10:0; Глухов — Сумы 2:0, Артемовск —Сталино 3:2.

Обращает на себя внимание высокий счет забитых мячей; Харьковом, Киевом, Одессой; Николаевым.

Второй круг принес победу Киеву над Прилуками 7:0; Николаеву над Луганском 8:1; Днепропетровску над Кривым-Рогом 4:0, Харькову над Глуховым 8:1. Остальные встречи не состоялись из-за неявок Каменец-Подольска, Тульчина и Кременчуга.

В полуфинале состоялась 1 встреча: Харьков с Киевом, с результатом 7:1 в пользу Харькова.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР

Харків, 25-30.07:

Перед всеукраинским финалом по футболу.

В последние два дня группы николаевских футболистов, составляющие сборный коллектив, выехали в Харьков для финальных игр на первенство Украины по футболу. Первый матч Харьков—Николаев состоится 25-го **июля, им открываются** всеукраинские **финальные игры по футболу.** Независимо от **информации телеграфных** агентств, о результатах главнейших матчей будет сообщать николаевцам **представитель редакции „Кр. Николаев" т. Охотников выехавший** вместе с **командой.**

Одесса не допущена к финалу по футболу.

По сообщению Харьковской „Робітничої газети", сборная футб. команда Одессы за нарушение физкультурной дисциплины исключена из календаря финальных игр на первенство Украины по футболу. Газета пишет: Одесская команда должна была выехать в Артемовск для полуфинальной встречи, но в назначенный день одесситы не приехали. Они где-то проводили товарищеские встречи. Вопрос рассмотрен Всеукр. спортивно-техническим комитетом, который признал причины неявки неуважительными. Одессе засчитано за неявку поражение, и значит, она вышла из финального розыгрыша на первенство Украины.

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928.

25.07, **Миколаїв - Горлівка - 1-2 (1-1),** голи: Кондратенко (15)-.?. (30), Лівенцев (60). Ст. «Металіст», суддя : Леонід Ордін (Харків),

«*Вчора на стадіоні «Металіст» відбувся перший матч розіграшу всеукраїнського першенства з футболу. На цей раз зустрілися команди Артемівської округи (Горлівка) та команда Миколаїва. Футбольна команда Миколаїва – команда міцна. У розіграшу Всеукраїнської спартакіади 1927 року вона показала себе за гарну команду, та посіла одно з перших місць. Деякі її гравці увійшли, навіть, у збірну України.*

Але зовсім не те виявилося у першому матчі всеукраїнського розиграшу, у матчу Артемівське – Миколаїв. Спочатку з прорива Артемівське все ж дістає першого голу. Але це тільки з початку. Уже у першому гафтаймі артемівці поквиталися. Перша половина гри закінчується з рахунком 1-1.

Другий гафтайм починається міцним натиском Артемівського. На 15-й хвилині лівий край – тов.Лівенцов – забиває Миколаєву другого гола. Майже увесь другий гафтайм артемівці тримають ініціативу у своїх руках. Миколаїв цим разом грає слабо...

Матч закінчується перемогою Артемівського.

Сьогодні на стадіоні «Спартак» другий футбольний матч всеукраїнської першості. Сьогодні о 5 год. 30 хв. грають команди Харкова та Артемівського.

Харков вигравши 7-1 у збірной Київа. попал в фінал Всеукраїнського розиграшу.

Другим матчем розіграшу першенства України з футболу була зустріч команд Харкова та Артемівського. Команда Артемівського нам вже відома, ми бачили її в попередньому матчі з Миколаївим. Вона молода, але досить міцна

Гра починається натиском Артемівського, але Харків не тільки відбиває наступ, а й забиває першого гола. Після деякого часу впертої боротьби між цими обома командами Горлівка дістає другого гола.

У першій половини гри другого гафтайму лівий край Горлівки з прориву, гарним натиском забиває Харкову першого гола. Тут же Горлівка починає насідати. Харків відбиває їх наступ та хорошою комбінацією забиває Горлівці третього голу. матч так і закінчується перемогою Харкова за рахунком 3-1».

КАК МЫ ПРОИГРАЛИ ГОРЛОВКЕ

(От спецкора „Красного Николаева")

В среду 25 июля спортивный Харьков был свидетелем невиданной по своим результатам игры Николаевской Сборной со Сборной Горловки (Артемовский округ).

Матч состоялся на стадионе „Металлист". Это был первый матч в финальном розыгрыше всеукраинского первенства. Понятно, что он привлек внимание харьковцев еще и потому, что Николаев в этом году появляется на харьковских спортивных площадках впервые. После удачных выступлений в северных столицах Сборная Николаева совершенно неожиданно показала свою несостоятельность в матче с молодой командой Горловки.

Ровно в половине шестого темносиние донбассцы начали игру. Молодые энергичные игроки сразу же повели решительное наступление на ворота николаевцев. Последние относились как-то беспечно к комбинациям противника, что ставило их в рискованные положения. Так проходит минут 10. Николаевцы себя не проявляют. Публика, ожидавшая разгрома горловцев, начинает разочаровываться в Николаеве.

На 15-й минуте Шульц выводит мяч к воротам Горловки и „режет" его, Полуправый Кондратенко прорывается и, оставшись один на один с голкипером, посылает мяч в сетку донбассцев.

Казалось бы, после первого гола николаевцы должны были использовать свое положение. Но нет! Сборная играет вяло, в то время как у противника явилось желание отыграться. Очень недурно идет у них нападение, особенно левый край и центр, хорошо играет центр полузащиты и защита. Перевес явно на стороне донбассцев. На 30-й минуте голькипер николаевцев Феруз получает шют в руки, но... мяч проходит через руки и закатывается в голь. Это как будто выводит Сборную Николаева из полусонного состояния, но до конца первой половины счет остается 1:1.

Противники поменялись воротами. Слабо играет наша полузащита, отрывается от нападения, нет системы игры, есть лишь отдельные прорывы. Видно, что игра николаевцев складывается совсем неудачно. Игроки не держат своих мест. Горловцы пользуются слабостью Сборной и рвутся к голю, ставя его в серьезную опасность. На 15-й мин. к николаевским воротам прорывается левый край донбассцев и забивает второй мяч.

С этого момента начинается определенная растерянность нашей Сборной. К этому же времени грубость горловцев увеличивается до абсолютно недопустимых размеров, вызывая в отдельных случаях ответную грубость со стороны николаевцев. Не во всех случаях судьей Ордыниным (Харьков) грубость локализировалась должным образом, а однажды защитник горловцев ударил мяч рукой в штрафной площадке, но свистка не последовало. Все это действовало на команду Николаева деморализующе.

В общем остался счет 2:1 в пользу Горловки. Результат неожиданный. Он говорит за то, что нельзя играть „по настроению". Николаевцы недооценили сил противника и проиграли.

Это послужит им хорошим уроком на будущее время.

В субботу встреча с Днепропетровском, в воскресенье—с Харьковом.

26-го июля Горловка проиграла Харькову 3:1, 27-го июля Днепропетровск проиграл Харькову 4:1.

БЕЗ ОДЕССЫ

(„От спецкора «Красного Николаева»)

Одесса—наша соседка.

Одесская футбольная команда со спортивной точки зрения недавна славилась своею стренированностью и хорошим подбором игроков. Ряд матчей с командами общереспубликанского значения и с иностранцами показали, что Одесса имеет полное право занимать место в ряду лучших команд Союза.

Но...

Одесса приморский город и курортная местность. Это располагает к некоторой простоте нравов и вольности. Там кое где еще живут традиции старой чванливой южной красавицы.

Одесские футболисты никогда не упускали случая заявить о своем превосходстве. Они „бузили". Они грозили „наступить" на Харьков, они упорно готовились к тому, чтобы занять всеукраинское первенство.

Готовились к встрече с сильными и совершенно игнорировали команды таких округов как Артемовск.

В самом деле, зачем Одессе ехать в какую то несчастную Горловку. Что это даст? Горловка ей „на ползуба".

И Одесская команда не едет в Донбасс, раз, не едет второй раз. А тем временем рабочие Донбасса тратят деньги на поездку в Горловку, ибо они хотят посмотреть как играют сильные. Они хотят видеть у себя на спортплощадке классную команду. Они съезжаются в Горловку из разных округов, рудников и шахт.

Но..

Одесса не едет. Одесса ломается.

На этот раз чемпионским рядам нанесен сокрушительный удар. ВСФК засчитал Одессе поражение за неявку в Горловку. Урок хороший. Одесса взволнована. Игроки протестуют общественное мнение не зная сути дела возмущается: почему Одесса не допущена к дальнейшим соревнованиям? Почему вместо нее играет Горловка?

Сейчас идут розыгрыши футбольных матчей, а одесситы продолжают требовать, чтобы команду допустили к спартакиаде.

Допустят или нет?

...есь, в Харькове такое настроение: без Одессы финальные матчи потеряли значительную долю своего интереса. Но с другой стороны последний случай недисциплинированности много чемпионства и проявление возвеличивающего одесского „я" отталкивает, говорит не в пользу Одессы.

Ближайшие дни покажут насколько силен ВСФК. Пока же идут соревнования без Одессы.

А. Охотников.

Подробности игры с Горловкой.

Николаевские спортсмены и армия „болельщиков" поражены сообщением о проигрыше Николаева Горловке. По мнению многих и по сообщению очевидцев матча, проигрыш можно объяснить прежде всего перестановкой игроков в линии нападения нашей команды и, кроме того, недооценкой противника со стороны Николаева. Такой случай был с Ленинградом, который в матче с николаевцами сначала смотрел на нашу команду, как на слабую, а затем был вынужден тактику нападения переводить на тактику защиты, но все же остался с поражением.

Сообщают, что во время игры была произведена перекомбинация всей линии форвардов. Крайний правый Гичкин почему то играл на левом крыле, Смоленский был на своем месте, инсайд левый Шульц играл правым инсайдом. Кондратенко вместо своей постоянной роли инсайда играл крайним. Такую перестановку можно было бы делать в Николаеве, но не на Всеукраинской спартакиаде.

Указывают, что игра была неровная, что николаевская команда играла „из рук вон плохо". Первый хавтайм закончился 1:1, причем голь Горловке дал Кондратенко. Во втором хавтайме николаевцы получили от Горловки еще 1 голь. Общий счет 2:1.

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, № 2272 та 2271, 1928 всі.

Артемовск — Николаев 2:1

Молодая рабочая команда Горловка, представлявшая Артемовский округ, встретились с опытными старыми игроками Николаева. Хорошо сыгравшая команда впервые приехавшая в столицу, блеснула недурными комбинациями и дружной игрой.

Николаев, не ожидая такой игры, растерялся. Полный отрыв нападения от полузащиты и защиты и неумение нащупать слабые места защиты Артемовска,— вот что показал в отчетном матче Николаев. У Артемовцев безнадежно слаб правый край. Технически Артемовская команда слабее Николаева, но коллектив, проникнутый единой идеей, сплоченный, добыл себе победу и симпатии всей рабочей массы зрителей Харькова. Добыл вполне заслуженно.

Составы команд на финальных играх

Николаев: Ферузо, Булгаков, Денисов, Козлов, Дерkaченко, Грушин, Смоленский, Сердюк, Полегенький, Кондратенко, Гичкин, Иванов, Печеный, Анинанов, Курдюков.

Днепропетровск: Алпатов, Губарев, Алпатов 2, Павлов, Лобанов, Иванов, Якушин, Герусов, Борисов, Красильников, Мотлахов, Гусев 2, Ронщи, Шелонский, Пузанов.

Харьков. Норов, Семенов, Кладько, Капустин, Фомин В., Привалов, Шпаковский, Мищенко, Кротов, Губарев, Марченко, Пономаренко, Фомин К., Лесной и Алферов.

Судейская Коллегия состояла из 6 лиц: Романенко, Ордин, Носилевич, Левитин, Кривошеев, Розанов.

По социальному признаку из числа игроков, вышедших в финал, 56 чел.

Рабочих 39 — 71,5%, Служащих 10 — 16%, Вуз. раб. 7 — 12,5%.

Члены КП(б)У. 7—12,5%, ЛКСМУ 11—17%, Беспарт. 38—70,5%.

В возрастном отношении: до 20 л., 8 — 13%; от 20 — 25 лет 18 — 32%, от 25 до 30 лет—22 — 40%, от 30 л. и выше—8 — 14%.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928 обидва.

Харків - Горлівка - 3-1 (2-0).

Харків: Р.Норов, І.Кладько, І.Привалов, М.Капустін, В.Фомін, М.Фомін, А.Бем, М.Кротов, Весовой, І.Владимирський, А.Шпаковський.

Горлівка: О.Новиков, Є.Бушной, Вас.Манов, І.Тяжлов, К.Баранов, А.Плохіх, К.Пащенко, В.Медведєв, Г.Гуніс, О.Усачьов, Б.Терентьєв.

Поле „Спартак" с обоих сторон густо усеяно зрителями. Справа—трибуны, слева—простые скамьи, но как с одной, так и с другой стороны „болеют".

Играют Харьков и Горловка. Молодая напористая команда горняков накануне вышла победительницей в ответственном матче с Николаевом. Ну, а Харьковская сборная давно зарекомендовала себя, как лучшая команда Украины. Зрители ждут начала, оживленно обсуждая возможные результаты. Харьковские старожилы горячо утверждают, что горловцев „разложат". Другие—скептики пророчат победу молодой команде, ввиду того, что „старики"—футболисты Харьковской сборной уже отяжелели.

Матч сразу же начинается энергичным темпом. Харьковская сборная частенько работает мелким пассом. Горловка строит свои комбинации длинными треугольниками. Сошлись две разные тактики и невольно возникает вопрос: какая система победит?

Совсем неожиданно в ворота Горловки закатывается мяч. Никто его не держит—какой-то глупый голь. Но это еще больше подогревает горловцев, которые своим энергичным нападением усиливают быстроту игры. В конце первой половины им бьют шрафной удар с одиннадцати метров, но неудачно. Все же мяч еще раз проходит в их сетку.

Вторая половина игры идет под сплошные аплодисменты публики, которая выражает свое одобрение молодой старательной команде Горловки. Когда левый край дает Харькову блестящий шют и голь,—весь стадион вероятно, в продолжении двух минут дрожит от аплодисментов. Игра идет с переменным усмехом. Горловцы положительно неутомимы. Особенно отличается центр полузащиты, защита, голькипер и левый край. В общем команда играет дружно, напористо и расчетливо.

Невольно вспоминаешь игру николаевцев, которые частенько играют „по настроению" и проводят свою тактику на отдельных игроках. Думается что тут у николаевцев еще кружится голова от недавних побед. Между тем команда горловцев дает блестящий пример коллективной игры.

Стремительная переброска мяча с одной половины поля на другую заметно утомляет харьковцев. При всем своем старании они долго ничего не могут сделать—уже нет прежней спокойной расчетливости. Тогда Харьковская сборная перестраивает свою тактику—оставляют мелкий пасс и дает игру краям, а также быстрым прорывам центральной тройки. Много приходится работать защите Горловки, но почти столько же и защите Харькова. Горловцы определенно жмут, но под голом как то теряются: дважды „мажут" верные мячи, неточно посылают мяч по голю. Это спасает Харьков от вполне возможного поражения.

Минут за 10 до конца игры харьковцы дают вымученный гол Горловке и уходят победителями (3:1) Победа досталась нелегко... Сейчас харьковцы, вероятно, пересмотрят свои ряды и кое кого из „старичков" заменят более молодыми, энергичными, выносливыми.

Молодежь наступает... Упорно и сильно...

Д. Охотников.

Газета «Красный Николаев» Миколаїв, 1928.

Харьков — Артемовск 3:1

Ободренный успехом над Николаевом Артемовск смело встретился с Харьковом. Та же игра, что и накануне, та же слабая связь нападения с полузащитой, но в отчетном матче Артемовск играл уже немного лучше. Харьков играл неважно, вяло, не дав ни одной из своих красивых быстрых комбинаций, ни одной точной передачи, и если Харьков и вышел победителем этого матча, то только потому, что он технически сильнее и обладал крепкой испытанной защитой, которая все же выпустила быстрого крайнего левого артемовца, стремительно вбившего мяч в ворота Харькова.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

Харків - Дніпропетровськ - 4-1.

Харьков — Днепропетровск 4:1

Неплохой коллектив Днепропетровска не мог оказать большого сопротивления Харькову. У Днепропетровска линия нападения между собой не связана. Индивидуальность преобладает над коллективной игрой. Длинные, никому не нужные удары защиты, конечно, не могли оказать помощи своему нападению.

Харьков играл первую половину еще хуже, чем накануне: нечеткая игра нападения, неудачная игра защиты и полное отсутствие обычных своих качеств: быстроты, точности передач и единства игры. Лишь во втором хавтайме Харьков показал свою настоящую игру. Все же Днепропетровск в данном матче имел неоспоримую возможность сыграть немного лучше.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

Миколаїв - Дніпропетровськ - 2-0(1-0), голи: Сердюк, Кондратенко.

Николаев — Днепропетровск 2:0

Николаев в отчетном матче показал, что, несмотря на свой проигрыш Артемовску, он представляет собой первоклассную футбольную величину. Нападение, компенсируя свою слабую игру с Артемовском, показало свою быстроту, сыгранность и точные удары. Хороша защита Николаева.

Днепропетровск после матча с Харьковом не подтянулся. Та же игра, та же неслаженность, благодаря чему Днепропетровску пришлось уйти с поля побежденным.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

29.07, **Харків - Миколаїв - 2-1(1-0),** голи: М.Кротов, .?.-М.Печеный.

Николаев: Х.Іванов, П.Булгаков, М.Денисов, П.Деркаченко, Козлов, В.Грушин, М.Печений, О.Сердюк, Г.Полегенький, Ф.Кондратенко, М.Гичкін.

Харьков — Николаев 2:1

Быстрый темп игры, резкость, разнообразные комбинации. В общем интересной игрой Николаев еще раз доказал, что, несмотря на свой проигрыш Артемовску, он представляет собой основательную угрозу Харькову. Харьков в этой игре показал, что он значительно сильнее Николаева и победил и вместе с тем взял первенство в 1928 году.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

Горлівка - Дніпропетровськ - 1-1.

Днепропетровск—Артемовск 1:1

Матч, долженствующий определить все остальные места первенства, и команды напрягают все усилия. Особенно стараются Артемовцы. Их нападение все больше и больше ставит ворота Днепропетровска в опасности, но неточная игра нападения не дает возможности им вбивать мячи. Все же Артемовск играл слабее чем с Харьковом и Николаевом. Здесь же сказалась некоторая беспечность и только полученный мяч в ворота заставил их подтянуться и во второй половине они вбивают мяч и тем сводят игру в ничью, обеспечивая себе 2-ое место, Николаеву 3-е, Днепропетровску 4-е.

Необходимо отметить, что никто из проигравших Артемовску не хотел с этим примириться и все приносили протесты.

Все старались доказать неправильность победы Артемовска, ошибкой судей, но судейская Коллегия не признала ни одного протеста удовлетворительным и все отклонила.

Победа горловской футбольной команды.

На всеукраинском розыгрыше по футболу второе место заняла горловская команда, представляющая Артемовский округ.

В состав 1-й сборной Украины на всесоюзные состязание от Артемовского округа вошло 4 человека, в состав 2 сборной—2.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8 та «Кочегарка» Бахмут, 5.08.1928.

1	Харків	3	3	0	0	9-3	6
2	Горлівка	3	1	1	1	4-5	3
3	Миколаїв	3	1	0	2	4-4	2
4	Дніпропетровськ	3	0	1	2	2-7	1

В розыгрыше футбольного первенства Украины приняло участие **30** команд. Из трех предварительных кругов игр, проведенных по Олимпийской системе, к финальным матчам вышли **4** сильнейших команды, разыгравших между собой первенство по очкам.

Игры, начавшиеся **10** июня, закончились в Харькове **30** июля, дав такие результаты: **1 круг.** Шепетовка — Коростень W : 0. 3 : 2, Бердичев—Винница 3 : 0. Коростень—Житомир W : 0. Тульчин — Умань W : 0, Киев—Белая Церковь 10 : 1, Прилуки—Конотоп 5 : 0. Николаев—Первомайск 10 : 0, Луганск — Старобельск W : 0, Одесса — Херсон 6 : 0, Кривой Рог—Зиновьевск 4 : 0, Кременчуг — Черкассы 2 : 1, Днепропетровск — Мариуполь 2 : 0, Харьков—Полтава 10 : 0, Глухов—Сумы 2 : 0. **2 круг.** Бердичев—Каменец-Подольск W : 0, Коростень—Тульчин W : 0, Киев — Прилуки 7 : 0, Николаев — Луганск 8 : 1, Днепропетровск — Кривой Рог 4 : 0, Харьков — Глухов 8 : 1, Артемовск — Сталино 3 : 2.

В финальный розыгрыш таким образом вышли Днепропетровск, Артемовск, Харьков и Николаев.

Большой неожиданностью явилась неявка одесситов на свой последний матч с Артемовском.

За проявленное легкомыслие и уверенность, что их все равно допустят к финальным играм (ведь Одесса делает сборы), одесситы были жестоко, но справедливо наказаны ВСФК Украины, засчитавшим за неявку—поражение. Финальные игры прошли с такими результатами: **Артемовск—Николаев 2 : 1.** Победа Артемовска, молодой, впервые выступавшей на всеукраинском турнире, команды — спортивная сенсация. Дружной, коллективной и энергичной игрой горняки Донбасса добились победы над сильным противником—Николаевом. Победа не была случайностью, так как фактическое преимущество Артемовска было заметно в течение почти всей игры. **Харьков—Артемовск 3 : 1.** Поражение Николаева заставило харьковцев серьезнейшим образом отнестись к встрече с артемовцами. Однако, несмотря на это, сборная Харькова с большим трудом, да и то в конце игры добилась определенного перевеса. Артемовцы и на этот раз играли прекрасно. Выше всяких похвал играл их центр-хав Плахтин, срывавший бурные рукоплескания. **Харьков—Днепропетровск 4 : 1.** Днепропетровск «держался» кое-как еще в первой половине игры, во второй же харьковцы «насели» на ворота своего противника, которому лишь моментами, с прорывов удавалось перебрасывать игру на другую сторону поля.

Николаев—Днепропетровск 2 : 0. Команда Днепропетровска оказала большое сопротивление, но все же должна была уступить технически более сильным николаевцы. **Харьков Николаев 2 : 1.** Эта встреча была чрезвычайно важной для обеих команд, выигрывая ее, Николаев, равняясь с Харьковым по очкам, мог бы еще рассчитывать в добавочной игре на успех. харьковская же сборная, получив победу, тем самым выигрывала первенство Украины. Николаев сделал все, чтобы спасти свое положение, но все же принужден был проиграть со счетом 2 : 1.

Артемовск—Днепропетровск 1 : 1. Игра двух равных противников окончилась вничью. Первенство Украины снова выиграл Харьков 6 очк., 2) Артемовск—3, 3) Николаев—2, 4) Днепропетровск—1.

Журнал «ФИС» Москва, № 32, 1928.

Всеукраїнська спартакіада 1928 р. показала, що українські спортсмени мають значні досягнення і що вони цілком готові до подорожи до Москви, щоб змагатися з фізкультурниками всього Союзу на Всесоюзній спартакіяді.

Безумовно, найцікавіші змагання з футболу. Футбол — розвинена й поширена спортивна гра, що глибоко захопила робітничий молодняк. Футбольні матчі відвідують десятки тисяч глядачів, що з захопленням стежать за ходом змагань, жваво реагують на кожний удар, кожну комбінацію, кожний гол.

У фінальних матчах вустрілись 4 найкращих міста — Харків, Дніпропетрівське, Миколаїв та молода робітнича команда Горлівки, що виступала від Артемівщини. Перше місце УСРР й звання чемпіона України по футболу виграла команда Харкова, що після свого блискучого виграшу в Київі — з рахунком 7 : 1 — виграла послідовно в Артемівського (3 : 1), Дніпропетрівського (4 : 1), і Миколаїва (2 : 1). Таким чином Харків вчетверте виграє перше місце.

Друге місце цілком несподівано здобула робітнича команда гірників Артемівського (Горлівки), що виграла з значно кращої, досвідченої команди Миколаїву й програла тільки Харкову.

Найбільший інтерес на першенствах як і торік скупчено на футбольно-фінальних зустрічах. На початку відсутність Одеси, що не потрапила до фіналу через свою неорганізованість і недбайливість, серйозно загрожувала, як де-кому здавалося, успіхові першенств.

Проте, перший же матч між Горлівкою й Миколаєвом усунув усі сумніви. Горлівка несподівано потрапила до фіналу замість Одеси й виявила себе гідною супротивницею.

Наслідки фінального кола такі:

Горлівка—Миколаїв 1:0, Харків—3:1 Харків—Дніпропетровське 4:1, Харків—Миколаїв 2:1, Миколаїв—Дніпропетровське 2:0, Горлівка—Дніпропетровське 1:1.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 1.08 та «Комсомолець України» Харків, 5.08.1928.

1931

ТУРНІР ВІДБУВСЯ У РАМКАХ ВІДБОРУ ДО ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ НА БЕРЛІНСЬКУ СПАРТАКІАДУ ЧЕРВОНОГО СПОРТИВНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ, 22.05-3.06.

Щоб виявити найкращий склад збірної футбольної команди України, ВРФК України визначив провести розігри за олімпійською системою між 8-ма футбольними кращими колективами України: Одеси, Києва, Харкова, Миколаєва, Кадіївки, Дніпропетровського та Горлівки.

22 травня було розіграно 4 матчі між командами: 1) Київ — Дніпропетровське (у Дніпропетровському); 2) Сталіне — Харків (у Сталіному); 3) Кадіївка — Горлівка (у Кадіївці); 4) Миколаїв — Одеса (у Миколаєві).

Проведені матчі не лише виявили 4 кращі команди, але и показали, що переможці з великими труднощами виграли у своїх супротивників.

1/4 фіналу:

22.05, **Кадіївка - Горлівка - 2-1 (0-0, 0-0, 0-0, 2-1) в дод. час**. Видалення: Колодяжний - Ф.Манов.

КАДІЇВКА — ГОРЛІВКА 2:1

Зустріч багаторічних конкурентів з футболу Кадіївки й Горлівки зібрала на стадіон Кадіївки велику кількість глядачів не лише з самої Кадіївки, але й близьких шахт та рудень.

Весь матч між Кадіївкою та Горлівкою пройшов за впертої напруженої боротьби.

Сили команд до того рівні, що визначити переможця немає можливости.

Обидва хавтайми наслідків не дають і доводиться грати додаткові тайми по 15 хвилин.

У першому ж таймі наслідок визначається на користь Кадіївки, що провела в ворота супротивника 2 м'ячі.

Горлівцям щастить відквітати лише 1 м'яч.

Друга половина гри наслідків не дає, і матч закінчується з рахунком 2:1 на користь Кадіївки.

За Кадіївку грали: Білодід, Колодяжний, Бергасов, Бурбало, Биков 1-й, Сатаков, Лук'янченко, Биков 2-й, Косторний, Балабер, Мирошниченко.

Склад Горлівки: Новіков, Тяжлов, Данілов, Баранцов, Манов В., Левенцов, Манов Ф., Гордієнко, Усачов, Терентьєв, Пащенко.

У процесі матчу були усунуті за брутальну гру кадіївець Колодяжний та горлівець Ф. Манов.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 11, 1931.

Дніпропетровськ - Київ - 0-4, голи: Свиридовський (два), Коротких, Садовський. Суддя: Леонід Ордін (Харків),

ФУТБОЛ.

До міста Дніпропетровського приїжджає одна з найкращих футбольних команд України—перша збірна Києва. Матч відбудеться 22. травня в паркові фізкультури та відпочинку. Проти збірної Києва буде грати наша 1-ша збірна. Переможець цього матча виїжджає до міста Харкова, для гри в полуфінальному крузі, що його присвячується для відбору кращої команди для поїздки на берлінську спартакіаду.

Збірна м. Дніпропетровського вже провела декілька треніювальних матчів. Команда складена переважно з молоді.

Сьогодні, о 8. годині вечора, відбудеться останній треніювальний матч перед приїздом Києва в паркові фізкультури.

Проти збірної міста грає команда амурських металістів.

Газета «Зоря» Дніпро, 1931.

КИЇВ — ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ
4:0

У цій грі зустрінулись — досвідчена сильна команда Києва та молода тільки но оформлена команда Дніпропетровського.

Треба б чекати, що Київ з перших хвилин гри візьме ініціятиву гри в свої руки й без особливих труднощів легко вийде за переможця. На ділі ж виявилося інакше.

Молодий здібний колектив Дніпропетровського в першому таймі виявив себе гідним супротивником Києва й навіть утворив цілий ряд загрозливих моментів біля воріт Києва.

З 1-го тайму про остаточну перемогу тієї чи тієї команди судити було неможливо.

Після перерви знов упродовж 15—20 хвилин іде перемінна гра, і на цих хвилинах з 2 — 3 метрів Іцковський бере влучного м'яча від одного з нападників Дніпропетровського.

На останніх 25 хвилинах Києву щастить забити першого м'яча в ворота Дніпропетровського, і моментально гра прибирає зовсім іншу картину.

Команда Києва, захопившися успіхом, ніби переродажується й переходить у невпинну атаку супротивникових воріт.

Дніпропетровці ж, витративши всю енергію на гру 1-го тайму, зовсім видихалися й не могли захищатися від натиску київлян.

З цієї хвилини гра вже втратила будь-який інтерес.

Це було вже майже тренування на одні ворота Дніпропетровського.

Число м'ячів все збільшувалося й до фінального свистка судді наслідок матча став 4:0 на користь Києва.

Склад Києва: Іцковський, Денісов, Весеньєв, Долгов, Піонтковський, Тютчев, Садовський, Короткий, Шульц, Малхасов, Свиридовський. Гарно грали Іцковський, Піонтковський, Шульц та Садовський.

За Дніпропетровське виступали: Гутарев, Белов, Бутенко, Камінський, Васецький Г., Бребер, Васецький Є., Кривошеєв, Старостін.

З команди Дніпропетровського слід відзначити здібних молодих грачів — братів Васецьких та О. Кривошеєва.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 11, 1931.

Миколаїв - Одеса - 3-2 (2-0), голи: С.Смірнов (3, 8), Г.Полегенький (пен.) -.?. . Суддя: Семен Хейфец (Харків),

МИКОЛАЇВ — ОДЕСА 3 : 2

За найцікавіший та рішальний матч з ігор 22 травня була зустріч сильних команд Миколаєва та Одеси.

Команда Миколаєва в цьому матчі грала певніше, закінчивши перший тайм з рахунком 2 : 0 на свою користь.

У другому таймі гра Одеси вирівнюється, але третім м'ячем з одинадцятиметрівки Миколаїв закріплює за собою перемогу з рахунком 3:2.

Склад Миколаєва: Завгородній, Деркаченко, Курдюков, Козлов, Кульчицький, Розен, Гічкін, Смірнов С., Полегенький, Смірнов І., Жиров.

За Одесу виступали: Трусевич, Чістов, Кусинський, Брагін, Пузанов, Бенген, Панін, Штрауб, Бронза, Шпак, Шляпін Ф.

Вчора до Миколаєва прибула збірна футбольна команда Одеси для участи в одборочних змаганнях до берлінської спартакіяди.

Сьогодні одеська збірна зустрічається на червоному стадіові зі збірною командою Миколаєва. Цей матч викликає великий інтерес, бо команду Одеси посилено ліпшими спортсменами на чолі з А. Штраубом. Збірна Миколаєва виступає в такому складі: Завгородній, Деркаченко, Курдюков, Цофинс, Кульчицький, Гічкин, Смирнов С., Полегенький, Смірнов І. Козлов, Жиров. Запасні: Кульчицький Б., Безпалов, Хейсман М., Розен. Капітан—Полегенький.

Матч веде харківський суддя т. Хейфец, що його відрядила Вища рада фізкультури, і запасний суддя т. Лівшиць (Київ). Після матчу виявлять ліпших футболістів, яких відрядять до Харкова, а потім до Берліну.

Початок о 6-ій годині вечора.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 11 та газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 1931.

22 травня на Червоному стадіоні металістів відбулась зустріч збірних футбольних команд Одеса-Миколаїв. Цей матч був дуже цікавий тим, що переможець мав бути відряджений до Харкова на всеукраїнське змагання, а звідтіль до Берліну, на міжнародню пролетарську спартакіяду. Матч зібрав велике число глядачів.

Одеса виставила ліпших грачів, серед них т. **Штрауб**, що входить до збірної СРСР, **Бувянов, Панін** та інші відомі спортсмени. Миколаївська збірна вийшла на стадіон не в повному складі, а т. Цофнас затримався у таборовому зборі і довелось його замінити іншим грачем, а т. Гічкін спізнився на 10 хвилин. Не зважаючи на неповний склад миколаївської команди т. С. Смирнову (напад) пощастило за першій хвилині забити гол Одесі.

Через 7 хвилин той же Смирнов забив другий гол. Гра пожвавлюється. Супротивники з перемінним успіхом грають то біля миколаївського гола, то біля одеського. Але з рахунком 2:0 на користь Миколаєва закінчився перший хавтайм.

Другий хавтайм почала Одеса великим напором на миколаївські позиції. На початку ж хавтайма одесити поквиталися, давши 2 голи, з яких один з корнера. Гра знову набуває перемінного успіху. За грубощі захисника Одеси Миколаїв б'є пенал з 11 метрів, але голкіпер Одеси відбиває м'яча. Тов. Пологенький перехоплює політ м'яча і повертає його, на цей раз, в сітку Одеси. Становище Миколаєва закріплюється на цьому рахунку 3:2.

Решта хвилин хавтайму проходить з таким же жвавим інтересом, як і ввесь матч. Але Одесі так і не пощастило поквитатись.

Треба відзначити добру гру окремих товаришів збірної Миколаєва. Це голкіпер тов. **Завгородній**, який неодноразово брав м'ячі з небезпечного становища. На своєму місці був капітан **Пологенький**, що вміло керував грою, **Кульчицький**, **Смирнов С.** та інші. Гості довели, що Одеса не втратила доброї кляси своєї гри, іноді техніка одеських футболістів чистотою і якістю викликала задоволення всіх глядачів.

Грубощі спостерігалися з обох сторін, але їх вчасно, чітко, як і ввесь матч, корегував київський суддя, призначений від Всеукраїнської ради фізкультури—т. **Хейфіц**. Таким чином, миколаївська збірна, як переможниця, їде в Харків брати участь у дальших змаганнях, після яких відберуть кращих спортсменів для участи в берлінській спартакіяді.

Н. Назаров.

Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 1931.

Сталіно - Харків - 2-6, голи: .?.-Паровишников, В.Фомін, Шпаковський, .?. Суддя: Леонід Кривошеєв (Дніпропетровськ),

На первенство Украины

Одиннадцать лучших из лучших игроков Харькова, увенчанные рядом побед над сильнейшими футбольными коллективами СССР, 22 мая встретились с первой сборной гор. Сталина.

Посмотреть этот матч собралось свыше 6000 зрителей.

Игра начинается стремительным наступлением на харьковские ворота.

В рядах гостей некоторое замешательство. Однако быстро оправившись от него, пятерка харьковчан быстрым темпом доводит мяч до линии защиты сталинцев.

На 25 минуте центр полузащиты Константиновский умело перебрасывает мяч через харьковского гольмана, далеко отошедшего от своих ворот. Мяч падает во внутрь сетки под долго несмолкаемые аплодисменты зрителей.

Через 3 минуты центр нападения сталинцев Наумов забивает Харькову второй мяч. Первый ответный гол сталинцы получили от краевого нападения Владимирского. Хавтайм заканчивается счетом 2:1 в пользу Сталино.

Однако вторая половина игры резко изменяет положение вещей. Штрафной мяч в сталинские ворота, искусно миновав игроков, сравнял счет голов. Третий от Шпаковского, за ним четвертый с пенальти и еще два штрафных, полученных сборной города, принесли харьковчанам заслуженную крупную победу (6:2).

Этому поражению сталинцы обязаны не только своей технической отсталостью. Почти совершенно не играло правое крыло, в котором Грачановский показал полную беспомощность. Зависящий от него Сычев, не получая мяча, большее время был вне игры. Дезориентировал гольмана Наподьнев, увлекающийся „спасанием" положения—у ворот. На его совести лежит два гола.

Нужно отметить превосходную игру Наумова, отличающегося всеми необходимыми качествами центрового нападения, молодого, но успевшего достигнуть высокой техники Шеловского и полузащитного Крышка.

Секции игр совета ФК следует из этого матча сделать необходимые выводы в отношении организационной перестройки состава сборной города.

[illegible]

Газета «Диктатура труда» Сталин, № 292, 1931.

Готуємось до берлінської спартакіяди.

◆ За пляном ВРФК харківська збірна футбольна команда повинна взяти участь в змаганні на першенство України для участи в берлінській спартакіяді. Перший матч відбудеться в м. Сталіно 22 травня ц. р. Харківська футбольна секція почала готуватися до цих змагань і на 15 травня на м. Спартак о 5 год. призначила перший тренувальний матч першої та другої збірних команд Харкова.

Склад команд такий: перша збірна **Бабкін, Кладько, Фомін К., Фомін Н., Фомін В., Привалов, Владимирський, Шпаковський, Міщенко, Алфьоров, Паравішників.**

Друга збірна: **Норов, Семенов, Пономаренко, Капустін, Сергієнко, Ус, Мороз, Прасолов, Слепов, Бем, Старусьов.**

Увесь збір з матчу піде у фонд берлінської спартакіяди.

◆ 13 травня о 5 год. 30 хв. вечора на майд. «Спартак» відбудеться матч між першими збірними командами «Серп і Молот» та заводу ім. Шевченка (кол. ОФК).

Газета «Харківський пролетар» Харків, 14.05.1931.

За кілька хвилин до початку харківські футболісти пішли в 6-титисячну масу глядачів, де продали 2800 штук марок Берлінської Спартакіяди.

Вихід та свисток судді т. Кривошеєва (Дніпропетровське) наблизив сталінським глядачам момент — вперше побачити гру столичних футболістів.

Голубий Харків та червоне Сталіне змагаються. Почувається, що червоні не лише є господарі поля, але й самої гри.

Захопленню глядачів не було меж, особливо тоді, коли червоні з лівої півсередини провели підряд у ворота голубих 2 м'ячі, і, надхнені яною перемогою, вони не дають розігратися голубим. Лише останні хвилини гри приводять Харків до перемоги, який за останні 14 хвилин провів 5 м'ячів.

Кінцем гри зафіксовано перемогу Харкова з рахунком 6:2.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 11, 1931.

«22 травня в Сталіні, Дніпропетровському, Миколаєві та інших містах України відбулися перші гри на виявлення кращого футбольного колективу України до берлінської спартакіади.
Маємо наслідки ігор Харкова із Сталіним, Києва з Дніпропетровським. Цікава вийшла гра харків'ян з Сталіним.
Перед кількадесятьма тисячами глядачів відбулася така довгоочікувана гра першої збірної Харкова зі сталінцями. Збірна Харкова в Донбасі не була багато років, тому інтерес матчу був величезний.
Перші добилися успіху сталінці, коли наш захист пропускав легкий м'яч. Сталіне тим часом посилює напад і на кінець першого хавтайму їм щастить повторити свій успіх. Незадовго до кінця першої половини гри, Харкову, в особі Паравишнікова, що дістав передачу від Бема, щастить відквитати один м'яч.
Рахунок 2-l на користь Сталіного. Цей наслідок стоїть майже протягом всього матча. І тільки за 18 хвилин до закінчення всієї гри харків'янам щастить: В.Фомін б'є за 30 метрів від голу штрафний удар, удар сильний - голкіпер Сталіного зловлює м'яча і випускає його. Рахунок 2-2. Ініціятива гри переходить до Харкова. Лишається 12 хвилин. Прекрасний удар Шпаківського - перемога Харкова. Йде четвертий, п 'ятий і останній шостий м'ячі. Свою перемогу Харків завдячає цілковито спокійному поводженню всього складу команди. Коли раніше харків'янам була завжди властива зайва нервовість, то тепер, в наслідок упертої праці, є певна витриманість. Отож, тільки вона допомогла на цей раз досягти певного успіху.
Харків'яни в Сталіному провели велику роботу: організували й провели збори фізкультурного активу, розповсюдили 1800 марок червоного спортінтерну, виступили на мітингу перед матчем (виступали П.Космачев, Бем, Табаков, Владимирський, Бабкин). Тема мітингу-10 річчя червоного спортвнтерну».

Газета «Харківський пролетар» Харків, 24.05.1931.

1/2 фіналу: 1.06. **Київ - Кадіївка - 3-1 (1-0),** голи: .?. (12, з пен.), .?.-.?. Ст. «Металіст». суддя: Леонід Ордін (Харків),

Вмить припинив порожні балачки вболівальників сюрчок судді тов. Ордина, що покликав на поле. Червоний Київ у складі Ідковського, Денісова, Весеньєва, Долгова, Піонтковського та Тютчева, Печеного, Короткого, Шульца, Малхасова та Сипиці і фіялковий Донбас (Кадіївка).

Рівно о п'ятій (як це не дивно) гру починає Київ заздалегідь обміркованою комбінацією—передачею м'яча правим півсереднім від початкового вдару назад центральному півоборонцеві, звідти правому півоборонцеві, а тоді тому ж краєві.

Один початок справляє приємне враження щодо гри Києва, який весь час мав перевагу над супротивником щодо технічного опанування м'ячем.

Гірше грає Кадіївка, але хуткість та витриманість команди компенсує технічну перевагу обачного Києва.

Кілька хвилин і за брутальну гру оборони Кадіївка починає гру з центру після пробитого на одинадцятиметрового вдару. Гра набирає жвавости. Вдало центр Кадіївки, проходячі з м'ячем на правий край шутує у ворота Кадіївки, лівий край Кадіївки сильним, шутом посилає зі штрафного, але м'ячі легко беруться воротарем Києва. Київ підтягається, набирає духу і непоганно провадить комбінацію правим крилом, подачу якого за своєю метушнею не доводить до кінця Печений. Рівна гра не дає зміни результату. Навіть одинадцятиметровий удар Кадіївка б'є близько від вратаря, що красивим кидком змінює напрям м'яча в аут. Як і завжди подача корнера безрезультатна.

Далі Кадіївка розигрується з повними підставами гадати про її перемогу, але тут невміння використати і довести комбінації до кінця, Кадіївка здає свої позиції з рахунком 3:1.

Кадіївка показала себе, як команду з непоганими краями та обороною, але їй треба набути більше чіткости у грі.

Передач уздовж поля бракує, що багато горової пасовки.

Хороша подача корнерів змазується невмінням трійки доводити їх до кінця.

Надійно захищає і Кадіївський воротар, але його некрасива гра змазує всі здатності останнього.

Ми рекомендуємо Кадіївському воротареві покинути стару традицію вживання безглуздих вдарів для ефекту публіки. Такий удар нічого команді не дає, лише нервує її, що м'яч невірно посланий.

Команда в особі Києва виковує міцний колектив. Напад на школу хуткості грав дуже обачно Шульц. Гарне враження справив Свиридовський, що вступив до гри напочатку другої половини замість вибувшого Синиці. Хвалений Печений нічого не показав, як видатний край.

Упевнено провів гру суддя тов. Ордин.

Газета «ГПО» Харків, 7.06.1931.

«Щоб скласти збірний колектив України з футболу на майбутню Берлінську Спартакіаду, вища рада фізкультури ухвалила вести гру, де взяв участь Київ. Перша зустріч відбулася в Дніпропетрівському з дніпропетрівським колективом і закінчилася перемогою Києва з наслідком 4-0. Після цього Київ зараховано до полуфіналу.
Останні дві зустрічі відбулися в Харкові на стадіоні металістів.
1 червня на свисток судді тов. Ордина на поле вибігли команди Києва і Кадіївки. З перших же хвилин Київ відчув, що має справу з серйозним конкурентом. На 12 хв. за брутальну поведінку бека, Київ б'є у ворота Кадіївки «пенальті»: рахунок 1-0 на користь Києва.
Напад Києва, що невдало грає, маючи двох хворих основних грачів Синицю й Печеного, не дає жодних наслідків і перший хавтайм закінчується без змін. У другій половині гри за правого крайнього замість тов. Синиці виходить т. Свиридовський, що одразу подбадьорює команду і ввесь другий хавтайм проходить з перевагою Києва. Загальні наслідки гри – 3-1 на користь Києва. …».
Газета «Фізична культура» Київ, 10.06.1931.

Харків - Миколаїв - 5-2.

У першому матчі зустрінулись команди Києва й Кадіївки.

У першому таймі кияни забили єдиного м'яча з одинадцятиметрівки.

Лише за останні 20 хвилин другого тайму наслідок матчу розв'язується і гра закінчується з рахунком 3:1 на користь Києва.

У другому півфіналі грали Харків—Миколаїв.

З перших хвилин яскраво позначається переаага Харкова.

У наслідок, перемога за Харковом з рахунком 5:2.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 11, 1931

Якщо вболівальник у першій парі вболівав за молоду Кадіївку, то в другій парі—за старий, технічно вдосконалений Харків проти беззбройного, Київом та іншими містами, Миколаєва.

Перші хвилини обіцяють інтересну гру. Харків, виступаючи в складі Бабкіна, Кладька й Семенова, Фоміна М., Фоміна В. й Привалова, Владимирського, Шпаковського, Міщенка, Паровишникова та Смарусова—веде інтенсивний напад покволеним лівим крилом. Небезпечні моменти з лівого боку ліквідуються миколаєвським воротарем. Миколаїв дружньо чинить опір і часом своїми комбінаціями ставить під загрозу харківські ворота. Перший гол забитий Фоміном В. у ворота Миколаїва з одинадцятиметрового вдару закріплює перемогу Харкова, що підряд забиває ще три м'ячі, на які Харків зумів відквитатися одним. Сюрчок судді тов. Кривошеїна (Дніпропетропетровське) фіксує перемогу Харкова з рахунком 5:2.

Визначити миколаївських грачів важко. Всі грали досить рівно. Правий край Гячкін у звітній грі був непомітним. Зберігає форму й до цього часу невтомний Полегенький.

Харків грав неважно, особливо праве крило нападу, що губилось в потрібний момент і не могло м'яч доводити до кінця. Добре грали ліве крило, воротар Бабкін та центр півоборони Фомін В. Останній являється безперечним кандидатом до збірної СРСР.

З гри обох пар найкраще показали воротарі Бабкін (Харків) та Іцковський (Київ).

Газета «ГПО» Харків, 7.06.1931.

«Десятки тисяч глядачів з'явилися на харківський стадіон металістів, щоб подивитись на зустріч сильніших команд України – збірної Харкова та Миколаєва. Гра почалась швидкими темпами. М'яч щохвилини переходив від воріт до воріт. На 5-й хвилині з вини Кульчицького Харків забив м'яч у сітку Миколаєва з 11 метрів. Через кілька хвилин, пошкодивши собі ноги, Курдюков залишив стадіон, послабивши тим захист Миколаєва. Виключно погано грав напів захист, за винятком Козлова, і через 16 хвилин голкіпер Завгородній пропустив другий м'яч.
Розгубившись, миколаъвцы грали безсистемно і неправильно. Полузахист не допомагав нападу. Такий розрив між окремими лініями команди дав можливість Харкову, команда якого добре грала, закінчити перший хавтайм з розрахунком 4-0.
На 18-й хвилині другого хавтайма Полегенький забив Харкову перший гол і на 25-й хвилині Смирнов В. забив другий гол. Але миколаївцям так і не пощастило через безсистемність відквитатися, хоч і мали змогу. Нарешті Харків забив 5-й гол і на тому закінчено зустріч.
Цей матч ще раз виявив, що висування «молодняка» до футбольних команд йде черепашиними темпами. Гроків з іменами час здати в архів. Треба відзначити добру гру тов.Полегенького та Гічкина, що їхні кандидатури виставлено до збірної України».

Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 1931.

«*Напівфінальні гри на першість України, що їх улаштували ВРФК УСРР, привабили масу глядачів. І зрозуміло, бо фактично це були перші міжміські зустрічі цього року. Ще за довгий час до першого матчу стадіон «Металіст» почали заповнювати чесленна авдиторія глядачів не менш як 15.000 чол. Короткі мітинги з виступами київських та кволіївських фізкультурників про 10-річчя Червоного Спортінтерну сповіщають про початок змагання. Перші грають Київ.*
Перші грають Київ-Кадіївка. У збірній киян - багато відомих імен, старих футболістів. Здається Київ легко переможе. А суттю - перемогу цю дістали кияни з великими труднощами. Ініціятива всієї гри, за винятком деякої частини другого хавтайму - у команди Кадіївки. Виявилося, що кадіївці - дружний колектив. Вони ввесь час нападали. Київ зі штрафного удару провів м'яч – закріпити його майже до кінця другої половини гри - не пощастило. І тільки за 20 хв. до закінчення матча пройшли два м'ячі, на які кадіївці відповіли одним. Наслідки 3-1 на користь киянам. В команді останніх вигідне враження справляють воротар Іцковський, напівзахистник Піонтковський, форвард Садовський.
Друга гра цього дня - збірні Харкова й Миколаєва. Щодо сили миколаївців, то Харків не був з нею обізнаний, була відома тільки їхня перемога над одеситами. Треба відзначити, що миколаївці не виправдали надій, які на них покладалися, бо грали погано, технічно слабо. Харківчани легко проходили їхній захист і щодо цього, то підсумок першого хавтайму (3-0) - річ вже показова.

Після перерви Харків додає ще одного м'яча. Голь з пенальти, що його забили миколаївці, -їх підбадьорює й вони домагаються собі на користь ще одного очка. Наприкінці гру провадить Харків. Загальні наслідки – 5-2. Як грали? Якщо у харківській команді завжди не поганий був захист,то на цей раз він був слабкий. З миколаївців відзначаємо їхнього центр - форварда Полегенького, який грає в збірній 16 років. Напівфінальні гри закінчено.
Сьогодні 3 червня в 6 г. веч. , на стадіоні «Металіст»-фінал. Грають Харків та Київ».

Газета «Харківський пролетар» Харків, 3.06.1931.

Фінал: 3.06, **Київ - Харків - 3-1 (2-0),** голи: .?. (10, з пен.), Вавілов (22), Садовський (56) - Шпаковський (83). Владимирський- не забив пенальті. Ст. «Металіст», 12000 глядачів, суддя: Леонід Кривошеєв (Дніпропетровськ),
«*Третього червня на стадіоні «Металіст» відбувся цікавий фінальний матч між командами-переможницями напівфінальної розигри Харкова та Києва.*
Ще задовго до початку матчу численна авдиторія, щось близько 12 тис. чоловіка, заповнила стадіон.
Якщо з усієї кількости глядачів – 2-3 чоловіка, вірили, що Київ виграє, то решта були певні, що Харків вийде переможцем.
Рівно о 6 год. 30 хв. червоною та блакитною стрічкою - дві команди вибігли на поле.
Харківчани збуваються жартами, кияни поставились серйозно й з самого початку ініціятива на їхньому боці.
Дружнім натиском вони ставлять під загрозу противника. Добрим розташуванням швидко посуваються на бік Харкова, який на двадцятій хвилині дістає з пенальті перший гол.
Різко змінюється настрій харківчан. Тільки тепер вони впевнились, що в особі київської команди вони зустріли міцного супротивника.
Гра пожвавилась. Комбінації, що їх проводить харківський напад розбиваються об гарну гру київської оборони.
Харківська оборона грає виїмково погано. Дружний прорив і кияни за десять хвилин після першого голу припечатують до сітки Харкова другий.
Перша половина гри закінчується 2-0 на користь Києва.
У другому хавтаймі Харків за всяку ціну хоче відігратися. Але дружній колектив Києва відповідає нападом і Харків дістав третій гол. Всі намагання харківчан забити м'яча, залишаються безрезультатні. І тільки наприкінці гри Шпаковський проводить м'яч у ворота супротивника.
Загальний результат 3-1 на користь Києва.
З київської команди слід відзначити добру гру воротаря Іцковського та форварда Свиридовського».

Газета «Комсомолець України» Київ, 5.06.1931.

3 червня в Харкові проведено фінальний матч відбірних змагань футболу Харків-Києв.

За свистком судді Романенка команди вийшли в таких складах:

Харків— Бабкін, Кладько, Семенов Привалов, Фомін, Капустін, Старусів Паровишніков, Міщенко, Шпаковський та Владимирський.

Київ— Іцковський .Весеньєв, Денісов, Долгов, Піонтковський, Тютчев, Вавілов, Шульц, Малхасов, та Свиридовський.

З перших же хвилин Київляни запропонували сильний темп, зосередивши гру на швидких крайніх нападниках— Сврідовському та Садовському.

Цей швидкий темп та комбінації, засновані на тривалих пасах, спантеличили повільних харківців і тим самим зразу дали ініціятиву в руки київлян.

Розгубленістю харківців та млявістю гри захисників уміло користуються швидкі київляни, і вже на 20-й хвилині перший м'яч — у сітці Харкова.

В кінці тайму київляни Вавілов, що вміло вибіг на м'яч, забиває другого м'яча.

До перерви перемога за Києвом з рахунком 2:0

На початку другого тайму харківці пробують узяти ініціятиву в свої руки та відквитати забиті м'ячі.

Єдину можливість прориву до воріт Києва ліквідує Весеньєв, що брутально збиває нападника у штрафному майданчику.

Одинадцятиметрівку б'ється двічі, й на другий раз це не дає наслідку.

Після цього запал харківців сгасає і знову гра переходить до воріт Харкова.

Забитий 3-й м'яч закріплює перемогу за Києвом.

Востанній раз прикінці харківці переводять гру та забивають м'яча.

У наслідок—перемога за командою Києва з рахунком 3:1.

Київляни заслужено виграли цю відповідальну гру, але проте їм слід звернути увагу на технічне удосконалення окремих грачів.

Журнал «Фізкультурник України» Київ, № 12, 1931.

ПЕРЕМОГА КИЄВА.

Фінальна гра на першість України (на добірних змаганнях до берлінської спартакіяди) між збірними командами Харкова й Києва, що відбулася позавчора, закінчилася перемогою киян з рахунком 3 : 1. Київ показав добру гру, у наслідок чого дістав блискучу перемогу.

Сборная Киева: Антон Идзковский, Виктор Вавилов, Михаил Денисов, Василий Весеньев, Дмитрий Долгов, Казимир Пионтковский, Фёдор Тютчев, Виктор Садовский, Николай Коротких, Александр Шульц-Сердюк, Михаил Малхасов, Михаил Свиридовский, Степан Синица, Михаил Печеный.

Газета «Харківський пролетар» Харків, 5.06.1931.

«… 3 червня на тому самому полі відбулася зустріч Київ – Харків на першість України.
До складу Києва входять Іцковський, Денисов, Весенєв, Долгов, Піонтковський, Тютчев, Свиридовський, Малхасов, Шульц, Вавілов, Садовський. Склад харківської команди такий: Бабкін, Кладько, Семенов, Фомін, Привалов, Капустін, Володимирський, Шпаковський, Мищенко, Паровишников, Старустев.
З перших же хвилин Київ забирає ініціативу і провадить гру під воротами Харківа. На десятій хвилині Київ б’є «пенальті» у ворота Харкова. Наслідки 1-0 на користь Києва.
Настрій киян піднесений, гра жвавішає. Вдалі комбінації нападу Києва примушують відтянути лінію нападу Харкова до захисту. На 22 хв. Долгов різко подає м’яч інсайту, Вавилов забиває другий гол. Рахунок 2-0 на користь Києва.
Захист Києва, що чудово грає, легко розбиває всі комбінації Харкова. Перший хавтайм закінчується з явною перевагою Києва.
Другий хавтайм почався жвавішою грою: не маючи поразки протягом 11 років на Україні, Харків намагається зрівняти наслідки, але невдалі комбінації примушують команду Харкова зменшити темп гра проходить під воротами Харкова. На 11 хв. другого хавтайма гострим ударом по воротах Садовський забиває 3 гол, рахунок 3-0 на користь Києва.
Міцна лінія півзахисту Києва не дає змоги центральній трійці Харківського нападу підвести м’яч до воріт Києва. Брутальна поведінка бека Весенєва на штрафній площі примушує суддю дати «пенальті» у ворота Києва. Б’э Володимирський. М’яч іде повз ворота. На 83 хв. Київ одержує гол.
Загальні наслідки – 3-1 на користь Києва.
Отже першість України з футболом залишається за Києвом».

Газета «Фізична культура» Київ, 10.06.1931.

ВСЕУКРАИНСКИЕ ОТБОРОЧНЫЕ СОРЕВНОВАНИЯ

На всеукраинских отборочных соревнованиях к берлинской спартакиаде наибольший интерес представляли футбольные матчи. В предварительных играх Киев победил Днепропетровск (4 : 0), Кадиевка — Горловку (2 : 1) Николаев — Одессу (3 : 2). В полуфинале сильный Киев выиграл у дружной команды Кадиевки (Донбасс) 3 : 1, а Харьков у ослабевшего Николаева 5 : 2. Финальная встреча Киева с Харьковом впервые за последние полтора десятка лет дала победу Киеву, усилившемуся за счет лучших игроков Николаева и Одессы. Победу киевлян, обладающих дружной коллективной игрой, хорошей пасовкой и необычайной настойчивостью, вполне заслуженно дружными аплодисментами приветствовали многочисленные зрители, отрешившись на этот раз от местного патриотизма.

На основании этих игр была произведена основательная «переоценка ценностей», в результате которой в сборную Украины не попали даже такие игроки, чьи имена мы привыкли встречать на протяжении ряда лет в составе сборников (Шпаковский и др.).

Очевидно, что это поспешное «омоложение» не усилило, а наоборот, ослабило команду, которая получила в игре со сборной Закавказья жестокое поражение, отнюдь не объясняемое повышением класса игры Закавказья, а лишь безнадежной слабостью, растерянностью и несыгранностью наспех составленной сборной Украины.

Журнал «ФИС» Москва, № 19, 1931.

1932

ЧЕМПІОНАТ УСРР

(8 учасників):

1/4 фіналу: 17.08: **Сталіно - Молдавська АРСР - 17-0, Вінниця - Одеса - 3-2 (2-2),** голи: Георгій Шляпін, Олександр Моїсєєв (.?., 72)-Олександр Штрауб (два).

1/2 фіналу: **Харків - Сталіно** (неявка) **- +:-.** 16.08, **Дніпропетровськ - зб. Одеської області** (неявка) **- +:-.**

ВРФК УСРР зараз проводить розигриш на першенство футболу. Сьогодні, о 6 год. вечора в паркові фізкультури та відпочинку відбудеться матч поміж командами **1-ї збірної Одеси та 1-ї збірної Дніпропетровського.** Переможець цього матчу вийде у фінал.

Перша збірна Одеси уявляє з себе міцний колектив, що складається з кращих грачів Одеси та Миколаєва.

ОДЕСА — ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ.

Зараз по Україні проходять всеукраїнські змагання по футболу. Завдання їх виявити кращу футбольну команду.

У зв'язку з цим до нашого міста приїхала перша збірна команда Одеси. Сьогодні в парку фізкультури та відпочинку гості зустрічаються з 1-ю збірною Дніпропетровського. **К. М.**

Газети «Зоря» та «Більшовицька зміна», обидва Дніпро, 1932

Всеукраїнські змагання по футболу

Одеса—Дніпропетровське

16 серпня на стадіоні парку фізкультури та відпочинку відбулась особливо-цікава зустріч між збірними командами Одеси та Дніпропетровського.

Як що зважити на те, що збірну Одеси складено з досвідчених грачів *Одеси та Миколаєва,* які за останні роки мали багато перемог над такими командами як Харків, Москва, Ленінград та Дніпропетровське, як що додати до цього те, що *молодий, але вже досить міцний футбольний колектив Дніпропетровського* має тільки за останній місяць блискучу (з рахунком 6:1) перемогу над першоклясною командою Москви, *як «Трьохгорка»,* то стане зовсім зрозумілим те, що зустріч Одеси—Дніпропетровське, яка відбулась порядком *всеукраїнського змагання на першість по футболу,* набула особливо-великої ваги і з'явилась, так би мовити центральним місцем в цьому сезоні.

Які ж наслідки цього матчу? Які підсумки зробила команда Дніпропетровського в цьому матчі? Не зважаючи на великий дощ, який пройшов в день і зробив несприятливі умови для гри, Дніпропетровське показало *високо-якісну гру в головному побудовану на точних та мілких розпасовках в стилі Ленінграду.*

Збірна Дніпропетровського, яку було складено цілком вдало, (як що не зважати Алексапольського) вмілими комбінаціями, при дружній грі всього колективу одержала велику перемогу над Одесою. Першого м'яча забив *Забуга.* Другий м'яч (з пенальті) закінчив перший тайм. Другий тайм дав нові два м'ячі, які поклали в сітку Одеси, *Забуга* (з передачи *Полякова)* та *Лайко* (з передачи *Кривошеєва).*

З рахунком *4:0 на користь Дніпропетровського* і закінчився цей матч, який виводить Дніпропетровське в фінал і ще раз стверджує потрібність для Дніпропетровського базувати свою гру *виключно на розпасовках, а не на «водженні»,* яке іноді практикують Пузанов та Лайко.

Газета «Більшовицька зміна» Дніпро, 1932.

18.08, **Вінниця - Київ - 4-1 (2-0),** голи: Шляпін, Брондз (два), Брагін-Піонтковський.

Фінал

(Дніпропетровськ та Запоріжжя, 24-28.08)

ЗАКІНЧЕННЯ РОЗИГРИШУ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ПЕРШЕНСТВА ПО ФУТБОЛУ

ВІДБУДЕТЬСЯ В м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ

У фінал розигришу всеукраїнського першенства по футболу вийшли команди м.м. **Харкова, Дніпропетровського, Вінниці** (переможець над Києвом) та Донбаса. З 24 серпня почалися фінальні матчі в м. **Запоріжжі:** у перший день було проведено 2 матчі. Матч — Дніпропетровське — Вінниця закінчився перемогою Дніпропетровського з рахунком 3 : 1, матч — Харків — Донбас — закінчився перемогою Харкова з рахунком 4 : 1.

25 серпня — відбувся матч **Донбас — Вінниця,** а сьогодні відбудеться матч — Харків — Дніпропетровське.

Для того, щоб трудящі м. Дніпропетровського мали змогу побачити декілька фінальних матчів, вища рада фізкультури України переносить призначені матчі на 27 серпня — в м. Дніпропетровське (парк фізкультури). Відбудуться такі матчі: **Харків — Вінниця** — о 4 год. дня та **Дніпропетровське — Донбас** — о 6 год. веч.

Таким чином, трудящі міста побачуть техніку та кляс гри всіх чотирьох міст. Цього ж дня буде з'ясовано наслідки розигришу першества. Команди, що візьмуть перше та друге місце — виїжджають на всесоюзну спартакіяду.

Редактор ЮР. НІКІТОВ.

Газета «Зоря» Дніпро, 1932.

Наслідки всеукраїнських півфінальних змагань з футболу

Під час півфінальних розигрошів на всеукраїнську першість з футболу, ми маємо величезне піднесення зацікавлености трудящих футболом. Майже по всіх містах, де провадились змагання з футболу, ми мали десятки тисяч глядачів. Наслідки півфінальних матчів такі:

Київ—грав з Вінницею, перемога Вінниці 3 : 1.

Дніпропетровське — Одеса, перемога Дніпропетровського 4 : 0.

Харків — Сталіно, перемога Харкова (бо не приїхала команда Сталіна).

Горлівка — Сталіно, перемога Горлівки 1 : 0.

ТАБЛИЦЯ
наслідків фіналу Всеукраїнського розигришу першости з футболу на 26-е серпня включно

	Харків	Дніпропетровське	Донбас	Вінниця	Скільки очків
Харків	×	6:0	4:1		4
Дніпропетровське	0:6	×		3:1	2
Донбас	1:4		×	3:2	2
Вінниця		1:3	2:3	×	0

Хто завоює першість

Зразу ж після закінчення всеукраїнського розигришу на першість з футболу розпочинається всесоюзна спартакіяда з футболу.

Команда, що посяде перше місце, продовжує розигриш на всесоюзній спартакіяді з командою Середньої Азії, міста Ташкент. Команда, що посяде друге місце, продовжує розигриш на всесоюзній спартакіяді з Білоруссю, місто Менське.

Сьогодні вирішне змагання. Хто ж буде переможцем?

Газета «Фізкультурник Дніпропетровщини» Дніпро, 27.08.1932.

24.08, **Дніпропетровськ - Вінниця - 3-1 (0-1),** Запоріжжя, голи: Бородін, .?., .?.-.?. .
24.08, **Харків - Донбас - 4-1 (2-0),** голи: .?.-Наумов.

Харьков, Днепропетровск, Сталино, Винница

В Запорожьи состоялись финальные встречи по футболу на первенство Украины. В финал вышли команды: Харькова Днепропетровска, Сталина и Винницы.

24 августа розыграна встреча между Днепропетровском и Винницей. Винница вначале забивает гол и держит такой результат до конца первого хавтайма, несмотря на усиленные атаки Днепропетровска. Во 2-м хавтайме Днепропетровск проводит 3 мяча и уходит с поля заслуженным победителем (3 : 1).

Вторая встреча Харьков — сборная Донбасса прошла при напряженном внимании публики. На 15 мин. Сталино имеет преимущество и с успехом отражает атаки Харькова, но к концу хавтайма получает в свои ворота 2 мяча. Во втором хавтайме Харьков проводит еще 2 мяча и заканчивает игру со счетом 4 : 1.

Журнал «Динамо» Харків, № 17-18, 1932.

25.08, **Донбас - Вінниця - 3-2 (1-2),** голи: .?. (3), Наумов (57, з пен., 87) - .?. (2), .?. (7). Запоріжжя, ст. «МРФК»,

26.08, **Дніпропетровськ - Харків - 0-6.** Запоріжжя, ст. «МРФК»,
Харків: А.Бабкін, І.Кладько, П.Семенов, І.Привалов, В.Фомін, М.Фомін, І.Владимирський, П.Міщенко, А.Шпаковський, П.Паровишніков, Микита Зуб, Сергій Копейко.
.?.08, **Донбас - Дніпропетровськ - 4-1.**

Учора в парку фізкультури й відпочинку відбувся фінальний футболматч всеукраїнського змагання, який повинен був визначити між Дніпропетровським і Донбасом друге місце.

Узявши до своїх рук ініціятиву, дніпропетровці на 5 хвилині забили гарного гола у ворота супротивника. Але, не розгубившись, уже на 10 хвилині збірна Донбасу дала на відповідь гол у ворота дніпропетровцям. Таким чином, гра першого хавтайма закінчилась 1 : 1.

Гра другого хавтайму переважно йшла на стороні дніпропетровців і для останніх дала ще нові 3 голи. Треба відзначити, що в другому хавтаймі команда дніпропетровців грала безсистемно, відчувалась розгубленість. Рахунок 4 : 1 на користь збірної Донбасу дає останній друге місце на Україні.

За слабе місце у дніпропетровців слід вважати правий край нападу і особливо погано грав, дезорганізуючи гру цілого колективу — центр півзахисту — ПУЗАНОВ, — що своїм тупцюванням на місці затримував темпи гри. Бити пенальті — не дрібниця й дніпропетровській команді треба зробити певні висновки з невдалого удару ГРЕБЕРА.

Команда Донбасу виїжджає для напівфінальної гри, всесоюзного змагання, до міста МЕНСЬКА, де відбудеться зустріч її зі збірною БСРР. Харків у напівфіналі всесоюзного змагання гратиме зі збірною Середньої Азії.

Добре судив матч тов. КОСМАЧОК із ВРФ України.

А. КЛІЩЕНКО.

Редактор ЮР. НІКІТОВ.

Газета «Зоря» Дніпро, 1932.

.?.08, **Харків - Вінниця - 1-2,** голи: .?. - Моїсеєв, .?. .
Харків: А.Бабкін, К.Фомін, В,Фомін, М.Фомін, І.Привалов, М.Капустін, А.Шпаковський, П.Паровишніков, С.Копейко, .?., .?. .

ФІНАЛЬНА ЗУСТРІЧ НА ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ

(Харків—Вінниця)

Учора на стадіоні парку «Фізкультури та відпочинку» відбулася зустріч футбольних команд: **Харків** (перша збірна)— **Вінниця** (перша збірна).

З перших хвилин гри ініціятиву бере Харків. Вінниця одержує голя, але вдалими розпасовками фарґорди Вінниці на чолі з центром **Галинським** наступає на ворота Харкова і на 20 хвилині вдалою комбінацією м'ячів прорвається і в сітці Харкова — голь. За декілька хвилин до кінця тайму команда Вінниці знову одержує перемогу і у ворота харківчан влітає м'яч— другий голь. З рахунком **2:1** на користь Вінниці кінчають тайм.

Другий тайм починається з шалених атак команди Харкова на ворота Вінниці. Харківчани намагаються сквитати рахунок. Але чудова гра захисту та центру півзахисту Вінницької команди розбиває вщент комбінації Харкова. Вінницький вратар **тов. Мельнік,** пильно стежить за м'ячем, бере «мертві» м'ячі і Харкову не вдається сквитати рахунків.

Другий тайм не дав ніяких наслідків. **Гра так і закінчилась з рахунком 2:1 на користь Вінниці.**

Не можна обійти мовчанкою надто грубу гру команди Харкова. Про це свідчить хоча б той факт, що судді доводилось раз від разу давати сигнали, зупиняти гру, щоб бити штрафні удари харківській команді. Більше від того, судді довелося зробити 2 попередження за грубу гру гракові харківської команди — **Фоміну К.**

Газета «Зоря» Дніпро, 1932.

1	Харків	3	2	0	1	11- 3	4
2	Донбас (Сталіно, Горлівка)	3	2	0	1	8- 7	4
3	Дніпропетровськ	3	1	0	2	4-11	2
4	Вінниця	3	1	0	2	5- 7	2

змагання з футболу

бриґада „Фіз. Укр." Кольц і Гюго

24 серпня 1932 року до м. Запоріжжя прибули чотири сильні футбольні колективи, які повинні поділити між собою першість України.

На змагання прибули команди: Дніпропетровське — переможець Одеси, Вінниця — переможець Києва, Харків в кращому складі та команда Донбасу.

Перша зустріч відбулася 24 серпня. На полі зустрінулись Вінниця — Дніпропетровське.

Вінниця з перших хвилин гри бере посилений темп і на восьмій хвилині забиває супротивникові першого м'яча. До кінця тайму гра перебігає за напруження команд, і перша половина закінчується без дальших наслідків.

Другий тайм почався з подвоєним темпом обох команд та з великим напруженням глядачів.

Праве крило Дніпропетровського — Бородин бере м'яча проривом і на 10 хв. вирівнює рахунок. Дніпропетровське — після одвітного м'яча бере ініціятиву і на 20 хвилині вкочує другого м'яча. Вінниця намагається відкинутися, але не має змоги відбити супротивника, що вперто насів на ворота Вінниці й на 30 хвилині вкочує за рахунком третього м'яча. Отже переможцем вийшло Дніпропетровське з рахунком 3 : 1.

Того ж дня відбувся матч Харків — Донбас. Зустріч двох сильних команд викликала поміж глядачів не абиякий інтерес. Харків вийшов у своєму кращому складі.

З перших хвилин темп гри перевищив будь-які сподівання. Адже ця зустріч повинна вирішити ролю в першості України. На 12 хвилині центр Донбасу — Наумов подає першого й останнього м'яча в порожні ворота харківчан. Донбас на цьому зупиняється, бо супротивник остаточно взяв гру до своїх рук, і Донбас не встигав відбиватися. Харків подає нестримних чотири м'ячі в сітку Донбасу, і на цьому закінчується гра.

Треба відзначити, що Донбас мало злютований колективно, бо було чимало моментів, які Донбас не зумів використати, щоб врятувати команду.

Треба віддати пошану захистові Донбасу Навольневу, що став улюбленцем усіх глядачів. З грачів Харкова треба віднести до кляси грубощів захист Фоміна, про якого Рада ФК Харкова повинна поміркувати.

25 серпня на стадіоні МРФК о 6 годині вечора зустрічається дві команди Донбас — Вінниця.

З перших хвилин гри Вінниця бере ініціативу і на 2 хвилині м'яч у сітці супротивника. Донбас не розгубився й на 3-ій хвилині подає одвітного м'яча. Гра перебігає за сильного напруження грачів. Команди б'ються за першість і не бажають поступатись одна перед одною. Темп гри на 7-й хвилині дає наслідок: Вінниця подає Донбасові другого м'яча.

Вінниця невпинно тисне на Донбас. Тут треба відзначити гольмана Новікова, що невпинно ловить м'ячі, а так само чудово грає на захисті Навольнев.

Другий тайм почався сильною атакою Донбасу на ворота Вінниці, і на 12-й хвилині центр Наумов з 11-тиметрівки вирівнює рахунок 2 : 2.

Після відквитання гра перебігає за напруження обох команд, але без наслідків. Лише на 42-ій хвилині Донбас проривом у скаженому темпі подає м'яча до воріт Вінниці. Тут визначився від усіх грачів Наумов — центр Донбасу, що спокійно обдурив захист і, залишившись з гольманом один на один, пхотив третього м'яча. Отже матч Вінниця — Донбас закінчується поразкою Вінниці 3 : 2. Вінниці на змаганні не щастить.

26 серпня стадіон переповнений вщерть. Грає Дніпропетровське — Харків. Ця гра являла собою великий інтерес, а тому публіка чекала її нетерпляче. З перших хвилин гри ініціативу, як і слід було чекати, бере Харків і, вперто наступаючи, подає першого м'яча супротивникові. Тут Дніпропетровське остаточно розгубилося, що не личить команді, і одержує другого м'яча. Дніпропетровське, бачачи, що Харків чудово впорюється зі своїм завданням, поступилося всім матчем. Харків, не звертаючи уваги, особливо брати Фоміни та ліве крило — Копійка намагається якнайбільшим рахунком розбити супротивника. Дніпропетровське вже не сперечається за першість і одержує несподівано підряд ще чотири м'ячі.

Отже матч закінчився 6 : 0 на користь Харкова.

Харків блискуче впорався з цією грою.

Решта матчів Донбас — Дніпропетровське та Харків — Вінниця були перенесені в Дніпропетровське.

Наслідок гри такий: Донбас вибив Дніпропетровське, а Харків — Вінницю.

Отже всеукраїнське змагання 1932 р. закінчилося з такими наслідками: перше місце здобув Харків, на друге місце вийшов Донбас і на третє місце — Дніпропетровське. Вінниця, яка свого часу впоралась з Києвом, вийшла на четверте місце.

Колектив фізкультури заводу імени Фрунзе під час спартакіяди чорної металюргії видавав стінгазету. Учасники читають газету. Фото М.

Харків: стоять зліва направо: Микола Фомін, Олександр Бобришев, Роман Норов, Володимир Фомін, Іван Космачов (суддя), Адам Бем, Микола Слеєов, другий ряд: Владимирський, Іван Кладько, Петро Міщенко (з перемотаною головою), Петро Паровишников, Володимир Блях (керівник), Олександр Бабкин, нижній ряд: Микола Капустін, Петро Семенов.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 17-18, 1932.

1934

ЧЕМПІОНАТ УСРР

18-30.09:

18-го вересня розпочинаються всеукраїнські осінні змагання на першість з футболу. Цього дня в першому колі розигрів грають: Дніпропетровськ — Київ (у Києві), Харків-Чернігів (у Чернігові), Донбас—Одеса (в Одесі), і Вінниця — АМСРР (у Тирасполі).

Сьогодні для зустрічі із збірною Києва виїзджає перша збірна Дніпропетровська у такому складі:

Гутарев, Змеев, Алексапольський, Гребер, Кузьменко, Старостін, Бородін, Лайко, Білий, Кривошеев Л. та Корнілов.

Запас: **Загоровський, Бутенко, І Курчанінов.**

Газета «Зоря» Дніпро, 1934.

1/4 фіналу:

18.09: **Київ - Дніпропетровськ - 6-0 (4-0),** голи: Шиловський (8), Щегодський (18), Тютчев (32), Коротких (41, 69), .?. (82, з пен.). Київ, ст. «Динамо» ім. Балицького, 20000 глядачів, суддя: Іван Космачов (Київ),

«18 вересня в Києві на стадіоні «Динамо» відбулася перша гра на першість України 1934 року між збірними командами Дніпропетровська й Київа.
За Дніпропетровськ грали: Губарєв, Зміїв, Олександропольський, Гребер, Кузьменко, Старостін, Бородін, Білий, курчанінов, Кривошеєв та Корнілов.
Кияни вийшли в складі: Іцковський, Весеньєв, Сипкін, Юкельсон, Тютчев, Путістін, Балакін М., Шеловський, Щегодський, Коротких та Махиня.
Гру починає Дніпропетровськ, але з перших же хвилин ініціатива переходить до рук нападу киян, де Коротких та Щегодський уперто наполягають на ворота гостей.
Добре працює правій край киян – Балакін. Півзахист Києва – Тютчев та Юкельсон – ліквідують усі намагання нападу Дніпропетровська підійти до воріт Києва.
На 6 хвилині Шеловський забиває перший м'яч у сітку гостей.
Дніпропетровськ, почавши з центра, докладає всіх зусиль, щоб зрівняти рахунок, але вдала гра півзахисту й захисту киян не дає можливості довести до кінця жодної комбінації нападу гостей.
На 18 хвилині Щегодський, обігравши захист, забиває другий м'яч.
Київ, підбадьорений успіхом, починає грати більш впевнено, проводячи добрі комбінації між лініями півзахисту й нападу. Гості будують гру свого нападу головним чином на лівому флангу, особливо на Корнілову, якого добре прикриває Юкельсон.
Декілька разів доводиться втручатися у гру і воротареві Києва Іцковському.
На 27 хвилині правий півсередній напад гостей має можливість змінити рахунок м'ячів перебуваючи з м'ячем один на один з Іцковським, але останній вдало кидається в ноги і забирає м'яч майже в момент удару.
На 32 хвилині Київ дістає право на штрафний удар за штрафною лінією. Захист гостей стає стіною у воротах, але Тютчев, що б'є м'яч, вдало посилає його в кут воріт. Рахунок 3-0.
На 41 хвилині Коротких, використавши помилку захисту, забиває в лінію воріт 4-й м'яч. Рахунок 4-0 не змінюється до кінця першого тайму.
Другу половину гри гості починають у надто швидкому темпі, але незабаром ініціатива знову переходить до киян, хоч такої чіткості, яка була у першій половині, вже не видно.
На 24 хвилині Коротких, що грав добре, ефектно прорвавшись, обводить воротаря і забиває п'ятий м'яч у ворота гостей.
Темп гри помітно знижується. На 37 хвилині Київ б'є Дніпропетровську 11-метровий штрафний удар і шостий раз гості починають з центра поля.
З рахунком 6-0 на користь Києва закінчується звітня гра.
У переможців кращими були: Іцковський, Юкельсон, Тютчев. Щегодський, Шиловський і Коротких.
У гостей гостей, що грали в цiломунеправельно будуючи напад на лівому крилі і зокрема на Корнілову, напад взагалі був слабий.
Добре судив матч т. Космачов І.С.».

Газета «ГПО» Київ, 24.09.1934.

Харків - Чернігів - 10-2.

Сьогодні до Чернігова приїджає харківська футбольна команда для розиграшу всеукраїнської осінньої першості по футболу.

Проти харківчан грає збірна футбольна команда області в складі тт.: **Бушполя** (воротар, Бобровиця), **Гаркусевича, Бикова, Рабиновича, Мительського, Козакова** (Чернігів), **Виходцева, Грудченка** (Шостка), **Короля, Бориска** (Прилуки).

Матч відбудеться на стадіоні «Динамо»

Газета «Більшовик» Чернігів, 18.09.1934.

ІСПИТА НЕ СКЛАЛИ

(ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ ХАРКІВ—ЧЕРНІГІВ).

З величезною увагою слідкували тисячі трудящих Чернігова за грою футбольної збірної команди Харкова з нашими футболістами. Із цього цікавого і прекрасного матча облРФК і чернігівські спортсмени повинні зробити для себе практичні висновки.

Чудова техніка, блискучий, високий клас ігри харківських футболістів буквально захоплювали глядачів. Дрібна і жвава пасовка, міцний зв'язок лінії нападу і захисту, швидкий темп, прекрасна стренйованість, коректність—все це позначалось на характері гри харківської збірної футбольної команди.

Із перших же хвилин тайму стало ясно, що від нашої збірної аж ніяк не можна чекати на серйозний опір. Збірна Чернігова ще не підготувалась до такого серйозного матчу. Склад збірної укомплектовано випадковими ігроками, на-спіх. Перед всеукраїнською розигрою першості команда не тренювалась. Коло гола майже всі ігроки Чернігова розгубились. Напівзахист не допомагав нападові, чим змушував його часто відходити до власних воріт і брати м'яча. Грали всі самотужки, без наміру і розбору. Іноді щастило проривати—та й те випадково —лінію харківчан, але справа не доводилась до кінця.

М'яч швидко захоплювали „супротивники" і через мить м'яч був знову біля брами Чернігова.

Перший тайм закінчився з рахунком 2:3 на користь Харкова, при чому другий м'яч недозволенно пропустив воротар харкова т. **Москвін**. Це трохи піднесло настрій чернігівців, але проти техніки одними настроями не встоїш.

Друга половина тайму пройшла виключно на майдані Чернігова, і тільки прекрасна гра воротаря тов. **Любкіна** не дала можливості харківській команді збільшити кількість голів. Міцною „атакою" харківчани буквально штурмували браму Чернігова, примушуючи команду вести всю гру в напружених умовах.

Змагання закінчилось з рахунком 10:2 на користь збірній Харкова.

У складі збірної грали кращі футболісти Харкова тт. **Москвін, Кірілов, Пошута, Фомін Н., Фомін В., Шведов, Куліков, Мороз, Лесной, Паровішніков, Місевр.** Як запасні, з командою приїжджали: майстер спорту СРСР тов. **Прівалов** і відомий воротар збірної УСРР тов. **Норов.**

Ан. Н.

Газета «Більшовик» Чернігів, 21.09.1934.

Одеса - Донбас (Горлівка) - 5-2.

«16 вересня в Одесі зустрілися футбольні команди Донбаса (Горлівка) й Одеси, щоб виявити переможця всеукраїнського розиграшу.

Гра почалася швидким темпом. Донбас, зробивши красиву комбінацію центровою трійкою, на першій же хвилині атакував ворота Одеси, але майстерний кидьок воротаря Трусевича ліквідував небезпеку.

Відповідаючи на напористість Донбасу, Одеса на восьмій хвилині посилає м'яч у ворота Донбаса.

Темп гри зростає. Донбасівці повторюють комбінацію першої хвилини і м'яч забивається у правий кут воріт Одеси.

Перший тайм закінчується на користь Одеси з рахунком 2-1.

Другий тайм приносить Одесі ще три голи і Донбасові один. Загальний рахунок 5-2 на користь Одеси.

Донбас не використовував багатьох вигідних положень, щою бити по воротах Одеси. Зовсім близький підвід м'яча до воріт Одеси був зовсім зайвий.

Серед гравців Одеси гарно грали Гичкін і Хейсон. Краще стає грати Ліфшиц, який точно передавав м'ячі».

Газета «ГПО» Київ, 30.09.1934.

«Щось десять тисяч глядачів зібралися подивитися на найцікавіший футбольний матч сезону. Сьогодні тут на зеленому майдані зустрілися в першому турі розигришу всеукраїнської першості з футболу - футболісти Одеси і Донбаса.
Честь останніх приїхали захищати збірна Горлівки, яка виграла першість Донбасу.
І точно пів на шосту (а в Одесі точність це подія) за свистком судді Йоселовича (Київ) на поле *вибігають «супротивники».*
Гру починають одесити, але ініціатива зараз же переходить до донбасівців, які запропонували швидкий темп. І вже на першій хвилині вони підходять до одеських воріт, удар – і одеський воротар Трусевич перший важкий м'яч.
Такий початок зворушив одеську команду. На 10 хвилині, сьогодні, ще чудово грав, центровий Одеси тов. Хесон, майстерно обводить захист супротивника, подає м'яч Лівшицу… Удар, і м'яч пішов у верхній лівий кут воріт Донбаса. Гол!
Пройшли хвилини, і правий крайній Одеси Гічкін швидким бігом виривається вперед і забиває другий гол.
Донбасівці починають нападати. Все частіше і частіше вони коло одеських воріт, все більш Трусевичу доводиться брати важкі м'ячі! В одеській команді почуваються самозанепокоєння, яке використовували донбасівці і через 5 хвилин.
2-1 закінчується перший тайм.
Це дуже «рискований» рахунок. Ще важко твердити, хто переможе.
Другий тайм почали одесити з наступу, і за декілька хвилин м'яч у сітці донбасівців.
3-1 явна перемога Одеси. Але через пару хвилин донбасівці відповідають голом, і знов пожвавилися дискусії на трибунах.
Але не губиться одеський захист, а напад підсилений Ол.Штраубом переходить в атаку. З удачно проведеної комбінації Штрауба і Хесона в сітці противника 4-й м'яч.
Не встигли стихнути аплодисменти, як знов Штрауб і Хесон повторюють комбінацію і 5-ом голом закінчують цей цікавий матч.
Трусевич, Кусінський, Чистов, Табачковський, Літвачук, Кравченко, Калашніков, Хесон, Штрауб, Лівшиц, Гічкін, Кривченя – ось ті, хто виграв матч з рахунком 5-2, завойовавши право грати в півфіналі Всеукраїнської першості по футболу. Команда Донбасу теж довела високий і стильний клас ігри, блискучий темп».

Газета «Молода гвардія» Одеса, 1934.

Молдавська АРСР - Вінниця - 0-7. Тирасполь.

ВІННИЦЯ-ТИРАСПОЛЬ
7 : 0

ТИРАСПОЛЬ, 19. (ВЛАС. КОР.). Вчора, 18 вересня, в Тирасполі відбувся футбольний матч між збірними командами ВІННИЦІ та АМСРР. Матч грався в порядку розигрів першості України з футболу.

Команда АМСРР грала дуже погано. На матч команда вийшла не стренійована. У лінії нападу абсолютно не відчувалося зіграності, спаяності. Активно грав захисник ЛОЗОВИЙ і напівзахисник ЧЕРНЯЄВ, але всі їхні комбінації, не підтримувані нападом, ні до чого не призводили.

Високий клас культурної гри показав напад Вінниці, особливо лівий і правий краї т. ЛЮЧКО і МИХАЙЛИЧЕНКО.

Слід відзначити, що в другому таймі вінничани трохи здали темпи, але команда АМСРР з цього не зуміла скористатися, і тому матч закінчився «нерозмоченим» з рахунком 7:0 НА КОРИСТЬ ВІННИЦІ.

НАСЛІДКИ ПЕРШОГО ТУРА

Гри на першість України з футболу, що відбулися 18 вересня, дали такі наслідки: **Київ виграв у Дніпропетровська** з рахунком 6 : 0, **Харків у Чернігова** — 10 : 2, **Одеса у Донбаса** (Горлівка) 5 : 2, **Вінниця у АМСРР** 7 : 0.

24 вересня відбудуться півфінальні гри, в яких зустрічаються Харків з Одесою і Київ з Вінницею. Перший матч відбудеться в Одесі, другий — в Вінниці.

Фінальна зустріч між переможцями півфінальних ігор відбудеться в Києві.

А. З.

Газета «Комсомолець України» Київ, 20.09.1934.

1/2 фіналу:
24.09: **Вінниця - Київ - 0-4 (0-2),** голи: Щегоцький (22, 40, 46), Піонтковський (80). Вінниця, ст. ім. 10-річчя ЛКСМ, 5000 глядачів, суддя: Лев Чорнобильський (Одеса),
Київ: А.Ідзковський; В.Весен'єв, Сипкін; К.Піонтковський, Ф.Тютчев, М.Путистін; М.Балакін, В.Шиловський, К.Щегоцький, М.Коротких, М.Махиня.
Вінниця: В.Головін; М.Риков, І.Верьовкін (капітан); Алехнович, Данилевич, О.Ващенко; О.Моїсеєв, П.Мельник, Захаров, Б.Михайличенко, Лучко.

КИЇВ—ВІННИЦЯ (4:0)

Півфінальна зустріч Київ—Вінниця, очевидно, найцікавіша у цьому сезоні. Звичайно, ніхто не сумнівався в результатах матча, і коли щодо цього були різні думки—то тільки в тому: скільки ж разів буде м'яч у сітці Вінниці?

Команда столиці України—одна з найсильніших на Україні. Її фінальна зустріч з Харковом, що буде цими днями, вирішить цьогорічну першість з футболу. Два іграчі київської команди (Іцковський, Щегоцький) входять до збірної СРСР, п'ять —до збірної України. Команда добре стренійована, володіє високою технікою гри.

Для вінницької команди мова йшла не стільки про перемогу, як про навчання, про те, щоб вийти з поля бодай не з важким рахунком. Саме так треба підійти до оцінки результата матча.

І ось початок гри. Капітан вінницької команди Верьовкін передає квіти капітану київської—Щегоцькому. У першому таймі Вінниці припадають ворота проти сонця. Центр нападу Мойсеєв починає гру, м'яч бере лівий край Лучко (Волочиськ) і за хвилину вже біля воріт Києва. Але... це тільки перша хвилина і так же швидко м'яч вже біля воріт Вінниці. Щоправда, хороша гра півзахисту Вінниці (Данілевич, Алехнович, Ващенко) й не погана захисту (Риков, Верьовкін)—довго стримує київський напад, ліквідує прориви. Лише на 23 хвилині Щегоцький, не сильним, але точним, ударом в правий куток, відкриває рахунок.

1:0.

Темп гри посилився. За хвилину м'яч встигає бути біля обох воріт. Чудово розпасовує центр київської команди Щегоцький—точні короткі удари. На тридцятій хвилині він, скориставшись натовпом біля воріт Вінниці, разом з м'ячем влітає в сітку. 2:0. До кінця тайма залишилося ще 15 хвилин. Чи дасть Вінниця хоч один гол?—це питання дебатується на всіх лавах трибуни.

І є чого! Напад Вінниці рішучіше веде наступ. Іцковському, що довгенько нудьгував на воротах, доводиться брати кілька м'ячів, але за кілька хвилин гра вже знову біля воріт Вінниці. Суддя свистить—кінець першого тайму.

Розпочавши другий тайм, Щегоцький, перепасовуючись з зв'язками, вмить підлітає до воріт Вінниці, обводить обох беків, і численні глядачі дружніми оплесками відзначають новий рахунок. 3:0. І так до половини другого тайму гра більше нагадувала треніровку біля воріт Вінниці, аніж матч. І тільки в другій половині, після удара Шеловського, який забив ще один гол (4:0)—вінницький напад бере ініціативу і створює кілька серйозних моментів, коли здавалося вже, що гол неминучий. Але тільки здавалося! Напад не зумів реалізувати сприятливі можливості і знову й знову м'яч відбивали від завітних воріт Києва. Наприкінці ще один драматичний момент. В останню хвилину Вінниця добре насідає на ворота Києва, Мойсеєв б'є, Іцковський відбиває м'яч і за 2—3 кроки лівий край б'є знову, але... м'яч проходить на якій сантиметр вище від штанги.

4:0 на користь Києва,—такий результат півфінальної зустрічі.

Цей рахунок, звичайно, не ганьба для порівнюючи молодої команди Вінниці. Проте все ж слід відзначити, що напад Вінниці (окрім хіба лівого края Лучка) грав безініціативно, нічого не дала і явно виявлена гра на прориви, що їх легко ліквідував захист Києва.

О. М.

Газета «Більшовицька правда» Київ, 26.09.1934.

Харків - Одеса - 7-0, голи: Паровишніков (два), Зуб (два), Табачковський (автогол), Куликов, Лєсной.
«*Гра на харківському стадіоні «Металіст» відбувся напівфінальний футбольний матч між командами Одеси та Харкова. Матч закінчився великою перемогою Харкова з рахунком 7-0.*
Вже повідомлялося, напівфінальний матч між футбольними командами Києва і Вінниці закінчився перемогою Києва 4-0. Отже, у фінал на першість України були футбольні команди Харкова та Києва, матч між якими відбудеться в Києві 6 вересня».

Газета «Комсомолець України» Київ, 27.09.1934.

Фінал:
30.09. **Київ - Харків - 0-1 (0-1),** гол: Паровишніков (41, з пен.). Київ, ст. «Динамо» ім. Балицького, 20000 глядачів, суддя: Лев Чорнобильський (Одеса),
Харків: Серафим Москвін; Дмитро Кирилов, Костянтин Фомін; Микола Фомін, Володимир Фомін, Антон Шведов; Володимир Куликов, Анатолій Лєсной, Микита Зуб, Петро Паровишников, Іван Привалов, також приймали участь в турнірі:Олександр Бабкін, Микола Соколов, Андрій Пономаренко, Олександр Місевра, Олександр Шпаковський.
Київ: А.Ідзковський; Т.Пржепольский, Сіпкин; К.Піонтковський, Ф.Тютчев, М.Путистін; М.Балакін, В.Шиловский, К.Щегоцький, М.Коротких, М.Махиня.

Футбольне першенство України. Між 18 і 30 вересня відбулись футбольні розигри першенства України. У фінал вийшли Харків і Київ. У впертій боротьбі перемогу дістала збірна футбольна команда Харкова, вигравши матч з рахунком 1:0.

Журнал «Фізкультурник України» Київ, № 8-9, 1934.

«ХАРКІВ ВИГРАВ ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ.
30 вересня на київському стадіоні «Динамо» відбувся найцікавіший футбольний матч біжучого сезону – фінальне змагання між збірними командами Харкова і Києва.
До 20.000 глядачів заповнили величезний стадіон. Серед присутніх: т.т. Косіор, Постише, Ільїн, Кацнельсон, Андрєєв, Петрушанський, а також прибулі з Харкова – голова харківської міськради – тов. Саратіков, голова міської ради фізкультури та секретар міськради тов. Гольдштейн. Перед матчем київські футболісти вшанували заслуженого майстра спорту тов. Привалова з нагоди його 20-річного ювілею.

Гра почалася активним наступом харківчан, але чудова гра захисту Києва, зокрема голькіпера тов. Іцьковського, паралізувала всі намагання харківчан. Поволі і київські форварди переводять м'яч на бік Харкова, утворюючи серйозну загрозу гостям.

У першому хавтаймі, з вини Тютчева, киянам б'ють 11-метровий штрафний удар і Паровишніков міцним ударом забиває м'яч у ворота Києва.

Увесь другий хавтайм, не зважаючи на напружену гру обох команд, їм не пощастило змінити рахунок. Гра закінчується 1-0 на користь Харкова, шо, таким чином, виграв першість України»

Газета «Більшовик» Київ, 2.10.1934.

Розигриш футбольної першості України наближається до кінця. У першому турі вийшли переможцями Харків—Київ, Одеса та Вінниця. З матчу Київ—Вінниця переможцем вийшла команда столиці України, а в матчі Харків — Одеса перемогли харківці з великим рахунком 7:0.

Отже до фіналу футбольних змагань вийшли команди Києва та Харкова.

Матч між цими командами, що вирішить першість УСРР, відбудеться 30 вересня в Києві на стадіоні «Динамо». Обидва міста висувають до складу своїх збірних команд найкращих футболістів. У харківській команді гратимуть т. т. **Вол. Фомін, Шведов**, та заслужений майстер спорту тов. **Привалов.**

У складі київської команди гратимуть футболісти високого класу, як **Іцьковський, Щегодський, Піонтковський, Шиловський, Тютчев.**

30 вересня на стадіоні «Динамо» відбудеться фінальний матч по футболу на першість України. Грають збірні команди Харкова і Києва.

Гра являє собою виключний інтерес. У складі команди Харкова кращі грачі: заслужений майстер спорту т. **Привалов, бр. Фоміни** та інші. Заслужений майстер спорту тов. **Привалов** цими днями відсвяткував свій 20-річний ювілей по ФК роботі. Робітник походженням, швець професією, тов. Привалов протягом 10 років зберігає звання кращого грача України по футболу. Тов. Привалов неодноразово брав участь у закордонних футбольних змаганнях.

Півфінальна картина гри міст така: Київ грав з Дніпропетровським (6 : 0 на користь Києва), з Вінницею (4 : 0 на користь Києва); Харків вийшов переможцем у грі з Черніговим (10:2) і з Одесою (7 : 0); Одеса виграла в Донбаса (3 : 1); Вінниця — у АМСРР (7 : 0).

Газета «Пролетарська правда» 29.09 та «Більшовик» 29.09.1934, обидві Київ.

«ХАРКІВ ВИГРАВ ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ.

30 вересня на київському стадіоні «Динамо» відбувся найцікавіший футбольний матч поточного сезону – фінальне змагання між збірними командами Харкова і Києва.

До 20.000 глядачів заповнили величезний стадіон. На змаганні присутні - т.т. Косіор, Постише, а також прибулі з Харкова – голова харківської міськради – тов. Саратіков, голова міськради тов. Гольдштейн. Перед матчем київські футболісти шанували заслуженого майстра спорту тов. Привалова з нагоди його 20-річного ювілею.

Гра почалася активним наступом харківчан, але чудова гра захисту Києва, зокрема голкіпера тов. Іцьковського, перебила це намагання харківчан.

У першому хавтаймі, з вини Тютчева, киянам б'ють 11-метровий штрафний удар і Паровишніков міцним ударом забиває м'яч у ворота Києва.

У другий хавтайм, не зважаючи на напружену гру обох команд, їм не пощастило змінити рахунок. Гра закінчується 1-0 на користь Харкова, шо, таким чином, виграв першість України»

Газета «Молода гвардія» Одеса, 1934.

«ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ ВИГРАВ ХАРКІВ.

30 вересня на київському стадіоні «Динамо» відбувся найцікавіший фугбольний матч сезону - фінальні змагання між збірними командами Харкова та Києва.

До 20 тис. глядачів заповнили величезний стадіон. Серед присутніх т.т. Косіор, Постишев, Ільїн, Кацнельсон, Андреев, Петрушанський, а також прибулі з Харкова голова харківської міськради т. Саратіков, секретар міськради — голова міської ради фізкультури тов. Гольдштейн.

Перед матчем київські футболісти вшанували заслуженого майстра спорту, тов. Привалова з нагоди його 20-річного ювілею.

Гра почалася активним наступом харківчан. Але чудова гра захисту Києва, зокрема голкіпера тов. Ідзковського, паралізувала всі їх намагання. Поволі й київські форфарди переводять м'яч на бік Харкова, утворюючи загрозу гостям.

У першому хавтаймі з вини Тютчева киянам б'ють 11-метровий штрафний удар і Паровишніков точним ударом забиває м'яч у ворота Києва.
У другому хавтаймі, не зважаючи на напружену гру обох команд, їм не пощастило змінити рахунок, гра закінчується 1-0 на користь Харкова, що виграв першість України».

Газета «Вісті ВУЦВК» Харків, 2.10.1934.

«*30.IX в Киеве на стадионе «Динамо» состоялась финальная встреча по футболу на первенство УССР за 1934 г. между победителями полуфиналов Харьковом и Киевом. На игре присутствовали тт. Косиор и Постышев.*
Харьковчане выступали в составе: Москвин, Фомин К., Кириллов, Фомин Н., Фомин В., Шведов, Куликов, Зуб, Лесной, Паровышников и заслуженный мастер спорта Привалов. Киев – Ицковский, Пржепольский, Силкин, Тютчев, Пионтковский, Путистин, Балакин, Шеловский, Щегодский, Коротких и Махиня.
Игру начинает Харьков, сразу же переводя мяч на сторону Киева. Постепенно игра выравнивается. Нападение Киева медлит на штрафной площади и ударах по воротам.
На 42 минуте на штрафной площади Тютчев касается мяча рукой. 11 – метровый удар хорошо бьет Паровышников. Счет 1-0.
С этим счетом Харьков выигрывает первенство Украины 1934 г. У победителей хорошо играли Москвин, Кириллов, братья Фомины и Паровышников.
У киевлян лучшими были Ицковский, Силкин, Пионтковский, Коротких и Щегодский. Ровно провел игру судья т. Чернобыльский».

Газета «Красный спорт» Москва, 16.10.1934.

Харьковчане — чемпионы УССР 1934 года. Слева: Шведов, Пономаренко, Привалов, Куликов, К.Фомин, Кириллов, Н.Соколов, Н.Фомин, Паровышников, Зуб, Шпаковский, Мисевра, Лесной, Бабкин, Москвин

1935

ЧЕМПІОНАТ УСРР

(проходив у 3-х групах, участь у змаганнях брав 21 колектив, звання чемпіона розігрували 5 найсильніших команд, які виступали в першій групі).

«*Вже на протязі ряду років ВРФК УСРР проводять щорічні розигри першості України по футболу.*
За останні роки першість провадилась між 8 областями України, при чому кожній області надавалося право виставляти в календарі першу-ліпшу команду області.
В більшості області виставляли збірні команди своїх центральних міст і розигри ці провадилися по так званій олімпійській системі.
В цьому календарі розигрувався перехідний приз – прапор ім. XV-річчя ЛКСМУ. Торік, цей почесний приз виграла команда Харкова, що обіграла у фінальній зустрічі Київ з рахунком 1-0 (м'яч був забитий з 11-метрового удару). …
При складанні календаря першості України цього року ВРФК УСРР включила в розигри 21 команду окремих міст України.
Команди 21 міста України поділені на три групи, при чому по першій групі розигри провадитимуться між командами 5 міст по круговій – очковій системі. Друга і третя групи складені з 8 команд і розигри провадитимуться по олімпійській системі.

Команда, що дістала першість по першій групі, дістає перехідний приз – прапор ім. XV-річчя ЛКСМУ, а команда другої і третьої групи, що займуть перші місця, дістають коштовні іменні призи.
Перехідних ігор не буде. Команди - переможці переходять без гри в старші групи, при чому по першій групі в 1936 року буде 6 команд.
Місце, що звільняється в 3 групі в 1936 року, надається команді міста – кандидата, одночасно комплектується 4 група.
До першої групи включено міста: Київ, Харків, Сталіно, Дніпропетровськ і Одеса. В другій групі: Миколаїв, Вінниця, Тираспіль, Краматорська, Константинівка, Горлівка, Кадіївка і Чернігів. В третій групі: Херсон, Полтава, Запоріжжя, Кам'янське, Кривий Ріг, Луганськ, Житомир і Кам'япець-Подільськ.
Всі гри обслуговуються суддями, шо їх призначає президія колегії суддів ВРФК України.
Для проведення цього календаря створено головну суддівську колегію в складі: Космачова (голова), Хавчин (засг. голови), Міронов (секретар), Романенко і Чорнобильський.
Календар проходитиме так:
1 група.
24 вересня: Харків-Сталімо на полі Харкова, Дніпропетровськ-Одеса на полі Одеси; 30 вересня: Сталіио-Дніпропетровськ на полі Дпіпропетровська, Одеса-Київ на полі Одеси; б жовтня: Дніпропетровськ-Харків на полі Дніпропетровська, Київ-Сталіно та полі Сталіно; 12 жовтня: Київ-Дніпропетровськ на полі Києва, Одеса-Харків на полі Харкова; 18 жовтня: Сталіно-Одеса на полі Сталіно, Київ-Харків на полі Києва.
2 група.
1 круг - 24 вересня: Миколаїв-Тираспіль в Тирасполі, Вінниця-Константинівка у Константинівці, Краматорська-Кадіївка, у Краматорській, Чернігів-Горлівка у Чернігові.
Півфінал – 30 вересня: переможець первої пари – переможець другої пари на полі переможця першої пари першого круга, переможець третьої пари – переможець четвертої пари на полі переможця четвертої пари першого круга.
Фінал – 6 жовтня: переможці півфінала на полі переможця другої пари півфінала.
3 група.
1 круг – 24 вересня: Херсон-Запоріжжя у Запоріжжі, Полтава-Кривий Ріг у Полтаві, Кам'янське-Луганськ у Луганську, Житомир-Кам'янець-Подільськ у Кам'янець-Подільську.
Півфінал – 30 вересня: переможець первої пари – переможець другої пари на полі переможця першої пари першого круга, переможець третьої пари – переможець четвертої пари на полі переможця третьої пари першого круга.
Фінал – 6 жовтня: переможці півфінала на полі переможця другої пари півфінала.
Всім містам - учасникам вказаного календаря футбольна секція ВРФК УСРРнадсилає положення про розигри, календар розигрів, а також останні офіціальні правила гри у футбол».

Газета «ГПО» Київ, 17.09.1935.

ЗА ПЕРШІСТЬ ПО ФУТБОЛУ

24 вересня починаються міжміські змагання за першість України по футболу. До першої групи входять: Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса і Сталіно. Гру провадять за очковою системою, тобто всі команди мають грати одна з одною. 24 вересня грають: Одеса—Дніпропетровськ в Одесі і Харків—Сталіно в Харкові.

Одночасно починається розиграш по другій і третій групах. Команди, що входять до цих груп, провадять гру за олімпійською системою — програвший вибуває.

24 вересня по другій групі грають: Миколаїв—Тирасполь у Тирасполі, Вінниця—Константинівка у Константинівці, Краматорськ—Кадіївка у Краматорську, Чернігів —Горлівка у Чернігові.

По третій групі того ж таки дня зустрінуться Херсон—Запоріжжя у Запоріжжі, Полтава—Кривий Ріг у Полтаві, Кам'янське—Луганськ у Луганську і Житомир—Кам'янець-Подільський у Кам'янець-Подільському.

Вища Рада фізкультури УСРР провадить осінній розиграш по футболу на першість України. Розигрується щорічний перехідний приз ім. 15-річчя комсомолу.

У змаганнях беруть участь команди 21 міста, розбиті на три групи. До першої групи, що грає за очковою системою, входять: Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса і Сталіно. Частина ігор по командах першої групи провадиться одночасно за першість як «Динамо», так і по Україні.

Друга і третя групи, до яких входять ряд міст, грають за олімпійською системою, за якою програвший вибуває з розиграша.

24 вересня—у перший день змагань—Київ («Динамо») виграв у Сталіно («Динамо») 4:1; Миколаїв виграв у Тирасполя з рахунком 3:1; Константиновка у Вінниці—8:1. Дальша програма змагань така: команди «Динамо» Сталіно і Одеси зустрінуться 27 вересня в Одесі; 30 вересня гратимуть команди «Динамо» Сталіно—Дніпропетровськ у Сталіно і Київ—Одеса в Одесі.

Газета «Вісті ВУЦВК» Харків, 21.09 та «Пролетарська правда» Київ 26.09.1935.

1 група, 12.10-12.11:

«ФУТБОЛЬНІ МАТЧІ НА ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ.

Вища рада фізкультури УСРР ухвалила крім розиграшів по футболу по лінії «Линамо», провести матчі лінією ВРФК. Гратимуть футбольні команди Києва, Харькова, Сталіно, Дніпропетровська і Одеси за очковою системою – всі команди гратимуть одна з одною.

Розиграш на першість почнеться 14 жовтня і закінчиться 12-го листопада».

Газета «Більшовик» Київ, 11.10.1935.

6.10, Київ, **Одеса - Харків - 0-1** (аннулевано), 20.10. Київ, **Одеса - Харків - 1-1**.

КИїВ, 7. Вчора 6 жовтня на київському стадіоні «Динамо» ім. Балицького зустрілися найкращі футбольні команди України—Харків і Одеса. Переміг Харків з рахунком 1:0.

Газета «Соціалістична Харківщина» Харків, 8.10.1935.

«Цей футбольній матч являє собою великий спортивний інтерес і був, безперечно, одним з найцікавіших у цьому сезоні на столичному стадіоні «Динамо». Зустрілися дві досить сильні команди. Одна з гих – харківська вже кілька років поспіль тримає першість з футболу. Друга – одеська, молода команда, але досить вправа, напориста, команда яка в цьому році одержала ряд перемог, зокрема, виграла мач в Києві і Сталіно. І подивитися цей матч, оцінити гру одеських і харківських футболістів 6 жовтня на стадіон «Динамо» прийшли понад 15 тис. глядачів.

Гру починають харків'яни. В жвавому темпі, проводячи ряд комбінацій, вони наближаються до штрафної площадки Одеси, атаку відбита та ненадовго. Харків'яни знову наближаються до воріт Одеси, і тільки чітка гра захисту паралізує всі комбінації харків'ян. Харків безперервно атакує, і Трусевич ловить важкі м'ячі один за одним.

Багато хто з болільників пророкував поразку Одеси. Та й справді здавалось, що харків'яни ніколи не здадуть ініціативи і ввесь час нападатимуть. Від безперервної ж атаки найкращий воротар може розгубитися, а з розгубленістю приходять і голи. Але не так сталося. Після 15 хвилин ініціатива переходить до одеситів і вже вони насідають на ворота Харкова. Москвін теж грав чудово. Він бере кілька небезпечних м'ячів. Перед самим закінченням першого тайму Одесі, недалеко віл воріт, б'ють штрафний удар. Трусевич м'яч відбив, але підбіг харків'янин Федорков і відкрив рахунок. Цей м'яч впіймати було просто неможливо – Федорков бив з двох метрів від воріт. 1:0 на користь Харкова.

Другий тайм проходить в упертій боротьбі. Одесити будьщо хочуть зрівняти рахунок. Харків'яни вперто обороняються. На оборону переходять і нападники. Ворота ніби закриваються залізною брамою. Атака одеситів навальна, але безрезультатна.

Темнішає. Надходять останні хвилини гри. М'яч летить то на той, то на другий бік поля. Часті шути по голах ні до чого не призводять. Москвін і Трусевич грали точно, спокійно і тому до самого кінця другого тайму рахунок залишився незмінний.

Харків'яни пішли з поля переможцями. Та не можна сказати, що харківська команда набагато сильніша, ніж одеська.

Харків'яни пішли з поля переможцями. Та не можна сказати, що харківська команда набагато сильніша, ніж одеська. Одеська команда грає в жвавому темпі, грає красиво, вдумливо і, безперечно є одною з кращих команд з України».

Газета «Комсомолець України» Київ, 8.10.1935.

«Днями повернулася з Києва збірна футбольна команда Одеси, що на столичному стадіоні «Динамо» 6 жовтня зустрілась зі збірною командою Харкова. Одеса виступала в такому складі: Трусевич, Кусинський, Волін, Кравченко, Літвачук, Табачковський, Сосицький, Орехов, Хейсон, Гічкін, Калашников.

Як повідомив нашого кореспондента капітан збірної команди Одеси тов. Ліфшиц (що через пошкодження поки тимчасово вибув з ладу) матч закінчився з рахунком 1-0 на користь Харкова. Але одеська команда подала протест через те, що суддя Міронов допустив Одесі штрафний удар, з якого було забито єдиний гол на 49-й хвилині першого тайма, себто на 4-й хвилині після закінчення часу гри.

У першому таймі Харків почав сильну атаку. На 12-й хвилині Паровішников прорвався через оборону Одеси і лишився лицем до лиця з воротарем Трусевичем. Але ударити він не встиг, бо Трусевич блискавично кинувся і зняв м'яч буквально з ноги. Після того гра тривала з перемінним успіхом. Минуло 45 хвилин, але суддя не дав свистка. Гра тривала і на 49 хвилині судця дав Харкову можливість вбити штрафний удар з 20 метрів.

Бив К.Фомін, Трусевич відбив, але опустив м'яча. Біля воріт тісно і м'яч в сітці Одеси. У другому таймі Одеса весь час насідала на ворота Харкова, проте блискуча гра воротаря Москвіна врятувала Харків від кількох голів.

Столична преса дуже похвально розцінює клас гри одеських футболістів під час матчу 6 жовтня в Харкові.
- «Не можна сказати, пише «Комсомолець України», - що харківська команда набагато сильніша ніж одеська. Одеська команда грає у жвавому темпі, грає красиво, вдумливо і безперечно є однією з кращих команд України».
*За ухвалою ВРФК УСРР матч Одеса - Харків за протестом нашої команди скасовано. Скасовано також за протестом київської команди матч Київ - Одеса, що відбувся у нас 30 вересня. Отже з Києвом і Харковим Одесі доведеться переграват*и.
Матч в Дніпропетровську призначений в Одесі на 12 жовтня на стадіоні ім. 10-річчя комсомолу».

Газета «Фізкультурник Одещини» Одеса, 12.10.1935.

14.10, **Київ - Харків - 4-2.**

«*Две сильнейших команды вышли вчера на стадионе «Динамо» оспаривать первенство Украины по футболу. Тысячи киевлян пришли посмотреть интереснейший матч.*
В правительственной ложе – секретарь ЦК КП(б)У тов.Н.Н.Попов, секретарь киевского горкома КП(б)У тов. Сапов и секретарь ЦК ЛКСМУ тов. Клинков.
Игра начинается обоюдным энергичным натиском. Мяч попеременно переходит то к воротам Харькова, то Киева. Еще трудно сказать, кому достанется победа. На этот раз обе команды играют наретксость культурно, дружно и организованно.
Через 20 минут после начала тайма счет открывает Балакин, удачно пославший головой в незащищенные ворота Харькова первый мяч. Окрыленные удачей киевляне еще энергичнее развивают наступление. Однако все их прекрасно проводимые комбинации неизменно расстраивает защита Харькова. Первый тайм заканчивается со счетом 1-0 в пользу Киева.
Во втором тайме киевляне, не ослабляя натиска, продолжают штурм харьковских ворот. Исключительную подвижность и ловкость проявляет правый край – Гончаренко. Он искустно обводит «противника» и то и дело прорывается с мячом к их воротам. С точной подачи Гончаренка Балакин забивает «мертвый мяч». Счет 2-0.
Это придает игре еще более оживленный, стремительный темп. Нередко киевлянам приходится переходить от наступления к защите. Вратарь Ицковский часто спасает положение, прекрасно принимая самые трудные мячи. Слабее играет харьковский вратарь Стеценко. Увлекаясь он в самые решающие моменты выбегает далеко на поле, оставляя незащищенными ворота. Использовав эту слабость Стеценко, киевляне легко «всунули» в ворота Харькова еще два мяча, доведя счет до 4-0.
Казалось, что харьковчане так и уйдут с поля не забив ни одного ответного мяча. Но за несколько минут до окончания матча паровышникову удалось, воспользоватся ослаблением везения Ицковского, забить под ряд два мяча в ворота Киева. Игра заканчивается со счетом 4-2 в пользу Киева».

Газета «Пролетарій» Харків 15.10.1935.

«*Між командами Києва і Харкова вже кілька років поспіль точиться уперта боротьба за першість з футболу на україні. Минулих років здебільша перемагала харківська команда. 1935 рік – переломний . під час зустрічі 4 міст столичні футболісти виграли у харків'ян з рахунком 2-1.*
Матч між командами Києва і Харкова, що вчора відбувся на столичному стадіоні «Динамо», був надто відповідальним. Він майже остаточно вирішив, хто з цих обох команд здобуде українську першість з футболу.
На матч прийшли тисячі трудящих столиці.
В урядовій ложі – секретар ЦК КП(б)У тов. М.М.Попов, секретар міськпарткому тов. Сапов і секретар ЦК ЛКСМУ тов. Клінков.
І ось на поле виходить 22 футболісти. За Київ грають т.т. Ідзьковський (воротар), Правовєров, Клименко (захист), Тютчев, Кузьменко, Путистін (півзахист), Гончаренко, Балакін, Комаров, Коровніков і Махиня (напад). Захищати ворота Харкова вийшли Стеценко (воротар), Стешенко, Кирилов (захист), Тимченко, Кретель, Шведов (півзахист), Привалов, Паровишніков, Рогозинський, Лєсной і Левенцов (напад). Збірні команди обох міст не повноцінні. В столичній команді немає К.Фоміна, Шіловського і Щегодського, які зараз перебувають в Туреччині, в харківській команді немає братів Фоміних.
Початок матчу ніби нічого цікавого не обіцяв. Перші хвилини гра відбувається надто мляво. І кияни, і харків'яни щораз кажуть, в грі немає винахідливості і цікавих комбінацій. Та згодом команди розигруються.
Вже на 15-й хвилині кияни мали, можливість вбити гол, але м'яч перелітав через ворота. І зрештою, після тривалого щтурму, правий інсайд Балакін на 29 хвилині головою вбив перший гол.
Другий тайм починається … шостим корнером Харкову. Кияни наполегливо натискують, харків'яни чинять опір, намагаються прорватися до воріт «супротивника». Захист столичної команди, особливо бек Правовєров грає дуже добре і близько до своїх воріт не підпускає. Правовєров сильним ударом надсилає м'яч на половину Харкова напад його швидко підхоплює, і після стрімкої розпасовки Балакін дістає можливість збільшити рахунок матчу. Через кілька хвилин

знов коло воріт Харкова розигрується блискавична комбінація, і центр нападу Комаров вбиває третій м'яч.
Кияни не вгамовуються. Натиск щораз посилюється. Харкову б'ють зразу 4 корнери. В один з загрозливих моментів харківський голкіпер Стеценко вибігає з воріт (до речі, він це робить часто і не завжди в цьому є потреба). Ворота беззахисні. Комаров скористовується з цього і легко вбиває четвертий гол.
Цей гол був переломний. Харків'ян він активізував, а киянам запаморочив голову. Захист Києва, як кажуть, спочив на лаврах і більше розважався, ніж захищав ворота. Наслідки цієї реакції від від четвертого голу не забарилися. Паровишніков перехоплює м'яч, що його подавав захисник Клименко Ідзьковському, і розмочує, здавалось безперечно суху (це було за 6 хвилин до кінця матчу). Через хвилину Паровишніков знов б'є по воротах Києва, і суддя фіксує другий гол.
З рахунком 4-2 на користь Києва закінчився цей дуже цікавий з спортивного боку матч. Кияни пішли з поля цілком заслуженими переможцями. Особливо добре грала в київській команді лінія нападу, зокрема, праве крило (Гончаренко, Балакін), і захист, насамперед, Правовєров».

Газета «Комсомолець України» Київ, 15.10.1935.

КИЕВ—ХАРЬКОВ
4:2

(По телефону от нашего киевского корреспондента)

14 октября на стадионе им. Балицкого состоялся футбольный матч между сборными командами Киева и Харькова на первенство Украины. Игра началась сильной атакой киевлян. На 15 минуте правый инсайт Балакин замечательным ударом головой вносит первый мяч в сетку харьковчан.

Во втором тайме киевляне вновь продолжают атаку на ворота Харькова. Балакину удается забить второй мяч, а через несколько минут стремительным ударом Комаров посылает в сетку Харькова третий мяч.

На 38 минуте Комаров прорывается через защиту, обводит выбежавшего на поле игры вратаря и свободно забивает четвертый гол.

Харьковчане пытаются «размочить» счет. Начинается усиленная атака ворот Киева. Вратарю Киева трудно удержать сильный мяч Паравышникова, которым и открывают свой счет харьковчане, За три минуты до окончания игры тот же Паравышников забивает второй гол.

Игра заканчивается победой Киева со счетом 4:2.

На матче присутствовал секретарь ЦК КП(б)У тов. Н. Н. Попов.

Київ—Харків 4:2

Вчора на київському стадіоні «Динамо» відбувся футбольний матч між збірними командами Києва і Харкова.

Початок гри обидві команди відзначили проведенням ряду цікавих комбінацій. В наслідок одної з них м'яч опинився біля воріт Харкова. Воротар Стеценко вибігає, щоб перехопити м'яч. Скориставшись з цього, ігрок київської команди тов. Балакін точним ударом у незахищені ворота забиває перший гол.

Ініціатива гри під час всього другого тайму була в руках киян. На 15 хвилині Балакін знову забиває гол, а після цього Комаров та Махиня збільшують рахунок матчу — 2 : 0 ще на два голи на користь Києва.

За 5 хвилин до кінця гри харківчанин Паровішніков забиває два голи в ворота Києва.

Обидві команди грали чудово і показали високу технічну майстерність. Результат матчу — 4 : 2 на користь Києва.

Газети «Звезда» Дніпро, 16.10 та «Вісті» Харків 15.10.1935.

«*Вчора в присутності численної маси глядачів відбувся футбольний матч на першість України між командами Києва і Харкова.*
В урядовій ложі: секретар ЦК КП(б)У тов. Попов, секретар МВК тов. Сапов, секретар ЦК ЛКСМУ тов. Клімков та інші.
Склад київської команди майже той самий, що був 12 числа. До збірної міста ввійшло 10 динамівців і лише замість Гончаренка А. на поле вийшов залізничник Балаків. Склад харківської команди цілком поновлено. Грають: Стеценко, Стешенко, Кирилов, Тимченко, Бретель, Шведов, Привалов, Паровишников, Рогозянський, Лісний і Левенцов.
З перших же хвилин гра розпочалася натиском київлян. І на 15 хвилині Балакін забив перший гол. Всі контратаки Харкова не змінили результатів першої половини матчу.
В другому таймі Балакін продовжує рахунок. Через кілька хвилин після цього, провісити м'яч через усе поле. Комаров забиває третій гол у ворота Харкова. Наступ київлян ввесь час не вгасає. Біля воріт Харкова напружене, загрозливе становище. На 38 хвилині Махиня вибігає з м'ячем вперед і, обвівши воротаря, який вибіг з воріт, спокійно «вносить» в сітку Харкова четвертий м'яч.
До кінця гри залишилося кілька хвилин. І вже ніхто з 10 тисяч глядачів не сподівається на те, що Харків зможе змінити рахунок.
Але харківчани підводять м'яч до воріт Києва. Клименко, намагаючись врятувати становище, піддає м'яч Іцковському. Тоді Паровишников перехоплює його і у воротах Києва з'являється перший гол. Через хвилину Паровишников забиває Києву другий і останній гол. Рахунок гри 4-2 на користь Києва.

Глядачі захоплено слідкували за метеорною швидкістю бека Гончаренка, за чіткими, впевненими ударами по голу Балакіна. Прекрасно вів гру харківчанин Паровишников.
Вчора ігроки Києва й Харкова дали зразок культурної, ввічливої, але одночасно гарячої, повної спортивного азарту гри. Впевнено і безпомилково судив матч одесит Романов».

Газета «Більшовик» Київ, 15.10.1935.

Вчорашнє відкриття осіннього розіграшу футбольної першості міст України становить початок останнього туру футбольних ігр сезону. Від наслідків розіграшу залежить багато. Він виявить переможця і дасть курс до зимового готування футбольних команд. На наслідках розіграшу команди взимку перевірятимуть свою тактику і проглядатимуть ряди грачів. Вища рада фізичної культури зробила багато, щоб відкриття розіграшу дало тон наступним матчам. Матч Київ—Харків став чудовим початком важливого фізкультурного заходу.

Склад команд показує піклування фізкультурних організацій про висування нових кадрів. Треба сказати прямо, що вчорашній матч був парадом молодих футболістів, які показали, що високу честь — перебувати в збірній міст — вони цілком заслужили. Особливо це стосується київської команди, що більш як на половину складалася з молодих грачів.

Матч з початку до кінця проходив у бурхливому темпі, без пауз і втоми. Команда Києва була ініціатором темпу. Гра весь час проходить на полі харківчан. На 14-ій хвилині першого тайму з подачі Комарова молодий грач Балакін забиває перший гол у ворота Харкова. Суддя т. Романов нотує відкриття рахунка. Харківська команда посилює наступ на київські ворота, і воротареві Ідзковському доводиться брати кілька важких і, здавалось би, безнадійних м'ячів. Перший тайм закінчується наслідком 1:0, не зважаючи

Другий тайм починається в тому ж темпі. Грачі Києва показують чудові розпасовки і чітку подачу м'яча на краї. Щоправда, лівий край (Махиня) грав не на повну силу. За те центр (Балакін) та правий край (Комаров) були на висоті. За 15 хвилин після початку Балакін забиває другий гол. Через 10 хвилин — третій. За 5 хвилин до кінця Махиня, обвівши кілька грачів, точним ударом робить четвертий гол. Здається, перемога забезпечена і «сухий» рахунок є доля Харкова. Так би було, якби київський захист не припустив тактичної помилки. Рятуючи ворота, Клименко невміло віддає м'яч Ідзковському, і в цей час грач Харкова вбиває перший гол у ворота Києва. За якусь хвилину такий самий випадок знову трапляється з Клименком, і знову гол у ворота Києва.

Матч закінчився з рахунком 4:2 на користь Києва. Обидві команди показали стиль, гідний радянських футболістів. Жодного випадку некоректності не було протягом усього матчу. Прекрасна була і робота судді. 10,000 глядачів покинули стадіон з великим задоволенням. Відкриття розіграшу на столичному стадіоні поклало хороший початок для футболістів України.

На матчі був секретар ЦК КП(б)У т. Попов.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 15.10.1935.

«… *Збірна команда Харкова вийшла на поле 14 жовтня в послабленому складі. Були відсутні брати Фоміни. Склад команди був такий: Стеценко, Кірілов, Стешенко, Шведов, Бретль*, *Рогозянський, Левенцов, Лесной, Зуб, Паровишніков, Привалов.*
Склад команди киїівлян залишився попередній (*від автора: Ідзковський, Кліменко, Правовєров, Путістін, Кузьменко, Тютчев, Махиня, Короткий, Комаров, Кузьменко і Гончаренко*) *за винятком двох представників профспілок - Балакіна і Коровнікова, що грали, як зв'язви нападу.*
Матч Київ-Харків, шо відбувся 14 жовтня, вже не мав таких грубостей, як попередній - 12 жовтня (*від автора: по лінії «Динамо»*).
Гра проходила повільно. З перших хвилин команди вивчали одна одну, проте, зразу ж було видно перевагу гравців Києва.
Атаки київського нападу ставили під загрозу ворота Харкова. Вже з перших десяти хвилин киявляни б'ють 5 корнерів і два штрафних удари.
На одинадцятій хвилині гра набирає швидкий темп і проходить при явній перевазі київлян. На 15-й хвилині Балакін красиво забиває головою перший м'яч. Після цього київляни буквально сидять на воротах Харкова і тільки невдала гра в першому таймі Махині і Коровнікова врятовують харківські ворота від ряду м'ячів.
Окремі намагання харківчан прорватися до воріт Києва залишаються без результатів. Перша половина матчу закінчується з рахунком 1-0 на користь Києва.
На другому таймі київляни подають чотири корнера і знову Балакін після хорошої комбінації Махині і невтомного Комарова, забиває в ворота Харкова другий м'яч.
На 17 хвилині Комаров забиває третій м'яч. Рахунок 3-0 на користь Києва. Незабаром Комаров завдяки прекрасній подачі з боку махині, забиває ще один м'яч і рахунок 4-0 на користь Києва.

Залишається 6 хвилин до кінця гри. Здавалось би, рахунок залишиться не змінний, але тактична помилка Путістіна, що мав всі можливості правильно грати, але чомусь передавши м'яч Ідзковському, дає можливість Паровишнікову красиво перейняти цей пас і перекинути м'яч через Ідзковського в ворота Києва.
Через одну хвилину сильним ударом Паровишніков заправляє м'яч в ворота Києва. Ідзковський, не зумівший взяти м'яч, відбиває його Лєсному – і другий м'яч в воротах Києва.
Останні чотири хвилини не змінюють результатів і київляни залишають поле цілком заслуженими переможцями, з рахунком 4-2 на свою користь.
Команда Києва в цілому грала чудово. Слабо грали Махиня (в першому таймі) і Коровніков. Особливо треба відмітити виключну гру Комарова, кузьменко і Балакіна. Заслуга Комарова, Балакіна не тільки в забитих м'ячах. Вони показали хорошу напористу тактичну гру.
Гру судив Романов (Одеса) упевнено провів матч цілком задовільно».

Газета «ГПО» Київ, 17.10.1935.

«*МАТЧ* *ЗБІРНИХ* ***ЗАКІНЧИВСЯ В НІЧИЮ.***
10 хвилин футболісти збірних міст *Харкова і Одеси вперто відвойовують м'яч один в одної. Нарешті, на 11 хвилині харків'яни, що заволоділи м'ячом, роблять розпасовку, після чого Фомін В., Паровишніков і Лєсн*ой, *скориставшись, з метушні біля воріт Одеси, забивають першого м'яча.*
Другу половину починають харків'яни. Їм тепер доводиться, *як і гостям в першому таймі, грати проти вітру, що безперечно затруднює гру. Намагання харків'ян збільшити рахунок ліквідуються захистом Одеси. Гра набуває більш жвавого темпу, напади обох команд обмінюються проривами і нарешті, під час одного з таких проривів на 27 хвилині гри центр нападу Одеси т. Хейсон забиває гол, звівши рахунок матчу в нічию – 1-1.*
Матч закінчився в нічию. Але чи можна сказати, що обидві команди є однакової сили? На нашу думку, ні, бо харківські футболісти в цьому матчі мали можливість вийти переможцями, не зважаючи на добру гру гостей і блискучий захист воріт захисниками Одеси та їх воротарем тов. Трусевичем. Нічийний наслідок матчу для харків'ян вирішили не зовсім вдала гра нападу, деяка повільність біля воріт та зайві пагубні комбінації, що їх в багатьох випадках створював напад. На жаль, доводиться знов відмітити помилку, на цей раз міськради фізкультури, яка, не зумівши знайти серед великої армії харківських футболістів центра нападу, висуває на це місто В. Фоміна, тоді як його коронне місце це центр півзахисту - зв'язок команди.
Виключно добре провів і цей другий матч суддя тов. Ходак (Київ), який ввесь час бездоганно судивши матч, зумів стримувати обидві команди від гарячковості в грі».

Газета «Соціалістична харківщина» Харків, 21.10.1935.

«*Футбольный матч сборных команд Одесса-Харьков окончился со счетом 1-1.*
Итак, за последние три дня это вторая ничья. Итого явно неудовлетворительный.
Говоря откровенно, мы ушли с матча разочарованными. Жалко, что игроки и руководители физкультурного движения города не прислушивались к решениям «болельщиков», густо заселивших вчера трибуны стадиона «Металлист». Следовало бы послушать. Суть всех реплик сводилась к одному – в игре сборной Харькова не было стабильности, темпа.
Чувствовалось отсутствие упорной тренеровки т.е. именно того, что в конечном счете обеспечивает победу на футбольном поле.
Зрителю нравились хорошие удары. Владимир Фомина, Паровышникова, быстрые атаки ниших краев Левинцова и Лесного (забившего гол), расчетливая игра Привалова. Но в игре не было основного – продуманности. Ведь за оба тайма мы не видели ни одной настоящей комбинации.
В харьковской команде есть, безусловно, способные хорошие игроки, но каждый из них играл в одиночку. Сколько раз Лесной или Левинцов были с мячем у ворот противника. Опять сказывается старая болезнь харьковских игроков – растерянность перед решающим ударом и поэтому, казалось бы, верный гол превращался в неуверенный, неточный удар.
Матч Одесса – Харьков должен заставить харьковских футболистов серьезно призадуматься. Куда годится положение при котором окончательный состав сборной утверждается за день до игры. Мы вправе требовать и требуем от способных харьковских игроков сильной, дружной, красивой игры. А для этого необходимо, чтобы состав команды утверждался заранее, чтобы игроки перед матчем упорно и подолгу тренировались.
Теперь о гостях. Блестяще играл одесский вратарь Трусевич, бравший чрезвычайно трудные мячи. В игре гостей было гораздо больше спаяности и разпасовки чем у наших игроков. Чувчтвовался тренаж пятерки нападения. Хорошо играл край Одессы Хейсон (забивший гол) и центр – Лившиц.
Вчерашняя игра проходила в гораздо лучшем темпе, чем встреча динамовских команд. И гости, и наши игрокииграли напряженно, блистали быстрыми атаками. Но все же, повторяем, вчерашней встречей никак нельзя остатся удовлетворенным.
Харьковской команде предстоит еще серьезная встреча с Днепропетровском. Необходимо, чтобы уроки последних игр с Киевом и Одессой были учтены».

Газета «Харьковский рабочий» Харків, 21.10.1935.

20.10, **Дніпропетровськ - Київ - 3-3 (1-1).**

Гостро, надзвичайно гостро почалася вчорашня — третя за останній місяць,—зустріч із киянами!

М'яч швидко летів від воріт до воріт, кількість переходів через центр цього разу була надзвичайно велика. Довго йде гра без наслідків. Аж ось нежданно весь стадіон ахнув: минувши Ідзьковського, який вибіг наперед, м'яч, не поспішаючи, тихесенько, як перекоти-поле, котиться до воріт Києва й застигае там у сітці.

Напруження наростае. В дніпропетровців майже всі подачі захисту й півзахисту ідуть на центр, де сьогодні хазяйнує Лайко. На Корнілова грають менш — кияни його добре прикривають. «На центр! М'яч на центр!» — лунають увесь час вигуки з поля. І справді, центр і праве крило Дніпропетровська при активній допомозі півзахисту завдають гостям не мало клопоту. Та не менш, в свою чергу, турбот завдае навальними проривами Маховському ліве крило киян і особливо швидкий Махіня. В одни з таких проривів Алексопольський, нечисто відбивши м'яч, пустив його в корнер. Маховський кинувся до м'яча і... пропустив повз; підоспівае київський нападник і, не поспішаючи, з одного чи двох кроків, зрівнює рахунок. Так кінчився перший тайм.

Як ми вже зазначали, кияни вели свої атаки головно через ліве крило своє. Туди й зосередили увагу дніпропетровці. Але в другому таймі, різко змінивши тактику, гості стали переводити гру на правий край, який досі грав неважно й тому не дуже то й турбував захист хазяїв поля. Маневр вдався, і на щитку з'являеться цифра 2:1. Все гостріш гра біля воріт Дніпропетровська. Київ відчувае, що цей рахунок не гарантія і хоче грунтовно зміцнити свій переможний стан. І ось суддя присуджуе вдар у сторону воріт Дніпропетровська. Гравці постають «стіною». Б'е Кузьменко. Б'е сильно й різко—гол! 3:1.

Починаючи з цієї хвилини — гра набувае гостроти, якої ми вже давно не бачили. Серія блискучих комбінацій і атак з обох боків викликають щире захоплення багатотисячного глядача. Штрафні площадки, розкопані ногами так, ніби по них пройшов ураган, білі смуги ліній стерлися. У гострій схватці за м'яч київський захисник ударив по ногах на штрафній площадці Бородіна. Пенальті. До м'яча підходить Гребер. Глядачі наперед фіксують гол: 3:2. Так воно й вийшло.

Хвилини мчать сьогодні скоріш ніж завжди — гра іде до кінця. Гравці це відчувають. На штрафних площадках у відповідальні хвилини буквально нікуди м'ячу впасти. Були моменти, коли навколо воріт збиралися 21 гравець — весь склад обох команд. Навіть одинокий гольман нападної команди не витримував і виходив далеко за кордони району своєї діяльності й «болів» здалека. В одну з таких хвилин біля київських воріт, на м'яч високо стрибнув гольман киян — Поталов (який чудово заміняв увесь другий тайм Ідзьковського), звалив двох гравців, але м'яча не втримав —і Лайко швидко зрівнює рахунок.

Всі дальші намагання перебільшити рахунок, не зважаючи на ряд двобічних штурмів, ні до чого не привели—команди мирно розійшлися, закінчивши третю (і мабуть останню в цьому році) зустріч в нічию.

Газета «Зоря» Дніпро, 21.10.1935.

«Ідучи на матч збірних команд Києва і Дніпропетровська, глядачі сподівалися побачити швидку, красиву гру. Але її не було.

Дніпропетровці, стомлені попередньою зустріччю, грали, особливо перший тайм, досить в'яло. Не виявили повністю себе і київляни.

В середині першого тайму на м'яч, що був у Кліменко вибіг Ідзковський, останній, не побачивши цього «спасував» м'яч... в пусті ворота – 1-0 на користь Дніпропетровська. За 2 хвилини до перерви воротар Дніпропетровська Маховський невдало вибіг з воріт, що допомогло Балакіну сквитати рахунок.

Другий тайм почався під ознакою переваги гостей, у яких непогано грала трійка нападу (Балакін, Комаров, Коровніков).

На 4 хвилині Комаров, що одержав подачу від Гончаренка міцним ударом забиває другий гол. Через 10 хвилин Кузьменко з штрафного удару вбиває 3 гол. Рахунок 3-1. Загроза велнкої поразки примусила дніпропетровців почати грати енергійніше. Вони тепер часті гості на боці Києва, яле добра гра Кліменка і Поталова, що замінив у другому таймі Ідзковського, не дають змогп зрівняти рахунок.

На 30 хвилині суддя тов.Ордін призначує у ворота Києва пенальті. Б'є Гребер. Рахунок 2-3. Тепер гра становить великий інтерес, бо дніпропетровці бажають будьщо поквитатися, а київляни – закріпити перемогу.

На 34 хвилині Поталов, не розрахувавши стрибка на верхній м'яч, вибігає з воріт. Скориставшись з цього Лайко з передачі Бєлого вбиває гол. Рахунок 3-3.

Такий рахунок залишається до кінця гри.
У дніпропетровців у звітному матчі дуже слабко грав захист, який міг стати основною причиною поразки. Не зовсім вдало грав і напад.
Київляни провели матч набагато краще попереднього. Значну частину гри вони домінували на полі, чого аж ніяк не було в матчі 18 жовтня. Гарне враження залишили Кліменко, Кузьменко і нападники Балакін, Комаров і Коровніков.
Чітко провів гру суддя тов. Ордін (Харків)».

Газета «ГПО» Київ 24.10.1935.

24 (*або 26*).10, Сталіно, **Сталіно - Харків - 2-2**.
«*Сборная футбольная команда Харькова выехала в Сталино для участия в третьем круге первенства Украины по футболу.*
Команда Сталино в настоящее время представляет из себя сильную одиницу и у себя на поле за последние два года выиграла междугородные матчи у ряда сильных сборных команд Ленинграда, Киева, Харькова, Одессы и других городов. Поэтому встреча Сталино – Харьков представляет исключительный интерес и трудно предположить, кто выйдет победителем в этом матче.
Харьковчане выступают в следующем составе: Стеценко, Стешенко, Кириллов, Фомин Н., Фомин В., Привалов, Лесной, Сапельников, Паровышников и двое Левенцовых».

Газета «Харьковский рабочий» Харків, 23.10.1935.

«*Рівно о 4 годині по свистку сідді Навальнова (Сталіно) на поле виходить збірна команда Харкова в складі: Стеценко, Кірілов, Стешенко, Фоміна М., Брейтль, Привалов, Левінцов Л., Лесной, Фоміна В., Паровишніков і Левінцов С.*
Команда Сталіно виходить в складі: Роздорожнюк, Бойченко, Заварнов, Кринін, Константиновський, Комягін, Балаба, Собешко, Сідоров, Гречановський і Клевцов.
На перших хвилинах грі – помітна перевага Харкова, що грає технічно і провадить цілий ряд цікавих комбінацій.
На 6 хвилині правий крайній Левінцов проходить до воріт Сталіно, але воротар бере його сильний удар. Рівно через хвилину напад Харкова знову біля воріт Сталіно – Фомін В. передає м'яч вправо, сильний удар Левінцова в лівий кут і рахунок 1-0 на користь Харкова.
З початку команда Сталіно грає невпевнено і тільки проривами.
На 19 хвилині в один з проривів під воротами Харкова створюється сутичка – воротар вибігає з воріт, а захисник не помітивши цього, подає м'яч і він повільно вкочується в пусті ворота.
Після цього гола команда Сталіно стала грати сміливіше, все частіше створюючи своїми проривами загрозливе становище біля воріт Харкова.
На 35 хвилині Гречановський сильним ударом з 20 метрів раптово б'є по воротах і суддя фіксує другий гол на користь Сталіно.
В кінці першої половини гри Кірілова, що пошкодив собі ногу, замінів Федорков. Останні хвилини гри пройшли з перемінним натиском команд і свисток судді фіксує першу половину гри закінченою з рахунком 2-1 на користь Сталіно.
Перші хвилини, другої половини – гра проходить в'яло, без переваги обох команд. Собежко (Сталіно) залищається один проти воротаря і здавалося б, що рахунок 3-1 минучий, але сильний удар потрапляє в штангу. Потім Харків, бажаючи будьщо змінити рахунок, посиленно атакує ворота Сталіно, але невдалі удари по воротах рахунку не змінюють.
На 25 хвилині в команді Харкова залишається 10 чол. Тому, що суддя удалить з поля Федоркова. Хворого Фоміна М. замінює запасний гравець. Вдавалося б, що рахунок вже не зміниться, проте харківська команда натискає і на 32 хвилині з штрафного удару м'яч потрапляє до воріт Сталіно і, тут в упертій боротьбі гравцям Харкова щастить забити м'яч. Рахунок 2-2. Через три хвилини прорив біля воріт Харкова. Воротар вибігає за м'ячем, а сильний удар по воротах і м'яч відбивається Приваловим, що своєчасно прикрив ворота.
Останні кілька хвилин командипочергово натискують, але безрезультатно. Свисток судді фіксує кінець гри з рахунком 2-2.
Обидві команди не показали високого класу гри, що очевидно, являється наслідком втоми від частих матчів за останній час. Слабо грали захисники Харкова, крім Кірілова, що попускали часті прориви з боку нападу команди Сталіно. Команда Сталіно грала без усякий комбінацій, включно покладаючись на випадкові прориви».

Газета «ГПО» Київ, 30.10.1935.

Сегодня на стадионе им. Балицкого встречаются сборные футбольные команды Харькова и Сталино. Харьковская команда выступает в таком составе: гольман—Стеценко, защита—Кирилов, Стешенко, полузащита—заслуженный мастер спорта Привалов, Фомин В., Фомин Н., нападение—Левенцов В., Паровишников, Бредль, Лесной и Л. Левенцов. Ворота Сталино будут защищать: вратарь—Раздражнюк, защитники—Заварнов, Бойченко, полузащитники—Крыкин, Константиновский, Комягин, нападающие—Балаба, Клевцов, Сидоров, Собешко, Гречановский.

О сегодняшней встрече капитаны команд заявили нашему корреспонденту следующее:

ФОМИН В. (капитан харьковской команды): м расцениваем команду г. Сталино, как сильного противника. В этом нас убедила недавняя встреча, закончившаяся с незначительным перевесом Харькова со счетом 1:0. Сегодняшняя игра представляет немалый спортивный интерес. Но мы все-таки надеемся выиграть и сегодня.

КОНСТАНТИНОВСКИЙ (капитан сталинской команды): несмотря на весь наш напор, нам не удалось победить харьковчан в недавно состоявшейся встрече. Сегодня думаем взять реванш.

Газета «Социалистический Донбасс» Донецьк, 24.10.1935.

26.10, **Київ - Одеса - 1-0.**

Свисток харків'янина, **Левітіна** і конкуренти за першість України — збірні команди міст Києва і Одеси вийшли на поле.

Значно змінений склад Одеської збірної команди проти команди «Динамо». Одеса вийшла в такому складі: **Трусевич, Волін, Табачковський, Хіжняков, Лівшиц, Кравченко, Сосіцький, Орехов, Хейсон, Малхасов і Гічкін.**

Києвляни вийшли в такому складі: **Ідзковський, Кліменко, Правоверов, Тютчев, Кузьменко, Францев, Махіня, Балакін, Комаров, Коротких, Гончаренко.**

З перших хвилин — гра набирає швидкого темпу. М'яч швидко переходить від одного гравця до другого. Вже на 6 хвилині Балакін, що одержав хороший м'яч від Комарова, виходить один на воротаря Одеси, але... Трусевич бере цей, здавалося б, вірний м'яч.

М'яч швидко переходить до одеського нападу і незабаром гравці Одеси щільно натискають на ворота Києва. Біля воріт — сутичка. Гічкін спритно «витаскує» м'яч, б'є по воротах, але Ідзковський відводить його в корнер.

На 14 хвилині таке ж саме положення біля воріт Одеси. Сильний удар Кузьменка також бере Трусевич і м'яч подають з угла києвляни. Через 3 хвилини сильний удар дає Комаров, але Трусевич, що грав в цьому матчі краще ніж 24 жовтня, п'ятий по захищає свої ворота.

Сильні удари по воротах, використування для цього кожний момент, — ось позитивна якість обох команд в цій грі.

На 22 хвилині біля воріт Одеси створюється дуже загрозливе становище. М'яч від сильного удару Махіні відбиває Трусевич в ноги Гончаренку, який б'є неточно і м'яч пролітає мимо воріт.

Одеський напад, одержавши м'яча, різко атакує ворота Києва. Результатом різкості, що переходить в грубість гри одесита Хесона, Ідзковський залишає поле. Але-ж Хесон по причинах, відомих тільки судді, залишається на полі. Правда нещасного випадку не було.

Ідзковський заміняється далеко не гіршим запасним гравцем Поталовим.

На 44-й хвилині Комаров б'є по воротах, але Трусевич бере м'яч, і, не стримавши його в руках, випускає, рахунок 1 : 0.

На цьому закінчується перша половина гри.

Другу половину гри одесити починають з новим складом гравців.

Гравців Воліна, Гічкіна і Орехова вони замінюють Кусільським, Калашніковим і Беседіним. Проте, заміна не покращує положення. Вже на 3-й хвилині Балакін хороше виходить з м'ячем і тільки вдала гра Трусевича не змінює рахунка.

У одеситів особливо напористо грає Малхасов. Його гра не раз ставить під загрозу ворота Києва, де в честю захищає їх Поталов.

В один з проривів, Поталов буквально «знімає» м'яч з ноги Малхасова.

Швидкий темп, використовування моментів для ударів по воротах, окремі комбінації і хороша гра воротарів Трусевича і Поталова заслуговують увагу у численних глядачів. В цей день обидві команди залишають хороше враження.

На 26-й хвилині Махіня б'є м'яч в верхній кут, але і тут Трусевич вміло бере м'яча. Гра проходить з перемінним успіхом.

На 40 хвилині гравці Одеси буквально штурмують ворота Києва. Захисники Кліменко і Правоверов при активній допомозі Кузьменка намагаються стримати одеситів.

Необережність київського захисту дає одеситам право на 11 метровий удар. Хесон б'є м'яч по воротах, але Поталов бере його, чим і виграє матч на користь своєї команди.

Свисток і києвляни з рахунком 1:0 залишають переможцями поле.

Результат проведених ігор такий: Київ з 3 ігор має 8 очок, Харків з 3 ігор — 5 очок, Одеса з 2 ігор — набрала 3 очок і Дніпропетровськ та Сталіно, що грали по 1 грі, мають по 2 очка.

Глядач.

Газета «ГПО» Київ, 30.10.1935.

«Вчора на пожовклій траві стадіону «Динамо» знову зустрілися кращі футболісти Києва й Одеси. Але на цей раз не динамівські команди, а збірні міст, які борються за українську першість. Ці команди майже не відрізнялися своїм складом від тих, що боролися за першість «Динамо». На захист воріт знову стали воротарі Трусевич і Іцьковський. Гарячий бій почали Кузьменко, Лівфиць та інш.

Але урок великої поразки в попередній зустрічі (6-2 на користь Києва) не минув марно для одеситів. Вони добре обізналися з своїми «супротивниками» і гра вчора була куди цікавіша, напруженіша за попередню.

Понад двадцять хвилин в першому таймі гра відбувається без результатів. І тільки наприкінці тайму Комаров, вирвавшись вперед, блискавичним ударом буквально пробиває ворота Одеси. Перший гол забитий київлянами. Цей гол лишається єдиним до кінця гри, яка закінчується з рахунком 1-0 на користь Києва.

Серед київських ігроків треба відзначити хорошу гру воротаря Поталова, який замінив з середини першого тайму підбитого в бою Іцковського.
Поталов блискуче взяв, під оплески численних глядачів, «мертвий м'яч», даний одеситами в куток воріт з 11-метрового штрафного удару».

Газета «Більшовик» Київ, 27.10.1935.

Закінчується футбольний сезон. Осінь. Над стадіоном літає пожовкле листя. Але холодна погода на болільника не впливає. Він поспішає на матч, він жадає стрімких атак, захоплюючих комбінацій, точних ударів і, головне,... голів.

Вчора була, так би мовити, стопроцентна осіння погода. Іноді мжичило. Але на стадіон «Динамо», де мав відбутися матч на першість України між командами Києва і Одеси, прийшло кілька тисяч людей.

Традиційний сюрчок судді, і м'яч починає свої примхливі мандри по полю. Щоправда, перші хвилини обидві команди грають якось мляво — ігроки ще не розім'ялися. Але згодом кияни розігруються, і починається натиск на ворота Одеси. На штрафному майданчику гостей часто створюються загрозливі ситуації. Дружна гра захисників Воліна і Табачковського, центру півзахисту Ліфшица, і, особливо, воротаря Трусевича, не дає можливості киянам реалізувати всі свої комбінації.

Далі гра відбувається з перемінним успіхом. Нікому довго не щастить почати рахунок. Здається з нічийним наслідком закінчиться перший тайм. Але ось близько від своїх воріт м'яч перехоплюють київські нападники. Вони блискавично прориваються до воріт «супротивника». Праве крило київського нападу дрібно перепасовується, обводить півзахист і захист, залишається віч на віч з воротарем Трусевичем. Двох міркувань бути не може — треба бити по воротах. І це завдання майстерно виконує з подачі правого краю Гончаренка центр нападу Камаров. Трусевич падає, але м'яч пролітає між його ніг. М'яч в сітці. Рахунок 1:0 на користь Києва.

Ще більше розігруються кияни в другому таймі. Вони точно пасуються і часто б'ють по воротах. Краще починають грати і одесити. Гра відбувається в дуже жвавому темпі, але рахунок все залишається незмінним.

Наприкінці другого тайму Києву б'ють одинадцятиметровку. Здається, що рівний рахунок матчу неминучий. Але воротар Поталов (що грав замість Іцковського, якого в першому таймі підбили) перехоплює дуже сильний і важкий м'яч.

Столичні футболісти з поля йдуть переможцями. Ця перемога для київської команди майже вирішальна. В розіграші першості України столичні футболісти вже мають два виграші.

Вчорашній матч був останнім міжміським матчем у Києві. Столичні футболісти показали, що за літній сезон вони значно зросли.

А. СТАН

Газета «Комсомолець України» Київ, 27.10.1935.

«*Матч Киев - Сталино.Чтобы не волновать читателей не присутствовавших на матче Сталино - Киев, скажем: победила сборная столицы Донбасса. Внимательно следившим за всеми играми нашей команды летом, этот счет может показаться сенсационным. Выиграть у сильнейшей команды Украины, не пропустить в свои ворота ни одного мяча от первоклассных игроков, поистине блестящая победа наших футболистов.*
Погода неблагоприятствовала матчу. Мокрое, глинистое поле стадиона. К ногам футболистов прилипали тяжелые комья глины.
Несмотря на это, игра началась в быстром темпе. Киевляне, как и надо было ожидать, сразу насели на ворота сталинчан. Нашей неутомимой защите - Заварнову и Бойченко «работы» досталось немало. Пришлось постоять за честь города и вратарю Раздраженюку. Сегодня он меньше волнуется, чем всегда. Сильные угловые, низкие и верхние «туши» он берет одинаково спокойно и уверенно.
Поминутно гости усиливают напор. Однако, сталинчане разбивают их хорошо задуманные комбинации и, однажды, приблизительно в середине игры, стремительно прорывают линию нападения, обводят защиту и с подачи Сидорова инсайт Гречановский вбивает первый мяч. Киевляне пытаются сравнять счет, но усталость уже сковывает ноги. Темп снижается.
До конца первого тайма счет остается неизменным. Громкими аплодисментами зрители провожают победителей с поля.
Второй тайм также не внес изменений в счет. Стремительные атаки гостей не увенчались успехом.
Игра во втором тайме проходила чрезвычайно грубо. Судья Кривошеев (Днепропетровск) не старался, видимо, навести порядок на футбольном поле. Вот почему матч Сталино - Киев не блистал красотой. Вот почему сталинчанам не удалось полюбоваться техникой игры столичной команды, а той в свою очередь блеснуть ею».

Газета «Сталинский рабочий» Донецьк, № 249, 1.11.1935.

30.10, **Київ - Сталіно - 0-1 (0-1)**, гол: Гречановський (21). Ст. «Динамо», суддя: Леонід Кривошеєв (Дніпропетровськ),
Київ: Афанасій Поталов, Олексій Клименко, Василь Правовєров, Федір Тютчев, Іван Кузьменко, Михайло Путистін, Макар Гончаренко, Микола Балакін, Павло Комаров, Микола Коротких, Микола Махиня.
Сталіно: Сергій Раздорожнюк, Михайло Бойченко, Іван Заварнов, Володимир Шкуров, Георгій Константиновський, Григорій Балаба, Сабешко, Євгеній Гречановський, Петро Комягін, Фомін, Василь Сідоров.

ФУТБОЛИСТЫ КИЕВА:
Верхний ряд: МАХИНЯ, ГОНЧАРЕНКО, ТЮТЧЕВ, ИЦКОВСКИЙ, ПУТИСТИН, КОМАРОВ.
Левая колонка внизу: СВИРИДОВСКИЙ, КУЗЬМЕНКО.
ФУТБОЛИСТЫ СТАЛИНО:
Правая колонка — слева направо: РАЗДРАЖЕНЮК, КОНСТАНТИНОВСКИЙ, ЗАВАРНОВ, ГРЕЧАНОВСКИЙ, БАЛАБА, ШКУРОВ, КОМЯГИН, БОЙЧЕНКО, САБЕШКО, ФОМИН.

Сегодня в 3 часа 30 минут дня на стадионе имени Балицкого состоится футбольный матч на первенство Украины между командами сборной Киева и сборой Сталино. Киевская команда имеет в своем составе первоклассных игроков: **Ицковского, Свиридовского, Тютчева, Кузьменко, Путистина, Гончаренко, Комарова, Махиню, Клименко, Коровникова** и других.

Многие из названных игроков, как например **Ицковский, Свиридовский, Тютчев, Кузьменко** и др., являются бессменными игроками сборной Украины. Многие из них выступали в матчах против сильнейших команд Европы.

Всем памятны футбольные встречи четырех городов, проходившие в июле 1935 года в Киеве. Как известно, киевская сборная тогда одержала победу над харьковской, недавно сыгравшей со сталинской вничью. В этом матче и в ряде других, с сильнейшими командами Союза и зарубежными рабочими командами, киевляне показали высокую технику игры, слаженность коллектива и особенно — силу и напористость.

Как может окончиться сегодняшняя встреча? Трудно даже и предположить, несмотря на все качественные преимущества гостей. В составе киевский команды сегодня играют: **Паталов** (голкипер), **Клименко, Правоверов** (защита), **Тютчев, Кузьменко, Путистин** (полузащита), **Гончаренко, Балакин, Комаров, Коротких, Махиня** (нападение), **Пичугин, Каберский, Коровников, Кузьменко Ф.** и **Францев** (запас).

Сталинская команда выступает сегодня в составе: **Раздраженюка, Бойченко, Заварнова, Шнурова, Константиновского, Балабы, Сабешко, Гречановского, Комягина, Фомина, Крынина, Сидорова,** и **Бескровного**. Все, за исключением **Константиновского, Заварнова** и **Бескровного**, играют не больше 8-6 лет. Наша команда должна учесть уроки прошлых матчей, ибо в лице сборной столицы Украины сталинчане встретят серьезного противника.

Газета «Сталинский рабочий» Донецк, № 248, 30.10.1935.

«Победа футболистов гор. Сталино.
«Болельщики» весь день с тревогой поглядывали на небо: «а вдруг подведет, а вдруг разразится дождем», но сами же успокаивали себя: «игра будет при любой погоде».
Погода не обманула надежд «болельщиков». Не подвела и сталинская футбольная команда. С первых же минут сталинцы предложили гостям – сборной команде г.Киева – быстрый темп. Этот темп не только не спал к концу игры, а, наоборот, с каждой минутой все возрастал.

Красиво и удивительно точно распасовываются мячи по ленточке нападения. Почти ежеминутно у сталинских ворот вырастает фигура коренастого Махини, угрожающего верным голом. Но безупречно играет у сталинцев защита, самые трудные мячи из любых положений берет вратарь Раздраженюк, показавший позавчера высокий класс игры.
Сталинцы, быстро освоившиеся с манерами игры гостей, начинают в свою очередь переходить в наступление. Ни раз вырывался вперед с мячем то Балаба, то Бескровный, но прорывы каждый раз ликвидировались хорошо игравшими беками киевлян. Но вот на 21 минуте снова прорыв. Правый край сталинцев Балаба дает четкую передачу на центр, киевский вратарь теряется, выбегает вперед. Мяч после удара Гречановского идет в незащищенные ворота.
Во второй половине игры киевляне делают все возможное, чтобы отквитаться. Но сталинцы, решившие закрепиться на счете 1-0, переходят все на защиту и парализуют попытки киевлян отыграться. Замечательно играли левый полузащитник Крынин, беки Заварнов и Бойченко. Отдельные прорывы сталинского нападения, однако, не дают нужных результатов. Почувствовав себя, видимо, не в силах увеличить счет, сталинцы сделали все возможное, что бы закрепиться на нем. Так со счетом 1-0 в пользу г. Сталино и кончается игра на первенство Украины».

Газета «Социалистический Донбасс», обидві Донецьк, 1.11.1935.

«*Победа над Киевлянами.*
У Харькова Киев выиграл со счетом 4-2, сталинской сборной киевская команда проиграла со счетом 1-0.
Хотя в приезжавшем в Сталино составе сборной Киева и отсутствовали такие сильные игроки как К.Фомин, Шиловский и Щегодский – все же команда представляет собой большую силу. И несмотря на свою прекрасную игру, киевская проиграла.
Красиво забитый левым инсайдом Гречановским гол, киевляне не сумели отквитать на протяжении двух хавтаймов. Сколько было прекрасных возможностей у Киева изменить счет! Но сталинцы теряя инициативы, стеной становились на своих воротах, когда приближалась опасность.
Неутомимо, смело и напористо играл хавбек Бойченко. Блестяще защищал ворота голкипер Роздражнюк, получил вполне заслуженно горячие аплодисменты зрителей.
В целом команда показала хорошую сыгранность. К чести сталинских игроков нужно отнести их вполне корректную игру и выдержанность как в матче с Харьковом, так и в матче с Киевом.
Мы были свидетелями ответственнейших двух матчей в течение после нескольких дней. Нужно сказать, сталинская сборная команда доказала, на что она способна. И если некоторые были готовы результат игры с Харьковом считать случайным, то матч с Киевом окончательно разбил это неправильное мнение.
Думается, что если учесть в будущем и ошибки последней игры, то встреча с Днепропетровском и Одессой, в которых должно решиться место сталинской команды в осеннем розыгрыше будут успехи».

Газета «Комсомолец Донбасса» 2.11.1935.

30.10, Харків, **Харків - Дніпропетровськ - 2-1.**
«*Харків - не змінний чемпіон України на протязі 15 років зустрінув в особі Дніпропетровська молодого і гідного противника, який протендував на перемогу.*
Гра почалась енергійним нападом обох команд і неодноразово створювались такі серйозні моменти біля воріт, що глядачі з непослабленою увагою слідкували за всією грою.
Ці важкі моменти неприпустимо закінчувалися ударом у штангу, або в бік мимо воріт, або ж «мертвий» м'яч забирав воротар.
Якщо були б використані всі, безумовно можливі м'ячі, рахунок першого тайму був би приблизно 7-7 або 7-6 на користь однієї з цих команд, або ж перемога в цьому таймі була б на стороні Дніпропетровська у якого було багато результатних положень.
Найбільшу кількість можливостей мали Сапельніков (Харків) і Курченінов (Дніпропетровськ).
На 35 хвилині Сапельников викидує хороший м'яч Паровишнікову, який проходить з м'ячом і з близької віддалі забиває перший м'яч. Тайм закінчується з рахунком 1-0 на користь Харкова.
Після перерви харківчани грають біля воріт Дніпропетровська і на десятій хвилині Сапельніков добре використовує вихід в поле воротаря Миховського і забиває сильний м'яч в сітку Дніпропетровська.
Рахунок 2-0 на користь Харкова.
З цього моменту Харківзаймає домінуюче положення: дніпропетровці ясно деморалізовані і грають розгублено.
На 35 хвилині Сапельніков ..?.. воротар Харкова Стеценко. На його місце стає Бретль.
Цю заміну вміло викорнстовують дніпропетровці і Бретлю доводиться виймати м'яч з сітки.
Останні десять хвилин нічого нового не дають і матч закінчується перемогою харківчан 2-1. У переможців слід відмітити захисників Федоркова, Стешенка півзахисника Фоміна В. і воротаря Стеценка. Слабіше всіх грав Мороз.
Склад Харкова: Стеценко, Стешенко, Федорков, Привалов, Фомін В., Тимченко, Лівенцов В., Паровишніков, Сапельніков, Бретль, Мороз.

Дніпропетровці грали в такому складі: Маховський, Чижов, Алексапольський, Старостін, Андрєєв, Бородін, Корнілов, Бєлий, Шпінєв, Поляков і Курченінов.
Впевнено провів матч т.Блях».

Газета «ГПО» Київ, 11.11.1935.

6.11, Дніпропетровськ, **Дніпропетровськ - Сталіно - 3-0**.

Афиши многозначительно гласили: против днепропетровцев выступают сталинские футболисты, выигравшие матч у столичной киевской команды со счетом 1:0.

Несмотря на пасмурный день, смотреть игру собралось много тысяч народа. Когда днепропетровские футболисты выбежали на истоптанное поле стадиона „Динамо", зрители с большим сожалением отметили, что отсутствуют главные игроки—Лайко и Гребер.

— Как же тогда окончится игра со столь сильной командой? Победят ли наши?

Эти сомнения одолевали до тех пор, пока игра не развернулась и не показала явное превосходство днепропетровцев. На 15 минуте быстрый правый край Курчанинов бьет по воротам сталинцев, попадает в штангу и... мяч рикошетом идет в сетку.

Во втором тайме сталинский игрок ударяет рукой мяч на штрафной площадке и Корнилов с 11-метрового штрафного удара забивает второй гол. Третий гол, вбитый сталинцам, самый интересный. С очень хорошей подачи правого инсайда Белого, тот же Курчанинов на ходу забивает мяч в угол ворот гостей.

Все попытки сталинцев отквитаться ни к чему не приводили. Они играли бессистемно, защита у них была оторвана от нападения, комбинаций почти не было. Все же нужно отметить хорошую игру вратаря Роздражнюка, не раз в опасные минуты выручавшего свою команду от гола. Хорошо играл еще правый край сталинцев – Балаба.

При всем своем техническом превосходстве днепропетровцы выявили свою старую болезнь: не доводить дело до конца. Быстро и отлично доведут мяч до гола противника, и тут начинают излишне возиться и теряют момент удара. Лучшей игрой среди нашей команды выделялись центр нападения Кривошеев Л. (несмотря на не вполне излеченную больную ногу), правый край нападения Курчанинов, центр-хавбек Андреев и вратарь Маховский. Примерно судил матч одесский судья т. Кулинец, все время поддерживавший темп игры.

Газета «Звезда» Дніпропетровськ, 10.11.1935.

«Напередодні вирішального матчу.
Позавчора на стадіоні ім. Менжинського, порядком розигришу всеукраїнської першості міст, зустрілися збірні колективи міст Сталіно й Дніпропетровська.
Матч проходив під знаком явної переваги хазяїв поля й скінчився рахунком 3-0 на користь дніпропетровців. Кількість забитих м'ячів можна було б збільшити, як би не прекрасна гра гольмана гостей – Роздраженюка.
Перший і третій гол забив правий край - Курчанінов. Другий гол (з пенальті) забив Корнілов.
Дніпропетровці грали в послабленому складі (без Лайко й Гребера). Добре замінював Лайко в центрі лінії нападу В.Кривошеєв.
6-го дніпропетровська збірна грала в Харкові із збірною Харкова. Наша команда програла харківчанам з рахунком 2-1.
Які ж на сьогодні шанси дніпропетровського колективу? Київ - головний суперник у боротьбі за першість - уже зіграв з усіма командами і має 9 очків. Після позавчорашньої перемоги дніпропетровці мають 6 очків. Кількість забитих м'ячів у дніпропетровців така ж, як і у киян. Дніпропетровцям лишається набрати три очка.
Отже, ще одна вирішальна перемога (над Одесою) і Дніпропетровськ завойовує першість України».

Газета «Зоря» Дніпро, 10.11.1935.

«*6 листопада в Дніпропетровську відбувся футбольний матч між збірними командами Дніпропетровська і Сталіно.*
Гру почали дніпропетровці. М'яч перебуває весь час у їх нападників, що жваво атакують ворота Сталіно. На 14 хвилині Курчанінов одержавши подачу від Бєлого приносить своїй команді перший успіх. Через кілька хвилин м'яч знов біля воріт гостей, але лівий інсайт Дніпропетровська влучний момент не використовує.
У другому таймі картина не змінилася: дніпропетровці продовжують натискувати на ворота гостей, але більш ніж півтайма рахунок лишається без зміни.
Лише на 27 хвилині Корнілов з пенальті забиває другий гол. Через 2 хвилини після цього Курчанінов красивим ударом забиває третій м'яч. Рахунок 3-0 на користь Дніпропетровська.
Останні хвилини гри наслідків не змінюють. Дніпропетровці виходять з поля переможцями в рахунок 3-0.
У дніпропетровців добре грав воротар Маховський, обидва захисники і трійка півзахисту. Про напад цього сказати не можна, бо він грав набагато гірше звичайного.
У команді Сталіна відзначалися – воротар Роздорожнюк і нападник Гречановський.
Добре судив гру тов.Кулінець (Одеса)».

Газета «ГПО» Київ, 11.11.1935.

«*6 листопада у Харкові відбувся футбольний матч на першість України між збірними командами Харкова і Дніпропетровська. Матч закінчився перемогою харківчан з рахунком 2-1.*
8 листопада у Дніпропетровську зустрілися збірні команди Дніпропетровська і Сталіна. Перемогли дніпропетровці з рахунком 3-1.
12 і 14 листопада в Одесі закінчуються фінальні гри на першість України: 12 листопада зустрінуться Одеса і Сталіно, 14 листопада – Одеса і Дніпропетровськ».

Газета «Комсомолець України» Київ, 11.11.1935.

12.11, Одеса, **Одеса - Сталіно - 3-2**, голи: Лівшиць, .?. - Балаба.

Розигриші першості України з футболу

Сьогодні матч ОДЕСА—СТАЛІНО

Сьогодні на стадіоні ім. Х-річчя Комсомолу, о 4 год. дня, порядком розигришу першості міст України з футболу відбудеться матч збірних команд Одеса-Сталіно. Судить заступник голови ВРФК УСРР професор Блях (Київ).

14 листопада на цьому ж стадіоні — футбольний матч Дніпропетровськ-Одеса.

Матч Харків-Дніпропетровськ, що відбувся 6 листопада в Харкові, закінчився поразкою Дніпропетровська — 2:1. У Дніпропетровську при суддістві тов. Кулінеця (Одеса) 8 листопада грали збірні команди Дніпропетровськ-Сталіно. Цей матч закінчився перемогою Дніпропетровська 3:0.

Отже, на сьогодні ведуть перед після фіналу Київ — 9 очок, Харків — 8 очок, Дніпропетровськ і Сталіно мають по 6 очок, при чому кожному з них треба ще зіграти по одному матчу. Одеса перед двома матчами має 3 очка, отже, у випадку перемоги над Сталіном та Дніпропетровськом одеська збірна посяде перше місце поруч з Києвом, бо за правилами розигришу за перемогу зараховується — 3 очка, за нічию 2 очка, а за поразку—1 очко.

ДВА ПОРАЖЕНИЯ

Подходит к концу розыгрыш футбольного первенства Украины. После выигрыша у киевской команды и ничейной игры с Харьковом сталинская футбольная команда потерпела два поражения в ряду. Игра с Днепропетровском закончилась со счетом 0:3, игра с Одессой со счетом 2:3.

Пока места распределены так: на первом месте Киев — 9 очков (при условии, что выигрыш оценивается в три очка, ничья в два очка и проигрыш — 1 очко), на втором месте — Харьков, имеющий 8 очков, Сталино — 7 очков, Одесса и Днепропетровск — по 6 очков (сего дня состоится последний матч Днепропетровск — Одесса).

Газета «Чорноморська комуна» Одеса, 12.11 та «Социалистический Донбасс» Донецьк, 15.11.1935.

14.11, **Одеса - Дніпропетровськ - 1-2.**

«*Сьогодні, о 5-й год. дня, порядком розиграшу першості з футболу по Україні відбудеться матч збірних команд Дніпропетровська та Одеси. Проти Дніпропетровська - одної з сильніших команд України, висунуто такий склад гравців: Михальченко (вратар Трусевич, терміново відкликаний до Москви для участі в матчі між першою та другою збірною СРСР перед від'їздом до Турції), Волін, Кусінський, Табачковський, Лівшиц, Кравченко, Сосіцький, Орєхов, Хейсон, Гічкін та Бесєдін.*
Але очевидно, що цей склад не виступатиме проти гостей. Виявляється, що команда одеського «Динамо», більшість гравців якої входять в першу збірну Одесу, тепер робить подорож і характерно - невідомо де. Ані міськрада фізкультури, ані «Динамо» не мають відомостей, де тепер перебуває ця команда. Це доводить про розхлябаність та недисциплінованість серед футбольних команд наших клубів.
В зв.язку з цим, якщо динамівці сьогодні не приїдуть, проти Дніпропетровська гратиме друга збірна Одеси в складі: Михальченка, Хижнікова, Віцеха, Токарєва, Літвачука, Табачковського, Шпака, Федюшкіна, Шульца, Бесєдіна, Бєлова.
Судить матч харківський суддя Романенко. На 30 вересня призначено матч Київ-Одеса в Одесі».

Газети «Чорноморська комуна» Одеса, 24.09.1935.

«***ПЕРШІСТЬ ЗАВОЙОВАНО.***
Стадіон ім. Х-річчя ЛКСМУ 14 листопада був переповнений глядачами Одеси. В цей день з одеситами зустрічались дніпропетровпі, шо приїхали зіграти останній матч в розигриші першості України.
За Дніпропетровськ грали: Маховський, Алексопольський, Бутенко, Старостін, Андрєєв, Гребер, Бородін, Бєлий, Кривошеєв Л., Кривошеєв В., Корнілов.

Дніпропетровці відразу запропонували швидкий темп гри, захопивши відразу ініціативу в свої руки. Але раптом, на 15 хвилині, лівий захисник Одеси, прийнявши м'яч з центра, направив його до воріт Дніпропетровська і м'яч у воротах.
Та дніпропетровці не розгубилися, а ще більше посилили темп гри, розігруючи м'яч дрібною пасовкою і на на хвилині В.Кривошеєв, з доброї подачі Бєлого, забиває м'яч у ворота Одеси. Рахунок 1-1.
З самого початку другого тайму дніпропетровці досить вдалими комбінаціями весь час атакують ворота Одеси, але Трусевіч (воротар) стійко захищає свої ворота.
Але знову проривається до воріт Одеси В.Кривошеєв і м'яч у сітці. Дніпропетровці ідуть з поля переможцями. Треба підкреслити, шо гра в Одесі показала високу дисципліну команди, високу спортивну техніку, дружність у грі і непохитну волю всього колективу футболістів до перемога. І ця перемога з честю завойована.
Дніпропетровська команда у розигриші на першість на Україні набрала 9 очок. Стільки ж має й київська команда, але дніпропетровці забили 9 м'ячів і 6 пропустили, а Київ забив 8 і пропустив 6. Таким чином першість України, яка протягом кількох років була за Харковим, завойована Дніпропетровськом. 16 листопада Вищою радою фізкультури України про це ухвалена пстанова».

Газети «Зоря» Дніпро, 18.11.1935.

ДВОЙНАЯ ПОБЕДА ДНЕПРОПЕТРОВСКА

Вчера вечером областной совет физкультуры получил телеграмму из Одессы о результатах футбольного матча сборных команд городов Одессы и Днепропетровска. **Наша команда выиграла матч со счетом 2:1.** Эта победа тем более значительна, что перед этим сборная команда Одессы сыграла матч со сборной командой СССР, правда, утомленной переездом по морю из Турции в штормовую погоду, со счетом 0:0.

Победа над одесситами принесла Днепропетровску еще одну победу: **он поделил первое место по футболу на Украине с Киевом.**

Перемога Дніпропетровська

Позавчора в Одесі відбувся матч між збірними командами Одеси з Дніпропетровська. Як відомо, цей матч мав вирішальне значення при розподілі місць у всеукраїнському розигришу першості збірних.

Переміг Дніпропетровськ з рахунком 2:1.

Таким чином за кількістю очків Дніпропетровськ і Київ—головні суперники—мають однакові шанси (по 9 очків). Проте у збірної нашого міста кількість забитих голів більша. Це виводить колектив дніпропетровських футболістів на перше місце на Україні.

Очевидно, днями Вища Рада Фізкультури України встановить остаточні підсумки змагань.

Газета «Звезда» 15.10 та «Зоря» 16.11.1935, обидві Дніпро

Тов. СЕРДЮКОВ.

Тов. ЛАЙКО.

Тов. МАХОВСЬКИЙ

Тов. ЧИЖОВ.

Тов. АЛЕКСОПОЛЬСЬКИЙ.

Тов. СТАРОСТІН.

Тов. АНДРЕЄВ.

Тов. ГРЕБЕР.

Тов. БОРОДІН.

Тов. БІЛИЙ.

Тов. КРИВОШЕЄВ В.

Тов. КОРНИЛОВ.

Результати матчів на першість збірних команд міст України по І групі

Міста	Дніпроп.	Київ	Харків	Одеса	Сталіно	Пор. місць
Дніпропетровськ	+	3:3	1:2	2:1	3:0	
Київ	3:3	+	4:2	1:0	0:1	II
Ха ків	2:1	2:4	+	1:1	2:2	III
Одеса	1:2	0:1	1:1	+	3:2	IY
Сталіно	0:3	1:0	2 2	2:3	+	Y

1	Дніпропетровськ	4	2	1	1	9-6	9
2	Київ	4	2	1	1	8-6	9
3	Харків	4	1	2	1	7-8	8
4	Одеса	4	1	1	2	5-6	7
5	Сталіно	4	1	1	2	5-8	7

Примітка: за перемогу - 3 очки, нічию - 2 очки, поразку - 1 очко, неявку - 0 очок.

2 група, 24.09-7.10:
1/4 фіналу:
24.09: **Чернігів - Горлівка** (неявка) **- +:-, Костянтинівка - Вінниця - 8-1**.
Краматорськ - Кадіївка - 1-0.

*«**Перемога краматорських фізкультурників.***
24 вересня на стадіоні старого машинобудівельного заводу відбувся футбольний матч на першість по Україні між збірними командами Краматорська та Кадіївки.
За його ходою з великою зацікавленістю спостерігали понад 2000 глядачів.
На 35 хвилині краматорці у ворота кадієвців забили перший гол. В цьому велика заслуга краматорського фізкультурника Йосипова.
Під тривалі оплески глядачів, матч закінчився з рахунком 1-0 в користь Краматорської команди».

Газета «Краматорская правда» Краматорськ, 26.09.1935.

Тирасполь - Миколаїв - 1-3 (0-2).

*«**Миколаїв виграв у Тирасполя 3-1.***
Порядком міжміських змагань за першість України по футболу миколаївська команда грала 24 вересня зі збірною Тирасполя. Матч, що відбувся в Тирасполі закінчився перемогою збірної Миколаєва з рахунком 3-1».

Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 26.09.1935.

Перемога миколаївської команди в Тирасполі

З 24 січня, згідно рішення Всеукраїнської фізкультурної ради почався розигриш на першість в Україні по футболу. Миколаїв, як один з великих робітничих центрів України, включено в розигриш по другій групі. В цю групу входять футбольні команди міст—Тирасполя, Вінниці, Краматорська, Кадіївки, Чернігова і Горлівки. Розигриш відбувається по олімпійській системі (команда, що програє—вибуває з змагань).

23 вересня футбольна команда Миколаєва виїхала на розигриш в Тирасполь. До складу команди ввійшли по більшості ігроки заводів ім. А. Марті і „61“. Миколаївська команда вийшла на стадіон Тирасполя в такому складі: Третяченко (вратар), С[illegible]чка, Гронін, Б[illegible]ов, Кушниренко Г., Новіков (захист), Міленін, Хесман, Дерначенко, Колбанов і Кушниренко (напад) у запасі були: Лазарев і Грушін.

Матч був цікавий і напруження. Це було 24 вересня. На початку першого хавтайма збірна міста Тирасполя енергійно натискувала на ворота Миколаєва. Але наш футбольний колектив хутко перебудував свою тактику гри—перейшла у рішучий наступ. Тепер уже цікава гра була майже ввесь час біля воріт команди Тирасполя. Перший хавтайм закінчився перемогою миколаївської команди: 2 : 0.

У другому хавтаймі команда Тирасполя одержує в свої ворота ще один гол. Також один гол у ворота Миколаєва забиває напад команди Тирасполя. Матч закінчився загальним рахунком гри 3 : 1 на користь Миколаєва.

Наша футбольна команда показала на Тираспольському стадіоні добру ініціативну гру. Але на цьому ніяк не можна заспокоюватися. Адже у полуфіналі 30 вересня доведеться зустрітися на миколаївському стадіоні з сильними футбольними колективами Донбасу. І незабаром, 6 жовтня—остання гра у фіналі вирішить питання—чи перейде футбольна команда Миколаєва в першу групу міст України (Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Сталіно) і чи доведеться в майбутньому році боротись за першість на Україні миколаївській футбольній команді з цими міцними командами України.

Терещенко.

Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 27.09.1935.

1/2 фіналу:
30.09, **Чернігів - Краматорськ - 0-7.**
Миколаїв - Костянтинівка - +:- (рахунок 4-5 анульовано, оскільки видалений за 2 хвилини до кінця матчу гравець гостей Кононенко відмовився залишити поле). Ст. ім. П.Постишева, суддя: Сиромятників (Харків).
«*Одержано телеграму від вищої ради фізкультури про те, що зб. команда Миколаєва грає 6 жовтня фінальний матч в Краматорську. Підсумок незакінченого матчу Миколаїв - Костянтинівка такий: команді Костянтинівки за антіфізкультурний проступок, за недисциплінованість і непокору судді - зараховано «поразку»*».
Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 6.10.1935.

«ПРО ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ КОНСТАНТИНІВКА - МИКОЛАЇВ
Постанова президії ВРФК при ЦВК УСРР від 3 жовтня 1935 року
«30 вересня, під час матчу Константинівка - Миколаїв, суддя тов.Сиромятніков (Харків) запропонував гравцеві Константинівки - тов. Кононенко, за нетактовну поведінку залишити поле.
Тов.Кононенко не лише відмовився залишити поле, а ще насміхався над суддею.
Капітан не допоміг судді й останній примушений був припинити матч на 2 хвилини до кінця при рахунку 5-4 на користь Константинівки.
Ведучи рішучу боротьбу за організованість, дисципліну в командах, проти виявів всякої брутальності й за безумовне підкорення всіх гравців суддям під час змагань, ВРФК засуджує цей випадок недисциплінованості й постановляє:
1. Зарахувати поразку в цьому матчі Константинівці, поскільки вона винна в тому, що матч не було закінчено.
2. Дискваліфікувати на один рік гравця тов. Кононенко за непідкорення вимогам судді на полі і за дезорганізацію всього матчу.
3. Оголосити догану капітану тов.Новікову за те, що не допоміг судді видалити тов.Кононенко.
4. Вказати судді тов.Сиромятнікову на те, що він не вжив всіх можливих заходів для видалення з поля тов. Кононенко і до такого заходу, як припинення гри треба підходили обережніше і лише в крайніх випадках.
5. Запропонувати Константинівській раді фізкультури обговорити на активі поведінку своїх гравців і провести серед них кращу виховну роботу.і піднести дисципліну на більшу височінь».
Газета «ГПО» Київ, 5.10.1935.

Фінал:
6, 7.10, **Краматорськ - Миколаїв - 1-1 в дод. час, - 2-0 (0-0, 0-0) в дод. час** (перегравання).
Миколаїв: Третяченко, Спичка, Гронин, Белов, Г.Кушниренко, Л.Новиков, Миленин, Хесман, П.Деркаченко, И.Колбанов, Д.Кушниренко, Лазарев, Грушин.
«*ЧЕТЫРЕ ЧАСА ИГРЫ.*
Финальная встреча на первенство Украины по второй группе Краматорск-Николаев проходила в упорной борьбе. Краматорск начал атаковать ворота противника и на второй минуте в воротах Николаева – мяч. В ответ на этот гол команда Николаева ответила резким нажимом и до перерыва вела игру, но не сумела использовать всех возможностей.
Лишь во второй половине николаевцам удалось забить ответный мяч. Игра приняла резкий характер, и судья удалил с поля левого полузащитника Краматорска.
До конца игры счет не изменился. Добавочные 30 минут также прошли без результата. Игра была переиграна.
Вторая игра сложилась в пользу Краматорска, и лишь благодаря прекрасной игре вратаря Николаева Третьяченко пришлось опять играть дополнительное время. В добавочные 30 минут команда Краматорска забила два мяча и ушла с поля победительницей со счетом 2-0».
Газета «Красный спорт» Москва, 17.10.1935.

Старожилы Краматорска не помнят подобной борьбы футбольных команд за победу. Обычно, за 90 минут игры одна из команд побеждает. Но финальная встреча сборных команд г. **Николаева и Краматорска** играющих во втором кругу на первенство Украины 1935 года, длилась два дня. 4 часа оба коллектива провели на поле в упорной борьбе.

Этот необычный матч начался 6 октября ровно в 4 часа дня. Решающую встречу пришло смотреть более 3 тысяч трудящихся

Первыми на поле выходят николаевцы в белой форме, а за ними—краматорцы в красных фуфайках и белых трусах. Быстро проходит выбор ворот, Игроки занимают свои места и игра начинается.

Через 2 3 минуты у ворот николаевцев создается замешательство. Центр нападения **Поповский** бьет по воротам и без промаха Мяч в сетке.

—Но вот николаевцы оживились и шли в решительное нападение. Они все ближе и ближе подходят к воротам краматорцев Но прекрасная защита—**Салтасецкий и Чингинов** бесподобно отражают нападение. Игра проходит с переменным нападением обоих команд. Первый хавтайм закончился со счетом 1: О в пользу Краматорска.

Во втором хавтайме николаевцы возобновляют атаку. Неправильным ударом они вышибли **Лисицкого**. Его заменяет запасный **Алексеев**, которого за грубость судья справедливо удаляет с поля.

А николаевцы „сидят на воротах" краматорцев. Они напрягают все силы и не даром. Четким ударом центр нападения забивает первый гол Счет 1 : 1.

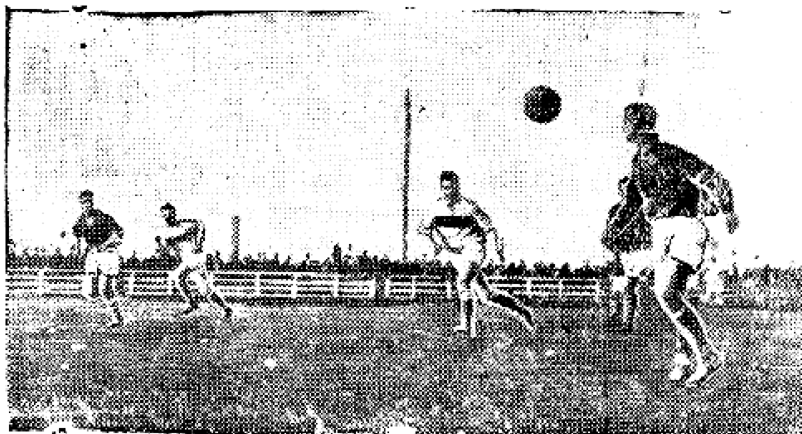

Краматорцы переходят в стремительное нападение но раздался свисток судьи. Время истекло, а победителя нет

Дополнительные 15 минут не приносят никакого изменения. Снова играют 15 минут—и снова безрезультатно. Игра переносится на 7 октября.

***

Команда Краматорска выходит на поле в несколько обновленном составе. В нападении место Навгородского занял Молчанов, левого крайнего полузащиты—Коростылев.

И на этот раз краматорцы начали энергичное нападение. Первые 45 минут игра происходила буквально у ворот николаевцев. Во втором хавтайме темп игры еще больше усиливается но снова безрезультатно. Опять дается дополнительное время — 15 минут. Результата нет. Играют вторые 15 минут краматорцы крепким кольцом сжимают команду николаевцев у их ворот. Удар за ударом по воротам. И вот с подачи Поповского левый крайний Сологуб бьет по воротам и мяч в сетке. Николаевцы растерялись, краматорцы усиливают нападение и Молчанов забивает второй гол. Счет 2 : 0.

До конца игры осталось 8 минут. Краматорцы еще более усиливают нападение но увеличить счет не удалось.

Главный судья—председатель футбольной секции ВСФК Украины тов. Космачев от имени ВСФК вручает приз краматорцам—победителям второго круга: монумент физкультурника и грамоту. Публика тепло провожает победителей.

* * *

В беседе с нашим сотрудником председатель футбольной секции ВСФК тов. Космачев дал следующую оценку команде Краматорска.

—Состав подобран не плохой. Хорошей игрой выделяются Поповский, Салтасецкий, Татаренко и Беспаленко. Они имеют все предпосылки стать игроками Но команда имеет много серьезных недостатков главный из них „Верховая" игра. Это—игра давно отжившая „Верховая" игра ненужная затрата энергии и времени. Сказывается отсутствие тренировки. В игре нет тактики, капитан команды в игре коллективом совсем не руководит.

Победителя второго круга—краматорцы входят в число команд первого круга Украины. В будущем году краматорцам предстоит встретиться со сборными командами Киева, Харькова, Днепропетровска и Одессы. К этим встречам надо серьезно и упорно готовиться каждому игроку и в целом коллективу.

М. МАКАРЧУК.

Газета «Краматорская правда» Краматорськ, 9.10.1935.

<u>3 група</u>, 24.09-22.10:
1/4 фіналу:
24.09, **Житомир - Кам'янець-Подільський** (неявка) **- +:-. Луганськ - Кам'янське - 3-1. Запоріжжя - Херсон - 4-0.**

24 вересня на стадіоні міськради фізкультури відбувся футбольний матч на першість України. Грали збірні команди **Запоріжжя та Херсона.**

До складу Запорізької команди увійшли т. т. **Блюм, Прятко, Путко, Ушкалов, Мезенцов, Кіріченко, Мозолевський та Хміров.**

Майже весь час гра відбувалася з перевагою Запорізької команди, яка показала добру зіграність та згуртованість. Особливо треба відзначити високий клас гри т. т. Ушкалова, Прятка, Рикуна та Кіріченка.

Матч закінчився рахунком 4:0 на користь **Запоріжжя.**

На стадіоні підчас гри було близько 6 тисяч глядачів.

Газета «Червоне Запоріжжя» Запоріжжя, 26.09.1935.

Полтава - Кривий Ріг - 2-7.

Сьогодні на стадіоні МРФК відбудеться футбольний матч між збірними командами Кривого Рогу та Полтави. Цей матч провадиться в плані розигришу першості по футболу на Україні.

Газета «Більшовик Полтавщини» Полтава, 24.09.1935.

1/2 фіналу:
30.09, **Запоріжжя - Кривий Ріг - 5-3.**

КРИВИЙ-РІГ— ЗАПОРІЖЖЯ

30 вересня на міському стадіоні відбувся футбольний матч між збірними командами Кривого Рогу і Запоріжжя. Як відомо, обидві команди вийшли переможцями у першому турі розиграшу на першість України (Запоріжжя—Херсон 4:0 і Кривий Ріг—Полтава 7:2). Тимто зустріч Запоріжжя з Кривим Рогом являла собою великий інтерес.

Збірна команда Запоріжжя виступила у складі: воротар Близнюк (Запоріжсталь), захист Прятко (паровозо ремонтний), Єфремов (завод № 29), напівзахист Ушкалов (паровозо - ремонтний), Курченко (завод № 29) і Шереметев (Запоріжсталь). Напад Хмиров, Мозолевський, Кіріченко, Білан і Рисун (паровозо-ремонтний завод).

Гра почалася в дещо стриманому темпі. Здавалося, що обидві команди взаємно намацували сили супротивника, щоб виявити найдошкульніші місця. Але вже на 7 хвилині запоріжці атакують ворота Кривого Рогу Криворіжці також жвавішають і утворюють, своєю чергою, утруднений стан біля воріт Запоріжжя.

На 20 хвилині біля воріт Кривого Рогу—гострий момент. Сильним ударом на відстані близько 20 метрів Ушкалов посилає до воріт Запоріжжя перший м'яч.

Криворіжці сповнені прагнення дати відвітний м'яч. І на 24 хвилині б'еться одинадцятиметровий удар.

Рахунок 1:1. Обидві команди з перемінним успіхом ведуть гру і нерідко розигрують непогані комбінації. Зрештою, на 34 хвилині, наслідком одної із таких комбінацій до воріт Запоріжжя потрапляє другий м'яч.

Дальші спроби запорізького нападу сквитати рахунок не мали успіху. Перша половина гри закінчилася із рахунком 2:1 на користь Кривого Рогу.

У другій половині запоріжці відразу взяли ініціативу до своїх рук. П'ятірка запорізького нападу не раз утворювала біля воріт криворіжці в небезпечні момен ти. Це примушувало стійкий захист криворізької команди вчасно вживати потрібні заходи.

На 22 хвилині з одинадцятиметрового удару напівправий Остапець (завод №29), який замінив Білана, забиває у ворота Кривого Рогу м'яч під саму штангу.

М'яч на центрі. Проте, вже рівно за півхвилини він, наслідком стремительного натиску Запоріжжя від сильного удару Кіріченка, знову потрапляє до воріт Кривого Рогу.

Криворіжці трохи приголомшені. Швидкими проривами вони намагаються сквитати рахунок. Це їм незабаром і щастить. Наслідком одного з таких проривів запоріжці дістають у свої ворота третій м'яч.

Гра стає все напруженішою. Обидві команди прагнуть домогтися перемоги. Зрештою, на 42 хвилині правий нападник Хмиров успішно використав вигідний момент і надіслав до воріт Кривого Рогу четвертий м'яч. А за дві хвилини криворіжці, що запекло оборонялись, допустили неправильний прийом на штрафному майданці. І напівправий Остапець з одинадцяти метрів чудовим ударом вбив у ворота Кривого Рогу п'ятий і останній м'яч.

Гра закінчилася з рахунком 5:3 на користь Запоріжжя.

Слід відзначити непогану гру криворізького нападу. Збірна команда Кривого Рогу являла собою досить сильного супротивника. Перемогу запорізької команди слід розцінювати, як наслідок значно піднесеного класу гри запорізьких футболістів.

Газета «Червоне Запоріжжя» Запоріжжя, 2.10.1935.

Луганськ - Житомир - 5-0.

Луганск--Житомир

По Украине сейчас проходит розыгрыш первенства по футболу между сборными командами городов. Сборная футбольная команда Луганска имела уже встречу со сборной Каменского (24 сентября), выиграв со счетом 3 : 1. 30 сентября она встретилась со сборной Житомира.

Встреча со сборной Житомира привлекла массу зрителей.

В первом тайме луганчане послали в ворота гостей два мяча. Во втором тайме—еще три мяча. Общий счет 5 : 0 в пользу Луганска.

Житомирскую команду спасал голкипер, которому луганчане не давали отдыха. В луганской прекрасно играли левый и правый край, полузащита, центр хавбека. Многих интересных моментов у ворот гостей луганчане не сумели использовать— „мазали" центр и левое нападение.

Газета «Луганская правда» Луганськ, 2.10.1935.

Фінал:
6, 18.10, **Луганськ - Запоріжжя - 2-1** (результат матчу анульовано, в складі Луганська грав воротар Павлов, який цього року виступав за Кадіївку), **- 3-1** (перегравання).
Луганск: Василий Гребенюк, Павел Свидинский, Николай Николаевич Морозов, Григорий Носко, Георгій Мазанов, Николай Красюк, Михаил Сухарев, Петр Юрченко, Петр Буянов, Владимир Мовчан, Николай Локотош, Семен Бровченко, Михаил Цофнес, тренер Иван Макарович Кладько.

Хорошо идет в третьем круге розыгрыша первенства Украины луганская команда. Она выиграла матчи у Каменского, **Житомира и Запорожья. Последний матч, состоявшийся 6 октября, закончился с результатом 2:1 в пользу Луганска.**

Газета «Социалистический Донбасс» Донецьк, 9.10.1935

ЗАПОРІЖЖЯ—ЛУГАНСЬК

Сьогодні, 18 жовтня, на стадіоні міської ради фізкультури збірна команда **Запоріжжя** зустрінеться з сильнішою командою України збірною **Луганська.** Розигрується першість України і право на участь в другому турі гри сильніших команд Союзу.

Розигрується ця першість між **Запоріжжям і Луганськом** вдруге. Перший раз команди зустрілися в **Луганськомy 6 жовтня. Луганці** перемогли, зігравши 1:2 на їхню користь. Але виявилось, що воротарем у луганців грав т. **Павлов,** гравець **Кадіївки.** Запоріжці опротестували наслідки зустрічі і Вища рада фізкультури УСРР ухвалила: матч переграти на Запорізькому полі.

Газета «Червоне Запоріжжя» Запоріжжя, 18.10.1935.

«ПЕРВЕНСТВО ЗАВОЕВАЛИ КОМАНДЫ ДОНБАССА.
Закончился розыгрыш футбольного первенства Украины по командам второй и третьей группы. Победителями вышли донецкие команды.
Краматорские футболисты встретились с командами Кадиевки, Константиновки, Чернигова, Николаева, выиграв все матчи. Команда Краматорска завоевала первое место среди команд второй группы и переведена в первую группу. В будущем году предстоят интересные встречи Краматорска с Киевом, Харьковом, Одессой, Днепропетровском.
Луганчане завоевали первенство среди команд третьего класса».

Газета «Социалистический Донбасс» Донецьк, 12.10.1935.

20.10, **Дніпропетровськ - Київ - 3-3 (1-1).**

Ударом по м'ячу центр київського нападу Комаров відкриває матч. М'яч іде лівому крайньому Махині, але на чеку Гребер і гра переходить на бік киян.

З перших хвилин дніпропетровці рішуче атакують київські ворота, але на варті і київський захист. Правим краєм дніпропетровці прориваються до воріт Київа, м'яч іде в центр і **Лайко** сильним **ударом** б'є по голу. **Ідзковський** приймає небезпечний м'яч. Через кілька хвилин дніпропетровський напад знову заволодіває м'ячем. Лівий захисник, рятуючись від голу, відсилає м'яч в аут. Це дає право дніпропетровцям бити угловий штрафний удар. **Корнілов** не добиває до центру і м'яч, перехоплений **Тютчевим** (Київ), летить геть від воріт.

Протягом деякого часу кияни більше грають центром, бо гра крайніх **Махині** і особливо **Гончаренка** паралізується півзахисниками **Гребером і Старостіним.** Особливо наполегливий, як і завжди, центр київського нападу **Комаров.** Ось він обводить півзахист і проривається до воріт. **Алексопольський** затиснутий нападом. М'яч перехоплює **Маховський,** але він летить в аут. Гончаренко невдало подає корнер.

На 25 хвилині, одержавши м'яч від Гребера, **Курчанінов** проривається до воріт. Далеко позаду залишились київські захисники. Воротар чекає небезпечного м'яча. Але м'яч, підгонюваний вітром, уходить в аут раніш, ніж Курчанінов встигає його наздогнати. Рівно через хвилину дніпропетровці щільно підходять до київських воріт. У захисника **Кліменка** ділема: або пробити кільця нападу, або віддати м'яч своєму воротарю в руки. Ідзковський не витримує напруження і кидається на м'яч, і в цей час... Кліменко відсилає м'яч Ідзковському, якого на місці уже не було. М'яч повільно котиться у відкриті ворота. Рахунок 1:0.

Від першої невдачі київська команда не розгублюється. За три хвилини, скориставшись з того, що дніпропетровський воротар Маховський, рятуючи аут, залишив ворота, правий інсайд **Балашін** вміло відбирає м'яч і зрівнює рахунок.

Момент футбольної гри збірних команд Київ—Дніпропетровськ.

У другому таймі у дніпропетровців в нападі сталися зміни, замість вибувшого **Кривошеєва** лівим півсереднім переходить Белий, а його місце заступає **Бородін.** У киян замість Ідзковського виходить **Поталов,** який з великою майстерністю захищає ворота.

Повільність гри перших хвилин змінюється бурхливим темпом. На четвертій хвилині Комаров майстерним ударом забив другий гол у ворота Дніпропетровська. На тринадцятій хвилині **Кузьменко** з 20 метрового штрафного удару забиває третій гол.

Але все частіше і частіше біля воріт Києва господарює дніпропетровський напад. Щоб не дати Бородіну ударити по голу, Кліменко збиває його з ніг, за що суддя присуджує пенальті. Б'є Гребер. З математичною точністю м'яч проходить у верхній правий кут. Рахунок 2:3.

До кінця гри залишилось 15 хвилин. Гра стає ще більш цікавою, одна комбінація змінюється другою. М'яч блискавично летить від Лайка до Корнілова, від Корнілова до Белого, від Белого до Бородіна. М'яч знову у **Белого,** він піднімає його, як загрозу, над воротами і **Лайко** грудьми вносить м'яч в сітку.

Рахунок зрівняно. Змінити його до кінця тайму так і не вдалося ні киянам, ні дніпропетровцям. Матч рівних закінчився. Перемогли обидві команди, які продемонстрували високий клас футбольного мистецтва.

Чітко, бездоганно, на високому культурному рівні провів матч суддя тов. **Ордін.**

Так закінчилась ця, безперечно, найцікавіша в сезоні, зустріч збірних команд міст **Києва і Дніпропетровська** на футбольну першість України.

БЕК.

Газета «Більшовицька зміна» Дніпро, 22.10.1935.

Вчорашній матч показав всі хиби збірної Запоріжжя.

Ясно, для того, щоб мати справді сильну команду, здатну з успіхом виступати, треба мати стабільний склад ігроків, які б регулярно тренірувалися, вивчали комбінації, техніку гри, мали певну систему.

А цього як раз і бракує команді Запоріжжя.

По-перше— склад команди. За час гри він змінювався двічі. Міняли правого інсайда — Железняка, міняли правого крайнього—Хмирьова. Вже це само свідчить про несерйозне ставлення міськради фізкультури до складу збірної.

А тепер про самий матч. Запоріжці грали з волею до перемоги, але весь темп, вся завзятість сходила на нівець через те, що м'яч гроки ганяли по полю, били навманя, аби подальше від себе. Особливо в цьому позначилися хавбеки. Не почувалося ніякого зв'язку між нападом і захистом.

Першими відкрили рахунок луганчани. І до кінця першої половини гри вони не пропустили жодного м'яча в свої ворота.

Друга половина гри розпочалася натиском запоріжців, який вивершився випадковим голом, що зрівняв рахунок. Луганчани натискують. Раз-у-раз правий край гостей підходе під самі ворота, але м'яч весь час йде мимо. Прекрасно грає права сторона луганчан, яка не дає ніякої можливості запоріжцям зробити якісь комбінації.

На цьому закінчується друга половина гри. Але за правилами, коли грають на першість по очковій системі, при нічиій. Матч продовжується ще 30 хвилин.

Гру починають знову. Сильний натиск луганчан продовжується і він не проходе без успіху. З точної подачі правого краю лівий інсай головою б'є м'яч в куток. Воротар не бере. 2:1.

Запоріжці розгублюються і через короткий час одержують ще один гол.

Матч закінчився з рахунком 3:1 на користь Луганська. Запоріжжя програло першість по своєму класу, на розигриші футбольної першості України. **К. Тан.**

Газета «Червоне Запоріжжя» Запоріжжя, 23.10.1935.

«НОВИЙ КАЛЕНДАР ФУТБОЛЬНОЇ ПЕРШОСТІ

«Теплі сонячні дні дають можливість бесперебійно проводити календар футбольної першості України 1935 р.

Розигри по другій групі закінчено повністю.

В фіналі зустрілися команди Краматорської і Миколаєва. Гра проходила дуже напружено. Виявились рівні сили команд.

Атаки обох команд за півтори години гри не дали ніяких результатів.

Друга гра проходила з ще більшим напруженням у впертій боротьбі, і лише на прикінці других додаткових 15 хвилин, команда Краматорська забила у ворота Миколаєва підряд два м'ячі, чим і одержала право на перехід до першої групм міст України. Команда Краматорської одержала іменний приз ВРФК УСРР і грамоту.

В півфіналі команда Запоріжжя виграла у криворізьців і Луганськ у Житомира.

У фіналі Луганськ виграв у Запоріжжя, але ця перемога не була зарахована, тому що за Луганськ грав воротар Кадієвки, який вже брав участь у календарі за Кадіївку в попередніх матчах. Ця поразка Луганську не зарахована, а лише накладено дисциплінарне стягнення на луганську організацію і на гравця Кадієвки. Крім того, вирішено переграти цей матч на полі Запоріжжя, на чому настоювала запорізька фізкультурна організація. Ця зустріч відбудеться 18 жовтня і остаточно вирішіть першість по третій групі.

Трохи гірше стоїть справа з календарем по першій групі.

Спочатку було вирішено ряд матчів по лінії календаря України «Динамо», зарахувати одночасно і по лінії першості України, що провадить ВРФК УСРР. Проте, ряд матчів приніс багато несподіваностей. Так, матч динамовських команд Києва і Дніпропетровська був припинений Іосілевичем (Харків) в наслідок конфлікту, що він припустив на полі між командами. …

ВРФК УСРР ухвалила спеціальне рішення по зазначених конфліктах і намітила календар з самостійним заліком тільки по лінії ВРФК УСРР між містами: Київ, Харків, Сталіно, Одеса і Дніпропетровськ.

Календар побудований так, що кожне місто матиме по дві гри - на своєму і на чужих полях.

З метою проведення в Донбасі найбільш цікавих зразкових матчів, гри між командами Сталіно з Києвом і Харковим призначено в Сталіно.

Газета «Фізкультурник Дніпропетровщини» Дніпро, 18.10.1935.

КАЛЕНДАР ТАКИЙ:

12 жовтня Сталіно - Одеса в Одесі; 14 жовтня Харків - Київ грають в Києві; Дніпропетровськ - Одеса в Одесі; 18 жовтня - Харків - Одеса - в Харкові; 20 жовтня Київ - Дніпропетровськ в Дніпропетровську; 24 жовтня - Харків - Сталіно в Сталіно; 26 жовтня - Одеса - Київ в Києві; 30 жовтня - Харків - Дніпропетровськ в Харкові; і Київ - Сталіно в Сталіно; 6 листопада - Сталіно - Дніпропетровськ в Дніпропетровську».

Газета «ГПО» Київ, 11.10.1935.

Первое место на Украине по третьему классу

Сборная команда Луганска приняла участие в розыгрыше первенства Украины по футболу. Игра проходила по олимпийской системе (побежденная команда выбывает из числа участников). Поэтому луганчане, не имевшие ни одного поражения, вышли в финал. После победы над командами Каменского и Житомира нашим футболистам пришлось играть с командой Запорожья.

6 октября на стадионе имени Ленина, переполненном до отказа зрителями, встретились футболисты двух промышленных центров Украины.

На зеленое поле вышли гости в белых майках и луганчане— в красных. Капитаны команд здороваются с судьей —тов. Бляхом, заместителем председателя Высшего Совета физкультуры Украины. Гости преподносят хозяевам поля букет цветов. После „торжественной части" игроки приступают к „деловой работе".

С первых же минут игроки взяли стремительный темп. Мяч молниеносно переходит от одних ворот к другим.

Первые десять минут белые майки все чаще прорываются к воротам луганчан. В суматохе луганский вратарь Михайлов не замечает, как с расстояния одного метра левый край Запорожья бьет мяч головой. Раздается свисток судьи. Первый гол!

После этого игра принимает иной оборот. Луганчане стремительно рвутся к воротам гостей. Чаще и чаще запорожскому вратарю приходится брать мячи. И в последние минуты тайма бек гостей касается рукой мяча. Судья дает пенальти. Луганчанин Цофнос слабым ударом посылает мяч в сетку. Счет 1:1.

После перерыва игра проходит в такой же напряженной борьбе, как и в первом тайме. Обе команды стремятся изменить счет. Десятки труднейших мячей берет луганский вратарь. Проходит 45 мин. Счет не изменяется. Судья решает дать добавочное время—15 минут. Но и за эти четверть часа счет также не изменяется. Еще 15 минут. Зрители с огромным вниманием следят за каждым движением игроков, за каждым взлетом и падением мяча. Проходит 10 минут. Луганчане у ворот противника. Вдруг срываются рукоплескания. Мяч —в воротах запорожцев. Игра оканчивается победой наших футболистов со счетом 2:1.

Тов. БЛЯХ, судивший этот матч, в беседе с сотрудником „Луганской правды" заявил следующее:

— Я не думал, что в Луганске есть такая сильная футбольная команда. В матче с Запорожьем она показала свою силу. Но следует, однако, заметить, что команда имеет целый ряд технических недостатков. Игра ведется верхними пасами, комбинации, прекрасно начатые в центре поля, рушатся у ворот противника. Луганчанам следует работать над повышением своей техники.

Из игроков команды Луганска особенно следует отметить вратаря МИХАЙЛОВА, центр—хавбека КЛАДЬКО, а также правую сторону нападения— СУДАРЕВА и ЮРЧЕНКО.

Газета «Луганская правда» Луганськ, 8.10.1935.

«*Проведення календарів щорічних першостей футболу по лінії ВРФК та укрради «Динамо» в цьому році збіглося в строках. ВРФК і укррада «Динамо» вимушені були, через проведення цілої низки попередніх змагань, почати свої календарі тільки наприкінці вересня.*

Зважаючи на те, шо в цьому році успішно пройшла першість профспілок, де брав участь ряд міст України і профспілковими командами, а також, що в більшості міст України склад збірних команд укомплектований переважно футболістами-динамовцями, ВРФК і укррада «Динамо» провадять спільний календар, зараховуючи ряд ігор, як по першості ВРФК, так і по лінії «Динамо».

До одночасного спільного заліку віднесено такі гри між командами Динамо»: 24 вересня Київ - Сталіно в Києві; 27 вересня Сталіно - Одеса в Одесі; 30 вересня Дніпропетровськ - Сталіно в Сталіно; 30 вересня Київ - Одеса в Одесі; 5 жовтня Дніпропетровськ - Київ в Києві; 11 жовтня Одеса - Дніпропетровськ в Києві.

До заліку тільки по лінії «Динамо» призначені такі гри команд «Динамо»: 24 вересня Харків - Дніпропетровськ в Дніпропетровську; 3 жовтня Харків - Сталіно в Сталіно; 6 жовтня Одеса - Харків в Києві; 12 жовтня Харків - Київ в Києві.

І нарешті, з заліком тільки по першості України лінією ВРФК призначено гри між збірними командами міст: 14 жовтня Київ - Харків в Києві; 18 жовтня Одеса - Харків в Харкові; 24 жовтня Харків - Сталіно в Сталіно; 27 жовтня Дніпропетровськ - Харків в Дніпропетровську.

… Дуже жалко, при великій кількості глядачів проходять гри по другій і третій групах, де календар проводиться по «олімпійській» системі заліку.

Проведені гри дали такі результати:

2 ГРУПА.
ПЕРШИЙ КРУГ 24 ВЕРЕСНЯ.
Миколаїв – Тирасполь 3-1 на користь Миколаєва. Грали в Тирасполі. Гру судив т.Кулінець (Одеса).
Вінниця – Константинівка 8-1 на користь Константинівки. Грали в Константинівці. Судив т.Сошенко (Харків).
Краматорська – Кадієвка 1-0 на користь Краматорської. Грали в Краматорській. Судив т.Яіцький (Харків).
Чернігів одержав право на півфінал через неявку Горлівки.
ПІВФІНАЛ 30 ВЕРЕСНЯ.
Матч Миколаїв – Константинівка зарахований на користь Миколаєва. Грали в Миколаєві. Матч судив т.Сиромятников (Харків).
Матч Краматорська – Чернігів 7-0 на користь Краматорської. Грали в Чернігові. Матч судив т.Соколов (Київ).
3 ГРУПА.
ПЕРШИЙ КРУГ 24 ВЕРЕСНЯ
Запоріжжя - Херсон 4-0 на користь Запоріжжя. Грали в Запоріжжі. Судив т.Левітін (Харків).
Кривий Ріг - Полтава 7-2 на користь Кривого Рогу. Грали в Полтаві. Судив т.Піскун (Київ).
Кам'янське - Луганськ 3-1 на користь Луганська. Грали в Луганську. Судив т.Левін (Харків).
Житомир одержав право на півфінал через неявку Кам'янець-Подільська.
ПІВФІНАЛ 30 ВЕРЕСНЯ
Запоріжжя - Кривий Ріг 5-3 на користь Запоріжжя. Грали в Запоріжжі. Суддя т Кривошеєв (Дніпропетровськ).
Луганськ - Житомир 5-0 на користь Луганська. Грали в Луганську. Судив т.Грицюк (Харків).
Фінальні зустрічі по другій і третій групах відбудуться 6 жовтня».

Газета «ГПО» Київ, 5.10.1935.

ЗБІРНА УРСР (УСРР).

І так, починаємо все по порядку. Спочатку я планував книгу лише по збірній нашої республіки, але відсутність 100 % впевненості, де збірна республіки, міста чи регіону, спонукали мене просто викласти зібраний матеріал, а Ви самі вирішуйте, коли був перший матч нашої збірної та де яка збірна.

1923

У Державному архіві Харківської області зберігся, мабуть, найбільш ранній склад збірної України на папері - 1923 р. на гру з Південним-Сходом Росії у Ростові.

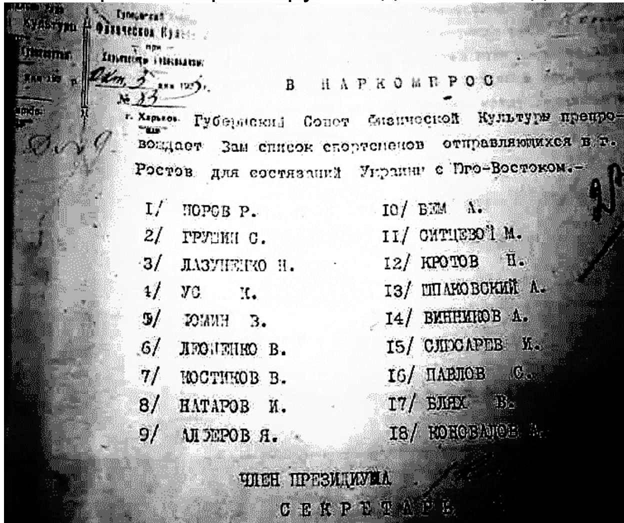

В НАРКОМПРОС

Губернский Совет Физической Культуры препровождает Вам список спортсменов отправляющихся в г. Ростов для состязаний Украины с Юго-Востоком.-

1/ ПОРОВ Р.	10/ БЕМ А.
2/ ГРУШИН С.	11/ СИТЦЕВОЙ М.
3/ ЛАЗУНЕНКО Н.	12/ КРОТОВ Н.
4/ УС К.	13/ ШПАКОВСКИЙ А.
5/ ЮМИН З.	14/ ВИННИКОВ А.
6/ ЛЮЛЕНКО В.	15/ СЛЮСАРЕВ И.
7/ КОСТИКОВ В.	16/ ПАВЛОВ С.
8/ НАТАРОВ И.	17/ БЛЯХ В.
9/ АЛФЕРОВ Я.	18/ КОНОВАЛОВ А.

ЧЛЕН ПРЕЗИДИУМА

СЕКРЕТАРЬ

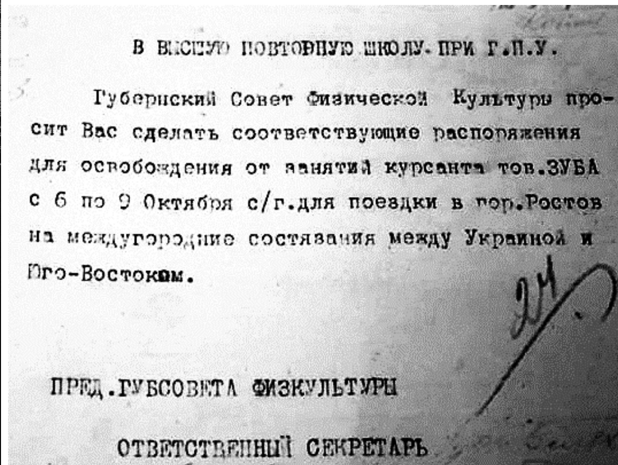

В ВЫСШУЮ ПОВТОРНУЮ ШКОЛУ ПРИ Г.П.У.

Губернский Совет Физической Культуры просит Вас сделать соответствующие распоряжения для освобождения от занятий курсанта тов. ЗУБА с 6 по 9 Октября с/г. для поездки в гор. Ростов на междугородние состязания между Украиной и Юго-Востоком.

ПРЕД. ГУБСОВЕТА ФИЗКУЛЬТУРЫ

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ

1924

Игроки Сборной Украины уже прибыли в Харьков и с 3 мая с 10 ч. утра начинается предварительная продажа билетов на 1-й матч—Сборная УССР — Сборная Харьков—4 мая—в следующих местах:

1) Сумская 6, магазин «Юн. Спартак».
2) Екатеринославская 26, магазин Гарагули.
3) Завод Х.П.З. (у входа)—с 11 час. утра до 5 час. дня.
4) Москалевка 57 (на площ. Балабан. с 4 час. дня.

Получена телеграмма о прибытии Германии. Предварительная продажа билетов в тех же местах начинается 5 мая.

Начало матча Сборная УССР — Сборная Харьков—4мая в 5 час. дня.

Вторник, 6 мая—в 5½ час. дня на пл. Саде—матч—Сборная УССР—Штурм.

СБОРНАЯ УКРАИНЫ—СБОРНАЯ ХАРЬКОВ.

Матч сборной футбольной команды УССР против сборной команды Харькова, состоявшийся 4-го мая, явился триумфальным выступлением последней и показал насколько, с одной стороны, неправильно составлена сборная УССР, а с другой, как много значит излишняя уверенность игроков УССР в победе, приведшая в итоге к поражению.

Показателен не столько самый результат победы (3:2), сколько характер игры обеих команд. Несмотря на то, что сборная Харьков лучших своих игроков отдала в сборную УССР, она показала класс игры, на много лучший игры сборной УССР, наседая на ворота своих противников большую часть матча.

В Харьковской сборной выше всякой похвалы играла полузащита—Капустин, Винников и Ус, прекрасно помогая своему нападению и не давая хода нападению сборной Украины.

СБОРНАЯ УССР—ШТУРМ.

Сегодня в 5½ час. вечера на площадке быв. Гельфериха Саде состоится матч между сборной УССР и лучшей командой города Харькова Штурм.

Газети «Харьковский пролетарий» Харків, 4 та 6.05.1924.

4.05, **УСРР** (до 30 січня 1937 - Українська Соціалістиична Радянська Республіка (вперше зібрання, як збірна всієї республіки, а не одного міста чи регіону) **- Харків - 2-3 (1-3)**, Харків, спортмайданчик ім. Спартака, голи: Натаров (28), Шпаковський (52) - Ситцевий (11, пен.), Алфьоров (15), .?. (.?., пен.)
УСРР: Борис Войтенко (Миколаїв) (Рукавіцин (Харків) 46); Петро Роман (Одеса), Володимир Грушин (Миколаїв); Василь Котов (Одеса), Володимир Фомін, Іван Привалов (обоє - Харків); Арон Коген (Одеса), Олександр Шпаковський, Іван Натаров, Микола Кротов (в кінці 1-го тайму став у ворота через травму Войтенка і пропустив гол з пенальті), (всі - Харків), Валентин Прокоф'єв (Одесса).

Харків: Роман Норов; Михайло Роматовський, Костянтин Фомін; Костянтин Ус, Микола Капустін, Ванников; Костіков, Ситцевий, Петро Міщенко, Яків Алфьоров, Микола Казаков.

Войтенко

Грушин

Роман

Котов

Привалов

Вол.Фомін

Коген

Кротов

Натаров

Прокоф'єв

Шпаковський

Сборная Украины – Сборная Харьков.

4 мая впервые на Украине Сборная У. С. С. Р. встретилась со Сборной Харькова и к общему удивлению Харьковцы выиграли у Сборной Украины со счетом 3 : 2.

Главной причиной поражения Украины надо считать несыгранность команды и отсутствие какой либо системы и тактики игры. Сборная Харькова, наоборот, играла с редким воодушевлением, энергией и под'емом.

Состав Украины: Войтенко (Николаев); Роман (Одесса), Грушин; Привалов, Фомин В. (все Харьков), Котов; Коген (Одесса), Шпаковский, Натаров, Кротов (Харьков) и Прокофьев (Одесса).

От Харькова выступали: Норов; Роматовский, Фомин К.; Винников, Капустин Н., Ус; Костиков, Ситцевой, Мищенко, Алферов, Казаков.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 5-6, 1924.

-НАЯ УКРАИНЫ—СБОРНАЯ ХАРЬКОВА.

Приезд сборной рабочей команды Германии несколько задержался: получены сведения, что она приедет в Харьков только 18-го мая.

И это—лучше; сборная Украины, на долю которой выпала честь впервые, с момента появления футбола в России выступать на международном матче, успеет подтренироваться и подготовить свои силы к встрече с Германией.

А подтренироваться ей следует очень и очень; матч-тренировка со сборной Харькова 4-го мая бесспорно доказал это: имея перед собой противника, безусловно, далеко не такого сильного, как Германия—она все же принуждена была уйти с поля с поражением.

Матч начался при следующем составе сторон: Сборная Украины—Войтенко (Николаев), Роман (Одесса), Грушин (Харьков); Котов (Одесса), В. Фомин, Привалов (Харьков); Коген (Одесса), Шпаковский, Натаров, Кротов (все—Харьков), Прокофьев (Одесса). Сборная Харькова: Норов, Романтовский, К. Фомин; Ус, Капустин, Винников; Костиков, Ситцевой, Мищенко, Алферов, Казаков.

С первых же минут игры, Харьков сильно прижал сборную Украины и к середины первого хавтайма, в сетке последней, уже было 2 мяча, красиво проведенные Ситцевым и Алферовым. Игра линии нападения сборной Украины никак не налаживалась: края не могли связаться с инсайдами, центральная тройка целиком была не на своих местах: правый инсайд Натаров играл в центре, центр—Шпаковский—на месте правого инсайда, Кротов, выступавший в прошлом году на месте центрального хавбэка,—на месте левого инсайда. Понятно, что при таком положении, трудно было что-нибудь сделать, особенно после «зимней спячки». Однако, 2 голя в ворота сборной Украины заставили ее линию нападения поднажать: в результате—красивый ответный голь в ворота Харькова, забитый Натаровым головой с подачи левой стороны.

Дальше сборной Украины не повезло: ее голькипер Войтенко столкнулся с прорвавшимся к голю Казаковым и это «столкновение», пожалуй, решило всю игру; прежде всего, рефери Левитин назначил за него пенальный и мяч в третий раз припечатался к сетке сборной Украины; во-вторых—Войтенко ушел с поля с вывихом плеча, кстати сказать, тут-же, на месте вправленным находившимися на площадке врачами Бляхом и Рябовым. В голь встал Кротов; линия нападения была разорвана.

Первый хавтайм и кончился со счетом 3:1 в пользу Харькова.

Во втором хавтайме сборная Украины подтянулась: игроки оценили положение поля, познакомились друг с другом и повели уже деятельное нападение. В голь сборной был поставлен Рукавицын, Кротов вернулся в нападение. И все же выравнить счета ей уже не удалось: матч закончился победой Харькова со счетом 3:2.

В харьковской сборной очень хорошую игру показали: Фомин К., Капустин, Винников, Казаков, Мищенко и Ситцевой.

Матч хорошо и стройно судил Левитин. Даже иной раз слишком строго: нам представляется, что не следует бить, например, фола, раз команде, сделавшей проступок, это приносит пользу; нельзя было и по «формальным причинам» не допускать замены выбывшего гелькипера, раз речь идет не о «лиговом» матче, а о матче-тренировке.

Е. Л.

Газета «Коммунист» Харків, 6.05.1924.

«Футбол. Сборная Украины - Сборная Харькова - 2-3.

Матч привлек громадное количество публики, пришедшей на первое боевое крещение сборной Украины.

Сборная выходит к началу хавтайма с 9-ю игроками; немного позже подоспевают опоздавшие.

Игра сразу переносится на сторону сб. Украины. На 11-й минуте Харьков вбивает первый гол Украине.

На 15-й минуте Украина получает второй гол.

На 28-й минуте центр нападения Украины, Натаров, головой вбивает Харькову красивый мяч через выскочившего вратаря.

К концу хавтайма левый край Харькова, Казаков, прорывается к полю Украины. Вратарь Войтенко бросается ему в ноги. В результате Войтенко уносят с вывихнутой рукой.

Судья почему-то решает бить Украине «пенальти». Вместо выбывшего Войтенко на ворота становится Кротов. Забитым с «пенальти» мячом заканчивается первый хавтайм.

Второй хавтайм Украина начинает в расстроенном составе. Левая связка - Кротов - на голу. Линия нападения сильно ослаблена его уходом. Все-таки сборная не дрейфит. На 7-й мин. красивый мяч вносит в ворота Харькова Шпаковский.

На 15-й мин. по соглашению с футбольной лигой сб. Украины получает нового вратаря Рукавицына. Игра ведется дальше оживленным темпом, переходя от ворот к воротам, и заканчивается без новых мячей.

Общий счет 3-2 в пользу Харькова. Такой результат не показывает истинного соотношения сил, но лишний раз подтверждает, как много значит единство в игре. Сб. Харькова играла с колоссальным подъемом. В команде сб. Украины не чувствовалось единства.
Линия нападения Украины еще не вполне сыгралась. Центральная тройка - Кротов, Натаров, Шпаковский - нам достаточно известны. Левый край Прокофьев (Одесса), обладает быстрым бегом, хорошей подачей, но проявляет какую-то вялость; нет напористости. По этому матчу высказать окончательное суждение о его игре трудно.
Правый край, Коген (Одесса), пока игры совершенно не показал. Полузащита играла прилично. Задний защитник Роман (Одесса) осторожный, расчетливый игрок.
Матч с Харьковом показал, что сб. Украины надо еще над собой поработать».

Газета «Пролетарий» Харків, 1924.

«*Состоявшийся в прошедшее воскресенье (4.05) матч Харьков – сб. Украины закончился поражением последней. Игроки сб. Украины, считая, что это поражение случайное, обратились в совфизкульт при Губбюро Спартака с просьбой разрешить им сыграть матч-реванш. Совфизкульт согласился, а сб. Харькова реванш приняла.*
Очередная встреча-реванш состоится завтра (9.05) в 51/2 час. вечера на площадке б. Г. Садэ. Команды будут играть в прежнем составе».

Газета «Харьковский ролетарий» Харків, 8.05.1924.

Матч УССС—Харьков.

14 мая **сборная УССР встретилась со сборной Харькова** зрителей набралось свыше 8.000 Сборная УССР была в следующем составе: Войтенко (Николаев), **Роман (Одесса)**, Грушин (Харьков), **Котов (Одесса)**, Фомин, Привалов (Харьков), **Коген (Одесса)**, Нотаров, Шпаковский, Кротов (Харьков) и **Прокофьев (Одесса)**.

С первых же минут, сборная Харькова, пользуясь растерянностью и несогласованной игрой Украины, усиленно нажимает, и только великолепная игра вратаря — Войтенко, державшего „мертвые" мячи, спасала ворота. Но вот сильный и низкий продольный пасс с левого края останавливается Грушиным, затем теряется им в шагах 4 х от гола и в результате **I-ый гол Украине**. Затем сильный прорыв с левого края (Козаков), каша под голом и, в результате, **мяч вторично в воротах Украины**.

„Подбодренная" полученными 2-мя голами и ознакомившись со своим составом, Украина переходит в нападение. Взявший на линии центра мяч Прокофьев быстро и стремительно доходит до лицевой линии поля, пассует и полуправый красиво, головой вбрасывает мяч в ворота Харькова

Темп игры становится очень оживленным, Украина заметно теснит Харьков, но вот опять прорыв Козакова, которого не успевает держать Котов, вынужденный играть и за себя и в центре; Козаков доходит до гола и Войтенко стремительным броском падает на мяч в ноги ему Мяч отобран, у Войтенко вывих плеча, а рефери свистит... пенальти. Уход с поля Войтенко и переход Котова в гол решает матч. С пенальти забивается 3-й гол, и хавтайм кончается со счетом 3:1.

По постановлению ФТК во втором хавтайме Украине дают нового голкипера, но Украине удается отквитать лишь один гол, и матч кончается со счетом 3:2 в пользу Харькова.

Чем-же об'яснить поражение Украины, состав которой несомненно был на много сильнее харьковского?

Прежде всего, несогласованной игрой нападения, центральная тройка которого упорно игнорировала свои края, неумение бить по голу с штрафной площадки, вялая игра хавов, к которому надо прибавить недержание мест и, наконец, нужно отдать должное **Харькову, который играл с большим воодушевлением и показал прекрасную сыгранность.**

Рог.

Газета «Молодая гвардия» Одеса, 17.05.1924.

6.05, **УСРР - Харків - 0-0,** Харків**.**
УСРР: Рукавіцин (Харків); П.Роман (Одеса), В.Грушин (Миколаїв), В.Фомін, І.Привалов (обоє Харків), В.Котов, В.Прокоф'єв, А.Коген (обоє Одеса), О.Шпаковський, І.Натаров, М.Кротов (всі Харків).
Харків: Роман Норов, Михайло Роматовський, Костянтин Фомин, Винников, Микола Капустін, Костянтин Ус, Костіков, Яків Алфьоров, Петро Міщенко, Адам Бем, Микола Казаков.

«Сборная Украины – Сборная Харькова.
При напряженном внимании зрителей начался матч между сб. Украины и сб. Харькова.
В первом хавтайме перевеса не было ни у Харькова, ни у сборной: мяч переходил от ворот к воротам.
Во втором хавтайме с самого начала уходит с поля передний защитник – Грушин. Ясно, что вся линия нападения была этим расстроена.
Если оценивать команды в целом, то Харьков выдержал экзамен вполне удовлетворительно; что касается сб.Украины, то здесь далеко не все обстоит благополучно.
Защита оказалась совсем не на высоте. Игра защиты повела к тому, что линия нападения зачастую не имела сзади подкрепления в лице своей полузащиты. В нападении правый край Коген (Одесса) в этом матче показал высокий класс игры: быстрый бег, прекрасная точная подача и сильные «шуты» (низкие удары по голу). Ему только не надо порой уклоняться от столкно-

вения с противниками. Центральная тройка все не налаживается. Нападение до сих пор еще не сыгралось. Вот почему целый ряд моментов у голя Харькова форварда Украины упустили… Матч кончился вничью: 0-0».

Газета «Пролетарий» Харків, 10.05.1924.

6 мая вторично Сборная Украины встретилась со Сборной Харькова и, несмотря на обоюдные усилия, эта игра закончилась в ничью со счетом 0:0.

Состав Сборной У. С. С. Р.: Рукавицын (Харьков), Роман (Одесса), Грушин, Привалов, Фомин В. (все Харьков), Котов (Одесса), Прокофьев (Одесса), Кротов, Натаров, Шпаковский (все Харьков) и Коген (Одесса).

За Сборную Харькова играли: Норец, Роматовский, Фомин К., Винников, Капустин, Ус: Костиков, Алферов, Мищенко, Бем и Казаков.

Журнал «Вестник физической культуры» № 7 та газета «Харьковский пролетарий» 8.05.1924, обоє - Харків.

Реванш сборная Украины—Харьков.

Состоявшийся прошедшее воскресенье матч—Харьков—сборная Украины закончился поражением последней. Игроки сборной Украины считая, что это поражение случайное обратились в совфизкульт при Губбюро Спартака с просьбой разрешить им сыграть матч-реванш. Совфизкульт согласился, а сборная Харьков-реванш приняла.

Очередная встреча—реванш состоится завтра в 5½ час. вечера на площадке б. Г. Садэ. Команды будут играть в прежнем составе. Билеты продаются на заводах: ХПЗ, ВЭК, „Серп и Молот", Свет Шахтера и в магазинах: Юный Ленинец (Сумская 6), „Спортсмен" (Сумская 90) и Екатерин. 26 (Гарагуль).

Сборная Украины—Донбас (Юзовка).

В воскресенье 11 мая, в 5½ час. веч. на площадке б. Г. Садэ состоится матч-тренировка сборной Украины против лучшей команды Донбасса—Юзовки. Матч явится тренировочной игрой сборной Украины перед встречею с немецкой футбольной командой.

Приезд последней ожидается 18 мая. Н.

Вторичная встреча побежденной сборной Украины с Харьковской командой закончилась в ничью 0:0, окончательно выявив неправильность в составе игроков сборной Украины.

Прошедшие матчи показали, что должны быть заменены в сборной Украины задний бек, крайний левый в нападении и правый в полузащите. Последний в матче реванше совершенно не помогал своему нападению, стараясь „крыть" одного лишь левого крайнего—противника.

В общем матч прошел в очень вялом темпе и лишь в первой половине игры нападение харьковцев показало ряд красивых комбинаций.

На этот раз следует отметить очень неудачную игру беков сборной Украины, которые совершенно не старались подавать мячей своим партнерам и играли „на удары". В нападении хорош был Кротов.

Общий недостаток нападения Украины—стремление играть в центре, не использовывая в должной мере краев, что отрицательно отзывается на темпе игры и, конечно, на результате. В полузащите прекрасно играли Привалов и Фомин В.

Харьковская команда, в особенности ее защита и нападение играли прекрасно. Судя по последнему матчу левый край Казаков, а также один из полузащитников должны быть, безусловно, поставлены в сборную Украины.

Харьковская полузащита, (Ус. Капцерт и Винников) прекрасно помогавшая своему нападению, беспрерывно „крыла" нападание сборных Украины. Хорош был бек Фомин К.

Предстоящий матч сборной Украины с сборной Юзовки окончательно должен выявить настоящий состав игроков Украины.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 11.05.1924.

Сборная Украины—Юзовка. Сегодня, в 5½ час. веч. на поле б. Гельферих-Саде состоится футбольный матч между сборной Юзовка и сборной Украины. В случае неприбытия юзовских игроков, будут играть Штурм против сборной Украины.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 11.05.1924.

11.05, **УСРР - Сталіно - 5-1,** Харків.

УСРР: Б.Войтенко (Миколаїв); П.Роман (Одеса), В.Грушин, І.Привалов, В.Фомін (всі Харків), В.Котов, В.Прокоф'єв (Одеса), М.Кротов, І.Натаров, О.Шпаковський (всі Харків), А.Коген (Одеса).

В воскресенье, 11-го мая, в 5½ часов, на поле Садо, состоится интересный матч между сборной командой Украины и лучшей командой центра пролетарского спорта Донбасса—Юзовской. Состав сборной УССР: Войтенко (Николаев), Роман (Одесса), Грушин, Привалов, Фомин В., (все Харьков), Котов, Коген (оба Одесса), Шпаковский, Натаров, Кротов (Харьков), Прокофьев (Одесса), [illegible]

Газета «Коммунист» Харків, 10.05.1924.

Сборные команды Украины и Сталино (в белом).

11 мая лучшая команда Донбасса Сталино (б. Юзовка) играла со Сборной Украины и, сверх ожидания, оказала сильное сопротивление украинцам, а в начале первой половины даже нажимала на У. С. С. Р. В конечном итоге проиграло Сталино с результатом 5:1, но следует отметить превосходную сыгранность и коллективность в ее игре. Сборная У. С. С. Р. играла в обычном составе с Войтенко (Николаев) на воротах.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 7, 1924.

СБОРНАЯ УССР—ЮЗОВКА.

Гордость спортивного Донбасса—сборная команда Юзовки—играла в воскресенье, 11 мая, матч со сборной командой УССР. Цель матча—тренировка сборной Украины для встречи с Германией, задержавшей свой приезд до последних чисел мая. С другой стороны, это испытание юзовских футболистов, учеба для них. И вопрос еще —кто заставил сборную УССР больше поработать над собой: сборная Харькова или донецкие футболисты.

Юзовка за последний год сделала большие успехи: вряд-ли во всем Донбассе найдется лучшая команда. Вся команда в целом усвоила быстрый и ровный темп, принцип коллективности игры, тактику: ни один игрок не задерживает у себя мяча, каждый игрок знает—где будут его партнеры в любой момент игры: быстро и напористо—к голю противника—это девиз команды. А играет команда настолько ровно, что ни одного отдельного игрока нельзя выделить: все одинакового хороши.

Сборная УССР подтянулась, подтренировалась: по сравнению с прошлыми матчами виден прогресс. Но все же недостатков еще много. Прежде всего—защита все время жмется к своему голю, подтягивая за собой и хавбэков; последние—отрываются от линии нападения и комкают игру. Бэк Роман более, чем слаб—это первый минус сборной УССР; полузащитник Котов—всю свою спортивную жизнь провел на месте бэка,—понятно, что удержаться ему на хавбэкской линии от нь трудно—второй минус. Отсюда и вся тактика защиты и полузащиты: поближе к своему голю. Линия нападения также имеет большой недостаток: нет тесной связи центральной тройки, составленной из харьковских игроков, с краями, присланными Одессой.

В общем же матч прошел живо и интересно. Результат его 5:1 в пользу сборной Украины.

Сегодня, в 5 час., на поле б. Садс, лучшая команда Донбасса—Юзовка встречается с чемпионом Харькова, выигравшим первенство 23 года—«Штурмом». Матч обещает быть очень интересным.

Е. Л.

Газета «Коммунист» Харків, 13.05.1924.

СБОРНАЯ УКРАИНЫ—ЮЗОВКА.

Со сборной футбольной командой происходит что-то непонятное.

Результаты первых двух матчей с игроками Харькова окончившиеся, один, поражением ее, а другой в ничью еще могли находить себе оправдание в „случайности, в отсутствии стимула", результатом чего и небыло игры у сборной Украины.

Но чем об'яснить технически—плохую игру сборной Украины с Юзовской командой? Тоже отсутствием стимула? Может быть сохраняют себя к матчу с немцами?

Если в последнем и есть доля причины, то слишком ничтожная.

Главное-это неудачный подбор состава сборной, да и порядочно зачемпионились игроки ее слишком уверены в победе.

Техника сборной Украины, за исключением отдельных игроков, судя по последним трем матчам, неважная. Определенно не на месте бек Роман, игра которого временами очень груба. Правый хавбек Котов безусловно должен быть заменен Капустиным, показавшим себя, на первых двух матчах, прекрасным полузащитником. Левый край в матче против Юзовки играл лучше, чем раньше но все же у него нет напористости Казакова.

Юзовская команда, кроме похвалы ничего другого не заслуживает. Играют коллективно, ровно, нет бесцельных ударов у беков.

В продолжение первой половины игры юзовцы, в полном смысле слова, „насели" на ворота сборной Украины, сведя первую половину со счетом 1:1.

Во второй половине юзовцы выдохлись и не могли защищаться и нападать с такой же энергией как в начале.

Одно можно сказать с уверенностью: Юзовка в этом году будет одним из самых серьезных конкурентов на первенство Украины.

Матч закончился со счетом 5:1 в пользу сборной Украины.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 13.05.1924.

СОСТАВ ПЕРВОЙ СБОРНОЙ КОМАНДЫ УССР.

Постановлением Всеукраинского спортивно-технического комитета, в состав первой сборной футбольной команды от УССР вошли следующие игроки: вратарь—Дымов (Николаев), беки—Кротов (Харьков) и Жук (Одесса), хавбеки—Привалов, Фомин В. (оба Харьков), Грушин В. (Николаев), нападение: Кондратенко (Николаев), Шпаковский, Натаров, Алферов (Харьков) и Прокофьев (Николаев). В запасе: Норов, Капустин, Бем (Харьков), Котов, Коваль (Одесса), Полигенький Г. (Николаев), Навольнев (Донбасс).

ВТОРАЯ СБОРНАЯ УССР.

Норов, Полигенький, Котов, Навольнев, Капустин, Ус, Коген, Бем, Мищенко, Коваль, Казаков.

Запас: Иосилевич, Фомин К., Грушин С., Чернобыльский, Осипенко, Смоленский, Оссир.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 21.08.1924.

23.08, **УСРР - Крим (Севастополь) - 0-3 (0-3).** Харків, ст. «Желдор», суддя: В.Блях,.
УСРР: Федір Димов (Миколаїв); М.Кротов (Харьков), В.Грушин; Федір Кондратенко (обоє Миколаїв), В.Фомін, І.Привалов (обоє Харків); А.Коген (Одеса), О.Шпаковський, І.Натаров, Яків Алфьоров (всі Харків), В.Прокоф'єв (Одеса).

«23 августа с. г. на стадионе харьковского «Желдора» состоялся матч на первенство между командами УССР и КССР. Высший Совет физической культуры выделил для этого сборную из лучших игроков Харькова, Одессы и Николаева.
Матч начался ровно в 5 часов дня. Крым играет против солнца. После начального удара с центра, мяч забирается нападением сборной Украины, но идет неудачно – на аут. Голкипер Полотай выбивает и игра сразу же начинает вестись быстро. Через три минуты крымчане развивают бешеный темп. Защита и полузащита Украины не выдерживает этого темпа игры. Линия форвардов идет стометровым ходом, делая комбинации. Мяч за центр не идет. Богоявленский, как стена, удерживает все попытки форвардов Украины прорваться. Красивой пасовкой всей пятерки нападения крымчане на полном ходу дают возможность центру послать сильный «шут» в ворота украинцев. Мяч сечется по ноге украинского бека и идет на корнер. Бьет Готтэ. Форварды и хавбеки сгрудились. Великолепно подданный мяч описывает правильную дугу и опускается прямо к воротам, где Тарасов головой заворачивает его в сетку. Раздаются сдержанные аплодисменты. Музыка играет туш.
Ободренные удачей, крымчане развивают страшный темп. Защита Украины работает во всю, давая возможность своим форвардам взять инициативу нападения в свои руки, но безрезультатно. Мячи отдаются левому краю украинцев, но его удачно кроет хавбек Шевченко, не допуская сделать правильной подачи.
Изредка форвардам Украины удается посылать в ворота Крыма сильные мячи, но вратарь Полотай, игравший в этот день великолепно, мертво забирает их и выносит за центр, под гром одобрительных аплодисментов многотысячных зрителей.

Через 15 минут сборная Украины, никогда не игравшая в таком темпе, мокрая и «выпарившаяся» делает слабые попытки сопротивляться сильному натиску крымцев. Некоторое время борьба ведется на правой половине поля нашего нападения, Константинов на ходу снимает верховые с головы бека украинцев и отдает на край Готтэ. Здесь борьба ведется со знаменитым беком Одессы Жуком, который ничего не может сделать с быстроногим Готтэ.
На 24-й минуте центровая тройка Крыма, растянувшись почти по всей ширине поля, с центра идет к воротам Украины, комбинируя длинными резкими пассами. Константинов посылает трудный косой «шут» в дальнюю штангу. Вратарь Дымов прыгает, но не может взять мяч двумя руками, а слабо отбивает его ладонью; этим моментом пользуется форвард Зайчиков и с полного хода грудью вносит мяч в сетку. Рефери дает два протяжных свистка и игроки отваливаются к центру.
Сборная Украины растерялась. Игра начинает принимать грубый характер с их стороны, но ведется по-прежнему быстро, так как крымчане не только не сдают темпа, но заметно его усиливают. Ворота Украины все время обстреливаются.
На 40-й минуте мяч передается правому краю, который с хода отдает его на центр, Зайчиков тоже с хода забирает его на правую ногу и сильным заворотом влево всаживает в сетку. Зрители, харьковцы, сконфужены и молчат. Только одни одесситы злорадно аплодируют.
Вокруг площадки и на трибунах все замерло в гробовом молчании. До хавтайма остается 5 минут. Игра ведется тем же напряженным темпом. Свисток рефери возвещает перерыв у самых ворот украинцев. Хавтайм окончен с результатом 3-0 в пользу Крыма. Кичливость и самодовольство харьковцев, после их побед над Москвой, Финляндией и Норвегией. получили урок.
Такой неожиданный результат окончательно сбил с толку украинскую команду. Наскоро переставив линию нападения, они решили, во что бы то ни стало, вырвать победу из рук Крыма. Начался второй хавтайм. Тактика игры у украинцев сразу изменилась: они стали вести игру длинной пасовкой и несколькими удачными подачами справа и слева ставили ворота Крыма в тяжелое положение. Были удары в упор, но голкипер их брал и вся публика, как один, ахала. Был и критический момент, когда голкиперу пришлось выбежать, а мяч мгновенно перехватил форвард Украины Алферов. Гол пустой. Публика уже торжествует, но в воротах маячит Тарасов, успевший занять место. Алферов бьет, но Тарасов ногой отбивает.
Сборники напрягают все силы, но крымцы снова наседают и только несколько непростительных мазков и инсайдов спасают украинцев от еще большего счета.
Матч окончен. Крым выиграл у сборной Украины 3-0. В победном матче с Украиной наша команда играла в следующем составе: голкипер – Полотай, беки – Богоявленский, Москвитин, хавбеки – Стеблин, Тарасов, Шевченко, форварды – Брошко, А. Зайчиков, Степаненко, М. Константинов, Готтэ».

Газета «Маяк коммуны» Севастополь, 29.08.1924.

УССР—Крым.

Жизнь полна неожиданностей. Такой неожиданностью для спортивного Харькова был встреча Сборной Украины со Сборной Крыма. Украинцы, помня предыдущие поражения крымчан, вышли в поле с полным убеждением в победе, и первый гол, полученный Украиной с корнера, привел их сначала в некоторое замешательство. Через 7 минут после первого мяча, Сборная Украины получает второй, а еще через 12 минут—третий. Попытки украинцев отыгратьея как в первом, так и во втором хавтайме остались безуспешны, разбиваясь о защиту крымчан. Матч закончился поражением Украины (3 : 0).

КРЫМ ВЫИГРАЛ У СБОРНОЙ УССР.

Вчера, на поле «Красный железнодорожник», встретились команды Украины и Крыма. Совершенно неожиданно Крым, забив 3 мяча и не получив ни одного, вышел из матча победителем.

Этот результат, после того, как у крымчан выиграла два раза подряд 2-я сборная Харькова, можно лишь об'яснить, во-первых—усталостью игроков, вошедших в сборную УССР от сыгранного накануне тяжелого матча, а во-вторых—недооценкой противника.

Команда УССР, несмотря на такой проигрыш, несомненно сильнее Крыма. Игра велась преимущественно на стороне последнего и все мячи забиты в результате прорывов.

Команда Крыма, в отчетном матче, играла дружно, проводя красивые комбинации. На совесть работал вратарь, взявший несколько трудных мячей.

Украинские сборники сумели подтянуться только к концу игры. Как всегда, хорошую игру показал Привалов.

Газети «Харьковский пролетарий» 24.08 та «Коммунист» 24.08.1924, обидві Харків.

«*Ни одна игра из всех проведенных из Спартакиаде не дала столь неожиданного и ошеломляющего результата, как встреча 23.VIII Украина-Крым.*
Никто не ожидал и даже после состязания многие, справляясь о результате, не хотели верить совершившемуся факту.
Увы!.. «Сборная Украины» проиграла, проиграла тому самому Крыму, который, так слабо играя был разбит два раза Харьковской второй сборной и Николаевцами. Однако, скажем несколько слов о состязании.
После начального свистка судьи В. Блях, команда Крыма быстро идет вперед. Через минут пять Крым бьет угловой удар. Вратарь Украины Дымов, имея перед собой противника, думая, и совершенно напрасно, что последует свисток «за нападение на вратаря», спокойно идет на летящий мяч; но левая связка нападения Крыма сильным движением заставила Дымова вместе с мячом упасть в сетку.
Это свело на нет всю игру вратаря Украины и второй мяч он, выпустив из рук, дал возможность крымчанину вбить с двух шагов в ворота. Третий мяч хотя и эффектно, но неожиданно влетел в ворота с левой стороны. До конца первой половины и всю вторую «Сборная Украины», не выпуская за середину поля команду Крыма, ничего не могла сделать. Это состязание еще раз доказало старую истину: как бы ни был слаб противник - необходимо играть, а не «чемпионствовать». Состав Украины: Дымов (Николаев); Жук (Одесса), Кротов (Харьков); Привалов, Фомин (оба Харьков), Грушин, (Николаев); Кондратенко (Николаев), Шпаковский, Натаров, Алферов (все Харькоы) и Прокофьев (Одесса)».

Журнал «Вестник физической культуры» Харьков, № 12-13, 1924.

24.08, **УСРР - Харків - 1-0 (0-0),** Харків, ст. спортмайданчик ім.Спартака, суддя: Іван Миронов (Миколаїв), гол: Кротов.
УСРР: Ф.Димов (Миколаїв); Жук (Одеса), Григорій Полегенький (Миколаїв); В.Фомін, І.Привалов (обоє Харків), В.Грушин; Ф.Кондратенко (обоє Миколаїв), М.Кротов, І.Натаров, Я.Алфьоров (всі Харків), П.Коваль (Одеса).
«*Таких «тренировочных» матчей для сборной УССР, если есть еще время, нужно дать еще целый ряд. Нельзя забывать, что Москва выставит все лучшее, что у нее есть. Игра УССР со сборной Харькова говорит за необходимость этого. Будучи ослабленным отнятием части игроков, Харьков «геройски» сопротивлялся сборной УССР и не раз ставил под сомнение результат матча. С обоих сторони гра велась дружно, в хорошем темпе, изобилуя рядом красивых комбинаций в проведения мячей. Со стороны УССР хороши оба бека и нападение. У Харькова – хорошо играли и защита, и нападение.*
Матч закончился победой Украины 1-0».

Газета «Вечернее радио» Харків, 25.08.1924.

«*Несмотря на то, что Харьков отдал лучших своих игроков в сборную Украины, все же он мог выставить очень сильную команду, у которой сборная Украины смогла с трудом выиграть матч со счетом 1-0.*
Первый хавтайм закончился в ничью, причем игра шла с перевесом харьковской команды.
В начале второго хавтайма, ставший в нападение украинской сборной, свежый игрок (Кротов, заменивший с разрешения судьи другого игрока) вбил первый и решающий игру матч.
В общем, впечатление от игры слабое. Игроки сборной Украины не явились в полном составе и их пришлось заменить оказавшимися под рукой футболистами. Последнее обстоятельство оказало, конечно, влияние и на качество игры.
Из игроков на этот раз заслуживают внимание Привалов, игравший в первой половине левого края и центральная тройка в нападении: - Кротов, Алферов и Натаров».

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 26.08.1924.

Украина—Харьков 1:0.

Вторая тренировка „Сборной Украины" показала, что проигрыш ее Крыму был действительно случайным. Но ее игра не могла изгладить полученного поражения. Имея с самого начала и до конца превосходство над хорошо составленной „Сборной Харькова"—„Сборная Украины", несмотря на прекрасную игру Харьковской защиты, сумела забить красивый мяч. Судил И. Миронов.

В этот день выступали: Сборная Украины:
Дымов (Николаев); Жук (Одесса), Г., Полегенький (Николаев); Привалов, Фомин В. (оба Харьков), Грушин (Николаев); Кондратенко (Николаев), Натаров, Алферов, Кротов (все Харьков) и Коваль (Одесса).

По окончании празднества от имени ВСФК и ВУЦИК'а т.т. Буценко и Поляков поздравили участников с достигнутыми успехами и лучшим коллективам городов раздали премирования.

От имени коллективов выступали представители Екатеринослава (Антоновский) и Чернигова (Чуприна), приветствовавшие ВСФК, как инициатора коллективных соревнований и высшего руководителя по физкультуре. Разрозненные коллективы отдельных городов должны разрастись до мощных коллективов, как будущий залог мощи и победы пролетариата на всех фронтах. **И. Миронов.**

Газета «Вестник Физической Культуры» Харків, № 12-13, 1924.

«*На последнем заседании Всеукраинского Спортивно-технического комитета выбраны для посылки в Москву на всесоюзные соревнования по футболу – сборная УССР в следующем составе: вратарь – Дымов (Николаев), защитники – Жук (Одесса), Кротов (Харьков), полузащита: Привалов (Харьков), Фомин В. (Харьков), Грушин (Николаев), нападение: Кондратенко (Николаев), Шпаковский (Харьков), Натаров (Харьков), Алферов (Харьков), Прокофьев (Одесса). Запасными намечены: Норов, Капустин, Бем (все – Харьков), Котов, Коваль (оба – Одесса), Полегенький Г. (Николаев) и Навольнев (Донбасс)*».

Газета «Пролетарий» Харків, 1924.

«*Всеукраинскому Высшему Совету физкультуры предоставлено право ввести часть игроков сборной Крыма, победившей сборную Украины, в состав этой последней для участия в состязаниях в Москве*».

Газета «Вечернее радио» Харків, 27.08.1924.

КОГО УКРАИНА ПОСЫЛАЕТ НА ВСЕСОЮЗНЫЕ СОРЕВНОВАНИЯ В МОСКВУ.

На последнем заседании всеукраинского спортивно-технического комитета выделены для посылки в Москву на всесоюзные соревнования **по баскет-болу:** к-да Чернигова, **по футболу**—сборная УССР в следующем составе: вратарь—Дымов (Ник.), защитники—Жук (Од.), Кротов (Харьков), полу-защита: Привалов (Харьк.), Фомин В. (Харьк.), Грушин (Ник.), нападение: Кондратенко (Ник.), Шпаковский (Харьк.), Натаров (Харьков), Алферов (Харьк.), Прокофьев (Одесса), запасными намечены: Норов, Капустин, Бем (все—Харьк.), Котов, Коваль (оба—Одесса), Полегенький Г. (Ник.) и Навольнев (Донбасс).

Харьковские футболисты едут в Москву.

Как выяснилось в последние дни, во всесоюзных соревнованиях по футболу должна участвовать не сборная УССР, а команда города взявшая первенство Украины.

В Москву т. о. едет харьковская сборная. Состав ее следующий: Норов, Фомин К. Кротов, Капустин, Фомин В., Привалов, Левин, Шпаковский, Натаров, Алферов, Казаков. В запасе: Поселевич, Лазуненко, Грушин, Уе, Губарев, Бем.

Газети «Коммунист» Харків, 22 та 29.08.1924.

ЧЕМПІОНАТ СРСР відбувся у рамках **2-ГО ВСЕСОЮЗНОГО СВЯТА ФІЗКУЛЬТУРНИКА** (31.08-10.09, Москва, футбольний турнір, 4 участника, 3-6.09):

1/2 фіналу, 3.09, **УСРР - ЗРФСР - 4-0 (2-0),** ст. «Червона Пресня», 10000 глядачів, суддя: В.Гридін (Москва), голи: Казаков (20), Алфьоров (40), Натаров (65), Вол.Фомін (73). Двоє гравців покинули поле через травмування.

УСРР: Роман Норов, Костянтин Фомін, М.Кротов, Микола Капустін (капітан), В.Фомін, І.Привалов, Євгеній Губарєв, О.Шпаковський, І.Натаров, Я.Алфьоров, Микола Казаков.

ЗРФРР: Папков; Раменський, Погосов; Пруідзе, Жорданія, Анікін; Мдівані, Макогонов, Пачулія, Сорокін, Кузнєцов.

ХАРЬКОВ—ПОБЕДИЛ ЗАКАВКАЗЬЕ.

Высшим советом физической культуры получено сообщение о том, что на состоявшихся футбольных состязаниях на первенство Республики харьковская сборная команда вышла победителем в матче против команды закавказской республики.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 5.09.1924.

Фінал: 6.09, **УСРР - Ленінград - 2-1 (1-0),** ст. «ОППВ», 10000 глядачів, суддя: І.Савост'янов (Москва), голи: Казаков (32), Алфьоров (55)-Родіонов.

УСРР: Р.Норов, К.Фомін, М.Кротов, М.Капустін (капітан), В.Фомін, І.Привалов, Є.Губарєв, О.Шпаковський, І.Натаров, Я.Алфьоров, М.Казаков (всі «Штурм» Харків)..

Ленінград: Полєжаєв; Еммеріх, Єжов; Філіппов, Батирєв, Корнєєв; Родіонов, Бутусов, Соколов, Рябов, Смірнов.

ПЕРВЕНСТВО СССР ПО ФУТБОЛУ.
Полуфинальный матч на первенство СССР по футболу выиграла команда Украины у сборной Закавказья со счетом 4 : 0.
Команда РСФСР (Ленинград) за неявкой на поле противника (Белоруссия) получила выигрыш и в финале,—сегодня на стадионе ОППВ—встетится с командой УССР.

ПЕРВЕНСТВО СССР ПО ФУ
6 сентября на стадионе ОППВ со нальный футбольный матч на пер юза, борьба за которое велась меж мя РСФСР и УССР. Матч закончи украинцев с соотношением мяч пользу Украины.

Газети «Известия» Москва, 6 та 9.09.1924.

«Завтра финал первенства СССР по футболу.
После ленинградского поражения Москва потеряла право на участие в первенстве СССР по футболу. Первенство будет разыгрываться между Украиной и Ленинградом.
Матч состоится в субботу, в 4 часа дня на поле ОППВ (Сокольники, 4-й Лучевой просек). Судья - Савостьянов.
"Украинцы" победили "Закавказцев"
В результате целого ряда игр на первенство СССР Белоруссия должна была играть полуфинальный матч с Ленинградом.
Однако, ввиду неприезда белоруссов им было записано поражение, в Ленинград получил победу.
Украинцы 3-го сентября встретились с Закавказьем. Матч закончился со счетом 4:0 в пользу Украины.
Необходимо отметить, что "Закавказцы" играли крайне грубо, за что два игрока были удалены с поля. Об игре "Украинцев" можно сказать только одно хорошее».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 5.09.1924.

«Ленинград" - проиграл первенство. Украина - лучшая команда СССР.
Вчера, в Сокольниках, на опытно-показательной площадке Всевобуча состоялся матч двух сильнейших команд республики - "Сборная Ленинграда" и "Сборная Украины".
Несмотря на отчаянную атаку со сторону Ленинграда, первенство выиграла молодая, но отлично стренированная команда Украины. Общий счет игры 2-1».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 9.09.1924.

«*С 3 сентября начался полуфинальный розыгрыш первенства СССР по футболу.*
В этот день должны были встретиться Ленинград (победитель Москвы со счетом 1-0) — Белоруссия и Украина – Закавказье. Ленинград без игры вышел в финал из-за неприезда команды Белоруссии. Победитель первенства Украины Харьков выступил против Сборной Закавказья, в состав которой вошли игроки Батума, Баку и Тифлиса.
С первых же минут чувствуется определенное превосходство Харькова, но отличная игра защиты Закавказья не позволяет сделать что-нибудь существенное. На 20-й минуте Казаков с помощью защитника Закавказья "делает" первый мяч. После этого нападение начинает «разыгрываться», и в конце первого хавтайма Алферов забивает второй гол.
Вторая половина игры заканчивается со счетом первой, и счет мячей таким образом увеличивается до 4-0 в пользу Харькова.
Состав победителей: Норов; Фомин К., Кротов; Капустин, Фомин В., Привалов; Губарев, Шпаковский, Натаров, Алферов и Казаков.
Команда Закавказья обладает хорошими игроками, но слаба в комбинационной коллективной игре.

В финале Харьков выиграл у Ленинграда 2-1
6 сентября в финале первенства СССР Харьков выступил в своем обычном составе против Ленинграда. Команда Ленинграда была ослаблена отсутствием Григорьева, уехавшего в Ревель.
Этот матч прошел в чрезвычайно быстром темпе и показал превосходную игру обеих команд.
Весь первый хавтайм доминирует Харьков, заставляя усиленно "работать" превосходно игравшего вратаря Ленинграда Полежаева. На 10-й минуте Казаков дает сильный шут с края по воротам, и мяч «припечатывается» в сетку Ленинграда. Нападение Харькова все чаще и чаще начинает подходить к воротам своего противника, но Полежаев берет ряд «мертвых мячей» и тем спасает свою команду от более солидного поражения.
Во втором хавтайме игра становится более ровной и ежеминутно переходит от ворот к воротам. Алферов бьет сильный шут по воротам Ленинграда, и мяч снова в сетке северян.
После этого момента ленинградцы начинают играть лучше и потихоньку зажимают Харьков.
Свободный правый крайний Ленинграда Родионов с хода забивает красивый мяч Харькову.
Последние 15 минут ленинградцы стараются отыграться, но прекрасная игра всей Харьковской защиты целиком парализует все их напрасные усилия. Свисток судьи Севастьянова фиксирует победу Харькова со счетом 2:1.
Таким образом, первенство СССР досталось команде Харькова (Украины)…».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13, 1924 год.

Полуфинальный матч на первенство СССР.

УССР — ЗССР — 4:0.

3 сентября на поле Красной Пресни состоялся полуфинальный матч на первенство СССР между республиками Украины и Закавказья. Игра началась нападением команды Украины, форварда которой сразу перевели игру на сторону Закавказья, но довольно хорошо игравшая защита не давала возможности бить им по воротам. На 18 минуте шедший с левой стороны мяч попадает в ногу защитника команды Закавказья и от нее идет в ворота. Игра ведется в очень медленном темпе, чему виною возможно тяжелый грунт поля Красной Пресни, а может быть и уверенность украинцев в слабости команды Закавказья. Но защита Закавказья играет очень хорошо и форварды Украины долгое время, после случайно прошедшего первого мяча, не могли ничего с ней сделать и лишь к концу первого хавтайма левый инсайд забил еще один гол и первый хавтайм закончился с результатом 2:0 в пользу Украины. Вторая половина тоже прошла в нападении Украины и закончилась счетом 2:0 в их пользу. Из 2 голей один был забит со штрафного удара. Общий счет 4:0 в пользу Украины. Команда Украины играла очень дружно, но их нападение слишком много перепассовывалось перед воротами противника, теряя моменты бить по голю.

Команду Закавказья нельзя назвать слабой, но их нападение не представляло большой опасности для защиты Украины. Защита команды Закавказья играла довольно резко, а иногда их резкость переходила даже в грубость, но вообще игра хорошая. Судил матч В. И. Гридин, давший к концу второго хавтайма разойтись страстям игроков, поэтому последние 10 минут игра была довольно грубой.

В этот же день должен был быть другой полуфинал РСФСР (Ленинград)—Белорусская республика, но в виду неприезда команды Белоруссии, эта игра не состоялась и Ленинград вышел в финал.

Финал первенства СССР.

УССР (Харьков) — РСФСР (Ленинград) 2:1.

6 сентября на поле ОППВ при судье И. И. Савостьянове разыгрался финал первенства СССР. Команда Украины вышла в том же составе, как и в полуфинальном матче, а Ленинград в составе: Полежаев, Эммерих, Ежов, Филиппов П., Батырев, Корнеев, Родионов, Бутусов, Соколов, Рябов и Смирнов. У Ленинграда на правом краю не было Григорьева, уехавшего в Ревель с командой бывш. Меркур. Довольно ровная игра не давала долгое время никакого результата. Ленинград играл против солнца и вот в один из моментов, когда нападение Украины было у ворот Ленинграда, у левого края Казакова вместо паса получился удар по голу и неожидавший этого Полежаев не мог ничего сделать с мячом, опустившимся в противоположный угол, да и кроме того он из-за солнца этого мяча совершенно не видел. Ободренное нападение Украины все чаще и чаще подходило к воротам противника и Полежаеву не приходилось спокойно стоять в воротах. Нападение же Ленинграда играло очень слабо и в первом хавтайме не создало почти ни одного опасного момента для защиты Украины. Первый хавтайм так и закончился со счетом 1:0. Минут через 10 после начала второго хавтайма левый инсайд Украины издали делает удар по воротам и мяч проходит над упавшим не во-время Полежаевым. Результат 2:0. После этого игра ленинградцев становится живее. Хавбеки вместе с нападением начинают жать защиту Украины, которая едва успевает защищаться, но слабо играющее нападение никак не может добиться результата и лишь на 20 минуте правый край Родионов красивым ударом с ходу забивает первый мяч в ворота Украины. Минут через пять тот же Родионов имеет возможность забить второй гол, но пробитый им шагов с восьми мяч попадает на вратаря. Такой же момент у левого инсайда Рябова, который тоже шагов с шести пустил мяч вратарю в руки. Затем игра опять переходит на сторону Ленинграда, но больше нападение Украины забить не могло и игра закончилась результатом 2:1 в пользу Украины.

Таким образом первенство СССР досталось команде Украины.

Сборная СССР—УССР (победитель СССР) 0:1.

В понедельник, 8 сентября, на поле Красной Пресни состоялся матч победителей СССР (Украина) со сборной СССР. Игры этой можно было бы и не устраивать, так как она была неинтересна. Результат 1:0 в пользу Украины. Мяч был забит чисто случайно издали и после этого ни одного хорошего удара по воротам со стороны нападения Украины не было. Нападение же Москвы, имея очень много хороших моментов у ворот противника, ни одного из них не могло использовать и из-за этого матч был проигран. Например, Исаков на первых минутах первого хавтайма, вырвавшись, шагов с семи пустил мяч мимо ворот. Бутусов во втором хавтайме шагов с пяти пробил мяч прямо в руки вратарю и подобных случаев было несколько.

Команда Украины играла дружно. Очень хорошо играет из них вся защита целиком; у нападения же слишком много бесполезных пассов у ворот и мало ударов по голю.

Нехорошее впечатление производит симуляция ушибов некоторыми игроками. У сборной СССР хорошо играла защита и полузащита, но в первом хавтайме как Филиппов, так и Ежов упускали левого края Казакова, а Батырев часто злоупотреблял пассами назад и очень задерживал этим игру. Нападение в целом играло очень слабо, без настроения и желания выиграть. Бутусов играл больным и почти совершенно не бегал. С причудами свистел ленинградский судья Фенонов, давая штрафные удары иногда не в ту сторону, куда нужно было на самом деле давать.

И. Ж.

Газета «Красный спорт» Москва, 14.09.1924.

ХАРЬКОВ—В ПЕРВЕНСТВЕ СОВЕТСКОГО СОЮЗА
(хроникальная справка)
1924 год

Впервые первенство Советского Союза по футболу было разыграно в 1924 году между сборными командами гг. Москвы, Ленинграда и Харькова.

Сильнейшая в то время команда страны—Харьковская сборная, выиграв с одинаковым счетом (2:1) у Москвы и Ленинграда, становится первым чемпионом СССР.

В составе команды были: заслуженный мастер спорта Н. Кротов, Норов, Грушин, Привалов, Капустин, Натаров, Мищенко, Алферов, Козаков и др. В подтверждение своего права считаться лучшей командой страны, харьковчане выигрывают матч у сборной команды РСФСР (1:0), составленной из лучших игроков Москвы и Ленинграда.

Четыре года команда Харькова держала почетное звание чемпиона СССР по футболу, подтвердив свой высокий класс победоносным турнэ по Германии и целым рядом побед над сильнейшими рабочими командами Финляндии, Латвии, Австрии, Франции и др.

К/д. «Футбол. Харьков в играх на первество СССР». (1948, Харків).

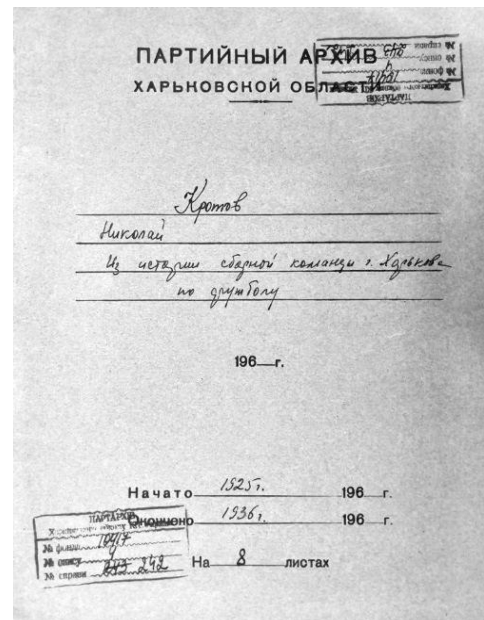
ПАРТИЙНЫЙ АРХИВ
ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Кротов
Николай
Из истории сборной команды г. Харькова по футболу

196_ г.

Начато 1925 г. 196_ г.
Окончено 1936 г. 196_ г.
На 8 листах

Финальная встреча между сборными командами Ленинграда и Харькова была проведена в Сокольниках на стадионе ОППВ. После очень напряженной и упорной борьбы первая половина игры закончилась со счётом 1:1. Во второй половине игры Харьковчане забивают второй мяч в ворота Ленинграда и этот второй мяч стал решающим. Встреча заканчивается заслуженной победой Харькова с результатом 2:1 и приносит команде почетное звание чемпиона СССР на период с 1924 по 1928г.

Мемуари «Из истории сборной команды Харькова по футболу» Миколи Федоровича Кротова.

ХАРЬКОВ ВЫИГРАЛ ПЕРВЕНСТВО СССР.

Украина—Закавказье.

Харьковская сборная футбольная команда, взявшая первенство Украины, играла в Москве сначала с Закавказьем. Харьков вышел победителем со счетом 4:0.

Украина—Ленинград.

В первом хавтайме харьковцы определенно жмут ленинградцев. На 10 й минуте фактически выбывает из строя один из лучших игроков Шпаковский. Харьков меняет тактиту и играет больше не центром, краями. На На 35-й минуте Казаков забивает первый голь.

На 15-й минуте Алферов забивает второй голь Ленинграду Ленинград прилагает все усилия, и игра ведется уже у ворот Харькова. На 35-й минуте им удается сквитать один голь. В дальнейшем харьковцы берут снова инициативу в свои руки, но безрезультатно.

Дальше игра идет с переменным счастьем. Свисток судьи и игра заканчивается со счетом 2:1 и Харьков таким образом выигрывает первенство СССР.

ХАРЬКОВ ВЗЯЛ ПЕРВЕНСТВО СССР ПО ФУТБОЛУ.

6-го сентября, в Москве был разыгран финальный матч на Всесоюзное первенство по футболу, между РСФСР (ленинградская сборная) и УССР (харьковская сборная).

Матч, привлекший внимание десятков тысяч зрителей, скончился победой УССР, с результатом 2:1.

Сборная Харькова играла в следующ. составе: вратарь—Норов (О-во «Штурм»); защита—Кротов (О-во «Штурм») и Фомин («Маяк»); полузащита—Привалов (О-во «Штурм»), Капустин (О-во «Штурм») и Фомин («Маяк»); нападение—Левин (О-во «Штурм»), Шпаковский (О-во «Штурм»), Нотаров (О-во «Штурм»), Алферов (О-во «Штурм») и Казаков (О-во «Штурм»).

В виду победы Харькова, всесоюзные состязания на первенство по футболу в будущем году (1925) будут разыгрываться в Харькове.

Между прочим, интересно отметить, что команда О-ва «Штурм», давшая в сборную 9 человек, за весь период игр 1924 г. не имела ни одного мяча в своем голу.

Газети «Думка» Мелітополь, 12.09 та «Вечернее радио» Харків, 8.09.1924.

Харьков—победитель первенства СССР.

Первенство Союза по футболу досталось «сборной» Харькова и досталось, нужно сказать, заслуженно. Победа Харькова об'ясняется его сыгранностью и постоянным составом команды. Выиграв полуфинальную игру с Закавказьем со счетом 4:0, Харьков в финале встретился со «сборной» Ленинграда, только что побившего Москву. Надо отметить, что игра прошла со значительным перевесом наших футболистов. Первый мяч в ворота Ленинграда проводится прекрасным ударом Казакова. Первый хавтайм оканчивается, благодаря хорошей игре вратаря Полежаева, со счетом 1:0 в пользу Харькова. 20 минут во втором хавтайме проходят также в нападении Харькова, которому в лице Алферова удается сделать второй гол. Следующие 15 мин. игра ведется у ворот Харькова правый край Ленинграда—Родионов забивает гол. Все дальнейшие усилия ленинградцев ни к чему не приводят—свисток беспристрастно судившего матч Севастьянова фиксирует победу Харькова.

В отчетной игре из отдельных игроков необходимо у победителей отметить Привалова, вызывавшего беспрерывные аплодисменты собравшихся, Калустина, Натарова, Алферова и Норова, взявшего целый ряд трудных мячей. У Ленинграда хороши Полежаев, полузащитник Батырев, правда, игравший грубо и Бутусов.

В следующем году первенство Союза будет разыграно на Украине. Сборной Харькова придется тщательно подготовиться к следующей встрече.

Газета «Коммунист» Харків, 9.09.1924.

ПЕРВЕНСТВО СССР ПО ФУТБОЛУ ВЫИГРАЛ ХАРЬКОВ

В субботу 6 сентября в Москве на поле Ю.П.П.В. состоялся финальный матч между лучшими командами Р.С.Ф.С.Р.—сборной Ленинграда и У.С.С.Р.—сборной Харькова. В составе обоих команд были выставлены лучшие игроки. Честь Р.С.Ф.С.Р. защищали: голкипер Полежаев, беки—Эммерих и Ежов, хавбеки—Карнеев, Батырев и Филлипов, форварды—Радионов, Бутусов, Соколов, Смирнов и Рябов. Харьковская сборная выступила в своем обычном составе: Норов, Фомин К., Кротов, Привалов, Фомин В., Калустин, Казаков, Алферов, Натаров, Шпаковский и Губарев. Матч судил лучший московский судья Савостьянов.

С самого начала игры Харьков берет быстрый темп и всю первую половину игры сохраняет инициативу игры за собой, неоднократно обстреливая ворота Ленинграда. Только прекрасная игра вратаря Полежаева спасает Ленинград от многих голей. На 32 минуте напор харьковцев все ж увенчивается успехом. Левый край Казаков всаживает Ленинграду «мертвым шютом» первый гол. Попытки ленинградцев отквитаться разбиваются о стойкую полузащиту Харькова. Особенно выделялся левый хавбек Привалов, совершенно парализовавший Радионова и Бутусова, отбирая у них все мячи. Первая половина игры окончилась с результатом 1:0 в пользу Харькова.

Второй хавтайм начинается резкой игрой Ленинграда, решившего отквитаться. Харьковцы усиливают в свою очередь напор и первые десять минут проводят у голя Ленинграда. На 11 минуте Алферов всаживает второй гол. Только за десять минут до конца игры ленинградцам удается отквитать один мяч забитый Радионовым. Матч заканчивается в пользу Харькова со счетом 2:1.

Нужно отметить на редкость дружную коллективную игру харьковцев.

Из ленинградцев нужно отметить вратаря Полежаева, задержавшего ряд труднейших мячей, центра полузащиты—Батырева и «душу нападения» Бутусова.

Публика, собравшаяся в количестве не менее 10.000 человек, дружными аплодисментами отметила победителя футбольного первенства С.С.С.Р.—сборную команду Харькова.

Бодрый.

Газета «Харьковский пролетарий» Харків, 9.09.1924.

Совершенно неожиданно футбол напомнил бе и напомнил довольно громко: последние две игры были неожиданны по результатам и выявили неожиданного, в сущности, чемпиона, привлекли массу публики и, вероятно, повлекут за собой изменение в составах сборных и в самой тактике.

Реклама молчала о полуфиналах, а поэтому на игру Ленинград — Белоруссия, кстати и неявившаяся на поле, было продано не более 10 билетов, а на игре Украина — Закавказье была лишь немногочисленная публика, состоявшая из активных футболистов.

Матч Украина—Закавказье прошел неинтересно; грубо и легко победа со счетом 5:0 досталась Украине, игравшей слабо и не показавшей почти никакого класса: играли резко и зло, но сводили в сущности игру к подбиванию противника. Два игрока ушли сами с поля из-за повреждения, а трех удалил судья.

Финал первенства „Ленинград—Украина" состоялся в субботу, день характеризует отношение к такому важному в спортивном мире событию со стороны ВСФК и устроителей, на поле ОППВ. Реклама была, но слабая, публика собралась в значительном количестве и реагировала на игру самым живым образом.

Перед матчем команды приветствовал представитель Уругвая.

Игра с самого начала приняла весьма резкий характер, вынудивший судью И. И. Севастьянова сделать предупреждение обеим командам: Украина играет вообще резко и не щадит себя, игроки Ленинграда, более опытные в боевых схватках и более знакомые московской публике, не раз получали свистки из трибун и получали, добавим от себя, совершенно напрасно. Игра была предложена в быстром темпе и проходила в переменных натисках обеих команд. С места определилось слабое место в Ленинградской команде: нападение. Защита старалась во всю, слабее других играл Эммерих. На 20 мин. левый край Украины проводит мяч и бьет в ворота. Полежаев из-за солнца не увидел мяча, и свисток рефери фиксирует первое достижение южан. До перерыва результат не меняется, несмотря на все старания северян отыграться. После перерыва опять нажимает Юг, но и Север борется во всю; нападение Ленинграда старается что-то сделать, Соколов выбивается из сил, но неумение бить по воротам дает себя знать; игравший довольно хладнокровно в первой половине Бутусов развертывается и старается, но держат его крепко, и, кроме того, он не имеет никакой поддержки в своих коллегах. Во время одного из натисков южан правый инсайд делает удар по воротам Ленинграда шагов с 2 и упавший, быть может немного рановато, Полежаев пропускает второй мяч. Неудача заставляет ленинградцев нажать во всю, и вот Родионов вбивает в ворота Украины мяч. После этого воодушевленное нападение Ленинграда вкрепкую зажимает противника, но из этого ровно ничего путного не выходит, т. к. бить по голу умеет один только Бутусов, безнадежен левый край, на Родионова обратили свое внимание противники. Старается отбиваться защита, где особенно был хорош Корнеев, игравший исключительно умно и толково.

Конечный свисток судьи фиксирует победу Украины, что горячо приветствуется публикой. Итак, Ленинград побит и побит в игре, которую он безусловно мог выиграть, но, выставив слабую команду, слабую в линии нападения, проиграл, будучи технически сильнее и опытнее своего противника. Украина выиграла благодаря исключительно командной игре и с оей тактике. Но об этом ниже.

Футбольная секция должна пересмотреть свою сборную, кое кого вычистить, кое кого подтянуть, кое-кого переставить. Наше старое мнение: в центре нападения должен играть Корнеев, тогда игра всего нападения будем совсем другая, нежели теперь.

Судил эту ответственную игру И. И. Севастьянов, в первом тайме он был безукоризненным рефери, во втором были кое-какие ошибки, которые относим не в укор, т. к. игра была довольно трудная в смысле темпа; ему ставят в вину то, что он дал в пользу Ленинграда штрафного, но судья мог и не видеть проступка украинца.

Журнал «Спартак» Ленінград, № 7, вересень, 1924.

Сборная команда Харькова — чемпион СССР 1924 года. Стоят слева: Е.Губарев, Н.Капустин, Н.Патиров, В.Фомин, Я.Алферов, Н.Привалов, А.Бем, Н.Казаков. Внизу: Н.Кротов, Р.Норов, К.Фомин

8.09, **СРСР - УСРР - 0-1 (0-1),** Москва, ст. «Червона Пресня», 8000 глядачів, +16 С, суддя: Георгій Фепонов (Ленінград), гол: Натаров (37).
СРСР: Петро Гусєв (Ленінград), Михайло Рущінський (Москва), Петро Єжов, Петро Філіппов, Павло Батирєв (капітан) (всі Ленінград), Володимир Ратов, Тарас Григор'єв, Федір Сєлін, Петро Ісаков (всі Москва), Михайло Бутусов (Ленінград), Костянтин Жібоєдов (Москва), тренер: Михайло Козлов.
УСРР: Р.Норов, К.Фомін, М.Кротов (капітан), І.Привалов, В.Фомін, М.Капустін, М.Казаков, Я.Алфьоров, И.Натаров, Адам Бем, Є.Губарєв.

«***Украина победила "Сборную СССР".***
Вчера на стадионе "Красной Пресни" состоялся матч между командами "Сборной Украины" и "Сборной СССР".
Украинцы, несмотря на утомленность от первого состязания, играли сильно и выиграли матч со счетом 1-0».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 9.09.1924.

«***Харьков победил сборную СССР.***
8 сентября лучшая команда СССР – Харьков выступила в заключительном матче против сборной СССР, составленной из лучших игроков Москвы и Ленинграда. В этом матче снова прекрасную игру показала защита Харькова и, несмотря на ряд опасных моментов, с честью вышла из этого испытания. Минут за 8 до конца первого хавтайма по правому краю прорывается Натаров и неожиданно сильным пушечным ударом бьет по воротам СССР. Вратарь Гусев прыгает в угол на мяч, и от силы удара сам совместно с мячом попадает в сетку.
Во второй половине игры, несмотря на все проявления грубости, в особенности со стороны Бутусова и Батырева, сборной СССР благоприятного результата добиться для себя не удается. В конечном итоге Харьков выигрывает со счетом 1-0.
Состав СССР: Гусев (Ленинград); Рущинский (Москва), Ежов (Л); Филиппов П., Батырев (оба Л), Ратов (М); Григорьев Т. (М), Селин (М), Исаков (М), Бутусов (Л) и Жибоедов (М).
В составе Харькова произошли лишь изменения в линии нападения из-за выбытия Шпаковского. В отчетном матче за нападение играли Губарев, Натаров, Алферов, Бем и Казаков. Судил матч лучший ленинградский рефери Фепонов».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 12-13. Харків, вересень 1924.

«*Вчера на стадионе «Красной Пресни» состоялся футбольный матч победителей первенства СССР со сборной командой Союза. Несмотря на дождливую погоду, трибуны переполнены, публика предрешает победителя. В половине 5-го часа по свистку судьи выбегает команда Украины и за ней сборная СССР. Игра начинается. Атаки неудачно играющего нападения сборной разбиваются отличной защитой Украины. Высокая техника украинцев дает себя чувствовать. Весь первый хав-тайм проходит на середине поля, показывая равные силы обеих команд, и только в конце красиво прорвавшемуся правому форварду удается с края сильным ударом забить гол в ворота сборной. Вторая половина игры никаких результатов не дала. Вся команда УССР переходит к своим воротам, выдерживая сильные атаки, и матч кончается со счетом 1-0 в пользу Украины*».

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 9.09.1924.

Харьков выиграл матч у Сборной СССР.

МОСКВА, 9 (Соб. кор.). **Сборная Харькова, победившая Ленинградскую Сборную на первенство СССР, играла вчера матч со Сборной, составленной из лучших игроков СССР и, в результате, вышла победительницей со счетом 1:0.**

Состав игроков: вратарь Норов, защита: Кротов и Фомин, полузащита: Привалов, Фомин и Капустин. Нападение: Козаков, Бем, Алферов, Нотаров и Губарев.

Эта победа лишний раз доказывает, что победа Харькова на первенство не случайна!

Еще одна победа харьковцев. Харьковская сборная футбольная команда, выступавшая на Всесоюзных состязаниях в Москве, занявшая первое место в СССР и победившая сборную команду всего Союза, встретилась 10-го сентября в товарищеском матче со сборной командой Москвы, составленной из лучших игроков.

Матч прошел при небывалом стечении публики, в оживленном темпе, изобиловал красивыми комбинациями и закончился победой харьковцев со счетом 2:1.

Эта победа лишний раз доказала, что предыдущие победы харьковцев и взятие ими первенства всего Союза является вполне заслуженным.

Газети «Вечернее радио» 9.09 та «Харьковский пролетарий» 12.09.1924, обидві Харків.

8 сентября на поле Красной Пресни состоялся матч между Украиной и Сборной СССР, которая выступила в составе: Гусев (Ленинград), Рущинский (Москва), Ежов (Л), Филиппов (Л), Батырев (Л), Ратов (М), Григорьев (М), Селин (М), Исаков (М,) Бутусов (Л), Жибоедов (М). На игре присутствовало до 8.000 ч. зрителей. Все предсказывали победу Сборной и при том с большим результатом, но все предсказания оказались ложными: Украина показала блестящую игру, темпераментную и умную, чрезвычайную подвижность всех своих игроков и прекрасную тактику, выявила колоссальную волю к победе и провела всю игру блестяще, вырвав в конечном счете победу у сильнейшего противника. Сразу же после свистка судьи, Украина предложила бешеный темп, не ослабевший ни на одну иоту, 3/4 всей игры инициатива принадлежала Украине, в Сборной отлично играла вся защита без исключения, но опять хромало все нападение и особенно был слаб Жибоедов, игравший трусливо и осторожно. Оба звена Селин и Бутусов не имели поддержки краев и много грубили. В середине тайма забивается Сборной мяч, оказавшийся роковым и единственным во всю игру. Прекрасные края Украины доставляли много неприятностей защите Сборной, полузащита чемпиона СССР играла умно и отчаянно. В течение всей игры чувствовалось превосходство Украины, не ослабевающее ни на одну минуту стремление к победе. Свисток на перерыв застал южан в положении атаки и свисток на конец матча был дан в момент нахождения их нападения в штрафной площади Сборной. Публика бурно приветствовала победу Украины, достойно защитившей честь своей Республики и в течение 5 дней из провинциальной команды вставшей в ряды лучших команд Европы, безусловно сделавшей эпоху в деле тактики игры у нас в России. Судил игру Г. И. Фенонов.

Журнал «Спартак» Ленінград, № 7, вересень, 1924

Выиграв у Закавказья 4:0 и в финале у Ленинграда 2:1, Харьков 8-го сентября встретился со сборной С. С. С. Р. И этот матч хорошо игравший Харьков закончил в свою пользу 1:0. Состав сборной С.С.С.Р. таков: Гусев (Ленинград), Рущинский (Москва), Ежов (Ленинград), Филипов, Батырев (оба Ленинград), Ратов (Москва), Григорьев, Селин, Исаков (все Москва), Бутусов (Ленинград). Жибоедов (Москва). Состав Харькова: Норов, Фомин К., Кротов, Капустин, Фомин В., Привалов, Губарев, Нотаров, Алферов, Бем, Казаков.

Газета «Коммунист» Харків, 12.09.1924.

10.09, **Москва - УСРР - 1-3**.

«***Какая футбольная команда самая сильная?***

Закончились футбольные состязания на звание лучшей футбольной команды Союза.

Сборная команда Москвы из лучших московских футболистов проиграла сборной команде Ленинграда.

Ленинградская сборная команда проиграла футбольной команде Украины.

Сборная СССР тоже проиграла Украине.

И, наконец, сборная Москва проиграла в третий раз команде Украины со счетом 2-1.

Таким образом, лучшая футбольная команда – украинская».

Газета «Молодой Ленинец» Москва, 13.09.1924.

«***Победа Украины над сборной Москвы***

Завершительным триумфом победоносного шествия украинских футболистов является их победа над сборной московской командой, выступавшей в составе: Соколова, Рущинского, Лапшина, Малахова, Селина, Ратова, Холина, Артемьева, Исакова, Н. Троицкого и Старостина.

Игра велась все время в очень быстром темпе и несмотря на то, что украинцы играли четвертый матч подряд, их игра носила тот же характер быстрой резкой защиты и прекрасной тактики нападения.

Москвичи старались вовсю, ибо в этом матче был поставлен на карту так долго бывший на недосягаемой высоте класс столицы. Причем победа Москвы доказала бы неправильность выхода Ленинграда в финал.

Первая половина закончилась 1-0 в пользу Москвы, и уверенность победы сильно подбодряла Москву, которая начала 2-ую половину игры бешеным натиском.

Но случилось так, что чрезвычайно самолюбивый и упорный судья Гридин сделал такие детские промахи, что если бы даже Украина не захотела, она выиграла бы.

Вторая половина закончилась в пользу Украины 2-0, причем первый гол был вбит с наивного двойного пенальти, а второй с офсайда.

Общий результат 2-1 в пользу Украины.

Матч этот был, пожалуй, одним из интереснейших. Москва играла очень хорошо и все время теснила украинцев, но нужно отдать справедливость: Украина и в этой игре доказала, что ее класс нисколько не хуже Москвы и Ленинграда, а тактика игры разнообразнее и выше».

Газета «Гудок» Москва, 14.09.1924.

Победой над Москвой Харьков окончательно подтвердил свое превосходство.

Измученные и перебитые беспрерывными решающими играми харьковцы 10 сентября встретились со свежей командой Москвы, выступившей в своем наилучшем составе: Соколов; Рущинский, Лапшин; Ратов, Селин, Малахов; Старостин, Троицкий, Исаков, Артемьев и Холин. Команда харьковцев еще более была ослаблена отсутствием переднего защитника Кротова, являющегося „душею" команды.

Оживленно начинает игру московская команда, подбадриваемая патриотичной московской публикой, то и дело выкрикивающей „давай, давай!". Минут через 12 после начала игры Капустин отпускает Холина и последний сильным ударом згбивает красивый мяч в ворота Харькова. Москва торжествует.

Харьковцы начинают играть более энергично, но превосходная игра московской полузащиты и защиты сводит на нет все комбинации нападения.

Во второй половине матча страсти начинают разгораться: Москва хочет забить еще несколько штучек мячей Украине, как она называет Харьков.

Через несколько минут выходит с поля подбитый Бем и харьковцы продолжают играть в составе 10 человек.

Понемногу игра выравнивается и даже начинает замечаться преимущество Харькова. За 15 минут до конца Алферов прорывается и идет на отпущенный мяч, но „король воздуха" Селин прыгает ему прямо на голову. Судья Гридин дает одиннадцатиметровку. Бьет Грушин, но слишком высоко подымает мяч. В виду нахождения на штрафной площадки удара Грушина нескольких московских игроков мяч перебивается. Второй „пенальти" пробивает Фомин В. под упавшим не во время Соколовым.

Игра оживляется и скоро под рев неистовой московской публики Казаков забивает последний и решающий мяч.

Весь матч заканчивается со счетом 2:1 в пользу Харькова, выступившем в составе: Норов; Фомин К., Грушин; Капустин, Фомин В., Привалов; Губарев, Натаров, Алферов, Бем и Казаков.

Неистовство публики после матча не закончилось и, считая виной проигрыша Москвы Гридина, они чуть было не устроили самосуд над судьей. Лишь благодаря своевременному вмешательству боксеров, военных и целому ряду других товарищей, удалось Гридина на автомобиле увезти с площадки.

Команда Харькова на всех матчах играла превосходно и имела огромное доминирующее значение над противниками своей коллективной плановой игрой. Выделить кого-либо из игроков не представляется возможным: все были замечательны.

Журнал «Вестник физической культуры» № 12-13. вересень 1924, Харків.

К ПРИЕЗДУ СБОРНОЙ ХАРЬКОВА.

Сегодня в Харьков возвращается победительница первенства ССCР—сборная Харькова. Выдержав целый ряд оффициальных встреч, наши футболисты в среду, 10-го сентября одержали победу в товарищеском матче над сборной командой Москвы, выиграв игру, с результатом 2:1. Все, что было сильно по футболу на Украине и в России, разбито нашей командой. Об'ясняется это, главным образом, коллективной игрой нашей сборной—где нет отдельного индивидуума, а есть одно целое с одной задачей, одной целью. 8 игроков сильнейшей союзной команды „Штурм" играют вместе уже пять лет,—эти восемь товарищей входят в нашу сборную команду. Их главное преимущество—с одинаковой серьезностью встречаются они и со слабым, и с сильным противником. Не только по футболу, но и по легкой атлетике они имеют целый ряд достижений.

Это указывает на их разнородность. За спиной нашей сборной стоят пятьдесят молодых спорт-организаций. Будьте достойны своих учителей, занимайтесь умеренно всеми видами спорта.

Тогда первенство СССР—за нами на долгие годы.

Привет приезжающим товарищам.

Газета «Коммунист» 12.09.1924, Харків.

Успехи харьковских футболистов.

Успехи харьковских футболистов, достигнутые на всесоюзных состязаниях в Москве, заставили Мособфик несколько видоизменить состав сборной Союза ССР, влив туда несколько харьковцев. Состав сборной следующий: Соколов — Москва, Рущинский — Москва, Кротов — Харьков, Ноготков—Москва, Фомин Ф. и Привалов—оба из Харькова, Григорьев, Бутусов—оба из Ленинграда, Натаров—Харьков, Селин и Холин—оба из Москвы. Во вторую сборную команду вошли харьковцы: Норов—вратарь, Казаков и Шпаковский—нападение. Таким образом, из харьковской сборной команды вошли семь человек в обе сборные СССР.

Газета «Пролетарская правда» 19.09.1924, Харків.

Першенство СРСР в футболі

На другому Всесоюзному святі фізкультури в Москві першенство СРСР в футболі взяла команда України; вона обіграла в фіналі команду РСФРР (Ленінград) з рахунком 2:1. Потім відбувся матч, переможники—збірна СРСР (з найкращих гравців Москви і Ленінграду), який знов виграла Україна (команда складалася з футболістів м. Харкова) з рахунком 1:0.

Газета «Більшовик» 12.09.1924, Харків.

«УССР - Сборная Москва 2-1

В понедельник, 8 сентября, на поле ОППВ команда Украины, после выигрыша в полуфинале у ЗССР, в финале у РСФСР и у сборной СССР, заканчивала свое победоносное шествие игрой со сборной командой Москвы. Не учитывая настроения московской команды, которой пришлось в этом сезоне сыграть очень большое количество матчей и игроки которой поэтому играли последние игры совершенно без настроения, собравшаяся публика (около 3000) в большинстве надеялась на выигрыш Москвы. Уверенность в выигрыше возросла в особенности после первого мяча, забитого Холиным на 15 минуте. Команда Украины, утомленная предыдущими матчами, играла очень вяло, да кроме того чувствовалось отсутствие правого защитника Кротова. Нападение Москвы большую часть первого хавтайма играло на стороне Украины, но, как всегда, плохо ориентируясь на штрафной площадке, не могло использовать ни одного хорошего момента, чтобы забить гол; первая половина так и закончилась результатом 1-0. У ворот Москвы в эту половину не было ни одного опасного положения.

Во второй половине игра была более ровной. Защите Москвы приходилось иногда тоже работать, но удары по воротам со стороны нападения Украины совершенно отсутствовали. Вратарю же Норову в этой половине пришлось взять несколько очень сильных ударов, но эти удары, хотя и с близкого расстояния, шли на него. На 18 минуте Исаков бьет штрафной в сторону Украины, мяч, отбитый Норовым, отскакивает к правому инсайду Троицкому Н. и тот, взяв с ходу мяч, шагов с шести пускает его мимо ворот. В один из моментов нахождения нападения Украины у ворот Москвы, судья Гридин неожиданно дает, за совершенно негрубое удерживание противника во время нападения на вратаря Соколова, одиннадцати метровый удар в сторону Москвы, мяч проходит над воротами, как вдруг свисток Гридина дает знать, что удар этот нужно перебить из- за того, что кто-то из игроков раньше времени выскочил за штрафную линию.
Удар перебивают и мяч проходит над неудачно бросившимся Соколовым. Судья фиксирует гол. Недовольство публики выразилось в свистках по адресу судьи. С результатом 1-1 игра продолжалась еще минут 15. Но вот минут за 8 до конца второго хавтайма левый край Украины Казаков рывком обходит Ратова В., к нему навстречу бежит Рущинский, пытаясь помешать пробить по воротам, но Казакову в последний момент удается шагов с 8 ударить носком мяч, который, предварительно стукнувшись о землю, снова проходит в ворота над упавшим опять Соколовым. Результат 2-1. В последние оставшиеся до конца хавтайма минуты нападение Москвы ничего сделать не смогло, и команда Украины ушла с поля победительницей.
Нужно отдать должную справедливость, команда Украины в течение 4 проведеннных ею матчей показала очень дружную и быструю игру. Выделять кого-нибудь из команды не приходится, ибо все одиннадцать человек играли довольно ровно. Команда обладает довольно сильной защитой и полузащитой, но линия нападения, хотя и дружно и быстро, все же у ворот не может заканчивать свои комбинации, слишком много перепассовываясь и мало делая ударов по голю.
У Москвы же в последнее время очень слабо играет нападение; слишком медленное продвижение к воротам противника, никаких комбинаций и сильные мазки у ворот. В команде чуствуется какое-то безразличное отношение как к выигрышу, так и к проигрышу, нет совершенно настроения к игре. Объяснить это легко. Никогда сборная команда Москвы не имела стольких игр, как в этом сезоне. Киев, Харьков, Одесса, Калуга, Казань - побывали в Москве и сборная команда играла с каждым из них. Затем идут встречи с финнами и норвежцами, поездки отдельных команд в провинцию для агитационных выступлений и т.д. Игроки от такого большого количества игр ясно должны были переутомиться, и это очень было заметно по двум играм с Ленинградом на первенство РСФСР и в играх СССР - Украина и Москва – Украина».

Газета «Красный спорт» Москва, 21.09.1924.

«***Новая победа Украины.***
Сборная команда Украины, взявшая первенство СССР по футболу на 24-й год, и побившая сборную СССР, доказала, что ее победы не случайность, а результат высокого класса игры, побив лучшую сборную команду Москвы со счетом 2-1».

Газета «Пролетарська правда» Київ, 27.09.1924.

2-й ВСЕСОЮЗНЫЙ ПРАЗДНИК ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ.
Общие итоги.
Футбол. Первенство выиграно Харьковом, который последовательно сыграл в свою пользу с Закавказьем 4:0, с Ленинградом 2:1 (финал), со Сборной СССР 2:0 и, наконец, в ослабленном составе со Сборной Москвы 2:1. Победа и победа блестящая и бесспорная досталась Харькову. благодаря редкой спайке команды, коллективности в игре и умелому руководству капитана тов. Кротова.

Газета «Коммунист» Харків, 16.09.1924.

1925

Протокол № 4 засідання всеукраїнського спортивно-технічного комітету від 27.04:

О сборной Украины по футболу.

5| Для предстоящих матчей с Германией выделить следующий состав сборной: Войтенко|Николаев|Котов|Одесса| Грушин|Харьков|Привалов, Фомин В., Капустин|Харьков|Коген|Одесса| Шпаковский, Натаров, Кротов|Харьков| Михайлин|Одесса| Запасные: Роман|Одес. Грушин|Николаев| Антонов|Зовка| Казаков, Романтовский, Фомин К. Костиков|Харьков|
Тренировочный матч сборной Украины - Харьков назначить на 4|V. Вызванных игроков из других городов содержать до приезда Германии 11|V.
Капитаном сборной Украины выделить т. Кротова. Харьковскому Губбюро Спартака поручить организацию матчей и приобретение необходимого спорт" инвентаря, а также оборудование площадки.

МОСКВА ВЫЗЫВАЕТ УКРАИНУ. Московские футболисты вызывают для игры сборную Украины. Так как ряд лучших игроков уехал в Турцию вместе со сборной СССР, то высший совет физической культуры Украины намечает посылку команды города Одессы.

Газета «Пролетарий» Харків, 24.05.25

СБОРНАЯ СССР НЕ ПРИЕДЕТ. Вчера ВСФК Украины получил телеграмму о том, что приезд в Харьков сборной футбольной команды СССР по техническим причинам не состоится.

Газета «Пролетарий» Харків, 3.06.1925.

«***К приезду сборной команды Украины.***
Нам сообщают состав сборной футбольной команды Украины, выезжающей в ближайшее время в Москву для междугородных встреч.
Вратарь - Дымов (Николаев), защита - Фомин К., Кротов, полузащита - Привалов, Фомин В. и Ус (Харьков), нападение - Прокофьев (Одесса), Алферов, Назаров, Шпаковский (Харьков), Штрауб (Одесса)».

Газета «Рабочая газета» Москва, 12.08.1925.

«***Приезд сборной Украины.***
ВСФК на 15-16 августа пригласил сборную Украины в Москву. 15 августа Украина играет с КОР'ом на площадке последних. 16 августа играют сборная Москва со сборной Украиной на площадке Профинтерна. Матчи обещают быть исключительно интересными».

Газета «Молодой Ленинец» Москва, 14.08.1925.

«***Приезд футболистов Украины***
Как уже сообщалось, в Москву 14 августа прибывает сборная футбольная команда Украины, составленная из лучших игроков Харькова, Николаева, Одессы.
15 с.м. на стадионе КОР (Ольховская улица) в 5 часов дня состоится первый матч с хозяевами поля. Вторая встреча произойдет на поле Профинтерна (Самарский переулок). Начало в 5 часов дня. Билеты по заявкам фабзавместкомов продаются в ВСФК по 50 копеек».

Газета «Известия» Москва, 15.08.1925.

16.08, **Москва-2 - УСРР - 0-4 (0-2),** ст. ім. Воровського,.

Состав сборной Украины.

ВСФК утвердил состав сборной футбольной команды Украины для матча с Москвой: голкипер—Дымов (Николаев), защита—Фомин К. и Кротов Н. (оба Харьков), полузащита—Привалов, Фомин В. и Ус (все Харьков) и нападение: Штрауб (Одесса), Шпаковский, Натаров (оба Харьков), Коваль (Одесса) и Прокофьев (Донбасс). Запас: Отрижак и Козаков (Харьков) и Жук (Одесса).

ФУТБОЛЬНЫЙ МАТЧ «МОСКВА»—«УССР».

Окончательно выяснено, что матч между футбольными командами «сборая УССР» и «сборная Москвы» состоится в Москве 15 и 16 августа. Перед от'ездом в Москву, сборная Украины проведет тренировочный матч с I сборной Харькова.

Газети «Вечернее радио» Харків, 1 та 5.08.1925.

«Сегодня, 19 августа, в 4 ч. дня на стадионе Кр. Пресни состоится встреча вернувшейся из Германии сборной команды Украины со второй сборной Москвы.
Харьковские футболисты пробыли в Германии около трех недель. Из сыгранных восьми матчей они в семи вышли победителями и проиграли одну игру (Дрезденскому рабочему клубу).
Общий счет 27-4 в пользу советских футболистов.
Ожидавшийся матч со сборной командой рабочего союза Норвегии в Берлине не состоялся из-за срыва игры несколькими социал-демократами, входившими в состав норвежской команды».

Газета «Комсомольская правда» Москва, 19.09.1925.

«*Сборная Украины в Москве.*
16 августа на стадионе имени Воровского состоялась футбольная встреча сборной команды Украины и сборной Москвы.
За все время игры преимущество было на стороне гостей. На 15 минуте Москва получила первый гол. Хафтайм окончился со счетом 2-0. Во второй половине игры москвичи играют значительно лучше, но все же защита Украины парализует все нападения. Со счетом 4:0 Украина выигрывает состязание».

Газета «Известия» Москва, 20.08.1925.

«*Украина – Москва II 4-0.*
Ожидавшиеся 15 августа для игры с Кор'ом, украинцы прибыли только к 16 числу и выступили на поле им. Воровского против сборной Москвы. Придать какой-либо номер этой сборной мы затрудняемся, так как при всем нашем горячем желании проникнуть в тайну составления сборных команд, мы лишены такой возможности. Мы полагали, что проигрыш Одессе, как своевременно указывалось, заставит секцию игр более внимательно отнестись к составлению команд, но, увы, наши надежды не оправдались. Если в случайности состава повинны игроки, назначенные и не явившиеся на игру, то их следует примерно наказать, если же это результат постановления секции игр, то, по нашему мнению, техкому МГСПС надлежит по этому вопросу внести свой корректив.
Украина выступила в слегка измененном, в сравнении с прошлым годом составе: Норов, Фомин и Кротов, Капустин, Фомин и Кротов, Капустин, Фомин и Ус, Губарев, Шпаковский, Натаров, Алферов и Привалов. Москва выставила следующий состав: Михайлов, Станней и Ермаков, Никишин, Макаров, Пахомов, Спиридонов, Сухино, Маслов, Савостьянов и Симаков. Ясно, что ждать какого-либо успеха от столь пестрого состава не приходилось, и конечный результат надо признать довольно сносным. Первый мяч в ворота Москвы на 20 минутах забивает, дебютирующий на левом краю украинского нападения, Привалов и вскоре за ним второй мяч – Шпаковский. Первая половина игры заканчивается 2-0.
Во второй половине нападение Москвы начинает играть живее, но хорошая игра защиты Украины не дает возможности добиться результата. В середине второй половины игры два удачных удара Привалова по воротам Москвы дают Украине еще 2 очка, все же старания Москвы остаются бесплодными, и финальный свисток судьи фиксирует результат 4-0 в пользу Украины.
У украинцев по-прежнему хороша защита, нападение играло более вяло, чем в прошлом году. Очень удачно играл крайнего левого Привалов. Публики было довольно много, которая, кстати, вела себя очень несдержанно».

Газета «Красный спорт» Москва, 23.08.1925.

1926

28.09, **збірна металістів УСРР - «ОППВ» Москва - 2-3**, ст. «Металіст»,.

Поездка команды ОППВ по Украине проходит с успехом. Выступив в Харькове, команда ОППВ сыграла с сильнейшей командой города (бывш. Штурм) в ничью со счетом 3:3 и выиграла у сборной металлистов 4:3. Игра в Севастополе также окончилась в пользу ОППВ.

Газета «Известия» Москва, 2.10.1926.

3.10, **збірна металістів УСРР-«Рабіс» Харків 3-1**.

«*Наши футболисты едут за границу.*
Украинским комитетом союза металлистов посылается за границу сборная футбольная команда металлистов. За границей металлисты встретятся в товарищеских матчах с рабочими – футбольными командами».
На Артемовского округа едут два металлиста – Белобродов и Владимирский из Краматорской команды. Т.т. Белобродов и Владимирский ныне учащиеся ВУЗов работали и работают в каникулярное время на КГМЗ.
Из культфонда райкома отпущено 1000 руб. на оплату расходов, связанных с поездкой команды за границу.

Газета «Кочегарка» Бахмут, 6.08.1926.

Украинские металлисты выехали за границу

Футбольная команда металлистов Украины выехала 5 октября за границу для участия в матчах с рабочими командами Чехо-Словакии и Австрии. Команда составлена из лучших футболистов-металлистов Харькова, Сталино, Краматорской, Днепропетровска и Николаева.

Перед от'ездом команда встретилась с сильнейшей командой Харькова «Рабис» и вышла победительницей со счетом 3 : 1.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 8.10.1926.

Збірна союзу металістів УСРР в Австрії.

Die Berufe der zwanzig russischen Arbeitersportler.

Ueber die Berufe der russischen Arbeitersportler, die morgen Abend nach Wien kommen werden, haben wir folgendes erfahren:

Roman Iwanowic Norow ist 31 Jahre alt und Buchdrucker; Peter Sergewic Semenow, 22 Jahre, Elektromonteur; Alexander Jakoblewic Romantschuk, 35 Jahre, Werkzeugschlosser; Iwan Fedorowic Belobrow, 21 Jahre, Schlosser; Makar Iwanowic Sitzewoj, 24 Jahre, Schlosser; Iwan Gavrilowic Duschenko, 21 Jahre, Mechaniker; Wasili Fedorowic Rosarenow, 29 Jahre, Elektromonteur; Nikolai Mixailow Kassakow, 28 Jahre, Schlosser; Ilja Iwanovic Starnik, 26 Jahre, Rechnungsführer; Dimitry Petrowiy Pawlov, 21 Jahre, Eisengießer; Michail Iwanovic Nawalenew, 23 Jahre, Schlosser; Timofei Michailow Smolenski, 23 Jahre, Schlosser; Fedor Stapanovic Kondratenko, 25 Jahre, Schlosser; Iwan Makarowic Kladko, 21 Jahre, Zimmermann; Iwan Pawlovic Wladimirski, 21 Jahre, Schlosser; Nikolai Konstantewic Lassarew, 22 Jahre, Techniker; Jakow Timofewic Alferow, 23 Jahre, Drechsler; Dimitry Antonow Martschenko, 28 Jahre, Dieser; David Efimowic Herzog, 26 Jahre, Arzt; Pawel Fedorowic Karlow, 25 Jahre, Maschinist.

Газета «Die Rote Fahne» Відень, Австрія, 7.10.1926.

Heute 3 Uhr nachm. Russenspiel.

Heute wird am Rapidplatz das Länderspiel Rußland—Oesterreich ausgetragen werden. Bis zuletzt waren Hindernisse zu überwinden, bis es so weit kam, daß die Wiener Arbeiterschaft die Delegierten der sowjetrussischen Arbeitersportler hier begrüßen konnten. Ein kleiner Rückblick über die schweren Kämpfe, die die revolutionären Arbeitersportler auszufechten hatten, bis von den Instanzen die Zustimmung zu dem sportlichen Verkehr mit unseren Brüdern aus der Sowjet-Union gegeben wurde, wäre sehr lehrreich. Doch wir wollen ihn jetzt unterlassen, weil die gesamte Arbeitersportlerschaft vorwärts strebt: Zur Einheit des internationalen Arbeitersportes. Das heutige Spiel ist der erste Schritt. Die Bürgerlichen mögen toben über die Politisierung des Sports. Was die Bürgerlichen ihrerseits versteckt, unterirdisch, mit Heuchelei tun, das sagen wir offen:

Der Sport ist für uns Arbeiter nur ein Mittel zum Zweck, das Mittel zur körperlichen Kräftigung und Schulung des Proletariats zum Klassenkampf, zum Entscheidungskampf gegen die Bourgeoisie.

Was wir in dieser Woche der Anwesenheit der russischen Sportgenossen durch sie über den Arbeitersport in der USSR. gehört haben, zeigt uns, daß eine richtige Entwicklung und eine tatkräftige Förderung der physischen Kultur der Arbeiterklasse erst möglich ist im proletarischen Staat. Von den Russen müssen wir lernen, lernen von ihnen den konsequenten Kampf und lernen die zweckmäßige Betreibung des Arbeitersportes. Zur Einheit des Arbeitersportes ist der erste Schritt getan worden. Darüber hinaus muß die Arbeiterklasse kämpfen auch für die politische und wirtschaftliche Einheitsfront des gesamten Proletariats.

Was die österreichischen Arbeiter zuerst lernen müssen, das ist die vollständige Liquidierung der bürgerlichen Sportverbände, die geschlossene Zusammenfassung in den Arbeitersportverbänden.

Mächtig muß es anläßlich des großen Interesses, das für das Rußlandspiel in der Arbeiterschaft erweckt wurde, hinausgerufen werden:

Jeder Arbeiter und Angestellte hat seinen Platz in den Arbeitersportverbänden! Heraus aus den bürgerlichen Sportvereinen!

•

Das Spiel am Rapidplatz.

Die Wettkämpfe beginnen um 3 Uhr nachmittags auf dem Rapidplatz (Hütteldorf). Vor dem eigentlichen Länderkampf wird ein Handballmatch Wien—Wiener-Neustadt ausgetragen. Abends um halb 8 Uhr findet im Saal »Zum grünen Tor«, VIII., Lerchenfelderstraße 14, ein Begrüßungsabend statt. Die an die geladenen Gäste übersandten Eintrittskarten haben Gültigkeit.

Die Mannschaftsaufstellung.

Die russische Mannschaft tritt in folgender Aufstellung an:

Norow
(Charkow)

Kladko (Donbas) — Sitzewoj (Charkow)

Semenow (Charkow) — Belabrow (Donbas) — Navalenew (Donbas)

Kasakow (Charkow), Smolensky (Nikolajew), Alferow (Charkow), Kondratenko (Nikolajew), Wladimirsky (Donbas).

Die österreichische Auswahlmannschaft ist folgendermaßen zusammengestellt:

Buschan, Kabada, Klupp, Trinal, Haberbauer
(Belfort) (alle Straßenbahn)

Hiltl (Straßenbahn) — Täuber (Sturm) — Listopad (Straßenbahn)

Soldatics (Fontana) — Holler (E. W. 11)

Gagony
(Vorwärts 11).

Die niederösterreichische Mannschaft.

Sonntag stellt sich den Sowjet-Fußballern in Wiener-Neustadt folgende Mannschaft entgegen: Gruber (Wiener-Neustadt); Ravnihar (Wiener-Neustadt), Seidl (Klosterneuburg); Corinaldi (Wiener-Neustadt), Holzmüller (Klosterneuburg), Mayer (Sturm 19-St. Pölten); Buchinger (Wiener-Neustadt), Zalubyl (Mariental), Weber (Wiener-Neustadt), Kirchner (Mariental). Ersatz: Feinböck (Klosterneuburg), Höbert (Wacker-Wiener-Neustadt), Gruber (Liesing), Benesch (Mariental).

*

Eine Führung durch die Gemeindebauten und Fürsorgestellen.

Den russischen Genossen gab gestern die Gemeinde die Möglichkeit, einen Neubau — »Fuchsenfeldhof« —, einen Kindergarten — »Waldmüllerpark« —, die Kinderübernahmsstelle und das Amalienbad flüchtig zu besichtigen. Wir werden über den Eindruck, den die russischen Genossen gewonnen haben, berichten.

Газета «Die Rote Fahne» Відень, Австрія, 16.10.1926.

16.10, час 15-00, **збірна металістів УСРР - збірна робітників міста Відень, Австрія - 3-3 (0-1),** Відень, ст. «Рапідплац», 13000 глядачів, суддя: Вернер, голи: Алфьоров (76, 77, 89).

Р.Норов, Макар Сітцевий, Іван Кладько (всі Харків), Михайло Навольцєв (Сталіно), Іван Бєлобров (Краматорськ), Петро Семенов (Харків), Іван Владимирський (Краматорськ), Федір Кондратенко (Миколаїв), Я.Алфьоров (Харків), Тимофій Смоленський (Миколаїв), Дмитро Павлов (Дніпропетровськ) *з австрійських джерел - грав М.Казаков*).

Russisches Team gegen Vafö-Mannschaft 3:3.

Im Fußball gehen die Russen keine neuen Wege.

Russisches Team: Norow; Sitzewoj, Kladko; Nawalenew, Belobrow, Semenow; Wladimirsky, Kondratenko, Alfarow, Smolensky. Kanakow.

Vafö-Mannschaft: Gagony; Holler, Soldatics; Hiltl, Täuber, Listopad; Buschan, Kabada, Klupp, Trinkl, Haberhauer.

Rapid-Platz. Schiedsrichter Werner. 13,000 Zuschauer.

Австрійська команда було невдало скомплектована, але все ж помітно перевершувала суперників. Вона вела 3-0 і мала ще забивати. Але розслабилася і росіяни зуміли забити один гол, заграли краще і підтримувані публікою затиснули оборону віденців і добилися рівності в рахунку. Це було нерозумно виставити пристарілих профі в нападі віденців. Що Клупи і Кабала своєї неточною грою дозволяли - це було вже занадто. Та й Трінкль, який грав не погано, але теж втратив безліч шансів. Бушан був мало зайнятий і тільки Хабербауер працював дійсно добре. В обороні тільки Хільтль грав класно. Тойбер був технічно не поганий, але потім здав і грав шаблонно, та й Листопад не відзначався технікою. Захисники грали тактично слабо, Голдатіч-хороший технік і талант з майбутнім, ну а Холлер у Сіммерінга грав набагато краще. Гагон в окремих моментах грав чудово, але при голах виглядав слабо.

На російській стороні треба виділити центру напади (Алфєров?) Який добре розуміє гру. До перерви Кондратенко, а після Смоленський показували часом хорошу гру. І Кладько в обороні був на рівні. Ліве крило і напівсередній були слабкою ланкою у росіян. Сітцевой до перерви багаторазово обігрували, але по ходу гри він помітно додав.
Перший російський штурм вичерпався і нападники VAFÖ кинулися на ворота росіян. Але численні шанси не були реалізовані. Трінкль в декількох метрах від воріт копнув м'яч, той потрапляє в штангу і відскакує в руки воротаря. Потім Хабербауер б'є в поперечину. Окремі російські атаки ведуть тільки до неточних ударів, хоча австрійці погано зіграні і часто тільки заважають один одному. В одному такому разі російський правий напівсередній б'є у кут красивим ударом з льоту, але Гагон рятує. Трінкль і Хабербауер часто і легко обіграють російську оборону, але шанси не використовуються. Нарешті Хільтль починає хорошу комбінацію, Клупи б'є по воротах і під тілом стрибнув Норова м'яч влітає у ворота. Росіяни відповідають неквапливою комбінацією, обіграють Коллера, але удар Смоленського йде повз ворота. Знову і знову атакують нападники віденців Кабада і Клупи, але всі удари летять мимо. Перерва 1-0.
Після перерви пара атак австрійців на лівому фланзі, але офсайди перериває їх, і удар Хабербауера головою відображено. Вдається стримувати і дует Алфєров-Кондратенко. Нарешті вдала спільна гра Клупи, Трінкля і Хабербауера приносить другий успіх. Гол забиває Хабербауер. На наступній хвилині слід 3-0. Подача з кутового була відображена, але набігаючий Трінкль влепляет м'яч у ворота. Після цього Норов відображає гарматний удар Трінкля і добивання Кабади. Потім Трінкль обігрує буквально всіх але б'є неточно. Два кутових слідом теж не приносять успіху.
Росіяни зуміли зібратися. Суддя Вернер дає пенальті, але удар слід у поперечину. Але потім австрійські захисники дозволяють себе обіграти і правий напівсередній забиває перший гол. Австрійці ошелешені. Гагон відбиває м'яч на кутовий. Правий крайній добре подає, Гагону в стрибку заважають, він тільки торкається м'яча, який приземляється в кутку воріт. Контратаки віденців ведуть лише до пари кутових, небезпечно б'є Кабада але мимо. Російські заволодівають ініціативою. Публіка підтримує їх і вони грають помітно краще. Австрійська опіка і оборона розвалюються. Спершу Гагон відображає кутовий, Голдатіч зрізає м'яч і хороший удар центрового проходить поруч з воротами. Нарешті 3-3. Добре проривається правий крайній і в центрі його подача вбивається в ворота».

Газета «Sport-Tagblatt» Відень, Австрія, 18.10.1926.

«***Россия - Австрия 3-3 (0-1)***
Первая игра русско-советских спортсменов позади и рабочие Вены оценили игру так: игра - значение которой важнее результата. Это шаг к единству международного рабочего спорта.
Свыше 20000 рабочих и работниц были на Рапид-Платц, хотя игра начиналось в неподходящее для них время. Это было сложно рабочим, которые работали до часа дня ещё успеть в Хюттендорф. И ещё: многие тысячи рабочих пришли на игру, которые очень редко или никогда не принимали участие в акциях Рабочих спортивных союзов.
Игроки заняли свои позиции. Зрители в напряженном ожидании. Судья Вернер дает свисток, игра началась. Россия начинает, но после отбитой атаки должна оставить поле австрийцам. В первой половине матча преимущество за Австрией. Долгое держание мяча не позволило русским проводить сконцентрированные атаки. Кроме того они не атаковали владеющего мячом и не использовали выгодные позиции потому, что играли особенно чисто. И вообще в России играют намного спокойнее и без опеки. Соответственно и темп игры русских намного медленнее, чем у австрийцев, которые начали игру быстро и в полную силу. Но у ворот австрийцы были не решительны и прекрасная оборона отбила все атаки. Норов на 20-ой отбил две атаки. Австрийцы продолжают атаковать. На 36 минуте Клупп (команда трамвайщиков Strassenbahn) забивает гол. Наконец и русским удается атака, но прекрасно играет вратарь Гагони (команда Vorwärts). Первый тайм завершается со счетом 1-0 в пользу Австрии.
В перерыве много дискуссий об игре русских. Смогут они выиграть? От русских ожидали большего и удивлены, что они не превосходят австрийских рабочих футболистов (что ожидалось). Думали, что это национальная сборная Советского Союза, которая успешно представляла советский спорт в Германии. На самом деле это сборная команда украинских металлистов. Однако видно, что это крепкие ребята, которые очень атлетичны. Однако в розыгрыше мяча не хватает точности. Но это не ошибки отдельных игроков, а обьясняется в первую очередь тем, что они пока лишь дважды играли вместе. В Харькове против команды Москвы и там же в Харькове против клуба, который уже 7 лет не проигрывал. И обе игры металлисты выиграли.
Кто же выиграет?
Под аплодисменты игроки снова выходят на поле. Начали россияне, но преимуществом завладели австрийцы и уже на восьмой минуте Хабербауер забивает второй гол. Однако есть сомнения о правомерности этого гола. Мы думаем, что мяч был забит из офсайда. Такого же мнения были и русские, но без протестов они согласились с судьей.
После гола русские растерялись и пропустили третий гол от Тойбера.
Однако далее игра пошла в совсем другом темпе. Видимо русские берегли силы к концу матча и теперь заиграли в полную силу. Алферов показал свое мастерство.

Нарушение правил в штрафной привело к пенальти, но удар с отметки пришелся в штангу. Но тут же на 35-ой минуте Алферов забивает австрийцам первый гол. Еще не улеглись аплодисменты, как мяч во второй раз трепещет в сетке австрийских ворот. Напряжение среди зрителей достигает максимума. Русские играют просто здорово. Общее мнение «они должны были с самого начала так играть». Последние минуты игры принадлежат русским и на 44-ой минуте Алферов сравнивает счет 3-3.

Ничья.

Уже после первого гола публика восторженно поддерживала русских. При третьем голе восторг достиг высшего пункта. Могут они забить и победный гол? На последней минуте у них есть шанс, но забить победный гол не удается.

Русские показали свое мастерство. Но команда не достаточно сыграна. Как уже было сказано они играли вместе лишь дважды. Особенно трудно им было в начале игры. И только в последние четверть часа их игра стала активной и подвижной. Было и заметно, что они в первую очередь не только футболисты, а атлеты занимающиеся и другими видами спорта. У них другое представление о футболе. Они занимаются спортом для укрепления тела и здоровья, а не футболом ради футбола.

Надо и отметить достижения австрийских рабочих-футболистов. Линия атаки была хороша и состав капитану удался. Выделялись: Клупп, Хабербауер, Тойбер и отличный вратарь Гагони. Шесть футболистов еще год назад играли в профессиональных клубах и укрепили теперь ряды спортсменов-рабочих.

Русские об игре.

В первую очередь они под впечатлением прекрасного приема со стороны австрийских рабочих. Разницы в правилах игры нет. Однако второй гол судья не должен был засчитывать, но решению судьи они подчинились».

Газета «Die Rote Fahne» Відень, Австрія, 17.10.1926.

Wiener Arbeiterteam — Ukrainische Metallarbeiter 3:3 (1:0).

Mangelnde Technik ließ die Gästemannschaft keine gute Gesamtleistung erreichen. Nur Alfarow, der den Hat-Trick erzielte, und die Verbindungsstürmer stachen durch Schußvermögen hervor. Dagegen konnte die Deckung gar nicht befriedigen und der Tormann hätte den ersten Treffer verhindern können. Bei den Wienern waren Gagony, Soldatis und die Deckung am besten.

Vor 13.000 Zusehern traten folgende Mannschaften unter der Spielleitung des Schiedsrichters Werner an:

Wien: Gagony; Soldatis, Holler; Listopad, Täuber, Hiltl; Haberhauer, Trinkl, Klupp, Kabada, Buschan.

Ukraine: Norrow; Kladko, Sitzewoj; Semenow, Belolrow, Nawalenew; Kassakow, Smolensky, Alfarow, Kondratenko, Wladimirsky.

Wien reißt fast von Anbeginn an das Kommando an sich. Die Gegner müssen sich auf Abwehrarbeit und Durchbrüche, die meist vom Innentrio unternommen werden, beschränken. Einige Male scheint ein Treffer der Wiener unabwendbar, doch da werden Stangenschüsse produziert und gute Chancen jämmerlich vergeben. Das Spiel ist inhaltsarm, auch das Tempo mäßig. Erst in der 37. Minute erzielt Klupp den ersten Treffer mit scharfem, aber haltbarem Schuß. Eden 1:1.

Nach Seitenwechsel bewegt sich das Spiel auf etwas höherem Niveau. Die Gäste zeigen einzelne hübsche Angriffe, erreichen aber keinen zählbaren Erfolg. Die Wiener sind glücklicher; Haberhauer kommt am Flügel durch und erzielt in der 8. Minute den zweiten Treffer, drei Minuten später erreicht Täuber mit schönem Weitschuß den letzten Erfolg für die Wiener, die — 3:0 in der Führung — zu siegessicher sind. Ein Vorstoß der Gäste führt in der 25. Minute zu einem Elfer wegen Hands gegen Wien, der Ball trifft aber die Stange. In der 31. Minute holt Alfarow einen Treffer auf und eine Minute später kann derselbe Spieler wieder den Vorsprung verringern. Das Publikum nimmt nun stürmisch für die Gäste Partei, die auch so glücklich sind, eine Minute vor Schluß durch einen Kopfstoß Alfarows gleichzuziehen. Ecken nach Halbzeit 1:0 für Wien.

Die Metallarbeiter spielen heute in Wiener-Neustadt.

Газета «Neue Freie Presse» Відень, Австрія, 17.10.1926.

Nun zu den Details des Russenspiels. Die Aufstellung beider Mannschaften war folgende:

Oesterreich: Gagony (Vorwärts 11); Holler (E. W. 11), Soldatics (Fontana); Hiltl (Straßenbahn), Täuber (Sturm 14), Listopad (Straßenbahn), Buschan (Helfort), Kabada, Klupp, Trinkl, Haberhauer (alle Straßenbahn).

Rußland: Norrow; Sitzewoj (beide Charkow), Kladko; Nawalenew, Belobrow (alle Donbaß), Semenow (Charkow); Wladimirsky (Donbaß), Kondratenko (Nikolajew), Alferow (Charkow), Smolensky (Nikolajew), Kanakow (Charkow).

Schiedsrichter: Werner.

Газета «Arbeiter Zeitung» Відень, Австрія, 17.10.1926.

17.10, час 15-10, **збірна робітників Вінера-Нойштадта, Австрія - збірна металістів УСРР - 3-4 (2-2),** Вінер-Нойштадт, ст. «Винер-Нойштадт плац», 3500 глядачів, суддя: Маерхофер (Австрія), голи: Алфьоров (22, 59), Кондратенко (40, 88).

Р.Норов, М.Сітцевий, І.Кладько (всі Харків), І.Бєлобров (Краматорськ), П.Семенов, М.Казаков (обоє Харків), М.Навольцєв (Сталіно), Я.Алфьоров (Харків), Т.Смоленський (Миколаїв), І.Владимирський (Краматорськ), Ф.Кондратенко (Миколаїв).

«Русские побеждают на Винер-Нойштадт.

Нижнеавстрийская провинциальная команда повержена 4-3(2-2). Восторженный прием гостей в провинции.

После довольно скромного успеха в Вене, сегодня русские добились успеху против хорошо игравшей команды Нижней Австрии.

На машинах команды были доставлены к стадиону. Судья Вахерхофер.

Россия: Норов, Кладько, Ситцевый, Семенов, Белобров, Навольцей, Казаков, Смоленский, Алферов, Кондратенко, Владимирский

Нижняя Австрия: Грубер, Равнихар, Зайдль, Корнинальди, Нольцмюллер, Махер, Бухингер, Бенеш, Вебер, Кирхнер,

После обоюдных атак Кирхнер на 21-ой минуте после подачи справа забивает гол. Но уже на следующей минуте Алферов сильнейшим ударом сравнивает счет. На 25-ой минуте Бенеш идет вперед, вратарь и защитники бросаются ему навстречу, а мяч медленно вкатывается в ворота. Но ещё до перерыва Кондратенко в сутолоке у ворот удается сравнять счет. После смены ворот произошел забавный случай. Нижнеавстрийцы сменили футболки и русские подумали, что против них вышла другая команда. Но была произведена только одна замена: вместо Мехера вышел Зайдль-2. На 14-ой минуте Зайдль играет в штрафной площадке рукой и Алферов реализует пенальти. На 30-ой минуте аналогичная ошибка случается с русским защитником. И уже Корнинальди реализует пенальти. Атаки нижнеавстрийцев захлебываются на хорошо играющей обороне русских. А на предпоследней минуте усилиями Кондратенко русские забивают победный гол.

Как и в Вене лучшими в составе русских были Алферов, Кондратенко и защитник Кладько. В полузащите был выставлен Навольцей, что заметно усилило игру. Вратарь русских (Норов) в первом тайме играл довольно неуверенно, однако после перерыва заметно усилил игру. Слабо сыграли Семенов и Ситцевый. У нижнеавстрийцев хорошо сыграли Вебер, Бенеш, Зайдль и Равнихар. Слабо сыграли обои крайние нападающие. За игрой наблюдали около 2500 зрителей».

Газета «Der Morgen» Відень, Австрія, 18.10.1926.

Russisches Arbeiterteam gegen Niederösterreichisches Arbeiterteam 4 : 3.

Der entscheidende Treffer fällt zwei Minuten vor Schluß.

Russisches Arbeiterteam: Norow; Klatko, Sizewoj; Semenow, Belobrow, Navolni; Kasokow, Smolensky, Alverow, Kondoatenko, Wladmirski.

Niederösterreichisches Arbeiterteam: Gruber (Wiener-Neustadt); Seidl (Klosterneuburg), Ravnihar (Wiener Neustadt); Mayer (St. Pölten). Holzmüller (Klosterneuburg), Korinaldy (Wiener-Neustadt); Jansa (Mariental), Kirchner (Mariental), Weber (Wiener-Neustadt), Benesch (Wiener-Neustadt), Buchinger (Wiener-Neustadt).

Wiener-Neustädter-Platz. Schiedsrichter Mayerhofer. 2500 Zuschauer.

Перемога росіян у цій зустрічі була хоч і несподіваною, однак набагато краще, ніж у попередній зустрічі і тому цілком заслужена. Це були рівні за силою команди. Нижньоавстрійці комбінували краще за своїх суперників, проте гості змогли їх недоліки компенсувати завдяки високій швидкості і особливо за рахунок витривалості. Поєдинок не відрізнявся високою ігровою культурою, але показав окремі хороші моменти і залишався до кінця дуже напруженим.

Переможці грали практично в тому ж складі, що в суботу у Відні за винятком лівого опікуна. Росіяни не показали ознак втоми і грали навіть набагато краще, ніж днем раніше. Їх головною опорою була самовіддана гра оборони. І центральний нападаючий Алфєров показав хорошу техніку і був найкращим в атаці. Він добре знався і поряд з хорошими пасами добре бив по воротах. Крім нього відзначився правий інсайдер. У пігравших правий захисник Равніхар показав себе дуже стійким. В обороні стабільно зіграв Корінальдо. У нападі більш небезпечно виглядав правий край.

З самого початку російські заволоділи ініціативою і втратили кілька хороших шансів. На 21 хвилині Кірхнер з подачі Бенеша вдалося відкрити рахунок. Проте через пару хвилин російською, а саме Алфєрову вдалося сквитатися рахунок. На 25 хвилині Бенеш скористався помилкою воротаря суперників і забив другий гол господарів. У штовханині біля воріт Кондратенко на 40 хви-

лині вдалося знову зрівняти 2-2. Після перерви росіяни протестували проти заміни гравця в складі ніжнеавстрійцев. Зайдль відтягнувся в оборону замість не справляється Махер. На 14 хвилині Алфьоров реалізував пенальті за гру рукою. А на 29 хвилині таке ж порушення на іншій стороні. Пенальті реалізує Корінальдо. Здається, що матч так і закінчитися в нічию, але за дві хвилини до кінця Кондратенко забиває переможний гол.»

«Росіяни в гостях. Гостьова гра росіян була повне розчарування. В футбол росіяни йдуть не новим шляхом. Вони нічого, зовсім нічого не показали і більшість глядачів які в суботу направлялися на Хютельдорф в надії побачити серйозний матч покидали матч розчарованими. Вчора у неділю росіяни були в гостях на Вінор-Нойштадт і показали трохи кращий футбол і зуміли виграти 4-3. Це були дві гри, яким не вистачало спортивного значення і які навіть політичним союзом не були використані в своїх цілях, тому, що гості ставилися зовсім до іншого політичного «забарвлення», ніж їхні віденські суперники. Загалом ігри були не дуже потрібними. Новини різного роду поширювалися про росіян, з усією силою вони підносилися, як дуже чудові футболісти. Але все виявилося не так. По-перше це були не росіяни, а українці, але й не збірна, а команда союзу металістів.

А по-друге клас гри? Він був такий низький, що кожна команда другої ліги обіграла б цю російську команду з безліччю голів.

Розвиток цієї команди відстає на 20 років від наших. Застаріла система з неточною розспасовкой, слабкою тактикою та технікою з безліччю недоліків відрізняє українців».

Газета «Sport-Tagblatt», Відень, Австрія, 18.10.1926.

Ein Siegeszug des Arbeitersports.

Demonstrationen für die Einheit des Arbeitersportes auf der Strecke von Wien bis Wiener-Neustadt. — Begeisterter Empfang der Russen in Wiener-Neustadt. — Die Russen siegen gegen Niederösterreich 4:3 (2:2).

Gruber, W. Ravnibar (beide Wiener-Neustädter Sportklub), Seidl (Klosterneuburg), Corinaldi (Wiener-Neustädter Sportklub), Holzmüller (Klosterneuburg), Mayer (Sturm 19, St. Pölten), Buchinger (Wiener-Neustädter Sportklub, Benisch (Wiener-Neustädter Sportklub, Weber (Wiener-Neustädter Sportklub), Kirchner, Jansa (beide Mariental).

Победная поступь рабочего спорта.

Демострация за единство рабочего спорта на дистанции от Вены до Вены-Нойштадт.

Восторженный прием русских в Вена-Нойштадт. Русские побеждают против Нижней Австрии 4-3(2-2). … .

Нижняя Австрия выставила против русских такой состав:

Грубер, В.Равнихар, Зайдль, Коринальди, Хольцмюллер, Майер, Бухингер, Бениш, Вебер, Кирхнер, Янса

Несколько месяцев назад Нижняя Австрия выиграла у Вены и ожидалось, что украинская команда потерпит поражение, тем более что газон был в безобразном состоянии.

Судил Майерхофер (Вена).

Но уже спустя пять минут стало ясно, что русские сделали выводы из игры в Вене.

Они освоились с австрийским стилем и показали, что они могут играть и быстрее. Ещё одно доказательство того, что в Вене они уступали не потому, что им не хватало мастерства, а в особенностях советского футбола, который на первое место ставит - эстетическое.

На 30-ой минуте Кирхнер (из Мариенталь) с подачи Бениша забивает гол в русские ворота.

Спустя короткое время Алферов завладев мячом демонстрирует дриблинг и с помощью Кондратенко забивает неотразимый гол.

К перерыву стоит 2-2

Игра Зайдля рукой приводит к одинадцатиметровому, который реализует Алферов.

На 30-ой минуте (второго тайма) уже Коринальди реализует пенальти в ворота русских.

Счет становится 3-3

Русские выкладываются полностью и показывают, что хоть они в первом тайме играли активно, но у них ещё есть силы. На 43-й минуте усилиями Кондратенко и Алферова им удается забить победный гол. Несколько минут продолжаются аплодисменты за не ожиданную но заслуженную победу.

В воскресенье в Мюнхене команда русских рабочих играла с рабочими из Мюнхена и проиграли 1-2».

Газета «Die Rote Fahne» Відень, Австрія, 19.10.1926.

Das Ländermatch Rußland—Niederösterreich. Rußland siegt 4 : 3 (2 : 2).

Wiener Handballer schlagen Wiener-Neustadt 9 : 0 (4 : 0).

(Von unserem nach Wiener-Neustadt entsendeten Berichterstatter.)

Wiener-Neustadt, 17. Oktober. Die russische Arbeiterfußballmannschaft, die heute vor 3500 Zuschauern der

Газета «Arbeiter Zeitung» Відень, Австрія, 18.10.1926

УСПЕХИ ФУТБОЛИСТОВ СССР В АВСТРИИ.

ВЕНА, 18 октября. Состоявшийся 16 октября матч между футбольной командой металлистов УССР и австрийской сборной рабочей командой окончился вничью с результатом 3:3. Зрители, в числе 15.000 человек, бурно приветствовали украинских футболистов.

17 октября советская команда выиграла матч у рабочей команды Винернейштадт (предместье Вены) со счетом 4 : 3. На всех железнодорожных станциях по пути к месту состязания делегации австрийских рабочих приветствовали советских футболистов.

Газета «Известия» Москва, 20.10.1926.

«***Украинские футболисты вернулись из Австрии.***

В Харьков вернулась сборная команда металлистов Украины, выступавшая на соревнованиях в Австрии.

Очень интересно сложился первый матч в Вене со сборной рабочих союзов. Хорошо игравшие австрийские товарищи добились уже несомненного преимущества, забив три мяча украинцам и не получив в свои ворота ни одного. Этот счет оставался за 15 мин. до конца второй половины игры и никто уже не сомневался в поражении украинских товарищей.

Однако металлисты, усилив напор, начали в стремительной атаке осаждать ворота противника. Игроку Алферову удалось провести один за другим три мяча в ворота венской команды. Общий счет матча 3-3.

Австрийские рабочие оказывали самый теплый, братский прием украинским футболистам, подчеркивая, что в лице прибывших они рады приветствовать представителей рабочего класса СССР.

Нашей команде были поднесены три знамени, которые в настоящее время доставлены на Украину».

Газета «Комсомольская правда» Москва, 3.11.1926.

УКРАИНСКИЕ МЕТАЛЛИСТЫ ВОЗВРАТИЛИСЬ ИЗ АВСТРИИ.

В Харьков возвратилась из зарубежной поездки в Австрию сборная футбольная команда украинских металлистов. Намечавшаяся ранее поездка и в Чехо-Словакию не состоялась в виду отказа в выдаче виз на право в'езда.

Первый матч был сыгран в Вене против сборной команды местных рабочих клубов. Исход матча, казалось, был предрешен: в наши ворота были уже забиты три неотквитанных мяча. Оставалось лишь 15 мин до окончания игры, и в этот промежуток времени металлисту Алферову удалось провести подряд три мяча. 20.000 зрителей восторженно приветствовали успех металлистов, ушедших от, казалось, неизбежного поражения.

Второй матч в гор. Винернейштадте прошел уже удачнее для металлистов, выигравших встречу со счетом 4 : 3.

Всюду наших футболистов встречали тепло, по-братски.

Многочисленные депутации, цветы и три поднесенных в подарок знамени свидетельствовали о тех симпатиях, которые питают пролетарии Австрии к своим братьям из Советского Союза.

УКРАИНСКИЕ МЕТАЛЛИСТЫ ВОЗВРАТИЛИСЬ ИЗ АВСТРИИ

24 октября в Харьков возвратилась из зарубежной поездки в Австрию сборная футбольная команда украинских металлистов. Намечавшаяся ранее поездка и в Чехо-Словакию не состоялась в виду отказа в выдаче виз на право в'езда.

Первый матч был сыгран в Вене против сборной команды местных рабочих клубов. Исход матча, казалось, был предрешен: в наши ворота были уже забиты три неотквитанных мяча. Оставалось лишь 15 мин. до окончания игры, и в этот промежуток времени металлисту Алферову удалось провести подряд три мяча. 20.000 зрителей восторженно приветствовали успех металлистов, ушедших от, казалось, неизбежного поражения.

Второй матч в гор. Винернейштадте прошел уже удачнее для металлистов, выигравших встречу со счетом 4 : 3.

Всюду наших футболистов встречали тепло, по-братски.

Многочисленные депутации, цветы и три поднесенных в подарок знамени свидетельствовали о тех симпатиях, которые питают пролетарии Австрии к своим братьям из Советского Союза.

Журнал «Красный спорт» Москва,

ов)

Поездка украинских металлистов за границу

В минувшем месяце сборная футбольная команда украинских металлистов совершила зарубежную поездку. В команду вошли лучшие силы Украинских металлистов: от Харькова — Норов, Кладько, Ситцевой, Семенов, Алферов, Казаков, Дюженко, Лазарев; от Сталино — Навальнев, Разоренов; от Николаева — Кондратенко, Смоленский; от Краматорской — Владимирский и от Днепропетровска—Павлов.

Перед от'ездом из Украины, — команда сыграла в Харькове два тренировочных матча.

28 сентября металлисты встретились с гостившей в столице Украины московской командой ОППВ. Плохо сыгранные металлисты оказали все же москвичам сильное сопротивление, проиграв 3 : 2.

3 октября против металлистов выступила лучшая столичная команда Рабис. В этом матче, стренировавшаяся несколько в предыдущей игре команда металлистов выявила себя с лучшей стороны легко справившись с, непривыкшим к поражениям, Рабисом со счетом 3:1.

Торжественные проводы от'езжающим были устроены харьковскими физкультурниками в помещении Аэро-Клуба. От ВСФК, ОСФК, Всеукр., Харьк. Комитетов Металлистов — пролетарским спортивным организациям был передан в письменной форме привет зарубежным рабочим спортсменам.

Перед от'ездом вся команда вместе с т.т. Самотой (предст. ВСФК), Романчуком (ЦП металлист) и Гершойгом (врач) собрались в Красном зале ВУЦИК'а. Секретарем ВУЦИК'а председателем ВСФК т. Буценко было сказано напутственное слово, в котором он, пожелав успеха металлистам, выразил уверенность, что они оправдают себя не только как футболисты, но и как представители рабочего класса СССР.

Первый матч был сыгран в Вене против сборной команды местных рабочих клубов. Вначале венцам удалось достигнуть казалось полной победы. До конца матча оставалось уже не более 15 минут и счет был 3:0 в пользу венской команды, но вот Алферову удается размочить сухую и, вслед за этим, провести еще два мяча.

Этот успех нашей команды, сумевшей свести матч к ничьей, бурно приветствовали 20.000 зрителей. Второй матч в Винернейштадте выиграли украинцы со счетом 4:3.

Всюду наших спортсменов встречали очень тепло. Вся рабочая пресса уделило много внимания приезду гостей из СССР. Буржуазная пресса конечно не упустила случая пустить шпильки по адресу наших футболистов.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 11, 1926.

УКРАИНСКИМ ФУТБОЛИСТАМ ЗАПРЕЩЕН В'ЕЗД В ЧЕХО-СЛОВАКИЮ.

Начальник полиции мотивировал запрещение тем, что посещение будет использовано в коммунистических целях, в агитации и пропаганде. Это, разумеется, нелепый аргумент, так как государственной властью не может быть запрещена никакая агитация, если она не нарушает законы страны. Затем он указал, что Чехо-словацких футболистов не пускают в Советскую Россию, на что наши товарищи заметили, что им не известен такой случай, когда чехо-словацкие футболисты просили бы визы в СССР, и предложили ему сказать, откуда он знает о таком случае.

Начальник полиции благоразумно умолчал, так как в действительности такого факта не было.

Вопрос о визе для советских футболистов разрешен отрицательно. Украинская команда выезжает на-днях в Харьков.

Команда имела встречу 16 октября со сборной города Вены, где сыграла 3:3 и 17-го октября с командой предместья Вены «Новая Вена», где выиграла 3:4 в свою пользу.

Приезжающая в Москву отборная команда «ВАФЕ» имела тоже встречу со сборной города Вены и выиграла со счетом 3:2.

Газета «Красный спорт» Москва, № 43 24.10.1926.

Почему именно для поездки футбольной команды была избрана Австрия... За все время обмена рабочими делегациями, за все время поездок наших спортивных команд за границу, в Австрию не приезжали ни те, ни другие, и австрийские рабочие не имели никакого реального представления о нашей жизни, нашем быте и работе. Именно поэтому, учитывая большую политическую важность поездок наших спорт-команд за границу, было решено поехать на матчи в Австрию для того, чтобы, с одной стороны, проложить дорожку международной связи, а с другой — показать рабочим Австрии хотя бы часть наших достижений — нашу физкультуру.

Итак, мы едем прямо в Вену. Мы — это сборная Металлистов Украины, в составе 18 человек: от Харькова — Норов, Семенов, Ситцевой, Дюменко, Лазарев, Казанов и Кладько; от Николаева — Кондратенко и Смоленский; от Донбасса — Навальнев, Владимирский и Белобров, от Днепропетровска — Павлов. Затем врач Гершойг, представитель ЦК Метала. Романчук и автор этих строк.

По дороге, в Польше и Чехо-Словакии пассажиры живо интересовались бытом СССР, и разговор часто переходил из области экономики в область политики. Наши серебряные деньги производили впечатление взорвавшейся бомбы, — как это, в нашей стране, где люди, по словам чехословацких газет, умирают с голода, существуют серебряные деньги...

Проезд через Чехословакию был чрезвычайно важен в том отношении, что нам удалось познакомить достаточное количество рабочих с нашей жизнью. Очевидно, что эти товарищи передадут в свою очередь наши рассказы дальше, у себя на предприятиях, на рабочих окраинах, и завеса с клеветы и лжи об СССР будет хотя бы немножко приподнята.

Итак мы приехали. Предусмотрительное социал-демократическое правительство разрешило рабочей спортивной организации принять нас с тем непременным условием, чтобы не было никаких демонстраций. На вокзал мы прибыли несвоевременно, ждали нас на вокзале в другом конце города, перрон был, очевидно, очищен от посторонней публики, а с вокзала нас повезли в гостиницу.

На тренировке, которую мы провели за несколько дней до матча, присутствовало очень большое количество публики. Наши ребята играли очень сдержанно и осторожно, чтобы не показать себя в полном расцвете раньше времени. Представители буржуазных команд очень внимательно присматривались к нашим игрокам и после тренировки предложили австрийским рабочим спорткомандам перекупить у нас Норова, Алферова и Владимирского, которые им очень понравились. Однако, австрийские товарищи вежливо, но крепко предупредили их, что наши футболисты проходят и общую физкультурную тренировку, в том числе и бокс. Буржуазные спортсмены сделали из этого соответствующие выводы и непосредственно Норову, Алферову и Владимирскому торгашеских предложений не делали.

Вот, что писала газета „Дер Таг" о нашей тренировке.

„...Тренировка русских, благодаря большой сдержанности игроков, не дала возможности вывести окончательное мнение об исходе игры. Одно можно с уверенностью сказать, что австрийская сборная встретится с серьезным, всесторонне подготовленным противником".

Сборная команда „Металлист Украины", ездившая в Австрию

Наконец, воскресенье — день долгожданного матча.

30 000 чел. заняли плотной человеческой массой скамьи зрителей. Сдержанное гудение толпы, легкое волнение в ложах для приглашенных, солнце, идеальная площадка и ожидание, нервное ожидание исхода — неужели мы не выйдем победителями...

Игра начинается „двухсторонним нажимом" — обе команды стремятся к воротам противника. На 15-й минуте первого хавтайма австрийцы забивают гол. Буря аплодисментов. Зам. полпреда т. Коцюбинский, сидевший в ложе, покусывает губы.

Все мы трепетно ждем, что вот наши отквитаются, набьют австрийцам „полные ворота" мячей. Время ползет очень медленно. Игра большей частью на русской половине.

Первый хавтайм оканчивается счетом 1:0 в пользу Австрии.

Второй хавтайм идет под знаком нажима с австрийской стороны. Вскоре в сетку русских влетает второй мяч, а затем и третий. До конца игры остается 15 мин. Неужели будет 3:0...

И тут только наши ребята разошлись. Блестящей пасировкой мяч подводится к воротам австрийцев и Алферов вбивает первый мяч.

Такой овации мы еще никогда не слышали: крики, рев, аплодисменты, стук палок о деревянные скамьи, и главное — море шляп и котелков в воздухе. Ура звучит, как орудийная стрельба. Некоторые из наших игроков поворачиваются к публике, машут рукой — обождите — это еще не конец.

Какой-то рабочий в восторге выбежал на поле, поймав Алферова почти на центре, повалил и начал целовать его.

До конца игры 10 мин. — второй гол и через минуту третий. Оба последние гола забивают Алферов и Кондратенко. Рефери — австриец, испуганный бешеным нажимом русских, за 2 мин. до срока прекращает игру.

После каждого гола — крики „да здравствует СССР" и даже „да здравствует ВКП".

Счет 3:3.

Переодевшись, туннелем проходим к наружным воротам. Толпа орет, ревет. Красные фронтовики, взявшись за руки, устраивают цепь для того, чтобы мы могли выйти за ворота. За воротами густая человеческая каша, пенящееся варево из людей, криков, грохота и восторга. С рук на руки над толпой нас передают к автобусу. Когда все уже в автобусе — затягиваем Интернационал. Толпа подхватывает. Около 15.000 чел. поют Интернационал.

Следующий наш матч был в Винер-Нойштадте. Дорога до этого города была сплошным триумфом. На каждой станции нам подносили цветы, говорили речи. Даже на тех станциях, где поезд не останавливался, стояли толпы, размахивавшие шляпами и платками и кричавшие нам приветствия. В пути нам поднесли знамя кооперативной организации. Тайно от всех и от комсомольской организации.

В Винер-Нойштадте мы обменивались значками с австрийскими спортсменами, получили целый ряд приглашений, наконец, сыграли матч со счетом 4:3 в нашу пользу.

О нашей игре можно судить по газетным отзывам:

„...Русская рабочая футбольная команда, игравшая против сборной Нижней Австрии, могла праздновать небольшую, но полную победу. Что касается самой игры,

12

то русские сегодня играли значительно лучше, нежели вчера в Вене. Это следует отнести, главным образом, за счет центра и вратаря. Русские с самого начала перешли в наступление и побили противника его же оружием: быстротой и натиском". („Арбайтер-Цайтунг").

„Игра же в Винер-Нойштадте велась в высшей степени правильно, и русские сами были в лучшем настроении и быстро усвоили слабые стороны противников".

Если к этим отзывам добавить еще, что трибуна для представителей СССР была искусно разукрашена красной материей и лентами с надписью „Пролетарии всех стран, соединяйтесь!", что возле русских ворот стояло красное знамя с серпом и молотом, — станет ясным, что велико было политическое значение матчей.

Поездки принесли определенную пользу. Такие поездки нужно устраивать и далее.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 1, 1927.

1927

12.07, **збірна металістів УСРР - збірна Нижньої Австрії - 4-1,** Харків, ст. «Металіст»,.
Кравченко; Семенов-1, І.Кладько; Дюженко (всі Харків), І.Бєлобров (Краматорськ), Семенов-2 (Харків); Т.Смоленський (Миколаїв), Я.Алфьоров (Харків), Ф.Кондратенко (Миколаїв), Й.Кураба, І.Владимирський (обоє Краматорськ).

«Австрия-сборная Металлистов Украины 1-4.

После поражения сборной Харькова, вряд ли кто мог предполагать, что австрийцы с таким счетом могут проиграть металлистам Украины. Ливень, пронесшийся над Харьковом перед самым матчем, испортил поле и скомкал игру, в которой нельзя было уже требовать от команд техники и точности ударов. У австрийцев игра совсем не ладилась. Из полученных ими 4 мячей – два были забиты с «пенальти».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 7-8, 1927.

2.09, «*Традиционным матчем между победительницей первенства по футболу – командой Харькова и сборной Украины - 2 сентября – закончилась всеукраинская спартакиада 1927 г.*
Весь матч прошел при явном превосходстве Харькова, играющего уверенно и красиво. Несмотря на дружную игру сборной и уверенность вратаря Москвина, Харьков в лице Шпаковського провел 2 сухих мяча.
Составы команд:
Харьков: Кравченко, Фомин К., Кладько, Семенов, Фомин В., Привалов, Андреев, Кротов, Мищенко, Шпаковский, Натаров (заменивший основного Губарэва).
Украина: Москвин (Одесса), Чистов (Од.), Булгаков (Николаев), Грушин (Ник.), Пиотковский (Од.), Навальнев (Стаханово), Михлин (Од.), Кондратенко (Ник.), Полегенький (Ник.), Шульц (Ник.), Малхасов (Од.)».

Газета «Красный спорт» Москва, 11.09.1927.

По окончании розыгрыша был устроен традиционный матч между победителем Первенства—Харьковом и сборной Украины. Матч окончился победой Харькова со счетом 2:0.

Для встречи с зарубежными коллективами, а также для участия в будущей Всесоюзной и Всемирной Спартакиаде ВУСТ'ком был утвержден состав сборных Украины в следующем составе.

1 сборная: Москвин (О), Фомин К. (Х), Чистов (О), Привалов (Х), Фомин В. (Х), Семенов (Х), Михлин (О), Кротов (Х), Мищенко (Х), Шпаковський (Х), Штрауб(О).

2 сборная: Белодед (Кадиевка), Филипов (Дн.), Булгаков (Н), Грушин (Н), Пиотковский (О), Навальнев (Сталино), Печеный (Н) Шульц (Н), Полегенький (Н), Кондратенко (Н), Малхасов (О).
Запас 2-й сборной: Кравченко (Х), Денисов (Н), Павлов (Дн.), Цофнас (Н), Губарев (Х), Гичкин (Н), Капустин (О).

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1927.

1928

ФУТБОЛЬНЫЕ ИГРЫ АВСТРИЯ—УКРАИНА

В течение июня месяца сборная рабочая футбольная команда Австрии сыграла целый ряд игр на Украине в следующих городах: Киев. Днепропетровск, Краматорская, Сталино, Константиновка. Харьков и Одесса.

Отсутствие достаточного количества запасных с одной стороны и большое количество игр с другой — тяжело отразились на игре приезжих иностранных футболистов и лишь к концу игр и основательного отдыха австрийцы показали настоящий класс своей игры в Харькове и Одессе. Состав команды Австрии следующий; Шорс, Цишко, Шолля, Финц, Стеммер, Финц Карл, Винтер, Гандеркас, Музиль, Вирт, Краль.

Запас: Пфенф, Креер, Базель и Дойснер.

Руководителем поездки является Эйсман и секретарем Гениг.

Ряд матчей судил австрийский судья Юлиус Вагнер.

Первые свои игры австрийцы провели в Киеве, выиграв у сборной Металистов 3:0 и, сыграв в ничью со сборной Киева 2:2 и с Райкомводом при счете 1:1.

В Днепропетровске, выступая в сильно ослабленном составе, австрийские футболисты проиграли сборной Металлистам со счетом 3:0.

Сборные футбольные команды Австрия — Харьков

В следующий матч австрийцы реабилитировали себе в игре со сборной Днепропетровска 2:2.

В Донбассе австрийские футболисты проигрывают в Краматорской 1:0, в Буденовском руднике 3:2, в Константиновке 4:2 и лишь выигрывают в Сталино с результатом 1:0.

Хорошую игру австрийцы показали в Харькове в особенности в первый день в матче со сборной металлистов Харькова.

В итоге упорной борьбы австрийские футболисты выигрывают этот матч с небольшим перевесом 2:1.

Второй свой матч со сборной Харькова гости проигрывают при счете 3:1.

В Одессе команда Австрии бьет 2 сборную Одессы и терпит поражение от 1 сборной Одессы с результатом 1:0.

Небезинтересно мнение представителя команды Эйсмана о классе игры украинских команд—„Харьковчане отличаются не только физическими свойствами, но и техникой.

Что касается других команд, с которыми пришлось играть австрийской команде, то у них верх над техникой берет физические качества спортсменов".

Як бачимо з журналу «Вестник физической культуры» Харків № 7, 1928 року, матчів зі збірною УСРР не було.

?.06, **УСРР - збірна металістів Харькова - 2-2 (1-0),** Харків, голи: Полегенький (30), Штрауб-Алфьоров (55, .?.).

УСРР: С.Москвін (Одеса), К.Фомін (Харків), А.Коген (Одеса), І.Привалов, В.Фомін (всі Харків), Микола Кравченко, Міхлін, Олександр Злочевський (всі Одеса), Г.Полегенький (Миколаїв), О.Шпаковський (Харків), Олександр Штрауб (Одеса).

Сборная Украины — Сборная металлистов Харькова

Матч прошел в напряженной борьбе и с некоторым, пожалуй, преимуществом металлистов, игравших с большим под'емом, в то время как украинцы видимо не освоились еще друг с другом, Игра закончилась в ничью при счете 2:2.

Команды выступили в таких составах: „Украина" — Москвин (Одесса), Фомин К. (Харьков), Коген (О), Привалов (Х), Фомин В. (Х), Кравченко (О), Михлин (О), Злочевский (О), Полегенький (Н). Шпаковский (Х), Штрауб (О).

Металлисты — Марченко, Кротов, Бобрышев, Капустин, Семенов, Ус, Казаков, Алферов, Лесной, Смахтин, Костиков.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 7, 1928.

31.07, **УСРР-1 - УСРР-2 - 1-0,** Харків,.

« *31 июля состоялся матч Сборная Украина -1, Сборная Украина-2. Вялый, бледный матч окончился победой 1 сборной со счетом 1-0*».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 8, 1928.

8.08, **УСРР - збірна Робітничо-спортивного союзу Уругвая** (федерація червоного спорту Уругвая) **- 1-2,** Харків, ст. «Металіст»,

«Две встречи.

Сборная Украины-1-я кл. Ленина.

Гастрольная поезда футбольной команды сборная Украины по Донбассу принесла ей всюду победы. Ни одна из футбольных команд не могла оказать достойного сопротивления сборной Украины и она всюду вышла победительницей.

18 и 19 августа состоялись две встречи сборной Украины с 1-й к-дой. Кл. им. Ленина.

Сталинская команда зарекомендовавшая в прошлых спортивных сезонах, как одна из сильнейших команд Донбасса, занимавшая одно время второе место на Украине, и настоящее время потеряла право на звание гордости Донбасса.

Первая встреча сборной Украины со сталинской командой 18 августа показала, что сталинцы, несмотря на свою энергичную игру, не умеют использовывать выигрышные положения и у ворот противника недопустимо «мажут». Темп игры и инициатива в руках сталинцев. Ворота сборной Украины в течение 20 минут находятся под угрозой. Но, увы, П.Сычев и А.Бескровный портят игру.

Растерявшиеся с первых минут игры гости переходят постепенно прорывами к воротам своего противника – и первый мяч, по вине правого полузащитника М.Навольнева и вратаря З.Разоренова, проходит в сетку сталинцев.
Упавшие духом хозяева поля не могут сосредоточиться в защите, и вскоре по вине общей рассеянности сталинской защиты забиваются, второй, третий и четвертые мячи.
Первая половина заканчивается со счетом 4-0 в пользу сборной Украины.
Вторая половина игры проходит также при явном преимуществе сталинцев, но все моменты и шансы отыграться сводятся к нулу. Гости же под конец матча делают круглый счет, забивая редкий по красоте 5-й мяч (правда, по вине судьи т. Розанова, гол этот был забит с офсайда). Таким образом, сталинцы уходят с поля, проиграв 5-0 – «не размочив сухую».
На следующий день – вторая встреча. Матч – реванш, несомненно, предопределялся характером первого дня поражения сталинцев.
Игра началась с переменным успехом. Не проходит и 5 минут, как первый мяч фиксируется в воротах хозяев поля.
Сборная Украина, имея в запасе и на этот раз один мяч в свою пользу, начинает играть более уверенно и эта уверенность не замедлила сказаться.
При общем смехе и аплодисментах зрителей сталинский гольман т. Разоренов пропускает по своей рассеянности второй мяч, катившийся с черепашьей скоростью.
Затем забиваются еще два гола и первая половина игры заканчивается.счетом 4-0 в пользу сборной Украины (в том числе один гол с пенальти).
Вторая половина игры проходит с незначительным перевесом у ворот сборной Украины. В результате нажима и хорошего положения для сталинцев все удачные моменты ими не использовываются.
Защита сборной Украины дает возможность своему нападению перевести игру к воротам хозяев поля и – пятый мяч стремительным шютом правого края «заправляется» в угол ворот сталинцев.
Сталинцы напрягают все усилия, чтобы «размочить сухую» и, на их счастье, все время хорошо игравший центр-форвард, тов. Горобец, забивает в сетку сборной Украины первый и последний мяч.
Все остальное время бешеная атака сталинцами ворот сборной Украины не приводит к результату. Общий счет за два дня 10-1 в пользу сборной Украины.
Невольно приходится сказать, что бывшие сталинские чемпионы ушли с поля с горькой улыбкой, при воспоминании – «были когда то и мы рысаками».

Газета «Диктатура труда» Донецьк, 21.08.1928.

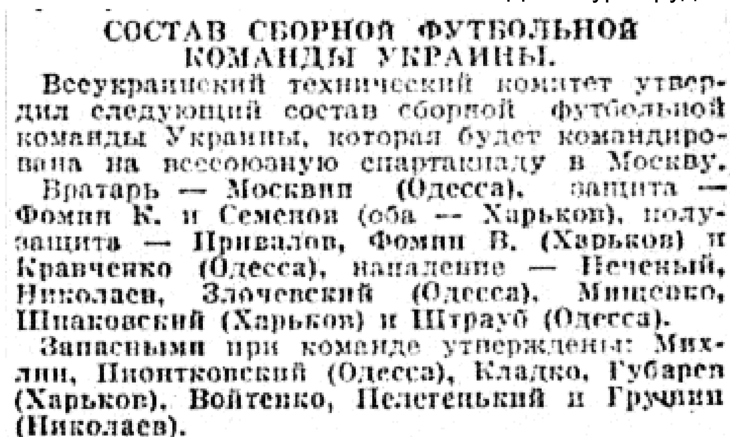

СОСТАВ СБОРНОЙ ФУТБОЛЬНОЙ КОМАНДЫ УКРАИНЫ.

Всеукраинский технический комитет утвердил следующий состав сборной футбольной команды Украины, которая будет командирована на всесоюзную спартакиаду в Москву.

Вратарь — Москвин (Одесса). защита — Фомин К. и Семенов (оба — Харьков), полузащита — Привалов, Фомин В. (Харьков) и Кравченко (Одесса), нападение — Печеный, Николаев, Злочевский (Одесса), Миценко, Шпаковский (Харьков) и Штрауб (Одесса).

Запасными при команде утверждены: Михлин, Пионтковский (Одесса), Кладко, Губарев (Харьков), Войтенко, Пелетенький и Грушин (Николаев).

Газета «Известия» Москва, 27.06.1928.

Фінальний турнір Всесоюзної спартакіади, 11-23.08, Москва, футбольний турнір 15-23.08, також приймали участь закордонні рабітничі команди:

«Календарь соревнований по футболу.

Судейская коллегия по спортивным играм произвела жеребьевку для того, чтобы выяснить, кто из участвующих команд должен встретиться с каким-либо из противников на спартакиаде.
Первенство по футболу будет разыграно в три круга. Первый круг состоится 11 августа. На поле совторгслужащих (Самарский переулок) Центрально-Промышленный район играет с Урггваем в 15 часов. В 17 часов там же Северный район играет с Украиной. На стадионе МГСПС (бывшая сельско-хозяйственная выставка) в 15 часов Урал встретится с ЗСФСР и в 17 часов там же Москва будет играть с Англией. На поле металлистов (Землянская-Садовая) в 15 часов Финляндия играет с Волжским районом и в 17 часов Ленинград играет с Узбекистаном. На поле совторгслужащих в 13 часов Сибирь встретится с Туркменистаном.
Второй круг футбольных игр будет проведен 12 и 13 августа. На поле МГСПС в 15 часов Австрия играет с Дальним Востоком, там же в 17 часов Германия встретится с Крымом. На поле металлистов в 17 часов Белоруссия играет с Северным Кавказом и на вновь отстроенном

стадионе химиков (у Девичьего монастыря) Швейцария встретится с Центрально-Земледельческим районом. В этот же день команда автономных республик будет играть с победителями матча Москва – Англия.
Третий круг футбольного первенства будет разыгран 15 августа, 2 полуфинала – 18 и финал первенства – 21 августа».

Газета «Известия» Москва, 10.08.1928.

«*Футбол вот чем интересуются преимущественно. Первенство по футболу оспаривают 23 команды. Москва, Ленинград, Украина – главные претенденты Украинцы выступят почти в таком же составе как и в 1924 г., когда они блестяще выиграли ряд матчей и первенство СССР по футболу. В составе украинской командыпочти все Харьковцы: Норов, Семенов, Кладько, Привалов, В.Фомин, Капустин, Губарев, Алферов, Мищенко, Шпаковский, Кротов, Фомин, Полегнитин (Николаев), Москвин и Штрауб (последние два Одесса). Судя по разговорам, команда Украины находится в очень хорошей форме. Можно думать, что Москва определенно выйдет в финал, так как Ленинград и Украина очевидно встретятся между собой в 4-м кругу игр.*
Из иностранных команд большой интерес вызывают швейцарские футболисты. …».

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 11.08.1928.

1/16 фіналу, 11.08, **збірна північного району - УСРР - 1-13 (1-7),** ст. «СТС», суддя: Н.Загожельський (Москва), голи: Шпаковський (2), .?. (12), .?. (17), .?. . ця гра була визнання товариською, як і всі за 11-14 серпня.
«*Первый день соревнований.*
Первый круг первенства Спартакиады по футболу.
На стадионе совторгслужащих вчера в первом кругу первенства спартакиады по футболу встретились команда Харькова, игравшая от имени УССР, с командой Северного района.
Обе команды показали чрезвычайно энергичную игру. Обе половины игры прошли со значительным преимуществом украинцев. Матч закончился победой Харькова со счетом 13-1»

Газета «Правда» Москва, 12.08.1928.

1/8 фіналу, 13.08, **УСРР - збірна робітничого спортивного союзу Уругвая - 3-2 (3-1),** ст. «МГСПС», 15000 глядачів, суддя: Григорій Фепонов (Ленінград), голи: .?. (1), .?. (18), .?. (19).
«*Интернациональные встречи по футболу*
Уругвай – Украина
Вчера на стадионе МГСПС состоялся один из интереснейших матчей спартакиады – Уругвай – Украина. На матче присутствовало свыше 15 тысяч зрителей, которые, переполнив трибуны, тройным кольцом окружили стадион.
Обе половины игры проходят в хорошо разработанных комбинациях уругвайских футболистов, которые почти все время играют у ворот Украины. Благодаря слабой игре вратаря Уругвая, матч заканчивается с результатом 3:2 в пользу команды Харькова, которая представляла команду Украины.
Вчера же вечером уругвайская команда опротестовала игру. Протест мотивировался незачетом судьей (товарищем Фепоновым) двух голов, забитых уругвайцами, а также грубой игрой футболистов Харькова, которая неоднократно вызывала возмущение зрителей. Судейская коллегия по играм отклонила протест Уругвая.
Это решение уругвайцами обжаловано в главную судейскую коллегию».

Газета «Правда» Москва, № 187, 14.08.1928.

«*УРУГВАЙ СНОВА ВСТРЕТИТСЯ С УКРАИНОЙ.*
Вчера главная судейская коллегия постановила утвердить результаты последнего матча Уругвай – Украина (3-2 в пользу Украины), но одновременно постановила считать эту игру простой товарищеской встречей.
Таким образом, Уругвай вновь встретится в ближайшие дни командой Украины».

Газета «Правда» Москва, № 188, 15.08.1928.

«*Без четверти пять в организационном комитете Спартакиады раздался один из многочисленных телефонных звонков. В трубку сообщили:*
- *Билеты на футбол Уругвай-Украина проданы. Аншлаг. Публика ломится.*

На первый взгляд, как будто бы ничего нового. Опять уругвайцы, опять забор, пробоина, милиция проч, и проч.
И все же новое кое-что было, и прежде всего в игре самих уругвайцев. Южно-американская команда, очевидно, отдохнула и нашла самое себя.
После трех игр в СССР уругвайцы играют значительно увереннее. Выпуклее выступает их техника. Видны, наконец, проблески уругвайского темперамента. Исчезла хрупкость и появилась резкость. Между первой и четвертой игрой американцев – большая разница.
Украинцы выступали против заокеанских товарищей не впервые. Первый матч, состоявшийся в Харькове, Украина, как известно, проиграла.

Вчерашная встреча имела двоякое значение. Во первых – реванш, а затем поражение от вчерашнего матча влекло за собой выбывание из участия в розыгрыше всесоюзного первенства по футболу.
Команда Украины добилась сначала перевеса: первую половину матча они закончили со счетом 3-1.
13.000 зрителей неистовствовали. Такого аккомпанимента составленного тысячами голосов, на стадионе давно не было слышно. Крики сменялись свистками, свистки – аплодисментами.
Между первой и второй половиной игры была большая разница. После антракта игра отличалась грубостью. Ее было даже больше, чем игры. Под конец обе команды играли одинаково грубо. Грубость уругвайцев явилась ответом на выпады украинцев. Результат встречи 3-2 в пользу Украины. Победа украинским футболистам досталась с большим трудом.
Вечером в судейской коллегии по спортивным играм разбирался протест, поданный уругвайцами. Уругвайцы мотивировали свой протест теи, что им не были засчитаны несколько голов, проведенных в ворота Украины. Судейская коллегия не удовлетворила протест уругвайцев. Представитель Уругвая передал протест в главную судейскую коллегию».

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 15.08.1928.

Украина—Уругвай—3 : 2. Несмотря на то, что некоторые «знатоки» предвещали легкую победу Украины, вся игра показала обратное, представив картину упорной борьбы в очень быстром темпе, при чем ряд моментов проходил под знаком явной резкости, а подчас и грубости.

Начало игры не сулило ничего хорошего Уругваю: на первой же минуте украинцы подходят к штрафной площадке Уругвая и получают право на штрафной удар за грубость защитника, в результате которого сильный низкий мяч проходит в ворота Уругвая. На полученный мяч уругвайцы отвечают сильным натиском, и на 4 мин. правый край уругвайцев, пройдя с мячом к лицевой линии, посылает его по направлению к воротам; мяч неудачно ловит вратарь Украины, выпуская его из рук, после чего его добивает в ворота один из игроков нападения Уругвая. Зрители восторженно приветствуют успех уругвайцев, переходя от восторженных криков к взрыву возмущения, когда судья не засчитывает мяча из-за нахождения забившего мяч игрока «вне игры».

Игра продолжается в неослабном напоре обеих команд, на поле создается крайне напряженная атмосфера, подогреваемая поведением зрителей на трибунах. У обеих команд не плохо играет защита, уругвайцы, по своей манере игры, часто используют своих крайних нападения.

На 18 мин. украинцам удается провести в ворота Уругвая второй мяч, который еще более накаляет атмосферу, разряжающуюся рядом грубостей. Вскоре украинцы забивают третий гол.

На 25 мин. уругвайцы вызывают бурю восторгов, забивая первый мяч, переданный с левого края и перехваченный удачно расположившимися игроками в центре. Счет первой половины игры 3 : 1.

Вторая половина начинается сильным натиском Уругвая, забивающего вскоре второй мяч; игра принимает крайне быстрый темп, при чем с усилением темпа усиливается и грубость. Зрители явно сочувствуют Уругваю, каждый удачный момент игры которого вызывает шумные одобрения.

Интересная игра до своего окончания счета не изменяет. Рассматривая игру в целом, прежде всего, следует отметить перемену, происшедшую с Уругваем. Если в предыдущих играх уругвайцев отличала какая-то мягкость, то в отчетной игре они мало уступали в резкости своим противникам.

Очень не плохо провели игру левый край, центр полузащиты и правый защитник уругвайцев. У Украины наилучшее впечатление производили: К. Фомин, Привалов и Губарев.

После игры Уругвай опротестовал результат в судейскую коллегию по играм, которая не признала протест уважительным, и Уругвай перенес свой протест в главную судейскую коллегию. Судил игру Фенонов.

Журнал «ФИС» Москва, № 34, 25.08.1928

На центральном стадионе МГСПС **Уругвай** встретился с **Украиной.**

Судил игру ленинградец Фенонов, судил плохо, невнимательно, беспрерывно вызывая протесты со стороны многочисленных зрителей. Украинцы играли грубо. В этом особенно отличился правый инсайд **Шпаковский.** Публика неоднократно требовала его удаления с поля. Но судья на все эти возмутительные факты почему-то закрывал глаза и лишь к концу игры постарался скрыться от публики, у которой переполнилось всякое терпение. **В результате незаслуженно выиграла Украина, со счетом 3 : 2.** Вчера же вечером уругвайцы подали протест, который рассматривался главной судейской коллегией. **Есть основание предполагать, что этот матч будет переигран.**

Газета «Известия» Москва, 14.08.1928.

Колона України на параді відкриття спартакіади.

После „основательного" поражения в Харькове урагвайцы снова встретились с украинцами, предполагая себя реабилитировать за прежний результат.

Первый хавтайм выявил сильное превосходство Украины и лишь в конце урагвайцы отквитали один мяч. Счет первой половины 3:1 в пользу Украины.

После перерыва урагвайцы сосредотачивают игру у ворот Украины и на первых же минутах уже счет 3:2. Игра принимает грубый характер с обеих сторон, и требуется много усилия со стороны судьи Фепонова, чтобы успокоить игроков.

Отдельные игроки Урагвая пробуют симулировать и это временами им удается. Украинцы играют растерянно и не согласованно.

Лишь неудачная игра урагвайского нападения не дает возможности сдвинуть результат 3:2 в пользу Украины с мертвой точки.

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1928.

«ИЗМЕНЕНИЕ ФУТБОЛЬНОГО КАЛЕНДАРЯ.

По постановлению оргкомитета изменен розыгрыш футбольного календаря. Все до сих пор сыгранные матчи считаются товарищескими.

Сегодня на розыгрыш первенства республик Узбекистан играет с Закавказьем в 3 ч. на стадионе МГСПС. В 5 ч. там же Англия играет с Финляндией.

На розыгрыш первенства РСФСР Волжский район играет с Сев.Кавказом на поле совторгслужащих в 3 ч., там же в 5 ч. Урал играет с Ленинградом. На поле металлистов Москва в 5 ч. – с Центрально-Пром. районом».

Газета «Известия» Москва, 15.08.1928.

1/4 фіналу, 18.08, 17-00, **УСРР - ЗРФСР - 2-1 (0-1),** ст. «ЦБЧА», 15000 глядачів, суддя: Василь Бутусов (Ленінград), голи: Шпаковський (*або Владимирський*) (51), Кротов (60, пен).

УСРР: Р.Норов, І.Кладько, К.Фомін, П.Семенов, В.Фомін, І.Привалов, І.Владимирський, О.Шпаковський, Петро Міщенко, М.Кротов, Є.Губарєв (всі Харків).

«*В сильной борьбе и без всякого преимущества выиграла команда Украины в Закавказья при счете 2-1. Из всех своих игр Спартакиады Украина показала самую слабую игру. …*».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1928.

«УКРАИНА С ТРУДОМ ВЫИГРЫВАЕТ У ЗАКАВКАЗЬЯ – 2-1.

18 августа была назначена только одна игра Украины с Закавказьем.

Встреча, происходившая на стадионе ЦДКА, собрала большое количество зрителей, оказавшихся свидетелями живой и интересной игры. Первая половина проходит под знаком определенного преимущества Закавказья, усиленно атакующего ворота Украины и на 26 м. проводящего первый мяч в ворота Украины. Остающиеся минуты до конца первой половины проходят безрезультатно, и к свистку судьи счет 1-0 в пользу ЗСФСР.

С началом второй половины вновь нападает Закавказье, но Украина быстро забирает инициативу в свои руки и уже на 6 м. сквитывает счет. Через 9 м. Украина забивает второй решающий мяч и продолжает теснить зазиту Закавказья. Не плохо играющая защита и полузащита ЗСФСР прилагает в дальнейшем все усилия к спасению своих ворот. Конец игры результата не дает, и Украина уходит с поля с трудной победой при счете 2-1».

Журнал «ФИС» Москва, № 35, 1.09.1928.

1/2 финалу, 19.08, 17-00, **УСРР - БРСР - 6-2 (1-2),** ст. металістів, 8000 глядачів, суддя: Володимир Бистров (Ленінград), голи: Шпаковський (33, 51, 82), Губарєв (53), Лєсной (61, 75).
УСРР: Р.Норов, К.Фомін, І.Кладько, І.Привалов, В.Фомін, П.Семенов, Є.Губарєв, Я.Алфьоров, А.Лєсной, О.Шпаковський, І.Владимирський.
«*БЛИСКУЧА ГРА УКРАЇНСЬКИХ ФУТБОЛІСТІВ.*
6-2 на користь України.
Москва, 20. 19-го серпня футболісти України грали з командою білорусів, що перемогла напередодні команду Швейцарії. Не зважаючи на велику кількість цікавих змагань, на кількох стадіонах Москви, на цей матч глядачів зібралося ще більше, ніж на попередню гру України з закавказцями.
Перша половина гри проходить порівнюючи в спокійному темпі. Наслідок першої половини гри – 2-1 на користь білорусів.
Після перерви тактика українців різко міняється: вони зразу переходять у наступ і ведуть гру в дуже живому темпі. Вже протягом перших 5 хвилин білоруси видержують 4 сильні атаки українців, відбиті тільки завдяки воротареві білоруси, що бере найнесподіваніші м'ячі. М'яч, який забиває Шпаковський з штрафного вдару, він узяти не встигає й рахунок гри зрівнюється. З цього моменту гра являє виключну картину: українці розвивають буквально шаленний темп гри. Гра йде майже біля самих воріт білорусів, в їхнії ворота, що-хвилини летить м'яч. Українці забивають ще 4 м'ячі й гра кінчається з рахунком: 6-2 на користь України.
Треба відзначити цілком виключну гру п'ятірки українців (Владимірський, Шпаковський, Лісний, Алферов та Губарев), яка нападає й показала в другій половині блискучу техніку передачі один одному м'яча, бистрість нападу та закінченість комбінації. Не відставала від них й оборона – Семенов, два брати Фоміних, Привалов і Клодько».

Газета «Комсомолець України» Харків, 21.08.1928.

«*В полуфинальных играх Украина наконец-то показала настоящий класс своей игры, выиграв у хорошо игравшей команды Белоруссии с приличным счетом 6-2. Особенно ярко выявился перевес Украины в последних минутах второй половины, и лишь прекрасная игра вратаря Холмогорова спасла Белоруссию от окончательного разгрома*».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1928.

«*Как и надо было ожидать Белоруссия проиграла Украине со счетом 6-2. Для выявления 3-4 места в общем первенстве СССР по футболу встретятся команды Белоруссии и Финляндии*».

Газета «Савецкая Беларусь» Мінськ, 28.09.1928.

«*19 августа, в день полуфинальных встреч по календарю Союзных Республик, играли Украина с Белоруссией. …*
Успех Белоруссии в игре с Швейцарией давал возможность предполагать, что Украина встретит серьезное сопротивление в стремлении добиться выигрыша.
Первая половина характеризуется усиленным нападением Белоруссии, заканчивающей игру со счетом 2-1 в свою пользу. Но вторая половина, проходящая под знаком явного преимущества Украины, играющей против ослабленного противника (удален с поля один игрок) заканчивается со счетом 5-0. Общий счет 6-2 в пользу Украины».

Журнал «ФИС» Москва, № 35, 1.09.1928.

Фінал, 21.08, 17-00, **УСРР - збірна робітничого спортивного союзу Уругвая - 7-1 (3-1),** ст. «Динамо», 45000 глядачів, суддя: І.Савост'янов (Москва), голи: Алфьоров (5), Міщенко (19), Шпаковський (35, 65, 84), Губарєв (79), Привалов (78). Видалений: Семенов (87).
УСРР: Р.Норов (С.Москвін 60, Одеса), І.Кладько, К.Фомін (капітан), П.Семенов, В.Фомін, І.Привалов, І.Владимирский, О.Шпаковський, П.Міщенко, Я.Алфьоров, Є.Губарєв.
«*В финале республик в третий раз встречаются команды Украины и Урагвая. 40000 зрителей собирают этот матч и встреча Москвы с Ленинградом. В быстром темпе, не лишенном грубости, проходит эта игра. Уже в первой половине матча чувствуется превосходство Украины, и игра проводится на стороне Урагвая. К перерыву счет 3-1 в пользу Украины. Во втором хавтайме игра принимает еще более грубый характер и начинается «вынос» и вывод игроков обеих команд с поля. Грубо сбивается у ворот вратарь Украины Норов и в результате с сильным кровотечением Норова уносят с поля. Новым вратарем становится Москвин.*
Затем, в порядке последовательности уносят с поля центрового нападающего Урагвая.
Украинцы, вне зависимости от создавшейся обстановки, проводят один мяч за другим. Окончательный итог матча 7-1 в пользу Украины».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1928.

«*Украина, вперед!*
Была неделя тому назад жаркая встреча Украина - Уругвай. Вчера это был настоящий бой за первенство.
Первая секунда. «Шут» в уругвайские ворота, ударяющийся о штангу. Второй «шут» - опять мимо ворот.
Пятые минуты игры. Уругваец врывается с голом в ворота Украины. В ответ на это несется мяч к уругвайцам, посланный с корнера.

Счет 1-1.
Первый хавтайм 3-1 в пользу Украины.
Разбитый череп – цена победы
Вчера украинцы играли спокойно, выдержанней, чем обычно. Зато Уругвай особенно во втором хавтайме показал большую грубость игры.
На 15-й минуте второго хавтайма навстречу уругвайской атаке вылетает голкипер Украины Норов. Тяжелый носок уругвайца врезается в голову Норова. С разбитым черепом карета скорой помощи увозит защитника ворот победоносной Украины.
Штрафной за штрафным у уругвайцев. Они «подковывают» украинцев, ставят ножки, сшибают без конца. Украина вбивает четвертый гол далеким, сильным «шутом».
Выбит с поля уругваец. Его заменяет запасной, с первого же удара сшибающий без мяча украинца. Запасной удален с поля.
Голы за голами. 5-1, 6-1.
Вдруг срывается с места уругвайский голкипер и демонстративно покидает поле.
Уругвайцы грубят, бьют и… улыбаются.
Матч взяла Украина со счетом 7-1.
Предрассудки дороже объективности
Хорошо играла Украина. И все же, несмотря на более слабую, а главное грубую до возмущения игру уругвайцев, публика предрассудочно уже во второй раз жаждет поражения Украины, потому что сильная команда Украины – внушительный противник Москве, которую Украина однажды побила.
Когда победившей Украине оркестр играет туш, немногие тихо, скупо аплодируют. И громом оваций провожает пристрастный зритель побежденную, нагрубившую команду Уругвая.
Советский спорт имеет право на объективность зрителя. Это нужно твердо запомнить».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 22.08.1928.

«*Весь матч прошел в уверенном превосходстве Украины. Гол, забитый уругвайцами на первых минутах игры, остался единственным. Первая половина окончилась без особых инцидентов со счетом 3-1 в пользу Украины. Команда Уругвая играла значительно слабее, чем в прошлые матчи.*
На пятнадцатой минуте второго тайма вратарь Украины Норов, спасая команду от гола, бросается в ноги уругвайскому нападению. Благодаря быстрому и резкому темпу игры центрфорвард Уругвая налетел на Норова и невольно нанес ему очень сильный удар в грудь и челюсть. Норова вынесли с поля в бессознательном состоянии. На двадцатой минуте без чувств выносят игрока уругвайской команды.
Вся вторая половина игры проходит в непрерывном нападении Украины, которая забивает еще 4 гола. Матч оканчивается победой Украины со счетом 7-1».

Газета «Правда» Москва, № 194, 22.08.1928.

UKRAINE-URUGUAY, 7 A 1 : LE GARDIEN RUSSE CHARGÉ PAR L'AVANT-CENTRE ADVERSE

Фото матчу УРСР-Уругвай 7-1 з журналу «Le Miroir des sports» Париж, Франція, 4.09.1928.

«ПОБЕДА УКРАИНЫ НАД УРАГВАЕМ.

22 августа. Все газеты, начиная от «Правды» и кончая такой специальной газетой, как «Спортивная Жизнь». Полны описанием побед Украины над Урагваем на вчерашней спартакиаде. Приводим некоторые подробности этой победы. Снова и на этот раз во внушительном матче встречались хорошо знакомые команды Урагвая и Украины. После победы южноамериканцев над сильной командой Финляндии, эта игра обещала быть особенно интересной. Первые пять минут команды обмениваются голами, при чем урагваец кладет в сетку противника очень красивый мяч головой.

Однако, в дальнейшем Украина забирает всю инициативу в свои руки.

Вначале второго хавтайма один из нападающих урагвайцев выпускает мяч далеко вперед. Вратарь Украины, фамилия его Норов пытается его подобрать, падает, сгибленный игроками, и больше подняться не может. С тяжелыми повреждениями тела его уносят с поля. Тем не менее урагваец получает еще один мяч. Игра становится грубая. За недопустимые приемы на поле суд удаляет с поля урагвайского игрока. Такой-же участи был подвергнут спустя несколько минут украинец. До конца игры с поля уносят двух урагвайцев, пострадавших в стычках под голом. В обоих случаях несчастья произошли не по вине украинцев. Вообще нужно сказать, что украинская команда не в пример своим прежним играм на этот раз вели себя на поле вполне безукоризненно. Вполне заслуженно она выигрывает матч, превосходя урагвайцев высокой техникой и спокойствием».

Газета «Вечерний Киев», Київ, 22.08.1928.

Первыми играли Украина и Уругвай. Сразу после свистка судьи т. Савостьянова украинское нападение прорывается к воротам Уругвая. Украина наседает, Уругвай упорно защищается. Некоторое время игра идет с переменным успехом. Нажим Украины дает на 5 м. первый мяч, забиваемый в ворота Уругвая Алферовым. Уругвай ни мало не теряется и через минуту, используя хорошо поданный угловой удар, принятый на голову правым полусредним нападения, приводит счет к 1 : 1. Установившийся результат дает возможность экспансивной части зрителей возлагать надеждами на успех Уругвая...

На 19 м. после углового удара, перехваченного полузащитой Украины и переданного Мищенко, в воротах Уругвая оказывается второй мяч.

Темп игры усиливается, игра преимущественно проходит на половине Уругвая. Превосходство Украины очевидно, но ряд угловых ударов в ворота Уругвая не используется нападением Украины. За 10 м. до конца ошибка уругвайской защиты дает возможность Шпаковскому забить третий мяч; первая половина дает счет 3 : 1.

Наступивший перерыв вносит некоторое успокоение в разгоряченные нервы зрителей, часть которых еще верит в силу Уругвая.

Сразу же после возобновления игры нападает Уругвай. Хорошо играющая защита Украины, которой можно поставить в вину только некоторую резкость, несколько раз под ряд выходит из ряда трудных положений. Неоднократно спасает ворота Норов. Уругвайцы начинают нервничать, игра становится все более и более напряженной. Первые «подсадки» и толчки сменяются откровенными грубостями.

На 15 м. прорывающийся правый полусредний Уругвая излишне далеко отпускает от себя мяч. Желая перехватить мяч, вратарь Норов падает в пределах своей штрафной площадки, и в этот момент на него налетает прорвавшийся игрок. В результате столкновения, Норова уносят с поля. В ворота Украины становится Москвин.

На 20 м. Шпаковский, перехватывая передачу с левого края, забивает четвертый мяч. Грубость следует за грубостью. На 28 м., после неудачного столкновения, уносится с поля центр нападения Уругвая. На поле образуется своеобразный митинг, вызывается переводчик. Создавшаяся атмосфера игры уничтожает ее спортивную целесообразность. На поле выходит запасной Уругвая, который свой первый удар производит по... ноге противника. Судья немедлительно удаляет неудачного дебютанта с поля. Уругвай остается в составе 10 чел.

На 33 м. левый полусредний Украины вбивает пятый мяч и через минуту прорвавшийся Губарев шестой. Совершенно неожиданно вратарь Уругвая, в виде протеста (неизвестно—против чего?) покидает поле. В ворота Уругвая становится игрок из запаса. На 38 м. левый полузащитник Украины нападения вбивает седьмой мяч, а через минуту правый полузащитник Украины удаляется с поля за столкновение с нападающим уругвайцем. Последняя минута игры знаменуется выносом с поля еще одного игрока-уругвайца.

Заключительный свисток прекращает игру на счете 7 : 1. Вся игра была испорчена поведением Уругвая во второй половине игры. Судейская коллегия по играм единогласно осудила поведение Уругвая и довела о своем постановлении до сведения главной судейской коллегии. Уругвайцы, очевидно, осознав всю неприглядность своего поведения, прислали официальное извинение.

Журнал «ФИС» Москва, № 35, 1.09.1928.

«ВСЕРОССИЙСКОЕ ПЕРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛУ ВЫИГРАЛИ МОСКВИЧИ – 7-1 В ПОЛЬЗУ УКРАИНЫ.

Двох унесли … Двоих удалили и один ушел сам … Такова одна из подробностей футбольной встречи Уругвай-Украина. Почти четвертая часть всех участников этого знаменательного матча покинула поле до конца игры …

Началось не без оттенка торжественности. Новый прекрасный стадион, ежеминутно прибывающие тысячи зрителей, музыка и проч, и проч.

… Три часа. Команды на поле. Матч начинается. Украинцы очень быстро овладевают мячом и на первых же минутах забивают первый гол. Уругвайцы опешили. Они не ожидали столь быстрого и энергичного натиска. Они нервничают. Появляются первые вспышки грубости. Вскоре счет 1-1.

Команды играют с большим упорством. Особенно напряжены гости. Украинцы все больше и больше теснят футболистов Южной Америки. Результат первой половины 3-1 в пользу Украины.
Резко меняется картина матча после антракта. Игра была полна курьезов, грубости, свистков, инцидентов, криков и протестов.
Около 20 минут нет нового результата. Наконец, один уругваец прорывает фронт защиты Украины и идет с мячем на ворота. Вратарь Норов выбегает навстречу. Бросок в ноги … Пауза. Свисток судьи. Вратаря уносят без чувста с поля. У него рассечен лоб. Правда, повреждение не внушает опасений, но все же едва ли Норову, удастся играть завтра в предстоящем финальном матче на первенство СССР.
Дальнейшая игра прерывалась неоднократными штрафными взысканиями. Игроков приходилось сдерживать. В один из наиболее горячих моментов столкнулись уругваец и украинец. Иностранец упал. Его увезли в карете «скорой помощи».
А дальше немало курьезных моментов. По очереди удаляются с поля два игрока. Один украинец, один уругваец. Когда же уругвайцам забили пятый гол, их вратарь в знак ли протеста или по другой причине быстро убегает с поля. Ворота оставлены на произвол судьбы.Как передавали потом, уругвайский вратарь прибежал в павильон чуть ли не в состоянии истерики.
Много труда стоило провести такой напряженный матч. Даже такой опытный судья, как И.И.Савостьянов приложил не мало усилий, чтобы угомонить темперамент игроков.
В спортивном отношении состязание высоко расценивать не приходится. Результат 7-1 в пользу украинцев. Они снова участвуют в финале на первенство СССР».

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 22.08.1928.

Фінал Всесоюзної спартакіади, 23.08, **РРФСР (Москва) - УСРР - 1-0 (0-0).** ст. «Динамо», 45000 глядачів, суддя: В. Бутусов (Ленінград), Видалений: Міщенко (89).
УСРР: С.Москвін, К.Фомін, І.Кладько, П.Семенов, В.Фомін (Микола Фомін, 64), І.Привалов, І.Владимирський, О.Шпаковський, П.Міщенко, Я.Алфьоров, Є.Губарєв.

«СЕГОДНЯ РЕШАЕТСЯ ВСЕСОЮЗНОЕ ПЕРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛУ.
Сегодня в Петровском парке на новом стадионе «Динамо» состоится финал всесоюзного первенства по футболу. В решающей встрече участвуют команды Украины и Москвы.
Спортивные круги СССР хорошо помнят 1924 год, когда харьковцы приехали на всесоюзный праздник и одержали ряд больших побед.
Прошло четыре года. Харьковцы официально и поныне носят звание лучших футболистов Советского Союза. Сегодняшняя встреча решит, останется ли звание сильнейших футболистов за харьковцами или же оно перейдет к москвичам.
За последние годы харьковцы играли ряд матчей и с москвичами и с ленинградцами. Результаты были разные. Однако, случалось и так, что команда Харькова проигрывала встречи с большим счетом.
Сегодняшний матч может вылиться в решительную встречу. И все же надо надеяться, что обе команды даже при самой упорной и напряженной игре постараются откинуть в сторону грубость и состязание будет носить чисто-спортивный характер.
Города мобилизовали свои лучшие футбольные силы. От Харькова выступают Норов или Москвин, Кладько, Конст.Фомин, Семенов, Вл.Фомин или Н.Фомин, Привалов, Владимиров, Шпаковский, Мищенко, Алферов и Губарев.
Состав команды Москвы: Леонов, Рущинский, Ал.Старостин, Егоров, Селин, Леута, Н.Старостин, Н.Троицкий, Исаков, Блинков и Холин Среди игроков ряд участников интернациональных состязаний.
Матч судит ленинградский судья Бутусов».

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 23.08.1928.

«Финал первенства СССР.
В финальном матче на первенство СССР встретились Украина и Москва. В первой половине матча игра протекает равномерно и, быть может, даже с перевесом Украины, и лишь неудачная игра украинского нападения не дает существенного результата. Наоборот, защита Украины играет хорошо и в особенности в ней выделяется защитник Фомин К., являющийся в настоящее время наилучшим в СССР. К перерыву результат 0-0.
В начале второго хавтайма более нападает Москва. На 17 минуте Троицкий вталкивает в ворота Украины единственный мяч за все время финальной игры. С этого момента игра почти целиком протекает на воротах Москвы, но исключительное невезение и неудачная игра правой стороны нападения не дают результата. Несколько моментов, выигрышных для Украины, не замечает судья Бутусов.
К концу игры счет все тот же 1-0 в пользу Москвы и победителем СССР выходит Москва.
Всеже следует отметить, что результат матча чисто случаен.
Состав Москвы тот же, что и с Ленинградом.
За Украину играли: Москвин, Фомин К., Кладько, Семенов, Фомин В., Привалов, Владимирский, Шпаковский, Мищенко, Алферов, Губарев.

Во втором хавтайме, получившего повреждения Фомина Владимира заменил его брат Фомин Николай».

Журнал «Вестник физической культуры» Харків, № 9, 1928.

«***Москва – Украина 1:0.***

45000 зрителей присутствовало на финале розыгрыша первенства СССР по футболу, на игре сильнейших команд Москвы и Украины. И половине такого же количества пришлось удовольствоваться бесплодным ожиданием свободных билетов у касс.

Начинается игра, упорная борьба за звание чемпиона Союза ССР по футболу.

На первых минутах москвичи, удачно распассовывая мяч, несколько раз подходят к воротам Украины. На четвертой минуте создается момент, когда мяч с подачей Блинкова попадает на ногу Н. Старостина. Тот хладнокровно, не спеша, обводит несколько игроков Украины и сильным ударом бьет по воротам, но во внешнюю сторону сетки. Публика этого не видит и неистово аплодирует мнимым победителям.

На девятой минуте прорыв Украины к воротам Москвы. Сильным сокрушительным ударом посылается мяч к воротам, но летит мимо.

Всю первую половину матча игра ведется на стороне Н. Старостина. Конечно, Старостин – надежный игрок с сильным бегом и прекрасным ударом по воротам, но все же это было большой ошибкой забыть о другом крайнем нападающем Москвы – Холине и заставить его напрасно бегать по краю, тщетно ожидая мяча.

Всю вторую половину первого хавтайма нападение ведут украинцы, много раз подбираясь к воротам Москвы. Все попытки москвичей пробраться к воротам противника ликвидируются прекрасно игравшей защитой Украины.

На 31-й минуте Москве бьют штрафной удар. Крепкой стеной выстраиваются игроки Москвы на защиту своих ворот. Но мяч идет через них и с силой ударяется о верхнюю штангу ворот и оттуда – обратно в поле.

Итак первый тайм результата не дает.

И вторая половина игры начинается под знаком преимущества Украины. У Москвы много прорывов, много удачных моментов, но украинцам всегда удается их удачно ликвидировать.

На 16-й минуте один на один с кипером Украины остается прорвавшийся в ворота противника москвич Холин. Но и этот момент не удается использовать, ибо кипер сумел удачно выгрести рукой мяч, бывший уже у самых ворот.

На 18-й минуте у ворот Украины «каша». Мяч ходит от игрока к игроку. Москвичи пытаются бить по воротам, но неизменно попадают в гущу быстро двигающихся тел. Но все же москвич Троицкий подловил момент и сильным ударом сумел забить первый и последний в этом матче мяч.

После этого игра становится резкой и грубой.

На последних минутах Москва упорно стоит на воротах Украины, но свисток судьи ленинградца Бутусова фиксирует результат матча -:0 в пользу Москвы.

Итак, первенство Союза ССР на 1928 год и первенство спартакиады по футболу выиграла Москва, выступавшая в составе: вратаря – Леонова, защиты – Рущинского и Старостина А., полузащиты – Егорова, Селина и Леуты, нападения – Старостина Н., Троицкого Н., Исакова, Блинкова В. и Холина.

В московской команде особенно следует отметить обоих защитников и краев полузащиты.

Украина выступила в составе: вратаря – Москвина, защиты- Кладько и Фомина, полузащиты – Семенова, Фомина и Привалова, нападения – Владимирского, Шпаковского, Мищенко, Алферова и Губарева».

Газета «Известия» Москва, 24.08.1928.

«***Финальный матч Украина – Москва.***

Сегодня, в 5 часов вечера, на стадионе «Динамо» состоится последний и решительный матч между двумя сильнейшими командами Москвы и Украины на первенство спартакиады. Кто победит в этом матче сказать трудно. Однако, судя по составу игроков обеих команд, больше шансов на выигрыш у Москвы.Последний матч украинцев с Уругваем вывел из состава украинской команды голкипера Норова и правого хавбека Семенова. Вместо выбывших будут играть запасные игроки города Николаева. Если же состояние здоровья голкипера Норова улучшится, он примет участие в матче.

В составе сборной команды Москвы играют следующие: Леонов, Рущинский, Старостин, Егоров, Селин, Леута, Старостин, Троицкий, Исаков, Блинков и Холин.

За сборную Украину выступят: Кладьков, Фомин, Привалов, Фомин, Губарев, Алферов, Мищенко, Шпаковский и Владимирский».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 23.08.1928.

Великий футбольний бій

1:0 НА КОРИСТЬ МОСКВИ

Неправильні дії судді матчу

МОСКВА, 23. На стадіоні „Динамо" в присутності членів уряду, ЦК ВКП(б) та 43 тис. чол. публіки, відбувся фінальний матч Москва—Україна, що закінчився перемогою Москви з наслідком 1:0.

Матч, що вирішив наслідки першенства СРСР, відбувся при великому напруженні обох команд. В першій половині гра йшла на полі Москви і не зважаючи на енергійний наступ України, закінчилася у нічию з наслідком 0:0. В другій половині гри картина змінилася, забивши Україні м'яч, Москва переходить у наступ і до самого кінця гри не випускає ініціятиви з своїх рук. Проте, після першого голу України гра йшла знов в нічию: оборона України блискуче відбивала уперті атаки москвичів. Особливо хороше грав гольман України т. Москвін. У москвичів добре грали т. Троїцький, що забив гол Україні й т. Селін.

Команда України подала до головної колегії суддів протест проти неправильних дій судді матчу т. Бутусова.

Газета «Комсомолець України» Харків, 24.08.1928.

ВСЕСОЮЗНОЕ ПЕРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛУ ЗА МОСКВИЧАМИ СЧЕТ 1:0

Украинские футболисты больше не чемпионы СССР. Отняли у них это звание москвичи. Вчерашний футбольный матч окончательно решил исход первенства СССР. Игра велась в исключительно напряженной борьбе. Спортивный интерес матча превышал интерес встречи Ленинград — Москва. Москвичи с огромнейшим трудом выиграли первенство. Украинцы обнаружили хорошую игру. Особенно удачно у них играли вратарь Москвин, защита, где выделялся Фомин и полузащита.

Результатом 90-минутной напряженной борьбы явился единственный гол в ворота Украины.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 24.08.1928.

З МОСКВИ, 23 серпня. (Тарс). 23 серпня при членах уряду, ЦК ВКП(б) і багатотисячному натовпі людности відбувся **фінальний матч Москва—Україна**, що скінчився перемогою Москви з рахунком 1 : 0. Матч, що вирішив наслідки першости СРСР, відбувався при страшенній напружености обох команд. Команда України подала до головної судової колегії протест проти неправильних дій матчового судді тов. Кутузова.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 25.08.1928.

«Последний день спартакиады. Все соревнования окончены.

Москва выиграла футбольное первенство СССР

Матч Москва – Украина

Вчерашняя встреча Москвы и Украины на первенство СССР по футболу собрала свыше 40 тысяч зрителей. Москва выставила на матч свой лучший состав: Леонов, Рущинский, А. Старостин, Егоров, Селин, Леута, Н. Старостин, Троицкий, Исаков, Блинков и Холин; от Украины: Москвин, К. Фомин, Кладько, Привалов, В. Фомин, Семенов, Губарев, Алферов, Мищенко, Шпаковский и Владимирский. Судья – Бутусов (Ленинград).

Первая половина игры проходит в переменных атаках, но со значительным преимуществом Украины. Игра, главным образом, ведется у ворот Москвы. Нападение Украины несколько ослабевает у ворот, удары часто отличаются неточностью. Первая половина игры кончается безрезультатно при счете 0-0.

Во втором тайме москвичи в прекрасном темпе берут инициативу. На третьей минуте игры вратарь Украины Москвин берет исключительно сильный мяч, посланный Блинковым. На 15-й минуте под бурные аплодисменты зрителей Москвин снова отбирает мяч у московского нападения.

Через минуту, после жестокой схватки у ворот Украины полуправый нападающий Москвы Троицкий забивает первый и единственный до конца игры гол в сетку Украины. Матч окончился победой Москвы со счетом 1-0. Таким образом, Москва выиграла футбольное первенство СССР».

Газета «Правда» Москва, № 196, 28.08.1928.

ФИНАЛ ФИНАЛОВ.—ПЕРВЕНСТВО СССР ЗА МОСКВОЙ

РСФСР (Москва)—Украина 1 : 0.

ПЕРВЕНСТВО СССР ВЫИГРАЛА РСФСР КОМАНДОЙ МОСКВЫ.—ПОРАЖЕНИЕ СБОРНОЙ УКРАИНЫ, ПОБЕДИТЕЛЬНИЦЫ ВСЕСОЮЗНЫХ СОРЕВНОВАНИЙ 1924 ГОДА.

23 августа явилось финальным днем футбольных игр на Спартакиаде. Согласно расписания, в этот день должны были встретиться победитель календаря союзных республик с лучшей или сборной командой РСФСР.

Еще до исхода игр по группе районов РСФСР, секция игр ВСФК РСФСР постановила предоставить право защищать честь РСФСР лучшей команде. Таким оброзом, против чемпиона Союза ССР Украины, завоевавшей это звание еще в 1924 году, за РСФСР выступала Москва.

Стадион «Динамо», которому отныне придется быть свидетелем всех выдающихся игр, был полон, как и 21 августа. Те же массы зрителей на трибунах, еще больше вокруг поля, и, несмотря на это,—тот же твердый, ни разу не нарушившийся порядок. Особенно радовало последнее явление, так как у большинства еще сохранилось впечатление об игре Уругвая на стадионе им. Томского, или об игре Украины с Уругваем на стадионе МГОПС.

Украина вышла в составе: **Москвин, Фомин, К., Кладько, Семенов, Фомин, В., Привалов, Владимирский, Шпаковский, Мищенко, Алферов и Губарев.** Москва выставила состав, игравший с Ленинградом.

Для проведения игры был назначен т. Бугусов (Ленинград). Игру начинает Украина, сразу же переходя на сторону Москвы и удерживаясь там в течение первых минут.

Москва, очевидно, утомленная первой игрой с Ленинградом, играет более вяло, чем в предыдущий день. На 4 м. хорошо прорывается Старостин, но с нескольких метров от ворот бьет в наружную сторону сетки.

Постепенно игра переходит на сторону Украины, ворота которой подвергаются ряду ударов московского нападения. На 11 минуте Старостин вновь прорывается с мячом, но судья останавливает игру, считая, что Старостин находится «вне игры».

Неудавшиеся попытки обескураживают нападение Москвы и, наоборот, воодушевляют Украину, которая переводит мяч на сторону противника. На 15 м. перевес Украины. Вся команда украинцев играет на редкость дружно, но, хорошо комбинируя на середине поля, по необ'яснимой причине не бьет по воротам.

Несмотря на редкие прорывы московского нападения, создающего опасные положения у украинских ворот, Украина сохраняет свое преимущество. На 30 м. прорывается Шпаковский, непосредственно угрожая воротам Москвы, но положение спасает А. Старостин, выводя мяч за лицевую линию.

На 33 м. Украина почти в линии штрафной площади бьет штрафной удар за неправильную игру Селина; пять москвичей плотной стеной преграждают путь мячу. Шпаковский бьет верхом, и сильный мяч отскакивает в поле от перекладины ворот. Очевидное преимущество у Украины, Москва играет в разброд. Комбинации московского нападения не оправданы, полузащита отстает и общей слаженности в команде не чувствуется.

На 37 м. у ворот Москвы вновь создается опасное положение: Рущинский, принимая с воздуха мяч, срезает его в верхний угол, и только прыжок Леонова, выводящий мяч за лицевую линию, спасает ворота Москвы. Первая половина заканчивается при счете 0 : 0 с явным превосходством Украины.

С началом второй половины нападает Москва. Уже на 2 м. отлично играющему Москвину, приходится взять сильный удар Блинкова, а на 14 м. Москвин вторично отбирает мяч, выпущенный далеко от себя прорвавшимся Холиным.

На 16 м. Москва разыгрывает комбинацию на левом краю. Холин, получая мяч в 15 метрах перед лицевой линией, обводит украинского защитника и передает мяч в центр. Выбежавшему для перехвата мяча Москвину мешает Фомин, и мяч попадает к незакрытому Троицкому, который и забивает его в пустые ворота. Счет 1 : 0.

Москва наседает. Украине не везет. На 19 м. лучший игрок команды УССР центр полузащиты В. Фомин, из-за повреждения ноги покидает поле. Попытки Украины отыграть мяч к результатам не приводят.

Темнеет. На 25 м. Украина вблизи штрафной площади бьет штрафной удар. Положение спасает Селин. Украинцы начинают нервничать. Игра часто прерывается штрафными ударами. Из ряда опасных моментов у тех и других ворот с честью выходит защита. Нападение обеих команд играет недостаточно четко.

Последние пять минут нападает Москва. На 44 м. Мищенко за грубость удаляется с поля.

Заключительный свисток фиксирует счет 1 : 0. Звание Всесоюзного чемпиона переходит к Москве.

После игры Украина опротестовывает результат, ссылаясь на ошибки судьи в спорном броске и назначении места штрафного удара. Судейская коллегия по играм и главная судейская коллегия отклоняют протест, и первенство остается за Москвой.

Украина играла первую половину с заметным преимуществом.

Во второй половине игра была ровной.

Проигрыш Украины можно отнести целиком за счет игры ее нападения: хорошо комбинировать на середине поля и не бить по воротам—значит бесполезно растрачивать свои силы.

Москва играла хуже, чем с Ленинградом, особенно слабы были Блинков и Троицкий, несмотря на то, что последний своим ударом решил исход игры. Слабо играл Леута, Егоров полностью повторил свои ошибки, допущенные при игре с Ленинградом.

У Украины отличное впечатление произвел В. Фомин, являющийся одним из лучших центров полузащиты в СССР, и вся защита; Москвин играл несравненно выше заменяемого им Норова.

Заключительная игра Спартакиады оправдала возлагавшиеся на нее надежды, дав ряд исключительно интересных моментов борьбы за победу.

ВАЛЬ

Журнал «ФИС» Москва, № 35, 1.09.1928.

«Сборная Украина» - «Красный Текстильщик»
Сегодня на спортплощадке текстильщиков (клуб № 4) состоится товарищеский матч-футбол между командами «Сборная Украина», занявшей второе место по футболу на всесоюзной спартакиаде, с «Красным Текстильщиком». Начало матча ровно в 5 часов».

Газета «Колотушка» Орєхово-Зуєво, 25.08.1928.

«Два матча с Украиной.
Сборная футбольная команда Украины, занявшая второе место на всесоюзной спартакиаде, 25-го августа играла свой первый в Орехово-Зуеве матч с командой «Красный Текстильщик».
Видимо, не ожидая встретить в лице ореховцев серьезного противника, «чемпионы» начинают игру в вялом темпе, тогда как «Красный Текстильщик» вышел на поле с желанием, если не выиграть у лучшей команды СССР, то во всяком случае проиграть с возможно меньшим счетом. Это настроение сказывалось в течение всего матча, и потому-то ореховцы играли на этот раз удачно.
Каждой оплошностью гостей нападение «Красного Текстильщика» пользовалось, и такому классному вратарю, как Норову, пришлось поработать.
Минут 15 после начала игры Ильин подводит мяч к штрафной площадке. Ему бить не удается, и он передает мяч Калмыкову. Тот принимает его и с ходу посылает в ворота. Прыжок Норова, но мяч уже в сетке.
Гости обескуражены, они нажимают, прекрасно разыгрывают мяч, но все их комбинации перед самыми воротами как-то расстраиваются. А тем временем Калмыков забивает еще 2 мертвых мяча. Со счетом 3-0 и кончается первая половина игры.
Второй тайм начинается бурным натиском Укарины. Они хотят отыграться. Шпаковский не раз сильно бьет по воротам, но «Ванец» играет изумительно. Он берет буквально все мячи. Тем временем «герой дня» Калмыков забивает 4-й гол. Гости видят, что проиграли, темп игры как будто бы спадает, но надо же «размочить сухую. И вот вдруг, когда Рыжов снимал мяч у кого-то с головы, вдруг раздается свисток, мяч кладется для пенделя, и в сетку ореховцев летит первый гол. Гол этот исключительно на совести судьи Богданова. За что, за кого, почему – так никто и не узнал, а явного штрафа не было. Со счетом 4-1, в полной уже темноте, и закончилась игра.
Оставшись по приглашению общества «Автодор» на воскресенье, 26-го августа, Украина играла с так называемым бывшим «Красным Ореховом». Эта команда была возобновлена совершенно непродуманно. В гол был поставлен, явно слабый по сравнению с Рыжовым, Федоров, тогда как и Рыжов играл в «Красном Орехове» после ухода Савинцева. Были приглашены «имена» - Шапошников, Архангельский, Мурашев. Недостающих «краснореховцев» заменили игроками «Красного Текстильщика». Получился винегрет, а не «Красное Орехово», да к тому же и нестренированный.
Такой команде Украина показала, что значит техника и коллектив. Быстрота, дружный натиск, расчет, спокойная и удивительно точная передача, уменье владеть мячом, взять его у противника – все эти качества были налицо и были особенно ярки на фоне беспомощности нашей команды. «Имена» сделать ничего не могли. Мурашев же играл просто скверно. Нами были забиты 2 гола – один со штрафного, с дальнего расстояния, Шапошниковым, и забит хорошо, а другой с пенделя. Украина же вбила нам пять четких мячей. Может быть, счет был бы и меньше, если бы в воротах стоял Рыжов, но проигрыш все равно был бы.
Нужно отметить, что, чувствуя поражение, наши начали грубить. Небезызвестный «Никеша» - Денисов учинил на поле драку, двинул по шее одному из гостей. Прием, позорящий хозяев поля. Правда, он был тут же удален с поля, но этого мало. Нужно отбить охоту у некоторых превращать спортивное зрелище в «бой петухов». Грубостью же грешат у нас многие.
Нам нужно учиться у Украины, как играть. Счет 5-2 – проигрыш для команды, собранной впервые, небольшой и законный.
Оба матча вызвали живейший интерес, и трибуны оба дня были полны. Орехово-Зуево увидело у себя часть спартакиады и действительно первоклассную команду СССР».

Газета «Колотушка» Орєхово-Зуєво, 28.08.1928.

«*Глухово – Украина.*
Ничейный результат матча Встреча Сборной Украины с Глуховом состоялась в воскресенье 26 августа на глуховском стадионе. Два часа дня. Погода, как говорят, «размокропогодилась». Но мелкий, осенний дождь «не принимается во внимание» любителями футбола. Утрамбованные человеческой массой, трамвайные вагоны тяжело несут людской багаж. Глухово. Стадион. Корявое, написанное от руки объявление, невозражающим тоном говорит: встреча отложена на 5 часов вечера. У кассы – хвост. Взявшие билеты глуховцы разбрелись по домам, богородцы бродят по саду, группками расположились на не совсем сухой траве и несмотря на прохладу, «просто от скуки» - уничтожают арбузы, яблоки, которых так много у наехавших к стадиону – торговцев. Кажется совсем изнеможденная часовая стрелка через силу показывает 5. Прогромыхал и остановился у стадиона маленький грузовик комхоза. Загудела, встрепенулась много-

тысячная масса зрителей… Приехали!! И на самом деле привезли – украинцев, едва окончивших реванш с Ореховом. После сорокаверстной тряски в грузовике, прихрамывающие, только успев снять наброшенное на плечи пальто, украинцы вышли на поле. Тяжело вышли, видно, что сломлены усталостью. Но это не ослабляло интереса к встрече. Каждому думалось, что Украина пересилит себя и покажет класс игры. Начала Украина. Зрители следившие за игрой с напряженнейшим вниманием ждали результатов, но их не было. Глуховцы зная, что перед ними сильнейший противник – ведут игру напористо, берут «на ура». Но они видимо волнуются… Не вовремя передают мяч, мешают другу другу… Украина – устала. Отсюда вялость, апатия к игре, бесполезная пасовка у ворот противника, тогда, когда надо посылать в сетку верные мячи. – Или может быть Украина приехала просто покрасоваться своим преимуществом… Но красоваться не приходится… Глуховцы часто создают серьезные угрозы воротам Украины… И когда в первой половине игры вратарь Украины – Норов, взял с воздуха легкий мяч – его наградили бурными аплодисментами. Не менее тепло приветствуют каждый мяч взятый Шестереным (вратарь Глуховки). Первый тайм окончился без результата. – Не дал результата и второй тайм, хотя он прошел более живо, чем первый. Итак встреча окончилась вничью. Правда, немного обиделся зритель, не увидевший в сетках противника ни одного мяча. Но, что ж, ничего не поделаешь!».

Газета «Голос Рабочего» Богородськ, 28.08.1928.

УКРАИНА—ПИЩЕВИКИ

Завтра, в 5 час. веч., на стадионе им. Томского (Ленинградское шоссе) состоится футбольный матч между командой Украины и первоклассной московской командой пищевиков.

Украинцы предполагают выступить в составе Норова, К. Фомина, Кладько, Привалова, В. Фомина, Семенова, Губарева, Алферова, Мищенко, Шпаковского и Владимирского.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 28.08.1928

«***Украина – Пищевики.***

Сегодня, в 5 часов дня, на стадионе Томского состоится встреча футбольных команд сборная Украина – пищевики. Обе команды выступят в основных составах».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 29.08.1928.

29.08, 17-00, **«Харчовики» Москва - УСРР - 7-0 (5-0).** ст. ім. Томського, суддя І.Поспєхов (Москва).

СТО ПОТЕРЯННЫХ МИНУТ

Иначе назвать вчерашний футбольный матч трудно. Неизвестно для чего устроенная встреча украинцев с пищевиками не представляла интереса и носила скорее оттенок халтуры. Команду, недавно еще игравшую на первенство СССР, нельзя было узнать. Временами просто не верилось, что на поле—харьковцы, занявшие второе место в розыгрыше всесоюзного футбольного первенства 1928 года.

Пищевики легко справились с противником. Они забили 7 мячей, не получив в ответ... ни одного. Вратарь харьковской команды Норов играл весьма усердно. Настолько усердно, что помогал не только харьковцам, но и москвичам, пропустив несколько нелепых мячей.

Итог матча 7:0 в пользу пищевиков. Результат—яркий, говорящий сам за себя и, конечно, откидывающий всякие мысли об интересном спортивном соревновании. Было зрелище, но хорошего соревнования не было. Трудно говорить о спортивном интересе при таком счете, как 7:0.

А в общем? В общем каждый присутствующий потерял не менее ста минут времени и некоторую сумму из своего кармана.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, ??.08.1928.

*«**Поражение сборной Украины.***
Футбольный матч между сборной командой Украины и командой московских пищевиков привлек около 8 тысяч зрителей. После полных напряжения и зрелищного интереса футбольных игр спартакиады зрители увидели на редкость скучную игру.
Все время нападали дружно игравшие пищевики. Первая половина закончилась счетом 5-0 в пользу пищевиков. Во второй половине они забили еще два мяча.
Из игроков обеих команд отличилися тгравший на левом краю Кривоносов (пищевики). На редкость плохо играл украинский вратарь Норов, на совести которого лежит половина пропущенных мячей».

Газета «Комсомольская правда» Москва, 30.08.1928.

*«**Бесцветный матч.***
Пищевики обыграли Украину со счетом 7-0
Вчера на стадионе им. Томского состоялась встреча украинской футбольной команды с пищевиками.
Такой бестолковой игры украинских футболистов, занявших второе место на спартакиаде, москвичи еще никогда не видели. Поэтому нет ничего удивительного, что крепкий коллектив футболистов пищевиков легко разгромил украинцев.
Первая половина игры закончилась 5-0 в пользу пищевиков.
Не лучше протекал матч и во втором тайме, в котором явное преимущество опять было на стороне пищевиков. Вратарь Украины Норов, играя неудачно, пропустил еще два «неважных» гола.
В результате победителями с поля уходят пищевики со счетом 7:0. Очень скверно судил игру москвич Поспехов.
Физкультура или спекуляция?
Украинские футболисты решили «подзаработать»
После спартакиады футбольная команда Украины изъявила согласие сыграть несколько матчей с провинциальными командами.
Поставив себе целью немножко «подзаработать» перед отъездом на родину, украинцы потребовали от некоторых провинциальных команд компенсацию за игру. В воскресенье украинцы играли в 12 часов дня с Орехово-Зуевом. Проиграв матч, команда Украины сейчас же после игры отправляется на матч в Глухово. От двух матчей они «заработали» 1200 рублей.
За матч с пищевиками они потребовали от них 700 рублей, которые им были уплачены. Спрашивается, куда пойдут эти деньги? Где же был ВСФК, под носом которого физкультуру превращают в спекуляцию».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 30.08.1928.

*«**Харьковские футболисты дисквалифицированы***
Не так давно «Рабочая Москва» сообщала о безобразном поведении украинской футбольной команды, которая после спартакиады из корыстных целей играла с провинциальными командами, за что требовала определенную компенсацию. В связи с этим высший совет физкультуры Украины постановил считать поступок футбольной команды Харькова недостойным звания советских физкультурников, а поэтому дисквалифицировал команду на 6 месяцев и запретил играть в составе сборной Украины до августа 1929 года».

Газета «Рабочая Москва» Москва, 20.09.1928.

1929

«*26 мая, в 5 часов вечера, в честь V Съезда Советов на стадионе «Динамо», в Петровском парке, состоится футбольный матч сборных команд Украины и РСФСР. Утвержден состав сборной команды РСФСР. От Москвы играют А. и Н. Старостины, Селин, Исаков, Никишин и Холин. От Ленинграда – Соколов, Бутусов, Филиппов, Ежов и Кусков*».

Газета «Известия» Москва, 23.05.1929.

26.05 / 2.06, **РРФСР - УСРР - 1-0 (0-0)/ 1-1(1-0),** Москва/Харків, ст. «Динамо»/«Металист», 35000/18000 глядачів, суддя: В.Васильєв (Москва)/Лев Іоселевич (Харків), гол: Шпаковський (84).
УСРР: 1-й матч: Р.Норов; Олександр Бобришев, І.Кладько; І.Привалов, В.Фомін, М.Фомін; О.Штрауб (Одеса), О.Шпаковський, П.Міщенко, Я.Алфьоров, Є.Губарєв. За РРФСР: В.Прокоф'єв.
2-й матч: .?.; І.Привалов, І.Кладько, О.Шпаковський, Микола Легков, Є.Губарєв, .?., в 2 таймі на заміну вийшов Казимир Піонтковський.

*«**Большой спортивный праздник.***
26 мая на стадионе «Динамо» в Петровском парке для делегатов Всесоюзного Съезда Советов был организован большой спортивный праздник.
С 3 часов дня весь огромный стадион был переполнен публикой. Праздник начался большими легкоатлетическими состязаниями в эстафетном беге для мужчин и женщин. Победителями в обоих разрядах вышли команды союза пищевиков.
Особенно ярким и красочным был парад физкультурников. Более 2000 человек от 37 московских организаций продефилировало перед трибунами.

В заключение состоялся большой междугородный матч по футболу между сборными командами РСФСР и Украины.
Сборная команда РСФСР ушла с поля победительницей с результатом 1:0.
На торжестве присутствовал почти весь состав делегатов Всесоюзного Съезда».

Газета «Известия» Москва, 28.05.1929.

«Футбольній матч РСФСР-Украина происходивший во время спортивного праздника, устроенного на стадионе «Динамо» в честь V Всесоюзного съезда советов, представлял особый интерес, так как до сего времени спор о превосходстве той или другой команды не был разрешен. Смешки в устройстве матча дала себе почувствовать с самого начала. Прежде всего о составах. От РСФСР должны были играть лучшие игроки Москвы и Ленинграда, а на деле вышло, что из 11 игроков только два были ленинградцы. То же и с Украиной: девять игроков Харькова и двое из Одессы.
По свистку судьи Васильева (Москва), заменившего неприехавшего из Ленинграда Быстрова, команды вышли на поле в следующих составах: РСФСР – Соколов (Л), Старостин (М), Ежов (Л), Егоров, Селин, Никишин, Старостин, Блинков В., Исаков, Павлов, Прокофьев (все – Москва). Украина – Норов, Кладько, Семенов, Привалов, Фомин I, Фомин II (все – Харьков), Левков (Одесса), Алферов, Мищенко, Шпаковский (все Харьков), Штрауб (Одесса)».

Газета «Листок спортивных игр» Ленінград, 31.05.1929.

ВСТРЕЧА СИЛЬНЕЙШИХ ФУТБОЛИСТОВ СОЮЗА

РСФСР — УССР 1 : 0

Заключительным и самым интересным номером праздника явилась игра сборных команд УССР и РСФСР.

Начавшиеся на трибунах оживленные споры о конечном результате к моменту начала игры достигли апогея. Сильной критике подвергался состав РСФСР, заставлявший опасаться за левое крыло нападения. Припоминались встречи на Спартакиаде, при чем многие склонялись к мысли, что украинцы возьмут реванш за свою потерю звания всесоюзного чемпиона. Справедливо также отмечалась большая сплоченность команды УССР, в течение последних лет почти не меняющей состава.

С некоторым опозданием вследствие парада судья тов. Васильев вызвал свистком команды: УССР—т.т. Норов, Кладько и Бобрышев, Фомин Н., Фомин В., Привалов, Штрауб, Шпаковский, Мищенко, Алферов и Губарев; РСФСР—т.т. Соколов, Старостин II, Ежов, Егоров, Селин, Никишин, Старостин I, Блинков, Исаков, Павлов и Прокофьев.

Игру начинает команда РСФСР, беря на себя инициативу в первые минуты. Но через несколько минут мяч переходит на сторону РСФСР, играющей против солнца. Из ряда трудных моментов удачно выходят Ежов и Старостин II. На 8 м. Соколов вызывает первые аплодисменты, отлично перехватывая сильный удар Шпаковского. В линии нападения РСФСР не чувствуется необходимой четкости.

Игра идет в быстром темпе, не без резкости с обеих сторон, и мяч больше переходит на половину РСФСР. На 14 м. УССР не использует штрафного удара с расстояния 18 м, а вслед за этим Соколов вновь подтверждает свой высокий класс. Натиск УССР усиливается. Очень дружно играют полузащита и защита. Хорош В. Фомин, Привалов крепко «прикрывает» Старостина I. Нападение УССР, прилично комбинируя на середине, медлит и теряется у ворот. Попытки РСФСР овладеть инициативой к результатам не приводят. На 20 м. игра на середине поля. Несколько прорывов Старостина I и Прокофьева с одной стороны и Штрауба с другой ничего нового не дают. На 23 м. Блинков, получая повреждение, покидает поле, и РСФСР остается в количестве 10 человек. Попытка вновь вступить в игру оказывается для него непосильной, и на 32 м. его заменяет Ковалев.

На 39 м. Павлов удачно передает мяч Прокофьеву, но тот после неплохого рывка теряет мяч. Последние пять минут в большинстве проходят на стороне РСФСР, защита которой прилагает героические усилия к спасению своих ворот. Первая половина заканчивается при счете 0 : 0, обнаруживая некоторое преимущество РСФСР.

Вторая половина дает обратную картину. Начало игры характеризуется сильным натиском на ворота Украины, в которые следует ряд штрафных ударов. На 8 м. Ковалев из выгодного положения пускает мяч выше ворот, а через минуту прорвавшийся Старостин I теряет мяч. Вслед за этим Ковалев и Старостин I упускают возможность перехватить передачу Исакова. Натиск РСФСР не ослабевает, и игра целиком идет на половине Украины.

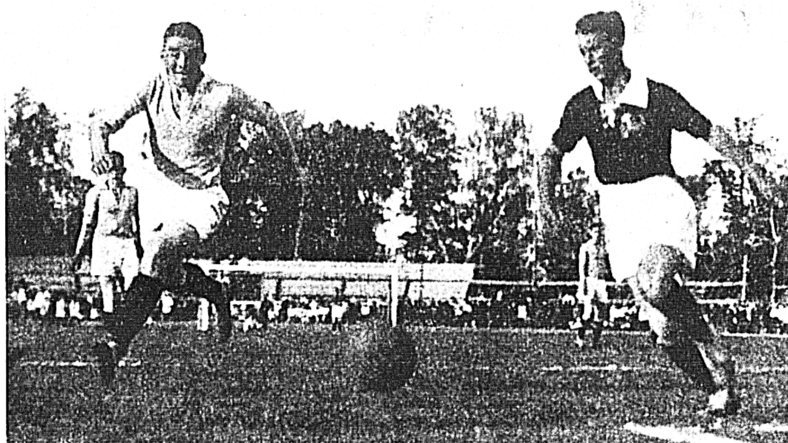

Момент футбольного матча 26 мая. Слева — Н. Старостин (РСФСР), справа — Привалов (УССР)

На 12 м. Ковалев вновь не доводит удара по воротам до результата. Исход игры решает 15 минута, на которой Прокофьев, пройдя с мячом по краю, дает передачу в центр. Мяч удачно принимает Павлов, забивая единственный за всю игру гол.

Темп становится живей, резкость переходит в грубость. УССР начинает играть более активно. На 24 м. Соколов вновь вызывает бурю восторгов, принимая мяч от Штрауба. Игра идет с переменным успехом. На 36 м. прорвавшийся Старостин I забивает второй мяч, который не засчитывается судьей в виду касания рукой при приеме мяча.

Безрезультатная переменная игра на последних минутах сменяется сильным нажимом РСФСР. На 41 м. неудачно выскочивший Норов теряет мяч, который Прокофьев вновь не может забить в ворота. Один за другим Павлов, Ковалев и Старостин I упускают несколько удачных моментов, и к концу игры счет остается без изменений.

У обеих кóманд следует отметить в первую очередь игру защиты. У РСФСР особенно хороши были Соколов, Ежов и Старостин II. Селин вторую половину игры провел слабее первой. Нападение РСФСР ничем себя не проявило. У УССР безукоризненно провели игру Кладько, В. Фомин. Хороши были также в первой половине Привалов, Штрауб и Бобрышев. Нападение УССР в целом проявило себя с той же стороны, что и нападение противника.

Необходимо отметить, что первый раз в СССР была организована передача хода всей игры по радио. Все радиослушатели имели перед собой полную картину всей игры, вплоть до точного описания отдельных моментов. В перерыве перед микрофоном выступали делегаты V Всесоюзного С'езда Советов.

ВАЛЬ

Праздник выдался очень удачным. Ясный солнечный день собрал свыше 35.000 зрителей. Многочисленные аэропланы, реявшие в воздухе по случаю торжества открытия навигации гражданского воздушного флота, очень оживляли праздник.

Делегаты V Всесоюзного С'езда Советов остались весьма довольны праздником, устроенным в их честь.

— Праздник доставил нам большое удовольствие,—говорит тов. Миха Цхакая (председ. Зак. ЦИК).—Нет никакого сомнения, что после этого праздника многие делегаты постараются поднять интерес к физкультуре на местах и сами проявят большее внимание к вопросам физкультуры. А это уже большой результат праздника. Я не сомневаюсь, что и сами московские физкультурники под влиянием этого праздника-общения с представителями всего Советского Союза еще больше вдохновятся в своей работе на пользу подрастающих поколений—будущих властителей СССР.

Журнал «ФИС» Москва, № 22, 1929.

Футбольный матч РСФСР—Украина, происходивший во время спортивного праздника, устроенного на стадионе „Динамо" в честь V Всесоюзного съезда советов, представлял особый интерес, так как до сего времени спор о превосходстве той или другой команды не был разрешен. Спешка в устройстве матча дала себя почувствовать с самого начала. Прежде всего о составах. От РСФСР должны были играть лучшие игроки Москвы и Ленинграда, а на деле вышло, что из 11 игроков только два были ленинградцы. То же и с Украиной: девять игроков Харькова и двое из Одессы.

По свистку судьи Васильева (Москва), заменившего неприехавшего из Ленинграда Быстрова, команды вышли на поле в следующих составах: **РСФСР — Соколов** (Л), **Старостин** (М), **Ежов** (Л), **Егоров, Селин, Никишин, Старостин, Блинков В. Исаков, Павлов, Прокофьев** (все—Москва). **Украина—Норов, Кладько, Семенов, Привалов, Фомин I, Фомин II,** (все — Харьков), **Левков** (Одесса), **Алферов, Мищенко, Шпаковский** (все - Харьков), **Штрауб** (Одесса).

Первый тайм команда РСФСР играет по ветру, Украина быстро забирает инициативу в свои руки. Все чаще и чаще мяч перелетает к воротам РСФСР, доставляя много работы защите. Конец первого хавтайма проходит при явном преимуществе Украины, умно обходящей полузащиту РСФСР, ежеминутно беспокоя ворота противника. Но вратарь РСФСР Соколов—испытанный игрок и ему не страшны далекие удары, а на близкое расстояние не подпускают Ежов и Старостин.

В полузащите определенно слаб Селин, не оказывающий помощи ни защите, ни нападению. В середине тайма уходит с поля подбитый Блинков (РСФСР), вместо него минут через 15 встает Ковалев. Украинцы также теряют одного из нападающих — Мищенко.

Первая половина игры результата не дала. Явное преимущество сборной юга было очевидно для всех, и после перерыва ждали живой игры и результата в пользу Украины. Но темп первой половины сделал свое дело. Команды вымотались и вместо быстроты показали бессистемную и вялую игру. Только в начале второго тайма Украина нападает, но без особого азарта. РСФСР отлично защищается. Через 10 минут после начала РСФСР переходит в нападение и ведет игру на половине Украины. Зная, что у южан вратарь Норов играет слабо, москвичи бьют по воротам, но все неудачно. Норов несколько раз выпускает мяч из рук, но добить его некому.

Наконец долгожданный случай настал. Левое крыло перевело мяч направо, Норов упал, да слишком рано — мяч вырвался у него, и Павлов забил его в пустые ворота. С этого момента (с 16 минуты) команда РСФСР уже не уходила с половины Украины.

Украина отбивается, а незначительные попытки нападать не имеют успеха. В середине тайма Украина трижды бьет по воротам РСФСР, и трижды Соколов спасает положение. Дважды его ударяют по голове и руке разгоряченные украинцы.

Конец игры опять идет ровно. Свисток судьи фиксирует результат 1:0 в пользу РСФСР. Несмотря на проигрыш, все же совершенно очевидно, что команда Украины сильнее сборной РСФСР, — она обладает отличной защитой и полузащитой и крепко слаженным нападением; единственным действительно слабым местом у нее является вратарь. У РСФСР хороши были Соколов, Ежов, Старостин, слабее — Никишин и Егоров, — из остальных отметить некого, разве только Селина за плохую игру. Судил Васильев неважно, хотя и без непоправимых ошибок. На матче было свыше 30.000 зрителей. Из них около 1.000 делегатов Съезда советов.

Украина рассматривала матч как реванш, хотя знала, что состав ее далек от настоящего. В состав команды РСФСР Москва дала восемь игроков (РКИМА и Трехгорка), но из них можно было серьезно использовать только четырех, так что все семь игроков от Ленинграда были поставлены в сборную РСФСР и команда играла в составе: Леонов (М), Лапшин (М), Юденич (Л), Дубинин (М), Феоктистов (Л), Петров (Л), Егоров (Л), Бутусов (Л), Архангельский (Л), Колотушкин (Л) и Холин (М).

Команда Украины составилась следующим образом: Норов, Бобрышев, Кладько, Фомин Н., Фомин В., Привалов, Губарев, Шпаковский, Мищенко, Алферов и Левков.

Игра происходила на стадионе металлистов, зрителей свыше 20.000, при чем настроение патриотическое. УССР сначала дает сильный темп, у противников не ладится (друг друга не знают). 7—8 мин. перевес Украины. Далее ровнее: Бутусов все время точно выкатывает Егорову и высокая подача последнего на площадь вратаря создает ряд опасных моментов. Архангельский пытается их использовать, но судья регулярно отражает Норова и свистит фол. На 10—11 минуте Шпаковский прорывается справа и с 15—18 шагов бьет в руки. Игра идет с легким перевесом Украины, у РСФСР слабо левое звено нападения. Защита обоих команд на высоте. Умно и быстро играет Феоктистов. Украина играет мелкою, низкой быстрой подачей (треугольником) и прорывами справа. На 29 мин. высокая подача Егорова, голова Бутусова и мяч на ноге Архангельского, который хочет сплассировать в угол (с 4—5 шагов), но мяч срывается и уходит в аут. На 36 минуте Егоров подает опять и Архангельский с высокого прыжка вбивает через Норова мяч — 1:0. — Украина рвет, грубит всякими способами. Ряд аттак в обе стороны.

Вторая половина начинается с атак Украины. Леонов берет несколько сильных мячей. Норов тоже не без работы. Холин играет энергичнее и лучше. Колотушкин слаб. Бутусов распределяет хорошо. На 18 минуте уходит Архангельский, получив удар от Кладько (без мяча). Перевес Украины. Наши ведут атаку краями. Грубо играют хозяева. Последние 8—9 минут Бутусов играет в полузащите и даже защите. Ряд штрафных ударов в пользу Украины приводят мяч на угол штрафной площадки. Высокий удар по голу. Леонов прыгает, чтобы отбить кулаком, но его чисто сбивает с ног Алферов; судья к сожалению этого не видит. Свалка (5—6 чел.), и на 40 минуте через лежащего под украинцами Леонова мяч вкатывается в ворота РСФСР.

1:1?

Восторг публики невероятен. Между прочим, последние 10 минут публика с трека подошла к самым воротам и создала невероятно азартную обстановку.

За 2 мин. до конца Холин чисто выходит на ворота и с 10—12 шагов бьет в угол, Норов падает и отбивает на место Бутусова, но того там нет (перешел в защиту).

Игра кончается 1:1. РСФСР может результат считать для данного состава при боевом составе УССР — почетным. Судил игру Иоселевич (Х).

Газета «Листок спортивных игр» Ленінград, 1929 всі.

На честь Пленуму ЧСІ, що відбувся в Харкові, 2 червня переведено масову демонстрацію і параду харківських фізкультурників з участю Динамівців, профспілкових і шкільних фізкультурників. Найкраще враження склали на глядачів своєю організованістю фізкультурники „Динамо". Урочистий день закінчився загально-шкільним святом, легкоатлетичними велосипедними змаганнями і футболним матчем збірної команди України і збірної РСФРР.

Зустріч двох сильніших у СРСР команд приваблла на стадіон металістів рекордну кількість глядачів до 20.000 чоловіка. Матч закінчився так на так (1 : 1).

Слід зауважити, що команда РСФРР була не в ліпшому своєму складові.

Журнал «Вісник фізичної культури» Харків, № 7, 1929.

27.08, **УСРР - Нижня Австрія - 4-1 (3-1),** Харків, ст. «Металіст», 12000 глядачів, судді: Л.Іоселевич (Харків), голи: М.Кротов (23), О.Штрауб (26, 37), Я.Алфьоров (89).

УСРР: Іван Клименко (Одеса), П.Семенов, О.Бобришев, І.Привалов, В.Фомін (всі Харків), Андрій Жорданія (Днепропетровск), О.Штрауб (Одесса), О.Шпаковський, Я.Алфьоров, М.Кротов (всі Харків), Михайло Печений (Київ).

«Перемога України над Австрією.

Другий матч австрійців - зі збірною командою України - зібрав не менше 12-13 тис. глядачів. Не тільки трибуни, я й увесь майдан стадіону «Металіст» був переповнений. На цей раз проти австрійців, що перемогли металістів Харкова, виступала збірна України, складена з кращих футболістів Харкова, Київа, Одеси і Дніпропетровського.

Гра ввесь час велася в надзвичайно жвавому темпі (собливо перший хавтайм). Блискуча техніка австрійців разом з швидким темпом гри українських футболістів дала загальну картину цікавої і багатої комбінаціями гри.

Перевага ввесь час була на боці України, що і вмінням володіти м'ячем, і швидкістю нападу, перевищували гру австрійців. Всеж і австрійці не раз загрожували голом.

В першому хавтаймі Україні пощастило забити 3 голи, одержавши в свій гол тільки один м'яч. В другому хавтаймі всі зусилля обох команд залишалися марні; лише за 1-2 хвилини до кінця гри форвардам України пощастило після довгого «обстрілу» забити австрійцям четвертого гола. Отже, загальний наслідок гри - 4-1 на користь України.

Слід відзначити, що відсутність в команді України такого гарного бека, як Кладько (Харків), що чомусь зарахований в запас, відбивалося на темпі гри і на захисті взагалі. Також не на місці лівий край - Печений (Київ), що грав якось непевно і мляво».

Газета «Вісті» Харків, 29.08.1929.

МЕЖДУНАРОДНАЯ ВСТРЕЧА АВСТРИЯ — УКРАИНА

25 и 27 августа в Харькове состоялись первые игры украинских футболистов со сборной футбольной командой Нижней Австрии.

В первый день против гостей играла сборная металлистов Харькова.

Игра начинается нажимом гостей, сразу показавших недурную технику и хорошее владение мячом. Вскоре игра сравнивается и постепенно проходит под знаком некоторого преимущества металлистов. Несмотря на это австрийцы с прорыва вбивают первый мяч. Вторая половина также проходит преимущественно на стороне гостей. Плохие удары харьковцев, с одной стороны, и исключительно хорошая игра австрийского вратаря, идущего на любой мяч, с другой стороны,— приводит к тому, что в результате игра заканчивается победой Австрии.

27 против гостей выступила сборная Украины. К сожалению, команда была ослаблена отсутствием по болезни Мищенко и Губарева, а также отсутствием Кладько, попавшего вопреки всяким ожиданиям только в запас. В итоге команда Украины выступила в следующем составе: Клименко (Одесса), Семенова, Бобрышева, Привалова, Фомина В. (Харьков), Жордания (Днепропетровск), Штрауба (Одесса), Шпаковского, Алферова, Кротова (Харьков) и Печеного (Киев).

Гости выставили в свою очередь более сильный состав, чем в игре с металлистами.

Удачная первая игра австрийцев собрала, несмотря на будний день, свыше 15.000 зрителей. Украина сразу предлагает быстрый темп, и уже на 20 м. Кротов вбивает первый мяч, а через 10 м. Штрауб второй. После этого игра принимает исключительно быстрый темп. Дружному напору Украины гости противопоставляют хорошую технику и сильную защитную линию. Австрия не раз переходит в нападение, и на 35 м. Украина получает первый мяч, на который тотчас же отвечает Штрауб. Украина игру ведет при счете 3—1.

Вторая половина проходит при том же быстром темпе, но безрезультатно. Только на 42 м. Украина вбивает последний мяч.

В общем австрийцы показали дружную и технически сильную игру, причем защитные линии, как это выявилось в течение 2 игр, сильнее передовых. Украина же играла в общем ровно. Отдельно следует отметить Штрауба и особенно хорошо игравшего Фомина В. *П. К.*

Журнал «ФИС» Москва, № 37, 14.09.1929.

„АВСТРІЯ“—„УКРАЇНА“.

Ну хіба можна всидіти дома, коли на зеленому чотирьохкутнику спортивного поля має відбутися уперта боротьба?

Із цих міркувань, що властиві кожному „свідомому“ аматору футболу, ще за дві години до початку матчу стадіон „Металіст“ нагадував вулик, що в нього несподівано молодий рік бджіл.

В якомусь запалі захоплювали глядачі місця, і коли за 10 хвилин до початку гри вибігли на поле австрійці, урочистими вигуками і оплесками зустріли їх Харківчане.

Вже 4-й рік відвідує „збірна Австрії“—УСРР і майже з першого разу вона зуміла придбати славу класного футбольного колективу.

Тому, коли нарешті пролунав пронизливий свисток, напружено застиг переповнений стадіон.

Всіма опанувала одна думка: наші, чи австрійці?

Гості відразу ж довели, що деякі побоювання за „збірну металістів“—слушні.

Захопивши ініціятиву, вони стали наближатися до воріт „металістів“.

Один за одним, електризуючи глядачів, виникали кілька небезпечних моментів. Але металісти зуміли вийти з поганого становища і от м'яч, що мав намір торкнутися сітки „Австрії“, застиг в руках спритного воротаря.

Темп пожвавішав. Металісти напружились. „Насіли“ на австрійців, але їм не щастить“. Здавалось „мертві“ м'ячі ніяк не минають чудового воротаря „Австрії“.

Раптом прорив, в бік „металістів“. Чорною блискавицею промайнув м'яч і, вітаючи „австрійців“, загув стадіон. Австрійці зафіксували реальний доказ своєї технічної переваги.

В перерві урочисте шанування закордонних гостей:

— Четвертий раз,—сказав голова ВРФК тов. Поляков, українські робітники радо вітають в особі „збірної Австрії“—австрійських робітничих спортсменів і трудящих. Ваш приїзд—кращий доказ інтернаціональної едности робітництва.

Представник Австрії тов. Кунчар відповів коротенько, але яскраво:

— Нас не хотіли пускати, але бажання зустрінутися з визволеними робітниками УСРР перебороло всі труднощі. Прийміть, як ознаку нашої єдности, цей червоний прапор, що його нам дуже тяжко було перевезти через кордон, і знайте, що пролетаріят Австрії з захопленням стежить за вашим життям і в разі війни стане на оборону першої в світі робітниче-селянської держави.

Знову розпочалася гра і не зважаючи на намагання металістів віджитатися, пройшла безрезультатно. **Матч закінчився з рахунком 1:0 на користь „Австрії“.**

Це було в неділю 25 серпня.

А у вівторок 27-го на тому ж стадіоні „Металіст“ проти „збірної Австрії“ виступила „збірна України“.

Хоча це був буденний день, глядачів зібралося понад 12 тис. Лише прогули заводські гудки, як стадіон стали заливати бурхливі струмки харківського робітництва.

Матч розпочався надзвичайно жваво і відразу ж „збірній Австрії“ довелося стати на захист. Об'єднавшися в могутній „кулак“ напад „України“ раз за разом „бив“ по воротах „Австрії“ і останніх рятувала поперше випадковість, а подруге виключна гра воротаря.

Бажання „австрійців“ перейти в наступ, розбивались прекрасним захистом України на чолі з талановитим центром півзахисту Вол. Фоміним. На 24 хвилині „Україна“ проводить в ворота Австрії перший гол, ще через 2 хвилини—другий. Кілька часу триває напружена боротьба. Австрійці прикладають всіх зусиль і нарешті мають успіх. На 40 хвилині суддя відзначає гол „Україні“. Але за хвилину напад збірної України“ знову біля воріт Австрії і третій гол лягає в її сітку.

Другий хавтайм проходить довго без наслідків, але в ньому посувається все ж велика перевага України. Нарешті, за хвилину до кінця матчу, ще один гол одержує „Австрія“ і гра закінчується **перемогою „збірної України“ з рахунком 4:1.**

Глядачі зриваються з місць, оточують футболістів і тепло прощаються з австрійцями, що не зважаючи на поразку, виявили себе прекрасними грачами.

Журнал «Всесвіт» Харків, 1.09.1929.

Крім офіційних матчів на першість Харкова, відбулася низка цікавих зустрічей із командами інших міст, і в тому числі з Австрійською робітничою командою. У першому матчі проти гостей виступила Збірна металістів Харкова, що зазнала поразки від австрійців, з результатом 1;0. У другому матчі, закордонні футболісти зустрілися зі збірною України, що складалася з таких грачів: Клименко (Одеса), Семенів, Бобришев, Грівалов, Фомін В. (усі Харків), Жорданія (Дніпропетровське), Штрауб (Одеса), Шпаківський, Алфьоров, Кротов (усі Харків) і Печений (Київ). Дуже цікавий матч пройшов у швидкому темпі і закінчився результатом на користь України (4:1).

В останніх матчах на Україні, австрійці дішли таких результатів: з „Красним Лучем“ 2:1, з Кадієвкою 0:2, зі збірною Артемівської округи 2:3; з Дніпропетровськом 2:2; з Одесою 1:0 і 1:5: з Києвом 4:3 (з Динамою) і 1:5 (з ОРПС); з Бердичевом 5:1; з Сумами 2:0 і з Харковом 2:3.

Після двох матчів, затверджено такий склад команди металістів для подорожі до Австрії: голкіпери — Бабкін (Харків) та Федорів (Київ), захисники: Бобришев (Х), Семенів (Х) та Заварной (Сталіне); півзахисники: Шведов (К), Капустін (Х), Ус (Х) та Старостін (Дніпропетровське); напад—Левенцов (Горлівка), Кротов (Х), Алфьоров (Х), Лагдишук (Дніпропетровське), Костіков (Х) та Омельченко (Миколаїв). На суддю висунуто тов. Парцевського, а на лікаря т. Сапронова. З командою їдуть два представники від ВРФК та ВУК'у.

Журнал «Вісник фізичної культури» Харків, № 10, 1929.

1930

«До матчів Харків-Москва та Україна-Москва.

5 і 7 червня відбудуться традиційні футбольні зустрічі - між кращими командами УСРР і РСФРР - харківською й московською й між збірною командою УСРР і командою м. Москви. Нічого й казати про той величезний інтерес, що його викликають ці матчі в фізкультурних колах України, - проте не можна не відзначити одного негативного моменту в комплектуванні 1-ої збірної м. Харкова.

Склад харківської збірної команди, за невеличкими винятками, «відсвіжується» дуже мало: в ньому ми ввесь час бачимо майже одніх і тих же «чемпіонів». Проте, за останні роки молоді фізкультурники Харкова висунули ряд нових футболістів, що хоча і не мають «славетного імени чемпіона», проте серед них є мабуть не гірші за вічних учасників 1-ої збірної. Успіхи футбольної молоди блискуче довели треніювальні матчі 1-ої і 2-ої збірних команд: перед матчами з Ленінградом 2-а збірна виграла у 1-ої, а влаштований матч цих команд для підготовки до зустрічів з Москвою знову дав блискучу перемогу 2-1 збірній з розрахунком 5:1.

Це яскраво доводить, що склад 1-ої збірної команди потрібує деяких змін коштом нових молодих сил. Окрраді фізкультури та бюрові фізкультури при ОРПС слід було б зайнятися цим питанням.

Збірна України складена з кращих грачів Харкова, Одеси, Києва, Донбасу, Дніпропетровського та інш. Проте, слід сказати, що ця команда може легко програти москвичам, бо жодної треніровки збірної України не було, грачі поміж себе не зіграні і т. інш. Слід було б влаштувати матчі москвичів з командами ряду міст України (зокрема, з робітничими командами Донбасу, що за останній час мають значні успіхи).

Як позитивний момент, слід відзначити, що 7-го червня, перед футбольним матчем, відбудуться легкоатлетичні змагання за участю харківських, московських, ленінградських і київських фізкультурників. Така метода різноманітних змагань є безперечно правильною».

Газета «Вісті ВУЦВК» Харків, 3.06.1930.

Фізкультурники України готуют
до з'їздів партії

Фізкультурники України готують
честь XI-го з'їзду КП(б)У та XVI з
ВКП(б) ряд цікавих спортивних змаг
Напередодні всеукраїнського з
КП(б)У має розпочатись **величезний**
та вело-перебіг за маршрутом Одеса—М
ва. Час прибуття фізкультурників—до
кова пристосовано до терміну роботи
українського з'їзду комуністичної па
Учасники пробігу прийдуть до фін
день відкриття XVI з'їзду ВКП(б) в Мо
В цьому величезному перебігові візь
участь кращі робітничі спортсмени
України. Основне ядро учасників ст
лять фізкультурники—гірники та ме
сти.
На 6—7 червня до Харкова приїз
найкраща футбольна команда СРСР—
можець всесоюзного першенства 1928
перша збірна Москви. Для делегатів
українського з'їзду КП(б)У 6—7 черв
Харкові відбудуться матчі Харків—Мос
Після блискучої перемоги Харкова над
нінградом ці змагання мають **виключний**
терес і визначать, хто саме з футбол
СРСР має право претендувати на пе
місце в Союзі.
Напередодні з'їзду до Харкова м
приїхати кращі футбольні колективи К
та Одеси. Вони зустрінуться в кількох
чах з харків'янами. В Донбасі відбу
ся перед самим з'їздом КП(б)У кілька
чів між кращими колективами шахтар
миколаївськими металістами. По закін
ні українських змагань ВРФК УСРР за
чить склад збірної команди України.
В день відкриття XVI всесоюзного з'
ВКП(б) в Москві для делегатів з'їзду ві
деться футбольна зустріч УСРР—РСФ

Газета «Вісті ВУЦВК» Харків, 17.05.1930.

7.06, **УСРР - Москва - 2-2 (1-0),** Харків, ст. «Металіст», голи: Фомін, Штрауб (70).
Р.Норов, І.Кладько, П.Семенов (всі Харків), Микола Кравченко (Одеса), В.Фомін, І.Привалов (обоє Харків), Марк Гичкін (Миколаїв), О.Штрауб (Одеса), П.Міщенко, О.Шпаковський (обоє Харків), Валентин Лівенцев (Краматорськ) (Є.Губарєв, 85).

«*После крупных побед харьковских футболистов над ленинградцами и победы сборной Харькова над Москвой с результатом 2-1 мачт сборная Украина-Москва представлял исключительный интерес. Команды выступали в следующих составах Украина: Норов, Кладько, Семенов (все Харьков), Кравченко (Одесса), Фомин Вл. (Х), Привалов (Х), Гичкин (Николаев), Штрауб (Одесса), Мищенко (Х), Шпаковский (Х), Левинцев (Краматоровская). Москва: Филиппов, Старостин А., Рущинский, Егоров, Старостин III, Никишин, Панин, Иванов, Исаков. Елисеев, Ильин.*

Первая половина игры проходит в непрерывных атаках Украины. Скользкий грунт поля от прошедшего перед игрой дождя мешает как тем, так и другим дибиться желанного результата. Наконец на 28 минуте перед воротами происходит свалка, во время которой защита Москвы устраивает Штраубу «коробку». Штрафной удар, блестяще пробитый Фоминым, заставляет Москву начинать игру с средины поля. Москвичи проводят несколько бешенных атак, подвергая частому обстрелу ворота Украины. Норову приходится взять несколько трудных, казалось бы безнадежных, мячей. Усилия Москвы до конца первой половины результата не дают и свисток судьи фиксирует счет 1-0 в пользу Украины.

Вторая половина начинается энергичным натиском москвичей, желающих во что бы то ни стало отыграться. Грубость защитника Кладько, штрафной удар Егорова и счет 1-1. Снова натиск украинцев и на 25 минуте Штрауб А. забивает второй мяч. Дальше игра проходит в переменных атаках украинцев и москвичей; на 30 минуте удар из толкучки по воротам Украины сравнивает счет мячей. Последние минуты игры проходят в обоюдной грубости; особенно отличается защитник Украины Кладько. До конца игры счет не меняется и матч заканчивается ничьей 2-2.

У москвичей следует отметить прекрасную игру правого края—Панина, с успехом заменявшего Старостина Н. Старостин Ш. также с успехом заменил Селина, плохо проведшего матч против сборной Харькова. Остальные играли более чем удовлетворительно.

Сборная Украины представляла собой коллектнв, которому нехватало сыгранности. Нужно отметить безукоризненную игру всей полузащиты, в нападении-одессита А. Штрауба. Шпаковский был слаб».

Журнал «Спартак» Ленінград, 19.06.1930.

«*Встреча сильнейших футбольных коллективов Союза*

Харьков – Москва 2:1

5 и 7 июня в Харькове в честь делегатов XI Всеукраинского партсъезда были проведены игры украинских футболистов с московскими.

5 июня против сборной команды Москвы выступила сборная команда Харькова. Как известно, в 1928 году на Всесоюзной Спартакиаде финальная встреча Москва – Украина (фактически Харьков) закончилась незначительной победой Москвы…

Отчетную игру в Харькове давно ожидали с нетерпением и… с тревогой. Команды учли серьезность и ответственность предстоящей игры и выставили лучшие составы.

За Москву играют: Филиппов, А. Старостин, Рущинский, Егоров, Селин, Никишин, Ильин, Елисеев, Исаков, Иванов и Панин. Из предполагаемого состава, таким образом, нет лишь одного Старостина Н. Харьков выступает в своем основном составе. Норов, Кладько, Семенов, Привалов, Фомин Вл., Фомин Н., Губарев, Паровишников, Мищенко, Шпаковский и Костиков.

Большой стадион металлистов переполнен зрителями до отказа.

Быстрый темп игры предлагают харьковцы и уже на 5 минуте Шпаковский на штрафной площадке бьет мимо ворот. Постепенно в атаку переходят москвичи. Удачный рывок по краю, - и Панин бьет по голу. Норов отбивает мяч, но подоспевший Иванов его добивает. – Москва ведет 1:0.

Харьковцы, не растерявшись, продолжают наступление и на 20 минуте Фомин Вл. на расстоянии 25-30 метров бьет сильно – штрафной, Филиппов ловит мяч неудачно, и счет сравнивается.

Постепенно игра принимает ровный характер. Каждая команда играет чрезвычайно осторожно. Все более вырисовываются две противоположные тактики игры команд. Если Москва играет продольной передачей мяча и прорывами, Харьков, наоборот, мелкой передачей мяча – центральной тройки и нечастым использованием краев. Много хлопот доставляет харьковской защите хорошо играющий Ильин. Вторая половина игры проходит в попеременных атаках двух команд. Осторожность и на сей раз не покидает игроков. Впечатление таково, что ничейный результат обеспечен. Слишком хорошо играют защитные и полузащитные линии команд и вратари. И лишь за 5 минут до конца игры, - удачный рывок по краю Костикова, мяч передается в центр и Паровишников вбивает второй и решительный мяч. Харьковцы, окрыленные успехом, все чаще и чаще на штрафной площадке москвичей, но удачная игра Филиппова и Старостина все атаки харьковцев сводит на нет.

Итак, Харьков выиграл при счете 2:1. У победителей на высоте вся защита и полузащита. Нападение играло в общем недурно, но весьма нерешительно. Гости все играли хорошо, особенно вратарь и защита, а в нападении сильнее была левая сторона.
7 июня против москвичей выступила сборная Украины.
Плохая погода (холод и дождь), пестрый состав сборной Украины, ни одной тренировки – все это ничего хорошего не сулило украинцам. Москва играет в том же составе, что 5/VI, за исключением Селина, замененного Старостиным Ан. За Украину играют: Норов, Семенов, Кладько, Привалов, Фомин Вл. (Харьков), Кравченко (Одесса), Гичкин (Николаев), Штрауб (Одесса), Мищенко, Шпаковский (Харьков) и Левенцов (Артемовск). Отсутствуют Войтенко (Николаев) и Малхосов (Киев).
По скользкому грунту нападение ведет Украина, и на 10 минуте Старостин, неудачно падая, задевает мяч рукой. Штрафной вбивает Штрауб. Украина больше играет правой стороной. Левенцов определенно слаб, а Шпаковскому на новом месте не по себе. Постепенно москвичи все чаще тревожат украинцев, но исключительно хорошая игра Привалова, спасающего не раз положение, не позволяет им добиться результата. Вторая половина проходит более ровно. Москвичи видя, что их правое крыло надежно прикрыто, переводят игру на левую сторону. Все чаще тревожит Украину Ильин, и вскоре за грубость Украина получает штрафной, удачно пробитый Ильиным. На полученный мяч Украина отвечает натиском, и вскоре Штрауб вбивает Москве второй мяч, который немедленно же после штрафного, взятого Норовым неудачно, Москва отквитывается.
Последующие 20 минут команды ведут поочередно наступление, но безрезультатно. Филиппов успевает взять несколько трудных мячей.
Итак, при счете 2:2 игра заканчивается. Москвичи все играли хорошо, пожалуй, некого и выделить, за исключением опять-таки Ильина.
У украинцев в нападении хорош был Штрауб и достаточно подвижной Гичкин, а в защите лучше других был Привалов».

Журнал «ФИС» Москва, № 34, 20.06.1930.

3.07, **РРФСР - УСРР - 5-2 (1-0),** Москва, ст. «Динамо», 50000 глядачів, суддя: Володимир Стрєпіхєєв (Москва), голи: М.Фомін (78), Малхасов (80).
Зустріч була присвячена 16-му партійному з'їзду в Москві.
УСРР: Р.Норов; І.Кладько, П.Семенов; І.Привалов, В.Фомін, М.Фомін; О.Штрауб, О.Шпаковський, Михайло Малхасов (Київ), П.Паровишніков, М.Печений (Київ). За РРФСР грав В.Прокоф'єв.
«*Для встречи Украина-РСФСР обе стороны выставили свои наилучшие составы. Судя по результатам весны, Украина должна была взять реванш за прошлогоднее поражение в Москве. Многие смотрели пессимистически на эту игру, считая, что РСФСР значительно слабей, и должна проиграть с большим счетом. Зрителей к моменту матча набралось очень много и в результате люди с билетами, распределенными по профорганизациям, не смогли попасть внутрь (билетов было распределено свыше 50.000, а нормальная вместимость стадиона тысяч 30).*
Темп игры был взят медленный, и игра шла вяло. Мяч был больше на половине Украины. Все же особого преимущества РСФСР не было. Крепко игравшая полузащита Украины в лице Фоминых и Привалова без особого труда прикрывала нападение Москвы, игравшее без системы - больше играли парами Павлов с Прокофьевым и Бутусов с Григорьевым. Перед концом хавтайма Норов выпустил пробитый на него мяч и подоспевший Павлов забил первый мяч. Первая половина счет 1-0. Во второй половине РСФСР предложил быстрый темп и почти подряд забил 4 мяча оторопевшему Норову. Игра стала превращаться в драку, при чем усердствовали обе команды. При счете 5-0 часть зрителей уходит, хотя оставалось игры около 30 минут. Своего преимущества РСФСР больше не использовал и темп игры снова упал. У РСФСР очень старались оба края, хотя без особого успеха. За 20 минут до конца Соколов, беря мяч, шедший навстречу, при падении выпустил его из рук. Это был первый мяч в сетке РСФСР. Вскоре за хождение с мячом вратаря у ворот РСФСР дается свободный удар и мяч со второго или третьего удара проходит в открытый угол ворот. Со счетом 5-2 оканчивается матч. Общий темп игры был вялый, слабо и неуверенно играли оба вратаря. Нападение обеих сторон играло бессистемно, чему способствовало в РСФСР группировка крыльев по городам и организациям, слева два москвича-динамовца, справа два ленинградца. У Украины справа играли три правых полусредних, при чем у Шпаковского, игравшего в центре, игра не клеилась, Малхасов и Штрауб играли по очереди на краю и без удачи. Хотя по именам полузащита Украины была сильней защиты РСФСР, она особо блестящей игры не показала из-за медлительности. У РСФСР хорошо в полузащите играл Батырев».

Журнал «Спартак» Ленінград, 10.07.1930.

Наконец, на поле вышли футбольные команды РСФСР и УССР.

Зрители встречают обе команды громовыми аплодисментами. Состав Украины: Норов, Кладько, Семенов, Фомин Н., Фомин В., Привалов, Штовуб, Малхасов, Шпаковский, Паровишников и Печеный.

Состав РСФСР: Соколов (Л), Пчеликов (М), Старостин А. (М), Беляков (Л), Батырев (Л), Егоров (М), Григорьев (Л), Бутусов (Л), Исакоч (М), Павлов (М) и Прокофьев (М).

Первая половина игры проходит в переменной борьбе и не выявляет чьего либо существенного перевеса.

Мяч быстро переходит от ворот к воротам и целый ряд опасных положений ликвидируется защитой обоих команд.

Украина играет исключительно правой стороной и совершенно не использует обычно хорошо играющего левого крайнего Печеного.

Несколько хороших мячей не заканчивает ударом в ворота РСФСР Паровишников.

Два-три сильных пушечных удара дают по штанге и перекладинам ворот Украины Бутусов и Павлов.

На 38 минуте прорывается Григорьев и с ним с полного хода сталкивается Привалов и его уносят с поля. Этим моментом пользуется левая сторона Москвы и прошедший свободно Прокофьев бьет по воротам Украины. Норов выпускает его мяч и москвич Павлов добивает в сетку УССР.

С этим счетом 1:0 первый хавтайм и заканчивается.

Вторые 45 минут начинаются бешеным натиском РСФСР и уже на 7 минуте снова Павлов с метров 10—12 забивает второй мяч. Через 3 минуты все тот же Павлов с подачи Бутусова вбивает красивый мяч головой. Еще через 4 минуты защитник Семенов немного поводился и мяч попал к Бутусову, который передает его Павлову. Снова мяч в правом углу ворот Украины.

Последний пятый мяч ровно через одну минуту забивает Прокофьев. Разгром Украины, как будто, полный и счет несомненно может быть увеличен.

Лишь после пяти мячей команда Украины приходит в себя и начинает теснить РСФСР. На 33 минуте полузащитник Фомин Н. издалека бьет по воротам и вратарь Соколов, падая, пропускает мяч. Счет становится 5:1. После этого Соколов делает пробежку с мячем: дается свободный удар в 3—4 метрах у ворот РСФСР и мяч от удара Шпаковского снова в сетке РСФСР.

Конечный итог матча 5:2 в пользу РСФСР.

Команда Украины цельного коллектива не составляла, а особенно печальную картину составляли линия нападения. Наоборот, РСФСР играло сильно и удачно использовывала все выигрышные моменты.

В перерыве красивые производственные движения показали московские текстильщики, выставившие 500 физкультурников.

В организационном отношении праздник прошел крайне неудачно. Особенно ярко выявилось отсутствие информации и связи со зрителем.

С такими устроителями праздник можно только угробить.

Журнал «Динамо» Харків, № 14, липень 1930.

МАТЧЪ ЮГА РОССІИ ПРОТИВЪ СѢВЕРА

(Изъ письма изъ Москвы)

...Начиная съ 4 часовъ дня трамваи и автобусы не могли справиться съ перевозкой желающихъ попасть на матчъ. Огромный стадіонъ «Динамо», вмѣщающій 50.000 зрителей, оказался недостаточно большимъ и около 10000 человѣкъ не смогли попасть на игру. Послѣ предварительныхъ выступленій по легкой атлетикѣ, на поле выходятъ футболисты. Составъ команды юга Россіи: Норовъ, Семеновъ, Кладько, Приваловъ, Фоминъ В., Фоминъ Н. (всѣ изъ Харькова), Печеный (Кіевъ), Паровишниковъ (Х.), Малхасовъ (К.), Шпаковскій (Х.) и Штра... (Одесса). Составъ сборной команды Петрограда — Москвы: Соколовъ П.), Пчеликовъ, Старостинъ (М.), Бѣляковъ, Батыревъ (П.), Егоровъ, Прокофьевъ, Павловъ, Исаковъ (М.), Бутусовъ, Григорьевъ (П.).

Первыя минуты нападаетъ сборная Россіи. Два шута по голу легко взяты Соколовымъ, но это кратковременный успѣхъ и инниціатива игры надолго перходитъ въ руки команды Сѣвера. Въ теченіе десяти минутъ мячъ дважды попадаетъ въ штангу отъ сильныхъ ударовъ Бутусова и Прокофьева. На 30-й минутѣ вратарь Юга, Норовъ, неудачно блокируетъ мячъ и пропускаетъ его въ ворота. Сразу же послѣ перерыва команда Сѣвера энергично нападаетъ. На 5-й минутѣ судья даетъ штрафной ударъ. Батыревъ бьетъ, но мячъ попадаетъ въ спину игрока и отскакиваетъ къ свободно стоящему Павлову, который и вбиваетъ второй голъ. Игра ведется съ явнымъ преимуществомъ команды «Москва — Петроградъ». На 16-й минутѣ, замѣтно разыгравшійся во второй половинѣ, Бутусовъ навѣшиваетъ мячъ на ворота, который принимаетъ находящійся на своемъ мѣстѣ Павловъ и головой забиваетъ третій голъ. На 20-й минутѣ Бутусовъ хорошо прорывается къ воротамъ, но будучи въ невыгодномъ положеніи даетъ пасъ налѣво и Павловъ съ ходу вбиваетъ четвертый мячъ.

Похоже на разгромъ. Не проходитъ и трехъ минутъ, какъ Прокофьевъ забиваетъ пятый голъ. Команда Юга съ этой минуты начинаетъ играть лучше и Н. Фоминъ получивъ мячъ издали бьетъ поворотомъ. По дорогѣ мячъ задѣваетъ чью то спину и входитъ въ ворота въ то время, какъ Соколовъ ожидалъ его въ противоположной сторонѣ. Успѣхъ одушевляетъ сборную Юга, игра сразу перекладывается и защита Сѣвера съ трудомъ сдерживаетъ нападеніе противника. За нѣсколько минутъ до конца забиваетъ второй мячъ Малхасовъ. Черезъ нѣ-

начинаетъ играть лучше и Н. Фоминъ получивъ мячъ издали бьетъ поворотомъ. По дорогѣ мячъ задѣваетъ чью то спину и входитъ въ ворота въ то время, какъ Соколовъ ожидалъ его въ противоположной сторонѣ. Успѣхъ одушевляетъ сборную Юга, игра сразу перекладывается и защита Сѣвера съ трудомъ сдерживаетъ нападеніе противника. За нѣсколько минутъ до конца забиваетъ второй мячъ Малхасовъ. Черезъ нѣ-

сколько минутъ конецъ игры и **сборная «Москва — Петроградъ» уходитъ съ поля побѣдителемъ со счетомъ 5:2.**

Газета «Возрождение» Франція, 26.07.1930.

14.07, **Москва - УСРР - 0-2 (0-1),** Москва, ст. «Динамо», суддя: Л.Іоселевич (Харків), голи: Алфьоров (42), Шпаковський (54).
УСРР: Олександр Бабкін; К.Фомін, І.Кладько; І.Привалов, В.Фомін, М.Фомін; О.Штрауб, О.Шпаковський, Я.Алфьоров, Петро Паровишніков, В.Лівенцев. За Москву грав В.Прокоф'єв.
«*Украина в отчетном матче значительно усилила нападение и переменила вратаря. Москва же была значительно ослаблена отсутствием Трехгорки и пищевиков уехавших на юг. Сборная была составлена в результате с грехом пополам, на пример на правый край пришлось ставить левого края Ильина.*
Москва по свистку судьи Иоселевича (Харьков) выходит вдесятером не хватает одного игрока в нападении. В полузащите слаб заведомо Помогаев. С первых же минут Украина нападает. Москве остается лишь только защищаться, попытки перейти в нападение безуспешны. Темп игры вялый и как ни странно, не чувствуется особого превосходства Украины. Минут через десять на поле выходит одиннадцатый игрок Блинков. К середине тайма Москва все чаще и чаще подходит к воротам Украины. Вратарю Украины частенько приходится брать мячи. Незадолго до конца первой половины у ворот Москвы толчея и один из нападающих направляет в ворота мяч рукой. Судья гол засчитывает. После перерыва игра стала несколько живее и мяч первые 15 минут не уходит с половины Москвы. Вскоре Москве забивается второй мяч прекрасным ударом с хода. Игра делаетя грубой. Темп снова замедляется и к середине игра идет ровно. Незадолго до конца Иванов, оставшийся один на один с вратарем Украины, отпустив мяч дальше чем нужно, позволяет вратарю снять его с ноги. Вскоре повторяется такая же комбинация, и мяч снова не доходит до ворот Украины. Игра заканчивается почетным для Москвы поражением 2-0».

Журнал «Спартак» Ленінград, 20.07.1930.

«Футбол-матч Украина – Москва.
После поражения, понесенного Украиной 3 июля, 14 июля намечался реваншный матч УССР – РСФСР. К сожалению, устроители легкомысленно подошли к организации этого матча, не выяснив предварительно возможностей его организации.
В результате сборную РСФСР из-за неприезда ленинградцев выставить не удалось, и пришлось выступать сборной Москве в ослабленном составе, благодаря отъезду двух сильнейших команд – пищевиков и Трехгорной – на Юг. В довершение всего намеченный Москвою состав явился не полностью. Москва некоторое время играла даже вдесятером, а два игрока (Ильин, Помогаев) играли не на своих местах. Украина играет в составе: Бабкин, Фомин К., Кладько, Привалов, Фомин В., Фомин Н. (все Харьков), Левенцов (Горловка), Паравишников, Алферов, Шпаковский (все Харьков) и Штрауб (Одесса). Москва: Матвеев (ЦДКА), Пчеликов (ЦДКА), Старостин Ал. (пищевики), Никишин (ЦДКА), Старостин Андр. (пищевики), Помогаев (РДПК), Прокофьев, Павлов, Иванов (все Динамо), Блинков (РКимА) и Ильин (ЦДКА).
Шедший накануне беспрерывный дождь сделал грунт несколько скользким, благодаря чему игра начинается очень осторожно. На первых же минутах у ворот Москвы – опасный момент. Идущий в ворота мяч попадает в защитника, и мяч летит в ворота. Судья несколько поспешно фиксирует успех Украины, но мяч опускается в ворота.
Игра протекает больше на середине, попеременно перебрасываясь от одних ворот к другим.
Москвичи больше ведут игру левой стороной на энергично играющего Павлова. Украинцы, наученные горьким опытом, обратили на него особое внимание, и все комбинации москвичей разбиваются об их крепкую защиту.
После ряда моментов у обеих ворот, оканчивающихся тем, что нападение обеих команд било выше ворот, на 42-й минуте Алферов забивает мяч. Судья засчитывает мяч. На поле поднимается сильный шум. Зрители энергично выражают свой протест (с трибун было ясно видно, что мяч забит рукой), к судье бегут с протестом игроки и помощник судьи, но судья не меняет решения, и игра начинается с середины.
Вторая половина начинается нападением Москвы, безуспешно пытавшейся сравнять счет.
На девятой минуте Шпаковский, воспользовавшись ошибкой московской защиты, неожиданно оказывается у ворот Москвы и, немного проведя мяч, плассирует его в дальний угол. Счет 2:0.
Постепенно инициатива игры опять переходит к Украине, нападение которой, поддерживаемое прекрасно играющей полузащитой, играет более интенсивно.
Несмотря на ряд рискованных моментов у обеих ворот, до конца игры счет не меняется, и она заканчивается 2:0 в пользу Украины.
Вся игра прошла бледно, в очень вялом, необычном для таких составов игроков темпе. Победители оставили благоприятное впечатление. Сделанные в защите изменения (Бабин, Фомин, вместо Норова Семенов) безусловно правильны. Слабейшей линией все же является нападение, не оставляющее цельного впечатления. Из отдельных игроков отметим Фомина В. и Привалова. Москвичи, отчасти благодаря ослабленному составу, играли неудачно. Особенно это относится у нападению. Лучшими были Пчеликов и Павлов.
Слабо судил матч Иосилевич».

Журнал «ФИС» Москва, № 40, 20.07.1930.

Неудачно проведенный праздник в честь XVI партс'езда оставил сам по себе какое то чувство незаконченности. Как бы желая ликвидировать этот прорыв, ВСФК СССР устроил 14 июля футбольный матч сборных Украины и Москвы.

Украина учла опыт 3 июля и несколько перестроила состав своей команды, благодаря чему была заметно усилена команда.

Москва выступала в обычном своем составе с заменой вратаря Филиппова—Матвеевым и Егорова—Дубининым.

На поле вышла Украина в таком составе: Бабкин, Фомин К., Кладько, Фомин Н., Фомин Вл., Привалов, Ливенцов, Паровишников, Алферов, Шпаковский и Штрауб.

За Москву играли: Матвеев, Пчеликов, Старостин III, Никишин, Старостин II, Дубинин, Прокофьев, Павлов, Иванов, Блинков и Ильин.

С первых же минут чувствуется превосходство команды Украины, до последней минуты не выпускающей инициативу игры.

Лишь исключительная игра защиты, а в особенности Пчеликова, спасает Москву от более солидного поражения.

В первом хавтайме единственный мяч головой, возле самых ворот Москвы, забивает Алферов.

Вторая половина игры со стороны Украины проводится еще более быстрым темпом.

Защита и полузащита Москвы совершенно выматывается.

Наиболее тяжело пришлось Никишину, которого совершенно замучил Штрауб.

Во втором хавтайме Москва получает еще один мяч от Шпаковского.

Ряд мертвых мячей берет способный вратарь – Матвеев.

Нападение Москвы доходило лишь до линии защиты и дальше ее продвижение приостанавливалось в виду исключительно прекрасной игры пары защитников Кладька и Фомина К.

Вратарь Украины Бабкин взял 2—3 трудных мяча и больше ему „работать“ не пришлось.

В целом команда Украины играла очень хорошо и лишь „узким“ местом являлась левая сторона нападения Ливенцов и Паровишников.

Журнал «Динамо» Харків, № 14, липень 1930

БОЛЬШОЙ ФУТБОЛЬНЫЙ МАТЧ

УКРАИНА—МОСКВА

В сегодняшнем матче на стадионе «Динамо» встретятся сборная футбольная команда Украины и сборная команда Москвы. Обе команды встречаются в этом году второй раз. **Первый матч состоялся в Харькове и закончился вничью.**

Команда Украины выступает в несколько обновленном составе игроков. Бабкина, Гладкова, К. Фомина, Н. Фомина, В. Фомина, Привалова, Штрауб, Шпаковского, Алферова, Паровишникова и Ливенцова.

Сборная Москва выступит в следующем составе: Матвеев, Старостин 2, Пчеликов, Коротков, Старостин 3, Никишин, Ильин, Блинков, Иванов, Павлов и Прокофьев. Игра начнется в 6 ч. 30 м. вечера и, очевидно, состоится при любой погоде.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 14.07.1930.

«22-го червня на Україну прибула австрійська робітнича футбольна команда в складі 16 чоловіка та двох представників. Усі 18 австрійців робітники, 5 з них члени комуністичної партії.

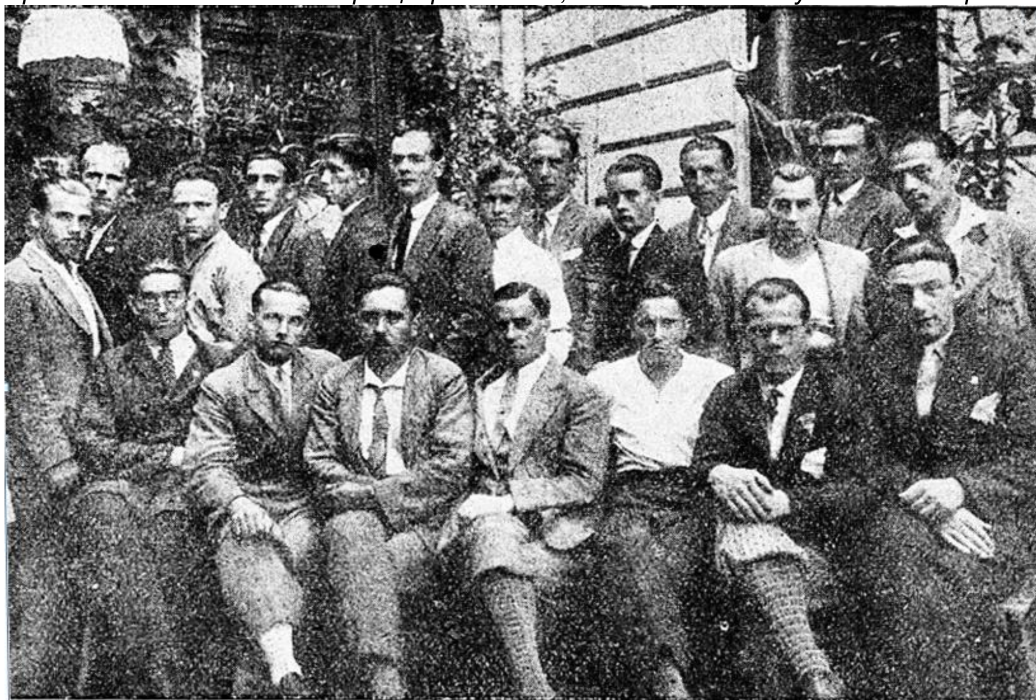

Австрійська спортивна делегація, що перебувала на Україні

Журнал «Вісник фізкультури» Харків, № 14, 1930.

17.07, **збірна металістів УСРР - збірна Нижньої Австрії - 2-1,** Харків,.

«АВСТРІЙСЬКІ ФІЗКУЛЬТУРНИКИ В ХАРКОВІ.

17 липня до Харкова приїхала футбольна робітнича команда Австрії. В день свого приїзду команда зустрілася на стадіоні «Металіст» зі збірною футбольною командою металістів України. Гра проходила дуже жваво з перемінним успіхом. Коли в першому хавтаймі відчувалась деяка перевага металістів України, то в другому – збірна Австрії щоразу атакувала їхні ворота.

Проте, матч скінчився перевагою збірної металістів України з рахунком 2-1».

Газета «Вісті ВУЦВК» Харків, № 165, 19.07.1930.

Австрия—Харьков

Гостившие в Харькове австрийские футболисты имели две встречи с украинскими футболистами на стадионе „Металлист". Дождливая погода, стоявшая в день первой встречи с сборной металлистов Украины, испортила игру и отразилась на количестве публики, собравшейся на международном матче.

Украинская сборная металлистов имела такой состав: Бабкин, Семенов, Кладько, Шведов, Сергиенко (все Харьков), Новальнев (Сталино), Костиков, Алферов, Мотлахов, Бем (все Харьков), Левенцов (Горловка).

Гости начали игру вяло, чему виной был целый ряд встреч до приезда в Харьков—в Донбассе, Днепропетровске, Одессе.

Металлисты не отставали от противников и играли не менее вяло. Скользкий грунт не давал возможности развить должный темп.

Во второй половине первого хавтайма во время игры возле ворот австрийцев Мотлахову удалось обвести защитника и быстрым ударом в угол забить мяч. Первый хавтайм закончился счетом 1:0 под проливным дождем.

К концу перерыва дождь смилостивился над посиневшими болельщиками и булькающим полем но зато образовались грязевые ванны для вратарей.

Особенно пришлось плохо вратарю австрийской команды, который блестяще отражал ряд труднейших мячей и после ряда „рыбок" (в буквальном смысле слова), прибавил в весе не менее 5 кило... грязи, облепившей его с ног до головы.

К позору хозяев поля нужно отметить, что в воротах металлистов через пять минут после начала игры уже было сухо, т. к. нашлись распорядители и доброжелатели, засыпавшие все лужи сухим песком, в то время как к взывавшему о помощи австрийскому вратарю администраторы подоспели только к середине хавтайма и то после возмущенных криков публики.

О самой игре говорить приходится мало. В нападении металлистов безнадежно слабо играл Левенцов, слишком „водился" не центре Алферов, медлил Бем. Выделялся Новальцев своей напористостью и аккуратной игрой в линии полузащиты, как всегда ровно играл бек Кладько.

В результате, обменявшись мячами, забитыми и во втором хавтайме „в грязных условиях" скользкого грунта, гости проиграли 2:1.

Прекрасная погода второго дня и боевой состав сборной Харькова обещали зрителям интересную игру. Однако, ожидания были напрасны. Только в первые минуты австрийцы блеснули быстрой, комбинированной игрой, заставив защиту Харькова показать все свои возможности.

Затем потекла неинтересная вялая игра, изобилующая к тому же грубостью с обоих сторон, чему мало способствовала недостаточная четкость судейства со стороны судьи т. Коровченка. Нужно отметить, что в этом матче австрийцы играли более дельно, чем накануне, но в то же время показали недостаточную дисциплинированность и корректность в игре, допустив ряд редкостей и грубостей, в результате которых были подбиты левый край Харькова Губарев и хавбек Привалов. Первый гол забил в середине первого хавтайма Шпаковский в результате столпотворения у ворот австрийцев „из кучи".

Дальнейшая игра первого хавтайма протекала все так же бледно.

При наличии хорошо игравших беков Кладько и особенно К. Фомина казалося, что австрийцы не доб'ются успеха, однако выпал момент, когда оттянувшиеся к правому краю беки Харькова освободили левого полусреднего Австрии. Быстрая передача с правого края и Бабкан пропустил „мертвый" мяч.

Во втором хавтайме харьковцы играли с левым краем Приваловым, переместившимся из полузащиты на место подбитого Губарева. Привалова заместил Шведов. Такая постановка еще более скомкала игру нападения. Слабо игравший в центре Матлахов и левый полусредний Алферов не смогли провести ни одной комбинации. Шпаковский, хорошо прикрытый австрийской защитой, несмотря на все старания, не получил от них ни одного мяча. Костиков на этот раз на редкость часто терял мячи, посылая их вперед за лицевую линию поля.

Полузащита в лице Фомина Н., Фомина В. и Шведова абсолютно разорвалась с линией нападения, уйдя целиком на защиту ворот. В таких условиях второй мяч, забитый австрийцам, явился чистой случайностью, т. к. гости играли несомненно лучше, чем харьковцы. Таким образом, счет к концу матча 2:1 в пользу Харькова".

Футбольный матч Австрия — Харьков. На снимках: слева — момент на штрафной площадке Харькова. Левый хавбек (Н. Фомин) отбивает нападение австрийцев; справа — переполнившая стадион публика напряженно следит за игрой.

Журнал «Динамо» Харків, № 15, серпень 1930.

1931

8.06, **УСРР-1 - УСРР-2 - 4-2 (2-2),** Харків.

«*МАТЧ ЗБІРНИХ УКРАЇНИ.*

Нарада навчально-методичного сектору вищої ради фізкультури, що відбулася після матчу спільно з представниками міст обрала дві збірних України. До складу першої збірної України ввійшли: воротар Бабкін, оборона Фомін К. (обидва Харків), Свиридовський (Київ), півоборона Привалов, Фомін Влад. (обидва Харків) і Тютчев (Київ); напад Старусев або Садовський, Паравишників (Харків), Полегенький (Миколаїв), Штрауб (Одеса), Малхасов (Київ). У другій збірній: Іцковський (Київ), Денісов (Київ), Кладько, Фомін Н., Піонтковський (Київ), Капустін або Садовський, Алферов, Шульц (Київ), Шпаковський і Владимирський.

Матч тренувальний перед грою зі збірною Закавказзя між цими двома збірними відбудеться 8 червня о 6 год. веч. на майдані «Спартак»».

Газета «Пролетарій» Харків, 5.06.1931.

«*ГРА ЗБІРНИХ УКРАЇНИ.*

Зустріч- тренірування збірних команд України, що відбулася позавчора, зібрала чимало глядачів. В командах бракувало багатьох грачів. Не зважаючи на це гра відбулася в живому, хуткому темпі.

Друга збірна в другій половині гри показала одностайний напад, закінчивши цей хавтайм з обліком 2-2. Загальний наслідок 4-2 на користь першої збірної».

Газета «Пролетарій» Харків, 10.06.1931.

ЧЕМПІОНАТ СРСР (всесоюзні відбіркові змагання до світової спартакіади Червоного спортивного Інтернаціоналу в Берліні (спартакіада так і не відбулася), фінальний турнір 20.05-16.06:

15-го червня на стадіоні „Динамо" в Москві за урочистої обстанови почались всесоюзні відбірні змагання, щоб добрати кандидатів для участи в Берлінській Спартакіяді. Фактично відбірні змагання становили якоюсь мірою Всесоюзну Спартакіяду, але, щоправда, з меншою, порівнюючи, зі спартакіядою 1928 року, кількістю учасників.

Свято відкрито урочистою парадою всіх учасників змагання та московських фізкультурників.

Після паради була проведена офіційна частина.

Всесоюзні відбірні змагання для повноти загальної картини цією статтею висвітлюється детально з кожного виду спорту.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 13, 1931.

1/2 фіналу, 10.06, **УСРР** (допущена відразу до півфіналу) **- ЗРФСР - 0-3 (0-1),** Харків, ст. «Металіст», 40000 глядачів, суддя: В.Васильєв (Москва),.

УСРР: О.Бабкін, І.Кладько (обоє Харків), Михайло Свиридовський, Федір Тютчев (обоє Київ), В.Фомін, І.Привалов (обоє Харків), М.Малхасов (Київ), О.Штрауб (Одеса), Г.Полегенький (Миколаїв), П.Паровишніков (Харків), Віктор Садовський (Київ).

«*ПОРАЗКА «УКРАЇНИ»*.

В присутності десятка тисяч глядачів відбулась півфінальна гра на першенство СРСР між збірними футбольними командами України та Закавказзя. Закавказці в наслідок упертої боротьби при кепській, за малим винятком, гри українців виграли зустріч з обліком 3-0. Чудово судив московський суддя Васильєв».

Газета «Пролетарій» Харків, 12.06.1931.

«***Півфінальна зустріч на першість СРСР двох республік України Закавказзя відбулася в Харкові 10/VI.***

Україна виходить у складі Бабкіна (Х), Кладька (Х), Свиридовського (Київ), Тютчева (К), Фоміна В. (Х), Прівалова (Х), Малхасова (К), Штрауба (Одеса), Полегенького (Мик.), Паровишнікова (Х) та Садовського (К).

З перших же хвилин Україна забирає ініціятиву у свої руки й щоразу підходить до воріт Закавказзя.

Останнє дружно грає й всіляко чинить опір. Непогано грає й воротар, шо знімає горішні м'ячі й ліквідує небезпечні моменти.

Лівий край Садовський змазує біля воріт Закавказзя гарно поданого м'яча головою Паровишнікова.

Малхасов, находячись у вигідній позиції, пускає мимо воріт м'яча шо подав Штрауб.

На 41 хвилині лівому краєві Закавказзя щастить прийняти подачу від Свиридовського і легко спласувати м'яча в порожні ворота України.

Друга половина гри проходить під явною перевагою Закавказзя, яке на протязі перших двадцятьох хвилин проводить ще два м'ячі. Україна явно деморалізовується й ганебно здає свої позиції.

Слабкий Свиридовський та ще слабші краї - Малхасов і, особливо, Садовський.

Гарно грає увесь півзахист.

Загалом напад був безсильний.

Поразка України примусить заговорити про потребу змінити склад на більш випробуваних грачів. Закавказзя виступало в складі: Солонін, Коротков, Пачулія, Кочаров, Жорданія, Анікін, Єжов, Туркія, Сомов, Сорокін та Костюков.
Без прикладу брутально грала команда Закавказзя, тоді як Україна визначалась коректністю».
Журнал «Фізкультурник України» Київ, № 12, 1931.

Соціял-льокай Зеверінг виконав наказ буржуазії
Берлінську спартакіяду зірвано.

БЕРЛІН, 1. Пруський міністер внутрішніх справ, соціял-демократ Зеверінг знов заборонив робітничу спартакіяду. Як причіпку для заборони спартакіяди Зеверінг висуває демонстрації робітників, що відбулися вчора всупереч забороні поліції. Підчас цих стихійних демонстрацій сталися сутички з поліцією. Поліція діяла не тільки гумовими палицями, а пустила в хід вогнепальну зброю. У наслідок поранено кількох робітників.

„Роте Фане" закликає пролетаріят Німеччини протестувати проти цієї заборони.

БЕРЛІН, 1. Соц. дем. поліцайпрезидент Берліна Ґржезіяський на підставі надзвичайного декрету розпустив міжнародній комітет спартакіяди та його низові організації. Заборонено носити відзнаки спартакіяди. Поліція обшукала приміщення революційних фізкультурників і німецького комітету спартакіяди. Сконфісковано багато матеріялів.

Газета «Готовий до праці та оборони» Харків, 4.07.1931.

«ЗБІРНА УКРАЇНА ВИРУШАЄ ДО МОСКВИ.
ВРФК УСРР одержав із Москви за підписами генерального секретаря червового спортінтерну т.Желдака і відповідального секретаря ВРФК СРСР т.Григор'єва телеграму про виїзд до Москви збірної футбольної команди України. Збірна України мусить дати в Москві два матчи - 22 червня проти збірної РСФРР і 23 червня проти збірної команди СРСР. Збір з цих ігор піде до фонду берлінської спартакіяди.
В складі українців намічено - вратар Іцьковський (Київ) оборони-Кладько і Фомін К. (Харків), півоборони Тютчев (Київ) Фомін Влад. Привалов (обидва Харків); нападу Свиридовський (Київ), Штрауб (Одеса), Шпаковський, Зуб і Паравишініков (Харків). В запасі т.т. Бабкін (Харків), Денісов (Київ), Сергієнко, Фомін, Алфьоров. За представника при команді виїжджає тов. Космачов».
Газета «Пролетарій» Харків, 21.06.1931.

12.10, **РРФСР - УСРР - 4-1 (3-1),** Москва, ст. «Динамо», гол: .?. (пен.).
УСРР: .?.; К.Фомін, В.Фомін (Піонтковський), .?. . За РРФСР грав В.Прокоф'єв, він забив 4-й гол на 65 хвилині.

«РСФСР-Украина (4-2).
Спортивные круги не только Москвы, но и других городов С нетерпением ожидали встречи сборных команд РСФСР-Украины. Эта встреча была тем более интересной, что матч трех городов не выявил преимущества той или другой команды. Украинские команды играют в Москве без особого успеха и очень часто, несмотря на преимущества, проигрывают. Вместе с тем москвичи проиграли 4 игры под ряд, что несомненно уменьшало шансы команды РСФСР, основным составом которой являются игроки Москвы. Вместо сборной Украины приехала сборная Харькова и при этом довольно неполная. Поражало отсутствие двух Фоминых, Кладько и многих других.
С самого начала мяч перешел к команде РСФСР, нападение которой, пройдя сквозь защиту Украины, забило первый мяч. Украина бессистемно начала отбиваться, но инициативы взять не смогла. Атаки РСФСР следуют одна за другой и на шестой минуте в воротах Украины - второй мяч. Украина постепенно начинает оправляться от первоначального «потрясения» и изредка переходит в нападение. Защита РСФСР играет нехотя, особенно у своих ворот. Пчеликов пытаясь сыграть через себя, попал себе в руки и украинцы с 11-метровки вбивают первый год. На 27 минуте с подачи Ильина Елисеев заставляет в третий раз Украину начинать с середины поля.
После перерыва за Украину в защите играет Фомин К., который чрезвычайно решительно и резке отбирает мячи у противников. Минут через 15 вместо Григорьева за РСФСР выходит играть Прокофьев и вскоре же, получив мяч, проходит сквозь защиту и забивает еще один мяч в ворота УССР. Конец игры, благодаря несколько позднему началу, проходит в темноте. Матч заканчивается в пользу РСФСР со счетом – 4-1.
Игра была бледной, выделить кого-либо из обоих команд трудно».
Журнал «Спартак» Ленінград, 25.10.1931.

1932

2.05, **РРФСР - УСРР - 2-1 (1-1),** Москва, ст. «Динамо», 50000 глядачів, суддя: В.Васильєв (Москва), гол: Шпаковський (15). Панін в 2-му таймі не забив пенальті при рахунку 2-1.

УСРР: Антон Ідзковський (Київ); К.Фомін, М.Свиридовський (Київ); І.Привалов, М.Фомін, К.Піонтковський; Ілья Панін (обоє Київ), О.Шпаковський, Микита Зуб, П.Паровишніков, В.Прокоф'єв (Київ, решта Харків).

«ЗБІРНІ УКРАЇНА- РСФРР.

Другого травня в Москві на стадіоні «Динамо» на честь приїзду турецької делеґації відбулася футбольна зустріч поміж збірними колективами України та РСФРР.

Задовго до початку матча трибуни стадіона-велетня були вщент переповнені глядачами, що зібралися подивитися перший у сезоні матч поміж постійними суперниками - України та РСФРР. По сюрчку судді т. Рябоконя на поле вибігає команда України в складі: Іцьковського, Свиридовського, Фоміна К., Привалова, Паніна, Шпаковського, Фоміна М., Піонтковського, Зуба, Паравишнікова та Прокофьева і за ними РСФРР у складі: Савинцева, Пчелікова, Старостіна Андр., Старостіна Андр., Селіна, Леута, Григор'їва, Єлісеїва, Бутусова, Павлова та Ільїна.

З самого початку гри Україна дружньо починає тиснути до воріт РСФРР, безперервно їх «обстрілюючи», але чудова гра Савинцева, що тричі взяв «мертві м'ячі», спасає команду РСФРР. В середині першого тайму виключно точна накидка м'яча Приваловим на ворота РСФРР дає, можливість Шпаковському головою направити м'яча в ворота РСФРР, кидьок Савинцева не дає результата і м'яч - у воротях РСФРР.

Глядачі гучними оплесками вітають українців, що продовжують «обстрілювати» ворота РСФРР. Важко відзначити кого небудь з українців, усі грають дружньо. Але починаються всім відомі «нумера» т. Селіна, «коректного» ігрока РСФРР. Штрафні удари, що їх заслуговую т. Селін, не виправляють його і гра починає переходити в брутальну бійку. Доводиться дивуватися присутністю т. Селіна в збірній РСФРР. На прикінці першого тайму т. Фомін М. за гру рукою, дає можливісь т.Леуті не міцним, але точним ударом забити одинадцятиметровий удар у ворота України.

Цієї самої хвилини радіо сповіщає, про прибуття на стадіон турецької урядової делеґації на чолі з Ісмет Пашою та членів уряду СРСР т. Літвінова і Карахана.

Оркестра виконує турецький марш, потім Інтернаціонал. Матч припинено і футбольні команди, вишикувавшись при урядовій трибуні, вітають прибувших під гучні оплески п'ятидесятитисячної маси глядачів.

Штрафний удар по воротах України б'є т. Леута, а потім добиває тов. Ільїн і рахунок 2-1 на користь РСФРР. Через декілька хвилин т. Панін б'є одинадцятиметровку по воротах РСФРР, але м'яч в ауті. З рахунком 2-1 на користь РСФРР матч закінчуються».

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 9-10, 1932.

«*По свистку судья т. Рябоконь первой выбегает команда Украины: Ицковский, Свиридовский, Фомин К., Фомин Н., Пионтковский, Привалов, Панин, Шпаковский, Зуб, Паровышников и Прокофьев. Для большинства зрителей – все знакомые лица, неоднократные участники одного из сильнейших футбольных коллективов СССР. Некоторое недоумение на трибунах вызывают Панин и Прокофьев, переселившиеся на Украину.*

В команде РСФСР также испытанные футболисты, которых зритель узнает без афиш: Савинцев, Старостин Ал., Пчеликов, Леута, Селин, Старостин Ан., Григорьев, Елисеев, Бутусов, Павлов, Ильин.

Начинает игру команда РСФСР, получившая сторону против солнца. На первых минутах РСФСР подходит к воротам противника, но быстро теряет инициативу, и мяч чаще гостит на ее половине. На пятой минуте хорошо принятый Украиной угловой удар только в самый последний момент отбивается Селиным почти с линии ворот. Преимущество УССР очевидно. Если вообще команды мало тренированы, то особенно это относится к команде РСФСР. УССР хотя также не бдещет передачей, но все же кое-какая связь линий чувствуется. Правильно используется игра по солнцу подачей мяча к воротам РСФСР верховыми ударами. На 15 минуте такой навесный пасс хорошо принимает Шпаковским головой, и мяч проходит в ворота РСФСР. Счет 1-0 несколько оживляет игру, но инициатива попрежнему в руках УССР. Только отчаянный мазок Прокофьева у самых ворот спасает РСФСР от второго мяча.

На 30 минуте игра прерывается – на ложе правительства появляется турецкая делегация во главе с председателем совета министров Турции г. Исмет-пашой и министром по иностранным делам г. Теффик Рюштю-беем.

После приветствия, провозглашенного капитаном команды РСФСР Бутусовым, и «фпзкультура» игра возобновляется. Команда РСФСР начинает осваиваться с игрой и переходит в нападение. Мяч все чаще и чаще у ворот Украины. На 44 минуте за игру рукой Фомина Н. РСФСР получает право на одиннадцатиметровый удар. Хорошо пробитый Леутой мяч сравнивает счет (1-1).

В перерыве командная эстафета и заезд велосипедистов с лидерами.

Игра возобновляется нажимом РСФСР, но командной игры все же не получается, и защита УССР отражает атаки. На 35 минуте РСФСР бьет недалеко от штрафной площадки штрафной удар. Несмотря на защиту «стенкой», Старостину Ан. удается пробить мяч в ворота УССР.
Перед концом Украина получает право па одиннадцатиметровый удар. Знатоки считают уже результат ничейным, но Панин бьет мимо ворот, и последняя возможность отыграться Украиной потеряна. Счетом 2-1 в пользу РСФСР кончается первое республиканское соревнование сезона. Игра показала ряд неплохих моментов, но в общей команды оказались еще не в форме.
В заключение праздника состоялись командные соревнования велосипедистов.
Вся масса зрителей разошлась только после отъезда турецкой делегации, приветствуя на стадионе и в пути по шоссе представителей дружественной нам Новой Турция».

Журнал «ФИС» Москва, 1932.

14.06, **зб. Харкова - зб. УРСР - 5-2,** Харків.

Збірна України—збірна Харкова

16 червня на стадіоні ХМРПС замість матчу 1—2-ої збірної України через неприїзд киян, що гастролюють у Москві та Ленінграді, грали: збірна України в складі грачів Сталіна, Одеси й Дніпропетровського проти збірної Харкова складі т.т. Циркуненко, Підоренко, Пономаренко, Привалов, Фоміна В., Ус. Андреєв, Зуб. Слєпов, Шпаковський, Копейка

Перші 15 хв. гра без наслідків. На 16 хв. з чудово поданого кутового вдару лівого боку України, Жекова з товчеї забивають перший м'яч Харкову. Через три хвилини енергійний прорив того ж Жекова, точний удар у протилежний куток воріт. Циркуненко кидається, але не встигає і рахунок 2:0 на користь України.

Команда України підбадьорена успіхом, шаленно нападає і 10 хв. цілком сидить на воротах Харкова. Харківчани на цей раз вирішили не програвати. Грають обережно і точно.

Шпаковський, що ввесь матч був в ударі, гарно керує грою і поступово становище змінюється. Частіще й частіше підходять харківчани до воріт України, і здалека роблять спроби воротаря, але воротар України Роздеришін грає чудово і врятовує команду з усіх скрутних становищ. На 31 хвилині з правого краю м'яч переходить до відкритого Андреєва, який спокійно плясірує м'яча і забиває його в сітку України—2:1.

На 44 хвилині Зуб забиває красиво другого м'яча і перша половина закінчується 2:2.

Друга половина 25 хвилин гра без наслідку. На 26 хвилині за „руку" на штрафній дається 11-тиметровий в бік України. Б'є Зуб і Харків веде 3:2. Через 7 хвилин сильний удар теж Зуба з 23-х метрів воротар затримує м'яча. але трохи пропускає від себе, наспіває Шпаковський і рахунок 4:2.

На 39 хвилині подача з правого боку просто до ніг Зуба і з 4-х кроків 5-й м'яч у сітці України. Гра закінчується 5:2 на користь Харкова.

Великий прогриш України пояснюється незиграністю команди. Харків на цей раз грав трохи краще, але потрібна ще тренування цілої команди і вміння бити по воротях, бо Москва й Ленінград—такі супротивники, що у них без справді сильної гри не виграєш.

З окремих грачів старався за всіх Шпаковський. Не погано дебютував на правому краї Копейка.

Гуревіч

Газета «Готовий до праці та оборони» Харків, 26.06.1932.

«Вчора в Москву для гри 5-го липня зі збірною командою РСФРР виїхала збірна футбольна команда УСРР. В складі команди вратар т. Іцковський; захист – Свірідовський (Київ) і К.Фомін; півзахист – Н.Фомін (Харків), Піонтковський (Київ), Привалов (Харків); напад – Калашніков (Одеса), Шпаковський (Харків), Артемьєв (Одеса), Зуб (Харків), Прокофьєв (Київ).
Представниками з командою їхали т.т. Привіс і Космачов.
Після гри в Москві обидві збірні команди виїджають до Харкова де зустрінуться в футбольному матчі 8-го липня».

Газета «Харківський Пролетар» Харків, 5.07.1932.

5.07, **РРФСР - УСРР - 2-2 (2-2),** Москва, ст. «Динамо», 50000 глядачів, суддя: В.Рябоконь (Москва), голи: Прокоф'єв (34), Шпаковський (40).
УСРР: А.Ідзковський (Київ); К.Фомін, М.Свиридовский (Київ); І.Привалов, М.Фомін, К.Піонтковський (Київ); Петро Калашников (Одеса), О.Шпаковський, М.Зуб, П.Паровишніков, В.Прокоф'єв (Київ, решта Харків).
«Грандиозный физкультурный праздник в честь VII всесоюзной конференции ВЛКСМ.
Вчера на стадионе "Динамо" был организован грандиозный праздник физкультурников, посвященный всесоюзной конференции комсомола.
Присутствовало свыше 30 тысяч зрителей.

На центральной трибуне вся конференция в полном составе во главе с президиумом.
После парада физкультурников, который принимал секретарь ЦК ВЛКСМ товарищ Косарев, открылось физкультурное соревнование по бегу, прыжкам с шестом, вело- и мотогонкам. В заключение состоялся футбольный матч Украина - РСФСР, закончившийся со счетом 2-2».

Газета «Правда» Москва, 6.07.1932.

8.07, **УСРР - РРФСР - 2-4 (1-1),** Харків, ст. «Динамо», 25000 глядачів, суддя: Слєпов (Харків), голи: Зуб (6, .?. обоє з пен.). В 2-му таймі Зуб не забив пенальті.
УСРР: А.Ідзковський (Київ); К.Фомін, М.Свиридовський (Київ); І.Привалов, В.Фомін, Антон Шведов; П.Калашников (Одеса), О.Шпаковський, М.Зуб, П.Паровишніков, В.Прокоф'єв (Київ, решта Харків).

«*ПОРАЗКА ЗБІРНОЇ УСРР.*

8 липня на стадіоні Динамо відбулася футбольна зустріч між збірними командами РСФРР і УСРР, що її було влаштовано на честь третьої всеукраїнської партконференції. Не зважаючи на несприятливу погоду на стадіоні було над 20 тис. глядачів. Матч закінчився 4-2 на користь РСФРР».

Газета «Вісті» Харків, № 155, 10.07.1932.

На честь Всесоюзної комсомольської конференції 5 червня в Москві на стадіоні „Динамо" відбувся матч між збірними командами РСФРР і УСРР.

Найбільший в Союзі стадіон „Динамо" в Москві вмістив лише 60% глядачів, що бажали бути присутніми на матчі. Величезна кількість люду залишилася за брамою стадіона.

На сюрчок судді тов. Рябоконя (Москва) команди вибігають, щоб привітати делегатів Всесоюзної конференції комсомолу. Коротенькі привітання капітанів команд товаришів Бутусова й Піонтковського й гра починається.

В складі збірної РСФРР: Гранаткін, Пчоліков, Старостін Олександр, Попов, Старостін Андрій, Нікішин, Старостін Микола, Єлісеєв, Бутусов, Павлов, Іллін.

В складі збірної УСРР: Іцковський, Свірідовський, Фомін Кость, Фомін Микола, Піонтковський, Привалов, Калашников, Шпаковський, Зуб, Паровишников, Прокофьєв.

Вже перших хвилин гри РСФРР починає наступати на ворота України і під 4-у хвилину не міцним, але точним ударом Бутусов (центр нападу) забиває Україні першого м'яча.

Тов. Іцковський протягом перших 15 хвилин бере кілька важких м'ячів. Чудова гра напівзахисту України безперервно ліквідує завзятий натиск виключного, за клясою гри, нападу РСФРР.

Проте напад України не може взяти ініціятиви до своїх рук і ось уже другий м'яч, забитий Старостіним М, забезпечує нібито перемогу РСФРР. Але середній напівзахисник України Піонтковський „примушує" напад „почати гру".

Прокофьєв (лівий інсайд) швидко обводить Попова й Пчолікова і не міцним ударом забиває РСФРР першого гола.

Гра пожвавлюється. Напад України ввесь час на штрафній РСФРР. Голкіпер Гранаткін, взявши кілька важких м'ячів, врятовує команду РСФРР від поразки.

Шпаковський б'є 20-ти метровий штрафний удар і рахунок зрівнюється 2 : 2.

Другий тайм не змінив становища. Виключний темп гри обох команд не призводить до наслідків.

Суддя не помічає багатьох провин грачів РСФРР.

Наприкінці другого тайму тов. Зуб забиває РСФРР 3-го м'яча, сюрчок... але, суддя з міркувань, відомих тільки йому одному, не зараховує м'яча. Отже матч закінчується з рахунком 2 : 2.

Реваншний матч відбувся в Харкові на стадіоні „Дінамо" на честь Всеукраїнської партійної конференції.

Не зважаючи на безперервний дощ, стадіон повнісенький.

Команда РСФРР, яка очевидно має більший досвід грати в калюжах води, легко перемагає УСРР з рахунком 4: 2.

Важко будьщо сказати за гру, бо дощ позбавив матч будь-якого спортивного інтересу.

Судив матч тов. Слепов (Харків) і якщо тов. Слепов „не болів", як москвич Рябоконь, то в усякому разі з цим відповідальним матчем він не впорався.

К.

Журнал «Фізкультурник України» Харків, № 15, 1932.

ФУТБОЛ

РСФРР—УСРР

8-го липня на стадіоні „Динамо" відбувся довгожданний футбольный матч збірних команд РСФРР—УСРР. Цілий день з невеликими перервами йшов дощ. Крім матча мали відбутись цікаві легкоатлетичні змагання поміж збірної профспілок та „Динамо". Перед самим початком змагань, коли лише легкоатлети встигли вийти на поле і передати фізкультпривіт 3-й партконференції, почався дощ. Легкоатлетичні змагання не відбулися. Але переважна частина глядачів, що прийшли головним чином на футбольний матч, не розходяться. Укрившись хто чим міг, газетами, плащами, чекають на початок, бо матч мав відбутись за всякої години.

О 6 год. 10 хвил. сюрчок судді тов. Слєпова. Слідом за ним вибігають футболісти, вишикувавшись через одного. РСФРР у блакитних майках, Україна—в червоних.

3-й всеукраїнській партконференції фізкульт—ура!

Привітав від імени футболістів тов. Бутусов і у відповідь пролунало по стадіону голосне „ура" команд.

Гра почалася. Блакитні ресеферерці, в яких гру за жодної години не відкладається, звикли грати в таку годину і міцно триматись на ногах.

Червоні українці безпорадні, особливо одесити та кияне не можуть втриматись на ногах і ввесь час офарбовують свої білі труси сірою грязюкою.

Натискують блакитні. Іцковській бере перший м'яч. На 4-й хвилині м'яч в українця Прокоф'ева. Швидкий прорив, удар по воротах, але м'яч проходить повз. Через дві хвилини видирається Шпаковський. На штрафній площадці захист РСФРР збиває з ніг Шпаковського.

За грубу гру суддя призначає 11 метровий удар. Б'є Зуб і перший м'яч у сітці РСФРР. Веде Україна 1 : 0. РСФРР відповідає натиском і в один з вдалих моментів Єлісеєв забиває головою м'яча Україні. Рівно через 10 хвилин лівий край блакитних обводить захист, б'є по воротах, Іцковській бере м'яч, але він вискакує і вільно влітає в сітку. Рахунок 2 : 1. Веде вже РСФРР. Перший тайм повинен закінчитись, але суддя чомусь продовжує гру і на 47 хвилині РСФРР забиває 3-й м'яч. Перший тайм тривав 48,5 хвилин.

Другий тайм Україна переважну частину гри сидить на воротах РСФРР, але зробити нічого не може. В один з моментів знову прорив нападу РСФРР і 4-ий м'яч у сітці УСРР.

За надто грубу гру РСФРР українці дістають право на два 11метрові удари. Оба рази б'є Зуб. Один класно затримує Гранаткін. Другий проходить у сітку з рахунком 4 : 2 на користь РСФРР. Гра закінчується. Слід зазначити, що за невміння поводитись на полі, вивели Павлова. Команди грали в таких складах: РСФРР: Гранаткін, Пчелїков, Старостін Ол., Столяров, Старостін Анд., Попов, Григор'єв, Єлісеєв, Бутусов, Павлов, Іллін.

УСРР: Іцковській (Київ), Свірідовський, Фомін К. Шведов, Фомін В, Привалов (Харків) Калашників (Одеса), Шпаковській, Зуб, Паровишніков (Харків), Прокоф'ев (Київ).

Своєю грою виділялись у РСФРР Бутусов, Єлісеєв і особливо Столяров. В Україні спочатку Паравишніків і весь матч блискуче виділявсь Фомін К., що довів своє безперечне право бути в команді захисту збірної СРСР.

Гуревіч.

Є К Т

вищеними вимогами)

	18—25 р.	25—32 р.	32—45 р.
одазі ішшу . . .	14 сек.	15 с.	16 с.
:вістю . . .	10 хв.	10 х.	10 х.

Газета «Готовий до праці та оборони» Харків, 19.07.1932.

РСФСР — УССР

В 5 час. 45 мин. начался 4-тысячный парад награжденных значками «ГТО». Принимали парад секретари ЦК ВЛКСМ: тт. Косарев, Лукьянов, Горштейн, Андреев, Шарипов и представители ВСФК и МСФК. В ответ громкое «ура» разносится далеко за пределы стадиона.

После выступления гимнастов поле готово для футбола. В 7.30 на поле команды: РСФСР сборная — УССР сборная. С начала игры инициативу берет Украина; игра проходит напряженно. На 5-й минуте Бутусов (РСФСР) забивает первый мяч в ворота Украины; на 28-й минуте Старостин хорошим ударом делает счет 2 : 0 в пользу РСФСР. На 84-й минуте попадает первый мяч в ворота РСФСР. Через 6 минут в ворота РСФСР летит штрафной удар, делающий счет 2 : 2. Этим кончается первая половина игры.

Вторая половина игры проходит так же напряженно, но безрезультатно. Свисток судьи т. Рябоконь фиксирует конец игры со счетом 2 : 2.

РСФСР — УКРАИНА

После соревнований в Москве состоялась встреча на стадионе «Динамо» в Харькове. Встреча эта вызвала гораздо больший интерес, чем встреча трех городов.

Украина сборная выступала в составе: Ицковский, Свиридовский, Фомин К., Шведов, Фомин Вл., Привалов, Калашников, Шпаковский, Зуб, Паровишников и Прокофьев.

РСФСР была в составе: Гранаткин, Старостин II, Пчеликов, Леута, Старостин III, Столяров, Григорьев, Елисеев, Бутусов, Павлов и Ильин.

Игра с первых минут проходит с явным преимуществом РСФСР. Нападение с помощью полузащиты играет очень удачно: Ицковскому приходится брать под ряд несколько трудных мячей. После 14-й минуты преимущество РСФСР начинает сказываться счетом 1 : 0. Не проходит еще и 7 минут — и счет вырастает в 2 : 0 в пользу РСФСР. Первая половина игры кончается со счетом 3 : 1 в пользу РСФСР. Вторая половина игры складывается как будто еще более удачно для РСФСР и проходит больше на стороне Украины, но результата не дает.

Игра становится малоинтересной, и вторая половина заканчивается со счетом 1 : 1.

Следует отметить, что из назначенных дв[illegible] 11-метровых ударов в ворота РСФСР прошел один.

Журнал «ФИС» Москва, № 19-20, 1932.

18.09, **УСРР - «Динамо» Ленінград - 6-2,** Харків.

ИГРЫ

ДИНАМО В ХАРЬКОВЕ

18-го сентября ленинградские динамовцы играли в Харькове против сборной Украины. Матч прошел очень оживленно и был выигран украинцами с результатом 6:2.

Газета «Спартак» Ленінград, 30.09.1932.

Матчі Німеччина—Україна, Німеччина—Харків

Футбольний матч Німеччина-Україна, що має відбутись 6-го жовтня, відкладено на 12 жовтня, бо німецька футбольна команда затрималась у Москві, де грала вдруге матч зі збірною командою Москви, після чого виїхала до Дніпропетровського, там вона гратиме зі збірною Дніпропетровського, а звідти виїде до Харкова.

У Харкові буде зіграно два матчі: 12 жовтня—Німеччина—Україна і Німеччина—Харків.

ГЕРМАНИЯ — УССР — 2:2

После победы над Днепропетровском германцы 12 октября встретились со сборной командой Украины. В течение полутора часов шла напряженная, упорная и временами резкая игра (в последнем особенно отличались украинцы). Финальный свисток судьи зафиксировал ничью —2:2. На матче присутствовало 40 тысяч зрителей.

Газети «Готовий до праці та оборони» Харків, 10.10 та «Спартак» Ленінград, 18.10.1932.

12.10, **УСРР - збірна Робітничого союзу Німеччини - 2-2 (1-1),** Харків, ст. «Металіст», 25000 глядачів, суддя: Іван Космачов (Харків), голи: Паровишніков (29, .?.).

УСРР: А.Ідзковський; Микола Педоренко (Харків), А.Пономаренко; Ф.Тютчев (Київ), Борис Івін (Одеса), А.Шведов; Борис Голинський (взагалі він з Одеси, але в 1932 один рік грав за «Динамо» Вінниця, решта всі Харків), П.Паровишніков, М.Зуб, О.Шпаковський, І.Владимирський.

«*Германия-УССР 2-2.*

После победы над Днепропетровском германцы 12 октября встретились со сборной командой Укккраины. В течение полутора часов шла напряженная, упорная и временами резкая игра (в последнем особенно отличались украинцы). Финальный свисток судьи зафиксировал ничью 2-2. На матче присутствовало 40 тысяч зрителей».

Газета «Спартак» Ленінград, № 25, 18.10.32.

НІМЕЧЧИНА — УКРАЇНА 2:2.

Не зважаючи на відсутність кращих футболістів збірної України, як т.т.: Фоміна, Привалова, Прокоф'єва, що виїхали до Туреччини матч Німеччина—Україна пройшов з великим інтересом.

З самого початку ініціятиву гри забирають німецькі футболісти, що виявили блискучу техніку, але їх комбінації розбиваються збірною України. За 15 хвилин лівий крайній тов. Паровішників доброю комбінацією обходить німецьких беків і забиває перший голл.

Темпи посилюються. Напад Німеччини прорибається через захист України і вирівнює рахунок 1:1.

Несприятлива погода (дощ) різко вплинула на темпи гри другого хав тайму. Майданчик намок і гра стає важкою. Гра ведеться біля воріт Німеччини, але добра гра воротаря Пауля Гутта врятовує становище.

До воріт України посилається новий голл, але незабаром тов. Паровішників вирівнює рахунок 2:2. Проте, нічим не можна пояснити гру воротаря т. Ідьковського, що добре брав «важкі» м'ячі і пропустив 2 «легких». До цього треба додати, що збірна Україна виступала майже не тренійована.

Суддя тов. Космачов добре вів гру.

На матчі було 25 тис. глядачів. Був присутній дипломатичний корпус.

Матч Німеччина — Харків перенесено з 14 жовтня на 18. Гратимуть на стадіоні «Металіст».

УКРАЇНА — ДАНІЯ.

Між 15 і 20 жовтня в Донбасі відбудеться кілька зустріч між футбольними командами Сталіна і Гришина з датською командою, що вині перебуває у Воронежі. Після Донбасу датська команда приїздить до Харкова.

Редактор М. ТКАЧ.

Видав. ВУЦВК Рад Р.-С. та Ч. Деп.

Газета «Вісті» Харків, № 235, 14.10.1932.

НІМЕЧЧИНА—УКРАЇНА

12 жовтня на стадіоні „Металіст" відбувся футбольний матч, що на нього так довго чекали харків'чани, Німеччина—Україна

Ще задовго до початку матчу трибуни були вщерть переповнені. Найбільший стадіон столиці України ледве вмістив 30.000 масу глядачів, що прийшли вітати робітничих пролетарських спортсменів Німеччини.

Перед початком матчу відбулися традиційні естафети: 10х100, 10х1.000 для чоловіків і 5х100, 5х500 для жінок.

Естафети виграли команди Динамо. Після естафети цікаво відбулися вельозмагання, де переможцями вийшли Середенко (ХЕМЗ)—на 1 клм. 200 м. та Дороганова (Динамо) на 200 м

Нарешті, сурчок судді тов. Космачева, який до речі, провів цей матч чітко і впевнено, на поле виходять гості в білому з червоними смугами, збірна України—у червоному з золотими літерами — УСРР.

Відповідальний секретар харківської міської ради фізкультури тов. Бобров починає коротенький мітинг і передає від імени ВРФК та ХМРФК палкий фізкультурний пролетарський привіт німецьким товаришам і червоний вимпел з побажанням, щоб німці прибули з ним на Світову спартакіяду 1933 року. Короткі виступи представника Інтернаціональної секції міста і капітана німецької футбольної команди і—гра починається.

Німецька команда в складі товаришів: Ерліх Лор, Баух, Ерліх Дайхман, Макс Кнорль, Віллі Гомштайн, Пауль Гут. Гельмут, Бем, Фріц, Бомме, Рудольф Генш, Арнольд Піонтек, Віллі Вагнер, Михайло Тишнер, Варнарта Август Постлер.

Україна послаблена відсутністю кращих грачів, що виїхали на доборочні змагання до Москви перед поїздкою до Туреччини (т. Бабкін, Привалов, Фомін К, Прокоф'єв); грає в складі т. Іцковського (Київ) Пономаренко, Пидоренко. Шведов (Харків) Івін (Вінниця), Тютчев (Київ), Володимирський, Шпаковський, Зуб, Паровишніков (Харків), Голинський (Вінниця).

Гру розпочато. М'яч у німців. Точна передача і гра біля воріт України, Україна, відчуваючи дужого супротивника, починає грати обережно і поволі гра переходить на поле Німеччини.

На 10-й хвилині Шпаковський б'є по воротах, але воротар бере м'яча. За 3 хвилини Володимирський проводить м'яч і з 10 кроків дуже б'є. Здається гол певний. Але м'яч б'є об штангу і повертається в поле. Хвилин 10 гра переходить з одної половини на другу без наслідків, причому, гості показують гру лівого краю обох захисників і воротаря відважного і одчайдушного.

В українців зайво „вовтузиться" Іцковський, граючи для глядачів. Мляво грає Голинський.

На 29-й хвилині Паровишніков на лівому краї обходить 4-х захисників і дужим ударом у протилежний кут воріт припечатує м'яча до сітки Німеччини 1:0. Веде Україна. Гості жвавіють і не раз підходять до воріт хазяїв. В один з таких моментів прорив лівого півсереднього і повз Іцковського, що грав на цей раз кволо й „олімпійськи" спокійно, м'яч проходить у ворота УСРР. Перша половина закінчується з рахунком 1:1

У другій половині пішов дощ. Але глядачів, які злякалися б, дуже мало. Ціла маса глядачів, лишається на місцях.

На 14 хвилині німці забивають другий гол Україні. Останні грають настільки мляво, що більшість глядачів упевнена що Україна програє. Але Паровішніков, що грав цього

Газета «Готовий до праці та оборони» Харків, 20.10.1932.

1933

24.06, **УСРР - Москва - 3-2 (3-0),** Харків, ст. «Динамо», суддя: Іван Космачов (Харків), гол: Зуб (два), Копейка.

УСРР: О.Бабкін (Харків), Василь Єпішин (Київ), К.Фомін; М.Фомін (всі Харків), Ф.Тютчев (Київ), І.Привалов; С.Копейко, М.Зуб, П.Паровишніков (всі Харків), Петро Лайко (Дніпропетровськ), В.Прокоф'єв (Київ).

«Московские футболисты проиграли харьковцам.

3-2 в пользу сборной Харькова.

Харьков. 25 июня. (Корр. «Правды). Вчера в парке «Динамо» состоялось физкультурное празднование, посвященное VI пленуму ЦК комсомола Украины. Собралось свыше 20000 зрителей.

Центром праздника явился футбольный матч между двумя сильнейшими футбольными командами Советского Союза – сборной Москвы и сборной Харькова. Среди игроков такие известные спортсмены, как Гранаткин, Ал.Старостин, Андр.Старостин, Селин, Леута, Н.Старостин, Смирнов, Иванов, Павлов и Ильин – из московской команды и Бабкин, Фомин, Пономаренко, Привалов, Старусев, Фомин Н., Андреев, Паравишников, Жук, Шпаковский и Копейка – из харьковской команды.

В первой половине матча игра все время велась у ворот московской команды. Харьков успешно наступал, и первый тур окончился со счетом 3-0 в пользу Харькова.

Во втором тайме москвичи взяли инициативу в свои руки. В течение получаса в ворота Харькова были забиты два гола. Однако дальнейшая игра чрезвычайно напряженная и энергичная, ни к какому результату не привела. Прекрасно работал вратарь харьковской команды т. Бабкин. Матч окончился победой Харькова со счетом 3-2».

Газета «Правда» Москва, 26.06.1933.

ЗБІРНА УКРАЇНИ— ЗБІРНА МОСКВИ

Найцікавіша в цьому сезоні зустріч двох найміцніших футбольних колективів Союзу зібрала понад 20 тисяч глядачів. Москва приїхала в бойовому складі, який незабаром має зустрітися з футбольною командою Туреччини.

З самого початку гри збірна України могутнім натиском і блискучими комбінаціями деморалізує захист Москви. За кілька хвилин центр-напад тов. **Зуб** дав у ворота Москви перший гол. Незабаром правий інсайд тов. **Лайко** (Дніпропетровське) забиває другий гол. Москвичі роблять безуспішну спробу розквитатися, але далі середини поля їм не пощастило дійти. Наприкінці тов. Зуб забиває третій гол. З рахунком 3:0 на користь Харкова закінчується перший хавтайм.

У другому хавтаймі збірна України робить багато тактичних помилок. Маючи велику перевагу над Москвою, збірна України обмежується захистом. З цього скористувалися москвичі й за 25 хвилин, посиливши напад, забили 2 голи у ворота збірної України.

За останні 15 хвилин напад збірної України знов забирає ініціятиву й веде гру коло воріт Москви. Але з вини лівого краю — **Прокоф'єва** (Київ), що зробив три тактичні помилки, збірна України більшого рахунку на свою користь не домоглася.

Матч судив тов. **Космачов.**

Н. Н.

Газета «Вісті» Харків, 26.06.1933.

«*На центральному полі зустрілись міцні футбольні колективи СРСР-збірна України і Москви. На свисток судді тов. Космачова, під оплески трибуни, команди вибігли на зелений килим у складі:*
Москва: Гранаткин, Саванов, Старостін Олександр, Леута, Селін, Старостін Андр., Ільїн, Павлов, Іванов, Смирнов, Старостін Мик.
Збірна УСРР: Бабкін (Харків), Єпішич (Київ), Фомін К., Фомін Н. (Харків), Тютчев (Київ), Привалов (Харків), Копейка (Харків), Лайко (Дніпропетровське), Зуб, Паровишніков (Харків), Прокофьєв (Київ).
Свисток. Гра одразу набирає жвавого характеру. Україна наступає, дедалі частіше підходить до воріт Москви. М'яч у Паровишнікова. Міцним і точним ударом скеровується в гол. Гранаткин не бере, одбиває в поле, але Зуб надсилає м'яч точно у ворота. Рахунок 1-0 Україна розигрується. Напад провадить ряд гарних гарних комбінацій. Особливо хороший Лайко, що дає гру всьому нападу. У захисту й півзахисту Харкова – Фомін К. і Привалов «повісили замок» Старостіну Н. і Смірнову. Гра Фоміна К. і Привалова викликає безперервні оплески. Ініціатива в руках України. Всі спроби московського нападу взяти гру в свої руки розбивається об міцний півзахист і захист Харкова. Лайко обигрує кілька чоловіка, точно викидає м'яч Копійці, який надсилає його тихо у ворота Москви. Але Гранаткину сьогодні не щастить. Він випускає «дитячий» м'яч. Рахунок 2-0 Україна посилює наступ, в шеренгах Москви замішки. У наслідок вірної комбінації короткими й низькими пасами – м'яч у Зуба. Він б'є його тихо в гол. Гранаткин пропускає. З рахунком 3-0 команда УСРР кінчає перший хавтайм. Історія футбольних зустрічів Москви з командами України не пам'ятає такої поразки. Що буде в другому хавтаймі? Адже Москва звичайно ділить наслідок у другій половині гри. Початок других 45 хвилин показує, що Москва реваншує, робить всі спроби одквитати рахунок. Ініціатива міцно затиснута в руках «північних супротивників». Напад і особливо Ільїн (лівий край) і Смирнов (правий інсайд) утворюють ряд загральних моментів. Ворота Харкова атакуються, але Бабкін бере мертві м'ячі рятує кілька разів підряд перемогу УСРР.
Темп гри наростають, дедалі виразніше, що рахунок 3-0 не відбиває справжнього співвідношення сил. Москва грає явно міцніше українців. М'яч у Смирнова. Міцний і точний вдар. Гол. Рахунок 3-1. Москвичи розигруються. УСРР грає куди слабше за перший тайм. За кілька хвилин після першого голу Іванов, діставши точне передання з лівого боку, своїм звичайним, не дужим, але мягким ударом забиває другий м'яч 3-2. Москва грає біля воріт УСРР, що її нападу щастить лише кілька разів підійти до воріт Москви. Прокофьєв (лівий край) псує кілька результативних м'ячів. Останні хвилини проходять під знаком переваги Москви, але не дають наслідку. З рахунком 3-2 на користь збірної УСРР закінчується ця цікава зустріч.
У переможців добре грали Бабкін, Фомін К., Привалов і Лайко.
Ще раз глядачі Харкова переконалися, що Бабкін має всі підстави на звання кращого вратаря в СРСР.
Серед Москвичів Ільїн, Смирнов і Селін показали блискучу гру. Слабше, ніж звичайно, грали брати Старостіни. Іванов (центр форвард), якого ми давно не бачили на харківському полі, показав себе з найкращого боку.
Добре і впевнено судив тов. Космачов».

Газета «Харківський Пролетар» Харків, 26.06.1933.

6.08, **Харків - УСРР - 3-8 (0-4),** Харків, ст «Динамо», суддя: Василь Твердохлєбов (Харків), голи: Маліков, Лєсной (два)-Прасолов (10), Тютчев (два), Прокоф'єв (чотири), Бем.

УСРР: А.Ідзковський, В.Єпішин (обоє «Динамо» Київ), В.Якубович («Динамо» Харків), Костянтин Ус («ХПЗ» Харків), Ф.Тютчев («Динамо» Київ), Михайло Пашута («ХЕМЗ» Харків), І.Владимирський («Динамо» Харків), Володимир Прасолов («Серп і молот» Харків), Костянтин Щегоцький, В.Прокоф'єв (обоє «Динамо» Київ), А.Бем («ХЕМЗ» Харків).

Як остаточно з'ясувалося, збірна Турції гратиме 12 серпня із збірною Харкова і 15, а не 16, як передбачалося, — із збірною України. Турецькі і харківські легкоатлети і борці зустрінуться 13 серпня.

Ці зустрічі, зокрема футбольні, являють великий спортивний інтерес. Як відомо, програвши Москві (7 : 2) та Іванову (7 : 3), турецька футбольна команда зіграла в нічию з Ленінградом (2 : 2) і виграла в збірної СРСР (2 : 1).

Сьогодні на стадіоні «Динамо» відбудеться тренувальний матч між збірними командами Харкова та України. Збірна Харкова виступає у повному складі з грачами, що входить до складу збірної України.

Склад збірної Харкова: БАБКІН — ВРАТАР, ПОНАМАРЕНКО і ФОМІН К. — ЗАХИСТ, ФОМІН М., ФОМІН В., ПРИВАЛОВ — НАПІВЗАХИСТ, СТАРУСЕВ, ПАРОВИШНІКОВ, ЗУБ, ШПАКОВСЬКИЙ, КОПІЙКА — НАПАД.

Склад збірної УСРР: — ІДЗКОВСЬКИЙ — ВРАТАР (Київ), ЄПІШИН — (Київ), КУЗЬМЕНКО — ЗАХИСТ, ГЕРБЕР (Дніпропетровське), ТЮТЧЕВ (Київ), ПАШУТА (Харків), — ЗАХИСТ, ВЛАДИМИРСЬКИЙ — (Харків), ЛАЙКО (Дніпропетровське), ШУЛЬЦ, ЩЕГОЦЬКИЙ, ПРОКОФ'ЄВ (всі Київ) — НАПАД.

Газета «Комсомолець України» Харків, 6.08.1933.

9.08, **УСРР-1 – УРСР-2 - 4-0 (0-0),** Харків, ст. «Металіст», голи: Щегоцький (63, .?.), Ус (автогол), Паровишніков.

«1»: О.Бабкін («ХПЗ» Харків), В.Єпішин («Динамо» Київ), К.Фомін («Динамо» Харків), І.Привалов («Штурм» Харків), Ф.Тютчев («Динамо» Київ), М.Фомін, П.Паровишніков (обоє «Динамо» Харків), К.Щегоцький, В.Пркоф'єв (обоє «Динамо» Київ), П.Лайко («Динамо» Дніпропетровськ), С.Копейко («Динамо» Харків).

«2»: А.Ідзковський («Динамо» Київ), К.Ус («ХПЗ» Харків), .?. .

Футбольна зустріч першої і другої збірних команд України

9 серпня на стадіоні «Металіст» відбувся футбольний матч між першою і другою збірними командами України.

Матч закінчився з рахунком 4:0 на користь першої збірної.

Україна—Харків

6-го серпня на стадіоні «Динамо» відбувся футбольний матч Україна:—Харків. Присутньо було близько 10 тис. глядачів. Через неявку дніпропетровських грачів та хворість декого з харківчан збірні команди Харкова і особливо України були скомплектовані випадково. До збірної України ввійшли деякі грачі з третьої і четвертої команд Харкова.

Матч закінчився з рахунком 8:3 на користь збірної України.

Газета «Вісті» Харків, 11 та 8.08.1933.

12.08, **УСРР - збірна Народних будинків Туреччини - 3-2 (0-1),** Харків, ст. «Динамо» ім. Балицького, 20000 глядачів, суддя: І.Космачов (Харків), голи: К.Щегоцький (51, 76, 85). Вахаб (79, не забив пенальті).

УСРР: О.Бабкін; К.Фомін (капітан) (обоє Харків), В.Єпішин (Київ); М.Фомін (Харків), Ф.Тютчев (Київ), І.Привалов; С.Копейко (обоє Харків), П.Лайко (Дніпропетровськ), К.Щегоцький (Київ), П.Паровишніков (Харків), В.Прокоф'єв (Київ).

14) HALKEVLERİ MUHTELİTİ:2- HARKOV MUHTELİTİ:3

14 Ağustos 1933, Harkov

HAKEM: (S.Birliği)

HALKEVLERİ MUHTELİTİ: Avni Kurgan(GS), "Sabahattin Eytemiz(İz.AO)", Yaşar Alpaslan(FB), Hüsnü Savman(BJK), Bilal Bali(AG), "Semih Duransoy(İS)", İhsan Türemen(İz.S), Feyzi Uman(BJK), Niyazi Sel(FB), Said Altınordu(İz.AO), Vahap Özaltay(Alt), Hakkı Yeten(BJK), Şeref Görkey(BJK)

Остаточно затверджено склад збірних футбольних команд Харкова і України, що зустрінуться з збірною командою Туреччини.

До збірної **України** входять **Бабкін** (воротар), **Фомін К., Єпішин** (захист.), **Привалов, Тютчев, Фомін М.** (напівзахист), **Прокофьєв, Паровішников, Щеготський, Лайко, Копейка** (напад).

В збірній команді **Харкова** гратимуть: **Бабкін** (воротар), **Фомін К., Пономаренко** (захист), **Привалов, Старусев, Фомін М.** (напівзахист). **Паровішников, Бем, Зуб, Лесной Копейка** (напад).

Газета «Вісті» Харків, 11.08.1933.

УСРР перед матчем з Туреччиною, зліва-направо: Привалов, Епішин, М.Фомін, Копейко, Бабкін, Паровишніков, Щегоцький, Прокоф'єв, Лайко, Тютчев.

Попереповнені трамваї, автобуси підвозять нові й нові маси людей. Головною алеєю міськпарку до стадіону «Динамо» люди сунуть суцільною лавою. Переважає молодь.

Вхід до стадіону рясніє червоними **стягами** прапорів СРСР і Туреччини. Такі ж прапори майорять **над** трибунами стадіону. Вздовж бар'єрів — гасла: **«Хай живе вождь комуністичної партії, кращий друг фізкультурників тов. Сталін», «Привіт фізкультурникам дружньої нам Туреччини».**

Всі трибуни, всі проходи стадіону вщерть повні глядачів. Вони навіть на біговій доріжці перед західною трибуною.

Понад 20 тис. глядачів заполонили стадіон, щоб побачити зустріч збірних футбольних команд України і Туреччини.

На урядовій трибуні — т.т. **Чубар, Балицький, Любченко П., Шліхтер, Войцехівський, Порайко, Шелехес, та інші.** Поряд в ложі—члени турецької спортивної делегації на чолі з п. **Джевдет Керім-беєм.** Разом з гостями — уповнар комзакосправ т. **Бродовський.**

Зелене футбольне поле розквітає синіми майками турецьких футболістів і червоними сорочками збірної УСРР. На трибунах довго не вщухають гучні оплески.

В центрі поля турецьких спортсменів вітає відповідальний секретар ВРФК УСРР тов. Привіс. Йому відповідає керівник футбольної групи турецької спортивної делегації **п. Кемаль Халім-бей.** Тов. Привіс і п. Кемаль Халім-бей обмінюються вимпелами.

Капітан збірної України т. **Фомін К.** передає капітанові турецької футбольної команди Хоскю букет квітів.

Лунають привітальні вигуки обох команд. Урочисті звуки Інтернаціоналу, турецького національного гімну. Сюрчок судді тов. **Космачова.** Гра починається.

**

Одразу ж ініціятиву забирає в свої руки команда Туреччини, ввесь час штурмуючи ворота України. На двадцятій хвилині турецький центр - напад **Вахаб** сильним ударом посилає «кручений» м'яч у ворота України.

Воротар **Бабкін** м'яч приймає, але випускає його з рук, і від повторного удару Вахаба м'яч потрапляє в сітку гола. Вибух оплесків вітає вмілий удар.

Після цього Українська команда починає виявляти більшу активність. Лівий край т. **Копейка** виривається вперед з м'ячем, б'є по голу, але м'яч потрапляє з штангу. За кілька хвилин гра знову переходить на ворота України. Красивий момент: Вахаб влучно веде м'яч, він вже близько до воріт України, та К. Фомін так раптово і вміло забирає м'яч, що й самий Вахаб задоволений майстерною грою супротивника і тут таки на полі тисне йому руку.

Наприкінці першого хавтайму команда України посилає напад. Але турецький захист вміло відбиває всі атаки.

Перший хавтайм закінчується з рахунком 1:0 на користь Туреччини.

**

З перших же хвилин другого хавтайму ініціятива нападу переходить до команди України. Кілька разів турецький воротар успішно відбиває удари по голу. На четвертій хвилині в наслідок красивої комбінації нападу України, **Щегоцький** (Київ) проривається з м'ячем до воріт Туреччини. Воротар вибігає на м'яч, падає, але м'яча не дістає, й Щеготський влучним ударом забиває м'яч у сітку гола.

З цього моменту напруженість гри помітно наростає. Команда України майже безперервно штурмує ворота Туреччини. Турецький захист, виявляючи чудову техніку і зиграність, відбиває напад.

М'яч знову переходить до Щегоцького, він забиває **другий і за кілька хвилин третій гол у ворота Туреччини.**

Гра, наближаючись до кінця, знову переходить до воріт України.

Воротар Бабкін кінцями пальців вибиває з гола сильний м'яч Вахаба. Ще кілька хвилин... Від умілої подачі Вахаба, **правий край турецької команди забиває другий гол у ворота України.**

Гра закінчується з рахунком **3:2 на користь України.**

**

Матч Туреччина—Україна показав блискучу техніку турецької команди, її вміння орієнтуватися в обставинах на полі і володіти м'ячем.

Збірна України, не зважаючи на її високу організованість, майстерність деяких грачів, зокрема Щегоцького, Привалова, К. Фоміна та інших, не використала, проте всіх можливостей, що були в неї в процесі гри. Зокрема лівий край тов. Копейка, кілька разів прориваючись з м'ячем далеко вперед, жодного разу не зумів довести справу до кінця, невірними ударами загнав м'яч в аут.

Винятковий клас гри виявив **К. Фомін.** Він, немов би з землі виростав саме в тій точці поля, де мав упасти м'яч, кілька разів відбивав м'яч з досить важкого становища.

Все змагання проходило в товариських обставинах. Видно було, що глядач з однаковим піднесенням вітає майстерні удари, цікаві моменти гри й українських, і турецьких футболістів.

Жодного наріжання не викликав суддя тов. Космачов.

**

Пустіють трибуни, жваво обмінюючись враженнями широкий людський потік поплив назад до виходу з стадіону.

В. Я.

Газета «Вісті ЦВКУ» Харків, 14.08.1933.

Город прихорошился. Над интуристской гостиницей приветсвенно улыбнулся большой транспарант с турецкой надписью.

Спортивные, общественные, муниципальные и другие комиссии уже давно хлопотали по приему. Словом, весь Харьков тепло и радушно встречал спортивную делегацию дружественной Турецкой народной республики во главе с ее председателем Джевдет-Керим-бей.

Приезд турков ожидался с большим нетерпением. Предстоящие встречи сделали „болельщиками" даже людей, для которых — „хавтайм" — звучало английской незнакомью. Поэтому двадцать тысяч — на трибунах и еще половина этого — на ящиках, скамейках, в проходах — только небольшая часть, жаждавших попасть на стадион 12 августа.

На правительственной трибуне тт. Чубарь, Балицкий, Любченко, Войцеховский и др. Рядом в ложе — члены делегации во главе с г-ном Джевдет-Керим-бей и уполнаркоминдел — тов. Бродовский.

Долгими аплодисментами трудящиеся украинской столицы встречают спортсменов дружественной страны. Обмен приветствиями и вымпелами. „Интернационал". Турецкий национальный гимн. Матч начался.

Инициативу сразу берет турецкая команда. Игра с первого же момента идет в живом темпе. Оживляются и украинцы. В противоположность их безсистемной игре, турецкая команда показывает выдержанную пассовку и набирает утраченные темпы. Напряженное положение. Вдруг центральная турецкая пятерка, во главе с Вахабом, блестящей комбинацией прорывается к воротам Украины. Сильнейший и красивый удар — мяч со свистом летит в правый угол ворот Украины. Бурные рукоплескания одобрения.

Инициативу забирает Украина, но, не делая лишних движений, поражая зрителей изящнейшей игрой, турки вновь подбираются к чужим воротам. Прекрасная пассовка Игн-Сабея. Вабах делает стремительный расчитанный удар и нужно быть Бабкиным, чтобы умело отразить мяч.

Игра переходит в центр. Через мгновенье обе команды сбиваются у турецких ворот. Положение снова напряженное. Зрители на трибунах встали. Атмосфера накаляется. Украинцы и турки — замечательны, они превосходят самих себя.

Конец первого хавтайма. Счет 1 : 0 в пользу Турции.

Украинцы уже освоились, уверенно берут инициативу. Паравишников дает точный пасс, вратарь Сабахатин выпускает мяч и Шигодский забивает гол. Через минуту в турецкие ворота снова влетает мяч.

Игра пошла спокойней и ровней. Сабахатин красиво отражает ряд стремительных ударов. Чуствуется невероятная тренировка. Турки переходят в наступление и аттакуют ворота.

Бабкин показывает „класс": отводит штрафной удар, который отвести было абсолютно невозможно. Мяч переносится к турецким воротам. Пассовка. Сильный удар. В ворота Турции забит третий гол.

Тепер игра идет на противоположном конце поля. Мастерской комбинацией, блестящей пассовкой Вахаб передает мяч правому инсайту — Саиду. Через мгновенье Саид забивает Украине гол.

Украинцев „забирает": мяч летит в турецкие ворота. Но удар не расчитан: он приходится по штанге.

Время истекло — три свистка судьи Космачева.

Итоги: первый — 3 : 2 в пользу Украины и второй — турецкая и украинская команды показали высокую технику игры, исключительную комбинацию и большую сыгранность.

На следующий день на стадионе происходили легко- и тяжело-атлетические соревнования. Турецкие борцы выиграли со счетом 6 : 1.

Марко

На снимках: — турецкие тяжело - атлетическая и футбольная команды; в круге момент футбольного матча Турция—Украина.

Журнал «Динамо» Харків, № 15-16, серпень 1933.

12 серпня на стадіоні **«Динамо»** ім. Балицького відбувся футбольний матч між національною командою Туреччини й збірною України. 30 тис. глядачів задовго до початку гри переповнили всі трибуни, проходи, бігову стежку.

На урядовій трибуні — **т.т. Чубар, Балицький, Любченко П., Шліхтер, Войцехівський, Порайко, Шелехес, Хвиля, Дубовий** та інш. /Поряд в ложі — члени турецької спортивної делегації на чолі з **п. Джевдед Керім-беєм**. Разом з гостями — упов наркомзаксправ тов. **Бродовський**, відповідальний секретар ВРФК СРСР тов. **Дьомін**, відповідальний секретар ВРФК УСРР тов. **Привіс**, голова Всеукраїнського т-ва культвв'язку з закордоном тов. **Любченко.** В окремій ложі — представники чужоземних консульств у Харкові.

5 год. 50 хв. вечора. На зелене поле стадіону струнким ланцюгом вибігають турецькі спортсмени, за ними — збірна команда України. Гучними тривалими оплесками вітають трудящі червоної столиці представників дружньої Радянському Союзу Туреччини. В центрі поля турецьких спортсменів вітає відповідальний секретар ВРФК УСРР тов. Привіс. Йому відповідає керівник футбольної групи турецької спортивної делегації п. Кемаль Хелім-бей. Тов. Привіс і п. Кемаль Хелім-бей обмінюються вимпелами. Капітан збірної України тов. Фомін К. передає капітанові турецької футбольної команди Хюсню букет квітів.

Серед тиші у повітрі пливуть звуки Інтернаціоналу і згодом Турецького національного гімну. Високо над стадіоном полощуться на повітрі радянський і турецький прапори.

Рівно 6 год. Свисток судді. Центр турецького нападу Вахаб розпочинає гру. Зразу ж помітно високу техніку гри гостей. Чудово грають лівий бек Хюсню (Стамбул), центр-напад Вахаб (Смірна), правий і лівий краї Шіазі й Шераф (обидва—Стамбул). М'яч більше на полі України На 10-й хвилині гри напад України енергійно виривається до воріт Туреччини. Турецький голкіпер Авні кидається вперед і рятує стан, але через випадковий удар мусить на всю гру вибути з ладу. Замість нього грає Селяхетін.

На 20-й хвилині турки підводять м'яч до воріт України. Центр напад Вахаб сильно б'є по голу. Відбитий голкіпером Бабкіним удар влучно відправляє правий інсайд і м'яч в сітці. Рахунок 1:0. Такий рахунок до кінця тайму.

У другому таймі ініціятиву наступу зразу бере Україна, що показує високу техніку гри. М'яч часто підводять до турецьких воріт. На 6-й хвилині гри киянин Шигоцький, забиває перший гол. На 25 хвилині лівий край Прокоф'єв (Київ) б'є корнер. М'яч приймає Шигоцький і сильно посилає в ворота Туреччини Рахунок 2:1. Згодом у ворота Туреччини Шигоцький забиває що один гол (3:1).

Центр-напад турецької команди Вахаб викликає загальне захоплення у глядачів. За кілька хвилин до кінця гри він одержує точний пас, обводить ряд «супротивників» і б'є в ворота. Суддя фіксує гол.

Матч закінчується рахунком 3:2 на користь збірної України.

Газета «Комсомолець України» Харків, 14.08.1933.

30.09, **РРФСР - УСРР - 3-2 (2-2),** Москва, ст. «Динамо», 50000 глядачів, суддя: Олександр Щелчков (Москва), голи: Щегоцький (15), Паровишніков (30, пен.), видалений К.Фомін (56).
УСРР: О.Бабкін; К.Фомін, Д.Кирилов; І.Привалов (всі Харків), Ф.Тютчев (Київ), М.Фомін; С.Копейко (обоє Харків), П.Лайко (Дніпропетровськ), К.Щегоцький (Киев), П.Паровишніков (Харків), В.Прокоф'єв (Киев).

«РСФСР – Украина.

Один из интереснейших футбольных матчей сезона 1933 года разыгрывается сегодня на стадионе «Динамо». В 4 часа дня на поле встретятся сборные команды РСФСР и Украины.

За сборную РСФСР играют: вратарь – Шорец (Ленинград), защита – Ан. Старостин и Тетерин (Москва), полузащита – Дубинин, Ал-др Старостин и Столяров (все москвичи), нападение – Н. Старостин (Москва), Дементьев (Ленинград), Иванов, Лапшин и Ильин (Москва). Запасные – Рыжов, Селин, Смирнов (Москва), Денисов (Иваново) и Попов (Ленинград).

Несколько обновленную и очень сильную команду выставила УССР. В ее составе – Бабкин (запасной Ицковский), К. Фомин, Кириллов, Привалов, Тютчев, Фомин Н., Прокофьев, Паравишников, Лайко, Копейко, Щегодский.

Обе команды приходят к концу футбольного сезона хорошо стренированными после ряда встреч и по своим составам представляют почти равные силы».

Газета «Правда» Москва, 30.09.1933.

Правило без исключений

30-го сентября в Москве состоялась очередная встреча УССР—РСФСР. Снова ехали в Москву с твердой надеждой выиграть, снова проиграли и, оказывается,... снова случайно. По возвращении были сыграны все уже и без того устаревшие пластинки: „Мерзавец—судья“, „Вся Москва восхищена нашей игрой“, „Проиграли выигранный матч“ и т. д. Ко всем старым лозунгам прибавился один новый: „6-го октября мы отыграемся, 6-го Москва играет у нас“.

Журнал «Динамо» Харків, № 19-20, жовтень 1933.

«Футбольная встреча. РСФСР – Украина.

Солнце оказалось немаловажным фактором матча. Оно светило щедро, совсем по-летнему, издеваясь над предупреждением афиши о том, что «матч состоится при всякой погоде». Но солнце было явно не в пользу сборной футбольной команды Украины. Первую, солнечную половину матча они играли не только против сборной РСФСР, но и… против солнца.

Напрасно вратарь Украины – харьковец Бабкин, защищался от него рукой, приседал на корточки, становился в пол-оборота, - солнечные лучи беспощадно били в глаза одиннадцати игрокам в белых майках.

Первые минуты проходили без заметного перевеса. Команды как бы нащупывали слабые места противника. На правом крае нападения красных маек – сборной РСФСР – не ладилось. «Мазал» Николай Старостин и не попадал в такт игры маленький стремительный Дементьев.

Истекали четверть часа. Волнистой линией, то сближаясь, то снова расходясь, нападение Украины неслось к воротам РСФСР. Правый край УССР – харьковец Копейко передал мяч на центр. Нападающий Щегодский классически точно принял его головой, и вратарю РСФСР Шорецу осталось только вытащить мяч из сетки.

Сборная РСФСР стремилась к реваншу. Красные майки били по воротам тяжелые «шуты» с разных положений, с больших расстояний, часто пренебрегая пасовкой. Но в воротах Украины стоял несокрушимый Бабкин. Он выхватывал мячи из углов, брал из-под штанги, падал на мяч. Казалось, что руки Бабкина примагничивают к себе кожаный шар, с силой несущийся в сетку.

…У ворот УССР несколько игроков. Момент напряженный; Бабкин пригнулся, готовясь задержать возможный мяч. Левый полукрайний РСФСР Лапшин ударил… Мяч от харьковца Николая Фомина рикошетом упал в сетку УССР… Было это совершенно неожиданно, но счет сравнялся – 1-1.

Обе команды пробили затем по 11-метровому штрафному удару и снова сравняли счет – 2-2.

Перед концом первого хавтайма красные майки упорно наседали на ворота УССР. Но им не хватало правильного распределения игры, хорошего руководства нападением, то есть того, чем так хорошо на протяжении многих лет владел ленинградец Бутусов. Четыре раза подряд Украине пробивали корнер, четыре раза красные майки не могли использовать положение. Правда, и здесь им сильно «мешал» тот же Бабкин.

Во второй половине игры исход матча неожиданно решил Дементьев (Ленинград). Он удачно выхватил мяч, пронесся с ним до ворот УССР, прорвал ослабленную линию защиты и пробил… 3-2!

Украинцы кончили игру без своего капитана К. Фомина. Он был удален с поля, и его место занял Привалов, ослабив этим линию полузащиты. Несмотря на все старания и отличные комбинации, сборной УССР «отквитаться» не пришлось.

50 тысяч зрителей награждали обе стороны, достойные друг друга, горячими аплодисментами. Это была товарищеская встреча, пожалуй, самая интересная в сезоне, показавшая техническое совершенство советских футболистов, в особенности сборной Украины».

Газета «Правда» Москва, 1.10.1933)

Футбольна зустріч РСФРР—Україна

6 жовтня на стадіоні «Динамо» відбудеться футбольний матч РСФРР—Україна.

Ця гра, після зустрічі 30 вересня в Москві, являє винятковий інтерес.

Про матч, який відбувся у Москві, «Правда» писала: «це була товариська зустріч, чи не найцікавіша в сезоні, що показала технічну досконалість радянських футболістів, а особливо збірної України». І справді, грають бо 22 найкращих футболісти СРСР.

З цієї зустрічі можна скласти уявлення про техніку радянського футболу, про техніку окремих гравців.

Ряд матчів цього року Україна-Москва — 3:2, Москва-Україна—2:1 (лінією «Динамо») свідчать про те, що команда України в цих матчах грає краще від Москви, краще від РСФРР, але над всякі сподівання українці програвали ці матчі.

Зустріч 6 жовтня остаточно виявить найсильнішу команду республік Союзу.

Команда України серйозно готується до цього відповідального матчу.

Склад команди України: Бабкін, Кірілов, Фомін К., Привалов, Тютчев, Фомін Н., Прокоф'єв, Паровишніков, Шегадський, Лойко, Копійка.

По РСФРР орієнтовно накреслюється такий склад команди: Шорець, Старостін другий, Тетерін, Дубінін, Старостін третій, Столяров, Ільїн, Лапшин, Іванов, Дементьєв, Старостін перший. У цьому складі можуть бути зміни нападу: Іванова замінить Бутусов.

Ці зустрічі — відповідальний іспит перед матчами з Австрією, що вудбудеться в цьому сезоні.

Л. О.

Газета «Вісті» Харків, № 225, 4.10.1933.

«30 сентября на стадионе «Динамо» состоялась традиционная встреча сборных команд УССР и РСФСР. По существу это центральный и самый интересный матч сезона, так как в составах команд лучшие советские игроки учасники сборной Союза. После 1924 года неизменным победителем была команда РСФСР, но перед встречами никто не мог заранее определить, кто выйдет победителем.

На поле команды вышли в составах: УССР – Бабкин, Кириллов, Фомин К., Фомин Н., Тютчев, Привалов, Копейка, Лайко, Щегодский, Паровишников, Прокофьев. РСФСР – Щорец, Тетерин, Селин, Дубинин, Старостин А., Старостин Н., Столяров, Дементьев, Иванов, Лапшин, Ильин.

Игру начали украинцы, получившие сторону против солнца, но инициатива быстро перешла к команде РСФСР. Несколько пробных ударов по воротам неопровержимо доказали, что там стоит Бабкин, лучший вратарь Союза. Очень крепко взялась за работу и вся защита УССР. Вообще уже первые минуты показали, что если в команде РСФСР наиболее сильной является линия нападения, то УССР крепка защитой и полузащитой. Дебютирующий на месте защитника РСФСР Селин, неплохо проведший весь матч, несколько увлекался нападением, и УССР сумела на 12-й минуте это использовать. Хороший взрыв левого крыла закончился передачей к воротам РСФСР – мяч пролетел вдоль лицевой линии, но центровая тройка несколько отстала и не смогла его достать. Мяч получил правый край и вторично «навесил» к воротам. Одновременный прыжок Щегодского, Паровышникова и Тетерина закончился ударом головой Щегодского и первым мячом в ворота РСФСР. Темп несколько усилился, чаще стали создаваться напряженные моменты то у одних, то у других ворот. Но счет 1-1 держался недолго. Накал грубости Дубинина РСФСР получила второй мяч забитый с одинадцатиметрового удара Паровышниковым. Вообще игра не отличалась особой грубостью, но была резкой. На последней минуте первой половины за грубость Фомина РСФСР получила право на одинадцатиметровый удар. Точно пробитый Ивановым мяч сравнил счет.

Вторая половина началась в более сильном темпе и инициатива больше принадлежит УССР. Здесь сказалась слабость полузащиты РСФСР и в особенности Столярова и Дубинина, упорно пасовавших своему нападению верховые мячи. На 11-й минуте Фомин К., вообще державший себя вызывающе, вступил в пререкания с судьей и был удален с поля. С этого момента темп заметно снизился. РСФСР решила, что победа близка. УССР перешла на защиту. На 26-й мин. Защита УССР не сдержала Дементьева, который вырвался к воротам и метров с 12 забил решающий мяч. Счетом 3-2 в пользу РСФСР закончилась игра.

Надо сказать, что игра могла быть интереснее, нападение РСФСР играло слишком вяло и в особености Старостин Н. Эта медлительность и злоупотребление длинными верховыми мячами облегчили работу защиты УССР. Что касается команды УССР, то она совершенно непра-

вильно строила нападение на Прокофьева. Игрок быстрого бега, но неумеющий тактически разыграть мяч Пркофьев может конечно дать за игру очко, но в погоне за ним УССР теряет значительно больше.

С очень хорошей стороны показали себя защитники обеих команд и в особенности Тетерин. Много опасных моментов ликвидировал Бабкин.

Судил игру т. Щелчков».

Газета «Красный спорт» Москва, 5.10.1933.

«*Готуючись до матчу Україна-РСФРР. ВРФК УСРР організує 9 жовтня тренівровочну зустріч першої і другої збірних футбольних команд України. Матч дуже цікавий тим, що в другій збірній України виступають молоді гроки в такому складі: Іцковський (Київ), Пономаренко (Харків), Кузьменко (Дніпропетровське), Путистін (Київ), Старусев (Харків), Гербер (Дніпропетровське), Терентьєв (Горлівка), Бем, Фомін В. (обидва Харків), Комаров (Київ), Владимирський (Харків). Матч двох збірних відбудеться на стадіоні Динамо*».

Газета «Вісті» Харків, 9.10.1933.

9.10, **УСРР-1 - УСРР - 2 3-2**, Харків, ст. «Динамо».

УКРАЇНА ПЕРША ЗБІРНА — УКРАЇНА ДРУГА ЗБІРНА — 3:2.

Учора на стадіоні «Динамо» відбувся тренувальний матч між найміцнішими українськими збірними футбольними командами. Цей матч мав виявити кращі сили, що ввійдуть у склад першої збірної, яка 12 зустрічається зі збірною РСФРР. Матч закінчився з рахунком 3:2 на користь першої збірної.

Газета «Вісті» Харків, 10.10.1933.

12.10, **УСРР - РРФСР - 2-4 (2-2),** Харків, ст. «Динамо» ім.Балицького, 20000 глядачів, суддя: І.Космачов (Харків), голи: Прокоф'єв (5), Гребер (25, пен.). Видалений в 2-му таймі М.Фомін.

УСРР: О.Бабкін; К.Фомін, Д.Кирилов (А.Пономаренко 70); І.Привалов (Володимир Гребер 17), Ф.Тютчев, М.Фомін; С.Копейко, П.Лайко, К.Щегоцький, П.Паровишніков, В.Прокоф'єв (Павло Комаров 75).

РРФСР: грав киянин Макар Гончаренко (Іваново).

УКРАЇНА—РСФРР

Десятки тисяч трудящих Харкова цілий день з тривогою стежили за метеорологічними завбаченнями.

Погода не «підкачала». Чудовий день.

Не вперше зустрічаються на футбольному полі збірні команди УСРР — РСФРР. Зустрічі їхні завжди закінчувались з перемінним успіхом. Був час, коли Україна довго тримала першість в СРСР. Тільки останню зустріч з РСФРР, що відбулася 30 вересня, збірна України закінчила з невеличкою поразкою 3 : 2.

Проте, збірна України не зовсім серйозно готувалася до зустрічі-реваншу. Це наочно довів тренувальний матч, який відбувся 9 жовтня. Ні ВРФК, ні самі грачі тоді не дооцінили сили супротивника. Цим і треба пояснити поразку збірної України 12 жовтня на стадіоні «Динамо».

З перших хвилин ініціатива нападу в руках збірної УСРР. М'яч іде до воріт збірної УСРР. Голкіпер **Шорец** вибігає на м'яч, хапає його, але, падаючи, випускає з рук. Лівий край — **Прокоф'єв** (УСРР) «припечатав» м'яч — забив гол на шостій хвилині гри. На вишці, де оголошується результат гри, з'являється.

— УСРР—1.

Червоні майки (РСФРР) розвязують енергійний контрнаступ. Кілька даремних шутів по голу. Навальним проривом **Смірнов** з подачею **Іванова** вирівнює результат—1 : 1.

М'яч швидко переходить від воріт до воріт. Білі майки (Україна) знову заволоділи м'ячем. Але на штрафному майданчику гості влаштовують «коробочку» кращому грачеві України — **Щегоцькому** і за це розплачуються 11 метровим ударом. М'яч знову у воротах РСФРР.

На вишці нова цифра: Україна 2 : 1.

Енергійний натиск. Команда РСФРР рядом цікавих комбінацій чимраз впевненіше наступає на ворота України. Б'ють корнер, але без результатів. До кінця першого хавтайму дві-три хвилини.

Несподівано прорівається московський форвард **Лапшін**. Глядачі схоплюються з місць. Голкіпер **Бабкін** опинився віч-на-віч з нападною стороною. Бабкін рибкою падає на м'яч, але невдало, м'яч б'ється в сітці воріт України. Рахунок вирівнюється 2 : 2.

На фоті: ігрок збірної України т. Щегоцький (ліворуч) і збірної РСФРР т. Старостін під час гри.

* * *

Друга половина гри йде з перемінним успіхом. Напад РСФРР б'є кілька міцних шутів, але Бабкін забирає мертві м'ячі.

Червоні майки грають наполегливіше й енергійніше. Білі майки починають здавати. **Копійка** (Харків) і **Лайко** (Дніпропетровське) грають вже не так впевнено. На штрафному майданчику України метушня, яку вдало використовує **Іванов.** У воротах України — третій гол.

Перевага на боці збірної РСФРР.

Цікаві моменти гри затьмарюються грубістю деяких грачів. У **К. Фоміна,** який упав, Лапшін намагається грубо вирвати м'яч. За це його усувають з поля. Та ж доля спіткала грача збірної України Н. Фоміна. Обидві команди позбавляються двох кращих грачів. Уходять з поля покалічений Прокоф'єв. Його заміняє **Комаров.**

До кінця лишається ще кілька хвилин. Хто кого? Але перевага на боці РСФРР. Останньою комбінацією та ударом голови Ільїн водить у ворота України четвертий і останній гол.

Свисток судді **Космачова** фіксує перемогу збірної РСФРР над збірною УСРР з рахунком 4 : 2.

Н. Н-ов.

Газета «Вісті» Харків, 14.10.1933.

На зустріч двох найсильніших футбольних команд — РСФРР — УСРР харків'яни чекали нетерпляче. І це зрозуміло. Нинішнього сезону на стадіонах Харкова це найцікавіша футбольна зустріч.

Рівно о 4 г. 30 хв., після сюрчка судді КОСМАЧОВА на середину поля вузенькими цяточками вибігають: збірна РСФРР — у червоних майках, збірна УСРР — у білих.

З перших же хвилин гри ініціативу забирають українці. Кілька вдалих і досить продуманих разпасовок.

і центр нападу — ЩЕГОЦЬКИЙ (Київ) проривається до воріт РСФРР. Щегоцький біжить стримголов, і захисту РСФРР не до снаги вирвати з його спритних ніг м'яча. Сильний удар по воротах супротивника. Тисячі людей затамували подих. Невже воротар Рижов прийме цей м'яч? Але удар настільки міцний, що Рижов прийняти м'яча не може, а тільки відбиває його. З цього користується правий край УСРР — ПРОКОФ'ЄВ і легко вводить м'яч у ворота «росіян».

Помітне пожвавлення. Найпомітніше воно у команді РСФРР. Ворота України безупинно атакуються. Та дарма. Захист, особливо центр хавбеків — КОСТЬ ФОМІН — грає бездоганно. Всі комбінації команди РСФРР закінчуються без жодних наслідків. І тільки на 20-ій хвилині центр нападу — ІВАНОВ сам проривається до воріт України і красиво вбиває м'яч.

Команди росквиталися: 1:1.

Та згодом Україна забиває другого м'яча. Сталося це несподівано і для команди РСФРР і для глядачів. Олександр СТАРОСТІН на штрафному майданчику зробив «коробочку» Щегоцькому. ПАРОВИШНІКОВ б'є пенальті. Удар слабкий, але воротар РИЖОВ упав запізно. М'яч у сітці.

І знову, бажаючи розквитатися, команда РСФРР потроює натиск. Наприкінці першого тайма ЛАПШИН легко зрівнює рахунок. Перший тайм кінчається нічією — 2:2.

Другий тайм команда РСФРР грає у значно посиленішому темпі. Та водночас другий тайм показав послаблення захисту української команди. Команда нервує і всі її комбінації йдуть на марно. Щоразу замінюють ігроків, але без жодної користі. Другий тайм довів, що українська команда вийшла на поле непідготовленою. Не було в укріїнців головної переваги команди РСФРР— зіграності...

В середині тайму СМИРНОВ вбиває третій гол, а наприкінці гри ІЛЬЇН — четвертий.

Команда РСФРР показала зразок зіграності, згуртованості, вміння доводити до кінця найважчі комбінації. Іноді, щоправда, «мазав» захист, але стан рятував прекрасний воротар РИЖОВ. Цього, на жаль, не можна сказати про воротаря УСРР — БАБКІНА, який на цей раз грав якось невпевнено.

Наслідки матчу для української команди новтішні 4:2 — на користь РСФРР.

О. М.

Газета «Комсомолець України» Харків, 10.10.1933.

Готовятся встретить го-тей

Столько лет мы проигрывали „случайно". Надо же теперь доказать, что мы мож м случай побороть и выиграть. Поэтому подготовка украинской команды была самая серьезная. Высший Совет физкультуры сразу же после приезда из Москвы собрал сборную Украины в Харькове на стадионе „Динамо" для самой серьезной ее тренировки.

Случай на этот раз оказался на стороне Украины—Москва из-за болезни своих игроков смогла прислать в Харьков сборную РСФСР только 12-го. Таким образом, период плановой, методической подготовки украинской команды увеличился еще на 6 дней.

К сожалению, громадное большинство харьковских игроков из-за этой.. ну, как его... ах, да, службы не смогли пройти полный курс тренировки. Главная тяжесть этого задания выпала на киевских и отчасти днепропетровских игроков. Надо ск зать, что большинство ребят, учтя серьезность момента, с честью справились со своим заданием. Десять дней, лишь изредка (час в день, не больше) отрываясь для того, чтобы побить на одни ворота, провели они за картами, выпивкой и „диэтическим" питанием. Последнее, оказывается, являлось самым трудным, так как приходилось есть по 4 раза в день, каждому на сумму в 60 руб. Тем не менее с этой трудностью наши футбольные „виртуозы" справились и, таким образом, украинская команда вышла „подготовленной на все 100".

Журнал «Динамо» Харків, № 19-20, жовтень 1933.

РСФСР — УССР 4:2

12 октября в Харькове состоялась встреча сборных команд РСФСР и УССР.

РСФСР защищают игроки: Рыжов, Тетерин, Старостин А-др, Столяров, Старостин А-й, Дубинин, Ильин, Лапшин, Иванов, Смирнов, Гончаренко, все — москвичи, за исключением ивановца Гончаренко.

За Украину играли: Бабкин, Фомин К., Кириллов, Фомин Н., Тютчев, Привалов, Прокофьев, Паравышников, Щегодский, Лойко, Копейко.

Игра начинается нападением Украины. На пятой минуте следует прекрасная комбинация Паравышников — Щегодский, и мяч посылается на ворота РСФСР. Рыжов не удерживает мяча, и подбежавший Прокофьев добивает его в сетку.

СЧЕТ 1:0 В ПОЛЬЗУ УКРАИНЫ.

Украина продолжает теснить РСФСР. РСФСР пробует безуспешно атаковать ворота Украины. Начинает грубить Фомин К. На 17-й минуте уходит с поля Привалов. Его заменяет днепропетровец Гербер. Команда Украины ослабляется. Грубость возрастает. Пальму первенства в ней берет Фомин К.

Обе команды играют почти исключительно левой стороной, и ряд мячей попеременно срезают Прокофьев и Ильин. На 21-й минуте резко выходит вперед Смирнов и издалека несильно бьет на Бабкина. Сверх всякого ожидания Бабкин непростительно мажет, и мяч оказывается в сетке ворот Украины.

СЧЕТ 1:1.

Снова Украина подходит близко к воротам РСФСР. Щегодский остается в выгодном для удара положении, но Старостин грубит, получая за это одиннадцатиметровый удар. Бьет Гербер.

СЧЕТ 2:1 В ПОЛЬЗУ УКРАИНЫ.

Темп игры становится более быстрым. Украина старается не упустить инициативу, но создающиеся удачные положения не заканчиваются результативными ударами. Продолжает тревожить Ильин. Центральная тройка нападения РСФСР начинает разыгрываться. На 36-й минуте прорывается Лапшин, обводит выбежавшего вратаря Бабкина и посылает мяч в пустые ворота.

СЧЕТ 2:2.

Украина снова переходит на сторону РСФСР. Попрежнему энергичен и быстр Ильин. Ряд трудных мячей берет Рыжов. Фомин К. получает предупреждение за грубость по отношению к Гончаренко. Результатом 2 : 2 заканчивается первая половина.

Во второй половине снова начинает нападать Украина. На 16-й минуте прорывается Лапшин, бьет по воротам. Бабкин выпускает мяч, и подбежавший Иванов устанавливает счет:

3:2 В ПОЛЬЗУ РСФСР.

Украина прилагает все усилия, чтобы отыграться. Ушедшего Кириллова заменяет более слабый Пономаренко.

РСФСР уверенно берет инициативу в свои руки.

В один из прорывов Лапшин сталкивается с Фоминым К. и, падая, ударяет его. Судья Космачев удаляет Лапшина с поля, но уходящего с поля Лапшина сзади бьет по ногам Фомин Н. и тем самым добивается и своего удаления.

Игра теряет интерес. Результат уже ясен.

На последних 7 минутах навесной мяч на ворота Украины бьет Дубинин. На мяч выскакивает Бабкин и на него же идут одновременно Ильин и Пономаренко. Ильин успевает прыгнуть выше, и не без помощи Пономаренко добивает мяч в ворота.

ОКОНЧАТЕЛЬНЫЙ СЧЕТ ИГРЫ 4:2 В ПОЛЬЗУ РСФСР.

Команда РСФСР играла уверенно и спокойно. Чрезвычайно хорошо использовали ряд моментов нападающие Ильин, Смирнов и Иванов. Неплохо играли пара защитников — Старости А-др и Тетерин. Прекрасное впечатление произвел вратарь РСФСР Рыжов.

Команда Украины играла намного слабее своих возможностей. Главнейшими причинами проигрыша надо считать слабую игру вратаря Бабкина и линии нападения в целом. Из всей команды можно выделить лишь Тютчева и Щегодского. Фомин К. портил свою игру излишней грубостью.

Не совсем удачно судил этот матч т. Космачев.

Л. Ордин.

Газета «Красный спорт» Москва, 20.10.1933.

ГОРЬКИЙ — УКРАИНА

В Горьком встретились первые сборные Горького и Украины. Неожиданными победителями оказались горьковцы—2:1.

Газета «Спартак» Ленінград, 4.11.1933.

ПРИКАЗ

13 ноября 1933 г. **г. Харьков.**

О наложении взыскания на игроков футбольной команды Киевского ПСО „Динамо“

За истекший летний период имели место отдельные случаи недисциплинированности игроков футбольных команд динамовских организаций Киева, Харькова, Днепропетровска и Донбасса.

Совершенно недопустимый случай хулиганства имел место в Харькове 12—13-го октября после игры сборных команд Украины и РСФСР, когда футболисты члены Киевского общества „Динамо“, Прокофьев, Щегоцкий и Тютчев, напившись пьяными в общественном месте, учинили дебош и наносили оскорбления обслуживающему персоналу. Этот случай пьянства и хулиганства, дискредитирующий динамовские организации, доказывает, что дисциплина среди футбольных команд находится на низком уровне. Капитаны команд, дисциплинарные комиссии и руководящие динамовской работой лица — не ведут необходимой воспитательной работы и не реагируют на отдельные проявления недисциплинированности.

Динамовские организации, являющиеся наиболее организованными физкультурными коллективами — должны быть образцом дисциплинированности. Никакие послабления и нарушения дисциплины не должны быть допущены. Руководители и капитаны команд должны со всей резкостью реагировать и вести борьбу с малейшими проявлениями недисциплинированности и дискредитации динамовских организаций.

Приказываю:

1) Дисциплинарным комиссиям обществ и областных советов „Динамо“ усилить воспитательную работу среди динамовцев, поставив задачей решительное укрепление дисциплины во всех звеньях динамовских организаций.

2) Начальнику орг.-учебной части Киевского общества „Динамо“ т. Фурману и руководителю футбольной секции т. Санину — за отсутствие дисциплины среди футбольной команды — объявляю выговор.

3) За пьянку, дебош и дискредитацию пролетарских спортивных обществ „Динамо“ — работников Киевского общества — Прокофьева, Щегоцкого и Тютчева арестовать на 15 суток каждого без исполнения служебных обязанностей.

Предупреждаю все Советы областей, обществ, спортколлективов, райячеек, представителей и капитанов команд, что впредь в случае допущения подобных, позорящих динамовские организации явлений — руководители будут нести ответственность наравне с непосредственными виновниками.

Председатель Всеукраинского Совета „Динамо“—КАРЛСОН

1934

Вища рада фізкультури України затвердила новий склад першої й другої футбольних збірних команд України. До складу першої збірної входять: т.т.: **Бабкін або Іцковський, Фомін К.** (Харків), **Кусінський** (Одеса), **Фомін Н.** (Харків), **Тютчев** (Київ), **Привалов** (Харків), **Махиня** (Київ), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Щегоцький** (Київ), **Паравишніков** (Харків), **Терентьєв** (Горлівка).

До другої збірної ввійшли: т. т. **Раздорожнюк** (Сталіно), **Завгорнов** (Сталіно), **Кирилов** (Харків), **Путістін** (Київ), **Кононенко** (Костянтинівка), **Гербер** (Дніпропетровськ), **Дубов** (Одеса), **Щелсвський** (Сталіно), **Наумов** (Сталіно), **Фомін** (Одеса), **Прокофьєв** (Київ).

Перша тренувальна зустріч між першою і другою збірною України відбудеться 31 травня в Харкові.

16 і 18 червня в Харкові на стадіоні «Динамо» відбудуться цікаві футбольні матчі. **16 червня** грають збірна України проти Харкова. **18 червня** грають перша і друга збірні України.

Склад збірної України на 16 червня затверджено такий: **Раздраженюк** (Сталіно), **Бойченко** (Сталіно), **Кусінський** (Одеса), **Гербер, Кузьменко** (Дніпропетровськ), **Тютчев** (Київ), **Панін** (Чернігів), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Щеготський** (Київ), **Шеповський** (Сталіно). **Терентьєв** (Горлівка). В запасі Іцьковський (Київ), Кононенко (Костянтинівка), Ліфшиць (Червоний Луч), Прокофьєв (Київ) і Наумов (Сталіно).

Газети «Вісті» 23.05 та «Комсомолець України», обидві Харків 10.06.1934.

16.06, **УСРР - Харків - 1-1 (1-0),** Харків, ст. «Динамо» ім. Балицького, суддя: В.Блях (Харків), голи: Шиловський (20) - Шпаковський (85).

УСРР: Сергій Раздорожнюк; Михайло Бойченко (обоє Сталіно), Костянтин Кусинський (Одеса); В.Гребер, Іван Кузьменко (обоє Дніпропетровськ), Микола Кононенко (Костянтинівка); Микола Махиня (Київ), П.Лайко (Дніпропетровськ), К.Щегоцький (Київ), Віктор Шиловський (Сталіно), Микола Терентьєв (Горлівка).

МАТЧ ЗБІРНА КОМАНДА УСРР—ХАРКІВ

Шість годин. За свистком судді на полі рівною стрічкою в блакитних майках вибігає збірна України, в зелених — збірна Харкова.

З перших хвилин гри ініціативу забирає збірна України. Тисячі очей напружено стежать за ходом гри. Адже в цьому сезоні збірна Харкова вперше зустрічається з таким міцним супротивником. Хвилина найвищого напруження. М'яч впевнено веде правий інсайд України — **Лайко,** передача правому краю, звідти під ворота харків'ян, і лівий інсайд **Шеловський** заслужено зриває оплески глядачів. **Рахунок 1:0 на користь України.**

У другому таймі харківчани настійно намагаються звести рахунок в нічию. І на сорок першій хвилині правий інсайд **Шпаковський** вірно «кладе» м'яч у сітку супротивника.

Рахунок 1:1.

Останні хвилини гри не дали ніякого наслідку, матч закінчився з рахунком 1:1. Матч судив професор Блях.

Збірна України в особі Харкова зустріла гідного собі супротивника. Загалом слід відзначити прекрасну гру нападу збірної України (**Щегоцький, Лайко, Махіна, Шеловський**) і в лінії захисту гру **Кусинського** (Одеса).

Завтра на стадіоні «Динамо» ім. Балицького зустрінуться перша і друга збірні України.

М. КІН.
М. КАЛЬВАРСЬКИЙ.

Газета «Комсомолець України» Харків 17.06.1934.

«*После месячного перерыва 16 июня состоялась встреча сборной Украинины со сборной командой Харькова.*

Игра начинается в быстром темпе с переменным успехом. Обе команды играют главным образом сильнейшими правыми сторонами. На 23-й м. подачу Махини прекрасно использовывает сталинец Шиловский и точно закладывает головной мяч в правый угол ворот Харькова. Счет первой половины – 1-0 в пользу Украины.

Во второй половине ведет Харьков. На последних минутах Шпаковский забивает ответный мяч. Встреча заканчивается со счетом 1-1.

Из отдельных игроков выделились вратари Раздорожнюк, Москвин и правые крайние – Махиня и Куликов».

Газета «Красный спорт» Москва, 25.06.1934.

Харків-Україна

У швидкому темпі починається гра. Цей матч своєю швидкістю і різною комбінацією захоплює глядачів.

Все ж перевага відчувається на стороні збірної України, хоча це і не заважає обом воротарям Роздорожнюкові й Москвіну взяти по кілька важких м'ячів.

На 20 хвилині добре підходить з м'ячем Махиня і з його подачі класно заносить м'яч у ворота Харкова сталінець Шеловський.

Рахунок 1:0 на користь України.

Обидві команди грають, головним чином, сильнішими правими сторонами і часто-густо створюють загрозливий стан праві крайні — **Махиня** (Україна) і **Куликов** (Харків).

До перерви рахунок не змінюється.

У другому таймі ініціатива переходить до Харкова, і Україні доводиться енергійно захищатися.

На 40 хвилині класно обігрує захист Шпаковський і впевнено забиває м'яч у правий кут воріт України.

Останні 5 хвилин нічого не дають, і цей один з найцікавіших матчів сезону закінчується з рахунком 1:1.

Склад збірної України: **Роздорожнюк** (Сталіно), **Кусинський** (Одеса), **Бойченко** (Сталіно), **Кононенко** (Костянтинівка), **Кузьменко** (Дніпропетровськ), **Гребер** (Дніпропетровськ), **Махиня** (Київ), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Щегодський** (Київ), **Шеловський** (Сталіно), **Терентьєв** (Горлівка).

За збірну Харкова грали: **Москвін, Кірілов, Федорков, Пашута, Якубович, Привалов, Куликов, Шпаковський, Копійко, Паровишніков, Чистосердов.**

Зі збірної України слід виділити Роздорожнюка, Махиню, Щегодського і Шеловського.

Добре грали в команді Харкова Москвін, Привалов, Куліков і Шпаковський.

Матч судив тов. **Блях.**

Петрович.

Газета «ГПО» Київ, 30.06.1934.

17.06, **УСРР-1 – УСРР-2 - 6-2 (2-1),** Харків, ст. «Динамо» ім. Балицького, суддя: Степан Романенко (Харків), голи: Паровишніков (11, пен.), Шиловський (два), Щегоцький (два), Махиня (83)-Копейко (14, 87).

1-ша: О.Бабкін; К.Фомін (обоє Харків), І.Кузьменко (Дніпропетровськ); І.Привалов (Харків), Ф.Тютчев (Київ), М.Фомін (Харків); М.Махиня (Київ), В.Шиловський (Сталіно), К.Щегоцький (Київ), П.Паровишніков (Харків), В.Прокоф'єв (Київ).

2-га: С.Раздорожнюк (Сталіно); Михайло Федорков, Д.Кирилов (обоє Харків); В.Гребер (Дніпропетровськ), В.Якубович, Василь Сухарєв (обоє Харків); М.Терентьєв (Горлівка), Микола Коротких (Дніпропетровськ), С.Копейко (Харків), П.Лайко (Дніпропетровськ), Володимир Куликов (Харків).

УКРАЇНА I—УКРАЇНА II

За свистком тов. **Романенка** вибігають на поле в блакитних майках гравці 1 збірної України в складі: **Бабкін** (Харків), **Кузьменко** (Дніпропетровськ), **Фомін К., Привалов** (обидва Харків), **Тютчев** (Київ), **Фомін М.** (Харків), **Прокофьєв** (Київ), **Паровишніков** (Харків), **Щегодський** (Київ), **Шеловський** (Сталіно), **Махиня** (Київ).

У зелених майках виходить друга збірна команда України в складі: **Роздорожнюк** (Сталіно), **Кирилов, Федорков, Сухарев, Якубович** (усі Харків), **Гребер** (Дніпропетровськ), **Куліков** (Харків), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Копійко** (Харків), **Короткий** (Дніпропетровськ), **Терентьев** (Горлівка).

Перед початком матчу на полі представник ВРФК УСРР проф. **В. А. Блех** підносить квіти заслуженому майстрові спорту **Іванові Васильовичу Привалову,** а футболісти й глядачі влаштовують тов. Привалову овацію.

Гра починається рішучим натиском 2 збірної, яка енергійно нападає на своїх серйозних противників.

У 2 збірній команді відчувається бажання виграти.

1 збірна спочатку грає якось в'яло. І лише всередині першого тайму починає розігруватися.

Перший м'яч забиває Паровишніков з 11-метрівки.

Через 3 хвилини Копійко, добре обігравши півзахист і захист, зрівнює рахунок.

Наприкінці тайму Шеловський забиває другий м'яч і до перерви рахунок залишається 2:1 на користь 1-ої збірної.

У другому таймі 1 збірна України починає проводити прекрасні комбінації. Шеловський і Щегодський один за одним проводять у ворота 2 збірної ще 4 м'ячі, закінчуючи матч з рахунком 6:2 на користь 1 збірної.

У переможців добре грали Привалов, брати Фоміни і центральна трійка нападу — Паровишніков, Щегодський і Шеловський.

У 2 збірній слід виділити Копійко, Кулікова, Сухарева й Кірілова.

Слабкі для 1 збірної Тютчев і Прокоф'єв.

Наступний тренувальний матч збірних України перед зустріччю зі збірною РСФРР у Києві відбудеться 9 липня на стадіоні «Динамо» в Києві.

Леор.

Газета «ГПО» Київ, № 10, 30.06.1934.

ПЕРВАЯ СБОРНАЯ — ВТОРАЯ СБОРНАЯ УКРАИНЫ

В Харькове на стадионе „Динамо" состоялась интереснейшая в этом сезоне встреча двух сильнейших футбольных команд. Играли первая и вторая сборные команды Украины, в состав которых входят лучшие футболисты всех городов Украины, в том числе и Донбасса.

С первого хавтайма инициативу берут футболисты первой сборной и игра ведется преимущественно на половине поля второй сборной. Тысячи зрителей выражают шумное одобрение и аплодируют вратарю второй сборной—Раздорожнику, который берет несколько мертвых мячей. Хорошо держалась защита второй сборной. Энергично и напористо она ведет нападение.

Первый хавтайм заканчивается со счетом 2:1 в пользу первой сборной.

После перерыва команды меняются местами. Сильный ветер мешает первой сборной. Однако, нападение этой команды играет безукоризненно. Обе команды проводят чрезвычайно красивые комбинации. Нападение первой сборной сочетает высокую технику с натиском и энергией и такой стиль игры постепенно деморализующе действует на игроков второй сборной.

Результат матча—6:2 в пользу первой сборной Украины.

Газети «Комсомолец Донбасса» Донецьк, 24.06.1934.

ПЕРША ЗБІРНА УСРР — ДРУГА ЗБІРНА УСРР

За свистком судді тов. **Романенка,** рівно о 6 год. 15 хвилин на футбольне поле стадіону «Динамо» вийшли **перша й друга збірні команди України.**

Попередній матч збірної України проти збірної Харкова закінчився в нічию (1:1). Тому зустріч збірних України, доповнених ігроками Харкова, являла великий інтерес. З перших же хвилин, обидві команди взяли швидкий темп гри. Друга збірна зразу ж освоїлася з грою і повела напад на ворота першої збірної. Але на захисті у першої збірної стоять т. т. **Фомін К.** і **Кузьменко,** які міцно захищають ворота першої збірної.

У середині першого тайму перша збірна вдало провела м'яч до воріт «супротивника». Захист другої збірної кучно збивається коло воріт, м'яч потрапляє до рук одного з захисників, за що одержує 11-метровий удар, добре пробитий т. **Паровишниковим.**

Рівно через дві хвилини центр-форвард другої збірної **Копійка,** обвівши захист майстерно зрівнює рахунок. Окрилена успіхом, друга збірна люто нападає на ворота першої збірної, але не може використати своєї переваги, граючи розрізнено. Окремі прориви **Куликова,** що прекрасно грає, не дають успіху.

За кілька хвилин до закінчення першого тайму правий інсайд першої збірної **Шиловський,** з подання **Щегоцького,** забиває в лівий куток другої збірної **другий м'яч.** При рахунку **2:1** закінчився перший тайм.

Почався другий тайм. Напад першої збірної дослівно сидить на воротах другої збірної. Всі спроби нападу другої збірної ні до чого не призводять. Ще краще, ніж у першому таймі, грає захист в особі **Фоміна** й **Кузьменка.** До того ж і воротар **Бабкін** грає цього разу краще, ніж в попередніх матчах.

К. Фомін добре подав м'яча за центр поля. Його прийняв **Щегоцький** і скоро забив третій м'яч. Через чотири хвилини **Шиловський** провів у ворота другої збірної четвертий м'яч. Центрова трійка першої збірної остаточно взяла ініціативу до своїх рук, і **Щегоцький,** з подання **Паровишникова,** забиває п'ятий м'яч.

Друга збірна намагається поквитатися. Але кожного разу, натрапляючи на міцний захист, не могла закінчити комбінації **Копійки, Лайка і Куликова.** За сім хвилин до закінчення проривається **Шиловський,** передає м'яча **Махині,** який і забиває шостий м'яч.

Не зважаючи на такий рахунок, **Копійка** за три хвилини до закінчення гри вдруге обводить захист і забиває першій збірній другий м'яч.

На рахунку **6:2** закінчився матч.

Перша команда, особливо напад, показала добру гру. З окремих ігроків слід відзначити: у першій збірній **Фоміна К., Паровишникова, Щегоцького і Шиловського.** У другій збірній краще за всіх грали **Копійка, Куликов, Кирилов.** Дуже слабко грали у першій збірній Прокоф'єв і Тютчев.

Газета «Комсомолець України» Харків 20.06.1934.

9.07, **УСРР-1 - УСРР-2 - 3-1,** Київ, ст. «Динамо»,.

1-ша: .?., Ф.Тютчев, В.Прокоф'єв, К.Щегоцький, М.Махиня (всі «Динамо» Київ), .?. .

9.08, **УССР-1 - УССР-2 - 6-1 (2-0),** Київ, ст. «Динамо» ім. Балицького, суддя: І.Космачов (Київ), голи: Паровишніков (15 пен., 75), Зуб (38, 54, 86), Махиня (52)-Шиловський (60 пен.). Шиловський при рахунку 4-1 не забив пенальті.

1-ша: Микола Трусевич, Василь Весеньєв, Д.Кирилов, І.Привалов, Ф.Тютчев, В.Гребер, М.Терентьєв, П.Паровишніков, М.Зуб, П.Лайко, М.Махиня.

2-га: О.Бабкін (Анатолій Циркуненко, 52), Тимофєєв, К.Кусинський, Микола Табачковський, І.Кузьменко, Михайло Путистін, Павло Корнілов, М.Коротких, Галкін Олександр, В.Шиловський, В.Куликов.

«*Готуючись до зустрічі з турецькою командою, вчора на стадіоні «Динамо» відбувся тренювальний матч між першою і другою збірними футбольними командами України.*

Гра ввесь час проходила з перевагою першої збірної. Перший гол другій збірній забито за 15 хвил.Перший тайм закінчився з рахунком 2-0 на користь першій збірній України.

У другому таймі в сітці другої збірної опинилося ще 4 м'ячі, а перша збірна одержала тільки один з пенальті. Матч закінчився з рахунком 6-1 на користь першій збірній України».

Газета «Більшовик» Київ, 10.08.1934.

12.08, **УСРР - Одеса - 4-0 (3-0),** Київ, ст. «Динамо» ім. Балицького, голи: Щегоцький (18, 25), Паровишніков (35), Тютчев (61). Кусинський на 45 хвилині не забив пенальті.

УСРР: А.Ідзковський; Д.Кирилов, В.Весеньєв; І.Привалов (В.Гребер), Ф.Тютчев, М.Фомін; М.Махиня, П.Лайко, К.Щегоцький, П.Паровишніков, В.Терентьєв.

Перша збірна України — перша збірна Одеси

12-го серпня на Київському стадіоні «Динамо» відбулася тренувальна зустріч перед грою і збірною Туреччини, між першою збірною України та першою збірною Одеси.

Гру почала збірна Одеси і на початку неначебто мала перевагу. Проте через декілька хвилин збірна України забирає ініціативу до своїх рук і міцно починає тиснути на ворота Одеси.

На 18-й хвилині Щеготський, одержавши подачу від Лайко, добре виходить з м'ячем до воріт і не менш добре забиває перший м'яч у ворота Одеси.

Через 7 хвилин Щеготський, знову добре обігравши захист Одеси, здалека забиває другий м'яч.

На 35-й хвилині Паровишніков, скориставшись з «купи», що утворилась біля воріт Одеси і закрила воротаря Трусевича, забиває третій м'яч.

На 45-й хвилині Одеса дістає право на одинадцятиметровий штрафний удар. Б'є м'яч Кусинський, але Іцьковський блискуче бере його.

3:0 закінчується перший тайм.

У другому таймі перевага збірної України ще більше зростає. На 16-й хвилині Тютчев метрів з 25-ти міцним ударом забиває Одесі четвертий м'яч.

На кінець гра трохи слабшає у темпі і з рахунком 4:0 на користь збірної України закінчується.

Судив гру тов. Ходак. Кращими у світній грі були по збірній України: Іцьковський, Кірілов, Тютчев, Щеготський та Лайко. По збірній Одеси—Трусевич, Табачковський та Калашніков.

А. Акопов.

Відп. редактор БРЕСКІН.
Видавництво ВУЦВК «Радянське будівництво і право».
Адрес редакції: Київ, ВУЦВК, Видавництво.

Газета «ГПО» Київ, 20.08.1934.

4:0 на користь України

(ТРЕНІЮВАЛЬНИЙ МАТЧ ПЕРША ЗБІРНА УКРАЇНИ — ЗБІРНА ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Перші хвилини гри нікому не давали переваги. Поперемінно до воріт супротивника підходить напад то України, то Одеси.

Прорив. Швидко, з м'ячем у ногах, лівий середній збірної Одеси виходить один на один з воротарем **Іцковським**. Завмерли глядачі. Ще кілька хвилин, і в сітці заб'ється м'яч. Сильний удар, і воротар першої збірної України Іцковський, вложивши все своє вміння захищати — врятовує ворота. По заслугах нагороджує стадіон дружніми оплесками воротаря першої збірної України та СРСР **Іцковського**.

Україна посилює напад. **Трійка центру—Паровишніков, Щогацький, Лайко** коло воріт Одеси розігрують комбінацій, і на 18 хвилині одна з таких комбінацій завершується успіхом. Центр нападу Щегоцький сильним і красивим ударом пробиває ворота Одеси.

1 : 0 — на користь України.

Перші успіхи ще більше підбадьорюють команду України і рівно через 4 хвилини той же Щегоцький забиває другого м'яча. 2 : 0. Україна сидить на воротях Одеси.

Одесити хочуть поквитатися. Частково переходять у наступ, роблячи прориви. Але сильний півзахист і захист України упевнено ліквідує всі загрози.

Заслужений майстер спорту — **Привалов** приймає на штрафному полі м'яч, але м'яч випадково торкається його руки. «Пенальті» вимовив стадіон. «Іцковський не припустить», — заспокоюють себе глядачі.

— За всяку ціну не допустити гола, — вирішує Іцковський, немов підтверджуючи бажання й упевненість глядачів. Його тіло стає, немов, наелектризованим, і на сильний і точний удар одесита він раптом кидається на м'яч і знову врятовує ворота. Бурхливі оплески довго не вщухають. Заслужено нагородили Іцковського, який чудово захищає ворота.

— «Мертвий» взяв» — переходить по трибунах.

Знову напад України. І ще один гол у сітці Одеси.

3 : 0 на користь України закінчується перший тайм.

Як і в першому, так і в другому таймі Україна сидить на воротях Одеси. І скоро після початку центр півзахисту, — **Тютчев** сильним ударом б'є у верхній правий кут. Не в силі врятувати його воротар Одеси — **Трусевич**.

4 : 0 на користь України.

Не вщухають напади команди України. Сильно й гарно б'є лівий середній України, — Паровишніков, але хороша гра воротаря Трусевича врятовує Одесу від дальшого розгрому. І з розрахунком 4 : 0 закінчується цей цікавий тренувальний матч перед зустріччю з Туреччиною, що відбувся 12 серпня на стадіоні «Динамо».

Б. М.

Газета «Більшовик» Київ, 15.08.1934.

16.08, **УСРР-1 - УСРР-2 - 3-3 (1-2),** Київ, ст. «Динамо» ім. В.Балицького, 10000 глядачів, суддя: Михайло Ходак (Київ), голи: .?. (35), Паровишніков (два), -Зуб (.?., 37), .?. (40).
1-ша: А.Ідзковський («Динамо» Київ), К.Фомін, Д.Кирилов, І.Привалов, П.Паровишніков (всі «Динамо» Харків), Ф.Тютчев, В.Шиловський, К.Щегоцький (всі «Динамо» Київ), .?. .
2-га: .?., Микола Наумов, М.Зуб, М.Коротких, М.Бойченко, І.Кузьменко, В.Гребер, .?. .

16-го серпня в зв'язку в від'їздом до Одеси турецької спортивної делегації відбулась зустріч першої і другої збірних команд України.

Глядачі, що заповнили трибуну стадіону «Динамо», передбачали, що, як і минулого разу, друга збірна України зазнає великої поразки.

Проте, це передбачення було помилковим.

Друга збірна України у звітній грі виявила себе, як цілком рівний конкурент першій збірній України.

Початок гри проходив з перемінним успіхом, але чимдалі відчувається перевага другої збірної України, що до кінця першого тайму забиває до воріт першої команди 2 м'ячі, діставши у відповідь тільки один м'яч.

2:1 на користь другої збірної закінчується перша половина гри.

Паровишніков забиває другий м'яч другій збірній, але рівно через дві хвилини атака другої збірної закінчується третім м'ячем у воротах першої збірної, що його забиває Зуб.

Майже до кінця гри перевага та ініціатива гри у руках другої збірної. Проте, знову Паровишніков з прориву забиває третій м'яч другій збірній і з рахунком 3:3 закінчується матч.

Судив гру тов. Ходак недосить чітко. Кращими з другої збірної в цій грі були—Гребер, Табачковський, Кузьменко, Корнілов, Зуб та Коротких.

Перша збірна загалом грала без ініціативи, не було чіткої пов'язаності лінії півзахисту з нападом. Зовсім слабо грав лівий край першої збірної—тов. Шеловський.

Газета «ГПО» Київ, 20.08.1934.

Три : три

Футбольний матч першої і другої збірних команд України

16 серпня на стадіоні «Динамо» в присутності понад 10.000 глядачів відбувся матч між збірними командами України, який фактично став тренювальним перед наступною зустріччю з турецькими футболістами, що відбудеться 20 серпня.

По свистку судді **Ходака** перша збірна України, яка виступила в повному складі, почала гру. Напад зразу відчув міцний опір з боку другої України, яка через кілька хвилин переходить у наступ.

Гра йде на полі першої команди і друга робить все можливе, щоб забити гол. Захист розгубився. При сутичці захисника першої збірної Фоміна К. ударяють в ногу і він залишає поле.

Це негайно використовує друга і центр нападу красивим і сильним ударом посилає м'яч у ворота. Простягся воротар **Ицковський**, але такого м'яча не втримати. Рахунок 1:0 на користь другої збірної України.

Друга збірна міцно захищає ворота. І тільки на 30 хвилині перша збірна забиває гол.

Рахунок 1:1.

Не розгубилася друга. Посилює напад, б'є по воротах і через п'ять хвилин центр нападу вдруге посилає м'яч у сітку.

2:1 на користь другої збірної України. З таким рахунком закінчується перший тайм.

Після перерви нападає перша. Комбінація коло воріт. М'яч у ногах Паравішнікова і він сильно б'є. М'яч під самою верхньою штангою проходить ворота.

Знову рахунок зрівняно—2:2.

Друга починає з центра і рівно через хвилину лівий крайній нападник з 20 метрів дуже сильним і красивим ударом б'є по воротах. М'яч проходить у самісінький верхній куток. Такий м'яч не візьме жодний воротар.

— Оце «мертвий»!—пройшло по трибунах. Бурхливі оплески. Гру веде друга України з рахунком 3:2.

Всі сили докладає перша, яка цього разу грала значно слабше своїх сил, щоб уникнути поразки.

І вже незадовго до кінця Паравішніков, вийшовши один на один з воротарем, забиває гол.

Рахунок зрівняно—3:3.

Газета «Більшовик» Київ, 18.08.1934.

VAŞASIN TÜRK-SOVYET DOSTLUGU VE BIRLIGI

Хай живе радянсько-турецька дружба і єднання!

Привітання голови ВРФК УСРР тов. Войцехівського Ю. О.

Палко вітаю спортсменів дружньої нам Туреччини, що приїхали в нову столицю України—Київ для зустрічі з фізкультурниками радянської України.

Палко вітаю кращого турецького друга радянського фізкультурного руху—голову делегації п. Джевдет Керім-бея, який вже вдруге приїздить до СРСР.

Зустрічі між спортсменами Туреччини і Радянськими фізкультурниками допомагають спортсменам Туреччини і фізкультурникам УСРР ще вище піднести спортивну техніку, опанувати якнайкраще методику спортивної роботи і тр-нування.

Зустріч має велике значення у поширенні обміну досвідом між спортсменами обох країн, між фізкультурними і спортивними організаціями Туреччини і УСРР.

Наші спортивні змагання з Туреччиною допомагають ще більше зміцнити радянсько-турецьку дружбу, дружбу народів СРСР і Туреччини.

Ю. Войцехівський.

Склад футбольної команди України

1. **Ідзковський Антон** (Київ)—воротар. Рік народження—1911, у футбол грає з 1927 р. У збірній Києва з 1929 р. У збірній України з 1930 р. У збірній СРСР з 1933 р.

2. **Фомін Костянтин** (Харків)—захист. Рік народження 1903, у футбол грає 18 років. У збірній Харкова з 1924 р., у збірній України з 1926 р., у збірній СРСР—з 1926 р.

3. **Кірілов Дмитро** (Харків)—захист. Рік народження 1909, у футбол грає з 1927 р., у збірній Харкова з 1931 р., у збірній України з 1932 р.

4. **Фомін Микола** (Харків)—правий півзахист. Рік народження—1905. У футбол грає 15 років. У збірній Харкова з 1920 р., у збірній України з 1928 р., у збірній СРСР—з 1933 р.

5. **Тютчев Федір** (Київ)—центр півзахисту. Рік народження 1907. У футбол грає з 1926 р., у збірній Києва з 1923 р., у збірній України з 1931 р.

6. **Гребер Володимир** (Дніпропетровськ)—лівий півзахист. Рік народження 1911. У футбол грає з 1926 р. У збірній Дніпропетровська з 1930 р., у збірній України з 1933 р.

7. **Шиловський Віктор** (Дніпропетровськ)—правий край. Рік народження 1910. У футбол грає з 1927 р., у збірній Донбаса з 1930 р. У збірній Дніпропетровська з 1934 р. У збірній України—перший раз.

8. **Лайко Петро** (Дніпропетровськ) —правий середній нападу. Рік народження 1910. У футбол грає з 1928 р. У збірній Дніпропетровська з 1929 р. У збірній України з 1933 р.

9. **Щеготський Костянтин** (Київ)—центр нападу. Рік народження 1911. У футбол грає з 1927 р. Грав у збірній Москви. У збірній України і СРСР з 1933 р.

10. **Паровишніков Петро** (Харків) —лівий середній нападу. Рік народження 1907. У футбол грає з 1926 р. У збірній Харкова з 1929 р. У збірній України—з 1930 р.

11. **Махиня Микола** (Київ) — лівий край. Рік народження 1912. У футбол грає з 1927 р. У збірній Києва з 1931 р. У збірній України—перший рік.

12. **Трусевич Микола** (Одеса)—воротар. У футбол грає з 1928 р. У збірній Одеси з 1930 р.

13. **Весельов Василь** (Київ)—захист. Рік народження 1900. У футбол грає з 1916 р. У збірній Києва з 1919 р.

14. **Кузьменко Іван** (Дніпропетровськ) —центр півзахисту. Рік народження—1912. У футбол грає з 1929 р. У збірній Дніпропетровська з 1930 р. У збірній України з 1933 р.

15. **Привалов Іван Васильович** (Харків)—лівий півзахист. Заслужений майстер спорту. Рік народження 1902. У футбол грає з 1913 р. У збірній Харкова з 1918 р. У збірній України з 1921 р. У збірній СРСР з 1924 р. Учасник усіх міжнародних зустрічей і поїздок закордон.

16. **Корнілов Павло** (Дніпропетровськ) —лівий край. Рік народження 1912. У футбол грає з 1927 р. У збірній Дніпропетровська з 1931 р.

Збірна футбольна команда Туреччини

Збірна футбольна команда Туреччини виступає в такому складі:

Авні—воротар.

Яшар і Нурі—захист.

Фейзі, Фікрет, Есат—півзахист.

Решад, Шереф, Музафер, Саїд, Неждет—напад.

Судить матч Мустафа-бей.

Представник турецької футбольної команди Кемаль Халім-бей у розмові повідомив, що із складу 18 футболістів, які прибули до СРСР, лише 8 були в СРСР.

— Усіх нових гравців,—говорить Кемаль Халім-бей,—ми поступово підготуємо і виростимо з них майстрів футбола. Грають вони не погано. Ми сподіваємося матч виграти. Але,—посміхаючися Кемаль-Халім-бей,—м'яч круглий, і невідомо куди він покотиться.

Молодий капітан турецької команди Фікрет є універсальний гравець. За його словами, йому доводиться грати і у півзахисті і в нападі.

Фікрет 8 разів брав участь у інтернаціональних зустрічах з футбольними командами Болгарії, Сербії, Греції, Чехо-Словаччини і Угорщини. З футболістами СРСР він зустрічався 1932 р. в Стамбулі, коли грав лівого край у мівзахисті.

Збірна футбольна команда УСРР: Ідзковський, Фомін К., Кірілов, Фомін М., Тютчев, Гребер, Шиловський, Лайко, Щеготський, Паровишніков, Махиня.

Збірна футбольна команда Туреччини, що грала проти збірної Москви: Авні, Яшар, Нурі, Фейзі, Фікрет, Есат, Решад, Шереф, Музафар, Саїд, Неждет.

Склад футбольної команди України

1. **Іцьковський Антон** (Київ)—воротар. Рік народження—1911, у футбол грає з 1927 р. У збірній Києва з 1929 р. У збірній України з 1930 р. У збірній СРСР з 1933 р.

2. **Фомін Костянтин** (Харків)—захист. Рік народження 1903, у футбол грає 18 років. У збірній Харкова з 1924 р., у збірній України з 1926 р., у збірній СРСР—з 1928 р.

3. **Кірілов Дмитро** (Харків)—захист. Рік народження 1909, у футбол грає з 1927 р., у збірній Харкова з 1931 р., у збірній України з 1932 р.

4. **Фомін Микола** (Харків)—правий півзахист. Рік народження—1905. У футбол грає 15 років. У збірній Харкова з 1926 р., у збірній України з 1928 р., у збірній СРСР—з 1933 р.

5. **Тютчев Федір** (Київ)—центр півзахисту. Рік народження 1907. У футбол грає з 1926 р., у збірній Києва з 1928 р., у збірній України з 1931 р.

6. **Гребер Володимир** (Дніпропетровськ)—лівий півзахист. Рік народження 1911. У футбол грає з 1928 р. У збірній Дніпропетровська з 1930 р., у збірній України з 1933 р.

7. **Шиловський Віктор** (Дніпропетровськ)—правий край. Рік народження 1910. У футбол грає з 1927 р., у збірній Донбаса з 1930 р. У збірній Дніпропетровська з 1934 р. У збірній України—перший раз.

8. **Лайко Петро** (Дніпропетровськ) — правий середній нападу. Рік народження 1910. У футбол грає з 1928 р. У збірній Дніпропетровська з 1929 р. У збірній України з 1933 р.

9. **Щеготський Костянтин** (Київ)—центр нападу. Рік народження 1911. У футбол грає з 1927 р. Грав у збірній Москви. У збірній України і СРСР з 1933 р.

10. **Паровишніков Петро** (Харків) — лівий середній нападу. Рік народження 1907. У футбол грає з 1926 р. У збірній Харкова з 1929 р. У збірній України—з 1930 р.

11. **Махиня Микола** (Київ) — лівий край. Рік народження 1912. У футбол грає з 1927 р. У збірній Києва з 1931 р. У збірній України—перший рік.

12. **Трусевич Микола** (Одеса)—воротар. У футбол грає з 1928 р. У збірній Одеси з 1930 р.

13. **Весеньєв Василь** (Київ)—захист. Рік народження 1900. У футбол грає з 1918 р. У збірній Києва з 1919 р.

14. **Кузьменко Іван** (Дніпропетровськ) —центр півзахисту. Рік народження—1912. У футбол грає з 1928 р. У збірній Дніпропетровська з 1930 р. У збірній України з 1933 р.

15. **Привалов Іван Васильович** (Харків)—лівий півзахист. Заслужений майстер спорту. Рік народження 1902. У футбол грає з 1913 р. У збірній Харкова з 1918 р. У збірній України з 1921 р. У збірній СРСР з 1924 р. Учасник усіх міжнародних зустрічей і поїздок закордон.

16. **Корнілов Павло** (Дніпропетровськ) —лівий край. Рік народження 1912. У футбол грає з 1927 р. У збірній Дніпропетровська з 1931 р.

Газета «ГПО» Київ, 20.08.1934.

20.08, **УСРР - збірна народних будинків Туреччини - 4-3 (3-2),** Київ, ст. «Динамо» ім. Балицького, 35000 глядачів, суддя: С.Романенко (замінений в 2 таймі на Миколу Кротова), голи: Лайко (5, 85), Шиловський (9), Щегоцький (45).

УСРР: А.Ідзковський (Київ); К.Фомін, Д.Кирилов; М.Фомін (всі Харків), Ф.Тютчев (Київ) (І.Кузьменко), В.Гребер (обоє Дніпропетровськ); В.Шиловський (Київ), П.Лайко (Дніпропетровськ), К.Щегоцький (Київ), П.Паровишніков (Харків), М.Махиня (Київ), тренер М.Кротов.

18) HALKEVLERİ MUHTELİTİ:3-UKRAYNA MUHTELİTİ:420 Ağustos 1934, Kiev

HAKEM: (S.Birliği)

HALKEVLERİ MUHTELİTİ: Avni Kurgan(GS), Yaşar Alpaslan(FB), Nuri Sangar(BJK), Esat Kaner(FB), Hasan Ekin(İS), "Rasih Minkari(GS)", Feyzi Uman(BJK), Niyazı Sel(FB), Necdet Cici(GS), "Ali (Slm)", Muzaffer Çizer(FB), Şeref Görkey(BJK), Fikret arıcan(FB)

УКРАИНА — ТУРЦИЯ

20 августа на стадионе «Динамо» состоялась встреча футбольных команд УССР и Турции. На матч собралось свыше 30 тысяч зрителей.

Первая половина игры закончилась со счетом 3 : 2 в пользу Украины. Во второй половине матча, несмотря на упорный нажим турецкого нападения, украинская команда не выпускала инициативы из своих рук. Игра закончилась со счетом 4 : 3, в пользу украинской команды.

Газета «Спартак» Ленінград, № 40, 28.08.1934.

Первым матчем для своих выступлений на Украине турки выбрали футбол. 20 августа при 25 тысячах зрителей он был разыгран на стадионе «Динамо». В правительственной ложе тт. **Коссиор, Постышев, Балицкий, Войцеховский, Любченко, Андреев, Кацнельсон, Попов** и др. — показатель внимания руководителей партии и правительства к советской физкультуре, с одной стороны, и показатель удельного веса традиционных встреч с турецкими спортсменами с другой.

Здесь же присутствует турецкая делегация во главе с Джевдет-Керим беем.

Команды выходят в следующих составах: **Турция** — Авни, Яшар, Нури, Фейзи, Фикрет, Эссад, Решад, Рассих, Музафер, Саид, Неждет и **Украина** — Ицковский, Фомин К., Кириллов, Гребер, Тютчев, Фомин Н., Шеловский, Лайко, Щегодский, Паровышников и Махиня. Судит т. Романенко.

Начинает резкими атаками турецкое нападение. Постепенно начинают нажимать украинцы. **Махиня** прорывается к воротам, передача вправо, и **Лайко** на 6-й мин. вбивает первый мяч Турции. Удача создает под'ем. На 9-й мин. **Шеловский,** использовав опять подачу **Махини,** вбивает второй мяч Турции. Гости осваиваются и дают много работы Ицковскому,— он несколько раз снимает мячи буквально с ног нападения Турции и, в частности, у прекрасно игравшего левого края **Неждета.** На 16-й мин. гости из кучи в 2-3 метрах от ворот вбивают первый мяч Украине. На 25-й мин. К. Фомин выводит мяч в корнер. Хорошо поданную справа подачу отлично на голову принимает **Рассих,** и второй мяч проходит в ворота Украины. Игра ведется ровно. На 41-й мин. **Щегодский,** классно обыграв обоих защитников, перебрасывает мяч через руки выбежавшего навстречу Авни, и третий мяч в сетке турецких ворот. **Со счетом 3:2 в пользу Украины заканчивается первая половина игры.**

Вторую половину судит т. **Кротов.** В составе Украины вместо **Тютчева** играет запасной **Кузьменко.** Игра проходит при непрерывных атаках Украины, но медлящий Паровышников ломает все комбинации.

Несколько раз **Авни** классно берет сильные удары по воротам от **Махини, Лайко** и **Щегодского.** На 36-й мин. нападение Турции, проведя комбинацию правым флангом, забивает третий мяч Украине.

Итак счет 3:3!

Турки жестоко нападают под гром аплодисментов зрителей.

Нападение Украины отвечает контратаками. Все ждут ничьей.

На 42-й мин. **Лайко,** хорошо использовав пассовку **Щегодского,** вбивает 4-й мяч туркам.

Последние минуты **результата** не изменили. **Украина выигрывает матч при 4:3.** Лучшими в ее команде были **Ицковский, Кириллов, Фомин К., Лайко, Щегодский** и **Махиня.**

У гостей прекрасное впечатление оставили: левый край нападения **Неждет,** правый полусредний **Рассих,** оба защитника — **Яшар** и **Нури** и вратарь **Авни,** хорошо играли Фикрет и Музафер.

Газета «Красный спорт» Москва, 30.09.1934.

Ф У Т Б О Л

20 серпня на стадіоні «Динамо» ім. В. А. Балицького відбулася футбольна гра між командами дружньої Туреччини і збірною командою України.

Задовго до початку при величезний стадіон розмістив на своїх трибунах 35.000 глядачів.

В урядовій ложі присутні т.т. Косіор, Постишев, Любченко, Попов, Балицький, Затонський, Войцехівський, Шелехес, Порайко, Дубовий, Коцюбинський, Андреєв, Алексеев, Кацнельсон, В урядовій ложі також і керівник турецької спортивної делегації п. Джевдет Керим-бей.

Турецька національна команда має в своєму складі таких гравців: воротар Мемет-Алі, захист — Яшар, Нурі, півзахист — Фейзі, Хасан, Єсат і напад — Фікрет, Музафер, Рассіх, Саїд, Ніазі.

Збірна команда України виходить у складі т. т.: воротар — Іцьковський, захист — Кірілов, Фомін К., півзахист —Фомін М., Тютчев, Гребер, напад — Шиловський, Лайко, Щегодський, Паровишніков, Махиня.

З перших хвилин м'яч знаходиться на полі збірної України. Напад Туреччини, швидко розпасовуючи м'яча, переходить у наступ, але чітка і впевнена гра захисту України не дає змоги жодній комбінації нападу турецьких футболістів дійти результату.

На 3-ій хвилині Махиня, добре випиховши з м'ячем, швидко їде на ворота і передає м'яча вправо, Лайко приймає подачу і добрим ударом забиває перший м'яч у ворота гостей.

Напад України грає активно. М'яч одержує Щегодський, обвівши двох суперників, передає Махині, той виходить уперед і передає на правий фланг. Шиловський, одержавши м'яч і, не маючи перед собою захисту турок, забиває на 9-ій хвилині другий м'яч у турецькі ворота.

Рахунок 2:0 на користь збірної України залишається до 15-ої хвилини, поки напад Туреччини, використавши розгубленість півзахисту України і скориставшись з натовпу гравців, що утворився біля воріт України, забиває перший м'яч до воріт України.

На 25-ій хвилині Фомін К. пускає м'яч у корнер. Подає правий край нападу Туреччини. І правий інсайт Туреччини Рассіх, що його залишили відкритим Фомін К. та Гребер, дуже добре головою забиває другий м'яч у ворота України.

Бурхливі оплески лунають на ввесь стадіон. Рахунок 2:2.

Лайко з 5 метрів міцно б'є м'яча по-рез руки воротаря Мемет-Алі і третій м'яч гостює у воротах Туреччини.

З рахунком 3:2 на користь України закінчуються перша половина гри.

Другу половину у збірній України, замість Тютчева, грає Кузьменко.

Гру починають українські футболісти і зразу ж переводять м'яч на половину поля Туреччини. Щегодський і Шиловський провадять добру комбінацію, але знову м'яча торкається напад України, і це не дає змоги досягти результату.

На 30-ій хвилині Шиловський добре виходить з м'ячем до воріт Туреччини і передає його Лайко. Та Лайко не використовує знову моменту бити по воротах.

Мемет-Алі двічі бере міцні удари від Махині. На 32-ій хвилині Україна подає корнер, але його не використовує.

Команда Туреччини докладає всіх зусиль, щоб звести гру у нічию і на 36-ій хвилині правий інсайт Туреччини, використавши помилку захисту України, забиває третій м'яч України.

Знову хвиля оплесків лунає на увесь стадіон. На щиті появляються числа: Україна — 3, Туреччина — 3.

На 39-ій хвилині Паровишніков запову «майже» добрий пас Щегодського з 4-х метрів від воріт Туреччини. Нарешті, на 41-й хвилині, Лайко, скориставшися з помилки захисту Туреччини і зокрема воротаря Мемет-Алі, забиває четвертий м'яч. Глядачі нагороджують оплесками перемогу збірної України.

Команда Туреччини докладає всіх зусиль, щоб уникнути поразки, але це їм не щастить. Рахунок 4:3 на користь збірної України залишається до кінця гри.

А. Акопов.

Газета «ГПО» Київ, 18.09.1934.

Матч Україна — Туреччина, на який так нетерпляче чекали фізкультурники України, пройшов з надзвичайним напруженням. До 40 тис. глядачів уважно стежать за кожним рухом, за кожною комбінацією, вкриваючи гучними оплесками кожний вдалий удар, вдало проведену гру. За високою техніки обох команд цей матч був безперечно один із найцікавіших у біжучому році.

**

В урядовій ложі — члени ЦК та уряду т.т. **Косіор, Постишев, Любченко, Попов, Балицький, Войцехівський, Андреєв, Затонський, Шелехес, Кілерог, Коцюбинський, Кацнельсон, Дубовий** та інш. Присутня також турецька делегація на чолі з **Джевдет-Керім-беєм.** Весь стадіон оздоблений червоними прапорами і лозунгами. Проти урядової ложі великий лозунг турецькою і українською мовами — «Хай живе радянсько-турецька дружба».

Перед початком гри капітан збірної України тов. **Фомін** подає капітанові команди «супротивників» букет квітів. Грачі обох команд дружньо вітають один одного.

Сюрчок судді. Жвавим темпом, блискучими комбінаціями, швидким переходом м'яча з воріт до воріт починається гра. Перевага почувається на боці збірної України, але захист турок в особі голькипера **Мемет-Алі** і беків **Яшара** та **Нурі** паралізує всі комбінації збірної України.

Нарешті Лайкові пощастило забити перший гол у ворота турок. Що кілька хвилин — і під грім оплесків Шкловський забиває другий гол у ворота Туреччини.

Проте це не збентежило турецьких футболістів, і наслідком вдало проведених комбінацій, в яких особливо відзначився капітан команди **Фікрет,** турки швидко вирівнюють рахунок, забивши два гола у ворота збірної України. І лише перед кінцем першого хавтайма Щегодському вдається забити третій гол туркам.

Другий хавтайм починається з ще більшим напруженням. Блискучі комбінації обох команд стоять буквально на межі віртуозності. Знову ініціативу бере в свої руки збірна України, яка фактично обстрілює ворота Туреччини. Буквально чудеса техніки показує голькипер **Мемет-Алі,** рятуючи ворота Туреччини від багатьох «мертвих» голів.

У другому хавтаймі турки знову вирівнюють рахунок до 3 : 3, але за п'ять хвилин до кінця матчу **Лайко** забиває четвертий і останній гол. Гра закінчується з рахунком **4 : 3** на користь збірної України.

Турецька команда грала в такому складі: голькипер **Мемет-Алі,** беки — **Яшар** і **Нурі,** хавбеки — **Фейзі, Хаосан** і **Єсат,** форварди — **Музафер, Саїя, Фікрет, Рассіх** та **Ніазі.** Збірна України — **Іцьковський, Фомін К., Кірилов, Фомін М., Тютчев** (замінений потім **Кузьменком), Гребер, Шкловський, Лайко, Щегодський, Паровишніков** і **Махиня.**

Газета «Більшовик» Київ, 21.08.1934.

Щоб знати, де стадіон «Динамо», не треба дивитись на афіші, но треба розпитувати перехожих. Досить обрати собі першу-ліпшу постать і крокувати за нею. Ви прийдете на стадіон «Динамо». Так було вчора в Києві.

Задовго до початку матчу величезний стадіон вщерть повний людей. Понад **25.000** осіб прийшли дивитись футбольну зустріч Туреччини та УСРР.

Стадіон уквітчано радянськими та турецькими прапорами. В центрі величезний транспарант з написами українською та турецькими мовами: «Хай живе радянсько-турецька дружба». Під цим гаслом відбувся вчорашній матч.

В ложі уряду т.т.**Косіор, Постишев, Любченко, Балицький, Кацнельсон, Войцехівський,** керівник турецької делегації п. **Джевдет Керім-бей** та інш. На центральній трибуні кілька сот чужоземних туристів та весь склад турецької спортивної делегації.

Стадіон вирує оплесками, коли смугасті футболки гостей ланцюжком вибігли на поле. За ними—команда України в блакитних футболках. Перед початком гри коротенька, але дружня зустріч. Голова футбольної секції турецької спортивної делегації п. **Кемаль Халіл-бей** та голова футбольної секції ВРФК т. **Космачов** обмінюються дружніми словами.

— Я певен,—каже п. Кемаль Халіл-бей,—що ця зустріч, як і попередні, як і наступні, буде дружньою.

Капітани команд п. Хітрет та т. К. Фомін обмінюються квітами. Оркестр виконує «Інтернаціонал», потім турецький національний гімн. Суддя Романенко подає сюрчок. Гра почалась.

**

Обидві команди з першої хвилини набирають різких темпів. На другій хвилині Україна прориває центр Туреччини і бурхливим темпом проводить ряд рискованих комбінацій. На четвертій хвилині перший гол у ворота Туреччини змінює вигляд контрольної дошки.

Вратарі Туреччини та УСРР п. **Мамет Алі** та тов. **Іцьковський** варті один одного. Під гучні оплески присутніх, під зойки «болельщиков», і один, і другий беруть ряд «мертвих» м'ячів.

Коли перший гол був наслідком ураганних темпів, яким ніхто нічого протиставити не міг би, то другий гол став наслідком точно проведених комбінацій. До кінця хавтайму команди обмінюються ще одним голом. На дошці 3 : 2 на користь України.

Другий хавтайм судить т. Кротов.

Гра довгий час іде з перемінним успіхом. Долю матчу вирішує Іцьковський, який, «граючись», вибігає надто далеко в поле. Турецька команда скористалася з цього і на деякий час зрівняла наслідки—**3 : 3.**

Перед самим кінцем гри, при послабілій увазі присутніх, українські футболісти забивають останній гол, який майже збігся з кінцевим сюрчком судді і з дружніми привітаннями обох команд, які з тріумфом покинули поле.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 21.08.1934.

В состоящемся в Луганске футбольном матче между командами сборной УССР и Луганска сборная УССР выиграла со счетом 5:0.

Газета «Комсомолец Донбасса» Донецьк, 15.10.1934.

1935

30.03, **УСРР-1 - УРСР-2 - 3-0,** Одеса, 6000 глядачів.
6.04, **УРСР-1 - УРСР-2 - 2-1,** Одеса, ст. ім. Комсомола.

ПЕРША И ДРУГА ЗБІРНІ КОМАНДИ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сьогодні черговий матч між першою і другою збірними командами української школи футболістів, що проходять тренування з Одесі.

Другий свисток і на цей раз центр нападу другої збірної **Малхасов** б'є по м'ячу, розпочинаючи гру.

Перші 20 хвилин проходять при великому нападі другої збірної, яка неодноразово створює безліч загрозливих моментів, але які дуже легко ліквідуються воротарем **Іцковським.**

Друга половина гри на перших же двох хвилинах допомогла першій команді почати рахунок. Правий інсайт **Шпаковський** з подачі лівого краю **Махині** надіслав м'яч у ворота другої команди. Темп гри збільшується.

На 12 хвилині центр—хавбек першої команди **Кузьменко,** скориставшись з заминки біля воріт другої команди, посилає другий м'яч, що його зовсім не чекав воротар **Поталов.** Рахунок 2 : 0. Гра проходить з перемінним успіхом. Ворота першої і другої команд майже кожної хвилини атакуються. Темп не послаблюється.

Друга команда вирішила відквитати гол і через 5 хвилин правий крайній другої збірної **Гончаренко** сильно шутує по воротах першої. Прекрасно прийнятий **Іцковським** м'яч раптово... випущений ним і лівий інсайт **Коровніков** впевнено забив перший гол. Рахунок 2 : 1.

Останні хвилини другої половини гри ніяких змін не внесли і другий матч між першою збірною, яка грала в складі — **Іцковський, Свиридовський, Фомін К., Фомін М., Кузьменко, Привалов, Шпаковський, Щеготський, Паровишніков** і **Махиня** проти другої, яка грала в складі — **Паталов, Денісов, Пономаренко, Путістін, Андреєв, Правоверов, Месевра, Коровніков, Малхасов, Коротких** та **Гончаренко** закінчився 2 : 1 на користь першої команди.

ГАВР.

Газета «ГПО» Київ, 18.04.1935.

24.04, **УСРР-1 - УСРР-2 - 2-3**, Одеса, суддя: В.Блях (Харків),.
1-ша: А.Ідзковський, К.Фомін, М.Свиридовський (всі Київ), М.Фомін, В.Фомін, І.Привалов (всі Харків), І.Кузьменко (Київ), О.Шпаковський (Харків), П.Калашников (Одеса), В.Шиловський, К.Щегоцький (обоє Київ), П.Паровишніков, В.Куликов (обоє Харків).
2-га: Афанасій Поталов, Ф.Тютчев, М.Махиня, М.Коротких (всі Київ), Д.Кирилов, М.Фомін, Анатолій Лєсной (всі Харків), Михайло Волін, М.Табачковський, Михайло Хейсон, М.Гичкін (всі Одеса).
«*24 квітня, о 5,5 год. дня на стадіоні ім. Комсомолу відбудеться тренувальний матч 1 і 2 збірних футбольних команд України.*
Склад 1 збірної: Іцковський, Фомін К., Свірідовський, Прівалов, Усенко, Фомін Н., Калашніков, Паровішніков, Шегодський, Шиловський, Куліков.
2 збірна виступить у складі: Поталов, Крілов, Волін, Путістін, Фомін В., Тютчев, Гічкін, Хесон, Лісной, Короткіх, Махиня».

Газета «Чорноморська комуна» Одеса, 24.04.1935.

«*Учора відбувся матч 1 і 2 збірних футбольних команд України, що навчаються і відпочивають у школі майстрів спорту.*
В складі 1 збірної: К.Фомін, Іцковський, Привалов, Н.Фомін, Свірідов та ін. в складі 2 збірної: В.Фомін, Махиня, Волін і ін. Випускний матч школи закінчився з рахунком 2-3 на користь 2 збірної».

Газета «Вісті ЦВКУ» Харків, 26.04.1935.

«*24 квітня в Одесі відбувся надзвичайно цікава зустріч першої та другої збірних команд України по футболу. Матч виграла в упертій боротьбі друга збірна з рахунком 3-2 на її користь.*
Цим матчем закінчилось навчання у всеукраїнській школі майстрів спорту в Одесі, де спортсмени готувалися до наступної зустрічі 4 міст.
29 квітня київська група спортсменів повертається до Києва».

Газета «Більшовик» Київ 27.04.1935.

Україна I—Україна II

2 : 3

Остання тренувальна гра футбольної школи ВРФК при ЦВК УСРР в м. Одесі відбулась 24 квітня між збірними командами України, складеними з гравців Києва, Харкова й Одеси.

Через хворобу ряду гравців, команди вийшли на поле в ослабленому складі. В першій збірній команді грали: Ідзковський, Фомін К., Свиридовський (усі Київ), Привалов, Фомін В., Фомін М. (усі Харків), Калашніков (Одеса), Паровишніков (Харків), Щегоцький (Київ), Шпаковський, Кулінов (обидва Харків). Другою збірною командою грали: Потапов (Київ), Волін (Одеса), Кірілов (Харків), Бочковський (Одеса), Ліфшиць (Одеса), Тютчев (Київ), Махіня (Київ), Коротких (Київ), Лесной (Харків), Хесин (Одеса) і Гічкін (Одеса).

По свистку судді тов. **В. А. Блінка** друга команда відразу ж дала можливість бачити сильний активний колектив. Гра розпочалася сильним темпом, який не припинився до кінця другого тайму.

Чимало цікавих, напружених моментів створювалось почережно то біля одних, то біля других воріт.

Проте, як і буває в більшості випадків, перемога залишається за енергією, бадьорістю, темпом; друга команда, маючи в своєму складі технічно сильних гравців, перемогла з рахунком 3:2.

Школа цією грою фактично закінчила свою роботу.

Які ж результати? Колектива дістали сильну фізичну підготовку, вони, якщо можна так сказати, дістали зарядку на наступний сезон. Це—головне. Технічна й тактична підготовка, які мали місце в навчальній роботі, також дали чималий ефект.

Школа працювала півтора місяця й крім закритих навчальних ігор провела 3 відкритих матчі: Київ — Одеса, Харків—Одеса і Україна 1—Україна 2.

Що можна сказати про окремих слухачів школи?

Воротарі. Ідзковський ще не увійшов у форму. Великі надії подає Потапов, він, мабуть, в даний момент підготовлений сильніше інших своїх колег. Обидва—кияни.

Харків'янин Москвін, який прекрасно захищав ворота Харкова у матчі Харків—Одеса, однією цією грою мав відношення до школи, бо до школи він не приїхав на постійну учбу. Треба сказати, що він мало тренірований, і гра проти Одеси може бути віднесена до числа вдалих випадків. Харкову треба подумати над воротарем, бо потрібна робота.

Захист. Фомін К. і Свиридовський окремо, мабуть, готові до сезону, але в парі гра ними не блискуча. Необхідно серйозно зайнятися спільною грою.

В останній грі Фомін К. грав корректно, і через це програв її сильно, красиво. Треба зрозуміти, що різкість—це не зайва річ, але коли вона переходить у грубість, вона шкідлива і, звичайно, зовсім неприпустима.

Свиридовському треба підтягтися у тактиці. Дуже багато непродуманих м'ячів.

Особливо треба виділити харків'янина Кірілова. Завжди трудолюбивий у грі, володіє всіма якостями гравця класної команди. У звітній грі за ним велика заслуга в перемозі другої команди.

Непогані одесит Волін і харків'янин Пономаренко.

У півзахисту залишають бажати багато кращого Тютчев, Привалов, Шонтковський, Путистін. Хороший харків'янин Шведов. У звітній грі і Тютчев, і Привалов були слабуваті.

Одесит Табачковський, який має чималу витривалість, біг, деяку тактику, на жаль, не підкований технічно.

Хороші центри півзахисту киянин Кузьменко і харків'янин Фомін В. Останній в дуже добрій формі. У цій грі Фомін В. зайвий раз підтвердив свій високий клас гри. Одесит Ліфшиць, безперечно, в майбутньому—міцний центр півзахисту. До цього всі дані.

Щодо харків'янина Фоміна М., то в даній грі він явно не справився з своїм крайнім противником Махінею. Крім того, він другий тайм поводив себе якось незрозуміло... просто не грав, а ходив по полю, супроводжуючи це зрозумілими тільки йому «веселими ужимками».

В нападові, як завжди, яскраво виділився своєю прекрасною грою Щегоцький. Маючи і без того високий клас, він прогресує з кожним днем.

Його партнери Паровишніков і Шпаковський (останній до гри був у запасі) в цій грі були слабкі. Лівий край Калашніков виступав за Україну дуже невдало.

Добрий Кулінов. Всі дані до того, щоб вважати його сильнішим краєм на Україні.

У другій команді виділився Махіня, який примусив визнати за собою право лівого краю першої команди. Трудолюбивий Коротких, але йому треба ще над собою багато попрацювати.

Вдало грав Лесной, який дістав у школі добру підготовку.

Необхідно негайно приступити до роботи по закріпленню одержаного в школі. Перед нами зустріч 4 міст і до неї треба серйозно готуватися.

Треба періодично організовувати гри і систематично працювати окремо і колективом.

Побажаємо успіху в цій справі.

КИЇВСЬКИЙ.

Газета «ГПО» Київ, 1.05.1935.

12.05, **УСРР-1 - УСРР-2 - 4-1 (3-0),** Київ, ст. червоний, суддя: І.Космачов (Київ), голи: Махиня (7), Куликов (26, 87), Лєсной (33)-Хейсон (85, пен.).

1-ш: А.Ідзковський; К.Фомін (обоє Київ), Д.Кирилов; М.Фомін, Йосиф Ліфшиць, В.Гребер; В.Куликов, А.Лєсной, К.Щегоцький (М.Гичкін, 57), П.Паровишніков, М.Махиня.

2-га: А.Поталов (С.Москвін, 46); М.Волін, М.Свиридовський; А.Шведов, Ф.Тютчев, І.Привалов; П.Калашников, М.Гончаренко, М.Хейсон, М.Коротких, Григорій Коровніков.

СЬОГОДНІ ФУТБОЛЬНИИ МАТЧ І і ІІ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАІНИ

З 15 березня по 25 квітня перша збірна України, в числі інших футболістів, удосконалювалась у спортивній школі, організованій ВРФК України і «Динамо» в Одесі.

Крім основних технічних елементів футбольної гри, ми, під керівництвом нашого тренера **Кротова**, грунтовно вивчали нову тактику гри.

За півторамісячне перебування в школі наша команда, безперечно, стала сильніша і значно зросла. Так, воротар **Іцковський** добре розвинув свою еластичність у гімнастиці і після тренування в школі м'яч він почав брати в так звану «мертву».

К. Фомін, наприклад, хоч він досить добрий ігрок, нерідко грав раніш грубо й різко. Тепер у Фоміна не тільки зросла техніка, він став грати коректніше, що особливо необхідно бекові.

Заслужений майстер спорту **Привалов** уперто й систематично тренувався, набув більшої виносливості і тепер цілком є претендент на гру в збірній СРСР. Непогано засвоїли тактику, а також підвищили клас гри **Паровішніков, Шиловський, Свиридовський.**

Уся наша команда, протягом усього часу вдосконалювання в школі міцно спалась, стренувалась, вивчила нові комбінації.

Сьогодні наша команда виходить на футбольне поле з вирослою технікою і свіжими силами. В сьогоднішній зустрічі з другою збірною України перша збірна виставляє такий склад: воротар—**Іцковський** (Київ), беки—**К. Фомін** і **Свиридовський** (Київ), лівий хавбек — **Привалов** (Харків), центр хавбек—**Кузьменко** (Київ), правий хавбек — **Гребер** (Дніпропетровськ), лівий край — **Махиня** (Київ), лівий інсайт — **Парсвішніков** (Харків), центр форвард—**Щегоцький** (Київ), правий інсайт — **Шеловський** (Київ) і правий край — **Кулiков** (Харків).

В особі другої збірної України ми маємо серйозного супротивника, особливо міцні — воротар **Поталов** (Київ), бек — **Кирилов** (Харків), центр хавбек — **Ліфшіц** (Одеса), правий хавбек — **М. Фомін** (Харків) і **Короткий** (Київ).

Капітан I збірної УСРР

К. ЩЕГОТСЬКИЙ.

Газета «Комсомолець України» Київ, 12.05.1935.

Матч високої майстерності

Півтора місяці вперто працювали в Одесі над підвищенням свого спортивно-технічного вміння кращі футболісти і легкоатлети України.

Чого вони досягли, як поліпшилась їх техніка, тактика гри? Ці питання цікавили тисячі глядачів, що зібралися 12 травня на Червоному стадіоні столиці.

Присутність на матчі членів Політбюро ЦК КП(б)У і уряду України надавала матчеві особливої урочистості і ще більше захоплювала учасників змагання.

Кілька всеукраїнських рекордів: Тер-Аванасьяна та Борисової і один всесоюзний рекорд Борисової з легкої атлетики, показ високого класу футболістів — прикували увагу глядачів.

Що можна сказати про гру футболістів?

Перша збірна України, провівши цілий ряд удалих комбінацій, уже в першій половині гри добилася вирішальної перемоги. Один по одному послідовно вбивають три м'ячі тт. Махиня, Куліков і Лесной.

У другій половині обидві команди зробили обмін м'ячами. У першій збірній забиває м'яч Куліков, а в другій Херсон з штрафного удару.

Через значні переваги першої збірної, матч у другій половині проходить млявіше, ніж у першій.

Треба відзначити хорошу гру грачів першої збірної—тт. К. Фоміна, Гребера, Ліфшица і Щегоцького. У другій збірній виділялись тт. Свиридовський, Гончаренко і Хесон.

Півторамісячна підготовка дала свої позитивні результати. Зараз ці результати потрібно закріпити, щоб гідно зустріти наступний матч чотирьох міст у Києві.

Проф. В. БЛЯХ.

Газета «Вісті ЦВКУ» Київ, 14.05.1935.

«Погода була, немов на спеціальне замовлення футболістів: тепла, без сонця. Ну, прямо краще й не придумаєш. Трибуни червоного стадіону – повнісінькі. Та, що там трибуни … Круті схили горбів, які з одного краю оточують стадіон, теж були угінці безквитковими «болельщиками».
Спортивне свято відкривають легкоатлети. Вони стрибають з розгону в висоту, метають диск та кидають м'яча, штовхають ядро, біжать на різні дистанції.
Під марш оркестру, під грім оплесків, шеренгами по двоє виходять футболісти збірних команд України. Їх веде один з найдосвідченіших суддів – «професор футболу» тов. Космачов.
Біля урядової трибуни футболісти опиняються й голосним – фізкульт-ура! – вітають керівників партії та уряду України т.т. Косіора, Постишева, Петровського, Любченка, Якіра та інших, які прийшли на спортивний матч.
Ось м'яч на центрі. Гра починається. Увага!
Футбольний м'яч починає свої круті траекторії у повітрі. Виконуючи волю ігроків, м'яч прямує до воріт.
Майже з самого початку тайму гра йде на полі другої збірної. Воротареві її тов. Поталову доводиться витримувати серйозну атаку.
На 10 хвилині тов. Махиня вбиває у ворота другої збірної перший гол.
До кінця першого тайму вона дістає ще два голи. Одного забиває з лівої ноги тов. Куліков (Харків), другий «мертвий м'яч» кладе в сітку наприкінці тайму тов. Лесной.
З рахунком 3-0 на користь першої збірної закінчується перший тайм.
З початку другого тайму блакитні майки – друга збірна – стають активніші. Вони вперто ведуть наступ, міцніше міцніше обороняють свої ворота, коло яких стоїть уже тов. Москвін.
Але перевага першої збірної, її краща зіграність явно дається взнаки. У ворота другої збірної проходить четвертий гол, даний тов. Куліковим. Тільки штрафний 11-метровий удар, даний по воротах першої збірної, дає можливість другій збірній закінчити гру не «в суху», з рахунком 4-1.
Гра другої збірної України була не на дуже високому рівні. Не погані були у грі тільки окремі ігроки – т.т. Привалов, Коротких.
У складі 1 збірної, як завжди, прекрасно грав тов. Щегодський.
Не погано, хоч і трохи індивідуально, тримався на полі Паровішников, добре грав лівий хавбек Гребер (Дніпропетровськ)».

Газета «Більшовик» Київ, 14.05.1935.

Задовго до початку матчу між першою та другою збірними України місця на Червоному стадіоні були закуплені цілком. Біля воріт величезний натовп, який стримує рух транспорту і щоразу обростає новими людьми. На полі метушаться судді, тренажери, атлети, чемпіони спорту, які сьогодні демонструють свої досягнення.

Стадіон заповнено по вінця. Кругом стадіону, на балконах, на дахах, на Черепановій гірці,—всюди люди. Великі сходи, що ведуть до парашутної вишки, теж зайняті публікою.

Матч розпочався.

З великим інтересом стежить публіка за видатними футболістами Ідковським, Щегоцьким, Фоміним, Москвіним та іншими. Гра розпочинається в жвавому темпі. Вісім хвилин комбінує складні штути напад І збірної. Вісім хвилин відбиваються захисники воріт другої збірної. Секундний промах воротаря, і м'яч під оплески публіки тоне в сітці II збірної. Но раз проривається до воріт напад «потерпілої» команди. Але не так уже легко захопити зненацька воротаря І збірної. «Безнадійні», здається, м'ячі спокійно і упевнено забирає Ідковський.

Протягом першого хавтайму І збірна забиває ще 2 голи другій.

Після перерви темп гри знижується. II збірна змінила воротаря. Москвін непогано захищає ворота; спритністю він подекуди дорівнюється Ідковському, але йому бракує витримки.

І збірній не щастить. Із строю виходить Щегоцький. У ворота І команди б'ють штрафний удар. Гол! Він зламує повільний темп гри. Знову І збірна захоплює ініціативу в свої руки і проводить кілька красивих комбінацій біля воріт «супротивника». Перед кінцем хавтайму правий край І збірної проводить ще один м'яч.

4 : 1 на користь І збірної — такі наслідки футбольного матчу. Обидві команди показали хороше треніювання. Відпочинок для них не пройшов даром.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 14.05.1935

Команди зупинились коло урядової трибуни. Колективно віддають фізкультурний салют-привітання ЦК КП(б)У і українському урядові.

М'яч на центрі. Праві ворота зайняли червоні — 1 збірна України, ліві ворота— блакитні — 2 збірна України.

Гра почалась... З першого ж удару по м'ячу ініціатива наступу переходить до червоних. М'яч увесь час біля воріт блакитних. Воротар Поталов нервує, він кілька разів відбиває шути...

Але ось м'яч знову підведено до самих воріт. Комбінація — пасовка на край: лівий край Махиня шутує по голу. М'яч у сітці 2 збірної України.

Блакитні намагаються розквитатись і переходять у наступ. Але їх наступ одразу ж паралізується міцним захистом 1 збірної України. Бек — Костянтин Фомін класом своєї гри неодноразово викликає захоплені оплески у глядачів. Він у всякому становищі відбиває м'яч, при чому удари у нього сильні, не тільки ногою, але й головою. Верхні м'ячі вміло ловить воротар 1 збірної Іцковський.

Через деякий час ініціатива наступу знову переходить до червоних і на 35 хвилині правий край Куліков забиває другий гол у ворота 2 збірної. За п'ять хвилин забивається третій гол у ворота 2 збірної. Перший тайм кінчається з рахунком 3:0 на користь першої збірної України.

У другому таймі збірна міняє гравців. Ворота захищає не Поталов, а Москвін. Перші десять хвилин натискують блакитні, але міцний захист червоних розбиває всі комбінації. Напад 2 збірна грає невдало— не вміє доводити до кінця комбінацій.

Гра в другому таймі проходить мляво, якщо не зважати на високий клас гри нового воротаря Москвіна, який затримує найскладніші м'ячі. Більше половини тайму рахунок лишається старий — 3:0. Але ось блакитні б'ють червоним одинадцятиметровку. І перший гол забивається у ворота 1 збірної. Рахунок 3:1.

Незадовго до кінця тайму червоні забивають четвертий гол у ворота блакитних. Матч двох збірних команд України закінчується з розрахунком 4:1 на користь першої збірної.

Гра футболістів не була позбавлена брутальності. На початку другого тайму «підбито» центр форвердів І збірної — Щеговського. Він примушений був піти з поля, його заміняє Хесон.

Млявість гри у другому таймі, недостатня зіграність, відсутність доброї пасовки й складних комбінацій протягом усього матчу пояснюються тим, що склад гравців І і ІІ збірної мінялись з вини ВРФК кілька разів. Тільки пізно вночі напередодні матчу був остаточно визначений склад команд.

Газета «Комсомолець України» Київ, 14.05.1935.

«12 травня на Червоному стадіоні ВРФК УСРР відбулась футбольна зустріч між першою і другою збірними командами України.

На матчі були присутні керівники партії та уряду т.т. Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Якір, Чувирін, Войцехівський, Дубовий, Андрєєв. Був присутній також відповідальний секретар ВРФК СРСР тов. І.Харченко.

Перша збірна вийшла на поле в складі т.т. Іцьковський, Фомін К. (обидва Київ), Кірілов (Харків), Фомін М. (Харків), Ліфшиц (Одеса), Гребер (Дніпропетровськ), Куліков (Харків), Лєсной (Харків), Щегодський (Київ), Паровишніков (Харків) та Махиня (Київ).

Друга збірна вийшла в складі т.т. Поталов (Київ), Свірідовський (Київ), Волін (Одеса), Шведов (Харків), Тютчев (Київ), Привалов (Харків), Калашніков (Одеса), Гончаренко (Київ), Хесон (Одеса), Коротких (Київ), Коровніков (Київ).

Суддя матчу тов. І.С.Космачев.

Гру починає перша збірна команда, напад якої вже на 4 хвилині має можливість почати рахунок. На 7 хвилині лівий край першої збірної Махиня міцним ударом забиває перший м'яч у сітку другої збірної. Це впливає, і напад першої команди, добре підтриманий своїм півзахистом, усе частіше гостює на штрафному полі противника.

На 17 хвил. Куліков з м'ячем різко б'є на ворота другої команди, але воротар Поталов кидається і з ноги знімає дуже загрозливий м'яч.

Захист другої збірної команди (зокрема Волін) грає тактично неправельно, нервуючи свого воротаря. Півзахист другої команди грає зовсім розгублено.

На 23 хвилині Щегодський добре виходить з м'ячем на ворота, але пускає м'яч поза ними.

Перша команда продовжує атаку. На 26 хв. Куліков забиває другий м 'яч. Гра другої команди стає ще більш розгубленою. На полі не видно лінії півзахисту другої команди, напад грає без системи і зовсім без комбінацій.

На 33 хв. Щегодський обходить захист другої команди і дає можливість Лесному забити третій м’яч. Гра трохи знижується в темпі. На цьому закінчується перша половина.

У другій половині гри на воротах другої збірної команди замість Поталова стає Москвін (Харків). Гончаренко стає на правий інсайт, а Калашніков переходить на край.

Початок другої половини гри починається бажанням другої команди відігратися, але блискуча гра захисту першої команди, підтримана міцною грою свого півзахисту, де особливо виділяється Гребер, зводить нанівець намагання другої команди.

На початку другого тайму Москвін добре бере важкий м’яч. Гра стає менш цікавою. На 12 хв. Залишає поле через пошкодження ноги Щегодський, його заміняє Гичкін (Одеса).

Гра другої збірної команди зводиться до випадкових намагань того чи іншого форварда прорватися до воріт першої команди, в чому особливо виділяється Гончаренко. Проте, всі їх намагання розбиваються об добру гру першої команди.

На 40 хв. Гончаренкові щастить вийти з м’ячем на штрафне поле першої команди, до м’яча рукою торкається захисник першої команди Кірілов. Хесон б’є 11-метровий штрафний удар. Рахунок 3-1.

Через 2 хв. Куліков з прориву забиває сильним ударом під штангу четвертий і останній м’яч. На цьому рахунку закінчується гра. Перемогла перша збірна команда з рахунком 4-1.

Про гру першої збірної команди можна сказати лише те, що вона грала не на повну силу. Це пояснюється силою команди противника. Кращими у звітній грі були Іцьковський, Фомін К., Кірілов, Гребер, Щегодський, Махиня і Куліков. Добру гру показав Ліфшиц.

Про другу команду сказати нічого не можна. На полі команди не було видно. Грали кожний для себе і виходячи з власних розумінь. Слабі Тютчев, Привалов, Гічкін, Калашніков і Коровніков. Поталов грає один тайм безумовно нижче своїх можливостей. В такому складі друга збірна команда ніякої спортивної цінності являти не може.

Шкода, що перша збірна команда грала не в повному складі. Хворі Шеловський – правий інсайт і Кузьменко (центр хавбек).

Бажано було б зробити зустріч першої збірної команди України з командою одного з міст – Києва, Харкова, Одеси або Дніпропетровська. Це набагато підвищило б спортивну цінність самої зустрічі.

Провів звітну гру тов. Космачев І.С. в цілому рівно і без помилок».

Газета «ГПО» Київ, 17.05.1935.

Первая и вторая сборные УССР в Харькове на ст. "Динамо" - 1935 г. (слева направо): А.Пономаренко, И.Привалов, В.Фомин, Г.Сирота, Н.Фомин, А.Лесной, А.Шатоха (вратарь), Д.Кириллов, Д.Старусев, С.Копейко, П.Паровышников, В.Прокофьев, Ф.Тютчев, Г.Якубовский, И.Владимирский, С.Москвин (вратарь), К.Пионтковский, М.Пашута, В.Епишин, А.Бем, К.Ус, В.Прасолов.

6 серпня в Києві відбудеться футбольний матч між збірною командою УСРР і збірною командою Одеси. Збірна України гратиме в такому складі: Іцьковський, Фомін К., Свирядовський, Кірілов, Гребер, Фомін В., Тютчев, Фомін М., Кузьменко, Шиловський, Лайко, Щегодський, Паровишніков, Махиня, Комаров, Корнілов.

Збірна футбольна команда України, що виступала проти збірної команди Одеси в Києві 6 серпня.

Газета «ГПО» Київ, 5 та 11.08.1935.

6.08, **УСРР - Одеса - 7-2 (2-2),** Київ, ст. «Динамо», голи: Корнілов, Щегоцький (два), Лайко (два), В.Фомін (77), Паровишніков (85)-Гичкін, Ліфшиць.

УСРР: А.Ідзковський; К.Фомін, Д.Кирилов; Ф.Тютчев (М.Фомін, 46), В.Фомін, В.Гребер; П.Корнілов (М.Махиня, 46), П.Паровишніков, К.Щегоцький, П.Лайко, В.Шиловський.

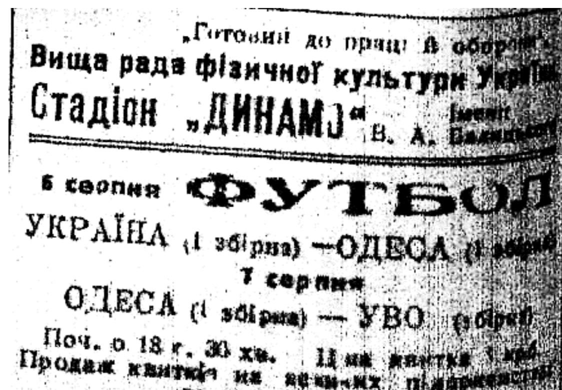

6 серпня відбувся дуже цікавий футбольний матч між збірною командою України і командою м. Одеси. На матчі був присутній секретар ЦК КП(б))У тов. С. В Косіор. Цей матч є тренувальним перед поїздкою до Франції збірної команди УСРР.

Матч пройшов у дуже жвавому темпі. В першому хавтаймі, не зважаючи на перевагу збірної України, їй пощастило забити тільки один гол, одержавши й в свої ворота один м'яч. Але в другому хавтаймі картина різко міняється: Лайко (з Дніпропетровська). Щегодський та Паровишніков блискучими комбінаціями і нестримним наступом «штурмують» гол одеситів. 6 м'ячів забивають футболісти збірної України у ворота одеситів (у другому хавтаймі), одержавши в свої ворота тільки один.

Отже загальний рахунок — 7 : 2 на користь збірної України.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 6 та 8.08.1935.

УКРАЇНА I—ОДЕСА I

6 серпня в Києві відбувся футбольний матч збірних команд Україна 1—Одеса 1.

Жваво починає гру з центру Одеса. З самого початку вона пропонує швидкий темп. Україна приймає темп і гра стає цікавою.

На лівому краю команди України грає Корнілов (Дніпропетровськ) вперше. Перевіряючи його, гру будують на ньому, але Корнілов не освоївся і м'ячі, що йому подаються, не використовує. В один з моментів Трусевич випускає м'яч і Корнілов пускає його під штангу. Рахунок 1:0.

Цей рахунок залишається недовго. Красиво проривається Гічкін, різкий удар і м'яч у воротах Ідзковського. Темп трохи зменшується. Перший тайм закінчується 1:1.

Команда України грала перший тайм в складі: **Ідзковський, Фомін К., Кірілов, Гребер, Фомін В., Тютчев, Шиловський, Лайко, Щегодський, Паровишніков, Корнілов.**

У другому таймі Шиловський грає на лівому краю, Махиня — правого края і замість Тютчева—Фомін Микола. У одеситів замість Трусевича виходить Михайличенко.

На початку тайма проривається знову Гічкін, його руками затримує Фомін К., суддя присуджує штрафний удар, його б'є дуже точно й сильно Ліфшиць і м'яч у сітці команди України. Рахунок 2:1.

Цього м'яча достатньо, щоб команда України в корені змінила тактику. Наступив перелом. З'явилась точно розрахована швидка гра. Почала грати центральна трійка і одесити, які невдало замінили Трусевича Михайличенком, двічі від ударів Лайко примушені починати з центру. Рахунок 3:2.

Команда України продовжує напад. Зрідка лише м'яч переходить на ії поле. Послідовно забивають по м'ячу Щегодський і знову Лайко.

Одесити починають грубити і вступають у суперечки з суддею. Останній після попереджень видаляє з поля Орєхова й Кравченка.

Залишається 13 хвилин до закінчення гри. Центр півзахисту Фомін В., який прекрасно грав, обводить захист Одеси і свій напад і з лівого боку точно пасує м'яч у правий кут —6:2. В кінці гри сьомий м'яч забиває Паровишніков.

У переможців рівно грала вся команда. **Виділялися високою технікою Фомін В., Щегодський і Паровишніков. Хороший — Лайко.** У команди Одеси добрими були **Трусевич, Гічкін, Волін і Ліфшиць.** Останньому необхідно звільнитися від зайвої ваги. Взагалі ж команді Одеси треба як слід подумати над питанням дисциплінованості. Дуже впадає в очі їх невміння поводити себе на полі.

Ю. ГУРЕВИЧ.

ФУТБОЛ ЗБІРНА УКРАЇНИ— ЗБІРНА ОДЕСИ

На київському стадіоні «Динамо» відбувся 6 серпня футбольний матч між збірними командами України і Одеси. В урядовій ложі — тов. **С. В. Косіор.**

Збірна України вийшла на поле у складі т.т.: Ідзковського, К. Фоміна, Кірілова, Тютчева, В. Фоміна, Гребера, Шеловського, Лайка, Щегоцького, Паравішнікова і Корнілова. Тов. Корнілов в цьому матчі вперше грав у складі збірної України.

Перша половина гри закінчилась без будьяких значних переваг для обох команд. Рахунок тайму був 1:1. У другому таймі були зроблені деякі зміни в складі ігроків. Замість Тютчева грав у складі збірної України Н. Фомін. Махиня грав на правому краю, а Шеловський — на лівому. На воротях Одеси замість Трусевича став Михайличенко. Це відбилося на наслідках гри другого тайму. Вже за перші 10 хв. тайму Михайличенко пропустив у ворота три м'ячі. Далі гра ведеться на полі Одеси. Ігроки збірної України міцно натискують і до кінця гри збільшують рахунок ще на три голи на свою користь.

Матч закінчився з рахунком 7:2 на користь збірної України.

Газета «ГПО» 11.08 та «Вісті ЦВКУ», обидві Київ, 8.08.1935.

10.08, **УСРР-2 - збірна Українського військового округа (УВО) - 3-1,** Київ,

ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ УКРАЇНА II — УВО

Учора відбувся футбольний матч між другою збірною командою УСРР, яка гратиме з австрійською командою «Рапід», і командою УВО.

Гра йшла мляво, обидві команди не виявили того високого класу гри, який властивий першій збірній України. Матч закінчився з рахунком 3:1 на користь збірної України.

Газета «Вісті» Харків, 11.08.1935

10 серпня відбувся футбольний матч між другою збірною командою УСРР, яка гратиме з австрійською командою «Рапід» і командою УВО. Цей матч — тренувальний для другої збірної України, бо перша збірна гратиме ці дні в Парижі і не зможе зустрінутись з командою «Рапід».

Гра йшла мляво, обидві команди не виявили того високого класу гри, який завжди виявляє перша збірна України. Перевага відчувалась на боці України II, яка й виграла матч в рахунком 3 : 1, але вона не виявила потрібної стренійованості і швидкості темпу. Для того, щоб грати проти такої висококваліфікованої команди, як «Рапід», що є одною з кращих професійних футбольних команд світу, грачам другої збірної треба багато трепіюватись особливо лінії хавбеків, яка зовсім не стренійована з форвардами. Крім того, ВРФК повинна добре подумати ще і за склад другої збірної України.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 11.08.1935.

12.08, **Дніпропетровськ - УСРР-2 - 5-0 (2-0),** Дніпропетровськ, голи: Костін (24), Білий (44, 61), Кривошеєв (66, 83).

«13 серпня в Дніпропетровську відбувся тренувальний матч між другою збірною України і збірною Дніпропетровська, що виступили без своїх 3 кращих гравців – Лайко, Гребера і Корнілова.

Рівно 6 година. За свистком судді тов. Чорнобильського обидві команди виходять на поле.

В складі команди України грають: Москвін (Х.), Волін (О.), Кліменко (К.), Путістін (К.), Коротких (К.), Привалов (Х.), Гончаренко (К.), Гічкін (О.), Лєсной (Х.), Хейсон (О.) і Корнілов (Д.).

У дніпропетровців – Маховський, Алексапольський, Змійов, Бородін, Андрєєв, Старостін, Курчанінов, Бєлий, Костін, Кривошеєв В. і Поляков.

Починають дніпропетровці і зразу ж переводять м'яч на бік гостей. На перших же хвилинах біля воріт України створюються небезпечні моменти, які добре ліквідуються прекрасно граючими захисниками Воліном і Кліменком. На 12 хвилині удар по воротах України. Здається, що м'яч вже в сітці, але шалений стрибок і віртуозний удар «ножницями» Воліна врятовує майже безнадійне становище.

Гості намагаються перейти в наступ, але блискуче граючий півзахист Дніпропетровська (Бородін, Андрєєв, Старостін) розбиває нанівець всі їх намагання. Добре грають і захисники Змійов і Алексапольський, що робить ворота Дніпропетровська неприступними.

На 24 хвилині центрфорвард Дніпропетровська Костін, одержавши добру пасовку від Бєлого, «відкриває» рахунок. Через 10 хвилин Кривошеєв має змогу збільшити рахунок, але з кількох кроків пускає м'яч через ворота.

У напалу другої України гра явно не «ладиться». Кожен грає за себе. Немає зовсім колективності. Відверто слабі і Гончаренко, і Гічкін, і Хейсон. Не видно гри Лєсного. Не виправдовує надій глядачів і Корнілов, якого добре прикрив Бородін. Перевага почувається на боці Дніпропетровська. За 2 хвилини до перерви Бєлий ударом з ходу забиває Україні другий гол.

І в другому таймі картина не змінюється. Добре граючі захисники і півзахисники Дніпропетровська не дають змоги нападові України «розвернутися». Кілька добрих м'ячей бере воротар Маховський. Третій м'яч, прекрасно забитий Бєлим, вирішив судьбу матчу.

Ще два голи, забитих Кривошеєвим, завершили нову перемогу дніпропетровців, у яких весь колектив (за винятком лівого крайнього Поляков) грав прекрасно.

Поразка з величезним рахунком – 0-5 вимагає від ВРФК УСРР негайного перегляду всього складу II збірної України».

Газета «ГПО» Київ, 17.08.1935.

14.08, **Дніпропетровськ - УСРР-2 - 4-2 (1-2),** Дніпропетровськ, суддя: Сенеш, завод ім. Леніна.

УСРР-2: Анатолій Стеценко («Динамо» Харків); М.Волін («Динамо» Одеса), Олександр Місевра («Динамо» Харків), М.Путистін («Динамо» Київ), Борис Андрєєв («Динамо» Дніпропетровськ), І.Привалов («Динамо» Харків), П.Корнілов («Динамо» Дніпропетровськ), М.Коротких («Динамо» Київ), А.Лєсной («Динамо» Харків), М.Гичкін («Динамо» Одеса), М.Гончаренко («Динамо» Київ).

«… *австрийская профессиональная команда «Рапид» получила приглашение в СССР* …».

АВСТРІЯ—УКРАЇНА

18 серпня в Києві відбудеться футбольний матч між однією з сильніших буржуазних професійних команд Европи — чемпіоном Австрії—«Рапід» і другою збірною командою України або Києвом (в зв'язку з від'їздом першої збірної команди України в Париж).

Це перший матч в СРСР, коли зустрічаються наші футболісти з буржуазною командою, що має високий міжнародний клас.

Футбол в Австрії стоїть на високому рівні. Всі пам'ятають виступи австрійських футболістів — робітничої команди, що приїжджала в 1928—30 р.р. до СРСР і зокрема на Україну.

Команда «Рапід», по матеріалах іноземної преси, не дуже часто виступає в грах, але її виступи мають цікавий характер.

Так, наприклад, весною цього року команда «Рапід», зустрічаючись з сильнішою професіональною командою Англії «Манчестер Чіті», зіграла з рахунком 5:3 на користь англічан.

Тепер в Середній Европі проходять цікаві розигри на кубок «Мітропа», в яких беруть участь кращі команди країн Середньої Европи. По умовах розигру кожна з команд грає з своїм противником два рази.

Зустрічаючись на своєму полі в відомою командою Чехословаччини «Жиденіца», команда «Рапід» виграла матч з рахунком 3:2, а граючи на полі «Жиденіци» зіграла з рахунком 2:2.

Ці зустрічі дають деякі відомості про команду «Рапід», знаючи зустріч збірної Москви в минулому році з командою «Жиденіца».

ВРФК України, зважаючи на виїзд першої команди України за кордон, намітила орієнтовний склад другої збірної команди України: воротарі — **Москвін** (Харків), **Поталов** (Київ), **Кустовський** (Київ), захист — **Волін** (Одеса), **Місевр** (Харків), **Кліменко** (Київ), півзахист—**Пу́тістін** (Київ), **Ліфшиць** (Одеса), **Андреєв** (Дніпропетровськ), **Привалов** (Харків), напад—**Гончаренко** (Київ), **Гічкін** (Одеса), **Лесной** (Харків), **Белий** (Дніпропетровськ), **Коротких** (Київ), **Корнілов** (Дніпропетровськ), **Правоверов** та інш.

Зустріч з буржуазною командою—серйозний екзамен для команди України, яка вперше виступатиме в такому відповідальному матчі.

Зустріч, крім спортивного інтересу, носитиме характер вивчення футбольної гри іноземних команд.

О. ЯР.

Первое выступление «Рапида» в СССР состоится 18 августа в Киеве. Едва ли вторая сборная Украины сможет оказать австрийцам серьезное сопротивление (первая играет в Париже), тем не менее украинцы усиленно готовят свою команду, которая будет выступать в составе: Москвин (Харьков), Волин (Одесса), Клименко (Харьков), Тютчев (Киев), Лифшиц (Одесса), Привалов (Харьков), Гончаренко (Киев), Хейсон (Одесса), Белый (Днепропетровск), Короткий (Киев) и Махиня (Киев).

Вторую игру австрийцы играют 22 августа в Москве. Московская команда 9 августа приступила к серьезнейшей тренировке под руководством своего тренера Козлова и французского консультанта Лимбек.

Газета «ГПО» Київ, 11.08 та «Спартак» Ленінград, № 37, 18.08.1935.

Зустріч футболістів України і Австрії

До Києва цими днями приїжджає австрійська футбольна команда «Рапіт». 18 серпня на стадіоні «Динамо» відбудеться футбольний матч між нею і другою збірною командою України.

Команда «Рапіт» — одна з найсильніших буржуазних футбольних команд Европи. Протягом ряду років вона є чемпіоном Австрії. У матчі з відомою нам по торічній зустрічі з московськими футболістами, чехословацькою командою «Жідениця» — «Рапіт» перемогла з рахунком 2:1. Більшість грачів «Рапіта» входять до складу збірної національної команди Австрії.

Готуючись до зустрічі з австрійцями, друга збірна України в складі Москвіна, Михайличенка, Воліна, Клименка, Місевра, Путистіна, Ліфшіца, Привалова, Андреєва, Гончаренка, Лєсного, Бєлого, Коротких і Корнілова проведе кілька тренувальних матчів. 10 серпня друга збірна України зустрінеться з збірною УВО. 12 серпня команда виїжджає для гри у Дніпропетровськ.

Газета «Вісті» Харків, 10.08.1935.

НАЙЦІКАВІШИЙ ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ АВСТРІЯ—УКРАЇНА

18 серпня в Києві на стадіоні «Динамо» відбудеться найцікавіший футбольний матч між однією з найсильніших буржуазних команд Европи —австрійською командою «Рапід» і другою збірною командою України.

Команда «Рапід» є чемпіон Австрії. Вона не раз була переможцем в найсерйозніших міжнародних зустрічах кращих футбольних команд світу.

Від'їзд першої збірної України в Париж примусив Вищу раду фізкультури України негайно скласти команду другої збірної команди, яка й виступатиме проти «Рапіда». Друга збірна затверджена в такому складі: воротарі **Москвін** (Харків), **Кустовський** (Київ), **Михальченко** (Одеса). Захист: **Волін** (Одеса), **Місевр** (Харків) **Кліменко** (Київ), Півзахист: **Путістін** (Київ), **Ліфшиць** (Одеса), **Рогозянський** (Харків), **Привалов** (Харків). Напад: **Гончаренко** (К.), **Гічкін** (О.), **Лєсной** (Х.), **Белий** (Дніпр.), **Коротких** (К.), **Корнілов** (Дніпр.), **Правоверов** (К.).

Команда в цьому складі уже розпочала тренірування. Сьогодні на Червоному стадіоні буде проведена тренувальна гра другої збірної України з командою УВО. 12 серпня збірна України зустрічається в Дніпропетровську з збірною міста.

Газета «Більшовик» Київ, 10.08.1935.

„РАПІД“—УКРАЇНА

Всесоюзна рада фізичної культури запросила приїхати до Радянського Союзу одну з найсильніших професіональних футбольних команд Европи — «Рапід» (Австрія).

«Рапід» дав згоду провести ряд матчів з футбольними командами СРСР. Найближчими днями чекають приїзду до Союзу австрійських футболістів.

18 серпня в Києві відбудеться матч між «Рапід» і другою збірною командою України (у зв'язку з від'їздом першої збірної до Парижа).

В зв'язку з приїздом до Києва команди «Рапід» заступник голови ВРФК УСРР тов. **Блях** заявив співробітникові «Комсомольця України»:

—Це перший матч в СРСР, коли зустрінуться наші футболісти з буржуазною командою.

В Австрії футбол знайшов широке застосування. Там є ряд сильних команд. Австрійська футбольна робітнича команда уже була в СРСР і на Україні в 1928 і 1930 роках. Вона грала з збірною України, з Харковом і Києвом, при чому Київ програв з рахунком 4:1.

Виступи команди «Рапід», за матеріалами іноземної преси, мають цікавий характер. Так, навесні цього року команда «Рапід» зустрілася з сильнішою професійною командою Лондона «Манчестер Чіті». З великими труднощами на цьому матчі дісталася перемога Лондону. Матч закінчився з рахунком 5:3 на користь Англії. Тепер серед середньоевропейських країн розігрується першість з футболу на кубок «Мітропа». В цьому розіграші беруть участь сильніші команди Австрії, Чехословаччини, Італії, Угорщини. Для участі в розіграші запрошена також і команда «Рапід».

Команда «Рапід» зустрічалась з сильнішою командою Чехословаччини «Жіденіца». Перший матч вона виграла з рахунком 3:2, а другий закінчився з нічийним результатом 2:2. В минулому році команда «Жіденіца», що програла «Рапід», зустрічалася з збірною Москви. Матч закінчився з рахунком 3:2 на користь Москви.

У зв'язку з приїздом австрійської футбольної команди ВРФК України орієнтовно намітила склад другої збірної разом з запасними ігроками. До складу ввійшли: воротарі **Москвін** (Харків), **Поталов** (Київ), захист **Волін** (Одеса), **Місевра** (Харків), **Клименко** (Київ), півзахист **Путистин** (Київ), **Ліфшиць** (Одеса), **Рогозянський** (Харків), **Привалов** (Харків); напад **Гончаренко** (Київ), **Гичкін** (Одеса), **Лесной** (Харків), **Белий** (Дніпропетровськ), **Коротних** (Київ), **Корнілов** (Дніпропетровськ), **Правоверов** (Київ).

***

Вчора на столичному стадіоні «Динамо» відбувся футбольний матч між другою збірною командою УСРР і командою Української військової округи. Цей матч—тренувальний для другої збірної України, яка незабаром зустрінеться з австрійськими футболістами.

Обидві команди грали трохи мляво. Бракувало вдалих комбінацій, часто змінювався склад команд. Все ж перевага відчувалась на боці другої збірної України, яка й виграла матч з рахунком 3:1.

Кілька слів про гру команди 2 збірної України. Вона не виявила потрібної стренійованості гри й швидкості темпу. **Для того, щоб грати проти такої висококваліфікованої команди, як «Рапід», що є одною з кращих професіональних футбольних команд Европи, ігрокам другої збірної треба багато тренуватись, особливо хавбекам, які зовсім не зіграні з форвардами.**

ВРФК України повинна швидше визначити остаточний склад команди, що гратиме проти команди «Рапід», і заходитися коло її ретельної підготовки. Не можна забувати, що **часу залишилось мало, а команда «Рапід» надто серйозний супротивник.**

Газета «Комсомолець України» Київ, 11.08.1935

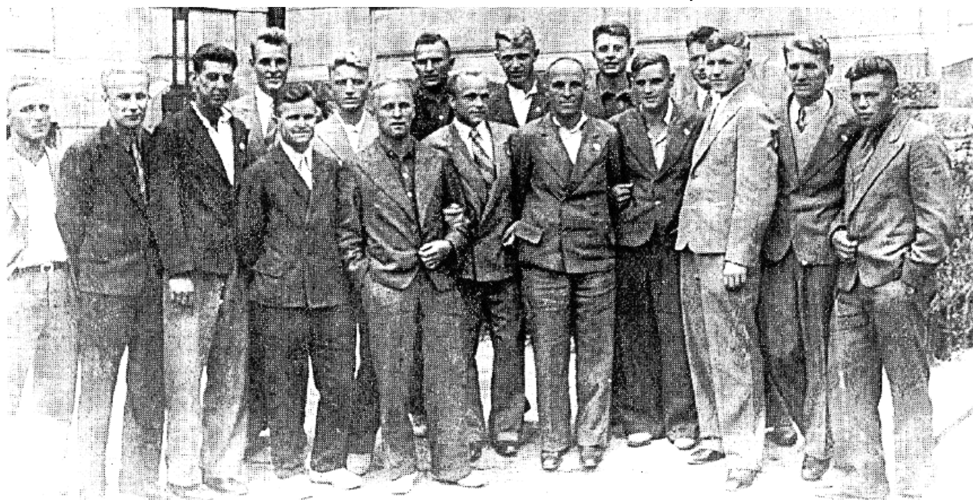

Сборная УССР образца 1935 г. в Париже (слева направо): В.Фомин. К.Щегоцкий. Н.Трусевич. Н.Махиня. Д.Кирилов. В.Гребер. Н.Фомин. П.Паровышников. сотрудник консульства. В.Шиловский. К.Фомин. П.Комаров. В.Куликов. П.Лайко. Ф.Тютчев. А.Идзковский. И.Кузьменко.

ФУТБОЛІСТИ УКРАЇНИ ВИЇХАЛИ ДО ПАРИЖУ

10 серпня з Москви, разом з спортивною делегацією СРСР виїхала до Парижу збірна футбольна команда України.

Команда виїхала в складі: воротарі—**Антон Ідзковський** (Київ), **Трусевич** (Одеса), захист—**Костянтин Фомін, Михайло Свиридовський** (обидва Київ), **Дмитро Кірілов** (Харків), півзахист — **Микола Фомін, Володимир Фомін** (обидва Харків), **Гребер** (Дніпропетровськ), **Іван Кузьменко** (Київ), напад—**Володимир Куліков** (Харків), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Костянтин Щегодський** (Київ), **Петро Паровишніков** (Харків), **Віктор Шиловський** (Київ), **Павло Комаров** (Київ).

Разом з футболістами виїхали гирьовики—рекордсмени світу **Георгій Попов** (Київ), **Шатов** (Ленінград), **Амбарцумян** (Еривань), **Кошелев** (Ленінград), тенісисти—**Теплякова** (Москва), **Кудрявцев** (Ленінград), команда велосипедистів і жіноча команда баскетболісток.

Керівником спортивної делегації поїхав голова ВРФК України Сергій Ілліч Андреєв.

Команда України проведе в Парижі два матчі з робітничими командами Франції. Перший матч відбудеться 15 серпня.

Учора увечері наш співробітник розмовляв з заступником голови Вищої ради фізкультури України проф. **Бляхом.** Тов. Блях повідомив про склад першої збірної команди України, яка виїжджає до Франції для зустрічі в Парижі з рядом робітничих команд. На стадіонах Франції честь радянських фізкультурників захищатимуть такі українські футболісти: воротарі—**Іцковський** і **Трусевич, (Одеса)**, захист: **К. Фомін, Свірідовський** і **Кірілов**, півзахист: **Н. Фомін, В. Фомін, Гребер, Тютчев, Куликов**, напад: **Лайко, Щегоцький, Паровичников, Шиловський, Махіня.** Капітаном команди є **Константин Фомін.** До складу команди важкоатлетів включено відомого українського спортсмена, чемпіона СРСР і рекордсмена світу **Георгія Попова.**

— Збірна України, — заявив Блях, — виїжджає закордон в дуже сильному складі і в добрій спортивній «формі». До серйозних міжнародних зустрічей українські футболісти почали готуватися ще з весни, коли вони знаходилися в українській спортивній школі в Одесі. Все це дає підставу гадати, що за кордоном українські спортсмени зможуть показати нові досягнення фізкультури на Україні.

— За відомостями, що є у нас,— сказав наприкінці Блях, — можливо, що українські футболісти після матчів у Франції виїдуть в Мадрид для зустрічей з робітничими командами Іспанії.

Газети «ГПО» 11.08 та «Більшовик» Київ, 10.08.1935.

17.08, **збірна робітничих клубів Нідерландів - УСРР - 0-11 (0-4),** Париж, ст. «Першінг», голи: Щегоцький (три), Паровишніков (три), Махиня (два), Лайко (два), В.Фомін.

Радянські спортсмени в Парижі

Радянська спортивна делегація прибула до Парижу увечорі 16 серпня. В цей же день відбувся перший виступ гирьовиків. Перемога була за радянськими спортсменами: *Попов* (Київ) виграв у *Вільома* (Франція), *Шатов* (Ленінград) у *Дернаца* (Франція), *Кошелев* (Ленінград) виграв у *Саважко* і *Вверіка* (Франція).

Другого дня збірна футбольна команда України виграла матч у Голландії з рахунком 11:0.

Велосипедист Дм. Соловйов встановив рекорд на 500 м (гіт з місця)— 38,4 сек.

18 серпня збірна футбольна команда України виступала проти збірної робітничої команди Парижа, вигравши матч з великим рахунком—17:1. В Парижі відмічають гру Махині і Щегодського

Баскетболістки СРСР, зустрічаючись з французькими баскетболістами, виграли обидві зустрічі з рахунком: першу—49:11, і другу—65:12.

21 серпня команда України грала з збірною футбольною робітничою командою Франції.

23 серпня футбольна команда України зустрічається з командою м. Вітрі.

Газета «ГПО» Київ, 23.08.1935.

ФУТБОЛИСТЫ УКРАИНЫ ВО ФРАНЦИИ

В составе находящейся сейчас во Франции спортивной делегации СССР—сборная футбольная команда Украины. Она успешно выступает на стадионах Парижа, выигрывая все матчи с крупным счетом. Первую встречу с рабочей командой Голландии украинцы выиграли со счетом 11:0, а игру с командой Франции с результатом 17:1.

НА ФОТО (слева направо): футболисты Украины, находящиеся сейчас в Париже: В. ФОМИН, ШЕГОДСКИЙ, ТРУСЕВИЧ, МАХИНЯ, КИРИЛЛОВ, ГРЕБЕР, Н. ФОМИН, ПАРОВЫШНИКОВ, СВИРИДОВСКИЙ, ШИЛОВСКИЙ, К. ФОМИН, ИЦКОВСКИЙ и КУЗЬМЕНКО.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 22.08.1935.

FOOTBALL

U.R.S.S. — Goal : Idzikovski ; arrières : Kirilov (g.), Constantin Fomine (dr.) ; demis : Greber (dr.), Vladimir Fomine (c.), Nicolas Fomine (g.) ; avants : Machinia (extr. g.), Parovichnikof (int. g.), Chegodsky (centre), Laiko (int. dr.), Koulikoff (ext. dr.). Remplaçants : Troussevitch, Sviridovsy, Kouznenko, Chilovsky.

Hollande. — Goal : Klut ; arrières: Sierhuis (g.), Sleines (dr.) ; demis : Synders (g.), Goette (c.), Delwynen (dr.) ; avants : de Jong (cap., extr. g.), Schokker (int. g.), Woude (centre), Geernaert (int. dr.), Ganswers (extr. dr.). Remplaçants : Gils, Schuerman, A. Delwynen.

Match sans histoire, en raison de la grosse supériorité du « onze » de l'U.R.S.S., équipe de très forte classe internationale et qui, à la mi-temps, menait par 6 à 0. Finalement, l'U.R.S.S. l'a emporté par 11 buts à 0.

Nous sommes curieux de savoir ce que pourra faire cet après-midi l'équipe sélectionnée de la F.S.S.G.T. contre la sélection ukrainienne.

Газета «Le Populaire» Париж, Франція, 18.08.1935.

Equipe d'Ukraine bat F.S.G.T. (sélection parisienne) par 17 à 1

A 17 heures les deux équipes défilent sur le terrain, les capitaines en tête, les footballeurs soviétiques, le torse moulé dans leur maillot écarlate font grande impression par leur stature puissante.

Présentation des équipes aux spectateurs, l'*Internationale* reprise en chœur par la foule, s'élève puissamment. Après le triple hurrah des joueurs soviétiques, la partie s'engage.

Газета «Le Populaire» Париж, Франція, 19.08.1935.

18.08, **збірна Робітничої спортивно-гімнастичної федерації (ФСЖТ) Франції - УСРР - 1-17 (0-7),** Париж, голи: Паровишніков (три), Щегоцький (два), Махиня (два), Шиловський, Лайко, .?. .

21.08, **робітничий спортивний клуб района Кліші (Париж, Франція) - УСРР - 0-9 (0-4),** Кліші, голи: Лайко (8, 52, .?.), Щегоцький (чотирі), Шиловський (42), Паровишніков.

28 АВГУСТА МАТЧ СБОРНАЯ УКРАИНА — «РЕД СТАР»

ПАРИЖ, 22. (По телефону). Сегодня подписано соглашение о проведении футбольного матча между сборной футбольной командой Украины и одной из лучших профессиональных футбольных команд Франции «Ред Стар». Встреча ориентировочно назначена на 28—29 августа. В спортивных кругах Парижа она вызывает огромный интерес. Футбольная команда «Ред Стар» много раз выигрывала первенство Франции по футболу. Отдельные ее игроки неоднократно входили в состав сборной команды Парижа и национальной команды Франции. В этом году команда играла в полуфинальной встрече на футбольный кубок страны.

Из Франции советские спортсмены поедут в Бельгию, где вероятно выступят в Брюсселе и Льеже. В Москву возвратятся очевидно 5—6 сентября.

* * *

ПАРИЖ, 22. Вчера в парижском предместье Клиши команда футболистов советской Украины выступала против местной рабочей команды и выиграла игру со счетом 9 : 3.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 22.08.1935.

23.08, **збірна робітничого союзу району Іврі (Парижа, Франція) - УСРР - 0-16,** Іврі, 2000 глядачів.
25.08, **збірна робітничого союзу Ліможа, Франція - УСРР - 0-15,** Лімож.

UKRAINE CONTRE RED STAR
CET APRÈS-MIDI, A 17 H. 45, A SAINT-OUEN

Confiante en ses moyens, l'équipe soviétique envisage avec sérénité sa rencontre avec les professionnels parisiens

CET APRES-MIDI, à 17 h. 45, au Stade de Paris, 92, rue de la Chapelle, à SAINT-OUEN

GRAND MATCH DE FOOTBALL

U. R. S. S. (sélection ukrainienne) contre
RED STAR OLYMPIQUE (club professionnel)

Venez nombreux applaudir les sportifs soviétiques

PRIX DES PLACES :
Populaires 3 f., premières 6 f., pesage 10 f., tribunes, 15 f.

Moyens de locomotion : métro Porte de Clignancourt; autobus 11-A (descendre rue de la Chapelle, à St-Ouen).

Украйнски тимъ въ Парижъ

Преговоритѣ между известния парижки клубъ Редъ Старъ Олимпикъ и намиращия се въ Франция украински представителенъ тимъ сѫ свършили сполучливо. Срещата ще се състои утре, четвъртъкъ въ Парижкия стадионъ въ Сенъ Уенъ. Тъй като рускитѣ федерации още не сѫ членове на ФИФА, Редъ Старъ Олимпикъ е побързалъ да се снабди съ специално разрешение отъ последната, каквото е било издадено.

Тимътъ на Украйна е съставенъ отъ следнитѣ играчи: Ицковски (Киевъ), Кириловъ (Харковъ), Фоминъ К. (Киевъ), Фоминъ Н. (Харковъ) Фоминъ В. (Харковъ), Грепъръ (Днепъръ), Шиловски (Киевъ), Лейко (Днепъръ), Сеготски (Киевъ), Меровичниковъ (Харковъ).

Газети «Le Populaire» Париж, Франція, 29.08 та «Спортъ» Софія, Болгарія, 28.08.1935.

Сьогодні в Парижі, на стадіоні «Стад-де-Парі» відбудеться футбольний матч між збірною командою України і буржуазною професіональною командою «Ред Стар».

Українські футболісти вперше зустрічаються з футболістами-професіоналами, при чому на стадіоні в Парижі.

«Ред Стар» — одна з сильніших команд Франції і користується величезною популярністю. В її складі ряд гравців збірної команди Франції.

Хто грає за Україну? Воротарі Ідзковський (Київ), Трусевіч (Одеса), захист—К. Фомін (капітан) і Свиридовський (обидва Київ), Кірілов (Харків), півзахист—М. Фомін, В. Фомін (обидва Харків), Гребер (Дніпропетровськ), Кузьменко (Київ), напад —Куліков (Харків), Шеловський (Київ), Лайко (Дніпропетровськ), Щегодський (Київ), Паровишніков (Харків), Махиня (Київ).

Газета «ГПО» Київ, 29.08.1935.

29.08, **«Ред Стар Олімпік» Париж, Франція - УСРР - 1-6 (0-4),** Париж, ст. «Стад де Пари», 25000 глядачів, суддя: Жеродін, голи: Паровишніков (12, 15), Щегоцький (24), Шиловський (30, 57, 82)-.?. (80).
УСРР: М.Трусевич; К.Фомін (капітан), Д.Кирилов; М.Фомін, В.Гребер, М.Махиня, В.Фомін, П.Паровишніков, К.Щегоцький, П.Лайко, В.Шиловський, тренер Михайло Товаровський.

Avec le Red Star, il n'en sera pas de même ; d'ailleurs, l'Ukraine a flairé le danger et a remanié ainsi son équipe : but : Idzkwosky (Kiev) ; arrières : Kirillov (Kharkov), K. Fomine (Kiev) ; demis : N. Fomine (Kiev), W. Fomine (Kharkow), Greber (Dnieprstoï) ; avants : Machinia (Kharkov), Yarovischnikov (Kharkov), Chillopki (Kiev), Laïko (Dnieprstoï), Stzegodtzki (Kiev).

Ukraine. — But : Idzkowsky; arr. : Kirilow, K. Fomine; demis : Greber, W. Fomine, N. Fomine; av. : Schilowsky, Laïko, Chegodsky, Parvischnikof, Machinia.

R.S.O. — But : Acht; arr. : M. Conchy, Andoire ; demis : Chantrel, Pohan, Andrieux; av. : Aston, Moulet, O'Neill, Pinel, J. Laporte.

M. Gérardin arbitrera.

Велика перемога українських футболістів

До початку гри на стадіоні зібралося близько 25 тис. чоловік: робітники: спортсмени, журналісти і т. д. Присутня була також вся радянська колонія на чолі з повіреним у справах тов. Гіршфельдом.

Гучними оплесками і співом «Інтернаціонала» глядачі зустрічають появу футбольної команди Радянської України в червоних майках. Слідом за нею появилась у зелених майках і «Ред-стар».

Гра починається навальною атакою «Ред-стар». Проте радянські футболісти швидко освоюються з стилем гри противника і переходять у блискавичну контр-атаку. М'яч переходить на поле «Ред-стар» і на 10-й хвилині Щегодський, прийнявши м'яч від Шиловського (правий край), ударом голови забиває його у ворота противника.

На стадіоні—вибух шалених оплесків і вітальних вигуків.

Рівно через дві хвилини радянська команда атакує знову і Щегодський, перейнявши лівою ногою м'яч противника, правою забиває його у ворота, перш, ніж голкіпер «Ред-стар» встигає помітити, що сталося.

Українці грають єдиною згуртованою групою, виявляючи дисципліну і самовладання. Кожний з них, роблячи удар, думає, насамперед, про успіх команди. Навпаки, гравці «Ред-стар», роблячи кожний зокрема прекрасні удари, грають кожний для себе. Тим то всі їх зусилля розбиваються об згуртованість команди Радянської України. На 25-й хвилині команда Радянської України знову прориваєтся до воріт противника. Щегодський, прийнявши м'яч від Лайка, забиває третій гол. Наприкінці першого хавтайма Шиловський на відстані 25 метрів математично вірним ударом забиває м'яч у ворота противника. Перший хавтайм закінчується рахунком 4:0 на користь України.

Ентузіазмові глядачів нема меж.

Після перерви «Ред-стар» вийшла в наполовину оновленому складі: у неї новий голкіпер, новий лівий край і правий хавбек.

Другий хавтайм починається гра повільнішому темпі. На 25-й хвилині Шиловський, прийнявши від Щегодського, з далекої відстані забиває п'ятий гол.

Математично точна, впевнена гра радянської команди викликає захоплення серед глядачів. Через деякий час радянська команда забиває 6-й гол у ворота противника. Тільки в останню хвилину гри «Ред-стар» забиває радянській команді свій перший і єдиний гол з штрафного удара.

На стадіоні бурхливі овації на адрес радянської команди, спів «Інтернаціонала» і т. д. Легенда про «непереможність буржуазних спортсменів» розбита.

Газета «Більшовик» Київ, 1.09.1935.

Футбольна команда УСРР виграла 29 серпня у Парижі матч у команди «Ред-стар» з рахунком 6:1.

Перемога футболістів Радянської України над кращою професіональною командою Франції справила величезне враження у Франції. Вся паризька преса повідомляє про це, як про сенсацію.

До початку гри на стадіоні зібралось близько 25 тис. чоловік: робітники, спортсмени, журналісти і т. д. Присутня була також вся радянська колонія на чолі з повіреним у справах тов. Гіршфельдом.

Гучними оплесками і співом «Інтернаціоналу» глядачі зустрічають появу футбольної команди Радянської України в червоних майках. Слідом за нею появилась у зелених майках і команда «Ред-стар».

Гра починається навальною атакою «Ред-стар». Проте радянські футболісти швидко освоюються з стилем гри противника і переходять у блискавичну контратаку. М'яч переходить на поле «Ред-стар» і на 10 хвилині Паровишніков, прийнявши м'яч від Шиловського (правий край), ударом забиває його у ворота противника.

НА СТАДІОНІ ВИБУХ ШАЛЕНИХ ОПЛЕСКІВ І ВІТАЛЬНИХ ВИГУКІВ.

Рівно через дві хвилини радянська команда атакує знову і Паровишніков перейнявши лівою ногою м'яч противника, правою забиває його у ворота перш ніж голкіпер «Ред-стар» встигає помітити, що сталося.

УКРАЇНЦІ ГРАЮТЬ ЄДИНОЮ ЗГУРТОВАНОЮ ГРУПОЮ, ВИЯВЛЯЮЧИ ДИСЦИПЛІНУ І САМОВЛАДАННЯ.

Кожний з них, роблячи удар, думає, насамперед, про успіх команди. Навпаки, гравці «Ред-стар», роблячи кожний зокрема прекрасні удари, грають кожний за себе. Тим то всі їх зусилля розбиваються об згуртованість команди Радянської України. На 25 хвилині команда Радянської України знову проривається до воріт противника. Щегодський, прийнявши м'яч від Лейка, забиває третій гол. Наприкінці першого тайма Шиловський ударом забиває м'яч у ворота противника. Перший закінчується рахунком 4 : 0 на користь України.

ЕНТУЗІАЗМОВІ ГЛЯДАЧІВ НЕМА МЕЖ.

Після перерви «Ред-стар» вийшла в наполовину оновленому складі: у неї новий голкіпер, новий лівий край і правий хавбек.

Другий тайм починається при повільнішому темпі. На 25 хвилині Шиловський, прийнявши м'яч від Щегодського з далекої відстані забиває п'ятий гол.

Математично точна, впевнена гра радянської команди викликає захоплення серед глядачів. Через деякий час Шиловський забиває 6 гол у ворота противника. Тільки в останню хвилину гри «Ред-стар» забиває радянській команді свій перший і єдиний гол.

На стадіоні бурхливі овації на адресу радянської команди, спів «Інтернаціоналу» і т. д. Легенда про «непереможність» буржуазних спортсменів розбита.

Чудова гра футбольної команди України

Перемога команди Радянської України в матчі проти «Ред-стар» стоїть у центрі уваги всього спортивного світу Франції. Всі великі газети присвячують докладні статті радянській команді, вміщують її знімки, розцінюючи матч з «Ред-стар» як величезну подію в спортивній хроніці останніх років.

Ті ж самі газети, які напередодні пророкували перемогу «Ред-стар», сьогодні з величезним задоволенням змушені констатувати, що радянська команда переважає першокласну команду Франції.

«Яке жалюгідне видовисько дала нам учора «Ред-стар», пише «Пті журналь». Команда Парижа не мала ні зіграності, ні пориву, ні єдності. Матч був надто нерівний. Слід безумовно заявити, що команда Радянської України явила виняткове видовисько. Увесь час лишаючись господарями поля, радянські футболісти були на висоті своїх першокласних технічних якостей, що справляли величезне враження». Газета наприкінці зазначає, що радянська команда **«є командою великого міжнародного класу»**.

«Фігаро» пише: «Було б несправедливо не визнати, що радянський футбол, досі зовсім невідомий у Франції, зробив блискучий виступ. Говорять, що українці не є краща команда в Радянському Союзі. Проте, те, що ми бачили, дає нам можливість цілком оцінити радянський футбол. Він може суперничати з кращими європейськими командами.

Радянські футболісти спритні, рішучі, швидкі, крім того, мають якості атлетизму. Щоб доповнити ці фізичні якості, треба сказати, що вони мають яскраво виявлене почуття тактики і чудової техніки. Рідко нам доводилось бачити, щоб 11 футболістів грали так згуртовано, контролювали м'яч з такою впевненістю, діяли з такою жвавістю і пориванням».

Газета далі пише: «Ми захоплювались дисципліною радянської команди навіть поза грою. Вихід на поле, як і відхід, робився в чудовому порядку, що свідчить про смак, якого не вистачає деяким буржуазним командам».

«Ексцельсіор» пише: «Українці оволоділи м'ячем з величезною впевненістю і швидкістю, показали добру зіграність і вчора довели, що їм нічого заздрити кращим гравцям європейських держав».

З аналогічними відгуками виступають «Еко де Парі», «Пті парізьєн», «Евр» і інші великі газети. Спеціальна спортивна преса присвячує радянській команді величезні статті, докладно розбираючи техніку її гри.

(ТАРС).

Газета «ГПО» Київ 5.09.1935.

«Блестящая победа футболистов Украины.

Париж. 29 августа. Результати сегодняшнего футбольного матча Советская Украина – «Ред стар» - 6-1 в пользу Украины.

Огромный «Парижский стадион» был переполнен. Присутствовало около 18 тыс. человек. Матч вызвал огромный интерес, впервые советские футболисты встретились с профессиональной непролетарской футбольной командой, считающейся одной из лучших в Европе.

Появление советских футболистов на поле было встречено бурными овациями и пением «Интернационала».

Игра началась резким нападением команды «Ред стар», и на несколько минут у ворот Украины было очень опасное положение. Но очень скоро команда УССР взяла инициативу в свои руки. На 12-й минуте в ворота «Ред стар» был забит первый мяч, а через три минуты – второй. Первая половина игры кончилась счетом 4-0 в пользу УССР. Во второй половине нападающий Шиловский забивает еще два мяча.

Успехи советской команді встречались бурными аплодисментами.

Команда «Ред стар» приложила все усилия, чтобы уйти от «сухого» счета. Лишь за 10 минут до конца игры ей удалось со штрафного удара забить единственный мяч.

Советская команда играла очень дружно и энергично. В особенности отличились тт. Грубер, Паровышников, Шиловский и вратарь Трусевич.

Команда «Ред стар» играла технически хорошо, но не коллективно.
Блестящая победа советских футболистов произвела сенсацию в спортивных кругах Парижа».

Газета «Правда» Москва, 30.08.1935.

L'équipe d'Ukraine, qu'on voit sur notre photo et qui vient d'accomplir en France de magnifiques performances, rencontrera ce soir à 17 h. 45, au stade de Paris, la formation professionnelle du Red Star Olympique

Сб. УССР в матче с «Ред стар» Франция, слева направо: Кирилов, В.Фомин, Н.Фомин, Паровышников, Гребер, Шегоцкий, Махиня, Шиловский, К.Фомин, Трусевич, Лайко.

„КОМАНДА БОЛЬШОГО МЕЖДУНАРОДНОГО КЛАССА"

ФРАНЦУЗСКАЯ ПЕЧАТЬ О ПОБЕДЕ УКРАИНСКИХ ФУТБОЛИСТОВ

ПАРИЖ, 30 августа. (Корр. «Правды»). Парижские газеты помещают восторженные отзывы об игре советских футболистов во время вчерашнего матча с командой «Рэд стар». Газета «Пти журналь» пишет:

«Украинцы — крупные футболисты. Они вчера были хозяевами игры. В противоположность им парижская команда «Рэд стар» не смогла найти ни спайки, ни духа, ни однородности в игре».

Спортивная газета «Ауто» пишет: «Уже через 10 минут после начала игры ни один зритель не мог сомневаться в высоком классе игры украинской команды».

Газеты отмечают «научную манеру игры советских футболистов, их индивидуальную ловкость и прекрасный стиль коллективной работы, в особенности при нападениях. Советские футболисты дали вчера прекрасную демонстрацию нападения».

Газета «Эко де Пари» пишет:

«Украинцы произвели большое впечатление своей спаянностью, своими атлетическими качествами и научными приемами игры. Против колебавшейся и игравшей без души команды «Рэд стар» советские футболисты применяли продуманные комбинации, которые вносили беспорядок в защиту их противника. Команда советских футболистов является, несомненно, командой большого международного класса».

С пространными восторженными отзывами выступают «Пти паризьен», «Эвр» и другие крупные газеты.

Вчерашнее состязание расценивается как крупнейшее событие в спортивной хронике последних лет.

ПАРИЖ, 31 августа. (По телеф. от соб. корр.). Блестящая победа украинских футболистов над командой клуба «Ред Стар»—в центре внимания всей спортивной печати. Многие газеты, еще до матча предсказывавшие жестокий разгром украинцев, ныне откровенно признают, что класс советских футболистов и их тактика игры стоят неизмеримо выше класса и тактики игры буржуазных команд.

«Фигаро» пишет: «Говорят, что украинцы не являются лучшей командой в Советском Союзе. Однако, то, что мы видели, дает нам возможность оценить полностью советский футбол: он может соперничать с лучшими европейскими командами».

ЛОНДОН, 30 августа. (ТАСС). Парижский корреспондент «Дейли геральд», комментируя победу футбольной команды советской Украины над профессиональной командой «Ред Стар», пишет: «Впервые советские футболисты имели возможность показать свои настоящие силы в состязании с первоклассными европейскими игроками. Советские футболисты доказали, что им нечему учиться у футболистов на континенте и очень мало чему — у английских футболистов».

Газети «Правда» Москва, 31.08 та «Известия» Москва, 1.09.1935.

МОСКВА, 4 (ТАРС). Член збірної команди України тов. Гребер на розмові з співробітником ТАРС поділився своїми враженнями про зустріч з командою «Ред-стар».

Всього, сказав він,—ми в Парижі мали 6 зустрічей. Найцікавішою безперечно була наша зустріч з професіональною футбольною командою «Ред-стар», яка неодноразово вигравала першість Франції по футболу.

Спеціально готуватися до цієї зустрічі у нас не було часу, тому, що ми майже всі дні перебування у Франції грали з робітничими командами. Треба сказати, що противник був серйозний і до зустрічі з ним нам треба було б безперечно підготуватися. Але ми не тільки не готувалися, але навіть і не бачили, як вони грають.

Білогвардійські листки, що видаються з Парижі, намагалися висміяти наші перемоги над робітничими командами Парижа і його передмість і пророкували нам катастрофічну поразку при першій же зустрічі з професіональними футболістами команд «Ред-стар».

За кілька годин до початку гри у нас відбулася невелика виробнича нарада. На цій нараді ми вирішили будь що виграти перемогу у команди «Ред-[illegible] думкою ми прийшли на поле.

На «Паризькому стадіоні» зібралося понад 20 тис. чол. Нас зустріли бурхливими оваціями і співом «Інтернаціонала».

Гра почалась різким нападом команди «Ред-стар». Перші хвилини у наших воріт було дуже небезпечне становище. І тільки завдяки спритності і вправності воротаря Трусевича, який прийняв підряд кілька серйозних м'ячів, ми підбадьорились, взяли ініціативу гри до своїх рук і перейшли в контратаку.

На десятій хвилині Паравишніков прийняв м'яч від Шіловського, який грав правий край і ударом голови забиває його в ворота «Ред-стар». Цей наш перший успіх справив на глядачів надзвичайне враження. Трибуни шалено аплодували, догори летіли шляпи, плащі, букети квітів... Захоплення публіки було надзвичайне.

Через дві хвилини після цього голу наша команда знову атакує ворота противника. Той же Паравишніков, прийнявши лівою ногою м'яч у противниника, добрим ударом забиває його у ворота.

На 25 хвилині наша команда знову проривається до воріт противника і тов. Щегодський, прийнявши м'яч від тов. Лайка, забиває третій гол.

Після цього голу команда «Ред-стар» губиться. Противник більше став подавати м'ячі на корнер. І ось наприкінці першої половини гри з одного такого корнера тов. Шіловський на ходу забиває четвертий гол. Цей гол, як відзначають мої товариші, був найкрасивішим голом за весь час нашої гри за кордоном.

Перший хавтайм кінчається з рахунком 4:0 на користь України.

Після перерви команда «Ред-стар» вийшла наполовину в оновленому складі з палким бажанням рахунок гри звести у нічию. Проте їй це не вдається. Тов. Шіловський забиває ще два м'ячі.

Гру з командою «Ред-стар» ми кінчаємо з рахунком 6:1. Перемога нашої ходу забиває четвертий гол. Цей гол, мандою Франції була зустрінута громом оплесків, захопленими вигуками «ура» і співом «Інтернаціонала».

Газета «Пролетарська правда» Київ, 5.09.1935.

ПРИВІТ ПЕРЕМОЖЦЯМ!

Гравці збірної футбольної команди України т.т.: (знизу вверх) — Фомін Н., Махиня,

Сьогодні команда футболістів України повертається зза кордону. Футболісти України повезли за кордон не тільки величезну техніку футбольної гри, а й більшовицьке завзяття синів українського народу. З цими якостями не важко було одержати блискучу перемогу в усіх футбольних зустрічах з закордонними робітничими і буржуазними командами.

Блискучий шлях футбольної команди України відомий з газет. Загальний наслідок закордонних зустрічей — по 94 : 4. З професіональною командою «Ред стар» команда України зіграла з наслідком 6 : 1 на користь українських футболістів..В історію радянської фізкультури вписана нова блискуча сторінка. Збірна команда УСРР високо піднесла престиж радянських футболістів, престиж фізкультури Радянської України.

Передовий загін радянської фізкультури, динамовці, святкують подвійне свято. Кожна перемога радянської фізкультури викликає почуття гордості і радості. Збірна України, що повертається зза кордону, цілком складена з футболістів українського пролетарського товариства «Динамо». Почуття величезної відповідальності за честь і престиж українського народу [illegible] динамовців волею до перемоги. [illegible] сини українського народу виправдали найсміливіші сподівання трудящих України. Українське товариство «Динамо» справедливо гордиться своїми вихованцями. Ними гордиться вся країна.

Перемога на стадіонах Парижа, Брюсселя та інших міст Європи гартувалися давно. Ще на початку 1935 року футболісти - динамовці, гравці збірної України, почали тренування в спеціальній спортивній школі майстрів в Одесі. На київському стадіоні «Динамо» десятки тисяч глядачів бачили в свій час братів Фоміних, Свиридовського, Ідьковського, Трусевича, Щегоцького, Шиловського та інших. Зустріч 4 міст була чудовою школою для футболістів. З половини минулого команда готувалась до найвідповідальніших зустрічей з закордонними командами. Як бачимо, ця робота не пішла марно.

Склад команди показовий в усіх відношеннях. З 15 футболістів — 9 робітники, два члени партії. Найбільший стаж гри — 10 років. Всі вони — динамовці. Капітан команди Константин Фомін не раз захищав честь радянського спорту у футбольних зустрічах з закордонними командами на радянських і європейських стадіонах. Фомін Константин, Свиридовський, Фомін Володимир, Фомін Микола, Щегоцький не раз грали в збірній СРСР. Всі футболісти репрезентують збірну України по кілька років. Остання подорож за кордон, де вперше Радянська Україна виступила єдиною компактною командою, починає новий етап у фізкультурному житті УСРР. Уперта робота, більшовицьке завзяття вірних синів українського народу дало змогу не тільки виступити, а й перемогти на європейській арені. Це перша, але не остання перемога. Радянська фізкультура виходить на широку світову дорогу. Її чекають перемоги і перемоги. Динамівський загін української фізкультури палко вітає своїх вірних вихованців в столиці квітучої Радянської України.

З. Д. ЕЛКІН — відповідальний секретар ради «Динамо» України.

Ідьковський, Куліков, Фомін М., Фомін В., Кузьменко, Свиридовський, Щегоцький та Шиловський.

„ЛЯ БАЛЬ Е РОНД“

«Ля баль е ронд», двозначно відповів капітан «Ред-Стар» репортерам паризьких газет, що надокучали йому за день до матчу, коли було зроблено останнє питання: «Хто ж вийде переможцем: ви, чи—як нас назвали у Франції—«Екіп Украєнєн». Так, м'яч круглий, згодились і ми, коли з тим же запитанням звернулись десятки представників газет усіх напрямів до нас. Але ми відкинули зайву чемність і не були такими скромними. Це йшло не від самовпевненості, а від хорошого знання своїх сил. «Ми повинні виграти і ми виграємо», — заявили ми французькій пресі 28 серпня напередодні матчу.

І ось 18 тис. глядачів на одному з найбільших стадіонів Парижа уже перегортають газети і вечірні і ранішні, де «капітан Фомін впевнений у своїх колегах», «капітан Фомін заявляє про перемогу».

За кілька тисяч кілометрів від батьківщини, ми, що вперше виступаємо збірною командою Радянської України, не відчували тієї самотності, яку звичайно відчувають національні команди, що приїжджають у чужі країни. Нам розказували в Парижі, що на останній міжнародній футбольній зустрічі в Італії чехи, що вийшли в напівфінал і зустрілися із збірною Італії, програли не тому, що були слабші, а тільки тому, що перебували на чужій території. Шестеро з 11 чехів були підбиті на полі італійцями. «І це ще вдача,—пускали дотепи в Парижі,—бо нехай би тільки чехи виграли, з поля винесли б усіх 11». Ми ж почували себе—скажу одверто,—так само добре, серед таких самих близьких друзів, як і на нашому прекрасному київському стадіоні.

КОНСТАНТИН ФОМІН— капітан збірної футбольної команди України

Ось ми вже вийшли на поле, я вдивляюсь кругом і мені здається, що ці безкінечні ряди кепок страшенно знайомі і близькі, мені здається, що я їх бачив три дні тому і на матчі в Києві, і на зустрічі із збірною робітничої спортивної спілки Франції—на всіх наших шести зустрічах, які ми мали до сьогоднішнього дня.

Ми мимоволі ділили глядачів стадіону за «головною» ознакою. Ось ми вибігаємо в червоних майках, вишиковуємося. Перед нами м'яч, про який капітан «Ред-стар» учора говорив, що він круглий, і що невідомо, в який бік він полетить. І ми бачимо, як безконечні ряди «кепок» встають і над стадіоном здіймається потужний гімн пролетарів усього світу—«Інтернаціонал». Ряди «кепок» співають «Інтернаціонал», а ряди «капелюхів» залишаються сидіти на своїх місцях. Я не хочу цим сказати, що були якісь ворожі, недружні верстви глядачів на цій знаменній зустрічі. Ні, нас по заслузі нагороджували оплесками і схвальними відзивами глядачі не нашого класу і преса не лівого напряму. Але кожна репліка-схвалення з рядів «кепок» вливала в нас стільки сили, що ми у вузькому колі нашої команди, ділячись враженнями про цей незабутній день, цілком серйозно запевняли, що грають не 11 чоловік, а тисяч 8—10. Автором перемог була не тільки команда Радянської України, але і всі ті, що підбадьорювали нас, раділи з нами, допомагали усмішкою, оплесками, дружніми репліками, півучим французьким словом «браво», ряди французьких пролетарів, що заповнили стадіон.

Підсумки наших зустрічей арифметично розкладаються так: 94 голи забили ми і 4 голи забили нам у двох країнах—Франції і Бельгії. Але нам не хочеться особливо захоплюватись цим рахунком. Робітничі команди, з якими ми грали і у Франції, і у Бельгії, слабкі і виграш цей не робить особливої честі нам, радянським футболістам. Адже ми грали з заводськими робітниками, що урвають рідкі вільні години після виснажливого робочого дня для тренування. Ми грали з пролетарями, які, не встигаючи скинути робочу блузу і не маючи кількох су для того, щоб за кілька хвилин промчати в підземці до занедбаного пустиря, на тренування йдуть пішки годину і більше. Ми грали з надзвичайними ентузіастами пролетарського спорту, які хочуть перемог, але яким перемоги даються з великим трудом. У них немає коштів на доброго тренера, у них часто-густо навіть немає коштів, щоб купити м'яча і спортивне взуття. І все таки ці молодці грають. Грають не погано, грають і ростуть. І трибуни таких самих, як вони, робітників плескають їм, приходять на їх матчі.

Ми знали тільки одне: команда «Ред стар» одна з кращих у Франції і грачі її дуже популярні, «Ред-стар» не раз вигравала кубок Франції, вона учасниця численної кількості інтернаціональних зустрічей, а ми... ще ніколи з професіоналами не грали. Ось з чим ми прийшли 29 серпня на паризький стадіон «Ред-стар».

Звідки ж у нас була така впевненість у перемозі? Адже не випадково ми заявили представникам буржуазної преси, що обов'язково виграємо. Може це видасться смішним, але на чужій території, де кожним своїм вчинком ми допомагаємо високо тримати почесне звання радянських громадян, ми всі себе почуваємо впевненішими і в багато разів сильнішими. Ні я, ні один з моїх товаришів просто не уявляли собі, як ми можемо програти. Це не який-небудь шапкозакидальницький настрій. Я хочу навести такий приклад. За кілька хвилин до матчу до нас підійшла група паризьких пролетарів і не стільки попросила, скільки—я сказав би—зажадала обов'язкового виграшу в буржуазної команди. Тут ми може вперше по-справжньому відчули, що наш виграш — справа честі не тільки 11 представників спортивної молоді Радянської України.

І ось цей круглий м'яч, який може полетіти в усякий бік, не раз побувати в сітці воріт всякої сторони, нарешті, в грі. Ми придивляємось. Ми ще ніколи не бачили нашого противника на зеленому полі стадіону, а він нас бачив. І все ж таки навіть з перших хвилин дуже обережної намацуючої гри — поки що тільки активної оборони, а не наступу — відчули, що виграш за нами. Це відчули і ряди пролетарських «кепок», що почали усміхатися нам, що посилали кожному вдалому ударові кожного з нас «браво» і «хай живуть ради». І ось перший гол у воротах «Редстар». Всі 8—10 тисяч співавторів нашої перемоги підводяться, підкидають догори «кепі», плащі, і наш Трусевич, що боронив честь воріт Радянської України, запевняє, що він чув, як від грому привітань дзвеніли дроти над стадіоном. Ми зворушені до сліз. Так, легко нам грати в такому оточенні, на всякому стадіоні, в усякому місті світу. І відчувши це, ми почали грати. Ми ніколи ще так не грали. Київ не бачив нас у такій блискучій формі, ми навіть не почули, як невблаганний свисток судді оголосив про закінчення першого тайму.

Так. М'яч вийшов круглим, він летів туди, куди його посилали наші міцні мускули і воля.

Що сказати про перерву, про коротку перерву на відпочинок. Ми і не відпочивали по суті. Нас обіймали, нам тиснули руки, нам давали адреси, нам кричали «хай живуть ради в усьому світі».

І ось ми знов на полі з підсумком першого тайму 4 : 0 на нашу користь. Французи виходять з новими силами. Ми, наприклад, не пізнаємо чотирьох грачів. Їх не було в першому таймі. Нас це не турбує. Раз керівництво «Ред-стар» визнало необхідним замінити свого воротаря і ще трьох вирішних грачів команди, значить воно визнало свою слабкість. Адже ми знаємо, що не можемо програти, кого б не виставили проти нас на цьому зеленому полі. І ми знову наступали під потужний акомпанімент маршу пролетарів, підхоплюваного братніми рядами «кепок». Ще два м'ячі у воротах «Ред стар» і тільки перед самим кінцем французи [illegible] змогу збити «сухий рахунок». 6 : 1—підсумок, про який знає не тільки вся наша країна, про який писала вся французька преса, але про який кореспонденти буржуазних газет повідомили з Парижа в усі країни світу.

Заголовки буржуазних газет промовляють самі за себе. «Величезна сенсація у футболі», — пише «Парі Суар» і газети подають не тільки довгі звіти і наші фотографії, але і друкують думки кращих футболістів Франції, капітанів сильніших команд, що були присутні на нашій грі, про силу команди України. Славнозвісний грач Франції Дельгур писав: «Якщо я про щонебудь зараз мрію, то тільки про надсилку наших футболістів у Радянський Союз. Оце стиль гри! Принаймні, українці мені нагадують славнозвісних шотландських майстрів футболу».

Читаючи ці похвальні відзиви, ми думали: «Так, це була цікава зустріч, але ми сьогодні грали непогано. Завтра зможемо грати краще, а післязавтра піднесемо наш радянський спорт на таку недосяжну висоту, що, бажаючи похвалити кращих спортсменів світу, ці знавці скажуть: «Ви знаєте, їх стиль гри трохи нагадує радянський».

МОСКВА. (Телефоном).

Українські футболісти на футбольно му полі (стадіон «Динамо», Київ).

Відповідальний редактор Г. СОЛІН.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 6.09.1935.

«Блъстящиятъ дебють на украйнския тимъ въ Парижъ

Блѣстящиятъ дебютъ на украинския тимъ въ Парижъ

Украинскиятъ представителенъ тимъ бие Редъ Старъ съ 6:1

Украйнскиятъ представителенъ тимъ бие Редъ Старъ съ 6-1

Парижъ, 1. IX. Първата футболна среща между единъ съветски и единъ добре подбранъ парижки тимъ бѣ изнесена съ голъмъ успѣхъ. Около 20000 души се бѣха стекли да видятъ играта на украйнскитѣ гости.

Още въ първигѣ 10 минути на игрището нѣмаше човѣкъ, който да не се съмнява въ високата класе на украйнския тимъ. Тимътъ «Редъ Старъ Олимпикъ» започна много добре мача, но скоро се видѣ принуденъ да отстжпи предъ научната игра на съветскитѣ футболисти, конйто действуваха съ отличенъ ансамбълъ особено при нападенията. Това бѣ една ръдка демонстрация на правилна нападателна игра. Гоститѣ проявиха забележителни качества въ старта, бързината, дриблинга, шутирането, отнемането и пасирозкага. Парижанитѣ се лутаха около тѣхъ като въ безвъздушно пространство.

Найголъмата заслуга, обаче, е на центъръ-хафбека Фоминъ, който бѣ истинския творецъ на блъстяшитѣ нападея.

При почивката резултата бѣ вече 4-0 за Украйна. Общото впечатление бѣ, че до края на мача цифра та на поражението ще се увеличи още много пжти. Презъ второто полувреме, обаче, французитѣ направиха няколко сполучливи замъствания, съ които успеха да развиятъ единъ посмисленъ отпоръ и да допуснатъ само още 2 гола срещу единъ на честьта.

Но, докато играта на рускитѣ форуарди може да бжде призната за първокласна отъ международенъ размъръ, докато центъръ хафбекътъ Фоминъ би правилъ честь на който и да е съ свѣтовно

значение тимъ, ако голъкипърътъ Трусевичъ бѣ блъстящъ и непогрѣшимъ, особено въ високитѣ топки при което прояви изумителна срячност и ръдка елегантность, би трѣбвало да се съжалява, че страничнитѣ хафбекове и бековетѣ дадоха забележително груба игра.

Впечатлението отъ тѣхнитѣ непозволени прояви е много лошо и повечето вестници се учудвать, какъ съветскитѣ спортни власти сж могли да допустнатъ въ едно задгранично турне тъй зле възпитани играчи. Краенъ резултатъ 6-1».

Газета «Спортъ» София, Болгарія, 4.09.1935.

БЛИСКУЧА ПЕРЕМОГА ФУТБОЛІСТІВ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

ПАРИЖ, 30. Перемога футболістів Радянської України над кращою професіональною командою Франції справила величезне враження у Франції. Вся сьогоднішня преса повідомляє про це, як про сенсацію.

До початку гри на стадіоні зібралося близько 25 тис. чоловік.

Гучними оплесками і співом «Інтернаціонала» глядачі зустрічають появу футбольної команди Радянської України в червоних майках. Слідом за нею появилась у зелених майках і «Ред стар».

Гра починається навальною атакою «Ред стар». Проте радянські футболісти швидко освоюються з стилем гри противника і переходять у блискавичну контратаку. М'яч переходить на поле «Ред стар» і на 10-й хвилині Щегодський, прийнявши м'яч від Шиловського (правий край), ударом голови забиває його у ворота противника.

На стадіоні вибух шалених оплесків і вітальних вигуків:

Рівно через дві хвилини радянська команда атакує знову і Щегодський, перейнявши лівою ногою м'яч противника, правою забиває його у ворота.

На 25-й хвилині команда Радянської України знову проривається до воріт противника. Щегодський, прийнявши м'яч від Лайка, забиває третій гол. Наприкінці першого хавтайма Шиловський на віддалі 25 метрів математично вірним ударом забиває м'яч у ворота противника. Перший хавтайм закінчується рахунком 4:0 на користь України.

Ентузіазмові глядачів нема меж.

Після перерви «Ред стар» вийшла в наполовину оновленому складі: у неї новий голкіпер, новий лівий край і правий хавбек.

Другий хавтайм починається при повільнішому темпі. На 25-й хвилині Шиловський, прийнявши м'яч від Щегодського, з далекої відстані забиває п'ятий гол.

Математично точна, впевнена гра радянської команди викликає захоплення серед глядачів. Через деякий час радянська команда забиває 6-й гол у ворота противника. Тільки в останню хвилину гри «Ред стар» забиває радянській команді свій перший і єдиний гол.

На стадіоні бурхливі овації на адресу радянської команди, спів «Інтернаціоналу» і т. д. Легенда про «непереможність буржуазних спортсменів» розбита.

ПАРИЖ, 30. Перемога команди Радянської України в матчі проти «Ред стар» стоїть у центрі уваги всього спортивного світу Франції. Всі великі газети присвячують докладні статті радянській команді, вміщують її знімки, розцінюючи вчорашні змагання, як величезну подію в спортивній хроніці останніх років.

Ті ж самі газети, які напередодні пророкували перемогу «Ред стар», сьогодні з величезним здивуванням змушені констатувати, що радянська команда переважає першокласну команду Франції.

«Яке жалюгідне видовисько дала нам учора «Ред стар», — пише «Пті журналь».—Команда Парижа не мала ні зіграності, ні пориву, ні єдності. Матч був надто нерівний. Слід безумовно заявити, що команда Радянської України явлала винятковe видовисько. Увесь час лишаючись господарями поля, радянські футболісти були на висоті своїх першокласних технічних якостей, що справляли величезне враження». Газета наприкінці зазначає, що радянська команда «є команда великого міжнародного класу».

«Фігаро» пише:

«Було б несправедливо не визнати, що радянський футбол, досі зовсім невідомий у Франції, зробив блискучий виступ. Говорять, що українці не є краща команда в Радянському Союзі. Проте, те, що ми бачили, дає нам можливість цілком оцінити радянський футбол. Він може суперничати з кращими європейськими командами. Радянські футболісти спритні, рішучі, швидкі, крім того, мають якості атлетизму. Щоб доповнити ці фізичні якості, треба сказати — вони мають, яскраво виявлене почуття тактики і чудової техніки. Рідко нам доводилось бачити, щоб 11 футболістів грали так згуртовано, контролювали м'яч з такою впевненістю, діяли з такою жвавістю і пориванням».

З аналогічними відгуками виступають «Ексцельсіор», «Еко де Парі», «Пті паризьєн», «Евр» і інші великі газети. Спеціальна спортивна преса присвячує радянській команді величезні статті, докладно розбираючи техніку її гри.

РАДЯНСЬКІ ФІЗКУЛЬТУРНИКИ В ШВЕЦІЇ

СТОКГОЛЬМ, 31. Учора до Гетеборга прибула група радянських фізкультурників для участі в міжнародних робітничих спортивних змаганнях, які починаються сьогодні. Радянська делегація складається з 25 чол., в тому числі футбольна команда Закавказзя, ряд кращих плавців, а також шаховий чемпіон Москви Рюмін.

Учора поза програмою робітничих спортивних змагань відбувся футбольний матч між радянською футбольною командою Закавказзя і командою «Горда», однією з найдужчих команд буржуазної футбольної спілки Швеції. Матч викликав великий інтерес і закінчився внічию з рахунком 3:3.

Газета «Вісті» Харків, 1.09.1935.

FOOTBALL

La sélection de l'Ukraine a battu le Red Star par 6 buts à 1

Pour leurs débuts en France contre une équipe professionnelle de bonne classe, les footballeurs soviétiques ont obtenu un résultat particulièrement flatteur. Battre le Red Star par 6 buts à 1 comme ils l'ont fait hier au Stade de Paris n'est pas à la portée de tout le monde et si l'on veut bien ajouter qu'à la mi-temps ils menaient déjà par 4 buts à 0, on comprendra que le jeu pratiqué par eux est loin d'être dépourvu d'efficacité.

Le match commença à 17 heures 45 mais, bien avant, les enceintes du Stade étaient pleines d'une foule où, évidemment, figuraient pas mal de militants communistes qui crurent de leur devoir de brailler par moments leur trop fameuse *Internationale*.

Dès le début, les Ukrainiens firent grosse impression par leur cohésion, leur qualité athlétique et leur science du démarquage. Devant un Red Star hésitant et sans âme, ils amorcèrent bientôt de savantes combinaisons qui semèrent le désarroi dans la défense parisienne. L'inter-gauche Parvischmikof ouvrit le score au bout d'un quart d'heure de jeu par un « heading » impeccable. Le même joueur marquait peu après un nouveau but sur un shot puissant. Puis une descente de grand style, amorcée par les demis, était terminée par l'avant-centre Chegodsky par un shot à ras de terre qui ne laissait aucun espoir au gardien du Red Star. Enfin, peu avant la mi-temps, l'ailier droit Shilowsky reprenait magistralement — du pied gauche — le ballon sur corner et l'expédiait au fond des filets.

A la reprise, le Red Star, qui avait profité du repos pour faire quelques changements dans ses lignes, se défendit beaucoup mieux. Il se montra dangereux à plusieurs reprises mais, dans le dernier quart d'heure, l'ailier droit soviétique marquait coup sur coup deux buts, après des ouvertures remarquablement amenées.

Cinq minutes avant la fin, l'ailier gauche Segaud réussit à sauver l'honneur pour le Red Star.

L'équipe de l'Ukraine est incontestablement de grande classe mais il faudrait tout de même la voir à l'œuvre contre un « onze » plus mordant que celui du Red Star, Sochaux ou Strasbourg par exemple.

Tous les joueurs soviétiques apparurent très habiles sur le ballon et supérieurement entraînés. Ils eurent cependant le tort de jouer un peu trop durement en première mi-temps.

Sélection Ukraine bat Red Star olympique par 6 buts à 1

Hier, à la fin de l'après-midi, s'est déroulé sur le Stade de Paris, à Saint-Ouen, le match qui opposait la sélection ukrainienne à la formation professionnelle du Red Star Olympe. Ce match a confirmé la grande classe des footballeurs ukrainiens qui ont triomphé par 6 buts à 1.

Bien avant que s'engage la partie une foule nombreuse garnissait les diverses enceintes du stade. C'est devant 15.000 spectateurs que fut donné le coup d'envoi.

Une foule bruyante, enthousiaste, chantait l'*Internationale* et scandait « Les Soviets partout ! », reprenant en chœur divers chants révolutionnaires.

Foule manifestant toute sa sympathie aux délégués de la grande patrie des travailleurs qui évoluaient devant eux.

Applaudissant tour à tour les joueurs soviétiques et ceux du Red Star Olympique lorsque ceux-ci réussissaient de beaux coups.

Que penser du match ? On nous avait souvent répété que les joueurs ukrainiens n'ayant rencontré au cours de leur tournée en France que des équipes de la Fédération sportive ouvrière — équipes qui au dire de beaucoup n'avaient que peu de valeur — aurait de grandes difficultés face à l'équipe professionnelle Red Star, équipe de grande valeur. Au grand dam de pas mal de dirigeants ou journalistes bourgeois, les joueurs russes ont réussi à démontrer ce qu'était le sport au pays des prolétaires.

La partie

Les Russes font leur apparition sur le terrain et les spectateurs des populaires entonnent une vigoureuse *Internationale* qui est reprise par la grande majorité des assistants

Présentation des équipes, photographies, et la partie s'engage.

C'est le Red Star qui donne le premier coup de pied dans la balle et conduit aussitôt une attaque qui paraît dangereuse. Le garde de but russe sort de la surface de réparation et c'est un coup franc en faveur du Red Star que parera l'extrême défense russe.

Le Red Star mène souvent l'attaque et menace le camp russe. Le terrain paraît glissant et les Russes n'évoluent pas avec la même aisance que nous avons l'habitude de les voir.

Les équipiers ukrainiens conjugent mieux leurs efforts et voici les avants qui descendent le terrain.

L'extrême droit russe déborde la défense du Red Star, effectue un centre impeccable que l'inter gauche place dans les filets.

Ukraine 1, Red Star 0

La balle est à peine remise en jeu que l'avant centre passe la balle au même joueur, et d'une botte d'une rare précision met la balle hors de portée du garde but.

Ukraine 2. Red Star 0

Les équipiers du Red Star ne se laissent pas démonter devant ces deux points et viennent inquiéter le portier soviétique pendant un bon moment.

Un centre d'Aston, ailier droit parisien, passe devant les buts, et n'est pas repris, la balle va en sortie de but.

Il faut toute la décision d'un arrière russe, qui dégage son camp avec à propos, sur une glissade du gardien de but.

Les Russes se reprennent et l'inter gauche passe la balle au centre avant qui n'a plus qu'à mettre la balle dans les filets.

Ukraine 3. Red Star 0

Un corner est sifflé contre le Red Star, celui-ci, bien tiré, est repris avec précision par l'extrême-droite et la balle est dans le fond de la cage.

La mi-temps est sifflée peu après.

Ukraine 4. Red Star 0

Quand la partie reprend, on s'aperçoit que le Red Star a changé trois de ses joueurs. Cela n'empêche pas les Soviétiques de dominer.

La venue de joueurs frais semble donner un sang nouveau au club parisien et deux loupés successifs de la défense russe donnent chaud aux fervents supporters qui applaudissent cependant le jeu que produit depuis un moment l'équipe du Red Star.

La sélection ukrainienne, par ses petites pases à ras du sol, ramène le jeu devant les buts parisens et d'un shot précis l'extrême-droit bat le gardien de but parisien.

Ukraine 5. Red Star 0

La partie se déroule avec des avantages divers de chaque camp. Tout à coup l'avant centre ukrainien passe la balle à son allier droit et ce dernier, après une course de près de quarante mètres, place pour la sixième fois la balle dans les filets.

Ukraine 6. Red Star 0

Un accrochage se produit entre un avant parisien et l'arrière gauche des Russes, c'est un coup franc en faveur des Parisiens qui sanctionne cette faute. Ce coup franc, bien botté, la balle parvient à l'extrême-gauche qui schot victorieusement, marquant ainsi le premier but pour son équipe.

Ukraine 6. Red Star 1

Le jeu continue à se dérouler à la même allure qu'au début de la partie, toujours agrémenté de passes et feintes de la part des Ukrainiens, qui font véritablement une démonstration de jeu scientifque et très spectaculaire, tout en restant très réalisateur.

La fin est sifflée. Tous les spectateurs se retirent en commentant d'une manière élogieuse la brillante équipe ukrainienne qu'ils viennent de voir évoluer.

A Limoges, l'équipe de l'Ukraine bat l'U. S. T. Limoges par 15 à 0

Nos camarades de l'U. S. T. de Limoges, en accord avec la municipalité ouvrière et les organisations adhérentes au Front populaire, avaient invité les footballetrs de l'Ukraine à une grande manifestation qu'ils organisaient dimanche dernier sur le Stade municipal.

Le samedi soir, les athlètes de l'U. R. S. S., notre camarade Andrew, chef de la délégation soviétique et président du Conseil supérieur de l'éducation physique de l'Ukraine, ainsi que Roche et Chapoan, représentant la F. S. G. T. sont reçus à la municipalité. Nos camarades Betouilles, maire S. F. I. O. de Limoges et Lavergnat, maire communiste de Saint-Junien, prononcèrent des discours qui furent très applaudis. Notre camarade Verdelle, député, empêché, s'était excusé.

Le dimanche, la manifestation sportive organisée sur le stade sous la présidence de nos camarades Vardelles, député de Limoges et Andrew, de la délégation soviétique, obtint un très grand succès, et plus de 3.00 spectateurs avaient répondu à l'invitation des organisateurs, et applaudirent les athlètes ouvriers.

Avant les épreuves, Vardelle, au nom de la municipalité, offrit à la délégation soviétique un superbe vase de Limoges.

Après les épreuves, un banquet réunit les athlètes soviétiques et les organisateurs. Vardelle en quelques mots remercia nos camarades de l'U.R.S.S. d'avoir fait le déplacement à Limoges; il les félicita pour leur haute valeur tehnique et forma des vœux pour une toujours plus grande F.S.G.T. et pour l'unité sportive internationale que nous espérons tous.

Résultats techniques

Football : L'équipe séclectionnée de l'Ukraine bat l'U.S.T. de Limoges champion fédéral de la F.S.G.T. par 10 à 0 (mi-temps 8-0).

Газети «L'Écho de Paris» 1935 та «L'Humanite» обидві, 30.08 та «L'Humanite» 28.08.1935 всі Париж, Франція.

Chronique sportive

La meilleure sélection soviétique a littéralement disposé du Red Star marquant 6 buts contre 1

Les Ukrainiens, joueurs de grande classe, pratiquent malheureusement un football où la puissance est bien près de la brutalité

Comme il fallait s'y attendre, le premier match opposant en France une sélection soviétique à une de nos équipes professionnelles s'est disputé dans une atmosphère de meeting...

Trop de cris... trop de gestes... trop de « commerce » qui dénaturaient d'agaçante façon cette réunion sportive...

Et pourtant ce match auquel assistaient près de 20 000 spectateurs aurait pu être très intéressant s'il ne s'était déroulé dans une ambiance, puérilement partiale, s'il n'avait opposé une équipe trop forte à une formation boiteuse, à court de souffle et sans allant, et si enfin, certains joueurs russes avaient compris qu'il ne fallait laisser à la foule parisienne qu'une impression d'excellent et correct footballeur.

Que dire maintenant de ce match, sinon qu'il fut de la première à la dernière minute à l'avantage des Ukrainiens ?

La manière russe

La manière, la méthode russe s'apparente nettement au jeu tchèque, mais avec plus de simplicité et surtout plus de vitesse dans l'action.

Les onze joueurs que nous avons vu évoluer sont tous d'athlétiques gaillards, remarquablement entraînés, ayant le souci de la place et comprenant à la lettre leur rôle.

La ligne la plus brillante de l'équipe d'Ukraine est certainement l'attaque où brillent deux ailiers rapides et ne redoutant guère les chocs, deux inters compensant une technique sans doute un peu simpliste par une remarquable activité et, enfin, un avant-centre qui est avant tout un shoteur.

Des attaques comme celle-ci ne peuvent manquer d'être efficaces, lorsqu'une excellente condition physique leur permet de maintenir une cadence rapide.

Le joueur le plus scientifique est certainement le demi-centre Fomine, pivot de réelle classe internationale, au jeu sobre, mais intelligent.

Les deux demis ailes sont très accrocheurs, mais quelque peu brouillons.

Enfin, les arrières ne pratiquent que la manière forte, celle des « déblayeurs de terrain », culbutant sans merci tout adversaire devant leurs filets. Malgré tout, ils n'ont pas semblé extraordinairement sûrs dans leurs dégagements.

Le goal, très habile sur les balles hautes, adroit et sûr d'autant plus qu'il est bien protégé, a encore besoin d'apprendre à dégager.

Ainsi formée, dépouillée des instincts brutaux de quelques joueurs, et astreinte à la stricte observation des règles, cette sélection serait une grande et véritable équipe.

Du Red Star, nous ne dirons rien, sinon que ses encaisseurs firent une bonne recette !..

... Nous aurions, certes, souhaité voir devant un public exclusivement sportif, un match plus énergiquement dirigé, entre cette sélection soviétique et une grande équipe comme Sochaux, ou même une équipe robuste comme celle du RC Strasbourg.

Газета «La Croix» Париж, Франция 1935.

U. R. S. S. (SÉLECTION UKRAINIENNE) A BATTU HIER LE RED STAR PROFESSIONNEL

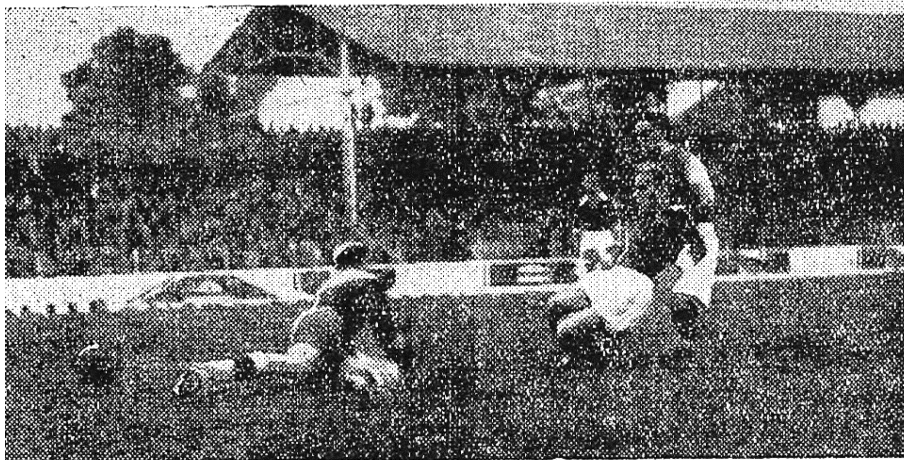

L'avant-centre ukrainien marque le 3e but. (Voir le compte rendu en 2e page.)

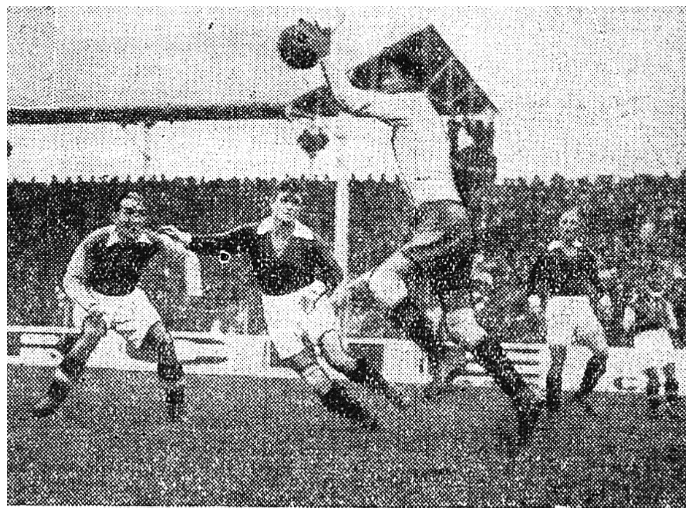

Un brillant arrêt du gardien de but ukrainien Troussevitch

Ruští footballisté okouzlili Paříž

Mužstvo Ukrajiny rozdrtilo Red Star 6:1 (4:0) a předvedlo před 16.000 diváků na Stade de Paris velkolepou exhibici.

Již dlouho se nestalo, aby ve všední den se v Paříži sešlo 16.000 diváků, jako tomu bylo včera při zápase Ukrajiny s profesionálním mužstvem Red Staru na Stade de Paris. Ale nedivme se tomu. Paříž byla zvědava, jak to skutečně vypadá s výkonností dnešního prvotřídního ruského footballu. Vždyť to byl po válce první zápas ruských footballistů s footballovým mužstvem organisovaným ve francouzské footballové federaci. A tento zápas musil býti zvláště povolen, neboť Rusko jak známo, není ve Fifě. Ale i ostatní svět byl zvědav na výsledek a dojem z tohoto matche, neboť v něm spatřuje první spolehlivější měřítko mezi footballem Ruska a ostatního světa. Nuže, to srovnání dopadlo pro Rusy přímo skvěle. Obecenstvo nevycházelo z úžasu. Rusové, ačkoliv v tomto matchi s kompletním ligovým mužstvem pařížského Red Staru nebyli favority, překvapili, ba přímo nadchli tisícové hlediště skvělou hrou. Předvedli vysokotřídní football, ryze skotského slohu, což platí zvláště o kombinaci forwardu. Jejich hra silně připomínala železnou mašinu Sparty z prvých poválečných let. Ze vstřelených branek byly čtyři přímo kabinetními ukázkami střelecké-ho umění. Jejich autory byly obě spojky, jež poslaly míč ve všech čtyřech případech přímo ze vzduchu do sítě. Red Star, ačkoliv nastoupil s kompletním mužstvem, byl od začátku až do konce zápasu outsiderem, který neměl ani chvilku vyhlídku na úspěch. Rusové si s francouzskými profesionály přímo zahrávali.

V mužstvu vynikali zvláště tři bratři Fominové. Pro nás je před zájezdem mužstva Prahy na Rus nejzajímavější skutečnost, že mužstvo Ukrajiny, které předvedlo včera v Paříži hotový footballový koncert, je složeno většinou z hráčů Kyjeva a Charkova, tedy z měst, kde na svém zájezdu má hráti Praha.

Газети «Poledni list» Прага, Чехословаччина, 30.08.1935.

1.09, Антверпен, збірна робітничого союзу Бельгії-УСРР 0-12 (*или 1-12*).

Новъ успѣхъ на Украйнцитѣ

Брюкселъ, 2 септемарий. Украйнскиятъ сборенъ тимъ игра днесъ съ една комбинация на града Брюкселъ и победи съ сензационния резултатъ отъ 12:1. Украйнцитѣ правеха съ своитѣ противници, това което искаха.

Газета «Левски» Софія, Болгарія, 9.09.1935.

4.09, Льєж, збірна робітничого союзу Льєжа, Бельгії-УСРР 1-8.

5 СЕНТЯБРЯ
МАТЧ НА СТАДИОНЕ „ДИНАМО"

Вчера ВСФК получил из Праги сообщение о том, что в СССР выезжает делегация Среднечешского футбольного об'единения в составе 20 человек. Среди них—16 футболистов профессиональных клубов Праги: семь из «Богемии», пять из «Чехии» и четыре из «Кладно». Они составляют «Сборную Праги».

Возглавляет делегацию председатель Среднечешского футбольного об'единения—**Фанта**. Кроме того приезжают секретарь того же об'единения **Србенны**, председатель об'единения футбольных судей **Брындач** и председатель юных футболистов **Антон Морес**.

ВСФК вчера же утвердил расписание игр «Сборной Праги» в СССР. 5 сентября состоится матч **Москва—Прага** на стадионе «Динамо», 8-го—**Ленинград—Прага** в Ленинграде и 11-го пражские футболисты сыграют матч или в Горьком или на Украине.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 28.08.1935

Definitivní sestava do SSSR.

Ve čtvrtek večer po tréninkovém zápase na Dannerově stadionu byla presidiem Středočeské župy stanovena definitivní sestava pro zájezd do SSSR. Jedou tito hráči: Tichý, Bárta, Habr, Štumpf, Kusala, Černý, Kolský, Votruba, Langhaus, Mráz, Čech, Silný, Korecz, Junek, Bubeníček, Bejbl. Sraz těchto hráčů je v neděli dne 1. září před 22. hodinou v modrém salonku v župním domě na Kozím náměstí. Jako vůdci jedou pp. předseda župy Fanta, místopředseda JUC. Mareš a za sbor čsl. soudců ředitel Bryndač. Tlumočníkem je vicetajemník župy Srbený.

Газета «Prazske noviny» Прага, Чехословаччина, 31.08.1935

Сьогодні матч Україна—Прага

Сьогодні па столичному стадіоні «Динамо» відбудеться один з найцікавіших в історії футболу па Україні матч між збірною професіональною командою Праги (Чехословаччина) і збірною командою України.

Торік, при розиграші першості світу, Чехословаччина, вийшовши у фінал з Італією, програла їй з рахунком 2:1 і зайняла друге місце в світі.

Майстерністю чехословаки — кращі футболісти Західної Европи. Окремі професіональні команди Чехословаччини, беручи участь в розиграші кубка середньої Европи, показали блискучий клас, а сильніша клубна команда «Спарта» вийшла у фінал з командою «Ференц-Варош» (Будапешт).

В минулому році, виступаючи проти команди «Жиденице», збірна команда Москви вже мала уявлення про силу, техніку й тактику чеських професіональних футболістів.

Що являє собою збірна команда Праги. Передусім — ця команда складена з гравців трьох професіональних клубів — «Кладно», «Богеміа» і «Чехія». Окремі гравці по кілька разів виступали в складі збірної національної команди Чехословаччини, решта — це молодь, яка не поступається класом гри досвідченим футболістам.

Зустрічі команди Праги, які відбулися в Ленінграді і Москві, показали, що наші радянські футболісти можуть з певністю виходити на поле для боротьби за звання кращих футболістів Европи. Нічийний рахунок у Ленінграді (2:2) і Москві (3:3) означає рівність у силах.

Аналізуючи хід гри, необхідно відмітити одну особливість чеських футболістів— це блискавичний натиск і здатність не розгублюватися і переходити в наступ у найвідповідальніші моменти. Це яскраво можна було спостерігати на матчі Ленінград—Прага. До кінця гри залишилася тільки одна хвилина, але чехословаки зрівняли рахунок, щоб не програти матч.

Матч з Москвою показав здатність команди помітити вразливе місце «противника». Був момент, коли рахунок становив 2:1 на користь Москви. Пражці напористо пішли в наступ, використали заминку москвичів і зрівняли рахунок.

У воротах Праги стоїть **Тихий** — гравець національної команди Чехословаччини, який у минулих двох матчах в СРСР показав виняткову гру, буквально рятуючи команду від певних м'ячів, особливо в грі з Москвою.

В захисті — **Штумф і Габр** — обидва гравці національної команди. В півзахисті — дуже сильні **Вотруба** і **Чорний**. В нападі найкраще грає центр нападу **Сильний** — гравець національної команди Чехословаччини, учасник фінального матчу з Італією. Він сам дуже багато зробив у грі з командами Ленінграда і Москви. Не менш сильні лівий край —**Юнек** і лівий півсередній — **Бубенічек**.

В цілому — це міцна, згуртована европейська команда футболістів-професіоналів. Її склад: воротар — **Тихий** (Кладно); захист—**Габр** (Кладно). **Штумф** (Богеміанс); півзахист — **Вотруба** (Чехія-Карлін), **Кольський** (Кладно), **Чорний** (Кладно); напад — **Мраз** (Чехія-Карлін), **Корец** (Богеміанс), **Сильний** (Богеміанс), **Бубенічек** (Чехія-Карлін), **Юнек** (Кладно), та в запасі **Кусала** — захист, **Пракоп** — півзахист, **Чех** і **Млейнський** — напад.

Зустріч чеської команди з українською являє винятковий інтерес. Ленінград і Москва зіграли внічию. Як же зіграє Україна?

Футболісти України тількищо повернулися із закордонної поїздки, де вони успішно виступали не лише проти робітничих команд, але і професіональних. Матч з відомою професіональною командою «Ред стар» закінчився блискучою перемогою українських футболістів з рахунком 6:1.

Хто буде грати в збірній команді України? Той же склад, що грав з командою «Ред стар» у Парижі. Воротар — **Трусевич** (Одеса); захист — **Константин Фомін** (Київ), **Кирилов** (Харків); півзахист — **Микола Фомін** (Харків), **Володимир Фомін** (Харків), **Гребер** (Дніпропетровськ); напад —**Шиловський** (Київ), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Щегоцький** (Київ), **Паровишніков** (Харків), **Махиня** (Київ).

Безперечно, українські футболісти в цьому матчі докладуть усіх зусиль і вміння, щоб з честю вийти з відповідальної гри. Команда України за час поїздки за кордон добре згуртувалася. Але, незалежно від наслідків матчу, зустріч буде цікавою і демонструватиме наш радянський футбол в його класі і гру професіональних футболістів Европи.

Газета «Вісті» Київ, 11.09.1935.

11.09, **УСРР - Прага (гравці клубів СК «Кладно», «Богемианс» Прага, «Чехия» Колин), Чехословаччина - 0-1 (0-1),** Київ, ст. «Динамо», 40000 глядачів, суддя: Іван Космачов (Київ), гол: Чех (15).
УСРР: М.Трусевич, Д.Кирилов, К.Фомін, В.Фомін, М.Фомін, В.Гребер, В.Шиловський, П.Лайко, К.Щегоцький, П.Паровишніков, М.Махиня.

1. Karel Tichý - SK Kladno
2. Jaroslav Štumpf - AFK Bohemians Praha
3. František/Josef Kusala - Čechie Karlin Praha
4. Leopold Prokop - AFK Bohemians Praha
5. Karel Votruba - Čechie Karlin Praha
6. Antonín Černý - SK Kladno
7. František Mlejnský - AFK Bohemians Praha
8. Jaroslav Bubeníček - Čechie Karlin Praha
9. Josef Silný - AFK Bohemians Praha
10. Vratislav Čech - AFK Bohemians Praha
11. Josef Junek - SK Kladno

František Bárta - Čechie Karlin Praha
Otto Mráz - Čechie Karlin Praha
Emil Habr - SK Kladno
Karel Kolský - SK Kladno
Karel Bejbl - AFK Bohemians Praha

Громадськість столиці нетерпляче чекає матчу Україна — Прага. Вчора на вулицях столиці почався продаж квитків. За перший день продано кілька тисяч місць. Цілі підприємства і організації закуповують квитки для колективів. Стадіон «Динамо» увесь час одержує колективні заявки.

На стадіоні «Динамо» ремонтують футбольне поле. На ньому зроблено посів особливого сорту вівса швидкої схожості. Таким чином до початку матчу на полі виросте новий зелений килим.

Сьогодні о 6 год. 48 хвил. московським поїздом до Києва приїздить команда футболістів Праги.

Редакція «Останніх вістей» українського радіокомітету організує трансляцію футбольного матчу збірна України — Прага, що відбудеться 11 вересня ц. р. Мікрофони встановлюють безпосередньо на київському стадіоні «Динамо» ім. т. Балицького. Передача транслюватиметься всіма радіостанціями України

Газета «Пролетарська правда» Київ, 10.09.1935.

ХТО ВИСТУПАТИМЕ ПРОТИ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ

Сьогодні до Києва з Москви приїздять чехословацькі футболісти— збірна команда Праги. **Завтра, о 5 годині дня, на стадіоні «Динамо» відбудеться матч між збірною командою України та командою Праги.**

Це буде третя спортивна зустріч чехословацьких футболістів з футболістами Радянського Союзу.

Команда Праги належить до дуже серйозних противників. Дві її зустрічі з футболістами Ленінграда і Москви закінчилися внічию. Перша зустріч — з Ленінградом — з рахунком 2:2, друга зустріч—з Москвою—з рахунком 3:3. Це вже само собою характеризує високий інтерес наступного матча.

Хто ж зустрінеться із збірною командою України, з командою, яка виграла лише недавно матч у однієї з сильніших французьких професіональних команд — «Ред-Стар»?

У складі збірної команди Праги є 14 ігроків.

Спортивні кола Москви і Ленінграда особливо відзначають в результаті минулих матчів воротаря Праги — **Тихого** (Кладно). Цей ігрок, не зважаючи на свою велику вагу, надзвичайно моторний, прекрасно бере низькі і високі м'ячі. Йому—28 років. Він належить до категорії кращих воротарів Чехословаччини.

Правий захисник—**Штумф** (Богеміанс). Він показує чудову техніку і прекрасно грає головою. У міжнародних зустрічах Штумф виступає вперше.

Лівий захисник—**Габр** Кладно) — сміливий, тактично міцний ігрок.

Правий півзахисник—**Вотруба** (Чехія—Карлін) — дуже витривалий і надійний ігрок.

Центром півзахисту грає **Кольський** (Кладно). Це — молодий ігрок, проте він чудово опанував футбольну майстерність. Зокрема дуже добре грає головою.

Лівий півзахисник—**Чорний** (Кладно). Один з популярніших ігроків Чехословаччини. Він не раз грав в національній команді країни.

Правий край нападу—**Мраз** (Чехія—Карлін). Цей ігрок неодноразово брав участь у міжнародних зустрічах. Він прекрасно бігає, добре обводить і передає м'яча, добре б'є по воротах з обох ніг.

Правий півсередній — **Корец** (Богеміанс). Це—один з кращих ігроків Праги. Він добре зігрався з центром нападу команди—**Сильним.**

Спортивні кола дають виключно високу оцінку гри центру нападу чехословацької команди—**Сильному.** Це ігрок високого класу. Він, як правило, грає трохи ззаду. Має сильний удар. Прекрасно розподіляє м'ячі по краях. Сильний брав участь в 51 міжнародній зустрічі.

Лівий півсередній—**Бубенічек** (Чехія—Карлін) належить до старих, досвідчених ігроків.

Лівий край нападу—**Юнек** (Кладно) також уже не раз брав участь в міжнародних зустрічах. Він прекрасно поводиться з м'ячем. Характерна для нього манера—вести м'яч по краю.

В запасі команди Праги є воротар **Барта,** півзахисник **Лангауз** і нападаючий **Чех.**

Характерно для всієї команди те, що вік ігроків її не перебільшує 30 років (Бубенічек). Наймолодшому ігрокові команди—запасному воротареві Барті—19 років.

Газета «Більшовик» Київ, 10.09.1935.

СКЛАД ФУТБОЛЬНОЇ КОМАНДИ ПРАГИ

Вчора до Києва приїхала збірна футбольна команда Праги. Матч з збірною командою України відбудеться 11 вересня на київському стадіоні «Динамо». НА ФОТО: (справа наліво): воротар — Тихий; захист — Штумф й Кусала, півзахист — Прокоп, Вотруба, Чорний; напад — Юнек, Чех, Сильний, Бубенічек і Млейнський.

ВОРОТАР — ТИХИЙ (Кладно). 23 років, один з кращих воротарів Чехословаччини. Не зважаючи на велику вагу (100 кг), надто рухомий, спритний, добре бере як низькі, так і високі м'ячі.

ПРАВИЙ ЗАХИСНИК — ШТУМФ (Богеміанс), 21 року, вперше бере участь у міжнародних зустрічах, прекрасно грає головою.

ЛІВИЙ ЗАХИСНИК — ГАБР (Кладно), 26 років, сміливий, швидкий і тактично сильний гравець.

ПРАВИЙ ПІВЗАХИСНИК — ВОТРУБА (Чехія—Карлін), 25 років, в своїй команді грає центра півзахисту; надійний витривалий гравець.

ЦЕНТР ПІВЗАХИСТУ — КОЛЬСЬКИЙ (Кладно), 20 років, молодий гравець, рухливий і швидкий, прекрасно грає головою.

ЛІВИЙ ПІВЗАХИСНИК — ЧОРНИЙ (Кладно), 29 років, добре відомий у Чехословаччині гравець, що не раз виступав за національну команду. Тактично сильний гравець.

ПРАВИЙ КРАЙ НАПАДУ — МРАЗ (Чехія—Карлін), 26 років, брав участь у міжнародних зустрічах до переходу у професіональні команди. Володіє швидким бігом, добре обводить і передає м'яч, б'є по воротах з обох ніг.

ПРАВИЙ ПІВСЕРЕДНІЙ — КОРЕЦ (Богеміанс), 26 років, один з кращих по техніці гравців Праги. Добре зіграний з центром—Сильним.

ЦЕНТР НАПАДУ — СИЛЬНИЙ (Богеміанс), 32 роки, один з найпопулярніших гравців Чехословаччини, спокійний, добре розподіляє м'ячі, хорошо грає головою. Учасник 51 інтернаціональної зустрічі.

ЛІВИЙ ПІВСЕРЕДНІЙ — БУБЕНІЧЕК (Чехія—Карлін), 30 років, старий досвідчений гравець, що володіє хорошим бігом і ударом по воротах.

ЛІВИЙ КРАЙ НАПАДУ — ЮНЕК (Кладно), 22 років, учасник міжнародних зустрічей. В його грі характерні висока техніка, володіння м'ячем і своєрідна манера ведення м'яча по краю.

ЗАПАСНІ ГРАВЦІ: воротар—**БАРТА** (Чехія—Карлін), 19 років—наймолодший гравець у команді, висунувся в цьому році. Півзахисник—**ЛАНГАУС** (Богеміанс). 28 років, добре відомий гравець, відзначається витривалістю і знанням тактики; брав участь у міжнародних зустрічах з Югославією, Австрією і Швейцарією. Нападник — **ЧЕХ** (Богеміанс), 26 років, сильний і швидкий гравець, що володіє «гарматним» ударом по воротах.

СКЛАД ФУТБОЛЬНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНИ

Склад збірної футбольної команди України, що виступатиме в матчі 11 вересня проти команди Праги (зліва направо): воротар Трусевич; захист—К. Фомін і Кирилов; півзахист — Фомін М., Фомін В. і Гребер; напад — Шиловський, Лайко, Щегодський, Паровишніков, Махиня.

Воротар—Трусевич Микола (Одеса). У футбол грає з 1928 року. У збірній Одеси з 1930 року. В збірній України з 1934 року.

Лівий захисник — Фомін Костянтин (Київ). Капітан команди. У футбол грає 19 років. У збірній Харкова грає з 1924 року, у збірній України з 1926 року, у збірній СРСР з 1928 року. Рік народження 1903.

Правий захисник — Кірілов Дмитро (Харків). Рік народження 1909. У футбол грає з 1927 року. У збірній Харкова з 1931 року. У збірній України з 1932 року.

Лівий півзахисник — Гребер Володимир (Дніпропетровськ). Рік народження 1911. У футбол грає з 1928 року. У збірній Дніпропетровська з 1930 року. У збірній України з 1933 року.

Центр півзахисту — Фомін Володимир (Харків). У футбол грає з 1915 року. В збірній України з 1923 року. В збірній СРСР з 1928—1929 років.

Правий півзахисник — Фомін Микола (Харків). Рік народження 1905. У футбол грає 16 років. В збірній Харкова з 1926 року. В збірній України з 1928 року. В збірній СРСР з 1933 року.

Лівий крайній — Махиня Микола (Київ). Рік народження 1912. У футбол грає з 1927 року. В збірній Києва з 1931 року. В збірній України з 1934 року.

Лівий півсередній — Паровишніков Петро (Харків). Рік народження 1907. У футбол грає з 1926 року. В збірній Харкова з 1929 року. В збірній України з 1930 року.

Центр нападу — Щегодський Костянтин (Київ). Рік народження 1911. У футбол грає з 1927 року. Грав у збірній Москви. У збірній України і в збірній СРСР з 1933 року.

Правий півсередній — Лайко Петро (Дніпропетровськ). Рік народження 1910. У футбол грає з 1928 р. В збірній Дніпропетровська з 1929 р. В збірній України з 1933 року.

Правий крайній—Шиловський Віктор (Київ). Рік народження 1910. У футбол грає з 1927 року. В збірній Донбасу з 1930 року. В збірній Києва з 1934 року. В збірній України з 1934 року.

Всі фото зверху «ГПО» Київ, 11.09.1935.

ПРАГА—УКРАИНА

Результат встречи — 1 : 0 в пользу Праги

КИЕВ, 11 сентября. (**Корр. «Правды»**). Около 40 тыс. зрителей заполнили сегодня трибуны стадиона «Динамо». На правительственной трибуне тт. Косиор, Постышев, Петровский, Любченко, Балицкий, Н. Н. Попов, Ильин и другие. В ложе—чехословацкая военная делегация.

На поле выбегают сборные футбольные команды Украины и Праги. Первые 10 минут игра идет у ворот Праги. На 12-й минуте центр нападения Праги Сильный бьет штрафной удар с 15 метров. Мяч идет в угол. Счет 1 : 0 в пользу Праги.

Украинцы нападают на ворота гостей. Советские футболисты посылают несколько сильных мячей, но пражский вратарь Тихий берет их.

Во втором хавтайме темп игры не ослабевает. Защита УССР отбивает удары гостей, но и защита Праги крепко держит свои ворота. Нападению украинцев не раз удается обвести пражцев у самых ворот, но замечательный вратарь Тихий спасает положение своей команды.

Последние 20 минут игра идет на половине Праги. Однако решающего удара нет. Матч кончается со счетом 1 : 0 в пользу Праги.

Газета «Правда» Москва, № 252, 12.09.1935.

Kopaná.

Praha—Ukrajina 1:0 (1:0).

Vybrané footballové mužstvo Prahy sehrálo včera třetí zápas v SSSR., a to v největším městě Ukrajiny, v Kyjevě, na březích středního Dněpru, s velmi silným mužstvem Ukrajiny, které nedávno v Paříži porazilo Red Star Olympique 6:1. Zápas Praha—Ukrajina byl sehrán na stadiu Dynamo před nebývalou návštěvou více než 40.000 diváků. Přítomni byli nejvyšší představitelé ukrajinského sovětu, všichni členové městského sovětu, zástupci tělovýchovných organisací a četní novináři. Utkání rozhodlo mužstvo Prahy ve svůj prospěch již v I. poločase.

Газета «Narodni politika» Прага, Чехословаччина, 12.09.1935.

Нарешті відбувся цей довгоочікуваний матч.

Збірна футбольна команда України зустрілася на своєму полі з професіоналами — футболістами Чехословаччини з збірною командою Праги.

Коли б київський стадіон «Динамо» міг вмістити ще більше глядачів, коли б ще денебудь на відкосах поля, на деревах і т. д. було вільне місце, то й воно було б зайнято.

Такої кількості глядачів не було ще ні на одному футбольному матчі в м. Києві. Та й не дивно. Вперше професіональна футбольна команда приїхала до нас.

Результати ігор празької команди з Ленінградом (2:2) і з Москвою (3:3) не могли не збільшувати інтересу до матчу Праги з Україною.

4 години 55 хвилин 11 вересня 1935 року!

В урядовій ложі т. т. **Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Балицький, Попов, Ільїн, Андреєв, Сапов, Петрушанський.**

Рівно о 5 год. по свистку судді т. Космачова стрункою колоною з прапорами, під оплески трибун виходять футболісти Праги. Вони обходять навколо поля біля трибун, вітаючи глядачів.

Але ось вибухають оплески і на поле виходить збірна команда України, що цими днями повернулася з поїздки до Франції і Бельгії.

Склад команди України той же, що грав проти професіональної команди Франції «Ред стар»: воротар — **Трусевич** (Одеса); захист — **Фомін К.** (Київ), **Кирилов** (Харків); півзахист — **Гребер** (Дніпропетровськ), **Фомін В.** (Харків) **Фомін М.** (Харків); напад — **Махиня** (Київ), **Паровишніков** (Харків), **Щегодський** (Київ), **Лайко** (Дніпропетровськ), **Шиловський** (Київ).

Команда Праги вийшла в складі: воротар — **Тихий**, захист — **Штумф, Кусала**; півзахист — **Прокоп, Вотруба, Чарний**; напад **Юнек, Чех, Сильний, Бубенічек і Млейнський.**

«Інтернаціонал» і чехословацький гімн закінчують обмін привітаннями між заступником голови ВРФК України тов. **Матвєєвим** і головою чехословацької делегації п. **Фанта.**

Капітан команди України **Фомін К.** вручає квіти. Свисток.

Команди готові до гри. Її починає **Сильний.**

З перших же хвилин м'яч переходить до нападу України. Його центр — Щегодський виключно точно розпасовує м'яч і на 5 хвилині дає можливість Шиловському бити по воротах Праги з близької віддалі.

Зайва нервозність, не завжди потрібна поспішність і м'яч від сильного удару Шиловського летить мимо воріт.

Перші 12—15 хвилин проходять на половині поля Праги. Напад України комбінує коло штрафної площі Праги але удари по воротах і рідкі і неточні.

Всього 2—3 рази Тихий бере незважкі м'ячі.

Але ось ініціатива переходить до нападу Праги. Прекрасна гра головою, точна передача м'яча, вміння швидко перебудувати тактику гри — ось одні з позитивних якостей команди Праги.

Кілька комбінацій в центрі поля і Сильний посилає м'яч лівому краю Млейнському, що добре виходив під пас.

Захисник України Кирилов, — який мабуть не бачив свого партнера Фоміна М. рукою перехоплює м'яч. Свисток. Штрафний удар, і з 23 метрів, Празі надається право бити по воротах України.

Українці не роблять «стінки», а це можна було і треба зробити, залишають одного воротаря у воротах і від удару Чеха — м'яч у верхньому кутку воріт України.

Напад України, почавши гру з центру, знову примушує празький захист сильно працювати.

Ось Паровишніков сильним ударом направляє м'яч у ворота, але його відбиває головою захисник Праги, м'яч знов потрапляє до Паровишнікова, знову «шут» по воротах, але м'яч грудьми відбиває другий захисник Праги.

М'яч не залишає штрафної площі Праги, удари йдуть один за одним, але захист не утруднює свого воротаря Тихого роботою, він стіною захищає свої ворота.

Нарешті сильний і точний м'яч в кут воріт надсилає Щегодський.

Повинен бути гол... Тихий у протилежному куту воріт. Він не повинен встигнути захистити другий кут. Та й хто може чекати від нього зараз потрібного різкого кидька, дивлячись на Тихого з сторони?

Зріст величезний, вага 100 кіло, якась апатичність в рухах, але все це в момент, якось щезло... Якась частина секунди і Тихий вже тримає м'яч в пальцях.

Його нагороджують заслуженими оплесками.

Він вибиває м'яч на українську половину поля, де напад Праги, прийнявши м'яч атакує ворота України, де захисники рішуче ліквідують гострі положення. Два м'ячі красиво бере Трусевич, викидаючи м'яч він передає центру півзахисту Фоміну В. і м'яч знову біля воріт Праги, але безрезультатно.

Перерва.

Друга половина гри починається черговою атакою празьких воріт.

Штрафна площа і ворота захищаються беками і Тихим. Він неодноразово примушений вибігати, але відбиває м'яч ногою, він ловить його з передачих української трійки нападу.

Ось він вибіг до м'яча, протягує руку, але... Щегодський спритним рухом передає м'яч Лайко, останній, маючи можливість не поспішаючи надіслати м'яч в порожні ворота, нервує і м'яч летить мимо воріт.

Гра набирає ще більш напруженого характеру. Виключно точна передача м'яча від одного до другого в празькому нападі все ж не дає успіху.

Захист України прекрасно ліквідує всі спроби празького нападу. Виключно добре працює Кирпатов, що встигає не тільки за себе, але й допомагає Фоміну М.

Фомін К. що замінив вайну рішість, нервовість першого тайму на спокійну і певну гру в другому таймі, не раз звільняє Трусевича від роботи.

Залишається кілька хвилин до кінця гри. Команда України буквально «сидить» на воротах Праги, але Тихий вміло допомагає захисникам ліквідувати атаки України і результат гри не змінюється.

З рахунком 1:0 Прага виходить з поля переможцем. М'яч, що його забито з штрафного удару вирішив наслідок цього матчу.

Минула гра, не зважаючи на її результат, показала команду України все ж с дуже хорошої сторони. Команду України, по заслугах, треба зважати в числі сильних команд високого класу.

Помилки, припущені в цій грі (тактична помилка, це гра довгими м'ячами на протязі всієї гри, без зміни) можна і потрібно виправити надалі. Треба більше працювати над собою, треба навчитися кожний рух добре розраховувати, а головне повинна бути система в грі і вміння швидко застосовувати потрібні відповідні, тактичні прийоми.

Матч з Прагою — це друга зустріч України з професіоналами. Він багато дав нашим футболістам і, маючи всі дані перемагати, команда України в наступних зустрічах виходитиме з поля тільки переможцем. В цьому сумніву не може бути.

ГЛЯДАЧ

Газета «ГПО» Київ, 17.09.1935.

Praha—Ukrajina 1—0

Nejlepší XI. SSSR poražena

40 tisíc diváků. — Silný střelcem branky. — Mužstvo Prahy se vrátí do vlasti v pátek

Turné representačního footballového mužstva Středočeské župy v Rusku skončilo hotovým triumfem naší kopané. Vždyť team Kyjeva, který byl včera soupeřem našich hochů, porazil nedávno v Paříži tamní Read Star Olympique rekordním scorem 6:1. Proto se předem počítalo s porážkou Prahy. Než dostavil se pravý opak. Naši zvítězili. A to takovým způsobem, že si vynutili nadšený ohlas hlediště, které kvitovalo jejich strojově přesnou kombinační hru s velkými projevy sympatií. Stadion Dynamo burácel chvílemi nadšením. Slavnostní nálada vyvrcholila již před zápasem. Státní hymny a pozdrav slovanských bratří z Prahy vháněl desetitisícům slzy do očí. V proslovech zdůrazňováno znovu a znovu sblížení dvou slovanských národů. Znovu a znovu docházelo k demonstracím hlediště pro Čechoslováky. V čestných ložích byli přítomni zástupci tělovýchovných organisací, představitelé Ukrajinského sovětu a zástupci Čechů.

Praha hrála v sestavě: Tichý — Kusal, Habr — Lanhaus, Kolský, Černý — Mráz, Čech, Silný, Bubeníček, Junek. Výprava se vrátí do Prahy v pátek navečer. Ovšem jen v tom případě, nenastanou-li nepředvídané okolnosti na hranicích. V tom případě by dojela do Prahy v sobotu.

Газета «Poledni list» Прага, Чехословаччина, 12.09.1935.

Praha—Ukrajina 1:0 (1:0).

Team Prahy sehrál třetí zápas v SSSR. v Kijevě proti mužstvu Ukrajiny, které zvítězilo nedávno v Paříži nad silným francouzským mužstvem Red Star Olympique 6:1. Zápas byl sehrán na stadiu Dynamo před 40.000 diváků.

Dnes Praha—Ukrajina v Kijevě.

Ohromný zájem o zápas. — 40.000 lístků prodáno! Výsledek utkání bude v Praze znám až v pozdních hodinách!

Representační mužstvo Prahy sehraje dnes poslední zápas na svém zájezdu do SSSR v Kijevě. Soupeřem mu bude velmi silné mužstvo Ukrajiny, které zvítězilo nedávno v Paříži nad Red Star Olympique 6:1!

Utkání bude sehráno na moderním stadiu „Dynamo".

Ohromný zájem o zápas!

Sovětská tisková agentura TASS, oznamuje telegraficky z Kijeva, že na dnešní zápas Praha—Ukrajina v Kijevě bylo prodáno do úterý večer 40.000 lístků, přes to, že stadion „Dynamo" pojme jen 30.000 diváků.

Praha nastoupí pravděpodobně v dnešním zápase jako proti Moskvě, kterážto sestava se velmi dobře osvědčila: Tichý, Kusala, Habr, Votruba, Kolský, Černý, Mráz, Čech, Silný, Bubeníček a Junek.

V Praze je výsledek zápasu očekáván s velkým zájmem.

Upozorňujeme čtenáře, že výsledek dojde do Prahy velmi pozdě, ježto Kijev nemá s Prahou přímého telefonického spojení a proto budou redakce odkázány jen na telegramy. —ik.

ГазетИ «Narodni politika» 11.09 та «Narodni listy» обидві Прага, Чехословаччина, 13.09.1935.

ПРАГА—УКРАИНА

ПЕРВАЯ ПОБЕДА ФУТБОЛИСТОВ ЧЕХОСЛОВАКИИ

Одна французская газета, оценивая победу украинских футболистов в Париже над командой «Ред стар», писала:

— Превосходно играли украинские футболисты. Непонятно, однако, — зачем они грубят, и чем об'яснить, что их удары приходятся не только по мячу?

Мы задаем товарищам футболистам сборной команды Украины, и особенно братьям Фоминым, такой же вопрос: чем об'яснить, что их удары в игре со сборной Праги приходились больше всего... не по мячу?

Чем оправдана такая нервная, неуравновешенная игра? Куда девался превосходный стиль, создавший команде на стадионах Европы необычайный триумф?

* * *

Пражские футболисты начали игру в обычной для них манере. Но пройти вплотную к воротам им вначале не удавалось.

Пятерка украинского нападения (Шиловский, Лайко, Шегодский, Паравышников и Махиня) постепенно теснит их, и наступает момент, когда они уже близко у ворот. С подачей Шегодского Паравышников бьет в ворота Праги, казалось, абсолютно верный гол. Но знакомый уже нам вратарь Тихий берет и такой мяч.

Игра переносится на украинскую половину. Сильный разыгрывает совершенно правильную комбинацию. И когда Сильный бьет по воротам, защитник Кириллов, спасаясь, отбивает мяч рукой. Украине бьют штрафной. Мяч был послан в верхний левый угол, и Трусевич (вратарь Украины) его не взял.

1 : 0! Прага и на этот раз первой открывает счет. Так же было в Ленинграде и Москве.

Зрители оживляются. На живописных трибунах, утопающих в зелени, на естественных виражах, еще не покрытых тканями, сегодня свыше 30 тысяч киевлян.

Тихий продолжает отражать непрекращающиеся атаки украинцев. Прекрасно передал Паравышников мяч Шиловскому, но тот перебросил мяч выше ворот. Бьют Праге корнер. Удачно поданный Махиней, он все же попадает снова в цепкие руки Тихого.

Со счетом 1 : 0 первая половина заканчивается.

* * *

Вторая половина игры была сосредоточеннее. Обе стороны пытались изменить счет: украинцы — сквитать, чехи — увеличить. Но тем и другим это в одинаковой мере не удавалось.

Украинское нападение к концу игры иссякает явно: не держит своих мест, отдает мяч «противнику» и делает игру неинтересной.

Время на исходе. Неужели счет не будет изменен, и это будет первая победа чехов? Делаются попытки пробить мяч в ворота Праги, но они так немощны и так бессодержательны, что результаты их бесплодны.

1 : 0. С таким счетом заканчивает игру свисток судьи. Чехи уходят победителями.

Кстати о судье. Многим, очень многим в своем проигрыше обязаны украинцы своему судье Космачеву. Совершенно беспочвенное поведение судьи, старающегося любой «в пользу своих», привело на деле к ряду инцидентов, стычек, неприятных и ненужных, а главное дезориентировало футболистов Украины и не помогало разобраться в истинном положении дел.

Такое поведение судьи достойно дисквалификации.

* * *

Итак, встреча с профессионалами Праги закончилась. Чехи уезжают к себе на родину в результате трех встреч с одним только голом, и то забитым со штрафного удара. О чем это говорит? Прежде всего о равном, высоком классе советских футболистов, получившем уже всеевропейские признания.

Но достаточно ли нам только признания? Отнюдь нет! Нам прежде всего нужно оградить себя от случайностей. Работать на поле нужно во всю полноту своих возможностей, во всю ширь своей техники, неуклонно повышая ее уровень, вырабатывая в себе нужный нам советский стиль игры, воспитывая в каждом игроке высокую культуру футболиста, а главное — непреклонную волю к победе.

Мы должны побеждать, у нас не должно быть поражений! Такова цель, такова задача.

ЕФ. БАБУШКИН.

КИЕВ, 11. (**По телефону**).

* * *

На вчерашнем матче присутствовали тт. Косиор, Постышев, Попов, Петровский, Любченко, Балицкий, Ильин, Андреев, чехословацкая военная делегация и др.

Газета «Комсомольская правда» Москва, 12.09.1935.

PRAŽSKÉ NOVINY 12. září 1935. Čís. 212.

TĚLOVÝCHOVA-SPORT

Čsl. footballisté na Ukrajině.

Representační footballový team Prahy, který sehrál na prvním zájezdu do SSSR dva zápasy v Leningradu a v Moskvě, odjel do Kyjeva ke třetímu zápasu. Před odjezdem z Moskvy přijal předseda nejvyšší rady pro tělesnou výchovu Mancev vůdce čsl. výpravy předsedu Středočeské župy footballové J. Fantu, místopředsedu dorostenecké komise JUC Mareše, předsedu Sboru čsl. soudců footballových řed. Bryndače, tajemníka župy Srbeného a delegáta mužstva Prahy hráče Silného. Přijetí bylo velmi srdečné. Vůdce čsl. výpravy předseda Fanta pozval při této příležitosti sovětské mužstvo k zájezdu do Prahy koncem měsíce října letošního roku. První zápas representačního mužstva SSSR na půdě naší republiky má býti uskutečněn ve výroční den naší státní samostatnosti dne 28. října. Českoslovenští delegáti věnovali Manceovi v uznání jeho zásluh o zájezd mužstva SSSR do Prahy drahocenný pohár z českého skla. Je to téměř 1 m vysoký křišťálový pohár, na kterém je vyryto panorama Hradčan a věnování.

Газета «Prazske noviny» Прага, Чехословаччина, 12.09.1935.

Těsné vítězství Prahy v Kijevě

Praha—Ukrajina 1:0 (1:0).

Representační footballový team Prahy sehrál třetí zápas v SSSR ve středu v největším městě sovětské republiky Ukrajiny Kijevě na březích středního Dněpru. Soupeřem representantů Prahy bylo velmi silné mužstvo Ukrajiny, které zvítězilo nedávno v Paříži nad silným francouzským mužstvem Red Star Olympique 6:1. Zápas Praha—Ukrajina byl sehrán na stadionu Dynamo před rekordní návštěvou více než 40.000 diváků. Přítomni byli nejvyšší představitelé ukrajinského sovětu, všichni členové městského sovětu, zástupci tělovýchovných organisací a četní žurnalisté. Utkání rozhodlo mužstvo Prahy ve svůj prospěch již v I. poločase.

Газета «Vecer» Прага, Чехословаччина, 12.09.1935.

Skvělé přijetí čsl. footballistů v Kyjevě

Praha—Ukrajina 1:0 (1:0).

Stadion „Dynamo" v Kyjevě, bohatě vyzdobený státními vlajkami československými a Svazu socialistických sovět. republik nebyl ještě nikdy naplněn více než 40.000 diváky jako ve středu při utkání

Praha—Ukrajina 1:0.

Zápas byl pro celou Ukrajinu a zejména pro býv. její hlavní město Kyjev mimořádnou událostí, která daleko přesahovala rámec obvyklých událostí sportovních nebo veřejných. Svědčí o tom ta okolnost, že se dostavili nejvyšší představitelé veřejného života SSSR. Ve vládní loži byli přítomni Kossior, Postyšev, Petrovski, Ljubczenko a jiní členové vlády sovětské republiky Ukrajiny. Z čestné lože, vyhrazené pro oficielní hosty sovětského svazu, sledovala celý zápas československá vojenská delegace na manévrech rudé armády kyjevského okresu v čele s náčelníkem hlav. štábu armád. generálem Krejčím.

Mužstvo Prahy bylo při vstupu na stadion uvítáno nepopsatelnými projevy nadšení a bouřlivým aplausem. Českosl. hosty pozdravil nám. předsedy nejvyšší sportovní rady Ukrajiny Matweew. Za uvítání poděkoval předseda Středočeské župy footballové Fanta. Projevy obou řečníků byly vysílány místním i státním rozhlasem. Kapitán ukrajinského mužstva Fonin předal pak kapitánu mužstva Prahy Silnému kytici. Naši věnovali mužstvo Ukrajiny na památku tohoto historického utkání vlajku Středočeské župy s vyšitým odznakem hlav. města Prahy. Před zahájením zápasu zahrála hudba československou státní hymnu, po jejímž doznění propuklo hlediště znovu nadšeným aplausem.

Zápas sám byl bojem dvou rovnocenných soupeřů. Representační team Ukrajiny je velmi silným mužstvem a držel po celý zápas otevřenou hru. Mužstvo Prahy imponovalo skvělou souhrou útoku a velmi dobrou obranou. Hosté hráli s nadšením a jejich výkon byl během hry několikráte aplaudován celým hledištěm.

Газета «Prazske noviny» Прага, Чехословаччина, 13.09.1935.

Dnes zápas Praha-Ukrajina.

Mužstvo Prahy sehraje třetí zápas v SSSR dnes ve středu v Kijevě. Soupeřem našich representantů bude velmi silné mužstvo Ukrajiny, které zvítězilo nedávno v Paříži nad silným francouzským mužstvem Red Star Olympique vysokým score 6:1! Bude tedy dnešní zápas mužstva Prahy v Kijevě nejtěžším zápasem v SSSR. V mužstvu Ukrajiny hraje 9 dělníků a 2 studenti. Všichni jsou členy dělnických sportovních klubů »Dynamo«, které hrají na Rusi kopanou 7—16 let. Zápas bude sehrán na krásném moderním stadionu »Dynamo«, který pojme 30.000 diváků. Počítá se však s tím, že návštěva bude nejméně jednou tak veliká.

Na celé Ukrajině jeví se o zápas jedinečný zájem. Upozorňujeme naše čtenáře, že výsledek z Kijeva dojde do Prahy velmi pozdě. Z Prahy je možno mluviti telefonicky jen s Leningradem a Moskvou. Kijev nemá s Prahou telefonického spojení a proto budou redakce odkázány jen na telegramy, které docházejí se zpožděním až několika hodin. Meziměstská telefonní ústředna pokusí se sice o telefonní spojení s Kijevem, ale výsledek není zaručen. Sovětská poštovní správa nemá totiž kabelů a zesilovačů jako naše pošty a proto není při tak velké vzdálenosti, jako je z Prahy do Kijeva, jisto, zda bude možno hovor uskutečniti. Nutno tedy čekati na výsledek s největší trpělivostí. Bude-li však možno i přes velmi značné obtíže podati telefonicky referát o zápase, bude rozhovor Praha—Kijev prvním telefonickým rozhovorem od převratu mezi oběma městy vůbec.

Ohromný zájem o zápas Praha—Ukrajina.

Sovětská tisková agentura TASS oznamuje telegraficky z Kijeva, že na dnešní zápas Praha—Ukrajina v Kijevě bylo prodáno do úterý večer celkem 40.000 lístků přes to, že stadion »Dynamo«, který bude dějištěm tohoto utkání pojme jen 30.000 diváků. Překvapuje, že o zápas je velký zájem v celém SSSR. Lístky byly telegraficky objednávány zejména z Charkova, Leningradu, Moskvy a Dněpropetrovska.

Газета «Vecer» Прага, Чехословаччина, 11.09.1935.

Skvělé přijetí čs. footballistů v Kijevě.

Stadion »Dynamo« v Kijevě, bohatě vyzdobený státními vlajkami československými a Svazu socialistických sovětských republik, nebyl ještě nikdy naplněn více než 40.000 diváky jako při utkání Praha—Ukrajina. Zápas byl pro celou Ukrajinu a zejména pro bývalé její hlavní město Kijev mimořádnou událostí, která daleko přesahovala rámec obvyklých událostí sportovních nebo veřejných. Svědčí o tom ta okolnost, že se dostavili nejvyšší představitelé veřejného života SSSR. Ve vládní loži byli přítomni Kossior, Postyšev, Petrovski, Ljubczenko a jiní členové vlády sovětské republiky Ukrajiny. Z čestné lože, vyhrazené pro oficielní hosty sovětského svazu, sledovala celý zápas československá vojenská delegace na manévrech rudé armády kijevského okresu v čele s náčelníkem hlavního štábu armádním generálem Krejčím. Mužstvo Prahy bylo při vstupu na stadion uvítáno projevy nadšení a bouřlivým aplausem. Československé hosty pozdravil náměstek předsedy nejvyšší sportovní rady Ukrajiny Matweew. Za uvítání poděkoval předseda Středočeské župy footballové Fanta. Projevy obou řečníků byly vysílány místním i státním rozhlasem. Kapitán ukrajinského mužstva Fonin předal pak kapitánu mužstva Prahy Silnému kytici. Naši věnovali mužstvu Ukrajiny na památku tohoto historického utkání vlajku Středočeské župy s vyšitým odznakem hlavního města Prahy. Před zahájením zápasu zahrála hudba československou státní hymnu, po jejímž doznění propuklo hlediště znovu nadšeným aplausem.

Zápas sám byl bojem dvou rovnocenných soupeřů. Representační team Ukrajiny je velmi silným mužstvem a udržel po celý zápas otevřenou hru. Mužstvo Prahy imponovalo skvělou souhrou útoku a velmi dobrou obranou. Hosté hráli s nadšením a jejich výkon byl během hry několikráte aplaudován celým hledištěm.

Газета «Venkov» Прага, Чехословаччина, 13.09.1935.

КИЕВ, 12. (По телеграфу от наших специальных корреспондентов). Утро. Веселое киевское солнце. На трибунах стадиона «Динамо» расселись манекены. Чехословацкие футболисты, вчерашние победители, с недоумением рассматривают картонных болельщиков.

Это идут с'емки фильма **«Вратарь республики».**

Забыты вчерашние треволнения и заботы. Матч окончен. Сборная Украины еще отсыпается. Чехи уже встали. Им через два часа уезжать в Шепетовку и дальше в Прагу.

★

Как же это получилось? Как блестящие победители **«Ред-Стара»,** футболисты, о которых писала вся спортивная пресса Европы, сумели проиграть Праге?

Игра началась энергичным нападением Украины. Мяч не покидал штрафной площади ворот **Тихого.** Только отличная игра защиты, в которой выделялся **Хабр,** и энергия полузащиты, где в центре показал отличную ориентировку **Лангауэ,** позволила Праге избежать начала с середины.

Игра шла резко. Обе команды старались овладеть мячом, не считаясь с противником. Свистки судьи следовали ежеминутно. Опыт пражцев помог им преодолеть первый натиск Украины и захватить инициативу. Все чаще и чаще мяч начал гостить на половине хозяев. Все чаще и чаще в игру начала вступать украинская защита. И резкость перешла в откровенную грубость. Справедливость требует отметить, что «пальму первенства» в этом надо отдать капитану сборной Украины **К. Фомину.**

И вот за очередную неправильность на 11-й минуте Прага получает право на штрафной удар. Мяч был установлен метрах в двадцати от ворот. И здесь защита Украины допустила ошибку...

Трусевич — несомненно блестящий вратарь. Но ведь и пражцы неплохие игроки. Вместо того, чтобы закрыть ворота плотной стеной или, по крайней мере, «взять углы», украинцы разошлись в разные стороны, и **Трусевич** остался один-на-один с **Чехом.** Короткий, резкий удар, и мяч в верхнем левом углу ворот. Отличный бросок **Трусевича** оказался бесполезным.

Счет 1 : 0 в пользу Праги не изменился до конца матча. Ошибка сделала результат.

Конец первой половины игры прошел преимущественно на стороне Украины.

★

После перерыва последовал натиск Украины. Ряд опасных моментов у пражских ворот прошел бесследно лишь потому, что украинское нападение медлило с решающим ударом.

Много мячей пропадало зря. Сборная Украины допустила ту же ошибку, что и сборная Москвы — длинную продольную передачу и единоборство с противником. В результате мячи перехватывались защитой и полузащитой Праги или отбирались технически более сильными пражцами. Более умеренная в отношении грубости вторая половина игры закончилась со счетом 0 : 0.

Последнюю игру в Советском Союзе выиграла Прага.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 12.09.1935.

Skvělé přijetí čs. footballistů v Kyjevě

Praha—Ukrajina 1:0 (1:0).

Stadion „Dynamo" v Kyjevě, bohatě vyzdobený státními vlajkami československými a Svazu socialistických sovětských republik nebyl ještě nikdy naplněn více než 40.000 diváky jako při včerejším zápase, který byl pro celou Ukrajinu a zejména pro bývalé její hlavní město Kyjev mimořádnou událostí přesahující daleko rámec obvyklých událostí sportovních nebo veřejných. Svědčí otom ta okolnost, že se dostavili nejvyšší představitelé veřejného života SSSR. Ve vládní loži byli přítomni Kossior, Postyšev, Petrovski, Ljubczenko a jiní členové vlády sovětské republiky Ukrajiny. Z čestné lože, vyhražené pro oficielní hosty sovětského svazu, sledovala celý zápas československá vojenská delegace na manevrech rudé armády kyjevského okresu v čele s náčelníkem hlavního štábu armádním generálem Krejčím.

Mužstvo Prahy bylo při vstupu na stadion uvítáno nepopsatelnými projevy nadšení a bouřlivým aplausem. Československé hosty pozdravil náměstek předsedy nejvyšší sportovní rady Ukrajiny Matweew. Za uvítání poděkoval předseda Středočeské župy footballové Fanta. Projevy obou řečníků byly vysílány místním i státním rozhlasem. Kapitán Ukrajinského mužstva Fonin předal pak kapitánu mužstva Prahy Silnému kytici. Naši věnovali mužstvu Ukrajiny na památku tohoto historického utkání vlajku Středočeské župy s vyšitým odznakem hlavního města Prahy. Před zahájením zápasu zahrála hudba československou státní hymnu, po jejímž doznění propuklo hlediště znovu v nadšený aplaus.

Zápas byl bojem dvou rovnocenných soupeřů. Representační team Ukrajiny je velmi silným mužstvem a udržel otevřenou hru. Mužstvo Prahy imponovalo skvělou souhrou útoku a velmi dobrou obranou. Hosté hráli s nadšením a jejich výkon byl během hry několikráte aplaudován celým hledištěm.

Nadšené hlasy sovětského tisku.

Sovětský tisk píše v referátech o zápase Praha—Leningrad o výkonu mužstva Prahy v superlativech. Listy při tom zdůrazňují vynikající techniku obou mužstev. Tak „LENINGRADSKAJA PRAVDA" píše: „Obě mužstva ukázala vynikající techniku. Leningradští footballisté jsou způsobilí kdykoliv změřiti své síly s nejsilnějšími hráči světové třídy." Oficielní list „Izvěstija" nazývá zápas Praha—Leningrad utkáním rovného s rovným. Utkání representačních mužstev obou měst bylo zápasem dvou úplně rovnocenných soupeřů. Tak napínavý, rychlý a mistrovský zápas jsme již dlouho neviděli. Dojemný byl okamžik, kdy mužstvo za zvuků československé státní hymny pozdravilo stadion." „Druhý poločas," píše list „byl hrán za deště, ale ani ten nic nezměnil na vytrvalosti hostů. Pražští footballisté hráli opravdu rytířsky. Zkušení profesionálové vynaložili všechnu námahu, aby zabránili porážce. To se jim také podařilo minutu před koncem hry! Časopis „PRAVDA" konstatuje, že žádný zápas nevzbudil takový zájem jako utkání nejlepších mužstev obou měst. „Souhra hostů byla velkolepá. Přehrávání míče je přesné a bez chyb. Záloha hostů dobře doplňovala útok i obranu, takže mužstvo bylo bezvadným celkem." List „KOMSOMOLSKAJA PRAVDA" praví, že to byl první zápas sovětské unie s profesionály a dodává, že „match byl zajímavý a napínavý". Největších sympatií si získal kapitán hostů Jožka Silný, jehož umění je jedinečné. „Večernaja Moskva" píše: „Přehrávání míče je obdivuhodné. Míč jde přesně od Silného na Mráze nebo Junka a se stejnou přesností zpět. Dirigent Silný rozděloval míče vpravo i vlevo s matematickou přesností." Četné listy ve svých referátech dodávají, že Čechoslováci budou v Sovětském Rusku vždy vítanými hosty.

Газета «Expres» Прага, Чехословаччина, 12.09.1935.

Kijevský tisk chválí mužstvo Prahy

Všechny velké kijevské listy přinášejí obšírné referáty o středečním zápase Praha—Ukrajina, který skončil vítězstvím Prahy 1:0. Listy píší o mužstvu Prahy s nadšením. Tak „Proletářská Pravda" píše: Zápas byl hrán v nejvýše přátelském ovzduší ve znamení nových přátelských styků mezi ČSR. a sovětskou republikou Ukrajinou. Přítomných 40.000 diváků nadšeně aplaudovalo obě mužstva se stejným enthusiasmem. Mužstvo Prahy ukázalo hru vysoké třídy. Můžeme převzíti od Čechoslováků jejich taktiku, jednotnost a zejména dobrý způsob obrany. Taktika mužstva Prahy odpovídá duchu hry Slovanů." — Časopis „Komunist" konstatuje: „Hosté přehrávali i sebe delší míč s naprostou přesností. Míč šel přesně tomu hráči, jemuž byl adresován. Českoslovenští hráči ukázali nám velmi dobrou hru. Můžeme se od nich mnoho naučiti a mnoho převzíti."

Газета «Expres» Прага, Чехословаччина, 13.09.1935.

ПОБЕДУ ДАЛ ШТРАФНОЙ

ПРАГА—УКРАИНА 1:0

После двух ничьих в Ленинграде и Москве, третий матч команды Праги в Киеве 11 сентября против сборной Украины вызвал особый интерес. Команду Украины, одержавшую решительную победу в Париже над «Ред стар», на этот раз ожидала тонкая и высоко техничная расчетливая игра чехов. Встреча в Киеве еще раз ставила вопрос о сравнении сил наших команд и европейских.

К началу матча на стадионе ни одного свободного места.

В правительственной ложе — тт. **Косиор, Постышев, Петровский, Любченко, Попов, Балицкий, Войцеховский, Андреев** и другие руководители партийных и советских организаций Украины. В отдельной ложе — чехословацкая военная делегация во главе с генералом **Крейчи**.

По свистку судьи **Космачева** игру начинает Прага. Украинцы перебивают атаку и решительно берут инициативу в свои руки. Много раз нападение Украины прорывается к воротам противника, но медлит с ударами, и в решительный момент **прекрасно играющий вратарь Праги Тихий и защитники отбивают мяч.**

Напор украинцев стихает. Нападает Прага. Гости демонстрируют искусство передачи мяча и четкие тактические комбинации. Теперь ворота Украины под угрозой — справа от **Мраза**, слева от **Юнека** и с центра от **Сильного**. Вратарю Украины **Трусевичу** много работы — он прекрасно выбирает место и перехватывает все мячи.

Во время одной из атак Праги мяч попадает в руку защитника Украины **Кириллова**. Дается штрафной удар чуть ли не с 25 метров **и... мяч в сетке Украины.** Долго не смолкают приветствия публики.

Попытки Украины сквитать счет разбиваются о защиту Праги и до перерыва результат не меняется.

После перерыва Украина сразу начинает игру на отыгрыш и ведет атаку, но неточная игра ее нападения сводит на-нет все усилия. Появляется нервозность. Игра делается резкой. **Грубой игрой, производящей отталкивающее впечатление, отличается капитан команды Украины Фомин. Пора обратить серьезное внимание на грубую игру отдельных игроков наших лучших команд.**

Судья Космачев не может ввести игру в должное русло и явно теряется: ряд его свистков вызывает недоумение команд. Игра как-то затухает, напряженность ослабевает.

Счет 1 : 0 держится до конца. Прага уходит победительницей. Исход борьбы решил штрафной удар.

В команде Праги блестяще играл вратарь **Тихий**; выделялись также левый защитник **Хабр** и вся линия нападения. В команде Украины необходимо отметить вратаря **Трусевича**, полузащитника **Гребера** и центра нападения **Щегодского**.

Ход игры и счет 1 : 0 для нас показателен: и **третья советская команда стоит на одном уровне с отличной командой профессионалов Праги.**

УКРАИНА—МОСКВА

На-днях в Москве на стадионе «Динамо» состоится футбольная встреча команды Москвы со сборной командой Украины. Точный день встречи не установлен. Ориентировочно матч предполагается провести между 15 и 18 сентября.

Газета «Красный спорт» Москва, 13.09.1935.

ПРАГА — КИЕВ 1:0

11 сентября состоялся матч между чехословацкой футбольной командой и футбольной командой Украины. До 40 тысяч зрителей переполнили стадион «Динамо». На матче присутствовали тт. Косиор, Постышев, Петровский, Любченко, Попов и другие руководители партийных и советских организаций Украины. В отдельной ложе присутствовала чехословацкая делегация, во главе с генералом Крейчи.

На 12 минуте пражские футболисты прорываются: Кириллов касается рукой мяча. С штрафного удара Сильный забивает мяч. Первый тайм заканчивается 1:0 в пользу Праги.

Во втором тайме мяч переходит со стороны на сторону, создавая не раз угрозу воротам обоих команд, но Тихий и Трусевич умело запирают ворота. Особенно много работы во второй половине выпадает на долю Тихого и защиты Праги. Тихий берет буквально мертвые мячи. Матч заканчивается с результатом 1:0 в пользу Праги.

Газета «Спартак» Ленінград, 16.09.1935.

Я. Фейгін

Україна—Прага

Українські футболісти повернулись з своєї тріумфальної подорожі закордон.

Звістка про їх приїзд прийшла швидко й до Києва, де тисячі киян з великим нетерпінням чекали з дня на день дорогих гостей, жадібно перечитували кожне слово надруковане в газетах про блискучі перемоги футболістів України у Франції і Бельгії.

На вулицях, у трамваях, в установах з гордістю і радістю згадувались імена й прізвища українських майстрів футболу — Фоміних, Щегодського, Шеловського, Ідзьковського, Трусевича, й інших, яких так близько й добре знали кияни.

І ось телеграф, радіо, газети принесли радісну звістку з Москви:

— Приїхали...

— Виїхали до Києва, де зустрінуться зі збірною футбольною командою Праги.

...Понад дві тисячі фізкультурників прийшло на київський вокзал зустріти своїх земляків, дорогих гостей. Діти, колони організованих фізкультурників, робітники підприємств відповідальні працівники установ і організацій — всі гаряче зустрічали переможців з піснями, радістю, квітами.

Ще в поїзді, на пероні вокзалу і далі по всій дорозі українських футболістів безперервно розпитували про наступний футбольний матч, про їхню підготовку до зустрічі з Прагою.

А вже на завтра, ще напередодні цієї зустрічі, все місто заговорило про матч. З'явилось багато „консультантів", а ще більше „болільників".

— З Ленінградом 2:2, з Москвою 3:3, а які ж будуть наслідки зустрічі з Києвом?..

— Хто переможе?..

Ці питання вирішувались досить жваво, часто переходячи в гарячі суперечки.

Ось стало відомо:

— 11-го вересня на київському стадіоні „Динамо" — футбольний матч збірної України і збірної Праги.

Квитки — на-розхват, а кількість „болільників" неймовірно зросла.

Більш того, ця „хвороба" перекинулась далеко за межі Києва.

Пан Фанта, голова чехословацької спортивної делегації, оголошує привітальну промову на стадіоні „Динамо"

Цілими днями здавались всім години, що лишились до дня 11-го вересня. Але ж час взяв своє.

Настав день матчу. Вже з самого ранку тисячі людей почали цікавитись метеорологією, розглядали небо, на прозорій блакиті якого, час від часу зустрічали з тривогою невеликі хмарки. Але згодом хмарки зникли. Почало пригрівати сонце.

Все місто говорило про матч. Ще тільки одинадцята година ранку, а біля каси стадіону виросла чимала черга. Розкуповували останні квитки.

Лічені години лишились до початку матчу. Святково оздоблений стадіон в повній готовності зустрічає гостей футбольного поля, великий зелений килим якого чудово виблискує на сонці. Просторі білі трибуни, ще порожні і якось не віриться, шо на них сьогодні не вистачить місця для всіх охочих подивитись матч.

На центральній трибуні стадіону встановлено мікрофон. За допомогою його сотні тисяч радіослухачів Москви, Ленінграда, Далекого Сибіру, Кавказу, Дагестана в своїх кімнатах, аулах, колгоспах, підприємствах, сидячи біля радіоприймачів зможуть чути весь хід матча, про який розповідатиме спеціальна бригада, що прибула сюди з Всесоюзного радіокомітету.

Поволі, коли гомін людей на стадіоні трохи стихає, тоді в різних кінцях ще частіше і виразніше чути розмови „болільників", їхні суперечки, жарти „консультації"...

— Що це ви, т. Пономаренко, цілою родиною „заболіли"?

— Як бачите, Миколо Степановичу...

— Ви лікар і то „заболіли", що ж мені, старику, сказати...

— Що? Я не розуміюсь на футболі? Е, ви спитайте за мене у Кості Фоміна...

...І так навкруги.

Ліворуч нас на одній з останніх скамійок сиділи в святковому вбранні старенька бабуся з онуком. Її обличчя нагадувало висохлу цитрину. На білій сорочці онука красувалася червона краватка. Бабуся уважно слухала пояснення свого онука щодо футбольної гри. Ми сіли ближче до них, непомітно прислухались до їх ділової і захоплюючої розмови.

Тимчасом стрілка годинника наближалась до двох. До початку матчу лишилось ще цілих

УКРАЇНА — ПРАГА

(продовження)

Фото Бріскіна

Матч Прага—Україна — момент біля воріт України,

три години, але половина місць на трибунах вже заповнені глядачами, кількість яких дедалі більшає. Ще година, дві і на трибунах великого й чудового столичного стадіону „Динамо" немає вільного місця.

На стадіоні вже 25 тисяч глядачів. Але це ще не все. Суцільна маса людей, що перетворилась на великий живий потік безперервно рухається, заповнивши весь шлях від воріт до трибун стадіону, а скільки ще йдуть і їдуть?.. На вулиці Кірова, що веде до стадіону, гомінкий людський потік нагадує колони демонстрантів і даремно гудуть сирени автомашин і дзвонять трамваї, що намагаються проїхати цією вулицею.

Наближається п'ята година. На стадіоні вже коло 40 тисяч глядачів.

В урядову трибуну входять, зустрінуті тривалими оплесками, товариші Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Балицький, Попов, Ільїн, Андреєв, Сапов та інш.

Поруч, в окремій ложі, прикрашеній національними прапорами, займає місце чехословацька військова делегація, що приїхала на маневри Київської військової округи.

Погляди всіх 40 тисяч глядачів прикуті до зеленого поля стадіону, куди ось-ось мають вийти майстри футболу Чехословаччини й України.

Ось на поле вийшла група людей. Серед них пізнаємо суддю тов. Космачова, який чимало разів судив відповідальніші футбольні матчі команд України з найсильнішими командами Союзу і закордону.

Стрілка годинника наблизилась до п'яти. Тов. Космачов дає перший свисток і на поле виходить, зустрінута оплесками, команда Праги, в білих май[ках] і чорних трусах.

Оплески ще більше посил[ю]ються, коли на поле вибігає р[ів]ним ланцюжком команда Укр[а]їни — в червоних майках і бі[лих] трусах.

Невелика пауза. Заговори[ло] радіо. Гучномовці розносять с[ло]ва вітання, якими обмінялися з[а]ступник голови ВРФК УС[РР] тов. Матвеєв і голова Сере[д]ньочеського об'єднання футбо[ль]них організацій п. Фанта. Хв[и]лею дружніх оплесків вкри[ли] глядачі їх короткі привітан[ня]. Оркестр виконав національн[ий] чехословацький гімн і „Інтер[на]ціонал".

З великим напруженням і з[а]хопленням слідкують глядачі [за] кожним рухом футболістів. О[сь] відійшов капітан збірної фу[т]больної команди України Ко[н]стантин Фомін, який вручає б[у]кет квітів капітану збірної к[о]манди Праги Сильному. Обид[ві] команди обмінюються віта[н]нями.

Свисток судді і жовтий фу[т]больний м'яч починає описуват[и] свої еластичні й швидкі рух[и], за якими напружено стежат[ь] десятки тисяч очей.

З першої ж вдалої пасовк[и] українська лінія нападу прор[и]вається на поле Праги, де ро[з]починається завзятий і вперт[ий] бій за перемогу.

На 12-ій хвилині напружен[ої] гри, після кількох вдалих ком[бі]націй, празький напад перен[о]сить м'яч на поле українці[в], ведучи наступ на ворота. Ра[п]том свисток судді Гра застиг[ла]. Українській команді присуджен[о] штрафний удар, оскільки захи[с]ник Кірілов, ліквідуючи риск[...]

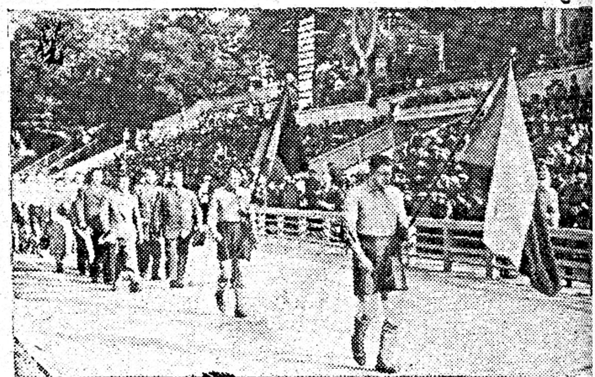

Фото Бріскін[а]

Чехословацька спортивна делегація обходить спортивне поле перед матчем

Фото Бріскіна

УКРАЇНА — ПРАГА

(закінчення)

Матч Прага—Україна, момент гри біля воріт Праги

ваний стан біля воріт, зачепив м'яч рукою.

На віддалі 22 метрів від воріт України поставлено м'яч, якого воротар т. Трусевич немов гипнотизує. Сильний влучним сильним і чітким ударом вбиває „мертвий м'яч" у ворота України.

На дошці 1:0 на користь Праги. Гра розгортається ще сильніше і завзятіше, але до кінця першого тайму рахунок не змінюється.

Коротка перерва. Свисток. Почався другий тайм. Майже весь час м'яч на полі Праги, але лінія захисту його вперто відбиває. Але ось момент. Тисячі глядачів підвелись з своїх місць, нервуючи, з вигуками „бий!", „шут!", немов допомагають Паровишнікову вбити м'яч у ворота Праги.

Але удар Паровишнікова занадто слабий. Роздратовані цим невдалим ударом „болільники" важко зітхають і знову сідають.

Ще більш загрожували воротам Праги м'ячі, що їх так вдало подавав з корнера Шеловський, але дужий і талановитий врятар Тихий врятовує свою команду від поразок, бере м'ячі з трудніших положень, за що глядачі нагороджують його дружніми оплесками.

Ось лінія нападу Праги перехопила м'яч і повела його на ворота України, проте, лінія захисту і зокрема Фомін паралізує всі їх загрозливі комбінації.

Другий тайм наближається до закінчення, а наслідки ті ж — 1:0 на користь Праги. Такий був результат першого тайму. Таким він залишився і до кінця матчу.

Свисток судді тов. Космачова дає сигнал до закінчення гри.

40 тисяч глядачів, стоячи, аплодують обом командам, що показали високу і цікаву техніку футбольної гри. Глядачі аплодували однаково обом командам, які, по суті, були рівні своїми силами.

Матч Україна — Прага, безсумніву, був найцікавішим в цьому футбольному сезоні на Україні.

* * *

По закінченні матчу голова Середньочеського об'єднання футбольних організацій пан Фанта поділився своїми враженнями про перебування чехословацької спортивної делегації в Радянському Союзі і зокрема в Києві.

Пан Фанта відзначив, що матч в Києві так само, як і в Ленінграді і Москві відбувся під ознакою зміцнення дружніх взаємин між Радянським Союзом і Чехословаччиною.

Розповідаючи про самий матч, пан Фанта відмітив, що гостра і швидка гра українських футболістів, що відзначилась мужністю і напористістю, була переможена технікою празьких гравців. Це була заслужена перемога.

— Українська команда, — сказав він, — мала добрий напад і гострий півзахист, таксамо і захист — енергійний, дуже добрий.

Пан Фанта зазначає, що празька команда показала свій стиль і техніку середньоевропейської гри, але їй довелося у Києві так само, як і в Москві і Ленінграді, докласти багато сил і енергії в своїй боротьбі в присутності багатотисячної аудиторії глядачів.

Поруч з цим п. Фанта відмітив, що стадіон у Києві можна прирівняти до кращих стадіонів Чехословаччини — „Спарта" і „Славія".

— Наше перебування в Радянському Союзі, — заявив пан Фанта, — мало велике значення для справи дальшого зближення між нашими дружніми державами.

Пан Фанта дякує керівництву Вищої ради фізкультури на чолі з її головою тов. Манцевим і зав. міжнародного сектору ВРФК СРСР тов. Распевіним за запрошення до Радянського Союзу. Він дякує також секретареві ленінградської ради фізкультури т. Сайкіну і заступникові голови Вищої ради фізкультури України тов. Матвеєву за добру організацію зустрічі. Він дякує спортсменам Радянського Союзу за мужню боротьбу, радянським громадянам — за виняткову увагу і розуміння спорту, а також дякує нашим радіо і пресі за зразкову популяризацію футбольного турне.

— Ми маємо тільки одне бажання — сказав на закінчення пан Фанта, — як найшвидше бути знову гістьми радянських фізкультурників.

Пан Фанта закінчив свій виступ такими словами:

— Хай живе Радянський Союз!

— Хай живуть фізкультурники і всі громадяни Радянського Союзу!

Журнал «Фізкультурник України» Київ, № 9, 1935.

Украина—Прага

КИЕВ, 11 сентября. **(По телеф. от наш. спец. корр.).** Сегодня на стадионе «Динамо» состоялся футбольный матч между сборными командами Украины и Праги. В Киеве, так же, как в Ленинграде и Москве, выступление пражской команды стало центральным событием дня. Ничейный результат первых двух выступлений пражцев в СССР особенно обострил этот интерес, вызывая самые разнообразные прогнозы.

Десятки тысяч зрителей заполнили трибуны стадиона. Присутствовали тт. Коснор, Постышев, Любченко. На матч прибыла также чехословацкая военная делегация.

Свисток судьи, и центр пражского нападения Сильный ударом по мячу открывает матч. С первых же минут украинцы переходят в нападение, начиная бурную атаку ворот противника. И с первых же минут блестящий вратарь пражцев Тихий берет ряд очень опасных мячей, сразу завоевав симпатии зрителей. Около десяти минут пражцы принуждены были концентрировать свои силы на штрафной площадке, отбивая атаки противника.

Наконец, пражцам удается прорвать блокаду своих ворот и начать штурм Трусевича — вратаря украинцев. В горячей схватке у украинских ворот защитник Кириллов хватает мяч рукой. Свисток судьи, и пражцы получают право на штрафной удар. Один из нападающих сборной Праги — Чех бьет по воротам Украины с 22 метров. Его молниеносный и искусный удар пробивает защиту, и мяч в сетке. Счет 1:0 в пользу сборной Праги.

Украинцы новой стремительной атакой пытаются прорваться к воротам противника, сквитать счет. Мастерской пасовкой пятерка украинского нападения не раз прорывается к самым воротам и откатывается, отбитая не менее сыгранной и мастерской защитой Праги. Первая половина игры заканчивается со счетом 1:0 в пользу Праги.

Вновь выходят на поле обе команды. В этот раз пражцы заменяют трех своих игроков, введя в полузащиту Лангауза. Атака сменяется атакой, прорыв — прорывом. Особенно яростно наседают на ворота противника украинцы. Не раз нападение Праги концентрирует свои силы у штрафной площадки, помогая защите отбить напор противника.

Эта упорная борьба продолжается всю вторую половину матча. Пражцы, искусно защищая свои ворота, снова и снова прорываются к воротам Украины, доставляя много неприятных минут вратарю Трусевичу и всей защите. Матч заканчивается с прежним счетом 1:0 в пользу Праги.

Несмотря на этот счет мячей, можно констатировать, что сборная команда Украины мало чем уступала своему противнику. Тактическая четкость и большая сыгранность пражцев не могли быть из-за этого выявлены во всем своем блеске. Матч в Москве и, пожалуй, в Ленинграде протекал в более острой и напряженной борьбе, изобиловал более сложными и красивыми комбинациями, чем сегодняшняя встреча пражцев с украинцами. В частности, плохое впечатление осталось от большого количества штрафных ударов, присужденных обеим командам, и от некорректной игры К. Фомина.

Капитан сборной команды Праги Сильный метко охарактеризовал своих противников.

— Сборная Украины, — заявил он по окончании матча, — обладает таким же упорством и мастерством, как и лучшие команды Советского Союза. Штрафной удар помог нам выйти в этом матче победителями, но мы рады засвидетельствовать большое мастерство своих сегодняшних противников.

Газета «Известия» Москва, 12.09.1935.

Україна—Прага

Стадіон „Динамо" ніколи ще не бачив такої величезної кількості глядачів, як у цей день. Не тільки на лавах, але й у проходах, на верхніх терасах за лавами—тисячі і тисячі глядачів. Не менш ніж 40 тисяч чоловіка на стадіоні.

На урядовій трибуні з'являються зустрінуті бурхливими оплесками т.т. Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Балицький, Попов, Вегер, Ільїн, Налімов, Андреєв, Василенко, Сапов, Кацнельсон, Петрушанський й інші керівники партійних і радянських організацій України.

В окремій ложі чехословацька військова делегація на чолі з генералом Крейчі, яка прибула на маневри Київської військової округи.

Стадіон прикрашений радянськими і чехословацькими прапорами.

Грім оплесків. Несучи попереду прапори, з'являються чехословацькі футболісти, тепло зустрінуті глядачами. Повільно обходять вони коло стадіону під оплески присутніх. Слідом за ними на поле виходить команда України. У центрі футбольного поля капітан команди України К. Фомін передає капітанові празької команди букет квітів. Заступник голови ВРФК України тов. Матвеєв і голова середньо-чеського об'єднання футбольних організацій п. Фанта обмінялись короткими привітаннями, вкритими гучними оплесками глядачів і звуками чехословацького гімна та „Інтернаціонала".

Матч починається. З перших хвилин ініціативу забирає українська команда, насідаючи на ворота Праги. Празький голкіпер Тихий виявляє виняткову швидкість і поворотність. Прекрасно грають беки Праги. На 11-й хвилині празькі футболісти прориваються. Кирилов торкається рукою м'яча. Україні б'ють штрафний. З штрафного удару Сильний забиває прекрасний м'яч в кут, відкриваючи цим рахунок 1:0 на користь Праги.

Гра триває з перемінним успіхом. Шиловський б'є корнер. Прекрасна подача Шиловського перехоплюється вдало виступившим з воріт Тихим. Гра робиться дедалі напруженішою. Часто прориваються українці і чехи до воріт супротивника.

Перший тайм закінчується наслідком 1:0 на користь Праги.

Починається другий тайм. М'яч переходить з сторони на сторону, створюючи не раз загрозу воротам обох команд. Але **Тихий** і **Трусевич** буквально „замикають ворота".

Хоч **у** другому хавтаймі гра робиться жвавішою і багата на швидкі комбінації, наслідок не міняється.

Матч закінчився з наслідком **1:0** на користь Праги.

Газета «Фізкультурник Дніпропетровщини» Дніпро, 16.09.1935.

МАТЧ ПРАГА—УКРАЇНА

Протягом двох днів місто охопила спортивна гарячка. Вона немилосердно косила і старих, і молодих представників Києва. Та чи тільки Києва? Телеграми з Москви, Ленінграда, Криму, Харкова, Вінниці сигналізували про вибухи цієї ж хвороби.

Україна — Прага, Прага — Україна — було у всіх на вустах.

— Чи буде, нарешті, рішучий результат, чи втретє внічию закінчиться зустріч пражців з радянськими майстрами футболу?

Ці гарячі суперечки можна було почути всюди. У ділових кабінетах наркоматів, коло верстатів заводів, на вулицях біля трамвайних зупинок.

І ось день матчу! Уже о третій годині найзавзятіші болільщики почали заповняти стадіон, вишукуючи найзручніші для спостереження точки.

До 5 години стадіон був геть чисто залитий людською хвилею. Такої кількості глядачів ще ніколи не бачили круті боки його трибун. Прислів'я — «яблуку нема де впасти» — вчора можна було бачити реалізованим наочно.

4 год. 55 хвилин. В урядовій ложі появляються зустрінуті громом оплесків т. т. Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Балицький, Попов, Ілгін, Сапов, Петрушанський, Андреєв. Спеціально відведену ложу прикрашену національними прапорами Чехословацької республіки, займає чехословацька військова делегація.

Під звуки маршу обходять центральне поле чехословацька команда з національним прапором і прапором середнього чеського футбольного об'єднання.

Але ось на поле в червоних майках і білих трусах виходять футболісти України. Взаємні привітання заступника голови ВРФК тов. Матвєєва і голови чехословацької спортивної делегації п. Фанта. Поле очищується від сторонніх і на ньому залишаються тільки 2 команди.

Свисток. Гру розпочато. Її починають пражці. Перші дві хвилини темп гри невеликий. Супротивники промацують один одного. Але ось починається міцний наступ українських футболістів. Вони переходять на поле Праги, ідуть на штурм воріт. Прекрасний захист пражців нейтралізує напад. Але м'яч весь час не залишає поля Праги.

На 10 хвилині Щегодський проривається до воріт, передає м'яч для удару Шиловському. Шиловський б'є, але мимо.

Празькі футболісти переходять у наступ. Темп гри все підсилюється і підсилюється. Беки України показують блискучі зразки гри. Але на 11 хвилині — свисток. Рука Кирилова зачепила м'яч. Штрафний удар призначено по воротах України. Він летить, цей м'яч різкий, сильний, точний. Він іде вверх у кут. Це мертвий м'яч. Його не взяти і такому воротареві, як Трусевич.

Рахунок 1 : 0 на користь Праги.

Цей рахунок залишається до кінця першого тайму. Цей рахунок залишається до кінця. Противники явно рівні силами. Блискуча техніка володіння м'ячем, пасовка, удари головою у пражців розбиваються об не менш сильну і ще більш напористу гру українських футболістів. Штурм воріт Праги досягає у другому таймі особливо великої сили і тільки блискуча гра її захисту і воротаря Тихого врятовує команду від голів.

Матч закінчено. На дошці рахунок 1 : 0 на користь Праги. Українська команда зазнала поразки. Але чи велика вона? Ні! По суті матч продемонстрував рівність сил — це видно з рахунку 1 : 0.

Українські футболісти на цьому матчі з надзвичайно сильною професійною командою показали високу майстерність і напористість.

Робота над собою, вперта і наполеглива, врахувавши всі переваги гри пражців, допоможе українській команді опанувати нові висоти спортивної техніки.

М. Р.

Газета «Більшовик» Київ, 12.09 та «Спортъ» Софія, Болгарія, 15.09.1935.

Прага—Киевъ 1:0

Следъ напущането на Москва, Пражкия тимъ е заминалъ за Киевъ, столицата на Украйна, кждето е игралъ единъ мачъ съ украйнския тимъ. Последниятъ е излѣзълъ съ най-добрия си съставъ, съ който напоследъкъ победи парижкия Расингъ съ 6:1 и брюкселския градски тимъ съ 12:1.

Състезанието е било борба между два равноправни противници и е било решено още въ самото начало когато Силни е далъ единъ неспасяемъ голъ за Прага. До края на мача тоя резултатъ 1:0 е оставалъ непроменень.

Газета «Спортъ» Софія, Болгарія, 15.09.1935.

ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ ЗБІРНА УКРАЇНИ— ЗБІРНА ПРАГИ

Подивитися зустріч збірних команд України і Праги прийшли понад 40 тис. чоловік, що переповнили стадіон «Динамо».

На урядовій трибуні, зустрінуті бурхливими оплесками, з'являються тт. Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Балицький, Попов, Вегер, Ільїн, Налімов, Андреєв, Василенко, Сапов, Кацнельсон, Петрушанський та інші керівники партійних і радянських організацій України.

В окремій ложі — чехословацька військова делегація на чолі з генералом Крейчі, що прибула на маневри Київської військової округи.

... П'ять годин. На центрі поля—суддя матчу Космачов з своїми помішниками. Свисток. Виходить збірна команда Праги. Її появу переповнений стадіон зустрічає оплесками, які посилюються, коли вибігає збірна України.

Заступник голови ВРФК УСРР тов. Матвеєв і голова середнечеського об'єднання футбольних організацій п. Фанта обмінюються короткими привітаннями. Їх вкривають гучні оплески глядачів і звуки чехословацького гімну та «Інтернаціоналу».

Капітан збірної України К. Фомін передає капітанові збірної Праги Сильному букет квітів. Обидві команди вітають одна одну. Гра починається.

З перших таки хвилин збірна України запропонувала пражцям жвавий темп. Українці грають колективно, сильно натискують. Півзахист виносить Щегодському м'яч, але Щегодський уже під самими воротами не б'є. М'яч потрапляє до Паровішнікова, але його удар неточний. Знову проходить з м'ячем Щегодський, але його добре тримають празькі захисники.

Володимир Фомін дає доброго паса лівому крайньому нападникові Махині. Він обійшов двох чехів, добіг до лицевої лінії, але там втратив м'яча. Ми бачили вчора безліч прекрасних комбінацій українського нападу, та жодної з них вони не доводили до кінця.

М'яч у чехів. Під час одної атаки празького нападу суддя свистить штрафний удар українській збірній. Правий півсередній нападник Праги з віддалі 25 метрів б'є. М'яч потрапляє під саму штангу. 1 : 0. Прага веде гру.

Збірна Праги грає проривами, особливо на лівому краї. Швидко бігає Юнек, б'є з любого положення, як і більшість ігроків збірної. Але його добре тримає М. Фомін, так само, як не дає розгорнутися правому крайньому Мразу хавбек Гребер. Чехи тоді починають енергійно грати центровою трійкою, але Трусевич бере всі м'ячі.

Шиловський прекрасно подає «корнер». М'яч нависає над воротами, але над усіма виростає, вищий на цілу голову, воротар Тихий. Він просто знімає м'яч з голів.

Б'є Паровішніков. Всі чекають сильного удару — є всі можливості для цього. Але удар такий, ніби м'яч тільки штовхнули. На ворота Праги йде Щегодський. Він пасує Паровішнікову, але той стоїть до воріт спиною. Празький захист не такий, щоб чекати, поки битимуть по воротах. Мить — і м'яч забрано. Він уже летить на поле України, там його підхоплює празький напад. Але й захист збірної України грав учора добре. Жодна комбінація празького нападу, розрахована на прорив і швидкість крайніх нападників, не закінчувалась успішно. Прориви ліквідувались у самому корені.

Так закінчується перша половина гри. 1 : 0 на користь Праги. Таким наслідком кінчається вся гра.

І. В.

Газета «Вісті» Харків, 12.09.1935.

ЗАВТРА МАТЧ УКРАИНА—МОСКВА

Единственная футбольная команда, не проигравшая ни одного матча иностранным футболистам,—сборная Москвы.

Московская команда с 1928 года держит бессменно всесоюзное первенство по футболу. Она выиграла матч у футболистов, победивших сборную команду Советского Союза.

Команда Москвы заслуженно пользуется у нас и за рубежом маркой сильнейшей команды страны. Иногородные команды и прибывающие из-за границы футболисты делают главную ставку на игру в Москве.

— Лучше проиграть две игры командам других городов, но победить в Москве. Ничья с москвичами почетней, нежели другая победа...

Такое естественное стремление усилилось особенно после прошлогоднего сезона — года беспроигрышных матчей сборной Москвы.

Первым, кому удалось за последнее время добиться победы над непобедимой, оказались футболисты Украины. Игроки Харькова, которые входят в сборную Украины, в первой же встрече на матче четырех городов достигли блестящего результата. Они победили команду, не знавшую поражений.

Комсомольская правда
-4 № 215

В этом сезоне украинские футболисты вновь выступают как серьезнейшие «противники». Команда хорошо тренирована и сыграна. В ее составе мы видим старейших мастеров футбола Украины — братьев Фоминых, молодого по стажу игры в сборной Украины вратаря Трусевича и ряд других молодых футболистов Украины.

В команде играют футболисты четырех городов: Киева, Харькова, Днепропетровска и Одессы.

Против Москвы украинцы выступят в том же составе, которым играли против команды «Ред стар» и сборной Праги. Команда приехала в Москву в боевой форме и надеется сыграть в Москве хороший напряженный матч, лишенный грубости, но насыщенный острыми положениями, — матч, который даст возможность полностью развернуться на поле.

— Если мы не потеряем себя и свой стиль игры, как это было с футболистами Праги, — говорит тов. К. Фомин, — мы надеемся на благоприятный исход встречи. Игра с Москвой после нашей победы над «Ред стар» и поражения от сборной Праги дает нам возможность себя реабилитировать, и мы постараемся эту возможность использовать.

• • •

Состав московской команды будет представлен несколько по-новому. Главные перестановки произошли в нападении. Семичастный играет на правом краю, а Лапшин — полулевого нападающего. В команде Москвы много игроков, имеющих богатый стаж интернациональных и междугородних игр.

От победе к победе идет команда столицы. Надо сказать, что команда Москвы добивается победы в напряженнейшей борьбе с небольшим перевесом в 1 или 2 гола. Уйти с поля победительницей стоит теперь ей больших усилий.

И тем более интересен завтрашний матч, тем более следует ожидать напряженной игры.

Обе команды в этой игре несомненно покажут свое лицо и стиль игры лучших советских футбольных команд.

• • •

Матч состоится при любой погоде и начнется в 4 час. 30 мин. дня. В составе сборной Москвы играют: вратарь [illegible], защита: Александр Старостин и Т[illegible], полузащита: Леута, Андрей Старостин и Ремин, нападение: Семичастный, [illegible], Смирнов, Лапшин и Ильин.

Состав Украины: вратарь — Тру[illegible], защита: К. Фомин и Кириллов, [illegible] Н. Фомин, В. Фомин и Гребер, [illegible] Шиловский, Лайко, Щегоцкий, [illegible]ников и Махиня.

Судит матч ленинградец [illegible] ший игру Прага — [illegible]

Газета «Комсомольская правда» Москва, 17.09.1935.

ФУТБОЛИСТЫ УКРАИНЫ

Фото А. ВЕЛИКЖАНИН

Слева направо: тт. ТРУСЕВИЧ (вратарь), ФОМИН К., КИРИЛЛОВ (защитники), ГРЕБЕР, ФОМИН В., ФОМИН Н. (полузащитники), МАХИНЯ, ПАРАВИШНИКОВ, ЩЕГОДСКИЙ, ЛАЙКО, ШИЛОВСКИЙ (нападение).

Газета «Комсомольская правда» Москва, 18.09.1935.

18.09, **Москва - УСРР - 6-2 (2-1),** ст. «Динамо», 75000 глядачів, суддя: Володимир Бистров (Ленінград)-Микола Кауров, Васильєв (обоє - Москва), голи: Паровишніков (44), Гребер (66, пен.).
УСРР: М.Трусевич; К.Фомін, Д.Кирилов; В.Гребер, В.Фомін (І.Кузьменко, 46), М.Фомін; В.Шиловський, П.Лайко (П.Комаров, 46), К.Щегоцький, П.Паровишніков, М.Махиня.

Вчера днем на стадионе «Динамо» состоялся футбольный матч между сборной командой Москвы и сборной Украины.

Первый мяч в ворота Украины был забит на пятой минуте. Первая половина игры закончилась со счетом 2:1 в пользу Москвы.

Во второй половине игры в ворота Украины было забито 4 мяча, в ворота Москвы — 1.

Матч закончился со счетом 6:2 в пользу Москвы.

75 тысяч зрителей горячо приветствовали победителей.

С первой же минуты сборная Москвы перешла в энергичное наступление. Пятерка московских нападающих обосновалась на штрафной площадке Украины. Удары по воротам следовали один за другим.

Было ясно, что эта сокрушительная энергия не пропадет даром. И действительно отличный удар **Смирнова** на пятой минуте в нижний левый угол ворот оказался роковым для **Трусевича.** Украина была вынуждена начать с середины.

Кратковременный натиск украинцев сменился явным преимуществом москвичей. Отлично комбинируя, они легко обыгрывали полузащиту Украины. **Трусевич** несколько раз показывал свою смелость, бросаясь в ноги прорывающимся к воротам игрокам. Но все было напрасно. На двадцатой минуте Украине снова пришлось начинать с центра. **Трусевич** выпустил из рук пробитый издалека мяч, и набежавший **Павлов** добил мяч в сетку.

Нападение Украины играет разрозненно. **Щегодский** не чувствует поддержки своих полусредних. Его передачи на края не используются. К концу первой половины темп слабеет и кажется, что счет останется неизменным. Но предпоследняя минута опровергает предположение. Прорыв **Паровышникова,** ошибка московской защиты и счет **2:1.**

После перерыва в составах команд изменения. У Москвы в центре полузащиты — знакомая всем фигура **Федора Селина.** Украинцы меняют **Владимира Фомина** на **Кузьменко** и **Лайко на Комарова.**

Снова натиск Москвы, и снова на **пятой минуте** после удара **Ильина** Украина начинает с середины. Счет **3:1.**

На 18-й минуте **Павлов** после углового удара, поданного **Семичастным,** увеличивает счет до **4:1.** Все говорит о том, что этот результат не предельный.

На 24-й минуте—мяч в штрафной площадке Москвы. К нему одновременно бегут **Александр Старостин** и **Тетерин.** И вдруг происходит необ'яснимое. Лучший защитник Союза, капитан сборной Москвы, имея все возможности взять мяч, ударяет его рукой. Свисток. 11-метровый удар бьет **Гребер.** Счет **4:2.**

Москва решает отплатить за ошибку своего капитана и развивает энергичное нападение. Опасные моменты у украинских ворот следуют один за другим. На 37-й и 43-й минутах **Трусевич** делает ошибки, в результате которых на доске Москвы появляются цифры **5** и **6.**

Игра кончается с небывалым еще счетом во встречах Москвы с Украиной—**6:2.** Москва выходит достойным победителем, показав отличную сыгранность, энергию и волю к победе.

Газета «Вечерняя Москва» Москва, 19.09.1935.

МОСКВА, 19 (ТАРС). Зустріч збірних футбольних команд України і Москви. 18-го вересня на стадіоні «Динамо» притягла увагу широкої спортивної громадськості всієї країни. Це була зустріч двох першокласних колективів Радянського Союзу.

Тільки но почався матч, українці кинулись в атаку на московські ворота, але ініціатива швидко перейшла до москвичів і уже на п'ятій хвилині центр московського нападу—Смірнов забив у ворота України перший гол. Москвичі ні на хвилину не припиняли натиску. На 20 хвилині біля воріт України створився напружений стан. Смірнов б'є по голу, воротар Трусевич відбиває м'яч, збоку вибігає москвич Павлов і свисток судді фіксує у воротах України другий гол.

Українці намагалися посилити темп, але всі їх спроби розбивались об стійку оборону Москви. Лише за кілька хвилин до кінця першої половини гри їм вдався прорив. П'ятірка нападу рівним ланцюжком мчить до московських воріт. Гравець збірної України Паровишніков точно посилає м'яч у сітку команди столиці.

Друга половина гри почалась більш пожвавлено. У центрі московської напівоборони замість Андрія Старостіна став заслужений майстер спорту Селін. Москвичі грали не в повну силу, проте, їх перевага починала все більше виявлятися. На 8-ій хвилині прекрасно гравший лівий край московського нападу—Ільїн красиво обводить оборону противника і доводить рахунок м'ячів до 3-х.

Двічі москвичі проривалися до українських воріт і тільки неточність ударів перешкодила їм забити 2 гола. На 17 хвилині Павлов забив головою у ворота України 4 гол.

Тільки но м'яч попав у центр, українці зразу пішли в атаку, але біля самих воріт, через розгубленість їх гравця Щегодського, м'яч пройшов повз сітку. На 20 хвилині оборонець Москви Олександр Старостін випадково ударив на штрафному майданчику м'яч рукою. Суддя присуджує 11-метровий удар, який воротар Рижов навіть не намагається взяти. Отже рахунок стає 4:2.

Москва поступово стала хазяїном поля. Приблизно за 10 хвилин до кінця Ільїн прорвався з м'ячем крізь оборону України і сильно ударив до воріт. Знову гол. У рядах української команди замішання в той час, як московська команда показала зразок зіграності, доброї пасовки. За кілька хвилин до кінця, нападаючий Павлов передає м'яч у край Ільїну, той навально несеться до українських воріт і доводить рахунок м'ячів до шести.

На цьому рахунку—6:2 на користь збірної Москви матч закінчився.

Газета «Пролетарська правда» Київ, 20.09.1935.

МАТЧ МОСКВА—УКРАЇНА

МОСКВА. 19. Зустріч збірних футбольних команд України і Москви, 18-го вересня на стадіоні «Динамо», притягла увагу широкої спортивної громадськості всієї країни. Це була зустріч двох першокласних колективів Радянського Союзу.

Тільки но почався матч, українці кинулись в атаку на московські ворота, але ініціатива швидко перейшла до москвичів і уже на п'ятій хвилині центр московського нападу Смірнов забив у ворота України перший гол. Москвичі ні на хвилину не припиняли натиску. На 20 хвилині біля воріт України створився напружений стан. Смірнов б'є по голу, воротар Трусевич відбиває м'яч, збоку вибігає москвич Павлов і свисток судді фіксує у воротах України другий гол.

Українці намагались посилити темп, але всі їх спроби розбивались об стійку оборону Москви. Лише за кілька хвилин до кінця першої половини гри їм вдався прорив. П'ятірка нападу рівним ланцюжком мчить до московських воріт. Гравець збірної України Паровишніков точно посилає м'яч у сітку команди столиці.

Друга половина гри почалась більш пожвавлено. У центрі московської напівоборони замість Андрія Старостіна став заслужений майстер спорту Селін, Москвичі грали не в повну силу. Проте, їх перевага починала все більш виявлятися. На 8-ій хвилині прекрасно гравший лівий край московського нападу Ільїн красиво обводить оборону противника і доводить рахунок м'ячів до 3-х.

Двічі москвичі проривалися до українських воріт і тільки неточність ударів перешкодила їм забити 2 гола. На 17 хвилині Павлов забив головою у ворота України 4 гол.

Тільки но м'яч попав у центр, українці зразу пішли в атаку, але біля самих воріт, через розгубленість їх гравця Щегодського, м'яч пройшов повз сітку. На 20 хвилині оборонець Москви Олександр Старостін випадково ударив на штрафному майданчику м'яч рукою. Суддя присуджує 11-метровий удар, який воротар Рижов навіть не намагається взяти. Отже рахунок стає 4 : 2.

Москва поступово стала хазяїном поля. Приблизно за 10 хвилин до кінця, Ільїн прорвався з м'ячем крізь оборону України і сильно вдарив до воріт. Знову гол. У рядах української команди замішання в той час, як московська команда показала зразок зіграності, доброї пасовки. За кілька хвилин до кінця, нападаючий Павлов передає м'яч у край Ільїну, той навально несеться до українських воріт і доводить рахунок м'ячів до шести.

На цьому рахунку — 6 : 2 на користь збірної Москви матч закінчився.

Газета «Вісті» Харків, 20.09.1935.

Футбольный матч Украина — Москва

Каждый крупный футбольный матч разыгрывается по некоторому, только ему одному присущему, сюжету. Сюжет этот никогда не может быть предугадан заранее. Он создается во время игры самими перипетиями ее.

Если не считать матча Прага — Москва, встреча сборной Украины с футбольной командой Москвы в этом году была генеральным матчем сезона и сулила очень острый «сюжет».

Первый мяч, вбитый на пятой минуте Смирновым в ворота Украины, ни о чем еще не говорил. Мало ли что бывает... Тем более, что за три минуты до этого Украина сама атаковала ворота Москвы. Но тут-то и сказалась техническая и тактическая мощь москвичей. Их полузащита и защита накрепко «закрыла» нападение украинцев. И быстрый Щегодский, и напористый Паровишников ничего не могли сделать с этим живым заслоном. Судья Быстров поучительными свистками во-время вправлял азарт в рамки футбольного кодекса. При вежливой игре превосходство всегда на стороне техники. И в подтверждение этой истины Павлов вскоре вбил в ворота Украины второй гол. Сюжет игры несколько ослабел. Зритель обычно хочет, чтобы команда, за которую он «болеет», сперва как будто проигрывала, а уже потом...

Москва продолжала играть на увеличение счета. Лапшин вбил еще один мяч, но уже в полете его лишил юридической силы свисток судьи, заметившего положение «вне игры». Украинцы не были сокрушены натиском москвичей и за две минуты до конца первой половины Паровишников вбил мимо промедлившего Рыжова первый ответный мяч. Стадион встретил его орудийными раскатами аплодисментов: сюжет теперь заворачивался круче. Зрители потирали руки, предвкушая серьезную борьбу.

Во второй половине мы увидели среди выбежавших москвичей хорошо знакомую долговязую, подвижную, рыжеголовую фигуру. Громкоговорители известили, что вместо подбитого Андрея Старостина вышел играть заслуженный мастер спорта Ф. И. Селин. Стадион долго аплодировал популярнейшему игроку Союза, давно уже не виденному в сборной Москвы. И опять 75.000 зрителей могли наслаждаться созерцанием эластичных прыжков, точных ударов головой, остроумной игрой Селина.

Но героем дня был «левый край» Москвы, триумфально игравший Сергей Ильин. В первой половине он ушибся, перелетев через смело бросившегося ему под ноги украинского вратаря Трусевича. Зато во второй половине игры Ильин развернулся во всем своем блеске и темпераменте. Игра на краю требует огромного искусства ведения мяча, молниеносного бега, безошибочной точности. «Край» бежит у самой кромки поля, теснимый противником. Он ведет мяч как бы по горной тропинке: справа — круча, трущая плечо, отжимающая к краю; слева — обрыв игры, аут. Ильин в совершенстве владеет искусством гонки мяча по самому краю. Мяч двигается в его мелькающих ногах по сложным орбитам, петлит, откатывается, как бы ждет Ильина, снова уходит вперед верткий и неуловимый для противника. Но мастерски выведя мяч из лабиринта путанных его ходов, Ильин уже на пятой минуте вбивает превосходный гол. Потом Павлов искусным тычком головы вправляет мяч с корнера в ворота Украины, и вот уже счет 4:1. Теперь как будто уже ясно все... Игра лишена сюжета. Но завязывается еще один узелок. Москве бьют штрафной с 11 метров, и Рыжов пропускает у самых своих ног легкий, но точный удар. Счет 4:2. Москва отплачивает атакой. Изумительно разыгрался Ильин. Теперь сюжет игры строится уже на том, до какого счета он сможет довести игру. За четыре минуты до конца он с точностью выстрела вбивает пятый мяч Украине. Остается одна минута. Получив мяч на своей половине поля, Ильин блестяще и неудержимо проходит с ним до украинских ворот. Не останавливаясь, где-то в воздухе поддев мяч, он вбивает шестой мяч. 6:2. Все вскочили с места. Садиться уже не приходится. Это конец игры.

Л. К.

Газета «Известия» Москва, 20.09.1935.

«Зустріч збірних футбольних команд України і Москви 18 вересня на стадіоні «Динамо» притягла увагу широкої спортивної громадськості всієї країни. Це була зустріч двох першокласних колективів Радянського Союзу.

Тільки но почався матч, українці кинулися в атаку на московські ворота, але ініціатива швидко перешла до москвичів і вже на 5-й хвилині центр московського нападу Смірнов забив у ворота України перший гол. Москвичі ні на хвилину не припинили натиску. На 20 хвилині біля воріт України створився напружений стан. Смирнов б'є по голу, воротар Трусевичвідбиває м'яч, з боку вибігає москвич Павлов, шют – і суддя фіксує у ворота України другий гол.

Українці намагаються посилити темп, але всі їх спроби розбивалися об стійку оборону Москви. Лише за кілька хвилин до кінця першої половини гри їм вдався прорив. П'ятьорка нападу рівним ланцюжком мчить до московських воріт. Гравець збірної України Паровишніков точно посилає м'яч у сітку команди столиці.

Друга половина гри почалась більш пожвавлено. У центрі московської напівоборони замість Андрія Старостіна став заслужений майстер спорту Селін. Москвичі грали на повну силу, проте їх перевага починала все більш виявлятися. На 8-й хвилині прекрасно гравший лівий край московського нападу Ільїн красиво обводить оборону противника і доводить рахунок м'ячів до 3-1.

Двічі москвичі проривалися до українських воріт і тільки неточність ударів перешкодила їм забити два голи. На 17 хвилині Павлов забив головою у ворота України четвертий гол.

Тільки но м’яч попав у центр, українці зразу пішли в атаку, але біля самих воріт, через розгубленість їх гравця Щегодського м’яч пройшов повз сітки. На 20 хвилині оборонець Москви Олександр Старостін випадково ударив на штрафному майданчику м’яч рукою. Суддя присуджує 11 метровий удар.
Рахунок став 4-2.
Москва поступово стала хазяїном поля. Приблизно за десять хвилин до кінця, Ільїн прорвався з мячем до воріт України. Знову гол. У рядах української команди замішання, в той час як московська команда показала зразок зіграності, доброї пасовки. За кілька хвилин до кінця, нападаючий Павлов передає м’яч у край Ільїну, той навально несеться до українських воріт і доводить рахунок до 6-ти.
Рахунок 6-2 на користь збірної Москви, матч закінчився».

Газета «Шлях індустріалізації» Миколаїв, 20.09.1935.

75 ТЫСЯЧ ЗРИТЕЛЕЙ НА СТАДИОНЕ «ДИНАМО»

МОСКВА — УКРАИНА 6:2

Москвичи с нетерпением ждали встречи двух сильнейших советских футбольных команд — сборной Москвы со сборной Украины. Еще 15 сентября были распроданы все билеты. 75 тысяч зрителей заполнили вчера трибуны стадиона «Динамо».

В 4 часа 30 минут на футбольном поле появились в светлозеленых майках футболисты Украины, а вслед за ними — сборная команда Москвы с капитаном Александром Старостиным во главе. У него в руках букет цветов, который он преподносит капитану украинской команды Константину Фомину. Свисток судьи, игра началась.

С первых же минут Москва переходит к решительному натиску на украинские ворота, и уже на четвертой минуте центр московского нападения — Смирнов сильным ударом в угол открывает счет мячей.

Команда Украины, только недавно одержавшая блестящую победу над профессиональной командой Франции «Ред стар», не могла, однако, противостоять стремительному нападению москвичей. На двенадцатой минуте Павлов вбивает второй мяч в ворота Украины. В самом конце первого тайма левый край Украины Махиня прорывается к воротам Москвы, передает мяч Парфенникову, который забивает первый гол москвичам.

Первый тайм заканчивается со счетом 2 : 1 в пользу Москвы.

Превосходно играл крайний левый нападения Москвы Сергей Ильин. Исключительная напористость, виртуозное владение мячом, стремительный бег, искусная тактика, точный и сильный удар по воротам вызывали шумное одобрение зрителей. На пятой минуте второго тайма Ильин забивает третий мяч в ворота Украины. Еще через 13 минут Павлов, принявший мяч с корнера (угловой удар), точным ударом головой посылает его в сетку Украины. Счет — 4 : 1.

Попытки Украины отыграться оканчиваются неудачей. Украинское нападение оказывается бессильным перед четкой и согласованной игрой московской защиты и полузащиты. Украинцы играли не в полную силу. Полузащита слабо поддерживала атаки нападения, а защита (особенно это относится к вратарю Трусевичу) неоднократно открывала ворота.

На 23-й минуте с одиннадцатиметрового штрафного удара Украина забивает второй мяч Москве.

Москва вновь переходит в атаку. На 37-й минуте Ильин проходит с мячом в центр и забивает пятый мяч, а на 44-й минуте с хода посылает «мертвый мяч» в угол украинских ворот.

Игра закончена. Счет 6 : 2 в пользу Москвы.

ШУГАЛ.

Газета «Правда» Москва, № 259, 19.09.1935.

«*Около 75 тысяч зрителей горячо аплодировали двум командам, вписавшим в летопись футбольных встреч еще один замечательный матч.*
Этот матч был замечательным еще и потому, что помимо большого спортивного интереса явился проверкой дисциплины и выдержки команд, их морального состояния и культурного поведения на поле. Обе команды проверку выдержали. В этом немалая заслуга т. Быстрова, хорошо судившего матч. Особенно ценно это для украинских футболистов, не терявших спокойствия, несмотря на грубый окрик газеты «Красный спорт».
ОДИН-НОЛЬ.
Москвичи играли на этот раз без Якушина. У него больная нога. На правом поле сегодня – Семичастный, правый полунападающий – Лапшин, левый полунападающий – Павлов. Быстрота нападения, внезапный перевод мяча с одного края на другой, неожиданно резкий взрыв и быстрая мелкая передача, - вот с чего москвичи начали игру. И надо сказать, начали удачно.
Московское нападение, под прикрытием полузащиты, тесным кольцом окружили ворота Украины. Мужественно и стойко защищались украинцы. На четвертой минуте москвичи бьют по воротам. Мяч у Семичастного. Он посылает его Павлову, но Павлову бить невыгодно. Перед ним украинцы закрывают ворота … Вправо от него Смирнов. Смирнов открыт. Мяч отдают Смирнову и он бьет точно … Украинский вратарь Трусевич падает: мяч, посланный с пятнадцати метров, успел пройти в ворота раньше. Один-ноль.

ДВА-НОЛЬ.

Украинцы переходят в решительное наступление: порой кажется, что они угрожают воротам Москвы. Но прекрасная защита (Ал.Старостин и Тетерин) московских ворот не дает им добиться положительного результата. И поэтому до зрителя все комбинации украинцев доходят незаконченными. Несколько раз они делают попытку стремительно пройти к воротам Москвы, но не добиваются цели.

И так до очередной горячей схватки у ворот Украины. Вокруг мяча завязывается жестокая борьба, в которой трудно уследить, от кого к кому переходит мяч, и почему игрок, только что бывший на одном краю, очутился на другом.

Что произошло? У мяча – Лапшин. Он готов к решительному удару по воротам. Но внезапно мяч послан на левый край – Ильину. Небольшое замешательство. Этого оказалось достаточным, что бы потерять выгодную позицию. Перед Ильиным очутились вплотную Н.Фомин и Кириллов. Пришлось наверстать упущенное. Обманув украинскую защиту, он рывком ушел в сторону, чтобы затем снова приблизиться к воротам. ему это удается. Однако он почти на границе поля. Ильин успевает послать мяч на правый край. Мяч был быстрый и нижний: его пытался перехватить Трусевич – неудачно, по нему пытался ударить Смирнов – неудачно, и только украинский полузащитник Гребер останавливает мяч. Мяч снова у Москвы – у Семичастного. Он отдает его Ильину, который бьет настолько сильно, что мяч, пойманный Трусевичем, буквально отскакивает и попадает в ноги Павлову … И в пяти метрах от ворот Павлов бьет. Мяч, так долго «мытарившийся» по полю, наконец оказывается в сетке.

ДВА-ОДИН.

Это был гол, заставивший украинцев призадуматся. Всем было ясно, что еще один мяч в их ворота окончательно закрепит победу Москвы и сведет на – нет все попытки сквитать счет.

Начинаются новые непрекращающие взаимные атаки, во время которых заметно выделяются: Ильин, Паравышников, Смирнов, Шиловский, Лапшин и Ремин. Проходят напряженные минуты. Хорошо работает украинская защита и неудачно заканчивает свои попытки украинское нападение. Лишь на 44 минуте левое крыло нападения Украины прорывает фронт Москвы. Московский вратарь Рыжов не сумел быстро решить, что лучше – оставаться в воротах или ринуться на «противника». В результате – пустые ворота, и мяч, красиво посланный Паравышниковым, медленно уходит в сетку.

ТРИ-ОДИН, ЧЕТЫРЕ-ОДИН.

Начался второй тайм, пропрошедший под знаком блестящей игры Ильина. Он сочетал в себе все лучшие качества нападающего. Он неотступно шел с мячом. И если мяч уходит от него, он через секунду снова его возвращал. Ильин показал высокую культуру футболиста: быстрые обманные движения, внезапные повороты, блестящую технику, резкость расчета и точный удар. На пятой минуте Ильин увеличивает счет. Он прорвался, с края подошел к воротам и сильным низким ударом пробил ворота. Счет 3-1. А еще через 12 минут Павлов с углового штрафного удара, поданного Семичастным, забивает головой четвертый гол.

ЧЕТЫРЕ-ДВА.

Счет становиться угрожающим. Остается играть еще 30 минут. Вскоре в ворота Москвы дается одиннадцатиметровый штрафной удар. Бьет Гребер. Бьет спокойно и уверенно. Рыжов пропускает мяч. Четыре-два.

ДВА МЯЧА ИЛЬИНА.

Это несколько подбадривает Украину. Команда наступает. Рыжов берет трудные мячи. И все же москвичи не упускают инициативу. После одной из атак на ворота Москвы мяч летит обратно в центр. К нему устремляется Ильин и снова один идет к воротам, увлекая за собой нескольких игроков украинской команды. Наперерез к нему бросается защита. Ничто не помогает. Поравнявшись с защитой, он резко берет вправо, вновь выбрасывается вперед и бьет по воротам. Мяч соскальзывает с пальцев Трусевича 5-2.

Наконец последний гол на 44-й минуте игры. Забил его тот же Ильин, не менее чисто и красиво, чем предыдущий. На этот раз он молниеносно проходит по краю, срезает угол и идет на ворота. В последний момент, когда не остается ни одной секунды на раздумье, он точным ударом отправляет мяч по низу в угол украинских ворот.

Со счетом 6-2 в пользу Москвы заканчивается встреча.

Москва снова подтвердила, что она по праву лучшая команда в Союзе. Но украинцы, несмотря на крупное поражение, показали себя достойными противниками».

Газета «Комсомольская правда» Москва, 20.09.1935.

ИГРА МОСКВИЧЕЙ НА ВЫСОКОМ УРОВНЕ

Зрители, заполнившие трибуны «Динамо», чтобы посмотреть матч Москва—Украина, были «обмануты» в своих ожиданиях: знали, что будет интересная, напряженная борьба; считали, что у Москвы больше шансы на победу. Но такого явного преимущества, такой острой и точной игры, какую показали москвичи, трудно было предвидеть. Казалось, команда Красной столицы подытожила в этом матче весь опыт международных встреч, все результаты тренировочной работы этого сезона.

Не помешало даже отсутствие Якушина, на месте которого играл Лапшин.

Во встречах последних лет команда Украины обычно проигрывала Москве с небольшим счетом, но в течение игры держала в своих руках инициативу.

На этот раз Москва начала атаковать с первых же минут. К обычному напору прибавилась точность. Москва нападает правым крылом. Низовые, продольные передачи Леуты хорошо принимаются Семичастным, Лапшиным и Смирновым и создают сразу же опасные положения у ворот Украины.

ПЕРВЫЙ МЯЧ В ВОРОТА УКРАИНЫ

Уже на 5-й минуте после хорошей распасовки Смирнов с большого расстояния великолепным ударом укладывает мяч под штангу в ворота Украины. Москва ведет 1 : 0.

Москва снова атакует правым крылом. Леута, обычно склонный к верховой подаче, продолжает низовую точную пасовку.

Украина делает несколько попыток прорваться. Длинной верховой передачей нападение Украины подходит к воротам Москвы, но надежно играющие игроки московской защиты ликвидируют прорыв. Кроме того, нападение Украины плохо использует положение: несколько ударов, пробитых с близкого расстояния, идут высоко над верхней штангой или далеко сбоку ворот.

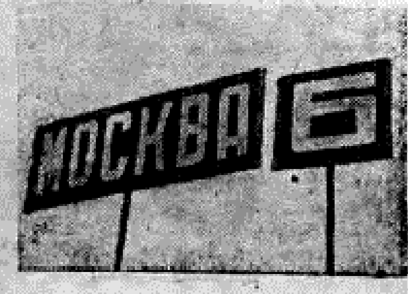

ВТОРОЙ МЯЧ

Левое крыло Москвы играет слабее. Ильин часто оказывается «вне игры», Павлов не поспевает за быстрыми стремительными комбинациями Смирнова.

И все же второй мяч в ворота Украины забивает левое крыло. На 19-й минуте Ильин, прорвавшись, бьет по голу, и Павлов добивает отлетевший от рук Трусевича мяч.

Москва ведет 2 : 0.

Москва сохраняет преимущество, но острота атаки ослабевает. Смирнов, Павлов и Лапшин медлят, задерживают мяч, и несколько очень опасных положений ими не используются.

За минуту до перерыва Паровышников выходит с мячем к штрафной площадке. Рыжов преждевременно выскакивает ему навстречу, и Паровышников точно и сильно забивает мяч в дальний угол. Счет 2 : 1 в пользу Москвы.

ПОСЛЕ ПЕРЕРЫВА

Заслуженный мастер спорта Селин заменяет после перерыва Старостина Андрея, получившего повреждение.

Вторая половина игры может быть по справедливости названа половиной Ильина. Левый край Москвы показывает игру исключительного класса. Прекрасное ведение мяча, острая продольная передача, удары по воротам, подача мяча в центр,—и все это в стремительном, неослабевающем темпе.

Не увлекаясь индивидуальной игрой, Ильин вовлекает Павлова и Смирнова в ряд интересных комбинаций с переменой мест. К сожалению, Лапшин и Семичастный недостаточно удачно завершают работу центра и левого крыла и не используют созданные для них возможности.

СЧЕТ УВЕЛИЧИВАЕТСЯ

На 7-й минуте Ильин выходит к штрафной площадке и неудержимо бьет под верхнюю штангу—точное повторение мяча, забитого им Праге. Счет 3 : 1.

Украина пытается создать контратаку. Несколько раз прорывается правый край Шиловский, оттягивая на себя защиту Москвы и создавая опасные положения у ее ворот. Но внутренняя тройка Украины бьет вверх и рядом.

На 20-й минуте Павлов красиво забивает головой четвертый мяч с корнера, прекрасно поданного Семичастным. Москва ведет 4 : 1.

АТАКИ ПРАВОГО КРЫЛА УКРАИНЫ СТАНОВЯТСЯ ОПАСНЫМИ

Украина делает настойчивые попытки отыграться. Шиловский прорывается все чаще. Ремин плохо его держит. Также выпуская Ремин правого крайнего и в матче с Прагой. Для крайнего полузащитника — это большая ошибка. Ремину следует от нее избавиться.

Нападение Украины не использовало возможностей.

На 22-й минуте Щегодский и на 23-й минуте Паровышников бьют с нескольких шагов мимо ворот.

ШТРАФНОЙ В ВОРОТА МОСКВЫ

Наконец, на 25-й минуте с штрафного без защиты Щегодский забивает Москве второй мяч. Москва ведет 4 : 2.

Украина продолжает нападать, но и москвичи создают у ворот Украины опасные положения.

На 36-й минуте нападение Украины проходит защиту Москвы. Мяч у Паровышникова в 6 шагах от ворот. Паровышников спокойно выбирает место и бьет... в руки Рыжову.

ПОСЛЕДНИЕ ДВА МЯЧА В ВОРОТА УКРАИНЫ

Мяч уходит в поле. Несколько точных передач, и Ильин, обведя защиту, забивает пятый мяч.

Последняя минута. Счет, казалось, уже не изменится. У боковой черты на середине поля Ильин получает мяч. Несколько небрежных, нарочито медленных движений. И внезапно стремительный, неудержимый прорыв, закончивающийся пушечным ударом. Мяч, почти невидимый в полете, проходит в дальний угол ворот Украины. Счет 6 : 2.

Под аплодисменты зрителей команды покидают поле.

Ильин, Смирнов, Леута, оба Старостины и Тетерин должны быть отмечены в московской команде, Шиловский и Трусевич — в команде Украины.

Хорошо судил тов. Быстров. Нам, однако, показалось, что иногда он свистел «вне игры» тогда, когда игрок выходил вперед после передачи мяча.

С большим удовлетворением надо отметить, что работа судьи в отчетном матче была значительно облегчена корректной, лишенной грубости игрой обеих команд.

Газета «Красный спорт» Москва, 19.09.1935.

«Зустрічі збірних футбольних команд Москви і України, команд фактично сильніших в Союзі, завжди викликали виключний інтерес.

Програш Москви Харкову на матчі чотирьох міст, зустрічі з Прагою, виграш України у професіональної команди Франції «Ред стар» — все це надзвичайно збільшувало інтерес до зустрічі футбольних команд Москви і України 18 вересня 1935 року.

Перед матчем почувалось особливе напруження, ніби наелектризована 6ула спортивна атмосфера.
Цим, можливо, і пояснюється призначення судді з нейтрального міста Ленінграда - тов. Бистрова. Завжди судив суддя міста, на території якого провадиться зустріч.
Тепло зустрінуть футболісти Москва і України, в ясний сонячний день вийшли на поле.
Капітани команд т. Фомін К. і тов. Старостін Олекс. обмінюються привітаннями і букетами квітів.
Команди вийшли в такому складі:
Москва: Рижов, Старостін 0., Тетерін, Леута, Старостін А., Ремін, Семичасний, Лапшін, Смірпов, Павлов, Ільїн.
Україна: Трусевич, Кірілов, Фомін К., Фомін М., Фомін В., Гребер; Шиловський, Лайко, Шегодський, Паровишніков і Махиня.
Першої ж хвилини Москва почала швидким темпом атакувати ворота України. Її напад показав прекрасну гру, особливо його центр — Смірнов, який на 5 хвилині, легко вправившись з центром півзахисту України Фоміним В., сильним пласованим ударом з 20 метрів надсилає м'яч у ворота України. Воротар Трусевич кидається на м'яч... але м'яч уже в сітці.
1-0
Почавши з центру, український напад вимушений віддати м'яч московському захисту, що добре грав на протязі всього матчу.
На 12 хвилині м'яч знов у московського нападу. Смірнов сильним ударом б'є по воротах, але Трусевич відбивав м'яч прямо під поги Павлову, останній легко вкидає м'яч в сітку воріт України.
2-0
Рахунок 2-0 на користь Москви.
В таких грах рахунок 2-0 в більшості вже визначає результат всієї гри. Потрібна виключна гра української команди, щоб сквитати рахувок, не говорячи вже про перемогу.
Український напад, почавши гру з центру, намагається активно працювати, але гра у нього явно не клеїться.
Півзахист України, за винятком лівого хавбека Гребера, грає слабо.
Захист не може протистояти дружній, напористій грі московського нападу. Окремі комбінації української команди не доводиться до кінця. В такому стані проходять 25 хвилин першого тайму.
Нарешті, український напад починає розигрувати м'яч. Паровишиіков двічі проходять з м'ячем майже до самих воріт Москви, але її захисник Старостів 0. двічі знімає м'яч з ноги Паровишнікова і надсилає його в корнер.
Аналогічно вдасться Щегодському і Шиловському, але 6 корнерів в першому таймі - є наслідок жорстокого захисту московських беків.
Український напад продовжує атаки московських воріт, неоднозаово проривається з м'ячем Паровипнікоп. В один з таких моментів Паровишнікову вдається пройти з м'ячем з центру поля до штрафної площі Москви, прорватись через півзахист і захист. Але грубі прийоми, поштовхи, підніжки не дають можливості Паровишнікову вести м'яч. Все ж, не зважаючи на це, Паровишніков проходить з м'ячем і вбиває його у ворота Москви.
2-1
Рахунок 2-1 залишається до кінця першого тайму.
На останніх хвилинах, Фомін М., який невдало грав, дає можливість Ільїну добре пройти з м'ячем і подати його до воріт України, де м'яч технічно приймає Смірнов, але Трусевич падає в ноги Смірнову і Україна врятована від гола.
Ще один не менш трудний момент Трусевич встигає ліквідувати до кінця першої половини гри.
Другу половину гри команди вийшли грати, змінивши своїх середніх півзахисників. Москва виставила Селіна і Україна - Кузьменка і Комарова.
Перша хвилина другого тайму поззначилася проривом Смірнова і рискоскованим стрибком Трусевича. Він буквально знімає м'яч з ноги Смірнова і віддає своєму захисту.
Незабаром м'яч потрапляє до Леути, потім - Старостіну А. і Ільїну. Останній, знаходячись в паложенні «поза грою», одержує м'яч і сильним ударом направляє його у ворота України.
3-1.
Суддя, очевидно, не встигнувши бути на відповідному місці через довгий і швидкий пас, не помічає місця знаходження Ільїна і зараховує м'яч.
Далі гра проходить з перемінним успіхом.
Корнер подає Москва. Павлов приймає м'яч і головою забиває четвертей м'яч у ворота України.
4-1
Потрібно сказати, що і тут суддя буй неуважний. Павлов використав меншого зростом захисника України Кірілова, як спосіб опори при стрибку.
Сквитати рахунок 4-1 явно неможливо. Україна грає вже на певний програш.
4-2
Одна з атак українського нападу дає можливість бити одинадцятиметровий удар. Старостін 0

затримує м’яч рукою. Удар Гребера і рахунок 4-2.
П’ятий м'яч проводить у ворота України Ільїн, який вільно стояв.
5-2
Незадовго до кінця гри Ільїн сильним ударом проводить шостий м'яч у ворота України.
6-2
Такого рахунку ніхто не чекав. Взагалі важко було передбачити такий результат гри, але гра показала явну перевагу московської команди в даному матчі.
Цікаво відмітити, що Москві били 11 корнерів і України 4. Штрафних ударів було за грубість 18, з яких Україна мала 3.
Напад України грав надто обережно. Ця обережність в різкості була зайвою. Грубості не повинно бути місця в футбольній грі, але різка напористість нападові потрібна. Це було помилкою українського нападу. Тільки цим можна пояснити пасивну гру українського нападу.
Щодо півзахисту, треба відмітити добру гру Гребера, а Фомін В. грав слабо. Правий півзахисник Фомін М., граючи технічно високо, припускав тактичні помилки, чим примушував невтомного Кірілова грати за двох. Невдала гра Фоміна М. дала можливість т. Ільїну перевершити самого себе, залишити виключне враження.
Воротар Трусевич, не зважаючи на пропущені м’ячі, все ж показав себе з кращої сторони. Він своїми сміливими кидьками в ноги противникові врятував кілька м'ячів.
Москва залишила враження дружнього, напористого колективу. Особливо хороший Смірнов. Ільїн також грав прекрасно, але в цьому не тільки його заслуга.
В результаті, матч залишив враження якоїсь незрозумілої, випадкової гри. Проте, результат повинен примусити українську команду серйозно і систематично працювати».

Газета «ГПО» Київ, 23.09.1935.

«*На стадионе «Динамо» Москва – Украина Москвичи с нетерпением ждали встречи двух сильнейших советских футбольных команд – сборной Москвы со сборной Украины. Еще 15 сентября были распроданы все билеты. 75 тысяч зрителей заполнили 18 сентября трибуны стадиона «Динамо».*
С первых же минут Москва переходит к решительному натиску на украинские ворота, и уже на четвертой минуте, центр московского нападения – Смирнов сильным ударом в угол открывает счет мячей. Команда Украины, только недавно одержавшая блестящую победу над профессиональной командой Франции «Ред стар», не могла, однако, противостоять стремительному нападению москвичей. На двенадцатой минуте Павлов вбивает второй мяч в ворота Украины. В самом конце первого тайма левый край Украины Махиня прорывается к воротам Москвы, передает мяч Паровышникову, который забивает первый гол москвичам. Первый тайм заканчивается со счетом 2:1 в пользу Москвы.
На пятой минуте второго тайма Ильин забивает третий мяч в ворота Украины. Еще через 13 минут Павлов, принявший мяч с корнера (угловой удар), точным ударом головой посылает его в сетку Украины. Счет – 4:1. Попытки Украины отыграться оканчиваются неудачей. На 23-й минуте с одиннадцатиметрового штрафного удара Украина забивает второй мяч Москве. Москва вновь переходит в атаку. На 37-й минуте Ильин проходит с мячом в центр и забивает пятый мяч, а на 44-й минуте с хода посылает «мертвый мяч» в угол украинских ворот. Игра закончена. Счет 6:2 в пользу Москвы».

Газета «Подольский Рабочий» Подольськ, 20.09.1935.

1956

25.07, **УРСР - Ленінград - 1-1 (1-1),** Київ, Республіканський стадіон ім. М.Хрущова, суддя: Микола Хлопотін (Москва), гол: Войнов (42).
УРСР: Євген Лемешко, Володимир Єрохін, Віталій Голубєв, Тиберій Попович, Юрій Войнов (всі «Динамо» Київ), Мирослав Думанський, Валентин Сапронов (всі «Шахтар» Сталіно) (Віктор Каневський, 46), Віктор Терентьєв (Сергій Коршунов (всі троє «Динамо» Київ), 57), Іван Бобошко («Шахтар» Сталіно), Михайло Коман, Георгій Граматикопуло, тренер Олег Ошенков (всі«Динамо» Київ).
«*Товарищеская встреча футболистов Украины и Ленинграда.*
Вчера на республиканском стадионе имени Н.С.Хрущева состоялась товарищеская встреча по футболу между сборными командами Украины и Ленинграда. Это – первое состязание, проводится накануне игр Спартакиады народов СССР. Вторая встреча состоится в Ленинграде.
В составе сборной команды Ленинграда играли футболисты «Зенита» и «Трудовых резервов». В сборной Украины выступали спортсмены киевского «Динамо» и донецкие футболисты общества «Шахтер».
Встреча закончилась вничью со счетом 1-1».

Газета «Смена» Ленинград, 27.07.1956.

Киянам вже довелося побачити збірну команду України, так би мовити, в дії — позавчора вона провела товариську зустріч із збірною командою Ленінграда. Це була перша проба сил на полі. Сьогодні збірна УРСР виїхала до Ленінграда, де проведе другу товариську зустріч з місцевою збірною.

У збірній команді УРСР зараз тренуються: О. Макаров, Є. Лемешко, В. Єрохін, В. Голубєв, Т. Попович, В. Соболєв, Ю. Войнов, Е. Юст, М. Думанський, Г. Граматикопуло, В. Терентьєв, І. Бобошко, М. Коман, С. Коршунов, В. Фомін, В. Каневський, В. Сапронов. Старший тренер — О. О. Ошенков.

Україна — Ленінград

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ ФУТБОЛІСТІВ

Коли диктор оголосив склади команд, одразу ж стало ясно, що зустріч (принаймні для українського колективу) матиме «експериментальний» характер. Збірна України, як відомо, в основному складається з гравців київського «Динамо», і якщо в звітному матчі лінії захисту і півзахисту не зазнали великих змін (Лемешко, Єрохін, Голубєв, Попович, Войнов, Думанський), то п'ятірка нападаючих була досить незвичайною. Правий крайній Граматикопуло вийшов на поле під номером 11, а на його місці виступив гірник Сапронов. Центральним нападаючим української команди грав також футболіст «Шахтаря» І. Бобошко.

Перший тайм проходив малоцікаво, як це завжди буває, коли одна команда грає старанно, а друга недбало. Ленінградці почали матч серією наполегливих атак, і вже на 6-й хвилині з подачі Гулевського (№ 9) їх правий крайній Колобов відкрив рахунок. Не задовольнившись першим успіхом, гості продовжували активно наступати і мали до перерви деяку ігрову перевагу. Рятувала становище лише чітка гра українських захисників. Щожд
нападаючих збірної Україн
то вони довго не могли «зна
йти себе» і діляли досить-так
безпорадно. Все ж за хвилин
до перерви Граматикопуло, п
ремістившись направо, добр
використав помилку ленінгра
ця Худояша (№ 4), точно ві
дав м'яч Войнову, і той сил
ним ударом з ходу зрівняв ра
хунок.

Після перерви в збірній Ук
раїни замість Сапронова н
поле вийшов Каневський. За
дяки цьому Граматикопуло зм
повернутись на своє звичн
місце. Крім того, в центрі п
чав грати Коршунов, який з
мінив Терентьєва, і дії украї
ських нападаючих стали біль
злагодженими. До фінально
свистка обидві команди напр
жено змагались за перемогу
але жодній так і не вдалос
забити вирішальний м'яч. В ре
зультаті нічия — 1:1.

Г. БОРИСОВ.

* * *

У зв'язку з наступним фу
больним турніром за прогр
мою Спартакіади СРСР ігр
чемпіонату країни сере
команд класу «А» поновлятьс
19 серпня.

Газета «Радянський спорт» Київ, 27.07.1956.

29.07, **Ленінград - УРСР - 0-1 (0-0),** Ленінград, ст. ім. С.Кірова, гол: Сапронов (84).

УРСР: Олег Макаров («Динамо» Київ), В.Єрохін, В.Голубєв, Т.Попович, Ю.Войнов, М.Думанський, Г.Граматикопуло (В.Сапронов, 25), І.Бобошко, С.Коршунов, В.Терентьєв, Віктор Фомін («Динамо» Київ), тренер О.Ошенков.

«*Встреча сборных команд Украинской ССР и Ленинграда привлекла в воскресенье на стадион имени С.М.Кирова несколько десятков тысяч любителей футбола.*

Первые 45 минут игры прошли почти в беспрерывных атаках сборной команды нашего города. У ворот гостей часто возникали напряженные положения, но использовать их ленинградские нападающие не смогли.

После перерыва состязание проходило ровнее, хотя территориальное преимущество оставалось у хозяев поля. Несколько наладилась игра украинских нападающих, которые в первом тайме действовали явно неудачно. Гол, решивший исход встречи был забит на 84-й минуте: И.Бобошко очень просто обыграл левого полузащитника Ленинграда. В.Белькова и отдал мяч В.Сапронову, оставшемуся без присмотра, последовал не сильный, но точный удар в верхний угол ворот, и Ю.Трофимову пришлось вынуть мяч из сетки.

Каковы же главные причины того, что ленинградцы, имея игровое и территориальное преимущество, ушли с поля побежденными? Эти причина отнюдь не являются новыми. Нападающие опять продемонстрировали отсутствие чувства меры в передачах возле ворот. Таких передач мяча было слишком много. Игроки ленинградского нападения делали много лишних маневров, длинных движений назад и поперек поля. Вновь было очевидно, что наиболее уязвимым местом команды являться полузащита. Ни М.Родин ни В.Бельков не умеют играть с нападением, их передачи вперед, как правило либо неточны, либо несвоевременны, либо неверны по направлению. …».

Газета «Смена» Ленінград, 31.07.1956.

Позавчора на ленінградському стадіоні ім. Кірова відбулась друга товариська зустріч між збірними командами України і Ленінграда. Колектив нашої республіки виступав у такому складі: Макаров, Єрохін, Голубєв, Попович, Войнов, Думацький, Граматикопуло (після 15-ї хвилини його замінив Сапронов), Бобошко, Коршунов, Терентьєв, Фомін.

Перший тайм проходив при територіальній перевазі господарів поля, але результату не дав — 0:0. Після відпочинку футболісти України стали діяти злагодженіше і вирівняли гру. За хвилину до гонга Бобошко обіграв ленінградського півзахисника Бєлькова, швидко пройшов по краю і точно відпасував м'яч на кут воротарського майданчика. Передачу прийняв ніким не прикритий Сапронов і спокійно забив гол — єдиний у цій зустрічі.

Газета «Радянський спорт» Київ, 31.07.1956.

1-ША ЛІТНЯ СПАРТАКІАДА НАРОДІВ СРСР, Москва, 2-16.08:

в	мс	Макаров Олег Александрович	26.07.29	Динамо Киев
в	1	Лемешко Евгений Филиппович	11.12.30	Динамо Киев
з	1	Ерохин Владимир Никитович	10.04.30	Динамо Киев
з	мс	Голубев Виталий Михайлович	19.03.26	Динамо Киев
з	мс	Попович Тиберий Ладиславович	20.09.30	Динамо Киев
з	1	Соболев Виталий Васильевич	25.01.30	Динамо Киев
п	мс	Войнов Юрий Николаевич	29.11.31	Динамо Киев
п	мс	Юст Эрнст Эрвинович	17.06.27	Динамо Киев
п	1	Думанский Мирослав Иванович	25.01.30	Шахтер Сталино
н	1	Бобошко Иван Павлович	09.07.30	Шахтер Сталино
н	мс	Терентьев Виктор Васильевич	16.12.24	Динамо Киев
н	мс	Коршунов Сергей Александрович	08.10.28	Динамо Киев
н	мс	Коман Михаил Михайлович	01.04.28	Динамо Киев
н	мс	Фомин Виктор Трофимович	13.01.29	Динамо Киев
н	1	Каневский Виктор Израилевич	03.10.36	Динамо Киев
н	1	Сапронов Валентин Гаврилович	23.01.32	Шахтер Сталино
н	мс	Граматикопуло Георгий Савич	07.03.30	Динамо Киев

1/8 фіналу, 4.08, 17:30, **УРСР - Каз.РСР - 2-1 (1-1, 0-0, 1-0, 0-0),** ст. «Сталінець», суддя: Іван Лук'янов (Москва), гол: Терентьєв (35, з пен., 94)-Краснов (14).

УРСР: Є.Лемешко, Віталій Соболєв, В.Голубєв, В.Єрохін, Ю.Войнов, Ернест Юст, І.Бобошко (С.Коршунов 46), В.Терентьєв, В.Каневский, М.Коман, В.Фомін, тренер О.Ошенков.

«*Вопреки ожиданиям, эта встреча прошла в исключительно упорной борьбе. Команда Украины по составу одна из сильнейших на Спартакиаде. Но в матче против казахских футболистов, за которых выступали игроки алма-атинского «Урожая», она ничего не смогла сделать. Достаточно сказать, что первый тайм прошел с перевесом сборной Казахстана, которая и открыла счет. Лишь перед перерывом украинцы смогли сравнять результат с 11-метрового штрафного удара… Для определения победителя понадобилось дополнительное время (два тайма по 15 минут). На исходе первой пятнадцатиминутки Фомин хорошо обыграл двух защитников Казахстана и точно передал мяч Терентьеву. Удар последнего достиг цели, и со счетом 2:1 сборная Украины одержала трудную победу. Такой результат объясняется дружной, хорошей игрой футболистов Казахстана, среди которых можно отметить вратаря Денисова, защитника Ерковича, полузащитника Котлярова и нападающего Остроушко*».

Газета «Советский спорт» Москва, 7.08.1956 .

ТУРНІР РОЗПОЧАВСЯ

Свій перший матч на футбольному турнірі Спартакіади народів СРСР команда України провела з колективом Казахстану. І хоч спортсмени нашої республіки виграли цю зустріч і завоювали право на вихід у чверть-фіналі, слід сказати, що гру вони провели вкрай незадовільно.

У тому, що збірна України переможе, — перед матчем мало хто сумнівався. Занадто вже нерівними були сили: з одного боку досвідчені, технічні гравці команд класу «А», з другого — головним чином гравці алма-атинського «Урожаю», який у таблиці другої вони класу «Б» не підіймається вище 14—15 місця!

Але казахських спортсменів анітрохи не збентежила грізна репутація суперників. Матч вони провели дружно, наполегливо, в хорошому атакуючому стилі.

Уже на 14-й хвилині український воротар Лемешко був змушений вийняти м'яч із сітки воріт. Гол забив правий крайній нападу казахської команди Краснов. Ну що ж? Буває! Гол — ще не поразка. Але невдача ніяк не впливає на українських футболістів. Як і на початку матчу, вони грають мляво, недбало, неточно передають один одному м'яч і тому часто його втрачають.

Минає час, скоро перерва, а на башті стадіону рахунок 1:0. Нарешті, на 35 хвилині футболісти України все ж змушують суперників почати гру з центра поля. Щоправда, невідомо, чи вдалося б їм це зробити без допомоги півзахисника казахської команди Котлярова, який зіграв на своєму штрафному майданчику рукою і «заробив» 11-метровий штрафний удар. Терентьєв б'є точно, і група членів української делегації на трибуні полегшено зітхає...

На відпочинок команди пішли з рахунком 1:1. Після перерви футболісти України, хоч і почали діяти дещо активніше, але повністю оволодіти ініціативою так і не спромоглися. Замість того, щоб у повній мірі використати свою безперечну перевагу в техніці, сполучити високий темп з комбінаційною грою на широкому фронті, вони продовжували діяти шаблонно.

Основний час зустрічі не визначив переможців, і згідно з правилами суддя призначає додатково 30 хвилин. Як і раніше, гра проходила з перемінним успіхом і працювати з повним навантаженням доводилось захисним лініям обох команд. Нарешті перед самою зміною воріт Терентьєв з подачі Фоміна забив вирішальний другий гол, і фінальний свисток судді зафіксував перемогу збірної України з рахунком 2:1.

У першому матчі команда нашої республіки виступала в бойовому складі: Лемешко, Соболєв, Голубєв, Єрохін, Войнов, Юст, Бобошко (в другому таймі Коршунов), Терентьєв, Каневський, Коман, Фомін. Але вона поставилась до серйозного змагання явно безвідповідально.

Відбулись зустрічі інших команд. Збірна Азербайджану перемогла футболістів Латвії — 5:1, Карельської АРСР — 1:0 і зустрінеться у чверть-фіналі з командою України. До чверть-фіналу вийшли також колективи Вірменії і Грузії. Перший переміг таджиків — 3:0, другий — футболістів Молдавії — 4:0. Тепер вірмени і грузини зустрінуться між собою. Команда РРФСР перемогла (3:1) футболістів Узбекистану, а збірна Ленінграда завдала поразки (2:0) спортсменам Туркменії. З мінімальним рахунком — 1:0 — футболісти Білорусії виграли у команди Киргизії. З таким же рахунком литовці в 1/10 фіналу перемогли своїх естонських суперників. Змагання тривають.

Г. БОРИСОВ,
(Спец. кор. «Радянського спорту»).

Зустріч збірних футбольних команд України і Казахстану. На фото: гострий момент біля воріт казахських футболістів. Фото М. Суюшева.

Газета «Радянський спорт» Київ, 7.08.1956.

1/4 фіналу, 8.08, 18:00, **УРСР-зб. - Аз.РСР - 4-1 (1-1),** ст. «Динамо», голи: Войнов (20, .?.), Коршунов (60), В.Фомін-А.Терентьєв.

УРСР: О.Макаров, Т.Попович, Ю.Войнов, С.Коршунов, В.Терентьєв, В.Каневський, В.Фомін, .?. .

України

Початок чверть-фінальної зустрічі зі збірною командою Азербайджану не передвіщав нічого хорошого українським футболістам. Незважаючи на те, що вони вже на першій хвилині подавали кутовий удар, а на третій воротар азербайджанців Лушников спромігся парирувати сильні удари Каневського і Фоміна, — закавказькі футболісти незабаром довели, що їх перемоги в першому і другому турах над колективами Латвії та Карелії були не випадковими. Оволодівши м'ячем, вони перевели гру на сторону поля української команди і хвилин з десять активно атакували. Але їх намагання добитись результату були спокійно ліквідовані захисниками збірної України і воротарем Макаровим.

Згодом кілька наступальних комбінацій проводять українські спортсмени. На 20-й хвилині їм вдається відкрити рахунок. Стрімко пройшовши по правому краю, Каневський вдалим фінтом обманув свого опікуна і навісив м'яч на ворота. Передачу прийняв Фомін. Він відпасував м'яч у центр Войнову, який сильним низовим ударом у дальній кут вивів свою команду вперед.

Але рахунок 1:0 тримався недовго. Азербайджанці, не бажаючи примиритись з поразкою, атакують надзвичайно напористо. Особливо відзначається швидкий крайній Батацов, який завдав немало клопоту Поповичу. Проте, часто проходячи до воріт збірної України, закавказці у вирішальний момент губляться, і всі їх зусилля залишаються марними. Все ж ще до перерви їм вдається зрівняти результат. Під час однієї з атак, в метушні, що утворилася біля воріт українського колективу, центральний нападаючий азербайджанців ударом з близької відстані сквитав гол. З рахунком 1:1 команди пішли на відпочинок.

У другому таймі картина гри змінилася. Тепер територіальна перевага майже весь час була на боці українських футболістів. Вони добре використовували недбайливість опіки з боку противників, вільно проходили до їх штрафного майданчика, спокійно розігрували там м'яч. І лише неточні удари по воротах заважали українцям доводити справу до кінця.

На 60-й хвилині п'ятірка нападаючих збірної України чітко розіграла дуже красиву комбінацію в один дотик, в результаті якої сам на сам з воротарем залишається Коршунов. Обманний рух корпусом, удар — і м'яч в сітці. Азербайджанці роблять спробу добитись злому — проводять кілька атак, але видно, що швидкий темп їм уже не під силу. В їх діях більше відчувається бажання добитися взяття воріт, ніж уміння це зробити. Їм явно бракує технічної майстерності і фізичної підготовки.

До кінця зустрічі спочатку Войнов з подачі Фоміна, а потім Фомін при допомозі Терентьєва проводять ще два голи, і зустріч закінчується з рахунком 4:1 на користь української збірної.

Таким чином, команда нашої республіки вийшла до півфіналу, де зустрічається (12 серпня) із збірною Грузії, яка позавчора перемогла вірменських футболістів — 4:2.

Право на участь у півфіналі здобула також збірна команда Ленінграда. Після перемоги (2:0) над футболістами Російської Федерації ленінградці гратимуть 13 серпня з командою Москви, яка завдала поразки литовцям (2:0) і білорусам (5:1).

Одночасно розпочались додаткові ігри між командами, які в перших двох турах зазнали поразки і розігрують місця з 9-го по 18-е. Наводимо їх технічні результати: Латвія — Казахстан — 2:1, Молдавія — Таджикистан — 6:0, Узбекистан — Вірменія — 3:0, Естонія — Киргизія — 2:1.

Г. БОРИСОВ.

Газета «Радянський спорт» Київ, 10.08.1956.

1/2 фіналу, 12.08, 15-00, **УРСР - ГрСР - 1-3 (1-2),** Центральний стадіон ім. В.Леніна, судді: І.Лук'янов (Москва)-Олександр Забліков (Ленінград), .?., голи: Войнов (9)-Калоєв (2, 19), Чкуаселі (89).

УРСР: О.Макаров, В.Єрохін, В.Голубєв, Т.Попович, Ю.Войнов, М.Думанський, Г.Граматикопуло, В.Терентьєв, В.Каневський, М.Коман (С.Коршунов, 80), В.Фомін.

«12 августа на Большой спортивной арене состоялась первая полуфинальная встреча. Играли команды Грузии и Украины.

Едва начался матч, как счет стал 1-0 в пользу футболистов Грузии. На 8-й минуте блестящим ударом под перекладину полузащитник команды Украины Ю.Войнов сравнивает счет. Проходит

менее 10 минут и З.Калоев, воспользовавшись замешательством защитников украинской команды, забивает в ворота соперников второй гол. Команда Грузии выигрывает первую половину матча со счетом 2-1.

Второй тайм начинается настойчивыми атаками украинских футболистов. Грузинскому вратарю В.Маргания приходится часто вступать в игру.

Но вот мяч получает правый крайний Грузии Б.Хасая. он проходит по краю. Подача в центр и А.Чкуасели забивает еще один гол в ворота Украины.

Победив со счетом 3-1, коианда Грузинской ССР вышла в финал».

Газета «Правда» Москва, 13.08.1956.

12 серпня на Великій спортивній арені відбулась перша півфінальна зустріч. Грали команди Грузії і України.

Команди виступали в таких складах: Грузія — Марганія, Елошвілі, Дзяпшипа, Хочолава, Котрікадзе, Гогоберідзе, Хасая, Гагідзе, Зазроєв, Калоєв, Чкуаселі; Україна — Макаров, Єрохін, Голубєв, Попович, Войнов, Думанський, Граматикопуло, Терентьєв, Каневський, Коман (на 80-й хвилині — Коршунов), Фомін.

На перших же хвилинах грузинські футболісти проводять кілька швидких атак, намагаючись одразу добитись результату. Вже на третій хвилині нескладна комбінація приносить їм успіх. М'яч після удару Калоєва влучає в сітку воріт української команди. Цей гол цілком і повністю «на совісті» Поповича і Макарова. Перший допустив помилку, другий не зумів її виправити, і в результаті невдача, яка можливо визначила долю зустрічі.

Запалені успіхом, футболісти Грузії продовжують атакувати і хвилин п'ять удержують ініціативу. Але згодом гра вирівнюється, і ось наступають уже українці. М'яч у Фоміна. Він швидко просувається по лівому краю. Його партнери по нападу, переслідувані своїми опікунами, мчать уперед, щоб вийти на прийом м'яча. Проте Фомін передає м'яч не вперед, а назад — вільному від опіки півзахиснику Войнову, і той метрів з 25—30 чудовим щодо сили і краси ударом зрівнює рахунок.

Далі гра проходила в обопільних атаках, причому на боці українських футболістів була істотна перевага. Але використати її учасники української команди виявилися неспроможними. На 20-й хвилині, скориставшись з розгубленості захисної лінії українців (Попович), той же Калоєв вдруге примусив футболістів України почати з центра поля.

Другий тайм починається наполегливими атаками українських футболістів. На 55-й хвилині біля воріт суперників українці розігрують комбінацію. Граматикопуло б'є головою; Марганія стрибає вперед, але пропускає м'яч під собою, і, здається, ніщо вже не може врятувати грузинів від гола. Проте м'яч падає на землю за кілька сантиметрів від лінії воріт і... зупиняється.

Півгодини українці безупинно атакують широким фронтом, і гра весь час проходить на штрафному майданчику грузинської команди. Після удару гонга українці подвоюють зусилля, вся команда переходить на половину поля суперників. Грузинські футболісти мужньо обороняються. І от, коли до фінального свистка залишились лічені секунди, м'ячем, вибитим із штрафного майданчика, оволодіває ніким не прикритий Чкуаселі. На великій швидкості він проходить уперед і перше, ніж хто-небудь встиг йому перешкодити, забиває у ворота збірної України третій гол.

Отже, колектив України в цій найвідповідальнішій зустрічі зазнав поразки і не вийшов у фінал. Це — результат недостатньої наполегливості команди у боротьбі за перемогу і недбалої гри окремих учасників. На штрафній площадці суперників Коман, Терентьєв, Каневський загаювались з ударами. Не на належному рівні, як уже зазначалось, був і захист. Тепер колектив України може розраховувати лише на третє місце, за яке йому доведеться боротися з командою Ленінграда, яка вчора програла збірній Москви з рахунком 2:3.

Газета «Радянський спорт»
Київ, 14.08.1956.

«…*Первым финалистом стала команда Грузии, встречавшаяся позавчера с командой Украины. Грузины хорошо провели этот ответственный матч и сумели переиграть опасных соперников. Первый гол был забит уже на второй минуте состязания. Прорвавшийся Калоев вывел вперед команду Грузни. Вскоре украинцы после отличного удара Войнова под планку сравняли результат. Однако тот же Калоев на 19-й минуте забил второй гол. В дальнейшем было немало моментов, чтобы счет мог стать иным. Конечно, больше стремились это сделать украинцы. После гонга они все пошли вперед и вспомнили о защите лишь тогда, когда Чкуасели, получив мяч в центре, беспрепятственно послал его в сетку ворот украинцев. …*».

Газета «Советский спорт» Москва, 14.08.1956.

Матч за 3 місце: 15.08, 19:00, **УРСР - Ленінград - 2-1 (0-0),** ст. «Динамо», 5000 глядачів, судді: Микола Хлопотін-Сергій Алімов, Костянтин Демченко (всі Москва), голи: Бобошко (52), Войнов (54)-Денисов (62).

УРСР: Є.Лемешко, В.Єрохін, В.Голубєв (капітан), Т.Попович, Ю.Войнов, Е.Юст, Г.Граматикопуло (В.Фомін, 31), І.Бобошко, С.Коршунов, В.Каневський, В.Сапронов.

«*…В первом тайме ни одна из команд не показала содержательной игры. После отдыха украинцы активизировались. На 10-й минуте второй половины Войнов проходит по правому краю и сильно подает мяч. Приняв его, Фомин откатывает мяч назад и Бобошко открывает счет. Через минуту Войнов отлично реализует штрафной удар и доводит счет до 2-0 в пользу Украины. Вскоре ленинградцы, разыграв красивую комбинацию и использовав ошибку защиты противников отквитали один гол. Мяч с близкого расстояния забил Денисов. Этот счет не изменился до конца. Таким образом, третье призовое место заняла команда Украины. …*».

Газета «Советский спорт» Москва, 16.08.1956.

«*Вчора збірна футбольна команда України зустрілась у матчі за 3-4 місця зі збірною Ленінграда. Пертий тайм проходив у млявій безбарвній грі. І українці і ленінградці діяли без усякого спортивного азарту, майже не били по воротах. До перерви рахунок так і не був відкритий.*

В другій половині гри українські футболісти дещо активізувались. На 55-й хвилині Войнов пройшов по правому краю і сильно відпасував м'яч наліво Фоміну. Останній віддав м'яч назад у центр Бобошку і рахунок став 1-0 на користь збірної України.

Не пройшло і хвилини, як українцям вдалося забити другий м'яч. Це зробив Войнов з штрафного удару. До фінального свистка ленінградці доклали багато зусиль, щоб відігратись, але зуміли сквитати лише один гол. (Денисов). З рахунком 2-1 виграла збірна України».

Газета «Радянський спорт» Київ, 16.08.1956.

1958

21.11, **збірна міста Каїра (Єгипет) - УРСР - 1-0 (1-0).** Каїр (Єгипет), 25000 глядачів, судді: Hussein Emam, Mohamed Hassan Helmi, Mahmoud Emam.

УРСР: О.Макаров (Є.Лемешко, 28), В.Єрохін, В.Голубєв, Володимир Онисько, Ю.Войнов, Володимир Сорокін, Г.Граматикопуло, Адамас Голодец, Андрій Біба, М.Коман, В.Фомін.

Збірна УРСР в Єгипті.

Українські спортсмени в ОАР

Свій перший матч в ОАР збірна команда Української РСР, провела на вщерть переповненому стадіоні в Каїрі, де її суперниками були футболісти збірної міста. Господарі поля провели матч з великим піднесенням і добились перемоги з рахунком 1:0. Гол був забитий після того, як воротар динамівців Макаров зазнав травми і був змушений залишити поле.

Позавчора на міському стадіоні Александрії відбулась зустріч між збірною футбольною командою міста і футбольною командою України.

Перемогу здобули українські футболісти з рахунком 2:1.

Газета «Радянський спорт» Київ, 25.11.1958

В КАИРЕ на переполненном стадионе «Национального клуба» состоялась первая встреча футболистов Украинской ССР со сборной командой Каира. Игра проходила в очень высоком темпе. Каирские футболисты, являющиеся сильнейшими в Египетском районе ОАР, играли активно и порой даже резко. В первой половине игры был выведен из строя вратарь украинской команды Олег Макаров.

Советские футболисты не только выдержали предложенный темп, но и сами часто переходили в контратаки. Интересная игра закончилась со счетом 1 : 0 в пользу сборной Каира.

На матче присутствовали вице-президент ОАР маршал Амер, министры Египетского района ОАР, а также посол СССР в ОАР Е. Д. Киселев.

Зрители тепло встретили украинских футболистов.

Газета «Советский спорт» Москва, 23.11.1958.

ЗУСТРІЧ ФУТБОЛІСТІВ УКРАЇНИ ІЗ ЗБІРНОЮ КОМАНДОЮ МІСТА КАЇРА

. КАЇР, 22. (ТАРС). Учора в Каїрі на переповненому стадіоні національного клубу відбулась перша зустріч футбольної команди України із збірною міста Каїра.

Футболісти збірної Каїра, які є найкращими в Єгипетському районі ОАР, виявили велику волю до перемоги і виграли зустріч з рахунком 1 : 0.

На стадіоні були присутні віцепрезидент ОАР маршал Амер, міністри Єгипетського району ОАР, а також посол СРСР в ОАР Є. Д. Кисельов.

Глядачі тепло зустріли радянську команду.

Газета «Вільне життя» Тернопіль, 23.11.1958.

23.11, **збірна міста Александрія (Єгипет) - УРСР - 1-2 (1-0),** Александрія (Єгипет), ст «Баладея», судді: Mohamed Hasan Helmi, Ibrahim El Goueini, Ahmed El Kholi, голи: Сорокін, Коман.

УРСР: Є.Лемешко, В.Єрохін, В.Голубєв, В.Онисько, Ю.Войнов, В.Сорокін, Г.Граматикопуло, А.Голодец, А.Біба, М.Коман, В.Фомін.

«*Позавчера на городском стадионе Александрии (Египетский район ОАР) местная сборная команда встретилась с футболистами Украины. До перерыва хозяева поля вели 1-0. Во втором тайме украинские спортсмены перехватили инициативу и одержали победу с результатом 2-1*».

Газета «Советский спорт» Москва, 25.11.1958.

28.11, **збірна Єгипту молодіжна (Ю-24) - УРСР - 2-3 (0-1),** Каїр (Єгипет), ст. «Замалек», суддя: Mohamed Aboul'ezz, голи: Голодець (46), Сорокін (67), Іван Диковець (86).

«*Позавчера на стадионе «Замалек» в Каире состоялась очередная встреча гостящей в Египетском районе ОАР команды Украины с местными футболистами. На этот раз против украинских мастеров кожаного мяча выступала молодежная команда Египетского района. Игра вновь проходила в быстром темпе и очень остро. В первом тайме египетские спортсмены провели один гол в ворота гостей. Однако после перерыва команда Украины добилась перелома и одержала победу с результатом 3-2. …*».

Газета «Советский спорт» Москва, 30.11.1958.

Друга перемога збірної України

Свою чергову товариську зустріч в Об'єднаній Арабській Республіці збірна України провела в Каїрі з молодіжною збірною командою Єгипетського району ОАР і виграла з мінімальним рахунком — 3:2.

На грі наших футболістів, безумовно, позначається те, що в першому матчі із збірною Каїра ряд провідних гравців зазнав травм. Воротар Макаров, наприклад, після першого матчу був вимушений припинити виступи і повертається додому. Замість нього до ОАР вилетів літаком воротар «Шахтаря» В. Чанов. Травм, хоч і несерйозних, зазнали також Голубєв і Войнов. **(Вл. інф.)**

Газети «Радянський спорт» Київ, 2.12.1958.

30.11, **Єгипет - УРСР - 1-1 (0-0),** Порт-Саїд, Єгипет, ст. «Масри», суддя: Mahmoud Emam, Sobhi Mansour, Anwar ElBahtimi, збірна Суецького каналу, гол: Голодець (68).

УРСР: Є.Лемешко; В.Єрохін, В.Голубєв; В.Онисько, Ю.Войнов, В.Сорокін; Saikes (*з єгипетської преси*), А.Голодєць, В.Фомін, А.Біба, І.Диковець.

«*Команда Украины закончила свои выступления в Египетском районе ОАР матчем против сборной команды зоны Суэцкого канала, усиленной игроками сборной Каира. Игра состоялась в Порт-Саиде. Она прошла на хорошем техническом уровне и закончилась вничью со счетом 1-1. Председатель правления администрации Суэцкого канала Махмуд Юнис устроил в Исмаилии прием в честь украинских футболистов. Сегодня советские спортсмены выезжают в Судан*».

Газета «Советский спорт» Москва, 3.12.1958.

«*30 листопада в Порт-Саїді відбулася чергова зустріч футбольної команди України із збірною командою зони Суецького каналу, посиленої гравцями збірної Каїра. Напружена гра закінчилась нічийним результатом з рахунком 1-1. Сьогодні українські футболісти виїжджають в Судан*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 5.12.1958.

На фото: Халіль Абузеїд (Судан) та М.Коман.

5.12, **«Аль-Мурада» Омдурман, Судан - УРСР - 3-3.** Омдурман, Судан.

«*Позавчера на Центральном стадионе Хартума состоялась первая встреча команды Украины с суданскими футболистами клуба «Аль-Морада». Матч закончился вничью со счетом 3-3. Игра проходила в сложных условиях, при 40-градусной жаре. …*».

Газета «Советский спорт» Москва, 8.12.1958.

«*На центральному стадіоні в Хартумі відбулась перша зустріч футбольної команди України з суданською командою «Аль-Морада». Зустріч закінчилася внічию з рахунком 3-3. Гра проходила при 40-градусній спеці*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 9.12.1958.

7.12, **«Аль-Меррейх» Омдурман, Судан - УРСР - 3-5,** Омдурман, Судан.

«*Другу зустріч футболісти України провели з командою клубу «Маріх». Гра закінчилася з рахунком 5-3 на користь команди України*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 9.12.1958.

«*Второе выступление команды футболистов Украины в Судане 7 декабря смотрели 20 тысяч зрителей. Украинские спортсмены встретились с клубной командой «Марих» (Хартум). Матч вновь отличился высокой результативностью: гости одержали победу со счетом 5-3*».

Газета «Советский спорт» Москва, 9.12.1958.

.?.12 (*можливо 18.12*), **Судан - УРСР - 1-5,** Вад-Медані, Судан, збірна міста Вад-Медані,.

«*Збірна команда футболістів України провела в Судані свою третю гру – в Вадмедані, головному місті району Гезіру. Українські футболісти здобули перемогу над місцевою збірною командою з рахунком 5-1*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 16.12.1958.

14.12, **«Аль-Хілал» Омдурман, Судан - УРСР - 1-4,** Омдурман, Судан.

«*Позавчора українські спортсмени провели останнє змагання в Судані. З рахунком 4-1 гості перемогли найсильнішу команду країни – «Аль-Хілал»*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 16.12.1958.

«*Команда Украины провела последнюю игру в Судане с одним из сильнейших клубов страны «Аль-Хилал». Украинские футболисты одержали победу со счетом 4-1. 17 декабря советские спортсмены выезжают в столицу Эфиопии Аддис-Абебу*».

Газета «Советский спорт» Москва, 16.12.1958.

Українці та футболісти «Аль-Морада» Судан.

21.12, **«Мекурія» Аддис-Абеба, Ефіопія - УРСР - 0-2 (0-1),** Аддис-Абеба, Ефіопія, стадіон «Haile Selassie I Stadium», суддя: Tsegaye, голи: Коман (два).

25.12, **«Мечал» Аддис-Абеба, Ефіопія - збірна УРСР - 3-3.** Аддис-Абеба (Ефіопія).

28.12, **«Сент-Джордж» Аддис-Абеба, Ефіопія - УРСР - 1-1.** Аддис-Абеба (Ефіопія).

Император Эфиопии награждает украинцев

Второй матч украинских футболистов в Аддис-Абебе (Эфиопия) с армейской командой «Мачал» закончился вничью — 3:3.

В воскресенье на переполненном городском стадионе столицы Эфиопии в присутствии императора Хайле Селассие I состоялось третье выступление сборной Украины. Советские спортсмены играли с обладателем кубка Эфиопии и лидером нынешнего чемпионата страны командой «Аддис-Абеба Сейн Джордж». Встреча проходила в быстром темпе и закончилась вничью — 1:1.

После матча советские футболисты были представлены императору, который вручил им памятные золотые медали.

Українські футболісти в Ефіопії

Другу зустріч в Аддіс-Абебі українські футболісти провели з командою ефіопської армії «Мачал», яка вважається однією з найсильніших в країні. Гра закінчилась з рахунком 3:3.

28 грудня відбувся останній виступ збірної футбольної команди України в Ефіопії. На цей раз українські спортсмени зустрілися з володарем кубка і лідером чемпіонату країни — командою «Аддіс-Абеба Сейн Джордж». Зустріч пройшла в швидкому темпі і закінчилась внічию — 1:1.

На стадіоні був присутній імператор Ефіопії Хайле Селассіє. Після матчу радянські футболісти були представлені імператору, який нагородив їх пам'ятними золотими медалями.

Газети «Советский спорт» Москва, 30.12 та «Спортивна газета» Київ, № 106, 30.12.1958.

1959

1.01, **збірна міста Дире-Дауа (Ефіопія) - УРСР - 1-3,** Дире-Дауа, Ефіопія.

«ЗБІРНА УКРАЇНИ ПОВЕРТАЄТЬСЯ НА БАТЬКІВЩИНУ.

На просьбу футбольної асоціації Ефіопії збірна команда України провела в Аддіс-Абебі ще одну – четверту гру. На цей раз її суперником була команда міста Діредава. Зустріч закінчилась перемогою українських спортсменів з рахунком 3-1.

Після півторамісячного перебування в країнах Африки збірна футбольна команда України повертається на Батьківщину».

Газета «Радянський спорт» Київ, 6.01.1959.

«УКРАИНЦЫ В АФРИКЕ.

… Вместе с нами вылетел из Москвы посол Индии в Москве. Мы познакомились, вспомнили приезд советских футболистов на его родину. В ОАР мы собирались еще два года назад. Неожиданное нападение агрессоров на Египет сделало невозможным наш визит, и он был отложен в самый последний момент. Пришлось ждать два года, прежде чем появилась возможность организовать долгожданный спортивный обмен.

Первую посадку наш самолет произвел в Будапеште. Венгерские друзья были предупреждены о пролете сборной Украины (она в основном состояла из игроков киевского «Динамо») и вышли нас встретить. Мы знали почти всех еще по поездке на товарищеский матч вторых сборных.

Перед посадкой в самолет для дальнейшего следования Голубев вздохнул:

– Я смотрю, в здешнем небе такие же звезды, как у нас. Хорошо сейчас дома. А мы куда-то летим от него. Под самыми облаками. Что я тут забыл?

– То же самое, что и я. Старайся не думать об облаках.

– Но как это сделать? – Надо заснуть.

Обычно я не сплю в самолетах, А тут действительно забылся в тревожном сне.

Утро нас застало в Бейруте. Я посмотрел на Голубева и удивился тому, что его лицо какое-то пепельно-серое. Но, наверное, и мое было не лучше. Ведь мы провели бессонную, полную тревоги ночь. Безмятежность товарищей не заражала нас. Можно было только позавидовать, что они в самолетном кресле чувствуют себя не хуже, чем в привычной постели.

В Бейруте нам сообщили чрезвычайно важную новость: в Судане политический переворот, колонизаторы изгоняются народом. Мы, конечно, порадовались тому, что еще одна страна покончила со своим тяжким прошлым и повернула на путь независимости, что в мировой колониальной системе появилась еще одна трещина. Но вместе с тем ожили и сомнения: удастся ли нам хоть на этот раз долететь до Каира, или вновь выйдет «от ворот поворот»? Тем более, что и в Ливане уже было неспокойно.

– Ну и ну! – шутили ребята, рассаживаясь по местам в кабине воздушного лайнера. – Близок локоть, да не укусишь. Посмотрим, что будет дальше.

Летим. Вот уже под нами устье Нила. Хорошо просматриваются поля, очертания берегов. Но постепенно все окутывается дымкой, которая на глазах превращается в непроницаемую пелену. И тут земля подала команду – назад! Самолет сделал разворот, полетел обратно в Бейрут. Физиономии у товарищей стали кислыми! Нам же с Голубевым стало совсем не по себе. Ведь напрасно был проделан по воздуху такой большой путь. В самом деле: ну куда нас понесло от родных звезд!

Но не успели мы в Бейруте размять затекшие ноги, как последовала новая команда – по местам! Каир принимает. Оказывается, нам помешала приземлиться пыльная буря.

Знакомство со столицей Египта было очень интересным. Огромный город, приятное сочетание европейской цивилизации с арабской экзотикой, смешение цветов и одежд, сегодняшнего и вчерашнего. И, конечно же, непривычные для нашего глаза контрасты: роскошные особняки в центре и жалкие лачуги на окраинах, кричащее богатство и вопиющая нищета.

В первый же день мы провели тренировку. Поле стадиона оказалось очень твердым. Странными показались и цементные трибуны.

В первой игре против сборной Каира наша команда имела такой состав: Макаров, Ерохин, Голубев, Онисько, Войнов, Сорокин, Грамматикопуло, Голодец, Биба, Коман и Фомин. Каневский, уже утвердившийся в основном составе, не присутствовал среди нас. Он заболел и остался в Киеве.

Игра сразу же сложилась значительно острее, чем мы предполагали. Представление о местном футболе у нас было весьма туманное. Думали, что соперник окажется не из сильных. Каково же было наше удивление, когда обнаружилось, что каирцы «в курсе дела», что на их вооружении состоят не только зрелая техника, но и не менее прогрессивная тактика. Чувствовалось, что египтяне прошли неплохую школу венгерского футбола: наших соперников тренировал опытный венгерский специалист.

Тем не менее, преимущество было на нашей стороне. И если бы не прекрасная игра местного вратаря, счет, и не малый, был бы в нашу пользу. Но парень сыграл на славу. Он напоминал молодого Сергея Котрикадзе из тбилисского «Динамо». Не очень высок, но легок, подвижен и, как выражаются футболисты, – заводной. Ему очень хотелось хорошо сыграть, и каким-то образом он взвинтил себя так, что метался в воротах, словно белка, перелетая запросто из одного угла в другой. Нельзя было не отдать ему должное, не оценить умения так настраиваться на игру.

Постепенно матч принял принципиальный характер. Мы были первыми украинскими спортсменами, перед которыми Африка распахнула свои врата. Нам хотелось хорошо показать себя, тем более, что команде сопутствовала слава «непобедимой». Ведь за все послевоенные годы мы до сих пор проиграли лишь две встречи – одну в Исландии и одну динамовцам Загреба (1:3). Во всех остальных выходили победителями и редко делали ничьи. Как же тут не показать, что такое украинская футбольная школа!

Но вот прошла первая треть матча. Возле наших ворот резко осложнилась обстановка. Она стала даже угрожающей. С левого края был выполнен прострел, к мячу устремился правый крайний нападающий каирцев. Настал миг оправданного риска. Выбора у меня не было. Бросок в ноги… Тупая боль в ключице…

Я сжался в комок от боли и боязни, что из-за нее выпущу из рук мяч. Каирец помог мне подняться, а кто-то из наших ребят довел под руку до ворот. Я увидел вскочившего со своего места Шкловского и махнул ему: мол, достою до конца.

Но с каждой минутой все сильнее разгорался огонь в левом плече. Поймав еще пару мячей, я почувствовал, что силы окончательно покидают меня, а левая рука становится такой тяжелой, будто в нее вливается свинец. Потом рука и вовсе перестала подниматься. И тут мне осталось лишь одно: покинуть ворота. В них встал Женя Лемешко.

Тут же, за воротами, наш и каирский врачи попытались помочь мне. Разрезали свитер. Рука как колода. Во время перевязки мне стало совсем скверно. Понял, что надолго выбываю из строя. Но жалел ли я о том, что случилось? Нет.

Я выполнил свой долг. Я не имел права играть хуже, чем каирский вратарь, не имел права рисковать честью команды и честью нашего футбола. Когда речь заходит о чести, с собой уже не приходится считаться. В таких случаях, мне кажется, риск оправдан полностью и потому необходим.

И все же мы ушли с поля побежденными. Каирцам удалось переиграть нашу защиту. К радости местных болельщиков в ворота команды Украины влетел мяч.

Еще одну ночь я провел без сна. Боль не давала сомкнуть глаз. На следующее утро команда уезжала в Александрию. Понятно, я не мог ее сопровождать. Вообще мои выступления в Африке на этом закончились.

Матчи сложились удачно. В Александрии мы победили 2:1, обыграли и молодежную сборную Египетского района – 3:2, сделали ничью с командой зоны Суэцкого канала – 1:1, также

вничью сыграли с суданской командой «Аль-Морада» – 3:3, обыграли «Марих» – 5:3, команду города Вад-Мадани – 5:1 и футболистов «Аль-Хилала» – 4:1. Затем в Эфиопии наши сыграли с командой «Макурия» – 2:0, сделали ничью с клубами «Мачал» – 3:3, «Аддис-Абеба Сейн Джордж» – 1:1. Но лишь по рассказам товарищей я знал, что им приходилось выступать в очень трудных условиях, что они приспосабливались к неимоверной жаре, пытались привыкнуть к сильно разреженному воздуху. Но мне, разумеется, всего этого испытать не довелось.

Пока наши ездили в Александрию, меня показали опытному врачу. Он сделал два снимка и успокоил: перелома нет, хотя ключица и стала углом, едва не сломавшись.

Вернувшись в отель, я остался в полном одиночестве, не зная, как убить время в ожидании команды. Работники нашего посольства, тоже любители футбола, решили развлечь меня и пригласили к своим знакомым на национальную свадьбу. Мне запомнился лишь рой гостей и… чудесный эстрадный концерт, который был дан в честь новобрачных. Тронуло внимание каирцев. Меня узнали, то и дело спрашивали, как я себя чувствую, не надо ли чего, извинялись за такую неприятность, словно каждый из присутствующих сам был повинен в моей травме.

На следующий день я услышал осторожный стук в дверь.

– Войдите.

В дверях появился незнакомый человек. Красное заплывшее лицо, обильно покрытое потом. Напряженная улыбка. Заискивающий взгляд. К моему удивлению, незнакомец заговорил на чистейшем украинском языке. О, он не собирается меня тревожить: он знает о моем нездоровье! Но он так давно уехал из России. Что там дома? Все ли в порядке в стране? Так ли все хорошо, как пишут газеты, или в них столько же водицы, сколько в Ниле в дни разлива? Пусть господин Макаров соблаговолит лишь коротко ответить. Знаете, есть такая болезнь – ностальгия… Или, как сказал Хемингуэй – иметь и не иметь. Есть где-то родина, и нет ее. Пусть господин Макаров поймет правильно: только тоска привела его сюда. А может, господин Макаров пожелает ближе познакомиться с Каиром? О, тут есть такие местечки! Очень прилично все. Говорят, старый друг лучше новых двух. Но это не относится к девушкам. Так как же? Желает господин Макаров завести новых друзей? Каир – веселый город…

Я изумленно слушал этого человека – бесцеремонного, хитрого, наглого. Меня выручил уже знакомый работник посольства. Он только успел открыть дверь, как незнакомец сразу же захихикал, зашаркал ножками и поспешил к выходу.

– Старая сволочь. Белогвардеец, провокатор, подонок. Мы его знаем. Больше он тут не появится.

Навестили меня журналисты, спортивные комментаторы. Они очень интересовались спортом, принципами руководства им, последними достижениями наших спортсменов. Ну, и разумеется, больше всего – футболом. Но в основном говорили они: я все еще плохо чувствовал себя. …».

Книга О.Макарова «Вратарь», 1963.

«*Читач, безумовно, без усяких пояснень зрозуміє настрій київських динамівців, коли вони дізнались, що збірна футбольна команда України мас виїхати в спортивне турне по Африканському континенту. Ми, звичайно, дуже зраділи цій звістці, бо наша команда мала скласти основну частину делегації.*

Ще два роки тому київське «Динамо» мало виїхати до Єгипту, але тоді ця поїздка несподівано зірвалась в останню мить, коли ми вже збирались на аеродром. На Єгипет напали англо-французько-ізраїльські агресори. Тепер тут було тихо і мирно, ніщо не заважало нашому відвіданню Об'єднаної Арабської Республіки. Але, наче сміючись над нами, спортивна доля підготувала цілком несподіваний сюрприз. Вже тоді, коли під крилом літака з'явилася земля, коли залишились лічені хвилини до зустрічі з єгиптянами, командир повітряного лайнера вийшов з кабіни І похмуро сказав:

- Повертаємося в Бейрут. Така команда з землі.

Ми лише перезирнулись. Ось тобі й маєші Але наше розчарування виявилось передчасним. На цей раз на нашому шляху стала звичайна буря, і вже наступного ранку українські футболісти вперше за всю Історію спорту ступили на землю Африки. Ми були в Каїрі.

Це велике місто справило на нас досить приємне враження: чудова архітектура особняків, тропічна рослинність, потужний автомобільний потік, І, головне, гостинні люди, які скрізь зустрічали нас словами: «Рус - хорошо» Критичні зауваження з нашого боку викликав лише центральний міський стадіон. Сам» подумайте: в місті з тримільйонним населенням стадіон лише на 25 тисяч місць! Поле виявилось жорстким, як цемент, і нам довелось одразу міняти шипи на бутсах, бо в нашому взутті тут грати неможливо. Неприємно вразила нас і задушлива спека. Близькість моря і Нілу, який з двох боків омиває острів, на якому стоїть стадіон, майже не відчувалась.

Тренування ми провели в день прильоту, о третій годині дня, в найбільшу спеку, бо прагнули якнайшвидше акліматизуватись. 21 листопада ми вийшли на гру.

Про цей матч вже багато писалося в нашій пресі, і тому переказувати весь його хід нема рації.

Зазначу лише, що зустріч із збірною Каїра (а по суті це була збірна країни) дала нам чи не найбільшу спортивну насолоду. Несподівано для себе ми зустріли дуже сильного суперника, який майстерно володіє сучасною технікою футбола. І коли я побачив, як вміло користуються каїрці короткими передачами, як віртуозно володіють м'ячем і грають головою, в мене промайнула думка: «Знайомий почерк, десь я вже бачив таку манеру гри, здасться - в угорців».
Виявилось, що я був правий. В Єгипетському районі ОАР працює багато угорських і югославських тренерів. А наших перших суперників тренує відомий в спортивному світі Модьор Ференц. Блискучий в минулому футболіст, він потім тренував румун, датчан, а тепер, на просьбу місцевого уряду, на певний час відряджений до Єгипту. Саме він і прищепив своїм вихованцям угорську техніку. Цікаво також, що команду «Національ» — чемпіона Єгипту теж тренує угорець — відомий лівий крайній Толді.
Але не тільки угорський вплив відчувається в місцевому футболі. Каїрці грали дуже жорстко, що типово для югославського футбола. І ця манера нам дорого обійшлась: вже через 20 хвилин Макаров зазнав дуже серйозної травми, і ми залишились без основного воротаря. Зустріч ми програли (0:1) з вини Лемешка. Вже взявши м'яч, пробитий по воротах, він якось незграбно повернувся і випустив його з рук у сітку. Всі наші намагання відігратись не дали результату, хоч у другому таймі ми мали повну перевагу. Просто не йшли м'ячі у ворота — хоч ти що! Бив Голодець, бив я, били інші, але блискуча гра каїрського воротаря зводила нанівець всі наші зусилля.
Взагалі ж, справила дуже сильне враження гра не тільки воротаря, але й центрального захисника, правого крайнього і центрального нападаючого. Це справді першокласні футболісти. Швидко, надзвичайно швидко зріс місцевий футбол. І це в країні, де ще недавно в нього грали так, ніби жартували. Футболіст, якому набридало бігати по полю, серед матчу виходив з гри, сідав на лаву, пив гарячий чай, а потім знову повертався на поле. А тепер?..
— Ми багато працюємо,- сказав мені Модьор Ференц,- над технікою і фізичною підготовкою. Це головне в нашій роботі, і ви самі бачите, що успіхи очевидні. Щоправда,- пожартував він,- мені легко працювати з арабами, бо вони чудово витримують спортивний режим і зовсім не вживають алкогольних напоїв. Релігія забороняє. З цієї точки зору я вітаю мусульманську релігію.
Через день ми вже грали в Александрії. Це - чудове, витягнуте вздовж морського узбережжя місто. Чудовий і александрійський стадіон, зроблений з красивого білого каменю і прикрашений мармуровою центральною трибуною. В збірній міста ми побачили багатьох каїрців. З ввічливості зробили вигляд, що не помітили цієї «деталі». Але що характерно: ми знов зіткнулися з уже знайомою нам тактичною побудовою: воротар, два захисники, три півзахисники, з яких центральний є водночас і центральним захисником, хоч і грає під номером 5, і п'ять нападаючих. Знову проти нас розігрується варіант «бетона», суперники відтягують в захист навіть одного нападаючого. Та на цей раз ми все ж пробились крізь щільну оборонну лінію і перемогли — 2:1.
Кілька днів відділяло нас від зустрічі з молодіжною збірною країни, і тепер можна було познайомитись з визначними місцями Каїра. Ми побували в національному музеї, де побачили гробниці і золоті трони фараонів. Потім катались по Нілу, ширина якого і чистота води значно поступаються дніпровським. Нарешті помандрували до легендарних пірамід.
Цю подорож люб'язні господарі запропонували нам здійснити на верблюдах. Але ми з деякою боязкістю подивились на цих істот і відмовились від чотириногого транспорту, віддавши перевагу звичайному автобусу. Але куди поділась наша скромність, коли ми опинились біля пірамід і сфінкса! Тут виявилось, що всі українці просто не можуть жити без верблюдів. Першим покрасувався між горбами байдужої до всього на світі тварини наш тренер — В.Шиловський. Цей історичний? момент був зафіксований на фотоплівці. За тренером потягнулись до горбів і інші, що дуже сподобалось арабам.
Гра проти молодіжної збірної була важкою — 1 : 0 , 1 : 1 , 2:1 на нашу користь.
І тут призначається пенальті в бік гостей. Лемешко парирує удар, м'яч добивається. Він і цей удар парирує, і лише третім ударом м'яч спрямовується в наші ворота-2:2. Тільки на останніх секундах матчу Диковцю вдалося гарматним ударом вивести нас вперед.
Після цього ми зіграли внічию (1:1) із збірною Суецької зони. Характерним для цього матчу (як загалом і для всього єгипетського футбола) було те, що півзахисники мало атакували, неохоче залишаючи центр поля. Впадало в очі й те, що захисники в скрутних ситуаціях часто віддають м'яч воротареві, уникаючи зайвого риску. У нас такий тактичний прийом (болільники чомусь назвали його «київським») подекуди викликає на трибунах свист. А арабські любителі футбола мовчать, розуміючи, що так для їх команди краще.
Побували ми на Суецькому каналі і з радістю побачили там наші, радянські судна. Просто легше на душі стало, коли перед очима замайорів рідний прапор: туга за домом вже давалася взнаки.
Повернувшись у Каїр, ми сіли в літак і взяли курс на Хартум — столицю Судану, де щойно стався державний переворот. Під крилом літака без кінця тягнулася мертва Сахара. Взагалі в цьому районі Африки справжнє життя є тільки там, куди сягає дихання Нілу. Ось чому лише десята частина площі Єгипту родюча, і все ще тяжко живеться сотням тисяч фелахів.
Та ще разючішою була бідність суданців. Країна, яка до останнього часу була колонією, є типовою жертвою капіталістичного розбою. І ми бачили, з якою люттю розбивали віднині вільні су-

данці останні пам'ятники різним англійським діячам — своїм колишнім поневолювачам.
У Судані на аеродромі нас зустріли численні газетярі, військові, представники спортивної громадськості і... п'ятдесятиградусна спека. Ми не знаходили сховища від сонця ще в Єгипті, а тут можна було просто зваритись. Пізніше ми самі переконались, що досить тут поставити яйце на землю, і воно через кілька хвилин звариться. Навіть місцевим жителям важко доводиться. З 13 до 17 години все в країні завмирає, бо в цей час спека неймовірна. А ми мали грати о 15 годині! Час незручний, але інакше не можна було, бо одразу після заходу сонця (а воно тут заходить рано) без усяких сутінок настає ніч. А електричного освітлення на стадіоні, як і в Єгипті, тут ще нема.
Нас зустріли надзвичайно привітно. Посланці першої в світі країни, яка підняла прапор свободи,— ми були тут найдорожчими гостями. 1, мабуть, тому ще за дві години до початку нашого першого матчу проти команди «Аль-Мора-да» трибуни вже були переповнені.
Гра тривала лише 60 хвилин. Та й вони були для нас дуже важкими (45 градусів тепла). Результат — нічия (3:3). Між іншим, третій гол у ворота суперників забив з кутового Віталій Голубєв. Зробив він це так віртуозно, що потім усі газети захлинались від захоплення: забив стоячи спиною до воріт, в падінні, «ножицями». «Такого ми ще не бачили» — писали газети.
Три наступні матчі—з командами «Маріх», «Аль-Хілал» і футболістами Вад- Медані ми виграли (5:3, 4:1 і 5:1). Це було неважко зробити, бо команди за силою значно слабші за єгипетські. Та поразки з великим рахунком не збентежили наших господарів. Вони всіляко прагнули підкреслити своє хороше ставлення до радянських людей, організовували численні зустрічі. Кожен спортивний клуб вважав за честь влаштувати для нас урочистий вечір, який супроводжувався національними піснями і танцями. Останні, між іншим, були дуже цікавими і колоритними. Особливо вразив нас один танцюрист, який з коров'ячими рогами на голові і з дзвониками на ногах, з обличчям, розмальованим барвистими фарбами, виконував надзвичайно екзотичний танок одного з племен.
Футбол тут дуже люблять. Грають всі юнаки. За майданчик там править кожен вільний клаптик землі. Грають І в спеку, від чого в багатьох трапляються сонячні удари. Так було і з деякими глядачами на наших матчах. Довелось навіть нашому лікареві подавати тут же, на стадіоні, допомогу потерпілим.
З Аддіс-Абебі — столиці Ефіопії — нас чекав новий клімат. Розташоване на висоті 2500 метрів над рівнем моря, це місто зустріло нас сильно розрідженим повітрям: о ньому на 40 процентів менше кисню, ніж в нашому. Ми прямо задихались і часто користувалися кисневими подушками, які брали в місцевій лікарні. Не сподобався нам і стадіон. На ньому напередодні матчу відбулись військові маневри, і коні та колеса гармат добре-таки потолочили поле.
Аддіс-Абеба — маленьке місто, з переважно невеличкими будинками. Живуть абіссінці дуже бідно і а основному натуральним господарством, обробляючи жалюгідні клаптики землі. Хворих І жебраків у столиці стільки, що могло б вистачити на кілька країн. Навіть худоба якась хирлява. Ми здивувалися, дізнавшись, що місцева корова дає а день максимум півтора літра молока.
Футбольні матчі були тут позбавлені спортивного інтересу, бо сильного опору ми не зустріли. І якщо дві зустрічі українці звели внічию, то тільки тому, що були фізично вкрай виснажені і зазнали численних травм. Останній наш матч відбувся 1 січня проти збірної Діредави. Водночас це був і наш перший матч в новому спортивному сезоні. Ми перемогли з рахунком 3:1, але радості від цього не відчули, бо всіх нас вже страшенно тягнуло додому і ні про Що інше ми й думати не могли. Коли ми зустрічали в радянському посольстві Новий рік, тільки й було розмов, що про Батьківщину, про рідний Київ, де, мабуть, уже сніг, що так весело хрустить під ногами.
Як же зраділи ми, повернувшись в Александрію, коли побачили не рейді білосніжну «Победу»! Минуло кілька днів, і ми припливли до Одеси. Позаду залишився далекий Африканський континент — земля разючих контрастів, багатовікової культури, земля народів, які щойно простягнули руки до сонця свободи».

Журнал «Фізкультура і спорт» Київ, № 3, 1959.

«*Ну, як там в Африці? Цікава була поїздка? — такими питаннями засипали мене друзі і знайомі в перші дні після повернення до Києва. І я з спокійною совістю відповідав:*
Так, цікавою, навіть цікавішою, ніж ми чекали!
Залишаючи рідне місто, перед виїздом у півторамісячну мандрівку по Об'єднаній Арабській Республіці, Судану та Ефіопії, ми всі дуже раділи перспективі побувати в цих екзотичних країнах. Ми знали, що побачимо багато цікавого, про що досі доводилося лише читати, але наших майбутніх суперників на футбольному полі явно недооцінювали. Більше того, всі ми були під впливом невідомо ким І коли висловленої думки, що, мовляв, в Африці справжнього футбола не було і немає. В абсолютній помилковості, а точніше застарілості цього твердження ми переконались вже під час перших матчів. І саме те, що проти нас виступали справжні футболісти, а не ділетанти, зробило поїздку українських футболістів ще цікавішою.
В першому ж матчі — Із збірною Каїра — ми, правда з мінімальним рахунком 0:1, але все ж зазнали поразки. Програти з 12 зустрічей одну — не така вже й велика біда, але я мушу підкреслити,

що результат матчу не відповідав ходові гри. Протягом усіх 90 хвилин наша команда мала ігрову 1 територіальну перевагу, і лише дивна нерішучість наших нападаючих, які не використали безліч зручних моментів, не дозволила нам уникнути «гіркої пілюлі». Щодо господарів поля, то вони, здобувши перемогу, просто не тямили себе від радощів. Особливо багато похвал випало на долю їх 36-річного воротаря, який і справді зіграв непогано.

Особливу наполегливість проявляв лівий крайній каїрців — суданський негр, до речі, єдиний у команді. Оволодівши м'ячем, він з виряченими очима, на великій швидкості летів до наших воріт, абсолютно ігноруючи «правила безпеки». Саме він вивів з ладу нашого воротаря Макарова. Такий метод атаки — палка в два кінці, і. зрештою, темпераментний суданець так об когось з нас вдарився, що був вимушений покинути поле. Після матчу виявилось, шо травма, якої зазнав Олег Макаров. така серйозна, що про участь в дальших матчах не може бути й мови. Довелося викликати з Сталіно воротаря «Шахтаря» Чанова.

Несподівана невдача у першому матчі насторожила нас, і наступні зустрічі команда провела куди старанніше, два вигравши і один звівши унічию.

Зустрічі з командами ОАР переконали нас, що футбол у цій країні розвивається дуже швидкими темпами. У Каїрі нам розповідали, що зовсім недавно під час футбольного матчу гравець міг покинути поле, піти випити чашку кави, а потім повернутись для продовження гри. Тепер такі випадки відійшли в область анекдотів, а футбол став таким же, як у нас в Європі. До Каїра і Александрії кілька років тому були запрошені європейські тренери, здебільшого угорці, які поставили місцевий футбол на правильні рейки. Якщо взяти збірну Каїра, то в технічній підготовці вона нічим не поступалась нашій команді, і лише тактика її була дещо одноманітною: дрібні передачі і зрідка довгий нас на вихід.

Ігри в ОАР проходили гостро (здебільшого вони закінчувались з перевагою в один м'яч) і в той же час в дружній обстановці. Взагалі в ОАР ставлення до радянських людей дуже доброзичливе. Особливо пам'ятним для нас був прийом у Порт-Саїді — місті, яке прославилось два роки тому героїчною обороною проти англо-франко-ізраїльських агресорів. Жителі Порт-Саїда добре пам'ятають, що перша країна, яка сказала загарбникам вагоме «ні!», був Радянський Союз.

Вільний час ми. звичайно, використовувалн, щоб познайомитись з історичними пам'ятками країни. Особливо запам'яталось нам відвідання величних пірамід в районі Каїра. На автомашинах туди під'їжджати забороняється, і метрів за 300 від пірамід екскурсантів чекають верблюди і коні. Звичайно, можна було йти і пішки, але як ми могли пропустити можливість сфотографуватись на «кораблеві пустині». Ми це і зробили, хоч дехто, знаючи верблюжі звички, побоювався за свій костюм. Все обійшлося добре. верблюди виявились цілком «цивілізованими» і нікого не обплювали. Начальник команди М.Ф.Гущин не захотів сісти на верблюда. Він обрав арабського коня і на захоплення місцевих жителів почав гарцювати на ньому, демонструючи вищий клас верхової їзди. Де було арабам знати, що Гущин старий кавалерист. коли навіть ми нього не знали...

Наступним етапом нашої подорожі була молода республіка Судан. Туди ми летіли на двомоторному літаку шість годин над Лівійською пустинею. 15 років тому тут йшли запеклі бої другої світової війни, а нині протягом усього польоту ми не бачили жодної живої істоти. Мертва пустиня!

Столиця Судану — Хартум зустріла нас тепло і у прямому і у переносному розумінні цього слова. Якщо в ОАР стояла звичайна, як у нас влітку, погода, то в Хартум! спека досягала 45 градусів. Не встигли ми вийти з літака, як зразу ж почали обливатись потом, і лише виняткοво сердечний, дружній прийом, який влаштували нам на аеродромі представники місцевої футбольної федерації І просто любителі футбола, допоміг нам «акліматизуватись».

Уже перший матч а суданцями примусив нашу команду шукати нових тактичних засобів. Наші суперники з команди «Аль-Морада» продемонстрували досить високу техніку, але в хорошому темпі вели гру лише в першому таймі, а після перерви «скисли». Не пас дещо здивувало, бо хтохто, а суданці, здавалося б, повинні були звикнути до свого клімату. В усякому разі ми зробили свої висновки. У першій грі ми І незчулись, як у наші ворота влетіли два м'ячі. Довелося відігравaтись, а це ой-ой як важко. Матч закінчився унічию — 3:3. Після цього ми в наступних Іграх старались у першому таймі тільки не дозволити суперникам забити нам м'яч,- а після відпочинку справитися з ними було вже не важко. В результаті виграші — 5:3, 5:1, 4:1.

В останньому матчі з командою «Аль-Хіхал» суданці очевидно вирішили будь-що добитись перемоги, причому основну ставку зробили на свого воротаря, якого місцеві газети перед грою охрестили «Надією Африки». Знаючи, що в першому таймі ми атакуємо мало, (господарі поля вирішили випустити «Надію Африки» лише після перерви Так вони і зробили, але хлопець розгубився і за нашим воротарськнм висловом «напропускав мишей...». Цікаво згадати, що через спеку три матчі в Хартумі грали по 40 хвилин у таймі, а зустріч у головному місті провінції Джезіра — Вад-Медалі тривала навіть 70 хвилин через те, що ми повинні були вилетіти літаком до настання темряви (на аеродромі не було спеціального освітлення)».

Газета «Радянський спорт» Київ, 16.01.1959, Є.Лемешко.

«Усі ігри в Судані проходили при величезній для місцевих умов кількості глядачів. Як нам розповідали. багато людей при ходило подивитись гру українських футболістів до Хартума здалека, а дехто голодував цілий день, щоб мати змогу придбати квиток. Судан, який тільки недавно звільнився від колоніальної залежності, поки що бідна країна... Не думаю, щоб маси людей, які так палко прагнули потрапити на стадіон, цікавив виключно футбол. Скоріше їм просто хотілося подивитись на радянських людей, про яких вони стільки чули. А ми ж були першою спортивною делегацією СРСР в Судані.

Гостинність суданців була просто надзвичайною. Нам іноді по кілька раз на день доводилося відвідувати різні прийоми, зустрічі, концерти, влаштовані на нашу честь. Одного дня ми одержали запрошення від махді — голови релігіозної секти в Судані. Він є нащадком знаменитого суданського махді Мухаммеда-Ахмеда, який у 1881 році очолив успішне повстання селян і кочівників проти англійських колонізаторів і заснував через чотири роки так звану Махдістську державу. У 1898 році вже після смерті Мухаммеда-Ахмеда англійці знову завоювали Судан, зруйнували мавзолей махді, а його труп кинули в річку. У релігіозних суданців махді вважається святим.

Нинішній махді привітно прийняв нас на Нілі, у своїй яхті, де ми провели майже цілий день. Тут ми дістали змогу познайомитись з суданською національною кухнею. Описати більшість страв я просто не берусь, бо не знаю з чого вони робились і їх за смаком неможливо порівняти з нашими. Можу тільки сказати, що на обід нам подали цілком засмаженого барана і тісто тонке, як цигарковий папір.

Мандруючи вулицями суданських міст ми переконались, що футбол тут користується надзвичайною популярністю. Буквально на кожному розі хлопчаки ганяють м'яча і роблять це з великим запалом. На мою думку, через кілька років суданські команди зможуть стати серйозними суперниками для футболістів Європи.

Якщо в столиці Ефіопії і є які-небудь визначні місця, то в усякому разі місцевий стадіон до їх числа не належить.

Такої занедбаної, погано устаткованої, примітивної спортбази я ще зроду не бачив.

Я і досі дивуюсь, як це наші нападаючі, провівши на тамошньому полі чотири матчі, не повернулись додому в гіпсових лубках. Не поле, а жах! Місць для сидіння, якщо не рахувати невеликої трибунки для високопоставлених осіб, взагалі немає. Публіка або стоїть, або просто сидить на голій землі. Бажаючих подивитись нашу гру було дуже багато, але основна частина публіки обрала місце за межами стадіону на крутих схилах котлована, в якому він знаходиться. В цьому немає нічого дивного, якщо згадати, що квиток на матч коштував три долари, а на гру, на якій був присутній імператор Ефіопії Хайле Селассіє, навіть п'ять ефіопських доларів.

Температура в Ефіопії була нормальною, адже Аддіс-Абеба знаходиться на висоті 2500 метрів над рівнем моря. Але повітря там дуже (розріджене. І тому нам не те, що грати, а навіть просто ходити було важко.

Абіссінці грають значно слабіше футболістів ОАР та Судану. Маючи дуже приблизне уявлення про техніку і тактику сучасного футбола, вони намагаються компенсувати це навальним натиском, і іноді це у них виходить досить-таки грубо. Метод гри у них один — навісна передача до воріт противника і — всією командою вперед. На нормальному полі наші гравці їх напевне «розкатали» б, але як «покатаєш» м'яч, коли на кожному кроці канави і ями? Все ж два матчі ми випрали, а два звели унічию. Слід сказати, що футбольні правила аніскільки не обмежили патріотизму місцевих суддів, і вони, якщо застосувати вираз наших болільників, «робили на полі, що хотіли». Та ми на них не дуже ображались, тим більше, що глядачі добре розуміли обстановку на полі і висловлювали нам своє співчуття. Ми розуміли, що в наших матчах з ефіопськими футболістами важливим є не результат тієї або іншої зустрічі, не кількість забитих голів, а сам факт перебування першої радянської спортивної делегації в цій далекій країні, факт налагодження нових дружніх зв'язків.

Після третього матчу з найсильнішою командою країни «Аддіс-Абеба Сейн Джордж» нас всіх по одному викликали на трибуни, де імператор Ефіопії Хайле Селассіє, вручив нам пам'ятні золоті медалі з своїм зображенням. На цьому наші виступи в Ефіопії мали закінчитись, і ми вже наперед смакували повернення додому і зустріч Нового року в колі своїх близьких. Але тут до нас звернулась команда міста Діредауа з просьбою зіграти і з нею. Ми не змогли відмовити, тим більше, що команда була робітничою. Довелося Новий рік зустрічати в Аддіс-Абебі разом з працівниками посольства і персоналом радянської лікарні, яка вже багато років працює в Ефіопії.

Першого січня ми знову вийшли на поле, відкривши таким чином рахунок міжнародних зустрічей радянських футболістів у 1959 році. Футболісти Діредауа грали дуже старанно, але лише один раз зуміли добитись успіху, в той час як наші нападаючі без особливого напруження провели три м'ячі. У, цьому матчі Адамас Голодець забив свій 13-й у цій поїздці гол. Він, як і в календарних іграх чемпіонату, виявився найрезультативнішим нашим нападаючим...

З Аддіс-Абеби ми через Каїр знову прибули до Александрії, де сіли на радянський теплохід «Победа». По дорозі до Одеси ми зробили короткі зупинки в Афінах і Стамбулі. Якщо в грецькій столиці ми одержали повну можливість ознайомитись з містом і його всесвітньовідомими історич-

ними пам'ятками, то в Стамбулі ми і кроку не могли ступити. На ножного з нас турецькі власті виділили щонайменше по два поліцаї, які забороняли нам відходити від причалу «Победы». Очевидно, це робилось для того, щоб ми не відкрили таємниці турецького футбола...
І ось ми знову на Батьківщині. Хороше в гостях, а вдома краще. Тим більше, що новий сезон не за горами і нам доведеться чимало попрацювати, щоб наздогнати майбутніх суперників. Відпочинемо трохи, і за роботу».

Газета «Радянський спорт» Київ, 20.01.1959, Є.Лемешко.

16.07, **УРСР-1 клас Б - УРСР-2 клас Б - 1-7 (1-3),** Київ, голи: Петров-Рознюк (22), Багричев (28, 41, 46), Городецький, Чупелко, Суліма.

1-ша: Георгій Городенко («Чорноморець» Одеса), Володимир Сучилін («Авангард» Миколаїв), Володимир Валіонта («Спартак» Станіслав), Георгій Шагінян («Хімік» Дніпродзержинськ), Ігорь Кобилочний («Колгоспник» Черкаси), Вячеслав Мітін («Колгоспник» Ч.), (Володимир Яроцький («Арсенал» Київ)), Генадій Кирилов («Авангард» Жовті Води), Борис Петров («Зірка» К-д.), Борис Соколов («Колгоспник» Ч.), Анатолій Майоров (капітан), Борис Бєляк (обоє «Авангард» М.).

2-га: Анатолій Каракозов («СКВО» Одеса), Іван Хаткевич («Колгоспник» Ч.), Олег Таінкін («Колгоспник» Ровно), Василь Міщенко («Арсенал» К.), Дмитро Мізерний («СКВО» О.), Ігорь Чупенко («Арсенал» К.), Віль Суліма, Валентин Гришин (обоє «СКВО» О.) (Ігорь Балаба («Арсенал» К.), Віктор Багрічев («Хімік» Д.), Леонід Рознюк («Колгоспник» Р.), Давид Городецький («Колгоспник» Ч.).

1.11, **УРСР клас Б - РРФСР клас Б - 2-2 (2-0),** Київ, ст. ім. Хрущова.

«*Незважаючи на погану погоду, матч між збірними командами України і РРФСР (клас «Б») пройшов у цікавій боротьбі. Українці мали деякий час певну перевагу і вели перед – 2-0, але втомились і дозволили суперникам уникнути поразки. Матч закінчився внічию з результатом 2-2*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 3.11.1959.

«*В воскресенье на республиканском стадионе имени Н.С.Хрущева состоялся товарищеский матч сборных команд Российской Федерации и Украины, составленных из футболистов команд класса «Б».*
Интересная, напряженная борьба не выявила победителя. Счет ничейний – 2-2».

Газета «Советский спорт» Москва, 3.11.1959.

1960

7.09, Луганськ, «Трудові резерви» Луганськ-УРСР клас «Б» 0-0.

Составы команд
Сборная Украины

1 А. Каракозов
2 Ю. Заболотный
3 В. Щегольков
4 Ю. Приймак
5 Д. Мизерный
6 А. Александров
8 М. Петров
10 Б. Петров
7 О. Щупаков
9 А. Двоенков
11 А. Филяев

В. Гусев 11
А. Гулевский 9
Д. Костенко 7
10
А. Родин 8
В. Галустов 6
В. Глухарев 5
В. Коваленко 4
В. Бельков 3
А. Котенко 2
И. Бубличенко 1

„Трудовые резервы"
(Луганск)

О возможных изменениях в составах команд слушайте по радио.
Ответственный за выпуск В. Бондаренко
Цена 50 коп.
БВ 02974 Зак. № 1679—1000. 5.9.1960 г.
Типография «Октябрьский гудок».

football.lg.ua

ЛУГАНСКИЙ СТАДИОН им. ВОРОШИЛОВА
Товарищеская встреча
Футбол

football.lg.ua

7 сентября 1960 г.
Сборная Украины (Класс „Б")—
„Трудовые резервы" (Луганск)
Начало матча в 18 часов 30 минут

В прошлом году федерация футбола УССР организовала две сборные команды, составленные из лучших игроков класса «Б». Первая сборная украинского «второго эшелона» держала трудный экзамен в товарищеском матче с мастерами класса «Б» Российской Федерации. Интересная игра проходила осенью в городе Киеве. В первом тайме футболисты нашей республики действовали остро и напористо. Они забили два безответных мяча в ворота гостей. После перерыва игроки сборной команды РСФСР перехватили инициативу и сумели привести игру к ничейному результату 2:2. Этот счет не изменился до конца встречи. 25 октября 1960 года в Москве на Центральном стадионе им. В. И. Ленина должна состояться вторая товарищеская встреча между сборными командами РСФСР и Украиной. Ответный визит в Москву явится для украинских футболистов генеральной репетицией перед выездом в Камбоджу и Индонезию.

7 сентября с. г. на нашем стадионе состоится первый в этом сезоне контрольный матч сборной команды двух украинских зон класса «Б». Товарищеская встреча с луганскими «Трудовыми резервами» позволит определить лучший состав сборной Украины. В эту команду сейчас включены следующие игроки: **вратари** — мастер спорта Анатолий Каракозов (СКА, Одесса), Анатолий Райвич (СКЧФ, Севастополь), **защитники** — Юрий Заболотный («Черноморец», Одесса), Станислав Береговский («Звезда», Кировоград), Владимир Щегольков («Черноморец», Одесса), мастер спорта Юрий Приймак (СКА, Одесса), Борис Высоцкий (СКА, Львов), **полузащитники** — мастер спорта Дмитрий Мизерный (СКА, Одесса), мастер спорта Анатолий Александров («Локомотив», Винница), **нападающие** — Олег Щупаков (СКА, Одесса), Михаил Петров («Локомотив», Винница), Валерий Лапшин («Металлург», Днепропетровск), Анатолий Двоенков («Черноморец», Одесса), Борис Петров («Звезда», Кировоград), Анатолий Пивиков («Черноморец», Одесса), мастер спорта Александр Филяев (СКА, Львов), Виктор Серов («Авангард» Сумы).

Начальником сборной команды мастеров класса «Б» Украинской ССР утвержден председатель президиума Федерации футбола УССР мастер спорта Николай Кузнецов — известный в прошлом игрок команды «Стахановец» (Сталино). Н. Кузнецов был одним из первых донецких футболистов, удостоившихся в 1939 году почетного звания мастера спорта. Тренеры сборной команды заслуженные мастера спорта Антон Идзковский и Александр Пономарев. Популярный в своё время вратарь киевского «Динамо», А. Идзковский в настоящий период работает главным тренером Федерации футбола УССР, а известный в недавнем прошлом центральный нападающий московского «Торпедо», игрок и старший тренер сталинского «Шахтера», А. Пономарев сейчас тренирует харьковский «Авангард», выступающий ныне в классе «А». Заметим также, что А. Пономарев начал свой спортивный путь в Донбассе в 1934 году в команде г. Горловка.

«Прекрасна победа, но еще более прекрасна борьба за нее!» — таков красивый олимпийский лозунг. Можно не сомневаться, что обе встречающиеся на нашем стадионе команды покажут подлинно боевой и увлекательный футбол.

football.lg.ua

Програма до матчу.

Дебют збірної України

У минулому році федерація футбола України відновила хорошу традицію, створивши збірні команди республіки. Тоді ж наша збірна команда класу «Б» провела зустріч зі збірною РРФСР, яка закінчилась внічию — 2:2.

Тиждень тому відбулась перша проба сил збірного колективу класу «Б» в нинішньому сезоні. Футболісти збірної зустрілись з луганською командою «Трудові резерви». Цей матч викликав величезний інтерес серед любителів футбола, трибуни стадіону були переповнені.

В складі збірної виступали: воротар А. Каракозов (Одеса, СКА), захисники Ю. Заболотний, В. Щегольков (Одеса, «Чорноморець») і Ю. Приймак (Одеса, СКА), півзахисники О. Александров (Вінниця, «Локомотив») і А. Норов (Миколаїв, «Суднобудівник»), нападаючі О. Щупаков (Одеса, СКА), А. Пиваков, А. Двоєнков (Одеса, «Чорноморець»), Б. Петров (Кіровоград, «Зірка») і Є. Філяєв (Львів, СКА).

Гра почалась без розвідки. Обидві команди ведуть її в швидкому темпі, сміливо і наполегливо. Спочатку збірна має деяку ігрову перевагу, але захист господарів поля діє безпомилково і ліквідує загрозу своїм воротам. Особливо чітко грають обидва півзахисники луганчан В. Глухарєв і В. Галустов. Зусиллями насамперед цих гравців і була відновлена рівновага сил, а потім досягнута деяка перевага. Загрозливі моменти виникали біля обох воріт і, скажемо прямо, їх було більше біля воріт збірної. Реальну можливість відкрити рахунок не використали господарі поля Родін, Гулєвський і Костенко. Багато клопоту принесли захистові луганчан швидкі проходи по флангу нападаючого збірної Філяєва, але його партнери вчасно не підтримали. Хоч матч закінчився безрезультатно, він був дуже цікавим і змістовним. Це ще раз переконливо говорить про значне зростання майстерності наших футбольних команд класу «Б».

Перший виступ збірного колективу показав, що його склад добре укомплектований гравцями захисту. Такі футболісти, як Каракозов, А. Райвич, А. Щегольков, Ю. Приймак і А. Норов виявились зрілими, класними гравцями. Дещо гірше з лінією нападу, тут ще відсутній ансамбль. На це буде звернуто увагу федерації футбола.

Заслуговує похвали команда господарів поля. Проведене змагання зі збірною довело, що вона має всі можливості в найближчий час стати в ряд з найсильнішими футбольними колективами України.

У плані дальших виступів збірних команд республіки — ряд цікавих змагань. Наприкінці жовтня в Києві відбудеться матч між першими збірними колективами класів «А» і «Б» Української РСР. У листопаді збірна класу «Б» проведе матч із збірною класу «Б» Російської Федерації, а потім виїде на товариські змагання з місцевими командами до Індонезії і Камбоджі.

А. ІДЗКОВСЬКИЙ,
тренер збірної команди УРСР.

Газета «Радянський спорт» Київ, 16.09.1960.

«ТРУДОВІ РЕЗЕРВИ» (ЛУГАНСЬК) - ЗБІРНА УКРАЇНИ – 0-0

Цього вечора дібратися до стадіону імені Ворошилова було нелегко. За дві години до початку матчу між луганською командою «Трудові резерви» і збірною України, вкомплектованою з кращих гравців колективів майстрів класу "Б", трамваї, автобуси, таксі були переповнені. Жодна футбольна зустріч не проходила в Луганську при порожніх трибунах. Але такого напливу глядачів, який був тут 7 вересня, давно не спостерігалося в нашому місті.

Інтерес до змагання зрозумілий. Місцеві футболісти приймали найсильнішу команду другого ешелону республіки. Це був перший контрольний матч, який проводила збірна України, готуючись до товариських зустрічей зі збірною РРФСР і клубними командами Камбоджі та Індонезії.

Перед початком цього матчу відбулася церемонія вручення грамот наймолодшим футболістам - дитячій команді Луганського тепловозобудівного заводу імені Жовтневої революції, яка вийшла переможницею в обласних змаганнях. Грамоти федерації футбола республіканської ради Союзу спортивних товариств і організацій вручив голова президії федерації М.С.Кузнецов. Крім спортсменів, ними нагороджено також голову обласної ради ДСТ «Авангард» В.Блюма, тренера дитячої команди О.Давиденка та інструктора обласної школи юних футболістів ДСТ "Авангард" М.Смирнова. Гравці команд майстрів піднесли юним спортсменам букети квітів. Церемонія завершилась колом пошани, який зробили майбутні майстри футбольного м'яча.

І ось на поле вибігають учасники товариського матчу. Розігравши ворота, команди вступають у змагання. Гості демонструють високу техніку володіння м'ячем. Не поступаються перед ними і господарі поля. На сьомій хвилині сильний і точний удар В. Гурєєва ледве встигає парирувати воротар збірної А.Каракозов. Через три хвилини упускає реальну можливість відкрити рахунок правий крайній нападаючий "Трудових резервів" А.Родін. Луганці посилюють атаки. Раз у раз біля воріт збірної виникають дуже небезпечні моменти. Та тільки самовіддана гра захисників збірної врятовує їх команду від поразки.

З ще більшою енергією штурмували ворота гостей гравці «Трудові резервів» у другому таймі. Однак рахунок так і не був відкритий. Явно нечітким було суддівство судді республіканської категорії М.Корсунського. Він допустив чимало помилок, не зміг присікти грубощів з боку окремих футболістів.

Зустріч, яка пройшла у виключно високому темпі, була для обох команд серйозним екзаменом на спортивну зрілість».

Газета «Прапор перемоги» Луганськ, 1960.

«***Збірна України-«Трудові резерви».***

Це був найцікавіший матч сезону. Близько 20 тисяч глядачів, які зібралися 7 вересня на Луганському стадіоні ім. Ворошилова, були свідками красивого, атлетичного футбола.

Матч почався шквальними атаками збірної України. В перші хвилини гри здавалося, що луганчани не витримають цього бурхливого натиску. Але вибрана старшим тренером «Трудових резервів» Г.Балабою схема гри 1+3+3+4 повністю себе виправдала. Крім того, в захист весь час включався напівзахисник В.Галустов, який, до речі, був найкрашим в цій зустрічі.

Сталося те, чого не передбачали ні тренери, ні глядачі: гравці збірної, які запропонували високий темп, самі... не витримали його. Атаки луганчан стали винятково гострими. В першому таймі А.Родін двічі мав змогу відкрити рахунок, але... посилав м'яч вище штанги.

В другому таймі ініціативою знов володіли більше господарі поля, ніж гості. У луганчан особливо виділялися В.Глухарєв, Д.Костенко, Б.Ноцун і воротар І.Бубличенко, який кілька разів самовіддано врятовував свої ворота.

Цікавий поєдинок закінчився внічию – 0-0. Важкий екзамен луганські футболісти витримали з честю». Газета «Молода гвардія» Луганськ, 1960.

9.11, **«Динамо» Київ - УРСР клас «Б» - 4-2 (2-1),** Київ, ст. республіканський ім. М.Хрущова, голи: Серебряніков (5, .?.), Каневський (.?., 56)-Петров (.?., .?.).

«Динамо»: А.Проскуряков (О.Макаров), В.Єрохін, В.Турянчик, В.Сорокін, Й.Сабо (Ю.Войнов), А.Біба, О.Базилевич (І.Зайцев), В.Серебряніков, В.Лобановський (В.Трояновський), В.Каневський, І.Диковець.

УРСР: Андріан Нестеренко, Станіслав Береговський, Анатолій Кравченко (всі «Зірка» К-д.), Юрій Приймак («СКА» Одеса) (Юрій Заболотний («Чорноморець»Одеса)), Д.Мізерний («СКА» Одеса) (капітан), Володимир Кулагін («Чорноморець»), Олег Щупаков («СКА» Одеса), Анатолій Александров («Локомотив» Вінниця) (Віктор Сєдов («Авангард» Суми)), Анатолій Смирнов («СКЧФ» Севастополь) (Юрій Юзефович («Суднобудівник» Миколаїв)), Б.Петров («Зірка»), Вячеслав Мазаєв («Колгоспник» Черкаси) (Віктор Суковіцин («Авангард» Жовті Води), тренер А.Ідзковський («ФШМ» Київ).

«*Позавчора численні любителі футбола були свідками ще одного цікавого матчу в нинішньому сезоні. На стадіоні імені М.С. Хрущова зустрічалися - призери сьогорічної першості країни динамівці Києва і збірна України класу «Б».*

Колектив «Динамо» був представлений всіма гравцями основного складу. За збірну республіки грали: А.Нестеренко, С.Береговський. А.Кравченко, (всі - Кіровоград), Ю.Примак, Д.Мізерний (Одеса, СКА), В.Кулагін (Одеса, «Чорноморець»), О.Щупаков (Одеса, СКА), А.Александров (Вінни-

ця), А.Смирнов (Севастополь), В.Петров (Кіровоград), В.Мазаєв (Черкаси). У другому таймі на поле вийшли Ю.Заболотний (Одеса, «Чорноморець»), Ю.Юзефович (Миколаїв, «Суднобудівник») і В.Суковіцнн (Жовті Води). Гра закінчилась перемогою динамівців з рахунком 4-2. Голи забили: В.Каневський і В.Серебреников («Динамо») - по два, Б. Петров (збірна) – два».

Газета «Радянський спорт» Київ, 11.11.1960.

РСФСР–УССР–1:2

ОДИННАДЦАТЬ даже очень хороших футболистов нельзя назвать командой, если игроки не понимают друг друга и действуют на поле разрозненно. Об этой старой истине часто приходилось вспоминать во время первого тайма матча РСФСР — Украина, матча, который состоялся позавчера в Грозном (обе сборные были составлены из игроков, выступающих в классе «Б»).

Встреча началась атакой украинцев. Хорошо проходит по краю Мазаев. Он передает мяч в центр, но там в это время никого из его партнеров нет.

Мяч — у спортсменов РСФСР. Спиридонов пытается в одиночку пробиться к воротам. Он не обращает внимания на то, что на левом краю открылся быстрый Андроников.

Первый мяч побывал в сетке ворот сборной РСФСР только потому, что вратарь Вебер и центральный защитник Иванов не поняли друг друга. Вебер выбежал из ворот, чтобы перехватить мяч, несильно пробитый Петровым из команды Украины. А в это же время Иванов неторопливо направил мяч в сетку своей команды...

Счет 1:0 в пользу команды Украины не изменился до конца первого тайма. Не изменился и характер игры.

По-иному стали действовать команды во втором тайме. Почувствовалось лучшее взаимопонимание между отдельными звеньями. Уже на 6-й минуте Петров, находясь в двух метрах от ворот, с отличной подачи Щупакова забивает второй гол.

После этого инициативу перехватывают футболисты Российской Федерации. Все чаще то по центру, то по краю прорывается Андроников, безусловно лучший игрок матча. Ему удается скинтать один мяч.

Большего, однако, футболисты РСФСР сделать не смогли. Со счетом 2:1 в этом матче победили футболисты Украины.

Вот в каких составах выступали обе команды. **РСФСР:** Вебер, Данилов, Иванов, Феоктистов (Алдин), Зотов, Мануйлов, Шамин (Пименов), Сорокин, Гаврилов, Спиридонов, Андроников; **Украина:** Райвич, Береговский, Приймак, Зубович, Мизерный, Кулагин, Щупаков, Александров, Смирнов, Петров, Мазаев.

Е. ЛУБИН.

ГРОЗНЫЙ

Газета «Советский спорт» Москва, 15.11.1960.

«*Перед початком вчорашнього матчу ми запитали тренера збірної команди України заслуженого майстра спорту А. Ідзковського, яка мета цієї товариської зустрічі футболістів класу «Б» з майстрами київського «Динамо». «Передусім, в відповів Антон Леонардович, – це перевірка головних резервів українського футбола. Крім того, для збірної республіки цей матч буде генеральною репетицією перед традиційним змаганням Із збірною командою Російської Федерації, яке мас відбутися в м. Грозному 13 листопада. Торік така зустріч у Києві закінчилася внічию – 2-2». Певне значення мав учорашній матч і для динамівців. Вони тільки-но завершили турне по Норвегії, а сьогодні ввечері виїжджають до Москви, звідки ще раз вирушать за кордон. Цього разу кияни побувають у Федеративній Республіці Німеччини, де проведуть товариські змагання з клубними командами Нюрнберга, Мюнхена і Франкфурта-на-Майні. Отже, вчора футболісти «Динамо» також мали можливість перевірити свою готовність до відповідальних виступів. Команди почали матч у таких складах: збірна УРСР – Нестеренко, Береговський, Кравченко (всі – з кіровоградської «Зірки»), Приймак, Мізерний (СКА, Одеса), Кулагин («Чорноморець»), Щупаков (СКА, Одеса), Александров («Локомотив», Вінниця), Смирнов (СКЧФ, Севастополь), Петров («Зірка»), Мазаєв («Колгоспник», Черкаси); «Динамо» – Проскуряков, Єрохін, Турянчик, Сорокін, Сабо, Біба, Базилевич, Серебряников, Лобановський, Каневський, Диковець. Спочатку пішли в наступ гості, але м'яч уже на п'ятій хвилині влетів у їхні ворота після несподіваного прориву Серебряникова в центр штрафного майданчика. Збірна продовжувала атакувати, однак форварди довго не могли «пристрілятися», та й Проскуряков не раз виручав свою команду. Поступово ініціативою оволодівають динамівці. Скоро вони вдруге примушують гостей почати гру з центра поля. Диковець красиво відпасовує м'яч Серебряникову, той посилає його вздовж воріт, і коли Нестеренко парирував м'яч, Каневський добив його в сітку. Згодом лівому півсередньому*

збірної Петрову вдається сильним ударом «розмочити» рахунок. Після перерви тренери зробили в складах команд численні заміни. У динамівців, зокрема, замість Проскурякова, Сабо, Базилевича і Лобановського вийшли Макаров, Войнов, Зайцев, Трояновський. Атаки господарів поля стали чіткішими, комбінації – різноманітнішими. На одинадцятій хвилині Диковець красиво відкидає го-

ловою м'яч Каневському, який майстерним ударом збільшує рахунок до 3-1. І знову Петров, здібний кіровоградський футболіст, скорочує розрив – 3-2. Та на останніх хвилинах гри Каневський виводить на удар Серебряникова, і його дуель з воротарем завершується голом. З рахунком 4-2 закінчився цей цікавий товариський матч».

Газета «Вечірній Київ» Київ, 1960.

«*В минувшую среду киевские любители футбола снова встретились со своими земляками. На республиканском стадионе имени Н.С. Хрущева футболисты «Динамо» состязались со сборной Украины, составленной из игроков команд класса «Б». Состязание закончилось победой динамовцев со счетом 4:2. По два мяча в ворота сборной второго эшелона забили Серебряников и Каневский. Оба гола в ворота динамовцев провел игрок кировоградской «Звезды» Б. Петров. Вчера киевские динамовцы выехали в Федеративную Республику Германии, где проведут три товарищеские встречи*».

Газета «Сталинское племя» Київ, 1960.

13.11, **РРФСР клас «Б» - УРСР клас «Б» - 1-2,** Грозний.

«*Матчи сборных команд Российской Федерации и Украины вошли в традицию. Как известно, в прошлом году встреча этих коллективов, проходившая в Киеве, была очень упорной и закончилась вничью – 2-2. Ныне футболисты России принимали у себя украинских спортсменов. Соперники встречались на поле грозненского стадиона имени С. Орджоникидзе.*

Вот составы игравших команд. РСФСР: В. Вебер (Омск); В. Данилов (Сталиногорск), В. Иванов (Воронеж), Г. Феоктистов (Омск) - во втором тайме его заменил В. Алдин из Томска; В. Зотов (Калинин), В. Мануйлов (Воронеж); В. Шамин (Нижний Тагил) - во втором тайме А. Пименов (Орехово-Зуево), В. Сорокин (Воронеж), С. Гаврилов (Свердловск), В. Спиридонов (Ижевск), С. Андронников (Воронеж). УССР: А. Райвич (Севастополь); С. Береговский (Кировоград), Ю. Приймак (Одесса), В. Зубович (Киев); Д. Мизерный, В. Кулагин; О. Щупаков (все - Одесса), А. Александров (Винница), А. Смирнов (Севастополь), Б. Петров (Кировоград), В. Мазаев (Черкассы).

Первый гол был забит незадолго до перерыва воронежцем Ивановым, но... в свои ворота. В начале второго тайма после удара Петрова счет стал – 2-0.

Во втором тайме для вратаря украинцев Райвича закончилась «спокойная жизнь». Он взял несколько трудных мячей, а один, красиво посланный Андронниковым, был вынужден вынуть из сетки.

2-1 - с таким счетом матч выиграла команда Украины.

Осталось впечатление, что обе команды играли ниже своих возможностей».

Щотижневик «Футбол» Москва № 28, 4.12.1960.

УКРАЇНА І РОСІЯ

З ініціативи Федерації футбола України після багаторічної перерви відновлена хороша традиція проведення зустрічей збірних команд двох братніх республік — Російської Федерації і України.

Перший матч збірних команд, складених з гравців класу «Б», відбувся в листопаді 1959 року на стадіоні імені М. С. Хрущова. Відмінними рисами цього змагання були—молодечий запал, сміливість, наполегливість футболістів. Високою виявилась також технічна і тактична підготовка обох команд.

Матч викликав великий інтерес у глядачів і пройшов у захоплюючій спортивній боротьбі. Спочатку українські футболісти мали перевагу — вони забили у ворота гостей два м'ячі. Але в другій половині гри нападаючі збірної РРФСР сквитали рахунок. Таким чином, перша післявоєнна зустріч збірних РРФСР і УРСР закінчилась внічию — 2:2.

В минулому році збірна України їздила в гості до своїх російських друзів. У м. Грозному відбулася друга зустріч футболістів двох братніх республік. Збірна РРФСР була укомплектована головним чином гравцями воронезької команди «Труд», яка стала чемпіоном Російської Федерації і ввійшла в клас «А».

Команда України складалася з футболістів Одеси, Черкас, Вінниці, Кіровограда, Севастополя і Києва. Слід відзначити, що в складі збірної нашої республіки були відсутні гравці запорізького «Металурга», які в цей час боролися з «Шахтарем» за право виступати в 1961 році в класі «А».

Матч в Грозному пройшов у швидкому темпі, на високому технічному і тактичному рівні. Збірна України повела гру в гострокомбінаційному стилі. Футболісти Російської Федерації намагались добитися результату проривами своїх крайніх нападаючих. Рахунок відкрили гості. Правда, не без допомоги захисника збірної РРФСР, який «зрізав» м'яч у власні ворота. В другій половині гри Б. Петров з Кіровограда забив ще один гол. Тільки на останніх хвилинах матчу господарям поля вдалося сквитати один м'яч.

Отже, друга зустріч закінчилась перемогою збірної України з рахунком 2:1.

Традиційні матчі збірних команд РРФСР і України дали можливість численним любителям футбола побачити сили резерву великого футбола. Багато молодих футболістів із збірних команд класу «Б» ввійшли до складу колективів класу «А».

Отже, комплектування і виступи збірних команд РРФСР і УРСР цілком виправдовують себе. В цьому році традиція буде продовжена. Збірні команди двох братніх республік зустрінуться третій раз. Цей матч відбудеться восени в Києві.

А. ІДЗКОВСЬКИЙ,
засл. майстер спорту

Календар-довідник Київ-1961.

1961

4.10, **УРСР-1 клас «Б» - УРСР-2 клас «Б» - 1-1.** Одеса.

«*Вчора в Одесі відбувся футбольний матч двох збірних команд України. До складу яких входили кращі гравці команд Києва, Одеси, Львова, Запоріжжя, Вінниці, Миколаєва, Севастополя, Полтави, Чернігова, Кіровограда, Дніпропетровська та інші.*

Цей матч привернув увагу численних глядачів. На 18-й хвилині нападник першої збірної В. Гришин з доброї подачі В. Бліндера відкрив рахунок. Обидва тайми проходили у цікавій, гострій боротьбі. На останній хвилині матчу гравець другої збірної Ю. Бассалік влучним ударом зрівняв рахунок матчу – 1-1.

Завтра збірна команда України зустрінеться із збірною командою Одеси».

Газета «Чорноморська комуна» Одеса, 1961.

Грають збірні України

Зрозуміло, що за кілька днів важко створити злагоджений ансамбль з гравців різних команд. І все ж зустріч першої та другої збірних України, яка відбулася на одеському Центральному стадіоні, справила на глядачів хороше враження. Гра була змістовною, насиченою багатьма складними цікавими ситуаціями. Більшість гравців обох складів продемонструвала зрілу тактичну і технічну майстерність. Бурю оплесків викликали сміливі й рішучі дії воротаря другої збірної Баннікова, який багато разів рятував свою команду від неминучих голів. І лише прикра помилка цього здібного воротаря дозволила Гришину з подачі Бліндера відкрити рахунок. На висоті був і воротар першої збірної Гурбич. У захисних лініях добре справилися з своїми обов'язками Добижа, Висоцький, Єрмоленко. Хорошими організаторами атак виявили себе півзахисники Александров, Дерябін, Литвинов. Похвали заслуговують нападаючі Москаленко, Бліндер, Суковіцин, Бассалік. До речі, останній в кінці матчу красивим ударом зрівняв рахунок. В результаті — 1:1.

Склади команд: **перша збірна** — Гурбич, Заболотний, Добижа, Висоцький, Александров, Норов, Колдаков, Гришин, Москаленко, Петров, Бліндер; **друга збірна**—Банников, Єрмоленко, Міщенко, Бахалов, Дерябін, Литвинов, Бассалік, Балакін (Скрипка), Сайко (Секеч), Лапшин, Суковіцин.

Вчора перша збірна України зустрічалася із збірною Одеси. Гра закінчилась перемогою збірної республіки з рахунком — 4:2.

Газета «Радянський спорт» Київ, 6.10.1961.

5.10, **Одеса - УРСР клас «Б» - 2-4,** Одеса.

«Глядач пішов з стадіона задоволений бо побачив справжній футбол. Матч був змістовним, насичений розумними комбінаціями, результативними атаками. Футболісти показали красиву технічну гру, яку вели на великих швидкостях, використовуючи багато чого з арсеналу сучасного футбола.

Нашому глядачеві було приємно, що в звітному матчі проти збірного колективу Одеси у складі збірної команди України грало шість одеських футболістів: Гурбич (воротар), Заболотний і Попичко (захист), Колдаков, Москаленко і Бліндер (напад). За збірну Одеси виступали Шалько (воротар), Романов, Метельський і Масловський (захист), Чеботарьов і Кулагін (півзахист), Єгоров, Фурс, Двоєнков, Подлєсний і Нєвєров (напад).

За свистком судді всесоюзної категорії О.Цаповецького (Київ) на зеленому полі розгорілась гостра боротьба, яка не вщухала аж до останньої хвилини зустрічі. Порадували форварди обох колективів які примусили захисників діяти з повним навантаженням. Особливо небезпечними були нападники В.Москаленко і В.Гришин (збірна України) та А.Двоєнков і К.Фурс (Одеса).

Однак лише на 29-й хвилині рахунок матчу було відкрито. Міцним ударом капітан збірної республіки А.Александров примушує воротаря А.Шалька (який у матчі грав не кращим засобом) вийняти м'яч із сітки. Через дві хвилини В.Москаленко спритно обвівши трьох захисників спрямував ще один м'яч у ворота. Він же на початку другого тайму забив невідпорний гол у верхній кут воріт.

3-0. Результат досить красномовний і переконливий. Але збірна Одеси не збирається складати зброї. Вона знаходить нові сили для нових атак, обрушує шквал атак на воротаря В.Банникова, який змінив у другому таймі А.Гурбича. Протягом кількох хвилин у ворота збірної республіки влітають два м'ячі влучно забиті К.Фурсом з чудових подач А.Двоєнкова.

Натиск одеситів триває з усе зростаючою силою. Тренер збірної України робить ряд замін гравців, вводить у гру свіжі сили - Добижу, Мищенка і Бассаліка. Все ж перевага на боці одеської команди. Однак численні можливості збільшити рахунок голів не були використані. Перед самим кінцем матчу збірній Україні вдалося довести результат матчу до 4-2 на свою користь (гол з подачі В.Москаленка забив В.Гришин).

Збірна команда України тепер виїхала до Москви, де проведе 8 жовтня традиційну зустріч з футболістами РРФСР (торік українські спортсмени перемогли 2-1).

Нині у складі збірної - п'ять гравців «Чорноморця» і три з СКА. …».

Газета «Чорноморська комуна» Одеса, 1961.

8.10, **РРФСР клас «Б» - УРСР клас «Б» - 1-3,** Москва, ст. «Динамо».

ВИГРАЛИ УКРАЇНЦІ

Збірна РРФСР — збірна УРСР. 1:3.

Два роки тому, вперше після війни, було проведено товариську зустріч між збірними командами Російської Федерації і України, яка закінчилась внічию 2:2. Торішня традиційна гра принесла перемогу збірній Української РСР — 2:1.

Минулої неділі в Москві відбувся третій товариський матч між цими суперниками. І знову виграли українці — 3:1. Авторами всіх чотирьох голів були наші земляки. Три м'ячі вони забили у ворота збірної Російської Федерації (Москаленко — два і Александров — один), а четвертий в свої. Сталося це на перших хвилинах зустрічі. Однак прикра невдача не збентежила футболістів збірної України, які грали з піднесенням.

Склад збірної УРСР — Гурбич, Заболотний, Висоцький, Норов, Александров, Дерябін, Бассалик (Двоєнков) Гришин, Петров, Бліндер.

Газета «Радянський спорт» Київ, 10.10.1961.

8.11, **«Динамо» Київ - УРСР клас «Б» - 2-1 (0-0).** Київ, ст. республіканський ім. М.Хрущова,.

«Позавчора чемпіон країни нинішнього року – футбольна команда київського «Динамо» виїхала до Москви, звідкіля відбуде в Англію. На Британському острові киняи проведуть три товариські зустрічі з командами «Астон Вілла», «Евертон» і «Арсенал». Першу гру призначено на 13 листопада. Перед від'їздом динамівці провели матч із збірною України, складеною з гравців команд класу «Б». Незважаючи на дощову погоду, трибуни стадіону Імені М.С. Хрущова заповнили тисячі любителів футбола. У динамівців поперемінно виступали всі гравці основного складу. Спортивну честь збірної республіки захищали А. Гурбич (В. Банников), Ю. Заболотний, Б. Висоцький, А. Норов, В. Кулагін, В. Дерябін, І. Балакін, К. Фурс (О. Щупаков), А. Колдаков (А. Двоєнков), Б. Петров, В. Бліндер. Гравців другого ешелону не збентежив високий титул їх суперника. Діяли вони сміливо і наполегливо. Однак ігрова перевага, особливо в техніці, була на боці динамівців. Перший тайм закінчився безрезультатно. Рахунок було відкрито на початку другої половини матчу. Залишений без нагляду Петров (№10), одержав чудову передачу і після його влучного удару м'яч опинився в сітці воріт динамівців. Після цього ініціативою повністю заволодів чемпіон. Сильні і точні удари А. Біби двічі досягали мети».

Газета «Радянський спорт» Київ, 10.11.1961.

«*Тренер київських динамівців В. Соловйов був задоволений вчорашньою погодою. Такі ж туман і дощ, очевидно, зустрінуть наших футболістів у Лондоні, куди вчора виїхали кияни. Футболісти вирушили в зарубіжне турне ввечері, а вдень вони провели на стадіоні імені М.С.Хрущова останній матч сезону. Проти динамівців виступила збірна команда України, складена з найсильніших гравців класу «Б». Рахунок на початку другого тайма відкрив гравець збірної Петров («Зірка», Кіровоград). Але через кілька хвилин після дотепної комбінації Трояновського і Лобановського м'яч потрапив до Біби, який влучним ударом зрівняв результат. А ще через три хвилини він же подвоїв рахунок. Динамівці перемогли – 2:1. Чемпіон країни вирушив до Англії в такому складі: Макаров, Разинський, Кольцов, Щегольков, Сучков, Щербаков, Войнов, Сабо, Турянчик, Біба, Ануфрієнко, Базилевич, Квочкін, Серебряников, Каневський, Трояновський і Лобановський*».

Газета «Вечірній Київ» Київ, 1961.

1962

21.04, **УРСР клас «Б» - БКС «Легія» Гданськ, ПНР - 3-1**, Київ.

„ЛЕГІЯ" ПРОГРАЄ

Для збірної України, яка складалася з гравців класу «Б», це була перша міжнародна зустріч. Почалася вона без розвідки, адже суперники вже знали один одного. Гравці «Чорноморця», більшість яких складали збірну УРСР, двічі бачили змагання «Легії», а польські футболісти були свідками поєдинку чемпіона України в календарному матчі першості республіки.

Рахунок міг бути відкритий на першій хвилині. Перехопивши м'яч, введений у гру гостями, українці кинулися в атаку. Вінничанин Петров (№ 7) на високій швидкості обійшов свого опікуна, здійснивши хорошу прострільну передачу. Але Фурс (№ 10) з 3—4-х метрів влучив м'ячем у воротаря. Після цього нападаючі збірної України мали ще багато моментів для взяття воріт, однак удари Двоєнкова, Колдакова, Шуйського і навіть захисника Єлісєєва не досягали мети. До того ж оборона «Легії» діяла чітко і часто ліквідувала небезпечні моменти. Гості, які загалом показали непогану техніку володіння м'ячем, контратакували рідко. На перерву команди пішли, не відкривши рахунку.

Другий тайм пройшов при перевазі господарів поля. На 4-й хвилині Петров з далекої відстані забив перший гол. Потім Колдаков, використавши кутовий удар, поданий Шуйським, головою подвоїв рахунок. Ще через кілька хвилин захисник «Легії» зіграв рукою, і 11-метровий штрафний удар чітко реалізував Двоєнков. Наприкінці зустрічі, під час подачі кутового, скориставшись помилкою воротаря збірної України Гурбича і захисників, Адамчик (№ 11) сквитав один гол.

Склад збірної УРСР: А. Гурбич, Ю. Заболотний, О. Попичко, В. Єлісєєв, В. Дерябін, Л. Чеботарьов, М. Петров, А. Колдаков, А. Двоєнков, К. Фурс (В. Бизов), Г. Шуйський (І. Славинський). Тренери—заслужений майстер спорту А. Ідзковський, майстер спорту А. Зубрицький.

Газета «Радянський спорт» Київ, 24.04.1962.

Piłkarze Lechii powrócili z tournée po Ukrainie

Piłkarze gdańskiej Lechii zakończyli swe tournee po Ukrainie meczem w **Kijowie.** Przeciwnikiem drużyny gdańskiej była **reprezentacja II ligi ukraińskiej. Lechia przegrała 1:3 (0:1).** Bramkę dla Lechii zdobył pod koniec meczu **Adamczyk.**

Gdańszczanie wystąpili już w tym meczu osłabieni licznymi kontuzjami. Niestety wobec braku wystarczającej liczby wartościowych rezerwowych piłkarzy niektórzy lżej kontuzjowani musieli w Kijowie grać.

W same święta drużyna gdańska powróciła do Gdańska i już od wczoraj rozpoczęła treningi, przygotowując się pilnie do czekającego ją w najbliższą niedzielę na stadionie we Wrzeszczu meczu mistrzowskiego z bytomską Polonią.

Niestety, we wczorajszym treningu uczestniczyć mogło tylko 7 piłkarzy z I drużyny. Pozostali leczyli mniej lub więcej dotkliwe kontuzje. Najgroźniejszą kontuzję odniósł chyba Charczuk, który przyjechał do Gdańska narzekając na silne bóle nogi i z dworca wychodził mocno kulejąc. Naturalnie zapewniono Charczukowi staranną opiekę specjalistów — lekarzy. Czy będzie on mógł grać w niedzielę okaże się dopiero za 2—3 dni, raczej przypuszczać należy, że nie.

Niedzielny mecz Lechii z Polonią ma dla drużyny gdańskiej duży ciężar gatunkowy. Ewentualne pokonanie obecnego lidera grupy normalnie leżałoby w możliwościach lechistów, czy jednak osłabieni trudami wyprawy na Ukrainę zdoła ją wyjść w niedzielę o godz. 16 w pełni sił? (st)

Газета «Dziennik Baltycki» Гданськ, 25.04.1962.

8.05, **УРСР клас «Б» - СРСР-2 - 4-0 (2-0),** Київ, ст. республіканський ім. М.Хрущова, суддя: Олександр Цаповецький (Київ), голи: Золотухін, Москаленко (30, .?.), Шуйський (75).

УРСР: Анатолій Гурбич, Ю.Заболотний, Олексій Попічко, Володимир Єлісєєв, Володимир Дерябн, Віктор Добрянський (всі - «Чорноморець» Одеса), В.Гришин («Металург» Запоріжжя), Василь Москаленко («СКА» Одеса), Анатолій Колдаков («Чорноморець» Одеса), Євгеній Золотухін («Динамо» Кіровоград) (Анатолій Двоєнков («Чорноморець» Одеса), Валентин Бліндер («СКА» Одеса) (Герман Шуйський («Чорноморець» Одеса).

СРСР-2: Володимир Маслаченко, Григорій Амбарцумян, Гіві Чохелі, Леонід Чеботарьов, Йожеф Сабо, Микола Маношин, Слава Метревелі, Віктор Серебряников (Генадій Гусаров, 46), Віктор Каневський, Вячеслав Амбарцумян, Михайло Месхі, тренер Гаврило Качалін.

«*8 травня на республіканському стадіоні імені М.С.Хрущова в Києві відбулася товариська зустріч футболістів збірної команди класу «Б» України із збірною Радянського Союзу (другий склад). Десятки тисяч глядачів з інтересом стежили за гострим і цікавим змаганням.*

Матч проходив з явною перевагою українських футболістів і закінчився з рахунком 4-0 на їх користь.

За збірну українських команд класу «Б» виступали: А.Гурбич, Ю.Заболотний, О.Попичко, В.Єлісєєв, В.Дерябін, В.Добрянський, В.Гришин, В.Москаленко, А.Колдаков, Є.Золотухин (А.Двоєнков), В.Бліндер (Г.Шуйський).

У складі другої збірної СРСР грали: В.Маслаченко, Г.Амбарцумян, Г.Чохелі. Л.Чеботарьов, Й.Сабо, М.Маношин, С.Метревелі, В.Серебряников (Г.Гусаров), В.Каневський, В.Амбарцумян, М.Месхі».

Газета «Радянський спорт» Київ, № 38, 11.05.1962.

13.05, **УРСР клас «Б» - «Спартак» Пловдів, БНР - 1-0**, Київ, ст. республіканський ім. М.Хрущова.

Позавчора на республіканському стадіоні імені М. С. Хрущова в Києві відбулася міжнародна товариська зустріч з футбола між болгарською командою «Спартак» з міста Пловдів і збірною українських команд класу «Б», складеною в основному з гравців одеських колективів — «Чорноморця» і СКА.

Перша половина гри проходила гостро і напружено, обидві команди намагалися захопити ініціативу і відкрити рахунок. Першими це зробили футболісти збірної України. Наприкінці тайму Золотухін послав м'яч у ворота болгарської команди. Після відпочинку темп гри спав, і жодній команді не вдалося змінити рахунок.

Склад збірної УРСР: Гурбич, Заболотний, Попичко (Чертков), Масловський, Добрянський (Кулагін), Дерябін, Гришин, Двоєнков (Шуйський), Колдаков, Золотухін, Бліндер.

Газета «Радянський спорт» Київ, 15.05.1962.

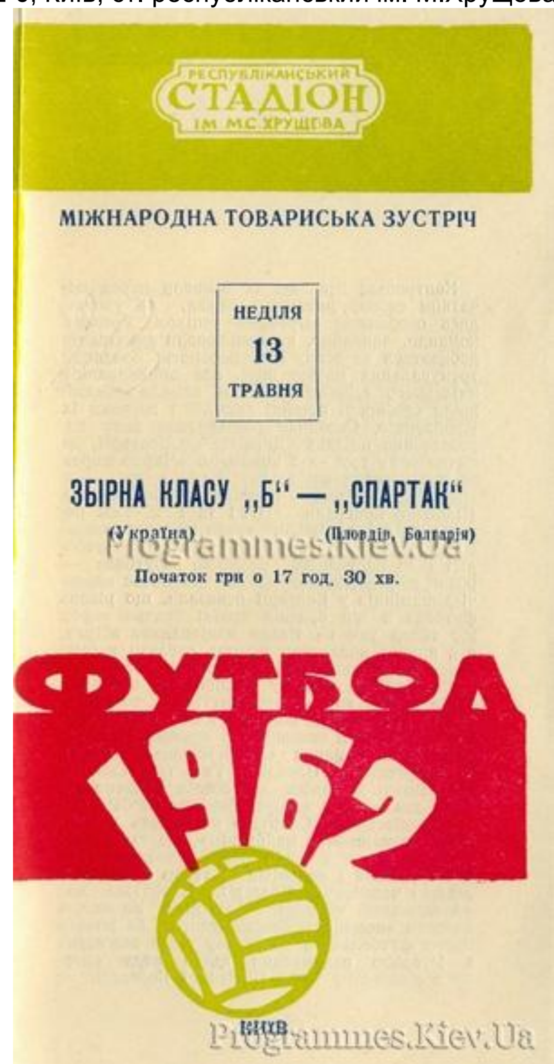

3.10, **УРСР клас «Б»-1-зона - УРСР клас «Б»-2-зона - 1-2**, Львів.

«*Вчера во Львове на стадионе спортивного клуба армии состоялся футбольный матч сборных команд класса «Б» первой и второй зоны Украины.*

В первом тайме футболисты второй зоны забили два мяча. Во втором тайме А.Филяев отквитал один мяч. Встреча закончилась с результатом 2-1 в пользу второй сборной».

Газета «Львовская правда» Львів, 4.10.1962.

Позавчора у Львові відбулась гра між збірними першої і другої зон українських команд класу «Б». Матч пройшов у гострій і напруженій боротьбі. Слід сказати, що краще враження справила збірна другої зони, гравці якої діяли наполегливіше і злагодженіше. Особливо добре проявили себе її півзахисники І. Кобилочний та В. Мітін. Вони весь час контролювали центр поля, вдало підключалися до атак і своєчасно приходили на допомогу своїм захисникам.

Зустріч почалася бурхливим наступом другої збірної. Вже перша атака принесла їй успіх. Центральний захисник першої збірної В. Валіонта і воротар В. Ковилін намагалися ліквідувати загрозу, але А. Орлов (№ 8) краще використав ситуацію, що створилася на штрафному майданчику суперників, і відкрив рахунок.

Забитий гол запалив футболістів другої збірної, надав їм ще більшої впевненості. Вони раз у раз гостро атакують. Обігравши свого сторожа С. Береговського, О. Кашихін вивів на удар М. Іванова (№ 9), але останній з вигідного положення пробив мимо воріт. Через кілька хвилин той же Іванов вийшов один на один з воротарем Ковиліним, який в акробатичному стрибку парирував м'яч. Згодом на деякий час ініціативою заволоділа перша збірна. Наполегливо грають її крайні нападаючі П. Марчинський і В. Іванюк. Лівий форвард двічі стрімко проходить по краю, здійснюючи прострільні подачі, але використати слушні моменти його партнери не змогли.

Ішла 37-а хвилина першого тайму. Атакує друга збірна. Ковилін відбив м'яч на свого півзахисника Я. Дмитросевича. Останній зіграв невдало, і м'яч опинився у лівого крайнього суперників Л. Ігнатенка, удар якого досяг мети — 2:0.

Після відпочинку в обох командах були зроблені деякі заміни. Свіжі сили внесли певне пожвавлення, і гра стала ще цікавішою. У першій збірній вирізнявся досвідчений лівий крайній О. Філяєв. Саме він на 8-й хвилині другого тайму, дотепно обігравши двох захисників і воротаря, забив гол. Рахунок 2:1 не змінився до кінця зустрічі, хоч гра проходила в гострих обопільних атаках.

А. ЛАВРЕНКО.

Львів (телефоном).

СКЛАДИ КОМАНД. Збірна першої зони: воротарі — В. Ковилін («Арсенал») і Є. Рудаков («Суднобудівник»); захисники — С. Тонт («Верховина»), В. Валіонта (СКА, Львів), С. Береговський («Суднобудівник»); півзахисники — Є. Думанський («Спартак»), Я. Дмитросевич (СКА, Львів); нападаючі — П. Марчинський (Жовті Води), у другому таймі — Ю. Юзефович («Суднобудівник»), Б. Фішер (Жовті Води), в другому таймі — О. Беляєв (СКА, Львів), А. Першин (СКА, Львів), у другому таймі — В. Батутін (Полтава), А. Пузач і В. Іванюк (обидва — СКА, Львів).

Збірна другої зони. Воротар — Е. Єрофеєв (Ровно); захисники — В. Курдупов (Горлівка), Л. Лемещенко (Черкаси), Р. Козенков (Северодонецьк); півзахисники — І. Кобилочний (СКА, Київ), В. Мітін (Черкаси); нападаючі — О. Кашихін (Северодонецьк), А. Орлов і М. Іванов (обидва — Дніпродзержинськ), Ю. Калашников (Кіровоград), Л. Ігнатенко (Чернівці). У другому таймі замість Єрофеєва грав А. Нестеренко (Луцьк), замість Лемещенка — В. Дмитерко (Луцьк) і замість Кашихіна — В. Жибоєдов (Херсон).

Відповідальний редактор
П. БЕЗСМЕРТНИЙ.

Газета «Радянський спорт» Київ, 5.10.1962.

17.10, **УРСР клас «Б»-3-зона - УРСР клас «Б»-2-зона - 1-2**, Черкаси.

Склади команд. **Збірна другої зони** — Е. Єрофеєв, В. Антосик, Л. Лемещенко, В. Козенков, М. Єрогов, Ю. Калашников, О. Кашихін, В. Жабоєдов, М. Іванов, А. Орлов, Є. Кутепов. Старший тренер — А. Лерман («Колгоспник», Черкаси); **збірна третьої зони** — А. Шовкаленко, Є. Корнієнко, Б. Дановський, В. Міщенко, А. Молотай, В. Кравчинський, А. Безбожний, А. Бахман, Б. Соколов, В. Гикаєв, В. Лапшин. Старший тренер — Є. Горянський («Десна», Чернігів).

Враховуючи зрослу популярність виступів молодих, перспективних футболістів класу «Б», Федерація футбола України створила чотири збірних команди республіки. До складу першої входять кращі гравці всіх 39 колективів. Крім того, створено збірні зон.

Ігри збірних завжди викликають великий інтерес. Так було у Львові, де раніше зустрічалися команди першої і другої зон. Те ж саме повторилося і в Черкасах під час матчу між футболістами другої і третьої зон.

З початку змагання переважала збірна третьої зони. Вона відзначалася швидкістю передач, широким маневром нападаючих, точними пасами півзахисників. Здавалося, це приведе до успіху. Але у вирішальні моменти біля воріт суперників гравці зайво метушилися, губилися. Відчувалася незіграність ансамблю. Тим часом збірна другої зони, яка проводила другу зустріч, доклала максимум зусиль, щоб стримати натиск противника, і сама перейшла до контратак. Скориставшись слушним моментом, дебютант другої збірної М. Єрогов відкрив рахунок. Незабаром третя збірна здобула право на 11-метровий штрафний удар, однак реалізувати його не змогла. Другий м'яч у її ворота забив М. Іванов. Лише в кінці гри В. Лапшин сквитав один гол.

Газета «Радянський спорт» Київ, 23.10.1962.

17 жовтня в Черкасах відбулася зустріч збірних команд класу «Б» другої і третьої зон України. З рахунком 2:1 перемогу здобули футболісти збірної команди другої зони.

Газета «Деснянська правда» Чернігів, 1962.

18.11, Одеса, УРСР клас «Б»-РРФСР клас «Б» 2-0.

«*Минулої неділі одеські любителі футболу попрощались з цим видом спорту аж до наступної весни. На центральному стадіоні відбувся останній матч сезону - зустрічалися збірні команди класу Б Російської Федерації і України.*

Спортивну честь нашої республіки захищали - Городенко, Заболотний, Попичко, Масловський, Дерябін, Колдаков і Двоєнков (всі - Одеса), Галустов, Середняков, Першин і Балаба (всі - Луганськ), Гришин і Тамбовцев (Запоріжжя). У складі збірної РРФСР були Варламов, Нікітін, Миронов (всі - Краснодар), Сімонов, Іллін (Новосибірськ), Сесюнін, Северюхін, Юркевич (Свердловськ), Ананьєв (Челябінськ), Кітін (Таганрог), Єнешевський (Вороніж).

Товариський матч пройшов у цікавій, змістовний боротьбі і закінчився заслуженою перемогою українських футболістів. Вони забили два голи, не пропустивши у свої ворота жодного м'яча. Обидва голи забив центрфорвард Гришин. Особливо відзначились у звітній зустрічі одесити Попичко, Дерябін, і Городенко та луганчанин Балаба».

Газета «Чорноморська комуна» Одеса, 20.11.1962.

ОДЕСА. (**По телефону**). Традиційний матч між збірними футбольними командами класу «Б» Російської Федерації і України, який відбувся позавчора в Одесі, викликав великий спортивний інтерес. Трибуни Центрального стадіону були переповнені вщерть.

Зустріч почалась бурхливою атакою збірної РРФСР. На високих швидкостях гості стрімко проходять до штрафного майданчика господарів поля. Однак впевнена і надійна гра півзахисників Дерябіна і Галустова та захисників Попичка і Заболотного не дала можливості росіянам реалізувати свою перевагу. Натиск гостей тривав недовго. Незабаром ініціативою заволоділи українські футболісти, перевага яких стала безперечною. Біля воріт збірної Російської Федерації раз у раз створюються небезпечні моменти. Під час однієї з атак Колдаков у красивому стрибку через себе спрямував м'яч в дев'ятку. Тільки висока майстерність дозволила Ананьєву врятувати свою команду від вірного гола.

Методичний наступ українців тривав. Особливо добре грав лівий крайній нападаючий Балаба. Швидко обробляючи м'яч, застосовуючи фінти, він весь час опинявся біля воріт суперників. Саме завдяки зусиллям цього молодого форварда Гришину вдалося відкрити рахунок. Стрімкий прохід і точний пас Балаби досяг мети. Автором другого гола, забитого також у першому таймі, був знову Гришин (№ 9).

Після відпочинку в збірній РРФСР на поле вийшли три нових гравці. З перших хвилин гості прагнуть будь-що уникнути поразки. Деякий час вони володіли центром поля. Коли ж противники наближались до воріт збірної України, знову високу майстерність демонструвала її оборона, і особливо Попичко, Заболотний, а також воротар Городенко, який заслуговує всілякої похвали. Рахунок 2:0 на користь українців до кінця матчу не змінився. Перемога заслужена, переконлива.

До цього варто додати, що гра пройшла на високому рівні, змістовно. Глядачі неодноразово нагороджували футболістів оплесками.

А. ІДЗКОВСЬКИЙ,
заслужений майстер спорту.

Склад збірної України. Городенко, Заболотний, Попичко (всі — «Чорноморець», Одеса), Масловський (СКА, Одеса), Дерябін («Чорноморець»), Галустов, Середняков (обидва — «Трудові резерви», Луганськ), Колдаков («Чорноморець»), Гришин («Металург», Запоріжжя), Першин, Балаба (обидва — «Трудрезерви»).

Газета «Радянський спорт» Київ, 20.11.1962

«*В прошедшее воскресенье в Одессе состоялась встреча сборных команд Украины и РСФСР. Несмотря на холодную погоду, скользкий грунт, обе команды продемонстрировали темпераментный футбол. Победила сборная Украины со счетом 2-0. Мячи забил центральный нападающий Гришин.*

Команды выступали в следующих составах: РСФСР - Ананьев (Челябинск), Варламов (Краснодар), Симонов (Новосибирск), Никитин (Краснодар), Сесюнин, Северухин (оба - Свердловск), краснодарцы - Ильин, Миронов (Мишин из Ульяновска), таганрожец Китин (Епишин из Челябинска) Янишевский (Воронеж), свердловчанин Юркевич, (Шпитальный из Саратова); Украина - Городенко, Заболотный, Попичко, Масловский, Дерябин (все - Одесса), луганцы - Галустов, Середняков (Двоенков из Одессы). Колдаков (Одесса), Гришин (Тамбовцев) оба - из Запорожья, Першин, Балаба (оба - Луганск)».

Щотижневик «Футбол» Москва, 25.11.1962.

ИГРАЮТ СБОРНЫЕ ЗОН

В ПРОШЛЫЕ годы на Украине существовала только одна сборная класса «Б». Сейчас федерация футбола республики создала четыре сборные: в каждой из трех зон класса «Б» и первую сборную, куда входят лучшие игроки из всего второго эшелона Украины.

Проведено две встречи между сборными зон. Сначала во Львове встретились футболисты первой и второй зон. Матч прошел в быстром темпе, изобиловал многими интересными игровыми моментами. Уже на первой минуте нападающие сборной второй зоны забивают мяч. Вскоре Л. Игнатенко доводит счет до 2:0. Во второй половине встречи сборная первой зоны улучшила игру и сумела сквитать один мяч.

Вторая встреча состоялась в Черкассах. Здесь играли сборные второй и третьей зон. Футболисты сборной второй зоны остро контратакуют, и это приносит успех. Самый молодой участник команды полузащитник М. Ерогов забивает первый мяч. Вскоре в ворота второй сборной назначается пенальти. Но удар не был реализован. Игра обостряется, и нападающий сборной второй зоны М. Иванов забивает еще один мяч. Только после длительного штурма сборная третьей зоны сумела сквитать один мяч.

Удачно выступающую сборную команду второй зоны Украины тренирует известный в прошлом футболист А. Лерман.

Щотижневик «Футбол» Москва, 21.10.1962.

1963

8.07, **УРСР клас «Б» - СРСР-олімпійська - 0-5 (0-2),** Київ, республіканський стадіон, 30000 глядачів, суддя: Кестутіс Андзюліс (Каунас)-Олександр Мугурдумов, Олександр Цаповецький (обоє Київ), голи: Б. Казаков (6), Матвєєв (23), Севідов (79, 81, 87).

УРСР: А. Каракозов, Олег Чиньонов, Віктор Архипенко, Євгеній Саричев (всі «СКА» Одеса), Генадій Шиляєв («Полісся» Житомир), Анатолій Пузач («СКА» Львів) (Віктор Квасов («СКА» Київ), Віталій Бардешин, Віктор Арістов (обоє «СКА» Одеса) (І.Кобилочний («СКА» Київ), Микола Чернишенко, Віктор Котиченко (обоє «СКА» Одеса), Степан Варга («СКА» Львів) (Валентин Бліндер («СКА» Одеса), тренер Сергій Шапошніков («СКА» Львів).

СССР: Сергій Котрікадзе («Динамо» Тбілісі) Володимир Лісіцин («Кайрат» Алма-Ата), 46), Володимир Пономарьов, Альберт Шестерньов (обоє «ЦСКА» Москва), Муртаз Хурцилава («Динамо» Тбілісі) (Василь Турянчик («Динамо» Київ), 46), Геннадій Логофет («Спартак» Москва) (Едуард Мудрик («Динамо» Москва), 46), Валерій Маслов («Динамо» Москва), Андрій Біба («Динамо» Київ) (Станіслав Завідонов («Зеніт» Ленінград), 46), Геннадій Матвєєв («СКА» Р-на-Дону), Віктор Серебряников «Динамо» Київ) (Едуард Маркаров («Нефтчі» Баку), 46), Борис Казаков («Крила Рад» Куйбишев) (Юрій Севідов («Спартак» Москва), 46), Валерій Лобановський («Динамо» Київ) (Валерій Фадєєв («Динамо» Москва, 46), тренер В ячеслав Соловйов («ЦСКА» Москва).

Кияни, які були присутні на урочистому відкритті III Спартакіади УРСР, з інтересом дивились матч з футбола між олімпійською збірною СРСР і збірною українських команд другого ешелону. Беззаперечно, перевага олімпійців на полі, власне, нікого не здивувала: надто різні за класом суперники схрестили зброю. А тренер олімпійської збірної В. Соловйов, очевидно, поставився до матчу, як до однієї з тренувальних зустрічей, що мають характер «лабораторної роботи».

Вже на третій хвилині м'яч опинився в сітці української збірної. Автор голу — Козаков, який добре використав кутовий. І все ж спочатку здавалось, що суперники олімпійців не втрачають надії добитись хоч будь-якого успіху. На 13-й хвилині дотепна комбінація крайніх форвардів — Варги і Пузача — могла завершитися голом, та м'яч пройшов поруч зі штангою.

Через десять хвилин Козаков забиває другий м'яч головою, і після цього олімпійська команда буквально домінує на полі. Збірній другого ешелону лишається відбиватися і по можливості руйнувати будівничу роботу суперників.

В останньому вона досить довго досягала успіху. Щоправда, рахунок міг би і зрости. На 29-й хвилині Лобановський добре вивів на удар Матвєєва, але той допустив прикрий промах. Через 12 хвилин той же Лобановський дав можливість Бібі пробити по воротах з хорошої позиції. Однак цього разу блискуче зіграв воротар Каракозов. За хвилину до кінця першого тайму в штрафний майданчик української збірної увірвався з м'ячем Серебреников, зробивши там повний переполох. В результаті захисник Архипенко ледве не вразив власні ворота — виручила штанга.

Весь цей час футболісти другого ешелону якось намагаються перенести «центр ваги» у матчі на половину поля олімпійців. Вони прагнуть робити це довгими пасами на крайніх форвардів. Відчувається, що українська збірна не розраховує на складні ігрові комбінації, а ловить лише момент для прориву. Та коли у другому таймі майже вся олімпійська була поновлена свіжими футболістами, гра пішла, по суті, в одні ворота. На 79, 81 і 87 хвилинах Севідов, який замінив Козакова, тричі примусив команду суперників починати з центру. Отже — 5:0.

Склади команд: **олімпійська збірна** — Котрікадзе (Лисицин), Пономарьов, Шестерньов (Шустиков), Логофет (Мудрик), Маслов, Хурцілава (Турянчик), Матвєєв, Серебреников (Завідонов), Козаков (Севідов), Біба (Маркаров), Лобановський (Фадєєв); **збірна УРСР** — Каракозов, Чиненов, Архипенко, Шиляєв, Бардешин, Саричев, Пузач (Квасов), Арістов (Кобилочний), Чернишенко, Котиченко, Варга (Бліндер).

Газета «Радянський спорт» Києів, 9.07.1963.

10.07, **«Локомотив» Вінниця - зб. УРСР клас-Б - 1-1 (0-0)**. Вінниця, ст. «Локомотив».

«ЛОКОМОТИВ» (Вінниця) — ЗБІРНА УКРАЇНИ

1 : 1

Після вдалого закінчення першого кругу чемпіонату України з футбола лідер першої зони вінницький «Локомотив» провів товариську зустріч. Суперником була збірна УРСР, складена з гравців армійських команд Одеси, Львова, Києва та житомирського «Полісся». У складі збірної грав також футболіст вінницького «Локомотива» Ігор Балакін.

Звільнені від психологічного тягаря турнірної боротьби, локомотивівці в цій зустрічі грали вільно, комбінаційно, легко.

Перший тайм майже повністю пройшов з територіальною перевагою господарів поля. Про це свідчать 6 кутових, які подавались на ворота збірної. Однак до кінця першого тайму на табло так і не спалахнула жодна цифра.

У другій половині тренери обох команд проводять ряд замін, які ще більше загострюють спортивну боротьбу. Нападник гостей Пузач, який замінив Чернишенка, через п'ять хвилин після початку другої половини матчу відкриває рахунок.

Однак гол не збентежив залізничників, і через 18 хвилин після двоходової комбінації Гриценко (він замінив Ігнатенка) з подачі Яковлева зрівнює рахунок.

Темп гри не спадає, але результат до кінця зустрічі так і не змінюється. У Вінниці це був найкращий матч сезону.

Редактор В. ОРЛИК.

Газети «Вінницька правда» Вінниця, 12.07.1963.

Заявка УРСР: А.Каракозов «СКА» Одеса, П.Заяць «Полісся» Житомир, Т.Сицинський «СКА» Львів; О.Чиньонов, В.Архипенко, Є.Саричев (всі «СКА» Одеса), І.Кабанов («СКА» Львів); І.Кобилочний («СКА» Київ), Я.Дмитрасевич («СКА» Львів), В.Бардешин («СКА» Львів); А.Станкавичус, С.Варга, А.Пузач (всі «СКА» Львів), М.Чернишенко, В.Бліндер, В.Котиченко (всі «СКА» Одеса), В.Квасов («СКА» Київ).

«*Позавчора на вінницькому стадіоні «Локомотив» збірна українських команд другого ешелону, яка готується до зарубіжного турне, провела товариську зустріч з лідером першої зони «Локомотивом».*

Звільнені від турнірного напруження залізничники провели гру легко і красиво, атакуючи ворота суперників широким фронтом. Однак, їх перевага у першому таймі не принесла успіху.

Після перерви прорив форварда збірної Пузача завершився голом. Та це не розладнало дії локомотивівців. Вони продовжували вести боротьбу як рівний з рівним. На 68-й хвилині матчу з подачі Яковлева вінницький нападник Гриценко, який у другому таймі замінів Ігнатенка, зрівняв рахунок. Результат зустрічі 1-1 не змінився до фінального свистка».

Газета «Комсомольске Племя» Вінниця, 12.07.1963.

ОРІЄНТОВНІ СКЛАДИ КОМАНД
на 10 липня 1963 року

Збірна УРСР

Тренери команди: С. Шапошніков (Львів), А. Фомін (Одеса)

Капітан команди—І. Кабанов

1 А. Каракозов

2 В. Архипенко, 3 І. Кабанов, 4 Є. Саричев

5 І. Кобилочний, 6 Я. Дмитрасевич

8 А. Пузач, 10 А. Станкявичус

7 С. Варга, 9 В. Квасов, 11 В. Бліндер

11 В. Яковлев, 9 Л. Ігнатенко, 7 М. Петров

10 В. Кулагін, 8 В. Суліма

6 А. Молотай, 5 І. Балакін

4 В. Кохановський, 3 В. Юн Чен-ян, 2 Є. Корнієнко

1 Ю. Шевченко

„Локомотив“ (Вінниця)

Старший тренер—майстер спорту СРСР Й. Ліфшиць

Тренер—майстер спорту А. Ларіонов

Капітан команди—І. Балакін

Про можливі зміни в складах команд слухайте по радіо

Ціна 5 коп.

БЮ 00324. Вінобл друк., з. 4613, т. 2500. 8-VII 63 р.

СЕРЕДА 10 ЛИПНЯ 1963 р.

ФУТБОЛ

ЛОКОМОТИВ

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

ЗБІРНА УРСР команди майстрів класу „Б“

„ЛОКОМОТИВ“ (ВІННИЦЯ)

Початок гри о 19 годині

м. Вінниця

12.07, **УРСР класс «Б» - «Генчлербірлігі» СК Анкара, Турция - 4-0 (2-0),** Київ, Республіканський стадіон, 12000 глядачів, судді: Олександр Меньшиков (Москва), Микола Кірсанов, Борис Шмигельський (обоє Київ), голы: Варга (42, .?.), Котиченко, Бліндер (44).

УРСР: Анатолій Каракозов; Олег Чиньонов (обоє «СКА» Одеса) (Олександр Кабанов («СКА» Київ)), Віктор Архипенко («СКА» Одеса), Леонід Островський («Динамо» Київ), Віталій Бардешин, Євгеній Саричев (обоє «СКА» Одеса) (Генадій Шилаєв («Полісся» Житомир), Степан Варга («СКА» Львів), Віктор Арістов («СКА» Одеса) (Ігорь Кобилочний («СКА» Київ)), Микола Чернишенко («СКА» Одеса) (Анатолій Пузач («СКА» Львів), 46), Віктор Котиченко, Валентин Бліндер (обоє «СКА» Одеса).

«*Турки снова проигрывают. Сб. Украины - «Генчлер бирлиги» - 4-0.*»

Турецкий клуб «Генчлербирлиги» - по существу профессиональная команда. И тем не менее первые выступления в Советском Союзе прошли для нее крайне неудачно.

Наш корреспондент беседовал с руководителями турецкой команды. Они сказали, что были предприняты меры к тому, чтобы во второй встрече команда сыграла успешней. По сравнению с первым матчем претерпела существенные изменения линия нападения. В нее были введены четыре новых игрока - Ангуллях, Октай, Тэвфик и Эзкап. В воротах попробовал свои силы Юксель. И все-таки над игроками, видимо, довлела неудача в Одессе.

Украинская команда выступала в таком составе: Каракозов, Чиненов (Кабанов), Архипенко. Островский, Бардешин, Сарычев (Шиляев), Варга, Аристов (Кобылочный), Чернышенко (Пузач), Котыченко, Блиндер. Хозяева поля сразу же захватили инициативу и удерживали ее на протяжении всего матча. Вратарь сборной Каракозов находился в игре лишь немногие минуты. Украинцы в каждом из таймов забивают по два мяча (Варга — 2), Блиндер, Котыченко».

Щотижневик «Футбол» Москва, № 28, 1963.

Игра в Киеве

СПОРТИВНАЯ судьба свела турецкую команду «Генчлер бирлиги» и сборную Украины, составленную из игроков класса «Б», после того, как обе команды потерпели крупные поражения в матчах против сборной клубов СССР и олимпийской сборной СССР — 0:9 и 0:5.

Хозяева поля имели в первом тайме полное превосходство. Турецкий вратарь Сельджук все время в игре, но только на 42-й минуте с подачи Блиндера Варга открыл счет. Спустя две минуты сборная Украины ведет — 2:0. Мяч красиво забил Блиндер.

После перерыва украинцы продолжают атаковать. Вскоре Котыченко проводит третий мяч, а Варга — четвертый.

Сборная Украины: Каракозов, Чиненов (Кабанов), Архипенко, Островский, Бардешин, Сарычев (Шиляев), Варга, Аристов (Кобылочный), Чернышенко (Пузач), Котыченко, Блиндер.

«Генчлер бирлиги»: Сельджук (Юксель), Бурхан (Айкуч), Али, Орал, Ихсан, Айха, Ангуллях, Октай (Тавфик), Орхан, Фаик, Эзкан.

Після більш ніж 25-річної перерви до Києва приїхала турецька футбольна команда. Вчора на Центральному республіканському стадіоні гостей з клубу «Генчлер берлічі» приймала збірна України, складена в основному з гравців класу «Б» — армійських команд Одеси і Львова. Вперше в цьому сезоні на лівому краї захисту команди УРСР глядачі побачили Леоніда Островського, який порадував технічною грою, хорошою спортивною формою.

Перевага українських футболістів була безперечною протягом обох таймів. Більшість часу вони провели в штрафному майданчику гостей, але часто або поспішали з ударами, або перетримували м'яч. Це й було причиною того, що рахунок їм вдалося відкрити лиш на 42-ій хвилині. Гол забив Варга.

До кінця зустрічі м'яч ще тричі побував у воротах турків. Авторами голів були Бліндер (45-а хв.), Котиченко (57-а) і той же Варга (89-а). Ворота Каракозова залишилися недоторканими.

Газета «Советский спорт» Москва, 13.07 та «Радянський спорт» Київ, 13.07.1963.

6.10, **«Динамо» Київ - УРСР клас «Б» - 2-2 (1-2),** Київ, ст. «Динамо», голи: Пилипчук (23), Трояновський (пен.)-Пузач (6, 24).

УРСР: М.Ступар; С.Круликовський, Л.Шилов, П.Данильчук; В.Бардешин, О.Чиненов; А.Станкявічюс, В.Капличний, А.Пузач, Ю.Ячнев (В.Шкатулов), Б.Грещак (В.Сак).

«Динамо»: О.Макаров; Ю.Заболотний, В.Щегольков (В.Турянчик), Вл.Левченко; Ю.Войнов, Вал.Левченко; А.Пилипчук, В.Каневський (Ф.Медвідь), В.Лобановський (В.Веригін), В.Трояновський (С.Евсєєнко), В.Кравчук (О.Базилевич).

«*В недільний день київські болільники мали змогу познайомитися з резервом українського великого футбола – збірною республіки класу «Б», яка грала з «Динамо» (Київ). І молодь показала себе з найкращого боку. Вимогливі глядачі не раз аплодували цупкій грі івано-франківського захисника Данильчука, який зміг закрити такого відомого нападаючого, як О. Базилевич, зрілій майстерності одеських армійців Бардєшина і Чиньонова, наполегливості львівського «тандему» Пузач – Станкявічус. Рахунок у матчі був відкритий досить несподівано. Вже на 5-й хвилині Пузач прорвався по центру і сильно пробив. М'яч влучив у штангу, вдарився об ногу Макарова і... 1-0. Гол у відповідь був забитий зусиллями Лобановського і Пилипчука. Але рівновага трималася не більше двох хвилин. Той же Пузач переграв київських захисників, і від ноги Володимира Левченка м'яч знову зрізався у ворота. Аси сквитали рахунок з 11-метрового. Воротар збірної Мирослав Ступар торкнувся м'яча, але удар Трояновського був занадто сильним. 2-2. У другому таймі більше атакували динамівці, але грамотна гра молоді в захисті не дозволила змінити рахунок. Ось склад збірної: Ступар («Волинь»), Круліковський («Полісся»), Шилов («Азовсталь»), Данильчук («Спартак», Івано-Франківськ), Бардешин, Чиненов (обидва – СКА, Одеса), Станкявічус (СКА, Львів), Капличний (Хмельницький), Пузач (СКА, Львів), Ячнєв («Колгоспник», Полтава), Грищак («Авангард», Тернопіль)*».

Газета «Радянський спорт» Київ, 8.10.1963.

«СНОВА «БЕТОН».

Игры через три дня, а потом большой перерыв, после которого ответственная встреча с командой ростовского СКА на ее поле. Так сложился календарь для динамовцев Киева. Неизбежное расслабление перед важным поединком (следующая игра 15 октября) было предотвращено матчем мастеров со сборной Украины, составленной из игроков класса «Б». Матч этот имел и

другую цель: интересно было посмотреть на молодую смену ветеранов. И вот привычный для Киева предматчевый поток болельщиков в минувшее воскресенье изменил свое направление. Встреча одного из лидеров класса «А» и сборной Украины проходила на столичном стадионе «Динамо», а не на Центральном. Сборная играла в следующем составе: Ступар – «Волынь» (Луцк), Круликовский – «Полесье» (Житомир), Шилов – «Азовсталь» (Жданов), Данильчук – «Спартак» (Ивано-Франковск), Бардешин – СКА (Одесса), Чиненов – СКА (Одесса), Станкявичус – СКА (Львов), Капличный – «Динамо» (Хмельницкий), Пузач – СКА (Львов), Ячнев – «Колгоспник» (Полтава), Шкатулов – СКФ (Севастополь), Грищак – «Авангард» (Тернополь), Сак – «Спартак» (Ивано-Франковск). У динамовцев Киева на поле побывало больше игроков: Макаров, Заболотный, Щегольков (Турянчик), Вл. Левченко, Воинов, Вал. Левченко, Пилипчук, Каневский (Медведь), Лобановский (Веригин), Трояновский (Евсеенко), Кравчук (Базилевич). А теперь непосредственно об игре. Зрелому тактическому и техническому мастерству хозяев гости противопоставили задор и огромное желание во что бы то ни стало выиграть. Тройка нападающих: Грищак, Пузач и Станкявичус с первых минут стремится резкими прорывами выйти к воротам. Один из таких рейдов Пузача приносит первую победу. Пробитый им мяч попадает в штангу, от нее в ноги вратарю Макарову и дальше – в сетку. 1:0 ведет сборная. Почти 20 минут потребовалось динамовцам, чтоб отыграть первый гол. Их атаки, можно сказать, вязли, наталкиваясь на глухой «бетон» гостей. Отчасти повторилась картина, знакомая киевлянам по матчу с «Нефтяником». И удары издалека, и нападение впятером, вшестером – а результата нет.
Наконец, сильный прицельный удар Лобановского – вратарь бросается на мяч, но не может его удержать, и набежавший Пилипчук сравнивает счет. А буквально через минуту центральный нападающий Пузач снова выводит вперед сборную Украины. На этот раз Макаров бросился в ноги игроку, но тот все же успел перебросить мяч через голову вратаря. И опять гости пытаются удержать победу. Очень хорошо показывает себя житомирский защитник Круликовский, который, кстати, самоотверженно провел всю игру, похвалу зрителей вызывает зрелое мастерство и одессита Чиненова. Возможно, победа так и осталась бы за сборной командой, если б один из игроков не задел мяч рукой на вратарской площадке. Штрафной удар, безукоризненно выполненный Трояновским, и счет уже 2:2. Так окончился первый тайм. Вторая половина игры, хотя и изобиловала голевыми моментами как у одних, так и у других ворот, изменений в результат игры не внесла. Спурт киевлян, предпринятый в последние 30 минут, лишний раз показал, что за победу нужно бороться на протяжении всей встречи, не ожидая финишного рывка».

Газета «Комсомольское знамя» Київ, 1963.

«*Минулої неділі на київському стадіоні «Динамо» відбулася товариська) зустріч з футбола між господарями поля – майстрами класу «А» і збірною України. Динамівці виступали змішаним складом. Спортивну честь збірної захищали молоді гравці (не старші 22-х років) команд класу «В». Гра закінчилась унічию – 2;2. Цікаво відмітити, що всі чотири голи були забиті динамівцями. Перший м'яч несподівано влетів у ворота киян від ноги О. Макарова, а другий після удару захисника Вол. Левченка. У ворота суперників м'ячі забили В. Пилипчук і В. Трояновський (з 11-ти метрового штрафного удару)*».

Газета «Київська правда» Київ, 1963.

«*Вчора після закінчення матчу між київськими динамівцями і збірною України (клас «Б») динамівці залишили поле без оплесків. Зате молодих футболістів збірної вітав майже весь стадіон. І нам здається, вони цього заслуговують. Збірна, яку тренує заслужений тренер УРСР А. Ідзковський, складається з молодих здібних гравців різних клубів республіки: М. Ступар («Волинь» Луцьк), С. Круликовський («Полісся» Житомир), Л. Шилов («Азовсталь» Жданов), П. Данильчук («Спартак» Івано-Франківськ), В. Бардешин (СКА Одеса), О. Чиньонов (СКА Одеса), А. Станкявічус (СКА Львів), В. Каплічний («Динамо» Хмельницький), А. Пузач (СКА Львів), Ю. Ячнєв («Колгоспник» Полтава, у другому таймі – Шкатулов із севастопольського СКФ), Б. Грищак («Авангард» Тернопіль, у другому таймі – В. Сак з Івано-Франківського «Спартака»). За динамівців виступали О. Макаров, Ю. Заболотний, В. Щегольков (В. Турянчик), В. Левченко, Ю. Войнов, Вал. Левченко, В. Пилипчук, В. Каневський (Ф. Медвідь), В. Лобановський (В. Веригін), В. Трояновський (С. Євсєєнко), В. Кравчук (О. Базилевич). Вже на перших хвилинах гравці в червоних футболках доводять, що їх не приголомшила гучна слава суперників. Щоправда, при атаках киян ворота захищають шість-сім футболістів, але напад діє досить чітко і агресивне. Серед форвардів збірної особливо вдало грали правий крайній Станкявічус і центр нападу Пузач. Саме Пузач на шостій хвилині забив перший гол у ворота киян. Сталося це так. Центрфорвард збірної швидко пройшов до штрафного майданчика динамівців. Після його удару м'яч потрапив у штангу відлетів, ударився об ноги Макарова і опинився в сітці. Збірна атакує переважно 3 гравцями, але їхні прориви несподівані й гострі. У динамівців попереду значно більші сили: до нападу щоразу підключаються півзахисники. На 23-й хвилині В. Лобановський, на футболці якого в цьому матчі стояв незвичний дев'ятий номер, вдало пройшов по центру і сильно пробив у лівий кут воріт. М. Ступар – воротар збірної – зумів лише відбити м'яч у поле, а тут першим до нього встиг Пилипчук. Він і зрівняв рахунок. Проте минула лише хвилина, і гру знову довелося розпочати з цен-*

тра. На цей раз киянам. М'яч у їхні ворота вдруге послав центр нападу збірної А. Пузач. До кінця першої половини було забито ще один гол. Це зробив В. Трояновський, який чітко реалізував 11-метровий штрафний удар. У другому таймі жодній з команд не вдалося збільшити рахунок, хоча можливостей це зробити було чимало. Досвідчені динамівців мали їх значно більше, але їхніми суперники самовіддано захищалися, відтягуючи в оборону 7-8 гравців. А невміння долати таку масовану оборону, як відомо, давня хвороба киян. Отже, матч закінчився внічию – 2:2. Молоді гравці збірної провели гру наполегливо, енергійно. Результат зустрічі, хоча й товариської, для київського «Динамо» аж ніяк не почесний. Динамівці могли зіграти краще. К.Деркаченко».

Газета «Вечірній Київ» Київ, 1963.

«*...То сталося через кілька місяців, коли на початку жовтня грали схожий товариський матч проти киян на їхньому полі. Трибуни стадіону «Динамо» під час цієї гри були переповненими. У складі збірної грали Сергій Круликовський, Володимир Капличний, які трохи згодом грали за збірну СССР, мої земляки Петро Данильчук і Володимир Сак, Бардешин з Полтави, москвич Олег Чиньонов, які тоді представляли одеське СКА. В нападі – Богдан Грещак, Анатолій Пузач, Іштван Секеч, Станкявичюс. Динамівці грали повноцінною основою. Ось, прочитайте склад у газетному звіті: Макаров. Заболотний, Щегольков (Турянчик), Володимир і Валентин Левченки, Лобановський (Веригін), В. Пилипчук (Базилевич), Трояновський, Войнов, Біба, Каневський (Медвідь). Матч завершився з результатом 2:2. У збірній дублем відзначився Пузач і при цьому два рази ми вели в рахунку. Коли динамівці забивали перший гол, я, після удару з меж штрафного майданчика Лобановського дотягся до м'яча в куті, зумів відбити його, але першим на добиванні був Пилипчук. Потім у наші ворота арбітр призначив пенальті.*
Напередодні матчу на динамівській базі на Нивках, де ми мешкали, тренери збірної Ідзковський і Жилін сказали мені: «Якщо буде одинадцятиметровий, то його виконуватиме Валентин Трояновський. Удар буде в правий від тебе кут». Але я проявив молодечу впертість. «Ні, так відразу стрибати не буду, бо скажуть, мовляв, відгадав чи знав» – думаю. Тому вирішив реагувати. Зреагувати зреагував, торкнувся м'яча, але удар був настільки чітким і сильним, що шансів відбити м'яч у мене не було. Звісно, з досвідом затямив: «Знаєш – стрибай відразу». Але тоді вирішив ускладнити життя».

Газета «.?.» 1963.

1964

ВОНИ ПРЕДСТАВЛЯТИМУТЬ НАШУ РЕСПУБЛІКУ

Федерація футбола України затвердила строки проведення матчових зустрічей збірних команд трьох зон класу «Б».

24 червня збірна першої зони зустрінеться у Вінниці з місцевим «Локомотивом», 25 червня — збірна третьої зони з колективом «Зірки» (у Кіровограді), 26 червня — збірна другої зони з полтавським «Колгоспником» (у Полтаві).

До складу збірної команди першої зони включені такі футболісти:

ВОРОТАРІ — Т. Сциинський («Полісся», Житомир), М. Ступар («Динамо», Хмельницький); **ЗАХИСНИКИ** — К. Крючков («Полісся», Житомир), П. Данильчук, І. Ва нер (обидва СКА, Львів), Л. Лемещенко, Є. Кузовенков (обидва «Динамо», Хмельницький); **ПІВЗАХИСНИКИ** — Т. Шулятицький, С. Балан (обидва «Спартак», Івано-Франківськ), В. Котляренко («Полісся», Житомир); **НАПАДАЮЧІ** — Т. Пфайфер, С. Секеч, А. Пузач, С. Варга (всі СКА, Львів), Г. Кржичевський («Полісся», Житомир), Т. [illegible], В. Денисюк (обидва «Колгоспник», Ровно), В. Секеч («Авангард», Тернопіль).

Старший тренер команди — заслужений тренер УРСР **С. Шапошников** (СКА, Львів), тренер — м/с **Є. Лемешко** («Динамо», Хмельницький).

Склад збірної команди другої зони:

ВОРОТАРІ — А. Гурбич, Г. Джафаров (обидва СКА, Київ); **ЗАХИСНИКИ** — Г. Дегтярьов, А. Гребенник, В. Глухарев (всі СКА, Київ), В. Чертков («Суднобудівник», Миколаїв), М. Юдін («Авангард», Жовті Води); **ПІВЗАХИСНИКИ** — А. Норов («Суднобудівник», Миколаїв), В. Струнін («Чайка», Балаклава), А. Лобанов («Будівельник», Херсон); **НАПАДАЮЧІ** — В. Смирнов («Чайка», Балаклава), В. Квасов, В. Суковіцин, В. Кірсанов (всі СКА, Київ), В. Ніконов, М. Любера (обидва «Колгоспник», Черкаси), В. Семенов, І. Пинзар (обидва «Авангард», Чернівці).

Старший тренер — заслужений тренер СРСР **М. Фоміних** (СКА, Київ), тренер — м/с **В. Гребер** («Колгоспник», Черкаси).

Склад збірної комнади третьої зони:

ВОРОТАРІ — В. Гургач (СКФ, Севастополь), О. Ярчук («Гірник», Кривий Ріг); **ЗАХИСНИКИ** — Б. Єлецький, Ю. Букасов, В. Сиромятников (всі СКФ, Севастополь) В. Бахалов («Авангард», Краматорськ), А. Метейко («Шахтар», Кадіївка); **ПІВЗАХИСНИКИ** — М. Ненахов (СКФ, Севастополь), А. Розенков («Авангард», Краматорськ), В. Юлигін («Таврія», Сімферополь); **НАПАДАЮЧІ** — Г. Михохоз («Таврія», Сімферополь), П. Александров, Г. Ісаков, А. Петрухнов, А. Смирнов (всі СКФ, Севастополь), В. Іванов («Трубник», Нікополь), Л. Стефаненков, А Самсонов (обидва «Гірник», Кривий Ріг).

Старший тренер команди — **В. Тугарин** (СКФ, Севастополь), тренер — **М. Заворотний** («Гірник», Кривий Ріг).

Радянський СПОРТ 5

23 червня 1964 р. № 73.

Газета «Радянський спорт» Київ, 23.06.1964.

24.06, **«Локомотив» Вінниця - УРСР клас «Б»-1-зона - 2-2,** Вінниця, ст. «Локомотив».

«*За рішенням Федерації футболу УРСР з найсильніших гравців трьох зон республіки створено три збірних команди. Вчора збірна першої зони зустрілася у Вінниці з «Локомотивом», 25 червня збірна третьої зони гратиме у Кіровограді з місцевиою «Зіркою», а 26 червня в Полтаві відбудеться матч між збірною другої зони і «Колгоспником».*
Залізничники виставили проти іменитих гостей свій бойовий склад: Шевченка, Корнієнка, Юн Чен-яна, Молотая, Александрова, Кохановського, Петрова, Сулиму, Котельникова, Ощепкова,

Ігнатенка. Честь збірної першої зони вийшли захищати: Ступар (Хмельницький), Вагнер (Львів), Лемещенко (Хмельницький), Крючков (Житомир), Шандор (Львів), Кузовенков (Хмельницький), Пфайфер (Львів), Шулятицький (Івано-Франківськ), Секеч (Львів), Пузач (Львів), Приймак (Ровно). У другому таймі гості майже повністю змінили склад команди. На поле вийшли Данильчук (Львів), Кржичевський (Житомир), Секеч (Тернопіль), Варга (Львів) та інші. Залізничники замінили лише воротаря Шевченка на Турпака, а Сулиму на Шуйського.

З виходом останнього гра пожвавилась, стала гострішою.

Перший гол забили господарі поля на 28 хвилині. Комбінацію Александров-Сулима-Петров завершив точним ударом Котельников. За три хвилини до свистка на перерву помилка воротаря Шевченка, який залишив ворота, коштувала гола вінничанам. Його автор став Приймак.

Після перерви на 3 хвилині залізничники знову виходять вперед. Шуйський точно подав на ворота кутовий і Ігнатенко залишилось тільки відправити м'яч у сітку. Та незабаром футболісти збірної знову встановлюють рівновагу. Це зробив Варга.

Цікавий спортивний поєдинок закінчився внічию, але по-бойовому-2-2. Проба сил вінницького «Локомотива» і збірної першої зони була корисною.

Треба, нарешті, сказати і про програмки, які випускаються стадіоном до футбольних змагань. Остання рясніла граматичними помилками, неточностями. На жаль, таке трапляється не вперше».

Газета «Вінницька правда» Вінниця, 25.06.1964.

«Вінницький «Локомотив» приймав на своєму полі збірну першої зони Українських команд класу «Б». Проти вінничан виступили провідні гравці армійської команди Львова, хмельницького «Динамо», житомирського «Полісся», ровенського «Колгоспника», франківського «Спартака».

Гості грали за бразільською системою, локомотивівці їм протиставили спочатку захисний варіант: 1+5+2+3, причому на полі точилась гостра позиційна гра. Згодом, коли перші атаки збірної було відбито, господарі поля збільшували свої сили у нападі. Після кількох загрозливих моментів біля воріт гостей комбінація Сулима — Петров —Котельніков, розпочата на правому фланзі, дозволила півзахиснику вінничан Котельнікову відкрити рахунок. Збірна почала відігравативсь. Дуже небезпечно у гостей діяли львівські форварди Пфайфер (№ 7) і капітан збірної Пузач (№ 10). Але не вони сквитали рахунок, а ровенчанин Приймак (№ 11), який, скориставшись з необачного виходу воротаря Шевченка, спокійно забив гол.

У другому таймі змінений склад гостей і господарі обмінялись тільки одним голом. Спочатку це зробив вінничанин Ігнатенко, а потім львов'янин Варга. Треба сказати, що друга половина гри проходила під знаком ініціативи «Локомотива». Результат матчу – 2-2».

Газета «Комсомольське племя» Вінниця 26.06.1964.

25.06, **«Зірка» Кіровоград - УРСР клас «Б»-3-зона - 1-3,** Кіровоград.

ГРАЮТЬ ЗБІРНІ ЗОН

У Вінниці футболісти місцевого «Локомотива» приймали збірну першої зони команд класу «Б» України. Матч закінчився внічию — 2 : 2. Голи забили: у збірної — Приймак і Варга, у «Локомотива» — Котельников та Ігнатенко.

Збірна третьої зони виступала у Кіровограді проти місцевої «Зірки». Господарі поля зазнали поразки — 1 : 3. Голи забили: у збірної — Александров (два) і Стефаненков, у «Зірки» — Стрикут.

Газета «Радянський спорт» Київ, 27.06.1964.

26.06, **«Колгоспник» Полтава-УРСР клас «Б» - 2-зона - 0-2,** Полтава, ст. «Колгоспник».

«Цікавий матч.

Учора на полтавському стадіоні «Колгоспник» відбулася товариська зустріч з футбола між господарями поля і збірною командою України другої зони майстрів класу «Б».

Це був цікавий, корисний матч. Цікавий для глядачів, бо була можливість побачити гру кращих футболістів республіки, корисний для місцевої команди, повчальний для неї перед майбутніми баталіями в другому колі. Матч закінчився перемогою гостей з рахунком 2-0».

Газета «Зоря Полтавщини» Полтава, 27.06.1964.

ЗБІРНУ УРСР—ВИЗНАЧЕНО

З МЕТОЮ визначення кращих футболістів класу «Б», які захищатимуть спортивну честь України на всесоюзній і міжнародній аренах, збірні колективи трьох зон провели товариські матчі з клубними командами Вінниці, Кіровограда і Полтави.

54 кращих гравці республіки, які взяли участь у цих зустрічах, претендували на включення до збірної УРСР. Як відомо, у Вінниці збірна першої зони звела внічию матч з місцевими залізничниками — 2 : 2. Причому в обох випадках вели господарі поля. Лише наприкінці гри «збірники» зуміли уникнути поразки. Далося взнаки те, що футболісти збірної вперше грають у такому складі. І хоч кожен з них виступав у своєму амплуа, найсильніші першої зони могли протиставити дружній, самовідданій грі вінничан лише індивідуальну майстерність. Тому що зіграності, за такий короткий час, вони, звичайно, набути не змогли.

У Кіровограді «Зірка» приймала збірну третьої зони. Гості виявилися більш агресивними і перемогли — 3 : 1. Цікаво, що кіровоградці пропустили всі три м'ячі за 7 хвилин до кінця матчу. Це перш за все результат поганої ігрової дисципліни господарів поля, а також невпевненої гри захисту. У цьому поєдинку хочеться відзначити воротаря збірної севастопольця В. Гургача. Він напрочуд чітко провів зустріч, взявши навіть пенальті. Відмінно виступив і один з наймолодших нападаючих П. Александров (СКФ, Севастополь). Він був автором двох голів.

Добилась перемоги і збірна другої зони. У Полтаві вона виграла у місцевого «Колгоспника» з рахунком 2 : 0. Тут відзначились А. Норов («Суднобудівник», Миколаїв) і В. Бітудін (СКА, Київ), які провели у ворота господарів поля по одному м'ячу.

Спеціальна комісія Федерації футбола УРСР, присутня на цих матчах, відібрала до складу першої збірної команди України таких футболістів: **воротарі** — А. Гурбич (СКА, Київ), В. Гургач (СКФ, Севастополь), Т. Сицинський («Полісся», Житомир); **захисники** — Г. Дегтярьов, А. Гребенник, В. Глухарєв (всі СКА, Київ), К. Крючков («Полісся» Житомир), В. Чертков («Суднобудівник», Миколаїв), І. Вагнер, Я. Дмитросевич (обидва СКА, Львів), Г. Кузовенков («Динамо», Хмельницький), А. Метейко («Шахтар», Кадіївка); **півзахисники** — А. Александров («Локомотив», Вінниця), А. Норов («Суднобудівник», Миколаїв), Т. Шулятицький («Спартак», Івано-Франківськ), М. Ненахов, В. Литвинов (обидва СКФ, Севастополь); **нападаючі** — Т. Пфайфер, А. Пузач, С. Варга, С. Секеч (всі СКА, Львів), Г. Ісаков (СКФ, Севастополь), Г. Крижичевський («Полісся», Житомир), Г. Михохоз («Таврія», Сімферополь), Т. Приймак («Колгоспник», Ровно).

8 липня збірна УРСР зустрінеться у Вінниці з однією з кращих професіональних команд Бразилії — футболістами «Фламенго».

А. ІДЗКОВСЬКИЙ,
заслужений майстер спорту.

Газета «Радянський спорт» Київ, 30.06.1964.

8.07, **УРСР клас «Б» - КР «Фламенго» Ріо-де-Жанейро, Бразилія - 2-3 (0-2),** Вінниця, ст. «Локомотив», 20000 глядачів, судді: Анатолій Васильєв (Харків)-Кашлик Володимир (Київ), Марк Бромберг (Вінниця), голи: Секеч (72), Пфайфер (77)-Гомес (14, 29), Айртон (77).

УРСР: Анатолій Гурбич («СКА» Київ) (Василь Гургач («СКФ» Севастополь)), Іван Вагнер («СКА» Львів), Валентин Чертков («Суднобудівник» Миколаїв) (Костянтин Крючков («Полісся» Житомир)), Анатолій Гребенник («СКА» Киев), (Володимир Капличний («СКА» Львов)), Владислав Глухарєв («СКА» Київ) (Микола Ненахов («СКФ» Севастополь)), А.Александров («Локомотив» Вінниця) (Віктор Литвинов «СКФ» Севастополь), Анатолій Норов («Суднобудівник» Миколаїв), Томаш Пфайфер («СКА» Львів), Іштван Секеч («СКА» Львів), Анатолій Пузач («СКА» Львів), Тарас Примак («Колгоспник» Рівне) (Степан Варга «СКА» Львів).

«*Два місяці минуло з того часу, як провідна бразильська команда «Фламенго» покинула Південну Америку, щоб помірятись силами з футбольними колективами Європи, Африки, Малої Азії.*

Гана, Берег Слонової Кістки, Ліван, Італія, Іспанія, ФРН, НДР – ось країни, де до приїзду в Радянський Союз побували наші гості – футболісти «Фламенго». І скрізь бразільську команду супроводжував умпіх. Лише із збірною Гани та італійським «Міланом» вони зіграли внічию – 1-1. А в Іспанії, взявши участь у розиграші Кубка «Золотий апельсин», спортсмени «Фламенго» стали його володарями.

З минулорічного складу «Фламенго», який побував у Радянському Союзі, до нас приїхали сім гравців, решта – молоді футболісти, яких зараз готують до чемпіонату Ріо-де-Жанейро.

Перед матчем із збірною України, складеною з гравців класу «Б», тренер бразильців Флавіу Родрігес Коста заявив:

- *Нам завжди імпонує європейський футбол, і тому ми з задоволенням виходимо на гру з українською командою. Поруч з молодими гравцями у кожній лінії команди ми виставляємо ветеранів. З них вам відомі захисник Паулу Єнрікі, дует півзахисників однофамільців Нельсонів, форварди Айртон і Паулу Алвес.*

Команди розпочали гру за бразільською системою 1-4-2-4. Уже з перших хвилин зустрічі гості пропонують повільну гру в «пас» і нав'язують її українським футболістам. Однак, поступово гра вирівнюється, і на шостій хвилині збірна України подає кутовий. Гості, атакуючи правим флангом, створюють небезпечну ситуацію біля воріт збірної. Захист і воротар української команди діє невпевнено. Цим скористались бразільці: вони розтягнули захист і Гомес (№ 10), перекинувши м'яч через захисника і воротаря Гурбича, на 14 хвилині відкриває рахунок. Через 15 хвилин, одержавши м'яч з правого краю, Гомес подвоює рахунок. Голкіпера Гурбича змінює Гургач.
У другому таймі обидві команди проводять заміну. Вихід у збірній УРСР Варги замість Приймака (№ 11) пожвавлює гру. На 28 хвилині Варга, стрімко пройшовши по центру, відпасовує на лівий край Секечу – і рахунок стає 1-2. Через чотири хвилини Варга знову створює небезпеку: з свого флангу подає на ворота, і Пфайфер (№ 7) головою б'є. зрізавшись від захисника гостей, м'яч влітає в сітку воріт «Фламенго». Через хвилину гості доводять рахунок до 3-2 на свою користь. Пізно запропонувавши швидкий темп, українські футболісти не змогли своєчасно нав'язати суперникам свою манеру гри. Це було однією з помилок збірної УРСР, бо в другому таймі бразільці, втративши свій козир – повільну гру в «пас», нічого не змогли зробити проти гострих темпових атак українців».

Газета «Комсомольська правда» Вінниця, 10.07.1964.

ФЕДЕРАЦИЯ ФУТБОЛА СССР

ПРОТОКОЛ №

Соревнование международная встреча
(первенство СССР, Кубок СССР, товарищеская, международная встреча)
Между командами „Сб. УССР кл. Б" (г. сборная) и „Фламенго" (г. Бразилия)
На стадионе „Локомотив" (г. Винница), „8" июля 1964 г. в 19 час. 00 мин.
Результат 3:2 в пользу „Фламенго" (г. Бразилия)
Первой половины 2:0 в пользу „Фламенго" (г. Бразилия)
Дополнительного времени — в пользу „—" (г.)
Количество зрителей 20000
Судья Васильев А. Н. В/К. г. Харьков
(фамилия, и., о., категория, коллегия)
Судьи на линии Калмык В. І. Р/К. Киев
(фамилия, и., о., категория, коллегия)
Бромберг М. Б. Р/К. Винница
(фамилия, и., о., категория, коллегия)

ЗАМЕЧАНИЕ СУДЬИ

1. Игрокам команд (кому, когда, за что)

Предупреждения нет

Удаления нет

Прочие замечания нет

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОДАЧЕ ПРОТЕСТА

(краткое изложение существа протеста)

Подпись представителя команды
(подпись разборчиво)

СОСТАВЫ КОМАНД

„ " (г.) „ " (г.)
(принимающая команда) (команда гостей)

Форма
футболки
трусы

	№ игрока	Фамилия, и., о.	Забитые мячи с игры	Забитые мячи с 11 м	Оценка	№ игрока	Фамилия, и., о.	Забитые мячи с игры	Забитые мячи с 11 м	Оценка
Вратарь	1	Гурбич А.				1	Franz Aexief			
Защитники	2	Ванцо И.				2	Paulo Murilo			
	3	Чертков В.				3	Gilberto Freitas			
	4	Гребенник А.				4	Ananias Cruz			
Полузащитники	5	Александров А.				(5)	Nelson Fialho			
	6	Глухарев В.				6	Paulo Alves			
Нападающие	7	Пфайфер Т.				7	Carlos Alberto			
	8	Секеч Е.				8	Nelson Souza			
	9	Пузач А.				9	Airton Santos			
	10	Норов А.				10	Ubiratan Gomes			
	11	Приймак				11	Paulo Alves			
Запасные	12	Гургач В.	50%							
	13	Варга Е.	57%							
	14	Ненахов Н.	50%							
	15	Лутвинов В.	50%							
	16	[illegible]	50%							
	17	[illegible]								

Подпись капитана команды [signature] Подпись капитана команды Nelson Fialho (5)

ТРАВМАТИЧЕСКИЕ СЛУЧАИ

Фамилия, и., о.	Характер повреждения, причины, предварительный диагноз	какая оказана медпомощь

Подпись судьи [signature] Подписи представителей команд 1. 2.

Вчора у Вінниці футболісти «Фламенго» зустрілися з збірною України. Місцевий стадіон був заповнений вщерть. Матч пройшов у цікавій боротьбі і закінчився перемогою футболістів Бразилії – 3-2(2-0). Голи забили: у «Фламенго» Гомес (два) і Айртон у збірної України – Секеч і Пфайфер».

Газета «Радянський спорт» Київ, 9.07.1964.

Воротарі: **Марсіал** (повне ім'я Марсіал Мело Кастро) — 23 роки, зріст 182 см, вага 76 кг, вважається спадкоємцем Жільмара в національній збірній, власники «Фламенго» заплатили за Марсіала в 1962 році 10 мільйонів крузейро; **Арі** (Арі Карлос Сейшас) — 30 років, 182 см, 81 кг, не раз успішно виступав за національну збірну.

Захисники: **Муріло** (Пауло Муріло Фредеріко Феррейра) — 25 років, 172 см, 67 кг, дуже швидкий, любить жорстку гру; **Жордан** (Жордан да Коста) — 31 рік, 173 см, 73 кг, капітан команди, грав у її складі ще в 1953 році; **Жубер** (Жубер Луїс Мейра) — 29 років, 173 см, 79 кг, один з найбільш універсальних гравців команди; **Пауло Енріке** (Пауло Енріке Соза де Олівейра) — 21 рік, 170 см, 66 кг, його, звичайно, називають Пауліньо, вважається одним з найкращих лівих захисників Бразилії.

Півзахисники: **Нельсіньо** (Нельсон Фільо де Суза) — 23 роки, 178 см, 75 кг, артистично володіє м'ячем, дуже точно передає м'яч, головний фахівець команди з штрафних і вільних ударів, в минулому сезоні тільки з штрафних забив суперникам 4 голи; **Луїс Карлос** (Луїс Карлос Фернандес Фрейтас) — 26 років, 182 см, 80 кг, колишній чабан, а нині один з кращих футболістів клубу; **Ананіас** (Ананіас Крус) — 26 років, 178 см, 67 кг, почав грати у футбол десятирічним хлопчиком при клубі «Бангу», в 1960 році виступав в складі «Фламенго» на традиційному турнірі в Нью-Йорку і зробив немалий вклад в тодішню перемогу колективу; **Карліньос** (Луїс Карлос Нуньєс да Сільва) — 27 років, 174 см, 70 кг, в 1962 році був кандидатом до національної збірної, яка виступала в Чілі на чемпіонаті світу, є кандидатом до збірної і тепер. Влучно б'є по воротах.

Нападаючі: **Еспаньоль** (Хосе Армандо Уфарте Вентозо) — 23 роки, 168 см, 63 кг, іспанець за походженням, один з найкращих правих крайніх Бразилії, його часто порівнюють з Гаррінчею; **Нельсон** (Нельсон Роса Мартінес) — 26 років, 172 см, 73 кг, його називають «професором» за розумну, вдумливу гру, торік він був визнаний найкращим півзахисником Ріо-де-Жанейро, а недавно перейшов у напад; **Айртон** (Айртон Батіста дос Сантос) — 22 роки, 169 см, 68 кг, торік під час чемпіонату Ріо забив у ворота противника 15 голів, б'є по воротах без попередньої обробки м'яча і з усіх положень; **Фожуете** (Убірата Гомес дос Сантос) — 23 роки, 181 см, 72 кг, як і Айртон, один з найкращих бомбардирів команди, найшвидкіший гравець колективу; **Уондерлі** (Уондерлі Суарес Мансілья) — 23 роки, 168 см, 65 кг, універсальний футболіст, входив в 1960 році до складу олімпійської команди Бразилії; **Пауло** (Пауло Альвес да Сільва) — 23 роки, 173 см, 61 кг, виступав у всіх ланках команди, особливо добре грає головою; **Освальдо** (Освальдо Тауріcано) — 28 років, 172 см, 73 кг, грав на місці лівого крайнього за збірну Бразилії під час останньої першості Південної Америки, куплений «Фламенго» в Сан-Паулу за 25 мільйонів крузейро; **Освальдо** (Освальдо Найсіменто Монтейро) — 29 років, 165 см, 63 кг, як і його тезко, швидкий лівий крайній.

Из Волгограда бразильские футболисты направились в Винницу на встречу со сборной УССР (класс «Б»). Команда «Фламенго» вновь ушла с поля победительницей — 3:2. На этот раз гости в отличие от волгоградского матча показали умение играть в быстром темпе. Вновь успешно сыграли полузащитники Нельсоны (однофамильцы), знакомые нашим любителям футбола по прошлому визиту в нашу страну. В целом в составе «Фламенго» оказались семь футболистов, уже приезжавших в Советский Союз.

Сборная Украины выступала в таком составе: А. Гурбич (СКА, Киев), И. Вагнер (СКА, Львов), В. Чертков («Судостроитель», Николаев), А. Гребенник, В. Глухарев (оба — СКА, Киев), **А. Александров («Локомотив», Винница), А. Норов («Судостроитель», Николаев), Т. Пфайфер, И. Секеч, А. Пузач** (все — СКА, Львов), **Т. Приймак** («Колгоспник», Ровно).

В ходе матча вместо А. Гурбича, В. Черткова, А. Гребенника, В. Глухарева, А. Александрова и Т. Приймака на поле соответственно вышли В. Гургач (СКФ, Севастополь), **К. Крючков** («Полесье», Житомир), **В. Капличный** (СКА, Львов), **Н. Ненахов, В. Литвинов** (оба — СКФ, Севастополь), и **С. Варга** (СКА, Львов).

Щотижневик «Футбол» Москва, 12.07.1964.

Міжнародна зустріч

Орієнтовний склад команд на 8 липня 1964 р.

„ФЛАМЕНГО“ (БРАЗІЛІЯ)

Тренер команди—Флавіо Родрігес Коста

ЗБІРНА УКРАЇНИ

Ст. тренер команди—заслужений майстер спорту А. Л. Ідзковський

Про можливі зміни в складах команд слухайте по радіо.

БЮ 02581, Вінобдрукарня, з. 5130, т. 2.500, 6-VII 1964 р. Ціна 5 коп.

ФУТБОЛ

стадіон ЛОКОМОТИВ

Середа 8 липня 1964 р.

БРАЗІЛІЯ („Фламенго“)

УКРАЇНА (Збірна класу „Б“)

Початок гри о 19 годині

м. ВІННИЦЯ

ДРУГЕ ЗНАЙОМСТВО З БРАЗІЛЬСЬКИМ ФУТБОЛОМ

ЗБІРНА УКРАЇНИ — «ФЛАМЕНГО» (БРАЗІЛІЯ)

2 : 3

КІЛЬКА років тому у Вінниці виступала бразільська команда «Мадурейра», яку залізничники перемогли з рахунком 4:2. Позавчора вінничани мали нагоду вдруге познайомитися з бразільським футболом. На цей раз проти гостей з Південної Америки, сильного клубу «Фламенго», грали не місцеві спортсмени, а футболісти збірної України: А. Гурбич, В. Глухарєв, А. Гребенник (СКА, Київ), І. Вагнер, Т. Пфайфер, С. Секеч, А. Пузач (СКА, Львів), А. Александров («Локомотив», Вінниця), В. Чертков, А. Норов («Суднобудівник», Миколаїв) і Т. Приймак («Колгоспник», Ровно). Бразільці виставили такий склад: Франс, Мурілу, Дітао, Ананіо Крус, Енріке, Нельсіньо, Нелсон, Карлос Алберто, Айртон, Гомес, Паулу Алвес.

Трибуни стадіону були переповнені до відказу. Глядачі стали свідками цікавого спортивного поєдинку різних за манерами, стилем гри команд, поєдинку по суті двох футбольних шкіл. Гравці «Фламенго» показали високу техніку володіння м'ячем, індивідуальну майстерність і колективізм в діях, уміння бити по воротах з ходу, з будь-яких положень і дистанцій. Протягом усього матчу вони керувалися правилом: хай більше рухається м'яч, а самі — поменше. Гості й справді продемонстрували неквапливий, розсудливий, раціональний футбол з найменшою витратою сил. Лише на підступах до штрафного майданчика бразільці наче переключали свої швидкості, намагаючись несподіваними ударами вразити ворота збірної.

Помилка українських футболістів і полягає в тому, що у першому таймі вони примирились з повільним темпом гри, не протиставили свою маневреність, свої швидкісні якості. До того ж далася взнаки незіграність збірної. І на 14-й хвилині нападник «Фламенго» Гомес забиває перший гол. Він же став автором другого гола на 29-ій хвилині. Треба, однак, сказати, що значна доля вини за пропущені м'ячі лежить на воротареві Гурбичі. Обидва голи належали до тих, що беруться. І тренерові збірної республіки А. Ідзковському довелося виставити іншого воротаря — В. Гургача (СКФ, Севастополь).

У другому таймі футболісти збірної почали нав'язувати свій темп гри, який гості намагались будь-що пригасити. Але коли їм це не вдавалося, над ворітьми «Фламенго» нависала загроза гола. І ось на 72-ій хвилині С. Варга (СКА, Львів), який замінив після перерви Приймака, швидко пройшов по краю і вивів на удар Секеча. Рахунок став 2:1. Ще через п'ять хвилин після кутового бразільці зрізали другий м'яч у сітку власних воріт.

Тепер, здавалось, є можливість не тільки утримати нічийний рахунок, а, навпаки, нарощувати темп, збільшити тиск на ворота суперника і добитись перемоги. Так ні. Бразільці кидаються в контратаку, легко розладнують захист збірної і добиваються нового успіху. Третій гол забиває центральний нападник Айртон.

Так і закінчився цей перший в цьому сезоні у Вінниці міжнародний товариський матч між збірною України і бразільським клубом «Фламенго».

* * *

На фото: команди вийшли на гру. Дружні вітання, квіти. Праворуч — захисник «Фламенго», що зрізав другий гол у власні ворота, у відчаї лежить на землі. Воротареві Франсу довелося виймати м'яч з сітки.

Фото В. Землянського.

Газета «Вінницька правда» Вінниця, 10.07.1964.

31.07, 18:30, **УРСР клас «Б» - Японії - 2-0 (2-0),** Київ, Республіканський стадіон, 15000 глядачів, судді: Малец Олександр (Ужгород)-Балакін Микола, Мугурдумов Олександр (всі Київ), голи: Александров, Пузач (*інша версія .?. (автогол, 13), .?. (30)*).

УРСР: В.Гургач («СКФ» Севастополь), І.Вагнер («СКА» Львів), В.Чертков («Суднобудівник» Миколаїв), Віталій Сиромятніков («СКФ») (К.Крючков, 46 («Полісся» Житомир), А.Александров (капітан, «Локомотив» Вінниця), В.Глухарєв («СКА» Л.) (В.Суковіцин, 46 («СКА» Київ)), Т.Пфайфер (В.Капличний, 46 (обоє «СКА» Л.), А.Норов («Суднобудівник») (Віктор Литвинов, 46 («СКФ»), І.Секеч, А.Пузач, С.Варга (всі три «СКА» Л.).

ФЕДЕРАЦИЯ ФУТБОЛА СССР

ПРОТОКОЛ №

Соревнование: Международная встреча (первенство СССР, Кубок СССР, товарищеская, международная встреча)

Между командами сб. УССР (г.) и сб. Японии (г.)

На стадионе Хрущева (г. Киев), 31 июля 1964 г. в 18 час 30 мин.

Результат 2:0 в пользу сб. УССР (г.)

Первой половины 2:0 в пользу „сб. УССР" (г.)

Дополнительного времени в пользу „ " (г.)

Количество зрителей 15.000

Судья Малец А. М. В/Н. Ужгород (фамилия, и., о., категория, коллегия)

Судьи на линии Балакин Н. Н. В/Н. Мугурдумов А. В/Н. } Киев. (фамилия, и., о., категория, коллегия)

ЗАМЕЧАНИЯ СУДЬИ

1. Игрокам команд (кому, когда, за что)

Предупреждения: не было

Удаления: не было

Прочие замечания

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОДАЧЕ ПРОТЕСТА (краткое изложение существа протеста)

Подпись представителя команды (подпись разборчиво)

СОСТАВЫ КОМАНД

„Сб. УССР „кл. Б"" (принимающая команда), „Сб. Олимпийская Японии" (команда гостей)

Форма: футболки — красные / белые; трусы — белые / синие

	№ игрока	Фамилия, и., о.	Забитые мячи с игры	с 11 м	Оценка	№ игрока	Фамилия, и., о.	Забитые мячи с игры	с 11 м	Оценка
Вратарь	1	Гургач				21	Екояма			
Защитники	2	Вагнер				2	Катояма			
	3	Чербков				3	Миямото М.			
	4	Сироженкин				15	Томидзава			
Полузащитники	5	Александров	1			5	Одзава (кап.)			
	6	Гещорев				6	Камата			
Нападающие	7	Грайдер				7	Миямото Т.			
	8	Норов				8	Ягачи			
	9	Секеч				17	Кавабути			
	10	Пузач	1			18	Камамото			
	11	Варга				11	Сугияма			
Запасные	12	Крючков 46'				12	Ничияма			
	13	Литвинов 46'				14	Оги			
	14	Сухвиудин 46'				16	Ямагути			
	15	Капличный 46'				10	Цугитани			

Подпись капитана команды — Александров; Подпись капитана команды — М. Ozawa

ТРАВМАТИЧЕСКИЕ СЛУЧАИ

Фамилия, и., о.	Характер повреждения, причины, предварительный диагноз	какая оказана медпомощь

Подпись судьи; Подписи представителей команд 1. 2.

10.10, 17:00, **збірна клубів УРСР - ГДР Ю-23 - 2-0 (1-0),** Київ, Республіканський стадіон, 20000 глядачів, суддя: Микола Балакін-Микола Кірсанов, Борис Шмігельський (всі Київ), голи: Варга (33), Лобановський (88).

УРСР: В.Гургач, І.Вагнер, Сергій Круликовський («Динамо» Київ), А.Норов, А.Александров, Володимир Левченко («Динамо» Київ), С.Варга, І.Секеч, А.Пузач («СКА» Львов) (Георгій Кржичевський «Полісся» Житомир), Валентин Левченко («Динамо» Київ), Валерій Лобановський («Динамо» Київ). На заміни вийшли: Михайло Єрогов («Динамо» Київ), .?. .

У нашу країну прибуває збірна НДР. У день 15-річчя Німецької Демократичної Республіки 7 жовтня гості проведуть перший матч у Львові. Вони зустрінуться з командою «Карпати». 10 жовтня збірна НДР гратиме у Києві з збірною України. 12 жовтня відбудеться матч «Зоря» (Луганськ) — збірна НДР.

Склад команди гостей такий: воротарі — Цульковський («Форвертс», Берлін) і Тіеле («Вісмут», Ауе), захисники Румп, Закриц і Хергезель (всі — «Емпор», Росток), Мюллер (СК, Карл-Маркс-штадт), півзахисники Унглаубе («Динамо», Берлін), Фейстер (СК, Карл-Маркс-штадт), Науманн (СК, Лейпціг), нападаючі Шютце («Форвертс», Берлін), Мейер («Динамо», Берлін), Шустер і Штейнманн (обидва — «Мотор», Цвіккау), Зіеде («Динамо», Дрезден), Шаллер, Цербе (обидва — СК, Лейпціг).

Минулої суботи на київському Центральному стадіоні відбулась міжнародна товариська зустріч з футбола між збірними командами Української РСР і Німецької Демократичної Республіки.

Гра пройшла в дружній обстановці і закінчилася перемогою українських спортсменів — 2 : 0. Голи забили Варга і Лобановський.

Збірна України в цьому матчі виступала в такому складі: Гургач (СКФ, Севастополь), Вагнер (СКА, Львів), Круликовський («Динамо», Київ), Норов («Суднобудівник», Миколаїв), Александров («Локомотив», Вінниця), Вол. Левченко («Динамо», Київ), Варга, Секеч, Пузач (всі три СКА, Львів), Вал. Левченко, В. Лобановський (обидва «Динамо», Київ). У другому таймі Пузача замінив Г. Кржичевський («Полісся», Житомир), а Вал. Левченка — його одноклубник Єрогов. Пізніше замість останнього на поле вийшов Корнієнко («Локомотив», Вінниця).

Газета «Радянський спорт» Київ, 6.10 та 13.10.1964.

Eine Fußball-Nachwuchsauswahl der DDR unterlag in Kiew einer Auswahl der Ukrainischen SSR mit 0:2. Die DDR-Mannschaft spielte mit Thiele (Wismut Aue); Rump (SC Empor Rostock), Müller (SC Karl-Marx-Stadt), Hergesell (SC Empor Rostock); Feister (SC Karl-Marx-Stadt), Irmscher (Motor Zwickau); Schuster (SC Karl-Marx-Stadt), Lange (SC Motor Jena), Steinmann (SC Karl-Marx-Stadt), Stein (SC Chemie Halle), Zerbe (SC Leipzig), 2. Halbzeit Schaller (SC Leipzig).

Der SC Empor Rostock verlor im Ostseestadion einen Fußballvergleich mit dem dänischen Erstdivisionär Bronshoe Kopenhagen bei anhaltendem Regen mit 2 : 3.

In Vorbereitung auf die Punktspiele im Hallenhandball gewann der SC

Газета «Neues Deutschland» Берлін, Німеччина, 12.10.1964.

ФЕДЕРАЦИЯ ФУТБОЛА СССР

ПРОТОКОЛ №

Соревнование Международная встреча
(первенство СССР, Кубок СССР, товарищеская, международная встреча)

Между командами „сб. УССР" (г.) и „сб. ГДР" (г.)

На стадионе „Центральном" (г. Киев), „10" октября 1964 г. в 17 час. 00 мин.

Результат 2:0 в пользу „сб. УССР" (г.)

Первой половины 1:0 в пользу „сб. УССР" (г.)

Дополнительного времени — в пользу „ — " (г.)

Количество зрителей 20000 чел.

Судья Балакин Н.Н. Всесоюзная г. Киев
(фамилия, и., о., категория, коллегия)

Судьи на линии Кирсанов Н.Н. Всесоюзная г. Киев
(фамилия, и., о., категория, коллегия)

Шмигельский Б.И. Всесоюзная г. Киев
(фамилия, и., о., категория, коллегия)

ЗАМЕЧАНИЯ СУДЬИ

1. Игрокам команд (кому, когда, за что)

Предупреждения Нет

Удаления Нет

Прочие замечания

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОДАЧЕ ПРОТЕСТА

(краткое изложение существа протеста) Нет

Подпись представителя команды
(подпись разборчиво)

СОСТАВЫ КОМАНД

„Сб. УССР" (г.) „Сб. ГДР" (г.)
(принимающая команда) (команда гостей)

Форма: футболки — Красные / Белые; трусы — Белые / Белые

	№ игрока	Фамилия, и. о.	Забитые мячи с игры	Забитые мячи с 11 м	Оценка	№ игрока	Фамилия, и. о.	Забитые мячи с игры	Забитые мячи с 11 м	Оценка
Вратарь	1	Гургач				1	Тиле			
Защитники	2	Вагнер				2	Румп			
	3	Крушковский				3	Мюллер			
	4	Норов				4	Хергизель			
Полузащитники	5 ✓	Александров				5	Файстер			
	6	Левченко Вл.				6	Ирмшер			
Нападающие	7	Варга	1			7	Шустер			
	8 ✓	Сенаг				8	Ланге			
	9 ✓	Пузач				9	Штайн-Манн			
	10 ✓	Левченко Вал.				10	Штайн			
	11	Лобановский	1			11	Зербе			
Запасные		Руданов								
46'	✓	Егоров								
		Тройнер								
		Сухмятинов								
46'	✓	Валюкта								
46'	✓	Шнайдер								
46'		Заленко								

Подпись капитана команды Вагнер. Подпись капитана команды Зерб

ТРАВМАТИЧЕСКИЕ СЛУЧАИ

Фамилия, и. о.	Характер повреждения, причины, предполагаемый диагноз	Кем оказана медпомощь

Подпись судьи Балакин

Подписи представителей команд 1. А. Ищук 2.

18.10, **РРФСР клас «Б» - УРСР клас «Б» - 0-3**.

...Честь виносу прапора було віддано ветеранам — воїнам-спортсменам, які двадцять років тому в рядах наших військ звільняли Україну від фашистських загарбників. Вони й відкрили велике спортивне свято на честь 20-річчя визволення України, яке відбулося на Центральному стадіоні в Києві.

Фото И. Шаїнського.

Трибунами прокочується хвиля оплесків. На урядову трибуну піднімаються член Президії ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР А. І. Мікоян, який напередодні вручив місту Києву орден Леніна, керівники Комуністичної партії і уряду України, гості з братніх союзних республік, а також з Польщі, Чехословаччини.

...Срібний спів фанфар сповістив про початок свята. Заступник голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько тепло вітає спортсменів і глядачів. У глибині поля застигли воїни з карабінами напоготові. Сьогодні вони — найпочесніші учасники свята. Як бережно обіймають вони дітей з червоними галстуками на шиї і великими букетами квітів! Руки, що вміють твердо тримати зброю, можуть бути й ніжними, ласкавими!

Воїни і школярі, вихованці «Трудових резервів» і студенти інституту фізкультури, гімнасти і мотоциклісти демонстрували свою майстерність. Всього на зеленому килимі стадіону цього недільного дня виступило понад чотири тисячі юнаків і дівчат.

Свято вийшло й за межі стадіону. І повітрям заволоділи спортсмени. Відважні льотчики-дотсаафівці на літаках «ЯК-18п» продемонстрували найскладніші фігури вищого пілотажу — «ромб», політ «голова до голови» тощо.

На закінчення свята відбулась футбольна зустріч між збірними командами України і РРФСР. Вона закінчилась з рахунком 3 : 0 на користь господарів поля. Голи забили Пфайфер (два м'ячі) і Секеч.

Газета «Радянський спорт» Київ, 20.10.1964.

Яскраве видовище являв минулої неділі Центральний стадіон столиці України — Києва. Тут відбулося велике спортивне свято, в якому взяли участь фізкультурники Радянської Армії і добровільних спортивних товариств.

Трибуни стадіону прикрашені багатокольоровими панно. В центрі, напроти головної трибуни — зображення медалі «За оборону Києва».

Бурхливими оплесками зустрічають присутні появу в урядовій ложі члена Президії ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР А. І. Мікояна, керівників Комуністичної партії і уряду України І. П. Казанця, Н. Т. Кальченка, Б. Г. Комякова, О. П. Ляшка, І. С. Сеніна, М. О. Соболя, П. Ю. Шелеста, В. В. Щербицького, І. С. Грушецького, А. Д. Скаби, П. К. Кошового, В. І. Дрозденка, Міністра оборони СРСР, Маршала Радянського Союзу Р. Я. Малиновського та інших.

Учасники фізкультурного параду, які вишикувалися на зеленому полі стадіону, утворюють чіткі різнокольорні квадрати. Вітер полоще яскраві прапори добровільних спортивних товариств «Авангард», «Буревісник», «Водник», «Динамо», «Спартак», «Локомотив» і спортивного клубу Радянської Армії.

Урочисті звуки фанфар сповіщають про початок свята. Його відкриває заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько. Він звертається до спортсменів з коротким привітанням, поздоровляє їх з славним двадцятиріччям визволення України від фашистської окупації і врученням місту-герою Києву високої урядової нагороди — ордена Леніна.

Зведений оркестр Київського гарнізону виконує державні гімни Радянського Союзу і Української РСР. І під його звуки повільно підіймається вгору Державний прапор Української Радянської Соціалістичної Республіки.

Починаються показові виступи воїнів - спортсменів Збройних Сил. Їх змінюють вихованці дитячих спортивних шкіл Києва, спортсмени ДТСААФ, «Трудових резервів», студенти Київського державного інституту фізичної культури і спорту.

Потім глядачі спостерігали зустріч збірних футбольних команд Російської Федерації і України, що закінчилася з рахунком 3:0 на користь господарів поля.

Газета «Прапор юності» Дніпропетровськ, .?.10.1964.

Шановний товаришу!

Рада Союзу спортивних товариств і організацій Української РСР та Республіканський комітет ДТСААФ запрошують Вас відвідати велике спортивно-гімнастичне свято на честь 20-річчя визволення Радянської України від фашистських загарбників.

Свято відбудеться 18 жовтня 1964 р. о 12 год. на Центральному стадіоні м. Києва.

Рада Союзу спортивних товариств і організацій УРСР

Республіканський комітет ДТСААФ

У програмі свята — урочистий парад фізкультурників Радянської Армії, ДСТ, «Авангард», «Спартак», «Буревісник», «Локомотив», «Водник», «Динамо».

Спортивно-гімнастичні виступи спортсменів:
Радянської Армії — 1000 чол.
художній керівник Богданов А. В.
шкіл міста Києва — 1700 чол.
художній керівник Граковський М. Г.
трудових резервів — 1000 чол.
художній керівник Ібадулаєв А. М.
Київського державного інституту фізичної культури
художній керівник Сільченко Б. Г.

Демонстрація фігур вищого пілотажу кращими спортсменами ДТСААФ.

Футбол
Збірна команда УРСР — Збірна команда РРФСР (Клас Б)

До програми свята включено показові виступи майстрів мотоциклетного спорту, кінні скачки та дуельна стрільба з луку.

Програму супроводить зразковий оркестр штабу Київського військового округу.
Художній керівник і диригент — заслужений діяч мистецтва УРСР ПАРСАДАНЯН Е. Є.
Художні керівники свята — заслужений майстер спорту ДМИТРІЄВ М. Д. і СІЛЬЧЕНКО Б. Г.

Запрошення на свято.

1965

5.06, **УРСР клас «Б» - ШК «Хемі» Галле, НДР - 6-1 (5-0),** Львів, голи: Суковіцин (9, 13, .?.), Пфайфер (16), Варга (20), Секеч (27)-Штейн.
УРСР: В.Гургач («Динамо» Київ), Олег Дрозд («СКА» Київ), В.Капличний, Петро Данильчук (обоє «СКА» Львів) (В.Сиромятніков («СКЧФ» Севастополь)), Анатолій Зима, Лазар Баженов (обоє «СКА» Київ) (Арпад Шандор), Т.Пфайфер (обоє «СКА» Львів), В.Бардешин («Колгоспник» Полтава), І.Секеч (капітан, «СКА» Львів) (Вячеслав Портнов («СКЧФ»)), В.Суковіцин («СКА» Київ), С.Варга («СКА» Львів).

ФУТБОЛ

ПЕРВЫЙ в СЕЗОНЕ

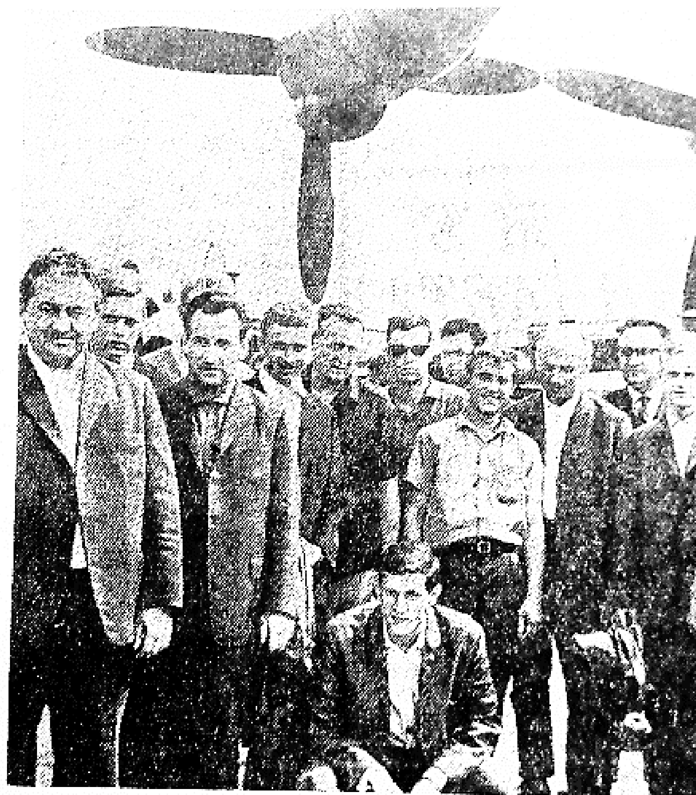

Первый в нынешнем сезоне международный товарищеский футбольный матч увидели вчера львовяне. На стадионе спортивного клуба армии сборная УССР, составленная из игроков коллектива класса «Б», принимала гостей из ГДР — футболистов «Хеми» (город Галле).

Игра прошла в напряженной борьбе. Гости, потерпевшие поражение в Волгограде в матче со сборной командой Российской Федерации, прилагали усилия для победы, но игра сложилась не в их пользу. Со счетом 6:1 победила сборная Украины. Мячи забили: Суковицин — три и по одному — Пфайфер, Варга, Секеч.

На снимке: команда «Хеми». Фото С. Гарника.

Газета «Львовская правда» Львів, 6.06.1965.

Свій перший міжнародний матч у нинішньому сезоні провела збірна УРСР (клас «Б»). Її суперниками були футболісти з Німецької Демократичної Республіки — команда «Хемі» (Галле). У цьому поєдинку відзначився нападаючий з київського СКА Суковіцин. Він забив три м'ячі.

Як розвивались події? На 9-й хвилині Суковіцин використав прострільну передачу Варги, і рахунок було відкрито. Через три хвилини комбінація тих же футболістів знову закінчується взяттям воріт. На 16-й хвилині третій гол забиває Пфайфер, на 20-й — з його подачі Варга, на 27-й — Секеч. Отже, 5 : 0. Так і закінчився перший тайм. У другому — команди обмінялися голами.

Збірна України виступала в такому складі: Гургач, Дрозд, Капличний, Данильчук (Сиром'ятников), Зима, Боженов (Шандор), Пфайфер, Бардешин, Секеч (Портнов), Суковіцин, Варга.

Газета «Радянський спорт» Київ, 8.06.1965.

НАШИ ГОСТИ—ФУТБОЛИСТЫ ГДР

Сегодня во Львове, на стадионе СКА, состоится первый в сезоне международный футбольный матч. На поле выйдут команды «Хеми» из города Галле (ГДР) и сборная Украины, составленная из игроков коллективов класса «Б».

В чемпионатах ГДР участвуют команды высшей и первой лиги. «Хеми» выступала в первой лиге. В прошедшем сезоне еще задолго до финиша она оказалась победительницей соревнований и возвратилась в высшую лигу.

Команда «Хеми» успешно защищает на футбольных полях спортивную честь крупнейших химических комбинатов братской социалистической страны. В 28 матчах чемпионата форварды этого дружного коллектива забили 77 мячей.

На матч со сборной Украины «Хеми» выйдет (ориентировочно) в таком составе: Гельмут Вильк, Роберт Хейер, Клаус Хофманн, Вернер Окупняк, Гюнтер Видль, Гюнтер Хофманн, Хорст Вальтер, Гельмут Штейн, Вернер Лерманн, Бернд Бранш, Рейнер Топф. Команду тренирует Гейнц Крюгель.

Газета «Львовская правда» Львів, 5.06.1965.

13.11, **збірна області Тенассерім (Бірма)-2 – УРСР клас «Б» - 1-3 (0-2),** Моулмейн, голи: Юхим Школьников, Петро Александров, Чернишенко.

КУРС — У КРАЇНУ ПАГОД

На запрошення спортивних організацій Бірманського Союзу туди вилетіла збірна команда України з футбола. У країні пагод наші земляки проведуть кілька товариських зустрічей з місцевими футболістами. До складу збірного колективу республіки, який виступатиме в Бірмі, включені такі футболісти: В. Гургач («Металург», Запоріжжя), А. Гурбич, Ю. Істомін, Г. Швець, О. Дрозд, А. Зима, Л. Боженов, І. Славинський, В. Суковіцин, В. Бітудін, В. Квасов, В. Кирсанов (всі — СКА, Київ), А. Метейко («Шахтар», Кадіївка), В. Бардешин («Колгоспник», Полтава), М. Чернишенко («Локомотив», Херсон), П. Александров, В. Сиром'ятников (обидва — СКФ, Севастополь).

Очолює делегацію заступник голови республіканської ради спортивного Союзу П. Савицький. З командою виїхали заслужений майстер спорту А. Ідзковський і заслужений тренер СРСР М. Фоміних.

СПЕКА НЕ ЗАВАДИЛА...

Українські футболісти класу «А» закінчують ігри чемпіонату країни в «хокейних» умовах — на скутих морозом і припорошених снігом футбольних полях. А от їх молодші колеги — члени збірної УРСР, які перебувають зараз у сонячній Бірмі, скаржаться на спеку. Ще б пак! Температура вдень тут досягає 30—35 градусів!

Звичайно, після прохолодних днів на Україні, нашим спортсменам важко було пристосовуватись до жаркого клімату країни пагод. Проте, спека не завадила збірній республіки успішно провести перший матч з командою округу Теннасерім і добитись переконливої перемоги. Незважаючи на те, що господарі поля переважали гостей у швидкості і витривалості, їм не вдалося витримати натиск українців. На три голи Славинського, Александрова і Бердешина бірманці відповіли лише одним.

Газета «Радянський спорт» Київ, 7 та 18.11.1965.

The visiting Ukrainian youth football team beat the Tenasserim (B) team by 3-1 in Moulmein on Saturday last. The visitors will play their second and last match against the Tenasserim (A) team today. The players shaking hands before the game (*upper*), and Keeper Khin Maung Tun of the Tenasserim (B) team saving a goal (*lower*). (*Story published yesterday.*) (*Photos. From Our Moulmein Correspondent 3*).

Ukrainians beat Tenasserim (B) 3-1

(From Our Correspondent 3)

MOULMEIN, Nov. 13 (*By Phone*)—The visiting Ukrainian youth football team today beat the Tenasserim(B) team by 3-1. Half time score was 2-0.

The visitors opened the score in the 20th minute through Fjarinsky off a pass by Bituzin, then scored again 15 minutes later when a swing in from the left wing by Shkolnikov saw Oleksairolzov head home to make the half time score 2-0.

Like the first half, the opening minutes of the second again saw the ball going from end to end before the visitors scored again in the 71st minute through Zeleshin off a pass by Chezhufhenko.

In the 75th minute, the home team reduced the lead to 3-1 through Ko Ko Gyi who scored with a non-stopdrive off a pass by Thein Aung. The home team tried hard to score again but full time came with the score still 3-1 in favour of the visitors.

The visitors play their second and last match against the Tenasserim Selected (A) on Monday, November 15.

Газета «Rangoon guardian» Бірма, 14.11.1965.

15.11, **збірна області Тенассерім (Бірма)-1 - УРСР клас «Б» - 0-6 (0-4),** Моулмейн, голи: Школьников (28, 30, .?.), Ілля Славинський (32), Чернишенко, .?. .

The visiting Ukrainian soccer team played its second and last match in Moulmein on Monday last and beat the Tenasserim (A) Selected by six love. The girls of the No. 8 State High School presenting bouquets of flowers to the Ukrainian Team (*upper*), and Keeper Kyaw Myint of the Tenasserim (A) saving a ball. (*Story published yesterday.*) (*Photos. From Our Moulmein Correspondent 3.*)

Ukrainians win second match 6-0

(From Our Correspondent 3)

MOULMEIN, Nov 15 (*By 'Phone*) — The visiting Ukrainian soccer team played its second and last match here this evening against the Tenasserim Selected (A) team and won by 6-0. Half time score was 4-0.

The home team was composed mainly of divisional players bolstered by four players from Rangoon, namely, Ko Ko Gyi, Sonny Tin Tun, Tin Han and Ohn Myint. The latter however stepped down in the second half for divisional player Hla Kyin. The other divisional players were Kyaw Myint (goal), William, Khin Mg Win, Tun Tin, Mg Mg, Tin Pe and Vernon Stiles.

For the first fifteen minutes the home team had more than a fair share of the game and about four good chances of scoring. After that the visitors took over and started their run of goals.

In the 28th minute, left wing Schcolinov ran down and sent the ball past the keeper who had left his charge. Two minutes later an indirect freekick saw Scherischensco send the ball to Bardeschin who sent it across for Schcolinov to score. In the 32nd minute, Slavinsci ran through on his own and found the net. A minute from half time, a move started by Alexsandrove saw the ball go to Duasov who parted to Schcolinov for the latter to make the half time score 4-0.

For the second half, Ohn Myint made way for Hla Kyin and this weakened the home team noticeably. Within ten minutes of the restart, Schrischensco ran through and collected goal No. 5. The visitors slackened off after this and indulged in some midfield passing without attempting to score. The last goal of the match came six minutes from the end through subtitute player No. 12 whose name was not available.

The visitors return to Rangoon tomorrow.

Газета «Rangoon guardian» Бірма, 16.11.1965.

17.11, **Бірма - УРСР клас «Б» - 1-2**, Рангун, голи: Школьников (два).

Referee: U Kyaw Han.

Ukraine: Gurgatsch, Istovishs, Meteico, Siromyatmicov (Drosd), Siman, Bazenov (Schwebs), Bardeschin, Alecsandrov (Duasov), Scherischensco (Bitudui), Slavinaci, Schcolinov.

BFF: Tin Aung, Win Kyi, Kyaw Thaung, Soe Myint, Ohn Kywe, Aung Than (Ohn Myint), Ba Yee (Mg Mg), Mg Myint, Aung Khin, Hla Htay, Ba Pu (Thein Myint).

БІРМА: ЗНОВУ ПЕРЕМОГА

ДРУГУ товариську зустріч з футболістами національної збірної команди Бірми гості з України теж виграли. Цей матч відбувся на найбільшому в країні стадіоні Рангуна. Господарі поля вчинили українським спортсменам впертий опір, продемонструвавши цілком сучасний футбол. І це — не випадково. Адже збірний колектив Бірми тренує майстер спорту, заслужений тренер УРСР Герман Зонін, якого за угодою про обмін спеціалістами було запрошено готувати бірманських футболістів до виходу на міжнародну арену.

Як і під час попереднього матчу, грати довелося в страшенну спеку. Все ж українці зуміли пристосуватись до незвичних кліматичних умов і завдали господарям поля поразки з рахунком 2 : 1. Голи у ворота бірманців провели Школьников і Славинський.

Газета «Радянський спорт» Київ, 20.11.1965

В Индии и Бирме

ФУТБОЛИСТЫ сборной команды РСФСР продолжают успешные выступления в Индии. Свой второй матч они провели в Калькутте с командой клуба железнодорожников, одной из сильнейших в стране. Несмотря на то, что хозяева поля усилились лучшими игроками других клубов, команда РСФСР победила со счетом 2 : 0. Третий матч — со сборной штата Ассам в Гаухати—также закончился победой российской команды — 7 : 0.

Вслед за сборной РСФСР курс на восток взяла сборная команда Украины. Она вылетела в Бирму по приглашению местных спортивных организаций. В состав команды вошли вратари А. Гурбич (СКА, Киев) и В. Гургач («Металлург», Запорожье), защитники А. Дрозд, Ю. Истомин, А. Зима, Г. Швец (все — СКА, Киев) и А. Метейко («Шахтер», Кадиевка), полузащитники Л. Боженов (СКА, Киев), В. Бардешин («Колгоспник», Черкассы) и П. Александров (СКФ, Севастополь), нападающие Н. Чернышенко («Локомотив», Херсон), И. Славинский, В. Суковицын, В. Битудин, В. Квасов, В. Кирсанов (все — СКА, Киев) и В. Сыромятников (СКФ, Севастополь).

Первый матч в столице Бирмы Рангуне со сборной командой страны украинские футболисты выиграли со счетом 2 : 1.

Газета «Советский спорт» Москва, 19.11.1965.

The Home team attacking the Ukrainian goal and the keeper saving a ball.

They had the advantage in height and weight which came in very handy for them against the lighter home side. Many a time the visiting players deprived the home players of the ball by covering ground quicker and shooting their legs out for the ball.

The game lacked sparkle and was medium paced throughout with the home team unable to find its feet. The half line was manned by Ba Yee and Aung Than with the latter appearing to be out of depth in the position. The handlers however pulled out Ba Yee in the 35th minute and brought in Mg Mg. He also appeared to be lost in this position.

With no feeding from the rear, the frontline had to work things out on their own and were badly handicapped. The handlers however dropped Aung Than in the 50th minute and brought in Ohn Myint which improved matters. Thein Myint replaced Ba Pu in the 75th minute and this also helped.

Against this, the visitors made four changes, all in the second half. In the 49th minute they replaced right wing Alecsandrov with Duasov; in the 55th minute Scherischensco with Bitudui; in the 72nd minute Bazenov with Schwebs; and in the 75th minute Siromyatmicov with Drosd.

The visitors opened the play and the ball was in their possession for the better part of the first half. This was due to their better passing and trapping coupled with a shaky home team whose passes went astray when they had the ball.

Finding that they could wend their way easily towards the home goal, the visitors started taking pot shots from outside the box. Most of them however went wide, and those that did not were easily handled by home custodian Tin Aung. The latter played a fine game and brought off some fine saves and the two that beat him could not be helped. The first was scrambled over the goal line, and the second was off a melee.

The home team could do very little in this half although Hla Htay and Aung Khin tried hard and had a couple of pot shots with a couple of defenders on them most of the time.

In the second half, the visitors again had the ball in their possession in the opening minutes, but with the dropping of Aung Than, things improved for the home team. They were down 0-1 at that stage but were able to come on terms and maintain pressure. They confined play to the visitors half for a spell but could not add to the score. It was the visitors who did, after relieving pressure.

THE GOALS

After a goalless first half, the visitors opened the score in the 13th minute of the second stanza. They had been indulging in long shots in the first half and continued in the opening minutes of the second, but changed their tactics when they found that it did not pay off.

In the 58th minute, Bitudui ran down the right flank with the ball and moved into the home box. Instead of shooting he lobbed it over the heads of the defenders across the goalmouth. Left wing Schcolinov rushed in and hustled it across the goalline. Score 1-0.

The visitors kept up the attack but the home team gradually eased the pressure and started attacking. They came on terms in the 75th minute when fullback Kyaw Thaung moved up with the ball and parted to Hla Htay atop the box. The latter made to move towards the goal but sent in a rising shot which swerved away from the Ukrainian keeper's outstretched arms and entered the net. 2-0.

This acted like a shot in the arm for the home team and they had the visitors penned in for the next few minutes. The latter however relieved pressure and scored the winning goal 4 minutes from the end.

Right winger Duasov sent the ball over the heads of the defenders to left wing Schcolinov who headed the ball back for left half Schwebs. The latter moved down towards the touchline and then lobbed it across the goalmouth. Inner Slavinaci was near the far upright about a couple of yards from the goalline and shot. Keeper Tin Aung blocked the shot and it came back again but was again blocked by the defence. It went again to Slavinaci who managed to get it over the goal line this time.

Referee: U Kyaw Han.

Ukraine: Gurgatsch, Istovishs, Meteico, Siromyatmicov (Drosd), Siman, Bazenov (Schwebs), Bardeschin, Alecsandrov (Duasov), Scherischensco (Bitudui), Slavinaci, Schcolinov.

BFF: Tin Aung, Win Kyi, Kyaw Thaung, Soe Myint, Ohn Kywe, Aung Than (Ohn Myint), Ba Yee (Mg Mg), Mg Myint, Aung Khin, Hla Htay, Ba Pu (Thein Myint).

The visitors play their second match on Saturday.

Газета «Rangoon guardian»
Бірма, 18.11.1965.

20.11, **Бірма - УРСР клас «Б» - 1-1 (0-0),** Рангун, гол: Школьников.

Mg Myint scoring for the BFF in yesterday's match with the Ukrainian XI.

Ukraine & BFF draw 1-1 in fast and hard game

(BY OUR SPORTS REPORTER)

Honours were shared yesterday between the visiting Ukrainian XI and the BFF XI with a 1-1 draw after a goalless first half. It was the second match for the two teams, the visitors having won the first by 3-1.

Yesterday's game was much better than the first as it was faster with a lot of hustle. This was due to the home team's better performance. They came across with some dash and pep to liven the game and give the home supporters something to shout about.

The visitors matched the home team's style and there was a lot of robust tackling with the ball going from end to end.

The home team kicked-off and mounted two quick raids in the same number of minutes. This had the visitors going all out and taking the ball to the other end for some long shots which went wide.

This was the pattern of play for the first half with the goalkeepers being really tested only once each. In the 6th minute fullback Istovish moved up with the ball and sent in a hard drive on the run which Tin Aung had to take a flying dive to push away.

The visiting goalkeeper Gurgatsch also had to save with difficulty a long shot by Aung Khin in the 35th minute.

Half time 0-0.

For the second half, the BFF dropped Ohn Myint for Aung Than; and the visitors Sherischenco and Betudui for 15 and 14 respectively.

The fast exchanges were resumed and in the 16th minute of this half, the BFF opened the score. A move started by Aung Than saw him pass the ball to Ba Yee who tipped it ahead and Aung Than picked it up again. He then sent it ahead for Mg Myint who outpaced a Ukrainian back and then tapped past the advancing keeper into the goal. Score 1-0 for BFF.

This setback had the visitors crowding the home team and confining play to the BFF half for the next ten minutes. The Ukrainian defence moved up to help the forwards but the BFF defence stood up to the onslaught and gradually relieved pressure.

In the 75th minute, Zaman replaced Ba Yee; and in the 81st minute No. 18 replaced Bazenov, and Win Kyi replaced Than Lwin.

Exchanges evened out and in the 84th minute, the visitors notched the equaliser. No. 14 moved down the right wing with the ball and then sent in a high centre across the goalmouth. Tin Aung came out for the ball but was a bit late. Left winger Schcolinov headed into the open net to make it 1-1.

A minute later, Aung Than sent in a stiff drive from about 40 yards out which Gurgatsch saved with difficulty.

Both ends were visited in turn after this but there was no further scoring and full time came with the score tied 1-1.

Referee: U Khin Mg Aye.

Ukraine: Gurgatsch, Istovishs, Meteico, Siromyatmicov, Siman, Bazenov, Bardeschin, Kvesoven, Scherischensco, Betudui, Schcolinov.

BFF: Tin Aung, Than Lwin (Win Kyi), Kyaw Thaung, Soe Myint, Ohn Kywe, Ohn Myint (Aung Than), Ba Yee (Zaman), Mg Myint, Aung Khin, Hla Htay, Ba Pu.

TOMORROW: Div. I league matches. P&T vs PPF (Rgn.); University vs PPF (Burma).

Газета «Rangoon guardian» Бірма, 21.11.1965.

Українські футболісти на вулицях Рангуна.

Нотатки про поїздку збірної молодіжної футбольної команди України до Бірми

П. САВИЦЬКИЙ,
заступник голови ради Союзу спортивних товариств і організацій УРСР

ГАРЯЧЕ, наче з отвору печі, повітря обпекло шкіру, забило дихання... Спершу ми вирішили, що десь поблизу сталася пожежа, і це звідти пашить жаром, але працівники радянського посольства пояснили, що нічого незвичайного не трапилося: це середня температура буденного листопадового дня у Бірмі. Стовпчик термометра підскочив до позначки «40», але усміхнені бірманці не звертали ніякої уваги на палюче сонце.

А втім, нечувана спека урівноважувалась таким же гарячим прийомом, влаштованим нам спортсменами і молоддю Рангуна та офіційними особами з уряду Бірми. Вродливі дівчатка у білих сорочках та барвистих спідницях (до речі, в таких же спідницях поруч стояли і чоловіки) піднесли нам яскраві тропічні квіти, і, супроводжувані оплесками і неймовірним гамором тисяч птахів, що злетіли з навколишніх пальм, ми попрямували до автомашин. Ми — це спортивна делегація з України, молодіжна футбольна команда, складена з гравців команд класу «Б». На запрошення спортивних організацій Бірми вона прибула до цього мальовничого кутка Індокитайського півострову, щоб провести кілька товариських матчів з місцевими футболістами. З літака на чолі з старшим тренером А. Л. Ідзковським та тренером М. Ф. Фоміних вийшли воротарі Василь Гургач (запорізький «Металург») і Анатолій Гурбич (київський СКА), захисники — київські армійці Олег Дрозд, Анатолій Зима, Юрій Істомін, Геннадій Швець, гравець кадіївського «Шахтаря» Анатолій Метейко та Віталій Сиром'ятников (севастопольський СКФ), півзахисники — спортсмен полтавського «Колоса» Віталій Бардешин і київські армійці Лазар Баженов та Віктор Бітудін, нападаючі—севастополець Павло Александров, київські армійці Ілля Славинський і Віктор Квасов, Микола Чернишенко з херсонського «Суднобудівника» і Юхим Школьніков з чернігівської «Десни».

Позаду залишився 8000-кілометровий повітряний шлях над просторами нашої Середньої Азії, над хребтами Паміру, горами Афганістану та непрохідними нетрями Пакистану і Індії і, нарешті, над смарагдовими водами Індійського океану. Це був не тільки стрибок з одного на другий континент, а й стрибок (що виявилося найважчим) з української зими у тропічну бірманську спеку... Комірці одразу ж змокріли, навіть невеликі валізки стали важчими. Повітря в Рангуні було настільки густим і теплим (до 80 процентів вологості!), що його, здавалося, можна було помацати пальцями... Ми милувалися вічнозеленою гущавиною джунглів, які не просто наступають на столицю Бірми, а пронизують вулиці і площі міста, вкриваючи щупкою і густою рослинністю кожен вільний клаптик землі, будівель і дерев, ми з інтересом розглядали численні храми-пагоди і зустрічних бірманців, що поралися просто на вулицях, ми обминали, за місцевим звичаєм, священних корів та інших свійських тварин,— а у голові у кожного билася тривожна думка: як же ми гратимемо у таку спеку? Часу на акліматизацію не було, та й звикнути до такого клімату нелегко.

Про першу гру ми думали і під час офіційного прийому, і навіть вночі, коли укладалися спати під москітними сітками. Люб'язні господарі, дбайливо підтикаючи ці захисні «ковдри» під кожним нашим футболістом, і не підозрювали, що наших хлопців в цей час тривожать зовсім не дошкульні комахи...

Але це було вже не в Рангуні, а в місті Моулмейні, куди ми прибули для першого матчу. Нашим суперником була сильна столична команда «Кастен» (футбольний клуб працівників таможні), посилена чотирма гравцями збірної Бірми. Невеликі на зріст, дещо тендітні, смугляві футболісти «Кастена» одразу ж обрушили на наші ворота шквал атак. Гра почалася о 4-й годині дня, у розпал спеки, але це аж ніяк не позначилося на темпі і енергії гравців «Кастена». Вони невтомно нападали, демонструючи непогану техніку і зрілу тактику. Юнаки у червоних футболках спокійно відбивали ці атаки протягом 25-ти хвилин, методично «підбираючись» до воріт суперників. І хоча територіальна перевага була за «Кастеном», на 27-й хвилині рахунок відкрив все ж наш Александров. Трибуни, які неймовірно галасували і підтримували кожну атаку земляків, пригнічено змовкли. Гравці «Кастена», як нам розповідали, перерву присвятили палким молитвам, прохаючи підтримки у Будди...

Та перепочивши, наші футболісти в другому таймі повели планомірну облогу воріт «Кастена». Це був далеко не легкий штурм! Справа в тому, що бірманський арбітр, що судив об'єктивно, все ж дозволив своїм землякам таке, чого наші хлопці нізащо не допускали — і підніжки, і стрибки аж на плечі, і одверту гру руками... Поле було досить жорстким, а підтримка наших суперників — надзвичайно активною (стадіон був настільки переповнений, що для подачі кутового доводилося підіймати з доріжки глядачів!). Але в цих умовах наші футболісти поводили себе як справжні лицарі! Протягом всього матчу у наш бік не було призначено жодного штрафного удару. Жодної грубості, висока техніка, коректна гра, приязність і ввічливість з противником — все це настільки завоювало серця болільників, що кожен наш красивий удар вони почали зустрічати оплесками.

А таких ударів ставало дедалі більше. Спершу Славинський, а потім Бардешин довели рахунок до 3 : 0. Це коштувало величезного напруження сил, бо спека і високий темп гри не спадали... І тільки наприкінці гри, коли навіть наш невтомний захисник Анатолій Зима почав вже ходити «пішки» (потім він розповідав, що поле йшло обертом в очах, а хлопці жартували над його непідходящим для цих місць прізвищем) — тільки тоді гравці «Кастена», які наче й не грали півтори години, зуміли відквитати один гол... Безмежно щасливі глядачі посунули на поле, підняли і своїх, і наших футболістів на руки — і винесли їх до роздягалень.

Цей матч був першим і з певної точки зору — найважчим, бо являв собою розвідку боєм, перше знайомство з невідомим суперником у складних кліматичних умовах, та ще й після тривалої подорожі. А вже через добу — 15 листопада — нам треба було змагатися із збірною командою округу Моулмейн. І хоч вона була цілком впевнена у своїй перемозі, розраховуючи на граничну втому наших спортсменів, виграш знову був у нас, і досить переконливий — 6 : 0. Хід матчу, по суті, повторював перший: спершу півтайму рівної боротьби, самовідданий захист бірманців, шалений темп, а потім успішні проходи наших форвардів на флангах і, нарешті, блискучий удар Школьнікова під верхню штангу воріт. Юхим був героєм цієї гри — він забив три голи, а ще три — Чернишенко, Бітудін і Славинський.

Коли ми сідали до автобуса, його було неможливо звільнити від всюдисущих хлопчаків. Моулмейнці — ми були першою іноземною делегацією в їх місті — палко прощалися з нашими футболістами. В руки нашим хлопцям передавали записки з красномовними словами: «Ми захоплені вами!», «Коли ви приїдете ще?», і т. д.

І ОТ знову Рангун... Ми вже почували себе «старожилами» тропіків, і майже не звертали уваги на москітів, численних гадюк, небачених метеликів і жуків, які нас переслідували скрізь... Навіть в затишних номерах на другому поверсі готелю (до речі, збудованого радянськими спеціалістами), куди, завдяки кондиціонувальним установкам, не проникало розжарене повітря, на стінах і на стелі вмостилися ящірки... Наші футболісти залюбки подружилися з незліченними хлопчаками (10—12 дітей у сім'ї — тут звичайна річ), чемно відповідали на привітання працівників готелю — «Надобраніч!», «Доброго ранку!», «Спасибі», — старанно проголошувані нашою мовою. Це було приємно, хоч і незвичайно. І раптом вранці

Перед початком матчу із збірною округу Моулмейн...

Газета «Радянський спорт» Київ, 4.12.1965.

1966

13.07, 18-30, **зб. клубів УРСР - зб. Японії - 2-2 (2-1),** Запоріжжя, ст. «Металург», суддя: М.Балакін (Київ), голи: Забєлін (41), Латишев (43)-Камамото (36), Мацумото (88).

УРСР: В. Гургач (Георгій Городенко), Микола Єрмоленко (Анатолій Метейко), Борис Дановський, Сергій Медведєв (Юрій Розенко), Володимир Ануфрієнко; Віктор Єрьоменко (Сергій Галоян), Валерій Сєвєрухін, Валерій Оверко, Герман Забелин, Давид Паїс (Г.Кржичевский), Валерій Латишев.

«*Вчера в Запорожье на стадионе «Металлург» состоялась международная встреча по футболу между сборной командой Японии и сборной Украины.*

В составе сборной нашей республики выступали игроки «Днепра» и запорожского «Металлурга». От нашей команды выступали Дановский, Ануфриенко, Паис, Забелин и Северухин, Кржичевский и Галоян.

Украинские футболисты впервые встретились с игроками Страны Восходящего Солнца. Естественно, гости проделали столь долгий путь не для того, чтобы познать горечь поражения. Они во что бы то ни стало хотели вырвать победу.

Однако наши футболисты тоже не настраивались на поражение. Острая, интересная игра закончилась со счетом 2-2».

Газета «Днепровская правда» Днепропетровск, 14.07.1966.

«*Позавчора запорізький стадіон «Металург» став ареною зустрічі національної збірної Японії з футбола та збірної України. Честь України у цьому поєдинку захищали спортсмени «Дніпра» та «Металурга» — команд другої ліги нашого футбола.*

Національна збірна Японії — одна з сильніших в Азії — сформована у 1962 році. Чемпіонат з фу-

тбола в країні «сходячого сонця» не проводиться. Основний досвід боротьби японці набувають за кордоном, куди часто виїздять «по науку».
Не вперше збірна Японії і в Радянському Союзі. Минулого року вона перемогла у Баку «Нафтовик» з рахунком 3-2, програла «Арарату» — 1-2 і збірній РРФСР — 0-2 і зіграла внічию з харківським «Авангардом».
Зараз японці посилено готуються до Олімпійських Ігор в Мехіко. Цьогорічне їх турне по Радянському Союзу включає, крім Запоріжжя, ще Жданов, П'ятигорськ, Луганськ. Потім команда відправиться у ФРН і Швецію, де проведе ще цілу серію футбольних поєдинків.
Середній вік спортсменів — 26 років. Більшість з них чудово фізично підготовлені, високі на зріст. Звичайно, японцям бракує технічної підготовки і тактичної зрілості, але ж не слід забувати, що вони роблять лише перші кроки на міжнародній арені.
...Матч почався серією атак збірної України на лівому фланзі. Спочатку на високій швидкості обійшов суперників Латишев, випасував м'яч Забєліну, і той послав його вище воріт. За кілька хвилин — стрімка і красива комбінація Забєлін — Паїс. Воротар не може втримати сильного удару, випускає м'яч, але коли набігає Єрьоменко, все ж знімає м'яча з його ноги. А ось вже Латишев, зігравши з Єрьоменком, один проти воротаря. Та надто довго він вибирає, з якої вдарити, і голкіпер встигає закрити ближній нижній кут воріт. Кілька небезпечних проходів по правому краю здійснює Оверко, але на завершальній стадії атаки діє не кращим чином. І вже зовсім стопроцентну можливість відкрити рахунок втрачає Паїс. Під час однієї з контратак японців він одержує м'яч в центрі поля, виривається вперед, входить в штрафний і зупиняється. Дається взнаки травма, одержана в матчі з «Суднобудівником». Замість нього на полі з'являється Кржичевський.
Наші атакували, атакували… і пропустили м'яч у свої ворота. Після непогодженості в діях стоперів Медведєва і Дановського гол Гургачу забив Камамото — один з центральних нападаючих японців.
Аж ось на 41-й хвилині Забєлін обіграв побіля штрафного двох захисників і чудовим ударом зрівняв рахунок. Ще до відпочинку Латишев виводить збірну України вперед — 2-1.
Незіграність наших футболістів особливо впадала в око у другому таймі, коли проведено було ще кілька замін. Гра стала нецікавою. Футболісти боролись в основному в центрі поля. А за дві хвилини до фінального свистка судді міжнародної категорії Миколи Балакіна (Київ) Мацумота, який замінив Сугіяму, з центральної зони штрафного зрівняв рахунок. Отже, збірна України — національна Японії — 2-2.
Команди виступали в таких складах: збірна України — Гургач (Городенко), Єрмоленко (Метейко), Дановський, Медведєв (Розенко), Ануфрієнко, Єрьоменко (Галоян), Сєвєрухін, Оверко, Забєлін, Паїс (Кржичевський), Латишев; збірна Японії — Якояма, Катаяма, Сузукі, Ямагупі, Камата, Яєгаші, Огі, Ватанабе, Міямото, Камамото, Сугіяма (Мацумота)».

Газета «Прапор юності» Запоріжжя, 15.07.1966.

«*Вперше на Україну приїхала збірна команда футболістів Японії. В Запоріжжі вона зустрілася з збірною командою республіки, в якій виступали футболісти «Дніпра» Дановський, Ануфрієнко, Паїс, Забєлін, Сєвєрухін, Кржичевський, Галоян, а решта - гравці запорізького «Металурга».*
Цей напружений і цікавий матч закінчився з рахунком 2-2. Голи забили Забєлін і Латишев».

Газета «Зоря» Дніпропетровськ, 15.07.1966.

«*Футбол в Японії порівняно молодий вид спорту. Так, збірну країни тут було створено тільки в 1962 році напередодні Токійської Олімпіади. Але з того часу японські футболісти наполегливо вчаться. Вони часто здійснюють турне по європейських країнах, запрошують до себе відомі на нашому континенті команди. Не раз японці грали у Радянському Союзі. Ось і в цьому році вони приїхали до нас в гості. В програмі їх турне 4 зустрічі - в Запоріжжі, Жданові, П'ятигорську і Луганську. А після цих поєдинків команда візьме курс на Швецію і ФРН.*
Перший матч японські футболісти вже провели в Запоріжжі. Проти них виступала команда, складена з гравців місцевого «Металурга» і дніпропетровського «Дніпра». Щоб покінчити з формальностями, ознайомимо вас з складами, в яких провели матч суперники:
Збірна українських клубів: Гургач (Городенко), Єрмоленко (Метейко), Дановський, Медведєв (Розенко), Ануфрієнко, Єременко (Галоян), Северухін, Оверко, Забєлін, Паїс (Кржичевський), Латишев.
Збірна Японії: Якояма, Катаяма, Ямагупі, Камака, Сузукі, Огі, Яйогеші, Міямото (Камато), Ватанабе (Мацумото), Камамото, Сугіяма (Камато).
Господарі поля з перших хвилин пішли в наступ. Воротареві гостей відразу ж довелося вступити в гру. Він впевнено взяв м'ячі, пробиті Єременком і Латишевим. Небезпечно атакує Забєлін, але його удару бракує точності. Потім один на один з Якоямою виходить Паїс. Та форвард забарився з ударом.
Японці грають спокійно, використовуючи кожну нагоду для контратак, прагнуть загострити ситуації на флангах. Яйогеші, Сугіяма і Міямото раз у раз турбують Гургача, який сміливо і чітко виходить на перехоплення м'яча.

З часом стає зрозуміло, що збірна клубів - команда незіграна. Її гравці часто не розуміють один одного, неуважно підстраховують партнерів. Це і дозволило Камамото на 36-й хвилині відкрити рахунок. Він стрімко проскочив між Дановським і Медвєдєвим, і точно спрямував м'яч у сітку воріт Гургача. Та через 5 хвилин Забєлін ударом з дальньої відстані встановив рівновагу, а на 43-й хвилині комбінація Єременко - Латишев завершилась другим голом.
Після перерви атаки господарів поля втратили гостроту. За 2 хвилини до фінального свистка Мацумото добився нічиєї – 2-2».

Газета «Спортивна газета» Киев, 15.07.1966.

17.07, **УРСР клас «Б» - Японія - 1-1 (0-1),** Жданів, ст. «Металург», 14000 глядачів, суддя: М.Шевцов (Запоріжжя).

Японські футболісти провели на України другий матч. Вони зустрілися в Жданові з командою, складеною переважно з гравців класу «Б». Ось хто виступав у матчі:

УРСР: Кахлик («Буковина»), Босий («Шахтар», Донецьк), Григорук («Волинь»), Шевердін, Облдовський (обидва — «Шахтар», Горлівка), Валенко («Азовець»), Правоторов, Налісний (обидва — «Шахтар», Горлівка), Козлов («Шахтар», Донецьк), Дарсмелідзе («Шахтар», Горлівка), Дзіоба («Азовець»). Крім них, у грі взяли участь: Трефілов («Шахтар», Єнакієве), який замінив Валенка, та Яремченко («Кривбас»), котрий вийшов на поле замість Козлова.

Японія: Фунамото, Катаяма, Камі, Міямото-1, Імапісі, Міямото-2, Огі, Сугіяма, Кувабара, Кувата, Мацумото. Потім Огі змінив Морі, а Камамото — Кувабару.

Два роки тому збірна Японії приїздила на Україну майже в тому ж складі і грала із збірною командою класу «Б». Тоді перемога була на боці наших футболістів — 2 : 0. Та за цей час майстерність японських футболістів значно зросла. Вони грали сміливо і різко. Особливо виділявся в команді гостей Камамото. Це, без перебільшення, футболіст дуже високого класу.

Японці і відкрили рахунок. Гол у першому таймі забив Кувата. Після перерви форварди української команди доклали чимало зусиль, щоб уникнути поразки. За 15 хвилин до фінального свистка Яремченко сквитав м'яч, і матч закінчився внічию — 1 : 1.

В українській команді з найкращого боку зарекомендували себе Григорук, Шевердін, Облдовський, Правоторов і Яремченко.

Після матчу я розмовляв з керівництвом японської команди. Зокрема, я запитав тренерів, чому футболісти Японії так часто приїздять у Радянський Союз?

У відповідь я почув:

— Нам імпонує радянський футбол, насамперед, його бойовий колективний дух. Ми уважно вивчаємо також досвід південноамериканських футболістів. Але ми не хочемо копіювати жоден з нинішніх стилів, а прагнемо створити власний — японський.

ПЕРВЫЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ

В День металлурга на заводском стадионе впервые в нашем городе состоялась международная товарищеская встреча сборных команд футболистов Японии и Донбасса.

Празднично украшен стадион. Звучат Государственные гимны Японии и СССР. Судья матча т. Шевцов вызывает команды на поле.

Гости оказались наиболее опытными и на двадцатой минуте вратарь сборной Донбасса Кахлик с большим огорчением доставал мяч из сетки ворот. Счет 1:0 не изменился до конца первого тайма.

После перерыва сборная Донбасса играет более слаженно. Несколько сильных ударов отразила штанга. Подаются угловые у ворот сборной Японии. На 70-й минуте, после точного удара Трофилова, вратарь японской сборной Фунамато тоже достает мяч из сетки ворот.

Международная товарищеская встреча по футболу закончилась ничейным счетом 1:1.

Газети «Спортивна газета» Київ, 21.07 та «За металл» (Азовсталец) Жданів, 1966.

ВСТРЕЧИ ФУТБОЛИСТОВ

Сегодня, 15 июля, на стадионе «Металлург» состоится товарищеская встреча между командой мастеров класса «А» «Шахтер» и сборной УССР (мастера класса «Б»).

Начало в 18 часов 30 минут.

• • •

17 июля на стадионе «Металлург» состоится товарищеская встреча между сборной Японии и сборной УССР мастеров класса «Б».

Начало в 18 часов 30 минут

Газета «Ильичевец» Жданів, 1966.

13.10, **УРСР («Локомотив» Вінниця) - Сенегал - 5-1**, Вінниця.

Національна збірна Сенегалу з футбола вперше приїхала до Радянського Союзу. На матч з вінницьким «Локомотивом» (а це вже була друга гра сенегальців на Україні) тренер команди Абібу Ба виставив майже той же склад, який торік завоював четверте місце в розиграші Кубка Африки. Середній вік гравців, які представляють 6 клубів, 22 роки. Молодість команди, безумовно, вплинула і на характер гри з вінницькими залізничниками.

Гості добре підготовлені технічно. Але їм явно бракує досвіду і зіграності. Матч почався агресивним натиском господарів поля, які вже на 6-й хвилині відкрили рахунок. Це зробив Габовда. Через чверть години Коне встановив рівновагу.

Друга половина зустрічі пройшла з перевагою «Локомотива». Сенегальці, граючи за системою 1+4+3+3, встигали під час атак залізничників організовувати щільну оборону. Але передчасні виходи воротаря і невпевнені дії захисника М'бая коштували їм дуже дорого. Спочатку М'бай зрізав м'яч у власні ворота. Потім Трояновський і Габовда перекидали м'яч через воротаря. І, нарешті, Трояновський забив останній гол — 5 : 1.

«ЛОКОМОТИВ»: Бостров (Погонін), Ощепков, Аристов, Грушанський, Александров, Гільдєєв, Лендьєл, Трояновський, Габовда, (Голиш), Снітко, Поліканов (Кулініч); ЗБІРНА СЕНЕГАЛУ: Т'ям, Діань, Камара, М'бай, Дієнг, Гоміс, Гей (Ніанг), Фай, Коне, Бей, Сарр.

М. БРЯНСЬКИЙ.

Вінниця (телефоном).

Газета «Спортивна газета» Київ, 15.10.1966.

ленко забив другий гол і вивів свою команду вперед, але за 15 хвилин до кінця матчу той же Умар Саїб Гей головою зрівняв рахунок. Так з результатом 2:2 і закінчилась ця зустріч.

Яке враження справляє команда Сенегалу? Гості мають добру фізичну підготовку, непогано володіють технікою. Манера гри м'яка, без стиків, в основному застосовуються перехоплення вільного м'яча, поздовжні паси на вихід і сольні проходи. Гравці високорослі з доброю стрибучістю, що дає їм перевагу в боротьбі за верхові м'ячі. Обидва крайні нападники—Умар Саїб Гей і Елгаджі Сарр (та й інші форварди) володіють стрімким ривком.

Знахідкою команди є воротар Амаді Тьям. Цей високорослий атлет (187 см) має чудову стрибучість і відмінну реакцію, вдало обирає місце у воротах, сміливо кидається на м'яч і часто виручає свою команду у скрутні моменти.

Слід сподіватися, що сьогоднішній матч збірних команд України і Сенегалу буде цікавим спортивним поєдинком.

* * *

Новини міжнародного футбола

КУБОК КУБКІВ

До 1/8 фіналу Кубка кубків крім московського «Спартака» вже вийшли: «Дьер» (Угорщина), «Брага» (Португалія), «Глазго Рейнжерс» (Шотландія), «Сервет» (Швейцарія), «Шемрок Роверс» (Ірландія), «Славія» (Болгарія), «Спарта» (Голландія), «Баварія» (ФРН), «Стандард» (Бельгія), «Рапід» (Австрія). Володар Кубка кубків — «Боруссія» (ФРН) за положенням почне виступати з 1/8 фіналу.

ЛОКОМОТИВ КЛАС «А»

Орієнтовні склади команд
Про можливі зміни слухайте по радіо.

Збірна УРСР

Старший тренер команди — заслужений майстер спорту СРСР А. Л. Ідзковський.
Тренер команди — заслужений майстер спорту СРСР О. О. Макаров.

1 А. Востров
2 В. Ощепков, 3 В. Рабич, 4 О. Грушанський
5 А. Александров, 6 Ю. Гільдеєв
8 Є. Снітко, 10 В. Трояновський
7 І. Лендьєл, 9 О. Ступак, 11 М. Зіоба

11 Елгаджі Сарр, 9 Коті Коне, 7 Умар Саїб Гей
10 Абду Бей, 8 Луї Камара
6 Луї Гоміс, 5 Мустафа Дієнг
4 Ісса М'бай, 3 Усман Камара, 2 Йєрім Діань
1 Амаді Тьям

Керівник делегації — Абабакар Ндір.
Тренери команди — Абібу Ба, Лібасе.

Збірна Сенегалу

БЮ 01307. Вінобласдрукарня, з. 6834, т. 4000, 11/X 1966 р.
Ціна 5 коп.

Міжнародна зустріч
1966
ЧЕТВЕР 13 ЖОВТНЯ
ФУТБОЛ
УРСР (Збірна республіки)
СЕНЕГАЛ (Збірна республіки)
Початок о 18 год. 30 хв.

«Раніше оголошувалось, що у Вінниці із збірною Сенегалу зустрінеться збірна республіки, укомплектована із гравців «Локомотива» та двох-трьох футболістів з інших команд. Федерація футбола України в останній момент прийняла розумне рішення, запропонувавши грати лише залізничникам.

Отож «Локомотив» - збірна Сенегалу. Господарі поля виставили такий склад: Востров (Погонін), Ощепков, Арістов, Грушанський, Александров, Гільдєєв, Лендьєл, Трояновський, Габовда(Голиш), Поліканов(Кулінич), гості: Амаді Тьям, Йєрім Діань, Усман Камара, Ісса Мбай, Мустафа Дієнг, Луї Гоміс, Умар Саїб Гей(Мусса Ніанг), Жеріан Фей, Коті Коне, Абду Бей, Елгаджі Сарр.

Починається матч, і залізничники раз за разом легко проходять до воріт сенегальців. На 4-й хвилині м'яч затріпотів у сітці – гол забив Габовда. Здавалось, от-от посипляться ще голи. Але то було обманливе враження. По-перше, нападники «Локомотива» з найвигідніших положень не влучали у ціль, по-друге, захист гостей самовіддано відбивав атаки, виводячи у контрнаступ своїх партнерів з передніх ліній. Вінничани домінували на полі, проте другий гол виявився саме там, де менше всього його чекали – у воротах «Локомотива». Його автором став центрфорвард збірної Коті Коне.

Нічия – 1-1. Другий тайм. Темп гри ще більш зростає. На 61-й хвилині гостей спіткала прикра невдача – Ісса Мбай посилає м'яч у власні ворота. Потім Трояновський, Габовда і знову Трояновський забивають ще три голи. «Локомотив» здобуває перемогу над збірною Сенегалу з рахунком 5-1.

Сенегальці незважаючи на програш, показали хороший, сучасний футбол. Зразу ж після гри ми попросили прокоментувати її старшого тренера збірної Абібу Ба. Він сказав:

- *Матч справив приємне враження, сили були приблизно рівні. Звичайно, помітною була незіграність окремих наших гравців, ну й трохи нервував воротар Амаді Тьям, бо часто падав: на бутсах у нього маленькі шипи, і він втрачав рівновагу. У «Локомотива» усі лінії діяли чітко. Особливо слід виділити Трояновського, а також півзахисників, які щедро видавали м'ячі своїм нападникам. У нашої ж команди похвали заслуговують Елгаджі Сарр (№ 11) і Луї Гоміс (№ 6). Якщо не брати до уваги результат, то грою ми задоволені. Вона дасть нам певну користь».*

Газета «Вінницька правда» Вінниця, 15.10.1966.

30.10, **«Локомотив» Вінниця - УССР 1-2 група - 1-1 (1-1)**, Вінниця, ст. «Локомотив».

ВІННИЦЬКИЙ СТАДІОН «ЛОКОМОТИВ»

30 ЖОВТНЯ

ФУТБОЛ

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ КОМАНД МАЙСТРІВ КЛАСУ «А»

ЗБІРНА УКРАЇНИ — «ЛОКОМОТИВ» (Вінниця).

Початок о 18 год.

ПЕРЕД ПОЇЗДКОЮ В АФРИКУ

Збірна команда України готується до поїздки в Африку, під час якої вона побуває в кількох країнах «Чорного континенту». У неділю футболісти збірної зіграли у Вінниці з «Локомотивом» товариський матч. Рахунок в другому таймі відкрили залізничники (Габовда), але незабаром після удару Дзьоби він став нічийним — 1 : 1.

Збірна України: Савченко (Гургач), Крючков (Рабіч), Метейко, Кульчицький, Кравченко, Валіонта, Квасов, Ступак, Пестриков (Дзьоба), Сучков, Латишев.

«Локомотив»: Погонін, Ощепков, Решко, Товт, Александров, Гільдєєв, Лендєл, Трояновський, Габовда, Кулінич, Приймак (Поліканов).

Газета «Спортивна газета» Київ, 1.11.1966.

Футболісти вінницького «Локомотива» успішно завершили нинішній сезон. Вони зайняли четверте місце у найсильнішій з трьох підгруп класу «А». Тепер залізничники отримали змогу провести кілька товариських матчів з командами першої та другої ліг.

Один з таких поєдинків відбувся минулої суботи у Хмельницькому, де суперником вінничан були місцеві динамівці-фіналісти нинішньої першості республіки. Гра закінчилася безрезультатно 0 : 0.

У вихідний день на вінницькому стадіоні «Локомотив», вкритому снігом, залізничники приймали збірну команду України. Незважаючи на перший снігопад, подивитися гру прийшло кілька тисяч любителів футбола. За «Локомотив» виступали: Погонін, Ощепков, Решко, Товт, Александров, Гільдєєв, Лендьєл, Трояновський, Габовда, Кулінич, Примак (Поліканов). У збірну команду республіки ввійшли харків'яни Савченко, Крючков («Карпати»), Метейко («Металург»), Кульчицький («Карпати»), Кравченко («Зірка»), Ступак (кременчуцький «Дніпро»), Пестриков (СКА, Київ), Сучков («Зірка»), Латишев («Металург»). У другій половині гри замість Савченка, Валіонти і Пестрикова вийшли Гургач («Металург»), Рабич («Буковина»), Дзьоба (ждановський «Азовець»).

Перший тайм не дав переваги жодній з команд. Після перерви рахунок відкрили господарі поля. Зробив це Янош Габовда. Згодом помилку допустив Погонін, і нападники збірної проштовхнули м'яча у ворота «Локомотива». Отже, 1:1.

В. ЛУЧАНЕЦЬ.

Газета «Комсомольске Племя» Вінниця, 2.11.1966.

Наступного дня «Локомотив» у товариській зустрічі приймав на своєму полі збірну України, складену в основному з гравців команд класу «А» другої групи. Ось в яких складах суперники вийшли на гру: «Локомотив» — Погонін, Ощепков, Решко, Товт, Александров, Гільдєєв, Лендьєл, Трояновський, Габовда, Кулінич, Примак; збірна України — Савченко («Авангард» Харків), Крючков («Карпати» Львів), Метейко («Металург» Запоріжжя), Кульчицький («Карпати»), Кравченко («Зірка» Кіровоград), Валіонта («Карпати»), Квасов («Зірка»), Ступак («Дніпро» Кременчук), Пестриков (СКА Київ), Сучков («Зірка»), Латишев («Металург»). У другому таймі у «Локомотива» замість Примака грав Поліканов, у гостей замість Савченка, Валіонти і Пестрикова — Гургач («Металург»), Рабич («Буковина» Чернівці) і Дзьоба («Азовець» Жданов).

Матч проходив на покритому снігом полі. Снігопад не припинявся і під час зустрічі, га, незважаючи на це, гра була цікавою. Перший тайм закінчився безрезультатно. Зразу ж після перерви Габовда відкриває рахунок. 1:0. Та згодом гості встановили рівновагу. Гол забив Дзьоба. Так з нічийним рахунком 1 : 1 закінчився цей поєдинок.

Газета «Вінницька правда» Вінниця, 1.11.1966.

13.11, **УРСР клас «Б» - «Суднобудівник» Миколаїв - 0-0**, Миколаїв.

*«**НИЧЬЯ СО СБОРНОЙ УКРАИНЫ.***

«Под занавес» сезона николаевцы увидели ряд интересных встреч. Их особенность заключается в том, что против «Судостроителя» играли сильные команды, а матчи проходили в острой борьбе и были насыщены красивыми комбинациями. … На таком уровне прошел и матч 13 ноября со сборной командой Украины.

Среди тех, против кого играли футболисты «Судостроителя», было много знакомых им по играм во второй подгруппе класса «А». Но на этот раз все самые лучшие игроки этих команд были собраны в одну. И тем не менее «Судостроитель» первым предложил темп матча и рисунок игры. Можно без преувеличения сказать, что почти все 90 минут встречи прошли при атаках хозяев поля. Были, конечно, и очень острые выходы и прорывы гостей, но они не принесли результатов.

Матч закончился со счетом 0-0. Эту встречу «Судостроитель» может записать в свой актив».

Газета «Южная правда» Миколаїв, 13.11.1966.

ОСТАННЯ ПРИКИДКА ЗБІРНОЇ

Збірна футбольна команда України, складена з гравців клубів другої групи класу «А» і класу «Б», незабаром виїздить у турне по Африці. Готуючись до нього, вона проводить контрольні матчі. Так, збірна зіграла 1 : 1 з вінницьким «Локомотивом» і 0 : 0 з миколаївським «Суднобудівником». А позавчора в Запоріжжі вона провела останню прикидку. Її суперником був місцевий «Металург».

Спочатку матч, який проходив під дощем, був гострим. Але потім гра перейшла в спокійне русло. На 30-й хвилині гравець збірної Латишев подав кутовий у центр штрафного майданчика. Першим до м'яча встиг Суковіцин, який і відкрив рахунок.

Хоча після перерви дощ посилився, гра пожвавішала. Валіонта сильним ударом метрів з тридцяти забиває другий гол у ворота «Металурга». До кінця зустрічі господарям поля пощастило відквитати один м'яч. Це зробив Оверко з подачі молодого Кутіна. Отже, збірна перемогла — 2 : 1.

Збірна України виступала в такому складі: Гургач, Крючков, Метейко, Кульчицький, Пєстриков (Ідзковський), Валіонта, Штуллер, Суковіцин, Єременко, Першин (Ненахов), Латишев.

Г. ВАЩЕНКО.

Запоріжжя (телефоном).

«СПОРТИВНА ГАЗЕТА»

Газета «Спортивна газета» Київ, 17.11.1966.

??.11, **збірна міста Сегу (Малі) - УРСР клас «Б» - 0-1**, Сегу.

ДЕБЮТ У МАЛІ

ЗБІРНА футбольна команда України перебуває зараз в Африці. Свою першу гру вона провела в Малі проти збірної міста Сегу. Незважаючи на спеку, гості в першому таймі діяли змістовніше, ніж господарі поля. Вони створили багато зручних моментів для взяття воріт африканської команди, але їх ударам бракувало точності. За кілька хвилин до перерви у ворота малійців було призначено 11-метровий штрафний удар, бо хтось з захисників зіграв рукою поблизу воріт. Галустов чітко реалізував пенальті.

Після перерви в збірній України було зроблено кілька замін. Та рахунок не змінився. Наші футболісти виграли 1 : 0. Вони виступали в такому складі: Клюєв (Савченко), Шульженко (Кріушнов), Ращупкін (Метейко), Кульчицький, Пєстриков, Валіонта, Штуллер, Суковіцин, Першин (Єременко), Галустов (Іздковський), Школьников (Балаба).

В сборную Украины, совершившую турне по странам Африки, входили: Л. Клюев («Заря», Луганск), А. Савченко («Авангард», Харьков), К. Крючков, И. Кульчицкий, В. Валионта (все — «Карпаты», Львов), А. Шульженко, Ю. Ращупкин, В. Першин-II (все — «Заря»), А. Метейко («Металлург», Запорожье), В. Галустов («Заря»), В. Пестриков (СКА, Киев), В. Идзковсний («Десна», Чернигов), М. Штуллер, В. Суковицын, В. Першин-I (оба — СКА, Киев), Е. Школьников («Десна»), В. Латышев, В. Еременко (оба — «Металлург»), И. Балаба («Заря»). Старший тренер — А. Л. Идзковский, тренер — Н. Ф. Фоминых.

Газета «Спортивна газета» Київ, 26.11.1966.

27, .?.11, **збірна міста Бамако (Малі) - УРСР клас «Б» - 1-0, 2-3**.

ДО ПОБАЧЕННЯ, МАЛІ!

Футболісти збірної України провели в Малі останню гру. Вони знову зустрілися із збірною столиці країни Бамако. Матч пройшов з повною перевагою української команди, але його зіпсувало вкрай необ'єктивне суддівство. Уже на 1-й хвилині Галустов забив гол, але суддя не зарахував його. Незабаром через травми поле залишили Латишев і Суковіцин. На 29-й хвилині Штуллер відкрив рахунок. Ще через 14 хвилин після удару Пєстрикова м'яч ще раз опинився у сітці воріт господарів поля. Але знову гол не зараховується.

Після перерви українські футболісти продовжують наступати. На 50-й хвилині Першин-2 подвоює результат, а ще через 5 хвилин Єременко доводить рахунок до 3 : 0.

На 63-й хвилині суддя несподівано призначає штрафний удар у бік воріт українських футболістів. Клюєв пропускає несильний, але точно пробитий м'яч. До кінця зустрічі малійці провели ще один гол. Отже, загальний рахунок — 3 : 2 на користь українських футболістів. Склад збірної України був такий: Клюєв (Савченко), Шульженко, Ращупкін (Валіонта), Першин-1 (з луганської «Зорі»), Пєстриков, Галустов, Штуллер (Ідзковський), Першин-2 (з київського СКА), Суковіцин (Єременко), Латишев (Школьников), Балаба.

Збірна України провела в Республіці Малі 3 матчі. Два з них вона виграла, один — програла. Тепер наші футболісти виїжджають у Гвінею.

PROCHAIN ADVERSAIRE DE L'ALGERIE :

LE MALI BAT L'UKRAINE PAR 1 à 0

BAMAKO. — L'équipe du Mali a battu la sélection d'Ukraine par un but à zéro, en un match amical, disputé dans la capitale malienne. L'unique but de la partie, a été marqué par Domingo, le meilleur joueur sur le terrain.

Газета «Спортивна газета» Київ, 5.12.1966.

6, 11.12, **Гвінея - УРСР клас «Б» - 1-1, 0-2**. Конакрі.

«*Збірна України з футбола, складена з гравців клубів другої групи класу «А», продовжує турне по Африці. Вона прибула в Гвінею, де в столиці республіки Конакрі провела матч із збірною країни. Результат зустрічі – 1-1.*

Як же вона проходила? У першому таймі ігрову перевагу мали гвінейці. Їх стрімкий лівий крайній Максим завдавав чимало клопоту захисникам української команди. Але рахунок до перерви не було відкрито.

На 57-й хвилині українські футболісти розіграли красиву комбінацію, і Єременко з подачі Першина відкрив рахунок. Гвінейці у відповідь провели кілька атак. Під час однієї з них Клюєв спіймав м яч, але суперники заштовхали його разом з м ячем у ворота».

Газета «Спортивна газета» Київ, 26.11.1966.

«*Після кількох товариських зустрічей у Малі футболісти збірної молодіжної команди України переїхали в Гвінею, де двічі зустрілися в матчах із збірною командою цієї країни. В першому поєдику була зафіксована нічия – 1-1, а в другому - перемогли гості з України з рахунком 2-0. Обидва голи у ворота господарів поля забив нападаючий київського СКА В.Суковіцин. Попереду в збірної України два матчі в Сенегалі*».

Газета «Спортивна газета» Київ, 15.12.1966.

15.12, **Сенегал - молодіжна-УРСР клас «Б» - 0-3.** Дакар (Сенегал).

17.12, **Сенегал - УРСР клас «Б» - 1-4,** Дакар (Сенегал).

«*Збірна молодіжна команда України з футбола з успіхом продовжує свої виступи на стадіонах Африки. Закінчивши матчі у Гвінеї, українці переїхали до Сенегалу, де в першій зустрічі грали в місті Дакар з місцевим клубом «Еспуар». Наші земляки перемогли з рахунком 3-0. У наступному матчі молодіжна команда України зустрілася з збірною Сенегалу й знову перемогла – 4-1*».

Газета «Спортивна газета» Київ, 20.12.1966.

1967

7.07, **УРСР 2 група класу «А» - «Чепель» Будапешт, УНР - 2-3.** Сімферополь.

«ПЕРЕМОГА ГОСТЕЙ.

Сімферополь, 8 липня. Тут на стадіоні «Локомотив» відбулася міжнародна товариська зустріч з футбола. Збірна України, складена з гравців колективів другої групи класу «А», приймала команду «Чепель» з Будапешта. Перемогу з рахунком 3-2 здобули угорські спортсмени».

Газета «Спортивна газета» Київ, 11.07.1967.

A Szovjetunióban vendégszereplő Csepel labdarúgócsapata említésre méltó eredményt ért el: Szimferopolban 3:2 (1:0) arányban legyőzte Ukrajna válogatottját. A mérkőzés első gólját a 8. percben Losonczi szerezte, majd a második félidő elején, ugyancsak ő lőtte a magyar együttes második gólját is. A szovjet csapat ekkor Trojanovszki révén 2:1-re szépített, nem sokkal azután azonban Rottenbiller volt eredményes és 3:1-re alakult az eredmény. A 62. percben Kuznyecov lőtt még gólt, s ezzel alakult ki a 3:2-es végeredmény.

Газета «Nepsport» Будапешт, Угорщина, 9.07.1967.

ФУТБОЛ

7 липня на сімферопольському стадіоні «Локомотив» відбулася міжнародна товариська зустріч з футбола між збірною України, створеною з гравців другої підгрупи (друга група) класу «А», і угорською командою «Чепель» (Будапешт).

Матч почався гострими атаками гостей. Їх швидкі, технічні нападаючі Шебеш і Мойор раз у раз вриваються в штрафний майданчик господарів. Вже на 8 хвилині після красиво розіграної комбінації Лошонці головою посилає м'яч у ворота нашої збірної. Після цього гра вкрівнюється, а в наступну чверть години першого тайму ініціативою вололіли українські футболісти, які створили біля воріт «Чепеля» кілька голевих моментів. Про характер поєдинку говорить хоча б той факт, що за 15 хвилин біля воріт угорської команди було подано 8 кутових ударів. Проте воротар гостей Помазі і захисники (особливо виділявся Гуньоді) були напоготові.

Незабаром після перерви над стадіоном знялася гроза. Почалася злива. Але вона не охолодила запалу на футбольному полі. У відповідь на гол, забитий все тим же наполегливим Лошонці, центральний нападаючий збірної Трояновський сквитав один м'яч.

У матчі спортивну честь нашої республіки захищали три гравці «Таврії»: Качкуров, Кузнецов і Портнов (останній вийшов на поле в середині другого тайму). Вони непогано справилися з своїми обов'язками, а Кузнецов став автором другого м'яча. Незадовго до цього угорці (Роттенбіллер) втрете примусили господарів почати з центра.

Незважаючи на те, що збірна України тривалий час майже всією командою грала на половині поля гостей, їй не вдалося уникнути поразки: фінальний свисток зафіксував перемогу «Чепеля» — 3:2.

Після матчу президент клубу Лайош Лазар високо відізвався про футбольне поле «Локомотиву», відзначив щиру, дружню увагу кримчан до команди.

СКЛАД ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ: Гургач («Металург», Запоріжжя), Балан («Локомотив», Вінниця), Ковбасюк (СКА, Одеса), Гребенник («Дніпро», Дніпропетровськ), Качкуров («Таврія»), Кравченко («Зірка», Кіровоград), Габовда («Локомотив», Вінниця), Портнов («Таврія»), Кузнецов («Таврія»), Трояновський («Локомотив», Вінниця), Сизов («Дніпро», Дніпропетровськ), Юшка (СКА, Львів).

Матч обслуговували арбітри: суддя в полі — суддя всесоюзної категорії Панкін (Москва), судді на лінії — судді всесоюзної категорії Цаповецький (Київ) і суддя республіканської категорії Рибаков (Сімферополь).

В. ЯРОВИЙ.

Редактор
В. БОБАШИНСЬКИЙ.

Газета «Крымская правда» Сімферополь, 1967.

1970

19.07, **УРСР 2 група класу «А» - збірна клубів ПНР - 1-1 (1-1),** голи: Куличенков (39) - Шолтисік (15) Сімферополь, ст. «Локомотив».

ПНР: Владислав Гротинскій («Легія» Варшава), Антоній Шимановскій («Вісла» Краків) (Владислав Стахурскій («Легія» Варшава), Вальтер Вінклер, Зигмунд Анчок (обоє «Полонія» Битом), Зигфрід Блаут, Бернард Блаут (обоє «Легія» Варшава), Ян Банас («Гурнік» Забже), Зигфрид Шолтисік («Гурнік» Забже), Казімеж Дейна («Легія» Варшава), Ян Домарський («Сталь» Ряшів) (Леслав Цьмикевич (Легія» Варшава), Роберт Гадоха («Легія» Варшава), тренер Ришард Тадеуш Концевич.

УРСР: Антон Востров («Таврія» Сімферополь), Леон Гросс («Буковина» Чернівці), Віктор Матвієнко («Металург» Запоріжжя), Федір Чорба («Буковина»), Олександр Журавльов («Шахтар» Кадіївка), Віктор Малаховський («Металлург» Запоріжжя), Олександр Григорьєв («Таврія» Сімферополь), Євгеній Дере'вяга («Суднобудівник» Миколаїв), Степан Чопей («Спартак» І-Франківськ), Віктор Кутін («Металург» Запоріжжя) (Валентин Прилепський («Таврія») (Володимир Бистров («Таврія», 2-й тайм), Микола Куліченков («Металлург» Запоріжжя).

«*Вничью – 1-1 закончылся товарищеский матч футболистов сборной клубов Польши со сборной Украины, составленной из игроков команд второй группы класса «А». Первыми успехами на местном стадионе «Локомотив» добились гости – на 18-й минуте гол забил Шолтысек. На 40-й минуте Кутин провел ответный мяч*».

Газета «Советский спорт» Москва, 21.07.1970.

Remis kadry w ZSRR

Przebywająca na tournee w ZSRR piłkarska reprezentacja Polski zremisowała w Symferopolu z reprezentacją Ukrainy 1:1 (1:1). Prowadzenie dla zespołu polskiego uzyskał w 18 min. Szołtysik, wyrównał w 40 min. Kutin.

Газета «Trybuna Robotnicza» Шльонськ, Польша, № 170, 1970.

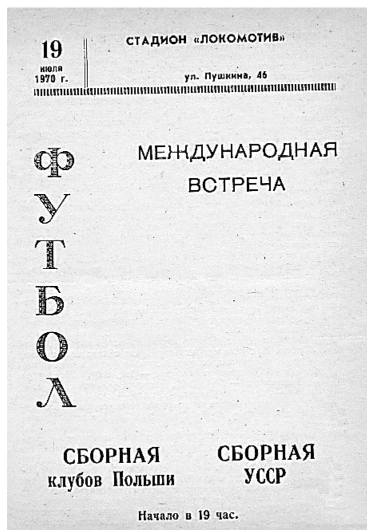

СВОЮ останню зустріч у Радянському Союзі збірна клубів Польщі провела в Сімферополі проти збірної команди України, складеної з гравців клубів другої групи класу «А». Матч закінчився внічию — 1:1. Такий результат для української команди цілком успішний, бо проти неї виступав досить досвідчений колектив.

Перший тайм почався атаками гостей. У діях захисту господарів поля була помітна певна нервовість. Польські футболісти заволоділи серединою поля, проходження якої вони закінчували довгим пасом на фланги, де дуже активними були праворуч Банась, ліворуч — Гадоха. Коли ж команді не вдавалося використати «крила атаки», починала говорити їхня «далекобійна артилерія». Удари Шолтисека, Б. Блаута та Дейни були досить небезпечними.

Рахунок було відкрито на 15-й хвилині. Гадоха пройшов по лівому краю і навісив м'яч у штрафний майданчик збірної України. Матвієнко відкинув м'яч від себе, але прямо Шолтисеку, який з лінії штрафного майданчика «розстріляв» ворота.

Після цього моменту українські футболісти почали грати активніше. Попереду виділявся центрфорвард Чопей. Відомому польському стоперові Вінклеру, незважаючи на значну перевагу в зрості, жодного разу не вдалося виграти повітряну дуель у спартаківця з Івано-Франківська. Чопей і був причетним до того, що українська команда зрівняла рахунок. На 39-й хвилині Дерев'яга зробив прострел у штрафний майданчик. Чопей випередив Вінклера і скинув головою м'яч Куличенкову. Хоча в цей час на лінії воріт вишикувались уже 5 польських захисників, форвард знайшов щілину в цій «стінці» і забив м'яч у дальній кут.

Другий тайм проходив в обопільних атаках, але рахунок не змінився.

Збірна України: Востров («Таврія»), Гросс («Буковина»), Матвієнко («Металург»), Чорба («Буковина»), Журавльов («Шахтар», Кадіївка), Малаховський («Металург»), Григор'єв («Таврія»), Дерев'яга («Суднобудівник»), Чопей («Спартак», Івано-Франківськ), Кутін («Металург»), Куличенков («Металург») Замість Кутіна в другому таймі вийшов Прилепський («Таврія»), якого в свою чергу замінив Бистров («Таврія»); **збірна клубів Польщі:** Гротинський, Шимановський (Стахурський), Вінклер, Анчок, З. Блаут, Б. Блаут, Банась, Шолтисек, Дейна, Домарський (Чмикович), Гадоха.

Г. НЕМИРОВСЬКИЙ.
Сімферополь (**телефоном**).

ПРИЙМАЄМО ГОСТЕЙ

На Україні зараз гостює польська футбольна команда «Ров» з міста Катовіце. У Горлівці гості зіграли внічию з місцевим «Шахтарем» — 4:4, потім зазнали поразки від донецького «Шахтаря» — 0:2 і виграли у северодонецького «Хіміка» — 2:1.

Газета «Спортивна газета» Київ, 21.07.1970

«*Матч між національними збірними командами Польської Народної Республіки і України, що відбувся минулої неділі на сімферопольському стадіоні «Локомотив», почався атаками гостей. І хоч глядачі не побачили глядачі не побачили кращого бомбардира Владімежа Любанського, котрий несподівано захворів напередодні, дії польських форвардів були погодженими і дуже небезпечними для воріт господарів. Уже на 3-й хвилині К.Дейна вийшов сам на сам з А.Востровим, та воротар зіграв сміливо і врятував команду від неприємностей.*

Футболісти Польщі, маючи немалий досвід міжнародних зустрічей, грали невимушено і часом просто солідно. Особливо виділялися нападаючі високотехнічні і прудкі З.Шолтисік і Р.Гадоха, які своїми частими переміщеннями, рейдами і несподіваними ударами здалеку увесь поєдинок тримали в напруженні і воротаря українців, і їх захист.

Мало-помалу команда УРСР пристосувалась до дій суперників, знайшла спокій і впевненість, сама провела ряд гострих атак. В один з моментів у вигідній позиції опинився В.Кутін, але поквапився з ударом, і м'яч пролетів поруч з штангою.

Відчуваючи. що ініціативою можуть оволодіти господарі, поляки ще дружніше ринулись уперед, палаючи бажанням добитись успіху вже на початку матчу. І це незабаром їм удалось, щоправда, не обійшлось без допомоги українських захисників, які спочатку дали можливість Я.Домарському наблизитись до свого штрафного майданчика. а потім точно переадресувати м'яч З.Шолтисіку, що добре відкрився. Сильний удар - і А.Востров, закритий партнерами, не зміг вчасно зреагувати на нього, і м'яч влетів у ворога. Сталось це на 13-й хвилині. Взагалі треба підмітити, що майже завжди біля воріт України створювалися гострі ситуації, як тільки м'яч потрапляв до З.Шолтисіка або ж він робив завершальний удар.

Якщо в команді гостей, повторюю, відчувалась злагодженість і взаєморозуміння, то футболістам України потрібно було щонайменше півгодини, щоб знайти спільну мову. Та це і зрозуміло. Склад збірної ПНР останнім часом мало змінився, а гравці УРСР прибули в Сімферополь з різних міст республіки тільки за два дні до матчу і по суті справи встигли тільки познайомитись, не кажучи вже про те, щоб зігратись. І все ж у другій половині зустрічі українські футболісти на рівних грали з іменитим суперником, мало в чому поступались перед ними.

Гол-відповідь у ворота Польщі був забитий на 38-й хвилині В.Кутіним після розиграшу штрафного. Незадовго до нього гості могли збільшити рахунок, але А.Востров, який відмінно провів матч, був завжди напоготові і взяв кілька важких м'ячів.

Після перерви гра проходила у такому ж швидкому темпі, була цікавою і мала багато голевих ситуацій, але жодній з сторін не вдалось добитися більшого. Рахунок 1-1 не змінився до фінального свистка судді Б.Стрелецького (всесоюзна категорія. Донецьк), котрому допомагали Я.Кокошкіи і І.Дулім (республіканська, обидва - Сімферополь).

Склади команд: ЗБІРНА УРСР: А. Востров («Таврія»), Л. Гросс («Буковина», Чернівці), В. Матвієнко («Металург», Запоріжжя), Ф. Чорба («Буковина», Чернівці), Ю. Журавльов («Шахтар», Кадіївка), В. Малаховський («Металург», Запоріжжя), В. Григор'єв («Таврія»), Є. Дерев'яга («Суднобудівник», Миколаїв), С. Чопей («Спартак», Івано-Франківськ), В. Кутін («Металург», Запоріжжя), В. Прилепський («Таврія»), В. Бистров («Таврія»), М. Куліченков («Металург», Запоріжжя). ЗБІРНА ПНР: В. Гротинський («Легія», Варшава), А. Шимановський («Вісла», Краків), В. Стахурський («Легія» Варшава), В. Вінклер і З. Анчох (обидва — «Полонія», Битом), З. Блаут і Б. Блаут (обидва — «Легія», Варшава), Я. Банась і З. Шолтисік (обидва—«Гурнік», Забже), К. Дейна («Легія», Варшава), Я. Домарський («Сталь», Жешув), Л. Чмикевіч («Шльонськ», Вроцлав), Р. Гадоха («Легія», Варшава).

Газета «Кримская правда» Сімферополь, 1970.

15.11, **УРСР 2 група класу «А» - «Локомотив» Херсон - 1-0**, Херсон.

.?.11, **УРСР 2 група класу «А» - УРСР клас «Б» - 0-1**, гол: Дзюба. Запоріжжя.

«А»: Валерій Макаров («Зірка» Кіровоград), Віталій Горбач («Автомобіліст» Житомир), Роман Журавський («Автомобіліст»), Леонід Ключик («Металург» Запоріжжя), Федір Чорба («Буковина» Чернівці), Сергій Морозов («Десна» Чернігів), Олександр Григор'єв («Таврія» Сімферополь), Анатолій Шепель («Автомобіліст»), Олександр Банковський («Шахтар» Кадіївка), Віктор Кутін («Металург» Запоріжжя), Олександр Васін («Будівельник» Полтава), на заміну вийшли: Віктор Марченко («Шахтар» Кадіївка), Микола Михайлов («СКА» Одеса).

«Б»: Іван Ковач («Буковина»), Степан-Карл Данилюк («Динамо» Хмельницький), Василь Медвідь («Карпати» Мукачеве), Василь Романюк («Авангард» Антрацит), Юрій Павленко («Комунарець» Комунарськ), Володимир Морозов («Авангард» Макіївка), Юрій Чирков («Карпати» Мукачеве), Володимир Раєвський («Шахтар» Червоноград), Володимир Дзюба, Юрій Кулінич (обоє «Локомотив» Вінниця), Юрій Доровський («Шахтар» Свердловськ).

.?.11, Запоріжжя, УРСР 2 група класу «А»-«Металург» Запоріжжя 3-1(1-1) голи: Журавський (43), Михайлов (53, 76)-Портнов (36).

УРСР: В.Макаров («Зірка»), Анатолій Беда («Кривбас» Кривий Ріг), Л.Ключик («Металург» Запоріжжя), Ф.Чорба («Буковина»), Роман Журавський («Автомобіліст»), С.Морозов («Десна»), О.Григор'єв («Таврія»), М.Михайлов («СКА» Одеса), В.Кутін («Металург» Запоріжжя), А.Шепель («Автомобіліст») (О.Банковський («Шахтар» Кадіївка), 70), Юрій Сакадинський («Шахтар» Кадіївка).

«Металург»: Олександр Сівак, Віктор Гороза, Станіслав Чумак, Анатолій Пугачов, Олександр Ткач, Олександр Томах, В'ячеслав Портнов, Віктор Єременко (Григорій Забудько, 46), В'ячеслав Єгорович, Володимир Захаров, Олег Усов.

ГРАЮТЬ ЗБІРНІ РЕСПУБЛІКИ

КІЛЬКА контрольних зустрічей провели збірні футбольні команди України другої групи класу «А» та класу «Б». Перша, в Запоріжжі, перемогла чемпіона УРСР 1970 року місцевий «Металург» — 3:1. Голи забили: у збірної — Михайлов, («Шахтар» Кадіївка) — 2, Журавський («Автомобіліст», Житомир); у «Металурга» — Портнов.

У поєдинку збірних між собою, який відбувся також в Запоріжжі, перемога була на боці колективу класу «Б» — 1:0. Гол провів вінничанин Дзюба.

Команди виступали у таких складах: збірна класу «А» — Макаров («Зірка», Кіровоград), Горбач («Автомобіліст», Житомир), Журавський («Автомобіліст», Житомир), Ключик («Металург», Запоріжжя), Чорба («Буковина», Чернівці), Морозов («Десна», Чернігів), Григор'єв («Таврія»), Сімферополь), Шепель («Автомобіліст», Житомир), Баньковський («Шахтар», Кадіївка), Кутін («Металург», Запоріжжя), Васін («Будівельник», Полтава). На заміну виходили Марченко з кадіївського «Шахтаря» та одеський армієць Михайлов.

Збірна класу «Б»: Ковач («Верховина», Ужгород), Данилюк («Динамо», Хмельницький), Медвідь («Карпати», Мукачеве), Романюк («Авангард», Антрацит), Павленко («Комунарець», Комунарськ), Морозов («Авангард», Макіївка), Чирков («Карпати», Мукачеве), Раєвський («Шахтар», Червоноград), Дзюба («Локомотив», Вінниця), Кулінич («Локомотив», Вінниця); Доровський («Шахтар», Свердловськ).

Газета «Спортивна газета» Київ, 21.11.1970.

1971

25.07, **УРСР-2 ліга - УРСР-молодіжна - 2-1,** Горлівка, ст. центральний «Шахтар».

«В нашем городе гостит сборная команда второй лиги класса «А» (1-я зона). В воскресенье она провела товарищескую игру со сборной молодежной Украины. Мат закончился победой старших футболистов – 2-1. Состав сборной команды второй лиги класса «А»: В.Самохин («Кривбасс»), И.Лейнер (СКА Львов), М.Табачук (СКА Одесса), В.Манзейчук, М.Митровский (оба - «Локомотив» Херсон), Г.Гусев («Звезда» Кировоград), Е.Зарубеев, В.Мирзоев (оба – «Химик» Северодонецк), В.Бутенко («Кривбасс»), А.Григорьев, В.Прилепский, В.Орлов, А.Черемисин (все – «Таврия»), Л.Агибалов («Днепр» Черкассы), А.Васин («Строитель» Полтава), С.Чопей («Спартак» Ивано-Франковск).
Сегодня 27 июля на центральном стадионе сборная встречается с горловским «Шахтером»»

Газета «Кочегарка» Горлівка, 1971.

27.07, **УРСР-2 ліга - «Шахтар» Горлівка - ?-?**, Горлівка, ст. центральний «Шахтар».

МОЛОДЬ ВИРУШАЄ ПО ДОСВІД

ВЧОРА ввечері до Австрії вирушила збірна УРСР, складена з гравців київського «Динамо», ворошиловградської «Зорі», донецького «Шахтаря» та львівських «Карпат». Користуючись «вікном» у календарі, наставники збірної УРСР О. О. Севідов, В. В. Терентьєв та М. М. Коман вирішили надати можливість найобдарованішій молоді з клубів вищої ліги нашої республіки, яка складає половину команди, «обігратися» в міжнародних матчах.

До складу збірної України увійшли такі футболісти: воротарі — О. Прохоров («Динамо»), В. Чанов («Шахтар»); захисники — Р. Журавський, Б. Білоус, В. Матвієнко, О. Дамін, В. Зуєв (усі — «Динамо»), М. Фоменко («Зоря»), Р. Поточняк («Карпати»); півзахисники — Ф. Медвідь, А. Боговик, В. Мунтян (усі — «Динамо»), О. Савка («Карпати»), Ю. Васенін («Зоря»); нападаючі — А. Пузач, В. Хмельницький, О. Блохін (усі — «Динамо»), Г. Лихачов («Карпати»).

Як бачите, у складі команди є гравці першої збірної СРСР В. Матвієнко та В. Мунтян. Річ у тому, що вони ще не повністю вилікували травми і в турне, у неофіційних матчах, зможуть швидше увійти в форму й бути корисними збірній СРСР у матчі в Севільї з іспанцями.

В Австрії збірна УРСР проведе 3 зустрічі: 8 жовтня в місті Граці з місцевим клубом «Дурізоль», 12 жовтня наші земляки змагатимуться з віденським «Рапідом». Останній матч в Австрії українські спортсмени проведуть 17 жовтня з командою «Ласк» із міста Лінц.

Футболісти львівських «Карпат» Р. Поточняк, О. Савка та Г. Лихачов не зможуть взяти участі в першій грі, адже 8 жовтня вони виступатимуть у Мінську за свій клуб у першості країни й прибудуть до Австрії дещо пізніше.

Газета «Спортивна газета» Київ, 7.10.1971.

В жовтні 1971 року в Австрії проходила декада радянської науки, культури і мистецтва, в якій мала взяти участь також футбольна команда київського «Динамо». Але вийшло так, що кияни не змогли виїхати в Австрію в повному складі, бо у цей час частина гравців була зайнята у збірній СРСР, а інші мали грати за олімпійську команду. Тому до Австрії поїхала своєрідна збірна України, до якої ввійшли також футболісти «Зорі», «Карпат» і «Шахтаря».

8.10, **«Штурм-Дорізоль» Грац, Австрія - УРСР - 0-2 (0-0),** Грац, голи: Хмельницький (57), Блохін (67).

УРСР: Олександр Прохоров; .?. .

Was erwartet Rapid am Dienstag im Wiener Stadion im Freundschaftsspiel gegen Dynamo-Kiew? Auskunft darüber gab am Freitagabend ein Spiel der Russen in Graz gegen Sturm-Durisol. Dynamo siegte 2:0 (0:0) und hatte nur in der ersten Spielhälfte Schwierigkeiten, die Grazer Abwehr zu durchbrechen. Die herausragenden Spieler der Gäste waren der Verteidiger Schurawsky, der Mittelfeldspieler Bohowik und die Stürmer Chmelnitzky und Blochin. Die Tore erzielten Chmelnitzky (57.) und Blochin (67.).

Газета «Arbeiter-zeitung Відень, 10.10.1971.

12.10, **«Рапід» Відень, Австрія - УРСР - 1-1 (1-1),** Відень, ст. «Вінер Штадіон», 5000 глядачів, суддя: Адольф Матіас (Австрія), гол: Лоренц (6)-Пузач (42).

«Рапід»: Адольф Антріх (Бент Мартін), Алоіз Ягодіч, Евальд Ульман, Егон Пайенк, Еріх Фак, Рудольф Фльогель, Норберт Хоф (Гюнтер Шеффль, 65), Гьоза Галлош, Ханс Буцек (Станіслаус Кастнер, 46), Берн Лоренц, Вернер Вальцер.

УРСР: О.Прохоров, Борис Білоус, Ростислав Поточняк («Карпати» Львів), Р.Журавський, Михайло Фоменко («Зоря» Ворошиловград), Остап Савка («Карпати»), Ференц Медвідь (Олег Блохін, 46), Анатолій Боговик, А.Пузач (Юрій Васенін, 68, «Зоря»), Віталій Хмельницький (Олександр Дамін, 68), Генадій Лихачов («Карпаты», а всі решта «Динамо» Київ).

Версія ФК «Рапід»: «*Freundschaftsspiel, Rapid-Dynamo Kiew 1-1 (1-1), 12.10.1971.Tore: 1:0 (6.) Lorenz, 1:1 (42.) Pusacs.*
Praterstadion, 5.000 Zuschauer, Schiedsrichter Mathias
RAPID: Antrich (30. Martin); Jagodic, Ullmann, Pajenk, Fak; Flögel, Hof (65. Scheffl), Gallos; Buzek (46. Kastner), Lorenz, Walzer
KIEW: Prochorow; Belous, Poloschnak, Schurawski, Formenko; Saurs, Medwid (46. Blochin), Pohowitsch; Pusacs (68. Wassenin), Chmelnitzky (68. Tamin), Lichatschow».

Rapid — Dynamo-Kiew 1:1

Rapids Tormann Antrich erhielt auch beim 1:1 (1:1) gegen Dynamo-Kiew kein Tor. In der 30. Minute war er mit einer Knöchelverletzung ausgeschieden, man hofft aber, daß er am Wochenende wieder fit ist. Als es im Rapidtor einschlug, stand Martin zwischen den Pfosten.

Das Match enttäuschte. Dynamo, mit vielen Ersatzleuten, entwickelte nur wenig Ideen, und Rapid ließ es an Energie und Witz fehlen, um den Gästen einen K.-o.-Schlag versetzen zu können. Von den Sturmspitzen war nur Lorenz gefährlich, weiter hinten bemühten sich Flögel und Ullmann redlich. Bei den Gästen gefiel die Abwehr.

Tore: Lorenz (6.), Pusacs (42.).

Rapid: Antrich, Jagodic, Ullmann, Pajenk, Fak, Flögel, Hof, Gallos, Buzek, Lorenz, Walzer. — **Dynamo-Kiew:** Prochorow, Belous, Poloschnak, Schurawsky, Fomenko, Saurs, Medwid, Pobowich, Pusacs, Chmelnitzky, Lichatschow. — Wiener Stadion, 5000, Mathias.

Austausch: Martin für Antrich (30.), Kastner für Buzek (46.), Scheffel für Hof (65.); Blochin für Medwid (46.), Wassenin für Pusacs (68.), Tamin für Chmelnitzky (68.).

ЗБІРНА УРСР В АВСТРІЇ

В АВСТРІЇ гостює збірна України з футбола. Свій перший матч вона провела в Граці з місцевою командою «Штурм-Дурізоль», яка зараз йде на 10 місці в чемпіонаті країни. З рахунком 2:0 перемогли гості.

Наступну зустріч українські футболісти провели у Відні проти відомого клубу «Рапід», що очолює турнірну таблицю чемпіонату Австрії. Матч закінчився внічию. Рахунок на 6-й хвилині відкрив Лоренц, на 42-й хвилині Пузач встановив остаточний результат змагання — 1:1.

У неділю збірна України проведе заключну зустріч свого турне.

Газети «Arbeiter-Zeitung» Відень, 14.10 та «Спортивна газета» Київ, 14.10.1971.

17.10, **«ЛАСК» Лінц, Австрія - зб. УРСР - 1-2,** Лінц, голи: Кондерт-Пузач, Блохін.

Вячеслав Чанов; .?. .

«*Збірна УРСР закінчила виступи в Австрії. У неділю в місті Лінц вона перемогла місцевий клуб ЛАСК – 2-1. Голи у ворота господарів поля забили Пузач і Блохін у австрійців відзначився Кондерт. Виступ українських футболістів був приурочений до Декади радянської науки, культури та мистецтва, яка проходила у Верхній Австрії*».

Газета «Спортивна газета» Київ, 19.10.1971.

Додому повернулася збірна футбольна команда України, яка виїздила в Австрію для проведення товариських зустрічей. Кореспондент «Спортивної газети» зустрівся з керівником спортивної делегації головою Федерації футбола УРСР Олегом Олександровичем ОШЕНКОВИМ і попросив його розповісти про турне. Вміщуємо цю розповідь:

— У ВЕРХНІЙ Австрії проходила Декада радянської науки, культури і мистецтва. В країні гостювали артисти Великого театру, ансамблю імені Григорія Верьовки, самодіяльні митці з Жданова. У Декаді мала взяти участь також футбольна команда київського «Динамо». Але вийшло так, що кияни не змогли виїхати в Австрію в повному складі, бо у цей час частина гравців була зайнята в збірній СРСР, а інші мали грати за олімпійську команду. Тому до Австрії поїхала своєрідна збірна, до якої ввійшли також футболісти «Зорі», «Карпат» і «Шахтаря».

Свій перший матч українські футболісти провели в Граці з місцевим клубом «Штурм-Дорізоль». Зустріч пройшла з перевагою українських спортсменів і закінчилася їхньою перемогою — 2:0. Голи забили Хмельницький і Блохін.

Значно цікавішою виявилась друга зустріч, де суперником киян був відомий клуб — віденський «Рапід», який зараз очолює турнірну таблицю австрійського чемпіонату. Вже на початку гри м'яч побував у воротах Прохорова. Гол наприкінці першого тайма відквитав Пузач. Обидві команди багато атакували, мали можливість змінити результат, але захисні ланки виявилися сильнішими за форвардів.

Після гри до роздягальні українських футболістів завітав льотчик-космонавт Павло Попович, який гостював в Австрії. Він є палким прихильником київського «Динамо». Користуючись нагодою, уславлений космонавт поздоровив киян з завоюванням звання чемпіонів країни, розпитав про дальші плани колективу.

Заключний матч турне наша команда зіграла в Лінці з клубом ЛАСК і перемогла 2:1. Влучними ударами відзначилися Пузач і Блохін.

Вас, очевидно, цікавить, в якому складі виступала українська команда? У перших двох матчах у воротах стояв Прохоров, у третьому — Чанов. У захисті австрійські глядачі побачили Бєлоуса, Журавського, Фоменка, Даміна, Поточняка, Матвієнка. У середній ланці грали Васенін, Боговик, Медвідь, Савка, Мунтян, у нападі — Пузач, Хмельницький, Блохін, Лихачов.

Поїздка до Австрії була непоганою школою для молодих гравців, що увійшли до складу команди. Серед них варто відзначити Блохіна — «автора» двох голів. Матчі пройшли на непоганому технічному рівні, всі наші суперники демонстрували відкритий футбол. Особливо сподобався «Рапід», що грає в легкій, я б сказав, невимушеній манері. Виступ українських футболістів сприяв зміцненню спортивних контактів між Радянським Союзом і Австрією.

Газета «Спортивна газета» Київ, 23.10.1971.

21.11, **УРСР 2 ліга - РРФСР 1 та 2 ліги - 1-0 (0-0),** Сімферополь, ст. «Локомотив», гол: Віталій Старухін (7?).

«*В минувшее воскресенье на симферопольском стадионе «Локомотив», состоялся товарищеский матч между сборными командами Украины и РСФСР. Коллектив нашей республики был укомплектован футболистами, выступающими во второй группе (первая зона), а их гостей – игроками первой и второй групп.*

Теплая погода, дружная поддержка зрителей способствовали тому, что встреча получилась интересной и прошла в быстром темпе, темпераментно и по-боевому. До перерыва соперники создали у ворот друг друга хорошие возможности, чтобы поразить цель, однако сделать этого не сумели.

Во втором тайме игра протекала с переменным успехом, в обоюдоострых атаках. На 70-й минуте центральный нападающий сборной команды УССР В.Старухин («Строитель» Полтава) забил, наконец гол в ворота гостей. Этот единственный мяч оказался победным для хозяев поля – 1-0».

Газета «Крымская правда» Сімферополь, 23.11.1971.

«*У Сімферополі відбувся матч збірних футбольних команд РРФСР і України. В складі збірних РРФСР виступали футболісти першої і другої ліг класу «А». За команду нашої республіки, очолювану тренерами О.Базилевичем та І.Федосовим, грали спортсмени виключно з команд другої ліги. Матч закінчився перемогою українських футболістів – 1-0. Цей гол забив гравець полтавського «Будівельника» Старухін.*

Зустрічі збірних України і РРФСР вирішено зробити традиційними».

Газета «Спортивна газета» Київ, 27.11.1971.

1973

11.07, **УРСР-1 2 ліга - УРСР-2 2 ліга - 2-1,** Миколаїв.

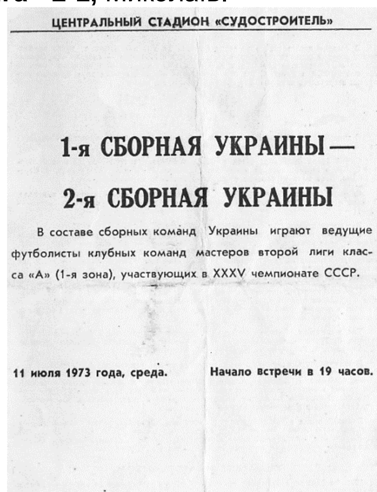
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ СТАДИОН «СУДОСТРОИТЕЛЬ»

1-я СБОРНАЯ УКРАИНЫ —

2-я СБОРНАЯ УКРАИНЫ

В составе сборных команд Украины играют ведущие футболисты клубных команд мастеров второй лиги класса «А» (1-я зона), участвующих в XXXV чемпионате СССР.

11 июля 1973 года, среда. Начало встречи в 19 часов.

ВЧЕРА в зале заседаний Николаевского Дворца судостроителей проходило республиканское совещание, посвященное итогам первого круга чемпионата СССР по футболу среди команд класса «А» второй лиги первой зоны.

Но «разговор» об этом начался еще накануне, когда на зеленое поле стадиона «Судостроитель» вышли лучшие футболисты первой зоны в составах первой и второй сборных республики.

Нелегко игрокам, которые до сих пор не выступали вместе, сразу образовать ансамбль. И тем не менее умелый отбор с учетом индивидуальных особенностей футболистов помог создать звенья, которые нередко действовали целеустремленно и четко. Зрители, особенно в первом тайме, были свидетелями интересных комбинаций, смелых прорывов, мастерства вратарей. Следует отметить защитников Щербакова и Махно. Всегда на острие атаки находился Дзюба. Хорошо выполнял роль диспетчера Аверьянов. Техничными игроками показали себя Гусев, Аджем, Котов.

Счет был открыт на 30-й минуте, когда Аверьянов почти с центра поля точно послал мяч Дзюбе, и тот сильно пробил в дальний от вратаря угол. Незадолго до перерыва во время одной из контратак В. Ищенко перемещается в центр и неожиданно бьет по воротам первой сборной. Киселев отбивает мяч, но Сутак, пытаясь разрядить обстановку, попадает в... свои ворота. 1:1. После перерыва снова активнее играет первая сборная. Деревягу сбивают в штрафной площадке. Одиннадцатиметровый четко реализует Булгаков. Счет 2:1 в пользу первой сборной не изменился до конца встречи. В завершающей стадии матч больше походил на тренировку. Но у просмотровой комиссии, пожалуй, уже сложилось мнение о том, кого следует отобрать в сборную команду республики.

Вчера вечером состоялся матч этой сборной с футболистами николаевского «Судостроителя», о котором мы расскажем в завтрашнем номере.

Б. АРОВ.

Газета «Южная правда» Миколаїв, 1973.

НАШИ РЕЗЕРВЫ

В истории послевоенного развития футбола на Украине почетное место принадлежит сборной команде республики класса «Б», а с 1966 года — класса «А». Официальные выступления ее начались в 1959 году, когда впервые был проведен матч со сборной РСФСР в Киеве. С тех пор футболисты сборных команд двух братских республик встречались пять раз. Вот как закончились эти игры:

1959 год — 2:2 1961 год — 3:1
1960 год — 2:1 1962 год — 2:0
В 1963 году встреча не проводилась
1964 год — 3:0

С динамовцами Киева сборная сыграла 2 матча. Первый был проигран киевлянам со счетом 1:2. Во втором была зафиксирована ничья — 2:2.

Самой яркой была игра сборной нашей республики в 1962 году со второй сборной СССР, в составе которой выступали М. Месхи, Г. Чохели, Г. Гусаров, В. Серебряников. Этот матч украинские футболисты выиграли с результатом 4:0.

Сборная команда Украины провела 13 международных встреч, из них 8 выиграла, 3 свела вничью и 2 проиграла, при соотношении забитых и пропущенных мячей — 25—11=+14.

Эти матчи закончились с таким результатом:
«Спартак» (Пловдив, Болгария), — 1:0, «Легия» (Гданьск, Польша) — 3:0, профессиональная команда «Генчлер-бирлиги» (Турция) — 4:0, сборная ГДР — 2:0, сборная Японии — 2:0, сборная клубов Бирмы — 2:1 и 1:1, сборная Польши — 1:1, австрийские клубы «Штурмдоризоль» — 2:0, «Рапид» — 1:1, «Ласк» — 2:1, и две встречи проиграли знаменитому бразильскому клубу «Фламенго» и команде будапештского клуба «Чепель» с одинаковым счетом 2:3.

Приятны не только спортивные результаты сами по себе. Радует и то, что ведущие футболисты нашего второго эшелона, прошедшие подготовку в сборной, быстро выросли в первоклассных мастеров кожаного мяча и прочно заняли места в основных составах лучших команд страны.

Так, в киевском «Динамо» выступали бывшие игроки сборной В. Банников, В. Щегольков, В. Турянчик, Ф. Медвидь, С. Круликовский, а в команде «Шахтер» (Донецк) Л. Мизерный, А. Родин, В. Чернышенко и А. Налесный.

Если прибавить к этому списку таких хорошо известных футболистов, как В. Москаленко, А. Колдаков, В. Дерябин, А. Попычко, Е. Снитко, Н. Балаба, В. Галустов, С. Варга, Т. Пфайфер, А. Норов, которые получили боевое крещение на высшем уровне в составе сборной команды Украины, то станет ясно, какое большое значение для повышения мастерства молодых футболистов имеет практика комплектования, тренировки и выступлений сборной республики.

Большой вклад в комплектование и подготовку сборной команды нашей республики внес заслуженный тренер УССР, засл. мастер спорта СССР Антон Леонардович Идзковский, выступавший ранее вратарем за сборные команды Украины и СССР, ныне работающий главным тренером спорткомитета УССР.

УВАЖАЕМЫЕ ЛЮБИТЕЛИ ФУТБОЛА!

12 июля 1973 года на нашем стадионе состоится товарищеская встреча между командами:

«СУДОСТРОИТЕЛЬ» (Николаев) — СБОРНАЯ КЛУБОВ УКРАИНЫ

Начало встречи в 19 часов.

ОРИЕНТИРОВОЧНЫЕ СОСТАВЫ КОМАНД:

1-я СБОРНАЯ КЛУБОВ УКРАИНЫ		2-я СБОРНАЯ КЛУБОВ УКРАИНЫ
Старший тренер — мастер спорта Евгений Филиппович **Лемешко**.		Старший тренер — засл. тренер УССР, мастер спорта Александр Петрович **Гулевский**.
В. Гудзь (Севастополь)	вратари	В. Грушко (Ужгород)
В. Киселев (Хмельницкий)	»	В. Страшненко (Сумы)
В. Юрецкий (Чернигов)	защитники	О. Жилин (Симферополь)
С. Данилюк (Тернополь)	»	Б. Кравчук (Житомир)
В. Пьяных (Чернигов)	»	А. Хропов (Кировоград)
Г. Ищенко (Хмельницкий)	»	В. Диденко (Полтава)
В. Морозов (Макеевка)	»	С. Симушин (Сумы)
В. Лущенко (Симферополь)	»	В. Иващенко (Кривой Рог)
Е. Король (Чернигов)	полузащитники	Ю. Аджем (Симферополь)
В. Шевлюк (Чернигов)	»	Ю. Машин (Макеевка)
А. Аверьянов (Николаев)	»	В. Булгаков (Николаев)
В. Паламарчук (Чернигов)	»	А. Горбик (Николаев)
Е. Данекер (Николаев)	нападающие	Е. Деревяга (Николаев)
В. Дзюба (Винница)	»	А. Снитко (Тернополь)
С. Вовк (Кривой Рог)	»	А. Веретинский (Винница)
А. Кималов (Николаев)	»	Г. Церелунг (Хмельницкий)

О возможных изменениях в составах команд слушайте по радио стадиона.

Ответственный за выпуск **А. Терещенко.**

Цена 5 коп.

БЛ 20497. Николаев, облтипография. 8535—1000. 26.6.73 г.

12.07, **УРСР 2-ліга - «Суднобудівник» Миколаїв - 2-2,** Миколаїв.

«… Счет открыл игрок сборной Аджем. Буквально через минуту мяч снова побывал в воротах хозяев поля после того, как Котов, воспользовавшись нерасторопностью защитников, с двух метров пробил мимо вратаря. Вскоре Сатаев забивает ответный мяч, а во втором тайме Булгаков сравнивает счет. Незадолго до конца матча сборная клубов могла добиться победы. Но одиннадцатиметровый, пробитый Ищенко, парировал молодой вратарь «Судостроителя» Балан.

Два матча с участием лучших футболистов второй лиги Украины в Николаеве показали, что многие команды располагают отличными игроками. Вот почему такой упорный характер носит борьба за лидерство. …».

Газета «Южная правда» Миколаїв, 1973.

Нарада пройшла, якщо можна так сказати, в обрамленні двох цікавих матчів. Напередодні її тисячі глядачів на миколаївському стадіоні «Суднобудівник» були свідками зустрічі першої і другої збірних клубів другої ліги, які підготували Є. Лемешко і О. Гулевський. Перемогла перша — 2:1. А після закінчення наради збірна клубів другої ліги зустрілася з «Суднобудівником». Тут нічия — 2:2. Своєрідний перегляд найздібніших гравців другого ешелону показав, що український футбол має добрий резерв.

Назву склад, в якому виступала збірна другої ліги: воротарі — Страшненко (Суми) і Гудзь (Севастополь), захисники — Щербаков (Жданов), Г. Іщенко (Хмельницький), Махно (Кривий Ріг), Гусєв (Сімферополь), Сугак (Севастополь), півзахисники — Мішин (Макіївка), Аджем (Сімферополь); Морозов (Макіївка), Котов (Кіровоград), нападаючі — Дзюба (Вінниця); Вовк (Кривий Ріг), Кравчук (Житомир), В. Іщенко (Кривий Ріг).

Газета «Спортивна газета» Київ, 17.07.1973.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ СТАДИОН «СУДОСТРОИТЕЛЬ»

ТОВАРИЩЕСКАЯ ВСТРЕЧА МЕЖДУ КОМАНДАМИ

„СУДОСТРОИТЕЛЬ" (Николаев) — Сборная команда клубов Украины

В составе сборной команды Украины играют ведущие футболисты клубных команд мастеров второй лиги класса «А» (1-я зона), участвующих в чемпионате СССР.

12 июля 1973 года, четверг. Начало встречи в 19 часов.

«І нічия почесна.

В Миколаєві відбувся республіканський семінар тренерів другої ліги класу «А». З доповіддю про підсумки першого кола виступав старший тренер відділення футбола Республіканського комітету по фізичній культурі і спорту В.Г.Богданович. В її обговоренні взяли участь фахівці українського футбола. Підсумував цікаву і корисну бесіду голова Федерації футболу України О.О.Ошемков.

У наше місто на оглядини з'їхалися і кращі футболісти зони, які були об'єднані у першій і другій збірних командах України. У матчі між собою кращі гравці республіки продемонстрували красивий футбол, порадувавши сміливим виконанням складних технічних прийомів. Перша збірна, в складі якої виступали представники «Суднобудівника» Авер'янов, Булгаков, Дерев'яга, Даннекер, перемогли з рахунком 2-1. Голи провели Дзюба (Вінниця), Булгаков (Миколаїв) – з 11-метрового удару, а захисник Сугак (Севастополь) забив м'яч у свої ворота.

Другого дня збірна клубів України зустрілась з «Суднобудівником». У першому таймі ініціатива була на боці збірної. Рахунок відкрив сімферополець Аджем. Через кілька хвилин, скориставшись помилкою захисників, швидкий Котов (Кіровоград) провів другий м'яч. Здавалось, що збірна доб'ється перемоги з великим рахунком. Та футболісти «Суднобудівника» зуміли вирівняти гру. У першому таймі Сатаєв сквитав один м'яч. Після перерви блискавична цікава комбінація Шеховцев – Кімалов – Булгаков закінчилась красивим голом, 2-2. У збірної України була реальна можливість здобути перемогу. За грубість проти Котова було призначено 11-метровий удар у ворота «Суднобудівника». Але впевнено зіграв воротар Балан, який парирував пенальті.

Команди виступали у таких складах: збірна України – Страшненко (Суми) (Гудзь (Севастополь)), Щербаков (Жданов), Г.Іщенко (Хмельницький), Гусєв (Сімферополь) (Махно (Кривий Ріг), Сугак (Севастополь), Мішин (Макіївка), Аджем (Сімферополь), Котов (Кіровоград) (Вовк (Кривий Ріг)), Дзюба (Вінниця), Кравчук (Житомир), В.Іщенко (Кривий Ріг).

«Суднобудівник» - Лейнер (Балан), Драй, Шеховцев, Чуніхін, Сарабін (Бойко), Горбик (Міронов), Сатаєв, Булгаков, Даннекер, Кімалов, Ніколаес.

Цю гру я попросив прокоментувати голову Федерації футболу України О.О.Ошенкова.

-Звичайно, збірна переграла у першому таймі миколаївців. Але втримати темпу, запропонованого «Суднобудівником» не зуміла. Далась взнаки втома: адже гравці вчора провели напружений матч. У збірної я б відзначив воротарів Страшненка, Гудзя, захисників Щербакова, Гусєва, півзахисника Аджема».

Газета «.?.» Миколаїв, 1973.

21.11, **«Динамо» Київ - УРСР («Зірка» Кіровоград, «Спартак» Івано-Франківськ) - 3-1 (2-0),** Київ, ст. «Динамо», голи: Трошкін (5), Дамін (23), Веремєєв-Чопей.

«Динамо»: Рудаков, Дамін, Доценко (Кондратов), Фоменко, Решко (Зуєв), Трошкін, Мунтян, Буряк (Ковальов), Колотов, Веремєєв, Блохін.

УРСР: Василь Кириченко («Спартак» І-Ф.)(Вячеслав Двуреченський), Олег Бондаренко (обоє «Зірка» К-д.), Петро Кобичек, Богдан Горичок (обоє «Спартак» І-Ф.) (Олександр Іщенко («Зірка»), Петро Кушлик, Юрій Єськін (обоє «Спартак» І-Ф.), Анатолій Хропов (Микола Родін), Віктор Кащей (всі троє «Зірка»), С.Чопей («Спартак» І-Ф.), Валерій Притулін («Зірка» К-д.), Володимир Дзюба («Локомотив» Вінниця) (Богдан Копитчак («Спартак» І-Ф.).

«… *Учора динамівці провели на своєму стадіоні, так би мовити, генеральну репетицію, зустрівшись у товариському змаганні зі збірною України. Зустріч закінчилася перемогою «Динамо» - 3-1. На 5-й хвилині Трошкін відкрив рахунок, на 23-й - Дамін подвоїв його. У другому таймі суперники обмінялися голами. На м'яч, проведении Веремєєвим, влучним ударом відповів Чопей.*
Ось якими були склади команд. «Динамо»: Рудаков, Дамін, Доценко (Кондратов 60), Фоменко, Решко (Зуєв, 63), Трошкін, Мунтян, Буряк (Ковальов, 46), Колотов, Веремєєв, Блохін; збірна України; Кириченко (Двуреченськнй, 26), Бондаренко, *Кобичек, Горичок (Іщенко, 60), Кушлик, Єськін, Хропов (Родін, 46), Кащей, Чопей, Притулін, Дзюба (Копитчак, 46).*
Епілогом матчу стала прес-конференція, організована Федерацією спортивних журналісті України, на якій виступили голова Федерації футбола УРСР О.Ошенков і старший тренер київського «Динамо» В.Лобановський. …».

Газета «Спортивна газета» Київ, 22.11.1973.

«… *А як почувають себе перед цим відповідальним матчем футболісти «Динамо»? Щоб дістати відповідь на це запитання, тисячі болільників прийшли позавчора на стадіон, де віцечемпіони країни зробили останню репетицію, зустрівшись у товариській грі із збірною України. На цей матч суперники виставили такі склади: «Динамо» – Рудаков, Дамін, Доцеико (Кондратов), Фоменко, Решко (Зуєв), Трошкін, Мунтян, Буряк (Ковальов), Колотов, Веремєєв, Блохін; збірна України – Кириченко (Двуреченський), Бондаренко, Кобичек, Горичок (Іщенко), Кушлик, Єськін, Хропов (Родін), Кащей, Чопей, Притулін, Дзюба (Копитчак). Спаринг-партнер у динамівців був досить сильний, проте кияни завдяки перевазі в техніці й швидкості заволоділи ініціативою, і вже на п'ятій хвилині гри Трошкін послав м'яч у ворота Кириченка. Згодом Дамін з далекої дистанції забив другий гол. До перерви гості теж могли добитися успіху, але Чопей і Кащей били по воротах неточно. У другому таймі Веремєєв довів рахунок до 3-0, але Чопею з подачі Родіна вдалося «розмочити» його, і матч закінчився перемогою господарів поля – 3-1. На прес-конференції, що відбулася після гри, старший тренер «Динамо» В. Лобановський розповів, як київські футболісти готуються до зустрічі із «Штутгартом». «Репетицій більше не буде,– сказав він, – але всі гравці команди на тренуваннях не пошкодують ні сил, ні завзяття, щоб до 27 листопада відновити боєздатність. Сміливо запрошуйте глядачів на Центральний стадіоні вони стануть свідками великої футбольної події. Та й, відверто кажучи,нашій команді не завадить підтримка земляків*…».

Газета «Вечірній Київ» Київ, 1973.

«*РЕПЕТИЦІЯ ВІЦЕ-ЧЕМПІОНІВ.*
Наші земляки продовжують підготовку до відповідального міжнародного змагання (клубом «Штутгарт»). Вчора на стадіоні «Динамо» київські футболісти провели контрольну репетицію. Вони зустрілися із збірною командою, укомплектовану найсильнішими гравцями фіналістів Кубка України. До цієї імпровізованої збірної увійшли футболісти кіровоградської «Зірки», які здобули Кубок УРСР, та Івано-Франківського «Спартака».
- Ми обрали такого спаринг- партнера, - пояснив журналістам старший тренер київського «Динамо» В. Лобановський, - тому, що і «Спартак», і «Зірка» належать до провідних клубів України.
А тепер про хід вчорашнього поєдинку на стадіоні «Динамо». Незважаючи на холодну погоду, подивитися гру прийшли тисячі глядачів. Господарі виступали своїм основним бойовим складом.
Поєдинок був цікавим, але все ж тактична і технічна перевага дозволила динамівцям заволодіти ініціативою. Результат гри – 3-1 на користь «Динамо». У киян голи забили Трошкін, Дамін, Веремєєв, у збірної відзначився Чопей...
Коментуючи результат зустрічі київського «Динамо» із збірною фіналістів Кубка УРСР, В. Лобановський сказав, що цей матч був корисним …».

Газета «Київська правда» Київ, 22.11.1973.

«*В трудных условиях оказались перед первым матчем 1/8 финала Кубка УЕФА динамовцы Киев. Фактически с 7 ноября, когда был сыгран ответный поединок с датским клубом «БК-1903», они не смогли провести ни одной серьезной встречи. Причина? Отсутствие достойных спарринг-партнеров для двусторонних игр. Объясняется это тем, что почти все клубы высшей лиги уехали в зарубежные турне, а у динамовцев же оно, из-за ряда непредвиденных причин, сорвалось. И как же поддержать спортивную форму футболистов, которая с окончанием чемпионата, естественно, стала падать? Федерация футбола Украины нашла единственный в таких условиях выход и организовала для серебряных призеров две встречи с командами второй лиги «Локомотивом» (Херсон) и «Судостроителем» (Николаев). Киевляне уступили железнодорожникам со счетом – 1-3, а с николаевцами сыграли вничью – 1-1. Позавчера же в сырую холодную погоду динамовцы на своем поле провели третью и последнюю тренировочную встречу. Их соперником была на этот раз сборная Украины. Счет 3-1 (голы забили Трошкин, Дамин и Веремеев, а ответный мяч провел Чопей) не соответствует событиям, происходившим на поле, уж слишком порой подавляющим было преимущество многократных чемпионов страны. Команды выступили в следующих составах: «Динамо» – Рудаков, Дамин, Доценко (Кондратов), Фоменко,*

Решко (Зуев), Трошкин, Мунтян, Буряк (Ковалев), Колотов, Веремеев, Блохин; сборная Украины – Кириченко (Двуреченский), Бондаренко, Кобычек, Горычок (Ищенко), Кушлык, Еськин, Хропов (Родин), Кащей, Чопей, Притулин, Дзюба (Копытчак)».

Газета «Комсомольское знамя» Київ, 1973.

«*Активно готуються до наступних поєдинків динамівці Києва. У минулу середу вони провели останню генеральну репетицію перед першою зустріччю з «Штутгартом», яка на прохання західнонімецьких футболістів відбудеться в Києві не 28, а 27 листопада. На стадіоні «Динамо» кияни зустрілися із збірною України, яка була складена в основному з гравців команд-учасниць фінального матчу розиграшу Кубка республіки – кіровоградської «Зірки» та івано-Франківського «Спартака». Динамівці Києва виступали у такому складі: Рудаков, Дамін, Доценко, Фоменко, Решко, Трошкін, Муятян, Буряк, Колотов, Веремєєв, Блохін. У другому таймі Буряка замінив Ковальов, Доценка – Кондратов, а Решка – Зуєв. Гра проходила при перевазі динамівців. Вже на перших хвилинах після чітко розіграної комбінації рахунок відкрив Трошкін. Кияни переважали суперників в швидкості й техніці. На 15-й хвилині воротар збірної України Кириченко пропустив порівняно легкий м'яч після удару Даміна. Після перерви у киян активніше почав діяти Веремєєв, який у першому таймі був мало помітним. Він і провів у ворота збірної України третій м'яч. За кілька хвилин до кінця поєдинку Рудаков не зміг утримати мокрий м'яч, і центральний нападаючий збірної республіки Чопей відіграв один гол. Матч закінчився з рахунком – 3-1 на користь динамівців Києва. Він показав, що кияни перебувають у хорошів спортивній формі. Після зустрічі відбулася прес-конференція, на якій старший тренер команди «Динамо» Валерій Лобановський розповів про те, як кияни готуються до відповідальних поєдинків із західнонімецьким клубом «Штутгарт»*».

Газета «Молода гвардія» Київ, 1973.

«*… 21 листопада віце-чемпіони СРСР зустрілися у матчі зі збірною України, в складі якої виступали, в основному, гравці івано-франківського «Спартака» та кіровоградської «Зірки». У першому таймі Трошкін і Дамін провели два м'ячі у ворота збірної. По перерві Веремєєв та Чопей обмінялися голами. Отже, 3-1 на користь динамівців. Одразу після матчу старший тренер киян Валерій Васильович Лобановський відповів на запитання журналістів. «Ми планували зіграти контрольний матч в Тбілісі з місцевими динамівцями, які також готуються до зустрічі з сильним суперником – лондонським «Тоттенхемом», але тбілісці виступали у Туреччині. Так нашим спаринг-партнером стала збірна України.» «А чому б, готуючись до зустрічі з сильним професійним клубом, не зіграти контрольний матч із зарубіжною командою, близькою за стилем до «Штутгарта»?» «Ми порушували таке питання, але федерація футбола СРСР заявила, що організувати подібну зустріч не може …*».

Газета «Молодь України» Київ, 1973.

«ДИНАМО» - ЗБІРНА УКРАЇНИ.

Готуючись до наступного матчу 1/8 фіналу Кубка УЕФА з командою «Штутгард» (ФРН), футболісти київського «Динамо» провели 21 листопада товариську зустріч із збірною України, за яку виступали фіналісти Кубка УРСР - спортсмени Івано-Франківського «Спартака» і кіровоградської «Зорі». Виграли кияни – 3-1. Голи забили динамівці Трошкін, Дамін і Веремєєв. М'яч у відповідь провів спартаківець Івано- Франківська Чопей».

Газета «Прикарпатська правда», Івано-Франківськ, 23.11.1973.

1974

16.07, **УРСР - «Суднобудівник» Миколаїв - 4-4 (2-3)**, Миколаїв, голи: Бордаш (пен.), Басов (три) - Авер'янов (9 пен.), Суанов, Даннекер, Науменко.

Багато колег рахують цей матч як збірна УРСР 2-ї ліги, але насправді це Ю-20-22.

«*16 июля в Николаеве состоялся товарищеский футбольный матч «Судостроитель» принимал сборную команду УССР, составленную из игроков второй лиги. В беседе с кореспондентом «Южной правды» старший тренер отдела футбола Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров Украинской ССР мастер спорта: В.Т.Богданович расказал:*

- *Для выявления резервов уже стало традицией каждый год после матчей первого круга команд второй лиги проводить игры сборной команды Украины. В ее составе вошли футболисты 1952-1954 гг. Рождения, а именно: Лисенчук, Сугак (Тирасполь), Абрамов, Самойленко, Клочко, Резник (Чернигов), Семушкин, Шатохин (Сумы), Кравчук (Житомир), Тихонович, Дубровный (Луцк), Мишин, Басов (Кривой Рог), Бордаш (Харьков), Муха, Герчиков (Севастополь). …*».

Газета «Южная правда» Николаев, 16.07.1974:

1976

14.07, **«Кривбас» Кривий Ріг - УРСР 2 ліга - 0-2 (0-1),** Кривий Ріг, ст. «Металург», 5000 глядачів, суддя: Костянтин Віхров (Київ)-І.Котляр та С.Беспалов (обоє Кривий Ріг), голи: Фігель (5), Карпюк (42).

УРСР: Олександр Сиденко («Колос» Полтава), Леонід Пасемчук («Хвиля» Хмельницький) (Олександр Лисенко («Металіст» Харків), 46), Олександр Смиченко («Зірка» Кіровоград) (Олександр Чернявський («Полісся» Житомир), 46), Анатолій Биткін («Кривбас» Кривий Ріг), Віктор Данилевський («Фрунзенець» Суми), Володимир Фігель («СКА» Львів) (Володимир Андрієвський («Кристал» Херсон), 67), Андрій Карпюк («Зірка»), Микола Латиш («Зірка») (Микола Прістай (СК «Луцьк»), 46), Юрій Касенкін («Зірка»), Володимир Куцев («СКА» Одеса) (Олександр Репутацький («Полісся»), 67), Ірек (Ігорь) Гатаулін (СК «Луцьк») (Костянтин Лобанов («Говерла» Ужгород), 46).

«Кривбас»: Варсуляк, Папчук, Бєда, Дмитренко, Приставка, Плигун (Коротиш, 46), Захаров, Морозов, Ушаков (Губаревич, 30), Мішин, Чумак (Чуваєв, 46).

«ДОБРЕ ЗІГРАЛИ ЛУЧАНИ

У Кривому Розі відбувся футбольний матч між збірною України і «Кривбасом». До складу збірної ввійшли найсильніші футболісти команд другої ліги. Як повідомив суддя республіканської категорії А.Яцюк (Луцьк), який входив до складу суддівської бригади цього матчу, зустріч викликала великий інтерес глядачів і пройшла у цікавій і гострій боротьбі. На грі були присутні відповідальні працівники Федерації футболу УРСР та старші тренери українських команд другої ліги. Збірна республіки виступила в такому складі: Сиденко - «Колос» П., Шатохін - «Фрунзенець», Чернявський «Автомобіліст», Смиченко - «Зірка», Биткій - «Кривбас», Данилевський - «Фрунзенець», Фігель - СК Луцьк, Карп'юк - «Зірка». Репутацький - «Автомобіліст», Пристай - СК Луцьк, Касьонкін - «Зірка», Куцев – СКА, О.Гатауліи - СК Луцьк. До матчу команду готували тренери В.Богданович і В.Жилін. Рахунок на 17-й хвилині відкрив Фігель, а через шість хвилин Карп'юк провів другий гол у ворота «Кривбаса». З результатом 2-0 перемогла збірна республіки. Серед інших футболістів фахівці відзначили хорошу гру Фігеля і Гатауліна».

Газета «Радянська Волинь», 17.07.1976.

5.11, **«Буковина» Чернівці - УРСР-2 ліга - 4-2**, Чернівці, ст. «Буковина».

5 ЛИСТОПАДА

На стадіоні „Буковина"

ВІДБУДЕТЬСЯ

зустріч з футболу між командами: «Буковина» (Чернівці) — збірна УРСР

(укомплектована із гравців команд класу «А»).

Початок гри о 17.00.

Квитки продаються в касах стадіону і на Центральній площі.

«БУКОВИНА» ЧЕРНІВЦІ — ЗБІРНА УКРАЇНИ — 4:2

Збірна України: Бурч — «Торпедо» Луцьк (Носков — «Зоря» Ворошиловград), Бабенко — «Зірка» Кіровоград, Мунтян — «Зірка» Кіровоград, Євдокимов — «Авангард» Ровно, Копил — «Торпедо» Луцьк, Пашкадеря — «Зірка» Кіровоград, Марадин — «Зоря» Ворошиловград (Меримука «Спартак» Івано - Франківськ), Причиненко — «Десна» Чернігів, Фоменко — «Фрунзенець» Суми, Семененко — «Спартак» Івано - Франківськ (Серенчук «Спартак» Івано - Франківськ), Осипенко — «Авангард» Ровно (Зозуля — «Зоря» Ворошиловград).

«Буковина»: Нікітін, (Мудрей), Богуславський, Кобичек, Смеречанський (Запорожець), Рабич, Гармаш, Максимчук, Самуляк (Калита), Самошкін (Сурменко), Заводчиков, Сакалов.

Голи: Сакалов (4 хв., 35 хв., 70 хв., 80 хв.), Зозуля (59 хв. Серенчук (87 хв.).

Судді: Судді республіканської категорії Є. Максим'юк, М. Каленюк, суддя І категорії М. Чепурський. Всі — м. Чернівці.

Основу збірної України, що зустрілася минулої неділі з чернівецькою «Буковиною», склали, в основному, молоді гравці команд другої ліги. Підсилили її кілька футболістів з Івано-Франківська і Ворошиловграда. Однак потрібно відразу зазначити, що гідної конкуренції нашим землякам вони не склали: далася взнаки, мабуть, незіграність гостей.

Гра відразу розпочалася атаками «Буковини». У перші ж хвилини небезпечно б'ють по воротах Богуславський, Самошкін, Самуляк. На такий початок матчу гості явно не сподівалися. Вони почали помилятися, особливо в захисті. Цим відразу скористалися наші земляки. На 4-ій хвилині Володимир Сакалов головою красиво надсилає м'яч у дальній від воротаря кут. До речі, цього дня Володимир виявився справжнім героєм матчу: чотири рази після його ударів м'яч потрапляв у сітку воріт суперника.

А хід гри тим часом і далі продовжували диктувати чернівчани. Використовуючи довгі діагональні передачі, вони швидко проходили центр і раз за разом створювали небезпечні моменти.

А що гості? У другому таймі вони відразу зробили дві заміни, пізніше — ще дві. Як показав подальший хід подій, це себе виправдало. Голи забили «свіжі» гравці — О. Зозуля та І. Серенчук. Збірна додала в швидкості—почала використовувати удари здалеку. Подібна тактика принесла їй певний успіх: розрив у м'ячах скоротився. Однак на більше гості не спромоглися.

Наш кор.

Газета «Молодий буковинець» Чернівці, 11.11.1978.

1979

7 ЛІТНЯ СПАРТАКІАДА НАРОДІВ СРСР, 20.07-5.08:

УКРАИНСКАЯ ССР

Начало развития футбола — 1898 г. (в Одессе). Первый чемпион республики — сборная Харькова (1921 г.), первый обладатель Кубка — «Динамо» (Киев) — 1937 г. Представлена в высшей лиге начиная с первого чемпионата СССР. В 42-м чемпионате принимают участие 34 команды: 4 — в высшей лиге, 7 — в первой, 23 — во второй. Лучшая команда республики — «Динамо», Киев (основана в 1927 г.), 8 раз становилась чемпионом СССР, обладатель европейского Кубка обладателей кубков и Суперкубка 1975 г. Команды Украины 7 раз побеждали в розыгрышах Кубка СССР (больше других— «Динамо», Киев, 4 раза).

За сборную СССР выступали 60 футболистов Украины (770 матчей, 127 голов). В республике 30 заслуженных мастеров спорта по футболу.

На Украине 27440 секций футбола, 954338 занимающихся, 20118 футбольных полей.

Сборная Украины заняла 3-е место в турнире I Спартакиады народов СССР 1956 г.

Ст. тренер — В. Лобановский. Тренер — В. Богданович.

1. Ю. Роменский («Динамо», К), 2. А. Коньков («Динамо», К), 3. С. Балтача («Динамо», К), 4. А. Демьяненко («Динамо», К), 5. С. Журавлев («Динамо», К), 6. В. Лозинский («Динамо», К), 7. Л. Буряк («Динамо», К), 8. А. Хапсалис («Динамо», К), 9. В. Колотов («Динамо», К), 10. А. Дорошенко («Черноморец», Од), 11. О. Блохин («Динамо», К), 12. А. Бережной («Динамо», К), 13. В. Лещук («Черноморец», Од), 14. В. Бессонов («Динамо», К), 15. С. Юрчишин («Карпаты», Лв), 16. В. Роговский («Шахтер», Д), 17. Ю. Дегтярев («Шахтер», Д), 18. В. Старухин («Шахтер», Д), 19. Н. Федоренко («Шахтер», Д), 20. В. Пьяных («Шахтер», Д).

груповий турнир, 3 підгрупа, всі матчі в Києві, стадіон «Динамо», 21-25.07:

21.07, 19-00, **Уз.РСР - УРСР - 1-2 (1-2),** Київ, ст. «Динамо», 18000 глядачів, суддя: Герман Галіков (Ленінград)-Олексій Поліканов (Ленінград), Анатолій Хорлін (Москва), голи: Блохін (27), Юрчишин (36), попереджений: Безсонов.

УРСР: Юрій Дегтерьов, Володимир Лозинский, Анатолій Дем'яненко, Анатолій Коньков, Сергій Балтача, Сергій Журавльов, Анатолій Дорошенко (Микола Федоренко, 72), Володимир Безсонов, Олександр Бережний, О.Блохін, Степан Юрчишин (Володимир Роговський, 61), тренер: В.Лобановський.

«*Третя попередня група. Київ. Стадіони «Динамо» і СКА. 21-25 липня. Чотири команди. Головний суддя підгрупи - М. БАЛАКІН (міжнародна категорія, Київ).*
ЗБІРНА України стартовий поєдинок спартакіадного футбольного турніру провела на досить високому рівні. І хоча перевага лише в один м яч у зустрічі з командою Узбекистану може здатися непереконливою, насправді господарі третьої попередньоі групи повністю переграли суперника. Підстав для такого твердження багато.
Насамперед, збірна України переважала узбецьких футболістів в організації гри. Особливо це було помітно в першому таймі, коли наші земляки, перебуваючи весь час у постійному русі, поставили перед суперниками багато проблем. Оволодівши м'ячем, півзахисники збірної України щоразу знаходили вірні напрями розвитку атаки, а нападаючі встигали зайняти поблизу воріт Покатилова зручні позиції. Майже безпомилково діяли господарі і в колективному відборі м'яча.
Знайшли спільну мову з партнерами Дорошенко і Юрчишин. Одесит у середині поля взяв на себе сміливість грати «першу скрипку». І ця роль йому була до снаги. Дорошенку вдавалися й індивідуальні дії з м'ячем, коли за його спиною часто залишалося по два, а то й три гравці суперника, і націлені передачі. А Юрчишии у компанії досвідчених киян не розгубився і довів, що недарма його ударів побоюються воротарі першої ліги.
Отже, гру з листа (збірна УРСР у такому складі не провела жодного, навіть контрольного, матчу) можна вважати цілком успішною. І якби не травма Бережного, після якої він навряд чи зможе продовжувати виступи в спартакіадному турнірі, запитань після стартової зустрічі не залишилося б…».

Газета «Спортивна газета» Київ, 24.07.1979.

«*СТРОГОСТЬ АРБИТРОВ?*
КИЕВ, 23 июля. (Наш корр.). «В двух стартовых матчах в третьей подгруппе предупреждения получили пятеро футболистов — Мурадов (Таджикистан), Андрющенко (РСФСР). Ан и Баканов (Узбекистан), Бессонов (Украина). Мурадова желтая карточка не вразумила, и арбитру матча РСФСР Таджикистан Г. Гванцеладзе не осталось иного выхода, как вовсе удалить грубияна с поля.
Может быть, слишком строги судьи? Ничуть не бывало. Например, ленинградский арбитр Г. Галиков, на мой взгляд, явно слиберальничал, не исключив из игры ташкентца Баканова, не внявшего предупреждению и продолжавшего до конца матча откровенно охотиться за Дорошенко (он был лучшим среди хозяев поля) и другими активными в атаке игроками соперников.
Игр впереди еще много, и упомянутые штрафники поставили свои коллективы в трудное положение. Но это. так сказать, внугрикомандные дела.
Хотелось бы, сказать о том, что Спартакиада — великий праздник спорта и с грязной игрой он несовместим, поэтому судейскую строгость можно только приветствовать.
Несмотря на поражение (единственный мяч был пропущен в самом конце встречи), монолитная команда Таджикистана, за которую выступают игроки «Памира», продемонстрировала куда более осмысленную, разнообразную и, главное, конструктивную игру, нежели ее соперники — футболисты сборной РСФСР, пожалуй, самая «пестрая» из всех команд (в ней представлены игроки девяти клубов)».

Газета «Советский спорт» Москва, 24.07.1979.

23.07, 19-00, **Тад.РСР - УРСР - 1-3 (1-2),** Київ, ст. «Динамо», 7000 глядачів, суддя: П.Поліканов (Ленінград)- Г.Галіков (Ленінград), Гурам.Гванцеладзе (Тбілісі), голи: Роговський (30), Буряк (39 з пен.), Колотов (56).
УРСР: Юрій Роменський, С.Журавльов, Володимир П'яних, В.Лозинський, С.Балтача, Вячеслав Лещук, Віктор Колотов, Леонід Буряк (А.Дорошенко, 65), М.Федоренко, В.Роговський, В.Старухін (С.Юрчишин, 68), тренер: В.Лобановський.
«*Перемогу наші земляки в матчі з футболістами Таджикистану здобули порівняно легко. Вже на початку першого тайму вони могли вийти вперед, але впевнено зіграв воротар гостей Тростенюк. Він і надалі діяв майже безпомилково, і звинувачувати його в пропущених м'ячах не варто. Захисники збірної Таджикистану надто часто залишали Тростенюка наодинці з нападаючими господарів Старухіним, Роговським і Федоренком. Донецький варіант атакуючої ланки команди УРСР ставив перед обороною суперника багато проблем, вирішити які до кінця їй не вдалося. …*».

Газета «Спортивна газета» Київ, 26.07.1979.

25.07, 19-00, **зб. РРФСР - зб. УРСР - 1-5 (0-4),** Київ, ст. «Динамо», 15000 глядачів, суддя: Ромуальдас Юшка (Вільнюс)-Іво Лайно (Таллінн), Генріх Налбандян (Єреван), голи: Блохін (9, 40, 69), Колотов (28, 32). Нереалізований пенальті: Буряк (50), попереджений: Юрчишин.
УРСР: Ю.Дегтерьов, В.Лозинський, А.Коньков, В.П'яних, С.Журавльов, В.Колотов (Олександр Хапсаліс, 55), В.Безсонов, Л.Буряк, А.Дорошенко (В.Старухін, 46), О.Блохін, С.Юрчишин, тренер: В. Лобановський.

1	УРСР	3	3	0	0	10-3	6
2	РРФСР	3	2	0	1	4-6	4
3	Уз.РСР	3	1	0	2	4-4	2
4	Тад.РСР	3	0	0	3	1-6	0

«ВОЗВРАЩЕНИЕ В ПРАЗДНИК.

«Вспоминаю, как 23 года назад Олег Ошейков собирал под знамена сборной республики лучших футболистов Украины для участия в первой Спартакиаде народов СССР. Для всех — спортсменов и журналистов — Спартакиада была внове, мы даже приблизительно не могли себе представить, как она будет выглядеть. Ясно было лишь одно: в каждом виде спорта республики, выставят сильнейших.

В команду Ошенкова вошли тогда действительно лучшие игроки Украины. И они не подвели — третье призовое место на Спартакиаде народов СССР хоть кого обрадует.

Но как же давно это было!.. Я особенно остро почувствовал дыхание дистанции, когда увидел в списке футболистов, приглашенных на нынешний спартакиадный сбор тренерами команды Украины В. Лобановским и В. Богдановичем, знакомую фамилию — Думанский.

Постойте, а как же его отчество? Мирославович. Не сын ли это того Мирослава, который... Да, сын — Ярослав Мирославович. На первой Спартакиаде играл отец, на седьмую приглашался сын. Да, прошло 23 года прежде чем футбол вернулся на большой всесоюзный праздник спорта.

Именно об этом мы и толковали со старым знакомым, тренером команды РСФСР Николаем Самариным

— Для меня. — сказал он. — наша Спартакиада все равно, что Олимпийские игры. Ведь это смотр всего того, чем богат и славен наш спорт. И почему-то в нем не находилось места для футбола. Хорошо, что справедливость восстановлена. Как-то радостно на душе...

И я мог понять приподнятость настроения Н. Самарина, отдавшего футболу в общей сложности 35 лет жизни.

А потом начались привычные футбольные переживания. Матч РСФСР — Таджикистан. Тут и Н. Самарину, и старшему тренеру команды В. Ивашкову пришлось испытать немало тревожных минут. Именно этим матчем начался групповой турнир в Киеве, в котором участвовали сборные Российской федерации, Украины, Узбекистана и Таджикистана.

Казалось, все ясно: с одной стороны, представители высшей лиги, в основном игроки из Ростова и Куйбышева, с другой — посланцы первой лиги. По идее — силы не одинаковые.

Но вот начался матч, и я увидел, как на лоу Самарина собираются морщины: ворота сборной Таджикистана оказались на крепком замке. А во втором тайме пошла и вовсе равная игра. В один из моментов, когда нападающие Э. Гесс и В. Раимджанов при поддержке полузащитшгка А. Родионова, словно по нотам, разыграли стремительную контратаку, возле ворот сборной России стало так опасно что многие решили — судьба матча решена. Четыре раза подряд мяч добивали с 3 — 4 метров в ворота, но он то застревал в ногах защитников, то метавшийся из угла в угол вратарь Г. Лисенчук успевал отразить его. Гол так и не состоялся но стало ясно, что сборная Таджикистана чувствует себя на поле более чем уверенно.

Видимо, дело было в том. что эту сборную в полном составе представлял душанбинский «Памир», сыгранная, волевая, знающая свое дело команда. И это уравновешивало ее шансы в игре против коллектива России, собранного из игроков нескольких клубов. В конце концов за несколько минут до финального свистка команда РСФСР провела единственный гол.

Марк Тунис, старший тренер сборной Таджикистана, улыбался но был сдержан.

— Сами понимаете, мы приехали сюда учиться. Знаем, что соперники опытнее нас. Но, согласитесь, этот матч мы не должны были проигрывать. Жаль...

Лично мне показалось, что сборная Таджикистана слишком уж рассчитывала на индивидуальные возможности Э. Гесса. Игрок он хороший ничего не скажешь, но ставка на одного в футболе не так уж часто себя оправдывает.

Потом был второй матч первого дня Украина — Узбекистан. Своеобразие ситуации состояло в том, что так сказать, сборная В. Лобановского играла против сборной О. Базилевича. Оба тренера совсем недавно работали в тесной связке, отлично знают друг друга, своих и чужих игроков. Но вот теперь они стали соперниками. Разумеется, на поле.

Михаил КОМАН. заслуженный тренер УССР:

— Я участвовал в первом спартакиадном турнире в 1956 году, помню, какие жаркие были тогда матчи в Москве. Мне очень приятно, что и через 23 года футболисты выступают с таким же спортивным огоньком. Хорошо, что права футбола восстановлены в Спартакиаде народов СССР. Это дополнительное испытание для каждого тренера и игрока, значит, и дополнительная польза.

...По-новому выглядел киевский стадион «Динамо», принимающий Спартакиаду. На «свеженьких» трибунах уложены бетонные складки, на них — светло-желтые скамьи из покрытого лаком дерева. Ровнейший, без единой лысинки, зеленый ковер выстелил перед футболистами старейший мастер этого дела Леонид Михайлович Кривошеин. И еще новинки — великолепная центральная ложа, мощнейшие светильники, каких на «Динамо» никогда не было, электротабло и. само собой разумеется, среди красочного украшения ушастый Мишка — наш «олимпиец». Словом, когда участники турнира выстроились для торжественного парада, на стадионе окончательно воцарилось праздничное настроение.

Матч для сборной Украины начался на удивление легко. Команда состоит из известных динамовских игроков и представителей «Черноморца», «Шахтера» и «Карпат». Сравнительно быстро О. Блохин и С. Юрчишин обеспечили своей команде лидерство в матче, и складывалось впечатление, что так же просто все пойдет и дальше. Однако постепенно узбекские футболисты успокоились, чем дальше, тем вязче становилась их оборона, и. хотя хозяева поля продолжали владеть инициативой, их преимущество выглядело не таким уж явным, как вначале. А на последней минуте первого тайма был проведен ответный мяч. 2:1.

Анатолий БЫШОВЕЦ. мастер спорта:

— В дни первой Спартакиады мне было всего лишь 10 лет. и. конечно. - я не мог принимать в ней участие как игрок. В дни седьмой Спартакиады мне 33. и я. увы. тоже как игрок остался за чертой большого футбольного праздника. Но ведь и с трибуны можно порадоваться. И даже помечтать можно. О чем? Скажем, о том, чтобы наши ребята сыграли на чемпионате Европы оставшиеся отборочные матчи так, как играют на Спартакиаде. Голов-то сколько!

После перерыва игра приняла еще более острый характер. Все грознее звучал свисток судьи, мелькали желтые карточки. Перед самым концом сборная Узбекистана едва не сравняла счет. Спасла положение самоотверженность защитников Балтачи и Демьяненко, по-хоккейному принявших удар на себя. Дорогой ценой досталась сборной Украины эта первая победа. Неспроста огорченные уходили с по.ля узбекские игроки, они чувствовали, что имели право на лучший исход матча.

Николай БАЛАКИН, судья международной категории:

— Сейчас, как и 23 года назад, я участвую в Спартакиаде как арбитр. Но только тогда я сам судил в поле, сейчас руковожу действиями других. Их судейство я пока оцениваю на «4».

Некоторые судьи допускали ошибки, а это иной раз приводило к излишне резкой игре, что недопустимо вообще, а особенно на Спартакиаде.

Через день сборная Узбекистана встретилась на стадионе СКА с командой России. Забив мяч (В. Чуркин), узбекская команда заиграла уверенно и свободно, почти безраздельно владела инициативой и вскоре получила возможность развить свой успех. Если бы В. Сабиров реализовал пенальти, вероятно, судьба матча была бы решена. Но защитник упустил верный шанс. Победный счет сборная Узбекистана сохраняла почти до самого конца. Но вот когда казалось, что дело уже сделано, когда начался отсчет последних 4 минут, тут-то и грянул гром в образе нападающего сборной России С. Андреева. Один за другим он забил два мяча, и сборная Узбекистана оказалась перед фактом: второй проигрыш подряд. Вслед за этим на «Динамо» сборная Украины вышла на поединок со сборной Таджикистана.

Мы обменялись несколькими словами с тренерами. В. Лобановский сказал, что искренне рад включению футбола в программу Спартакиады народов СССР, но как было бы совсем хорошо, если бы до этого турнира и после него футболисты имели время, чтобы подготовиться к нему, а потом передохнуть. Ну. а М. Тунис отметил, что учеба его игроков продолжается, но пусть никто не думает, что они ученики робкие...

Как известно, сборная, слепленная на скорую руку, обычно потому и уязвима, что она не успевает стать сплавом разных индивидуальностей. Мы убедились в этом, когда сборной России удалось переиграть сборную Таджикистана лишь в последний миг. Но. с другой стороны, сборная, если у нее солидная «скамейка», имеет и неоспоримое перед клубом: тренерам легко менять состав в угодных им пропорциях, предоставляя некоторым игрокам отдых без ущерба для команды. На этот матч вышла сильно обновленная украинская команда, в которой главная роль принадлежала донецким игрокам. Этот состав сравнительно легко справился со своим заданием — 3:1.

Итак, положение в группе прояснилось: две сборные — украинская и российская — набрали по 4 очка, обеспечив себе выход в полуфинал. Две другие пока не имели зачетных очков. Они-то и встретились в третьем туре.

Начало предпоследнего матча было многообещающим для сборной Таджикистана. Уже на 2-й минуте В. Турсунов великолепно, без обработки, ударил с лёта, но прицел оказался чуточку неточным.

На 7-й минуте удар В. Раимджанова потряс штангу, а вскоре капитан команды Г. Черевченко головой направил мяч в пустые ворота, и каким-то чудом вратарь С. Покатилов все же спас положение.

Интересно играл на левом фланге атаки юркий Н. Амриев. Одним словом, первый тайм был за сборной Таджикистана. Но на 42-й минуте узбекская сборная провела по-настоящему острую атаку. Последовал сильный удар, вратарь В. Тростенюк мяч принял, однако приземлился неудачно и выронил мяч из рук. В. Федоров открыл счет. Во втором тайме сборная Узбекистана забила еще один гол и вышла на третье место в подгруппе,

В центре внимания, конечно, был матч — Украина — Россия. На трибунах были остряки, заявлявшие: «Ну, теперь начнется химия». Имелось в виду, что тренеры должны были задуматься, стоит ли выигрывать и выходить на первое место в группе, что привело бы в полуфинале к встрече с сильной сборной Москвы, или лучше проиграть и взять курс на полуфинал «Б».

Однако матч опровергнул эти «химические» рассуждения. Украина выставила свой лучший, боевой состав, тем самым подчеркнув, что относится к встрече серьезно и будет играть только на победу. И россияне сделали то же самое.

Думаю, нет смысла пересказывать ход поединка. Наверняка любители футбола знакомы с этим матчем, и телевидение помогло. Скажу лишь, что превосходство сборной Украины было очевидным.

На пять голов, забитых О. Блохиным (3) и В. Колотовым (2), сборная России ответила одним. В этом матче мы увидели такой изысканный голевой ассортимент (меткие удары головой, точные удары с дальних позиций, с лёта), каким нас футболисты в последнее время балуют, увы. не слишком часто».

Щотижневик «Футбол-хоккей» Москва, 29.07.1979.

Півфінальний турнір, група «А», Москва, 28.07-1.08:

28.07, 18-30, **Лит.РСР - УРСР - 0-2 (0-1),** Москва, ст. «АЗЛК», 2500 глядачів, Євгеній Александров (Ярославль)-Юрій Ігнатов (Калуга), А.Поліканов (Ленінград), голи: Буряк (39), Хапсаліс (78), попереджений: Коньков (3).

УРСР: Ю.Роменський, В.Лозинський, А.Коньков, С.Журавльов, А.Дем'яненко, С.Балтача, Л.Буряк, В.Безсонов, А.Дорошенко (В.Колотов, 55), С.Юрчишин (В.Роговський, 73), А.Хапсаліс, тренер: В.Лобановський.

«*ФУТБОЛ. Півфінали. Москва. Участь беруть 8 команд. Головний суддя - М. ЛАТИШЕВ (міжнародна категорія, Москва).*

Через травму в першому півфінальному матчі за збірну України не грав Блохін. Та й узагалі нашим футболістам, очевидно, нелегко було настроїтись на серйозну гру проти команди Литви. Клас у неї не той, те й збірній Грузії вона програла – 0-5. Однак тренери українського колективу були іншої думки про суперника, бо знали, що ця дружна команда грає в сучасному ключі, її гравці є швидкими і технічними. А рахунок... Що рахунок?.. З грузинськими футболістами практично грав другий склад литовської збірної, бо основний вона зберігала на матч з Азербайджаном.

...Перші 15 хвилин звітної зустрічі, за які футболісти Литви, принаймні, двічі могли добитися успіху, «вилікували» від благодушності команду України. Особливо багато клопоту її обороні завдав швидкий Дірмейкіс. Відлагоджені контратаки прибалтійців нерідко дозволяли їм створювати чисельну перевагу і вільний простір біля воріт Роменського. Був момент, коли вони вчотирьох «викотились» проти двох захисників, і тільки досвід і майстерність Конькова врятували становище.

Високий темп рішуче запропонували молодші за рангом. Команда України прийняла виклик, і тривалий час зустріч проходила з перемінним успіхом. Наші футболісти довго і ретельно готували контр-випади за принципом баскетбольного відриву, але добре організована оборона суперників зривала їхні спроби. Литовські гравці закрили зони біля своїх воріт, добре страхували один одного. Та варто було високим на зріст стоперам ледь забаритися, як, Коньков відмінною передачею з глибини поля вивів уперед по центру Буряка. І той уже практично не зустрів опору.

У другому таймі цей маневр був повторений. Тепер по центру до воріт суперників помчав Хапсаліс. Він одержав м'яч і обіграв Каспаравічюса. В ноги форварду кинувся Юркус, але Хапсаліс не дав голкіперу заволодіти м'ячем і встановив остаточний рахунок гри – 2-0.

Після цього перевага збірної України стала очевидною Колотое, Безсонов, Хапсаліс, Роговський не один раз були близькими до мети. Але сміливо діяв Юркус, а в одному з моментів Роговський завершив серію ударів своїх товаришів тим, що вцілив м'ячем у штангу».

Газета «Спортивна газета» Київ, 1979.

30.07, 19-00, **БРСР - УРСР - 0-0.** Москва, ст. «Локомотив», 5000 глядачів, суддя: Г.Налбандян (Єреван)-Г.Гванцеладзе (Тбілісі), Є.Александров (Ярославль).

УРСР: Ю.Дегтерьов, А.Коньков, С.Балтача (Л.Буряк, 65), А.Дем'яненко, В.Лозинський, А.Хапсаліс, В.Колотов (капітан), О.Блохін, В.Безсонов, С.Юрчишин (В.Роговський, 75), В.П'яних, тренер: В.Лобановський.

«*… Во втором туре в очередной раз сюрпризы преподнесли сборные Белоруссии и РСФСР. Напомним, что первые двумя днями раньше сыграли вничью с москвичами, а вторые — со сборной Грузин — командами, реально претендующими на успех в своих группах. Теперь же белорус-*

ские футболисты отобрали очко у сборной Украины, а команда РСФСР переиграла ленинградскую сборную, демонстрировавшую до этого на удивлена высокую результативность.
Как ни старалась сборная Украины, подобрать ключи к воротам соперников она так и не смогла. И в принципе более сильная по составу команда должна быть удовлетворена конечным результатом, ибо, хоть и владела она некоторой инициативой, острые ситуации чаще все-таки возникали у её ворот.
В организации быстрых и, главное, осмысленных атакующих действий белорусские футболисты выглядели, пожалуй, более умелыми. Дегтярев парировал несколько сложных ударов, а однажды лишь молниеносная реакция позволила ему защитить ворота, когда атаковал и... свой же игрок Хапсалис, метров с 15 направивший мяч в верхний угол ворот. То была не срезка. Любопытнейшая ситуация возникла в момент острой контратаки белорусских футболистов. Так лихо завертели они карусель атаки, что закружилась голова и у защитников, и у пришедших им на помощь нападающих сборной Украины...».

Газета «Советский спорт» Москва, 1.08.1979.

«*Ті, хто бачив спринтерську гонку на треку, легко складуть собі уяву про футбольний матч збірних України і Білорусії.*
Гонка називається спринтерською, але насправді велосипедисти майже всю дистанцію змагаються у ...повільній їзді.
Часом, щоб пропустити суперника вперед і зручно влаштуватися у нього за спиною для спринтерського ривка на фінішному відрізку, гонщики застигають на місці. Цей тактичний прийом має назву сюрпляс.
Отак - у дусі сюрпляса - й проходила зустріч. Тільки тричі українські і двічі білоруські футболісти наважилися на спурт. Але щоразу, наштовхуючися на серйозні протидії, знову переходили на повільний позиційний розиграш м'яча.
Ніхто не хотів перемагати? Точніше буде сказати: не хотів ризикувати. Обидві команди в попередніх матчах показали, змістовну гру. Але вирішальними для обох у разі благополучного результату особистої зустрічі ставали заключні ігри: Москва - Україна і Білорусія - Литва. А перерва між матчами - один день. І сил залишилося небагато, бо за короткий проміжок часу зіграно по п'ять напружених зустрічей. Треба було
подбати про збереження свіжості. Тим більше, що у збірної України через травми гравців лава запасних виявилася занадто короткою для такого відповідального турніру.
Можливо, команда України, знаючи характер тренера *суперників Е.Малофєєва, чекала від них «атакуючого перегину». Але вони вирішили, що синиця в руках краще, ніж журавель у небі. Першого удару по воротах Дегтярьова було завдано на 31-й хвилині. Наші футболісти загрожували частіше, але створити гостроту в штрафному майданчику збірної* Білорусії, *де часом ніде було яблуку впасти, їм не вдалося.*
Білоруська команда, втім, могла відсвяткувати успіх після сильного удару Хапсаліса по власних воротах, але Дегтярьов відбив м'яч з верхнього кута. Завзяті жартівники потім запевнювали, що Хапсалісу запаморочилася голова, і він забув, де свої ворота, а де чужі. Якщо без жартів, то насправді Хапсаліс прагнув вибити м'яч за межі поля над перекладиною, але його підвела техніка. Такий огріх міг дорого коштувати!
Після матчу чулися незадоволені голоси болільників яким хотілося побачити голи і спалахи пристрастей. Їх можна зрозуміти і поспівчувати їм.
Інші міркування у футболістів: обережну гру їм прихильники подарують у разі успіху, але їх «закидають камінням» якщо вони залишаться без медалей. Ціна спартакіадних призів є високою!».

Газета «Спортивна газета» Київ, 1979.

1.08, 19-00, **Москва - УРСР - 2-0 (2-0).** Москва, ст. «Локомотив», 15000 глядачів, суддя: Ю.Ігнатов (Калуга)-Є.Александров (Ярославль), А.Поліканов (Ленінград),
УРСР: Ю.Дегтерьов, В.Лозинський, С.Балтача, А.Дем'яненко, А.Коньков, В.П'яних, А.Дорошенко, В.Безсонов, О.Хапсаліс, С.Юрчишин (Л.Буряк, 57), О.Блохін (В.Роговський, 46), тренер: В.Лобановський.

«*ПРИЗНАНИЕ МАСТЕРСТВ.*
«Выигрывает футбол, когда в него играют так, как литовская команда на Спартакиаде».
«Может быть, через два-три сезона замахнемся на выход в высшую лигу».
Это строчки нз материала, опубликованного в прошлом номере еженедельника, когда были известны только результаты игр в подгруппе. И тогда обе эти фразы — первая принадлежит журналисту, вторая — тренеру Б. Зелькявичюсу — могли прозвучать как комплимент, с одной стороны, и как заглядывание, с другой стороны, в чересчур далекое будущее, за что со временем никто не спросит.
Но вот позади матчи в полуфинальной группе «А», и теперь, согласитесь, обе фразы звучат по- иному, словно бы получили подкрепление. Подкрепили их своей игрой литовские футболисты. А как признание, теперь уже официальное, их мастерства — право на получение званий мастеров спорта. Успех безусловный!

КОМИТЕТ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ
ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ СССР

VII ЛЕТНЯЯ СПАРТАКИАДА НАРОДОВ СССР

ПРОТОКОЛ № 42

«Украинская ССР» «РСФСР» (г. Москва)
принимающая команда — команда гостей

Стадион «Локомотив» (г. Москва) «1» августа 1979 г. в 19 ч. 00 м.
Результат: 0:2 в пользу «РСФСР» (г. Москва). Количество зрителей
Первой половины 0:2 в пользу «РСФСР» (г. Москва) 15000 чел.
Дополнительного времени ______ в пользу «______» (г. ______)
Судья Игнатов Юрий - Всесоюзная кат., г. Калуга
Судьи на линии Александров Евгений - республиканская кат. г. Ярославль
Поликанов Алексей - республиканская кат. г. Ленинград
освещение с 60' электрическое
синие футболки белые

№№ п.п.	Фамилия	Имя	ЗМ	О	№№ п.п.	Фамилия	Имя	ЗМ	О
17	Дегтерев	Юрий		3	1	Дасаев	Ринат		5
2	Лозинский	Влад		3	2	Самохин	Виктор		5
3	Коньков	Анат.		3	18	Черенков	Федор	1	5
10	Пьяных	Влад.		3	4	Никулин	Сергей		5
4	Демяненко	Анат.		3	5	Хидиятуллин	Вагиз		5
5	Балтача	Сергей		3	К 6	Моховиков	Александр		5
14	Бессонов	Влад.		3	7	Бубнов	Александр		5
10	Дорошенко	Анат.		3	12	Сидоров	Евгений	1	5
8	Хапсалис	Ал-нр.		3	15	Гаврилов	Юрий		5
15	Юрчишин	Степан		3	10	Максименков	Александр		5
11	Блохин	Олег		3	11	Шавло	Сергей		5
12	Роменский	Юрий			8	Сорокин	Александр		1/0
13	Журавлев	Сергей			13				
14	Буряк	Леонид		3	14	Песноков	Юрий		–
15	Колотов	Виктор			15				
16	Роговский	Влад		3	16	Пильгуй	Владимир		–
17					17	Петраков	Валерий		5
18					18	Васильев	Николай		–

ПРОИЗВЕДЕННЫЕ ЗАМЕНЫ:

Принимающая команда

Заменяющий игрок	Замененный игрок	мин.
Роговский	Блохина	46'
Буряк	Юрчишина	57'

Команда гостей

Заменяющий игрок	Замененный игрок	мин.
Петраков В.	Сидоров Е.	64'
Сорокин А.	Максименков А.	81'

Однако после двух игровых дней в полуфинальной группе внимание привлекла не литовская команда, а белорусская. О последней речь впереди. Пока же замечу, что и в эти два дня, потерпев поражения от сборных Украины и Москвы с одинаковым счетом 0:2, команда Литвы выглядела вполне достойно. Как выяснилось в третьем туре, она все же настраивалась на то, чтобы дать бой последний, решающий не фаворитам (так же литовская сборная поступила и в предварительном турнире, когда все силы выложила в матче с командой Азербайджана и вышла в полуфинал), но и фаворитам не уступала без борьбы. Об этом говорит и почетный счет, причем победители стремились забить как можно больше — голы были не последним показателем в коротком турнире, где велика вероятность равенства очков.

Так вот заметьте любопытный факт: превосходство сборных Москвы и Украины над литовской командой выразилось в тех же цифрах, что и превосходство самой литовской сборной над белорусской, а московской команды — над украинской. То есть литовские футболисты выглядели если не равными среди сильных по всем компонентам мастерства (куда денешься — «Жальгирис» ведь и в первой лиге пока не значится среди лидеров, а соперничал с футболистами, которые в лидирующей группе высшей лиги), то, во всяком случае, равными по многим компонентам и уж наверняка равными в перспективе. Утверждая так, повторю; футбол, которому верны литовские тренеры и игроки, — техничный, созидательный — потому и перспективен, что его можно характеризовать именно такими определениями.

Радостное настроение у литовских футболистов. Но не принято у- нас и в праздник забывать о деле. Сами они и напомнили об этом, принимая поздравления. И попросили, чтобы хоть несколько строчек появилось в печати. Так я с удивлением узнал, что «Жальгирис» чуть ли не единственная команда в первой лиге, не имеющая тренировочной базы. «Мы уж говорили об этом всем, кому могли. — сказали мне игроки. — Говорили, например, когда повидали замечательную базу у гребцов. А нам тогда ответили, что гребцы дают медали. Мы понимаем это, мы рады за них, а здесь тем более — на Спартакиаде гордимся успехами всех спортсменов республики. Но ведь нам-то база для того и нужна, чтобы лучше тренироваться, чтобы когда-нибудь и мы принесли медали». И на прощание реплика с грустной улыбкой: «Неужели домой приедем, и все останется по-прежнему. Поаплодировали нам сегодня и забудут до следующей Спартакиады».

Что может ответить журналист? Аплодисменты действительно недолгое эхо создают. А вот такая игра, какую показали литовские футболисты, запоминается надолго. И играть они. безусловно, могут еще лучше. Так что помощь им необходима. На том и можно, по-моему, закончить с поздравлениями и вернуться к делу.

После двух туров сборная Белоруссии претендовала даже на первое место в полуфинальной группе, а заняла в итоге последнее. И все-таки запомнятся и ее выступления в матчах с командами Москвы и Украины. В первом матче ее шансы на победу были по крайней мере не меньшими чем у соперников, а во втором — даже большими. За счет чего? За счет правильно организованной игры, что было особенно очевидным в матче с командой Украины, которую белорусская сборная просто-напросто переигрывала тактически, и за счет мобилизованности, волевого настроя. Вот ведь как бывает в футболе: именно такими средствами обыграла затем литовская команда белорусскую.

Белорусские футболисты уверенно чувствуют себя, когда у них есть пространство для организации наступления. Они хорошо играют в пас и умеют своевременной передачей бросить партнера в прорыв. Естественно в матчах с командами Москвы и Украины такое пространство они получали: соперники ведь атаковали не меньше, если не больше. Когда же белорусская команда сталкивается с насыщенной обороной, преодолеть ее пока умения не хватает. Этим и воспользовались футболисты Литвы.

Но оказалось, что и такая опытная и квалифицированная команда, как украинская, не имеет в своем арсенале хоть сколько-нибудь надежных атакующих средств. И комбинационная игра не ведется, и индивидуальные прорывы не удаются, и прочных связей между игроками атаки и середины поля не просматривается. Словом, сборная Белоруссии легко перекрыла все возможные направления и никаких острых моментов у своих ворот украинским футболистам создать не дала (в первом матче москвичи с помощью комбинационной игры несколько таких моментов все же создали, но и тогда оборона белорусской сборной действовала практически безошибочно, и выделялся в обороне Шавейко. на мой взгляд, лучший центральный защитник спартакиадного турнира).

Вот и еще один любопытный факт: команды Москвы и Украины закончили матчи со своими соперниками по группе с одинаковыми результатами и вероятно, с одинаковым настроением — ничью с белорусской командой и победу над литовской, если судить по качеству собственной игры, ни та. ни другая сборная в актив себе занести не могли. Но известно, что часто наши недостатки - суть продолжение наших же достоинств, и наоборот. Так. мне кажется, и можно было оценить выступления украинской и московской команд. Все это и проявилось, думаю, в их матче между собой, матче, который и определил победителя группы. Его передавало Центральное телевидение, а рецензию вы найдете на 8-й странице этого номер.

«АЗАРТ - СОЮЗНИК ИГРЫ

Москва - Украина -2:0

«Почти все сборные, участвовавшие в спартакиадном турнире, во всяком случае, в его решающей стадии, выступали едиными коллективами, представляющими ту или иную республику и город Ленинград в высшей или первой лигах. Это обстоятельство, конечно же. оказалось на руку тем. кто не первый год выходит на поле в почти неизменных составах. Уж чего-чего, а взаимопонимания им не занимать. С другой стороны, у зрителей возник неподдельный интерес к тем командам, которые вобрали в себя футболистов из разных, непохожих по игровой манере клубов. К командам Москвы. РСФС Р и Украины, выступающим на Спартакиаде действительно сборными, интерес этот подогревался желанием поклонников того или иного клуба хотя бы мысленно представить, как играла бы и чего добилась бы их команда в чемпионате страны, располагай она таким составом. Впрочем, интерес этот из разряда любительских. и. думаю, останавливаться на нем нет смысла.

Конечно, и В. Лобановский, и К. Бесков — тренеры встречающихся сборных Украины и Москвы, испытывали определенные затруднения при выборе состава. И оба они посвятили изучению возможностей своих игроков немало времени. Отмечу, однако, что определять и выставлять на игры оптимальные составы удавалось и Лобановскому. и Бескову во всех матчах, предшествующих их очной встрече.

Игроки хорошо взаимодействовали и в целом сборные не выглядели разобщенные. Напротив, сохранили в основе своей присущий им почерк игры в клубах. Москвичи — спартаковские игровую легкость, целеустремленность и волю в атаке и динамовские мобильность и цепкость в обороне. А украинская сборная — киевский класс и донецкие боевитость и трудолюбие, чем. кстати, отличались еще Дорошенко из Одессы и Юрчишин из Львова.
Но вот обе бесспорно сильные сборные встретились между собой.
Лично мне этот матч дат немало оснований для раздумий и размышлений. Он стал очень показательным. точнее, поучительным, для тренерского состава, а главное — для самих футболистов. Поэтому. да простит меня читатель, я несколько отойду от жанра привычных хронологических отчетов и позволю себе коснуться отдельных компонентов игры, объясняющих, на мой взгляд, наши неуспехи последних лет.
Не стану- скрывать, что до начата этого матча я (да и. видимо, большинство специалистов и любителей футбола) были в глубоком раздумье в том смысле, кому- отдать предпочтение: с одной стороны. вроде бы более именитому созвездию украинских футболистов или достаточно организованному' коллективу, наделенному страстью к победе. — москвичам. К этим обстоятельствам полагалось прибавить. что несколькими днями раньше украинская команда показала в игре с российской давно нами невиданный задор в сочетании с классом игры и победила — 5:1.
Часто можно слышать, что прогнозы в футболе — дело несерьезное. Разрешу' себе с этим не согласиться. Если прогнозы основываются на слепой любви к почитаемой команде — тогда это так. но если на весы кладутся основные качества соперничающих команд, то прогнозы в большинстве своем оправдываются.
Что же показал отчетный матч, в чем его поучительная сторона? Один уважаемый авторитет в нашем футболе как-то высказал в общем- то мудрую и справедливую фразу о том. что класс игры — это все. он бьет остальные слагаемые футбола. Однако есть «но»: класс без воли к победе, без колоссальной работоспособности — мертв. И в этом мы убедились наглядно, просматривая действия классных игроков сборной Украины, в которой Блохин (не без помощи, правда. Самохина). Хапсалис и Юрчишин практически бездействовали со своим потенциальным классом в багаже. А отдельные вспышки Дорошенко и Бессонова так и остались бесплодными по той причине, что оба не получали поддержки партнеров.
Одним словом, на поле был один заряженный на победу коллектив москвичей, который на протяжении всей игры, и особенно в ее дебюте, диктовал свои условия. Поэтому ни у кого из сидящих на трибунах до самого финального свистка не вызывал сомнений исход борьбы. Впрочем, можно было предположить, что. проигрывая 0:2, украинские футболисты отберут инициативу. Даже показалось, что они поймали нить игры, но в итоге сбились на простоватый футбол, в котором главное — работа, а не мысль и оригинальность тактических ходов. Считаю, что Бесков разумно решил проблему создания коллектива за столь короткий отрезок — динамовская оборона, спартаковская линия атаки, смешанная средняя линия. Лишь в эпизодах использовались на отдельных местах три представителя других московских клубов — Чесноков. Петраков и Васильев. Лобановский же расширил «географию» за счет представительства восьми игроков из других клубов Украины, что не позволило ему в столь короткий срок «вписать» их в ансамбль киевского «Динамо».
Мне могут возразить: «А как же сборная РСФСР? Ведь в ней вообще нет базовой основы». Отвечу так. Старший тренер В. Ивашков. готовил эту сборную в течение года, проведя ряд учебно-тренировочных сборов, много контрольных игр. что и позволило ему создать команду, сделавшую, образно говоря, невозможное. Ее успех можно считать одним из сюрпризов Спартакиады.
Матч Москва — Украина транслировался по телевидению, поэтому я не счел нужным останавливаться на эпизодах игры, напоминать о забитых Сидоровым и Черенковым голах, о том. что вышедший на замену Буряк несколько оживил игру за счет опять же индивидуальных качеств, а не с помощью партнеров, как он дважды хорошо пробил по воротам, но это были частности, и не больше, потому что. к чести москвичей, они до последней минуты не ушли в глухую оборону в расчете на удержание счета, а продолжали активно противоборствовать. Всем понятна в этом плане и замена, когда вместо уставшего Максименкова на поле появился мощный полузащитник Сорокин, который дополнил «перекрытия» в средней линии, где активничали полузащитники соперника Буряк. Бессонов и Дорошенко, пытавшиеся в одиночку сражаться до конца.
Резюме таково: только коллективные усилия могут принести желаемые результата при всех прочих условиях. У победителей хотелось бы отметить Дасаева: хотя работы у него и немного было, он на этот раз в эпизодах четко сыграл на выходах, что пока не всегда ему удается. Шавло чаще обычного ошибался. но в целом прогрессирует в игре, как и Черенков, и Сидоров, и в линии обороны Самохин. С пользой сыграли Хидиятуллин и особенно Гаврилов. А в целом трудный матч выиграл колектив. объединенный целью, азартом боровшийся за победу».

Щотижневик «Футбол-хоккей» Москва, № 31, 5.08.1979 Н.Морозов заслужений тренер СРСР.

УКРАИНА— МОСКВА— 0:2

Украина: Дегтярев, Лозинский, Балтача, Демьяненко, Коньков, Пьяных, Дорошенко, Бессонов, Хапсалис, Юрчишин (Буряк, 55), Блохин (Роговский, 46).

Москва: Дасаев, Самохин, Бубнов, Никулин, Хидиятуллин, Маховиков, Гаврилов, Максименков (Сорокин, 83), Черенков, Шавло, Сидоров (Петраков, 65).

Голы: Сидоров (6), Черенков (21).

Судья Ю. Игнатов (Калуга).

Сборная Москвы, как и 23 года назад, на I Спартакиаде народов СССР, вновь вышла в финал турнира. С первых же минут матча столичные футболисты, разыгрывая красивые комбинации, устремились на ворота соперников. И вскоре праздновали успех. Маховиков промчался по левому флангу, сыграл в «стенку» с Шавло и сделал мягкую, точную передачу к противоположной штанге. Там уже был Сидоров, который спокойно ударом головой послал мяч в сетку мимо Дегтярева. Москвичи вышли вперед — 1 : 0.

У сборной Украины игра не клеится. В атаке команда действует разрозненно, и рассчитывать она может лишь на индивидуальные усилия своих игроков. Вот Юрчишин наносит хороший удар из-за штрафной, но мяч пролетает мимо ворот.

Москвичам же вскоре удается еще одна атака. Великолепно разыгранная комбинация: Максименков — Шавло — Гаврилов — Черенков заканчивается взятием ворот сборной Украины. Особо следует отметить отличный заключительный пас Гаврилова и действия Черенкова, когда он, сделав необходимую паузу, спокойно оценил обстановку и точно пробил по цели.

После этого москвичи в основном держали мяч, а сборная Украины, можно сказать, по необходимости старалась отыграться. Но, как уже отмечалось, командная игра в атаке у футболистов Украины была организована слабо, каждый больше стремился сыграть только сам.

После перерыва сборная Украины делает подряд две замены, выпуская свежих игроков атаки. Но изменения в ход игры они не вносят. Пожалуй, можно лишь отметить два опасных удара Буряка со средней дистанции. Один из них прошел мимо, а другой хорошо парировал Дасаев. Москвичи продолжали оставаться хозяевами положения, провели несколько острых атак, и, хотя больше успеха им добиться не удалось, уверенно довели этот важный матч до победы.

О. КУЧЕРЕНКО.

ФУТБОЛ. Москва. Півфінали. Участь брали 8 команд. Головний суддя — М. ЛАТИШЕВ (міжнародна категорія, Москва).

ПІВФІНАЛЬНИЙ матч між збірними Москви і України транслювало Центральне телебачення і, певно, всі, кого він цікавив, дивилися його. Тому немає рації розповідати про події, тим більше, що про гру команди України і розповісти практично нічого.

З жалем повинен визнати, що непростимо помилився, оцінюючи гру збірних України і Білорусії. Те, що я вважав за стратегічний хід, за своєрідний футбольний сюрпляс, насправді виявилося значно гіршим. Назову це падінням ігрового тонусу або навіть функціональним виснаженням. Перипетії зустрічі з москвичами це повністю підтвердили.

Очевидним є й те, що сума фізичних і нервових навантажень, подвоєна жорстким режимом спартакіадного календаря, виявилася не до снаги в першу чергу для футболістів, які багато виступали в збірних командах. Вони і стомлюються швидше за інших, і травм зазнають частіше.

Міркуйте самі. Бережний не вийшов на поле через травму, Блохін грає, пересилюючи біль у коліні, Безсонов з трудом пересувається по полю. Не кращі справи й у гравців молодіжної збірної. Журавльова, наприклад, після матчу з командою Литви тренери вже не ризикують виводити на поле, його замінив П'яних, який ще не почувається «своїм» у цій компанії. А Балтача не впорався у півфінальній зустрічі з технічним і хитромудрим, але все ж «тихохідним» Гавриловим.

Усе це, зрештою, й визначило результат матчу. В обох випадках, коли москвичі брали ворота Дегтярьова, не дуже безгрішними виявилися захисники. Спершу технічну безпорадність виявив Лозинський, піддавшись на звичайний фінт Маховикова, а потім тактично безграмотно зіграв П'яних, залишивши без догляду Сидорова. У другому випадку помилку стопера посилив Дем'яненко, який разом з П'яних звільнив для Черенкова зону, дозволивши москвичу спокійно завершити комбінацію.

Тим часом, повертаючись до гравців збірної, хочу сказати, що й в інших командах більшість з них грає погано або зовсім не виступає через травми. Думається, що особливу занепокоєність у зв'язку з цим треба проявити не тільки тренеру київського «Динамо» В. Лобановському і його колегам з інших клубів, у складі яких грають учасники збірних команд країни, а й новому керівництву Управління футболу Спорткомітету СРСР, й новому тренеру першої збірної країни, який, здається, до цього часу офіційно не затверджений. В поінформованих колах говорять, що цю посаду запропонували К. Бєскову, але поки що тільки говорять...

В. БЕРЕЗОВСЬКИЙ.
Москва (телефоном).

Газета «Советский спорт» Москва, 2.08.1979 та «Спортивна газета» Київ, 1979.

1	Москва	3	2	1	0	4-0	5
2	УРСР	3	1	1	1	2-2	3
3	Лит.РСР	3	1	0	2	2-4	2
4	БРСР	3	0	2	1	0-2	2

Матч за 3 місце: 4.08, 19-00, **РРФСР - УРСР - 1-2 (1-0, 0-1, 0-0, 0-1),** Москва, ст. «Локомотив», 5000 глядачів, судді: Валерій Бутенко, Анатолій Кадетов, Лев Акселевич (всі Москва), голи: Юрчишин (50, 118).

УРСР: Ю.Роменський, А.Коньков, С.Балтача, А.Дем'яненко, С.Журавльов, Л.Буряк (А.Дорошенко, 55), В.Колотов, О.Блохін, В.Безсонов, С.Юрчишин, М.Федоренко (В.Лозинський, 46), тренер: В.Лобановський.

«*Постоянство и рост.*

Как двадцать три года назад, на I Спартакиаде народов СССР, так и теперь, на VII Спартакиаде, украинские футболисты стали призерами — обладателями бронзовых медалей. Как тогда, так и сейчас этот успех пришел в нелегкой борьбе, отчего он и ценится дороже. Тогда, в 1956-м. уже в первом матче футболисты Украины лишь в добавочное время сумели победить сборную Казахстана и тем самым преодолеть рубеж 1/8 финала. Теперь же в полуфинальной группе их судьба и вовсе зависела от «третьей силы», лишь победа литовской команды над белорусской дала возможность сборной Украины оспаривать медали Спартакиады. Наконец, в споре за 3-е место и тогда во встрече с ленинградцами, и теперь в игре с командой РСФСР перевес победителей выразился одинаково — 2:1 и был добыт в упорнейшей борьбе, потребовавшей полного проявления воли и энергии. Победа пришла лишь на исходе дополнительного времени, когда мяч после удара Юрчишина оказался в нижнем углу ворот команды РСФСР. Спустя две минуты украинские футболисты принимали заслуженные поздравления и бронзовые награды.

В последние годы тренеры команд высшей лиги слишком часто сетуют на отсутствие квалифицированного пополнения, на то. что чересчур велика, мол. разница в мастерстве игроков высшей и первой лиг. Но вот только один спартакиадный матч, матч за 3-е место, и разве не красноречивый он дал ответ на все эти сетования, разве не показал, какой действительно резерв есть у лучших команд страны?

КОМИТЕТ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ
ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ СССР
VII ЛЕТНЯЯ СПАРТАКИАДА НАРОДОВ СССР

ПРОТОКОЛ № 51

«Украинская ССР» (г.) «РСФСР (об. автреспуб., краев, областей)»
принимающая команда — команда гостей

Стадион «Локомотив» (г. Москва) «4» августа 1979 г. в 19 ч. 00 м.

Результат: 1:1 в пользу «ничья» (г.). Количество зрителей 5000 чел.

первой половины 0-1 в пользу «РСФСР» (г.)

Общий результат 2:1 в пользу «Динамо» (Киев)

дополнительного времени 1:0 в пользу «Динамо» (г. Киев)

Судья Бутенко Валерий всесоюзная категория – Москва

Судьи на линии Кадетов Анатолий всесоюзная категория – Москва
Акбелевич Лев всесоюзная категория – Москва

освещение с 65' искусств.

синие футболки белые

№№ п.п.	Фамилия	Имя	ЗМ	О	№№ п.п.	Фамилия	Имя	ЗМ	О
1	Роменский	Юрий		5	16	Лисенчук	Геннадий		2
2	Коньков	Анатолий		5	18	Капаев	Виктор		4
3	Балтача	Сергей		5	5	Бондаренко	Виктор		5
4	Демьяненко	Анатолий		5	8	Суанов	Руслан		5
5	Журавлев	Сергей		5	14	Шишкин	Виктор		4
4	Бессонов	Владимир		5	3	Андрющенко	Александр		5
7	Буряк	Леонид		5	7	Панфилов	Валериан	1	4
9	Федоренко	Николай		5	13	Чуркин	Юрий		5
9	Колотов	Виктор		5	6	Александров	Владимир		4
[illegible]	Юрчишин	Степан	2	5	10	Андреев	Сергей		4
11	Блохин	Олег		5	9	Плошник	Александр		4
7	Дегтярев	Юрий			1	Радаев	Виктор		—
6	Роговский	Владимир			11	Раздаев	Виталий		4
10	Дорошенко	Анатолий		5	17	Сенин	Сергей		—
6	Лозинский	Владимир		5	15	Бердыев	Курбан		4
16					20	Шарипов	Равиль		
17					17				
18					18				

ПРОИЗВЕДЕННЫЕ ЗАМЕНЫ:

Принимающая команда

Заменяющий игрок Дорошенко № 10 — Замененный игрок Буряк № 7 — мин 55
» Лозинский № 6 — » Федоренко № 19 — 46'

Команда гостей

Заменяющий игрок Бердыев-15 — » Александров-6 — 75 мин.
» Раздаев-11 — » Андрющенко-3 — 105 »

Сборная Украины проигрывала, и оба гола в ворота соперников забил львовянин Юрчишин, заметьте, не кто- либо из знаменитой киевской гвардии, а игрок первой лиги. Примечательно, что второй, решающий гол он забил со штрафного удара — именно ему доверили пробить этот удар многоопытные партнеры, доверили, понятно, потому, что полагались на его мастерство.

А сборная РСФСР, которая так хорошо провела матч, которая с 5-й минуты, забив красивый гол. вела в счете, которая вправе быть недовольна итогом, ибо пропустила, так сказать, необязательные голы, а не забила те. что. кажется, невозможно было не забить. — так вот сборная РСФСР и сплошь была составлена из футболистов неименитых, из тех. кто только в нынешнем сезоне пришли из первой лиги, и тех. кто и сегодня выступают в ней. Да. тренеры и игроки сборной РСФСР огорчены, что упустили победу, что не завоевали медалей. Но они совершили нечто большее. Они показали, что такое умелый отбор и подбор игроков, рациональная подготовка, разумная тактика. У них было гораздо меньше возможностей, чем у других лидеров спартакиадного турнира, создать слаженную, активно действующую команду.

В первом тайме матча за 3-е место команда РСФСР умело воспользовалась тактическим просчетом соперников, вышедших на поле без правого защитника. По замыслу' украинских тренеров, эту зону должен был. видимо, прикрывать Федоренко, но ведь у себя в клубе он прежде всего отличается в атаке. Здесь же и атаке он ничего не дал. и обороне не помог. А российская команда, главным образом усилиями пермяка Александрова, то и дело пользовалась этой брешью. Кстати, и гол Панфилов забил, сместясь в зону правого защитника соперников и оставшись там без присмотра.

Отличную передачу куйбышевцу Панфилову сделал краснодарец Плотник, к которому отскочил мяч от вратаря после прорыва и удара ростовчанина Андреева. Замечаете, какая «география» у сборной

РСФСР? И, как ни странно, это не сказывалось отрицательно на коллективных действиях команды. Именно в эпизодах, которые наверняка до сих пор с огорчением вспоминаются игроками и тренерами, ибо не завершились голами (я имею в виду два выхода Плотника и выход Андреева с глазу на глаз с вратарем), в первую очередь проявилась слаженность командной игры.

Ни одно значимое футбольное соревнование, ни один крупный турнир не заканчиваются с финальным свистком арбитра. Их ценность не только в том. что определяются призеры, расставляются команды по местам. Их ценность в выводах, которые надо сделать для того, чтобы следующие соревнования, следующие турниры стали еще ценнее, принесли еще больше пользы.

Так вот среди различных выводов, какие будут сделаны по итогам спартакиадного турнира, полагаю, один из главных должен заключаться в признании опыта комплектования, подготовки и постановки игры сборной РСФСР положительным, интересным, достойным изучения и использования в будущем. Комплектование: оно было проведено на базе двух клубов с привлечением игроков чуть ли не из десятка команд разных лиг. Подготовка: пришли игроки разнохарактерной готовности, и в короткий срок состояние их тренированности стало таким, что в ходе игр разнобоя не ощущалось. Постановка игры: опять же в короткий срок достигнуты такие слаженность и взаимопонимание, какие в клубах не появляются порой и за несколько лет.

Это только самые очевидные наблюдения. Но разве не говорят они о том, что работу команды в коротком периоде перед турниром и во время турнира надо рассмотреть всесторонне и принять, видимо, что-то на вооружение? В конце концов спартакиадный турнир, помимо всего прочего, был ценен и своим регламентом — копией всех крупнейших соревнований. Может быть, к ним-то готовясь, и необходимо использовать опыт сборной РСФСР. Хотя она и не завоевала медалей. Впрочем, звания мастеров спорта для большинства игроков — награда более чем существенная».

Щотижневик «Футбол-хоккей» Москва, № 32, 12.08.1979.

«*Москва, 4 серпня. Фінальні матчі. Головний суддя – М.Латишев (міжнародна категорія, Москва). На помилках вчаться – істина відома. Гіркий урок, який дістала збірна України в матчі з москвичами, безперечно допоміг їй мобілізувати приховані ресурси, зокрема, уникнути частого повторення одних і тих самих помилок в обороні. Для цього, щоправда, на зустріч за бронзові медалі зі збірною РРФСР довелося перекрити склад, що було не простою справою. Досить сказати, що на лаві запасних до останньої гри не виявилось повного комплекту.*

Футболісти України цього разу зіграли краще. Особливо після перерви і в додатковий час. У першому таймі ще давався взнаки відгомін гучної перемоги над цим же суперником у попередньому турнірі. Хоч із перших хвилин зустрічі стало зрозумілим: команда РРФСР була значно мобільнішою і з характером.

На щастя збірної УРСР, перший грубий прорахунок її захисників на 5-й хвилині, який закінчився голом, став і останнім. Але ще довго колектив не міг налагодити гру – бракувало швидкості і чітких командних дій. Перший посправжньому гострий момент біля воріт збірної РРФСР виник лише на 45-й хвилині, коли Колотов зімпровізував у штрафному майданчику і, обвівши захисників, віддав м'яч у центр, після чого Юрчишин, Безсонов і Блохін по черзі мали нагоду відквитатися, але – марно.

Після перерви збірна України стала невпізнанною. Вдалими виявилися заміни зникла пасивність в діях Юрчишина і Безсонова. Причому треба сказати, що суперник не втратив вигляд досить вмілої і боєздатної команди. Перемогти ж його можна було як мені здається, тільки досягнувши переваги в колективному русі. Українським футболістам це з трудом але вдалося. Щоправда, для перемоги їм основного часу не вистачило, довелося грати додаткові 30 хвилин.

Свою роль зіграла й індивідуальна майстерність, у даному разі – Юрчишина. Його результативні удари були зразковими. Обидва рази, він можна сказати, перехитрував воротаря. В першому випадку застиг Лисенчука зненацька, коли несподівано вдарив, пересуваючись уздовж воріт і наче вишукуючи, кому зробити передачу. Цей маневр згодом повторив Блохін, але голкіпер, наче-ний гірким досвідом, не спіймався на гачок. Трохи більше хвилини залишилося до фінального свистка, коли Юрчишин бив штрафний за 20 метрів од воріт. Лисенчук зайняв позицію в дальньому куті, залишаючи нападаючому спокусливу можливість спрямувати м'яч у ближній. Львів'янин ви-

явився розумнішим – м'яч пірнув поруч з отерепілим воротарем у той самий дальній кут, де стояв Лисенчук.
2-1 - у додатковий час. Важка перемога! Є бронзові медалі, зберігаються і сподівання, що команда – тепер уже київське «Динамо» - подолає тимчасову «кризу жанру» і в бойовому настрої продовжить головне змагання сезону – чемпіонат СРСР. …».

Газета «Спортивна газета» Київ, 1979.

Бронза у футболистов Украины

Украина — РСФСР — 2:1 (0:1, 1:0, 1:0).

Украина: Раменский, Коньков, Волтача, Демьяненко, Журавлев, Буряк, (Дорошенко, 63), Колотов, Блохин, Бессонов, Юрчишин, Федоренко (Лозинский, 46).

РСФСР: Лисенчук, Андрющенко (Раздаев, 90), Бондаренко, Александров, (Бердыев, 76), Панфилов, Суянов, Плошник, Андреев, Чуркин, Шишкин, Капаев.

Голы: Панфилов (5), Юрчишин (50, 118).

Предупрежден Шишкин.

Судьи: В. Бутенко, А. Кадетов и Л. Акселевич (все — Москва).

Не часто случается нашим футболистам из клубных команд проводить игры в режиме финальных турниров чемпионатов Европы, мира и Олимпийских игр. Пожалуй, лишь игроки, входящие в сборные СССР, знакомы с таким жестким игровым регламентом.

Тренеры всех сборных коллективов наконец-то смогли в полной мере проверить кондиции своих игроков (не только опытных, но и молодых) в быстротечном, но сильном по составу турнире. Кстати, и сами наставники прошли хорошую школу, ведь от их умения варьировать составом (особенно в предварительных встречах) во многом зависела боеспособность команды.

Не могу не отметить с этой точки зрения работу российских тренеров В. Ивашкова и Н. Самарина, которым пришлось иметь дело с неодинаковым по своему составу коллективом, состоящим из игроков девяти (!) клубов. И если 23 года назад на первой Спартакиаде российские футболисты оказались лишь на шестом месте, то вчера они вышли бороться за бронзовые медали с сильной командой Украины.

Соперники были настроены только на победу. Сборная Украины постоянно держала на острие атаки Блохина и Юрчишина, которым умело помогали Колотов, Бессонов и Буряк. У сборной России в атакующих действиях отличались быстрые Андреев и Плошник. Хорошо взаимодействовали с ними Чуркин, Андрющенко и Александров. Усилия Андреева (на мой взгляд, одного из лучших игроков турнира) обострять игру привели к первому голу. Его рывок застал врасплох оборону сборной Украины. Вратарь Роменский в прыжке сумел лишь отбить мяч прямо в ноги Плошнику. Последовала расчетливая передача на Панфилова — и мяч после удара полузащитника оказался в сетке ворот.

Забитый гол придал уверенность игрокам сборной России, они стали играть более слаженно, чем их соперники. Первый тайм прошел с некоторым игровым преимуществом российских футболистов.

Вот ведь какая непознаваемая игра — футбол! Вроде бы и чувствуется преимущество сборной России, а мне на трибуне все время кажется, что назревает гол со стороны нападающих сборной Украины. Почему? Вижу, как резко активизируются Колотов, Юрчишин и Бессонов. И через пять минут после перерыва Юрчишин сравнивает счет.

Игра выравнивается. Сборная Украины, используя фланги, несколько раз подряд ставит в тяжелое положение оборону соперников. Дважды выручает свою команду вратарь Лисенчук. А затем игровое преимущество вновь переходит к российским футболистам. Удар Чуркина приходится в крестовину ворот, а выход Андреева один на один с вратарем заканчивается в пользу Роменского.

Основное время — ничья. По Положению арбитр назначает два тайма по 15 минут.

В дополнительное время Юрчишин (бесспорно, лучший в команде сборной Украины) со штрафного удара забивает победный гол. Футболисты сборной Украины завоевывают бронзовые медали Спартакиады.

В. ПОНЕДЕЛЬНИК.

Газета «Советский спорт» Москва, 5.08.1979.

Це не збірна УРСР, але такі події пропустити просто неможливо.

1972

НАША КОМАНДА

Команда Советского Союза 25 июня вылетает в Бразилию на международный турнир посвященный 150-летию независимости этой страны. Наша команда выступит сразу на втором этапе Кубка. 29 июня она встретится со сборной Уругвая, 2 июля — с победителем первой группы, 6 июля — с победителем второй группы. Финал Кубка состоится 9 июля.

В состав команды, вылетающей в Бразилию, вошли: А. Форнаш, А. Ткаченко, В. Абрамов, С. Кузнецов, А. Журавлев, В. Малыгин, Н. Пинчук, В. Кузнецов, А. Куксов, С. Морозов, Ю. Васенин, В. Семенов, Ю. Елисеев, В. Копий, В. Онищенко (все — «Заря»), Е. Ловчев («Спартак»), А. Бышовец («Динамо», Киев), К. Асатиани («Динамо», Тбилиси), А. Шестернев (ЦСКА).

Старший тренер — Г. Зонин, тренер — О. Ошенков. Руководитель делегации — заместитель начальника Управления футбола Всесоюзного спорткомитета В. Артемьев.

На міжнародному турнірі «Кубок незалежності» в Бразилії збірна СРСР була в першому матчі представлена гравцями «Зорі» Ворошиловград та А.Бишовцем з «Динамо» Київ.
29.06, **Уругвай - СРСР - 0-1 (0-0),** Сан-Паулу, ст. «Морумбі», 10000 глядачів, суддя: Авраам Клейн (Ізраїль), гол: Онищенко (59).
Уругвай: Альберто Карраско, Хуан Карлос Бланко, Баудільо Хаурегі, Хуан Карлос Маснік, Рікардо Павоні, Кастільо Хуліо Монтеро, Ільдо Манейро, Хуліо Сесар Хіменес (Фернандо Морена, 65), Віктор Еспарраго (капітан), Луіс Вільяльба (Франсиско Берточчі, 46), П'єро Латтуада, тренер Вашингтон Етчаменді.
СРСР: Олександр Ткаченко, Сергій Кузнецов, Володимир Малигін, Микола Пінчук, Юрій Васєнін, Олександр Журавльов (капітан), Віктор Кузнецов (Анатолій Бишовець, 71), В'ячеслав Семтнов, Юрий Елісєєв, Валерій Копій (Сергій Морозов, 46), Володимир Онищенко, тренер Герман Зонін.

«ЗАГАДКИ И РАЗГАДКИ ТУРНИРА.

Мы не случайно возвращаемся к более подробному рассказу о нашем матче с уругвайцами. Здесь все к нему возвращались. Прелюбопытный факт: вечером Бразильское телевидение повторило в записи фрагменты из всех матчей, показав, как забивались голы, а встречу СССР - Уругвай повторило целиком и показ этот длился до трех часов ночи.

Итак…

Сразу после матча капитану, нашей команды вручили серебряный кубов - двойник того, что остался без хозяина днем ранее в Рио, на стадионе «Маракана» после, выступления чемпионов мира. Журавлев с удивлением, но и радостно принял этот кубок.

Шестой номер советской команды был не только капитаном, но и одним из лучших в ней. Он имел право получать приз за победу. Такие призы вручаются в каждой встрече второго этапа. Вчера были вручены только два кубка - нашей команде и сборной Португалии, ибо в другой группе побед не было.

Журавлев сыграл отлично, но еще лучше действовал тот, кто находился за его спиной - вратарь Ткаченко, Бразилия не привыкла к такой игре вратарей. Сначала всех удивил голкипер чехословацкой команды Виктор, но его, пожалуй, превзошел Ткаченко. Даже нам, знающим надежных советских голкиперов, во время матча с уругвайцами порой приходилось задерживать дыхание: броски Ткаченко относились к разряду экстраординарных.

На 86-й минуте, когда уругвайцы отчаянно пытались сравнять счет, Эспарраго с подачи Манеро хладнокровно перевел мяч головой в нижний угол. Казалось, он кладет этот мяч в сетку, как бильярдный шар в лузу. Уругвайцы дружно вскинули руки, но к их величайшему изумлению и к изумлению всех присутствующих, Ткаченко в каком-то немыслимом броске выбил мяч из нижнего угла. Вскоре чудо повторилось, и стало ясно, что это вовсе не чудо, а просто наш вратарь играет великолепно.

Все это произошло под занавес, когда наша команда уже вела в счете, а уругвайцы пытались вырвать хотя бы ничью любыми средствами, вплоть до опасной игры и серии нападений на нашего вратаря. На него они шла в открытую, считая Ткаченко главным виновником того, что никак не могут забить мяч. Но это было не совсем так. Ткаченко сыграл хорошо, но без помощи партнеров он бы ничего, наверное, не мог сделать…

В день приезда советскую команду бразильские журналисты объявили таинственным незнакомцем. Наш тренер Г.Зонин не возражал. Он согласился, что, возможно, игроки нашей команды - загадка для уругвайцев и остальных. Но добавил, что и уругвайцы для нас тоже загадочный икс. Правда, не абсолютный. Эспарраго, Манеро, Кастильо выступали в Мексике. Кроме того, традиционный стиль уругвайцев нам хорошо известен. Два теоретических занятия были посвящены этому сопернику. На занятиях выступали Зонин, Ошенков, Артемьев, Шестернев. Смысл их выступлений, в общем, был один: нельзя попасть в сети тягучего розыгрыша мяча, не надо подстраиваться под латиноамериканцев, нужно играть свою игру, нужно делать ставку на скоростные перемещения, средние и дальние передачи, на активность с первой до последней минуты и широкое движение. Наша команда рассчитывала использовать свой козырь - сыгранность, синхронность, взаимопонимание.

Забегая вперед, скажем, что полностью этот козырь проявить не удалось. На наш вопрос к Альберту Шестерневу, который на этот раз был только зрителем, в чем здесь загвоздка, Альберт ответил, что, конечно, в волнении, потому что, хотя турнир и товарищеский, обстановка достаточно взвинчена.

Сообщим, например, что после встречи вдруг провели проверку на допинг, чего в товарищеских играх не делается. Начало матча было задержано на полчаса, а процедура открытия несколько скомкана и перепутана. Нашу команду слишком рано привезли на стадион, считая, что матч начнется в 20 часов 30 минут, а начался он в 21 час 15 минут. Это, конечно, добавило нервозности, которой и без того было хоть отбавляй.

Некоторая скованность и напряженность естественны для игроков, выступавших в Сан-Пауло впервые. Слишком ответственный был для них экзамен, К счастью, налет напряженности не лишил их самого главного в таком матче, боевитости, вкуса к единоборству и умения его вести. Ради объективности надо сказать, что уругвайцам все же удавалось подолгу разыгрывать мяч, но сделать этот прием главным в рисунке своей игры они не сумели. Хорошая агрессивность нашей команды нейтрализовала усилия соперников…

Игра началась атакой уругвайцев. На второй минуте Ткаченко взял мяч от Манеро. Спустя три минуты Семенов отлично обвел двух защитников - вступил в игру уже вратарь Карраско. Два центральных форварда уругвайцев - Эспарраго и Хименес пытались пробиться в центре, но их блокировали Журавлев и Малыгин. Наша команда действовала смело, напористо. Семенов остро комбинировал с Васениным и Елисеевым. Игра шла в открытую. Уругвайцы больше держали мяч, но наши вели обстрел ворот настойчивее и опаснее. Трижды Елисеев мог открыть счет, но мяч все время шел рядом с воротами.

На 25-й минуте Елисеев, казалось, добился своего. Мощным ударом метров с 20-ти он послал мяч в «девятку» — рикошет в землю и мяч каким-то чудом выскакивает из ворот. Затем уругвайский вратарь берет мяч в ногах у Семенова.
Однако уругвайская сборная постепенно настраивает свою игру, подолгу держит мяч, находится на нашей половине, но ударов по воротам почти нет, потому что хорошо действовали Журавлев, С. Кузнецов, Малыгин.
После перерыва уругвайцы вдруг продемонстрировали и скорость, и агрессивность, и желание бороться по всей площадке. И в этот момент, когда казалось, что южноамериканцы вот-вот перехватят инициативу, счет открывает Онищенко. Его выводит в прорыв по левому флангу Елисеев. Онищенко продвигается к центру штрафной площади, входит в нее, делает паузу, и когда вратарь все же решил двинуться ему навстречу, посылает навес через вратаря в противоположный угол. Мяч попадает в штангу и рикошетом от нее - в ворота.
Гол забил Онищенко, но в целом еще больших похвал заслужили два его партнера — Семенов и Елисеев.
В конце встречи уругвайцы бросились отыгрываться, а наши перешли к контратакам. Дважды они могли увеличить счет, но не получились удары у Онищенко и Семенова. Заключительные минуты - навальный штурм, и в этот период Ткаченко действует безупречно. Уругвайцы начинают грубить, следует серия штрафных.
Надо отметить, что бразильцы очень тепло приветствовали нашу команду. Забитый гол вызвал бурю аплодисментов, но и в ходе встречи наши игроки награждались овациями за хорошие технические приемы. Правда, их было не так уж много…
Приятна победа, но все же не стоит забывать, что уругвайцы не признаются здесь фаворитами нашей группы. Ими считаются португальские футболисты. Второе место сулят Аргентине. С этой командой наша сборная встречается в Белу-Оризонти в следующем матче…».

Газета «Советский спорт» Москва, 02.07.1972.

«***ФИЕСТА - ЭТО ПРАЗДНИК.***
Прошедшая неделя на турнире Кубка независимости была разбита пополам. До среды все только и обсуждали результаты игр в подгруппах, провожали уезжающих, встречали вновь прибывших. На прощание все те, кто вынужден был покинуть Бразилию, были приглашены на ранчо Амаро и впервые попробовали настоящую бразильскую кухню и познакомились со знаменитой самбой. Президент Бразильской конфедерации спорта Ж. Авеланж назвал турнир футбольной фиестой. Так соревнование и выглядело. Хозяевам действительно удалось устроить праздник футбола. Здесь не было погони за очками, гнета занятого места, хотя и просто так проигрывать никто не желал. Гости все без исключения старались отблагодарить хозяев за гостеприимство хорошей игрой.
Естественно, те, кто был допущен сразу в полуфинальные группы, также настроены по-боевому. И в первые дни им было не до знакомства с бразильской кухней, гораздо важнее было акклиматизироваться, привыкнуть к временной разнице, познакомиться с полями.
А потом пришла среда, первый день полуфинальных матчей в двух группах. В среду играли, правда, только бразильцы со сборной Чехословакии, а в четверг вступили в борьбу все остальные. В том числе и наша команда. Начну с рассказа о ее игре.
Состав нашей сборной здесь все называют экспериментальным. Имена лишь четверых игроков - Шестернева, Асатиани, Бышовца, Ловчева - известны бразильцам, но вся эта четверка в первом матче участия не приняла. Мне думается, что наш эксперимент действительно заслуживает внимания и изучения. Лидер чемпионата страны - ворошиловградская «Заря» не имела до сих пор большого международного опыта. Но зато могла положить на весы самый главный аргумент - хорошую спортивную форму, слаженную игру. Бразильский журналист Чарльз Иадилла, понятно, впервые увидел игру «Зари», выступавшей под флагом сборной клубов. Мне довелось услышать от него после матча самые лестные слова в адрес наших футболистов.
В первом тайме и уругвайцы, и наши действовали осмотрительно. Ведь никто из игроков не был знаком с соперником. Но даже в этой равной борьбе советской команде удавалось гораздо острее действовать в нападении. В течение двух минут, 16-й и 17-й, дважды мог отличиться наш центрфорвард Елисеев. Пожалуй, только волнением молодого футболиста можно объяснить его промахи. На 24-й минуте Елисеев дал хороший пас Семенову. Тот проскочил сквозь насыщенную оборону уругвайцев, хорошо пробил, но мяч пролетел в сантиметрах от штанги.
С 55-й минуты наша сборная заиграла в полную силу, размашисто, широко, маневренно. Во втором тайме уругвайцы больше оборонялись, но впереди у них всегда оставался центрфорвард Эспарраго, наш «мексиканский обидчик». Уругвайцы умело проводили острые контратаки, нашим защитникам порой приходилось нелегко. Великолепно во всех этих эпизодах сыграл вратарь Ткаченко.
Нашей сборной удалось забить только один гол. Это сделал на 59-й минуте Онищенко. Журналист Падилла только разводил руками, сочувственно посматривая в мою сторону после каждого неиспользованного нами момента. А когда все кончилось, сказал мне: «Что ж, вам даже по-

везло больше, чем мне. Ведь наши в матче с Чехословакией вообще не забили, а вы все же ушли победителями». Действительно, накануне в Рио-де-Жанейро никак не удавалось добиться успеха на своей «Маракане» чемпионам мира Жанрзиньо, Тостао, Ривелино. Так что поздравим наших молодых футболистов с победой и не будем их пока корить за неиспользованные выгодные ситуации».

Щотижневик «Футбол» Москва, № 27, 1972.

«На турнир в Бразилию.

Вчера из Ворошиловграда в Москву, а сегодня из столицы нашей Родины в Бразилию на международный турнир, посвященный 150-летию независимости Бразилии, вылетели футболисты «Зари». Они будут представлять национальную сборную Советского Союза.

Перед отлетом «Зари» из Ворошиловграда наш корреспондент встретился со старшим тренером команды заслуженным тренером УССР Г. С. Зониным и попросил его ответить на ряд вопросов. Ниже приводится запись беседы.

- Герман Семенович, расскажите, пожалуйста, почему выбор пал на «Зарю»?

- Бразильская конфедерация спорта в свое время разослала приглашения для участия в розыгрыше Кубка независимости сильнейшим командам мира. Но так как ряд европейских национальных сборных занят в играх на первенство континента, то они не смогли принять это предложение. Федерация футбола СССР не отказалась от турнира, а решила, чтобы сборную Советского Союза представляла та команда, которая не делегировала в сборную страны своих ведущих футболистов и которая сейчас показывает хорошую игру. Таким клубом является «Заря». Для нас это большая честь, большое доверие. И мы постараемся оправдать его.

- Какова формула розыгрыша Кубка независимости?

- На первом этапе выступали 15 команд, разбитые на 3 группы. Каждая встречалась с каждой один раз. Во второй этап соревнований выходят победители этих трех групп и все чемпионы мира. Но так как чемпионы мира разных лет - национальные сборные Италии, ФРГ и Англии отказались от участия в турнире, то конфедерация спорта Бразилии пригласила три европейские команды - Шотландии, Чехословакии и Советского Союза. Вместе с ними и тремя победителями предварительных соревнований в следующий этап войдут чемпионы мира - команды Уругвая и Бразилии. Как видите, «Заря» вступит в борьбу за Кубок со второго этапа. Восемь сильнейших команд будут разбиты на две группы. Игры будут проходить по круговой системе.

- С кем же придется встречаться «Заре»?

- Первым соперником будет национальная сборная Уругвая. Матч состоится 29 июня. Затем мы встретимся с Аргентиной или Францией (победителем первой группы предварительных соревнований) и со сборной Португалии.

Победители групп сильнейших составят финальную пару и на стадионе "Маракана" 9 июля разыграют 1-2 места. Команды, занявшие в группах вторые места, встретятся в Сан-Пауло за 3-4 места.

- На каких стадионах Бразилии придется играть «Заре»?

- На крупнейших стадионах Сан-Пауло, Белу-Оризонте и, возможно, на «Маракане».

- Герман Семенович, кто же будет защищать цвета нашей страны?

- Игроки основного состава «Зари». В Федерации футбола СССР нам обещали выделить шесть футболистов из других клубов. Кого? Мне пока не известно.

Мы связались по телефону с управлением футбола Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров СССР. К аппарату подошел заместитель начальника управления спорткомитета В. Артемьев (кстати, он является руководителем нашей спортивной делегации). Он сообщил, что, кроме футболистов «Зари», на турнир в Бразилию выехали: Е. Ловчев ("Спартак"), А. Бышовец ("Динамо" Киев), К. Асатиани ("Динамо" Тбилиси) и А. Шестернев (ЦСКА)».

Газета «Ворошиловградская правда» Ворошиловград, 1972.

URSS 1 x 0 Uruguai

Local: Pacaembu.

Juiz: Abraan Klein (Israel), auxiliado por Rudolf Scheurer (Suíça) e George Lamptey (Gana).

Gol — 1.º tempo: 0 a 0. Final — Onischenko, aos 14m.

Times — União Soviética — Trachenko, Sergei, Kuznizoff, Vasenin, Maligim e Pinchuk; Douralev e Kopi (Morosov); Vicktor Kuznizoff (Bichovetz) Semenov, Elisev e Onischenko.

Uruguai — Carrasco, Blanco, Jauregui, Masnick e Pavoni; Montero Castillo e Maneiro; Gimenez (Moreno), Esparrago, Villalba (Bertochi) e Lattuada.

Renda — Cr$ 164.155,00 com 11.566 pagantes.

Журнал «Jornal do Brasil» Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 1972.

1975

19.01, **«Вележ» Мостар, Югославія - СРСР - 0-1 (0-0),** товариський матч, Мостар, стадіон «Білем Брегом», 7000 глядачів, суддя: Х.Іхтіяревич –Юсуф Бекович, Ніколіч (всі Югославія), гол: Блохін (82), попереджання: Фоменко.

СРСР: Рудаков, Буряк, Дамін, Фоменко, Решко, Трошкін, Коньков (Мунтян, 46), Онищенко, Колотов (капітан), Веремєєв, Блохін, тренер В.Лобановський.

«*Сборная СССР по футболу, находящаяся сейчас в Югославии, встретилась в товарищеском матче в Мостаре с местной командой «Вележ».*

Эта команда выступает в высшей лиге и известна нашим любителям футбола по матчам розыгрыша Кубка УЕФА с московским «Спартаком». Советские футболисты выиграли – 1-0 (0-0). Гол забил Блохин на 83-й минуте.

Наша команда выступала в таком составе: Рудаков (Пильгуй), Буряк, Дамин, Фоменко, Решко, Трошкин, Коньков, Онищенко, Колотов, Веремеев, Блохин».

Газета «Советский спорт» Москва, 21.01.1975.

«СБОРНАЯ ГОТОВИТСЯ.

Как мы уже сообщали, в самом первом своем контрольном матче в Югославии наша сборная сделала ничью с командой города Солин – 2-2. Голы в этом матче забили Блохин и Федоров. А 19 января в Мостаре при заполненных трибунах сборная СССР встретилась с местным «Вележем», готовящимся к четвертьфинальным матчам Кубка УЕФА. «Вележ». …

Против нашей команды «Вележ» выставил лучшие силы - на поле вышли Хаджиабдич, Приморац, Халилходжич, Басвич, Влади и другие.

Сборная СССР выступила в таком составе: Рудаков, Трошкин, Фоменко, Решко, Дамин, Колотов, Коньков (Мунтян, 46), Буряк, Веремеев, Онищенко, Блохин.

Нескольким игрокам, на которых тренеры рассчитывали, помешал выйти на поле грипп. Встреча была очень упорной, проходила во взаимных атаках. Весьма агрессивно играл лидер югославского клуба Баевич, который перед матчем обещал забить не один гол, но защитники сборной СССР справились с опасным форвардом. А на 83-й минуте Блохин забил гол, который оказался единственным, - сборная победила – 1-0...».

Щотижневик «Футбол-Хоккей» Москва, №4, 1975.

ПІСЛЯ поєдинку в місті Солін збірна СРСР зустрілася з відомим югославським клубом «Вележ» (Мостар), в якому виступав улюбленець югославських болільників, учасник останнього чемпіонату світу воротар Марич. Нині голкіпер проходить службу в армії.

Любителі футболу в нашій країні пам'ятають торішній виступ «Вележа» в Москві проти «Спартака» в розиграші Кубка УЕФА. Нагадаємо, що вдома москвичі перемогли — 3:1, а в гостях програли — 0:3.

Наставників збірної СРСР В. Лобановського та О. Базилевича матч у Мостарі цікавив передусім як перевірка боєздатності нашої команди на полі сильного суперника. Через півтора місяці київське «Динамо», яке є базовим колективом для збірної країни, гратиме в ¼ фіналу розиграшу Кубка володарів кубків, тому склад нашої команди був «київським»: Рудаков, Трошкін, Фоменко, Решко, Дамін, Колотов, Коньков (Мунтян), Буряк, Веремєєв, Онищенко, Блохін.

Поєдинок був багатим на голеві моменти, а ініціативою володіли радянські футболісти. Витримавши вибух стартових атак господарів поля, збірна СРСР налагодила конструктивні дії, і в другому таймі Блохін забив єдиний у цьому матчі гол — 1:0.

Завтра наші футболісти гратимуть у Тітограді зі збірною Чорногорії.

Газета «Спортивна газета» Київ, 21.01.02.1975.

БРЮССЕЛЬ. 24 лютого. (Кор. ТАРС). Збірна СРСР з футболу, незважаючи на те, що мала перевагу в товариському матчі з бельгійською командою «Локерен», все ж програла — 0:1. Футболісти з міста Локерен займають зараз п'яте місце в національному чемпіонаті (вища ліга).

У складі нашої команди виступали тільки гравці київського «Динамо»: Рудаков, Коньков (Буряк), Матвієнко, Фоменко, Решко, Трошкін, Мунтян, Онищенко, Веремєєв, Колотов, Блохін.

Цей матч привернув увагу значної кількості глядачів, насамперед тому, що вперше в Локерені виступала радянська команда.

Зустріч почалася в повільному темпі, суперники пристосовувались один до одного. Першими пішли в атаку бельгійські футболісти. Особливо активно діяли у них гравці лівого флангу — захисник Мюис і нападаючий Сійкер. Потім ініціативу перехопили гості (на 7-й хвилині вони вже подали кутовий біля воріт господарів поля). На 10-й хвилині Онищенко ледь не відкрив рахунок — сильний удар парирував воротар Огенбоом.

В середині першого тайму суперники перейшли на контратаки. Під час однієї з них, на 25-й хвилині, бельгієць Верхейен надіслав м'яч у сітку воріт радянської збірної.

З перших хвилин другого тайму наші футболісти кинулись в атаку. Найчастіше вони прагнули використати швидкісні рейди Блохіна. Останній не раз сам бив по воротах, робив постріли вздовж них, але голкіпер «Локерена» діяв відмінно. На 68-й хвилині м'яч після удару Блохіна, здавалося, увійшов у ворота, але захисники господарів буквально з лінії вибили його в поле. Незважаючи на всі зусилля радянських футболістів, рахунок у цьому матчі так і не змінився.

Газета «Спортивна газета» Київ, 25.02.1975.

23.02, **КСК «Локерен» Локерен, Бельгія - СРСР - 1-0 (1-0),** товариський матч, Локерен, стадіон «Локерен», 5000 глядачів, суддя: Мінной Де Хеєр (Бельгія), гол: .?. (1-й тайм). СРСР: Рудаков, Коньков (Буряк, 46), Матвієнко, Фоменко, Трошкін, Решко, Мунтян, Онищенко, Колотов (капітан), Веремєєв, Блохін, тренер В.Лобановський.

Lokeren - Dynamo Kiev 1-0

Lokeren. — Ook tegen een gereputeerde Europese tegenstander heeft Lokeren zijn ongeslagen reeks thuiswedstrijden kunnen verder zetten. Bijna vierduizend toeschouwers hebben kunnen genieten van een aantrekkelijk spektakel. Voor de rust toonde Lokeren zich de meest offensieve ploeg en kwam op de 25' op voorsprong via Verheyen, die met een achterwaartse pas van De Vrindt was bediend. Na de kampwisseling was het Kiev dat alle registers open trok. De lokalen konden echter vrij gemakkelijk deze druk opvangen. Hoogenboom, gekwetst na een duel met Kolotov, zou de wedstrijd verder zetten en zich in de kijker spelen. Een schot van Blonckine stopte hij in twee tijden terwijl hij ook een gevaarlijke omhaal van Onitchenko onschadelijk maakte. Lokeren van zijn kant kwam nog eens gevaarlijk opzetten langs De Vrindt die Suykerbuyk bediende. Het schot van Piet ging echter via een verdediger naast.

Verdiende overwinning van Lokeren tegen een tegenstander van formaat, die in een wedstrijd met inzet toch wel een andere gedaante toont.

Газета «Gazet van Antwerpen» Антверпен, Бельгія, 24.02.1975.

8.06, **СРСР - Італія - 1-0 (0-0),** товариський матч, Москва, Центральний стадіон ім. В.Леніна, 60000 (*70000*) глядачів, суддя: Мілош Чаїч –Х.Інтеярович, Л.Брацанович (всі Югославія), гол: Коньков (63), попередження: Коньков (39), Колотов (88), Антоньоні (88).

СРСР: Рудаков, Коньков, Матвієнко, Фоменко, Буряк, Трошкін, Мунтян, Онищенко, Колотов (капітан), Веремєєв (Решко, 46), Блохін, тренер В.Лобановский.

Італія: Діно Дзофф («Ювентус»), Франческо Рокко («Рома»), Андреа Орландіні («Наполі»), Ромео Бенетті («Мілан»), Франческо Моріні («Ювентус»), Джачінто Факкетті (капітан, «Інтер»), Джузеппе Савольді («Болонья»), Лжанкарло Антоньоні («Фіорентіна»), Джорджіо Кіналья («Лаціо»), Фабіо Капелло («Ювентус») (Сальваторе Еспозіто, 37, («Наполі»)), Джорджо Моріні («Рома») (Франческо Граціані, 76 («Торіно»), тренер Фулвіо Бернардіні.

Urss-Italia 1-0 (0-0)

URSS: Rudakov; Konkov, Matvenko; Fomenko, Burjak, Troshin; Muntijan, Onischenco, Kolotov, Veremajev (dal 46' Resko), Blochin. In panchina: 12. Pilguy, 13. Fedorov, 14. Zvygentsev, 15. Kuznetsov.

ITALIA: Zoff; Rocca, Orlandini; Benetti, F. Morini, Facchetti; Savoldi, Antognoni, Chinaglia, Capello (dal 35' Esposito), G. Morini (dal 75' Graziani). In panchina: 12. Castellini, 13. Gentile, 14. Bellugi, 15. Sciren, 18. Bettega, 20. Cordova.

ARBITRO: Cajic (Jugoslavia).

RETE: nel s.t. al 18' Konkov.

NOTE: giornata di sole, leggero vento. Al 35' del p.t. in uno scontro con un avversario Capello ha riportato la distorsione dei legamenti del ginocchio destro ed è stato costretto a lasciare il campo. Spettatori 70mila circa. Ammoniti Konkov per ostruzionismo; Kolotov e Antognoni per reciproche scorrettezze.

Urss - Italia 1-0

MARCATORE: 63' Konkov

URSS: Rudakov, Konkov, Matvenko, Fomenko, Buryak, Troshin, Muntijan, Onischenco, Kolotov, Veremejev (Resnko 46'), Blochin.

ITALIA: Zoff, Rocca, Orlandini, Benetti, F. Morini, Facchetti, Savoldi, Antognoni, Chinaglia, Capello (Esposito 35'), G. Morini (Graziani 75').

ARBITRO: Cajic (Jugoslavia).

NOTE: spettatori 80 mila. Giornata di sole mitigata dal vento. Al 35' Capello è uscito dal campo per aver riportato la distorsione del legamenti del ginocchio destro. Lo ha sostituito Esposito. Ammoniti Konkov per ostruzionismo. Kolotov e Antognoni per reciproche scorrettezze.

«РАЗНОСТЬ ОТСЧЁТА

Мнения о товарищеской встрече сборных СССР и Италии несколько разошлись. Многим матч пришелся по вкусу, но были и такие, кто хотел бы увидеть большее. Не только больше голов, но и прежде всего более заметные внешне проявления острой борьбы. Мне матч понравился, Он, на мой взгляд, удался, ибо носил престижный характер. Допускаю, что лет десять-пятнадцать назад подобная встреча могла быть сыграна и на большем накале, с обильным проявлением волевых усилий. В последние же годы такого рода товарищеские встречи, как правило, яркостью не отличаются. Причиной тому тот факт, что буквально все сборные в мире стали подходить к своим незачетным выступлениям с практических позиций: либо проверяя состав, либо его наигрывая, экспериментируя в тактике и т. д. К тому же тренерам нелегко зажечь игроков, добиться от них той самоотдачи, что отличает официальные матчи в чемпионатах Европы и мира.

Можно вспомнить, например, что даже такой принципиальный поединок, рассматривавшийся многими экспертами как своеобразный реванш, — я имею в виду матч в Лондоне команд ФРГ и Англии, прошел миролюбиво, блекло, с тренировочным уклоном.

К счастью, матч сборных СССР и Италии был, повторяю, иным. Заслуга в этом принадлежит обеим сторонам, но все же больше сил приложили наши футболисты. Товарищеский характер игры продиктовал и определенную свободу действий у игроков, никто не брал на вооружение «бетон», не ставил перед собой цель любыми средствами исключить из активных действий того или иного игрока, а потому борьба велась легко, в открытую. Для сравнения можно вспомнить, матч Кубка европейских чемпионов здесь же, в Москве, между столичными торпедовцами и лучшей тогда командой Италии «Интером», которая ничего, кроме глухой защиты, по существу не продемонстрировала: гости тогда не сыграли сами и не дали сыграть сопернику.

Я уже упомянул о престижной значимости встречи. Для нашей команды, резко поднявшей свою игру в этом сезоне, столь авторитетный соперник, как команда Италии, был хорошим раздражителем. Ну, а гости, как они сами говорили нам, делают все, чтобы выйти из нынешней кризисной ситуации.

Предварительной разведки не велось. Итальянцы все же были знакомы с советской командой, ибо наблюдали финал Кубка кубков в Базеле по телевидению. Наши футболисты могли составить себе некоторое представление о нынешней игре итальянской сборной по просмотру видеозаписей ее матча в Хельсинки с финнами.

Кстати, когда Факкетти, опытнейшего игрока «скуадры адзурры» и нашего хорошего знакомого, спросили на аэродроме, насколько он знаком с нынешней игрой нашей сборной и кого из футболистов знает, он продемонстрировал достаточную осведомленность, вспомнил финальный матч Кубка кубков, выделил Мунтяна, Блохина, Колотова и Онищенко (последнего он поначалу назвал «Евтушенко», но тут же поправился).

Пожалуй, этот матч был самым ответственным для тренера итальянской сборной Ф. Бернардини, и потому, очевидно, не случайно он пошел на выделение персональных сторожей для наших двух форвардов, прикрепив Рокку к Блохину, а Ф. Морини к Онищенко.

Для советской команды, повторяю, нынешний облик итальянской сборной все же оставался неопределенным, ибо даже по просмотру видеозаписи матча в Хельсинки трудно было составить полное представление о молодом пополнении. Что касается старожилов, то ведь и они теперь на иных позициях. Факкетти выступает в качестве свободного защитника, а знакомый нам по выступлениям за «Милан» Бенетти действует иначе, чем в клубе. В «Милане» он большей частью агрессивно работает впереди и в центре, а в сборной — в тылу и в центре.

Для меня интересен был дебют матча, точнее та форма, в которой разыграла его наша сборная. Сделала она это весьма уверенно, авторитетно, и за 5–7 минут зрителю все стало ясно. Вспомним, как сначала советская команда резко пошла вперед, выявив тем самым построение гостей при обороне, а затем отступила назад, как бы пригласила итальянцев к себе, и здесь мы ознакомились с их манерой, во всяком случае с их наметками для игры в атаке. Разумеется «скуадра адзурра» не довольствовалась в эти минуты пассивной, созерцательной позицией и сама нанесла два резких удара с участием Капелло, Кинальи и Савольди. В эти минуты блеснул четкой реакцией Рудаков. Наш вратарь молниеносно среагировал на удар головой Капелло в ситуации исключительно сложной, когда итальянец бил, что называется, в упор. Рудаков наконец получил возможность поиграть в этой встрече и, надо признать, выручил нашу команду в этих эпизодах. Забей итальянцы гол, пусть и в итоге резкого контрудара, игра могла пойти иначе.

И все же для меня соотношение сил в этой встрече проявилось в первые полчаса и судьба матча особых тревог не вызывала, ибо, пропусти даже наша команда один гол, было ясно, что она в состоянии забить в ответ два.

На стороне нашей сборной были преимущество в отлаженности коллективных действий, умение и способность управлять ими, не полагаясь на случайность. Счет мы могли открыть еще в первом тайме. Можно вспомнить удары Мунтяна, Колотова, эффектный рейд Конькова, ситуацию, когда Блохин в падении эффектно нанес удар головой, но мяч прошел чуть в стороне от штанги, и т. д.

Формально обе стороны придерживались похожих, если иметь в виду цифровые обозначения, тактических построений, ибо выступали с квартетами хавбеков и дуэтами форвардов. Но по существу манера их действий была различной. В четверке итальянских полузащитников ныне нет такого ярко выраженного лидера, как Ривера или Маццола. На мой взгляд, у них просто нет игрока такого класса. Антониони, Капелло и их партнеры по-своему хороши, игроки своеобразные, с богатой техникой, но они — не лидеры.

У киевлян в средней линии тоже вроде бы царит равенство. Но это равенство иного рода, ибо каждый игрок поочередно в состоянии быть вожаком, вести игру, определять и исполнять очередной маневр.

Матч с итальянцами не был для сборной СССР повторением пройденного. Наша команда использовала его и для продолжения отработки очередных тактических ходов. Можно вспомнить, например, что Коньков сыграл как бы две роли — свободного защитника и опорного полузащитника. Этот ход уже не новинка, но его применение позволяет выявлять дальнейшие возможности подобного тактического варианта, может обогатить команду стратегически, а проверка проходила в серьезной обстановке, с сильным и авторитетным соперником.

В первом тайме нашей команде недоставало, я бы сказал, привычной для нее легкости при скоростной игре, хотя она и прочно держала инициативу в своих руках. Необходимость включения дополнительных мощностей для определения исхода встречи была ясна и тренерам. Они сделали коррективы в перерыве, и весь начальный период второго тайма прошел уже иначе.

Если при игре на чуть приглушенной скорости итальянцам порой за счет всегда присущего им пристрастия к технике удавалось поддерживать равновесие, то, когда советская команда стала действовать на оборотах, близких к максимальным, защита гостей оказалась не в состоянии обеспечить полную безопасность. Можно вспомнить, как сразу же после перерыва ряд мощных ударов, нанесенных подряд, смял итальянскую линию обороны. Били по цели Онищенко, затем Колотов, Блохин, наконец, эффектная комбинация Трошкин — Буряк — Коньков, и последний почти добился успеха, ибо мяч после его удара отразила перекладина ворот. То, что выход Конькова на заключительный удар не является случайным, вскоре было засвидетельствовано еще одной комбинацией Буряк — Мунтян — Коньков, и вратарь итальянцев Зофф уже ничего не смог поделать. Гол, забитый Коньковым, закрепляет перевес и превращает его в победу.

Вечером после матча мне довелось беседовать с капитаном итальянской сборной Факкетти, и, естественно, я поинтересовался его мнением. Факкетти считает, что наша сборная ныне выглядит здорово, и прямо сказал, что он не слишком огорчен проигрышем, ибо к этому привели действия соперника, выступавшего лучше, выглядевшего командой более сыгранной, умелой, крепче сколоченной. «У нас много молодых, и они растерялись, когда после перерыва советская сборная заиграла в голландском ключе, а особенно после пропущенного мяча, когда взаимозаменяемость ваших игроков совсем уже сбила с толку нашу молодежь».

Действительно, после того как был забит гол, советская сборная продемонстрировала эффектную форму взаимозаменяемости, тот метод игры, с квалифицированным выполнением которого мы, пожалуй, еще не встречались в других наших командах. Вспомните, как пошел вперед Трошкин. а его позицию занял Онищенко. Как точно так же стал действовать Матвиенко, а на его месте поочередно появлялись Колотов и Мунтян. Эти маневры и сбили с толку соперника.

Наша команда в дальнейшем как бы сбросила обороты. Естественно, нельзя требовать от нее в товарищеских матчах действовать все время на пределе своих возможностей, ибо усталость накоплена внушительная, если помнить, что у нее осталось позади.

Руководители итальянской сборной отмечали после матча, что их команда сыграла в Москве значительно сильнее, чем в Хельсинки, а результат, на их взгляд, свидетельствует о том, что советская сборная выходит из кризисного положения, а их команда пока, несмотря на энергичные усилия, все еще в нем пребывает».

Щотижневик «Футбол-Хоккей» Москва, 15.06.1975.

«*СССР - ИТАЛИЯ - 1-0*

Хотя матч сборных формально и был товарищеским, тем не менее, для обеих команд он выливался в немаловажное событие престижного характера. Для итальянской сборной потому, что она переживает - после неудачи в чемпионате мира - этап значительного обновления, омоложения состава и под руководством нового тренера Фулвио Бернардини полна решимости вернуть себе былую высокую репутацию. К тому же и личный счет встреч между давними соперниками (неблагоприятный для гостей), и возросший в последнее время авторитет нашей сборной обязывали итальянцев использовать представлявшийся шанс наилучшим образом. Сборной же СССР, прочно вставшей на путь возрождения, также желательно было продолжить и приумножить пришедшие к ней в этом сезоне успехи. Эти побудительные мотивы обеих сторон обещали высечь из товарищеского матча искру подлинного соревнования в мастерстве, сделать его незаурядным и те, кто пришел на стадион не разочаровались в своих ожиданиях, оказались вознагражденными игрой высокого качества и накала.

За нашу команду выступали динамовцы Киева. Словно желая предпослать мажорное вступление этому интересному матчу, Мунтян, уже на исходе первой минуты, четко сыграв в стенку с Блохиным, наносит мощный удар (мяч пролетел чуть выше перекладины) как бы давая понять, что разведки не будет. Этот "пробный шар", однако, не смутил отлично сбалансированную оборону итальянцев, которая деловито приняла вызов выложить свои козыри. А они у нее имелись, и неплохие. Легкость и быстроту прилипчивого Рокка очень скоро ощутил на себе Блохин, которому считанные разы в течение игры удавалось ускользать из тисков опеки этого темпераментного и расчетливого защитника. Тонкое чувство дистанции и позиции неувядаемого стоппера Факкетти позволяли последнему просто и эффективно перекрывать пути на самом опасном участке перед воротами. Повышенное внимание к своей персоне почувствовал и другой наш бомбардир - Онищенко со стороны рослого Ф. Морини.

Второй пояс обороны гостей составляли четыре хавбека, игроки разнохарактерные, чрезвычайно маневренные, охотно защищавшиеся и гармонично дополнявшие друг друга при конструировании атак. Среди них выделялся диспетчерскими навыками - Капелло, внешне и по манере игры схожий со своим знаменитым предшественником по сборной Д. Риверой.

Впереди, у итальянцев дежурили двое - Киналья и Савольди. Этот тандем доставил, особенно в первом тайме, немало хлопот нашей защите. Его усилиями было создано несколько голевых ситуаций у ворот Рудакова. Одна из них, когда юркий и прыгучий Савольди, находясь в окружении наших защитников, искусно укрыл мяч корпусом, а затем сумел вывести на удар Киналью, реально могла закончиться голом. Киналья без помех наносил его в упор метров с десяти, и лишь отличная реакция Рудакова спасла нашу команду.

С виду несколько грузный Киналья преображался при получении мяча, обнаруживая отличные навыки дриблера, способного четко контролировать мяч и одновременно таранить нашу оборону, используя для этого свой немалый вес. Эти качества центрфорварда гостей оборачивались для них, кроме всего, и тактической выгодой: перед превосходящими силами защиты Киналья умело маневрировал с мячом, выжидая и давая возможность отставшим хавбекам подтянуться и включиться с хода в атаку, сразу обретавшую грозные очертания. Любопытно, что, кроме идентичного построения - игра с четырьмя хавбеками и двумя форвардами, - соперников объединяла сходная тактика, в основе которой лежали чистый комбинационный розыгрыш мяча, стремление логичными ходами, создать ситуацию для взятия ворот.

Такой футбол всегда импонирует. Потому что он, кроме физической борьбы, по своей сути интеллектуален, в нем бьется мысль и искрится фантазия игроков наделенных к тому же недюжинным мастерством. В этом смысле стороны оказались достойны друг друга, а сам матч явил демонстрацию игры, расцвеченную техническими нюансами, ярко проявлявшимися в исполнении самых разнообразных передач, ударов, остановок и обработке мяча. В этом соревновании гости, пожалуй, были даже чуть изобретательнее, зато хозяева, и это ощутимо подчеркнул ход второго тайма, оказались настойчивее в преследовании главной цели - гола, и были по заслугам вознаграждены им.

Счет мог быть и более убедительным, если бы в момент кульминации - в первой половине второго тайма - когда острейшие ситуации у ворот Зоффа возникали одна за другой, и казалось, итальянцам не вырваться из всеохватывающего пресса нашей массированной атаки, форварды и хавбеки сборной СССР были бы чуть точнее и расчетливее в завершающих ударах. Очаги напряжения и угроз для гостей, как правило, рождались на нашем правом фланге, где Трошкин в союзе с Буряком или Мунтяном прорывали оборону.

Вспомним, как возник, пожалуй, самый оригинальный, украсивший встречу момент. Трошкин тонко уловив выгоды своей позиции, легко обошел Орландини и вышел к лицевой линии, и когда все ждали прострела, он неожиданно круто послал мяч назад под удар набегавшему Буряку. Последний мог бить сам, но предпочел остроумно пропустить мяч, где его поджидал Коньков. Последовал удар, и даже Зофф, не раз до этого выручавший свою команду, был бессилен отразить его. За него это сделала бесстрастная штанга. Весь эпизод от начала и до конца был пронизан футбольной красотой и разыгран как по нотам. Искренне жаль, что венчавший его удар Конькова оказался не результативным. Вообще, вылазки Конькова вперед каждый раз грозили гостям неприятностями.

Долгожданный гол, который, чувствуя наметившееся превосходство, скандируя, требовали зрители, родился на 63-й минуте после затяжкой и концентрированней атаки наших футболистов. С левого фланга последовала очередная длинная подача, перелетевшая скопление защищавшихся и нападавших. Стоявший в отдалении Мунтян с ходу, в одно касание вернул мяч отброшенный ему Буряком в горячую точку, в район 11-метровой отметки, скорее по наитию, нежели по точному расчету. И инстинкт опытного игрока не подвел его - там оказался Коньков, на сей раз, не упустивший возможности отличиться. Его удар, не слишком сильный, но выполненный без обработки в нижний угол, Зофф парировать был не в состоянии.

Желая как-то активизировать усилия товарищей по команде и помочь испытывавшей экзамен на прочность защите, главная ударная фигура итальянцев Киналья в поисках мяча отходил назад а это бесспорно было нам на руку. Быть достаточно свежим перед воротами Рудакова после такой черновой работы он уже не мог и прежней опасности не представлял. Выход же на поле Грациани, игрока азартного, но ничем более не проявившего себя, на мой взгляд, вместо предполагаемого усиления атакующего потенциала, принес гостям лишь ослабление. Одно из достоинств нынешней сборной Италии заключено в ровном подборе игроков высокого класса. Но все же главная сила команды - линия полузащиты. Здесь целое созвездие мастеров универсального плана: Антониони, Бенетти, Капелло, к сожалению, из-за травмы не сумевший довести встречу до конца, и вышедший ему на замену Эспозито.

Победой над такой командой мы вправе гордиться. Сейчас немало говорят и пишут о благотворном сотрудничестве, установившемся между тренерами В. Лобановским и О. Базилевичем и спортивной наукой. Все так. Плоды этого союза налицо - функциональные возможности, или, попросту говоря, беговая и атлетическая подготовка киевлян, составляющих основу сборной, выросли, и это отрадно. Но это только часть важной работы. Одна ее сторона. Другая, не менее важная, чисто творческая часть - прерогатива и искусство только тренеров. И об этом нельзя забывать. Важно понимать, куда к какому футболу зовут тренеры своих питомцев. И здесь В. Лобановский и О. Базилевич, представляя наш футбол вместе со своими игроками на

всех уровнях, будь то в клубном турнире Кубка кубков, или под флагом сборной страны, оказались на высоте. Истолкование игры киевлянами в высшей степени современно. В нем есть место и остроатакующему футболу, и нарочито замедленному розыгрышу мяча, подчас ставящему в тупик соперников, как это было, скажем, в финале Кубка кубков с «Ференцварошем».

Подобные тактические контрасты стали подвластны команде потому, что тренеры сами тонко уловили суть новых видоизменений, затронувших футбол в последнее время, и сумели в этой связи, верно переориентировать своих питомцев. Что ж, в добрый путь!».

Газета «Советский спорт» Москва, 10.06.1975.

Збірна СРСР — збірна Італії, 1:0 (0:0). Москва. Центральний стадіон імені В. І. Леніна. 8 червня. Ясно. 20 градусів. 70000 глядачів.

Суддя: М. Джаїч (Югославія).

Збірна СРСР: Рудаков, Коньков, Матвієнко, Фоменко, Буряк, Трошкін, Мунтян, Онищенко, Колотов, Веремєєв (Решко, 46), Блохін.

Збірна Італії: Зофф, Рокка, Орландіні, Бонетті, Ф. Моріні, Факкетті, Савольді, Антоньоні, Кіналья, Капелло (Еспозіто, 38), Д. Моріні (Граціані, 76).

Гол: Коньков (63).

Попереджено Конькова за навмисну затримку м'яча рукою.

УЖЕ в аеропорту італійські футболісти сказали чимало приємних слів на адресу своїх майбутніх суперників. Зокрема, капітан збірної Факкетті порівняв нашу команду з «Аяксом» часів його розквіту, а тренер Бернардіні, який став на шлях докорінної перебудови гри італійців, тепло відгукнувся про дії динамівців у базельському фіналі. Отже, гості добре, як бачите, були обізнані з манерою господарів. А от для наставників наших гравців сьогоднішня італійська збірна була суцільною загадкою. Саме цим і пояснюється те, що в перші хвилини недільного матчу гості зуміли створити кілька досить небезпечних моментів. Однак наш захист швидко розібрався «хто є хто» в італійській команді, і турбот у Рудакова поменшало.

У нападі головну ставку італійці робили на Кіналью — форварда таранного типу, який сміливо вступає в двобої з обороною. Але відносну волю цей футболіст, якого вдома називають грозою голкіперів, мав лише в дебюті, а його партнер по нападу Савольді взагалі загубився на полі і практично не загрожував воротам збірної СРСР, яка цього разу від першої до останньої хвилини складалася з гравців київського «Динамо».

Поступово наша команда вирівняла гру і в свою чергу почала турбувати воротаря гостей. На 25-й хвилині він уже був безсилий що-небудь зробити, однак Блохін з близької відстані пробив головою мимо воріт. Нападаючий під час подачі кутового Веремєєвим обрав хорошу позицію і миттєво кинувся до м'яча, що відскочив од землі. Все, за винятком удару, було зроблено блискавично і красиво.

Якщо перший тайм за кількістю голевих моментів можна назвати рівним, то після відпочинку перевага радянських футболістів стала відчутною. Італійці по-справжньому загрожували взяти ворота тільки одного разу. Тут уже показав свою майстерність Рудаков, який, до речі, протягом зустрічі не зробив жодної помилки.

Його колезі по футбольному фаху Зоффу довелося нелегко. Згадаймо хоча б перший тайм, коли він помилився на виході, і м'яч опустився за його спиною. Проте врятувала італійців незлагодженість наших гравців, які зіткнулися і не довели справу до логічного кінця. У комбінації, що призвела до гола, брали участь п'ятеро гравців, які розпоряджалися м'ячем в один дотик. А крапку поставив Коньков, який несподівано з'явився на місці центрального нападаючого.

Тут хочеться зробити невеликий відступ. Коньков за свій гол заслужив похвали, але його слід покритикувати за одержане попередження. Здавалося, хто-хто, як не київські динамівці повинні добре знати, що навмисна гра рукою на міжнародній арені автоматично карається жовтою карткою. Але Веремєєв дістає попередження в Ейндховені, Решко — вже у внутрішньому чемпіонаті і, нарешті, позавчора Коньков знову демонструє волейбол... Чи не час зупинитись?

Після зустрічі В. Лобановський і О. Базилевич сказали, що грою задоволені, вона, на їхню думку, принесла насолоду глядачам. Водночас тренери зазначили, що в грі з італійцями радянська команда діяла спокійніше, ніж в офіційних змаганнях.

Газета «Спортивна газета» Київ, 10.06.1975.

23.11, **Туреччина - СРСР - 1-0 (1-0),** відбірковий матч до ЧЄ, Ізмір, стадіон ім. К.Ататюрка, 45000 глядачів,суддя: П.Ніколов –Дудін, Макаєв (всі БНР), гол: Решко (22, автогол).

Туреччина: Расім, Тургай, Сабахаттін, Ісмаіл, Кадир, Алі, Мехмет, Фатіх (Орхан, 90), Гекмен (Хусейн, 89), Джеміль, Алі Кемаль, тренер Джошкун Озари.

СРСР: Рудаков, Коньков, Зуєв, Фоменко, Решко, Звягінцев, Мунтян (Буряк, 61), Онищенко, Колотов (капітан), Веремєєв, Блохин, тренер В.Лобановський.

«ПОСЛЕ СЕРИИ ПОБЕД.

Пусть русские теперь станут чемпионами Европы, от этого наша победа будет еще весомее», - так писала одна из турецких газет на другой день после выигрыша в Измире. На удачный исход матча в Турции мало кто надеялся - желанной была ничья - слишком велик авторитет сборной СССР (об этом говорит и приведенная выше цитата).

Но готовились к матчу хозяева поля серьезно. Команда была собрана в Измире за семь дней до встречи (такое в Турции бывает крайне редко). В распоряжении футболистов были видеозаписи игр советской сборной, у старшего тренера Джошкуна Озары была исчерпывающая информация о всех советских футболистах (он сам сообщил это в беседе перед игрой). Руководство сборной Турции требовало от игроков соблюдения строжайшего режима и дисциплины.

Любопытно, что в день игры многие газеты вышли с фотографией на первых страницах одного из ведущих игроков полузащитника Енгина. Рядом с фотографией красовалась надпись - «Скандал»! Далее журналисты описывали, что один из лучших футболистов сборной выведен

из состава в день игры за то, что он встретился в отеле «Бююк Эффес», где проживали обе команды, со своей возлюбленной, известной кинозвездой. Журналисты удивлялись строгости решения. «Такого в Турции никогда не бывало», - писали они.
Наши наблюдали все это, посмеиваясь, и спокойно готовились к матчу. За дань до игры команда провела хорошее тренировочное занятие на центральном поле стадиона «Ататюрк». Как только автобус со сборной СССР показался на стадионе, сотни болельщиков стремглав бросились со второго поля, где проходила тренировка местного «Алтая», на трибуны главной арены. Она, кстати говоря, вмещает 80 тысяч зрителей, имеет отличное зеленое поле и удобные места для зрителей. Несмотря на то, что накрапывал дождь, зрители отсидели всю тренировку и бурными аплодисментами встречали каждое удачное действие наших игроков.
Болельщики в Турции квалифицированные, советских футболистов многие знают в лицо (заслуга телевидения) и на улицах (к удивлению наших спортсменов) обращались к ним прямо по фамилии. Я видел, как один мальчик обратился с просьбой: «Сэр, Блохин, плиз» и протянул тетрадку для автографа. Олег после этого все повторял: «Надо же, сэр!».
...Солидные люди в шляпах, с зонтиками в руках прыгали по полю и в разных местах бросали мяч на землю. Тот плюхался в лужи и не хотел подпрыгивать. Начало матча перенесли на 30 минут. Под проливным дождем при помощи тряпок и ведер начались осушительные работы. Скажу откровенно, эти работы носили характер имитации борьбы с водой, так как дождь, шедший двое суток, превратил поле в огромное озеро, и действия пятерых мужчин, выжимающих тряпки в ведра, вызвали лишь веселое оживление на трибунах. Тем не менее, игра началась.
Наверное, команда Турции не самый трудный соперник у сборной СССР 1975 года, но матч в Измире получился самым тяжелым. За плечами каждого из наших футболистов 60-65 игр напряженного футбольного года. Усталость вольно или невольно дает о себе знать. В матче, где многое решала атлетическая подготовка, советские футболисты преимущества не получили. Попытки неожиданно и быстро переводить мяч с фланга на фланг приводили к потере мяча. Малейшая неточность, и мяч, скользнув по траве, уходил в сторону, либо, упав, как ядро, врезался в грязевую жижу.
Турецкие футболисты старались играть коротко, полузащитники Мехмет, Али, Фатих беспрерывно (особенно в первом тайме) посылали вперед форвардов Али Кемаля, Гекмена, Джемиля. Нападающие быстрые, напористые не боялись единоборств вблизи штрафной площади. Защитникам сборной СССР тяжеловато, то и дело кто-то нуждался в страховке. Чаще опасность возникала справа, где Али Кемаль переигрывал Зуева. На 22-и минуте Али Кемаль с фланга направил мяч в штрафную площадь, где Решко, стараясь опередить Джемиля, головой срезал мяч в собственные ворота. Так был забит единственный гол.
Во втором тайме инициативой завладели советские футболисты, но ударов по воротам было немного. К тому же с лучшей стороны проявил себя вратарь Расим, он отразил мяч после опасных ударов Блохина, Колотова и Конькова. Мне кажется, что в матче не совсем правильно использовался Блохин. Он почти не появлялся на своем левом фланге, где, кстати, было суше. На сухом поле, играя справа и в центре, Блохин, возможно, запутал бы соперников, но на тяжелом, мокром грунте он преимущества в скорости не имел, и элемент внезапности пропадал.
После игры, снимая мокрую одежду, футболисты с горечью говорили: «Ну, какой это футбол!». Доля истины в этом есть. Как и, правда то, что матч со сборной Турции не влиял на турнирное положение нашей сборной, уже вышедшей в четвертьфинал первенства Европы. Однако все мы хотим, чтобы наши лучшие футболисты не требовали себе скидок. Каждая игра сборной СССР (официальная, товарищеская), под особым вниманием любителей спорта. Перед отъездом в Турцию я беседовал с известным футбольным журналистом-статистиком Есениным. Константин Сергеевич, перелистав свои альбомы и тетради, шутя сказал: «В Турции вы можете быть совершенно спокойным, сборная, там еще не проигрывала. И вообще наши футболисты уступили турецким всего два раза - в 1933 году и в 1966-м. Мы проигрываем раз в 33 года, так что следующий выигрыш сборной Турции будет в 1999 году!». Как жаль, что турецкие футболисты не знали этого!».

Щотижневик «Футбол-хоккей» Москва, 30.11.1975.

«***ОСЕЧКА В ИЗМИРЕ.***
Игра в Измире не получилась у нашей сборной. Двухдневный дождь лишил советских футболистов преимущества в технике и в скорости. Тяжелое, набухшее от дождя поле уравняло шансы команд. Все решал атлетизм и элементы случайности. Физическая подготовка обеих команд оказалась на одинаковом уровне, а случай принес победу хозяевам поля. Однако сводить дело только к ошибке защитника, забившего мяч в собственные ворота, было бы неверно. Все футболисты сборной Турции стремились к победе.
- Победа над таким сильным соперником нужна нашим молодым игрокам, как допинг, - сказал тренер сборной Турции Джошкун Озары. - Мы уже начали подготовку к отборочным играм чемпионата мира, и футболисты должны поверить в себя.

Все четыре игрока обороны команды Турции действовали слаженно, хорошо страховали друг друга. Оба центральных защитника- Кадыр и Исмаил уверенно играли головой и воздушные дуэли почти не проигрывали. В середине поля у команды Турции лучшим был Мехмет. Он отлично разбирался в обстановке, не суетился, почти не играл отбойно, точнее других был в передачах. И, как мне кажется, Мехмет лучше других видел поле, мяч он получал всегда там, где меньше было воды.

Нападающие - Гёкмен и Али-Кемаль в первом тайме доставили массу хлопот нашей сборной. Оба хорошо действовали с мячом. Гёкмен чаще отходил назад, а Али-Кемаль постоянно смещался вправо. Получив мяч, и тот, и другой умело прикрывали его корпусом. Али-Кемаль часто в одиночку шел вперед и пытался обыграть нескольких защитников. Когда это получалось, сразу возникали опасные ситуации у ворот сборной СССР. Несколько раз Али-Кемаль проходил справа и направлял мяч в центр штрафной площади. В один из таких моментов Решко, пытаясь опередить Джемиля, головой срезал мяч в свои ворота. В первом тайме было еще несколько опасных моментов, созданных усилиями Гёкмена и Али-Кемаля, но уверенно играл Рудаков.

Наши футболисты пытались играть в Измире, как в любом другом матче в гостях. Однако «выездная модель» нуждалась в небольшой корректировке. Длинные передачи надо было исполнять либо с ювелирной точностью (мяч отдавать только в ноги), либо вообще отказаться от них. В условиях, когда к воротам через центр пробиться было трудно, особую опасность представляли дальние удары, но их в матче было немного. Чаще других с 25-30 метров бил Коньков.

Думается, что сюрприз с переменой мест Блохина и Онищенко не очень удался. Онищенко на левом краю чувствовал себя неуютно. Блохину же во втором тайме, кроме соперников, противостояла большая лужа, которую порой ему обойти было труднее, чем защитников. И все-таки моменты для взятия ворот сборной Турции были. В середине второго тайма после подачи углового Фоменко послал мяч рядом со штангой. В остальных случаях вратарь Расим переиграл советских футболистов. На 69-й минуте он в прекрасном броске отразил удар Блохина, а за десять минут до конца встречи и таком же отличном стиле - удар Конькова. При ударах издалека (не частых, правда) Расим ловил мяч, не давая советским футболистам возможности добить его в ворота.

Первая встреча сборных команд СССР и Турции проходила 51 год назад. Турецкие футболисты еще ни разу не выигрывали у нашей сборной на своем поле (да и у нас в стране побеждали всего два раза), победа в Измире - первая.

Поражение нашей сборной также первое в нынешнем сезоне. Вряд ли стоит серьезно огорчаться, так как главная задача футболистами выполнена - завоевано первое место в отборочной группе чемпионата Европы. Но все же урок должен остаться в памяти: слабых соперников сейчас нет, и футбол проходит при любой погоде».

Газета «Советский спорт» Москва, 25.11.1975.

«*Складні метеорологічні умови, в яких проходив матч, звели нанівець перевагу радянських футболістів не тільки в техніці, а й в тактиці. Хіба можна на полі, коли вода сягає щиколотки, «приборкати» м'яч, зробити його слухняним? Хіба можна застосувати стрімкий ривок? А яким передачам віддати перевагу – низовим або верховим? Адресуєш м'яч низом, а він уже в першій калюжі закрутиться немов дзиґа.*

Застосуєш верхову передачу, а важкий від води м'яч не долетить до партнера. Сподіватися, граючи під невщухаючим дощем, треба, здається, тільки на спортивне щастя. Воно виявилося на боці господарів поля. Швидка контратака турецьких футболістів закінчилася верховою подачею в штрафний майданчик збірної СРСР, де Решко головою зрізав м'яч у власні ворота.

Ось так випадок розпорядився результатом зустрічі, яка абсолютно не впливала на розподіл місць у групі, бо збірна СРСР уже достроково вийшла у чвертьфінал європейського чемпіонату. Слід сказати й проте, що турецькі болільники (їхній темперамент відомий) своєю поведінкою зовсім не сприяли нормальному проведенню зустрічі. Болгарський суддя П.Ніколов двічі зупиняв зустріч після того, як на поле з трибун летіли якісь предмети.

Не можна сказати, що у нашої збірної не було нагод відігратися. По-перше, вона могла забити гол, коли рахунок ще не було відкрито, але Блохін пробив головою мимо воріт. У другому таймі сприятливі можливості мали Колотов, Блохін, Фоменко. Турецьким захисникам, однак, вдалося відстояти свої ворота, а несподіваний і сильний удар Блохіна з дальньої відстані Расім у блискучому стрибку парирував на кутовий. Одного разу м'яч все ж таки побував у турецьких воротах, куди його надіслав Онищенко, але суддя зафіксував у форварда положення поза грою».

Газета «Спортивна газета» Київ, 25.11.1975.

ЧЕМПІОНАТ СРСР З ФУТБОЛУ СЕРЕД ДУБЛЕРІВ

1946 (ВПЕРШЕ)

ГРУПА 1

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В	Н	П	М	О
1. **СПАРТАК** *Москва*		2:1	1:1	3:2	3:1	5:1	1:0	1:2	3:1	1:0	6:0	2:2	14	5	3	48:24	33
		1:5	1:1	1:0	2:1	2:2	2:0	2:0	7:1	0:3	0:0	2:0					
2. **ДИНАМО** *Тбилиси*	1:2		4:0	0:0	2:1	2:0	0:0	0:0	1:2	1:2	5:0	3:0	13	5	4	47:18	31
	5:1		1:0	3:2	3:3	3:0	1:0	1:2	1:0	2:1	0:0	8:2					
3. **ДИНАМО** *Москва*	1:1	0:4		0:0	2:0	1:1	0:0	3:0	4:1	1:1	1:0	4:2	9	8	5	40:19	26
	1:1	0:1		1:2	1:1	6:0	1:2	2:1	0:1	3:0	0:0	8:0					
4. **ЦДКА** *Москва*	2:3	0:0	0:0		4:1	0:1	0:1	2:1	3:3	3:2	1:0	3:0	11	3	8	36:21	25
	0:1	2:3	2:1		2:0	5:1	-:+	2:0	3:1	0:1	0:1	2:0					
5. **КР.СОВЕТОВ** *Москва*	1:3	1:2	0:2	1:4		0:0	2:0	2:0	1:1	2:0	3:0	2:1	10	5	7	34:28	25
	1:2	3:3	1:1	0:2		1:1	3:1	1:2	2:1	2:0	1:0	4:2					
6. **ДИНАМО** *Минск*	1:5	0:2	1:1	1:0	0:0		0:0	2:0	3:2	2:2	3:0	4:2	9	7	6	35:40	25
	2:2	0:3	0:6	1:5	1:1		2:2	2:3	3:0	3:2	2:1	2:1					
7. **ТОРПЕДО** *Москва*	0:1	0:0	0:0	1:0	0:2	0:0		1:1	0:0	0:0	4:0	2:1	6	10	6	20:21	22
	0:2	0:1	2:1	+:-	1:3	2:2		1:2	1:1	2:2	1:1	2:1					
8. **ДИНАМО** *Киев*	2:1	0:0	0:3	1:2	0:2	0:2	1:1		2:0	0:0	4:1	1:2	8	5	9	26:32	21
	0:2	2:1	1:2	0:2	2:1	3:2	2:1		2:2	2:1	1:4	0:0					
9. **ЗЕНИТ** *Ленинград*	1:3	2:1	1:4	3:3	1:1	2:3	0:0	0:2		1:0	3:1	7:0	7	5	10	34:40	19
	1:7	0:1	1:0	1:3	1:2	0:3	1:1	2:2		0:2	2:0	4:1					
10. **ДИНАМО** *Ленинград*	0:1	2:1	1:1	2:3	0:2	2:2	0:0	0:0	0:1		0:1	8:2	5	6	11	28:30	16
	3:0	1:2	0:3	1:0	0:2	2:3	2:2	1:2	2:0		1:1	0:1					
11. **ТРАКТОР** *Сталинград*	0:6	0:5	0:1	0:1	0:3	0:3	0:4	1:4	1:3	1:0		0:1	4	5	13	14:40	13
	0:0	0:0	0:0	1:0	0:1	1:2	1:1	4:1	0:2	1:1		3:1					
12. **КР.СОВЕТОВ** *Куйбышев*	2:2	0:3	2:4	0:3	1:2	2:4	1:2	2:1	0:7	2:8	1:0		3	2	17	22:71	8
	0:2	2:8	0:8	0:2	2:4	1:2	1:2	0:0	1:4	1:0	1:3						

13. Команду дублирующего состава "Динамо" /Киев/, занявшую первое место в соревнованиях по футболу 1949 г. - командным призом и грамотой Комитета по делам физической культуры и спорта при Совете Министров Союза ССР.

14. Окунь М.О. - начальника команды, старшего тренера, заслуженного мастера спорта - грамотой Комитета по делам физической культуры и спорта при Совете Министров Союза ССР.

15. **Футболистов** команды "Динамо" /Киев/

Коман М.М.
Горбунов М.И.
Гаго В.И.
Дерфий З.З.
Годинчак В.И.
Гулевич С.Д.
Сенгетовский В.И.
Ест Э.З.
Щанов А.И.
Макаров О.А.
Скрипченко К.П.
Рыболов В.И.

грамотами Комитета по делам физической культуры и спорта при Совете Министров Союза ССР.

1947

Група 1

1. ЦДКА		2:0	0:1	1:2	3:0	3:2	2:1	4:3	9:1	1:0	2:2	2:1	5:0	16	4	4	58:25	36
Москва		0:1	2:0	2:2	1:1	1:1	1:0	1:3	3:2	5:0	3:0	3:2	2:0					
2. ДИНАМО	0:2		1:3	1:2	1:0	2:0	0:3	2:1	0:0	2:0	3:0	1:1	3:1	15	3	6	47:23	33
Москва	1:0		3:0	1:0	2:4	4:0	0:1	2:1	2:2	6:0	5:1	3:0	2:1					
3. ДИНАМО	1:0	3:1		1:1	2:1	0:4	0:0	1:2	0:1	2:1	3:0	2:2	1:1	13	6	5	40:24	32
Киев	0:2	0:3		3:1	1:1	3:0	3:0	2:0	2:0	2:0	1:1	3:1	4:1					
4. ДИНАМО	2:1	2:1	1:1		2:2	1:2	7:1	3:0	2:2	2:0	7:0	2:2	2:1	10	8	6	48:31	28
Ленинград	2:2	0:1	1:3		2:3	3:1	3:1	0:3	2:0	0:0	0:2	1:1	1:1					
5. ДИНАМО	0:3	0:1	1:2	2:2		2:5	3:3	0:1	1:2	4:0	2:0	1:3	5:1	11	5	8	47:40	27
Тбилиси	1:1	4:2	1:1	3:2		2:1	3:2	2:1	2:1	1:3	2:2	3:1	2:0					
6. СПАРТАК	2:3	0:2	4:0	2:1	5:2		1:2	2:5	1:1	2:0	3:0	2:0	4:2	10	5	9	48:45	25
Москва	1:1	0:4	0:3	1:3	1:2		4:2	2:4	1:1	3:2	3:3	2:2	2:0					
7. ЗЕНИТ	1:2	3:0	0:0	1:7	3:3	2:1		2:3	4:1	1:3	1:1	1:1	2:0	8	6	10	41:45	22
Ленинград	0:1	1:0	0:3	1:3	2:3	2:4		5:3	1:2	2:1	1:1	3:0	2:2					
8. ВВС	3:4	1:2	2:1	0:3	1:0	5:2	3:2		1:1	1:0	2:0	2:2	3:2	10	2	12	43:51	22
Москва	3:1	1:2	0:2	3:0	1:2	4:2	3:5		1:5	1:2	1:4	1:5	0:2					
9. ТРАКТОР	1:9	0:0	1:0	2:2	2:1	1:1	1:4	1:1		3:1	5:1	1:1	2:2	7	8	9	37:45	22
Сталинград	2:3	2:2	0:2	0:2	1:2	1:1	2:1	5:1		1:2	1:3	2:0	0:3					
10. ДИНАМО	0:1	0:2	1:2	0:2	0:4	0:2	3:1	0:1	1:3		2:2	2:2	1:3	7	3	14	32:50	17
Минск	0:5	0:6	0:2	0:0	3:1	2:3	1:2	2:1	2:1		6:2	2:1	4:1					
11. КР.СОВЕТОВ	2:2	0:3	0:3	0:7	0:2	0:3	1:1	0:2	1:5	2:2		2:1	1:3	5	7	12	31:59	17
Куйбышев	0:3	1:5	1:1	2:0	2:2	3:3	1:1	4:1	3:1	2:6		1:2	2:0					
12. ТОРПЕДО	1:2	1:1	2:2	2:2	3:1	0:2	1:1	2:2	1:1	2:2	1:2		1:2	3	10	11	32:44	16
Москва	2:3	0:3	1:3	1:1	1:3	2:2	0:3	5:1	0:2	1:2	2:1		0:0					
13. КР.СОВЕТОВ	0:5	1:3	1:1	1:2	1:5	2:4	0:2	2:3	2:2	3:1	3:1	2:1		5	5	14	29:51	15
Москва	0:2	1:2	1:4	1:1	0:2	0:2	2:2	2:0	3:0	1:4	0:2	0:0						

1948

Група 1

1. **ЦДКА** *Москва*		1:1	3:3	2:1	1:0	0:0	4:2	2:0	1:0	0:0	3:0	4:1	1:1	16	7	1	51-18	39
		3:2	0:0	4:0	3:1	2:0	0:1	2:2	4:0	2:1	2:1	3:0	4:1					
2. **СПАРТАК** *Москва*	1:1		2:3	3:1	2:0	3:0	0:0	6:0	3:1	7:2	4:2	3:1	3:1	15	5	4	57-24	35
	2:3		0:2	1:1	1:2	1:1	1:0	3:0	1:1	1:0	5:1	3:1	1:0					
3. **ВВС** *Москва*	3:3	3:2		0:1	1:0	1:0	2:2	0:0	0:1	1:0	3:1	1:2	1:0	13	7	4	33-22	33
	0:0	2:0		3:1	0:0	1:1	1:0	0:5	1:0	1:0	2:2	3:0	3:1					
4. **ТОРПЕДО** *Москва*	1:2	1:3	1:0		2:0	1:0	3:1	2:0	0:1	0:1	3:1	7:0	2:1	12	6	6	47-27	30
	0:4	1:1	1:3		2:2	3:1	1:1	0:0	6:0	4:1	4:2	1:1	1:1					
5. **ДИНАМО** *Москва*	0:1	0:2	0:1	0:2		0:0	0:0	2:1	3:0	2:1	8:1	10:0	4:0	11	5	8	50-24	27
	1:3	2:1	0:0	2:2		0:3	2:4	0:1	0:0	4:0	4:0	2:1	4:0					
6. **ДИНАМО** *Ленинград*	0:0	0:3	0:1	0:1	0:0		1:2	3:1	2:1	2:1	0:1	1:0	1:0	10	6	8	28-21	26
	0:2	1:1	1:1	1:3	3:0		0:0	0:1	1:0	3:0	1:1	4:0	3:1					
7. **КР.СОВЕТОВ** *Москва*	2:4	0:0	2:2	1:3	0:0	2:1		3:0	1:1	1:1	2:1	2:3	2:0	8	10	6	34-29	26
	1:0	0:1	0:1	1:1	4:2	0:0		3:3	1:2	2:1	3:1	1:1	0:0					
8. **ДИНАМО** *Киев*	0:2	0:6	0:0	0:2	1:2	1:3	0:3		1:2	1:3	3:2	3:1	2:0	10	5	9	32-37	25
	2:2	0:3	5:0	0:0	1:0	1:0	3:3		2:0	1:1	2:1	2:1	1:0					
9. **ДИНАМО** *Тбилиси*	0:1	1:3	1:0	1:0	0:3	1:2	1:1	2:1		2:1	0:0	1:0	2:1	9	5	10	22-32	23
	0:4	1:1	0:1	0:6	0:0	0:1	2:1	0:2		1:2	3:0	2:0	1:1					
10. **ЛОКОМОТИВ** *Москва*	0:0	2:7	0:1	1:0	1:2	1:2	1:1	3:1	1:2		0:1	0:2	0:1	4	5	15	19-41	13
	1:2	0:1	0:1	1:4	0:4	0:3	1:2	1:1	2:1		1:1	1:1	1:0					
11. **КР.СОВЕТОВ** *Куйбышев*	0:3	2:4	1:3	1:3	1:8	1:0	1:2	2:3	0:0	1:0		0:0	0:0	3	7	14	24-55	13
	1:2	1:5	2:2	2:4	0:4	1:1	1:3	1:2	0:3	1:1		2:2	2:0					
12. **ТОРПЕДО** *Сталинград*	1:4	1:3	2:1	0:7	0:10	0:1	3:2	1:3	0:1	2:0	0:0		1:1	3	7	14	19-57	13
	0:3	1:3	0:3	1:1	1:2	0:4	1:1	1:2	0:2	1:1	2:2		0:0					
13. **ЗЕНИТ** *Ленинград*	1:1	1:3	0:1	1:2	0:4	0:1	0:2	0:2	1:2	1:0	0:0	1:1		1	7	16	11-40	9
	1:4	0:1	1:3	1:1	0:4	1:3	0:0	0:1	1:1	0:1	0:2	0:0						

Команда «Динамо» Мінськ не брала участі в змаганнях дублюючих складів.

1949

Група 1

1. **ДИНАМО** *Киев*		2:2 2:2	0:0 3:3	1:1 1:0	1:0 3:0	2:1 2:2	1:0 1:2	2:2 5:2	2:1 1:1	1:0 7:0	3:1 1:1	4:1 3:2	2:0 1:0	3:1 6:0	1:0 2:0	4:1 1:5	1:0 7:1	1:0 2:1	23	9	2	79:33	55
2. **ЦДКА** *Москва*	2:2 2:2		0:0 1:3	4:0 2:0	2:1 2:2	4:1 3:0	1:0 1:1	5:5 1:3	1:0 6:1	4:2 4:0	0:1 1:0	4:0 1:1	2:0 3:0	1:2 3:0	3:2 3:0	4:1 3:0	2:1 4:2	8:1 1:0	23	7	4	88:34	53
3. **СПАРТАК** *Москва*	0:0 3:3	0:0 3:1		4:0 4:0	1:1 2:1	2:1 1:0	1:0 2:2	1:2 0:0	3:2 2:1	2:2 1:2	4:0 0:0	2:0 0:1	3:1 3:0	1:0 4:0	2:1 2:0	5:1 1:1	3:0 2:1	2:2 2:1	21	10	3	68:27	52
4. **ТОРПЕДО** *Москва*	1:1 0:1	0:4 0:2	0:4 0:4		1:0 0:2	1:1 1:0	1:1 3:0	1:0 2:2	0:6 3:1	1:0 1:0	2:0 1:0	0:0 2:2	5:1 1:1	3:7 2:0	2:3 4:1	3:0 1:0	4:2 2:1	2:3 3:1	17	7	10	53:51	41
5. **ДИНАМО** *Ленинград*	0:1 0:3	1:2 2:2	1:1 1:2	0:1 2:0		0:0 0:0	4:2 2:1	1:1 0:0	0:0 3:2	2:2 2:0	1:2 0:2	1:0 2:0	0:1 4:0	2:1 0:0	2:2 4:0	1:0 1:1	3:1 2:0	0:0 1:1	13	13	8	45:31	39
6. **ЛОКОМОТИВ** *Москва*	1:2 2:2	1:4 0:3	1:2 0:1	1:1 0:1	0:0 0:0		4:2 1:4	4:1 2:2	0:0 1:4	1:1 4:1	3:2 2:2	6:0 1:1	0:0 2:2	3:2 3:1	4:1 3:2	1:0 3:3	4:1 1:0	1:1 3:0	13	13	8	63:49	39
7. **ДИНАМО** *Тбилиси*	0:1 2:1	0:1 1:1	0:1 2:2	1:1 0:3	2:4 1:2	2:4 4:1		3:0 4:2	3:1 1:1	0:2 1:1	3:0 1:3	1:0 2:1	1:0 1:1	3:2 2:0	4:0 3:2	2:3 3:2	0:3 4:0	0:2 3:1	16	6	12	60:49	38
8. **ВВС** *Москва*	2:2 2:5	5:5 3:1	2:1 0:0	0:1 2:2	1:1 0:0	1:4 2:2	0:3 2:4		4:0 0:3	0:2 1:2	0:2 2:2	1:1 6:0	6:0 4:1	6:1 1:0	0:1 1:0	3:2 0:2	2:0 4:2	1:0 5:1	14	9	11	69:53	37
9. **ДИНАМО** *Москва*	1:2 1:1	0:1 1:6	2:3 1:2	6:0 1:3	0:0 2:3	0:0 4:1	1:3 1:1	0:4 3:0		3:0 2:2	1:2 0:5	2:0 1:1	0:3 6:2	4:0 5:0	3:2 10:0	2:1 5:1	0:0 3:1	0:0 4:1	14	8	12	75:51	36
10. **ЗЕНИТ** *Ленинград*	0:1 0:7	2:4 0:4	2:2 2:1	0:1 0:1	2:2 0:2	1:1 1:4	2:0 1:1	2:0 2:1	0:3 2:2		1:1 1:0	3:1 0:0	3:4 3:0	2:1 2:2	2:0 1:0	0:0 1:1	0:1 2:0	1:0 2:1	13	10	11	43:49	36
11. **НЕФТЯНИК** *Баку*	1:3 1:1	1:0 0:1	0:4 0:0	0:2 0:1	2:1 2:0	2:3 2:2	0:3 3:1	2:0 2:2	2:1 5:0	1:1 0:1		1:0 0:3	1:4 5:0	1:3 1:1	1:2 5:0	0:0 2:0	1:3 1:2	2:1 4:0	13	7	14	51:46	33
12. **ДИНАМО** *Ереван*	1:4 2:3	0:4 1:1	0:2 1:0	0:0 2:2	0:1 0:2	0:6 1:1	0:1 1:2	1:1 0:6	0:2 1:1	1:3 0:0	0:1 3:0		2:0 0:0	2:2 1:0	0:0 1:2	1:2 0:0	-:+ 1:1	0:0 1:0	5	13	16	24:50	23
13. **ТОРПЕДО** *Сталинград*	0:2 0:1	0:2 0:3	1:3 0:3	1:5 1:1	1:0 0:4	0:0 2:2	0:1 1:1	0:6 1:4	3:0 2:6	4:3 0:3	4:1 0:5	0:2 0:0		1:2 1:1	1:3 1:0	1:0 0:0	1:0 0:3	1:0 1:3	8	7	19	29:70	23
14. **ЛОКОМОТИВ** *Харьков*	1:3 0:6	2:1 0:3	0:1 0:4	7:3 0:2	1:2 0:0	2:3 1:3	2:3 0:2	1:6 0:1	0:4 0:5	1:2 2:2	3:1 1:1	2:2 0:1	2:1 1:1		2:1 2:3	2:1 1:1	1:2 1:1	4:1 2:2	7	8	19	44:75	22
15. **КР.СОВЕТОВ** *Куйбышев*	0:1 0:2	2:3 0:3	1:2 0:2	3:2 1:4	2:2 0:4	1:4 2:3	0:4 2:3	1:0 0:1	2:3 0:10	0:2 0:1	2:1 0:5	0:0 2:1	3:1 0:1	1:2 3:2		1:4 1:0	2:1 3:0	0:2 1:0	10	2	22	36:76	22
16. **ШАХТЕР** *Сталино*	1:4 5:1	1:4 0:3	1:5 1:1	0:3 0:1	0:1 1:1	0:1 3:3	3:2 2:3	2:3 2:0	1:2 1:5	0:0 1:1	0:0 0:2	2:1 0:0	0:1 0:0	1:2 1:1	4:1 0:1		1:2 0:0	0:1 0:0	5	11	18	34:56	21
17. **ДАУГАВА** *Рига*	0:1 1:7	1:2 2:4	0:3 1:2	2:4 1:2	1:3 0:2	1:4 0:1	3:0 0:4	0:2 2:4	0:0 1:3	1:0 0:2	3:1 2:1	+:- 1:1	0:1 3:0	2:1 1:1	1:2 0:3	2:1 0:0		0:0 1:2	8	5	21	33:64	21
18. **ДИНАМО** *Минск*	0:1 1:2	1:8 0:1	2:2 1:2	3:2 1:3	0:0 1:1	1:1 0:3	2:0 1:3	0:1 1:5	0:0 1:4	0:1 1:2	1:2 0:4	0:0 0:1	0:1 3:1	1:4 2:2	2:0 0:1	1:0 0:0	0:0 2:1		6	9	19	29:59	21

«Динамо» К.: О.Макаров, К.Скрипченко; С.Гулевич, М.Горбунов, В.Годничак; В.Гажо, Е.Юст, В.Неймет; З.Дерфій, З.Сенгетовський, О.Щанов (капітан), М.Коман, В.Терентьєв. Тренер - Іван Натаров.

Растет смена мастерам

Дублеры киевского «Динамо» завоевали первое место

Крестьянин Михаил Коман из деревни Виноградово в Закарпатье, артист Херсонского театра Семен Гулевич, учащийся 10-го класса Олег Макаров, служащий Эрнест Юст, учитель Василий Гажо, слесарь Александр Щанов — вот основное ядро футбольного коллектива дублеров киевского «Динамо», завоевавших во всесоюзных соревнованиях 1949 г. первое место и специальный приз Всесоюзного комитета по делам физической культуры и спорта.

Блестящая победа молодых футболистов — это плод усиленной работы игроков над совершенствованием спортивного мастерства, результат опытного руководства командой тренеров — заслуженного мастера спорта М. Окуня и И. Натарова. Дублеры киевского «Динамо» хорошо владеют разнообразными техническими и тактическими приемами. Они физически выносливы и быстры. Не случайно уже с самого начала турнира молодежь прочно захватила лидерство и во встречах с опытными противниками добивалась одной победы за другой. 79 забитых и 33 пропущенных мяча, 23 победы, 9 ничьих—вот показатели команды-призера.

Замечательный резерв подготовили руководители киевского «Динамо» для основного футбольного коллектива. Пожелаем молодым футболистам успеха.

На снимке: дублирующий состав команды киевского «Динамо».

Фото **М. Суюшева**

Газета «Советский спорт» Москва, 20.10.1949.

Команда молодих

В минулому футбольному сезоні серед болільників київського «Динамо» спостерігалося незвичайне явище: ледве дослухавши звістку про результат чергового матчу столичної команди, аматор футболу зацікавлено запитував:

— А як наш дубль?

І в переважній більшості випадків відповідь викликала задоволену посмішку. Дублери київського «Динамо» знов виграли. І так з матчу в матч! Недаремно на ігри київського дублю в цьому році завжди прямував суцільний потік глядачів, недаремно київські хлопчаки з гордістю малювали після матчів на афішах рахунок — він майже завжди був на користь київського дублю. Цю популярність, інтерес і любов болільників резервна команда динамівців завоювала на зелених полях своєю дружною, злагодженою грою, нестримним атакуючим стилем, своїм юнацьким запалом.

23 перемоги, 9 нічиїх і тільки дві поразки за півроку гострої боротьби — таким результатом може пишатися будь-яка досвідчена, загартована в багаторічних футбольних боях команда. Тим більше може нею пишатися команда київського дублю — цей колектив молодих, ще вчора не відомих всезнаючому футбольному болільнику, спортсменів.

Хоч це і може здатися дивним, але саме в цьому — секрет перемог київських дублерів. Невичерпна молодіжна енергія, відмінна фізична підготовка, поєднана з глибоким засвоєнням кращих надбань радянського футболу, якими щедро поділилися з своїми учнями тренери Михайло Окунь і Іван Натаров, — ось що зробило команду незмінним лідером у обох кругах чемпіонату і привело до бажаного першого місця в турнірній таблиці розиграшу першості СРСР серед дублерів.

Хто ж вони, завтрашні ігроки основних складів команд майстрів, надія і зміна ветеранів радянського футболу?

Провідним нападником київського дублю був М. Коман. Він зарекомендував себе в цьому сезоні ініціативним, технічно і тактично грамотним ігроком. Успішно виступали правий півсередній З. Сенгетовський і правий крайній З. Дерфій. Хороші творчі задуми центрального нападника О. Щанова, реалізовані всім колективом, не раз примушували воротаря противника спостерігати, як його команда починає гру з центру.

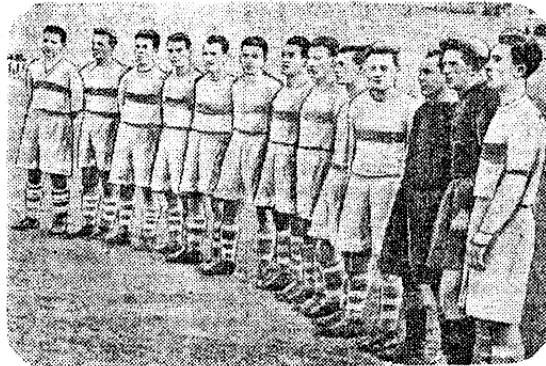

Переможець розиграшу першості СРСР з футболу 1949 року серед дублерів — резервна команда київського «Динамо».

Фото М. Суюшева.

Щодо півзахисників В. Неймета і Е. Юста, то про них можна сказати, що вони були повноцінними нападниками і такими ж захисниками — в залежності від потреби. В такій же мірі це стосується В. Гажо. Якщо перелік поповнити іменами футболістів М. Горбунова, В. Годнічака, С. Гулевіча — міцного захисту команди, і воротарів К. Скрипченка і О. Макарова, — перед нами стане добре підготовлений, міцно спаяний ігровий ансамбль, який заслужено посів перше місце серед своїх суперників.

Цей успіх порадував всіх друзів київського дублю. Але саме друзі, поздоровляючи з перемогою, перші кажуть резерву динамівців:

— Максимально використайте зиму, ще наполегливіше тренуйтеся, готуйтеся до наступних боїв — вони будуть нелегкими. Перше місце зобов'язує до дальшого підвищення спортивної майстерності, до повної ліквідації всіх недоробок.

В. ДМИТРУК.

Газета «Радянський спорт» Київ, 26.10.1949.

Двадцять три перемоги

Майже півроку тривав всесоюзний футбольний турнір. І кожного разу, за день перед «великим» матчем, на зелене поле стадіону вибігали дві команди в такій же самій формі, як і завтрашні суперники. Це — дублі, резервні склади 18 найсильніших команд країни.

Ще зовсім недавно матчі дублів проходили в Києві майже непомітно. Але цього року зустрічі резервних команд стали справжньою спортивною подією. Ніколи ще на стадіонах не збиралось стільки глядачів на ігри дублів, як у нинішньому сезоні, ніколи ще така велика кількість любителів футбола не слідкувала з хвилюванням за результатами матчів резервних команд в інших містах. «Наш дубль» — таку теплу назву одержали футболісти київського резерву ще з початку сезону, коли вони з перших же матчів показали класну злагоджену гру.

Надії прихильників цієї команди блискуче виправдались. Дубль київського «Динамо» завоював в своїй таблиці перше місце. Кияни набрали 55 очок з 68 можливих, виграли 23 матчі з 34, 9 зіграли внічию і тільки 2 матчі програли. 79 м'ячів, забитих у ворота противників, — хіба це не кращий показник активності нашого дубля!

Уже в цьому році цей молодий колектив кілька разів успішно поповнював основний склад «Динамо». В лінії захисту кияни бачили Гулевича і Годнічака, в нападі — Сенгетовського і Комана; впевненою технічною грою добре зарекомендував себе напівзахисник Юст.

Дублери Києва з честю закінчили відповідальне і напружене змагання. Поздоровимо ж їх з першою серйозною перемогою і побажаємо успіхів у дальшому вдосконаленні своєї майстерності.

На фото (зверху зліва направо по колу): «Наш дубль» — Скрипченко, Макаров, Гулевич, Терентьєв, Годнічак, Гажо, Юст, Щанов, Сенгетовський, Дерфій, Горбунов, Коман.

Фото К. Доліна.

Газета «Київська правда» Київ, 19.10.1949.

1950

Клас «А»

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
1. ЦДКА *Москва*		1:1	2:3	2:0	4:0	2:0	8:0	0:1	3:0	5:0	1:1	2:0	4:1	2:0	2:1	1:2	3:0	2:0	0:1	26	6	4	95:25	58
		3:3	4:2	0:0	2:1	3:1	2:1	0:0	2:0	5:0	2:0	2:1	2:2	3:1	2:1	2:0	9:0	4:1	4:0					
2. ВВС *Москва*	1:1		1:0	3:1	3:1	3:2	0:2	2:0	1:1	0:2	5:2	2:0	1:2	2:0	3:0	1:0	0:0	1:0	3:0	26	4	6	75:34	56
	3:3		0:4	1:0	3:1	3:0	1:0	1:0	2:0	2:1	1:0	1:3	3:1	2:1	3:2	2:3	7:1	3:0	5:0					
3. СПАРТАК *Москва*	3:2	0:1		0:1	3:0	0:1	3:1	1:0	2:0	1:3	2:3	3:2	3:0	1:0	2:0	2:0	3:1	4:1	2:1	25	1	10	75:42	51
	2:4	4:0		0:0	2:3	1:6	1:2	2:1	3:0	2:0	3:2	2:0	3:1	2:1	0:3	2:0	5:2	2:0	4:0					
4. ДИНАМО *Киев*	0:2	1:3	1:0		0:2	1:1	5:3	4:3	2:6	2:1	4:1	1:0	1:3	2:1	3:1	3:0	3:1	1:1	3:1	22	5	9	71:47	49
	0:0	0:1	0:0		2:0	4:3	0:0	3:1	2:1	0:1	1:0	7:2	3:0	0:1	1:4	3:1	1:0	3:0	4:2					
5. ДИНАМО *Тбилиси*	0:4	1:3	0:3	2:0		0:2	2:1	2:1	2:0	2:0	0:2	0:0	4:0	0:2	2:1	1:0	2:0	0:0	3:0	20	4	12	61:44	44
	1:2	1:3	3:2	0:2		2:1	3:1	0:0	2:1	1:1	0:2	1:0	2:1	1:2	4:0	7:0	1:4	4:1	5:2					
6. ДИНАМО *Москва*	0:2	2:3	1:0	1:1	2:0		6:3	1:0	4:2	2:2	2:0	1:2	0:1	2:1	3:3	6:1	1:0	0:2	6:1	18	6	12	75:56	42
	1:3	0:3	6:1	3:4	1:2		2:0	1:1	0:2	0:1	3:1	3:2	1:4	1:1	3:1	1:1	3:2	2:0	4:3					
7. ШАХТЕР *Сталино*	0:8	2:0	1:3	3:5	1:2	3:6		1:1	4:1	2:2	1:3	3:3	1:0	1:0	1:0	1:1	1:3	1:1	2:0	15	6	15	58:66	36
	1:2	0:1	2:1	0:0	1:3	0:2		1:2	2:6	1:0	1:0	3:0	4:0	3:2	3:1	2:3	1:0	4:2	0:2					
8. ЗЕНИТ *Ленинград*	1:0	0:2	0:1	3:4	1:2	0:1	1:1		2:2	1:0	0:5	3:0	2:1	0:1	0:5	0:2	4:1	1:0	4:1	15	5	16	50:53	35
	0:0	0:1	1:2	1:3	0:0	1:1	2:1		2:1	0:3	3:1	2:1	2:4	2:1	3:1	-:+	1:3	2:0	5:1					
9. ТОРПЕДО *Москва*	0:3	1:1	0:2	6:2	0:2	2:4	1:4	2:2		2:0	0:1	4:1	3:3	0:2	1:4	3:0	0:1	0:3	4:2	15	4	17	58:60	34
	0:2	0:2	0:3	1:2	1:2	2:0	6:2	1:2		1:3	2:0	3:1	2:1	2:1	1:0	2:0	1:0	3:1	1:1					
10. ЛОКОМОТИВ *Харьков*	0:5	2:0	3:1	1:2	0:2	2:2	2:2	0:1	0:2		1:2	1:2	1:2	1:3	1:2	3:2	2:1	0:0	0:0	13	8	15	50:52	34
	0:5	1:2	0:2	1:0	1:1	1:0	0:1	3:0	3:1		0:1	1:0	5:1	2:0	3:0	1:1	3:1	1:1	4:4					
11. ЛОКОМОТИВ *Москва*	1:1	2:5	3:2	1:4	2:0	0:2	3:1	5:0	1:0	2:1		2:1	0:1	2:0	0:2	0:0	3:1	1:5	1:1	14	6	16	50:53	34
	0:2	0:1	2:3	0:1	2:0	1:3	0:1	1:3	0:2	1:0		1:2	0:4	4:1	1:1	5:1	1:1	0:0	2:0					
12. ДИНАМО *Минск*	0:2	0:2	2:3	0:1	0:0	2:1	3:3	0:3	1:4	2:1	1:2		3:2	1:0	0:0	7:0	3:0	1:0	1:0	14	5	17	47:54	33
	1:2	3:1	0:2	2:7	0:1	2:3	0:3	1:2	1:3	0:1	2:1		2:1	1:1	1:0	1:0	0:2	3:0	0:0					
13. СПАРТАК *Тбилиси*	1:4	2:1	0:3	3:1	0:4	1:0	0:1	1:2	3:3	2:1	1:0	2:3		1:2	3:1	1:0	1:3	0:0	1:2	13	4	19	53:66	30
	2:2	1:3	1:3	0:3	1:2	4:1	0:4	4:2	1:2	1:5	4:0	1:2		0:0	3:0	1:3	4:1	2:1	0:1					
14. ДИНАМО *Ереван*	0:2	0:2	0:1	1:2	2:0	1:1	0:1	1:0	2:0	3:1	0:2	0:1	2:1		0:4	0:0	3:2	1:1	0:1	11	7	18	44:48	29
	1:3	1:2	1:2	1:0	2:1	1:2	2:3	1:2	1:2	0:2	1:4	1:1	0:0		6:0	5:0	1:1	1:1	2:0					
15. ДИНАМО *Ленинград*	1:2	0:3	0:2	1:3	1:2	3:3	0:1	5:0	4:1	2:1	2:0	0:0	1:3	4:0		2:0	4:2	3:1	1:0	12	4	20	57:63	28
	1:2	2:3	3:0	4:1	0:4	1:3	1:3	1:3	0:1	0:3	1:1	0:1	0:3	0:6		2:2	1:2	0:1	6:0					
16. КР.СОВЕТОВ *Куйбышев*	2:1	0:1	0:2	0:3	0:1	1:6	1:1	2:0	0:3	2:3	0:0	0:7	0:1	0:0	0:2		2:0	0:0	1:0	9	8	19	34:71	26
	0:2	3:2	0:2	1:3	0:7	1:1	3:2	+:-	0:2	1:1	1:5	0:1	3:1	0:5	2:2		1:3	0:0	7:1					
17. ТОРПЕДО *Сталинград*	0:3	0:0	1:3	1:3	0:2	0:1	3:1	1:4	1:0	1:2	1:3	0:3	3:1	2:3	2:4	0:2		0:0	2:1	10	4	22	46:80	24
	0:9	1:7	2:5	0:1	4:1	2:3	0:1	3:1	0:1	1:3	1:1	2:0	1:4	1:1	2:1	3:1		3:1	2:3					
18. НЕФТЯНИК *Баку*	0:2	0:1	1:4	1:1	0:0	2:0	1:1	0:1	3:0	0:0	5:1	0:1	0:0	1:1	1:3	0:0	0:0		1:3	5	12	19	27:56	22
	1:4	0:3	0:2	0:3	1:4	0:2	2:4	0:2	1:3	1:1	0:0	0:3	1:2	1:1	1:0	0:0	1:3		1:0					
19. ДАУГАВА *Рига*	1:0	0:3	1:2	1:3	0:3	1:6	0:2	1:4	2:4	0:0	1:1	0:1	2:1	1:0	0:1	0:1	1:2	3:1		7	5	24	35:91	19
	0:4	0:5	0:4	2:4	2:5	3:4	2:0	1:5	1:1	4:4	0:2	0:0	1:0	0:2	0:6	1:7	3:2	0:1						

«Шахтар»: М.Зайцев 10 забитих м'чів, Ф.Ванзел 10, В.Мар'єнко 9, В.Брюханов 7, О.Жуков 4, В.Солдатенко, М.Вардіміаді, В.Корнєв - по 3, Вік.Фомін 2, В.Єремєєв, С.Мухін, В.Васильєв, І.Костинчак, М.Самарін, Коваленко, .?. - по 1.

1951

Клас «А»

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
1. ЦДСА		2:1	0:1	4:1	1:0	2:1	2:0	2:0	3:0	2:2	1:1	5:1	0:0	6:1	2:0	20	6	2	65:23	46
Москва		2:2	3:3	2:1	1:0	4:1	1:1	1:2	1:0	2:0	2:0	5:2	4:0	3:2	2:0					
2. ДИНАМО	1:2		3:3	4:1	2:1	1:1	5:3	1:0	3:4	4:0	1:0	3:4	1:0	1:1	2:4	17	5	6	65:37	39
Москва	2:2		3:2	2:0	4:2	1:0	4:0	2:1	2:0	0:1	0:3	5:2	0:0	3:0	5:0					
3. ВВС	1:0	3:3		2:0	0:0	0:0	4:1	1:1	2:0	1:1	0:0	2:1	2:1	2:3	4:1	11	14	3	47:26	36
Москва	3:3	2:3		1:1	0:0	1:1	3:0	0:2	2:0	0:0	1:1	6:0	2:1	0:0	2:2					
4. ДИНАМО	1:4	1:4	0:2		1:3	0:2	1:1	2:1	2:2	1:1	3:0	3:1	3:1	1:0	0:0	12	9	7	40:33	33
Ленинград	1:2	0:2	1:1		2:2	0:0	+:-	4:1	1:1	4:1	2:0	2:1	1:0	3:0	0:0					
5. ДИНАМО	0:1	1:2	0:0	3:1		3:1	6:1	1:1	3:5	3:1	0:0	1:1	2:3	4:0	3:0	11	8	9	51:39	30
Киев	0:1	2:4	0:0	2:2		3:1	1:2	0:2	2:2	1:1	1:0	2:1	3:2	3:1	1:3					
6. ШАХТЕР	1:2	1:1	0:0	2:0	1:3		1:1	5:2	2:0	1:1	1:1	2:4	1:1	2:0	1:1	9	12	7	44:38	30
Сталино	1:4	0:1	1:1	0:0	1:3		1:2	2:2	3:3	3:1	2:0	3:2	3:0	2:2	1:0					
7. СПАРТАК	0:2	3:5	1:4	1:1	1:6	1:1		3:0	3:1	2:1	0:0	2:0	0:3	2:0	3:0	12	6	10	43:44	30
Тбилиси	1:1	0:4	0:3	-:+	2:1	2:1		0:1	0:1	2:1	5:2	5:1	2:2	2:2	+:-					
8. КР.СОВЕТОВ	0:2	0:1	1:1	1:2	1:1	2:5	0:3		1:5	2:1	1:1	1:2	3:1	2:1	3:2	12	6	10	37:42	30
Куйбышев	2:1	1:2	2:0	1:4	2:0	2:2	1:0		1:1	0:1	1:1	1:0	2:1	1:0	2:1					
9. СПАРТАК	0:3	4:3	0:2	2:2	5:3	0:2	1:3	5:1		2:3	0:1	1:0	0:1	3:1	0:0	11	6	11	51:44	28
Москва	0:1	0:2	0:2	1:1	2:2	3:3	1:0	1:1		3:2	5:2	3:0	7:0	1:3	1:0					
10. ТОРПЕДО	2:2	0:4	1:1	1:1	1:3	1:1	1:2	1:2	3:2		0:1	1:2	1:1	3:0	2:1	9	8	11	32:39	26
Москва	0:2	1:0	0:0	1:4	1:1	1:3	1:2	1:0	2:3		0:0	1:0	1:0	2:0	2:1					
11. ВМС	1:1	0:1	0:0	0:3	0:0	1:1	0:0	1:1	1:0	1:0		2:5	2:0	0:0	1:1	6	11	11	24:34	23
Москва	0:2	3:0	1:1	0:2	0:1	0:2	2:5	1:1	2:5	0:0		0:1	3:0	0:1	2:0					
12. ДИНАМО	1:5	4:3	1:2	1:3	1:1	4:2	0:2	2:1	0:1	2:1	5:2		1:2	1:1	0:0	8	3	17	40:60	19
Тбилиси	2:5	2:5	0:6	1:2	1:2	2:3	1:5	0:1	0:3	0:1	1:0		0:1	2:0	5:0					
13. ТОРПЕДО	0:0	0:1	1:2	1:3	3:2	1:1	3:0	1:3	1:0	1:1	0:2	2:1		2:2	0:1	5	7	16	24:50	17
Горький	0:4	0:0	1:2	0:1	2:3	0:3	2:2	1:2	0:7	0:1	0:3	1:0		0:2	1:1					
14. ДАУГАВА	1:6	1:1	3:2	0:1	0:4	0:2	0:2	1:2	1:3	0:3	0:0	1:1	2:2		0:2	5	7	16	26:55	17
Рига	2:3	0:3	0:0	0:3	1:3	2:2	2:2	0:1	3:1	0:2	1:0	0:2	2:0		3:2					
15. ЗЕНИТ	0:2	4:2	1:4	0:0	0:3	1:1	0:3	2:3	0:0	1:2	1:1	0:0	1:0	2:0		4	8	16	23:48	16
Ленинград	0:2	0:5	2:2	0:0	3:1	0:1	-:+	1:2	0:1	1:2	0:2	0:5	1:1	2:3						

«Шахтар»: М.Зайцев 13, В.Попов 11, О.Жуков 7, І.Костинчак 4, В.Васильєв 4, В.Гавриленко 2, О.Парахін, О.Семенов, Д.Іванов - по 1.

1952

Клас «А»

1. **ДИНАМО** Москва		1:1	1:0	1:1	0:0	2:3	4:0	3:1	3:1	1:0	3:0	1:0	3:1	2:0	9	3	1	25:8	21
2. **ДИНАМО** Киев	1:1		0:1	3:1	1:1	2:0	0:0	1:0	3:1	0:0	3:0	1:0	2:1	6:3	8	4	1	23:9	20
3. **КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	0:1	1:0		1:1	3:2	1:3	3:0	1:1	1:1	1:0	1:0	1:0	1:0	2:0	8	3	2	17:9	19
4. **ТОРПЕДО** Москва	1:1	1:3	1:1		1:0	0:0	0:0	1:0	2:1	1:0	0:0	1:1	1:1	3:1	5	7	1	13:9	17
5. **СПАРТАК** Москва	0:0	1:1	2:3	0:1		1:2	0:1	1:1	1:0	2:0	2:0	2:1	3:0	3:0	6	3	4	18:10	15
6. **ДИНАМО** Ленинград	3:2	0:2	3:1	0:0	2:1		0:3	0:4	4:3	1:1	1:1	0:2	4:1	2:0	6	3	4	20:21	15
7. **ЗЕНИТ** Ленинград	0:4	0:0	0:3	0:0	1:0	3:0		1:2	0:3	0:2	2:0	2:0	2:1	3:2	6	2	5	14:17	14
8. **ШАХТЕР** Сталино	1:3	0:1	1:1	0:1	1:1	4:0	2:1		0:3	0:4	1:0	4:2	2:1	0:0	5	3	5	16:18	13
9. **ВВС** Москва	1:3	1:3	1:1	1:2	0:1	3:4	3:0	3:0		0:1	5:1	4:0	4:4	1:1	4	3	6	27:21	11
10. **МВО** г.Калинин	0:1	0:0	0:1	0:1	0:2	1:1	2:0	4:0	1:0		0:2	0:2	2:0	1:1	4	3	6	11:11	11
11. **ДИНАМО** Тбилиси	0:3	0:3	0:1	0:0	0:2	1:1	0:2	0:1	1:5	2:0		5:2	0:0	4:1	3	3	7	13:21	9
12. **ДИНАМО** Минск	0:1	0:1	0:1	1:1	1:2	2:0	0:2	2:4	0:4	2:0	2:5		2:0	1:0	4	1	8	13:21	9
13. **ЛОКОМОТИВ** Москва	1:3	1:2	0:1	1:1	0:3	1:4	1:2	1:2	4:4	0:2	0:0	0:2		3:1	1	3	9	13:27	5
14. **ДАУГАВА** Рига	0:2	3:6	0:2	1:3	0:3	0:2	2:3	0:0	1:1	1:1	1:4	0:1	1:3		0	3	10	10:31	3

«Динамо»: Г.Дралюк 5, А.Щанов, М.Коман - по 3, Вік.Жилін, З.Сенгетовський, М.Таранець, В.Бельков - по 2, В.Журавльов, О.Саввін, І.Ошенков, М.Гаврилюк - по 1.

1953

Клас «А»

1. **СПАРТАК** Москва		2:0 1:0	2:1 1:1	2:0 0:1	1:1 2:0	1:0 2:1	1:0 4:0	4:1 1:2	1:0 4:0	1:3 2:0	5:2 3:0	15	2	3	40:13	32
2. **ЛОКОМОТИВ** Москва	0:2 0:1		0:0 1:2	1:1 1:0	5:1 0:3	3:2 2:0	1:1 1:1	5:3 3:0	1:0 1:1	1:1 2:1	3:2 3:0	10	6	4	34:22	26
3. **ДИНАМО** Киев	1:2 1:1	0:0 2:1		1:1 1:1	1:0 1:0	0:0 0:1	3:2 1:2	2:3 3:0	1:1 0:0	3:0 0:1	3:1 3:4	7	7	6	27:21	21
4. **ТОРПЕДО** Москва	0:2 1:0	1:1 0:1	1:1 1:1		0:2 0:1	3:2 4:1	0:0 0:1	2:1 0:2	2:0 0:1	2:1 2:2	4:3 1:0	8	5	7	24:23	21
5. **СПАРТАК** Вильнюс	1:1 0:2	1:5 3:0	0:1 0:1	2:0 1:0		0:1 0:2	4:1 1:1	2:1 2:2	2:0 1:2	2:2 2:0	0:1 2:1	8	4	8	26:24	20
6. **ДИНАМО** Москва	0:1 1:2	2:3 0:2	0:0 1:0	2:3 1:4	1:0 2:0		0:0 1:3	1:0 1:0	2:0 1:1	3:0 0:1	1:0 1:1	8	4	8	21:21	20
7. **ДИНАМО** Ленинград	0:1 0:4	1:1 1:1	2:3 2:1	0:0 1:0	1:4 1:1	0:0 3:1		0:1 0:2	2:0 1:1	2:2 1:1	1:0 2:0	6	8	6	21:24	20
8. **ЛОКОМОТИВ** Харьков	1:4 2:1	3:5 0:3	3:2 0:3	1:2 2:0	1:2 2:2	0:1 0:1	1:0 2:0		4:0 0:4	0:0 3:1	2:2 4:1	8	3	9	31:34	19
9. **ЗЕНИТ** Куйбышев	0:1 0:4	0:1 1:1	1:1 0:0	0:2 1:0	0:2 2:1	0:2 1:1	0:2 1:1	0:4 4:0		2:1 2:1	1:5 3:1	6	5	9	19:31	17
10. **ДИНАМО** Тбилиси	3:1 0:2	1:1 1:2	0:3 1:0	1:2 2:2	2:2 0:2	0:3 1:0	2:2 1:1	0:0 1:3	1:2 1:2		0:0 1:0	4	7	9	19:30	15
11. **ЗЕНИТ** Ленинград	2:5 0:3	2:3 0:3	1:3 4:3	3:4 0:1	1:0 1:2	0:1 1:1	0:1 0:2	2:2 1:4	5:1 1:3	0:0 0:1		3	3	14	24:43	9

«Динамо»: З.Сенгетовський, І.Ошенков, В.Журавльов всі по 4, О.Кольцов, Є.Іванов - по 3, О.Рижиков, Т.Петрушевич - по 2, Ю.Зайцев, Вік.Жуков, П.Віньковатов - по 1, Немає авторів 2 голів.
«Локомотив»: К.Нікішкин 7, Є.Щербина 6, М.Садик, Ю.Калабухов - по 4, М.Маслєнніков 3, С.Чижов 2, Г.Кучугуренко, В.Беспалий, Г.Борзенко, О.Азаров, Ф.Дашков, Ш.Хагнаба, І.Жеребкін - по 1. Два забитих м'ячі - лишні.

1954

Клас «А»

1.	**СПАРТАК** Москва		0:2 0:0	1:0 3:1	1:0 1:3	1:1 2:1	0:1 2:1	1:0 6:0	3:2 3:4	0:0 3:0	2:0 2:1	2:0 1:0	0:1 5:0	2:1 2:0	16	3	5	43:19	35
2.	**ЦДСА** Москва	2:0 0:0		0:2 2:0	3:1 2:0	2:3 2:1	3:4 1:1	0:1 0:1	3:0 5:0	2:0 2:1	1:1 3:0	1:2 1:0	4:0 0:0	4:1 4:1	14	4	6	47:20	32
3.	**ЛОКОМОТИВ** Москва	0:1 1:3	2:0 0:2		0:0 1:1	4:0 4:1	0:0 1:1	2:0 0:0	3:1 2:4	1:2 3:0	2:1 3:3	1:0 3:1	1:1 1:0	2:0 4:1	12	7	5	41:23	31
4.	**ДИНАМО** Москва	0:1 3:1	1:3 0:2	0:0 1:1		0:2 2:2	4:2 3:0	1:0 1:2	3:0 3:2	0:0 2:0	2:0 0:2	2:1 6:0	2:0 2:3	1:1 6:1	12	5	7	45:26	29
5.	**ДИНАМО** Киев	1:1 1:2	3:2 1:2	0:4 1:4	2:0 2:2		0:0 1:3	2:2 2:0	3:0 2:2	2:2 4:1	2:0 2:0	2:0 0:1	2:0 1:2	3:0 4:0	11	6	7	43:30	28
6.	**ТОРПЕДО** Москва	1:0 1:2	4:3 1:1	0:0 1:1	2:4 0:3	0:0 3:1		0:4 1:1	3:0 1:0	3:2 2:1	1:1 0:1	0:1 4:1	3:0 0:1	1:1 4:4	9	8	7	36:33	26
7.	**КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	0:1 0:6	1:0 1:0	0:2 0:0	0:1 2:1	2:2 0:2	4:0 1:1		1:3 1:1	1:1 0:2	0:2 2:1	0:0 2:0	2:1 1:1	3:1 1:1	8	8	8	25:30	24
8.	**СПАРТАК** Минск	2:3 4:3	0:3 0:5	1:3 4:2	0:3 2:3	0:3 2:2	0:3 0:1	3:1 1:1		1:2 1:0	2:0 5:0	4:0 0:1	1:0 2:0	0:0 1:0	10	3	11	36:39	23
9.	**ЗЕНИТ** Ленинград	0:0 0:3	0:2 1:2	2:1 0:3	0:0 0:2	2:2 1:4	2:3 1:2	1:1 2:0	2:1 0:1		1:2 1:1	1:3 0:0	1:0 1:0	1:0 2:4	6	6	12	22:37	18
10.	**ТОРПЕДО** Горький	0:2 1:2	1:1 0:3	1:2 3:3	0:2 2:0	0:2 0:2	1:1 1:0	2:0 1:2	0:2 0:5	2:1 1:1		0:2 1:6	2:1 4:0	4:2 1:2	7	4	13	28:44	18
11.	**ЛОКОМОТИВ** Харьков	0:2 0:1	2:1 0:1	0:1 1:3	1:2 0:6	0:2 1:0	1:0 1:4	0:0 0:2	0:4 1:0	3:1 0:0	2:0 6:1		0:5 2:3	1:0 1:8	8	2	14	23:47	18
12.	**ТР.РЕЗЕРВЫ** Ленинград	1:0 0:5	0:4 0:0	1:1 0:1	0:2 3:2	0:2 2:1	0:3 1:0	1:2 1:1	0:1 0:2	0:1 0:1	1:2 0:4	5:0 3:2		1:1 0:1	6	4	14	20:39	16
13.	**ДИНАМО** Тбилиси	1:2 0:2	1:4 1:4	0:2 1:4	1:1 1:6	0:3 0:4	1:1 4:4	1:3 1:1	0:0 0:1	0:1 4:2	2:4 2:1	0:1 8:1	1:1 1:0		4	6	14	31:53	14

1955

Клас «А»

1. **СПАРТАК** Москва		1:0 -:+	1:0 2:0	2:0 3:1	2:1 3:0	0:2 4:0	2:1 5:2	4:0 3:1	1:0 0:0	2:1 4:0	1:3 5:2	1:0 2:0	18	1	3	48:14	37
2. **ДИНАМО** Тбилиси	0:1 +:-		1:1 0:2	0:1 3:1	3:1 2:1	4:1 1:1	2:0 2:3	1:0 3:2	1:1 2:1	2:1 1:0	2:0 6:0	5:2 3:0	15	3	4	44:20	33
3. **ЦДСА** Москва	0:1 0:2	1:1 2:0		1:0 4:2	2:1 1:3	0:1 2:1	0:1 2:2	4:0 2:1	1:0 1:0	0:0 4:0	5:0 8:2	2:1 4:0	14	3	5	46:19	31
4. **ДИНАМО** Москва	0:2 1:3	1:0 1:3	0:1 2:4		1:1 1:1	1:0 4:1	0:1 3:1	0:0 3:1	4:0 0:1	2:0 3:2	4:0 4:1	2:1 3:1	12	3	7	40:25	27
5. **ТР.РЕЗЕРВЫ** Ленинград	1:2 0:3	1:3 1:2	1:2 3:1	1:1 1:1		1:0 3:1	1:2 3:0	2:3 2:0	1:0 0:0	1:1 0:2	7:2 0:0	2:1 2:2	8	6	8	34:29	22
6. **ДИНАМО** Киев	2:0 0:4	1:4 1:1	1:0 1:2	0:1 1:4	0:1 1:3		0:0 3:3	3:0 5:1	1:1 1:2	5:1 1:5	2:0 3:1	1:1 3:1	8	5	9	36:36	21
7. **ЛОКОМОТИВ** Москва	1:2 2:5	0:2 3:2	1:0 2:2	1:0 1:3	2:1 0:3	0:0 3:3		0:0 0:5	1:0 2:3	1:1 1:8	2:1 0:1	3:3 2:0	7	6	9	28:45	20
8. **ШАХТЕР** Сталино	0:4 1:3	0:1 2:3	0:4 1:2	0:0 1:3	3:2 0:2	0:3 1:5	0:0 5:0		0:0 1:1	2:1 1:0	2:1 1:1	1:0 1:0	7	5	10	23:36	19
9. **СПАРТАК** Минск	0:1 0:0	1:1 1:2	0:1 0:1	0:4 1:0	0:1 0:0	1:1 2:1	0:1 3:2	0:0 1:1		3:0 2:1	1:2 2:3	0:1 1:0	6	6	10	19:24	18
10. **ТОРПЕДО** Москва	1:2 0:4	1:2 0:1	0:0 0:4	0:2 2:3	1:1 2:0	1:5 5:1	1:1 8:1	1:2 0:1	0:3 1:2		2:0 4:2	4:1 7:2	7	3	12	41:40	17
11. **КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	3:1 2:5	0:2 0:6	0:5 2:8	0:4 1:4	2:7 0:0	0:2 1:3	1:2 1:0	1:2 1:1	2:1 3:2	0:2 2:4		2:0 1:1	5	3	14	25:62	13
12. **ЗЕНИТ** Ленинград	0:1 0:2	2:5 0:3	1:2 0:4	1:2 1:3	1:2 2:2	1:1 1:3	3:3 0:2	0:1 0:1	1:0 0:1	1:4 2:7	0:2 1:1		1	4	17	18:52	6

«Шахтар»: К.Павлов 7, Л.Положенцев 4, В.Мінаков, В.Бровкін - по 3, Ю.Зайцев, А.Алєксєєнко - по 1. Немає авторів 4 мячів.

1956

Клас «А»

М	КОМАНДЫ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В	Н	П	мячи	О
1	СПАРТАК		2:1 3:3	3:0 0:0	2:0 2:1	2:3 3:0	4:1 1:1	1:1 3:1	3:0 2:1	4:4 5:1	1:4 3:0	2:0 4:0	3:2 4:2	15	5	2	57:26	35
2	ДИНАМО (м)	1:2 3:3		0:4 3:2	0:0 1:2	3:2 2:0	6:0 3:2	1:0 4:0	2:0 2:1	2:1 3:0	3:1 2:0	3:3 1:1	2:1 2:0	15	4	3	49:25	34
3	ЛОКОМОТИВ	0:3 0:0	4:0 2:3		3:1 5:4	0:1 1:3	0:0 1:3	2:1 4:2	1:0 3:1	7:1 3:1	2:3 1:0	2:4 5:0	3:0 7:1	13	2	7	56:32	28
4	ЦДСА	0:2 1:2	0:0 2:1	1:3 4:5		1:3 4:1	1:1 1:3	0:0 2:1	2:1 2:1	3:0 6:0	4:1 1:0	2:1 1:1	3:0 1:3	11	4	7	42:30	26
5	ТОРПЕДО	3:2 0:3	2:3 0:2	1:0 3:1	3:1 1:4		2:0 1:1	0:3 4:0	2:2 0:1	1:1 1:1	2:1 1:1	1:2 2:1	4:2 0:1	9	5	8	34:33	23
6	ТР.РЕЗЕРВЫ	1:4 1:1	0:6 2:3	0:0 3:1	1:1 3:1	0:2 1:1		0:0 4:2	1:1 1:1	1:1 1:1	0:2 1:1	1:1 0:0	6:0 2:2	4	13	5	30:32	21
7	ЗЕНИТ	1:1 1:3	0:1 0:4	1:2 2:4	0:0 1:2	3:0 0:4	0:0 2:4		2:1 3:2	2:1 1:1	2:5 3:2	4:1 2:1	3:0 0:1	8	4	10	33:40	20
8	ОДО	0:3 1:2	0:2 1:2	0:1 1:3	1:2 1:2	2:2 1:0	1:1 1:1	1:2 2:3		0:0 3:0	0:0 2:0	2:1 2:1	1:0 1:0	7	5	10	24:28	19
9	ШАХТЕР	4:4 1:5	1:2 0:3	1:7 1:3	0:3 0:6	1:1 1:1	1:1 1:1	1:2 1:1	0:0 0:3		3:1 0:4	5:3 2:1	2:0 3:2	5	7	10	29:54	17
10	ДИНАМО (к)	4:1 0:3	1:3 0:2	3:2 0:1	1:4 0:1	1:2 1:1	2:0 1:1	5:2 2:3	0:0 0:2	1:3 4:0		0:3 -:+	0:1 3:1	6	3	13	29:36	15
11	ДИНАМО (Тб)	0:2 0:4	3:3 1:1	4:2 0:5	1:2 1:1	2:1 1:2	1:1 0:0	1:4 1:2	1:2 1:2	3:5 1:2	3:0 +:-		4:2 1:4	5	5	12	30:47	15
12	БУРЕВЕСТНИК	2:3 2:4	1:2 0:2	0:3 1:7	0:3 3:1	2:4 1:0	0:6 2:2	0:3 1:0	0:1 0:1	0:2 2:3	1:0 1:3	2:4 4:1		5	1	16	25:55	11

«Шахтар»: А.Милокостов 6, К.Дубовицький 5, Б.Россихін, К.Павлов - по 4, Г.Левченко, В.Аляб'єв - по 2, В.Соколов, В.Плєханов, А.Ходаков, В.Ткаченко - по 1. Автоголи: Ю.Соколов «Спартак» та В.Колей «Буревісник».

«Динамо К.»: М.Малков 5, Б.Ліпський 4, В.Трояновський, В.Каневський - по 3, В.Терентьєв, Вол. Богданович, О.Люсін, А.Крощенко, Б.Русланов - по 2, О.Кольцов, І.Терлецький - по 1. Автоголи: М.Митрофанов «Трудові резерви» та В.Ніконов «Зеніт».

1957

Клас «А»

1. **ДИНАМО** Москва		1:1 / 9:2	0:2 / 1:2	3:1 / 3:1	3:2 / 3:2	0:4 / 4:0	3:0 / 4:0	4:1 / 4:1	2:3 / 4:0	1:0 / 3:0	4:0 / 4:2	0:1 / 9:2	16	1	5	69:27	33
2. **СПАРТАК** Москва	1:1 / 2:9		1:1 / 0:1	0:1 / 5:2	1:0 / 2:1	1:0 / 4:4	3:1 / +:-	3:0 / 3:1	2:2 / 1:1	3:1 / +:-	1:1 / 2:0	2:1 / 4:0	13	6	3	41:28	32
3. **ЦСК МО** Москва	2:0 / 2:1	1:1 / 1:0		2:2 / 6:0	4:3 / 2:2	0:2 / 2:0	0:3 / 1:1	1:0 / 7:2	0:0 / 4:0	2:2 / 1:2	2:2 / 2:0	0:1 / 1:0	11	7	4	43:24	29
4. **ШАХТЕР** Сталино	1:3 / 1:3	1:0 / 2:5	2:2 / 0:6		0:2 / 3:2	1:0 / 2:1	2:1 / 2:1	0:0 / 0:1	1:1 / 0:2	0:0 / 2:2	1:1 / 4:1	2:1 / 3:1	9	6	7	30:36	24
5. **ТОРПЕДО** Москва	2:3 / 2:3	0:1 / 1:2	3:4 / 2:2	2:0 / 2:3		1:0 / 2:3	1:1 / 1:2	3:0 / 2:1	1:1 / 2:0	1:3 / 3:0	4:0 / 3:2	3:0 / 4:4	9	4	9	45:35	22
6. **ЛОКОМОТИВ** Москва	4:0 / 0:4	0:1 / 4:4	2:0 / 0:2	0:1 / 1:2	0:1 / 3:2		3:1 / 0:2	2:3 / 1:1	3:1 / 6:2	1:1 / 1:1	3:1 / 3:1	1:0 / 0:1	9	4	9	38:32	22
7. **КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	0:3 / 0:4	1:3 / -:+	3:0 / 1:1	1:2 / 1:2	1:1 / 2:1	1:3 / 2:0		2:1 / 1:1	2:5 / 0:1	3:0 / 3:2	1:1 / 2:0	2:1 / 4:0	9	4	9	33:32	22
8. **ЗЕНИТ** Ленинград	1:4 / 1:4	0:3 / 1:3	0:1 / 2:7	0:0 / 1:0	0:3 / 1:2	3:2 / 1:1	1:2 / 1:1		2:1 / 1:0	1:1 / 1:2	2:0 / 2:1	1:0 / 3:0	8	4	10	26:38	20
9. **БУРЕВЕСТНИК** Кишинев	3:2 / 0:4	2:2 / 1:1	0:0 / 0:4	1:1 / 2:0	1:1 / 0:2	1:3 / 2:6	5:2 / 1:0	1:2 / 0:1		2:2 / 0:0	1:1 / 0:2	0:0 / 3:2	5	9	8	26:38	19
10. **ДИНАМО** Киев	0:1 / 0:3	1:3 / -:+	2:2 / 2:1	0:0 / 2:2	3:1 / 0:3	1:1 / 1:1	0:3 / 2:3	1:1 / 2:1	2:2 / 0:0		0:3 / 0:2	7:2 / 2:0	5	8	9	28:35	18
11. **ДИНАМО** Тбилиси	0:4 / 2:4	1:1 / 0:2	2:2 / 0:2	1:1 / 1:4	0:4 / 2:3	1:3 / 1:3	1:1 / 0:2	0:2 / 1:2	1:1 / 2:0	3:0 / 2:0		4:1 / 6:0	5	5	12	31:42	15
12. **СПАРТАК** Минск	1:0 / 2:9	1:2 / 0:4	1:0 / 0:1	1:2 / 1:3	0:3 / 4:4	0:1 / 1:0	1:2 / 0:4	0:1 / 0:3	0:0 / 2:3	2:7 / 0:2	1:4 / 0:6		3	2	17	18:61	8

1958

Клас «А» (змагання проводилося в одне коло)

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В	Н	П	Мячи	О
1	Спартак		2:1	5:1	2:2	1:0	6:2	3:2	3:2	1:1	5:1	2:1	2:1	9	2	0	32:14	20
2	Динамо М.	1:2		8:1	2:1	5:2	3:0	3:1	2:2	0:1	2:1	2:0	2:0	8	1	2	30:11	17
3	Зенит	1:5	1:8		3:3	1:0	1:1	4:1	1:0	2:0	2:2	+:–	0:0	5	4	2	16:20	14
4	ЦСК МО	2:2	1:2	3:3		0:2	2:3	2:0	0:2	4:1	2:0	2:1	1:0	5	2	4	19:16	12
5	Торпедо	0:1	2:5	0:1	2:0		0:0	+:–	0:0	1:0	2:1	1:1	–:+	4	3	4	8:9	11
6	Локомотив	2:6	0:3	1:1	3:2	0:0		0:0	3:2	3:1	1:0	1:2	1:2	4	3	4	15:19	11
7	Шахтер	2:3	1:3	1:4	0:2	–:+	0:0		3:2	4:1	+:–	0:3	2:1	4	1	6	13:19	9
8	Динамо К.	2:3	2:2	0:1	2:0	0:0	2:3	2:3		1:1	0:1	4:1	2:2	2	4	5	17:17	8
9	Динамо Тб.	1:1	1:0	0:2	1:4	0:1	1:3	1:4	1:1		0:1	3:0	3:2	3	2	6	12:19	8
10	Крылья Советов	1:5	1:2	2:2	0:2	1:2	0:1	–:+	1:0	1:0		2:1	1:1	3	2	6	10:16	8
11	Молдова	1:2	0:2	–:+	1:2	1:1	2:1	3:0	1:4	0:3	1:2		4:1	3	1	7	14:18	7
12	Адмиралтеец	1:2	0:2	0:0	0:1	+:–	2:1	1:2	2:2	2:3	1:1	1:4		2	3	6	10:18	7

1959

Клас «А»

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В	Н	П	Мячи	О
1	Торпедо		0:0 / 3:0	1:2 / 3:2	4:0 / 0:0	1:0 / 1:2	2:2 / 2:0	0:0 / 3:1	2:0 / 1:1	3:1 / 4:0	4:1 / 3:0	3:1 / 3:0	2:1 / 2:1	15	5	2	47:15	35
2	ЦСК МО	0:0 / 0:3		2:2 / 1:0	3:4 / 1:0	1:1 / 1:1	1:1 / 1:1	2:1 / 1:0	5:0 / 5:2	5:0 / 4:2	1:0 / 2:0	3:1 / 4:0	4:3 / 1:0	14	6	2	48:22	34
3	Спартак	2:1 / 2:3	2:2 / 0:1		1:0 / 6:1	5:2 / 6:2	1:2 / 4:4	6:1 / 1:3	3:0 / 0:3	1:1 / 0:0	0:0 / 4:1	1:0 / 2:1	0:0 / 4:1	11	6	5	51:29	28
4	Шахтер	0:4 / 0:0	4:3 / 0:1	0:1 / 1:6		3:1 / 0:0	0:0 / 1:2	1:0 / 1:1	2:1 / 0:1	0:0 / 0:0	1:0 / 1:1	2:1 / 3:1	1:1 / 3:0	8	8	6	24:25	24
5	Динамо Москва	0:1 / 2:1	1:1 / 1:1	2:5 / 2:6	1:3 / 0:0		1:0 / 2:2	2:0 / 1:1	6:0 / 3:3	1:2 / 3:2	3:1 / 0:0	2:1 / 0:1	2:0 / 1:3	8	7	7	36:34	23
6	Локомотив	2:2 / 0:2	1:1 / 1:1	2:1 / 4:4	0:0 / 2:1	0:1 / 2:2		2:0 / 0:2	1:2 / 3:1	0:1 / 1:2	2:2 / 2:1	2:3 / 6:2	0:1 / 1:1	6	8	8	34:33	20
7	Динамо Киев	0:0 / 1:3	1:2 / 0:1	1:6 / 3:1	0:1 / 1:1	0:2 / 1:1	0:2 / 2:0		2:2 / 0:2	1:4 / 1:2	3:0 / 2:1	6:1 / 2:1	7:3 / 2:1	8	4	10	36:37	20
8	Молдова	0:2 / 1:1	0:5 / 2:5	0:3 / 3:0	1:2 / 1:0	0:6 / 3:3	2:1 / 1:3	2:2 / 2:0		1:0 / 2:2	0:3 / 0:0	1:1 / 4:1	0:1 / 3:0	7	6	9	29:41	20
9	Динамо Тбилиси	1:3 / 0:4	0:5 / 2:4	1:1 / 0:0	0:0 / 0:0	2:1 / 2:3	1:0 / 2:1	4:1 / 2:1	0:1 / 2:2		1:6 / 1:1	1:1 / 1:1	3:1 / 0:1	6	8	8	26:38	20
10	Зенит	1:4 / 0:3	0:1 / 0:2	0:0 / 1:4	0:1 / 1:1	1:3 / 0:0	2:2 / 1:2	0:3 / 1:2	3:0 / 0:0	6:1 / 1:1		2:1 / 2:1	4:3 / 3:0	6	6	10	29:35	18
11	СКВО Ростов-на-Дону	1:3 / 0:3	1:3 / 0:4	0:1 / 1:2	1:2 / 1:3	1:2 / 1:0	3:2 / 2:6	1:6 / 1:2	1:1 / 1:4	1:1 / 1:1	1:2 / 1:2		3:2 / 4:1	4	3	15	27:53	11
12	Крылья Советов	1:2 / 1:2	3:4 / 0:1	0:0 / 1:4	1:1 / 0:3	0:2 / 3:1	1:0 / 1:1	3:7 / 1:2	1:0 / 0:3	1:3 / 1:0	3:4 / 0:3	2:3 / 1:4		4	3	15	25:50	11

1960

Клас «А»

№	I группа	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	В	Н	П	Мячи	О
1	Динамо Москва		3:2 2:1	3:0 1:3	1:0 1:2	3:2 3:2	1:2 2:0	2:1 1:1	4:2 1:1	4:0 1:0	1:1 0:0	6:0 0:1	12	4	4	40:21	28
2	Авангард Харьков	2:3 1:2		0:1 2:0	1:1 2:0	0:2 0:2	3:1 2:1	2:0 1:0	1:2 2:5	0:0 1:0	2:0 2:1	1:1 6:0	10	3	7	31:22	23
3	Спартак Ереван	0:3 3:1	1:0 0:2		0:1 2:1	2:2 2:2	2:1 1:3	1:1 2:4	1:0 2:0	1:1 3:1	2:0 2:2	0:1 3:1	9	5	6	30:27	23
4	Торпедо Москва	0:1 2:1	1:1 0:2	1:0 1:2		0:3 6:0	2:0 3:0	1:1 4:0	2:0 0:2	0:1 1:1	2:1 1:3	3:0 1:1	9	4	7	31:20	22
5	Зенит Ленинград	2:3 2:3	2:0 2:0	2:2 2:2	3:0 0:6		1:3 2:1	1:2 1:1	1:1 2:0	1:2 3:0	1:3 2:1	3:2 7:0	9	4	7	40:30	22
6	Даугава-РВЗ Рига	2:1 0:2	1:3 1:2	1:2 3:1	0:2 0:3	3:1 1:2		0:1 1:1	2:1 2:1	0:0 3:2	1:1 3:1	3:0 4:1	9	3	8	29:28	21
7	Пахтакор Ташкент	1:2 1:1	0:2 0:1	1:1 4:2	1:1 0:4	2:1 1:1	1:0 1:1		2:2 0:2	0:2 2:0	2:2 2:1	1:0 2:0	7	7	6	24:26	21
8	СКА Ростов-на-Дону	2:4 1:1	2:1 5:2	0:1 0:2	0:2 2:0	1:1 0:2	1:2 1:2	2:2 2:0		3:2 0:2	2:0 2:7	3:1 5:1	8	3	9	34:35	19
9	Динамо Тбилиси	0:4 0:1	0:0 0:1	1:1 1:3	1:0 1:1	2:1 0:3	0:0 2:3	2:0 0:2	2:3 2:0		0:1 4:3	3:0 4:1	7	4	9	25:28	18
10	Молдова Кишинев	1:1 0:0	0:2 1:2	0:2 2:2	1:2 3:1	3:1 1:2	1:1 1:3	2:2 1:2	0:2 7:2	1:0 3:4		1:0 3:0	6	5	9	32:31	17
11	Калев Таллин	0:6 1:0	1:1 0:6	1:0 1:3	0:3 1:1	2:3 0:7	0:3 1:4	0:1 0:2	1:3 1:5	0:3 1:4	0:1 0:3		2	2	16	11:59	6

№	II группа	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	В	Н	П	Мячи	О
1	ЦСКА		3:1 1:1	0:0 1:1	1:0 1:2	3:0 0:0	1:1 1:0	2:1 2:0	1:2 3:0	1:1 3:0	3:1 5:1	4:1 2:2	11	7	2	38:15	29
2	Динамо Киев	1:3 1:1		2:0 1:0	1:1 3:1	0:0 2:1	2:2 1:0	1:3 2:1	1:2 4:3	7:1 3:0	0:0 4:0	3:0 4:2	12	5	3	43:21	29
3	Крылья Советов Куйбышев	0:0 1:1	0:2 0:1		0:0 0:1	2:1 1:0	0:1 2:1	0:2 2:1	1:0 2:0	3:0 2:4	4:2 1:0	3:1 4:0	11	3	6	28:18	25
4	Нефтяник Баку	0:1 2:1	1:1 1:3	0:0 1:0		2:0 +:−	1:1 0:0	1:2 2:2	1:1 1:1	0:3 1:1	3:1 1:2	3:1 4:1	7	8	5	25:22	22
5	Спартак Москва	0:3 0:0	0:0 1:2	1:2 0:1	0:2 −:+		2:1 2:1	6:0 2:2	0:1 1:1	0:0 9:0	2:0 3:0	0:0 3:0	7	6	7	32:16	20
6	Спартак Вильнюс	1:1 0:1	2:2 0:1	1:0 1:2	1:1 0:0	1:2 1:2		1:2 5:1	2:1 2:1	4:0 1:1	3:5 1:1	3:0 3:1	7	6	7	33:25	20
7	Шахтер Сталино	1:2 0:2	3:1 1:2	2:0 1:2	2:1 2:2	0:6 2:2	2:1 1:5		0:1 0:1	6:3 3:2	3:2 0:0	1:1 4:2	8	4	8	34:38	20
8	Адмиралтеец Ленинград	2:1 0:3	2:1 3:4	0:1 0:2	1:1 1:1	1:0 1:1	1:2 1:2	1:0 1:0		0:1 2:0	2:1 0:3	0:2 0:2	7	3	10	19:28	17
9	Кайрат Алма-Ата	1:1 0:3	1:7 0:3	0:3 4:2	3:0 1:1	0:0 0:9	0:4 1:1	3:6 2:3	1:0 0:2		3:0 2:4	3:0 2:2	5	5	10	27:51	15
10	Локомотив Москва	1:3 1:5	0:0 0:4	2:4 0:1	1:3 2:1	0:2 0:3	5:3 1:1	2:3 0:0	1:2 3:0	0:3 4:2		4:2 4:4	5	4	11	31:46	14
11	Беларусь Минск	1:4 2:2	0:3 2:4	1:3 0:4	1:3 1:4	0:0 0:3	0:3 1:3	1:1 2:4	2:0 2:0	0:3 2:2	2:4 4:4		2	5	13	24:54	9

Фінал: 3, 15.09, «ЦСКА» Москва-«Динамо» Москва 1-1, 2-0.

1961

Клас «А»

Попередній турнір:

М	1961 г (ДУБЛЕРЫ I ГРУППЫ)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	В	Н	П	МЯЧИ	О
1	Авангард Харьков		2:3 0:1	3:1 4:0	0:2 3:1	2:1 2:2	0:0 2:2	1:0 1:1	0:1 3:1	4:1 3:0	4:1 2:0	0:1 4:0	11	4	5	40-19	26
2	СКА Ростов-на-Дону	3:2 1:0		0:1 0:0	0:2 0:0	0:3 1:1	1:1 3:2	3:2 1:4	1:3 2:0	5:1 3:1	3:0 3:1	2:0 4:2	11	4	5	36-26	26
3	Адмиралтеец Ленинград	1:3 0:4	1:0 0:0		1:0 2:1	1:3 1:0	3:0 1:1	1:1 0:0	4:1 3:0	0:1 1:0	1:0 3:1	1:3 2:0	11	4	5	27-19	26
4	Труд Воронеж	2:0 1:3	2:0 0:0	0:1 1:2		2:1 1:1	2:3 2:1	0:0 1:0	1:0 2:0	1:1 2:2	3:0 2:0	0:0 1:1	9	7	4	26-16	25
5	Нефтяник Баку	1:2 2:2	3:0 1:1	3:1 0:1	1:2 1:1		0:2 3:2	3:0 0:0	2:1 2:1	3:0 4:4	2:2 0:4	3:1 2:0	9	6	5	36-27	24
6	Шахтер Сталино	0:0 2:2	1:1 2:3	0:3 1:1	3:2 1:2	2:0 2:3		3:1 0:0	1:2 2:0	1:0 5:0	1:1 0:0	5:4 5:2	8	7	5	37-27	23
7	Торпедо Москва	0:1 1:1	2:3 4:1	1:1 0:0	0:0 0:1	0:3 0:0	1:3 0:0		3:1 3:1	0:1 2:1	3:0 3:2	1:2 3:0	7	6	7	27-22	20
8	Даугава Рига	1:0 1:3	3:1 0:2	1:4 0:3	0:1 0:2	1:2 1:2	2:1 0:2	1:3 1:3		4:2 0:1	0:2 1:0	2:0 4:1	7	0	13	23-35	14
9	Спартак Вильнюс	1:4 0:3	1:5 1:3	1:0 0:1	1:1 2:2	0:3 4:4	0:1 0:5	1:0 1:2	2:4 1:0		1:1 1:1	0:6 3:2	4	5	11	21-48	13
10	Динамо Тбилиси	1:4 0:2	0:3 1:3	0:1 1:3	0:3 0:2	2:2 4:0	1:1 0:0	0:3 2:3	2:0 0:1	1:1 1:1		3:0 6:6	3	6	11	25-39	12
11	Локомотив Москва	1:0 0:4	0:2 2:4	3:1 0:2	0:0 1:1	1:3 0:2	4:5 2:5	2:1 0:3	0:2 1:4	6:0 2:3	0:3 6:6		4	3	13	31-51	11

М	1961 г (ДУБЛЕРЫ II ГРУППЫ)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	В	Н	П	МЯЧИ	О
1	Спартак Москва		1:0 0:0	1:2 4:1	2:1 3:1	2:1 2:1	3:1 4:3	1:0 3:0	4:3 1:0	2:1 5:0	4:0 2:1	8:0 8:0	18	1	1	60-16	37
2	ЦСКА	0:1 0:0		2:4 0:2	3:1 6:0	2:1 0:2	4:1 0:4	1:0 3:0	3:1 0:1	2:0 3:1	3:0 7:1	4:0 2:2	12	2	6	45-22	26
3	Динамо Киев	2:1 1:4	4:2 2:0		2:3 0:0	2:0 1:1	6:0 0:2	2:2 1:1	0:1 1:1	6:0 1:0	0:3 5:0	2:0 1:0	10	5	5	39-21	25
4	Пахтакор Ташкент	1:2 1:3	1:3 0:6	3:2 0:0		0:1 1:1	1:1 2:1	3:4 3:1	1:2 2:0	3:3 2:0	2:0 2:0	2:2 1:0	8	5	7	31-32	21
5	Беларусь Минск	1:2 1:2	1:2 2:0	0:2 1:1	1:0 1:1		1:2 1:0	2:0 2:1	1:0 4:2	0:1 2:3	3:0 1:2	1:1 0:0	8	4	8	26-22	20
6	Зенит Ленинград	1:3 3:4	1:4 4:0	0:6 2:0	1:1 1:2	2:1 0:1		3:1 1:4	1:2 2:0	2:0 5:0	2:1 3:4	2:1 1:2	9	1	10	37-37	19
7	Молдова Кишинев	0:1 0:3	0:7 0:3	2:2 1:1	4:3 1:3	0:2 1:2	1:3 4:1		1:0 1:0	3:0 3:2	0:0 2:2	1:1 4:0	7	5	8	29-30	19
8	Динамо Москва	3:4 0:1	1:3 1:0	1:0 1:1	2:1 0:2	0:1 2:4	2:1 0:2	0:1 0:1		1:1 3:0	4:1 1:0	4:0 1:2	8	2	10	27-26	18
9	Спартак Ереван	1:2 0:5	0:2 1:3	0:6 0:1	3:3 0:2	1:0 3:2	0:2 0:5	0:3 2:3	1:1 0:3		2:0 2:1	1:0 2:0	6	2	12	19-44	14
10	Кайрат Алма-Ата	0:4 1:2	0:3 1:7	3:0 0:5	0:2 0:2	0:3 2:1	1:2 4:3	0:0 2:2	1:4 0:1	0:2 1:2		2:2 2:1	4	3	13	20-48	11
11	Калев Таллин	0:8 0:8	0:4 2:2	0:2 0:1	2:2 0:1	1:1 0:0	1:2 2:1	1:1 0:4	0:4 2:1	0:1 0:2	2:2 1:2		2	6	12	14-49	10

Фінальний етап:

Матчі за 1-10 місця:

1. **СПАРТАК** Москва		0:1	-	2:1	1:1	2:0	-	-	2:1	-	24	2	4	86-24	50
		0:1	-	0:2	4:0	5:0	-	-	10:1	-					
2. **СКА** Ростов-на-Дону	1:0		3:2	-	-	-	2:0	2:0	-	3:1	18	5	7	52-39	41
	1:0		1:1	-	-	-	2:3	0:6	-	1:0					
3. **ДИНАМО** Киев	-	2:3		2:2	1:3	3:1	-	-	5:1	-	14	7	9	59-38	35
	-	1:1		1:0	1:2	1:3	-	-	3:1	-					
4. **ТРУД** Воронеж	1:2	-	2:2		-	-	1:0	2:2	-	0:1	13	9	8	38-29	35
	2:0	-	0:1		-	-	3:5	+:-	-	1:0					
5. **АДМИРАЛТЕЕЦ** Ленинград	1:1	-	3:1	-		-	0:1	0:0	-	0:2	14	7	9	36-32	35
	0:4	-	2:1	-		-	1:2	1:1	-	1:0					
6. **НЕФТЯНИК** Баку	0:2	-	1:3	-	-		1:5	2:0	-	2:1	14	7	9	48-45	35
	0:5	-	3:1	-	-		3:1	+:-	-	0:0					
7. **ПАХТАКОР** Ташкент	-	0:2	-	0:1	1:0	5:1		-	2:1	-	14	6	10	51-47	34
	-	3:2	-	5:3	2:1	1:3		-	1:1	-					
8. **ЦСКА** Москва	-	0:2	-	2:2	0:0	0:2	-		3:2	-	14	5	11	57-32	33
	-	6:0	-	-:+	1:1	-:+	-		0:1	-					
9. **АВАНГАРД** Харьков	1:2	-	1:5	-	-	-	1:2	2:3		4:1	13	5	12	53-47	31
	1:10	-	1:3	-	-	-	1:1	1:0		0:1					
10. **БЕЛАРУСЬ** Минск	-	1:3	-	1:0	2:0	1:2	-	-	1:4		11	5	14	33-34	27
	-	0:1	-	0:1	0:1	0:0	-	-	1:0						

Матчі за 11-22 місця:

11. **ШАХТЕР** Сталино		-	2:2	-	4:1	-	1:0	4:3	-	1:0	-	3:2	15	9	8	60-45	39
		-	1:5	-	0:1	-	0:3	2:0	-	1:1	-	4:0					
12. **ТОРПЕДО** Москва	-		1:1	-	2:0	-	1:1	1:0	-	3:0	-	2:3	14	8	10	51-34	36
	-		0:1	-	1:3	-	1:0	4:2	-	3:1	-	5:0					
13. **ЗЕНИТ** Ленинград	2:2	1:1		1:4	-	3:2	-	-	1:0	-	4:1	-	16	3	13	62-55	35
	5:1	1:0		3:4	-	1:2	-	-	2:1	-	1:0	-					
14. **ДИНАМО** Тбилиси	-	-	4:1		3:1	-	4:1	2:1	-	0:3	-	1:0	11	7	14	53-57	29
	-	-	4:3		1:3	-	1:2	4:1	-	0:0	-	4:2					
15. **ДИНАМО** Москва	1:4	0:2	-	1:3		0:3	-	-	0:1	-	3:2	-	13	3	16	43-47	29
	1:0	3:1	-	3:1		1:3	-	-	0:0	-	3:1	-					
16. **СПАРТАК** Вильнюс	-	-	2:3	-	3:0		1:2	1:7	-	1:2	-	1:0	11	5	16	43-67	27
	-	-	2:1	-	3:1		2:0	2:0	-	2:0	-	2:3					
17. **СПАРТАК** Ереван	0:1	1:1	-	1:4	-	2:1		-	0:1	-	2:2	-	10	5	17	31-59	25
	3:0	0:1	-	2:1	-	0:2		-	+:-	-	1:1	-					
18. **МОЛДОВА** Кишинев	3:4	0:1	-	1:2	-	7:1	-		3:2	-	4:5	-	9	6	17	51-62	24
	0:2	2:4	-	1:4	-	0:2	-		1:1	-	0:4	-					
19. **ДАУГАВА** Рига	-	-	0:1	-	1:0	-	1:0	2:3		2:1	-	1:0	11	2	19	34-50	24
	-	-	1:2	-	0:0	-	-:+	1:1		2:4	-	0:3					
20. **КАЙРАТ** Алма-Ата	0:1	0:3	-	3:0	-	2:1	-	-	1:2		1:0	-	9	5	18	36-65	23
	1:1	1:3	-	0:0	-	0:2	-	-	4:2		3:2	-					
21. **ЛОКОМОТИВ** Москва	-	-	1:4	-	2:3	-	2:2	5:4	-	0:1		1:2	7	5	20	51-75	19
	-	-	0:1	-	1:3	-	1:1	4:0	-	2:3		1:0					
22. **КАЛЕВ** Таллин	2:3	3:2	-	0:1	-	0:1	-	-	0:1	-	2:1		6	6	20	29-74	18
	0:4	0:5	-	2:4	-	3:2	-	-	3:0	-	0:1						

1962

Клас «А»

Попередній турнір:

1 група

1. ДИНАМО *Киев*		0:0 0:1	4:0 2:1	4:1 2:3	0:0 2:1	5:1 3:3	5:0 6:3	2:2 2:0	3:0 3:1	2:1 4:0	3:1 3:0	14	4	2	55-19	32
2. СПАРТАК *Ереван*	0:0 1:0		1:5 3:1	0:2 2:0	0:0 1:0	2:2 3:2	2:2 4:4	2:3 3:1	3:2 1:0	4:0 3:1	2:0 6:1	12	5	3	43-26	29
3. СКА *Ростов-на-Дону*	0:4 1:2	5:1 1:3		4:3 1:2	1:3 2:2	0:0 0:0	2:1 3:2	5:2 1:2	3:2 1:0	2:0 2:0	5:2 5:0	11	3	6	44-31	25
4. ШАХТЕР *Донецк*	1:4 3:2	2:0 0:2	3:4 2:1		0:1 0:4	1:1 5:1	3:1 4:2	1:0 2:2	2:0 0:1	1:1 3:1	4:0 0:1	10	3	7	37-29	23
5. ЗЕНИТ *Ленинград*	0:0 1:2	0:0 0:1	3:1 2:2	1:0 4:0		4:6 0:1	4:1 0:1	0:0 0:0	1:0 0:2	1:1 1:0	2:0 4:0	8	6	6	28-18	22
6. МОЛДОВА *Кишинев*	1:5 3:3	2:2 2:3	0:0 0:0	1:1 1:5	6:4 1:0		1:3 1:1	1:1 3:3	2:1 3:1	3:0 3:0	4:0 1:3	7	8	5	39-36	22
7. ЖАЛЬГИРИС *Вильнюс*	0:5 3:6	2:2 4:4	1:2 2:3	1:3 2:4	1:4 1:0	3:1 1:1		5:0 4:1	3:3 0:2	3:0 3:3	4:0 3:2	7	5	8	46-46	19
8. ЛОКОМОТИВ *Москва*	2:2 0:2	3:2 1:3	2:5 2:1	0:1 2:2	0:0 0:0	1:1 3:3	0:5 1:4		2:1 1:3	2:1 1:1	7:2 5:1	6	7	7	35-40	19
9. ЦСКА *Москва*	0:3 1:3	2:3 0:1	2:3 0:1	0:2 1:0	0:1 2:0	1:2 1:3	3:3 2:0	1:2 3:1		0:1 0:1	5:3 2:1	6	1	13	26-34	13
10. ДАУГАВА *Рига*	1:2 0:4	0:4 1:3	0:2 0:2	1:1 1:3	1:1 0:1	0:3 0:3	0:3 3:3	1:2 1:1	1:0 1:0		1:1 0:3	2	5	13	13-42	9
11. КАЙРАТ *Алма-Ата*	1:3 0:3	0:2 1:6	2:5 0:5	0:4 1:0	0:2 0:4	0:4 3:1	0:4 2:3	2:7 1:5	3:5 1:2	1:1 3:0		3	1	16	21-66	7

2 група

1. СПАРТАК *Москва*		4:1 5:0	2:0 7:1	1:2 1:0	4:2 5:0	0:4 7:1	1:1 1:4	1:1 2:0	1:1 2:0	5:1 1:2	5:1 3:4	12	3	5	58-26	27
2. ДИНАМО *Москва*	1:4 0:5		2:2 1:2	0:5 1:1	3:0 4:1	0:0 3:0	1:0 3:0	1:1 3:2	2:1 5:1	2:1 1:1	1:0 4:2	11	5	4	38-29	27
3. ДИНАМО *Ленинград*	0:2 1:7	2:2 2:1		0:0 1:1	4:0 2:4	1:2 1:0	2:0 1:3	1:7 4:1	2:1 5:2	0:2 6:2	1:0 3:2	10	3	7	39-39	23
4. ДИНАМО *Тбилиси*	2:1 0:1	5:0 1:1	0:0 1:1		3:1 2:4	2:3 0:0	1:0 1:1	0:1 2:1	0:1 0:0	3:0 0:2	2:0 1:0	8	6	6	26-18	22
5. ТОРПЕДО *Кутаиси*	2:4 0:5	0:3 1:4	0:4 4:2	1:3 4:2		1:1 4:3	2:1 2:4	3:2 2:2	3:1 1:3	3:3 4:2	5:1 2:2	8	4	8	44-52	20
6. БЕЛАРУСЬ *Минск*	4:0 1:7	0:0 0:3	2:1 0:1	3:2 0:0	1:1 3:4		0:0 2:2	3:0 0:1	0:1 2:2	2:1 2:2	2:0 0:1	6	7	7	27-29	19
7. АВАНГАРД *Харьков*	1:1 4:1	0:1 0:3	0:2 3:1	0:1 1:1	1:2 4:2	0:0 2:2		0:2 3:1	5:1 1:2	1:1 0:1	4:0 1:1	6	6	8	31-26	18
8. НЕФТЯНИК *Баку*	1:1 0:2	1:1 2:3	7:1 1:4	1:0 1:2	2:3 2:2	0:3 1:0	2:0 1:3		0:1 4:1	6:5 3:3	1:0 0:8	7	4	9	36-43	18
9. КР.СОВЕТОВ*Куйбышев*	1:1 0:2	1:2 1:5	1:2 2:5	1:0 0:0	1:3 3:1	1:0 2:2	1:5 2:1	1:0 1:4		1:2 2:1	0:2 4:0	7	3	10	26-38	17
10. ПАХТАКОР *Ташкент*	1:5 2:1	1:2 1:1	2:0 2:6	0:3 2:0	3:3 2:4	1:2 2:2	1:1 1:0	5:6 3:3	2:1 1:2		0:1 0:2	5	5	10	32-45	15
11. ТОРПЕДО *Москва*	1:5 4:3	0:1 2:4	0:1 2:3	0:2 0:1	1:5 2:2	0:2 1:0	0:4 1:1	0:1 8:0	2:0 0:4	1:0 2:0		6	2	12	27-39	14

Фінальні турніри:

	Дублеры за 1-12 места	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В	Н	П	мячи	Р	О
1 (1)	Спартак Москва		•1:1 1:3	4:1 •5:0	•5:1 2:2	2:0 •7:1	•0:4 7:1	1:2 •1:0	•3:1 +:–	•1:1 3:1	2:1 •2:0	•2:0 1:0	4:2 •5:0	16	3	3	59-22	+37	35
2 (3)	Динамо Киев	1:1 •3:1		2:0 •1:1	•0:0 0:1	1:3 •0:1	•5:0 2:3	•4:1 2:1	•4:1 2:3	•4:0 2:1	0:0 •2:1	•5:1 3:3	5:1 •6:0	12	5	5	54-24	+30	29
3 (14-15)	Динамо Москва	•1:4 0:5	•0:2 1:1		2:4 •1:0	•2:2 1:2	0:0 •3:0	•0:5 1:1	1:1 •1:1	•1:1 0:0	3:0 •2:1	1:0 •4:2	3:0 •4:1	8	8	6	32-33	-1	24
4 (17)	Спартак Ереван	1:5 •2:2	0:0 •1:0	•4:2 0:1		2:5 •0:0	•2:4 0:0	•2:1 0:1	0:2 •2:0	1:5 •3:1	•0:0 1:0	2:2 •3:2	4:2 •3:2	9	6	7	33-37	-4	24
5 (–)	Динамо Ленинград	•0:2 1:7	•3:1 1:0	2:2 •2:1	•5:2 0:0		•1:2 1:0	•0:0 1:1	•1:5 1:5	0:10 •3:0	4:5 •4:3	•3:0 3:0	•4:0 2:4	10	4	8	42-50	-8	24
6 (10)	Беларусь Минск	4:0 •1:7	0:5 •3:2	•0:0 0:3	4:2 •0:0	2:1 •0:1		•3:2 0:0	0:2 •2:0	•2:1 0:2	2:2 •3:1	•2:0 1:2	•1:1 3:4	9	5	8	33-38	-5	23
7 (14-15)	Динамо Тбилиси	•2:1 0:1	1:4 •1:2	5:0 •1:1	1:2 •1:0	0:0 •1:1	2:3 •0:0		3:1 •3:1	•0:0 2:3	2:2 •0:1	•3:1 2:0	•3:1 2:4	8	6	8	35-29	+6	22
8 (11)	Шахтер Донецк	1:3 •–:+	1:4 •3:2	•1:1 1:1	•2:0 0:2	5:1 •5:1	•2:0 0:2	•1:3 1:3		3:4 •2:1	•0:1 0:4	•1:1 5:1	•3:1 5:3	9	3	10	42-39	+3	21
9 (2)	СКА Ростов	1:1 •1:3	0:4 •1:2	1:1 •0:0	•5:1 1:3	•10:0 0:3	1:2 •2:0	0:0 •3:2	•4:3 1:2		1:3 •2:2	•0:0 0:0	•3:0 1:2	6	7	9	38-34	+4	19
10 (13)	Зенит Ленинград	•1:2 0:2	•0:0 1:2	•0:3 1:2	0:0 •0:1	•5:4 3:4	•2:2 1:3	•2:2 1:0	1:0 •4:0	•3:1 2:2		4:6 •0:1	•1:1 2:2	5	7	10	34-40	-6	17
11 (18)	Молдова Кишинев	0:2 •0:1	1:5 •3:3	•0:1 2:4	•2:2 2:3	0:3 •0:3	0:2 •2:1	1:3 •0:2	1:1 •1:5	0:0 •0:0	•6:4 1:0		0:1 •+:–	4	5	13	22-46	-24	13
12 (–)	Торпедо Кутаиси	•2:4 0:5	•1:5 0:6	•0:3 1:4	•2:4 2:3	0:4 •4:2	1:1 •4:3	1:3 •4:2	1:3 •3:5	0:3 •2:1	1:1 •2:2	•1:0 –:+		5	3	14	32-64	-32	13

СОСТЯЗАНИЯ для дублеров проводятся по той же системе, что и для основных составов. Сейчас у участников, как известно, решающий этап. В финал из первой подгруппы не попали армейцы Москвы, а из второй — «Пахтакор», «Нефтяник» и столичное «Торпедо». Это существенно отразилось на маршрутах разъездов коллективов. Издержки системы организации календаря и тут дают знать о себе.

Например, когда основной состав динамовцев Москвы встречался в столице с ЦСКА, то дубль московского «Динамо» выезжал в Ереван. 5 октября играли основные составы «Торпедо» (Москва) и «Шахтера». Дублеры же автозаводцев в это время были в Алма-Ате, выступая против резервного состава «Кайрата». Думаю, что такие факты мешают работе тренеров.

О ходе игр дублеров на предварительном этапе уже писалось не раз. С итогами матчей и составами групп, начавших борьбу соответственно за 1—12-е и 13—22-е места, читатель познакомится, взглянув на публикуемые таблицы. Я хочу повести разговор не столько об очках, сколько о том, что волнует сейчас тренеров, отвечающих за подготовку дубля.

Смело могу заявить, что в ряде случаев тренеры не виновны в том, что команды резерва в предварительных играх не смогли добиться таких же результатов, которых достигли футболисты основных составов. Я имею в виду дублеров ЦСКА, московского «Торпедо», «Нефтяника» и других.

Мне кажется, что дубль был и остается, я не боюсь избитого слова, лабораторией тренера. В ней он имеет право экспериментировать.

В ходе предварительных игр в командах дублеров шла, с моей точки зрения, целенаправленная работа по подготовке футболистов на сегодня и на завтра. «На сегодня» — помощь игрокам основного состава. «На завтра» — обыгрывание молодых футболистов с перспективой ввода их в основной коллектив в ближайшие годы.

С моей точки зрения, дубль московских автозаводцев хотя и занимает последнее место в таблице, все же выполнил свою задачу в нынешнем сезоне. В период, когда шесть ведущих футболистов «Торпедо» находились в составе сборной СССР, дублеры делегировали лучших игроков в основной состав, и они, несомненно, внесли свой вклад в борьбу за выход «Торпедо» в финал.

Кое-кто обвиняет сейчас тренера московских армейцев К. Бескова за неудачи резервного состава. Правы ли они? Думаю, что нет. Я уверен, что армейцы смогли бы сформировать такой дубль, который в каждом матче добывал бы победные очки. Между прочим, в прошлые годы так и бывало. В нынешнем же сезоне тренеры ЦСКА решили использовать игроков резерва по-иному. Руководители команды что-то ищут, экспериментируют, и, я думаю, они имеют на это право. О результатах поисков армейских тренеров мы, наверное, услышим в ближайшее время.

Я помню, как формировался в свое время дубль воронежского «Труда». Тренеры действовали наверняка. Они подобрали сильных футболистов, и те, что ни матч, то уходили с поля победителями. Но в этом ли назначение дубля? Конечно, нет. В дубле должна готовиться смена мастерам. Здесь должны коваться высококвалифицированные кадры футболистов, а без упорной учебы разве этого добьешься? Мне кажется, что в этом смысле заслуживает похвалы работа с резервом в киевском «Динамо». Дубль киевлян сейчас — своеобразный эталон, с которого многим стоит брать пример.

Устранение недостатков в игре футболиста — дело сложное, кропотливое. Торопливость здесь не нужна. Не беда и поражение. Ведь это прицел на завтра.

Вот почему сейчас, когда дублирующие составы включились в завершающий этап борьбы за приз Федерации футбола СССР, думается, что поединки не должны сводиться исключительно к добыванию очков. Встречи должны быть красивыми, содержательными. Поиск, поиск и поиск. Вот что мне кажется главным.

Щотижневик «Футбол» Москва, 7.10.1962.

М	Дублеры за 13-22 места	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	В	Н	П	Мячи	Р	О
13 (8)	ЦСКА		•1:3 1:0	•3:3 2:0	3:0 •2:1	•2:0 2:0	•2:2 1:1	•3:3 +:-	1:2 •3:1	5:3 •2:1	•0:1 0:1	10	4	4	33-22	+11	24
14 (9)	Авангард Харьков	3:1 •0:1		1:2 •3:0	•4:0 1:1	0:2 •3:1	1:1 •0:1	5:1 •1:2	3:0 •0:0	•4:1 2:3	2:0 •4:0	9	3	6	37-17	+20	21
15 (16)	Жальгирис Вильнюс	3:3 •0:2	•2:1 0:3		3:3 •0:2	0:2 •1:0	•5:0 -:+	•2:2 1:1	•5:0 4:1	•4:0 3:2	•3:0 3:3	8	5	5	39-25	+14	21
16 (12)	Торпедо Москва	•0:3 1:2	0:4 •1:1	•3:3 2:0		0:1 •8:0	1:0 •2:0	•2:0 0:4	0:0 •3:2	1:1 •1:1	0:0 •2:0	7	6	5	27-22	+5	20
17 (6)	Нефтяник Баку	0:2 •0:2	•2:0 1:3	•2:0 0:1	•1:0 0:8		6:5 •3:3	0:1 •4:1	•1:0 5:1	•1:1 1:3	•0:0 1:1	7	4	7	28-32	-4	18
18 (7)	Пахтакор Ташкент	2:2 •1:1	•1:1 1:0	0:5 •+:-	•0:1 0:2	•5:6 3:3		2:1 •1:2	3:3 •1:0	0:1 •0:0	1:1 •+:-	5	7	6	21-29	-8	17
19 (-)	Крылья Советов Куйбышев	3:3 •-:+	•1:5 2:1	2:2 •1:1	0:2 •4:0	•1:0 1:4	•1:2 2:1		•0:1 0:4	•8:0 -:+	2:2 •+:-	6	4	8	28-28	0	16
20 (21)	Локомотив Москва	•2:1 1:3	•0:3 0:0	0:5 •1:4	•0:0 2:3	0:1 •1:5	•3:3 0:1	1:0 •4:0		7:2 •5:1	2:1 •1:1	6	4	8	30-34	-4	16
21 (20)	Кайрат Алма-Ата	•3:5 1:2	1:4 •3:2	0:4 •2:3	•1:1 1:1	1:1 •3:1	•1:0 0:0	0:8 •+:-	•2:7 1:5		1:1 •3:0	5	5	8	24-45	-21	15
22 (19)	Даугава Рига	1:0 •1:0	•0:2 0:4	0:3 •3:3	•0:0 0:2	0:0 •1:1	•1:1 -:+	•2:2 -:+	•1:2 1:1	•1:1 0:3		2	8	8	12-25	-13	12

1963

Клас «А»

М	Дублирующие составы	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	В	Н	П	Мячи	Р	Очки	
1 (2)	Динамо Киев		3:1 2:0	1:0 1:3	3:1 2:2	2:0 1:0	2:0 0:2	0:0 2:1	2:1 0:0	0:1 2:1	2:0 4:1	0:1 1:0	1:1 5:2	1:2 5:0	0:1 2:1	2:0 0:1	1:0 1:1	7:0 3:1	4:0 1:0	4:2 0:1	4:2 7:3	25	5	8	78-33	+45	28/27	55
2 (13)	ЦСКА	1:3 0:2		0:1 0:1	1:0 2:1	0:0 2:0	3:2 1:2	1:1 4:2	3:3 7:0	1:1 2:0	0:1 2:3	1:0 1:0	2:1 6:0	6:1 4:0	1:1 2:1	3:3 1:1	1:1 2:2	1:0 5:0	2:0 2:1	2:0 4:1	1:0 6:0	22	9	7	85-36	+49	25/28	53
3 (7)	Динамо Тбилиси	0:1 3:1	1:0 1:0		0:1 2:1	2:6 5:1	1:2 3:0	0:2 1:2	5:0 1:1	2:0 0:1	2:0 1:1	0:0 1:0	1:0 1:3	0:0 4:0	3:1 2:0	2:0 2:0	0:3 1:3	0:1 5:2	1:0 4:0	4:1 1:1	0:0 2:1	21	6	11	64-36	+28	21/27	48
4 (9)	СКА Ростов-на-Дону	1:3 2:2	0:1 1:2	1:0 1:2		2:1 0:1	2:2 1:3	3:1 2:0	0:1 2:4	0:0 3:0	2:1 2:0	1:1 3:0	0:1 4:2	3:0 2:3	2:1 1:1	3:1 2:2	5:3 2:1	1:0 3:3	1:3 5:1	2:0 0:1	5:3 4:0	19	7	12	74-51	+23	25/20	45
5 (3)	Динамо Москва	0:2 0:1	0:0 0:2	6:2 1:5	1:2 1:0		2:1 0:1	1:2 1:0	2:1 2:1	0:1 +:−	1:1 0:3	1:4 3:2	0:0 1:1	3:1 3:4	0:1 4:0	3:1 0:0	3:0 1:1	1:0 8:1	3:1 4:1	1:0 3:0	5:0 0:1	19	6	13	65-44	+21	23/21	44
6 (1)	Спартак Москва	0:2 2:0	2:3 2:1	2:1 0:3	2:2 3:1	1:2 1:0		1:1 1:1	2:1 3:3	0:2 3:0	1:2 3:4	4:0 2:2	1:4 3:3	4:3 1:0	1:0 2:1	2:0 1:1	1:1 5:1	1:1 2:1	0:2 0:1	0:1 4:1	2:0 1:1	17	10	11	66-53	+13	18/26	44
7 (17)	Нефтяник Баку	0:0 1:2	1:1 2:4	2:0 2:1	1:3 0:2	2:1 0:1	1:1 1:1		0:3 4:1	1:2 3:1	1:0 0:5	3:1 0:1	2:3 2:0	1:0 2:0	3:1 0:1	0:0 0:0	3:0 2:2	5:0 2:0	1:1 3:0	3:0 1:1	0:1 3:1	17	9	12	58-42	+16	23/20	43
8 (10)	Зенит Ленинград	1:2 0:0	3:3 0:7	0:5 1:1	1:0 4:2	1:2 1:2	1:2 3:3	3:0 1:4		2:1 4:0	3:1 3:1	0:2 1:2	3:2 0:1	2:0 1:1	1:1 3:2	1:3 1:0	3:2 1:1	1:2 2:0	0:1 0:0	2:1 2:3	4:3 2:1	16	8	14	62-64	-2	20/20	40
9 (6)	Динамо Минск	1:0 1:2	1:1 0:2	0:2 1:0	0:0 0:3	1:0 −:+	2:0 0:3	2:1 1:3	1:2 0:4		3:4 0:0	0:1 2:1	2:0 0:1	3:1 1:3	2:1 4:0	0:0 0:2	1:2 3:6	3:1 1:3	1:1 1:0	5:0 2:0	1:1 1:0	16	6	16	47-45	+2	23/15	38
10 (2[illegible])	Кайрат Алма-Ата	0:2 1:4	1:0 3:2	0:2 1:1	1:2 0:2	1:1 3:0	2:1 4:3	0:1 5:0	1:3 1:3	4:3 0:0		0:0 0:1	0:1 4:1	3:1 2:2	0:0 0:0	2:2 2:1	3:2 2:2	2:2 0:1	2:1 3:3	2:3 1:1	+:− 1:3	13	12	13	57-57	0	19/19	38
11 (8)	Шахтер Донецк	1:0 0:1	0:1 0:1	0:0 0:1	1:1 0:3	4:1 2:3	0:4 2:2	1:3 1:0	2:0 2:1	1:0 1:2	0:0 1:0		0:0 0:1	1:0 0:1	3:2 4:2	0:2 2:2	2:0 0:1	1:0 1:2	1:2 1:0	1:3 2:1	+:− 3:0	16	6	16	41-43	-2	22/16	38
12 (19)	Крылья Советов Куйбышев	1:1 2:5	1:2 0:6	0:1 3:1	1:0 2:4	0:0 1:1	4:1 3:3	3:2 0:2	2:3 1:0	0:2 1:0	1:0 1:4	0:0 1:0		1:1 2:3	0:1 2:2	2:0 1:1	0:2 3:0	0:0 1:1	0:0 0:1	1:4 2:0	2:1 6:2	13	11	14	51-57	-6	18/19	37
13 (16)	Торпедо Москва	2:1 0:5	1:6 0:4	0:0 0:4	0:3 3:2	1:3 4:3	3:4 0:1	0:1 0:2	0:2 1:1	1:3 3:1	1:3 2:2	0:1 1:0	1:1 3:2		3:0 1:1	2:0 1:2	1:1 1:1	2:2 2:1	2:2 3:0	1:0 2:1	2:1 3:1	14	9	15	53-68	-15	15/22	37
14 (5)	Динамо Ленинград	1:0 1:2	1:1 1:2	1:3 0:2	1:2 1:1	1:0 0:4	0:1 1:2	1:3 1:0	1:1 2:3	1:2 0:4	0:0 0:0	2:3 2:4	1:0 2:2	0:3 1:1		4:4 4:3	3:0 5:1	0:2 2:1	3:2 3:1	0:0 1:0	+:− 7:2	13	9	16	55-62	-7	17/18	35
15 (20)	Локомотив Москва	0:2 1:0	3:3 1:1	0:2 0:2	1:3 2:2	1:3 0:0	0:2 1:1	0:0 0:0	3:1 0:1	0:0 2:0	2:2 1:2	2:0 2:2	0:2 1:1	0:2 2:1	4:4 3:4		4:1 2:3	3:1 0:2	0:3 0:3	3:0 2:0	2:1 2:2	10	13	15	50-59	-9	17/16	33
16 ([illegible]2)	Торпедо Кутаиси	0:1 1:1	1:1 2:2	3:0 3:1	3:5 1:2	0:3 1:1	1:1 1:5	0:3 2:2	2:3 1:1	2:1 0:3	2:3 2:2	0:2 1:0	2:0 0:3	1:1 1:1	0:3 1:5	1:4 3:2		4:0 3:4	1:1 2:1	1:1 2:0	2:3 0:1	9	12	17	53-73	-20	13/17	30
17 ([illegible]4)	Арарат Ереван	0:7 1:3	0:1 0:5	1:0 2:5	0:1 3:3	0:1 1:6	1:1 1:2	0:5 0:2	2:1 0:2	1:3 3:1	2:2 1:0	0:1 2:1	0:0 1:1	2:2 1:2	2:0 1:2	1:3 2:0	0:4 4:3		4:3 1:2	1:0 2:2	1:0 0:0	11	8	19	44-79	-35	16/14	30
18 ([illegible]1)	Молдова Кишинев	0:4 0:1	0:2 1:2	0:1 0:4	3:1 1:5	1:3 1:4	2:0 1:0	1:1 0:3	1:0 0:0	1:1 0:1	1:2 3:3	2:1 0:1	0:0 1:0	2:2 0:3	2:3 1:3	3:0 3:0	1:1 1:2	3:4 2:1		0:3 3:3	1:2 2:2	9	9	20	44-69	-25	15/12	27
19 ([illegible]4)	Авангард Харьков	2:4 1:0	0:2 1:4	1:4 1:1	0:2 1:0	0:1 0:3	1:0 1:4	0:3 1:1	1:2 3:2	0:5 0:2	3:2 1:1	3:1 1:2	4:1 0:2	0:1 1:2	0:0 0:1	0:3 0:2	1:1 0:2	0:1 2:2	3:0 3:3		2:1 1:2	9	7	22	39-70	-31	14/11	25
20 ([illegible]9)	Пахтакор Ташкент	2:4 3:7	0:1 0:6	0:0 1:2	3:5 0:4	0:5 1:0	0:2 1:1	1:0 1:3	3:4 1:2	1:1 0:1	−:+ 3:1	−:+ 0:3	1:2 2:6	1:2 1:3	−:+ 2:7	1:2 2:2	3:2 1:0	0:1 0:0	2:1 2:2	1:2 2:1		7	6	25	42-87	-45	8/12	20

Дублеры киевского «Динамо» еще в сезоне 1962 года сделали серьезную заявку на победу во всесоюзных соревнованиях. Они долгое время лидировали, но на финише пропустили вперед резервный состав московского «Спартака». В минувшем сезоне они были вне конкуренции, обойдя всех своих соперников по всем показателям. Лишь по количеству забитых мячей уступили молодым армейцам Москвы. На снимке победители соревнований. Слева направо: Валентин Левченко, Евгений Рудаков, Вадим Соснихин, Владимир Левченко, Валерий Веригин, Виктор Кущаев, Владимир Мирошик, Юрий Заболотный, Федор Медведь, Николай Пинчук и Анатолий Пилипчук.

Фото Ю. Воробьева

Переможці турніру дублерів, ті, хто завоював приз Центральної ради Союзу спортивних товариств і організацій СРСР: (перший ряд) — М. М. КОМАН — тренер команди «Динамо», Валентин ЛЕВЧЕНКО — капітан команди, Вадим СОСНІХІН, Федір МЕДВЕДЬ, Микола ПІНЧУК; (другий ряд) — Віктор МІРОШИН, Володимир ЛЕВЧЕНКО, Анатолій ПИЛИПЧУК, Віктор ПЄСТРІКОВ, Станіслав ЄВСЄЕНКО, Валерій КРАВЧУК, Євген РУДАКОВ, Віктор КУЩАЄВ, Борис ГРИШИН, Валерій ВЕРИГІН. Фото Н. Барингольца.

«Авангард»: Г.Орлов 10, Е.Золотухін, Є.Сатаєв - по 4, О.Андріяш, І.Славінський - по 3, Я.Немировський, І.Секеч, Є.Несміян, Т.Примак - по 2, В.Луттер, С.Котєлкін, Ю.Кірсанов, Ю.Істомін, Є.Паничев, М.Штуллер - по 1.

1964

Клас «А»:

1 група

М	Дублирующие составы	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	В	Н	П	Мячи	Р	Очки	
1 (9)	Динамо Тбилиси		4:2 3:2	1:1 0:1	2:3 2:0	0:2 3:0	2:1 1:2	1:0 1:1	4:0 3:0	0:1 1:0	2:0 5:0	3:0 2:0	2:0 1:1	2:1 1:1	1:0 3:0	2:1 2:0	+:– 2:1	1:1 3:1	22	5	5	60-23	+37	24/25	49
2 (1)	Динамо Киев	2:4 2:3		0:0 2:3	2:0 2:1	2:0 1:1	1:1 4:1	1:1 5:1	1:1 4:0	2:1 1:0	5:0 1:1	0:1 1:0	3:1 1:2	2:1 4:1	4:0 6:0	5:2 3:1	1:0 0:0	4:0 2:1	20	7	5	74-29	+45	24/23	47
3 (2)	ЦСКА	1:1 1:0	0:0 3:2		1:0 0:0	0:0 2:1	2:1 0:0	1:0 1:0	0:0 0:3	2:0 2:0	0:2 3:1	1:2 2:1	1:0 0:0	0:2 2:0	2:0 0:2	0:0 1:1	0:0 1:1	3:0 2:0	16	11	5	34-20	+14	20/23	43
4 (11)	Шахтер Донецк	3:2 0:2	0:2 1:2	0:1 0:0		1:0 0:0	2:3 2:2	1:1 1:1	2:1 0:0	1:3 2:0	2:0 0:0	2:4 0:0	3:0 3:1	1:0 1:0	1:0 0:0	2:0 3:0	4:0 2:0	2:0 3:1	16	9	7	45-26	+19	21/20	41
5 (13)	Торпедо Москва	2:0 0:3	0:2 1:1	0:0 1:2	0:1 0:0		2:1 1:0	0:0 1:0	0:2 0:1	0:2 0:0	0:0 4:0	2:1 0:0	1:0 2:0	1:1 1:0	1:1 2:0	1:0 4:2	4:1 1:0	1:0 5:1	16	9	7	38-22	+16	19/22	41
6 (6)	Спартак Москва	1:2 2:1	1:1 1:4	1:2 0:0	3:2 2:2	1:2 0:1		0:0 0:2	1:2 0:3	0:0 1:0	1:0 3:1	1:1 1:1	0:1 0:0	2:0 2:1	3:1 2:2	2:0 3:0	3:0 1:0	2:0 1:0	14	9	9	41-32	+9	18/19	37
7 (4)	СКА Ростов-на-Дону	0:1 1:1	1:1 1:5	0:1 0:1	1:1 1:1	0:0 0:1	0:0 2:0		0:2 3:0	5:2 0:1	1:0 1:2	1:1 1:1	0:0 1:1	2:1 1:0	3:0 1:2	5:1 0:0	1:1 3:0	3:1 2:1	11	12	9	41-30	+11	19/15	34
8 (9)	Динамо Минск	0:4 0:3	1:1 0:4	0:0 3:0	1:2 0:0	2:0 1:0	2:1 3:0	2:0 0:3		1:1 2:4	1:1 3:3	0:1 0:0	0:1 1:0	3:2 1:2	2:0 0:2	1:1 2:2	1:0 3:0	0:0 4:1	12	10	10	40-39	+1	18/16	34
9 (7)	Нефтяник Баку	1:0 0:1	1:2 0:1	0:2 0:2	3:1 0:2	2:0 0:0	0:0 0:1	2:5 1:0	1:1 4:2		4:0 1:2	1:1 0:1	1:0 1:4	1:0 2:0	0:0 0:0	0:0 4:0	2:2 4:1	2:2 0:0	11	10	11	38-33	+5	19/13	32
10 (12)	Крылья Советов Куйбышев	0:2 0:5	0:5 1:1	2:0 1:3	0:2 0:0	0:0 0:4	0:1 1:3	0:1 2:1	1:1 3:3	0:4 2:1		3:0 2:0	3:0 1:1	2:2 1:0	1:1 0:0	0:1 3:1	3:0 1:1	1:0 2:0	11	10	11	36-44	-8	14/18	32
11 (5)	Динамо Москва	0:3 0:2	1:0 0:1	2:1 1:2	4:2 0:0	1:2 0:0	1:1 1:1	1:1 1:1	1:0 0:0	1:1 1:0	0:3 0:2		3:1 0:3	0:3 0:1	2:1 3:0	1:2 1:1	1:0 4:0	1:0 1:4	11	9	12	33-39	-6	19/12	31
12 (8)	Зенит Ленинград	0:2 1:1	1:3 2:1	0:1 0:0	0:3 1:3	0:1 0:2	1:0 0:0	0:0 1:1	1:0 0:1	0:1 4:1	0:3 1:1	1:3 3:0		1:2 0:2	2:0 3:1	–:+ 3:1	0:0 2:1	1:1 3:1	10	8	14	32-37	-5	9/19	28
13	Волга Горький	1:2 1:1	1:2 1:4	2:0 0:2	0:1 0:1	1:1 0:1	0:2 1:2	1:2 0:1	2:3 2:1	0:1 0:2	2:2 0:1	3:0 1:0	2:1 2:0		2:0 1:3	4:2 1:3	0:2 5:1	3:1 1:0	11	3	18	40-45	-5	14/11	25
14	Шинник Ярославль	0:1 0:3	0:4 0:6	0:2 2:0	0:1 0:0	1:1 0:2	1:3 2:2	0:3 2:1	0:2 2:0	0:0 0:0	1:1 0:0	1:2 0:3	0:2 1:3	0:2 3:1		1:2 1:1	1:0 1:1	3:0 0:0	6	10	16	23-49	-26	7/15	22
15 (10)	Кайрат Алма-Ата	1:2 0:2	2:5 1:3	0:0 1:1	0:2 0:3	0:1 2:4	0:2 0:3	1:5 0:0	1:1 2:2	0:0 0:4	1:0 1:3	2:1 1:1	+:– 1:3	2:4 3:1	2:1 1:1		2:3 4:3	1:1 0:1	6	9	17	32-63	-31	12/9	21
16 (16)	Торпедо Кутаиси	–:+ 1:2	0:1 0:0	0:0 1:1	0:4 0:2	1:4 0:1	0:3 0:1	1:1 0:3	0:1 0:3	2:2 1:4	0:3 1:1	0:1 0:4	0:0 1:2	2:0 1:5	0:1 1:1	3:2 3:4		3:1 +:–	4	8	20	22-58	-36	10/6	16
17 (19)	Молдова Кишинев	1:1 1:3	0:4 1:2	0:3 0:2	0:2 1:3	0:1 1:5	0:2 0:1	1:3 1:2	0:0 1:4	2:2 0:0	0:1 0:2	0:1 4:1	1:1 1:3	1:3 0:1	0:3 0:0	1:1 1:0	1:3 –:+		2	7	23	20-60	-40	5/6	11

«Динамо» К.: В.Назаров 12, А.Пилипчук 8, А.Бишовець, Т.Примак - по 6, В.Веригін, В.Дровецький, В.Кащей - по 5, В.Лобановський, В.Єрьоменко - по 4, Ф.Медвідь 3, Ю.Войнов, Вал.Левченко, М.Єрогов, В.Мунтян, В.Трояновський - по 2, Вол.Левченко, Єпоков, С.Євсєєнко, В.Мірошин - по 1. Автоголи: ???? «Волга» Горький і Є.Толейко «Динамо» Мінськ.

«Шахтар»: І.Панін 8, М.Чернишенко 5, А.Кванін 4, А.Самсонов, А.Коршунов, В.Зубков, В.Савельєв - по 3, Ю.Ананченко, В.Шаличев - по 2, А.Жуков, А.Родін, В.Миронов, Шевлюк - по 1. Немає авторів 8 мячів.

У нинішньому сезоні основна боротьба за першість серед дублюючих складів команд першої групи класу «А» розгорнулась між динамівськими колективами Тбілісі та Києва. У першому крузі суперники набрали однакову кількість очок — по 24. Але краща різниця забитих і пропущених м'ячів зробила киян переможцями проміжного фінішу.

На початку другого круга кияни у себе вдома програли тбілісцям і поступилися лідерством. Однак після 19-го туру український колектив повернув собі втрачене перше місце і займав його аж до 28-го туру. Тут киян знову спіткала невдача. Виступаючи на своєму полі, вони зазнали поразки від московських армійців. Це й дозволило тбілісцям вийти вперед. Три останніх матчі київські динамівці виграли. Але наздогнати тбілісців, фініш яких виявився більш бурхливим (8 перемог підряд), вони вже не змогли. Отже, перше місце завоювали тбіліські динамівці. Їх київські одноклубники — торішні переможці аналогічного турніру — на цей раз фінішували другими.

Треба відзначити успіх й резервного складу донецького «Шахтаря». Донбаські дублери зайняли четверте місце. Так добре вони не виступали ще в жодному розіграші.

Дублюючий склад київського «Динамо» встановив своєрідний рекорд. Молоді гравці забили у ворота суперників найбільшу кількість м'ячів — 74. На жаль, захисні лінії колективу виявились менш надійними. У свої ворота кияни пропустили 29 голів, поступившись за цим показником чотирьом командам. Цікаво, що українські динамівці з однаковим успіхом виступали як на своєму, так і на чужих полях. У себе вдома вони набрали 24 очка, на виїзді— 23.

Газета «Радянський спорт» Київ, 12.11.1964.

2 група
Попередній турнір, 4.04-30.08:

м	1 подгруппа	дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	И	В	Н	П	Мячи	О
1	Кубань	Краснодар		1-1	1-1	2-0	2-0	1-1	3-1	3-0	1-0	4-0	2-0	1-0	7-1	24	13	8	3	40 - 14	34
2	Заря	Луганск	1-0		0-2	2-1	1-0	1-1	3-1	1-0	1-2	7-0	3-2	2-1	3-0	24	13	6	5	41 - 22	32
3	СКА	Новосибирск	0-1	0-0		1-0	2-1	0-0	1-0	2-0	0-0	5-0	1-0	3-1	1-1	24	12	8	4	30 - 16	32
4	Жальгирис	Вильнюс	0-0	2-1	1-1		1-0	2-2	3-2	1-1	0-0	2-0	1-1	2-0	2-0	24	13	6	5	31 - 24	32
5	Динамо	Ленинград	0-1	0-1	3-0	1-2		0-0	0-0	2-2	2-1	2-0	6-0	4-0	3-0	24	12	4	8	36 - 18	28
6	Авангард	Харьков	3-1	5-2	0-2	0-1	1-2		4-1	1-0	0-0	0-0	1-0	0-0	1-1	24	9	10	5	30 - 22	28
7	Пахтакор	Ташкент	0-0	1-1	-+*	3-0	0-1	3-1		1-2	2-0	1-0	5-2	3-1	2-0	24	11	4	9	37 - 28	26
8	Черноморец	Одесса	2-2	2-1	1-0	1-2	1-2	0-1	1-6		1-0	1-1	0-2	2-0	2-1	24	9	5	10	31 - 34	23
9	Даугава	Рига	1-0	0-0	0-0	1-2	0-0	0-1	0-1	0-0		2-0	0-2	0-0	3-0	24	4	12	8	13 - 16	20
10	Волга	Калинин	1-1	0-3	5-1	1-2	0-1	0-0	0-0	0-4	1-1		4-1	3-2	3-1	24	6	6	12	23 - 43	18
11	Строитель	Ашхабад	0-2	0-2	0-5	3-1	0-4	1-2	3-0	4-2	1-1	0-1		2-0	3-4	24	7	2	15	29 - 50	16
12	Локомотив	Челябинск	0-3	1-4	1-1	1-2	2-0	2-1	0-1	0-3	0-0	1-3	2-0		2-0	24	4	4	16	18 - 42	12
13	Энергетик	Душанбе	1-1	0-0	0-1	0-1	1-2	2-4	2-3	1-3	1-1	1-0	1-2	2-1		24	3	5	16	21 - 51	11

* Результат матча Пахтакор - СКА (1-0, гол В Петросяна) аннулирован.

м	2 подгруппа	дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	И	В	Н	П	Мячи	О
1	Днепр	Днепропетровск		2-2	0-1	1-3	8-1	2-1	4-1	2-1	2-0	3-1	4-0	4-0	2-1	9-1	26	16	4	6	60 - 31	36
2	Локомотив	Москва	1-2		2-1	1-0	3-0	0-0	1-1	0-1	3-0	7-0	1-0	2-1	3-0	3-2	26	15	5	6	43 - 19	35
3	Спартак	Гомель	1-3	0-0		2-1	3-1	0-1	5-2	2-0	1-2	0-0	1-0	1-0	3-2	1-1	26	12	8	6	33 - 24	32
4	СКА	Одесса	2-0	0-0	1-1		3-0	0-1	3-0	5-0	2-1	10-2	1-0	1-1	1-1	2-0	26	11	9	6	43 - 21	31
5	Трактор	Волгоград	1-1	1-2	2-1	1-0		2-0	3-2	0-2	0-1	3-2	2-1	2-0	1-1	3-0	26	13	3	10	43 - 47	29
6	Карпаты	Львов	1-2	0-3	1-1	2-2	8-1		2-0	0-0	3-2	1-2	1-1	1-2	0-0	1-0	26	10	8	8	31 - 25	28
7	Металлург	Запорожье	0-1	2-1	1-1	0-0	0-1	0-2		6-0	0-0	2-0	2-1	2-0	3-0	1-0	26	11	6	9	37 - 31	28
8	Арарат	Ереван	2-0	1-0	3-1	2-0	2-0	0-0	0-2		1-1	2-0	1-1	2-3	4-1	0-2	26	11	5	10	29 - 33	27
9	Локомотив	Тбилиси	0-2	1-0	0-2	1-1	4-2	0-1	1-2	1-3		2-1	1-1	0-2	2-1	2-2	26	10	5	11	31 - 40	25
10	Труд	Воронеж	2-2	0-1	0-0	1-0	0-3	0-1	1-3	3-0	4-1		2-0	0-1	2-1	4-0	26	10	3	13	34 - 47	23
11	Шахтер	Караганда	5-0	2-0	0-0	0-1	0-2	2-0	0-0	2-1	0-1	0-2		1-0	1-1	2-1	26	6	9	11	22 - 27	21
12	Динамо	Таллин	2-0	0-2	0-1	1-1	0-5	1-1	1-1	1-0	1-2	1-2	1-1		0-2	2-1	26	8	5	13	23 - 37	21
13	Уралмаш	Свердловск	1-1	1-3	0-1	1-1	2-2	1-2	2-1	0-0	1-2	2-3	1-1	1-0		2-2	26	3	11	12	27 - 42	17
14	Алга	Фрунзе	0-3	1-2	1-2	1-2	1-4	1-0	1-3	0-1	2-3	1-0	0-0	1-2	1-1		26	3	5	18	23 - 55	11

Фінал попереднього турніру,
4.09, Краснодар, ст. «Кубань», «Дніпро» Дніпропетровськ - «Кубань» Краснодар - 0-1 (0-0).
«Днепр»: Є.Шпак, О.Петрашевський, Л.Садовников, В.Количев, С.Галоян, В.Чебанов (капітан), М.Таганенко (В.Зінченко, 60), А.Крюковський, О.Кукушкин (Е.Шикло, 70), Є.Сатаєв, А.Тарасенко.

«ПРИЗ ФЕДЕРАЦИИ ФУТБОЛА СССР ВРУЧЕН ДУБЛЕРАМ «КУБАНИ»

Итак, позавчера в Краснодаре состоялась финальная игра лидеров подгруппы второй группы дублирующих составов команд класса «А». В остром и упорном решающем поединке встретились футболисты краснодарской «Кубани» и днепропетровского «Днепра».

С минимальным перевесом (1:0) эту встречу выиграли краснодарские футболисты. Сразу же после игры дублирующему составу футболистов команды «Кубань» в торжественной обстановке были вручены специальный приз Федерации футбола СССР и свидетельство Центрального совета Союза спортивных обществ и организаций.
Теперь дублеры наряду с основными составами, оспаривающими 15-27 места, продолжат выступления во встречах второго этапа и продолжат их с ранее набранным количеством очков (34). Позавчерашняя игра с «Днепром» в зачет очков не принимается. В конце второго этапа лидирующих семерок и других коллективов подгрупп одна дублирующая команда, набравшая наибольшее количество очков, так же за первое место получит специальный приз Федерации футбола СССР. …».

Газета «Советская Кубань» Краснодар, 06.09.1964.

2-етап

Турнір команд, основні склади яких зайняли 1-14 місця, 4.09-16.11:

1	Карпаты	Львов			0-0			4-2	3-2	1-1	4-1	3-1	3-1				14	9	4	1	25 - 12	22
2	СКА	Одесса			2-0			1-1	0-0	3-0	4-0	3-2	3-0				14	7	3	4	25 - 14	17
3	Черноморец	Одесса	1-1	1-2		0-0	1-1							2-0	5-0	9-2	14	6	4	4	26 - 15	16
4	Труд	Воронеж			2-0	-		1-0	0-0	1-0	3-0	3-0	1-0				14	6	4	4	14 - 12	16
5	Локомотив	Москва			4-1			0-0	2-2	2-0	3-0	2-0	0-1				14	5	5	4	19 - 13	15
6	Пахтакор	Ташкент	0-1	0-1		4-1	1-1							2-1	2-0	3-1	14	6	3	5	19 - 15	15
7	Авангард	Харьков	1-0	0-0		1-0	2-2							2-1	4-0	3-1	14	5	5	4	18 - 16	15
8	Заря	Луганск	0-1	2-1		1-0	2-1							1-1	1-0	3-0	14	6	3	5	14 - 13	15
9	Жальгирис	Вильнюс	1-2	3-2		5-1	0-1							1-2	5-0	3-1	14	6	1	7	27 - 27	13
10	Локомотив	Челябинск	1-1	3-2		1-1	2-0							2-0	0-0	0-0	14	3	6	5	15 - 19	12
11	Даугава	Рига	0-1	2-1		0-0	1-0							1-1	0-2	1-1	14	4	4	6	10 - 15	12
12	Шахтер	Караганда			0-1			1-0	1-0	1-0	2-4	1-0	0-2				14	5	2	7	12 - 18	12
13	Арарат	Ереван			0-2			1-2	4-1	1-1	1-1	1-1	1-0				14	3	4	7	11 - 25	10
14	Локомотив	Тбилиси			1-3			1-2	2-0	0-2	1-3	2-2	1-1				14	1	4	9	14 - 35	6

Турнір команд, основні склади яких зайняли 15-27 місця, 6.09-15.11:

1	Днепр	Днепропетровск	'	1-1	1-1		3-2			2-0			2-0	3-1		12	8	3	1	18 - 8	19
2	Динамо	Ленинград	0-1	'		2-0		2-0	2-3		0-0	3-1			1-0	14	8	3	3	22 - 10	19
3	Кубань	Краснодар	0-0			2-0		1-1	1-4		1-1	2-0			3-1	14	5	6	3	22 - 20	16
4	Алга	Фрунзе		+-*	4-2	–	0-2			2-0			1-1	2-0		12	6	3	3	16 - 13	15
5	СКА	Новосибирск	1-2			2-2		3-3	1-1		1-1	2-0			0-1	14	4	6	4	22 - 17	14
6	Динамо	Таллин		1-1	1-2		0-2			1-0			5-1	2-2		12	4	5	3	21 - 15	13
7	Уралмаш	Свердловск		1-2	1-0		1-1			0-1			1-1	1-1		12	4	5	3	15 - 13	13
8	Волга	Калинин	1-0			2-2		1-1	1-1		0-0	2-2			3-2	14	3	6	5	13 - 17	12
9	Спартак	Гомель		0-2	2-2		0-0			1-1			0-1	3-1		12	1	8	3	10 - 13	10
10	Металлург	Запорожье		1-3	3-3		2-1			2-1			2-1	1-1		12	3	4	5	18 - 25	10
11	Строитель	Ашхабад	1-2			0-2		0-2	2-0		2-0	4-2			0-1	14	4	2	8	14 - 22	10
12	Энергетик	Душанбе	0-1			0-1		0-4	0-1		2-2	2-2			3-0	14	2	5	7	15 - 23	9
13	Трактор	Волгоград		1-3	1-2		1-4			1-0			2-0	0-2		12	4	0	8	11 - 21	8

Кращий бомбардир - Олексій Луняка «СКА» Одеса 19 мячів.

«Карпати»: В.Шутильов 9, І.Зубач 7, Б.Кесло, Б.Рассихін, О.Філяєв - по 5, І.Диковець 4, В.Іванюк - по 4, В.Раєвський 3, С.Грицьо, О.Кольцов, М.Жуков - по 2, Д.Дубровський, В.Щурков, А.Свірский, Ю.Юзефович, Д.Боканчош, Васильчук,Сташків - по 1. Автогол: В.Єгоров («Алга»).

«СКА» Одеса: О.Луняка 19, Б.Балуєв 11, А.Гірсон 9, В.Мальченко 7, В.Жибоєдов, В.Капанадзе - по 4, В.Андрієнко 3, В.Бліндер, Соколов - по 2, В.Арістов, В.Захаров, О.Душін, Ю.Зінченко, В.Котиченко - по 1. Автоголи: С.Шейбокас та Авітін обоє «Жальгіріс».

«Чорноморець»: В.Бокатов, С.Звенигородський - по 14, К.Фурс 8, В.Москаленко 5, В.Росс 4, Е.Зільберберг, Ю.Дегтярьов, В.Тодоров, П.Мерчанський - по 2, Є.Холмогоров, О.Кафаджі, О.Щупаков, М.Грибов - по 1.

«Авангард»: Г.Орлов 10, Я.Немировський 8, В.Турков 6, Е.Атарогольянць 5, В.Тамбовцев 4, А.Валенко 3, К.Хачатуров, В.Шеховцев, В.Пестріков, А.Козлов - по 2, Є.Несміян, Є.Паничев, А.Поскотін, А.Науменко - по 1.

«Зоря»: В.Петров 12, В.Нечай 10, А.Козлов 8, М.Литвинов 5, В.Циганов 4, А.Миронов 3, О.Журавльов 2, Є.Волченков, О.Котенко, В.Кисельов, В.Кравчук, О.Дрозд, А.Нескородєв, В.Суслов, І.Балаба, М.Русаков, Кретов - по 1. Автогол: В.Суюнов «Пахтакор».

«Дніпро»: В.Лапшин 11, А.Тарасенко 10, А.Крюковський 9, Є.Сатаєв 8, В.Зінченко 6, Д.Паіс 5, А.Півіков, В.Соколов - по 4, О.Кукушкін 3, С.Галоян, Р.Канафоцький, А.Макаричев, М.Таганенко, Кривошия - по 2, Вас.Іванов, О.Петрашевський, І.Сааков, В.Сєвєрухін, І.Фефлов, Е.Шикло - по 1. Автоголи: І.Кабанов «Динамо» Л. та Молланіязов «Будівельник». Тренер - Михайло Дідевич.

«Металург»: Г.Суслов 8, В.Самойлов 7, О.Рожков 5, Г.Силкін, Г.Хасін, А.Восьмірко - по 4, В.Єгорович, І.Балакін - по 3, Л.Нікуленко, Ю.Розенко, Спиридонов, А.Номінас - по 2, В.Урін, В.Мішин, Л.Яровий, Ляшко, В.Татулян, І.Терлецький, В.Соловйов - по 1, Немає авторів 2 мячів.

1965

Клас «А»

1 група

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
1. **ДИНАМО** Киев		3:0	2:0	1:0	0:1	1:2	3:1	0:0	0:0	1:0	1:1	2:0	1:0	1:2	1:2	1:0	2:0	22	5	5	52-19	49
		3:1	1:0	2:1	1:0	4:2	2:1	1:0	4:2	1:0	2:0	1:1	0:1	0:0	5:1	2:0	3:0					
2. **ЛОКОМОТИВ** Москва	0:3		3:3	2:1	1:0	0:0	3:2	2:0	2:1	0:1	3:3	2:1	0:2	1:0	2:1	1:1	2:1	17	7	8	45-39	41
	1:3		0:1	1:3	0:3	0:0	2:1	1:1	2:0	2:0	2:0	3:1	2:1	1:0	3:1	1:4	0:0					
3. **ЦСКА** Москва	0:2	3:3		2:3	0:1	1:1	1:0	2:2	0:1	0:0	4:1	3:1	0:0	1:1	1:1	0:1	3:0	13	12	7	48-33	38
	0:1	1:0		0:0	3:2	3:2	1:2	1:1	2:1	2:2	3:0	0:0	3:2	1:1	4:1	2:0	1:0					
4. **СПАРТАК** Москва	0:1	1:2	3:2		1:0	3:0	1:2	1:0	2:2	0:1	0:1	2:1	2:0	3:1	0:3	1:1	0:0	13	9	10	39-29	35
	1:2	3:1	0:0		0:0	1:0	1:2	2:0	1:1	1:1	0:1	0:1	2:0	1:1	2:0	0:0	4:2					
5. **ТОРПЕДО** Москва	1:0	0:1	1:0	0:1		0:2	2:0	0:1	1:2	0:1	4:1	1:1	1:0	1:0	3:0	1:0	0:0	14	7	11	36-26	35
	0:1	3:0	2:3	0:0		1:1	1:1	3:2	0:1	1:0	0:1	2:0	1:2	2:2	1:0	2:2	1:0					
6. **СКА** Одесса	2:1	0:0	1:1	0:3	2:0		1:2	0:5	0:0	0:0	0:0	0:1	1:1	2:2	1:0	3:2	1:0	12	11	9	37-41	35
	2:4	0:0	2:3	0:1	1:1		2:1	2:1	0:0	3:2	3:2	1:3	0:1	0:0	2:1	2:1	3:2					
7. **СКА** Ростов-на-Дону	1:3	2:3	0:1	2:1	0:2	2:1		+:-	3:2	1:1	3:1	0:2	3:0	1:2	2:0	2:1	1:0	16	2	14	44-42	34
	1:2	1:2	2:1	2:1	1:1	1:2		2:0	1:2	1:2	0:2	0:3	1:0	2:1	2:0	4:2	0:1					
8. **ДИНАМО** Минск	0:0	0:2	2:2	0:1	1:0	5:0	-:+		2:2	0:0	1:0	2:0	1:0	1:0	0:0	1:0	0:0	10	12	10	32-26	32
	0:1	1:1	1:1	0:2	2:3	1:2	0:2		1:1	0:0	2:0	0:1	1:1	1:1	4:1	0:2	2:0					
9. **ЧЕРНОМОРЕЦ** Одесса	0:0	1:2	1:0	2:2	2:1	0:0	2:3	2:2		0:1	3:0	3:0	3:0	0:0	1:2	1:2	0:1	11	9	12	42-38	31
	2:4	0:2	1:2	1:1	1:0	0:0	2:1	1:1		2:0	1:1	0:4	4:2	1:3	0:1	2:0	3:0					
10. **НЕФТЯНИК** Баку	0:1	1:0	0:0	1:0	1:0	0:0	1:1	0:0	1:0		0:0	3:0	2:3	0:0	0:1	1:1	5:0	8	14	10	27-25	30
	0:1	0:2	2:2	1:1	0:1	2:3	2:1	0:0	0:2		1:2	0:1	1:1	0:0	1:0	1:1	0:0					
11. **ПАХТАКОР** Ташкент	1:1	3:3	1:4	1:0	1:4	0:0	1:3	0:1	0:3	0:0		+:-	4:1	1:1	0:0	0:1	1:1	10	10	12	31-44	30
	0:2	0:2	0:3	1:0	1:0	2:3	2:0	0:2	1:1	2:1		2:1	0:4	1:1	0:0	2:1	3:0					
12. **ЗЕНИТ** Ленинград	0:2	1:2	1:3	1:2	1:1	1:0	2:0	0:2	0:3	0:3	-:+		1:3	0:1	1:2	2:1	1:0	12	5	15	36-40	29
	1:1	1:3	0:0	1:0	0:2	3:1	3:0	1:0	4:0	1:0	1:2		1:1	2:1	1:2	2:0	2:2					
13. **ДИНАМО** Москва	0:1	2:0	0:0	0:2	0:1	1:1	0:3	0:1	0:3	3:2	1:4	3:1		0:1	1:0	1:2	0:0	10	8	14	36-41	28
	1:0	1:2	2:3	0:2	2:1	1:0	0:1	1:1	2:4	1:1	4:0	1:1		0:0	2:1	1:1	5:1					
14. **ШАХТЕР** Донецк	2:1	0:1	1:1	1:3	0:1	2:2	2:1	0:1	0:0	0:0	1:1	1:0	1:0		1:3	1:2	0:2	6	16	10	26-32	28
	0:0	0:1	1:1	1:1	2:2	0:0	1:2	1:1	3:1	0:0	1:1	1:2	0:0		1:1	1:0	0:0					
15. **КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	2:1	1:2	1:1	3:0	0:3	0:1	0:2	0:0	2:1	1:0	0:0	2:1	0:1	3:1		1:1	2:2	9	8	15	31-47	26
	1:5	1:3	1:4	0:2	0:1	1:2	0:2	1:4	1:0	0:1	0:0	2:1	1:2	1:1		1:1	2:1					
16. **ДИНАМО** Тбилиси	0:1	1:1	1:0	1:1	0:1	2:3	1:2	0:1	2:1	1:1	1:0	1:2	2:1	2:1	1:1		4:1	8	9	15	35-42	25
	0:2	4:1	0:2	0:0	2:2	1:2	2:4	2:0	0:2	1:1	1:2	0:2	1:1	0:1	1:1		0:1					
17. **ТОРПЕДО** Кутаиси	0:2	1:2	0:3	0:0	0:0	0:1	0:1	0:0	1:0	0:5	1:1	0:1	0:0	2:0	2:2	1:4		4	10	18	18-51	18
	0:3	0:0	0:1	2:4	0:1	2:3	1:0	0:2	0:3	0:0	0:3	2:2	1:5	0:0	1:2	1:0						

«Динамо»: В.Дровецький 12, А.Пузач 10, В.Кащей 6, А.Бишовець, В.Мунтян - по 5, В.Веригін, В.Назаров - по 3, В.Семенов, В.Мірошин - по 2, Г.Іщенко, С.Круликовський - по 1. Немає авторів 2 мячів.

«Чорноморець»: С.Звенигородський 13, В.Бокатов 12, М.Молочков 5, В.Поркуян 4, В.Росс, В.Ісенко - по 2, М.Грибов, О.Кафаджі, В.Лисенко - по 1. Автогол В.Каншін «Пахтакор».

«Шахтар»: С.Євсєєнко 5, А.Самсонов 4, І.Панін, В.Шевлюк - по 3, В.Шаличев, Поляков - по 2, В.Куденков, А.Родін, Д.Мізерний, В.Дзіоба, В.Веригін - по 1. Немає авторів 2 мячів.

1965 год. Дублеры киевского «Динамо» – чемпионы СССР. В следующем сезоне Анатолий БЫШОВЕЦ (стоит третьим слева), Владимир ЛЕВЧЕНКО (стоит четвертым справа), Евгений РУДАКОВ (стоит вторым справа), Владимир МУНТЯН (сидит третьим слева), Анатолий ПУЗАЧ (сидит третьим справа) и Сергей КРУЛИКОВСКИЙ (сидит крайним справа) станут обладателями уже взрослого «золота».

Футболисты киевского «Динамо» — победители всесоюзных соревнований дублирующих составов команд первой группы класса «А». Сидят (слева направо): Борис Сорока, Юрий Ванкевич, Владимир Мунтян, Сергей Круликовский и Владимир Булгаков. Стоят: тренер команды Михаил Коман, Юрий Еськин, Виталий Дровецкий, Юрий Грузнов, Григорий Ищенко, Анатолий Бышевец, Виктор Назаров, Владимир Левченко, Виктор Мирошин и старший тренер Виктор Маслов.

2 група

1 підгрупа

Попередній турнір, 1.04-16.09:

м	1 подгруппа	дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	И	В	Н	П	Мячи	О
1	Молдова	Кишинев		0-0	1-1	0-0	2-0	1-0	1-0	5-1	0-1	6-0	3-1	0-2	2-0	3-0	2-0	2-1	30	17	6	7	45 - 16	40
2	Текстильщик	Иваново	0-1		0-0	1-1	0-1	2-1	0-0	2-1	0-0	1-0	2-1	1-0	6-1	1-0	0-0	1-1	30	13	10	7	31 - 24	36
3	Локомотив	Челябинск	2-0	4-1		1-2	5-0	0-2	2-1	0-1	1-1	2-2	2-0	3-2	0-1	2-0	1-2	4-3	30	13	9	8	51 - 41	35
4	Шахтер	Караганда	1-3	0-0	3-4		1-0	2-0	2-0	0-1	1-3	2-1	2-1	1-0	1-0	1-1	3-1	3-1	30	12	11	7	33 - 26	35
5	Локомотив	Винница	0-2	2-0	2-0	0-0		1-0	0-3	3-0	1-1	1-1	1-2	2-2	1-0	2-1	0-0	1-0	30	12	10	8	30 - 26	34
6	Волга	Горький	0-0	1-1	0-0	0-0	0-0		1-1	2-0	2-1	2-3	0-0	1-0	3-0	1-1	1-0	2-1	30	10	13	7	32 - 27	33
7	Терек	Грозный	0-3	0-1	3-3	2-0	0-2	1-1		1-4	4-1	2-2	1-0	2-1	1-0	1-3	1-0	4-3	30	12	9	9	40 - 38	33
8	Спартак	Гомель	0-2	0-1	6-2	1-1	2-0	2-0	1-2		1-0	2-2	1-0	2-2	1-1	0-0	1-1	1-0	30	11	10	9	36 - 35	32
9	Труд	Воронеж	1-1	2-0	2-3	1-0	0-0	2-2	3-2	2-0		1-1	2-1	0-0	2-0	2-1	2-2	1-2	30	11	9	10	41 - 36	31
10	Энергетик	Душанбе	0-0	0-1	0-0	1-1	0-4	0-0	0-0	1-1	2-1		0-2	1-0	1-0	5-2	2-1	1-0	30	10	11	9	34 - 43	31
11	Строитель	Ашхабад	2-0	4-1	1-1	1-1	2-0	1-1	0-0	1-2	3-1	2-0		2-0	1-1	0-0	2-0	1-1	30	10	10	10	34 - 27	30
12	Авангард	Харьков	1-0	0-0	2-1	0-0	0-2	4-2	1-1	2-1	2-1	1-2	1-1		1-2	3-0	2-1	1-0	30	9	11	10	32 - 31	29
13	Трактор	Волгоград	0-2	2-1	1-3	0-0	1-1	1-3	1-1	0-0	0-3	3-1	1-0	2-2		2-1	0-1	4-1	30	8	8	14	29 - 44	24
14	Уралмаш	Свердловск	0-3	0-3	0-1	0-1	0-0	1-1	1-2	1-1	1-0	4-2	1-2	0-0	2-1		2-0	1-3	30	7	8	15	28 - 44	22
15	Локомотив	Тбилиси	1-0	0-1	1-1	2-1	0-2	0-1	1-2	0-0	2-4	1-2	1-0	0-0	1-1	0-2		3-2	30	6	8	16	23 - 40	20
16	Металлург	Запорожье	1-0	1-3	1-2	0-2	1-1	1-2	0-2	1-2	1-0	0-1	0-0	0-0	1-3	1-2	2-1		30	5	5	20	30 - 51	15

м	2 подгруппа	дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	И	В	Н	П	Мячи	О
1	Кайрат	Алма-Ата		1-1	3-1	3-2	2-0	3-1	3-0	1-0	2-0	0-0	4-0	2-0	4-1	1-1	1-1	1-2	30	20	5	5	59 - 25	45
2	Динамо	Ленинград	1-3		2-1	1-2	1-1	2-1	1-0	2-1	5-3	3-1	1-1	4-0	3-2	2-1	1-0	9-0	30	18	7	5	59 - 30	43
3	Заря	Луганск	2-0	1-1		4-3	1-1	0-0	1-3	1-0	3-1	4-1	3-0	5-1	1-0	4-1	3-0	1-1	30	16	8	6	58 - 32	40
4	Днепр	Днепропетровск	2-1	0-1	2-2		0-1	1-1	3-1	1-2	1-0	3-1	2-0	3-0	1-1	1-0	0-1	2-0	30	16	5	9	49 - 31	37
5	Кубань	Краснодар	1-2	0-2	3-2	0-4		0-0	2-2	0-1	0-1	2-1	1-0	1-0	1-0	4-1	2-0	3-0	30	14	7	9	36 - 29	35
6	Шинник	Ярославль	0-1	3-3	0-0	0-1	0-0		2-0	1-1	1-1	2-2	0-0	1-1	0-1	4-0	1-1	1-0	30	8	16	6	29 - 22	32
7	Арарат	Ереван	0-2	2-2	4-1	0-2	3-1	1-1		2-3	4-3	0-1	1-0	2-2	1-2	1-0	2-1	5-0	30	13	6	11	48 - 43	32
8	СКА	Новосибирск	1-1	0-2	4-0	3-1	1-2	1-1	0-2		1-1	0-2	1-1	1-2	3-0	2-1	0-0	2-0	30	11	8	11	34 - 29	30
9	Карпаты	Львов	5-2	0-1	0-4	2-2	0-2	0-1	4-0	1-0		0-0	0-0	3-0	2-1	1-1	1-1	2-0	30	10	9	11	44 - 41	29
10	Даугава	Рига	1-2	1-0	0-3	1-2	1-1	0-0	1-0	0-0	1-0		1-1	1-1	1-0	1-1	0-1	4-0	30	9	11	10	25 - 29	29
11	Политотдел	Ташкентская обл	0-0	1-0	0-1	1-0	0-1	0-1	2-5	1-0	3-2	2-0		1-1	1-0	1-1	0-0	3-0	30	8	11	11	27 - 39	27
12	Волга	Калинин	0-4	2-2	0-3	0-1	1-0	0-1	0-1	3-0	1-2	1-0	2-2		2-1	3-1	2-0	0-0	30	8	9	13	30 - 45	25
13	Жальгирис	Вильнюс	0-1	1-3	0-3	1-3	1-1	0-3	1-1	0-0	0-0	0-0	6-1	1-0		2-1	1-0	2-0	30	7	8	15	26 - 39	22
14	Ростсельмаш	Ростов	0-1	1-0	0-0	1-0	1-3	1-1	0-1	0-3	2-4	-+*	2-1	0-0	0-0		2-1	3-2	30	6	8	16	26 - 49	20
15	Динамо	Таллин	0-1	0-1	1-1	1-3	1-0	0-1	1-1	0-1	2-2	0-2	1-2	1-1	1-0	4-1		0-0	30	5	9	16	20 - 40	19
16	Алга	Фрунзе	2-1	0-2	0-2	1-1	0-2	1-0	1-3	0-2	0-3	0-0	2-2	1-4	1-1	1-2	1-0		30	4	7	19	16 - 63	15

2-етап

Турнір команд основні склади яких зайняли 1-16 місця:

м		дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	И	В	Н	П	Мячи	О	О*
1	Заря	Луганск					2-0			0-0	3-2		2-1		4-1	3-0	1-0	3-3	16	12	2	2	31 - 14	26	175
2	Кайрат	Алма-Ата					2-0			2-0	2-1		2-0		1-0	3-0	2-0	1-1	16	12	2	2	24 - 12	24	164
3	Днепр	Днепропетровск					0-0			1-2	1-2		2-0		0-0	1-1	1-1	3-1	16	7	6	3	24 - 13	20	151
4	Арарат	Ереван					0-2			3-1	1-1		1-0		1-1	4-2	4-2	5-0	16	8	4	4	31 - 21	20	150
5	Локомотив	Челябинск	2-1	2-1	1-1	3-3		1-2	2-2			1-0		3-2					16	8	4	4	25 - 20	20	145
6	Даугава	Рига					0-1			0-0	2-1		1-2		0-0	2-1	1-0	0-0	16	6	5	5	15 - 14	17	132
7	Шинник	Ярославль					1-3			0-1	0-1		0-0		1-0	3-0	0-0	1-0	16	5	6	5	14 - 11	16	131
8	Уралмаш	Свердловск	1-2	0-1	0-3	2-0		1-1	0-1			1-0		1-0					16	7	3	6	14 - 14	17	131
9	Текстильщик	Иваново	1-2	1-0	4-3	0-0		3-4	1-0			0-2		7-0					16	6	3	7	26 - 22	15	127
10	Жальгирис	Вильнюс					0-2			0-1	1-0		1-2		0-0	1-3	1-1	4-0	16	5	4	7	17 - 16	14	123
11	Молдова	Кишинев	1-2	5-0	0-2	1-4		1-0	1-0			1-1		2-4					16	5	3	8	17 - 22	13	114
12	Карпаты	Львов					3-2			0-3	1-1		0-0		2-4	0-1	-:+	0-0	16	4	5	7	18 - 28	13	110
13	Шахтер	Караганда	1-0	0-0	0-3	0-1		1-0	0-0			1-2		2-3					16	3	6	7	11 - 18	12	109
14	Терек	Грозный	0-3	1-2	1-1	3-2		0-1	1-1			1-1		1-1					16	3	5	8	16 - 29	11	100
15	Авангард	Харьков	1-2	0-2	0-1	1-2		1-1	1-1			1-0		0-1					16	2	5	9	9 - 20	9	97
16	Волга	Горький	0-1	1-3	0-1	2-0		1-0	0-3			1-3		1-1					16	2	5	9	11 - 29	9	89

Матч «Карпати»-«Авангард» - -:+ через непідготовлене поле.

Турнір команд, основні склади яких зайняли 17-32 місця:

м		дублеры	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	И	В	Н	П	Мячи	О	О*
1	Динамо	Ленинград				3-1					6-1	4-0	6-3	2-1	5-1		1-0	1-2	16	10	3	3	42 - 19	23	172
2	СКА	Новосибирск				1-1					0-0	3-3	5-2	1-0	1-0		3-0	3-2	16	9	6	1	31 - 15	24	167
3	Ростсельмаш	Ростов				1-3					0-0	0-0	4-2	4-2	3-0		0-0	4-1	16	7	7	2	32 - 20	21	155
4	Локомотив	Винница	2-1	1-1	3-3		0-0	0-0	4-0	4-1						0-1			16	7	6	3	25 - 15	20	150
5	Динамо	Таллин				1-1					1-1	1-1	2-0	2-0	1-3		0-1	4-1	16	8	4	4	25 - 17	20	148
6	Кубань	Краснодар				2-0					0-1	2-0	2-2	3-1	1-0		2-1	0-0	16	6	7	3	18 - 13	19	142
7	Волга	Калинин				0-1					1-0	0-0	2-1	7-2	0-0		5-1	2-2	16	6	6	4	25 - 22	18	137
8	Политотдел	Ташкентская обл.				0-2					1-0	1-1	2-2	2-1	5-2		1-0	1-1	16	5	6	5	19 - 19	16	128
9	Спартак	Гомель	1-1	0-2	0-3		3-1	1-1	3-0	0-0						2-0			16	5	6	5	15 - 17	16	126
10	Металлург	Запорожье	1-3	1-2	3-3		0-2	3-0	0-0	1-0						2-1			16	3	8	5	17 - 23	14	116
11	Трактор	Волгоград	1-4	0-0	0-1		1-0	1-1	1-1	2-1						0-0			16	3	6	7	20 - 32	12	104
12	Строитель	Ашхабад	1-1	1-1	1-1		0-1	1-0	4-1	0-2						2-0			16	4	3	9	19 - 28	11	104
13	Энергетик	Душанбе	3-2	0-2	0-3		3-4	1-1	1-1	2-1						3-1			16	4	4	8	20 - 32	12	104
14	Алга	Фрунзе				0-2					0-2	1-1	1-2	0-2	1-1		5-0	1-1	16	3	4	9	16 - 24	10	102
15	Локомотив	Тбилиси	0-1	4-0	5-2		0-2	0-2	1-2	1-1						3-2			16	4	2	10	17 - 29	10	98
16	Труд	Воронеж	1-1	0-6	0-0		2-3	1-1	1-3	0-0						1-2			16	1	8	7	16 - 32	10	95

Кращий бомбардир- Владислав Нечай «Зоря» Ворошиловград 18.

В фінальному етапі за перемогу - 8 очків, перемога в один м'яч – 12, поразка в один м'яч – 4, перемога в два м'яча -13, а поразка -3, перемога в три м'яча -14, а поразка -2, перемога в чотири м'яча -15, а поразка -1, перемога в п'ять м'ячів і більше -16, а поразка -0.

«Зоря»: В.Нечай 18, В.Петров 15, М.Литвинов 14, І.Греков 7, Д.Костенко 5, В.Проданець, В.Кущаєв - по 4, В.Гришин 3, С.Паховський, М.Севасттянов - по 2, В.Старицький, М.Латишев, А.Шакун, К.Доронін, О.Журавльов, О.Котенко, В.Дьомушкін, Г.Гревцов - по 1. Немає авторів 3 мячів. Автоголи: В.Маркін («Кайрат»), С.Доценко («Політвідділ»), О.Гузієнко («Дніпро»), С.Толмач («Молдова»).

«Дніпро»: А.Крюковський, А.Юлгушев - по 17, А.Гринько 8, А.Тарасенко, В.Зінченко - 5, В.Кравчук 4, Г.Кржечевський, Р.Шнейдерман - 3, І.Сааков, В.Єрохін, В.Количев, В.Савельєв - по 2, С.Галоян, В.Северухін - по 1. Автогол: О.Гурштейн («Авангард»). Тренер - Михайло Дідевич.

«Авангард»: В.Гурко 8, Е.Атарогольянць 7, Ю.Кузьмічов 5, А.Лебедь 4, В.Турков, К.Хачатуров - по 3, В.Адамов, І.Хаткевич - по 2, А.Козлов, Г.Орлов, Є.Шпак, Ю.Несміян, Є.Несміян, П.Запольських - по 1. Автогол: Р.Молланіязов («Будівельник»).

«Карпати»: Б.Кесло 14, В.Шутильов 10, Ю.Юзефович 7, І.Зубач 6, Ю.Акимов 4, Ю.Варламов 3, А.Городянко 2, Ю.Петренко, А.Крощенко, В.Валіонта, Р.Весна, І.Диковець, В.Асланян, Є.Власенко, В.Раєвський, В.Ходукін, Ю.Сусла, Степанов - по 1. Автогол: Л.Лисицький («Шахтар»).

«Локомотив»: В. Мілес 13, Л.Ігнатенко 11, М.Штець 6, В.Рябишев 4, Г.Сіріонов, О.Грушанський - по 3, В.Босий 2, Є.Спрікут, М.Артюх, Г.Шуйський, В.Трояновський, В.Вітюк, Т.Примак, Л.Медведенко, Калінін - по 1, Немає авторів 5 мячів.

«Металург»: В.Єгорович, А.Восьмірко, О.Усов - по 5, Б.Кіслов 4, В.Самойлов, В.Коваленко, В.Латишев, М.Дрозд - по 3, А.Номінас, А.Туркін - по 2, В.Дмитрощенко, В.Шаповалов, Ю.Нестеров, В.Оверко, Шинкаренко, М.Задорожній - по 1. Немає авторів 4 мячів.

1966

Клас «А»:

1 група

1. ДИНАМО Киев		2:0	4:0	0:2	0:3	2:2	2:2	2:3	2:1	2:2	0:1	1:1	2:0	1:0	2:0	4:2	4:2	3:1	4:0	21	7	8	62-37	49
		0:2	2:2	4:0	0:0	1:0	2:1	+:-	2:1	1:0	4:1	3:2	1:0	0:0	0:1	0:1	2:3	2:1	1:0					
2. ДИНАМО Тбилиси	0:2		1:1	3:1	0:2	1:2	0:2	2:0	2:2	4:3	0:0	3:2	1:4	3:0	0:0	2:0	1:1	2:1	1:0	17	12	7	55-35	46
	2:0		0:1	1:0	0:1	1:1	3:0	1:1	2:2	0:0	2:1	1:1	1:0	4:1	5:1	1:1	2:1	0:0	3:0					
3. ДИНАМО Москва	0:4	1:1		0:2	4:0	3:1	1:1	0:0	1:0	1:3	1:1	2:1	0:0	0:0	1:0	1:1	0:0	1:2	2:0	15	15	6	47-28	45
	2:2	1:0		2:0	1:1	0:0	1:1	3:0	2:3	2:1	2:0	1:1	-:+	0:0	2:1	5:0	2:0	0:0	2:1					
4. ДИНАМО Минск	2:0	1:3	2:0		1:3	1:1	1:1	1:2	4:0	3:0	1:0	1:0	1:1	1:0	1:1	1:0	2:1	2:1	2:0	16	11	9	48-39	43
	0:4	0:1	0:2		1:4	0:1	2:0	2:2	0:0	2:1	0:0	1:1	2:2	2:2	0:0	1:0	0:1	4:3	3:1					
5. ЦСКА Москва	3:0	2:0	0:4	3:1		2:1	0:3	1:3	1:0	0:0	1:0	1:1	0:0	0:2	0:0	1:1	0:2	0:0	1:0	16	11	9	41-34	43
	0:0	1:0	1:1	4:1		1:3	2:1	1:1	2:2	0:1	0:1	2:2	1:0	1:0	0:3	1:0	3:0	3:0	2:0					
6. ЛОКОМОТИВ Москва	2:2	2:1	1:3	1:1	1:2		1:0	1:4	0:0	1:0	2:2	4:3	0:1	0:1	3:0	1:2	0:0	1:0	1:0	15	10	11	55-46	40
	0:1	1:1	0:0	1:0	3:1		3:3	1:2	1:2	2:2	0:2	1:0	4:2	0:0	1:2	4:2	5:1	2:1	4:2					
7. АРАРАТ Ереван	2:2	2:0	1:1	1:1	3:0	0:1		2:1	1:1	2:2	2:1	0:0	1:0	3:2	1:1	2:1	4:1	3:0	6:3	14	12	10	57-49	40
	1:2	0:3	1:1	0:2	1:2	3:3		0:0	1:3	3:2	0:2	0:0	0:4	1:2	1:1	1:3	1:0	4:0	3:1					
8. КАЙРАТ Алма-Ата	3:2	0:2	0:0	2:1	3:1	4:1	1:2		0:2	2:1	2:1	1:2	0:0	0:1	1:0	3:1	1:1	0:3	3:3	13	12	11	44-46	38
	-:+	1:1	0:3	2:2	1:1	2:1	0:0		1:0	0:3	1:0	4:2	2:2	0:0	2:0	1:2	0:0	1:1	0:4					
9. ТОРПЕДО Москва	1:2	2:2	0:1	0:4	0:1	0:0	1:1	2:0		1:0	2:1	0:2	1:1	2:1	0:1	0:0	0:0	0:3	1:0	12	13	11	36-37	37
	1:2	2:2	3:2	0:0	2:2	2:1	3:1	0:1		1:1	1:2	0:0	0:0	1:0	1:0	0:0	2:0	3:0	1:3					
10. ШАХТЕР Донецк	2:2	3:4	3:1	0:3	0:0	0:1	2:2	1:2	0:1		2:1	0:0	1:4	1:2	0:0	1:1	1:1	2:0	0:0	10	13	13	42-42	33
	0:1	0:0	1:2	1:2	1:0	2:2	2:3	3:0	1:1		1:0	2:1	2:0	2:1	0:0	0:1	0:1	1:1	4:1					
11. НЕФТЯНИК Баку	1:0	0:0	1:1	0:1	0:1	2:2	1:2	1:2	1:2	1:2		1:2	0:3	1:0	2:0	3:0	0:2	2:0	3:1	13	7	16	40-46	33
	1:4	1:2	0:2	0:0	1:0	2:0	2:0	0:1	2:1	0:1		2:0	0:0	1:6	1:1	1:3	1:0	3:2	2:2					
12. СКА Ростов-на-Дону	1:1	2:3	1:2	0:1	1:1	3:4	0:0	2:1	2:0	0:0	2:1		1:0	3:0	1:0	2:2	0:0	0:0	1:0	9	15	12	40-46	33
	2:3	1:1	1:1	1:1	2:2	0:1	0:0	2:4	0:0	1:2	0:2		2:1	1:2	2:1	2:2	0:0	1:2	0:5					
13. ПАХТАКОР Ташкент	0:2	4:1	0:0	1:1	0:0	1:0	0:1	0:0	1:1	4:1	3:0	0:1		2:2	0:1	0:1	3:0	1:1	0:2	9	14	13	39-37	32
	0:1	0:1	+:-	2:2	0:1	2:4	4:0	2:2	0:0	0:2	0:0	1:2		2:2	0:2	3:1	1:1	1:1	1:0					
14. ТОРПЕДО Кутаиси	0:1	0:3	0:0	0:1	2:0	1:0	2:3	1:0	1:2	2:1	0:1	0:3	2:2		0:1	2:0	1:1	1:1	1:2	9	13	14	36-40	31
	0:0	1:4	0:0	2:2	0:1	0:0	2:1	0:0	0:1	1:2	6:1	2:1	2:2		0:0	0:0	2:0	2:2	0:1					
15. СКА Одесса	0:2	0:0	0:1	1:1	0:0	0:3	1:1	0:1	1:0	0:0	0:2	0:1	1:0	1:0		1:2	2:2	1:2	1:1	9	12	15	27-38	30
	1:0	1:5	1:2	0:0	3:0	2:1	1:1	0:2	0:1	0:0	1:1	1:2	2:0	0:0		0:2	2:0	2:1	0:1					
16. КР.СОВЕТОВ Куйбышев	2:4	0:2	1:1	0:1	1:1	2:1	1:2	1:3	0:0	1:1	0:3	2:2	1:0	0:2	2:1		0:1	1:1	1:4	10	10	16	36-53	30
	1:0	1:1	0:5	0:1	0:1	2:4	3:1	2:1	0:0	1:0	3:1	2:2	1:3	0:0	2:0		0:1	1:2	1:0					
17. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	2:4	1:1	0:0	1:2	2:0	0:0	1:4	1:1	0:0	1:1	2:0	0:0	0:3	1:1	2:2	1:0		3:0	1:2	8	12	16	30-48	28
	3:2	1:2	0:2	1:0	0:3	1:5	0:1	0:0	0:2	1:0	0:1	0:0	1:1	0:2	0:2	1:0		1:2	1:2					
18. ЗЕНИТ Ленинград	1:3	1:2	2:1	1:2	0:0	0:1	0:3	3:0	3:0	0:2	0:2	0:0	1:1	1:1	2:1	1:1	0:3		5:1	8	11	17	40-57	27
	1:2	0:0	0:0	3:4	0:3	1:2	0:4	1:1	0:3	1:1	2:3	2:1	1:1	2:2	1:2	2:1	2:1		0:2					
19. СПАРТАК Москва	0:4	0:1	0:2	0:2	0:1	0:1	3:6	3:3	0:1	0:0	1:3	0:1	2:0	2:1	1:1	4:1	2:1	1:5		11	4	21	45-62	26
	0:1	0:3	1:2	1:3	0:2	2:4	1:3	4:0	3:1	1:4	2:2	5:0	0:1	1:0	1:0	0:1	2:1	2:0						

ЗОЛОТОЙ ДУБЛЬ

Футболисты киевского «Динамо»—победители всесоюзных соревнований дублирующих составов команд первой группы класса «А». Внизу (слева направо): Виктор Кравченко, Юрий Ванкевич, Александр Шпаков, Виктор Назаров, Виктор Кащей и Вячеслав Семенов. Вверху: старший тренер Виктор Маслов, Василий Кириченко, Виталий Дровецкий, Юрий Еськин, Александр Снитько, Борис Сорока, тренер Виктор Терентьев, Сергей Круликовский, Игорь Дырив, Игорь Остапенко, Владимир Левченко и тренер Михаил Коман. **Фото И. Шаинского**

Як і в минулому році, дублери київського «Динамо» зайняли перше місце. Але якщо торік їх перемога майже ні у кого не викликала сумнівів, то тепер вона дісталася їм у нелегкій боротьбі. Перед початком сезону київські резервісти віддали основному складу Рудакова, Мунтяна, Бишевця і Пузача. Що й казати, дублери опинилися в скрутному становищі. Треба було заново налагоджувати ігрові зв'язки в команді, по суті створювати новий колектив. Тому не дивно, що на проміжному фініші динамівці були тільки третіми, поступившись «Арарату» і мінським одноклубникам.

Але в другому крузі становище змінилося. В той час, як кияни продовжували методично набирати очка, єреванці і мінчани їх втрачали. Так, «Арарат» до 27 очок, набраних в першому крузі, додав тільки 13, а мінські динамівці до 26 — сімнадцять. Кияни закінчили першу половину турніру з 24 очками, а в другій набрали ще 25. Такий рівний виступ на протязі всього сезону і забезпечив команді перемогу.

Найбільш успішно грали нападаючі київського «Динамо». Вони встановили рекорд результативності, забивши у ворота суперників 62 м'ячі. З форвардів найбільш перспективним гравцем зарекомендував себе Семенов. Він завжди, як-то кажуть, націлений на ворота, не боїться жорсткої гри, володіє непоганим дриблінгом. Серед півзахисників слід відзначити Єськіна. Він був диригентом атак, тим гравцем, який постачав напад м'ячами. Його паси завжди акуратні.

Хоча в захисті київського дубля і виступали учасники олімпійської збірної СРСР Круликовський і Левченко, оборона киян пропустила 37 м'ячів. Це, звичайно, забагато для команди-переможниці. Нагадаємо, що торік у воротах киян побувало тільки 19 м'ячів. Справа в тому, що спочатку дублери не мали надійного воротаря. На цю роль випробувалися різні претенденти. І тільки десь наприкінці першого круга було остаточно відібрано Кириченка. Додамо до цього, що час від часу в іграх не виступали Левченко і Круликовський. **Вони** грали то за основний склад, то виїздили на матчі олімпійської збірної. Все це і призвело до того, що оборона київського дубля пропустила стільки м'ячів.

На жаль, дублери «Шахтаря» і обох одеських команд нічим особливим себе не виявили. Ось і все, про що ми хотіли розповісти, підбиваючи підсумки ігор дублерів.

Пропонуємо вам подивитися остаточну таблицю розиграшу:

Газета «Спортивна газета» Київ, 13.12.1966.

«Чорноморець»: С.Звенигородський 7, А.Коршунов, В.Мінін - по 4, К.Лалудов, В.Бокатов, В.Чорний - по 2, В.Дерябін, О.Кафаджі, В.Козеренко, О.Курочкін, В.Лисенко, С.Махіня, В.Покарінін, В.Сак - по 1.

2 група

Турнір був відмінений, але після першого кола відновлений в 1 та 2 підгрупах. Переможець не визначений.

2 підгрупа, 13.07-21.10:

1	СКА	Львов			1-1	2-1		1-0	2-0		2-1					3-1	5-2			7-0	17	10	6	1	35 - 15	26
2	Сокол	Саратов	1-1		1-1			+ -	1-0		1-1	1-1	1-0	4-1	2-1					+ -	17	11	4	2	27 - 14	26
3	Волга	Горький				1-1	0-1	2-1	2-0				2-0	2-1	0-2			3-0	2-1		17	10	3	4	24 - 15	23
4	Звезда	Кировоград		2-1			2-3			2-1			0-0	0-0			3-1	0-0			17	8	6	3	23 - 16	22
5	Судостроитель	Николаев	0-0	0-1					3-1	5-1	1-1	1-0		3-0		2-0			1-0		17	9	3	5	24 - 13	21
6	СКА	Киев				2-1	1-0			2-0	0-0	0-0	3-0		1-1				1-1		17	7	5	5	23 - 16	19
7	Днепр	Днепропетровск				1-1		4-2		3-0				1-3	3-0					+ -	17	8	3	6	24 - 21	19
8	Заря	Луганск	1-1	2-5	2-0								2-1		1-0		3-1	2-0		1-1	17	8	3	6	24 - 26	19
9	Труд	Воронеж			2-0	1-2			2-2	1-0						+:-	0-0	1-1		+.-	17	6	6	5	17 - 13	18
10	Динамо	Ленинград	1-1		1-3	1-1			2-2	1-3	0-1		2-1		+--				2-0		17	6	6	5	22 - 24	18
11	Локомотив	Винница	2-4				1-0		2-1		+ -				1-0	2-2	2-2	1-3	2-1		17	7	3	7	17 - 23	17
12	Авынтул	Кишинев	0-1					+ -		0-1	3-2	1-3	0-1		1-1		3-0		2-1		17	7	2	8	17 - 23	16
13	Авангард	Харьков	0-1			0-2	0-1				1-0					3-0	1-1		2-1		17	6	3	8	19 - 18	15
14	Карпаты	Львов		2-1	0-2	1-2		1-1	0-1	1-2		5-0		3-0			+ -			1-0	17	6	2	9	22 - 20	14
15	Таврия	Симферополь		0-1	1-2		1-0	3-4	0-1			1-1								4-1	17	4	4	9	23 - 30	12
16	Металлург	Запорожье	3-2	1-2			3-3	1-3	0-1			2-3		0-1	3-4	+--	2-4				17	3	3	11	19 - 30	9
17	Волга	Калинин	1-1	1-4		0-1			1-3	2-2	0-4					1-5	1-2	+--			17	2	3	12	14 - 34	7
18	Шинник	Ярославль			0-1	1-2	1-0	1-2				1-4	0-1	0-1	0-3			+ -	0-2		17	2	1	14	6 - 29	5

+_- - неявка.

«СКА» Львів: Г.Вознюк 8, Ю.Бабушкін 5, В.Сучков, П.Григорович, Л.Жукаускас - по 4, О.Данілаш 3, З.Полянський, Т.Пфайфер, В.Кочорець, Я.Дмитрасевич, В.Мерешко, Р.Журавський, Ю.Басалік - по 1.

«Зірка»: Ю.Галдін 5, В.Ястребов 4, Є.Спрікут, Л.Скунц - по 3, С.Веремієв, В.Веремієв, Ю.Панов, С.Цепа, Б.Білоус, Б.Міщихін - по 1. Автогол: Зайцев («Волга» К.), В.Косулін («Шинник»).

«Суднобудівник»: О.Кімалов 6, З.Гнатик, Є.Даннекер, О.Моржов - по 3, О.Щукін, Л.Чеботарьов, Є.Дерев'яга - по 2, А.Попов, В.Саушкін, Б.Гончаров - по 1.

«СКА» Київ: О.Глотов 8, В.Єгорович 5, В.Зінченко 4, Є.Кутепов 2, А.Черемін, П.Богодєлов - по 1. Немає авторів 2 мячів.

«Дніпро»: М.Кузяєв 4, А.Крюковський, М.Головко - по 3, Є.Шпак, Ю.Снігур, М.Пінчук, Г.Забєлін - по по 2, В.Кротков, В.Жуков, О.Самгін, А.Гринько, О.Садовніков, О.Христян - по 1. Тренер - Михайло Дідевич.

«Зоря»: С.Паховський 8, О.Банковський 5, М.Литвинов 4, В.Жданов, В.Петров, Г.Гревцов, В.Проданець, А.Лебедь, Є.Логвіненко, В.Суслов - по 1.

«Локомотив»: О.Мартиненко, Г.Полшков - по 4, В.Чистополов, В.Голіш, В.Поліканов, В.Степаненко, В.Богданович, С.Левенчук, В.Заводян, Ю.Кулінич - по 1. Автогол: Басанський («Металург»).

«Авангард»: Ю.Несміян, В.Балацький, В.Нуйкин - по 3, А.Копилов 2, В.Гунько, В.Ісаєнко, К.Кособродов, А.Федцов, Вік.Шевченко, А.Козлов, В.Хорін, С.Мосальов - по 1.

«Карпати»: І.Зубач, Р.Поточняк - по 4, В.Данилюк 3, А.Самсонов, В.Коваленко, І.Диковець - по 2, Р.Весна, К.Крючков, Ю.Гданський, В.Євлентьєв, Савчин - по 1.

«Таврія»: А.Майборода, О.Ткаченко, В.Григор'єв - по 4, В.Федоров 2, Г.Міхохос, Д.Костенко, О.Мельник, С.Мірошніченко, П.Александров, В.Танський, Швецов - по 1.

«Металург»: С.Вовк, В.Кутін - по 3, А.Зінченко, Б.Білоус, О.Хижняк - по 2, А.Родін, А.Зав'ялкін, В.Інгуран, Ю.Березовський, О.Мартиненко, С.Коломієць - по 1. Автогол: Новіков («СКА» Л.).

1967

Клас «А»:

1 група

1. ШАХТЕР Донецк		0:0	3:1	4:2	1:0	0:1	2:1	1:0	0:0	0:1	3:1	0:1	4:2	2:0	1:0	5:3	6:0	0:0	1:1	21	10	5	59-23	52
		1:1	0:2	1:1	4:1	2:0	0:0	1:0	1:0	3:1	3:0	1:2	0:0	2:0	1:0	2:0	0:0	4:1	0:0					
2. ДИНАМО Киев	0:0		0:2	2:0	1:0	0:0	1:2	1:1	0:0	1:0	0:0	1:1	3:0	1:1	0:1	0:0	0:0	4:0	2:1	18	13	5	55-23	49
	1:1		1:1	1:2	6:3	3:0	5:0	0:0	3:0	1:2	2:1	3:2	0:0	1:0	3:0	2:1	1:0	2:0	3:1					
3. ДИНАМО Москва	1:3	2:0		3:2	1:1	2:0	0:0	1:4	3:1	0:0	0:0	2:0	0:2	1:4	5:0	5:2	1:0	1:0	8:0	19	9	8	57-31	47
	2:0	1:1		1:3	1:0	0:0	4:0	1:0	3:2	1:1	2:0	0:0	0:0	1:0	0:1	2:1	0:1	1:0	1:2					
4. СПАРТАК Москва	2:4	0:2	2:3		1:1	0:2	1:0	3:1	3:0	0:0	1:0	3:0	2:1	1:0	2:0	2:1	2:2	3:0	2:1	19	9	8	53-36	47
	1:1	2:1	3:1		2:2	1:0	0:0	1:1	1:0	3:0	3:0	0:2	2:2	0:3	1:0	1:0	1:3	0:1	1:1					
5. КР.СОВЕТОВ Куйбышев	0:1	6:1	1:1	1:1		1:0	1:1	2:0	2:2	0:3	2:0	0:1	2:1	2:0	2:0	0:1	0:0	2:1	2:0	16	8	12	46-41	40
	1:4	3:6	0:1	2:2		2:0	0:2	1:0	3:1	2:2	6:4	2:1	0:1	0:0	2:0	1:0	0:1	1:0	0:2					
6. ДИНАМО Минск	1:0	0:0	0:2	2:0	0:1		2:1	0:2	0:0	0:0	0:0	2:1	1:0	1:0	0:1	0:0	2:0	0:1	3:0	15	9	12	32-26	39
	0:2	0:3	0:0	0:1	0:2		2:1	1:1	2:0	0:1	1:1	3:1	0:0	1:2	2:0	0:2	3:0	1:0	2:0					
7. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	1:2	2:1	0:0	0:1	1:1	1:2		4:3	0:2	4:1	2:1	1:0	2:0	2:2	1:0	1:0	1:1	0:0	1:0	14	11	11	37-43	39
	0:0	0:5	0:4	0:0	2:0	1:2		1:2	1:1	2:1	0:2	1:0	0:5	0:0	0:0	1:1	1:0	2:3	1:0					
8. ЦСКА Москва	0:1	1:1	4:1	1:3	0:2	2:0	3:4		1:2	2:0	1:5	2:2	0:0	2:3	1:0	0:0	0:1	4:1	3:0	13	10	13	45-37	36
	0:1	0:0	0:1	1:1	0:1	1:1	2:1		1:0	2:0	1:1	0:1	1:1	1:0	3:0	0:1	3:0	2:1	0:0					
9. АРАРАТ Ереван	0:0	0:0	1:3	0:3	2:2	0:0	2:0	2:1		0:2	0:1	1:3	1:0	2:0	1:0	2:0	1:0	3:0	2:0	14	7	15	40-47	35
	0:1	0:3	2:3	0:1	1:3	0:2	1:1	0:1		2:1	1:1	3:1	1:0	1:2	0:3	2:2	2:1	2:1	2:5					
10. ЛОКОМОТИВ Москва	1:0	0:1	0:0	0:0	3:0	0:0	1:4	0:2	2:0		1:1	0:2	1:0	0:1	4:1	1:1	0:0	0:1	1:0	12	10	14	43-40	34
	1:3	2:1	1:1	0:3	2:2	1:0	1:2	0:2	1:2		2:1	1:4	0:0	5:0	0:1	6:0	1:2	1:1	3:1					
11.ТОРПЕДО Москва	1:3	0:0	0:0	0:1	0:2	0:0	1:2	5:1	1:0	1:1		4:1	0:2	0:0	0:1	0:1	1:0	2:1	4:0	13	8	15	46-43	34
	0:3	1:2	0:2	0:3	4:6	1:1	2:0	1:1	1:1	1:2		0:1	4:1	2:1	1:2	2:0	1:0	1:0	4:1					
12. НЕФТЯНИК Баку	1:0	1:1	0:2	0:3	1:0	1:2	0:1	2:2	3:1	2:0	1:4		1:1	0:0	1:1	0:0	3:2	0:2	3:0	13	8	15	45-47	34
	2:1	2:3	0:0	2:0	1:2	1:3	0:1	1:0	1:3	4:1	1:0		1:1	0:2	2:3	1:2	1:3	2:0	3:0					
13. ЗАРЯ Луганск	2:4	0:3	2:0	1:2	1:2	0:1	0:2	0:0	0:1	0:1	2:0	1:1		2:1	0:0	1:3	1:2	0:0	3:0	9	13	14	32-37	31
	0:0	0:0	0:0	2:2	1:0	0:0	5:0	1:1	0:1	0:0	1:4	1:1		1:0	0:1	0:2	1:0	2:1	1:1					
14.ТОРПЕДО Кутаиси	0:2	1:1	4:1	0:1	0:2	0:1	2:2	3:2	0:2	1:0	0:0	0:0	1:2		0:0	0:0	0:4	3:0	0:0	10	11	15	35-45	31
	0:2	0:1	0:1	3:0	0:0	2:1	0:0	0:1	2:1	0:5	1:2	2:0	0:1		1:1	2:5	4:2	2:2	1:0					
15. ПАХТАКОР Ташкент	0:1	1:0	0:5	0:2	0:2	1:0	0:1	0:1	0:1	1:4	1:0	1:1	0:0	0:0		0:0	5:0	0:1	0:0	11	9	16	27-40	31
	0:1	0:3	1:0	0:1	0:2	0:2	0:0	0:3	3:0	1:0	2:1	3:2	1:0	1:1		2:1	1:2	1:1	1:1					
16. ДИНАМО Тбилиси	3:5	0:0	2:5	1:2	1:0	0:0	0:1	0:0	0:2	1:1	1:0	0:0	3:1	0:0	0:0		2:2	1:3	1:0	9	12	15	36-49	30
	0:2	1:2	1:2	0:1	0:1	2:0	1:1	1:0	2:2	0:6	0:2	2:1	2:0	5:2	1:2		1:2	1:1	0:0					
17. КАЙРАТ Алма-Ата	0:6	0:0	0:1	2:2	0:0	0:2	1:1	1:0	0:1	0:0	0:1	2:3	2:1	4:0	0:5	2:2		2:2	1:2	11	8	17	35-52	30
	0:0	0:1	1:0	3:1	1:0	0:3	0:1	0:3	1:2	2:1	0:1	3:1	0:1	2:4	2:1	2:1		1:0	0:2					
18. СКА Ростов-на-Дону	0:0	0:4	0:1	0:3	1:2	1:0	0:0	1:4	0:3	1:0	1:2	2:0	0:0	0:3	1:0	3:1	2:2		0:1	7	9	20	27-53	23
	1:4	0:2	0:1	1:0	0:1	0:1	3:2	1:2	1:2	1:1	0:1	0:2	1:2	2:2	1:1	1:1	0:1		1:1					
19. ЗЕНИТ Ленинград	1:1	1:2	0:8	1:2	0:2	0:3	0:1	0:3	0:2	0:1	0:4	0:3	0:3	0:0	0:0	0:1	2:1	1:0		6	10	20	24-61	22
	0:0	1:3	2:1	1:1	2:0	0:2	0:1	0:0	5:2	1:3	1:4	0:3	1:1	0:1	1:1	0:0	2:0	1:1						

«Шахтар»: Ю.Дегтерьов 28/-13, С.Кононенко 1/-2, Ю.Коротких 7/-7, О.Говоров 2/-1, Є.Король 35/3, Ю.Губич 4, О.Дрозденко 9/1, В.Стрєльцов 35, А.Зима 9, В.Антоненко 27, Є.Александров 29, В.Корчевний 35/1, В.Полохов 34/6, О.Григор'єв 2, В.Грубчак 32/5, В.Орлов 28/5, В.Бардешин 4, А.Пилипчук 4/2, П. Глодяніс 18/5, С.Євсеєнко 6/4, В.Сорокін 15, В.Фадєєв 6/1, В.Яремченко 35/10, Ю.Ананченко 11/3, А.Станкявічус 1, В.Мілес 9, А.Огірчук 30/13, О.Базилевич 1.

«Динамо» К.: В.Семенов 12, О.Гринько 6, І.Дирів, В. Кащей - по 5, В.Кутін, В.Назаров, В.Поркуян - по 4, Ю.Єськін 3, В.Гороза, В.Кузнецов - по 2, А.Біба, Ю.Ванкевич, В.Інгулак, І.Іщенко, В.Кравченко, В.Оверко, О.Снітко - по 1. Автогол: В.Афонін («СКА» Ростов-на-Дону).

«Чорноморець»: М.Михайлов 9, В.Покарінін 6, В.Босий 5, О.Кацман 4, В.Секеч 2, В.Архипенко, О.Авер'янов, Є.Бученко, В.Бокатов, В.Геворкян, С.Звенигородський, Корпусов, В.Москаленко, О.Попічко - по 1. Автоголи: Ю.Ляднов («Зоря»), Селіщев («Крила Рад»).

«Зоря»: О.Ткаченко 21/-?, В.Щегловський 23/-?, Ю.Ляднов 18, В.Жданов 10, В.Сінау 9, Г.Сущенко 7, В.Глухарьов 1, О.Журавльов 3, А.Шульженко 4, В.Веретільник 6, Вяч.Першин 5, В.Дровецький 4, О.Сергєєв 1, С.Мальков 1, Є.Логвіненко 4, Г.Дегтярьов 25, Вл.Абрамов 35, Є.Зарубєєв 34, А.Прутцев 33/3, А.Грицай 1, С.Паховський 6/2, А.Лебідь 5, Є.Бурєлов 5, Ю.Ананченко 3, Л.Коваленко 5, О.Погорєлов 10, М.Кисельов 9, К.Доронін 13, А.Куксов 13, В.Дьомушкін 21, М.Литвинов 27/2, О.Банковський 15/2, В.Жуєв 27/2, К.Акчурін 10/3, Б.Кесло 9/3, С.Шкляр 3/1, В.Проданець 3/4, А.Шакун 12/2, Ю.Мелешко 24/8, І.Балаба 1.

2 група
2 підгрупа, 2.04-22.10:

1	Труд	Воронеж		2-0	2-1	0-0	1-0	1-1	2-2	0-0	3-1	2-1	1-0	3-0	4-0	3-1	3-2	4-1	1-1	6-2	1-1	1-0	38	23	11	4	59 - 28	57
2	Звезда	Кировоград	1-0		3-1	1-2	4-1	2-0	3-1	1-0	2-0	1-1	2-0	2-1	1-0	0-3	2-1	2-0	2-1	3-0	4-0	4-1	38	23	8	7	58 - 24	54
3	Судостроитель	Николаев	2-0	0-0		1-1	3-1	0-2	2-1	2-1	1-0	2-0	1-0	2-0	1-0	1-0	0-0	в:п	1-1	3-0	2-1	2-1	38	21	10	7	50 - 24	52
4	СКА	Львов	1-0	0-0	1-0		1-2	1-2	+:-	0-1	6-0	1-0	3-1	2-1	2-2	4-2	4-1	1-1	2-0	6-0	3-0	0-1	38	21	9	8	70 - 33	51
5	СКА	Киев	2-0	2-0	1-1	2-1		2-1	0-0	1-2	4-0	3-0	1-1	2-0	2-2	2-1	2-0	0-0	0-0	1-1	3-1	1-1	38	18	11	9	55 - 39	47
6	Таврия	Симферополь	0-1	1-0	1-1	2-2	+:-		0-0	0-1	1-2	0-1	2-1	1-1	0-0	1-0	1-1	2-0	4-2	2-0	2-1	1-1	38	17	11	10	44 - 38	45
7	СКА	Одесса	1-2	1-2	0-0	1-0	3-1	5-1		1-1	3-2	0-2	3-0	3-1	1-1	3-1	0-0	3-0	0-1	4-0	1-0	4-1	38	15	12	11	56 - 38	42
8	Металлург	Запорожье	1-2	0-0	0-0	1-1	4-2	0-1	3-0		3-2	2-3	+:-	0-2	1-1	2-1	0-2	1-1	2-0	0-0	1-2	2-1	38	14	14	10	48 - 37	42
9	Молдова	Кишинев	1-1	2-0	1-1	0-2	3-0	3-1	1-4	2-2		1-0	1-3	1-0	1-0	3-3	2-0	1-1	2-2	3-1	2-1	2-0	38	17	8	13	54 - 57	42
10	Карпаты	Львов	0-0	1-1	1-1	0-2	0-0	1-2	2-3	1-0	2-1		1-1	1-0	3-2	4-0	1-2	2-1	2-1	1-1	2-0	0-3	38	14	12	12	47 - 43	40
11	Волга	Горький	0-0	1-0	0-2	1-1	1-1	1-2	2-1	0-0	3-0	2-0		1-0	3-2	4-0	0-0	2-1	1-1	1-1	0-1	2-0	38	13	11	14	47 - 45	37
12	Сокол	Саратов	0-1	0-0	1-0	0-1	3-1	0-1	2-0	1-2	2-0	1-1	1-1		1-1	4-1	2-0	1-0	2-1	1-1	2-0	1-1	38	12	10	16	35 - 36	34
13	Днепр	Днепропетровск	0-2	0-1	0-2	3-0	0-2	2-1	1-1	1-1	1-1	2-1	5-3	0-0		0-3	1-1	1-0	1-1	1-1	1-0	4-1	37	9	15	13	43 - 49	33
14	Волга	Калинин	0-1	0-1	0-5	2-3	2-2	1-0	1-1	0-1	0-1	1-1	3-1	1-0	3-1		1-1	0-0	3-0	1-1	2-1	2-1	38	12	7	19	46 - 64	31
15	Локомотив	Калуга	0-0	0-6	2-1	1-3	1-2	2-2	0-1	1-1	1-1	0-2	0-3	1-0	1-2	4-2		0-0	3-1	0-1	1-0	1-1	38	8	14	16	36 - 54	30
16	Локомотив	Винница	1-2	0-0	0-1	0-3	0-1	1-1	0-2	0-5	0-1	1-1	2-3	1-0	2-1	2-0	2-0		3-0	2-0	1-1	1-0	38	8	11	19	28 - 47	27
17	Авангард	Желтые Воды	2-2	0-1	0-2	2-1	0-1	1-1	0-0	1-1	1-2	0-0	2-1	0-0	1-1	1-2	0-0	0-0		0-0	0-1	2-0	38	5	17	16	29 - 48	27
18	Металлист	Харьков	0-1	0-2	2-0	1-2	0-2	0-1	1-1	2-1	0-2	1-1	0-1	0-0		0-1	1-1	2-0	1-0		2-2	2-0	37	6	14	17	26 - 56	26
19	Шинник	Ярославль	2-3	0-3	0-2	0-6	1-2	0-1	2-1	0-3	2-3	1-4	2-0	2-3	0-3	3-0	2-1	3-1	2-3	2-0		0-0	38	10	4	24	38 - 69	24
20	Металлург	Тула	0-1	1-1	0-3	1-1	0-3	0-2	0-0	2-2	0-3	1-3	2-2	0-1	0-0	1-2	1-4	0-2	0-0	1-1	0-1		38	2	13	23	24 - 64	17

Невідомі рахунки матчів «Металіст»-«Дніпро» 22 жовтня та «Суднобудівник»-«Локомотив» Вінниця 11 вересня. Фінальний турнір не проводився.

1968

Клас «А»:
1 група

1. ДИНАМО Киев		3:0 1:3	0:0 2:0	2:1 3:1	1:0 0:0	0:0 2:1	1:0 3:0	5:0 1:0	3:1 2:1	5:0 3:1	5:1 2:1	0:0 2:1	2:0 3:0	6:1 5:0	3:0 1:0	2:0 2:1	1:2 5:1	2:0 3:0	3:1 3:0	2:0 5:1	32	4	2	94-19	68
2. ШАХТЕР Донецк	0:3 3:1		1:0 0:1	1:1 0:1	2:0 3:1	1:0 3:0	3:0 1:1	2:1 0:1	0:0 3:1	1:1 3:0	4:0 1:0	6:0 3:1	3:0 1:0	3:0 0:1	1:1 2:1	2:0 2:2	1:0 2:0	2:0 3:2	2:0 1:2	2:0 7:1	26	6	6	75-24	58
3. ДИНАМО Москва	0:0 0:2	0:1 1:0		1:2 2:0	1:2 1:1	2:0 1:1	1:0 1:1	2:0 3:0	1:1 2:2	1:0 1:1	1:0 1:3	1:1 1:0	0:1 3:2	1:0 3:0	1:0 1:0	2:1 3:0	2:1 4:1	1:0 2:1	3:0 2:0	1:1 4:0	23	9	6	58-26	55
4. СПАРТАК Москва	1:2 1:3	1:1 1:0	2:1 0:2		3:2 0:1	0:1 2:0	0:0 2:1	0:0 2:3	4:0 3:0	0:1 2:1	1:0 1:0	3:1 2:0	5:1 3:1	5:1 2:0	2:1 1:0	1:1 1:1	1:1 0:0	1:1 1:0	5:0 4:3	6:2 4:1	23	8	7	73-34	54
5. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	0:1 0:0	0:2 1:3	2:1 1:1	2:3 1:0		1:2 1:0	4:2 0:1	2:1 0:3	2:1 0:1	0:2 1:0	1:1 - : +	0:0 2:1	1:1 2:1	2:0 1:0	0:1 1:2	1:0 0:0	2:1 4:0	2:0 2:2	3:1 2:0	2:1 3:0	19	7	12	49-36	45
6. ДИНАМО Минск	0:0 1:2	0:1 0:3	0:2 1:1	1:0 0:2	2:1 0:1		5:2 0:1	2:1 1:0	1:3 0:2	3:3 2:1	0:1 3:3	2:2 3:1	2:0 3:0	1:2 0:1	1:0 1:1	1:1 0:1	2:0 2:0	2:0 1:1	3:0 2:1	1:1 2:2	15	10	13	51-44	40
7. СКА Ростов-на-Дону	0:1 0:3	0:3 1:1	1:1 0:1	0:0 1:2	2:4 1:0	2:5 1:0		÷ : - 1:1	1:1 3:3	0:1 1:2	2:2 2:1	3:4 4:1	4:0 1:0	2:3 2:1	2:2 1:0	0:0 2:0	2:1 2:0	1:3 1:0	0:1 3:1	0:0 3:1	15	10	13	52-50	40
8. ЦСКА Москва	0:5 0:1	1:2 1:0	0:2 0:3	0:0 3:2	1:2 3:0	1:2 0:1	- : + 1:1		0:2 2:0	- : ÷ 1:0	-:÷ 1:1	3:2 2:2	1:1 4:0	0:2 3:2	4:2 1:0	0:2 0:0	2:1 2:0	0:0 2:0	0:1 3:0	3:0 4:0	16	7	15	49-39	39
9. ТОРПЕДО Москва	1:3 1:2	0:0 1:3	1:1 2:2	0:4 0:3	1:2 1:0	3:1 2:0	1:1 3:3	2:0 0:2		4:2 1:1	1:1 6:0	2:1 1:2	2:0 0:0	1:1 1:1	2:3 2:1	1:1 1:2	0:1 3:1	3:0 4:3	3:0 0:2	2:0 0:2	14	11	13	59-52	39
10. ДИНАМО Тбилиси	0:5 1:3	1:1 0:3	0:1 1:1	1:0 1:2	2:0 0:1	3:3 1:2	1:0 2:1	+ : - 0:1	2:4 1:1		2:1 0:2	1:1 1:0	0:0 2:5	1:2 5:0	2:2 1:1	1:0 2:0	3:0 0:1	1:2 4:2	2:2 1:0	3:0 1:0	15	9	14	50-50	39
11. ТОРПЕДО Кутаиси	1:5 1:2	0:4 0:1	0:1 3:1	0:1 0:1	1:1 ÷ : -	1:0 3:3	2:2 1:2	+ : - 1:1	1:1 0:6	1:2 2:0		1:0 1:3	0:0 2:8	3:2 1:1	0:4 2:1	2:1 1:1	0:0 1:1	2:4 1:2	0:2 2:2	4:2 1:0	11	11	16	42-68	33
12. АРАРАТ Ереван	0:0 1:2	0:6 1:3	1:1 0:1	1:3 0:2	0:0 1:2	2:2 1:3	4:3 1:4	2:3 2:2	1:2 2:1	1:1 0:1	0:1 3:1		0:3 1:0	1:2 3:0	2:3 1:0	3:2 4:1	0:3 2:1	1:2 3:0	2:3 1:0	2:2 5:0	12	7	19	55-66	31
13. ЗЕНИТ Ленинград	0:2 0:3	0:3 0:1	1:0 2:3	1:5 1:3	1:1 1:2	0:2 0:3	0:4 0:1	1:1 0:4	0:2 0:0	0:0 5:2	0:0 8:2	3:0 0:1		0:0 3:2	0:1 2:0	3:2 2:1	0:0 0:0	4:3 0:0	3:2 1:2	0:1 3:1	11	9	18	45-60	31
14. КР.СОВЕТОВ Куйбышев	1:6 0:5	0:3 1:0	0:1 0:3	1:5 0:2	0:2 0:1	2:1 1:0	3:2 1:2	2:0 2:3	1:1 1:1	2:1 0:5	2:3 1:1	2:1 0:3	0:0 2:3		2:0 1:0	1:4 1:0	2:3 1:4	1:1 2:2	1:1 1:1	4:0 3:3	11	9	18	45-74	31
15. ЗАРЯ Луганск	0:3 0:1	1:1 1:2	0:1 0:1	1:2 0:1	1:0 2:1	0:1 1:1	2:2 0:1	2:4 0:1	3:2 1:2	2:2 1:1	4:0 1:2	3:2 0:1	1:0 0:2	0:2 0:1		0:0 1:3	1:3 3:0	0:1 3:0	3:1 1:0	2:1 3:2	12	6	20	44-51	30
16. ЛОКОМОТИВ Москва	0:2 1:2	0:2 2:2	1:2 0:3	1:1 1:1	0:1 0:0	1:1 1:0	0:0 0:2	2:0 0:0	1:1 2:1	0:1 0:2	1:2 1:1	2:3 1:4	2:3 1:2	4:1 0:1	0:0 3:1		1:0 0:1	0:1 2:1	4:0 2:2	0:0 1:1	8	13	17	38-48	29
17. НЕФТЧИ Баку	2:1 1:5	0:1 0:2	1:2 1:4	1:1 0:0	1:2 0:4	0:2 0:2	1:2 0:2	1:2 0:2	1:0 1:3	0:3 1:0	0:0 1:1	3:0 1:2	0:0 0:0	3:2 4:1	3:1 0:3	0:1 1:0		2:3 2:0	3:0 1:0	1:3 1:1	11	7	20	38-58	29
18. ПАХТАКОР Ташкент	0:2 0:3	0:2 2:3	0:1 1:2	1:1 0:1	0:2 2:2	0:2 1:1	3:1 0:1	0:0 0:2	0:3 3:4	2:1 2:4	4:2 2:1	2:1 0:3	3:4 0:0	1:1 2:2	1:0 0:3	1:0 1:2	3:2 0:2		1:2 1:0	2:0 2:4	10	7	21	43-67	27
19. КАЙРАТ Алма-Ата	1:3 0:3	0:2 2:1	0:3 0:2	0:5 3:4	1:3 0:2	0:3 1:2	1:0 1:3	1:0 0:3	0:3 2:0	2:2 0:1	2:0 2:2	3:2 0:1	2:3 2:1	1:1 1:1	1:3 0:1	0:4 2:2	0:3 0:1	2:1 0:1		2:0 1:1	9	6	23	36-73	24
20. ДИНАМО Кировабад	0:2 1:5	0:2 1:7	1:1 0:4	2:6 1:4	1:2 0:3	1:1 2:2	0:0 1:3	0:3 0:4	0:2 2:0	0:3 0:1	2:4 0:1	2:2 0:5	1:0 1:3	0:4 3:3	1:2 2:3	0:0 1:1	3:1 1:1	0:2 4:2	0:2 1:1		4	10	24	35-92	18

Коментар до підсумкової таблиці першості дублюючих складів

Уявіть, що ви не стежили протягом сезону за подіями в турнірі дублерів і щойно дістали змогу довідатися про все з підсумкової таблиці. Що впадає у вічі? По-перше, відмінний виступ юних представників нашої республіки. Якщо до успіхів дублерів київського «Динамо» й донецького «Шахтаря» ми вже звикли, то п'яте місце резервного складу «Чорноморця» — приємний сюрприз.

Той факт, що перших двох призерів — киян і донечан — розділяє десять очок, вимагає пояснення. Довгий час гірники на рівних сперечалися з вихованцями Михайла Комана, іноді навіть вели перед, а потім знітилися. В чому річ? А все досить просто. Талановиті дублери «Шахтаря» змушені були виступати й за юнацьку команду свого товариства, й за збірну юнацьку республіки, й навіть за основний склад донечан. Таке перевантаження відіграло зрештою свою негативну роль.

Кияни ж, які мають у своєму розпорядженні принаймні два повноцінні склади молодих гравців, краще розподілили сили на довгому турнірному шляху. Цим ми хочемо підкреслити, що заслужена перемога динамівської молоді зовсім не була такою легкою, як це може здатися після вивчення підсумкової таблиці.

Молодечий запал і висока ігрова дисципліна, всебічна технічна озброєність і вміла гнучка тактика— все це є в арсеналі спадкоємців чемпіонської слави «Динамо».

Кияни були першими з усіх показників: здобули найбільшу кількість перемог, найменшу — нічиїх і поразок, забили голів більше, а пропустили — менше за всіх. Причому 94 м'ячі, що їх провели у ворота суперників молоді динамівці в 38 матчах першості, — це абсолютний рекорд нинішнього сезону. Приблизно по 2,5 м'яча забивали форварди в кожній грі. Відмінна результативність!

Останнім часом усі великі успіхи команди пов'язані з ім'ям її тренера Михайла Михайловича Комана. І сьогодні, коли ми поздоровляємо чемпіонський дубль із новою перемогою, хочеться побажати наставникові з такою чудовою вдачею нових творчих звершень.

Газета «Спортивна газета» Київ, 28.11.1968.

ПРИЗ ДУБЛЕРАМ

Дублирующий состав киевского «Динамо» — победитель соревнований 1968 года.

ВЕРХНИЙ РЯД. Слева направо: А. БОГОВИК, В. ДЕНЕШ, Б. БЕЛОУС, Ю. ВАНКЕВИЧ, В. КИРИЧЕНКО, В. ГОРОЗА, А. РЫБАКОВ, А. ШПАКОВ.

НИЖНИЙ РЯД. В. ВЕРЕМЕЕВ, В. СЕМЕНОВ, В. КАЩЕЙ, В. ОНИЩЕНКО, А. ХРИСТЯН.

Фото В. Дедова. (Киев).

Соревнования среди дублеров проводятся с 1946 г. За это время победителями были: 1946 г. — «Спартак» М., 1947—1948 гг. — ЦДКА 1949 г .— «Динамо» К., 1950 г. — ЦДКА, 1951 г. — ЦДКА, 1952 г. — «Динамо» М., 1953 г.— 1956 г. — «Спартак» М., 1957 г. — «Динамо» М., 1958 г. — «Спартак» М., 1959 г .— «Торпедо» М., 1960 г. — ЦСКА, 1961 г. — 1962 г. — «Спартак» М., 1963 г .— «Динамо» К., 1964 г. —«Динамо» Тб., 1965—1966 гг.—«Динамо» К., 1967 г. — «Шахтер».

Победителями в соревнованиях дублирующих составов этого года и обладателями приза Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров СССР стали динамовцы Киева. Они набрали 68 очков, забили в ворота соперников 94 мяча, а пропустили — 19. Киевляне опередили «Шахтер», занявший второе место, на 10 очков.

Приводим итоговую таблицу соревнований дублеров.

	В	Н	П	Мячи	О
1. «Динамо» К	32	4	2	94—19	68
2. «Шахтер» Д	26	6	6	75—24	58
3. «Динамо» М	23	9	6	58—26	55
4. «Спартак» М	23	8	7	73—34	54
5. «Черноморец»	19	7	12	49—36	45
6. «Динамо» Мн	15	10	13	51—44	40
7. СКА Р	15	10	13	52—50	40
8. ЦСКА	16	7	15	49—39	39
9. «Торпедо» М	14	11	13	50—52	39
10. «Динамо» Тб	15	9	14	50—50	39
11. «Торпедо» Кт	11	11	16	42—68	33
12. «Арарат»	12	7	19	55—66	31
13. «Зенит» Л	11	9	18	45—60	31
14. «Кр. Советов»	11	9	18	45—74	31
15. «Заря»	12	6	20	44—51	30
16. «Локомотив» М	8	13	17	38—48	29
17. «Нефтчи»	11	7	20	38—58	29
18. «Пахтакор»	10	7	21	43—67	27
19. «Кайрат»	9	6	23	36—73	24
20. «Динамо» Кд	4	10	24	35—92	18

«Динамо» К.: В.Кащей 16, В.Семенов 15, О.Христян 13, В.Веремієв 12, В.Онищенко 10, А.Боговик 9, І.Дирів 6, В.Поркуян 3, В.Гороза, А.Пилипчук - по 2, Ю.Ванкевич, В.Кутін, А.Рибаков - по 1. Автоголи: В.Брухтій («Нефтчі»), А.Дерябін («Спартак»), О.Салига («Торпедо» Москва).

«Шахтар»: Ю.Коротких 25/-13, О.Говоров 18/-10, М.Таранов 17, О.Савка 23/2, А.Козлов 16, В.Корчевний 27, В.Щегольков 2, В.Сальков 6, О.Григор'єв 2/2, О.Дрозденко 5, М.Головко 6, В.П'яних 1, А.Зима 13, А.Коньков 11/5, В.Яремченко 6/3, Є.Король 19/1, В.Веригін 4/3, Ю.Дудинський 2, В.Чешенко 15/1, Айнетдинов 2, В.Звягінцев 23, В.Шаличев 19/4, В.Полохов 23/8, В.Грубчак ?/3, В.Орлов 18/5, В.Захаров 2, В.Тлягугов 7/3, Б.Зелькявічюс 16/3, С.Євсеєнко 4/2, П.Глодяніс 3, А.Огірчук 29/7, А.Станкявічус 2/2, Ю.Захаров 10/5, О.Базилевич 1, В.Степанов 5/2, В.Істомін 3, В.Верещак ?/13, .?. 1.

«Чорноморець»: В.Босий 12, О.Авер'янов 11, М.Михайлов 9, В.Покарінін 8, В.Сак 4, Р.Арзуманян, В.Бокатов, С.Варга, Г.Сапожников, В.Москвичов - по 1.
«Зоря»: Ю.Мелешко 8, Є.Логвиненко 6, А.Куксов 4, В.Проданець В.Казаков, Е.Сатаєв, В.Раздаєв - по 3, І.Балаба, Ю.Ананченко, Б.Кесло, В.Жуєв, А.Прудцев - по 2, Б.Стрєльцов, О.Сергєєв, Б.Голишев, Г.Дегтерьов - по 1.

2 група
1 підгрупа, 2.04-22.10:

1	СКА	Одесса		3-6	6-1	1-0	1-0	5-1	0-0	2-1	1-0	1-0	1-0	3-1	4-0	4-0	1-1	1-0	3-1	0-1	6-0	2-0	8-1	40	22	11	7	74 - 35	55
2	СКА	Киев	1-1		0-0	2-0		1-1	0-4	3-1	3-0	0-2	3-1	0-1	2-0	1-0	1-1	4-0	3-1	3-1	3-1	4-1	1-1	39	20	12	7	69 - 37	52
3	Даугава	Рига	0-0	1-1		0-2	1-1	2-1	1-1	2-1	0-0	2-1	1-2	1-1	2-0	1-1	1-2	2-0	1-1	1-0	3-0	2-0	1-0	40	17	15	8	48 - 39	49
4	СКА	Львов	2-2	1-0	0-1		1-0	2-0	2-0	2-3	3-1	2-0	0-0	0-0	3-1	3-0	2-0	1-1	3-1	3-1	0-3	2-0	0-0	40	19	11	10	55 - 36	49
5	Молдова	Кишинев	1-1	2-5	1-0	0-3		1-3	3-0	2-0	2-2	1-0	1-0	1-0	0-2	1-0	3-1	3-2	3-2	2-1	3-0	0-1	1-0	39	20	8	11	55 - 42	48
6	Карпаты	Львов	2-2	2-2	1-1	1-1	1-1		2-1	3-2	3-1	2-1	1-1	1-2	4-1	4-0	0-1	2-1		2-1		1-0	2-0	36	18	10	8	55 - 40	46
7	Автомобилист	Житомир	0-0	1-2	2-0	3-0	0-1	0-0		2-1	2-0	5-0	2-1	4-1	1-0	0-1	3-4	2-1	0-1	0-1	2-1	1-1	4-1	40	18	10	12	59 - 34	46
8	Динамо	Ленинград	1-0	1-1	1-0	2-3	2-1	1-1	0-3		1-1	0-1	1-1	4-0	1-1	1-1	2-0	2-3	1-0	5-0	2-1	3-0	2-0	40	18	9	13	68 - 51	45
9	Волга	Калинин	2-3	2-1	3-3	2-2	1-1	1-2	3-2	1-0		0-1	1-0	2-1	0-1	0-1	0-1	3-1	5-3	1-2	2-0	3-1	2-0	40	15	11	14	53 - 56	41
10	Кривбасс	Кривой Рог	1-0	1-1	1-1	1-1	1-0	0-1	0-1	1-5	1-2		2-0	3-1	0-0	1-2	3-1	0-1	1-0	4-0	0-0	1-0	2-0	40	16	9	15	42 - 40	41
11	Жальгирис	Вильнюс	0-1	0-3	0-2	1-0	0-1	1-0	+.-	2-2	1-1	1-1		3-1	1-0	1-2	0-0	2-1	1-1	7-0	3-2	2-0	2-2	40	14	13	13	49 - 41	41
12	Сельстрой	Полтава	0-1	1-2	2-3	1-0	2-0	1-0	0-3	0-0	3-1	1-0	1-3		1-1	4-1	4-2	1-0	0-3	0-0	2-1	1-0	3-1	40	16	8	16	45 - 52	40
13	Локомотив	Винница	1-1	1-1	0-0	0-1	0-0	0-1	0-2	1-2	-:+	0-1	2-1	1-1		0-0	1-0	1-1	2-0	2-0	1-0	6-1	4-0	39	13	12	14	37 - 36	38
14	Спартак	Гомель	1-2	0-2	0-1	1-2	1-1	3-1	1-1	1-2	0-1	2-1	1-1	0-0	0-2		3-0	0-0	0-1	2-0	1-0	1-1	0-0	40	12	14	14	34 - 43	38
15	Химик	Северодонецк	+:-	+:-	1-2	3-2	4-0		1-1	0-2	0-0	2-2	0-3	2-0		0-0		2-0	2-4	3-1	0-1	1-0	3-0	38	14	9	15	44 - 51	37
16	Металлург	Тула	0-2	1-1	2-1	0-2	0-5	1-2	1-0	2-4	2-2	0-3	0-0	2-0	0-1	1-1	2-0		3-2	1-1	1-0	1-1	0-0	40	11	11	18	40 - 60	33
17	Азовец	Жданов	5-2	2-1	0-1	1-1	1-2		0-0	2-4	2-3	4-0	0-1	0-2	1-1	1-1	2-4	0-2		1-1	1-0	1-1	2-1	38	11	9	18	53 - 59	31
18	Динамо	Таллин	3-1	1-2	1-1	1-2	0-4	1-3	1-3	2-0	1-3	0-0	1-1	1-1	0-1	0-1	0-0	4-1	1-1		0-2	3-1	3-1	40	9	10	21	39 - 70	28
19	Локомотив	Калуга	0-0	0-0	0-1	1-0	1-2	1-3	1-1	2-2	1-1	0-3	1-1	0-1	0-0	0-2	1-1	1-1	1-0	2-1		0-2	2-1	39	7	11	21	29 - 58	25
20	Неман	Гродно	0-1	0-1	2-3	1-1	1-3	0-1	0-1	1-2	4-0	0-1	2-0	1-0	3-1	0-1	3-1	1-3	0-3	2-2	4-1		1-0	40	9	7	24	38 - 62	25
21	Балтика	Калининград	1-1	0-2	1-1	0-0	1-1	0-0	1-1	2-1	0-0	0-0	0-4	1-3	0-1	1-1	1-0	0-1	1-2	0-1	1-1	1-1		40	2	16	22	21 - 65	20

Матчі «Локомотив» Вінниця-«Волга» -:+ (1-0 анульований) та «Жальгіріс»-«Автомобіліст» +:- (1-1 анульований).
2 підгрупа, 8.04-11.11:

1	Труд	Воронеж		0-2	1-0	1-0	0-0	1-0	3-2	1-0	1-1	2-2	5-1	1-0	1-1	2-0	1-0	5-0	1-1	1-0	1-1	5-0	5-0	40	23	12	5	70 - 33	58
2	Звезда	Кировоград	4-2		3-1	2-1	0-0	1-1	0-1	1-0	1-0	2-1	1-0	1-0	4-1	2-2	0-1	0-1	1-0	3-1	2-1	8-0	2-0	40	23	8	9	67 - 31	54
3	Металлург	Запорожье	0-1	0-0		0-0	1-0	2-2	1-0	1-1	3-1	2-0	2-1	0-2	2-1	2-0	1-0	2-0	1-2	2-1	4-1	3-0	1-0	40	22	8	10	60 - 38	52
4	Текстильщик	Иваново	4-1	2-1	1-0		1-1	3-3	2-0	0-1	2-0	0-1	1-0	1-1	1-2	1-0	4-1	3-1	3-3	2-2	3-0	2-1	1-1	40	16	16	8	54 - 36	48
5	Таврия	Симферополь	4-4	1-0	4-1	0-0		0-1	1-0	3-1	0-0	2-0	3-1	2-0	2-1	2-2	1-2	0-1	3-0	3-1	1-1	0-0	4-0	39	15	14	10	58 - 41	44
6	Судостроитель	Николаев	0-1	0-0	0-0	0-0	1-0		1-2	2-2	0-0	0-0	1-1	1-0	1-3	1-2	3-1	3-0	2-1	2-0	2-2	1-0	5-0	39	15	14	10	45 - 34	44
7	Металлист	Харьков	+ -	0-0	1-0	1-1	1-0			1-1	1-0	2-0	2-1	2-1	1-0	2-2	0-0	1-2	2-1	3-0	0-0	0-0	3-1	39	15	13	11	43 - 38	43
8	Металлург	Куйбышев	0-0	2-4	2-4	1-2	0-1	0-1	1-1		2-1	1-0	1-3	2-1	1-0	2-1	4-1	1-1	5-0	3-2	3-2	2-0	4-1	39	18	6	15	59 - 50	42
9	Сокол	Саратов	2-2	0-2	0-2	0-1	2-2	0-0	3-2	2-0		2-0	1-1	0-1	+-	1-1	2-1	2-1	4-1	2-1	1-1	5-0	3-0	40	15	12	13	48 - 42	42
10	СКЧФ	Севастополь	0-1	1-1	0-1	1-1	0-0	0-1	2-2	0-2	2-1		1-1	3-1	3-0	3-0	3-0	1-0	1-0	0-0	2-2	0-0	2-0	40	14	13	13	39 - 33	41
11	Локомотив	Херсон	0-2	2-0	0-1	2-1	3-1	1-0	0-0		2-1	0-2		3-2	0-2	1-1	1-1	2-1	4-0	1-1	1-0	1-1	3-0	39	15	10	14	47 - 45	40
12	Шинник	Ярославль	0-2	1-1	1-3	0-0	3-2	2-1	2-1	3-1	0-0	0-1	1-0		3-3	3-0	0-1	1-0	1-1	4-0	5-0	8-0	3-0	40	15	10	15	56 - 39	40
13	Звезда	Рязань	1-1	1-0	0-1	1-0	1-3	0-2	0-1	1-0	1-2	0-2	1-0	0-0		1-0	1-0	0-1	0-0	4-1	1-0	4-0	1-2	40	17	6	17	43 - 41	40
14	Авангард	Желтые Воды	1-3	1-0	2-1	0-0	3-3	2-0	1-1	1-4	4-2	1-0	0-1	1-0	1-0		2-0	0-0	2-3	1-1	1-1	4-2	0-2	40	13	14	13	51 - 56	40
15	Днепр	Днепропетровск	2-1	0-2	0-0	0-1	4-2	2-1	0-0	2-0	1-2	1-1	1-1	0-2	0-1	1-2		2-1	0-2	2-1	0-0	3-0	0-1	40	13	10	17	35 - 46	36
16	Динамо	Ставрополь	0-2	1-3	3-1	2-1	1-1	0-1	2-0	0-2	0-0	1-0	1-0	1-1	0-0	2-1	1-1		4-0	1-1	3-2	5-0	1-1	40	13	10	17	42 - 52	36
17	Кубань	Краснодар	0-1	1-2	3-3	1-1	1-0	0-1	2-2	0-2	1-2	1-0	0-2	1-0	1-2	1-1	1-1	2-0		0-1	3-2	5-1	1-0	40	11	11	18	44 - 61	33
18	Спартак	Нальчик	1-2	1-2	1-1	2-2	1-3	0-1	1-2	3-1	0-1	0-0	5-1	1-1	0-2	0-2	0-1	2-0	0-0		2-1	1-2	1-0	40	9	10	21	41 - 59	28
19	Металлург	Липецк	2-2	1-5	0-1	1-2	1-2	3-1	2-1	0-1	1-0	0-1	0-2	1-0	2-1	2-2	0-1	3-1	1-1	0-1		2-3	1-1	39	6	13	20	40 - 64	25
20	Ростсельмаш	Ростов	0-3	2-1	2-7	0-0		1-1	2-1	0-1	1-1	1-2	1-3	1-1	1-2	1-2	0-1	3-1	1-0	0-2			1-1	38	7	9	22	30 - 89	23
21	Днепр	Кременчуг	1-1	0-3	1-2	1-3	1-1	1-1	2-1	3-2	0-1	1-1	0-0	0-1	1-2	2-2	0-0	1-1	1-3	0-2	0-0	0-2		40	5	13	22	27 - 71	23

Фінальний турнір не проводився.

1969

Клас «А»:
1 група
Підгрупа «А»

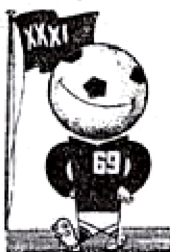

1. **ДИНАМО** Москва		0:2 2:1	0:1 2:0	1:0 1:1	1:0 2:0	4:3 7:1	1:3 2:1	2:1 3:0	1:1 1:1	2:1 1:2	11	3	4	33-19	25
2. **ДИНАМО** Киев	2:0 1:2		0:1 2:0	0:0 0:1	0:1 0:0	0:0 2:1	0:1 4:0	4:1 5:1	2:1 3:0	1:0 7:0	10	3	5	33-10	23
3. **ЧЕРНОМОРЕЦ** Одесса	1:0 0:2	1:0 0:2		3:0 1:0	2:0 2:3	1:1 2:2	4:0 3:2	0:0 1:2	2:1 1:0	0:0 2:2	9	5	4	26-17	23
4. **ЦСКА** Москва	0:1 1:1	0:0 1:0	0:3 0:1		1:0 1:0	1:0 0:0	1:0 1:2	4:1 1:0	3:0 0:1	0:0 1:1	8	5	5	16-11	21
5. **СКА** Ростов-на-Дону	0:1 0:2	1:0 0:0	0:2 3:2	0:1 0:1		2:5 1:1	0:2 0:0	4:1 0:4	1:0 2:1	1:0 3:1	7	3	8	18-24	17
6. **НЕФТЧИ** Баку	3:4 1:7	0:0 1:2	1:1 2:2	0:1 0:0	5:2 1:1		3:1 0:0	0:0 1:2	0:0 2:2	0:0 1:0	3	10	5	21-25	16
7. **АРАРАТ** Ереван	3:1 1:2	1:0 0:4	0:4 2:3	0:1 2:1	2:0 0:0	1:3 0:0		1:0 0:1	0:1 3:0	2:2 0:0	6	4	8	18-23	16
8. **ЗАРЯ** Луганск	1:2 0:3	1:4 1:5	0:0 2:1	1:4 0:1	1:4 4:0	0:0 2:1	0:1 1:0		0:0 0:0	1:1 1:0	5	5	8	16-27	15
9. **УРАЛМАШ** Свердловск	1:1 1:1	1:2 0:3	1:2 0:1	0:3 1:0	0:1 1:2	0:0 2:2	1:0 0:3	0:0 0:0		0:1 2:1	3	6	9	11-23	12
10. **КР.СОВЕТОВ** Куйбышев	1:2 2:1	0:1 0:7	0:0 2:2	0:0 1:1	0:1 1:3	0:0 0:1	2:2 0:0	1:1 0:1	1:0 1:2		2	8	8	12-25	12

«Динамо» К.: О.Христян 8, В.Кащей 7, В.Онищенко 6, В.Веремієв 4, Б.Білоус, А.Боговик - по 2, М.Богданов, В.Семенов, Ю.Ванкевич, С.Павленко - по 1.

Підгрупа «Б»

1. **ШАХТЕР** Донецк		1:0	1:2	1:0	2:0	1:0	3:2	0:1	2:1	1:0	12	3	3	23-10	27
		1:0	2:1	1:0	0:0	1:3	0:0	1:0	0:0	5:0					
2. **ДИНАМО** Минск	0:1		0:0	0:0	0:1	2:0	1:0	1:1	2:2	1:0	8	7	3	24-13	23
	0:1		2:0	2:2	4:2	2:1	1:1	0:0	2:0	4:1					
3. **СПАРТАК** Москва	2:1	0:0		1:1	0:2	1:0	0:0	1:3	0:0	2:0	7	7	4	22-15	21
	1:2	0:2		4:0	1:1	2:2	1:1	2:0	2:0	2:0					
4. **ЛОКОМОТИВ** Москва	0:1	0:0	1:1		2:0	2:0	1:1	0:0	1:0	0:0	7	6	5	17-14	20
	0:1	2:2	0:4		2:0	0:2	1:2	2:0	1:0	2:0					
5. **ТОРПЕДО** Кутаиси	0:2	1:0	2:0	0:2		0:0	3:1	2:1	1:0	1:0	8	3	7	16-19	19
	0:0	2:4	1:1	0:2		0:1	0:2	0:2	2:1	1:0					
6. **КАЙРАТ** Алма-Ата	0:1	0:2	0:1	0:2	0:0		1:2	3:0	0:0	0:1	7	3	8	16-15	17
	3:1	1:2	2:2	2:0	1:0		1:0	1:0	0:1	1:0					
7. **ЗЕНИТ** Ленинград	2:3	0:1	0:0	1:1	1:3	2:1		1:1	4:2	2:0	5	7	6	21-22	17
	0:0	1:1	1:1	2:1	2:0	0:1		2:2	0:1	0:3					
8. **ТОРПЕДО** Москва	1:0	1:1	3:1	0:0	1:2	0:3	1:1		0:0	2:0	5	6	7	19-19	16
	0:1	0:0	0:2	0:2	2:0	0:1	2:2		1:2	5:1					
9. **ДИНАМО** Тбилиси	1:2	2:2	0:0	0:1	0:1	0:0	2:4	0:0		2:1	4	6	8	14-21	14
	0:0	0:2	0:2	0:1	1:2	1:0	1:0	2:1		2:2					
10. **ПАХТАКОР** Ташкент	0:1	0:1	0:2	0:0	0:1	1:0	0:2	0:2	1:2		2	2	14	9-33	6
	0:5	1:4	0:2	0:2	0:1	0:1	3:0	1:5	2:2						

Фінальні матчі:
За 1 місце: 6.08, 28.09, Москва/Донецьк, «Шахтар»-«Динамо» Москва 4-1, 1-3.

«Шахтар» (Донецьк) — «Динамо» (Москва) — 1 : 3 (0 : 3). Донецьк. Центральний стадіон «Шахтар». 28 вересня . Хмарно. 15 градусів. 16 тисяч глядачів.

Судді: Е. Мнвцаканов, Е. Азім-заде, В. Акопов (усі — Баку).

«Шахтар»: Чанов (Говоров, 46), Таранов, Стрєльцов, Звягінцев (Савка, 46), П'яних, Дудінський, Король, Купцов (Коньков, 51), Огирчук, Тляругов, В. Захаров.

«Динамо»: Баужа, Кульбякін, Сидоренко, Зиков, Нікулін, Жуков, Ештреков, Аксьонов, Авруцький, Ларін, Котов (Бутенко, 46).

Голи: Авруцький (5, 6, 45), Тляругов (56).

ЗВИЧАЙНО представників преси перед зустріччю дублерів мало цікавлять склади команд. Та цього разу за півгодини до початку гри у кімнаті, де судді заповнювали протокол матчу, зібралося чимало кореспондентів. Вони нетерпляче чекали, бо розповсюдилися чутки, що динамівці збираються всерйоз боротися за малі золоті медалі, хоча рахунок першої зустрічі в Москві (4 : 1 на користь «Шахтаря») залишав їм майже примарні шанси на успіх. Для перемоги вони повинні були забити чотири сухих м'ячі. Протокол цього разу насправді був цікавий і підтвердив чутки...

Коли на стадіоні на світловому табло почали один за одним з'являтися прізвища відомих гравців основного складу «Динамо», трибуни схвильовано загули. Насправді: Баужа, Зиков, Ештреков, Авруцький, Ларин — могли вважатися дублерами дуже умовно...

Отже, динамівці були сповнені рішучості. Господарі поля були занадто впевнені в своїй перевазі, чи передбачали такий хід суперників, у всякому разі, донечани виставили саме дублерів, молодь, яка добре проявила себе протягом року. Скоріше за все вони не могли вільно маневрувати резервами перед відповідальним матчем основних складів.

Динамівці добре розуміли, що з першої ж хвилини в них цейтнот, бо щоб забити чотири голи потрібно чимало часу. І гості одразу кинулися в атаку. Захист «Шахтаря» був зім'ятий і вже через п'ять хвилин Чанов прогавив удар Авруцького метрів з двадцяти, а незабаром той же Авруцький набагато сильніше пробив під перекладину.

На 16-ій хвилині Огирчук опинився з м'ячем перед порожніми воротами, але пробив мимо. Незабаром півзахиснику москвичів Жукову довелося підстрахувати Баужу і винести головою м'яч з лінії воріт. Захопившись атаками, гірники знову залишили без догляду Авруцького, і той на останній хвилині першого тайма провів третій гол.

Загроза поразки стала цілком реальною, і тренери «Шахтаря» після перерви також вимушені були випустити на поле кілька основних гравців. Говоров надійніше закрив ворота. Савка персонально зайнявся Авруцьким, а Коньков пожвавив атаки. Під час однієї з атак Тляругов добре скористався з передачі з правого флангу і забив переможний у даному випадку гол. Малі золоті медалі завойовані донечанами.

Газета «Спортивна газета» Київ, 30.09.1969.

За 3 місце: 26.08, 25.10, «Динамо» Київ-«Динамо» Мінськ 3-1, 3-0.

ДО КІНЦЯ ҐРИ залишалося шість хвилин, коли капітан київських дублерів Веремєєв гострою передачею у штрафний майданчик вивів на удар нападаючого Християна. Останній сильно пустив м'яч у дальній від воротаря нижній кут. Гол!

Так було забито останній м'яч у зустрічі резервних складів динамівських клубів Києва й Мінська, поставлено крапку в матчі, що вирішував долю третього призового місця. Господарі перемогли — 3:1 — і посіли призовий щабель у підсумковій таблиці. Крім Християна, голи у ворота мінчан забили Онищенко й Веремєєв. У гостей відзначився Чаусов.

Як оцінює виступ своїх вихованців у нинішньому сезоні наставник київських дублерів **Михайло Коман?**

— Грою команди незадоволений. Окремі матчі (наприклад, з ростовчанами в Києві) хлопці провели значно нижче своїх можливостей. Зараз я не зупинятимуся на всіх причинах, що призвели до деякої втрати позицій, скажу лише про одну, на мій погляд, чималої ваги — деталь. Раніше футболісти найсильнішої дублюючої команди країни, якщо їхні старші товариші посідали в тому ж сезоні місце не нижче шостого, здобували право на високі звання майстра спорту. Кілька років тому цей справедливий пункт у положенні було переглянуто. Чому? Незрозуміло.

Як на мене, справедливе старе правило слід поновити. Це стане добрим стимулом для дублерів і, безперечно, загострить боротьбу в чемпіонаті, сприятиме підвищенню майстерності молодих футболістів.

Кияни у звітному матчі виступали в такому складі: Кириченко, Богданов (Зуєв), Денеш, Ванкевич, Білоус, Гороза, Толстов (Павленко), Кащей, Християн, Веремєєв, Онищенко.

Ю. НИЖНІЙ.

Газета «Спортивна газета» Київ, 28.10.1969.

Турнір 14-ти (друге змагання дублерів. У цьому змаганні дублюючі склади проводили матчі з тими ж командами, з якими зустрічалися основні склади під час фінального турніру. Під час цього змагання розігрувався спеціальний приз):

Фінальний турнір за 1-14 місця:

М.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	В	Н	П	Мячи	О
1.ЦСКА (Москва)	xxx		2:1	2:0	3:0	0:0		3:0		2:0	6:1				10	2	2	25:7	22
2."Динамо" (Киев)		xxx	0:2	1:1	-:+	1:0		3:0		4:3	5:1				8	4	2	23:10	20
3."Торпедо" (Москва)	3:1	1:3	xxx				2:1		1:1			1:0	2:1	3:1	8	3	3	28:18	19
4."Шахтёр" (Донецк)	0:1	0:2		xxx			4:1		1:1			3:2	1:0	3:1	8	2	4	24:18	18
5."Динамо" (Тбилиси)	1:0	-:+			xxx		2:1		2:1			1:1	0:1	0:3	7	3	4	13:13	17
6."Зенит" (Ленинград)	1:0	1:1				xxx	1:1		2:0			1:1	3:1	2:1	4	7	3	17:14	15
7."Динамо" (Москва)			3:2	3:1	2:1	2:0	xxx	1:1		2:3	0:1				6	2	6	24:20	14
8."Динамо" (Минск)	0:1	1:3					0:1	xxx	2:0			3:2	4:2	1:1	5	4	5	18:20	14
9."Нефтчи" (Баку)			2:2	0:1	0:2	1:1		1:1	xxx	2:1	2:0				4	5	5	15:16	13
10."Спартак" (Москва)	0:2	0:0					0:1		0:2	xxx		2:1	+:-	1:1	5	3	6	15:19	13
11."Торпедо" (Кутаиси)	1:1	0:0					1:6		0:2		xxx	1:6	3:1	0:0	4	3	7	11:30	11
12."Черноморец" (Одесса)			1:2	2:3	1:1	1:3		1:1		1:3	1:0	xxx			2	4	8	21:25	8
13.СКА (Ростов-на-Дону)			2:2	1:4	0:0	2:2		1:2		1:1	0:1		xxx		1	4	9	13:24	6
14."Заря" (Луганск)			0:4	1:2	1:2	1:1		0:2		0:2	0:1			xxx	1	4	9	11:24	6

«Динамо»: В.Онищенко 8, О.Христян 5, В.Веремієв, В.Кащей - по 3, Ю.Ванкевич, В.Поркуян, Є.Толстов, В.Трошкін - по 1.

Турнір 6-ти:

Турнир 6-ти

М		И	В	Н	П	Мячи	О
15	"Крылья Советов-д" Куйбышев	16	6	5	5	19-19	17
16	"Уралмаш-д" Свердловск	16	7	3	6	17-22	17
17	"Локомотив-д" Москва	16	6	4	6	23-20	16
18	"Кайрат-д" Алма-Ата	16	5	6	5	22-19	16
19	"Пахтакор-д" Ташкент	16	5	5	6	19-19	15
20	"Арарат-д" Ереван	16	6	3	7	22-23	15

М.	15	16	17	18	19	20
15. Крылья Советов	xxx	3:1	1:1	2:2	0:0	1:1
	xxx		2:4	0:1	1:0	
16. Уралмаш	0:0	xxx	1:0	1:1	1:4	0:1
		xxx	3:2	1:0	1:0	
17. Локомотив	?	3:1	xxx	0:0	1:1	2:1
		2:3	xxx			1:0
18. Кайрат	1:2	0:1	1:0	xxx	4:1	2:0
	1:2	0:0		xxx		3:2
19. Пахтакор	0:2	2:0	0:0	3:3	xxx	5:2
	1:0	1:2			xxx	1:0
20. Арарат	3:0	3:1	1:3	2:2	0:0	xxx
			3:1	2:1	1:0	xxx

ПРИЗ ДУБЛЕРОВ— «ШАХТЕРУ» Донецк

КАК ИЗВЕСТНО, победитель турнира дублеров выявлялся по итогам двух матчей между резервными составами, победившими на предварительном этапе в подгруппах. Напомним, что первыми в них были дублеры московского «Динамо» и донецкого «Шахтера». Матч между ними в Москве закончился победой «Шахтера» — 4:1. В Донецке динамовцы уже в первом тайме забили три мяча (все три Ю. Авруцкий), однако после перерыва В. Тляругов сумел провести мяч, все решивший. Динамовцы выиграли — 3:1, но по итогам двух матчей — счет 5:4 в пользу «Шахтера».

Итак, малые золотые медали и приз Комитета по физкультуре и спорту при Совете Министров СССР для дублирующих составов завоевали (во второй раз) футболисты донецкого «Шахтера»: ЧАНОВ. ГОВОРОВ, ТАРАНОВ, СТРЕЛЬЦОВ, ГРУБЧАК, ЗВЯГИНЦЕВ, САВКА, ВЕРЕЩАК, ПЬЯНЫХ, ДУДИНСКИЙ, КОРОЛЬ, КУПЦОВ, КОНЬКОВ, ОГИРЧУК, ТЛЯРУГОВ, ЗАХАРОВ. Тренеры команды — О. ОШЕНКОВ, В. ВОРОШИЛОВ и Ю. ЗАХАРОВ.

кольникова труднее, чем против многих опытных форвардов, —сказал мне центральный защитник

...тверть часа до конца хороший удар динамовца Еврюжихина.

БАКУ.

На снимке: дублеры «Шахтера». Фото Ю. Воробьева.

«Шахтар»: В.Захаров, А.Огірчук - по 8, В.Верещак 6, Ю.Дудинський 5, А.Коньков 4, В.Стрєльцов, С.Купцов, В.Тляругов - по 3, Є.Король, В.Грубчак - по 2, В.П'яних 1. Автоголи: А.Кучинський («Зоря»), З.Дарджанія («Торпедо» К.). Тренер - Юрій Захаров.
«Зоря»: Вік.Кузнецов 7, В.Новиков 4, С.Кузнецов, В.Фурсов - по 3, О.Ігнатенко, М.Литвинов - по 2, Ан.Шакун, О.Шакун, Г.Мусієнко, Є.Логвіненко, Ф.Варга, Б.Журавльов - по 1.

2 група:
3 підгрупа
«*…За рішенням федерації футбола України, з другого кола почали змагання і футболісти дублюючих складів команд третьої підгрупи. Резервісти «Дніпра» в проведених трьох матчах здобули дві перемоги — над «Авангардом» і «Динамо» (2:0, 2:1), а також зробили нічию у Львові (3:3)*».

Газета «Зоря» Дніпро, 29.07.1969.

Відомі лише деякі результати «Дніпра» Дніпропетровськ, а саме:
«Авангард» 2-0 (17.07, Тернопіль), «Динамо» 2-1 (21.07, Хмельницький), «СКА» 3-3 (25.07, Львів), «Металург» Запоріжжя 2-0 (2.08), «Азовець» Жданів 0-2 (6.08), «Зірка 2-0 (26.08, Кіровоград), «Кривбас» 0-2 (30.08, Кривий Ріг), «Таврія» 1-1 (3.09, Сімферополь), «Суднобудівник» 1-1 (27.09, Миколаїв).

1970

Клас «А» вища група

1. **ДИНАМО** Москва		2:0 1:2	1:1 3:1	2:0 4:0	0:0 1:1	4:0 0:1	1:2 1:0	4:1 0:0	2:1 2:2	7:1 3:0	1:0 0:1	0:0 2:0	3:1 1:0	2:5 3:0	3:0 4:0	3:1 6:0	3:0 3:2	21	6	5	72-23	48
2. **СПАРТАК** Москва	0:2 2:1		2:2 0:0	2:0 1:1	1:2 3:1	0:0 1:0	2:1 1:2	0:4 5:2	0:0 5:2	1:3 4:3	0:1 5:0	0:1 2:1	2:1 4:0	4:1 2:0	1:0 1:0	2:1 2:0	4:1 3:1	20	5	7	62-34	45
3. **ЦСКА** Москва	1:1 1:3	2:2 0:0		0:2 1:0	1:1 0:4	0:2 1:1	3:0 1:0	1:0 4:0	1:1 3:0	1:1 1:0	1:2 1:0	2:0 2:1	5:0 3:3	0:0 0:1	2:0 1:0	1:1 1:1	2:1 2:0	15	11	6	45-28	41
4. **ШАХТЕР** Донецк	0:2 0:4	0:2 1:1	2:0 0:1		1:1 1:0	1:2 2:2	0:1 4:1	3:1 4:2	5:0 1:2	0:1 0:0	1:0 4:0	2:0 0:0	1:1 4:0	3:2 2:0	2:1 +:-	5:0 1:2	3:1 3:0	17	6	9	56-30	40
5. **ЗАРЯ** Ворошиловград	0:0 1:1	2:1 1:3	1:1 4:0	1:1 0:1		4:2 3:1	1:1 1:1	0:2 1:2	2:0 1:2	0:0 2:0	4:0 2:2	2:0 0:0	3:1 1:2	0:1 2:0	1:1 4:2	0:1 2:1	2:1 3:0	14	10	8	51-31	38
6. **ДИНАМО** Киев	0:4 1:0	0:0 0:1	2:0 1:1	2:1 2:2	2:4 1:3		1:2 2:2	0:0 1:0	1:1 -	1:4 1:1	1:0 0:1	1:0 2:1	3:1 1:0	3:0 2:1	2:0 4:1	2:0 2:1	1:2 0:1	15	7	9	42-35	37
7. **ЗЕНИТ** Ленинград	2:1 0:1	1:2 2:1	0:3 0:1	1:0 1:4	1:1 1:1	2:1 2:2		0:0 0:0	0:1 2:3	2:1 4:2	0:0 1:1	1:1 2:0	4:0 1:1	1:0 0:1	2:1 2:2	1:0 -:-	0:0 4:1	12	11	9	40-33	35
8. **ТОРПЕДО** Москва	1:4 0:0	4:0 2:5	0:1 0:4	1:3 2:4	2:0 2:1	0:0 0:1	0:0 0:0		4:2 1:0	0:1 4:1	1:2 1:2	1:1 2:0	2:0 2:1	1:1 1:2	3:2 0:0	1:1 2:0	1:1 5:0	12	9	11	46-40	33
9. **ДИНАМО** Тбилиси	1:2 2:2	0:0 2:5	1:1 0:3	0:5 2:1	0:2 2:1	1:1 -	1:0 3:2	2:4 0:1		3:1 2:1	0:2 2:0	1:0 5:1	3:1 2:0	0:0 2:2	2:2 -	0:2 2:1	0:1 3:0	13	7	10	44-44	33
10. **ДИНАМО** Минск	1:7 0:3	3:1 3:4	1:1 0:1	1:0 0:0	0:0 0:2	4:1 1:1	1:2 2:4	1:0 1:4	1:3 1:2		1:1 1:0	2:2 1:1	1:1 1:4	1:3 2:0	1:2 1:2	1:0 1:0	3:1 +:-	10	8	14	38-53	28
11. **НЕФТЧИ** Баку	0:1 1:0	1:0 0:5	2:1 0:1	0:1 0:4	0:4 2:2	0:1 1:0	0:0 1:1	2:1 2:1	2:0 0:2	1:1 0:1		2:3 0:3	2:3 2:2	1:6 1:0	2:1 1:1	2:4 0:0	0:1 2:0	10	7	15	30-51	27
12. **АРАРАТ** Ереван	0:0 0:2	1:0 1:2	0:2 1:2	0:2 0:0	0:2 0:0	0:1 1:2	1:1 0:2	1:1 0:2	0:1 1:5	2:2 1:1	3:2 3:0		1:1 3:3	1:0 1:1	0:1 +:-	2:0 2:0	4:0 2:4	8	10	14	32-42	26
13. **ПАХТАКОР** Ташкент	1:3 0:1	1:2 0:4	0:5 3:3	1:1 0:4	1:3 2:1	1:3 0:1	0:4 1:1	0:2 1:2	1:3 0:2	1:1 4:1	3:2 2:2	1:1 3:3		3:1 0:0	0:0 2:2	4:2 1:1	3:1 1:0	7	11	14	41-62	25
14. **СКА** Ростов-на-Дону	5:2 0:3	1:4 0:2	0:0 1:0	2:3 0:2	1:0 0:2	0:3 1:2	0:1 1:0	1:1 2:1	0:0 2:2	3:1 0:2	6:1 0:1	0:1 1:1	1:3 0:0		0:0 0:1	0:2 0:2	1:1 3:0	8	8	16	32-44	24
15. **ЧЕРНОМОРЕЦ** Одесса	0:3 0:4	0:1 0:1	0:2 0:1	1:2 -:+	1:1 2:4	0:2 1:4	1:2 2:2	2:3 0:0	2:2 -	2:1 2:1	1:2 1:1	1:0 -:+	0:0 2:2	0:0 1:0		3:1 6:1	3:1 -:-	7	8	15	34-44	22
16. **ТОРПЕДО** Кутаиси	1:3 0:6	1:2 0:2	1:1 1:1	0:5 2:1	1:0 1:2	0:2 1:2	0:1 -:-	1:1 0:2	2:0 1:2	0:1 0:1	4:2 0:0	0:2 0:2	2:4 1:1	2:0 2:0	1:3 1:6		1:1 1:0	7	6	19	28-56	20
17. **СПАРТАК** Орджоникидзе	0:3 2:3	1:4 1:3	1:2 0:2	1:3 0:3	1:2 0:3	2:1 1:0	0:0 1:4	1:1 0:5	1:0 0:3	1:3 -:+	1:0 0:2	0:4 4:2	1:3 0:1	1:1 0:3	1:3 -	1:1 0:1		5	4	22	23-66	14

П р и м е ч а н и я: 1. СТК приняла решение считать уважительными причины, по которым не состоялись матчи «Черноморец» — «Спартак» Ор, «Черноморец» — «Динамо» Тб, «Динамо» К — «Динамо» Тб, и не проводить их, так как любой исход этих встреч не повлияет на распределение призовых мест.

2. Дублерам «Черноморца», не явившимся на игру с «Араратом», а также торпедовцам Кутаиси и «Зениту», без уважительных причин не сыгравших матч между собой, засчитано поражение.

ДУБЛЕРЫ ПОДВОДЯТ ИТОГИ

Старая футбольная мудрость гласит: «Скажи, кто твой дублер, и я скажу, как ты будешь играть завтра». Действительно, те, кто выходит на поле накануне матча основных составов, могут через какие-нибудь два-три года стать большими мастерами. И могут не стать. Специалисты уже не раз подмечали, что тот или иной молодой игрок, обладая определенными способностями, так и не сумел их развить. Причин этому немало, а устранение их — одна из проблем подготовки резерва для большого футбола.

Но вернемся к турниру дублеров. В нынешнем сезоне он проводился в двадцатый раз. Уверенную победу одержали столичные динамовцы. Это мощный и ровный во всех линиях коллектив. Надежно играла защита бело-голубых, где следует отметить Ю. Сидоренко, С. Никулина.

Современным требованиям во многом отвечает и средняя линия динамовцев. Агрессивно действовали форварды победителя, забившие 72 гола в ворота соперников. Здесь выделялся А. Пискунов — лучший снайпер в соревновании дублеров.

Всего на три очка отстали от первого призера москвичи-спартаковцы, значительно усилившие игру на финише сезона. У них также немало интересных молодых игроков (И. Куркин, В. Редин, М. Булгаков), которые уже сейчас в случае необходимости вполне готовы для выступления в основном составе.

Наконец, третьим призером стал ЦСКА. И у армейцев есть неплохая смена. В первую очередь это центральный защитник А. Поблагуев, полузащитники В. Сухоруков и С. Шлапак.

Есть способные ребята и в других командах — вратарь А. Волошин (СКА Р), защитники В. Пусачев («Торпедо» М), Н. Сибирцев («Зенит»), полузащитники В. Мчедлишвили («Динамо» Тб), В. Зеленский («Динамо» К), нападающие А. Вайдачный («Динамо» М), Ю. Елисеев («Заря»). Многие из них (а этот список можно продолжить) не без успеха пробовали свои силы и в основных составах.

Как обычно, большую помощь молодым футболистам резервных составов оказали опытные игроки, выступавшие рядом с ними, — Г. Рябов («Динамо» М), В. Петров («Спартак» М), Д. Багрич (ЦСКА), Э. Стрельцов («Торпедо» М).

Возвращаясь к турнирной таблице, заметим, что ряд команд выступил слабее обычного («Шахтер», «Динамо» К, «Динамо» Мн). Во многом это объясняется тем, что целый ряд прошлогодних дублеров закрепился в основных составах своих клубов, а пришедшие им на смену еще недостаточно окрепли.

Мы уже говорили, что у дублеров немало своих чисто специфических проблем. Это и сложный, кропотливый процесс комплектования, и условия, в которых проводятся соревнования дублирующих составов. Справедливо по этому поводу заметил заслуженный тренер СССР В. Маслов: «...Пока же ребятам из дубля главным образом запоминаются сплошные переезды: поезда, самолеты, гостиницы, третьесортные стадионы с ужасными полями...».

Ну, а, например, как «поймать» момент, поставив игрока в основной состав, чтобы юный футболист не «перегорел», не «перезрел», не искал счастья в других командах? Обязательно ли дублю выигрывать, занимать высокие места или ограничиться другими задачами — техническими, тактическими, подготовкой игроков на определенное место в соответствии со стилем основного состава?

Словом, проблем много, и решать их надо, не откладывая дело в долгий ящик. Нынешний сезон ещё раз напомнил об этом.

В. ЗАМОВ.

Таблица розыгрыша

Дублирующие составы

	И	В	Н	П	М	О
«Динамо» М	32	21	6	5	72—23	48
«Спартак» М	32	20	5	7	62—34	45
ЦСКА	32	15	11	6	45—28	41
«Шахтер»	32	17	6	9	56—30	40
«Заря»	32	14	10	8	51—31	38
«Динамо» К	31	15	7	9	42—35	37
«Зенит»	32	12	11	9	40—33	35
«Торпедо» М	32	12	9	11	46—40	33
«Динамо» Тб	30	13	7	10	44—34	33
«Динамо» Мн	32	10	8	14	38—53	28
«Нефтчи»	32	10	7	16	30—51	27
«Арарат»	32	8	10	14	32—42	26
«Пахтакор»	32	7	11	14	41—62	25
СКА Р	32	8	8	16	32—44	24
«Черноморец»	30	7	8	15	34—44	22
«Торпедо» Кт	32	7	6	19	28—56	20
«Спартак» Ор	31	5	4	22	23—66	14

Примечание. СТК Федерации футбола СССР приняла решение считать уважительными причины, по которым не состоялись матчи «Черноморец» — «Спартак» (Орджоникидзе), «Черноморец» — «Динамо» (Тбилиси), «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Тбилиси) и не проводить их, так как любой исход этих матчей не может повлиять на распределение призовых мест.

СТК засчитала поражение дублерам «Черноморца», не явившимся на встречу с «Араратом», а также «Зениту» и торпедовцам Кутаиси, которые без уважительных причин не явились для встречи между собой.

Газета «Советский спорт» Москва, 14.11.1970.

«Шахтар»: Вл.Шевлюк 10, Ю.Дудинський 9, В.Захаров 8, В.Істомін 5, А.Черемісін 4, В.Орлов, Я.Кікоть, А.Куліш - по 3, В.Грубчак, В.Шаличев, Вал.Шевлюк, С.Євсеєнко - по 2, А.Жуков, А.Пилипчук, Є.Канана - по 1.

«Зоря»: Ю.Єлісєєв 14, А.Шакун 9, Є.Толстов 8, М.Литвинов, А.Лісаковський, С.Кузнецов - по 3, О.Шакун, В.Фурсов - по 2, А.Ігнатенко, М.Пінчук, Вік.Кузнецов, Ю.Васенін, В.Обедзинський, В.Ложкін - по 1. Автогол: Краснов («Спартак» О.).

«Динамо»: С.Чопей 11, О.Блохін 9, В.Онищенко 5, О.Христян 3, М.Батюта, Ю.Ванкевич, В. Веремі-єв, В.Кащей, М.Куличенков - по 2, В.Гороза, Ю.Куляба, А.Кудя, П.Яковлєв - по 1.

«Чорноморець»: Л.Буряк, В.Покарінін, В.Прокопенко, О.Шиманович - по 5, В.Бокатов, В.Босий - по 3, Ю.Басалик, В.Нехтій - по 2, В.Москаленко, В.Москвичов, Г.Сапожников, К.Шульга - 1.

1971

Вища ліга

Місце	Команди	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Перемоги	Нічиї	Поразки	М'ячі	Очки
1	„Динамо" Москва		4:2 2:1	4:0 1:3	2:0 3:1	1:0 1:2	2:1 1:1	1:0 2:2	2:0 1:1	1:0 0:1	4:3 1:1	3:2 0:0	2:2 4:1	2:2 8:0	2:1 2:0	1:2 0:3	2:0 1:0	18	7	5	60-32	43
2	СКА Ростов-на-Дону	2:4 1:2		0:0 2:0	3:0 0:1	2:0 2:0	1:2 2:0	0:0 2:1	2:1 0:1	1:0 0:0	5:1 1:1	2:1 1:2	1:1 1:1	2:0 1:0	0:0 3:0	0:0 2:1	1:0 1:0	16	8	6	41-20	40
3	ЦСКА	0:4 3:1	0:0 0:2		1:0 1:0	0:0 1:1	1:1 3:1	1:3 0:0	0:0 1:0	1:0 4:1	0:0 2:3	2:4 1:0	0:0 2:1	3:1 1:2	1:0 2:0	6:1 3:1	0:0 0:0	14	10	6	40-27	38
4	„Шахтар" Донецьк	0:2 1:3	0:3 1:0	0:1 0:1		2:0 2:1	2:1 4:2	3:1 1:2	1:0 2:0	0:0 4:1	0:0 2:3	0:0 1:1	2:2 1:1	3:2 3:3	0:0 1:1	2:1 2:1	2:0 1:0	14	9	7	43-33	37
5	„Динамо" Київ	0:1 2:1	0:2 0:2	0:0 1:1	0:2 1:2		0:2 2:2	2:1 1:1	2:1 1:1	2:0 1:1	4:1 3:3	2:0 2:0	0:0 2:0	6:1 2:1	1:1 2:1	1:0 0:1	1:1 4:0	13	10	7	45-30	36
6	„Спартак" Москва	1:2 1:1	2:1 0:2	1:1 1:3	1:2 2:4	2:0 2:2		1:1 2:1	1:2 5:0	1:2 2:5	3:2 3:1	2:2 3:2	2:0 5:1	0:1 0:0	1:3 3:0	1:0 4:0	2:2 2:0	13	7	10	56-43	33
7	„Зоря" Ворошиловград	0:1 2:2	0:0 1:2	3:1 0:0	1:3 2:1	1:2 1:1	1:1 1:2		0:1 3:2	4:2 1:3	1:2 1:0	0:1 3:1	2:0 2:2	4:0 2:4	1:0 4:2	0:3 3:1	3:2 2:0	13	6	11	49-42	32
8	„Арарат" Єреван	0:2 1:1	1:2 1:0	0:0 0:1	0:1 0:2	1:2 1:1	2:1 0:5	1:0 2:3		0:3 4:0	1:1 4:1	4:0 2:1	3:1 1:3	3:0 5:1	0:0 0:2	0:0 2:1	1:0 1:0	13	6	11	41-35	32
9	„Динамо" Тбілісі	0:1 1:0	0:1 0:0	0:1 1:4	0:0 1:4	0:2 1:1	2:1 5:2	2:4 3:1	3:0 0:4		0:2 4:2	1:1 1:0	0:1 1:1	2:1 0:1	2:2 2:1	2:0 0:1	1:0 1:0	12	6	12	36-39	30
10	„Торпедо" Москва	3:4 1:1	1:5 1:1	0:0 3:2	0:0 3:2	1:4 3:3	2:3 1:3	2:1 0:1	1:1 1:4	2:0 2:4		0:3 2:1	4:0 2:1	4:1 0:0	1:2 2:0	2:0 3:0	0:3 0:2	11	7	12	47-52	29
11	„Кайрат" Алма-Ата	2:3 0:0	1:2 2:1	4:2 0:1	0:0 1:1	0:2 0:2	2:2 2:3	1:0 1:3	0:4 1:2	1:1 0:1	3:0 1:2		1:3 2:1	1:2 2:1	2:0 2:1	1:1 1:2	1:0 3:2	10	6	14	38-45	26
12	„Карпати" Львів	2:2 1:4	1:1 1:1	0:0 1:2	2:2 1:1	0:0 0:2	0:2 1:5	0:2 2:2	1:3 3:1	1:0 1:1	0:4 1:2	3:1 1:2		0:0 0:2	2:2 0:2	2:1 1:0	2:1 2:2	6	12	12	32-50	24
13	„Пахтакор" Ташкент	2:2 0:8	0:2 0:1	1:3 2:1	2:3 3:3	1:6 1:2	1:0 0:0	0:4 4:2	0:3 1:5	1:2 1:0	1:4 0:0	2:1 1:2	0:0 2:0		2:0 0:1	2:2 2:3	0:1 5:0	8	6	16	37-61	22
14	„Динамо" Мінськ	1:2 0:2	0:0 0:3	0:1 0:2	0:0 1:1	1:1 1:2	3:1 0:3	0:1 2:4	0:0 2:0	2:2 1:2	2:1 0:2	0:2 1:2	2:2 2:0	0:2 1:0		3:1 1:1	0:2 1:1	6	9	15	27-43	21
15	„Зеніт" Ленінград	2:1 3:0	0:0 1:2	1:6 1:3	1:2 1:2	0:1 1:0	0:1 0:4	3:0 1:3	0:0 1:2	0:2 1:0	0:2 0:3	1:1 2:1	1:2 0:1	2:2 3:2	1:3 1:1		2:1 –	8	5	16	30-48	21
16	„Нефтчі" Баку	0:2 0:1	0:1 0:1	0:0 0:0	0:2 0:1	1:1 0:4	2:2 0:2	2:3 0:2	0:1 0:1	0:1 0:1	3:0 2:0	0:1 2:3	1:2 2:2	1:0 0:5	2:0 1:1	1:2 –		4	6	19	20-42	14

Примітка. Матч дублерів «Нефтчі» (Баку) — «Зеніт» (Ленінград) не відбувся. Вирішено зарахувати обом командам по 29 ігор.

Кращий бомбардир – Юрій Єлісеєв «Зоря» та Арам Казанчян «Арарат» - по 17 мячів.

ГОЛИ ДУБЛЕРІВ УКРАЇНСЬКИХ КЛУБІВ

«ЗОРЯ» (ВОРОШИЛОВГРАД) — 49

Ю. Єлисєєв — 17, В. Обедзинський — 9, А. Лисаковський — 5, М. Родіонов — 4, А. Шакун — 4, В. Бєлоусов — 3, В. Ігнатенко — 2, В. Малигін — 1, В. Старков — 1, М. Сурменко — 1, В. Фурсов — 1, П. Колесніченко — 1.

«ДИНАМО» (КИЇВ) — 45

О. Блохін — 14, Р. Саунов — 7, О. Борисенко — 5, В. Мукомелов — 4, В. Онищенко — 4, О. Дамін — 3, Р. Журавський — 2, А. Боговик — 1, М. Пінчук — 1, В. Зуєв — 1, В. Кащей — 1, О. Лисенко — 1, Б. Копитчак («Карпати») — у свої ворота — 1.

«ШАХТАР» (ДОНЕЦЬК) — 43

Ю. Мороз — 9, Ю. Дудинський — 6, В. Істомін — 5, Ф. Матюшевський — 5, В. Шевчук — 5, В. Шевлюк — 4, Є. Іонічев — 2, Є. Коваленко — 2, В. Гусаров — 1, М. Канана — 1, В. Захаров — 1, В. Полохов — 1, В. Прокопенко — 1.

«КАРПАТИ» (ЛЬВІВ) — 32

В. Данилюк — 7, Р. Хижак — 5, Є. Михайлюк — 5, В. Булгаков — 4, Б. Копитчак — 4, І. Шопа — 3, Р. Покора — 2, С. Крупей — 1, С. Нікулін («Динамо», Москва) — у власні ворота — 1.

...ЗАВТРА—гравець основного складу. Та ба! Не завжди можна це сказати, бо ми знаємо багато прикладів, коли юнак, граючи за дубль, подавав надії, а в основному складі клубу вищої ліги його не побачили. Причин багато. Але найчастіше в цьому винен сам футболіст. З притаманним молодості нетерпінням він мріє якнайшвидше вийти на поле разом із своїми старшими товаришами. Тут нема нічого дивного. Та якби спортсмен був готовий до цього! На жаль, бачачи, що тренери не довіряють йому місця в основному складі (тільки тому, що він іще грає гірше, ніж його досвідченіші колеги), юнак замість того, щоб ретельніше ставитись до тренувань, приймає запрошення команди нижчої ліги, бо впевнений, що там гратиме. Через це наш футбол щороку втрачає чимало цікавих футболістів.

У чому полягає основне завдання дублюючих складів? Двох думок не може бути — підготовка висококваліфікованих гравців. Але, як ми бачимо, резервні команди українських клубів вищої ліги останнім часом із цим справляються явно недостатньо. Візьмемо, приміром, київське «Динамо». З тих футболістів, які цього року нагороджуються вперше золотими медалями, повний курс футбольної науки пройшов у дублі, мабуть, один Веремєєв.

Або донецький «Шахтар». Його дублери виступили у турнірі непогано, команда була не так давно й переможцем змагань резервних складів. Та коли колектив потрапив у скрутне становище, погляди наставників звернулись не до молодих футболістів. По суті один Коньков з вихованців клубу остаточно закріпився в основному складі.

Загалом же виступ дублерів українських команд у турнірі можна визнати вдалим. «Шахтар», київське «Динамо», «Зоря» опинилися у першій половині таблиці, хоча, приміром, від киян можна було чекати більшого. В цій команді зараз виступає кілька цікавих футболістів. У першу чергу назвемо нападаючого Блохіна, півзахисника Даміна, захисника Зуєва. Якщо хлопцям вистачить характеру, якщо вони дбайливо поставляться до вдосконалення майстерності, то в найближчі сезони зможуть претендувати й на місце в основному складі.

У дублі «Зорі» порадував Єлисєєв, який разом з нападаючим «Арарата» Казаняном став найрезультативнішим гравцем турніру резервістів. Обидва забили по 17 голів. Недарма Єлисєєв наприкінці чемпіонату все частіше й частіше почав з'являтися в основному складі. Хорошим захисником зарекомендував себе С. Кузнецов. Відзначимо ще й форварда Обедзинського. На жаль, непогано вкомплектований дубль «Зорі», в якому переважно грають місцеві футболісти, провів сезон нерівно.

Про дублерів «Карпат» багато не скажеш. Торік команда, виступаючи в першій лізі, резервного складу не мала. По суті дубль створювався на початку сезону. Добре, що до нього запросили місцевих футболістів з колективів фізкультури і груп підготовки. Молоді, однак, явно забракло досвіду.

На початку нашого огляду ми зупинилися на одній з причин, чому багато резервістів так і не займають місць в основних складах. Тепер треба сказати про другу. На жаль, часто буває й те, що тренери побоюються довірити молодому гравцеві, так би мовити, «великий дебют». А ось К. Бєсков — наставник московського «Динамо» сміливо ввів до основного складу спочатку Кожем'якіна, а згодом Байдачного і Маховикова. І не прорахувався. Майже весь сезон виступав за дублерів московського «Спартака» Рєдін. Але в останніх матчах М. Симонян наважився надати можливість 19-річному футболістові спробувати свої сили в компанії володарів Кубка СРСР. І за якихось чотири чи п'ять матчів форвард забив чотири голи.

Якщо ми вже згадали про голи, то слід одразу сказати, що резервісти радували забитими м'ячами трохи частіше, ніж їхні старші товариші. В матчах резервних складів проведено 642 м'ячі — на 115 більше, ніж у зустрічах на «найвищому футбольному рівні».

Проблема дубль — основний склад є досить серйозною. І ясно одне — резервні команди мусять працювати з більшою віддачею, ніж до цього.

Л. БУШУЄВ.

ПРИМІТКА ДО ТАБЛИЦІ

Матч дублерів «Нефтчі» (Баку) — «Зеніт» (Ленінград) не відбувся. Вирішено залишити у обох команд по 29 ігор.

Газета «Спортивна газета» Київ, 25.11.1971.

1 ліга (вперше).

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	В	Н	П	Мячи	О
1	ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса		1-1	0-1	3-1	3-2	1-1	2-1	5-0	3-1	3-0	3-2	2-1	1-1	4-0	1-0	2-1	3-0	3-0	3-2	4-0	3-4	4-2	26	9	7	87-37	61
2	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	1-1		1-0	2-1	0-1	1-3	1-0	3-1	1-1	0-1	2-1	2-2	2-1	4-0	1-0	2-2	2-1	2-0	1-0	2-1	4-2	2-2	23	11	8	73-45	57
3	ДНЕПР Днепропетровск	2-2	3-2		0-0	1-0	1-0	0-2	1-0	0-1	2-1	2-2	2-1	3-0	4-1	1-1	4-1	3-3	3-1	0-0	2-1	2-0	0-1	22	12	8	74-48	56
4	МОЛДОВА Кишинев	0-1	2-0	1-2		1-2	2-0	3-2	0-0	2-1	2-0	0-0	5-0	5-1	1-0	0-0	2-1	3-0	2-2	3-1	1-1	2-0	2-0	19	14	9	60-33	52
5	ЖАЛЬГИРИС Вильнюс	2-0	1-1	1-1	2-1		1-1	1-2	2-6	3-3	2-1	1-0	2-2	3-1	1-2	2-1	2-0	3-0	0-1	5-1	4-0	1-0	0-1	20	12	10	73-51	52
6	ПАМИР Душанбе	2-2	1-1	0-0	1-1	3-2		2-1	1-0	1-0	1-0	3-4	3-0	1-1	1-1	1-0	4-2	0-0	3-0	2-0	2-0	1-1	2-0	18	12	12	55-43	48
7	ТЕКСТИЛЬЩИК Иваново	0-0	1-3	3-3	0-0	1-3	1-0		0-3	0-1	+	2-1	1-1	3-1	1-0	2-0	0-2	2-0	3-1	1-0	4-0	3-3	1-0	18	12	12	62-56	48
8	КРЫЛЬЯ СОВЕТОВ Куйбышев	0-1	1-0	3-1	0-1	1-1	2-1	0-2		1-0	0-3	1-0	1-2	2-0	2-0	2-2	3-1	1-0	3-2	1-1	0-1	2-0	2-1	18	11	13	57-50	47
9	РУБИН Казань	0-0	0-3	0-6	2-1	3-3	0-1	2-0	3-0		3-0	3-2	1-2	2-0	1-1	3-2	2-0	3-1	2-1	0-1	2-1	0-0	2-0	18	9	15	53-49	45
10	УРАЛМАШ Свердловск	3-0	4-1	2-2	1-0	2-4	0-1	0-0	2-2	2-0		1-0	4-1	1-3	1-1	2-2	2-1	0-2	0-3	1-1	5-0	2-3	4-1	17	7	18	66-58	41
11	СПАРТАК Орджоникидзе	0-0	0-3	3-1	0-1	1-1	1-0	6-1	1-1	0-2	1-0		2-0	4-1	1-1	2-0	2-2	4-2	3-1	3-1	0-0	1-0	1-0	15	11	16	59-53	41
12	СТРОИТЕЛЬ Ашхабад	+:-	1-4	3-0	0-2	2-1	1-2	2-5	2-1	1-1	3-0	2-1		0-1	0-0	2-2	3-2	1-1	0-0	5-1	2-0	3-0	2-1	14	12	16	56-63	40
13	**МЕТАЛЛИСТ**	**1-0**	**0-0**	**0-2**	**0-3**	**1-1**	**1-2**	**0-0**	**1-4**	**0-0**	**0-3**	**2-0**	**2-0**		**1-1**	**0-0**	**1-1**	**0-0**	**1-0**	**1-0**	**1-0**	**3-1**	**2-1**	**12**	**14**	**16**	**38-51**	**38**
14	ТОРПЕДО Кутаиси	1-2	1-1	3-2	1-1	1-1	1-2	1-1	0-0	2-2	3-4	1-0	2-2	1-4		0-1	3-1	4-1	0-2	1-0	3-1	2-4	0-2	10	16	16	43-61	36
15	ЛОКОМОТИВ Москва	1-4	2-4	0-1	2-2	1-1	3-0	7-2	1-1	1-1	0-0	1-1	1-1	0-0	0-2		1-1	0-2	5-2	2-0	0-0	4-2	0-1	9	17	16	56-56	35
16	АЛГА Фрунзе	0-2	1-1	0-1	3-0	1-3	1-1	1-1	2-1	0-0	2-4	3-2	3-1	+:-	0-0	1-3		1-1	4-0	3-0	1-1	2-0	1-1	11	13	18	51-62	35
17	ШИННИК Ярославль	1-4	0-2	1-3	1-1	0-1	2-1	1-1	2-3	2-1	0-2	1-2	3-0	1-0	2-0	1-0	0-2		2-1	4-3	3-1	0-0	3-0	12	11	19	49-65	35
18	КУЗБАСС Кемерово	0-4	0-1	3-3	0-3	1-0	1-0	1-2	1-1	1-0	0-3	2-0	0-0	1-0	0-0	1-0	0-0	3-2		1-0	0-0	0-3	1-0	13	9	20	39-66	35
19	ДИНАМО Ленинград	1-2	3-2	1-1	0-0	0-2	1-1	2-2	2-2	0-2	3-2	2-1	2-1	2-2	0-1	0-0	0-0	1-1	2-1		3-2	0-0	4-2	9	14	19	44-66	32
20	ВОЛГАРЬ Астрахань	+:-	1-2	2-4	0-0	0-1	3-2	2-2	0-1	1-0	1-0	0-2	1-0	0-0	1-2	4-4	2-0	0-0	2-1	1-0		2-0	1-0	11	10	21	35-63	32
21	ШАХТЕР Караганда	1-6	0-2	1-3	1-1	1-4	1-0	0-1	0-1	2-0	1-2	2-2	0-0	0-3	1-0	0-3	2-0	1-1	2-2	1-2	2-2		2-1	10	11	21	47-71	31
22	ДАУГАВА Рига	0-2	1-2	0-1	0-1	2-0	2-1	0-5	1-1	2-0	3-1	0-0	0-2	0-0	1-1	2-4	1-1	2-1	1-2	0-0	1-0	0-3		10	8	24	35-65	28

Рахунки анульованих матчів: «Будівельник»-«Чорноморець» 1-1, «Волгарь»-«Чорноморець» 0-1, «Алга»-«Металіст» 0-0. Матч «Текстильщик»-«Уралмаш» +:-.

1972

Вища ліга

	Команди	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М'ячі	О
1	„Динамо" (Київ)		1 1 1 1	3 0 0 0	1 0 0 1	0 2 2 2	1·1 0 0	1 0 0 1	2·0 1 0	3 2 3 1	2 0 1 0	1 0 2 0	1 0 0 0	1 1 0 0	0 0 3 3	1 1 1 0	1 1 1 0	14	13	3	34—18	41
2	„Торпедо"	1 1 1 1		0 0 3 1	2 1 3 3	0 0 0 0	4·0 3 1	1 0 0 6	1 0 1 0	0 1 1 2	2 2 3 2	0 0 0 0	1 0 4 0	1 0 1 1	2 2 3 2	1 1 5 1	0 2 2 0	14	12	4	46—30.	40
3	„Карпати"	0 3 0 0	0 0 1 3		0 1 4 2	0 0 3 0	1·1 1 1	0 1 3 2	0 0 3 3	1 0 2 2	0 0 0 0	2·1 2 0	2 0 2 2	2 1 2·4	1 0 1 0	1 0 2 0	1 1 3·1	13	12	5	40—29	38
4	„Динамо" (Москва)	0 1 1 0	1 2 3 3	1 0 2 4		2·1 1 1	1 2 2 2	1 1 3 1	1 0 0 1	0 1 2·0	6 0 4 2	0 0 0 0	1 1 4·0	0 0 3 1	3 1 2 0	1-1 0 2	3·0 2·0	14	9	7	50—28	37
5	ЦСКА	2 0 2 2	0 0 0 0	0 0 0 3	1 2 1 1		0 0 1 3	1 2 2 0	1 1 2 0	0 1 3 2	3·0 5·0	3 0 0 0	0 1 1 0	2·0 1 1	2 1 0 0	3 0 0 0	1 0 2 0	13	11	6	39—20	37
6	„Зоря"	1 1 0 0	0 4 1 3	1 1 1 1	2 1 2·2	0 0 3 1		0 3 3 0	0 0 2 1	1 0 0 1	1 0 0 0	0 0 2 0	2:1 1 1	2·0 1 1	2·2 2·1	2·0 1 5	0 0 3 2	12	13	5	36—32	37
7	„Динамо" (Тбілісі)	0 1 1 0	0 1 6 0	1 0 2 3	1 1 1 3	2·1 0 2	3 0 0 3		0 1 1 1	1 1 2·1	1·1 1 4	0 0 1 1	0 1 2·1	3 1 4 2	1 0 1 3	3 0 1 1	2 0 3 2	13	7	10	44—36	33
8	СКА (Ростов-на-Дону)	0 2 0 1	0 1 0 1	0 0 3 3	0 1 1 0	1 1 0 2	0 0 1 2	1 0 1 1		1 1 2·2	2·2 3 4	0 2 2 0	2 0 0 0	3 1 1 1	1 0 1 0	4 2 3 0	0 1 3 0	10	10	10	36—31	30
9	„Нефтчі"	2·3 1 3	1·0 2 1	0 1 2 2	1 0 0 2	1 0 2 3	0 1 1 0	1 1 1 2	1 1 2 2		2 2 1 1	0 0 1 1	1 0 2 3	2 2 3 1	2·0 0 2	0 1 2·0	3 0 2 3	10	9	11	39—38	29
10	„Зеніт"	0 2 0 1	2 2 2·3	0 0 0 0	0 6 2 4	0 3 0 5	0 1 0 0	1 1 4·1	2 2 4 3	2·2 1 1		2 1 0 1	1 1 2 0	1 2 4 2	1 1 5 0	1 1 3 1	1 0 1 2	8	11	11	42—49	27
11	„Динамо" (Мінськ)	0 1 0 2	0 0 0 0	1 2 0 2	0 0 0 0	0 3 0 0	0 0 0 2	0 0 1 1	2 0 0 2	0 0 1 1	1 2 1 0		0 0 0 1	0 0 3 0	0 0 2 2	1 0 1 1	1 1 1 1	4	17	9	16—24	25
12	„Арарат"	0 1 0 0	0 1 0 4	0 2 2 2	1 1 0 4	1 0 0:1	1·2 1 1	1 0 1 2	0 2 0 0	0 1 3 2	1 1 0 2	0 0 1 0		0 2 2 1	3·1 1 0	3 0 0 2	0 1 3 1	9	7	14	25—37.	25
13	„Дніпро"	1 1 0 0	0 1 1·1	1 2 4 2	0 0 1·3	0 2 1 1	0 2 1 1	1 3 2 4	1·3 1 1	2:2 1 3	2 1 2 4	0 0 0 3	2 0 1 2		0·1 2 1	4 1 3 1	0 2 1 0	7	9	14	35—48	23
14	„Кайрат"	0 0 3·3	2·2 2 3	0·1 0 1	1·3 0 2	1 2 0 0	2 2 1 2	0·1 3 1	0 1 0·1	0 2 2 0	1·1 0 5	0 0 2 2	1 3 0·1	1 0 1 2		0 1 3 1	2·1 2·0	6	8	16	30—44	20
15	„Локомотив"	1 1 0·1	1 1 1 5	0 1 0·2	1 1 2·0	0 3 0 0	0·2 5·1	0 3 1·1	2·4 0:3	1·0 0·2	1·1 1 3	0 1 1 1	0 3 2·0	1 4 1 3	1 0 1·3		3 2 1 1	6	8	16	28.—53	20
16	„Спартак"	1·1 0 1	2·0 0 2	1:1 1·3	0·3 0·2	0·1 0·2	0-0 2:3	0·2 2·3	1 0 0·3	0·3 3:2	0·1 2:1	1·1 1:1	1-0 1:3	2·0 0:1	1 2 0·2	2·3 1·1		6	6	18	25—48	18

«Динамо»: В.Самохін; В.Кондратов, В.Зуєв, В.Жуков, В.Головін, В.Никитюк, О.Бойко, О.Серебрянський, М.Пінчук 9, В.Плоскина 6, В.Мукомелов 6, О.Дамін 2, Ю.Ковальов 2, Р.Суанов 2, В.Бабич 1, В.Головін 1. С.Кочубинський 1, В.Лозинський 1, В.Серебряников 1, Ф.Медвідь 1. Автогол: Г.Кузьмін («Локомотив»).

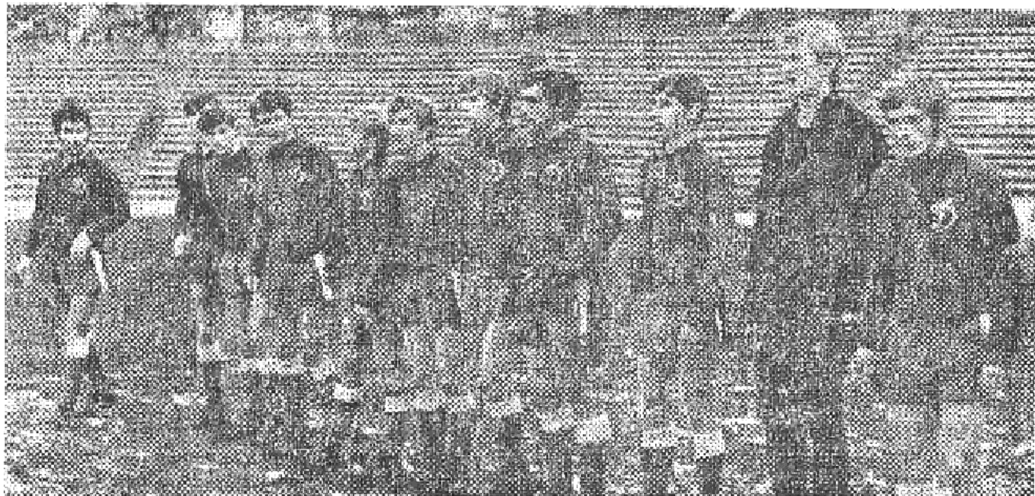

Победитель соревнований среди дублеров — резервный состав киевского «Динамо» после заключительного матча с «Зарей» (слева направо): В. Кондратов, М. Москаленко, Н. Пинчук, В. Зуев, В. Кочубинский, В. Жуков, Ю. Ковалев, В. Мукомелов, В. Плоскина, В. Головин, Р. Суанов. Фото Н. Барингольца (Киев).

«Карпати»: Р.Шподарунок 8, Є.Михайлюк 6, Р.Хижак 5, В.Данилюк 4, Р.Покора, Я.Кікоть - по 3, О.Лазуркевич, Михалчук, Р.Риф'як - по 2, Р.Журавський, Б.Грещак, С.Крупей, В.Ваньков - по 1. Автогол: А.Балян («Арарат»).
«Зоря»: В.Старков, В.Білоусов, М.Родіонов - по 7, О.Ігнатенко 6, М.Форкаш 2, А.Куксов, В.Копій, Вік.Абрамов, М.Сурменко, Ю.Єлісєєв, О.Вербицький - по 1. Автогол: А.Рибаков («Дніпро»).
«Дніпро»: Є.Торопов 10, П.Слободян 6, М.Самойленко 5, В.Корженко 4, О.Кошталенко 3, А.Гринько 2, В.Федоренко, В.Поркуян, О.Алєксєєв - по 1. Автоголи: М.Сарабін («Карпати»), В.Сінау («Локомотив»). Тренер Анатолій Архипов.

1 ліга.

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	В	Н	П	Мячи	О
1	ШАХТЕР Донецк		2-0	4-2	5-0	3-1	0-1	2-1	1-1	1-0	4-2	5-2	3-2	1-0	2-2	3-1	3-1	3-1	6-1	**2-0**	1-1	26	6	6	84-38	58
2	НИСТРУ Кишинев	2-0		1-0	1-4	2-1	2-0	4-0	3-1	1-0	1-1	2-0	3-1	5-1	2-1	0-0	0-0	2-2	2-0	**6-1**	2-0	26	6	6	71-29	58
3	ПАХТАКОР Ташкент	0-2	0-0		1-2	5-1	4-3	2-0	1-0	4-1	3-0	3-0	5-2	2-3	2-2	1-1	3-0	4-0	2-1	**2-1**	2-1	22	7	9	79-46	51
4	СТРОИТЕЛЬ Ашхабад	2-2	1-3	1-1		1-0	2-1	0-1	0-1	3-1	1-0	4-1	0-0	3-0	1-0	4-1	4-1	1-0	2-0	**0-0**	4-0	20	10	8	67-43	50
5	ПАМИР Душанбе	1-2	4-1	0-2	3-0		2-2	1-2	1-1	2-0	0-0	0-0	5-2	2-1	2-0	3-0	2-2	3-0	1-0	**1-0**	1-0	21	7	10	59-35	49
6	АЛГА Фрунзе	+:-	1-3	2-1	1-0	2-1		0-2	1-0	4-0	2-0	0-2	3-0	4-1	2-1	1-2	1-4	1-1	0-0	**1-3**	2-1	21	5	12	68-56	47
7	ЗВЕЗДА Пермь	1-2	1-3	2-4	0-3	1-1	2-2		1-0	1-0	1-0	1-0	1-0	1-0	0-0	2-3	1-1	1-1	3-4	**7-1**	5-3	19	8	11	64-49	46
8	ТОРПЕДО Кутаиси	1-1	0-0	4-0	2-2	1-2	2-2	2-1		2-2	0-0	3-4	0-1	1-1	1-4	2-1	1-0	2-0	4-2	**0-0**	7-3	15	12	11	58-48	42
9	ШИННИК Ярославль	0-2	2-0	1-2	0-1	1-1	4-1	3-4	1-1		1-0	3-2	2-0	0-2	4-1	1-3	1-0	3-1	0-0	**3-1**	0-0	13	9	16	51-56	35
10	КРЫЛЬЯ СОВЕТОВ Куйбышев	2-3	0-3	2-1	0-3	1-0	6-3	1-3	0-1	1-1		2-2	1-1	1-0	1-0	1-0	1-2	1-3	1-0	**0-0**	2-0	12	11	15	38-47	35
11	ШАХТЕР Караганда	1-2	3-0	2-1	2-2	0-2	1-2	1-1	0-3	5-3	3-2		3-1	1-1	1-3	0-1	3-3	1-0	3-1	**5-1**	0-1	12	10	16	57-64	34
12	СПАРТАК Орджоникидзе	1-1	1-0	0-0	3-1	1-0	-:+	1-1	0-1	1-1	0-1	3-0		2-2	1-1	0-0	0-0	0-0	3-0	**0-1**	3-1	8	17	13	40-48	33
13	АВТОМОБИЛИСТ Нальчик	0-3	0-1	1-2	2-2	0-3	0-2	1-3	1-1	2-1	1-1	2-1	2-0		0-1	1-3	1-0	2-0	2-1	**1-2**	1-0	12	9	17	41-56	33
14	ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	3-1	0-1	2-2	0-0	0-2	1-2	0-1	2-0	2-0	1-1	0-2	2-2	2-0		0-1	1-0	0-1	1-1	**4-1**	3-0	11	10	17	46-48	32
15	ДИНАМО Ленинград	1-2	0-1	0-1	5-0	1-2	1-2	0-0	0-1	0-1	0-0	0-1	1-2	0-1	1-1		5-0	0-1	0-0	**3-1**	3-0	11	9	18	41-41	31
16	ТЕКСТИЛЬЩИК Иваново	2-1	1-2	1-3	2-2	0-1	3-2	2-3	1-6	1-3	1-0	1-1	1-1	1-1	0-1	0-1		2-1	1-1	**2-1**	4-3	9	13	16	46-66	31
17	УРАЛМАШ Свердловск	0-4	0-3	0-4	2-2	1-2	0-4	0-3	1-0	2-2	1-1	1-1	1-1	0-0	2-0	2-0	1-1		7-1	**0-1**	3-0	9	11	18	41-65	29
18	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	1-0	0-4	0-3	1-2	0-1	2-3	1-0	7-1	1-2	0-1	2-1	1-1	2-5	2-1	2-1	2-2	6-1		**2-0**	1-3	9	8	21	47-73	26
19	**МЕТАЛЛИСТ**	**1-2**	**0-3**	**1-1**	**0-2**	**0-3**	**1-4**	**0-1**	**1-2**	**1-1**	**1-3**	**1-1**	**2-2**	**0-0**	**3-1**	**1-1**	**1-1**	**1-3**	**2-0**		**0-1**	**6**	**11**	**21**	**33-72**	**23**
20	КРИВБАСС Кривой Рог	0-3	0-2	2-3	0-5	0-1	1-4	0-5	0-2	0-2	0-1	1-1	1-1	1-2	3-2	0-0	1-2	2-1	1-1	**1-1**		5	7	26	32-83	17

Рахунок анульованого матча: «Спартак»-«Алга» 3-4.
«Чорноморець»: В.Новаковський 11, С.Галицький 9, Л.Барановський 5, О.Винниченко, В.Вижіловський, Є.Дерев'яга, А.Дорошенко, С.Розенштраух, Поклад, Л.Юраш всі 2, О.Голоколосов, С.Звенигородський, В.Томашевський, В.Федоров, Ю.Яковлев всі 1, .?. 2.

1973

В сезоні 1973 року відмінили нічиї. У випадку, коли основний час закінчувався внічию, кожній команді надавалося право пробити серію ударів з 11-метрової позначки. Команда, яка забивала більшу кількість м'ячів з 11-метрової позначки, оголошувалася переможцем у матчі та заносила до свого активу одне очко. Якщо переможець визначався в основний час, то отримував два очки. Поразки в основний час і після виконання ударів з 11-метрової позначки очок не приносили.

Вища ліга

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	ВП	ПП	П	М	О
1. **ДИНАМО** Москва		1:0 2:0	1:1 (5:2) 5:2	3:0 3:2	1:0 1:2	4:1 6:2	3:0 2:0	1:1 (4:3) 1:1 (4:5)	1:0 1:0	0:3 1:1 (4:5)	5:1 4:1	1:0 6:1	0:1 3:0	3:0 3:3 (5:6)	1:2 0:0 (4:1)	2:1 3:0	20	3	3	4	68 - 26	43
2. **КАЙРАТ** Алма-Ата	0:1 0:2		2:2 (4:5) 2:1	0:0 (5:4) 3:0	4:1 2:1	1:2 3:2	0:2 3:1	0:0 (4:3) 0:2	0:1 1:0	1:0 1:1(4:3)	3:2 3:1	3:2 4:1	4:2 1:0	1:1 4:2	1:0 1:0	4:2 4:0	19	3	2	6	56 - 36	41
3. **ЦСКА** Москва	1:1 (2:5) 2:5	2:2 (5:4) 1:2		0:0 (5:4) 0:0 (5:4)	4:2 1:1 (5:4)	2:0 4:1	0:3 2:0	1:3 1:1 (4:3)	1:1 (5:3) 0:3	0:0 (5:3) 3:2	1:0 1:1 (5:6)	1:0 3:6	1:0 0:2	2:0 3:1	1:2 1:0	1:0 2:0	13	7	2	8	42 - 39	33
4. **ДИНАМО** Киев	0:3 2:3	0:0 (4:5) 0:3	0:0 (4:5) 0:0 (4:5)		3:1 1:0	1:2 3:1	0:0 (4:5) 1:1 (5:3)	0:0 (5:3) 1:0	2:0 2:2 (5:3)	2:0 2:2 (2:3)	0:1 0:0 (5:3)	2:1 3:0	1:1 (5:3) 5:0	3:2 2:1	2:1 0:1	1:1 (3:5) 1:1 (4:3)	12	6	6	6	40 - 28	30
5. **СПАРТАК** Москва	0:1 2:1	1:4 1:2	2:4 1:1 (4:5)	1:3 0:1		0:3 1:0	1:0 3:1	1:1 (4:5) 1:1 (4:5)	1:3 2:1	0:1 0:0 (5:4)	2:1 3:3 (5:4)	1:2 2:0	1:2 1:1 (4:3)	2:1 2:0	3:2 3:1	2:2 (11:10) 2:1	12	4	3	11	42 - 44	28
6. **ЗЕНИТ** Ленинград	1:4 2:6	2:1 2:3	0:2 1:4	2:1 1:3	3:0 0:1		2:1 4:3	3:1 0:1	4:3 0:2	1:0 2:2 (4:5)	3:5 0:1	0:2 1:1 (5:4)	2:1 2:2 (4:3)	0:2 1:3	3:0 2:0	1:1 (5:3) 2:1	12	3	1	14	47 - 57	27
7. **АРАРАТ** Ереван	0:3 0:2	2:0 1:3	3:0 0:2	0:0 (5:4) 1:1 (3:5)	0:1 1:3	1:2 3:4		1:1 (6:5) 0:0 (12:13)	0:0 (5:4) 2:1	1:0 0:2	0:1 2:1	0:1 1:0	0:0 (4:5) 3:2	3:0 2:1	1:1 (4:1) 4:1	0:1 1:0	11	4	3	12	33 - 34	26
8. **ТОРПЕДО** Москва	1:1 (3:4) 1:1 (5:4)	0:0 (3:4) 2:0	3:1 1:1 (3:4)	0:0 (3:5) 0:1	1:1 (5:4) 1:1 (5:4)	1:3 1:0	1:1 (5:6) 0:0 (13:12)		0:1 2:0	1:1 (5:4) 2:2 (4:5)	0:0 (4:2) 1:0	0:0 (4:3) 1:1 (4:5)	3:1 0:0 (4:5)	1:1 (5:4) 0:0 (4:5)	3:0 2:2 (5:3)	2:1 0:2	8	9	9	4	31 - 23	25
9. **СКА** Ростов-на-Дону	0:1 0:1	1:0 0:1	1:1 (3:5) 3:0	0:2 2:2 (3:5)	3:1 1:2	3:4 2:0	0:0 (4:5) 1:2	1:0 0:2		0:0 (6:7) 0:1	0:0 (4:3) 0:0 (4:5)	0:0 (4:5) 2:0	2:1 1:0	2:1 0:0 (8:7)	1:1 (3:4) 5:0	0:1 0:0 (4:1)	10	3	8	9	31 - 24	23
10. **ШАХТЕР** Донецк	3:0 1:1 (5:4)	0:1 1:1 (3:4)	0:0 (3:5) 2:3	0:2 2:2 (3:2)	1:0 0:0 (4:5)	0:1 2:2 (5:4)	0:1 2:0	1:1 (4:5) 2:2 (5:4)	0:0 (7:6) 1:0		0:1 0:1	1:1 (3:5) 2:0	2:0 1:1 (3:5)	2:1 2:2 (3:5)	1:0 1:2	2:1 0:1	9	5	7	9	32 - 28	23
11. **ДИНАМО** Минск	1:5 1:4	2:3 1:3	0:1 1:1 (6:5)	1:0 0:0 (3:5)	1:2 3:3 (4:5)	5:3 1:0	1:0 1:2	0:0 (2:4) 0:1	0:0 (3:4) 0:0 (5:4)	1:0 1:0		0:0 (4:5) 0:1	0:3 3:1	2:2 (5:4) 1:1 (3:2)	1:1 (4:5) 2:0	2:1 1:1 (4:5)	9	4	7	10	33 - 39	22
12. **ЗАРЯ** Ворошиловград	0:1 1:6	2:3 1:4	0:1 6:3	1:2 0:3	2:1 0:2	2:0 1:1 (4:5)	1:0 0:1	0:0 (3:4) 1:1 (5:4)	0:0(5:4) 0:2	1:1 (5:3) 0:2	0:0(5:4) 1:0		3:0 0:1	0:1 1:0	0:1 3:3 (4:3)	0:0 (4:3) 2:2 (4:5)	7	6	3	14	29 - 42	20
13. **ПАХТАКОР** Ташкент	1:0 0:3	2:4 0:1	0:1 2:0	1:1 ((3:5) 0:5	2:1 1:1 (3:4)	1:2 2:2 (3:4)	0:0 (5:4) 2:3	1:3 0:0 (5:4)	1:2 0:1	0:2 1:1 (5:3)	3:0 1:3	0:3 1:0		2:3 3:1	3:2 1:2	1:0 1:1 (5:4)	8	4	3	15	33 - 48	20
14. **ДНЕПР** Днепропетровск	0:3 3:3 (6:5)	1:1(5:2) 2:4	0:2 1:3	2:3 1:2	1:2 0:2	2:0 3:1	0:3 1:2	1:1 (4:5) 0:0 (5:4)	1:2 0:0 (7:8)	1:2 2:2 (5:3)	2:2 (4:5) 1:1 (2:3)	1:0 0:1	3:2 1:3		0:0 (3:4) 5:0	1:0 0:2	6	4	5	15	36 - 49	16
15. **ДИНАМО** Тбилиси	2:1 0:0 (1:4)	0:1 0:1	2:1 0:1	1:2 1:0	2:3 1:3	0:3 0:2	1:1 (1:4) 1:4	0:3 2:2 (3:5)	1:1 (4:3) 0:5	0:1 2:1	1:1 (5:4) 0:2	1:0 3:3 (3:4)	2:3 2:1	0:0 (4:3) 0:5		1:2 1:1 (5:4)	6	4	5	15	27 - 54	16
16. **КАРПАТЫ** Львов	1:2 0:3	2:4 0:4	0:1 0:2	1:1 (5:3) 1:1 (3:4)	2:2 (10:11) 1:2	1:1 (3:5) 1:2	1:0 0:1	1:1 2:0	1:0 0:0 (1:4)	1:2 1:0	1:2 1:1 (5:4)	0:0 (3:4) 2:2 (5:4)	0:1 1:1 (4:5)	0:1 2:0	2:1 1:1 (4:5)		6	3	7	14	27 - 40	15

В скобках - счет послематчевых пенальти. **ВП** - выигрыши по пенальти, **ПП** - проигрыши по пенальти.

«Динамо» К.: М.Пінчук 11, В.Плоскина 9, Ю.Ковальов 6, О.Бойко 4, В.Головін, О.Серебрянський - по 2, Л.Васильєв, І.Гребеножко, С.Кочубинський, В.Лобанов, В.Лозинський, В.Устимчик - по 1.

«Шахтар»: А.Чіхладзе, В.Седнєв, Л.Ключик - по 5, Є.Канана, Є.Коваленко - по 4, В.Горбунов 3, І.Теннак 2, Колядюк, О.Васін, Ю.Губич, В.Чуйко - по 1.
«Зоря»: В.Мощінов 4, В.Копій, О.Ігнатенко, А.Шульженко, А.Шакун - по 3, А.Павлов, В.Старков, Ю.Єлісєєв, В.Білоусов - по 2, Ю.Бубліченко, О.Алєксєєв, О.Вербицький, В.Стульчин, Ю.Тер-Оганесяну - по 1.
«Дніпро»: П.Слободян 10, М.Самойленко, Ю.Соловйов - по 5, А.Гринько 4, О.Алєксєєв, С.Чебаненко - по 3, О.Кошталенко, В.Корженко, С.Собецький, О.Климович, В.Сергєєв - по 1, Немає автора 1 мяча. Тренер - Анатолій Білолюбський.
«Карпати»: В.Данилюк 6, В.Пестов 3, Р.Шподарунок, В.Ваньков, Є.Михайлюк, Б.Грещак, Ю.Подпалюк - по 2, Р.Риф'як, Р.Покора, О.Савка, Ю.Бенедек, В.Дудаш, Р.Хижак, Білецький, Тютюнник - по 1.

«Дніпро»: верхній ряд, зліва направо: І.Хавкін, Л.Колтун, С.Скляр, М.Койстренко, П.Слободян, О.Кошлатенко, О.Алєксеев, нижній ряд: В.Корженко, М Самойленко, С.Чебаненко, О.Губаревич.

1 ліга

	И	В	В-П	П	М	О
1. «НИСТРУ»	38	22	4	12	76—41	48
2. «ШИННИК»	38	19	5	14	66—58	43
3. «КРЫЛЬЯ СОВЕТОВ»	38	17	8	13	64—41	42
4. «ЛОКОМОТИВ» М	38	18	6	14	45—33	42
5. «ПАМИР»	38	18	6	14	55—50	42
6. «ЧЕРНОМОРЕЦ»:	38	18	5	15	60—31	41
7. «СПАРТАК» И-Ф	38	17	7	14	51—46	41
8. «МЕТАЛЛУРГ» Лп	38	15	10	13	73—50	40
9. «СПАРТАК» Ор	38	17	4	17	46—36	38
10. «МЕТАЛЛИСТ» Х	38	17	3	18	46—46	37
11. НЕФТЧИ»	38	13	7	18	53—38	33
12. «ЗВЕЗДА»	38	15	2	21	54—58	32
13. «МЕТАЛЛУРГ» Зп	38	12	5	21	47—57	29
14. «СТРОИТЕЛЬ»	38	12	3	23	49—63	27
15. «ТОРПЕДО» Кт	38	8	8	22	47—58	24
16. «АЛГА»	38	9	5	24	48—70	23
17. «ТЕКСТИЛЬЩИК»	38	10	1	27	45—71	21
18. «СПАРТАК» Нл	38	10	0	28	42—76	20
19. «КУЗБАСС»	38	6	7	25	34—43	19
20. «ШАХТЕР» Кр	38	8	2	28	33—68	18

Примечания: 1. В графе «П» — общее количество поражений (в основное время и в сериях пенальти). 2. Разность забитых и пропущенных мячей дана по основному времени.

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	В	Н	П	Мячи	О
1	НИСТРУ Кишинев		2-0	5-2		2-1	1-0	7-1		2-2	1-0	2-1	7-2	4-1	3-1	2-1	4-4	1-0	3-2	1-1	3-1	22	(4)		76-41	48
2	ШИННИК Ярославль			2-2	1-0	1-0		1-0	2-2	2-1	5-1	2-0	2-2	5-3	1-2	1-5	3-1	2-1	5-0	5-2	1-0	19	(5)		66-58	43
3	КРЫЛЬЯ СОВЕТОВ Куйбышев	4-1	2-2		1-0		1-1	5-0	2-0	4-2	1-0	1-2	3-0	3-0	4-1	0-0		2-1	3-0	1-0	1-1	17	(8)		64-41	42
4	ЛОКОМОТИВ Москва	1-3	1-0	2-0		2-0	1-1		3-6	0-0	3-1	1-0	2-0	0-1	2-3	1-0	3-1	4-0	4-1	1-1	1-0	18	(6)		45-33	42
5	ПАМИР Душанбе	1-3	4-1	1-0	2-1		3-1	0-1	0-2	0-1	0-1	1-0	2-0	1-1	5-1	2-2	1-0	3-1	3-1			18	(6)		55-50	42
6	ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	0-0	0-1	1-1		5-1		3-0		3-1	0-0	2-1	0-1	2-0	0-0	1-1	5-0	4-1	2-0	2-1	2-1	18	(5)		60-31	41
7	СПАРТАК Ивано-Франковск	1-0		1-1	0-1	4-1	4-0		3-1	1-0	0-1	0-0	2-0	3-1		3-2	2-0		1-0	1-1	2-1	17	(7)		51-46	41
8	МЕТАЛЛУРГ Липецк	1-0	4-1	2-2	0-1	2-2	1-1			1-1	1-1	5-3	5-1	2-1	2-3	2-0	3-0	4-2	3-2	1-1	3-1	15	(10)		73-50	40
9	СПАРТАК Орджоникидзе	1-0	2-1	0-0	1-1	1-2	1-0	0-0	1-0		0-0	1-2	2-1		3-2	1-0	0-0			1-0	2-0	17	(4)		46-36	38
10	**МЕТАЛЛИСТ**	**1-0**	**0-0**	**2-2**	**1-1**	**2-1**	**1-3**	**3-2**	**2-1**	**2-1**		**2-2**	**1-0**	**0-0**	**1-0**	**4-2**	**0-1**	**1-0**	**3-1**	**0-1**	**2-0**	**17**	**(3)**		**46-46**	**37**
11	НЕФТЧИ Баку	0-2	2-1		2-0	4-1	0-1	1-0	1-1	1-0	4-1			4-0	0-0	2-1	4-1	0-0	1-1	0-1	7-0	13	(7)		53-38	33
12	ЗВЕЗДА Пермь	1-2	0-3	1-1	1-0		3-2	2-0	0-2	1-3	1-2	0-0		2-0	2-1	5-1		5-0	2-0	0-0	0-3	15	(2)		54-58	32
13	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	2-1	2-0	2-2	1-0	0-1	0-0	3-3	2-2	0-1	2-0	0-0	1-2		3-1		1-1	2-0	6-1	1-0	0-0	12	(5)		47-57	29
14	СТРОИТЕЛЬ Ашхабад	1-1	1-1		0-0	1-4	0-8	1-1	0-1	3-3	2-1	2-1		2-0		3-3	2-1	1-0	1-2	2-1	4-0	12	(3)		49-63	27
15	ТОРПЕДО Кутаиси	1-1	1-2	0-0	2-0	0-0	0-1	0-1	1-1	*0-0*	3-4	3-2	1-0	3-1	2-1		1-1	1-3	0-1	3-2	0-1	8	(8)		47-58	24
16	АЛГА Фрунзе	1-1	4-1	0-0		1-1	0-1	3-2	0-4	1-2	***2-0***	1-1	2-2	3-3	1-0	1-1		1-2	4-1			9	(5)		48-70	23
17	ТЕКСТИЛЬЩИК Иваново		2-4	3-1	0-1	0-1		0-1	0-4	1-0	2-1	1-1	2-3	5-1	1-3	1-1	4-3		3-0	3-1	0-1	10	(1)		45-71	21
18	СПАРТАК Нальчик	1-2	1-2	1-3	0-0	1-3	2-1	0-0	4-2	1-1	0-2	2-2	2-0		2-1		3-0	4-2		0-4	1-2	10	(0)		42-76	20
19	КУЗБАСС Кемерово	1-1	0-0	0-1	0-1	0-1	0-0	1-1	1-1	1-3	1-1		2-2	1-2		2-1	0-1	2-0	0-1		1-1	6	(7)		34-43	19
20	ШАХТЕР Караганда	0-1	1-2	1-3	1-1	2-1	1-5	1-0	1-1	1-2	0-1		2-5	0-1		2-2	2-3	2-1	1-0	0-0		8	1(2)		33-68	18

1-1 – переможці по пенальті.

1974

Вища ліга

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
1.	**ДИНАМО**		0:2	1:1	1:1	1:0	2:0	2:0	1:0	2:2	2:2	3:0	1:0	3:0	1:0	1:0	0:0	19	8	3	50-19	46
	Киев		1:2	4:1	1:2	0:0	2:1	4:0	1:0	1:0	0:0	2:1	2:1	1:1	3:2	2:0	5:0					
2.	**ДИНАМО**	2:0		4:1	1:1	1:1	0:0	1:1	1:2	0:0	2:1	2:4	2:1	3:0	2:0	4:1	2:0	17	9	4	62-31	43
	Москва	2:1		1:4	1:1	0:2	2:2	4:2	1:1	3:1	3:0	4:2	6:1	0:0	2:1	4:0	2:0					
3.	**ЧЕРНОМОРЕЦ**	1:1	1:4		1:1	3:1	3:0	2:3	2:4	2:2	0:1	4:1	2:0	0:3	5:3	0:0	5:2	15	6	9	63-42	36
	Одесса	1:4	4:1		0:1	0:1	4:1	2:3	4:0	2:0	2:2	1:0	4:1	3:0	1:0	2:2	2:0					
4.	**ТОРПЕДО**	1:1	1:1	1:1		1:1	0:1	0:0	1:0	1:1	1:1	1:3	2:3	1:0	0:1	0:0	4:0	11	13	6	35-24	35
	Москва	2:1	1:1	1:0		2:0	3:2	2:1	0:0	0:1	0:2	0:0	1:1	0:0	3:0	3:0	2:1					
5.	**СПАРТАК**	0:1	1:1	1:3	1:1		2:1	4:2	0:1	0:2	2:1	4:0	0:2	1:0	1:0	1:0	2:0	12	8	10	32-28	32
	Москва	0:0	2:0	1:0	0:2		0:0	0:1	0:2	2:0	1:2	0:0	1:1	1:1	2:2	1:2	1:0					
6.	**КАЙРАТ**	0:2	0:0	0:3	1:0	1:2		2:1	2:1	2:1	2:0	1:1	2:1	0:1	1:1	1:1	1:0	12	8	10	38-35	32
	Алма-Ата	1:2	2:2	1:4	2:3	0:0		4:0	0:1	2:2	1:1	0:2	1:2	3:1	1:0	3:0	1:0					
7.	**ЗЕНИТ**	0:2	1:1	3:2	0:0	2:4	1:2		0:2	1:0	2:2	0:0	4:1	3:0	4:0	3:0	3:1	13	5	11	47-50	32
	Ленинград	0:4	2:4	3:2	1:2	1:0	0:4		1:0	0:4	1:0	1:1	5:4	0:2	3:2	1:1	1:3					
8.	**ШАХТЕР**	0:1	2:1	4:2	0:1	1:0	1:2	2:0		4:0	1:0	2:1	1:2	5:0	0:0	0:1	0:0	11	8	10	34-27	30
	Донецк	0:1	1:1	0:4	0:0	2:0	1:0	0:1		-	1:1	1:0	1:1	1:3	1:1	2:2	0:1					
9.	**АРАРАТ**	2:2	0:0	2:2	1:1	2:0	1:2	0:1	0:4		2:0	1:1	1:3	0:0	2:4	1:1	2:0	10	10	9	37-34	30
	Ереван	0:1	1:3	0:2	1:0	0:2	2:2	4:0	-		2:1	0:0	1:0	0:0	2:0	3:0	4:2					
10.	**ЦСКА**	2:2	1:2	1:0	1:1	1:2	0:2	2:2	0:1	0:2		1:3	1:1	2:1	1:1	3:0	6:0	8	12	10	43-43	28
	Москва	0:0	0:3	2:2	2:0	2:1	1:1	0:1	1:1	1:2		1:1	4:1	1:1	3:1	2:2	1:6					
11.	**ПАХТАКОР**	0:3	4:2	1:4	3:1	0:4	1:1	0:0	1:2	1:1	3:1		3:3	0:2	2:2	1:0	2:1	8	10	12	37-44	28
	Ташкент	1:2	2:4	0:1	0:0	0:0	2:0	1:1	0:1	0:0	1:1		0:2	2:0	3:0	1:2	2:3					
12.	**НИСТРУ**	0:1	1:2	0:2	3:2	2:0	1:2	1:4	2:1	3:1	1:1	3:3		3:2	1:2	2:2	4:3	9	8	13	46-58	26
	Кишинев	1:2	1:6	1:4	1:1	1:1	2:1	4:5	1:1	0:1	1:4	2:0		0:1	1:1	2:1	1:1					
13.	**КАРПАТЫ**	0:3	0:3	3:0	0:1	0:1	1:0	0:3	0:5	0:0	1:2	2:0	2:3		0:1	1:1	1:1	6	11	13	23-40	23
	Львов	1:1	0:0	0:3	0:0	1:1	1:3	2:0	3:1	0:0	1:1	0:2	1:0		2:2	0:2	0:0					
14.	**ДИНАМО**	0:1	0:2	3:5	1:0	0:1	1:1	0:4	0:0	4:2	1:1	2:2	2:1	1:0		2:1	0:0	5	10	15	34-55	20
	Тбилиси	2:3	1:2	0:1	0:3	2:2	0:1	2:3	1:1	0:2	1:3	0:3	1:1	2:2		3:3	2:4					
15.	**ДНЕПР**	0:1	1:4	0:0	0:0	0:1	1:1	0:3	1:0	1:1	0:3	0:1	2:2	1:1	1:2		0:2	4	12	14	26-52	20
	Днепропетровск	0:2	0:4	2:2	0:3	2:1	0:3	1:1	2:2	0:3	2:2	2:1	1:2	2:0	3:3		1:1					
16.	**ЗАРЯ**	0:0	0:2	2:5	0:4	0:2	0:1	1:3	0:0	0:2	0:6	1:2	3:4	1:1	0:0	2:0		6	7	17	32-57	19
	Ворошиловград	0:5	0:2	0:2	1:2	0:1	0:1	3:1	1:0	2:4	6:1	3:2	1:1	0:0	4:2	1:1						

«Динамо»: В.Самохін, М.Москаленко; Ю.Ковальов 11, М.Пінчук 9, С.Каталімов, В.Кондратов, Р.Ашібоков, В.Шевченко 8, В.Плоскина 5, В.Лозинський 4, С.Кочубинський 3, О.Бойко 2, О.Дамін 2, В.Маслов, О.Серебрянський 2, В.Головін 1, О.Марченко 1, В.Семенов 1. Автогол: О.Кошлатенко («Дніпро» Дніпропетровськ). Тренер - Анатолій Пузач.

«Чорноморець»: В.Томашевський 10, С.Давидов, В.Дзюба, І.Іваненко, В.Родіонов всі 7, В.Бутенко 6, В.Столяр 4, Л.Барановський, М.Куліченков - по 3, С.Жарков, М.Полетаев - по 2, М.Абашідзе, В.Варлахін, О.Голоколосов, С.Павленко - по 1. Автогол: В.Кисляков («Кайрат») 1.

«Шахтар»: М.Федоренко 12, В.Захаров 4, В.Булгаков 3, Л.Ключик, Вал.Шевлюк, О.Варнавський, Г.Сущенко - по 2, М.Соколовський, І.Теннак, В.Курганов, В.Дем'янов, Ю.Моісеєв, Комаров - по 1. Автогол: Соколов («Дніпро»).
«Карпати»: Н.Бачіашвілі 7, Ю.Підпалюк 4, Я.Кікоть, С.Крупей - по 2, В.Данилюк, В.Дудаш, Р.Гірник, О.Родін, О.Андрющенко, В.Борейчук, В.Устинов, В.Галушко - по 1.
«Дніпро»: А.Шелест 5, О.Харитонов, А.Гринько - по 4, С.Чебаненко, П.Яковлєв - по 2, Ю.Соловйов, В.Полєвщиков, С.Скляр, В.Богданов, О.Яковенко, П.Дромашко, О.Ткаченко, В.Альохін - по 1. Автогол: Ткачук («Шахтар»). Тренер - Анатолій Білолюбський.
«Зоря»: В.Малий 9, О.Мороз 5, С.Андрєєв, Лисенко, Є.Усенко – по 3, А.Шакун, Л.Ніколаєнко - по 2, В.Чуланов, Ю.Колесников, Ю.Єлісєєв, Л.Малий, Завгородній - по 1.

1 ліга

1	«СКА» Ростов-на-Дону	38	22	10	6	87-40	54	7-2	2-0	0-1	5-0	2-2	2-1
2	«Динамо» Мінськ	38	19	10	9	57-33	48	2-1	4-2	1-1	3-2	1-0	5-3
3	«Крила Рад» Куйбишев	37	18	12	7	45-27	48	2-0	0-5	2-1	2-0	1-0	3-1
4	«Памір» Душанбе	37	17	13	7	55-32	47	3-0	1-1	2-0	0-1	3-0	0-0
5	«Локомотив» Москва	38	18	9	11	42-27	45	1-1	0-1	1-0	0-0	1-2	0-0
6	«Металург» Запоріжжя	38	17	10	11	55-47 (*59-45*)	44	-	-	3-1	0-1	1-1	1-0
7	«Зірка» Перм	38	18	6	14	54-53	42	2-0	1-2	1-2	4-1	1-2	1-0
8	«Текстильщик» Іваново	38	16	9	13	51-41	41	1-0	1-6	2-0	5-0	1-0	3-0
9	«Нефтчі» Баку	38	14	13	11	47-39	41	1-1	0-1	0-1	1-0	1-0	1-1
10	«Кузбас» Кемерово	37	13	13	11	51-42	39	0-2	3-3	1-1	0-1	3-1	0-0
11	«Металург» Липецьк	38	13	11	14	50-52	37	0-0	4-0	2-1	1-2	3-3	3-0
12	«Шинник» Ярославль	38	13	8	17	64-82	34	1-3	0-2	1-2	1-1	0-0	5-2
13	«Спартак» Орджонікідзе	38	13	8	17	39-53	34	1-1	1-1	1-2	3-0	0-0	1-0
14	«Кубань» Краснодар	38	13	8	17	45-58	34	2-0	0-2	0-1	1-0	1-3	1-2
15	«Уралмаш» Свердловськ	38	10	13	15	41-53	33	1-1	0-0	2-2	3-1	4-0	1-0
16	«Спартак» Івано-Франківськ	38	13	7	18	35-55	33	1-3	1-0	-	-	1-1	1-1
17	«Будівельник» Ашхабад	37	12	8	17	43-47	32	0-1	0-3	2-1	1-0	1-0	0-1
18	«Таврія» Сімферополь	38	7	11	20	29-54	25	1-1	0-1	1-1		-	-
19	«Торпедо» Кутаїсі	38	8	7	23	33-71	23	2-3	1-2	0-2	0-1	0-3	2-0
20	«Спартак» Нальчик	38	4	14	20	28-67	22	1-5	0-2	2-1 (*2-0*)	0-1	1-4	1-2
						951-973							

Результати матчів взяті з різних газет.

	И	В	Н	П	М	О
СКА Р	38	24	9	5	94—36	57
«Крылья Советов»	38	19	12	7	48—28	50
«Памир»	38	18	13	7	56—31	49
«Динамо» Мн	38	10	11	8	58—41	49
«Локомотив» М	38	18	9	11	42—27	45
«Текстильщик»	38	17	9	12	51—35	43
«Металлург» Зп	38	17	9	12	56—48	43
«Кузбасс»	38	15	12	11	57—40	42
«Звезда»	38	17	7	14	61—53	41
«Нефтчи»	38	14	13	11	46—40	41
«Металлург» Лп	38	13	11	14	46—54	37
«Уралмаш»	38	11	13	14	43—49	35
«Шинник»	38	12	10	16	56—62	34
«Спартак» И-Ф	38	13	7	18	33—56	33
«Кубань»	38	12	8	18	46—53	32
«Спартак» Ор	38	11	10	17	38—54	32
«Строитель»	38	11	8	19	41—52	30
«Таврия»	38	8	11	19	33—54	27
«Торпедо» Кт	38	7	7	24	31—77	21
«Спартак» Нд	38	3	13	22	28—74	19

Примечание. Матч дублеров «Памир» — «Кузбасс» не состоялся из-за неявки на игру

Інша версія підсумкової таблиці з газети «Советский спорт».

«Металург» З.: А.Семикопенко 15/-?, М.Татанов 32/-?; О.Мухін 20, В.Митрофанов 16/1,В.Аксютін 13, В.Лоскат 13, Л.Ключик 12/2, І.Комлєв 12/1, М.Пензін 12/5, В.Прошин 12, В.Аношин 11, В.Бєлік 11/1, В.Макаров 10, О.Гончаренко 9/1, А.Жиряков 9, О.Юр'єв 9/1, С.Бритченко 8, В.Ілієвський 8/1, А.Кісса 8, Ю.Найдьонов 8, В.Кутін 7/1, В.Єгорович 4, С.Зеленський 4, В.Колодін 4/1, Ш.Хафізов 4, А.Аношин 3, В.Істомін 3, В.Малаховський 3, В.Кащей 2, Ю.Петров 2, М.Таранов 2, С.Чумак 2, В.Петрук 16/1, В.Іщенко 15/6, П.Велков 38/5, П.Чілібі 35/7, О.Смирнов 31/13, В.Смаровоз 30/9, В.Денеж 1/1.

1975

Вища ліга

1. ТОРПЕДО Москва		0:0 0:1	1:1 1:1	1:0 2:0	0:0 2:0	2:0 1:4	2:1 1:1	1:0 2:2	3:1 1:0	0:0 0:0	0:0 4:0	2:0 3:0	4:1 1:0	3:0 2:0	3:2 2:1	1:0 1:0	19	9	2	46 - 16	47
2. СПАРТАК Москва	0:0 1:0		2:0 1:1	0:2 0:1	1:2 0:1	1:1 0:0	1:1 0:0	0:0 0:0	2:0 3:2	1:1 2:0	2:1 1:0	5:0 5:0	3:3 4:4	3:0 3:0	3:2 4:0	2:2 5:0	14	12	4	55 - 24	40
3. ДИНАМО Киев	1:1 1:1	0:2 1:1		1:0 0:0	3:0 0:0	1:4 2:1	1:1 0:1	2:1 0:1	1:2 5:1	4:0 1:0	1:0 1:0	3:1 1:0	6:3 3:1	0:1 1:0	1:2 4:1	1:1 2:0	16	7	7	48 - 27	39
4. ДИНАМО Москва	0:1 0:2	2:0 1:0	0:1 0:0		2:1 0:1	0:0 3:0	5:1 0:1	4:2 1:0	3:1 3:3	2:0 2:2	3:0 1:0	2:1 0:2	1:0 0:2	1:0 2:1	1:0 1:1	1:2 2:0	17	5	8	43 - 25	39
5. СКА Ростов-на-Дону	0:0 0:2	2:1 1:0	0:3 0:0	1:2 1:0		0:3 0:2	0:1 0:0	2:1 2:1	1:2 2:1	6:3 0:0	5:1 0:2	4:0 5:1	5:1 3:1	3:1 2:2	1:1 3:1	1:0 3:0	16	6	8	53 - 33	38
6. КАРПАТЫ Львов	0:2 4:1	1:1 0:0	4:1 1:2	0:0 0:3	3:0 2:0		1:1 1:0	4:0 1:0	0:2 1:1	0:0 1:0	2:0 2:2	0:0 0:2	1:2 2:0	1:0 1:2	2:0 1:1	2:0 2:0	14	9	7	40 - 23	37
7. ЦСКА Москва	1:2 1:1	1:1 0:0	1:1 1:0	1:5 1:0	1:0 0:0	1:1 0:1		0:3 1:1	0:0 0:0	1:0 2:2	1:1 0:0	0:0 1:1	1:1 1:1	1:1 1:2	1:0 0:0	3:0 2:0	7	18	5	25 - 25	32
8. ДИНАМО Тбилиси	0:1 2:2	0:0 0:0	1:2 1:0	2:4 0:1	1:2 1:2	0:4 0:1	3:0 1:1		4:1 0:2	1:1 3:0	0:1 2:1	3:1 2:0	5:1 3:0	7:0 1:1	0:5 2:1	1:2 0:0	11	7	12	46 - 37	29
9. ЛОКОМОТИВ Москва	1:3 0:1	0:2 2:3	2:1 1:5	1:3 3:3	2:1 1:2	2:0 1:1	0:0 0:0	1:4 2:0		1:0 0:2	2:0 0:1	5:5 0:0	1:1 0:1	0:0 3:0	1:0 2:1	2:2 3:0	10	9	11	39 - 42	29
10. ЗЕНИТ Ленинград	0:0 0:0	1:1 0:2	0:4 0:1	0:2 2:2	3:6 0:0	0:0 0:1	0:1 2:2	1:1 0:3	0:1 2:0		3:0 1:0	3:3 2:1	2:1 1:0	1:1 0:0	0:1 0:3	5:1 1:1	7	12	11	30 - 39	26
11. ШАХТЕР Донецк	0:0 0:4	1:2 0:1	0:1 0:1	0:3 0:1	1:5 2:0	0:2 2:2	1:1 0:0	1:0 1:2	0:2 1:0	0:3 0:1		4:4 0:3	0:1 2:1	3:1 2:1	2:0 1:0	0:0 2:0	9	6	15	26 - 42	24
12. ЗАРЯ Ворошиловград	0:2 0:3	0:5 0:5	1:3 0:1	1:2 2:0	0:4 1:5	0:0 2:0	0:0 1:1	1:3 0:2	5:5 0:0	3:3 1:2	4:4 3:0		1:2 0:2	2:0 5:0	2:1 0:0	1:1 0:0	6	10	14	36 - 56	22
13. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	1:4 0:1	3:3 4:4	3:6 1:3	0:1 2:0	1:5 1:3	2:1 0:2	1:1 1:1	1:5 0:3	1:1 1:0	1:2 0:1	1:0 1:2	2:1 2:0		1:0 1:3	2:3 2:1	2:2 1:2	8	6	16	39 - 61	22
14. ПАХТАКОР Ташкент	0:3 0:2	0:3 0:3	1:0 0:1	0:1 1:2	1:3 2:2	0:1 2:1	1:1 2:1	0:7 1:1	0:0 0:3	1:1 0:0	1:3 1:2	0:2 0:5	0:1 3:1		0:0 2:1	1:0 3:1	7	7	16	23 - 52	21
15. АРАРАТ Ереван	2:3 1:2	2:3 0:4	2:1 1:4	0:1 1:1	1:1 1:3	0:2 1:1	0:1 0:0	5:0 1:2	0:1 1:2	1:0 3:0	0:2 0:1	1:2 0:0	3:2 1:2	0:0 1:2		3:1 1:1	6	7	17	33 - 45	19
16. ДНЕПР Днепропетровск	0:1 0:1	2:2 0:5	1:1 0:2	2:1 0:2	0:1 0:3	0:2 0:2	0:3 0:2	2:1 0:0	2:2 0:3	1:5 1:1	0:0 0:2	1:1 0:0	2:2 2:1	0:1 1:3	1:3 1:1		3	10	17	19 - 54	16

«Динамо» К.: А.Марченко 10, М.Пінчук, П.Слободян - по 8, В.Шевченко 4, С.Кочубинський 3, О.Дамін, О.Серебрянський, А.Чурзін - по 2, О.Бойко, Л.Буряк, Л.Васильєв, В.Колотов, С.Кузнецов, В.Лозинський, В.Насташевський, В.Синельник - по 1. Автогол А.Азарян («Арарат» Єреван).

«Карпати»: Н.Бачіашвілі 11, Р.Гірник 7, Ю.Підпалюк 5, І.Смєрдов 4, В.Цебрій, С.Крупей, В.Устинов, Сафонов - по 2, А.Баль, В.Фурсов, В.Никитюк, Ю.Дубровний, Ю.Бондаренко - по 1.

«Шахтар»: Ю.Резник, М.Федоренко - по 6, В.Старухін 3, Вал.Шевлюк, В.Булгаков, Ю.Моісеєв, В.Рудаков - по 2, В.Головін, В.Роговський, В.П'яних - по 1.

«Зоря»: В.Малий 11, О.Шакун, В.Стульчин - по 6, Л.Ніколаєнко 4, Л.Малий, О.Мороз - по 2, О.Полукаров, Є.Кобзарєв, Ю.Рабочий, О.Сорокалет, О.Глазов - по 1.

«Чорноморець»: Р.Алі-заде 8, В.Родіонов 5, С.Волкобой, В.Прокопенко - по 4, В.Шевченко 3, Л.Барановський, С.Давидов, В.Дзюба, В.Макаров, М.Михайлов - по 2, С.Доценко, С.Жарков, В.Зубков, В.Кірєєв, Є.Алдошін - по 1.

«Дніпро»: А.Шелест 9, О.Харитоненко 3, О.Яковенко, Р.Суанов - по 2, В.Поркуян, С.Євсеєнко, М.Литвиненко - по 1. Тренер - Анатолій Білолюбський.

ЯКЩО порівняти торішню підсумкову таблицю турніру дублерів з цьогорічною, то ми побачимо, що нинішній сезон для команд нашої республіки пройшов загалом значно гірше. Порадували, мабуть, тільки резервісти «Карпат», які «обміняли» тринадцяту сходинку на шосту, та в певній мірі ще й молодь «Зорі», яка перейшла з останнього місця на дванадцяте. Водночас київські динамівці замість золотих медалей здобули бронзові, «Чорноморець», який був третім, опинився тринадцятим, «Шахтар» з дев'ятого місця перейшов на одинадцяте, а «Дніпро» з передостаннього — на останнє.

Та річ навіть не в тому, які місця зайняли дублюючі склади в своєму турнірі, хоча і цей показник є своєрідним звітом про роботу з ними. Головна біда полягає в іншому. На жаль, доводиться констатувати, що останніми роками резервні команди клубів республіки почали гірше виконувати своє першочергове завдання — готувати зміну майстрам.

За прикладами далеко не треба ходити. Візьмемо донецький «Шахтар». В нинішньому сезоні в ньому дебютували нападаючі Роговський і Резник. Однак вони були запрошені з команд другої ліги. «Дніпро» також шукає поповнення на стороні. «Чорноморець», який нинішнього року потрапив у критичне становище, не зміг знайти в своєму резерві футболістів, що змогли б допомогти йому в скрутний час. Тільки в «Зорі» поступово закріпилися власні вихованці Андреєв і Стульчин.

Дещо окремо стоїть київське «Динамо» — команда, в якій завжди уважно ставилися до виховання поповнення. Ось і в нинішньому році гравці дублюючого складу Зуєв і Кочубинський в потрібну хвилину замінили травмованих футболістів основного, причому введення їх до нього навіть у відповідальних міжнародних матчах не зіпсувало динамівського почерку. Не треба забувати й про те, що вчорашній дублер киян Ковальов добре виступав за «Зорю», а Кондратов, так би мовити, прийшовся до двору «Шахтарю». Та й третє місце, зайняте київськими резервістами, не таке вже й погане.

ЗУПИНИТИСЯ на грі дублерів «Карпат» особливої рації немає. У нинішньому році в ньому виступали переважно вихованці львівського спортінтернату і груп підготовки команди — футболісти молоді і за віком, і за ігровим стажем. Шосте місце, здобуте ними, є для них значним успіхом. А чи зуміють вони через рік-другий зайняти позиції в основному складі, покаже тільки майбутнє. Тут багато що залежить від сумлінного ставлення до тренувань молодих футболістів.

Мабуть, найгірші справи з дублюючим складом нині у «Дніпра», який найбільше серед усіх команд республіки потребує припливу свіжих молодих сил. За середнім віком гравців дніпропетровці є найстарішим клубом у вищій лізі. Сподіватися ж на власних вихованців йому поки що не доводиться. Це докір не тільки керівництву «Дніпра», а усім футбольним тренерам області, які працюють з юнаками. Очевидно, вони просто не виховують талановитих гравців, яких можна було б запросити до дубля команди майстрів. З тих же, хто нині виступає в ньому, хіба що один Шелест обіцяє стати надійним футболістом.

Взагалі, які нові імена можуть «запропонувати» найближчим часом дублюючі склади українських клубів? Київське «Динамо», насамперед, центрального захисника Бойка, вже згадуваного Кочубинського. Непогані перспективи є у Марченка, братів Васильєвих. Серед резервістів «Карпат» назвемо Гірника, Підпалюка, Сафонова, Бачіашвілі. У «Шахтаря» — це Федоренко, у «Зорі» — В. Малий і Бережной, у «Чорноморця» — Волкобій, Давидов.

Можливо, цей список слід було подовжити. Але часто буває, що гравець, який подавав надії у дублюючому складі, так і не ставав справжнім майстром. Так що все покаже час...

Цьогорічні змагання дублерів відзначалися зниженням результативності. Торік в 239 матчах (одна зустріч не відбулася) було забито 639 голів, нині в 240 іграх — 601. Зате в минулому сезоні команди здобули 166 перемог, а нині — 170. Найкращим бомбардиром турніру виявився ростовчанин Распутін, який провів 14 м'ячів. Серед резервістів команд нашої республіки по 11 голів забили ворошиловградець В. Малий і львів'янин Бачіашвілі.

Л. КАНЕВСЬКИЙ.

Газета «Спортивна газета» Київ, 23.12.1975.

1 ліга

Постановою Спорткомітету СРСР турнір дублерів був скасований приблизно в перших шести числах травня.

Матчі до скасування турніру:

«Металіст» Харків - «Торпедо» Кутаїсі 0-1, - «Спартак» Івано-Франківськ 0-0, - «Кубань» Краснодар 0-0.

«Таврія» - «Торпедо» Кутаїсі 2-0, - «Ністру» Кишинів 0-4, - «Кубань» Краснодар 0-1.

«Спартак» Івано-Франківськ - «Нефтчі» Баку 1-3, - «Спартак» Орджонікідзе 1-1, - «Спартак» Нальчик 1-0, - «Металіст» 0-0.

«Металург» Запоріжжя - «Динамо» Мінськ 1-2, - «Кайрат» Алма-Ата 0-5, - «Шинник» Ярославль 2-2, - «Уралмаш» Свердловськ 0-0, - «Алга» Фрунзе 0-1.

1976

Вища ліга

Весна

Участники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1. ЦСКА Москва		1:0	2:2	2:0	2:2	1:0	2:0	1:2	1:1	4:1	1:0	3:1	0:1	1:0	2:1	7:0	10	3	2	30 - 11	23
2. ДИНАМО Тбилиси	0:1		1:1	1:2	2:1	1:0	0:0	1:0	3:1	2:1	2:0	1:1	1:0	0:0	3:1	1:0	9	4	2	19 - 9	22
3. ДИНАМО Москва	2:2	1:1		0:0	0:0	1:3	1:0	4:0	0:2	2:2	2:0	2:0	1:4	1:0	2:1	3:0	7	5	3	22 - 15	19
4. СПАРТАК Москва	0:2	2:1	0:0		0:2	1:2	1:2	3:1	3:0	2:0	0:2	2:0	1:1	5:1	2:0	3:0	8	2	5	25 - 14	18
5. КАРПАТЫ Львов	2:2	1:2	0:0	2:0		0:0	2:1	3:3	1:1	0:0	2:2	0:0	3:0	0:0	1:0	3:3	4	10	1	20 -14	18
6. ТОРПЕДО Москва	0:1	0:1	3:1	2:1	0:0		2:2	2:2	1:3	0:1	2:0	1:3	2:1	1:0	2:0	1:1	6	4	5	19 - 17	16
7. ДИНАМО Минск	0:2	0:0	0:1	2:1	1:2	2:2		0:0	0:1	2:0	1:1	1:1	1:1	3:2	1:0	1:0	5	6	4	15 - 14	16
8. ЗАРЯ Ворошиловград	2:1	0:1	0:4	1:3	3:3	2:2	0:0		0:0	2:1	2:2	0:1	2:1	0:0	3:0	2:0	5	6	4	19 -19	16
9. ШАХТЕР Донецк	1:1	1:3	2:0	0:3	1:1	3:1	1:0	0:0		0:1	0:0	0:1	1:0	1:0	1:2	1:0	6	4	5	13 - 13	16
10. ДИНАМО Киев	1:4	1:2	2:2	0:2	0:0	1:0	0:2	1:2	1:0		1:1	0:1	2:1	1:0	3:0	4:0	6	3	6	18 - 17	15
11. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	0:1	0:2	0:2	2:0	2:2	0:2	1:1	2:2	0:0	1:1		1:1	1:1	2:1	4:1	1:1	3	8	4	17 - 18	14
12. АРАРАТ Ереван	1:3	1:1	0:2	0:2	0:0	3:1	1:1	1:0	1:0	1:0	1:1		0:2	2:2	2:3	0:0	4	6	5	14 - 18	14
13. ЗЕНИТ Ленинград	1:0	0:1	4:1	1:1	0:3	1:2	1:1	1:2	0:1	1:2	1:1	2:0		1:3	0:0	1:0	4	4	7	15 - 18	12
14. ЛОКОМОТИВ Москва	0:1	0:0	0:1	1:5	0:0	0:1	2:3	0:0	0:1	0:1	1:2	2:2	3:1		0:0	2:2	1	6	8	11 - 20	8
15. ДНЕПР Днепропетровск	1:2	1:3	1:2	0:2	0:1	0:2	0:1	0:3	2:1	0:3	1:4	3:2	0:0	0:0		2:1	3	2	10	11 - 27	8
16. КР.СОВЕТОВ Куйбышев	0:7	0:1	0:3	0:3	3:3	1:1	0:1	0:2	0:1	0:4	1:1	0:0	0:1	2:2	1:2		0	5	10	8 - 32	5

«Карпати»: Ю.Сафронов 6, Р.Гірник 4, Ю.Підпалюк 3, А.Баль, Ю.Бондаренко, Ю.Комарницький, Я.Чечель, Р.Хижак, Р.Давид, В.Сиров - по 1.

«Зоря»: Л.Малий 5, О.Глазов 4, О.Журавльов, В.Малий - по 2, С.Андрєєв, М.Форкаш, В.Білоусов, О.Ігнатенко, Є.Кобзарєв, Б.Маринцов - по 1.

«Шахтар»: Є.Шафоростов 9, М.Федоренко 2, Ю.Резник, В.Рудаков - по 1.

«Динамо»: А.Чурзін 4, І.Шарій 3, О.Бойко, Ю.Ковальов, О.Кострицький, В.Насташевський - по 2, С.Добринський, В.Синельник, Р.Угренчук - по 1.

«Чорноморець»: М.Михайлов 6, В.Родіонов 4, В.Ахобадзе, В.Гратий, С.Жарков, Г.Кравченко, О.Поліщук, О.Дегтярьов, О.Лисенко - по 1.

«Дніпро»: М.Самойленко 3, В.Романюк, С.Євсеєнко - по 2, С.Мотуз, А.Шелест, О.Яковенко, В.Щегол - по 1. Тренер - Анатолій Білолюбський.

Осінь

Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1. ДИНАМО Киев		0:2	3:0	3:3	1:0	4:1	1:1	3:1	0:0	1:0	6:1	3:1	5:2	3:0	3:1	3:0	11	3	1	39 - 13	25
2. ШАХТЕР Донецк	2:0		0:0	3:0	0:0	2:1	1:1	0:0	2:2	3:2	1:0	2:1	1:1	1:0	1:1	3:2	8	7	0	22 - 11	23
3. КАРПАТЫ Львов	0:3	0:0		1:1	1:1	1:0	0:0	3:1	3:0	1:0	0:0	2:2	2:0	3:2	2:0	1:0	8	6	1	20 - 10	22
4. ДИНАМО Тбилиси	3:3	0:3	1:1		0:1	3:4	2:2	3:5	2:1	3:0	1:0	2:0	6:1	2:0	2:1	3:1	8	3	4	33 - 23	19
5. ТОРПЕДО Москва	0:1	0:0	1:1	1:0		2:0	3:4	1:1	2:1	0:0	0:0	0:0	3:0	0:0	3:1	1:0	6	7	2	17 - 9	19
6. СПАРТАК Москва	1:4	1:2	0:1	4:3	0:2		3:1	2:3	4:1	3:0	0:0	3:2	4:2	1:0	3:1	1:1	8	2	5	30 - 23	18
7. ДИНАМО Москва	1:1	1:1	0:0	2:2	4:3	1:3		1:1	2:1	1:2	2:1	3:1	1:0	0:0	1:0	0:1	6	6	3	20 - 17	18
8. ЦСКА Москва	1:3	0:0	1:3	5:3	1:1	3:2	1:1		0:2	2:1	1:2	1:0	1:0	2:0	1:1	1:0	7	4	4	21 - 19	18
9. ЛОКОМОТИВ Москва	0:0	2:2	0:3	1:2	1:2	1:4	1:2	2:0		2:2	2:0	0:1	2:2	3:1	2:1	2:1	5	4	6	21 - 23	14
10. ЗЕНИТ Ленинград	0:1	2:3	0:1	0:3	0:0	0:3	2:1	1:2	2:2		3:2	3:1	2:0	0:2	2:2	0:0	4	4	7	17 - 23	12
11. ЗАРЯ Ворошиловград	1:6	0:1	0:0	0:1	0:0	0:0	1:2	2:1	0:2	2:3		1:3	2:1	0:0	1:0	1:0	4	4	7	11 - 20	12
12. ДИНАМО Минск	1:3	1:2	2:2	0:2	0:0	2:3	1:3	0:1	1:0	1:3	3:1		1:1	1:0	0:1	3:0	4	3	8	17 - 22	11
13. АРАРАТ Ереван	2:5	1:1	0:2	1:6	0:3	2:4	0:1	0:1	2:2	0:2	1:2	1:1		1:0	3:1	3:0	3	3	9	17 - 31	9
14. ЧЕРНОМОРЕЦ Одесса	0:3	0:1	2:3	0:2	0:0	0:1	0:0	0:2	1:3	2:0	0:0	0:1	0:1		2:1	0:2	2	3	10	7 - 20	7
15. КР.СОВЕТОВ Куйбышев	1:3	1:1	0:2	1:2	1:3	1:3	0:1	1:1	1:2	2:2	0:1	1:0	1:3	1:2		1:0	2	3	10	13 - 26	7
16. ДНЕПР Днепропетровск	0:3	2:3	0:1	1:3	0:1	1:1	1:0	0:1	1:2	0:0	0:1	0:3	0:3	2:0	0:1		2	2	11	8 - 23	6

Кращий бомбардир Іван Шарій «Динамо» Київ 17 мячів.

«Динамо»: І.Шарій 17, О.Бойко 4, О.Хапсаліс 3, В.Зуєв, Ю.Ковальов, В.Колотов, С.Кочубинський, В.Насташевський - по 2, В.Безсонов, В.Веремєєв, В.Матвієнко, П.Слободян, В.Синельник - по 1.
«Шахтар»: М.Латиш 4, Є.Шафоростов, Ю.Резник, М.Федоренко, С.Овчинников - по 3, В.Старухін, В.Лущенко - по 2, Л.Ткаченко, В.Головін - по 1.
«Карпати»: Р.Гірник 8, Г.Батич 4, А.Баль 2, Р.Давид, Ю.Підпалюк, С.Крупей, Ю.Сафронов, О.Долиняк - по 1. Автогол: Ю.Сьомін («Крила Рад»).
«Зоря»: Ю.Єлісєєв, Л.Малий - по 2, Вік.Абрамов, О.Глазов, В.Кузовлєв, В.Малий, В.Білоусов, Б.Маринцов - по 1. Автогол: В.Маркін («Дніпро»).
«Чорноморець»: М.Михайлов, С.Піддубний - по 2, С.Жарков, Л.Рофман, О.Серебрянський - по 1.
«Дніпро»: О.Яковенко, В.Щегол, О.Христян - по 2, М.Самойленко, С.Марусин - по 1. Тренер - Анатолій Білолюбський.

Дублюючий склад «Карпат» — бронзовий призер турніру 1976 р. для дублерів. Верхній ряд (справа наліво): Е. Майорош, Г. Батич, О. Родін, В. Никитюк, С. Крупей, В. Казбан, А. Баль, Р. Давид. Нижній ряд: Р. Гірник, О. Долиняк, Ю. Бондаренко.

1977

Вища ліга

М Дублеры 1977		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	Мячи	О
1 Динамо	Киев	xxx	4-1	1-2	2-2	1-0	0-0	2-3	0-0	1-0	2-0	1-0	1-0	3-1	3-1	2-1	1-0	22	4	4	55-22	48
2 Шахтер	Донецк	1-0	xxx	2-0	1-2	2-1	4-0	3-1	4-0	1-1	2-0	0-0	2-0	2-1	0-0	3-1	1-0	16	9	5	49-21	41
3 Торпедо	Москва	2-3	4-1	xxx	1-2	0-2	0-1	3-1	0-0	2-1	2-1	2-0	2-1	1-1	3-2	3-1	2-1	17	5	8	62-37	39
4 Динамо	Тбилиси	0-1	1-1	0-0	xxx	0-1	0-1	0-1	1-1	2-0	4-2	0-1	2-1	2-0	0-0	2-0	4-2	15	8	7	42-26	38
5 Арарат	Ереван	1-1	0-0	1-6	0-0	xxx	1-4	1-1	1-1	1-2	0-2	1-2	2-2	2-0	1-0	2-0	1-0	12	10	8	39-33	34
6 ЦСКА	Москва	0-3	1-1	1-3	1-2	3-2	xxx	1-1	1-1	5-0	1-1	2-2	0-0	3-1	2-1	0-3	0-0	9	14	7	47-46	32
7 Зенит	Ленин-гд	0-2	0-3	2-6	0-1	1-5	4-4	xxx	3-1	2-0	1-2	1-1	0-3	1-0	1-1	0-0	6-4	11	10	9	40-47	32
8 Карпаты	Львов	2-1	0-0	0-0	0-1	1-1	2-1	0-0	xxx	4-0	1-1	0-1	1-0	0-0	0-0	0-1	1-1	8	14	8	23-22	30
9 Черноморец	Одесса	1-3	0-3	1-0	0-0	1-1	1-1	1-3	1-0	xxx	3-2	0-0	0-1	в-п	2-1	3-1	3-1	12	5	13	32-41	29
10 Днепр	Днепр-ск	1-2	1-1	3-2	1-2	1-2	1-3	0-1	0-0	2-0	xxx	2-0	1-0	0-0	0-0	1-0	1-1	9	9	12	42-43	27
11 Кр.Советов	Куйбышев	0-2	1-0	2-2	5-1	0-2	3-3	0-0	0-1	0-3	1-4	xxx	0-0	2-0	0-1	0-0	0-0	7	12	11	26-35	26
12 Динамо	Москва	0-1	0-3	2-4	2-1	1-1	3-1	0-0	1-0	1-4	1-1	3-1	xxx	1-1	1-1	2-1	2-1	9	8	13	31-41	26
13 Заря	Ворош-гд	1-4	1-4	0-1	0-3	1-3	1-2	1-1	2-0	1-0	1-6	1-0	4-1	xxx	0-1	2-1	1-0	8	5	17	26-47	21
14 Локомотив	Москва	1-4	0-3	0-3	1-5	0-2	3-3	1-2	0-2	0-1	2-1	2-2	3-1	0-1	xxx	0-0	1-1	5	10	15	24-46	20
15 Кайрат	Алма-Ата	0-2	1-0	1-4	0-2	0-0	2-2	0-1	0-2	0-2	5-1	0-1	2-0	2-3	2-0	xxx	0-2	7	5	18	26-42	19
16 Нефтчи	Баку	1-2	0-0	3-2	0-0	0-1	0-0	1-2	0-2	2-1	3-3	1-1	0-1	1-0	0-1	0-1	xxx	4	10	16	26-41	18

Кращий бомбардир Михайло Паламарчук «Дніпро» 16.
«Динамо»: Ю.Сивуха, В.Москаленко; О.Сопко, С.Балтача 2, С.Кузнецов 1, В.Зуєв, Ю.Ковальов 12, О.Хапсаліс 11, В.Кочубинський 1, О.Бойко (капітан) 3, О.Сліпченко, В.Микулинець 1, А.Чурзін 1, В.Колотов 1, В.Мунтян 1, П.Слободян 2, В.Безсонов 1, В.Лозинський 1, О.Таран 7, С.Найденко, М.Бобаль, І.Шарій 9. Автогол: В.Сарайкін «Торпедо»).
«Шахтар»: Вік. Чанов, Вяч.Чанов; С.Гунько, С.Овчинников, В.Малишев 3, В.Рудаков 1, В.Горбунов 1, А.Раденко, Вал. Шевлюк 5, М.Латиш 3, В.Черних 1, М.Соколовський 1, В.Старухін 3, Є.Шафоростов 14, Л.Ткаченко, В.Насташевський 11, С.Акименко 4, М.Федоренко 2.

«Карпати»: О.Швойницький, О.Ракитський; Р.Рифяк 1, П.Галушка, В.Никитюк 1, С.Крупей, Ю.Суслопаров 1, В.Казбан 1, В.Спориняк 1, Я.Думанський 1, Ю.Сафронов 6, Г.Батич 3, Ю.Цимбалюк, І.Буловчак 3, А.Саулевич 2, Р.Гірник 1, Ю.Підпалюк 2.
«Чорноморець»: І.Жекю; С.Жарков, І.Гакман 11, Г.Качур, С.Піддубний 3, В.Гратій 2, І.Соколовський, В.Шельменко 1, А.Напрєєв 1, О.Криштан 1, Г.Сапожников 1, В.Кірєєв, С.Грозов 4, Г.Царелунг 3, А.Карпюк 5, Л.Рофман.
«Днепр»: В.Стрижевський; О.Лисенко, А.Куцев 1, П.Кутузов, Б.Крачук, А.Шелест 3, О.Яковенко 2, С.Гаврилюк 1, В.Маслов 1, Ю.Соловйов 1, С.Марусин, В.Данилевський, М.Паламарчук 16, С.Мотуз 9, А.Усенко 5, М.Самойленко 2, О.Христян, автогол: Б.Кузнецов («ЦСКА»).
«Зоря»: В.Кузовльов, В.Абрамов 1, С.Журавльов, О.Полукаров 3, О.Глазунов 3, В.Кобзарьов 2, В.Зубенко 1, О.Заваров 2, І.Кірєєв 4, В.Стульчин 4, Б.Маринцов 2, О.Крючков 1, Ю.Колесников 2, Євсєєнко 1.

1978

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Тбилиси		0:1 0:3	0:1 2:0	0:0 0:0	2:0 2:1	1:0 2:0	1:0 0:0	1:0 2:0	1:0 0:2	5:0 0:1	0:2 2:1	1:0 6:2	4:1 3:2	1:1 1:0	4:1 2:1	1:0 1:0	20	4	6	45-20	44
2	**ЦСКА** Москва	1:0 3:0		3:3 1:0	1:1 1:1	3:0 0:3	0:0 1:1	2:0 0:0	2:0 0:2	1:1 3:2	0:1 4:1	1:1 3:2	2:1 1:1	3:2 1:0	0:0 3:0	1:0 3:0	1:1 4:3	16	11	3	49-27	43
3	**Динамо** Киев	1:0 0:2	3:3 0:1		1:1 0:0	1:2 0:0	2:1 1:0	2:1 2:1	1:0 0:1	1:0 1:0	0:0 1:0	3:1 0:0	0:2 4:0	0:1 2:1	4:2 0:1	1:2 1:0	1:1 1:0	15	7	8	34-24	37
4	**Динамо** Москва	0:0 0:0	1:1 1:1	1:1 0:0		0:0 1:2	1:2 3:1	1:0 0:3	2:1 3:0	2:1 1:3	2:0 1:0	1:0 0:0	2:1 3:0	0:1 2:0	0:1 1:2	2:0 6:0	2:1 0:0	14	9	7	39-22	37
5	**Нефтчи** Баку	0:2 1:2	0:3 3:0	2:1 0:0	0:0 2:1		1:1 0:0	1:1 0:2	1:1 2:4	2:1 2:8	2:1 0:1	2:1 0:1	1:0 2:1	0:0 3:1	3:0 3:0	2:1 0:2	2:1 6:1	14	7	9	43-38	35
6	**Арарат** Ереван	0:1 0:2	0:0 1:1	1:2 0:1	2:1 1:3	1:1 0:0		1:2 2:1	3:1 1:2	2:0 2:1	3:1 0:0	1:1 3:0	1:1 0:1	4:0 2:1	1:1 2:1	2:2 5:1	0:0 2:1	12	10	8	43-30	34
7	**Шахтёр** Донецк	0:1 0:0	0:2 0:0	1:2 1:2	0:1 3:0	1:1 2:0	2:1 1:2		2:1 1:1	1:2 2:1	0:0 1:0	2:0 1:1	0:0 1:0	4:1 0:0	0:1 1:1	2:1 2:0	0:0 3:1	12	10	8	34-23	34
8	**Торпедо** Москва	0:1 0:2	0:2 2:0	0:1 1:0	1:2 0:3	1:1 4:2	1:3 2:1	1:2 1:1		0:2 1:2	1:2 1:0	1:1 1:4	2:0 2:2	3:0 2:1	3:0 1:1	5:0 2:0	0:0 1:0	12	6	12	40-36	30
9	Спартак Москва	0:1 2:0	1:1 2:3	0:1 0:1	1:2 3:1	1:2 8:2	0:2 1:2	2:1 1:2	2:0 2:1		0:1 5:1	0:1 1:1	0:0 1:1	0:0 0:1	1:0 5:1	1:1 4:0	0:0 5:1	11	7	12	49-31	29
10	**Черноморец** Одесса	0:5 1:0	1:0 1:4	0:0 0:1	0:2 0:1	1:2 1:0	1:3 0:0	0:0 0:1	2:1 0:1	1:0 1:5		0:0 3:1	3:0 0:2	0:2 1:2	2:1 3:0	3:1 1:1	2:1 1:1	11	6	13	29-38	28
11	**Пахтакор** Ташкент	2:0 1:2	1:1 2:3	1:3 0:0	0:1 0:0	1:2 1:0	1:1 0:3	0:2 1:1	1:1 4:1	1:0 1:1	0:0 1:3		3:1 0:0	1:1 0:0	1:0 -	1:2 1:2	1:0 1:1	7	12	10	28-32	26
12	**Кайрат** Алма-Ата	0:1 2:6	1:2 1:1	2:0 0:4	1:2 0:3	0:1 1:2	1:1 1:0	0:0 0:1	0:2 2:2	0:0 1:1	0:3 2:0	1:3 0:0		4:2 0:0	1:1 4:2	1:2 4:0	2:1 2:0	8	9	13	34-43	25
13	**Локомотив** Москва	1:4 2:3	2:3 0:1	1:0 1:2	1:0 0:2	0:0 1:3	0:4 1:2	1:4 0:0	0:3 1:2	0:0 1:0	2:0 2:1	1:1 0:0	2:4 0:0		4:1 2:2	0:0 0:1	1:0 2:1	8	8	14	29-44	24
14	**Зенит** Ленинград	1:1 0:1	0:0 0:3	2:4 1:0	1:0 2:1	0:3 0:3	1:1 1:2	1:0 1:1	0:3 1:1	0:1 1:5	1:2 0:3	0:1 -	1:1 2:4	1:4 2:2		1:1 4:1	1:1 2:0	6	9	14	28-50	21
15	**Заря** Ворошиловград	1:4 1:2	0:1 0:3	2:1 0:1	0:2 0:6	1:2 2:0	2:2 1:5	1:2 0:2	0:5 0:2	1:1 0:4	1:3 1:1	2:1 2:1	2:1 0:4	0:0 1:0	1:1 1:4		3:3 3:1	7	6	17	29-65	20
16	**Днепр** Днепропетровск	0:1 0:1	1:1 3:4	1:1 0:1	1:2 0:0	1:2 1:6	0:0 1:2	0:0 1:3	0:0 0:1	0:0 1:5	1:2 1:1	0:1 1:1	1:2 0:2	0:1 1:2	1:1 0:2	3:3 1:3		0	11	19	21-51	11

«Динамо»: С.Малько 6, М.Бобаль 5, О.Бойко, О.Таран - по 4, П.Слободян, Ю.Цимбалюк - по 3, О.Сопко, О.Хапсаліс - по 2, С.Балтача, П.Дмитренко, О.Кострицький, М.Олефіренко - по 1. Автогол: А.Саркісян («Арарат»).
«Шахтар»: Є.Шафоростов 6, С.Морозов 5, А.Раденко, С.Покидін, С.Акименко - по 4, М.Федоренко, Ю.Мішин, С.Овчинников, І.Василюк - по 2, В.Рудаков, В.Роговський, В.Малишев - по 1.
«Чорноморець»: І.Бєланов, І.Гакман - по 5, О.Довбій 4, А.Напреєв 3, А.Карпюк, О.Кріштан, Ю.Горячев - по 2, С.Жарков, О.Скрипник, В.Кузьмин, Т.Есебуа, С.Грозов, Коновальчук - по 1.
«Зоря»: Ю.Іванов 7, О.Малишенко, О.Заваров - по 4, О.Полукаров 3, С.Журавльов, В.Зубенко, О.Глазунов, А.Марченко, В.Галустов, Вал.Шевлюк, І.Лук'янчук, С.Бутенко, І.Гамула, ???? - по 1. Автогол: В.Зуєв («Динамо» К.).
«Дніпро»: А.Усенко 6, В.Бублик 3, Б.Кравчук, Вік.Кузнецов - по 2, С.Мотуз, О.Томах, А.Куцев, В.Куцев, С.Шлапак, М.Пелипенко, Г.Табала, Ю.Соловйов - по 1.

1 ліга

М		И	В	Н	П	Мячи	О
1	"Динамо-д" Минск	38	23	14	1	64-18	60
2	СКА-д Ростов-на-Дону	38	22	10	6	57-27	54
3	"Карпаты-д" Львов	38	21	11	6	58-26	53
4	"Памир-д" Душанбе	38	17	12	9	53-40	46
5	"Жальгирис-д" Вильнюс	38	19	7	12	54-40	45
6	СКА-д Одесса	38	15	12	11	40-34	42
7	"Таврия-д" Симферополь	38	15	10	13	56-54	40
8	"Динамо-д" Ленинград	38	14	11	13	54-45	39
9	"Крылья Советов-д" Куйбышев	38	14	10	14	31-32	38
10	"Торпедо-д" Москва	38	13	11	14	39-45	37
11	"Нистру-д" Кишинев	38	13	11	14	33-38	37
12	"Спартак-д" Орджоникидзе	38	13	10	15	38-38	36
13	"Кубань-д" Краснодар	38	12	12	14	48-43	36
14	"Металлург-д" Запорожье	38	12	10	15	41-50	34
15	"Уралмаш-д" Свердловск	38	7	17	14	35-48	31
16	"Колхозчи-д" Ашхабад	38	9	12	16	42-49	30
17	"Шинник-д" Ярославль	38	8	12	18	26-47	28
18	"Кузбасс-д" Кемерово	38	9	8	21	33-65	26
19	"Спартак-д" Ивано-Франковск	38	8	7	23	39-79	23
20	"Терек-д" Грозный	38	5	13	20	34-57	23

1	"Динамо"Минск		4:1	2:2	0:0	2:1	3:1	1:1	2:0	1:0	0:0	3:0	3:0	2:0	1:0	5:1	1:1	3:0	4:0	1:0	4:0
2	СКА Ростов-на-Дону	0:0		1:0	3:0	2:0	0:0	3:1	1:1	3:1	2:0	1:0	1:0	1:1	3:0	5:0	1:0	1:0	5:0	2:0	0:0
3	"Карпаты"Львов	2:2	1:0		1:0	1:0	0:0	1:1	3:0	0:0	3:0	1:0	2:1	0:0	2:0	1:1	3:0	1:0	6:0	2:0	2:0
4	"Памир"Душанбе	1:0	1:0	0:3		1:1	3:1	4:1	2:2	1:0	1:1	2:0	0:0	0:0	2:0	0:0	2:1	2:1	2:0	3:1	4:1
5	"Жальгирис"Вильнюс	0:2	2:0	0:2	3:2		0:2	2:0	2:2	3:1	4:1	0:1	1:0	1:0	3:0	0:0	2:0	2:0	3:0	2:0	2:1
6	СКА Одесса	1:1	1:1	2:1	2:2	2:0		2:0	0:2	0:1	1:0	0:1	0:1	2:1	3:2	2:0	3:3	2:0	0:0	2:1	2:1
7	"Таврия"Симферополь	0:0	1:1	0:3	4:0	2:3	0:0		0:5	2:0	5:0	2:0	0:1	2:1	4:2	2:1	1:0	2:1	3:1	4:2	1:0
8	"Динамо"Ленинград	0:2	1:2	0:1	1:2	0:1	0:2	0:0		4:0	1:0	3:2	3:2	2:0	0:1	0:1	4:2	3:1	2:2	4:0	0:0
9	"Крылья Советов"Куйбыше	0:0	2:3	1:0	0:0	1:1	0:1	0:1	1:2		0:1	0:1	1:0	1:0	1:0	2:1	0:0	3:2	1:1	1:0	2:1
10	"Торпедо"Кутаиси	1:1	2:0	1:2	0:2	0:0	3:1	1:0	0:2	0:0		0:1	0:1	0:2	0:0	0:0	1:2	2:1	2:3	1:1	1:0
11	"Нистру"Кишинёв	0:0	0:0	1:2	1:0	1:1	2:1	1:1	0:0	0:1	1:1		0:1	1:2	1:2	2:0	2:1	0:1	2:0	1:2	2:0
12	"Спартак"Орджоникидзе	1:2	0:2	0:3	1:1	3:1	0:2	2:1	3:1	1:0	0:1	0:0		1:1	3:2	0:0	0:0	0:0	3:0	1:2	1:0
13	"Кубань"Краснодар	0:2	0:1	2:2	1:1	2:4	2:1	6:1	0:0	0:0	0:3	3:2	1:0		1:1	0:1	2:1	0:1	4:0	5:2	2:1
14	"Металлург"Запорожье	1:1	0:3	0:0	1:1	0:2	2:0	1:0	0:1	0:1	1:4	0:0	0:0	1:3		3:2		4:0	3:1	3:1	1:1
15	"Уралмаш"Свердловск	0:1	0:1	4:3	1:3	3:0	0:0	2:2	3:3	0:1	1:1	3:0	1:1	0:0	0:1		2:1	0:1	2:2	1:1	1:1
16	"Колхозчи"Ашхабад	0:1	0:1	1:4	2:1	1:1	0:0	2:2	2:1	1:0	4:1	0:0	1:1	0:2	2:2	0:0		4:0	2:1	4:1	1:2
17	"Шинник"Ярославль	0:0	2:0	1:0	4:3	1:2	1:1	0:3	0:1	0:0	1:2	0:1	2:0	0:0	1:1	1:1	1:0		0:0	0:0	0:2
18	"Кузбасс"Кемерово	0:1	3:4	2:2	0:1	1:0	2:0	0:2	1:0	0:1	0:2	3:0	1:4	0:3	0:2	0:1	2:0	1:0		3:0	1:1
19	"Спартак"Ивано-Франковск	1:3	2:2	0:1	1:4	2:1	0:0	3:2	1:1	0:6	1:4	2:3	0:4	3:1	0:1	1:0	0:0	1:2	3:0		2:1
20	"Терек"Грозный	2:3	0:0	1:1	1:1	1:2	0:0	2:2	1:1	1:1	1:2	0:2	1:3	1:0	2:3	1:1	2:3	1:0	0:1	3:2	

1979

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	**ЦСКА** Москва		1:3 1:1	3:0 0:2	1:1 2:2	2:3 3:2	4:2 1:1	1:1 0:0	0:0 2:1	1:0 3:1	1:1 3:1	0:0 +:-	2:1 1:1	0:1 2:1	1:0 2:0	3:0 3:1	2:0 3:2	3:0 4:2	1:0 3:0	20	10	4	59-31	50
2	**Нефтчи** Баку	3:1 1:1		2:2 0:4	2:5 3:2	2:0 0:1	1:4 1:0	1:0 2:0	0:0 1:2	2:0 1:0	0:0 4:1	2:0 1:1	1:1 0:0	1:0 5:2	2:2 1:0	0:2 +:-	2:0 1:0	3:0 4:0	1:0 4:0	20	8	6	54-31	48
3	**Динамо** Киев	0:3 2:0	2:2 4:0		2:2 0:0	1:0 3:1	0:3 4:1	1:1 0:3	1:1 2:0	0:0 1:0	0:0 3:1	2:0 0:2	1:0 1:0	0:0 1:1	0:3 3:0	4:0 1:1	2:0 1:0	1:0 1:2	6:1 1:1	17	11	6	51-29	45
4	**Динамо** Тбилиси	1:1 2:2	5:2 2:3	2:2 0:0		2:1 0:2	1:0 2:3	0:1 3:0	1:0 0:1	1:0 2:1	7:0 3:1	1:1 3:1	3:1 0:1	1:3 2:1	2:0 0:2	2:1 5:3	2:4 2:2	2:0 3:2	3:2 5:1	19	6	9	70-45	44
5	Спартак Москва	3:2 2:3	0:2 1:0	0:1 1:3	1:2 2:0		1:0 1:0	1:1 1:2	1:2 5:0	1:1 2:2	1:1 3:0	1:2 3:1	1:1 1:0	1:1 2:1	3:0 2:0	0:1 1:0	2:1 2:1	2:2 3:1	3:0 4:1	18	7	9	58-35	43
6	**Шахтёр** Донецк	2:4 1:1	4:1 0:1	3:0 1:4	0:1 3:2	0:1 0:1		2:0 1:0	0:4 0:0	1:1 7:1	0:2 1:0	1:4 5:2	0:0 2:2	2:0 2:0	1:4 1:0	0:1 2:0	2:1 3:2	5:1 4:0	3:0 7:3	18	5	11	66-44	41
7	**Динамо** Москва	1:1 0:0	0:1 0:2	1:1 3:0	1:0 0:3	1:1 2:1	0:2 0:1		3:2 0:0	2:2 0:1	4:2 1:0	0:0 1:0	1:2 0:2	1:1 5:1	1:0 0:0	0:0 1:0	2:1 3:1	0:2 0:1	1:0 2:1	14	10	10	37-32	38
8	**Торпедо** Москва	0:0 1:2	0:0 2:1	1:1 0:2	0:1 1:0	2:1 0:5	4:0 0:0	2:3 0:0		0:1 1:0	2:1 2:3	1:1 1:1	0:4 3:1	2:4 1:3	1:1 1:0	0:1 2:0	2:1 5:2	2:0 3:1	1:1 2:0	14	9	11	45-42	37
9	**Пахтакор** Ташкент	0:1 1:3	0:2 0:1	0:0 0:1	0:1 1:2	1:1 2:2	1:1 1:7	2:2 1:0	1:0 0:1		0:2 2:0	0:0 1:0	1:0 1:1	2:1 1:1	2:0 1:3	2:1 1:0	3:0 2:1	3:0 2:0	3:0 0:1	14	8	12	38-36	36
10	**Локомотив** Москва	1:1 1:3	0:0 1:4	0:0 1:3	0:7 1:3	1:1 0:3	2:0 0:1	2:4 0:1	1:2 3:2	2:0 0:2		0:0 2:2	1:0 0:0	1:4 2:3	0:1 4:2	+:- 4:1	1:0 1:0	1:0 3:1	4:0 3:2	13	7	14	43-53	33
11	**Черноморец** Одесса	0:0 -:+	0:2 1:1	0:2 2:0	1:1 1:3	2:1 1:3	4:1 2:5	0:0 0:1	1:1 1:1	0:0 0:1	0:0 2:2		0:0 3:0	2:1 3:1	1:4 0:1	1:1 3:1	2:1 0:2	2:2 3:1	0:0 1:0	10	13	11	39-40	33
12	**СКА** Ростов-на-Дону	1:2 1:1	1:1 0:0	0:1 0:1	1:3 1:0	1:1 0:1	0:0 2:2	2:1 2:0	4:0 1:3	0:1 1:1	0:1 0:0	0:0 0:3		2:0 1:4	2:2 2:0	0:0 1:0	1:0 2:4	0:0 1:0	0:3 4:2	10	12	12	34-38	32
13	**Арарат** Ереван	1:0 1:2	0:1 2:5	0:0 1:1	3:1 1:2	1:1 1:2	0:2 0:2	1:1 1:5	4:2 3:1	1:2 1:1	4:1 3:2	1:2 1:3	0:2 4:1		1:0 2:0	0:0 0:1	0:0 3:1	0:0 0:0	2:0 2:3	11	9	14	45-47	31
14	**Динамо** Минск	0:1 0:2	2:2 0:1	3:0 0:3	0:2 2:0	0:3 0:2	4:1 0:1	0:1 0:0	1:1 0:1	0:2 3:1	1:0 2:4	4:1 1:0	2:2 0:2	0:1 0:2		0:0 3:1	1:3 5:1	2:3 3:3	4:1 3:0	11	6	17	46-48	28
15	**Кайрат** Алма-Ата	0:3 1:3	2:0 -:+	0:4 1:1	1:2 3:5	1:0 0:1	1:0 0:2	0:0 0:1	1:0 0:2	1:2 0:1	-:+ 1:4	1:1 1:3	0:0 0:1	0:0 1:0	0:0 1:3		2:1 2:2	2:3 1:0	2:0 3:1	9	7	18	29-46	25
16	**Зенит** Ленинград	0:2 2:3	0:2 0:1	0:2 0:1	4:2 2:2	1:2 1:2	1:2 2:3	1:2 1:3	1:2 2:5	0:3 1:2	0:1 0:1	1:2 2:0	0:1 4:2	0:0 1:3	3:1 1:5	1:2 2:2		2:1 4:2	2:0 4:0	8	3	23	46-64	19
17	**Заря** Ворошиловград	0:3 2:4	0:3 0:4	0:1 2:1	0:2 2:3	2:2 1:3	1:5 0:4	2:0 1:0	0:2 1:3	0:3 0:2	0:1 1:3	2:2 1:3	0:0 0:1	0:0 0:0	3:2 3:3	3:2 0:1	1:2 2:4		1:1 0:1	5	7	22	31-71	17
18	**Крылья Советов** Куйбышев	0:1 0:3	0:1 0:4	1:6 1:1	2:3 1:5	0:3 1:4	0:3 3:7	0:1 1:2	1:1 0:2	0:3 1:0	0:4 2:3	0:0 0:1	3:0 2:4	0:2 3:2	1:4 0:3	0:2 1:3	0:2 0:4	1:1 1:0		4	4	26	26-85	12

Кращий бомбардир Сергій Морозов «Шахтар» 17.

«Динамо»: О.Бойко 15, М.Бобаль 9, О.Таран, В.Сусло - по 4, О.Сопко 3, Л.Буряк, В.Каплун, С.Ященко, Й.Микуланинець, Ф.Попович, М.Олефіренко - по 2, О.Баранов, В.Веремієв, В.Тарасенко, Ю.Ярошенко - по 1.

«Шахтар»: С.Морозов 17, С.Акименко 10, Є.Шафоростов, С.Кравченко - по 7, В.Малий, Ю.Мішин обоє 6, Л.Малий, І.Василюк, Г.Черних - по 2, А.Раденко, С.Покидін, І.Братчиков, І.Симонов, Соколов, Вік.Мельник, Ю.Бондаренко - по 1.

«Чорноморець»: Т.Есебуа 5, Г.Качур, В.Кобища, А.Шепель - по 4, Ю.Горячев, С.Грозов, С.Діденчук, Л.Рофман - по 3, О.Погорєлов, І.Рибінський - по 2, І.Буланкін, О.Євстратов, С.Циганков, П.Чілібі, С.Коновенко - по 1. Автогол: О.Борисенков («Спартак»).

«Зоря»: О.Малишенко 9, О.Іванов 5, Зеленіцин 4, І.Гамула 3, Ю.Колесников, В.Юрченко - по 2, Ю.Іванов, О.Заваров, Вал.Шевлюк, О.Дорофєєв, А.Оленєв, О.Довженок - по 1.

1 ліга

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	**17**	18	19	20	21	22	23	24	В	Н	П	Мячи	О
1	ЖАЛЬГИРИС Вильнюс		3-2	2-1	0-5	4-1	4-0	3-0	0-0	3-2	1-0	3-0	0-1	1-0	2-1	2-0	2-1	**4-1**	2-1	3-1	2-2	1-1	2-1	4-0	8-1	31	7	8	**101-51**	69
2	ПАМИР Душанбе	0-3		1-1	4-0	0-1	0-0	3-2	+:-	2-0	2-1	1-1	2-2	4-0	3-1	0-0	4-1	**4-1**	4-0	2-1	3-0	2-0	7-0	2-0	3-1	29	8	9	92-45	66
3	КАРПАТЫ Львов	0-2	3-0		2-3	1-1	0-1	2-1	3-1	0-0	2-0	2-0	5-0	1-0	6-3	2-1	3-0	**2-0**	2-0	1-0	2-0	3-1	4-1	2-0	7-1	28	9	9	88-34	65
4	ФАКЕЛ Воронеж	2-0	0-0	1-0		1-2	4-2	1-0	1-1	0-1	0-2	1-4	0-0	+:-	3-2	0-3	1-0	**1-1**	1-1	0-1	3-0	+:-	4-2	1-1	2-1	26	8	12	82-54	60
5	АЛГА Фрунзе	1-2	1-2	1-1	2-7		3-1	1-0	1-0	3-0	0-0	0-0	4-1	2-0	1-4	2-1	1-1	**1-3**	2-0	3-0	4-1	3-0	4-1	3-0	2-1	26	8	12	76-57	60
6	КОЛХОЗЧИ Ашхабад	1-2	5-2	1-1	3-0	1-0		0-2	0-0	1-1	0-0	2-1	2-2	1-3		2-2	3-0	**2-1**	2-2	3-1	1-0	4-1	3-0	0-3	5-0	23	13	10	84-53	59
7	СПАРТАК Орджоникидзе	6-1	3-0	3-1	2-3	1-0	3-0		3-2	2-2	2-1	4-0	2-1	1-1	0-1	3-2	3-0	**3-1**	2-2	2-0	0-1	2-0	1-0	2-0	4-0	24	9	13	77-44	57
8	СКА Одесса	2-2		0-1	2-4	2-5	2-2	1-0		3-1	0-1		2-2	2-1	4-0	3-1	1-0	**1-1**	2-0	2-2	2-0	2-1	1-2	2-0	2-0	21	13	12	81-55	55
9	ТЕРЕК Грозный	1-0	1-0	2-2	0-1	5-2	2-2	1-0	0-0		1-2	3-2	0-2	1-0	0-2	1-0	1-0	**0-0**	1-0	1-1	0-0	2-2	2-0	3-2	3-0	20	14	12	60-47	54
10	ДНЕПР Днепропетровск	2-1	2-0	1-0	3-3	0-0	0-5	3-2	0-2	1-2		2-3	2-0	2-1	1-0	1-0	2-3	**0-3**	2-1	1-3	0-0	1-1	3-2	0-0	4-2	21	10	15	59-54	52
11	ТАВРИЯ Симферополь	1-3	2-3	1-0	2-6	2-1	1-2	1-1	4-2	1-0	2-0		0-0	0-0	0-5	2-1	1-1	**3-1**	4-0	3-1	0-1	2-1	2-1	0-1	0-0	20	7	19	63-71	47
12	ТОРПЕДО Кутаиси	0-0	1-0	0-2	0-0	0-1		0-0	1-4	0-1	0-1	2-4		0-1	2-0	2-0	1-1	**1-0**	4-3	1-1	2-1	+:-	2-2	2-0	2-0	17	13	16	50-52	47
13	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	1-5	1-1	0-2	2-1	0-0	2-1	2-2	4-4	0-0	3-1	2-1	0-3		2-0	3-0	1-2	**0-3**	1-1	2-1	1-2	1-0	2-1	2-1	3-0	18	10	18	58-66	46
14	ШИННИК Ярославль	1-4	0-2	0-1	4-0	-:+	1-3	2-1	3-2	1-1	0-1	-:+	1-3	1-1		2-1	2-0	**+:-**	2-0	3-0	0-0	+:-	2-2	2-1	4-1	19	6	21	66-69	44
15	ДИНАМО Ленинград	1-3	2-2	2-1	0-2	4-1	0-0	0-1	1-1	0-3	0-0	4-2	1-0	3-0	2-2		1-1	**1-1**	0-0	0-3	3-0	1-1	0-1	1-1	3-1	15	12	19	64-61	42
16	КУЗБАСС Кемерово	2-1	0-3	0-2	+:-	0-1	1-1	1-0	0-0	2-0	1-3	3-1		1-2	0-1	0-1		**0-2**	0-1	+:-	3-2	0-2	0-2	2-1	2-0	16	6	24	44-70	38
17	**МЕТАЛЛИСТ**	**0-2**	**1-3**	**0-0**	**1-4**	**2-0**	**0-2**	**0-1**	**1-3**	**0-2**	**0-0**	**1-0**	**0-1**	**0-1**	**1-2**	**1-5**	**4-3**		**0-0**	**1-0**	**5-0**	**1-0**	**1-2**	**1-0**	**2-2**	**14**	**10**	**22**	**51-64**	**38**
18	НИСТРУ Кишинев	2-2	0-2	2-2	0-1		1-2	1-2	1-2	1-3	0-0	3-0	0-0	0-0	2-1	0-3	2-1	**0-1**		3-1		4-3	0-0	2-1	0-2	11	15	20	50-71	37
19	УРАЛМАШ Свердловск	1-0	1-1		0-1	1-2	1-3	0-0	0-2	2-0	0-2	0-1	1-0	1-2	2-2	0-3	-:+	**0-0**	2-2		2-1	0-2	0-1	2-1	0-3	12	9	25	40-65	33
20	СПАРТАК Ивано-Франковск	1-1	1-0	0-4	1-6	1-2	1-1	0-1	1-2	2-2	1-2	1-2	1-0	0-2		3-0	5-2	**1-1**	0-1	1-0		1-2	2-1	1-0	1-1	11	11	24	45-76	33
21	ЗВЕЗДА Пермь	-:+	2-5	0-2	1-0	1-2	1-1	1-1	0-1	1-4	0-4	1-0	2-0	3-6	5-0	0-4	4-1	**2-1**		0-1	1-1		1-2	1-2	0-1	12	7	27	54-76	31
22	КУБАНЬ Краснодар	2-5	0-1	0-5	0-1	2-4	1-2	1-3	2-3	1-3	2-0	0-2	2-2	4-1	2-1	2-3	1-2	**2-3**	2-4	0-1	2-1	0-2		2-1	4-1	12	4	30	62-99	28
23	ТРАКТОР Павлодар	1-3	1-5	0-0	0-2		1-3	0-2	0-0	0-0	1-0	1-4	2-4	1-0	1-0	0-2	1-2	**1-2**	0-0	1-3	2-2	3-0	0-2		3-0	7	8	31	33-80	22
24	СПАРТАК Нальчик	0-0	0-2	1-3	1-2	1-1	1-3	1-1	2-2	0-2	2-5	0-1	1-3	5-1	1-0	1-2	1-0	**1-3**	1-1	1-1	0-2	0-4	3-2	0-0		6	9	31	44-110	21

Є інформація, що невідомі результати матчів: «СКА»-«Памір» 2-0, «СКА»-«Таврія» 4-0, «Уралмаш»-«Карпати» 1-0, «Шинник»-«Спартак» І-Ф. 3-2.

1980

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	Динамо Киев		0:3 3:0	0:1 8:1	2:0 3:1	1:1 5:1	2:1 1:1	2:2 1:0	0:0 2:1	1:1 2:0	2:0 0:1	4:3 1:2	2:1 5:1	3:1 0:0	0:0 1:1	4:1 4:0	3:3 1:0	4:2 1:1	1:0 1:0	20	10	4	70-31	50
2	Динамо Москва	3:0 0:3		1:2 0:4	0:2 1:0	2:1 0:0	2:3 1:4	1:1 4:2	3:1 1:0	2:1 0:0	4:1 0:0	1:0 2:0	1:1 1:0	0:0 2:1	0:0 0:0	0:0 2:1	3:1 4:1	1:0 1:0	0:0 2:1	18	10	6	45-31	46
3	Спартак Москва	1:0 1:8	2:1 4:0		2:3 6:2	2:1 0:1	2:0 1:2	1:2 4:1	0:0 0:0	8:0 0:0	3:2 3:0	1:2 5:4	1:0 1:1	1:1 5:1	3:0 3:2	4:1 1:1	2:0 1:2	3:1 2:3	0:1 2:1	19	6	9	75-44	44
4	Торпедо Москва	0:2 1:3	2:0 0:1	3:2 2:6		1:1 0:2	1:2 1:1	0:3 1:2	1:0 2:2	1:0 1:1	1:0 1:0	3:1 1:0	4:1 0:1	3:2 1:0	2:0 3:0	2:0 2:0	1:1 0:0	2:0 1:0	1:1 0:0	17	8	9	45-35	42
5	Динамо Тбилиси	1:1 1:5	1:2 0:0	1:2 1:0	1:1 2:0		1:2 1:0	2:3 4:1	2:2 -:+	1:0 3:0	2:0 1:2	2:1 2:3	1:1 2:0	0:0 1:1	5:1 3:0	4:1 0:1	0:0 2:1	5:2 2:0	1:1 5:1	16	9	9	60-35	41
6	Пахтакор Ташкент	1:2 1:1	3:2 4:1	0:2 2:1	2:1 1:1	2:1 0:1		0:0 3:1	0:0 0:1	2:3 2:1	3:0 2:0	1:2 0:2	1:0 0:2	0:3 0:0	1:0 1:1	3:0 0:0	3:0 0:1	1:0 2:0	0:3 4:0	16	7	11	45-33	39
7	Нефтчи Баку	2:2 0:1	1:1 2:4	2:1 1:4	3:0 2:1	3:2 1:4	0:0 1:3		1:0 1:2	2:2 0:3	4:2 0:2	1:0 1:0	4:0 1:1	0:0 2:1	1:1 0:2	0:2 4:2	2:1 0:0	2:1 0:0	2:1 3:3	14	10	10	49-49	38
8	Динамо Минск	0:0 1:2	1:3 0:1	0:0 0:0	0:1 2:2	2:2 +:-	0:0 1:0	0:1 2:1		1:1 4:1	1:3 3:3	1:2 1:1	0:0 1:4	1:0 1:2	1:0 0:1	2:1 2:0	2:0 1:2	4:3 3:1	2:1 1:0	13	10	11	41-39	36
9	Карпаты Львов	1:1 0:2	1:2 0:0	0:8 0:0	0:1 1:1	0:1 0:3	3:2 1:2	2:2 3:0	1:1 1:4		2:2 1:1	1:1 1:1	0:1 3:1	2:0 2:1	1:0 +:-	2:0 1:1	0:1 1:0	2:1 0:0	2:1 1:0	12	12	10	36-42	36
10	Зенит Ленинград	0:2 1:0	1:4 0:0	2:3 0:3	0:1 0:1	0:2 2:1	0:3 0:2	2:4 2:0	3:1 3:3	2:2 1:1		2:2 2:2	1:1 1:0	0:0 2:2	2:1 2:2	3:0 2:3	0:0 3:1	1:0 1:0	0:0 1:0	11	12	11	42-47	34
11	Шахтёр Донецк	3:4 2:1	0:1 0:2	2:1 4:5	1:3 0:1	1:2 3:2	2:1 2:0	0:1 0:1	2:1 1:1	1:1 1:1	2:2 2:2		2:0 1:2	0:0 1:2	4:2 0:2	4:2 0:0	1:1 3:0	1:3 1:1	3:0 6:1	12	9	13	56-49	33
12	Арарат Ереван	1:2 1:5	1:1 0:1	0:1 1:1	1:4 1:0	1:1 0:2	0:1 2:0	0:4 1:1	0:0 4:1	1:0 1:3	1:1 0:1	0:2 2:1		2:4 1:0	2:0 0:0	2:1 2:3	0:0 0:1	4:2 0:1	2:1 1:1	10	9	15	35-47	29
13	СКА Ростов-на-Дону	1:3 0:0	0:0 1:2	1:1 1:5	2:3 0:1	0:0 1:1	3:0 0:0	0:0 1:2	0:1 2:1	0:2 1:2	0:0 2:2	0:0 2:1	4:2 0:1		1:3 0:3	1:0 0:3	3:0 2:1	2:0 1:2	1:1 1:0	9	11	14	34-43	29
14	Локомотив Москва	0:0 1:1	0:0 0:0	0:3 2:3	0:2 0:3	1:5 0:3	0:1 1:1	1:1 2:0	0:1 1:0	0:1 -:+	1:2 2:2	2:4 2:0	0:2 0:0	3:1 3:0		0:2 2:2	1:1 1:0	1:2 1:1	1:0 3:2	8	11	15	32-46	27
15	Кубань Краснодар	1:4 0:4	0:0 1:2	1:4 1:1	0:2 0:2	1:4 1:0	0:3 0:0	2:0 2:4	1:2 0:2	0:2 1:1	0:3 3:2	2:4 0:0	1:2 3:2	0:1 3:0	2:0 2:2		0:0 0:0	1:1 0:2	3:0 2:0	8	9	17	34-56	25
16	Кайрат Алма-Ата	3:3 0:1	1:3 1:4	0:2 2:1	1:1 0:0	0:0 1:2	0:3 1:0	1:2 0:0	0:2 2:1	1:0 0:1	0:0 1:3	1:1 0:3	0:0 1:0	0:3 1:2	1:1 0:1	0:0 0:0		2:1 3:3	1:3 0:1	6	12	16	25-48	24
17	ЦСКА Москва	2:4 1:1	0:1 0:1	1:3 3:2	0:2 0:1	2:5 0:2	0:1 0:2	1:2 0:0	3:4 1:3	1:2 0:0	0:1 0:1	3:1 1:1	2:4 1:0	0:2 2:1	2:1 1:1	1:1 2:0	1:2 3:3		1:0 1:1	7	8	19	36-56	22
18	Черноморец Одесса	0:1 0:1	0:0 1:2	1:0 1:2	1:1 0:0	1:1 1:5	3:0 0:4	1:2 3:3	1:2 0:1	1:2 0:1	0:0 0:1	0:3 1:6	1:2 1:1	1:1 0:1	0:1 2:3	0:3 0:2	3:1 1:0	0:1 1:1		4	9	21	26-55	17

«Динамо»: В.Гришко; Г.Пасічний, В.Хлус - по 18, В.Сусло 5, Ю.Ярошенко - по 5, О.Бойко 4, О.Таран, О.Сопко, М.Олефіренко - по 3, В.Колотов, В.Черников, С.Ященко - по 2, С.Балтача, О.Бережний, О.Сорокалет, О.Блохін, О.Баранов - по 1, Г.Повар, В.Сахно, Ю.Махиня.

«Карпати»: В.Безуб'як 7, В.Дикий, Е.Валенко - по 4, І.Мосора, К.Антоненко - по 3, В.Рац, Ю.Суслопаров, Г.Батич, І.Семенка - по 2, І.Буловчак, Я.Заєць, М.Бобаль, О.Баль, В.Будник, Балахнін, Й.Микуланинець - по 1.

«Шахтар»:Ю.Бондаренко 15, С.Акименко 6, Є.Шафоростов, В.Малий - по 5, С.Морозов, В.Грачов - по 4, Л.Малий, С.Кравченко, А.Раденко, М.Яремко, Вік.Мельник - по 2, В.Сафонов, С.Абрамовський, С.Литвинов, І.Симонов, ???? - по 1. Автоголи: Рухадзе («Динамо» Т.), Айвазян («СКА»).

«Чорноморець»: Л.Гайдаржи 10, С.Грозов, О.Чернов - по 3, Ю.Горячев 2, І.Буланкін, В.Леонов, О.Сич, Ю.Смотрич, Г.Псоміаді, Е.Тимошенко, С.Циганков, В.Устинов - по 1.

Упорная борьба на финише турнира развернулась между динамовскими коллективами Киева и Москвы. Все решалось в игре предпоследнего, 33-го, тура, когда эти команды встретились между собой в столице Украины. Киевляне уверенно выиграли 3:0 и, увеличив разрыв с москвичами с одного очка до трех, досрочно стали победителями первенства и в десятый раз завоевали приз Спорткомитета СССР.

Лучшими бомбардирами стали Чесноков («Торпедо») — 19 мячей, Пасечный и Хлус (оба — «Динамо» К) — по 18.

ИТОГОВАЯ ТАБЛИЦА

	И	В	Н	П	М	О
1. «Динамо» К	34	20	10	4	70—31	50
2. «Динамо» М	34	18	10	6	45—31	46
3. «Спартак»	34	19	6	9	75—44	44
4. «Торпедо»	34	17	8	9	45—35	42
5. «Динамо» Тб	34	16	9	9	60—35	41
6. «Пахтакор»	34	16	7	11	45—33	39
7. «Нефтчи»	34	14	10	10	49—49	38
8. «Динамо» Мн	34	13	10	11	41—39	36
9. «Карпаты»	34	12	12	10	36—42	36
10. «Зенит»	34	11	12	11	42—47	34
11. «Шахтер»	34	12	9	13	56—49	33
12. «Арарат»	34	10	9	15	35—47	29
13. СКА	34	9	11	14	34—43	29
14. «Локомотив»	34	8	11	15	32—46	27
15. «Кубань»	34	8	9	17	34—56	25
16. «Кайрат»	34	6	12	16	25—48	24
17. ЦСКА	34	7	8	19	36—56	22
18. «Черноморец»	34	4	9	21	26—55	17

Примечание: В матчах «Карпаты» — «Локомотив» и «Динамо» Мн — «Динамо» Тб командам «Локомотив» и «Динамо» Тб за неявку на игру засчитано поражение.

Футболісти «Динамо» (Київ) — десятиразові переможці змагань дублюючих складів команд вищої ліги. На фото (зліва направо) нижній ряд: Валерій Черніков, Віктор Сахно, Олександр Собко, Олександр Баранов, Юрій Махиня, Олександр Чуйганов; середній ряд: тренер А. К. Пузач, адміністратор Г. Я. Спектор, Юрій Ярошенко, Віктор Гришко, Віктор Хлус, старший тренер з виховної роботи М. М. Коман, старший тренер В. В. Лобановський; верхній ряд: масажист П. М. Швидкий, лікар В. І. Берковський, Сергій Ященко, Михайло Оліфіренко, Віктор Сусло, Геннадій Повар, масажист В. Я. Євлантьєв, лікар В. І. Малюта.

1 ліга.

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	В	Н	П	Мячи	О
1	КОЛОС Никополь		1-2		3-2	0-0		1-1		2-2		2-0	1-1						1-1		6-0		2-1	2-1		16	5	2	50-19	37
2	СКА Одесса			**0-0**	1-0	2-0		2-3					1-0				5-0	3-1	5-1				4-2	1-1	2-0	14	7	2	43-20	35
3	**МЕТАЛЛИСТ**	**1-0**					**0-0**				**2-3**			**1-0**	**2-1**	**2-0**	**4-2**	**3-1**	**1-0**	**0-0**		**4-1**			**3-2**	**15**	**4**	**4**	**43-24**	**34**
4	ТОРПЕДО Кутаиси			**4-5**			+:-				1-0			2-0	5-0		2-2	1-1	2-0	3-0		3-1		3-0	2-0	13	4	6	40-24	30
5	ШИННИК Ярославль			**1-2**	2-0			4-2		2-1	4-1	1-1			3-0			2-0	3-1	0-0		2-1		0-1		12	5	6	36-18	29
6	ИСКРА Смоленск	0-2	0-1			1-1			3-3				2-1	0-0		3-3	0-0				3-2		1-1		5-0	10	8	5	39-24	28
7	ФАКЕЛ Воронеж			**1-1**	1-1		2-0			1-0		1-2			2-0			1-1	3-1	1-1		1-1		4-1		8	11	4	38-28	27
8	ДНЕПР Днепропетровск	0-2	1-2	**1-0**	2-2	0-1		4-3		1-3		3-1	1-1								5-3		3-2	1-0		10	6	7	42-34	26
9	НИСТРУ Кишинев		4-0	**2-0**	1-2		1-2				0-1	2-3			0-0		+:-		2-1	4-1	3-0			2-2		9	8	6	39-26	26
10	ЖАЛЬГИРИС Вильнюс	0-2	0-0				1-3	5-2	2-1				2-3	1-0		3-3	0-2				2-1		0-0		1-0	11	3	9	32-35	25
11	ДИНАМО Ставрополь		2-4	**1-3**	1-0		0-1				1-2				2-2		2-1		1-0	2-0	4-4			4-0		10	3	10	36-38	23
12	УРАЛМАШ Свердловск			**1-0**	0-1	1-0		1-1		2-2		1-0			2-0			1-2	2-0			2-0		2-1		9	4	10	26-29	22
13	ПАМИР Душанбе	3-4	2-2			1-5		0-4	0-3	1-1		2-0	3-1								3-2		4-1	4-2		7	8	8	34-36	22
14	СКА Хабаровск	0-2	1-2				0-0		+:-		2-1			1-1		2-0	2-1				2-3		+:-		3-0	8	5	10	21-32	21
15	БУСТОН Джизак	2-3	0-0		3-1	1-0		1-3	3-4	1-2		4-2	1-0	0-0							0-1		0-0			7	7	9	33-35	21
16	СПАРТАК Орджоникидзе	0-4				1-0		0-0	0-2				1-0	2-2		2-3		2-2				2-1	2-1		1-0	7	6	10	28-38	20
17	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	0-1					2-0		0-0	1-1	1-2	2-0		2-2	3-1	0-1						2-0				6	8	9	25-26	20
18	ЗАРЯ Ворошиловград						1-5		2-0		1-2			1-0	0-1	1-1	0-2	+:-		5-0		1-0				7	2	14	31-36	16
19	КУЗБАСС Кемерово	0-1	0-3				0-5		1-4		4-1		2-1	0-2	0-1	1-0	3-0	1-1			+:-				1-2	6	4	13	21-41	16
20	СПАРТАК Ивано-Франковск		0-0	**1-4**	1-2	0-3		1-1					5-1				1-3	1-0	0-5				2-1	1-1	0-1	6	4	13	30-50	16
21	ТАВРИЯ Симферополь	2-3	1-1				0-1		1-1	2-2	2-0	2-3		1-1	2-2	3-1				3-2	0-1					4	8	11	29-39	16
22	КРЫЛЬЯ СОВЕТОВ Куйбышев			**1-2**	0-1	0-0		0-0		1-1		0-2	1-0					0-0	2-1	1-0		1-2		2-1		4	7	12	18-30	15
23	ГУРИЯ Ланчхути			**1-3**			3-4				0-2				1-0	1-4	3-3	3-1	3-2	1-4		3-3			0-0	4	6	13	30-52	14
24	СПАРТАК Нальчик	0-5				1-2		0-0	2-2	0-3		1-2	3-1	0-3		1-1		0-2	0-6			0-0	2-0			4	5	14	15-45	13

Змагання проводилися тільки в другому колі.

«Металіст»: В.Бас 12, С.Свистун 10, Ю.Рудинський 4, Є.Золотницький 3, В..Шеховцев, Ю.Дейнека, С.Кузнецов, С.Шевченко, І.Сороцький, В.Сороцький, С.Коцар, С.Деркач, В.Хруслов, А.Наумов, Г.Кашаба, Ю.Волошенко. Немає авторів 14 забих м'ячів.

«Зоря»: В.Юрченко 3, Вал.Шевлюк, В.Зубенко, І.Сметанін, В.Данільєв - по 2, В.Попелнуха, Вал.Попов, А.Костюченко, В.Зінченко, В.Лахтін, А.Кондратенко, В.Пилипенко - по 1. Немає авторів 13 забих м'ячів.

«Металург»: Ю.Гада 5, Є.Шахов 3, О.Спіцин, В.Хохлов, В.Щетінін - по 2, Є.Шафоростов, А.Чанцев, В.Бондаренко, М.Бобаль, С.Савран, Логунов - по 1. Немає авторів 5 забих м'ячів у матчах з «СКА» Одеса 1-3, «Металіст» 1-3, «Торпедо» К. 1-1, «Факел» 1-1, «Гурія» 1-3.

1981

Долгое время за первое место в турнире дублирующих составов вели спор динамовские команды Киева и Тбилиси. Причем в очных поединках тбилисцы оба раза выиграли — 2:1 и 1:0. Однако на финише футболисты столицы Украины выступили более уверенно и после победы в 32-м туре над «Зенитом» со счетом 5:1 досрочно, как и в прошлом году, выиграли первенство дублеров. Киевские динамовцы в одиннадцатый раз завоевали приз Спорткомитета СССР.

Лучшими бомбардирами стали Цава («Динамо» Тб) — 24 гола, Баранов («Динамо» К) и Чухлов («Зенит») — по 17.

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	Динамо Киев		1:2 0:1	1:0 5:1	3:3 2:1	2:0 5:1	2:0 0:0	3:0 6:0	1:2 1:2	1:0 1:1	1:1 2:3	2:0 2:0	1:0 2:1	4:0 1:0	1:0 0:0	3:0 3:2	2:1 0:0	2:1 2:0	1:0 6:0	23	6	5	69-23	52
2	Динамо Тбилиси	2:1 1:0		2:0 3:3	1:0 0:4	1:1 4:0	1:2 1:3	3:0 0:1	4:1 2:1	2:1 2:2	3:2 1:2	1:2 3:1	1:1 1:1	4:1 0:1	3:1 2:3	4:1 2:1	1:1 6:0	2:0 2:1	1:0 6:0	20	6	8	72-39	46
3	Зенит Ленинград	0:1 1:5	0:2 3:3		2:3 0:1	0:0 3:0	1:0 2:0	1:0 3:5	3:3 2:1	2:0 3:2	3:2 5:3	4:3 4:0	2:1 1:2	0:1 3:0	1:0 1:1	1:2 2:1	3:0 5:0	0:1 1:0	2:0 4:4	19	5	10	68-47	43
4	Шахтёр Донецк	3:3 1:2	0:1 4:0	3:2 1:0		2:1 1:3	1:1 3:1	1:3 1:0	1:1 2:2	2:2 2:0	2:0 0:0	5:1 2:1	2:0 1:2	0:3 1:2	0:1 1:0	3:2 0:0	2:0 2:1	0:2 2:0	2:0 6:2	18	7	9	59-39	43
5	Динамо Минск	0:2 1:5	1:1 0:4	0:0 0:3	1:2 3:1		3:2 1:2	3:1 2:1	1:1 2:1	3:1 3:0	3:0 0:0	4:0 2:0	3:4 0:0	1:0 6:2	2:2 2:1	0:0 4:2	0:0 1:0	3:1 1:2	2:0 2:2	17	9	8	60-43	43
6	Спартак Москва	0:2 0:0	2:1 3:1	0:1 0:2	1:1 1:3	2:3 2:1		3:1 3:1	2:4 2:0	1:1 1:3	4:0 3:1	4:2 0:0	0:2 1:1	1:1 2:0	5:1 1:0	0:2 2:1	2:3 3:2	3:1 0:0	2:0 2:2	16	8	10	58-44	40
7	ЦСКА Москва	0:3 0:6	0:3 1:0	0:1 5:3	3:1 0:1	1:3 1:2	1:3 1:3		1:3 2:1	1:0 0:2	3:2 0:1	3:2 1:1	4:1 2:0	0:2 1:0	1:0 3:2	1:1 1:1	0:0 1:0	1:0 2:1	2:1 4:1	17	4	13	47-51	38
8	Динамо Москва	2:1 2:1	1:4 1:2	3:3 1:2	1:1 2:2	1:1 1:2	4:2 0:2	3:1 1:2		1:0 1:0	3:1 2:1	1:1 0:0	1:1 2:1	3:2 1:1	1:0 2:2	2:2 1:2	0:2 1:1	0:2 1:3	2:0 3:0	13	11	10	51-48	37
9	Черноморец Одесса	0:1 1:1	1:2 2:2	0:2 2:3	2:2 0:2	1:3 0:3	1:1 3:1	0:1 2:0	0:1 0:1		0:3 1:2	1:2 1:1	2:0 2:1	2:0 2:1	2:1 2:0	3:2 2:1	1:0 1:1	0:0 2:1	0:3 2:1	13	7	14	41-46	33
10	Днепр Днепропетровск	1:1 3:2	2:3 2:1	2:3 3:5	0:2 0:0	0:3 0:0	0:4 1:3	2:3 1:0	1:3 1:2	3:0 2:1		3:0 1:1	1:2 0:0	0:1 1:0	1:1 1:2	4:3 1:2	0:2 4:2	3:1 3:1	1:0 3:0	13	6	15	51-54	32
11	Кайрат Алма-Ата	0:2 0:2	2:1 1:3	3:4 0:4	1:5 1:2	0:4 0:2	2:4 0:0	2:3 1:1	1:1 0:0	2:1 1:1	0:3 1:1		1:0 2:1	0:1 1:1	1:0 1:1	2:2 2:1	0:0 3:1	1:0 1:1	3:1 1:0	10	11	13	37-54	31
12	Кубань Краснодар	0:1 1:2	1:1 1:1	1:2 2:1	0:2 2:1	4:3 0:0	2:0 1:1	1:4 0:2	1:1 1:2	0:2 1:2	2:1 0:0	0:1 1:2		1:2 1:0	0:1 2:2	0:1 0:0	1:1 0:0	3:2 1:0	1:0 1:0	10	10	14	33-41	30
13	Арарат Ереван	0:4 0:1	1:4 1:0	1:0 0:3	3:0 2:1	0:1 2:6	1:1 0:2	2:0 0:1	2:3 1:1	0:2 1:2	1:0 0:1	1:0 1:1	2:1 0:1		0:1 0:0	1:0 0:4	0:0 1:1	1:1 3:1	0:0 0:0	10	9	15	28-44	29
14	Торпедо Москва	0:1 0:0	1:3 3:2	0:1 1:1	1:0 0:1	2:2 1:2	1:5 0:1	0:1 2:3	0:1 2:2	1:2 0:2	1:1 2:1	0:1 1:1	1:0 2:2	1:0 0:0		3:1 1:1	0:3 3:1	0:0 1:0	2:2 1:1	8	12	14	34-45	28
15	Пахтакор Ташкент	0:3 2:3	1:4 1:2	2:1 1:2	2:3 0:0	0:0 2:4	2:0 1:2	1:1 1:1	2:2 2:1	2:3 1:2	3:4 2:1	2:2 1:2	1:0 0:0	0:1 4:0	1:3 1:1		2:2 1:2	2:1 1:0	2:0 0:1	9	9	16	46-54	27
16	Нефтчи Баку	1:2 0:0	1:1 0:6	0:3 0:5	0:2 1:2	0:0 0:1	3:2 2:3	0:0 0:1	2:0 1:1	0:1 1:1	2:0 2:4	0:0 1:3	1:1 0:0	0:0 1:1	3:0 1:3	2:2 2:1		1:1 0:2	3:0 4:0	7	13	14	35-49	27
17	СКА Ростов-на-Дону	1:2 0:2	0:2 1:2	1:0 0:1	2:0 0:2	1:3 2:1	1:3 0:0	0:1 1:2	2:0 3:1	0:0 1:2	1:3 1:3	0:1 1:1	2:3 0:1	1:1 1:3	0:0 0:1	1:2 0:1	1:1 2:0		2:1 2:1	8	6	20	31-47	22
18	Таврия Симферополь	0:1 0:6	0:1 0:6	0:2 4:4	0:2 2:6	0:2 2:2	0:2 2:2	1:2 1:4	0:2 0:3	3:0 1:2	0:1 0:3	1:3 0:1	0:1 0:1	0:0 0:0	2:2 1:1	0:2 1:0	0:3 0:4	1:2 1:2		2	7	25	23-75	11

«Динамо»: В.Гришко; Ю.Махиня, О.Гуйганов, В.Тарасенко, О.Баранов 17, О.Михайличенко 16, Г.Пасічний 13, Ю.Ярошенко 5, В.Юрченко 4, М.Олефіренко 3, В. Рац 3, В.Черников 2, В.Безсонов 1, В.Колотов 1, Ю.Махиня 1, В.Сусло 1, О.Хапсаліс 1, С.Ященко 1, О.Сорокалет. Тренери: Анатолій Пузач та Михайло Фоменко.

«Шахтар»: Ю.Бондаренко 13, В.Роговський 8, І.Петров 5, С.Овчинников, І.Дибченко - по 4, С.Акименко, Л.Ткаченко, Г.Повар, Р.Заріпов - по 3, С.Безуглов, С.Покидін, С.Кравченко - по 2, С.Кущій, О.Сопко, В.Гошкодеря, И.Мишура, О.Кисляк, С.Литвинов, Ю.Доніченко - по 1.

«Чорноморець»: В.Машнін 9, В.Фінк 8, Л.Гайдаржи, О.Чернов - по 6, Ю.Горячев 3, І. Бєланов, Ю.Смотрич, І.Твєрдохлєбов - по 2, С.Жарков, Ю.Ткачук, П.Чілібі - по 1.

«Дніпро»: В.Трубніков 9, О.Протасов 7, В.Шевченко, В.Павленко - по 4, С.Перерва 3, С.Алєксєєв, С.Мотуз, Г.Литовченко, Ю.Гревцев - по 2, М.Паламарчук, В.Шевчук, Ю.Миргородський, М.Самой-

ленко, В.Черних, П.Кутузов, О.Васютич, А.Вобліков, І.Григоренко, Гусенко, А.Усенко, О.Голоколосов, В.Лютий, О.Тагієв, О.Крамаренко - по 1. Автогол: В.Устинов («Чорноморець»),
«Таврія»: О.Білозерський 8, Ю.Гуляєв 5, В.Науменко 2, В.Галустов, В.Корольов, В.Петров, Ю.Ткачук, О.Шудрик, Б.Маринцов, В.Кішкин, О.Серебрянський - по 1.

1 ліга

М	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	В	Н	П	Мячи	О
1	**МЕТАЛЛИСТ**		**0-0**	**0-1**	**1-0**	**2-1**	**1-0**	**3-0**	**1-0**	**4-1**	**0-0**	**3-4**	**2-0**	**2-1**	**3-0**	**3-1**	**4-0**	**0-0**	**3-1**	**1-0**	**3-0**	**+:-**	**2-0**	**4-0**	**2-1**	**33**	**7**	**6**	**79-28**	**73**
2	КАРПАТЫ Львов	**2-0**		2-3	1-0	1-0	2-0	2-0	1-0	2-0	2-0	1-0	2-0	1-0	1-1	2-1	3-0	2-0	1-1	4-2	1-0	6-0	5-0	2-0	4-0	29	10	7	74-30	68
3	ЖАЛЬГИРИС Вильнюс	**0-1**	3-0		3-2	1-1	4-0	0-0	2-1	2-1	1-0	5-2	0-0	4-1	3-1	6-1	4-3	3-0	6-2	1-0	3-1	0-0	3-0	1-1	4-0	27	11	8	99-49	65
4	СКА Одесса	**0-1**	3-0	3-1		1-0	2-0	4-0	3-4	3-4	0-0	0-2	2-0	2-0	1-0	4-0	3-1	+:-	3-2	2-0	6-0	3-1	1-1	1-0	5-2	25	11	10	81-45	61
5	КОЛОС Никополь	**1-1**	1-0	0-0	0-1		1-3	2-1	3-1	1-1	2-1	2-0	1-0	1-2	2-1	1-1	2-2	2-0	2-1	1-0	1-1	5-2	3-0	4-0	4-2	23	11	12	76-56	57
6	БУСТОН Джизак	**1-0**	1-1	4-0	4-3	3-2		4-1	2-0	3-0	2-4	2-1	4-1	0-1	1-2	0-0	1-2	+:-	2-2	3-0	2-2	4-1	2-1	5-0	1-1	23	9	14	82-53	55
7	ШИННИК Ярославль	**0-2**	5-0	1-3	1-1	3-4	3-2		2-0	1-0	2-1	2-2	1-2	3-2	1-0	1-0	2-0	2-0	2-0	1-1	2-2	2-1	0-1	4-1	2-0	21	11	14	69-53	53
8	СКА Киев	**4-1**	0-1	1-0	1-2	1-0	1-0	0-0		2-0	3-1	1-0	2-3	3-1	1-0	0-0	1-0	1-0	1-2	1-0	0-0	1-1	3-1	2-1	1-1	20	11	15	51-50	51
9	ПАМИР Душанбе	**0-1**	0-0	0-1	4-3	1-0	3-4	2-2	2-2		2-0	1-0	0-0	1-2	1-2	0-4	3-0	1-0	2-1	1-0	2-1	3-0	3-0	3-2	4-0	19	11	16	66-64	49
10	ДИНАМО Ставрополь	**0-2**	0-1	2-7	0-1	0-1	1-3	2-0	0-2	5-2		1-0	3-1	5-1	2-0	2-1	4-0	4-1	1-2	1-0	2-0	0-1	2-3	2-1	2-1	21	5	20	65-59	47
11	ФАКЕЛ Воронеж	**0-3**	1-2	4-5	1-1	3-3	1-4	2-2	2-0	3-0	3-0		2-3	0-1	3-1	4-1	+:-	1-3	3-0	4-1	3-1	3-0	4-1	1-1	1-2	17	13	16	84-66	47
12	СПАРТАК Орджоникидзе	**0-4**	0-0	2-1	2-3	1-2	0-1	1-1	2-0	0-0	1-1	1-1		0-0	0-0	2-0	1-2	0-5	2-0	1-0	2-1	2-0	1-1	3-0	1-1	16	15	15	49-53	47
13	МЕТАЛЛУРГ Запорожье	**0-1**	0-1	0-0	0-0	0-0	2-0	0-0	0-0	4-2	0-0	1-1	3-0		0-0	1-3	3-1	1-0	1-2	0-1	3-1	0-0	2-0	3-1	0-0	17	12	17	54-60	46
14	НИСТРУ Кишинев	**0-0**	1-1	3-1	1-1	4-3	1-0	1-0	3-0	1-2	0-1	0-1	1-3	4-2		1-2	1-0	2-2	2-0	0-2	4-4	3-0	2-1	2-2	1-1	15	15	16	67-63	45
15	ЛОКОМОТИВ Москва	**1-2**	0-0	1-0	1-3	0-2	1-1	1-2	4-0	1-1	2-1	0-0	1-2	0-1	0-0		1-1	1-2	1-1	2-1	1-1	7-0	4-0	2-1	5-1	16	12	18	66-56	44
16	ТРАКТОР Павлодар	**2-2**	0-0	0-4	1-1	2-1	1-0	0-2	5-2	2-2	0-1	3-3	0-0	2-4	3-3	1-4		3-0	2-2	2-0	3-1	5-2	2-0	1-1	1-1	15	14	17	64-73	44
17	ИСКРА Смоленск	**1-1**	0-1	1-2	1-0	2-3	2-2	0-2	0-2	1-0	0-0	0-0	0-2	3-1	1-4	1-0	0-0	27	3-0	1-1	4-2	3-1	-:+	1-1	2-1	15	11	20	56-54	41
18	ЗАРЯ Ворошиловград	**0-1**	0-2	1-0	1-2	0-3	1-1	0-1	1-1	1-1	0-1	1-3	1-0	1-0	0-0	0-1	1-4	1-1		1-2	2-3	2-1	2-0	2-0	4-1	14	10	22	53-72	38
19	СКА Хабаровск	**0-1**	3-0	0-0	3-1	3-1	0-1	+:-	2-3	0-2	3-0	0-4	1-3	4-0	3-3	1-2	0-2	1-0	0-1		+:-	1-2	+:-	0-0	+:-	15	6	25	42-61	36
20	СПАРТАК Кострома	**0-1**	2-0	2-2	0-1	0-1	0-0	0-5	0-0	1-2	1-3	1-1	1-1	2-3	4-3	0-0	0-0	1-2	0-0	0-1		3-2	2-0	3-0	1-0	10	14	22	52-76	34
21	КУЗБАСС Кемерово	**1-0**	1-4	2-2	0-0	0-2	0-3	2-2	0-0	1-1	3-2	+:-	+:-	2-4	0-0	0-4	3-0	1-1	2-4	3-0	0-3		1-1	0-1	0-0	9	14	23	38-87	32
22	ТОРПЕДО Кутаиси	**2-3**	0-1	0-4	2-2	5-2	0-1	1-2	0-0	2-5	1-2	1-1	1-1	5-0	2-1	0-3	0-1	1-2	1-2	1-0	1-2	0-1		2-1	3-0	9	7	30	42-83	25
23	ПРИКАРПАТЬЕ Ивано-Франковск	**1-3**	1-2	0-0	1-3	1-1	0-1	1-0	0-1	0-1	0-3	2-6	1-2	0-0	2-3	1-0	0-2	0-5	1-3	3-3	3-1	0-0	1-0		4-0	6	12	28	39-90	24
24	ГУРИЯ Ланчхути	**1-4**	0-7	2-3	0-0	1-1	1-4	0-3	0-1	1-2	0-2	3-3	0-0	1-3	0-4	2-0	0-2	0-5	2-1	1-2	0-1	0-0	1-0	2-1		5	12	29	34-101	24

Кращий бомбардир Микола Мандриченко «СКА» Одеса 29.

1982

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Киев		0:1 1:3	1:0 1:5	0:3 2:1	1:0 4:2	0:1 2:1	0:1 2:1	4:1 3:0	3:0 2:4	1:2 2:1	2:1 4:1	3:1 2:0	1:0 2:1	1:0 2:1	2:1 1:0	2:2 3:1	2:0 0:0	3:0 2:0	24	2	8	61-36	50
2	Спартак Москва	1:0 3:1		0:2 3:2	5:2 4:2	0:1 3:0	2:5 1:0	1:0 0:1	1:1 5:2	2:2 0:2	4:1 3:2	1:4 3:1	2:1 2:0	4:1 1:0	0:1 1:0	4:2 1:2	1:0 4:1	6:0 1:1	4:0 2:1	23	3	8	75-41	49
3	**Динамо** Минск	0:1 5:1	2:0 2:3		3:1 1:2	1:0 1:3	1:1 3:3	1:0 1:0	0:0 3:1	2:2 5:0	1:1 1:0	2:3 3:2	0:0 2:1	2:2 1:1	2:1 4:2	4:2 4:1	5:3 3:3	1:1 3:0	4:1 5:0	19	10	5	77-41	48
4	**Зенит** Ленинград	3:0 1:2	2:5 2:4	1:3 2:1		1:0 0:1	1:4 3:1	1:0 1:3	2:1 2:0	1:1 2:0	2:1 2:3	4:1 4:1	0:0 2:0	5:1 4:2	2:0 2:1	2:1 1:0	2:0 2:0	0:0 1:0	1:2 3:1	22	3	9	64-40	47
5	**Динамо** Тбилиси	0:1 2:4	1:0 0:3	0:1 3:1	0:1 1:0		0:0 2:2	1:0 1:3	1:1 0:0	2:1 1:0	1:0 1:1	4:2 0:1	1:1 0:1	1:0 +:-	1:0 4:1	2:0 2:0	4:3 1:2	3:1 2:2	2:0 1:1	17	8	9	44-33	42
6	**Днепр** Днепропетровск	1:0 1:2	5:2 0:1	1:1 3:3	4:1 1:3	0:0 2:2		1:3 2:1	2:2 1:1	1:2 0:1	1:2 4:2	4:0 4:2	1:0 2:1	2:2 2:3	2:3 3:2	2:0 1:1	3:1 3:0	3:2 1:0	1:0 1:3	16	8	10	65-49	40
7	**Шахтёр** Донецк	1:0 1:2	0:1 1:0	0:1 0:1	0:1 3:1	0:1 3:1	3:1 1:2		3:1 2:2	1:0 1:0	2:4 2:0	1:1 1:2	1:1 1:0	0:0 1:0	0:2 3:3	1:0 1:3	3:0 3:2	1:1 0:0	0:5 2:0	15	7	12	43-39	37
8	**Арарат** Ереван	1:4 0:3	1:1 2:5	0:0 1:3	1:2 0:2	1:1 0:0	2:2 1:1	1:3 2:2		0:1 6:1	2:2 2:2	2:2 2:0	1:0 0:1	2:0 +:-	1:0 1:1	0:0 2:3	1:0 3:2	1:2 1:0	1:0 1:0	11	12	11	42-46	34
9	**ЦСКА** Москва	0:3 4:2	2:2 2:0	2:2 0:5	1:1 0:2	1:2 0:1	2:1 1:0	0:1 0:1	1:0 1:6		4:0 1:3	3:1 2:1	2:0 1:0	2:4 3:1	1:2 2:3	3:1 3:2	0:2 0:0	1:1 1:3	2:1 2:2	14	6	14	50-56	34
10	**Динамо** Москва	2:1 1:2	1:4 2:3	1:1 0:1	1:2 3:2	0:1 1:1	2:1 2:4	4:2 0:2	2:2 2:2	0:4 3:1		0:1 2:1	4:0 1:3	1:3 3:4	0:0 4:4	4:0 1:0	2:0 0:0	2:1 1:2	2:2 2:0	12	8	14	56-57	32
11	**Нефтчи** Баку	1:2 1:4	4:1 1:3	3:2 2:3	1:4 1:4	2:4 1:0	0:4 2:4	1:1 2:1	2:2 0:2	1:3 1:2	1:0 1:2		1:1 2:4	2:0 3:1	0:0 3:2	2:0 0:2	0:1 0:0	3:2 2:0	0:1 2:0	12	5	17	48-62	29
12	**Торпедо** Москва	1:3 0:2	1:2 0:2	0:0 1:2	0:0 0:2	1:1 1:0	0:1 1:2	1:1 0:1	0:1 1:0	0:2 0:1	0:4 3:1	1:1 4:2		2:0 2:2	0:0 +:-	2:0 0:0	0:1 1:1	1:0 1:3	4:1 0:0	9	10	15	29-39	28
13	**Черноморец** Одесса	0:1 1:2	1:4 0:1	2:2 1:1	1:5 2:4	0:1 -:+	2:2 3:2	0:0 0:1	0:2 -:+	4:2 1:3	3:1 4:3	0:2 1:3	0:2 2:2		1:1 2:1	4:2 1:5	2:2 0:0	6:1 1:0	0:3 3:1	9	8	17	48-62	26
14	**Торпедо** Кутаиси	0:1 1:2	1:0 0:1	1:2 2:4	0:2 1:2	0:1 1:4	3:2 2:3	2:0 3:3	0:1 1:1	2:1 3:2	0:0 4:4	0:0 2:3	0:0 -:+	1:1 1:2		0:5 2:3	0:0 1:0	3:1 1:1	2:1 0:1	8	9	17	40-54	25
15	**Пахтакор** Ташкент	1:2 0:1	2:4 2:1	2:4 1:4	1:2 0:1	0:2 0:2	0:2 1:1	0:1 3:1	0:0 3:2	1:3 2:3	0:4 0:1	0:2 2:0	0:2 0:0	2:4 5:1	5:0 3:2		1:0 0:2	0:2 3:2	3:1 3:1	11	3	20	46-60	24
16	**Кубань** Краснодар	2:2 1:3	0:1 1:4	3:5 3:3	0:2 0:2	3:4 2:1	1:3 0:3	0:3 2:3	0:1 2:3	2:0 0:0	0:2 0:0	1:0 0:0	1:0 1:1	2:2 0:0	0:0 0:1	0:1 2:0		1:1 3:0	1:3 2:2	6	11	17	36-56	23
17	**Кайрат** Алма-Ата	0:2 0:0	0:6 1:1	1:1 0:3	0:0 0:1	1:3 2:2	2:3 0:1	1:1 0:0	2:1 0:1	1:1 3:1	1:2 2:1	2:3 0:2	0:1 3:1	1:6 0:1	1:3 1:1	2:0 2:3	1:1 0:3		1:0 0:2	6	10	18	31-58	22
18	**Металлист** Харьков	0:3 0:2	0:4 1:2	1:4 0:5	2:1 1:3	0:2 1:1	0:1 3:1	5:0 0:2	0:1 0:1	1:2 2:2	2:2 0:2	1:0 0:2	1:4 0:0	3:0 1:3	1:2 1:0	1:3 1:3	3:1 2:2	0:1 2:0		8	5	21	36-62	21

Примечание: Решением СТК Федерации футбола СССР в матчах «Торпедо» М — «Торпедо» Кт, «Арарат» — «Черноморец» и «Динамо» Тб — «Черноморец» гостям засчитаны поражения за неявку на игру.

«Динамо»: М.Михайлов, В.Паламарчук; О.Ісаєв, В.Гордина, В.Каратаєв, О.Арійчук, О.Гуйганов, С.Ященко, Г.Пасічний 16, О.Михайличенко 9, В.Коман 8, О.Бойко 5, В.Каратаєв 3, І.Савельєв 3, В.Рац 3, Ю.Махиня 2, М.Олефіренко 2, П.Яковенко 2, В.Безсонов 1, Л.Буряк 1, Ю.Денисюк 1, Ю.Кошкін 1, С.Процюк 1, В.Хлус 1, О.Хапсаліс 1, В.Черников 1.

«Дніпро»: Є.Чижик 11, О.Протасов 10, Ю.Тимофеєв 7, В.Лютий 6, О.Назаренко 5, С.Мотуз 4, М.Федоренко, І.Надєїн, С.Перерва - по 3, А.Вобліков, В.Трубніков, В.Кобзарєв - по 2, В.Кузнецов, А.Оленєв, О.Кривенко, Г.Литовченко, О.Усатий, А.Матюха - 1. Автогол - 1.

«Шахтар»: Р.Заріпов 9, М.Лапідус 6, І.Дибченко, С.Акименко обоє 4, С.Ященко, Г.Повар, В.Муравський, В.Мартишкін - по 3, С.Овчинников 2, О.Штурлак, С.Хлиста, О.Кисляк, В.Смігунов, І.Братчиков, О.Сердюк - по 1.

«Чорноморець»: Ю.Горячев, В.Фінк, П.Чілібі - по 7, О.Кулішевич, В.Леонов - по 4, Б.Тропанець 3, Л.Малий, І.Шарій, І.Сколовський - по 2, І.Буланкін, С.Жарков, В.Машнін, В.Пасулько, С.Романенко, Г.Псоміаді, О.Сич, О.Чернов, В.Тищенко, І.Шаменков - по 1.

«Металіст»: В.Малеванець, Л.Сааков - по 6, В.Басс 4, І.Якубовський, О.Єсипов - по 3, А.Квасов, О.Довженок, О.Іванов, С.Павлов - по 2, В.Шаленко, В.Музика, І.Пасків, Ю.Тарасов, С.Кузнецов, Н.Бачіашвілі - по 1.

В отличие от прошлых лет упорную борьбу за первое место в турнире резервных составов долгое время вела целая группа команд. Когда же до конца соревнований остался всего один тур, то первое место делили с равным числом очков две динамовские команды — Киева и Минска. Однако в заключительной игре минчане уступили «Спартаку» — 2:3, который в результате вышел на второе место, а киевляне обыграли в Ереване «Арарат» — 3:0 и третий год подряд стали чемпионами в турнире дублеров, завоевав приз Спорткомитета СССР.

Лучшим бомбардиром в чемпионате резервных составов стал минский динамовец Сокол — 27 мячей. 17 мячей на счету Землина (сначала он играл за московское «Динамо» и забил 5 голов, затем за ЦСКА — 12). По 16 мячей провели спартаковец Русяев и киевский динамовец Пасечный.

1 ліга

1. СКА Карпаты-д (Львов)	xxx	1:0	1:1	1:1	2:1	1:1	2:1	1:1	3:2	1:0	2:1	3:0	1:1	5:1	1:1	2:1	3:0	1:0	4:1	4:0	1:1	5:0
2. СКА-д (Одесса)	1:4	xxx	0:0	1:1	2:1	1:3	1:0	1:1	2:0	2:0	2:1	4:3	1:1	3:1	4:0	2:0	4:2	0:1	2:1	2:1	1:0	2:0
3. Колос-д (Никополь)	1:0	0:0	xxx	0:0	1:1	2:2	1:0	4:1	2:1	3:0	3:1	1:1	2:1	1:1	6:0	1:0	2:0	3:0	2:0	1:1	2:0	3:0
4. Жальгирис-д (Вильнюс)	1:2	1:2	1:2	xxx	1:4	1:2	4:2	1:0	1:0	2:1	1:0	5:2	3:1	4:0	2:0	0:0	1:0	2:0	3:1	1:1	2:0	1:0
5. Звезда-д (Джизак)	1:1	3:1	2:0	1:1	xxx	3:0	2:1	2:2	1:2	4:1	1:0	0:1	5:0	1:0	3:1	2:1	2:0	1:2	2:0	2:0	2:2	1:1
6. СКА-д (Ростов-на-Дону)	3:1	0:0	0:1		1:1	xxx	1:0	2:0	3:1	0:2	4:2	9:0	1:2	7:2	2:2	2:1	0:1	1:0	2:1	0:0	2:0	5:1
7. Искра-д (Смоленск)	1:1	1:1	5:1	1:2	1:1	1:1	xxx	3:2	1:2	2:0	1:3	2:0	3:1	4:1	3:0	1:0	3:1	0:1	1:1	2:1	1:0	1:0
8. Динамо-д (Киров)	0:0	3:2	2:4	3:0	0:0	0:2	0:1	xxx	2:0	2:2	2:0	3:0	0:1	3:0	0:0	1:0	3:0	0:2	2:1	1:1	2:0	3:0
9. Металлург-д (Запорожье)	3:0	0:1	1:0	1:1	2:0	0:3	3:0	0:3	xxx	3:0	0:1	0:2	3:0	2:0	6:1	1:1	1:2	3:0	2:1	3:2	1:0	3:1
10. Таврия-д (Симферополь)	0:2	3:1	1:0	0:0	4:1	0:2	0:1	3:0	4:3	xxx	5:1	2:0	2:1	2:0	2:2	1:1	2:0	2:1	4:1	2:2	1:1	0:0
11. Памир-д (Душанбе)	1:1	0:1	0:2	2:2	1:1	1:0	0:3	2:3	2:4	0:1	xxx	1:0	2:0	1:1	1:2	2:0	1:0	1:1	3:2		5:1	3:0
12. Спартак-д (Кострома)		0:0	1:2	1:0	0:0	2:0	0:1	3:2	0:0	2:2	1:3	xxx	3:2	2:0	1:0	2:3	2:1	1:0	1:1	4:2	1:0	3:0
13. Ротор-д (Волгоград)	2:4	1:2	2:0	2:2	1:1	3:1	3:4	0:1	2:6	0:0	2:2	1:0	xxx	1:2	0:1	0:0	4:2		1:2	1:0	1:0	6:0
14. СКА-д (Хабаровск)	1:0	1:3	0:4		3:3		1:2		6:1		1:3	1:0	1:1	xxx	5:0	0:0	1:2	0:2	2:1		2:1	
15. Локомотив-д (Москва)	1:3	1:0	0:0	0:0	4:1	1:3	2:0	0:1	2:0	0:2	1:3	3:1	1:1	4:0	xxx	0:1	2:1	0:0	1:1	1:1	2:2	14:1
16. Заря-д (Ворошиловград)	1:1	0:2	2:2	1:3	1:4	1:3	0:3	1:0	2:0	1:0	1:1	2:1	1:1		2:2	xxx	3:1	2:2	2:1	0:0	4:3	1:1
17. Нистру-д (Кишинев)	1:6	3:1	0:0	1:3	0:0	2:0	0:1	1:3	3:2	3:2	4:1	1:2	1:3	0:2	1:1	5:2	xxx	4:2	1:1	2:1	2:0	4:0
18. СКА-д (Киев)	0:4	0:0	3:1	2:0	0:1	0:2	0:2	0:1	1:4	1:0	0:1	0:2	1:1	0:1	3:0	1:0	2:1	xxx	2:6	2:1	4:2	2:0
19. Шинник-д (Ярославль)	0:5	3:0	0:0	0:0	0:0	2:2	2:1	3:1	0:0	1:2	1:2	3:3	1:1	1:3	0:1	0:0	0:4	2:0	xxx	2:1	2:1	0:0
20. Факел-д (Воронеж)	2:3	1:5	1:1	1:2	0:0	0:1	0:2	1:2	5:0	2:3	0:1	4:1	2:1	2:1	2:1	2:1	0:1	2:1	3:0	xxx	1:0	6:0
21. Даугава-д (Рига)	0:2	2:2	2:0	0:0	0:1	2:1	2:1	3:1	0:1	2:0	1:0	2:2	1:2	1:1	1:1	0:0	0:1	1:0	3:3	1:0	xxx	1:1
22. Гурия-д (Ланчхути)	0:3	1:4	1:3	0:3	0:1	2:0	1:2	0:1	2:4	1:0	1:0	2:0	1:4	0:0	1:2	0:0	4:3	1:3	1:1	1:2	0:3	xxx

За рішенням СТК дублерам «Спартака» Кострома за ненадання поля для гри з СКА «Карпати» зарахована поразка.

Кращий бомбардир - Євгеній Шафоростов «Металург» Запоріжжя 19. Далі йдуть: С.Комлев «Металург» Запоріжжя та Ф.Приходько «Колос» Нікополь - по 17.

«Металург» З.: В.Жук 26/-32, В.Толмачов 15/-22, А.Дейнека 3/-5, ???? /-4; О.Вирвач 33/12, О.Спіцин 30/5, С.Комлєв 29/17, Є.Шафоростов 27/19, О.Білоцерковський 26/2, Г.Перепаденко 24/1, М.Дичок 19, В.Яічник 18, С.Васильєв 16, О.Молчанов 16/3, А.Чіпкий 15/2, І.Шангін 12/1, А.Чанцев 12, С.Іріоглу 11/3, О.Пряжников 10/1, В.Трегубов 10, І.Черкун 10, В.Крамаренко 9/2, П.Ігнатенко 8, О.Нефьодов 8, І.Дмитрієв 7, В.Таранов 7, Л.Туктаров 7, С.Циганков 5, С.Бондар 4/1, І.Гімро 4/1, В.Аліставов 4, Ю.Черенков 3, решта гравців -.?. Автогол І.Сарський («Таврія»).

СИЛЬНЕЙШИЕ — ДУБЛЕРЫ СКА «КАРПАТЫ»

Будущее каждой команды во многом зависит от отношения руководства к подготовке резерва. Не случайно среди специалистов часто приходится слышать интерпретированную на футбольный лад поговорку: «Скажи мне, какой у тебя дубль, и я назову перспективу твоего клуба». И дело не только в том, что сегодняшний резерв — это завтрашний день команды. Дело в том, что дублирующий состав, как правило, становится своеобразной лабораторией, где отрабатываются тактические задумки тренеров.

Что ж, если рассматривать перспективы команды мастеров нашего города с этой позиции, то они, несомненно, хорошие. **Дублирующий состав СКА «Карпаты», одержав победу над резервистами «Нистру» со счетом 6 : 1, за два тура до конца чемпионата страны среди команд первой лиги стал недосягаемым для соперников. Дубль СКА «Карпаты» досрочно стал победителем этого престижного в стране турнира.**

Львовские дублеры играют красиво, настойчиво, остро и, главное, результативно. В 39 состоявшихся матчах они провели в ворота соперников 83 мяча. В среднем больше, чем по два гола за встречу. Такой результативности у дублеров не припомнят даже старожилы среди болельщиков. Отрадно, что от тура к туру росла мощь их атак. Причем команда уверенно побеждает и на своем и на чужом поле. Подтверждают это и шесть голов, забитых дублерами СКА «Карпаты» в Кишиневе. На своем стадионе СКА дубль армейцев не познал в прошлом сезоне горечи поражения.

Тренеры СКА «Карпаты» Н. Самарин и Б. Рассихин рассматривают дубль, как испытательный полигон для молодых футболистов. И это было очень важно для коллектива, начавшего в том году путь становления. Тем более, что команду на протяжении всего сезона буквально лихорадили травмы ведущих мастеров. Тренерам приходилось буквально перекраивать ряды основного состава, пополняя их наиболее отличившимися спортсменами дублирующего состава. Так к концу сезона закрепились в основном составе вратарь Сергей Квасников, нападающие Василий Мартыненко, Павел Филонюк и Богдан Бандура, который, кстати, быстро вошел в число лучших бомбардиров команды.

В дублирующем составе активно действовали на переднем крае атаки совсем юные форварды Александр Гий, Сергей Райко, Василий Старчак. На них обратили внимание авторитетные специалисты. Не случайно Гий включен в список кандидатов в молодежную сборную страны.

Обещает вырасти в оригинального и острого форварда Ярослав Лендел. Надежно играли в дубле Константин Антоненко, Тарас Томич, Александр Бобарико, защитники Владимир Лаба, Роман Крищишин, Орест Баль и другие. Молодым футболистам, несомненно, помогают совершенствовать спортивное мастерство совместные тренировки и выступления с более опытными игроками. Вместе с тренерами, просмотрев протоколы прошедших матчей, мы обнаружили, что за дубль СКА «Карпаты» выходили все заявленные в команде футболисты, за исключением одного Виктора Кондратова. В дубле давалась возможность восстановиться и обрести уверенность после перерыва травмированным игрокам. Умело использовали второй эшелон наставники команды и в воспитательных целях, отправляя туда на «стажировку» снизивших активность ведущих футболистов.

Небезынтересно, что дублирующий состав СКА «Карпаты» базируется на воспитанниках львовского футбола. Некоторых из них Н. Самарин и Б. Рассихин «открыли» в организованных спортклубом армии турнирах юношеских команд, во время просмотра детско-юношеских спортивных школ, коллективов физкультуры. Заслуженный тренер РСФСР Н. Самарин всегда уделял самое пристальное внимание ближайшему резерву команды. Не случайно сейчас клуб располагает двумя равноценными составами. Доказательством этому служат двусторонние тренировочные игры, в которых успех не всегда сопутствует более опытным. Пока, правда, попав в основной состав, молодежь, к сожалению, не проявляет себя должным образом. Сказывается, конечно, что в турнире дублеров и соперники порой послабее, менее высокая ответственность.

— Сумеют ли закрепиться в команде мастеров на будущий сезон лидеры дубля будет зависеть в первую очередь от них самих, — говорит заслуженный тренер РСФСР Н. Самарин. — Хватит ли у них характера, чтобы и дальше развивать свое мастерство? Многие наши дублеры подают надежды. Хочется верить, что они будут полезны команде и в нынешнем сезоне, когда перед ней стоит задача выхода в высшую лигу. А ведь быть первыми среди основных составов намного труднее, чем среди дублеров. Да и конкуренция за место в команде значительно обострится. Молодежи необходимо всегда помнить, что значительно сокращает путь к вершинам мастерства лишь серьезное отношение к тренировкам.

Победа дублеров настраивает на оптимистический лад. Но впереди предстоит большая работа.

	И	В	Н	П	М	О
СКА «Карпаты»	42	26	12	4	88—35	64
СКА (Одесса)	42	22	10	10	66—46	54
«Колос»	42	20	14	8	64—36	54
«Жальгирис»	42	20	13	9	63—41	53
«Звезда»	42	18	16	8	64—43	52
СКА (Ростов-на-Дону)	42	21	9	12	76—43	51
«Искра»	42	22	5	15	63—45	49
«Динамо»	42	19	9	14	60—48	47
«Металлург»	42	20	4	18	71—63	44
«Таврия»	42	17	10	15	59—52	44
«Памир»	42	18	7	17	56—56	43
«Спартак»	42	15	8	19	51—68	38
«Ротор»	42	13	12	17	59—66	38
СКА (Хабаровск)	42	15	7	20	41—68	37
«Локомотив»	42	12	13	17	58—69	37
«Заря»	42	10	17	15	41—56	37
«Нистру»	42	16	4	22	62—73	36
СКА (Киев)	42	15	5	22	42—57	35
«Шинник»	42	8	16	18	51—70	22
«Факел»	42	11	9	22	56—61	31
«Даугава»	42	8	14	20	44—62	30
«Гурия»	42	5	8	29	26—103	18

К сожалению, необходимо отметить, что учебно-тренировочная работа с дублерами, без которой трудно ожидать хороших результатов при подготовке резервов, в большинстве команд находилась на низком уровне. За время чемпионата в играх дублеров участвовало 1 283 футболиста, причем 700 из них сыграли от одного до пяти матчей. Наибольшей текучестью среди дублеров отличалась команда СКА (Киев), через которую прошло 85 футболистов, «Локомотив» (Москва) — 83, «Искра» (Смоленск) — 70, «Металлург» (Запорожье), «Таврия» (Симферополь) — по 69.

К/д. «СКА «Карпаты» Львов 1983».

1983

Вища ліга

Резервный состав киевского «Динамо» в минувшем чемпионате оказался вне конкуренции в борьбе за первое место и в четвертый раз подряд стал обладателем приза Спорткомитета СССР. Киевляне намного оторвались от главных преследователей, которые лишь в последнем туре разрешили свой острый спор. На второе место до последнего матча претендовали три команды — динамовцы Тбилиси и Москвы, а также ЦСКА, уступавший им одно очко. Однако в заключительный день чемпионата оба динамовских коллектива проиграли. Москвичи — «Шахтеру» со счетом 1:2, а тбилисцы — ЦСКА — 0:2. В результате армейцы обошли своих конкурентов.

Лучшим бомбардиром турнира стал нападающий киевского «Динамо» Михайличенко, забивший 17 мячей. В тройку самых метких вошли также два игрока ЦСКА — Гречнев и Штромбергер. На счету каждого по 16 мячей.

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Киев		3:0 0:2	2:3 1:1	2:1 1:1	2:1 2:2	0:2 4:1	2:2 1:3	1:0 2:1	3:0 1:0	2:0 1:0	2:0 1:1	3:0 3:0	1:1 2:0	1:0 6:0	4:0 2:1	8:1 2:0	3:1 0:0	2:0 1:0	23	7	4	71-25	53
2	**ЦСКА** Москва	0:3 2:0		0:2 1:3	1:1 2:0	1:1 2:1	1:1 1:4	1:0 0:0	4:0 1:0	1:1 3:2	1:1 2:4	0:0 1:1	0:1 1:0	4:3 0:4	4:0 3:1	0:3 4:2	0:0 1:0	5:0 2:1	3:1 2:0	18	9	7	58-37	45
3	**Динамо** Москва	3:2 1:1	2:0 3:1		1:0 0:3	1:1 1:0	1:0 3:1	0:2 0:0	2:0 0:4	1:0 1:2	2:0 1:3	1:0 1:2	0:0 1:0	1:0 1:2	1:1 3:0	2:0 1:1	3:0 1:0	1:0 0:1	2:3 3:0	19	6	9	45-30	44
4	**Динамо** Тбилиси	1:2 1:1	1:1 0:2	0:1 3:0		0:1 1:1	1:0 2:0	0:3 3:1	0:1 1:1	0:0 1:0	1:2 2:2	1:0 1:2	3:1 2:0	0:0 1:0	1:0 5:0	4:0 1:1	1:0 4:1	2:0 1:0	4:0 5:1	18	8	8	54-25	44
5	**Динамо** Минск	1:2 2:2	1:1 1:2	1:1 0:1	1:0 1:1		3:2 2:0	3:1 0:0	0:3 0:1	4:1 1:2	3:2 2:0	1:1 0:0	1:1 0:2	1:1 2:1	2:1 4:2	2:2 2:3	1:0 1:2	4:1 2:0	5:1 2:1	15	10	9	56-41	40
6	**Металлист** Харьков	2:0 1:4	1:1 4:1	0:1 1:3	0:1 0:2	2:3 0:2		2:2 2:2	2:2 3:0	5:3 1:3	3:2 0:0	1:2 4:3	2:2 5:0	2:3 2:1	0:0 4:1	3:1 3:2	2:1 1:1	1:2 2:0	2:1 3:0	15	8	11	66-52	38
7	**Нефтчи** Баку	2:2 3:1	0:1 0:0	2:0 0:0	3:0 1:3	1:3 0:0	2:2 2:2		0:1 2:3	2:2 0:0	1:3 4:2	2:1 1:3	0:1 2:1	0:0 3:1	3:5 2:1	1:1 1:1	1:0 1:1	3:1 4:2	1:0 2:1	13	12	9	52-45	38
8	**Зенит** Ленинград	0:1 1:2	0:4 0:1	0:2 4:0	1:0 1:1	3:0 1:0	2:2 0:3	1:0 3:2		1:3 0:3	1:0 3:3	0:1 2:0	1:4 2:0	8:1 0:2	2:0 0:3	4:4 3:2	4:1 1:0	2:0 0:0	1:2 2:1	16	5	13	54-48	37
9	**Днепр** Днепропетровск	0:3 0:1	1:1 2:3	0:1 2:1	0:0 0:1	1:4 2:1	3:5 3:1	2:2 0:0	3:1 3:0		1:0 3:0	1:0 3:1	1:1 0:0	2:1 0:0	1:1 1:1	2:3 2:1	1:3 1:2	0:1 2:0	3:0 2:0	14	9	11	48-40	37
10	**Черноморец** Одесса	0:2 0:1	1:1 4:2	0:2 3:1	2:1 2:2	2:3 0:2	2:3 0:0	3:1 2:4	0:1 3:3	0:1 0:3		3:1 3:3	2:3 2:2	1:1 1:1	2:1 0:1	4:1 2:2	2:2 0:1	1:1 3:1	2:1 1:0	10	11	13	53-55	31
11	**Шахтёр** Донецк	0:2 1:1	0:0 1:1	0:1 2:1	0:1 2:1	1:1 0:0	2:1 3:4	1:2 3:1	1:0 0:2	0:1 1:3	1:3 3:3		0:0 2:1	1:2 0:4	2:3 3:0	0:1 0:0	0:1 1:0	0:1 2:1	4:0 1:1	10	9	15	38-44	29
12	**Жальгирис** Вильнюс	0:3 0:3	1:0 0:1	0:0 0:1	1:3 0:2	1:1 2:0	2:2 0:5	1:0 1:2	4:1 0:2	1:1 0:0	3:2 2:2	0:0 1:2		2:3 2:1	3:3 1:2	4:2 0:1	2:1 1:1	1:2 1:0	1:2 2:0	10	9	15	40-51	29
13	**Пахтакор** Ташкент	1:1 0:2	3:4 4:0	0:1 2:1	0:0 0:1	1:1 1:2	3:2 1:2	0:0 1:3	1:8 2:0	1:2 0:0	1:1 1:1	2:1 4:0	3:2 1:2		2:1 1:2	1:4 1:1	1:1 1:0	0:0 2:1	0:3 2:2	9	11	14	41-56	29
14	**Нистру** Кишинёв	0:1 0:6	0:4 1:3	1:1 0:3	0:1 0:5	1:2 2:4	0:0 1:4	5:3 1:2	0:2 3:0	1:1 1:1	1:2 1:0	3:2 0:3	3:3 2:1	1:2 2:1		0:3 1:1	0:0 3:1	0:0 4:3	1:0 2:0	10	8	16	41-67	28
15	Спартак Москва	0:4 1:2	3:0 2:4	0:2 1:1	0:4 1:1	2:2 3:2	1:3 2:3	1:1 1:1	4:4 2:3	3:2 1:2	1:4 2:2	1:0 0:0	2:4 1:0	4:1 1:1	3:0 1:1		1:2 3:1	1:1 1:3	0:0 2:4	8	12	14	52-65	28
16	**Торпедо** Москва	1:8 0:2	0:0 0:1	0:3 0:1	0:1 1:4	0:1 2:1	1:2 1:1	0:1 1:1	1:4 0:1	3:1 2:1	2:2 1:0	1:0 0:1	1:2 1:1	1:1 0:1	0:0 1:3	2:1 1:3		0:2 3:0	2:0 4:1	9	7	18	33-52	25
17	**Арарат** Ереван	1:3 0:0	0:5 1:2	0:1 1:0	0:2 0:1	1:4 0:2	2:1 0:2	1:3 2:4	0:2 0:0	1:0 0:2	1:1 1:3	1:0 1:2	2:1 0:1	0:0 1:2	0:0 3:4	1:1 3:1	2:0 0:3		1:4 1:0	8	6	20	28-57	22
18	**Торпедо** Кутаиси	0:2 0:1	1:3 0:2	3:2 0:3	0:4 1:5	1:5 1:2	1:2 0:3	0:1 1:2	2:1 1:2	0:3 0:2	1:2 0:1	0:4 1:1	2:1 0:2	3:0 2:2	0:1 0:2	0:0 4:2	0:2 1:4	4:1 0:1		6	3	25	30-71	15

Кращий бомбардир Олексій Михайличенко «Динамо» Київ 17.

«Динамо» Київ: В.Гришко 34/-?, М.Михайлов 2/-?, В.Циткін 1/-?; О.Гуйганов 23/1, В.Каратаєв 24/3, В.Сорокін 3, О.Сорокалет 11, О.Михайличенко 24/17, М.Олефіренко 5, І.Янчук 10, Р.Колоколов 7, О.Ісаєв 9, Ю.Тесля 3, О.Гущин 4, С.Процюк 28/7, Г.Пасічний 28/4, І.Савельєв 23/3, В.Коман 29/9, О.Дюльдін 4, О.Деревинський 2, Ю.Миколаєнко 10/1, І.Жердєв 4, О.Кузнецов 18/3, Ю.Махиня 26/1, В.Рац 25/6, В.Кінашенко 4, С.Райко 23/5, П.Яковенко 3, В.Хлус 14/7, С.Герасимець 15/2, В.Євтушенко 2/1, В.Безсонов 1, А.Баль 2, С.Балтача 3, Ю.Бакалов 2, Я.Думанський 4, В.Лозинський 5, С.Жура-

вльов 4, О.Шляхніченко 1, Г.Шпатенко 1, О.Заваров 1, В.Євсєєв 9, Є.Комков 1, О.Приходько 1, В.Лазаренко 2, О.Леонідов 2, В.Мазараті 2. Автогол: О.Кужлєв («Спартак»). Тренер - Михайло Фоменко.

«Металіст»: А.Кудимов 1/-0, І.Кутепов 21/-?, Ю.Петухов 24/-?, Ю.Сивуха 2/-0; Ю.Ушмаєв 6, В.Кучинський 1, Я.Ланцфер 5, В.Крячко 9, В.Каплун 3, В.Худяков 1, І.Сороцький 1, О.Косолапов 31/1, І.Паськів 27/2, В.Прітиченко 1, О.Рубан 15, В.Когут 11, О.Бойко 1, С.Кузнецов 10/1, В.Яловський 28, В.Лисак 23/1, С.Мотуз 11/2, О.Назаренко 13/3, В.Сусло 1, Г.Піддубний 1, Л.Ткаченко 3, І.Якубовський 7/1, В.Медвідь 4, В.Камарзаєв 1/2, О.Іванов 22/4, С.Берніков 14/10, О.Бондарь 8/1, О.Горбик 19/1, О.Єсипов 19/1, Л.Сааков 9/8, А.Квасов 14/2, О.Крамаренко 9/1, В.Малеванець 22/4, С.Свистун 15/9, С.Сендецький 1/1, Ю.Тарасов 11/5, А.Федецький 28/3, О.Шульженко 27/3, Ю.Кантемір 1, В.Басс 1, Вл.Лозинський 4. Тренер - Володимир Булгаков.

«Дніпро»: В.Консевич 27/-?, О.Ємець 18/-?; С.Заровнятних 24, Ю.Миргородський 21/1, Ю.Кривченко 17, Ю.Антонович 1, І.Басько 2, О.Матковський 4, В.Устимчик 4, В.Зуєв 5, П.Кутузов 5, О.Лисенко 5/1, І.Кудзієв 18/3, С.Подорожняк 1, Г.Третяк 1, А.Кравцов 1, В.Земляной 1, С.Івченко 1, І.Коваленко 4, А.Вобліков 8, Е.Жук 3, В.Кобзарєв 11/6, М.Пащенко 1, С.Перерва 1, Г.Литовченко 2, О.Кадикало 1, С.Козак 1, Л.Кликов 1, О.Серебрянський 11/3, С.Улицький 2, С.Художилов 2, С.Івченко 1 А.Назаренко 3, М.Пащенко 1, С.Пучков 3, В.Устинов 3, В.Багмут 16/2, О.Погорєлов 16/5, О.Червоний 24/1, В.Червоний 10/1, Ю.Шаріппо 4/2, О.Єськов 3, Г.Шинкаренко 1, І.Пащенко 2, Г.Пухкаленко 2, О.Сухомлин 23, Г.Славинський 11/3, О.Назаренко 20/2, А.Бобріков 18/1, М.Федоренко 26/6, В.Та-ран 31/1, О.Кривенко 29/1, В.Лютий 20/4, О.Протасов 10/6, О.Таран 8, М.Ханченков 2. Тренер - Євгеній Жучков.

«Чорноморець»: В.Паламарчук 23/-?, А.Чистов 13/-?, Ю.Яковлев 5/-?; Б.Тропанець 32/12, Ю.Горячев 15/10, В.Машнін 18/6, В.Тищенко 17/4, О.Ролевич 28, С.Романенко 23, І.Бєланов 6/4, І.Шарій 12/4, В.Пасулько 15/2, В.Сахно 14/2, О.Щербаков 23/2, В.Харлан 5, С.Бабаков 7/1, І.Наконечний 13/1, В.Поконін 2, В.Драндалуш 14, С.Жарков 2, І.Іваненко 1, І.Корольов 1, В.Леонов 23, В.Лумпов 12, Г.Псоміаді 5, Ю.Смотрич 10/1, В.Фінк 1/1, С.Щербина 1, О.Андрієнко 23/1, Н.Брунджадзе 8, О.Сиротюк 8, О.Скрипник 1, Д.Гамалей 2, В.Герасимчук 12, О.Щукін 2, В.Плоскіна 1, А.Мартиросян 3, Ю.Пастюк 8, І.Соколовський 2, В.Стрижаков 22, А.Телесненко 22, В.Юраш 3, В.Міщенко 1/2, С.Шевчуков 5, О.Тібілашвілі 1, І.Харьковщенко 1, С.Шмаловаленко 1. Тренер - Семен Альтман.

«Шахтар»: А.Кузь 18/-?, О.Проців 19/-? ; С.Герусов 27, О.Штурлак 29, Ю.Фокін 20/1, О.Сердюк 26, І.Дибченко 23/4, В.Грачов 1, М.Лапідус 30/6, В.Смігунов 31/1, С.Попович 33, С.Акименко 25/5, О.Дубров 24/3, Є.Драгунов 7, В.Мартишкін 13, Ю.Бєліченко 13, Ю.Доніченко 22/3, С.Овчинников 20/5, В.Куцев 16/4, М.Юрченко 12, С.Петрик 25/1, С.Покидін 5, І.Петров 11/3, В.П'яних 2, І.Юрченко 1, О.Смолянинов 4, І.Василюк 6/1, І.Симонов 14, В.Симонов 1, В.Ситор 2, В.Парахневич 2, С.Ященко 2, А.Раденко 1, О.Семенюк 2, В.Єремко 1, С.Хлиста 4, Ю.Шаталов 1/1. Тренер - Валерій Яремченко.

1 ліга

Група «А»:

1.	"Искра-д" Смоленск	20	12	5	3	32-19	29	xxx	1:2	1:0		0:0	1:1		2:3	2:0		2:1
2.	"Локомотив-д" Москва	20	12	3	5	45-23	27	4:1	xxx	6:3								
3.	СКА-д Ростов-на-Дону	20	11	2	7	40-22	24		2:0	xxx				2:2	4:1			
4.	"Текстильщик-д" Иваново	20	8	6	6	37-32	22	1:1	2:1	1:0	xxx	1:1	6:2	0:3	0:1	2:1	2:3	3:1
5.	"Гурия-д" Ланчхути	20	8	5	7	34-36	21	1:3		0:4	5:3	xxx		3:2	0:0	5:2	5:3	
6.	СКА-д Хабаровск	20	5	9	6	18-20	19	0:2	0:0		1:1		xxx		0:1		2:1	2:2
7.	"Факел-д" Воронеж	20	8	2	10	26-27	18	0:2			0:3			xxx	0:1			
8.	"Днепр-д" Могилев	20	6	6	8	17-30	18	0:1	0:3	2:3	1:1	3:0	0:0	0:2	xxx	1:1	0:0	0:2
9.	"Кузбасс-д" Кемерово	20	7	3	10	25-34	17	4:1	2:2	1:0	2:4	2:0	0:3	3:2	2:2	xxx	6:0	1:0
10.	"Динамо-д" Киров	20	5	5	10	22-29	15	1:2	2:5	0:0	0:0	0:0	0:0	1:0			xxx	3:1
11.	"Шинник-д" Ярославль	20	2	6	12	21-45	10	2:2	1:2		0:3	2:2	1:1		0:1		1:1	xxx

Група «Б»:

1.	"Металлург-д" Запорожье	20	12	2	6	40-25	26	xxx					2:1					
2.	"Кайрат-д" Алма-Ата	20	10	6	4	34-22	26	2:2	xxx		3:2		3:2	1:1			2:0	4:2
3.	СКА "Карпаты-д" Львов	20	9	6	5	31-25	24			xxx			1:1		2:1			2:1
4.	"Памир-д" Душанбе	20	8	7	5	24-22	23	2:1	1:0	1:0	xxx	4:1		0:0	1:1	3:2	0:1	0:0
5.	"Заря-д" Ворошиловград	20	8	7	5	27-29	23	0:2	1:1			xxx		0:1				
6.	"Колос-д" Никополь	20	8	7	5	31-21	23	1:2	2:0	1:1	0:0	2:3	xxx	3:3		2:0		4:0
7.	"Ротор-д" Волгоград	20	6	6	8	30-30	18	1:2		1:2			0:2	xxx			1:1	
8.	"Кубань-д" Краснодар	20	6	4	10	18-20	16	1:0	2:1	1:0		1:2		3:1	xxx			0:1
9.	"Звезда-д" Джизак	20	6	2	12	28-33	14		1:3	1:4		6:0		3:0	1:0	xxx		1:1
10.	"Даугава-д" Рига	20	5	4	11	13-33	14	0:4	1:1	1:0	2:0	0:1			2:1		xxx	0:4
11.	"Таврия-д" Симферополь	20	5	3	12	20-36	13										1:0	xxx

Матч за 1 місце: «Металург» - «Іскра» - 1-1, 3-0. Матч за 3 місце: «Кайрат» - «Локомотив» - 2-0.

«Таврія»: О.Моргун 19/-29, В.Туховський 6/-4, В.Самойлов 1/3; О.Науменко 18/1, О.Міхеєв 17/3, О.Захаров 14/1, Г.Наришкін 14, О.Родінов 13/4, К.Вихорнов 12, С.Каталімов 11/1, А.Овчинников 11,

О.Назіменко 9, І.Юданов 9, В.Чалий 1, В.Науменко 1/1, І.Волков 8/2, Д.Наумов 8, Ю.Васильєв 7, О.Білозерський 5/1, В.Галустов 5, В.Крамаренко 5/1, Ю.Гуляєв 3/1, В.Петров 3/1, М.Литвин 3, О.Баранов 2, Ю.Бондаренко 2/1, В.Горілий 2, А.Сироватський 4, С.Причиненко 1, В.Тащенко 6, Ю.Марков 4, А.Сьомін 4, Ю.Антонов 2, І.Валах 2, І.Жак 2, С.Сичов 2, В.Франчук 2, С.Янушайтыс 2, С.Бєглєцов 1, Ю.Бушта 1, М.Інгуран 1, Є.Іцкович 1, Є.Казанський 1, І.Подугоров 1, А.Яковлєв 1.

1984

Вища ліга

Наверное, симптоматично, что победителями соревнований среди дублирующих составов на приз Спорткомитета СССР впервые стали молодые футболисты днепропетровского «Днепра» — команды, добившейся в последние годы немалого в деле воспитания собственных кадров. Борьба за первенство шла упорная, до последнего тура, между «Днепром» и многократным победителем этих соревнований — дублем киевского «Динамо». Прошлогодние чемпионы среди дублеров отстали на одно очко. Эта пара намного опередила третьего призера турнира — дубль тбилисского «Динамо». Лучшими бомбардирами дубля с 16 забитыми мячами стали С. Логинов из «Зенита» и А. Квасов из «Металлиста». Первому 21 год, второму — 19 лет.

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	**Днепр** Днепропетровск		0:2 3:1	3:2 1:3	0:0 0:0	2:1 1:0	2:1 2:0	0:0 4:1	0:0 1:0	1:0 3:2	0:0 2:1	0:2 2:1	2:2 3:2	1:0 2:3	1:1 4:1	2:0 3:0	4:0 0:0	7:2 2:0	2:1 1:0	22	8	4	61-29	52
2	**Динамо** Киев	2:0 1:3		1:1 1:1	0:1 1:0	1:0 1:0	1:0 5:1	2:0 1:0	1:1 1:0	5:6 3:1	3:0 3:1	0:2 3:0	1:0 1:0	2:0 3:2	0:1 2:0	1:0 0:1	2:1 2:0	2:1 5:1	3:1 3:0	24	3	7	58-25	51
3	**Динамо** Тбилиси	2:3 3:1	1:1 1:1		1:0 2:0	1:3 0:3	4:1 1:0	0:1 3:0	0:1 2:0	4:2 1:3	3:2 1:0	3:0 2:2	3:4 4:0	1:3 5:3	0:1 0:1	1:0 1:1	1:1 1:4	5:0 2:2	3:0 3:1	19	5	10	65-43	43
4	**Кайрат** Алма-Ата	0:0 0:0	1:0 0:1	0:1 0:2		0:0 1:1	0:1 1:2	0:4 3:4	4:1 2:1	1:2 1:0	1:0 3:1	0:1 3:1	1:3 0:1	0:2 1:1	1:0 2:0	2:0 3:2	3:1 2:3	2:0 2:0	1:0 1:0	16	5	13	42-36	37
5	**ЦСКА** Москва	1:2 0:1	0:1 0:1	3:1 3:0	0:0 1:1		0:1 1:1	0:1 0:0	1:0 2:4	1:3 1:1	1:2 3:2	2:0 3:2	0:0 1:1	1:1 5:1	1:0 4:0	0:0 2:0	2:0 2:1	2:2 0:0	0:3 2:0	13	11	10	45-33	37
6	**Зенит** Ленинград	1:2 0:2	0:1 1:5	1:4 0:1	1:0 2:1	1:0 1:1		1:0 0:1	0:0 1:2	1:0 3:2	1:1 1:1	1:1 2:1	2:1 0:3	1:2 1:3	1:1 0:0	1:3 4:0	2:1 3:1	1:0 2:2	1:0 2:1	14	8	12	37-38	36
7	**Динамо** Москва	0:0 1:4	0:2 0:1	1:0 0:3	4:0 4:3	1:0 0:0	0:1 1:0		0:3 5:0	0:1 0:0	0:1 3:1	1:1 5:0	3:1 6:1	2:0 0:0	3:2 1:1	0:0 2:3	1:5 0:1	0:1 1:1	1:1 2:1	13	9	12	48-39	35
8	**Нефтчи** Баку	0:0 0:1	1:1 0:1	1:0 0:2	1:4 1:2	0:1 4:2	0:0 2:1	3:0 0:5		1:1 3:1	1:3 0:3	2:0 3:5	1:1 0:1	2:0 0:1	2:0 3:1	3:0 2:2	1:4 2:3	1:0 0:1	1:0 2:1	14	6	14	43-44	34
9	**Динамо** Минск	0:1 2:3	6:5 1:3	2:4 3:1	2:1 0:1	3:1 1:1	0:1 2:3	1:0 0:0	1:1 1:3		1:0 0:1	0:2 1:0	0:0 0:0	3:1 4:1	1:0 1:4	2:2 1:0	3:0 2:1	0:0 2:3	0:0 2:5	13	8	13	48-49	34
10	**Шахтёр** Донецк	0:0 1:2	0:3 1:3	2:3 0:1	0:1 1:3	2:1 2:3	1:1 1:1	1:0 1:3	3:1 3:0	0:1 1:0		1:1 2:0	1:3 3:0	1:0 0:3	6:0 0:0	0:0 2:1	0:0 0:1	1:0 2:0	0:1 2:0	13	7	14	41-37	33
11	**Металлист** Харьков	2:0 1:2	2:0 0:3	0:3 2:2	1:0 1:3	0:2 2:3	1:1 1:2	1:1 0:5	0:2 5:3	2:0 0:1	1:1 0:2		3:1 0:1	1:3 1:0	2:0 0:3	1:0 3:0	2:2 1:1	2:1 2:2	1:1 2:1	12	8	14	43-52	32
12	**СКА** Ростов-на-Дону	2:2 2:3	0:1 0:1	4:3 0:4	3:1 1:0	0:0 1:1	1:2 3:0	1:3 1:6	1:1 1:0	0:0 0:0	3:1 0:3	1:3 1:0		1:5 0:0	0:0 1:0	0:0 1:2	1:1 +:-	0:0 0:1	1:2 1:1	10	12	12	31-45	32
13	**Торпедо** Москва	0:1 3:2	0:2 2:3	3:1 3:5	2:0 1:1	1:1 1:5	2:1 3:1	0:2 0:0	0:2 1:0	1:3 1:4	0:1 3:0	3:1 0:1	5:1 0:0		0:1 2:3	3:0 1:4	3:3 0:0	0:1 3:1	1:0 1:0	12	6	16	46-50	30
14	**Арарат** Ереван	1:1 1:4	1:0 0:2	1:0 1:0	0:1 0:2	0:1 0:4	1:1 0:0	2:3 1:1	0:2 1:3	0:1 4:1	0:6 0:0	0:2 3:0	0:0 0:1	1:0 3:2		1:2 4:1	1:1 1:0	1:0 1:1	0:0 1:1	10	10	14	31-44	30
15	**Жальгирис** Вильнюс	0:2 0:3	0:1 1:0	0:1 1:1	0:2 2:3	0:0 0:2	3:1 0:4	0:0 3:2	0:3 2:2	2:2 0:1	0:0 1:2	0:1 0:3	0:0 2:1	0:3 4:1	2:1 1:4		3:0 2:1	0:4 1:0	2:1 3:1	11	6	17	35-54	28
16	Спартак Москва	0:4 0:0	1:2 0:2	1:1 4:1	1:3 3:2	0:2 1:2	1:2 1:3	5:1 1:0	4:1 3:2	0:3 1:2	0:0 1:0	2:2 1:1	1:1 -:+	3:3 0:0	1:1 0:1	0:3 1:2		5:1 1:5	5:2 1:1	8	10	16	45-55	26
17	**Пахтакор** Ташкент	2:7 0:2	1:2 1:5	0:5 2:2	0:2 0:2	2:2 0:0	0:1 2:2	1:0 1:1	0:1 1:0	0:0 3:2	0:1 0:2	1:2 2:2	0:0 1:0	1:0 1:3	0:1 1:1	4:0 0:1	1:5 5:1		2:2 3:1	8	10	16	38-58	26
18	**Черноморец** Одесса	1:2 0:1	1:3 0:3	0:3 1:3	0:1 0:1	3:0 0:2	0:1 1:2	1:1 1:2	0:1 1:2	0:0 5:2	1:0 0:2	1:1 1:2	2:1 1:1	0:1 0:1	0:0 1:1	1:2 1:3	2:5 1:1	2:2 1:3		4	8	22	30-56	16

Примечание: за неявку дублеров московского «Спартака» на матч с ростовским СКА спартаковцам засчитано поражение.

«Дніпро»: В.Консевич 30/-?, С.Краковський 4(або 1)/-?, О.Ємець 29(18 в полі)/-?, І.Крапивкін 4(3 в полі)/-?; Ю.Миргородський 30/2, О.Бобриков 24/2, О.Червоний 23/5, П.Кутузов 13, В.Таран 34/2, М.Федоренко 32/11, Ю.Кривченко 26/5, І.Кудзієв 18/3, А.Кравцов 23, С.Художилов 27/3, П.Чілібі 19/3, О.Назаренко 25/5, В.Геращенко 11, А.Ткачук 7, А.Сидельников 15/2, А.Загребаєв 7/2, О.Чередник 20/3, О.Серебрянський 13/1, В.Лютий 12/5, В.Багмут 6/1, О.Таран 5/3, В.Шек 4, Ю.Антонович 3, М.Павлов 3, С.Пучков 3, А.Ділай 2/1, І.Заровнятих 2, О.Лисенко 2, І.Тарубара 2, О.Соболєв 2, І.Бекузаров 1, В.Будниківський 1, І.Вишневський 1, В.Горбач 1, В.Устимчик 1, С.Тарубара 1, О.Сухомлин 1, Г.Семикоп 1, О.Сандул 1, О.Протасов 1, С.Леванцев 1, Ф.Кузьмич 1, В.Кожухов 1, Ю.Кащавцев 1, О.Єськов 1, О.Горожанкін 1, Ю.Крапивкін 1. Автоголи: В.Корольов («ЦСКА»), М.Олефіренко («Динамо» Київ). Тренери: Євгеній Жучков та Леонід Колтун.

«Динамо»: В.Гришко 24/-?, М.Михайлов 6/-?, А.Броварник 3/-?, Вік.Чанов 1/-?, В.Циткін 2/-?; В.Горілий 21, О.Остроушко 2, В.Хлус 2, О.Перепелиця 1, В.Постовой 1, О.Приходько 7, Ю.Микола-

єнко 5, С.Райко 17/1, О.Деревинський 7, Р.Колоколов 9, С.Журавльов 7, В.Євсєєв 8, О.Бутенко 12, В.Безсонов 4, С.Балтача 1, А.Баль 4, Ю.Бакалов 5, В.Софілканич 1, В.Татарчук 1, О.Михайличенко 20/12, Ю.Махиня 28, В.Лозинський 15, Г.Кучеревцев 4, О.Лех 13, С.Шубін 1, І.Корнієць 1, В.Коман 29/9, В Каратаєв 29/8, О.Гій 23/4, С.Процюк 14/3, О.Гущин 6/3, В.Рац 19/5, Ю.Гуляєв 20/2, О.Заваров 4/2, М.Олефіренко 11/4, В.Тищенко 13/2, С.Герасимець 17/1, О.Григорович 10/1, О.Дюльдін 10/1, Р.Зуб 7, О.Кузнецов 13/1, О.Блохін 1, В.Євтушенко 2, П.Яковенко 4, тренери Михайло Фоменко та Віктор Колотов.

«Шахтар»: В.Гаврилов 30/1/-?, А.Кузь 16/-?, В.Єлінскас 1/-?; І.Василюк 32/7, О.Григор'єв 22/6, С.Акименко 13/5, С Хлиста 21/5, Г.Черних 24/5, О.Гайдаш 1, Г.Глушко 6/2, В.Лебедь 1, І.Дибченко 21/2, В.Гошкодеря 2, Г.Лосєв 5, О.Смолянинов 14/2, І.Коваленко 17, Ю.Фокін 34/2, М.Лапідус 13/1, С.Попович 19/1, В.Смігунов 29/1, І.Мішура 10, Ю.Бєліченко 19/1, С.Морозов 1, В.Рудаков 3, І.Симонов 5, І.Петров 3, С.Покидін 8, О.Штурлак 27, М.Юрченко 22, С.Ященко 1, О.Сопко 5, Р.Теплишев 1, І.Ткаченко 31, Р.Фахретдінов 3, П.Філонюк 5, А.Авдієнко 1. Тренер - Віктор Малишев.

«Металіст»: П.Тимченко 2/-4, Ю.Сивуха 1/-0, В.Савчук 2/-1, І.Кутепов 28/-39, А.Кудимов 7/-8; Я.Ланцфер 29/2, С.Овчинников 12, І.Паськів 6, В.Когут 23, І.Ледней 26/1, А.Бурлаченко 1, Б.Деркач 21, В.Каплун 2, В.Харламов 9, І.Краєвий 3, С.Кузнецов 8, І.Лунін 1, А.Куцев 3, В.Кучинський 6, В.Прітиченко 1, В.Прокопіненко 1, С.Шевченко 3, В.Яловський 30; Л.Сааков 26/6, А.Андрєєв 13/3, О.Іванов 22/1, С.Мотуз 7/1, О.Назаренко 19/1, І.Талько 1/1, В.Ярмак 19/1, О.Ларкін 13, В.Медвідь 7, Г.Піддубний 5, Ю.Рудинський 3, Є.Сливкин 9, В.Сусло 1, І.Чанцев 1, І.Якубовський 4; А.Квасов 32/16, С.Свистун 14/4, О.Єсипов 19/2, Ю.Бондаренко 5/1, І.Братчіков 10/1, К.Авдєєв 1, О.Афанасьєв 1/1, Є.Герасименко 1, І.Задорожній 1, О.Каунов 1, О.Крамаренко 7, Е.Лемешко 1, Ю.Лень 11/1, В.Лінке 3, В.Мазепа 1, М.Тарасов 3, А.Федецький 5. Тренер - Леонід Ткаченко.

«Чорноморець»: В.Паламарчук 7/-?, О.Бєляков 5/-?, О.Водзинський 3/-?, А.Чистов 22/-?; Б.Тропанець 29/5, С.Гусєв 16/4, О.Сич 32/4, І.Шарій 10/4, О.Багапов 11/2, В.Леонов 17/2, І.Любейшун 17/2, В.Поконін 12/2, В.Сахно 5/2, В.Ковач 6/1, О.Скрипник 1, Г.Псоміаді 29, С.Сємов 16/1, І.Харьковченко 11/1, В.Лумпов 24, О.Чукарін 3, Н.Брунджадзе 11, С.Третяк 1, А.Телесненко 12, В.Тищенко 6, В.Булгаков 10, Д.Гамалій 3, О.Ролевич 30, М.Романчук 1, В.Фінк 1, Ю.Смотрич 18, Д.Решетнік 7, В.Мілушев 2, І.Соколовський 10, В.Стрижаков 6, В.Пасулько 2, О.Никифоров 8, В.Безеда 3, І.Бєланов 1, С.Жарков 4, А.Граматік 2, О.Щербаков 5, С.Шматоваленко 14, В.Бронников 3. Тренер - Володимир Нечаєв.

1 ліга (останній турнір)

Технические результаты выступлений резервных составов команд первой лиги видны из приведенной таблицы. Здесь хотелось сказать о другом. К сожалению, за последнее время во многих клубах этой лиги дубль из лаборатории, где должен готовиться ближайший резерв для основного состава, превратился, грубо говоря, в проходной двор.

Например, в дублирующем составе московского «Локомотива» в прошлом сезоне выступило рекордное количество игроков — 82 (?!), причем 26 из них выходили на поле лишь по одному разу.

75 молодых футболистов пробовали свои силы в дубле кемеровского «Кузбасса», 74 — в симферопольской «Таврии», 69 — в никопольском «Колосе», 64 — в ворошиловградской «Заре». Нетрудно сделать вывод: селекционная работа во многих коллективах велась на низком уровне, бесплаково.

Встречались случаи и грубого нарушения Положения. Так, в первом круге за дублеров ярославского «Шинника» в ряде матчей выступал незаявленный игрок. Кроме того, ярославцы не прибыли на игру с хабаровским СКА. За все эти прегрешения дублерам «Шинника» были зачтены поражения. Сняты очки за нарушение Положения также с «Таврии», краснодарской «Кубани», хабаровского СКА, батумского «Динамо», омского «Иртыша», «Локомотива», львовского СКА «Карпаты».

Работа по подготовке резервов должна находиться под особым контролем местных федераций футбола и спортивных обществ. В СТК Федерации футбола СССР, однако, не поступило ни одного документа, из которого было бы видно, как реагируют эти организации на нарушения, допускаемые руководителями команд мастеров в работе с дублерами. Судя по всему, состояние дел по подготовке ближайших резервов для клубов первой лиги их вовсе не интересует.

В. КАРПЕЕВ,
член СТК Федерации футбола СССР.

Примечание: Исходя из вышеизложенного и других мотивов, дублирующий состав I лиги ныне упразднен.

ИТОГОВАЯ ТАБЛИЦА

Первая лига

Дублирующие составы

		В	Н	П	М	О
1.	«Искра»	28	11	3	77—32	67
2.	«Звезда»	27	8	7	84—37	62
3.	«Нистру»	25	11	6	100—49	61
4.	СКА «Карпаты»	26	7	9	77—32	59
5.	«Спартак»	23	9	10	83—37	55
6.	«Металлург»	19	13	10	71—48	51
7.	«Памир»	20	9	13	75—75	49
8.	«Ротор»	19	9	14	69—58	47
9.	«Даугава»	18	11	13	60—50	47
10.	«Торпедо»	15	10	17	72—75	40
11.	«Кубань»	14	11	17	59—58	39
12.	«Факел»	12	15	15	50—45	39
13.	«Локомотив»	16	6	20	53—57	38
14.	«Шинник»	15	8	19	60—52	38
15.	СКА Хб.	8	17	17	33—58	33
16.	«Колос»	13	6	23	59—83	32
17.	«Заря»	9	14	19	37—68	32
18.	«Таврия»	9	12	21	33—72	30
19.	«Динамо»	7	15	20	41—65	29
20.	«Иртыш»	9	10	23	38—71	28
21.	«Гурия»	10	5	27	37—91	25
22.	«Кузбасс»	7	9	26	48—103	23

К/д. Краснодар 1985 1 коло.

1. Искра-д (Смоленск)	xxx	0:1	2:0	2:0	0:1	3:1	3:1	0:0	4:2	2:1	2:1	1:0		4:0	1:1	4:0	3:1	5:1	2:1	3:0	3:3	2:0
2. Звезда-д (Джизак)	0:2	xxx	1:1	2:0	0:2	4:1	3:1	3:0	1:1	4:2	2:1	3:0	2:4	4:1	5:1	3:0	1:1	6:1	0:0	4:0	1:0	2:0
3. Нистру-д (Кишинев)	0:2	3:1	xxx	0:3	1:1	1:0	5:0	4:2	1:0	1:1	1:1	4:0	0:0		1:1	5:3	3:0	2:0	6:2	5:1	8:0	3:2
4. СКА "Карпаты-д" (Львов)	2:2	2:1	0:0	xxx	2:0	2:0	3:0	0:0	1:0	7:1	0:2	1:0	2:0	3:1	0:0	2:1	7:0		1:1	4:2	2:0	5:1
5. Спартак-д (Орджоникидзе)	1:2	4:1	0:3	1:2	xxx	2:2	2:1	4:1	1:0	0:1	1:0	3:1	4:1	5:2	2:0	0:0	3:1	4:1	2:0	3:0	7:0	3:0
6. Металлург-д (Запорожье)	2:2	0:0	2:1	2:1	2:0	xxx	1:1	1:2	4:0	3:0	1:0	2:0	3:1	2:1	3:1	1:1	2:2	3:0	4:1	3:1	2:0	1:1
7. Памир-д (Душанбе)	2:2	0:4	1:1	2:0	0:3	1:0	xxx	1:0	0:2	5:1	0:0	3:1	1:0	0:7	2:1	5:1	3:2	4:1	5:1	0:0	5:5	4:1
8. Ротор-д (Волгоград)	4:0	1:3	1:3	0:1	1:0	1:2	1:3	xxx	3:4	3:2	4:0	1:1	0:3	1:1	1:1	3:1	3:0	2:0	3:2	3:1	0:2	2:0
9. Даугава-д (Рига)	1:2	1:3	1:3	1:0	1:0	2:2	1:0	2:0	xxx	3:3	2:0	1:1	0:0	0:1	0:0	1:0	1:1	2:0	1:0	1:0	5:1	5:1
10. Торпедо-д (Кутаиси)	1:3	0:0	1:1	4:2	2:3	2:1	2:3	2:3	1:1	xxx	0:1	1:2	2:1	2:3	3:0	4:1	2:4	1:0	1:0	3:1	4:0	3:2
11. Кубань-д (Краснодар)	1:1	1:1	1:3	1:2	0:4	1:1	2:2	0:4	1:1	2:0	xxx	2:2	1:0	5:1	1:2	2:1	0:2	0:0	2:1		3:0	3:0
12. Факел-д (Воронеж)	1:1	0:2	2:2	1:1	2:2	1:1	5:1	0:2	2:0	1:2	1:0	xxx	0:0	2:0	0:2	1:1	2:0	0:0	0:0	1:0	3:0	3:0
13. Локомотив-д (Москва)	0:1	2:2	0:1	0:0	0:4	1:0	3:2	0:1	3:1	2:4	0:2	2:1	xxx	1:2	1:0	3:4	1:0	3:0	1:0	4:0	0:2	1:3
14. Шинник-д (Ярославль)	0:1	1:1	3:2	1:2	2:2	1:1	2:1	2:0	1:1	0:1	1:0	1:1	1:0	xxx	1:0	2:0	4:0	1:1	5:1	2:2	8:2	2:0
15. СКА-д (Хабаровск)	0:0	0:3	1:1	0:4	0:0	4:2	1:2	0:3	1:1	1:1	1:1	1:0	1:2		xxx	3:0	0:0		3:3	0:2	0:0	1:1
16. Колос-д (Никополь)	1:1	2:1	3:5	0:2	1:2	1:5	2:0	1:1	0:2	4:3		1:0	3:1	2:1	3:0	xxx	6:0	5:0	2:1	0:1	2:0	2:3
17. Заря-д (Ворошиловград)	1:3	0:0	1:2	2:2	0:0	1:1	2:2	2:0	0:2	1:1	2:3	1:0	0:2	0:2	1:1	0:0	xxx	0:0	1:2	2:0	1:0	3:0
18. Таврия-д (Симферополь)	0:2	0:2	1:1	0:2	1:0	2:2	1:3	0:0	3:0	0:0	3:3	0:0	3:2	0:2	3:0	2:1	1:0	xxx	2:2	0:0	0:1	3:1
19. Динамо-д (Батуми)	2:2	0:1	1:1	0:2	0:0	0:3	0:1	1:1	0:1	1:5	2:5	0:0	1:2	2:0	1:1	4:0	0:0	3:0	xxx	2:1	1:0	1:1
20. Иртыш-д (Омск)	0:2	0:1	1:2	0:1	1:1	2:0	1:1	1:1	1:3	2:1	0:2	0:4	2:4	1:1	0:1	0:1	1:1	0:2	1:1	xxx	4:0	2:2
21. Гурия-д (Ланчхути)	0:2	0:1	0:6	1:3	2:1	0:1	1:1	3:4	2:3	1:1	3:1	0:2	0:1	0:1	1:0	0:1	1:2	5:1	1:3	0:3	xxx	2:2
22. Кузбасс-д (Кемерово)	1:1	3:2	3:6	0:1	1:5	0:1	2:3	3:4	0:5	0:0	2:6	0:6	1:1	1:1	2:3	3:1	1:0	2:0	1:1	2:2	1:0	xxx

«СКА-Карпати»: Е.Валенко, А.Тар - по 8, В.Сторчак 5, Н.Азімов, Г.Батич, В.Деркач, В.Дикий, Б.Сіроштан, О.Соленко - по 4, О.Войтюк, Ю.Лелюк, О.Федюков - по 3, О.Аргейчук, Б.Бандура, Ю.Горячев, В.Гущак, А.Завідовський, М.Слука, А.Соленко - по 2, В.Буняк, В.Вінник, Є.Гаврилів, Ю.Гаврилів, М.Савка, С.Турянський, А.Саулевич, А.Петрик - по 1. Автогол - 1.

«Металург»: В.Зубенко 11, С.Комлєв 10, С.Іріоглу, В.Рудий - по 8, О.Бондаренко, В.Буглак, С.Циганков - по 7, Ю.Сак 4, В.Трегубов 3, І.Буланкін, І.Дмитрієв - по 2, С.Савран, К.Стрехнін - по 1.

«Колос»: С.Волкобой 7, П.Шилін 6, В.Медведєв 5, Ю.Катеруша, Г.Колядюк, О.Сандул - по 4, О.Альошін, І.Басько, О.Овчинников, А.Сулла, В.Шевченко - по 3, С.Казанков, С.Козлов, Ю.Корюков - по 2, В.Журавльов, О.Клименко, Ю.Корюков, І.Коваленко, І.Литвиненко, В.Мукомелов, Є.Чижик, О.Яковенко - по 1.

«Зоря»: В.Кириленко, В.Хромей - по 6, І.Гамула, В.Зінченко, В.Поляков, М.Федющенко - по 3, О.Бєлицький, О.Волотек, О.Можаєв - по 2, А.Кондратенко, В.Лаптєв, С.Нечай, Д.Олексюк, І.Пінчук, О.Самара - по 1. Автогол: А.Янець («Ністру»).

«Таврія»: О.Захаров 5, А.Кулешов, А.Проценко, О.Родінов - по 3, І.Волков, Ю.В'югін, В.Гоцюляк, О.Міхеєв, С.Мясніков, В.Пауков, В.Полянський - по 2, І.Леонов, Д.Лукін, О.Черних, О.Торонухін - по 1. Автогол: Є.Матусевич («Кубань»).

1985

Вища ліга

СИЛЬНЕЙШИЕ СРЕДИ ДУБЛЕРОВ

40-й турнир на приз Спорткомитета СССР для дублирующих составов команд высшей лиги проводился в минувшем сезоне по усеченному регламенту: каждый участник провел по 22 матча (в первых и последних шести турах календаря дублеры не играли). Дублеры киевского «ДИНАМО» и «Спартака», как и их старшие товарищи, намного опередили остальных соперников и заняли соответственно первое и второе места. На третьем месте — дублеры московского «Торпедо», среди которых в этом сезоне было много молодых футболистов 1967—1968 годов рождения, а рядом с ними играли такие опытнейшие футболисты, как А. Соловьев, С. Петренко, Н. Васильев, В. Жупиков. Нелишне заметить, что в прошлом году киевские дублеры были вторыми, тогда как спартаковцы заняли 16-е место, торпедовцы — 13-е. Среди лучших снайперов турнира киевлянин А. Михайличенко — 15 мячей, торпедовец Н. Васильев и спартаковец М. Русяев — по 14, минчанин А. Шалимо — 12, киевлянин В. Евтушенко — 11 (и еще 10 в основном составе!), ростовчанин В. Массалитин — 10 мячей.

Состязания дублеров проводятся с 1946 года. 14 раз приз Спорткомитета СССР выигрывал дубль киевского «Динамо», 8 — «Спартака», 7 — ЦСКА, 5 — московского «Динамо», по два раза — тбилисского «Динамо» и «Шахтера», по разу — московского «Торпедо» и «Днепра».

ИТОГОВАЯ ТАБЛИЦА

		В	Н	П	М	О
1.	«Динамо» К	17	3	2	67—25	37
2.	«Спартак»	17	2	3	68—22	36
3.	«Торпедо» М	14	2	6	46—27	30
4.	«Зенит»	13	2	7	33—27	28
5.	«Шахтер»	12	4	6	33—27	28
6.	«Жальгирис»	10	4	8	34—24	24
7.	«Металлист»	9	6	7	29—25	24
8.	«Динамо» Мн	11	1	10	44—36	23
9.	«Нефтчи»	9	5	8	24—27	23
10.	«Динамо» Тб	9	4	9	39—44	22
11.	СКА Р	7	8	7	29—32	22
12.	«Динамо» М	9	2	11	27—25	20
13.	«Кайрат»	7	5	10	27—30	19
14.	«Торпедо» Кт	5	5	12	23—36	15
15.	«Черноморец»	6	2	14	24—36	14
16.	«Арарат»	6	1	15	32—76	13
17.	«Днепр»	4	4	14	21—55	12
18.	«Факел»	2	2	18	9—35	6

Любопытные цифры для размышлений: две самые результативные команды в прошлом году — тбилисское «Динамо» и «Днепр» — забили вдвоем в 68 матчах 126 мячей, а в нынешнем — «Спартак» и киевское «Динамо» — в 44 матчах провели в ворота соперников 135 (!) мячей. Соответственно пропустили: в прошлом году «Пахтакор» и «Черноморец» в 68 матчах 114 мячей, а в нынешнем — «Арарат» и «Днепр» в 44 матчах 131 (?) мяч. Эти цифры наводят на мысль, что участники турнира дублеров, проводившегося по сокращенной программе, или получили лучшие условия для подготовки к турниру, или отнеслись к нему недостаточно серьезно.

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Киев		1:1	3:4	4:1	3:2 4:0	1:0 2:2		4:3 1:0	5:0	3:0	0:2 7:0	1:0 1:0	3:3	5:2	2:0	5:3	8:2	2:0 2:0	17	3	2	67-25	37
2	Спартак Москва	1:1		1:2 5:1		4:1	0:1	0:0	2:0	3:0	6:1 5:6	4:1	2:1	4:3 1:0	2:0 2:1	2:0 2:0	10:1	5:1 4:0	3:1	17	2	3	68-22	36
3	**Торпедо** Москва	4:3	2:1 1:5		0:0 4:0	1:2	2:0 2:1	5:1	1:3 3:2	0:1	1:0	1:1 2:0	3:1		1:2	0:2	6:1	3:0	1:0 3:1	14	2	6	46-27	30
4	**Зенит** Ленинград	1:4		0:0 0:4		0:2	0:1	1:0	2:0	2:0	1:1 2:3	0:5	2:0	4:1 2:1	3:1 1:0	1:0 2:1	2:3	3:0 3:0	1:0	13	2	7	33-27	28
5	**Шахтёр** Донецк	2:3 0:4	1:4	2:1	2:0		1:0 0:2	1:1 1:1	1:3 3:2	0:0	4:0	2:1	0:1 1:0	1:0	1:0	2:1	5:3	0:0	3:0	12	4	6	33-27	28
6	**Жальгирис** Вильнюс	0:1 2:2	1:0	0:2 1:2	1:0	0:1 2:0		1:1 2:4		1:2	3:2	1:1	1:0 1:2	0:0 1:0	1:2	4:0	4:0	5:1	2:1	10	4	8	34-24	24
7	**Металлист** Харьков		0:0	1:5	0:1	1:1 1:1	1:1 4:2		2:1 1:3	0:2	1:1	0:0 3:1	0:1 1:3	2:0	3:1	3:0	0:1	2:0	2:0 1:0	9	6	7	29-25	24
8	**Динамо** Минск	3:4 0:1	0:2	3:1 2:3	0:2	3:1 2:3		1:2 3:1		4:2	0:3	1:3	2:1 2:1	1:1 0:2	2:1	2:0	8:2	4:0	1:0	11	1	10	44-36	23
9	**Нефтчи** Баку	0:5	0:3	1:0	0:2	0:0	2:1	2:0	2:4		0:0 1:0	0:0	0:0	2:0	0:0 2:0	3:1 2:3	1:2 2:3	2:0 0:3	2:0	9	5	8	24-27	23
10	**Динамо** Тбилиси	0:3	1:6 6:5	0:1	1:1 3:2	0:4	2:3	1:1	3:0	0:0 0:1		2:2	1:3	3:1	2:4 1:0	1:2	4:2 1:0	4:2	3:1	9	4	9	39-44	22
11	**СКА** Ростов-на-Дону	2:0 0:7	1:4	1:1 0:2	5:0	1:2	1:1	0:0 1:3	3:1	0:0	2:2		0:0	2:2 +:-	2:2	1:0 0:2	4:1	2:0 1:2		7	8	7	29-32	22
12	**Динамо** Москва	0:1 0:1	1:2	1:3	0:2	1:0 0:1	0:1 2:1	1:0 3:1	1:2 1:2	0:0	3:1	0:0		0:1	1:0	2:1	7:2	2:3	1:0	9	2	11	27-25	20
13	**Кайрат** Алма-Ата	3:3	3:4 0:1		1:4 1:2	0:1	0:0 0:1	0:2	1:1 2:0	0:2	1:3	2:2 -:+	1:0		2:2	4:1	1:0	3:1	1:0 1:0	7	5	10	27-30	19
14	**Торпедо** Кутаиси	2:5	0:2 1:2	2:1	1:3 0:1	0:1	2:1	1:3	1:2	0:0 0:2	4:2 0:1	2:2	0:1	2:2		1:1	1:0 3:1	0:0	0:3	5	5	12	23-36	15
15	**Черноморец** Одесса	0:2	0:2 0:2	2:0	0:1 1:2	1:2	0:4	0:3	0:2	1:3 3:2	2:1	0:1 2:0	1:2	1:4	1:1		0:1 5:1		0:0 4:0	6	2	14	24-35	14
16	**Арарат** Ереван	3:5	1:10	1:6	3:2	3:5	0:4	1:0	2:8	2:1 3:2	2:4 0:1	1:4	2:7	0:1	0:1 1:3	1:0 1:5		3:3 0:3	2:1	6	1	15	32-77	13
17	**Днепр** Днепропетровск	2:8	1:5 0:4	0:3	0:3 0:3	0:0	1:5	0:2	0:4	0:2 3:0	2:4	0:2 2:1	3:2	1:3	0:0		3:3 3:0		0:0 0:1	4	4	14	21-55	12
18	**Факел** Воронеж	0:2 0:2	1:3	0:1 1:3	0:1	0:3	1:2	0:2 0:1	0:1	0:2	1:3		0:1	0:1 0:1	3:0	0:0 0:4	1:2	0:0 1:0		2	2	18	9-35	6

Кращий бомбардир Олексій Михайличенко «Динамо» Київ 15.

«Динамо»: А.Броварник 6/-?, О.Мороз 2/-?, А.Ковтун 7/-?, Вік.Чанов 7/-?; В.Горілий 10/1, В.Євсєєв 11/1, О.Дюльдін 13, Р.Зуб 11, Р.Колоколов 18, І.Паламар 4, С.Балтача 2, О.Нефьодов 14, В.Безсонов 3, О.Дюльдін 13, М.Олефіренко 21, П.Яковенко 1, В.Шишов 6, Г.Кучерявцев 1, А.Красножан 6, І.Корнієць 1, В.Каратаєв 20/8, Ю.Гуляєв 6, С.Процюк (капітан) 22/5, О.Деревинський 14/1, О.Баранов 17/4, О.Заваров 1, В.Хлус 11/9, О.Михайличенко 18/15, В.Євтушенко 13/11, О.Гущин 15/9, І.Бєланов 3/1, О.Григорович-19/2, О.Бутенко 5. Тренер - Віктор Колотов.

«Шахтар»: В.Гаврилов 18/-?, А.Кузь 15/-?; В.Паранюшкін 7/1, Ю.Бєліченко 21/1, В.Смігунов 21/1, І.Василюк 20/1, Е.Запша 1, В.Гошкодеря 1, В.Пархоменко 17/1, Є.Драгунов 9/2, А.Раденко 6/1, О.Смолянинов 16/3, В.Сеняк 2, Р.Садредінов 1, С.Покидін 9, Ю.Фокін 18/2, Ю.Ателькін 2/1, І.Дибченко 20/4, О.Рідний 8/2, О.Гайдаш 14/5, С.Акименко 6/3, І.Петров 5/2, С.Кравченко 2/2, І.Талалайко 1, О.Андрощук 4, Р.Теплишев 2, О.Варнавський 1, І.Симонов 3, В.Симашенко 1, А.Марченко 2, О.Севідов 1, О.Ярошенко 1, Є.Луговський 1, В.Манькута 7, Ю.Хізуненко 3, І.Шилін 1, А.Авдієнко 8, О.Сопко 1, В.Лєдовскіх 1, О.Биткін 2, О.Бородін 1, В.Коновальчук 3, С.Морозов 4, О.Нікішин 1, В.Савченко 1, В.Рудаков 1, С.Ященко 1, С.Попович 19, М.Косевич 1, В.Трегуб 2. Автогол: А.Лабукас («Жальгіріс»). Тренер - Валерій Яремченко.

«Металіст»: В.Альчаков 1/-0, А.Кудимов 10/-10, І.Кутепов 6/-2, Ю.Сивуха 13/-9, Ю.Петухов 4/-4; В.Крячко 5, О.Чікунов 5, В.Харламов 18, В.Кучинський 12, В.Камарзаєв 2, Ю.Кантемир 1, О.Каравай 1, О.Єсипов 15/2, А.Оленєв 11, О.Макашов 1, В.Маловичко 2, Ю.Махиня 1, С.Мотуз 11, В.Лозинський 1, І.Панчишин 1, О.Іванов 9/2, А.Панков 9/1, О.Крамаренко 4/1, С.Шевченко 10/1, В.Шельменко 21/5, І.Якубовський 2, П.Шульдінер 5, О.Шинкаренко 6, О.Володько 2, А.Бурлаченко 1, Я.Ланцфер 21/2, О.Назаренко 13/3, В.Лінке 2/1, Ю.Лень 22/3, О.Бондарь 21/6, А.Квасов 11/1, В.Касумов 5/1, С.Свистун 5, І.Талько 2, Ю.Тарасов 1, С.Халін 1, Ю.Бондаренко 7, Е.Лемешко 16, О.Луценко 1, В.Мазепа 2. Тренер - Леонід Ткаченко.

«Чорноморець»: О.Семенов 1/-?, А.Чистов 21/-?; С.Петренко 1, В.Ковач 3/1, В.Тищенко 13/4, А.Дорошенко 1/1, О.Никифоров 13/1, Д.Решетнік 1, С.Гусєв 12, В.Мілушев 7, О.Скрипник 1, Ю.Смотрич 1, В.Плоскіна 1, Ю.Рябіков 6, І.Савельєв 4, В.Сахно 2, А.Телесненко 17, С.Шмаловаленко 1, О.Щербаков 3, В.Поконін 9, І.Наконечний 5, О.Скала 10, Ю.Скала 12, О.Морозов 5, В.Лумпов 4, Ю.Горячев 17/6, А.Гузієнко 20/4, В.Фінк 5/4, Г.Перепаденко 3, І.Шарій 8/2, В.Хлус 3/1, В.Кравченко 7, О.Кохан 2, О.Безуглий 4, С.Гавриленко 14, О.Багапов 8, С.Жарков 8, А.Андросов 9, О.Єрмаков 4, С.Кочвар 10, О.Гапоненко 5, І.Гончаренко 1, В.Булгаков 14, В.Бойко 2, О.Андрієнко 1, Г.Казарян 1. Тренери: Володимир Нечаєв та Семен Альтман.

«Дніпро»: В.Городов 21/-?, О.Ємець 11(4 в полі)/1/-?; В.Геращенко 6, В.Кожухов 11/1, С.Художилов 10, С.Кулинич 18/1, І.Кудзієв 4/1, А.Назаренко 17, А.Сідельников 14/2, Г.Стьопушкін 6/1, О.Чередник 6/1, С.Яхно 6, І.Делі 5, Є.Кулемесін 5, С.Овчаренко 5, О.Гуйганов 11/1, А.Баранюк 4/1, О.Бондарчук 1, В.Лютий 2, О.Пушка 2, М.Ратушний 2, С.Башкиров 1, В.Бідний 1, С.Кривицький 3, П.Кутузов 4,

П.Буц 3, В.Москвін 1, В.Мазепа 1, О.Лисенко 1, С.Курило 1, О.Гошкодеря 3, М.Кудрицький 3, І.Литвиненко 3, О.Соболєв 14, В.Таран 14, А.Гусак 12, М.Федоренко 7/2, В.Багмут 6/1, О.Бондарчук 1/1, М.Липинський 9/3, В.Гордина 1, А.Ділай 4, С.Думенко 12/2, В.Касумов 1/1, І.Товкач 1, С.Сухина 1, Г.Скорик 1, І.Райчев 1, А.Пужаєнко 1, В.Пронін 1, О.Перепелиця 1, М.Павлов 1, Ю.Катеруша 2/1, Е.Веремєєнко 7, В.Мозолюк 7. Тренери: Євгеній Жучков та Роман Канафоцький.

«Динамо» Київ.

1986

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	Спартак Москва		2:5 2:0	2:3 2:2	1:1 3:0	3:1 1:0	4:1 1:1	0:2 1:0	3:1 1:0	3:0 1:1	2:0 1:0	4:1 5:0	0:0 3:1	6:2 +:-	5:0 4:1	3:0 6:0	6:1 1:0	22	5	3	76-24	49
2	**Днепр** Днепропетровск	5:2 0:2		3:2 1:0	2:3 3:1	1:1 3:1	2:1 1:3	2:2 5:2	1:0 1:1	3:1 2:1	0:1 5:0	4:2 2:0	3:0 3:1	2:1 1:1	3:0 4:1	4:0 4:0	5:2 3:0	22	4	4	78-32	48
3	**Динамо** Киев	3:2 2:2	2:3 0:1		1:1 1:0	0:0 1:0	0:2 3:2	0:3 3:2	1:2 3:1	2:3 1:1	1:0 0:0	1:0 3:1	3:2 0:2	2:0 +:-	1:1 2:3	4:1 1:0	2:2 3:0	15	7	8	46-37	37
4	**Черноморец** Одесса	1:1 0:3	3:2 1:3	1:1 0:1		1:2 2:1	1:1 5:2	3:2 0:2	2:2 3:2	1:0 0:1	3:2 2:2	1:2 2:1	1:0 2:1	0:2 3:1	2:0 3:0	1:1 0:0	4:0 3:0	15	7	8	51-38	37
5	**Шахтёр** Донецк	1:3 0:1	1:1 1:3	0:0 0:1	2:1 1:2		3:2 1:4	0:1 4:0	1:0 2:0	1:2 2:1	2:2 2:0	1:0 1:1	0:0 3:2	3:2 2:0	4:1 4:2	2:0 0:0	1:1 0:0	14	8	8	45-33	36
6	**Зенит** Ленинград	1:4 1:1	1:2 3:1	2:0 2:3	1:1 2:5	2:3 4:1		2:0 2:2	2:1 2:1	1:1 1:3	2:0 2:2	0:0 3:1	2:3 1:2	1:1 2:1	0:0 2:0	2:1 2:1	4:1 1:2	13	8	9	53-44	34
7	**Динамо** Тбилиси	2:0 0:1	2:2 2:5	3:0 2:3	2:3 2:0	1:0 0:4	0:2 2:2		0:2 1:0	1:1 1:0	2:1 5:2	0:1 1:2	1:0 0:0	0:4 1:2	0:0 2:2	3:0 7:2	2:1 4:1	13	6	11	49-43	32
8	**Динамо** Москва	1:3 0:1	0:1 1:1	2:1 1:3	2:2 2:3	0:1 0:2	1:2 1:2	2:0 0:1		1:1 1:1	4:1 2:0	0:2 2:0	1:1 2:1	2:1 0:1	2:0 2:0	2:1 6:2	2:0 3:0	13	5	12	45-35	31
9	**Динамо** Минск	0:3 1:1	1:3 1:2	3:2 1:1	0:1 1:0	2:1 1:2	1:1 3:1	1:1 0:1	1:1 1:1		0:0 0:1	0:0 1:2	2:2 1:1	1:0 1:0	0:1 4:0	1:1 3:3	1:0 5:1	9	12	9	38-34	30
10	**Торпедо** Москва	0:2 0:1	1:0 0:5	0:1 0:0	2:3 2:2	2:2 0:2	0:2 2:2	1:2 2:5	1:4 0:2	0:0 1:0		3:0 3:1	0:0 4:1	2:1 1:2	1:1 2:3	0:0 4:0	1:0 4:0	9	8	13	39-44	26
11	**Арарат** Ереван	1:4 0:5	2:4 0:2	0:1 1:3	2:1 1:2	0:1 1:1	0:0 1:3	1:0 2:1	2:0 0:2	0:0 2:1	0:3 1:3		1:0 2:2	0:1 0:0	1:0 2:1	0:1 6:0	0:2 3:0	10	5	15	32-44	25
12	**Металлист** Харьков	0:0 1:3	0:3 1:3	2:3 2:0	0:1 1:2	0:0 2:3	3:2 2:1	0:1 0:0	1:1 1:2	2:2 1:1	0:0 1:4	0:1 2:2		2:0 0:0	1:1 2:2	2:0 3:2	0:1 2:0	7	11	12	34-41	25
13	**Жальгирис** Вильнюс	2:6 -:+	1:2 1:1	0:2 -:+	2:0 1:3	2:3 0:2	1:1 1:2	4:0 2:1	1:2 1:0	0:1 0:1	1:2 2:1	1:0 0:0	0:2 0:0		2:0 0:1	2:0 1:1	1:1 1:0	9	6	15	30-35	24
14	**Кайрат** Алма-Ата	0:5 1:4	0:3 1:4	1:1 3:2	0:2 0:3	1:4 2:4	0:0 0:2	0:0 2:2	0:2 0:2	1:0 0:4	1:1 3:2	0:1 1:2	1:1 2:2	0:2 1:0		1:2 1:0	2:0 2:1	7	7	16	27-58	21
15	**Нефтчи** Баку	0:3 0:6	0:4 0:4	1:4 0:1	1:1 0:0	0:2 0:0	1:2 1:2	0:3 2:7	1:2 2:6	1:1 3:3	0:0 0:4	1:0 0:6	0:2 2:3	0:2 1:1	2:1 0:1		0:2 2:0	3	7	20	21-73	13
16	**Торпедо** Кутаиси	1:6 0:1	2:5 0:3	2:2 0:3	0:4 0:3	1:1 0:0	1:4 2:1	1:2 1:4	0:2 0:3	0:1 1:5	0:1 0:4	2:0 0:3	1:0 0:2	1:1 0:1	0:2 1:2	2:0 0:2		4	4	22	19-68	12

Кращі бомбардири: Микола Кудрицький «Дніпро», О.Кужлєв «Спартак», І.Данилов «Зеніт» всі по 15.

Нинішнього року турнірові дублерів було повернуто традиційну двоколову систему розіграшу. І пройшов він цікаво й напружено.

ДОВГИЙ час лідирували резервісти «Дніпра». В складі дніпропетровської команди виступало чимало відомих майстрів, що пройшли загартування вищою лігою. Мова про В. Городова, А. Ділая, В. Багмута, В. Колядка, Б. Мелікяна, В. Лютого, А. Шоха, В. Кузнецова, Б. Шуршина. Вони й сприяли тому, що «Дніпро» знову повернувся на п'єдестал пошани. Одного з кращих бомбардирів турніру 24-річного М. Кудрицького теж важко вважати «відкриттям», хоча він ще не має твердого місця в основному складі. Серед молодих можна було б виділити 20-річного вихованця луцького футболу В. Сторчака та 19-річного О. Сандула.

Голонним конкурентом дніпропетровців у боротьбі за перше місце був «Спартак». І в цій команді, що перед сезоном поповнилась дев'ятьма гравцями, які свого часу виступали в вищій лізі, тон у грі задавали відомі футболісти — С. Волгін, В. Попелнуха, В. Капустін, С. Новиков, Р. Атаулін, Ю. Суслопаров. Щоправда, з точки зору перспективи склад спартаківців слід вважати збалансованим, бо поруч з ними набували досвіду юний вихованець спартаківської СДЮШОР 17-річний І. Шалімов, трохи старші А. Митін, Г. Богачов, О. Кужлєв та М. Русяєв.

У другому колі спартаківці втратили лише три очка. Втім, москвичі програли ще й «Жальгірісу» — 1:2, але виявилось, що в складі литовської команди виступав дискваліфікований гравець. Перемогу було присуджено «Спартаку», це й забезпечило йому необхідний відрив у одне очко від переслідувачів.

На наступних місцях розташувалися три українські команди. Третє місце, що в напруженій боротьбі з одеситами дісталося динамівцям Києва, певно, мало задовольнило керівників та болільників колективу. З розмови із заслуженим майстром спорту В. Колотовим, який безпосередньо відповідає за підготовку дублерів «Динамо», можна зробити висновок: тренери мають претензії до гравців. У багатьох матчах вони не проявили необхідних якостей, значно поступалися лідерам.

Відносна невдача киян має й ряд об'єктивних причин. У ході змагань кілька дублерів — О. Михайличенко, В. Євсеєв, О. Щербаков, В. Горілий почали все частіше виступати за основний склад команди, а деякі перейшли до інших клубів: І. Якубовський повернувся в «Металіст», М. Олефіренко закріпився в «Шахтарі», знову грав у Вінниці І. Паламар.

Появі 17-річних, серед яких запам'яталися С. Заяць, В. Мороз, А. Воротиляк, В. Двірник, С. Горькаєв, сприяли й виступи семи динамівців в складі збірної республіки на IX літній Спартакіаді народів СРСР. Команда України під керівництвом В. Колотова, Є. Котельникова та В. Трошкіна вперше стала чемпіоном Спартакіади, а її гравці — майстрами спорту. В складі переможців грали кияни В. Горілий, О. Гущин, О. Деревинський, О. Дюльдін, А. Ковтун, Р. Колоколов, А. Нефьодов, А. Сидельников, а також резервісти з інших українських клубів: О. Єсипов; О. Єней та О. Іванов з «Металіста», С. Герасимець та О. Сердюк з «Шахтаря».

З погляду результату можна визнати вдалим виступ дубля «Чорноморця». Але й у цьому випадку найбільший внесок в успіх зробили давно відомі гравці. З молодих же тільки Г. Перепаденко знайшов своє місце в основному складі.

В дублі донецького «Шахтаря» нинішнього року з'явилося кілька молодих хлопців. Проте їх підготували тренери інших колективів.

Наставників «Металіста» часто критикують за те, що вихованці місцевого футболу, які кілька років виступають в юнацьких збірних країни,— перш за все О. Єсипов та О. Іванов, ніяк не потрапляють до основного складу команди. Чия в тому більша провина? Може, самих гравців, що заспокоїлися на досягнутому?

Взагалі останнім часом для багатьох команд вищої ліги стало характерним зменшення турбот про своїх вихованців. Значно частіше виходять на поле футболісти, що вже пограли в інших клубах. Хай навіть у другій лізі. Це призводить до втрат. Адже «свої», зневірившись, залишають якщо не футбол, то рідний колектив.

Відчувається, що турнір дублерів вимагає сьогодні більшої уваги й від його організаторів. Навіть у Києві, де ще в середині 60-х років стадіон «Динамо» на матчах дублерів заповнювався вщерть, нині трибуни порожніють. Що казати про інші міста?..

Підвищити активність на місцях, закликати на арени юних прихильників футболу, встановивши призи для кращих резервістів, знайти інші форми популяризації змагань, збільшити віддачу ДЮСШ — такими вбачаються кроки до поліпшення справи. Погодьтесь, вона того варта.

В. ПОГОРІЛИЙ.

ПІДСУМКОВА ТАБЛИЦЯ РОЗИГРАШУ
дублюючі склади

	І	В	Н	П	М	О
1. «Спартак»	30	22	5	3	76—24	49
2. «Дніпро»	30	22	4	4	78—32	48
3. «Динамо» К.	30	15	7	8	46—37	37
4. «Чорноморець»	30	15	7	8	51—38	37
5. «Шахтар»	30	14	8	8	45—33	36
6. «Зеніт»	30	13	8	9	53—44	34
7. «Динамо» Тб.	30	13	6	11	49—43	32
8. «Динамо» М.	30	13	5	12	45—35	31
9. «Динамо» Мн.	30	9	12	9	38—34	30
10. «Торпедо» М.	30	9	8	13	39—44	26
11. «Арарат»	30	10	5	15	32—44	25
12. «Металіст»	30	7	11	12	34—41	25
13. «Жальгіріс»	30	9	6	15	30—35	24
14. «Кайрат»	30	7	7	16	27—58	21
15. «Нефтчі»	30	3	7	20	21—73	13
16. «Торпедо» Кт.	30	4	4	22	19—68	12

Газета «Спортивна газета» Київ, 25.12.1986.

«Дніпро»: І.Крапивкін 16/-?, В.Городов 15/-?, О.Ємець 10/-?, С.Краковський 5/-?; А.Гусак 6/2, С.Походзіло 5/1, П.Буц 25, О.Федюков 20, О.Лисенко 16, Д.Роман 14, О.Чередник 13, В.Геращенко 11, О.Сорокалет 5, І.Товкач 4, С.Пучков 3, С.Башкиров 2, В.Скрипник 2, І.Вишневський 1, П.Кутузов 1, В.Кожухов 1, О.Шулаєв 1; Б.Шуршин 24/5, С.М'ясников 7/2, О.Сандул 22/2, В.Кузнецов 7/2, В.Багмут 13/1, А.Шох 4/1, В.Шмелькін 26/1, А.Ділай 15/1, О.Червоний 11, Ю.Гаврилов 4, О.Галінський 2, А.Олійник 2; М.Кудрицький 21/15, В.Колядко 18/13, В.Сторчак 20/11, В.Лютий 8/9, С.Парастаєв 11/5, Б.Мелікян 12/4, В.Печерський 12/1, М.Липинський 5. Автоголи: Ю.Бєліченко («Шахтар») та Н.Челідзе («Торпедо» К.). Тренер - Євгеній Жучков.

«Динамо»: М.Михайлов 15/-?, А.Ковтун 10/-?, А.Броварник 8/-?; О.Щербаков 17/12, О.Гущин 17/5, В.Каратаєв 22/5, А.Воротеляк 17/4, С.Процюк 28/5, А.Сидельников 9/3, О.Михайличенко 9/3, І.Якубовський 8/3, С.Балтача 3/1, В.Двірник 6/1, В.Євтушенко 4/1, С.Заєць 16/1, Р.Зуб 14/1, О.Нефьодов 21/1, П.Кікоть 2, В.Мороз 16, В.Зорька 1, Ю.Бакалов 6, І.Жабченко 7, І.Паламар 11, В.Міхальцев 7, Р.Колоколов 18, А.Баль 1, І.Яремчук 1, О.Пономаренко 1, В.Тернавський 2, О.Деревинський 20, В.Євсєєв 14, С.Глеба 3, М.Олефіренко 5, В.Шишов 2, О.Дюльдін 18, О.Назаренко 17, О.Бурчак 1, О.Григорович 4, В.Безсонов 1, В.Горілий 12, С.Горькаєв 4. Тренер - Віктор Колотов.

«Чорноморець»: Г.Савко 12/-?, А.Чистов 7/-?, О.Семенов 4/-?, Б.Філатов 9/-?; В.Стрижаков 25/9, С.Зірченко 26/6, В.Фінк 11/5, В.Хлус 5/5, С.Жарков 5/3, М.Романчук 13/3, О.Чукарін 21/3, І.Юрченко 5/3, А.Гузієнко 8/2, Ю.Секінаєв 9/2, Б.Тропанець 4/2, В.Лумпов 25/1, В.Тищенко 17/1, А.Телесненко 21/1, Г.Перепаденко 4/1, О.Морозов 2/1, С.Третяк 10/1, О.Багапов 17/1, В.Черников 5/1, Л.Гайдаржі 5, А.Машнягуца 2, С.Бонар 10, Ю.Гій 1, І.Корольов 17, Г.Псоміаді 2, В.Кравченко 1, С.Кочвар 18, І.Цимбалар 2, Ю.Рябіков 2, Ю.Смотрич 12, С.Шевчуков 1, С.Стародубець 2, С.Гавриленко 10, О.Скрипник 5, Ю.Никифоров 7, І.Наконечний 15, О.Єрмаков 2, І.Савельєв 4, А.Андросов 4. Тренер - Семен Альтман.

«Шахтар»: С.Золотницький 13/-17, В.Гаврилов 13/-9, Г.Лосєв 6/-3, В.Єлінскас 2/-2, О.Биткін 3/-2; О.Голочев 2, В.Гошкодеря 6/1, С.Герасимець 6, Ю.Дудник 3, Р.Садердінов 3, В.Паранюшкін 4, В.Дементьєв 2, Ю.Гуляєв 2, В.Смігунов 1, І.Василюк 1, О.Сердюк 17, С.Овчинников 27/3, С.Покидін 14, С.Хлиста 25/6, Є.Драгунов 14, А.Латка 11, С.Кравченко 11/3, А.Раденко 11/2, В.Онопко 11/1, І.Дибченко 20/1, Ю.Фокін 13/2, С.Акименко 29/11, В.Будник 7, Ю.Бєліченко 29/5, С.Морозов 12/2, В.Бєдний 8, В.Манькута 10, А.Марченко 12, О.Гайдаш 8/8, О.Діденко 6, О.Андрощук 6, О.Севідов 7, В.Рудаков 4, І.Симонов 4, Б.Козлов 7, М.Соколовський 2, Е.Гасанов 1, Р.Садердінов 5, Ю.Шеверєв 1. Тренери: Євгеній Король та Віктор Малишев.

«Металіст»: І.Кутепов 18/-25, Ю.Сивуха 8/-7, Ю.Панфілов 7/-6, В.Альчаков 1/-0, А.Колесников 1/-1; О.Рубан 22/1, О.Баранов 18/6/-2, Ю.Махиня 10, І.Панчишин 3, С.Журавльов 9, Б.Деркач 2, В.Ващенко 5, В.Крячко 9, О.Поляков 26, І.Краснокутський 2; Я.Ланцфер 30/1, О.Іванов 12, Т.Алекберов 10/1, Я.Думанський 3, О.Еней 9/1, С.Петренко 13, В.Лєпунов 2, Ю.Попов 8, В.Соловйов 2, В.Сусло 6,Ю.Ушмаєв 29, В.Субачов 6, А.Чих 9, В.Шельменко 27/3, І.Якубовський 4/1; В.Касумов 23/10, Ю.Бондаренко 6; В.Азімов 19/2, О.Єсипов 15/2, О.Бондарь 1, Г.Гібрадзе 1, В.Каретников 11, С.Райко 3, І.Талько 6, Р.Толочко 12/1, І.Яворський 8/4, В.Криворучко 1. Автогол: В.Шавейко («Торпедо» М.). Тренер - Віктор Арістов.

1987

Вища ліга

Победитель чемпионата страны среди дублирующих составов команд высшей лиги — днепропетровский «Днепр».

В 43-й раз проводился турнир на приз Госкомспорта СССР для дублирующих составов команд высшей лиги. Борьбу за лидерство на протяжении всего сезона вели два клуба — «Спартак» и «Днепр». Более уверенный финиш позволил футболистам «Днепра» опередить москвичей на пять очков и во второй раз (впервые в 1984 году) стать победителями соревнования. На третье место впервые вышли юные футболисты «Жальгириса», так же, как и их старшие товарищи, игравшие на протяжении всего сезона уверенно и стабильно, что и позволило им потеснить неоднократного победителя этого турнира — киевское «Динамо». Всего в соревнованиях дублирующих составов забито 703 мяча (средняя результативность — 2,9 гола за игру). Лучшими бомбардирами стали: Шюгжда («Жальгирис») — 17 мячей, Кужлев («Спартак») и Сидельников («Днепр») — по 16, Волкович («Динамо» Мн) — 15.

Состязания дублеров проводятся с 1946 года. 14 раз приз Госкомспорта СССР выигрывал дубль киевского «Динамо», 9 — «Спартака», 7 — ЦСКА, 5 — московского «Динамо», по два раза — «Днепра», тбилисского «Динамо», «Шахтера» и московского «Торпедо».

ИТОГОВАЯ ТАБЛИЦА

	И	В	Н	П	М	О
«Днепр»	**30**	**22**	**5**	**3**	**65—25**	**49**
«Спартак»	**30**	**21**	**2**	**7**	**79—35**	**44**
«Жальгирис»	**30**	**15**	**12**	**3**	**59—26**	**42**
«Динамо» К	30	16	8	6	54—34	40
«Динамо» М	30	14	4	12	36—28	32
«Динамо» Мн	30	13	6	11	55—43	32
«Шахтер»	30	12	6	12	35—38	30
ЦСКА	30	12	5	13	50—54	29
«Торпедо»	30	10	7	13	33—32	27
«Нефтчи»	30	10	7	13	32—51	27
«Зенит»	30	10	6	14	41—62	26
«Кайрат»	30	9	7	14	40—53	25
«Металлист»	30	8	7	15	27—39	23
«Динамо» Тб	30	7	7	16	37—53	21
«Гурия»	30	6	5	19	31—74	17
«Арарат»	30	6	4	20	29—56	16

Примечание. 1. За нарушение Положения, выразившееся в участии дисквалифицированного футболиста в игре «Динамо» Тб — «Динамо» М, грузинской команде зачтено поражение. 2. Московское «Торпедо» стоит в турнирной таблице выше «Нефтчи», так как при равенстве очков и количестве побед автозаводцы имеют преимущество в личных встречах.

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	**Днепр** Днепропетровск		2:0 3:2	1:2 2:2	4:2 4:1	1:0 2:0	0:0 5:3	0:1 5:1	3:0 2:1	0:0 1:0	1:0 2:1	0:2 3:1	5:2 0:0	0:0 2:0	3:1 3:0	3:0 4:1	2:1 2:0	22	5	3	65-25	49
2	Спартак Москва	0:2 2:3		0:0 2:1	1:2 2:1	2:0 1:2	3:2 4:0	0:3 3:0	2:0 4:2	3:1 0:3	8:1 1:1	7:2 2:1	2:0 5:2	3:0 2:0	3:1 3:1	2:1 8:0	4:1 0:2	21	2	7	79-35	44
3	**Жальгирис** Вильнюс	2:1 2:2	0:0 1:2		0:2 0:0	1:1 2:0	1:0 1:4	3:0 4:1	1:0 4:2	2:2 4:1	0:0 7:0	1:1 3:1	0:0 3:2	0:0 2:1	3:1 2:1	0:0 9:0	1:1 0:0	15	12	3	59-26	42
4	**Динамо** Киев	2:4 1:4	2:1 1:2	2:0 0:0		0:0 1:1	1:5 1:1	1:1 1:0	6:1 1:2	1:0 1:0	2:0 3:0	3:0 3:1	2:2 2:0	3:1 0:0	1:0 1:1	4:2 4:2	1:2 3:1	16	8	6	54-34	40
5	**Динамо** Москва	0:1 0:2	0:2 2:1	1:1 0:2	0:0 1:1		2:3 1:3	0:1 0:1	1:0 1:0	0:0 0:2	3:1 3:0	1:2 4:0	0:1 2:0	1:0 1:0	4:1 +:-	2:1 1:0	5:1 0:1	14	4	12	36-28	32
6	**Динамо** Минск	0:0 3:5	2:3 0:4	0:1 4:1	5:1 1:1	3:2 3:1		1:1 1:3	1:2 2:0	0:0 2:1	0:1 2:0	0:1 2:3	1:1 4:1	2:0 2:0	3:1 2:2	4:0 1:3	4:3 0:1	13	6	11	55-43	32
7	**Шахтёр** Донецк	1:0 1:5	3:0 0:3	0:3 1:4	1:1 0:1	1:0 1:0	1:1 3:1		0:1 0:1	0:0 0:1	0:1 1:3	1:1 1:2	1:1 3:4	0:0 2:1	2:1 3:0	1:0 2:1	3:1 2:0	12	6	12	35-38	30
8	**ЦСКА** Москва	0:3 1:2	0:2 2:4	0:1 2:4	1:6 2:1	0:1 0:1	2:1 0:2	1:0 1:0		1:0 4:0	1:1 2:2	4:3 2:3	0:1 3:1	4:0 1:2	2:2 2:2	3:2 4:4	3:2 2:1	12	5	13	50-54	29
9	**Торпедо** Москва	0:0 0:1	1:3 3:0	2:2 1:4	0:1 0:1	0:0 2:0	0:0 1:2	0:0 1:0	0:1 0:4		0:1 3:1	2:0 2:1	0:3 1:2	0:2 2:0	0:0 1:2	0:0 5:0	3:1 3:0	10	7	13	33-32	27
10	**Нефтчи** Баку	0:1 1:2	1:8 1:1	0:0 0:7	0:2 0:3	1:3 0:3	1:0 0:2	1:0 3:1	1:1 2:2	1:0 1:3		1:1 4:0	0:3 1:0	2:1 0:1	1:1 1:2	1:0 4:1	1:1 2:1	10	7	13	32-51	27
11	**Зенит** Ленинград	2:0 1:3	2:7 1:2	1:1 1:3	0:3 1:3	2:1 0:4	1:0 3:2	1:1 2:1	3:4 3:2	0:2 1:2	1:1 0:4		1:3 1:0	2:2 0:3	2:2 1:0	1:2 3:2	3:1 1:1	10	6	14	41-62	26
12	**Кайрат** Алма-Ата	2:5 0:0	0:2 2:5	0:0 2:3	2:2 0:2	1:0 0:2	1:1 1:4	1:1 4:3	1:0 1:3	3:0 2:1	3:0 0:1	3:1 0:1		2:1 1:1	1:5 0:2	0:3 0:0	3:0 2:4	9	7	14	40-53	25
13	**Металлист** Харьков	0:0 0:2	0:3 0:2	0:0 1:2	1:3 0:0	0:1 0:1	0:2 0:2	0:0 1:2	0:4 2:1	2:0 0:2	1:2 1:0	2:2 3:0	1:2 1:1		0:1 4:2	5:2 0:0	1:0 1:0	8	7	15	27-39	23
14	**Динамо** Тбилиси	1:3 0:3	1:3 1:3	1:3 1:2	0:1 1:1	1:4 -:+	1:3 2:2	1:2 0:3	2:2 2:2	0:0 2:1	1:1 2:1	2:2 0:1	5:2 2:0	1:0 2:4		0:1 3:1	2:1 0:1	7	7	16	37-53	21
15	**Гурия** Ланчхути	0:3 1:4	1:2 0:8	0:0 0:9	2:4 2:4	1:2 0:1	0:4 3:1	0:1 1:2	2:3 4:4	0:0 0:5	0:1 1:4	2:1 2:3	3:0 0:0	2:5 0:0	1:0 1:3		1:0 1:0	6	5	19	31-74	17
16	**Арарат** Ереван	1:2 0:2	1:4 2:0	1:1 0:0	2:1 1:3	1:5 1:0	3:4 1:0	1:3 0:2	2:3 1:2	1:3 0:3	1:1 1:2	1:3 1:1	0:3 4:2	0:1 0:1	1:2 1:0	0:1 0:1		6	4	20	29-56	16

«Дніпро»: С.Краковський 23/-?, О.Колесов 10/-?; А.Сідельніков 26/16, В.Сторчак 22/12, М.Кудрицький 18/7, В.Геращенко 24/6, С.Пучков 14/4, О.Федюков 22/3, О.Сандул 16/3, О.Таран 1/3, О.Лисенко 27/2, Є.Шахов 5/2, В.Багмут 18/2, П.Буц 25/1, Г.Литовченко 1/1, В.Лютий 1/1, С.Беца 20/1, В.Скрипник 28, В.Шмелькін 21, О.Надєїн 5, С.Беженар 4, О.Голдецький 7, О.Сорокалет 6, І.Товкач 15, В.Мокрицький 13, В.Печерський 7, А.Шох 3, А.Федосєєв 3, А.Яневич 2, С.Заравнятих 2, О.Чередник 1, Ф.Гаглоєв 1, С.Яхно 1, С.Груньский 1. Автогол: Р.Абушев («Нефтчі»). Тренер - Ігорь Надєїн.
«Динамо»: М.Михайлов 22/1/-?, А.Ковтун 10/-?, Вік. Чанов 2/-?, О.Мороз 1/-?; С.Погодін 25/6, О.Гущин 9/4, В.Євтушенко 2/5, В.Мороз 23/6, В.Каратаєв 10/4, В.Безсонов 9/3, О.Морозов 18/2, В.Двірник 23/2, С.Юран 3, І.Жабченко 16/2, Ю.Мороз 8, О.Михайличенко 2/2, М.Русін 7/2, І.Яремчук 11/2, С.Заєць 19/4, В.Бідний 19/2, С.Процюк 6/1, О.Заваров 1/1, Р.Колоколов 26/1, І.Корнієць 15/1, Ю.Макаров 7/1, В.Лобас 5/1, П.Яковенко 1/1, В.Гусєв 1, А.Дем'яненко 1, В.Лахмай 3, О.Деревинський 6, В.Вачиля 4, С.Балтача 4, А.Баль 5, А.Воротеляк 2, В.Високос 6, С.Глеба 6, В.Горілий 6, О.Дюльдін 11, В.Євсєєв 12, Р.Зуб 5, О.Марусецький 16, В.Міхальцов 5, В.Нємешкало 6, В.Пономаренко 14, С.Шматоваленко 3, Ю.Чобаль 1. Тренер - Віктор Колотов.
«Шахтар»: С.Разуванов 12/-?, О.Моргун 10/-?, С.Золотницький 7/-?, В.Єлінскас 3/-?, О.Биткін 3/-?, В.Сітало 1/-?; О.Севідов 29/4, С.Хлиста 27/9, М.Федющенко 26, О.Сердюк 21, Ю.Беліченко 26/2, О.Рідний 25/10, А.Марченко 26/1, В.Онопко 21/5, М.Соколовський 19/3, Ю.Гуляєв 19, С.Овчинников 16, В.Мазур 15, С.Мазур 13, В.Галкін 1, О.Михайленко 14, С.Разуванов 13, Ю.Дудник 9, В.Юрченко 5, В.Бідний 5, С.Свистун 1, С.Герасимець 6, С.Акименко 4, К.Вихорнов 4, В.Громов 3/1, П.Сидоренко 3, Ю.Шаталов 3, А.Раденко 3, О.Карасьов 3, С.Ралюченко 2, І.Петров 2, В.Грачов 2, Ю.Фокін 2, О.Зайцев 2, О.Андрощук 2, М.Олефіренко 1, Б.Козлов 3, А.Латка 1, І.Луговський 1, В.Стасенко 1, С.Ралюченко 2. Тренер - Віктор Малишев.
«Металіст»: І.Кутепов 20/-26, О.Помазун 3/-0, В.Салов 10/-10, Ю.Сивуха 5/-3; В.Яловський 28, О.Баранов 13/2, В.Ващенко 22/2, О.Іванов 20/2, О.Назаренко 26/2, І.Талько 7/2, О.Єсипов 26/5, О.Еней 16/3, Р.Толочко 25, О.Малишенко 6/2, І.Якубовський 3/1, І.Кислов 12/1, Т.Алекберов 10/1, С.Сохань 16/1, В.Сєріков 7/1, Ю.Тарасов 3/1, Г.Бессараб 2, В.Віндюк 3, Ю.Гурін 3, О.Деревинський 5, Б.Деркач 16, В.Каретников 11/1, В.Соловйов 4, В.Карпета 3, О.Касторний 11, А.Кисельов 6, С.Калягін 5, І.Краснокутський 20, В.Криворучко 3, С.Кузнецов 1, Ю.Махиня 2, С.Морозов 2, Є.Назаров 1, А.Недяк 2, О.Осташов 5, А.Чих 16, Л.Федоров 7, Ю.Ушмаєв 17, О.Шинкаренко 4, І.Панчишин 2, Ю.Полторак 6, О.Рубан 4, О.Федоренко 1. Тренери: Віктор Арістов.та Леонід Ткаченко.

1988

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Москва		1:1 1:0	3:0 1:1	4:1 1:1	4:0 1:2	0:5 2:0	0:2 1:0	5:1 1:1	1:0 0:3	2:0 1:1	0:0 2:0	1:0 2:1	0:0 1:0	2:0 2:1	1:0 0:0	2:0 4:0	18	8	4	45-20	44
2	**Динамо** Киев	1:1 0:1		1:0 5:1	2:0 1:0	3:2 0:2	0:1 0:0	1:3 1:0	2:0 2:3	3:3 1:0	0:0 1:0	2:0 1:3	4:3 2:2	2:1 2:2	4:2 2:0	1:0 3:0	1:2 1:0	17	6	7	49-32	40
3	Спартак Москва	0:3 1:1	0:1 1:5		4:1 1:1	1:0 0:1	1:1 0:3	1:0 3:0	2:1 3:1	0:6 3:3	2:2 2:0	0:0 2:0	4:1 1:1	5:0 3:2	4:4 1:1	1:0 2:1	6:0 3:1	15	9	6	57-41	39
4	**Торпедо** Москва	1:4 1:1	0:2 0:1	1:4 1:1		3:1 0:1	2:0 1:0	2:2 2:4	0:4 3:0	0:0 1:3	0:2 2:0	1:0 3:1	2:0 1:0	5:0 1:0	2:1 2:1	1:1 2:0	2:0 1:0	16	5	9	42-33	37
5	**Днепр** Днепропетровск	0:4 2:1	2:3 2:0	0:1 1:0	1:3 1:0		1:1 0:0	0:1 1:1	1:0 1:2	3:1 2:1	2:2 3:1	0:2 3:1	1:0 5:2	1:3 3:0	0:1 5:2	0:0 1:1	2:1 2:1	15	6	9	46-36	36
6	**Жальгирис** Вильнюс	5:0 0:2	1:0 0:0	1:1 3:0	0:2 0:1	1:1 0:0		1:1 1:1	4:1 2:1	0:1 0:0	0:3 -:+	0:0 1:0	1:1 1:0	0:3 0:3	3:0 1:0	6:0 2:0	5:0 2:0	13	9	8	41-22	35
7	**Динамо** Тбилиси	2:0 0:1	3:1 0:1	0:1 0:3	2:2 4:2	1:0 1:1	1:1 1:1		2:1 1:0	2:0 0:2	1:5 1:1	0:1 3:1	2:2 0:1	2:1 1:1	2:1 0:3	0:0 0:0	3:3 4:1	11	10	9	39-38	32
8	**Зенит** Ленинград	1:5 1:1	0:2 3:2	1:2 1:3	4:0 0:3	0:1 2:1	1:4 1:2	1:2 0:1		0:1 1:4	1:0 1:0	2:2 3:0	0:0 0:2	2:0 2:0	1:0 1:1	1:0 1:0	1:0 1:1	12	5	13	34-40	29
9	**Металлист** Харьков	0:1 3:0	3:3 0:1	6:0 3:3	0:0 3:1	1:3 1:2	1:0 0:0	0:2 2:0	1:0 4:1		0:0 2:0	0:1 2:0	2:1 1:2	0:2 2:4	0:1 2:2	1:1 2:1	1:3 1:2	11	7	12	44-37	29
10	**Локомотив** Москва	0:2 1:1	0:0 0:1	2:2 0:2	2:0 0:2	2:2 1:3	3:0 +:-	5:1 1:1	0:1 0:1	0:0 0:2		0:4 1:3	5:0 4:2	0:3 0:2	3:1 2:1	3:0 0:3	1:0 1:0	11	6	13	37-40	28
11	**Черноморец** Одесса	0:0 0:2	0:2 3:1	0:0 0:2	0:1 1:3	2:0 1:3	0:0 0:1	1:0 1:3	2:2 0:3	1:0 0:2	4:0 3:1		1:0 1:4	3:1 1:2	1:0 1:1	2:0 1:1	1:1 1:3	10	7	13	32-39	27
12	**Арарат** Ереван	0:1 1:2	3:4 2:2	1:4 1:1	0:2 0:1	0:1 2:5	1:1 0:1	2:2 1:0	0:0 2:0	1:2 2:1	0:5 2:4	0:1 4:1		5:4 2:0	2:1 0:1	0:3 3:0	5:1 +:-	10	5	15	42-51	25
13	**Шахтёр** Донецк	0:0 0:1	1:2 2:2	0:5 2:3	0:5 0:1	3:1 0:3	3:0 3:0	1:2 1:1	0:2 0:2	2:0 4:2	3:0 2:0	1:3 2:1	4:5 0:2		1:1 3:1	0:1 2:3	0:0 2:1	10	5	15	42-50	25
14	**Динамо** Минск	0:2 1:2	2:4 0:2	4:4 1:1	1:2 1:2	1:0 2:5	0:3 0:1	1:2 3:0	0:1 1:1	1:0 2:2	1:3 1:2	0:1 1:1	1:2 1:0	1:1 1:3		1:0 4:1	0:3 1:1	6	7	17	34-52	19
15	**Нефтчи** Баку	0:1 0:0	0:1 0:3	0:1 1:2	1:1 0:2	0:0 1:1	0:6 0:2	0:0 0:0	0:1 0:1	1:1 1:2	0:3 3:0	0:2 1:1	3:0 0:3	1:0 3:2	0:1 1:4		2:1 1:3	5	8	17	20-45	18
16	**Кайрат** Алма-Ата	0:2 0:4	2:1 0:1	0:6 1:3	0:2 0:1	1:2 1:2	0:5 0:2	3:3 1:4	0:1 1:1	3:1 2:1	0:1 0:1	1:1 3:1	1:5 -:+	0:0 1:2	3:0 1:1	1:2 3:1		6	5	19	29-57	17

«Динамо»: С.Юран 10, С.Погодін 9, М.Русін 6, А.Канчельскіс 4, В.Євтушенко, В.Мороз, А.Мущинка, Ю.Никифоров - по 3, А.Марусецький, О.Михайличенко, М.Стельмах, С.Шматоваленко, І.Яремчук – по 1. Три м'ячі зараховані за неявку «Нефтчі» Баку.
«Дніпро»: О.Таран 11, В.Сторчак, І.Шквирін - по 6, О.Кошелюк, А.Сідельніков - по 3, В.Багмут, К.Бублик, М.Кудрицький, Д.Філімонов - по 2, С.Беженар, В.Геращенко, В.Лютий, В.Євтушенко, Є.Шахов, В.Цокур, О.Сасько, В.Рафальчук, Р.Мелешко - по 1.
«Металіст»: Ю.Сивуха 13/-12, І.Кутепов 12/-5, О.Помазун 6/-11, Д.Тяпушкін 4/-8, О.Коваленко 2/-1, І.Хотян 2/-0; В.Ващенко 16/4, В.Віндюк 2, Б.Деркач 4/1, О.Касторний 25, Р.Колоколов 9, І.Краснокутський 8, І.Лунін 30, А.Панков 27/1, М.Романчук 2, В.Яловський 26/1; О.Баранов 10/1, О.Деревинський 10/1, О.Еней 23/3, А.Іванов 8, С.Колягін 3, О.Назаренко 29/8, О.Осташов 7, С.Романець 1, В.Сєріков 1, С.Художилов 8; О.Бондарь 28/7, С.Волкович 1, О.Єсипов 19/3, А.Квасов 10/3, Є.Назаров 4, В.Павловський 5, В.Павлюк 10/2, Ю.Полторак 2, О.Призетко 5, С.Ралюченко 2/1, В.Стариков 11/1, І.Талько 5/1, Р.Хагба 13/2, А.Шинкаренко 26/3. Автогол: І.Корнієць («Динамо» К.). Тренер - Віктор Арістов.
«Чорноморець»: В.Стрижаков 5, О.Гущин 4, Ю.Секінаєв 3, О.Єрмаков, С.Процюк, В.Фінк, С.Стародубець - по 2, А.Андросов, Л.Гайдаржи, С.Гусєв, Волод.Єрьомін, Вад.Єрьомін, В.Заярний, Влад.Зубков, В.Каратаєв, А.Строєнко, О.Щербаков, О.Никифоров, Ю.Никифоров - по 1.
«Шахтар»: В.Онопко-9, О.Рідний-9, С.Герасимець 8, В.Громов 4, О.Сердюк, С.Щербаков, В.Юрченко - по 2, О.Барабаш, С.Мазур, І.Петров -по 1. Не відомі автори 3 забитих м'ячів, можливо м'ячі зараховані за неявку.

1989

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Минск		1:3 1:2	1:3 2:0	2:2 1:1	1:1 1:0	3:0 2:0	2:1 2:0	4:0 1:3	2:1 1:0	0:1 5:3	1:0 4:2	0:0 2:1	5:1 1:0	2:1 3:0	2:0 2:2	4:2 3:1	20	5	5	61-31	45
2	Спартак Москва	3:1 2:1		0:1 6:0	1:0 0:1	0:3 1:1	1:1 2:2	3:1 0:0	3:0 2:2	0:0 2:0	7:0 2:2	0:2 4:1	1:1 3:0	1:1 2:1	3:0 1:0	4:0 2:1	3:0 2:0	17	9	4	61-23	43
3	**Днепр** Днепропетровск	3:1 0:2	1:0 0:6		1:0 0:0	1:1 1:1	2:0 4:0	0:0 2:1	0:2 2:1	1:0 2:0	1:1 2:1	2:1 0:1	0:0 1:1	1:1 4:1	2:1 2:2	2:1 4:1	3:1 1:0	17	9	4	45-28	43
4	**Жальгирис** Вильнюс	2:2 1:1	0:1 1:0	0:1 0:0		1:1 3:2	2:1 0:1	4:0 2:1	0:0 0:0	0:2 3:1	0:0 1:2	3:0 2:0	0:2 4:0	4:1 3:1	1:0 2:0	2:0 3:0	4:1 2:0	17	7	6	50-21	41
5	**Динамо** Киев	1:1 0:1	3:0 1:1	1:1 1:1	1:1 2:3		1:1 4:0	1:0 1:2	2:1 2:2	0:1 0:1	0:1 2:1	3:0 3:0	1:0 3:0	3:0 5:0	2:0 2:0	1:0 6:1	2:1 2:2	16	8	6	56-23	40
6	**Динамо** Москва	0:3 0:2	1:1 2:2	0:2 0:4	1:2 1:0	1:1 0:4		1:2 6:1	1:0 1:2	4:1 1:3	3:1 1:2	5:2 2:0	4:0 0:3	1:0 1:0	3:2 1:1	0:1 3:1	2:1 2:1	14	4	12	48-45	32
7	**Динамо** Тбилиси	1:2 0:2	1:3 0:0	0:0 1:2	0:4 1:2	0:1 2:1	2:1 1:6		1:2 2:2	2:1 1:0	3:0 4:1	4:1 0:0	2:0 2:1	2:2 5:0	0:0 0:1	1:1 3:2	2:1 4:4	12	8	10	47-43	32
8	**Торпедо** Москва	0:4 3:1	0:3 2:2	2:0 1:2	0:0 0:0	1:2 2:2	0:1 2:1	2:1 2:2		1:3 2:2	2:0 0:0	1:0 0:3	2:0 0:0	2:1 1:2	0:2 5:0	0:0 4:2	1:1 4:2	11	10	9	41-40	32
9	**Локомотив** Москва	1:2 0:1	0:0 0:2	0:1 0:2	2:0 1:3	1:0 1:0	1:4 3:1	1:2 0:1	3:1 2:2		1:1 0:3	0:0 2:0	2:0 0:2	2:1 0:1	6:0 0:1	1:2 6:1	5:1 2:1	12	4	14	43-36	28
10	**Арарат** Ереван	1:0 3:5	0:7 2:2	1:1 1:2	0:0 2:1	1:0 1:2	1:3 2:1	0:3 1:4	0:2 0:0	1:1 3:0		0:0 1:1	3:5 2:1	2:0 1:6	3:2 4:0	1:0 1:2	0:2 1:2	10	7	13	40-56	27
11	**Металлист** Харьков	0:1 2:4	2:0 1:4	1:2 1:0	0:3 0:2	0:3 0:3	2:5 0:2	1:4 0:0	0:1 3:0	0:0 0:2	0:0 1:1		1:2 2:1	3:0 1:1	1:0 0:0	2:1 1:3	3:1 3:1	9	6	15	31-47	24
12	**Шахтёр** Донецк	0:0 1:2	1:1 0:3	0:0 1:1	2:0 0:4	0:1 0:3	0:4 3:0	0:2 1:2	0:2 0:0	0:2 2:0	5:3 1:2	2:1 1:2		0:1 0:2	0:4 4:0	1:0 4:2	0:2 1:0	9	5	16	30-46	23
13	**Памир** Душанбе	1:5 0:1	1:1 1:2	1:1 1:4	1:4 1:3	0:3 0:5	0:1 0:1	2:2 0:5	1:2 2:1	1:2 1:0	0:2 6:1	0:3 1:1	1:0 2:0		0:4 3:0	0:0 2:1	1:1 0:0	7	7	16	30-56	21
14	**Зенит** Ленинград	1:2 0:3	0:3 0:1	1:2 2:2	0:1 0:2	0:2 0:2	2:3 1:1	0:0 1:0	2:0 0:5	0:6 1:0	2:3 0:4	0:1 0:0	4:0 0:4	4:0 0:3		0:0 0:1	3:1 2:1	7	5	18	26-51	19
15	**Ротор** Волгоград	0:2 2:2	0:4 1:2	1:2 1:4	0:2 0:3	0:1 1:6	1:0 1:3	1:1 2:3	0:0 2:4	2:1 1:6	0:1 2:1	1:2 3:1	0:1 2:4	0:0 1:2	0:0 1:0		0:3 1:0	6	5	19	27-61	17
16	**Черноморец** Одесса	2:4 1:3	0:3 0:2	1:3 0:1	1:4 0:2	1:2 2:2	1:2 1:2	1:2 4:4	1:1 2:4	1:5 1:2	2:0 2:1	1:3 1:3	2:0 0:1	1:1 0:0	1:3 1:2	3:0 0:1		4	5	21	34-63	13

«Металіст»-«Торпедо» 3-0 (технічний рахунок, неявка «Торпедо»).
«Дніпро»: М.Медін 10/-?, С.Краковський 8/-?, В.Городов 7/-?, П.Павлов 6/-?; Ю.Куліш 12/3, С.Пучков 20/3, О.Червоний 14/2, С.Мамчур 10/1, С.Дірявка 26, П.Буц 22, С.Соловйов 21, Г.Козар 11, О.Сорокалет 13, В.Геращенко 9, Є.Яровенко 4, І.Вишневський 2, В.Книш 2, О.Чередник 1; С.Художилов 30/4, Р.Мелешко 25/3, А.Полунін 17/3, Є.Похлебаєв 11/2, О.Сасько 23/2, Д.Філімонов 18/1, К.Романенко 9, М.Кабаєв 6, А.Шох 6, В.Тищенко 4, А.Юдін 2; В.Москвін 21/13, І.Шквирін 8/4, Є.Дмитрієв 20/3, Є.Шахов 2/1, Ю.Кривченко 9, Е.Сон 3, А.Бублик 1, В.Лютий 1. Тренер - Олександр Лисенко.
«Динамо»: А.Ковтун 22/-?, О.Жидков 8/-?, Вік.Чанов 2/-?; Ю.Никифоров 22/13, В.Мороз 30/6, С. Юран 14/5, С.Погодін 26/5, С.Беженар 21/3, О.Михайличенко 2/3, А.Канчельскіс 15/2, В.Лобас 20/2,

О.Матвєєв 25/2, В.Онопко 19/2, О.Протасов 2/2, А.Саркісян 20/2, А.Баль 8/1, І.Бєланов 3/1, Ю.Мороз 23/1, А.Мущинка 17/1, О.Саленко 4/1, М.Стельмах 19/1, І.Яремчук 4/1, В.Безсонов 1/1, В.Високос 11, В.Горілий 10, А.Дем'яненко 2, І.Таран 4, С.Сурело 3, О.Лужний 1, А.Зав'ялов 1, І.Корнієць 18, О.Лактіонов 1, Ю.Соловьєнко 1, В.Остроушко 1, В.Литвиненко 1, С.Заєць 8, П.Яковенко 7, В.Тернавський 22, О.Надуда 1, О.Ігнатьєв 1, Д.Зубаха 1, С.Вишневський 1, С.Шматоваленко 2, А.Нікітін 6. Автогол: В.Мазур («Шахтар» Донецьк). Тренер - Віктор Колотов.

«Металіст»: В.Сімакович 29/-38, О.Помазун 10/-8, О.Рагожкін 2/-1; В.Корольов 28, Я.Ланцфер 25, І.Лунін 5, Є.Мазур 1, Ю.Безуглий 1, В.Віндюк 6, Б.Деркач 9, О.Касторний 23, Р.Колоколов 2, А.Панков 6, О.Хомин 1, С.Науменко 5, О.Чирва 10, В.Яловський 3/1; О.Баранов 4, О.Деревинський 14, В.Дичко 1, А.Іванов 13, С.Кандауров 14, О.Кулешов 1, О.Меншиков 15/1, О.Назаренко 6/1, В.Скиш 18, В.Сусло 1, Д.Хомуха 5, Д.Чупрін 19/1; О.Бондар 3, Е.Варавін 2, М.Желанов 15, О.Єсипов 18/2, А.Квасов 25/13, С.Корощенко 6, Є.Назаров 15/1, В.Павловський 13/1, О.Призетко 25/7, В.Супрун 1, О.Тарасенко 8, Г.Черненок 5. Тренер - Віктор Арістов.

«Шахтар»: А.Кураєв 7(1 в полі)/2/-?, С.Шиповський 21/-?, Д.Шутков 16/-?; С.Ателькін 29/4, О.Барабаш 29/3, В.Борисов 6/3, О.Вєтров 18/3, В.Юрченко 7/3, О.Мартюк 27/2, С.Підпалий 5/2, С.Щербаков 10/2, О.Сердюк 15/1, С.Мазур 27/1, В.Мазур 28/1, С.Свистун 6/1, О.Рідний 2/1, В.Красніков 28/1, В.Бідний 7, Ю.Гатилов 8, С.Гопак 2, В.Гошкодеря 1, Ю.Гуляєв 8, В.Дрозд 2, В.Дяк 2, В.Дядкін 2, С.Жигулін 26, Д.Золотарьов 2, О.Кобозєв 2, Б.Козлов 1, О.Сопко 1, О.Усатий 4, Е.Усов 6, О.Смолянинов 1, В.Коновальчук 2, Е.Кононов 10, В.Корнєєв 1, В.Кривенцов 1, А.Купцов 9, В.Ломакін 12, О.Процишин 2, О.Ролевич 9, Е.Цихмейструк 1. Тренер - Валерій Яремченко.

«Чорноморець»: І.Жекю 6/-?, І.Шуховцев 19/-?, Є.Немодрук 4/-?, О.Зайончковський 1/-?; О.Гущин 27/11, С.Гусєв 8/3, Ю.Секінаєв 20/3, А.Строєнко 9/3, І.Гецко 4/2, К.Камнєв 16/2, О.Безуглий 4/1, С.Зірченко 15/1, Волод.Єрьомін 10/1, А.Пархоменко 23/1, С.Нєдєльков 5/1, О.Спіцин 7/1, С.Третяк 8/1, І.Юрченко 5/1, Ю.Шелепницький 2/1, В.Зубков 26, А.Машнягуца 22, О.Авдєєв 22, А.Телесненко 17, Ю.Атаманюк 4, С.Чмерук 12, І.Цимбалар 2, А.Андросов 1, Ю.Букель 14, Ю.Смотрич 10, С.Богаченко 6, С.Бонар 2, В.Рабін 1, С.Процюк 7, Є.Безязичний 1, І.Баранецький 2, Д.Веселовський 3, Г.Гавріков 2, О.Гапоненко 2, В.Канцлер 5, О.Никифоров 6, М.Ткачук 6, В.Колесніченко 2, Е.Коноваленко 16, С.Ярмолич 3, Є.Скребков 1, О.Щербаков 1, О.Чукарін 2, І.Наконечний 14, Р.Горбатюк 2, С.Щетінін 1. Автогол: А.Філімонов («Локомотив»). Тренер - Віталій Сіднєв (Фейдман).

1990

Вища ліга

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	В	Н	П	М	О
1	**Динамо** Киев		0:0 2:1	1:1 1:0	2:0 -:+	3:0 2:1	2:2 0:2	1:0 0:0	1:0 2:0	2:0 4:0	1:0 2:0	1:1 5:0	2:0 2:0	1:1 1:0	16	6	2	38-12	38
2	**Днепр** Днепропетровск	0:0 1:2		3:2 1:0	0:1 0:0	1:0 1:1	1:0 0:1	2:0 0:1	2:1 3:1	1:1 1:1	2:1 4:0	2:0 2:1	1:0 2:0	2:0 0:3	14	5	5	32-17	33
3	Спартак Москва	1:1 0:1	2:3 0:1		1:3 1:0	4:1 2:4	6:2 3:0	0:1 4:1	1:1 2:1	1:0 5:3	1:0 4:2	0:0 6:1	1:1 3:0	1:0 2:2	13	4	7	51-28	30
4	**Динамо** Москва	0:2 +:-	1:0 0:0	3:1 0:1		1:1 0:1	1:1 1:0	1:0 0:2	0:0 2:0	2:3 2:1	3:2 2:1	3:2 2:0	0:1 2:1	2:0 1:0	13	4	7	31-20	30
5	**Динамо** Минск	0:3 1:2	0:1 1:1	1:4 4:2	1:1 1:0		1:2 1:0	3:3 1:1	0:0 3:4	2:2 1:0	4:3 1:0	2:0 2:1	2:0 0:3	0:1 3:0	10	6	8	35-31	26
6	**Металлист** Харьков	2:2 2:0	0:1 1:0	2:6 0:3	1:1 0:1	2:1 0:1		1:0 0:1	2:2 0:0	2:0 2:1	1:1 1:2	1:0 1:1	3:0 2:1	3:1 0:3	9	6	7	29-26	24
7	**Торпедо** Москва	0:1 0:0	0:2 1:0	1:0 1:4	0:1 2:0	3:3 1:1	0:1 1:0		2:0 1:3	1:0 2:2	0:0 2:1	1:1 1:1	1:1 1:2	7:0 1:1	8	9	7	30-23	25
8	Черноморец Одесса	0:1 0:2	1:2 1:3	1:1 1:2	0:0 0:2	0:0 4:3	2:2 0:0	0:2 3:1		2:2 3:2	2:1 1:1	0:2 +:-	3:0 0:3	1:0 1:0	8	7	9	29-32	23
9	**ЦСКА** Москва	0:2 0:4	1:1 1:1	0:1 3:5	3:2 1:2	2:2 0:1	0:2 1:2	0:1 2:2	2:2 2:3		1:0 1:5	0:2 3:1	2:0 3:4	2:0 1:1	5	6	13	31-46	16
10	**Шахтёр** Донецк	0:1 0:2	1:2 0:4	0:1 2:4	2:3 1:2	3:4 0:1	1:1 2:1	0:0 1:2	1:2 1:1	0:1 5:1		2:1 1:3	2:0 2:1	1:1 2:0	6	4	14	30-39	16
11	**Ротор** Волгоград	1:1 0:5	0:2 1:2	0:0 1:6	2:3 0:2	0:2 1:2	0:1 1:1	1:1 1:1	2:0 -:+	2:0 1:3	1:2 3:1		2:2 1:0	2:1 3:5	5	6	13	26-46	16
12	**Арарат** Ереван	0:2 0:2	0:1 0:2	1:1 0:3	1:0 1:2	0:2 3:0	0:3 1:2	1:1 2:1	0:3 3:0	0:2 4:3	0:2 1:2	2:2 0:1		3:0 0:3	6	3	15	23-40	15
13	**Памир** Душанбе	1:1 0:1	0:2 3:0	0:1 2:2	0:2 0:1	1:0 0:3	1:3 3:0	0:7 1:1	0:1 0:1	0:2 1:1	1:1 0:2	1:2 5:3	0:3 3:0		5	5	14	23-40	15

«Памір»-«Металіст» 3-0 (технічний рахунок, неявка «Металіста»).

«Динамо»: О.Жидков 16/-?, С.Сирота 8/-?, М.Михайлов 2/-?; А.Алексаненков 18, А.Баль 13, В.Гащин 2, С.Вовденко 1, С.Дихтяр 1, Ю.Жабинський 1, О.Головко 4, О.Лужний 3, С.Заєць 4/2, В.Левченко 11, М.Волосянко 7, А.Зав'ялов 1, А.Аненнков 14/1, Ю.Грицина 24/3, Б.Деркач 13/1, С.Ковальов 11, І.Таран 2, О.Михайличенко 1, П.Яковенко 1, Р.Ямліханов 14/1, В.Бєлкін 7, Ю.Мороз 21, С.Беца 17, С.Мізін 4, І.Яремчук 4/1, В.Мороз (капітан) 22/10, С.Ковалець 13/4, В.Левченко 11/3, О.Матвєєв 20/4, В.Мінтенко 14/2, В.Тернавський 22, С.Юран 14/5, А.Дем'яненко 2, А.Нікітін 2, В.Золотухін 2. Автогол: Р.Сабітов («Динамо» М.). Тренер - Віктор Колотов.

«Дніпро»: Г.Жилкін 12/-?, В.Городов 7/-?, С.Краковський 5/-?, М.Медін 2/-?; С.Дірявка 22, Ю.Куліш 5/3, Г.Козар 24, С.Соловйов 16, П.Буц 10, О.Бенько 3, С.Мамчур 1, І.Ледяхов 3, В.Геращенко 1, О.Червоний 1/1, С.Беженар 1, І.Щербина 1, В.Ульяницький 1, О.Куриленко 12, В.Горілий 7; О.Смолянинов 7/4, С.Коновалов 20/3, О.Паляниця 24/9, Д.Філімонов 14/1, А.Полунін 17/1, В.Багмут 1, В.Тищенко 1, А.Юдін 1, О.Жидков 8/1, Є.Яровенко 5, В.Плотников 4, С.Художилов 10/2, М.Кашинський 2, Є.Похлебаєв 13, К.Романенко 1, Р.Мелешко 14/2, О.Сасько 23/3; Е.Сон 1, Є.Дмитрієв 11/1, В.Москвін 7, Ю.Гудименко 1, М.Кудрицький 1, Є.Шахов 1, Автогол: Д.Кузнецов («Торпедо»). Тренер - Олександр Лисенко.

«Металіст»: О.Помазун 13/-16, В.Дудка 7/-3, І.Кутепов 7/-6, В.Сімакович 3/-1, О.Стороженко 1/-0; Р.Пец 11, О.Касторний 22, Ю.Безуглий 5, Д.Бекетов 3, В.Віндюк 6, І.Дмитренко 1, Р.Колоколов 8, В. Корольов 19, Я.Ланцфер 12/1, І.Панчишин 3, О.Чирва 16, В.Щербак 3, В.Яловський 8; О.Баранов 6/1, О.Деревинський 7/1, В.Дичко 2, А.Іванов 8, С.Кандауров 16, А.Карпонай 11, В.Скиш 22/1, С.Ралюченко 3, Д.Хомуха 12/1, Д.Чупрін 20/1, І.Якубовський 1; О.Єсипов 8, Ю.Зайченко 1, О.Карабута 4, А.Квасов 2, Є.Назаров 21/4, І.Ніченко 13/7, О.Призетко 14/10, Ю.Тарасов 2/2. Тренер - Віктор Арістов.

«Чорноморець»: І.Крапивкін 15/-?, О.Красножан 8/-?, Є.Немодрук 2/-?; Ю.Смотрич 17, А.Телесненко 12/1, Ю.Букель 21, В.Єрьомін 2, С.Пучков 1, С.Кузнецов 1/1, Д.Парфьонов 4, Ю.Куліш 9/2, А.Пархоменко 9, Р.Муравйов 7, Є.Скрєбков 5, С.Нєдєльков 1, В.Перчіклій 1; Влад.Зубков 15/1, О.Никифоров 12/2, Ю.Шелепницький 1/1, Г.Роткович 6, О.Піндєєв 10/2, К.Камнєв 10/2, Д.Горбатенко 9, А.Лозовський 11, В.Колесніченко 11/1, О.Авдєєв 17, Е.Коноваленко 7, С.Щетінін 7, В.Канцлер 3, І.Савельєв 1, О.Щербаков 16/5, С.Гусєв 15/3, М.Ткачук 20, В.Королянчук 4/2, С.Богаченко 1. Тренер - Віталій Сіднєв (Фейдман).

«Шахтар»: С.Шиповський 14/-?, Д.Шутков 11/-?, А.Ковтун 3/-?; С.Ателькін 23/8, С.Циганков 18/7, О.Барабаш 23/1, Ю.Кармелюк 10/2, А.Купцов 22/3, Ю.Гуляєв 6/1, В.Красніков 15/1, В.Кривенцов 14/1, О.Мартюк 24/1, В.Мазур 19, С.Мазур 11, Е.Столяров 10, О.Столяров 5, С.Онопко 15, С.Растєгаєв 13, С.Ребров 4, В.Юрченко 11/2, С.Жигулін 23, В.Гошкодеря 7, В.Коновалов 6, А.Раденко 4, І.Столовицький 9/1, В.Коновальчук 2/1, С.Щербаков 1/1, А.Зейберліньш 3, С.Гопак 1, А.Канчельскіс 1. Тренер - Євгеній Король.

Змагання резервних складів команд вищої ліги давно перетворились на самостійний турнір, що привертає сталу увагу найприскіпливіших і найдопитливіших уболівальників. Чемпіонат давно закінчився, але опублікувати підсумкову таблицю не могли, оскільки аж шість (!) матчів не відбулися.

ТАК, жодного разу не зустрілися на полі резервісти «Арарата» і «Паміра», «Арарата» і «Чорноморця». Дублери харківського «Металіста» не їздили в Душанбе, а таджицькі футболісти не дісталися до Мінська.

Можна здогадуватись, що не тільки відсутність квитків або дефіцит авіаційного пального скоротили програму змагань. Та хоча причини неявок різні, наслідок для всіх однаковий. Гостям зараховано поразку з рахунком 0:3 — таке рішення виконкому Федерації футболу СРСР. Нагадаємо, що по два «зайві» очка одержали також резервісти столичного «Динамо» і «Чорноморця», суперники яких відповідно київське «Динамо» і «Ротор» порушили положення про змагання. І в цьому випадку — все ті ж — 0:3.

Після перерозподілу очок підсумкова турнірна таблиця набула завершеного вигляду.

	І	В	Н	П	М	О
1. «Динамо» К	**24**	**16**	**6**	**2**	**38—12**	**38**
2. «Дніпро»	**24**	**14**	**5**	**5**	**31—17**	**33**
3. «Спартак»	**24**	**13**	**5**	**6**	**51—30**	**31**
4. «Динамо» М	24	13	4	7	31—22	30
5. «Динамо» Мн	24	10	6	8	35—34	26
6. «Металіст»	24	10	6	8	28—29	26
7. «Торпедо»	24	8	9	7	30—24	25
8. «Чорноморець»	24	8	7	9	29—32	23
9. ЦСКА	24	6	6	12	33—45	18
10. «Шахтар»	24	6	4	14	30—39	16
11. «Ротор»	24	5	6	13	27—46	16
12. «Арарат»	24	6	3	15	23—40	15
13. «Памір»	24	5	5	14	23—40	15

Кращими бомбардирами турніру стали: Тимошенко («Спартак») — 12 м'ячів, Призетко («Металіст») — 10, В. Мороз («Динамо», Київ) і Поляниця («Дніпро») — по 9. Загалом забито 392 м'ячі (середня результативність — 2,61 м'яча на гру. Це менше, ніж попереднього розиграшу — 2,87).

У змаганні взяли участь 503 футболісти, 162 з яких забивали голи. Арбітри призначили 63 одинадцятиметрові (реалізовано 48), 180 разів показували жовті картки і 13 разів — червоні. Попереднього року попереджень було більше — 249. Зате вилучень з поля — набагато менше. Мабуть, практика суддівства ігор світового чемпіонату позначилась і на турнірі дублерів. Чи, може, резервісти самі почали нехтувати і правилами, і етикою?..

Б. ТИМЧУК.

Газета «Спортивна газета» Київ, 27.11.1990.

На состоявшемся недавно заседании исполкома Федерации футбола СССР принято решение по несыгранным матчам, а потому турнирная таблица смогла принять свой окончательный вид.

Итоговая таблица

	В	Н	П	Мячи	Очки
1. «Динамо» К	**16**	**6**	**2**	**38—12**	**38—10**
2. «Днепр»	**14**	**5**	**5**	**31—17**	**33—15**
3. «Спартак»	**13**	**5**	**6**	**51—30**	**31—17**
4. «Динамо» М	13	4	7	31—22	30—18
5. «Динамо» Мн	10	6	8	35—34	26—22
6. «Металлист»	10	6	8	28—29	26—22
7. «Торпедо»	8	9	7	30—24	25—23
8. «Черноморец»	8	7	9	29—32	23—25
9. ЦСКА	6	6	12	33—45	18—30
10. «Шахтер»	6	4	14	30—39	16—32
11. «Ротор»	5	6	13	27—46	16—32
12. «Арарат»	6	3	15	23—40	15—33
13. «Памир»	5	5	14	23—40	15—33

На поверке дублеры

Примечание: 1. В матчах «Динамо» М — «Динамо» К — 0:3, «Черноморец» — «Ротор» — 0:1, командам «Динамо» К и «Ротор» за нарушение Положения о чемпионате СССР засчитано поражение со счетом 0:3. 2. В несостоявшихся матчах «Арарат» — «Памир», «Памир» — «Арарат», «Арарат» — «Черноморец», «Черноморец» — «Арарат», «Памир» — «Металлист», «Динамо» Мн — «Памир» командам гостей за неявку на данные игры засчитаны поражения со счетом 0:3.

* * *

ПРИВЕДЕМ и несколько любопытных цифр по завершившемуся турниру дублирующих составов. Так, лучшими бомбардирами стали: А. Тимошенко («Спартак») — 12 мячей, А. Призетко («Металлист» — 10, В. Мороз («Динамо» К), А. Поляница («Днепр») — по 9. Всего же в этом соревновании было забито 392 мяча (средняя результативность — 2,61 гола за игру). В 1988 году было забито 615 мячей (2,64), в 1989-м — 673 (2,87). 503 футболиста выходили на поле в резервных составах команд, но только 162 из них забивали голы. В 1988 году — 721 игрок (249), в 1989-м — 740 (248). Из 63 назначенных арбитрами пенальти реализовано было 48, в 1988 году — 80 (61), в 1989-м—93 (77). Арбитры 180 раз показывали игрокам желтые карточки и 13 раз — красные. Это значительно меньше, чем в 1988-м — 222 (6) и в 1989-м — 249 (4).

Дублеры «Металлиста» с наставниками. Слева направо: первый ряд — О. Касторный, Н. Ниченко, Е. Назаров, В. Симакович И. Кутепов, В. Дудка, А. Чирва, Д. Чуприн, А. Призетко; второй ряд — А. В. Житник, М. И. Шамрило, В. М. Удовенко, Л. И. Ткаченко, А. П. Довбий, В. Р. Плехов, С. Б. Озерян; третий ряд — В. Королев, Я. Ланцфер, А. Корпонай, В. А. Аристов, Р. Пец, Б. Скиш, А. Квасов, В. Виндюк.

1991

Вища ліга

«Дніпро».

	Команды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	В	Н	П	М	О
1	**Днепр** Днепропетровск		0:0 2:2	1:1 1:2	2:0 2:0	2:0 4:0	1:1 2:0	1:0 +:-	1:3 3:1	1:0 0:2	3:1 +:-	1:0 2:1	0:0 4:0	1:0 0:2	3:1 2:2	2:0 -:+	4:1 2:1	19	6	5	47-21	44
2	**Динамо** Минск	0:0 2:2		1:1 2:2	2:0 2:2	3:1 2:1	0:0 2:0	1:0 1:3	3:0 +:-	1:0 1:0	0:0 2:1	0:0 0:2	2:1 1:0	0:1 0:1	1:1 1:0	1:2 3:1	6:0 +:-	16	9	5	40-22	41
3	Спартак Москва	1:1 2:1	1:1 2:2		1:2 2:1	1:2 2:3	1:1 2:2	7:1 4:3	+:- 1:1	0:0 2:0	2:0 0:2	2:0 5:0	1:0 1:1	0:3 0:0	2:1 0:0	5:3 6:0	8:0 3:0	15	10	5	64-31	40
4	**Торпедо** Москва	0:2 0:2	0:2 2:2	2:1 1:2		0:0 3:1	1:1 1:1	-:+ 2:1	2:1 -:+	2:0 1:3	-:+ 3:1	2:2 2:1	4:1 0:1	2:0 4:0	4:1 3:0	1:1 6:3	5:1 1:2	14	6	10	54-33	34
5	**ЦСКА** Москва	0:2 0:4	1:3 1:2	2:1 3:2	0:0 1:3		3:2 1:1	2:2 3:1	1:1 3:3	0:0 2:0	4:1 0:5	3:3 4:3	3:2 0:2	1:3 0:0	1:1 5:0	1:2 6:0	3:0 2:0	12	9	9	56-49	33
6	**Черноморец** Одесса	1:1 0:2	0:0 0:2	1:1 2:2	1:1 1:1	2:3 1:1		0:1 +:-	0:0 +:-	2:0 0:2	4:2 +:-	1:2 0:2	1:0 2:2	1:0 -:+	0:0 2:2	1:0 6:0	4:0 3:0	11	11	8	36-27	33
7	**Памир** Душанбе	0:1 -:+	0:1 3:1	1:7 3:4	+:- 1:2	2:2 1:3	1:0 -:+		+:- 2:3	1:1 +:-	2:3 3:3	0:0 3:2	2:1 1:1	2:0 3:3	0:0 +:-	4:0 1:2	3:0 +:-	12	7	11	39-40	31
8	**Арарат** Ереван	3:1 1:3	0:3 -:+	-:+ 1:1	1:2 +:-	1:1 3:3	0:0 -:+	-:+ 3:2		3:3 +:-	+:- -:+	1:3 +:-	1:0 1:4	2:0 3:0	1:2 +:-	1:1 -:+	3:1 2:1	12	6	12	31-31	30
9	**Металлург** Запорожье	0:1 2:0	0:1 0:1	0:0 0:2	0:2 1:3	0:0 0:2	0:2 2:0	1:1 -:+	3:3 -:+		-:+ 2:1	1:0 1:1	1:2 3:0	2:0 3:3	1:1 0:0	2:0 +:-	1:0 3:0	11	8	11	31-24	30
10	**Пахтакор** Ташкент	1:3 -:+	0:0 1:2	0:2 2:0	+:- 1:3	1:4 5:0	2:4 -:+	3:2 3:3	-:+ +:-	+:- 1:2		1:3 +:-	0:1 2:3	1:1 4:0	1:0 +:-	4:1 7:2	2:0 -:+	13	3	14	42-36	29
11	**Металлист** Харьков	0:1 1:2	0:0 2:0	0:2 0:5	2:2 1:2	3:3 3:4	2:1 2:0	0:0 2:3	3:1 -:+	0:1 1:1	3:1 -:+		1:0 0:1	1:0 3:3	2:0 1:1	1:1 2:0	5:1 -:+	10	8	12	41-36	28
12	**Динамо** Киев	0:0 0:4	1:2 0:1	0:1 1:1	1:4 1:0	2:3 2:0	0:1 2:2	1:2 1:1	0:1 4:1	2:1 0:3	1:0 3:2	0:1 1:0		5:2 3:2	-:+ -:+	1:2 0:0	2:1 3:0	11	5	14	37-38	27
13	**Динамо** Москва	0:1 2:0	1:0 1:0	3:0 0:0	0:2 0:4	3:1 0:0	0:1 +:-	0:2 3:3	0:2 0:3	0:2 3:3	1:1 0:4	0:1 3:3	2:5 2:3		6:1 0:0	2:1 0:0	1:1 0:1	8	9	13	33-45	25
14	**Шахтер** Донецк	1:3 2:2	1:1 0:1	1:2 0:0	1:4 0:3	1:1 0:5	0:0 2:2	0:0 -:+	2:1 -:+	1:1 0:0	0:1 -:+	0:2 1:1	+:- +:-	1:6 0:0		1:0 3:1	0:0 1:0	6	12	12	19-37	24
15	**Локомотив** Москва	0:2 +:-	2:1 1:3	3:5 0:6	1:1 3:6	2:1 0:6	0:1 0:6	0:4 2:1	1:1 +:-	0:2 -:+	1:4 2:7	1:1 0:2	2:1 0:0	1:2 0:0	0:1 1:3		2:3 +:-	7	5	18	25-70	19
16	**Спартак** Владикавказ	1:4 1:2	0:6 -:+	0:8 0:3	1:5 2:1	0:3 0:2	0:4 0:3	0:3 -:+	1:3 1:2	0:1 0:3	0:2 +:-	1:5 +:-	1:2 0:3	1:1 1:0	0:0 0:1	3:2 -:+		5	2	23	14-69	12

+:- неявки.

«Дніпро»: В.Москвін 8, Є.Похлебаєв 6, А.Полунін 5, С.Думенко, С.Коновалов, Д.Михайленко, Г.Попович - по 3, І.Єфремов, Є.Дмитрієв, О.Куриленко, Ю.Петров, О.Паляниця - по 2, Є.Яровенко, М. Ромащенко, Г.Козар, О.Оголюк, С.Васькін, О.Бенько - по 1. Тренер - Олександр Лисенко.

«Чорноморець»: О.Піндєєв 9, А.Євдокимов, С.Гусєв, О.Мочуляк - по 4, А.Лозовський 3, В.Зінич, Ю.Куліш - по 2, Д.Горбатенко, В.Канцлер, В.Колесніченко, Р.Романчук, Ю.Сак, М.Ткачук - по 1. Автоголи: Р.Суанов («Спартак» В.) та Д.Бистров («ЦСКА»). Тренер - Віталій Сіднєв (Фейдман).

«Металург»: Т.Гусейнов 9, О.Заєць 4, Є.Бурхан, О.Богатирьов, П.Шкапенко - по 3, Ю.Маркін 2, О.Антюхін, О.Головань, С.Волгін, В.Скрипник, В.Сторчак, В.Ткачук, А.Максименко – по 1.

«Металіст»: О.Помазун 15/-13, О.Стороженко 7/-9, В.Дудка 3/-1, О.Аврамов 2/-6, О.Горяїнов 2/-7; Р.Пец 2, В.Яловський 14, Я.Ланцфер 12/1, В.Корольов 1, Р.Колоколов 9, О.Касторний 8/1, О.Чирва 22, С.Безрук 8, Д.Бекетов 18, О.Синицький 9/3; В.Лобас 17/2, С.Кандауров 13/4, О.Іванов 6/1, О.Деревинський 7, О.Гуменюк 4, Д.Чупрін 4, Б.Швирков 6, А.Шинкарьов 24/5, Ю.Шулятицький 9/2, О.Заводнов 1, О.Кудлай 1, С.Ралюченко 2, В.Скиш 17/2, В.Сусло 4, Д.Хомуха 7; С.Скаченко 22/7, І.Ніченко 19/4, Є.Назаров 22/1, О.Карабута 15/1, В.Колесник 3/2, Г.Аджоєв 3/1, О.Єсипов 2/3, О.Призетко 4/1, Ю.Тарасов 1, В.Яблонський 10. Тренер - Віктор Арістов.

«Динамо»: Ю.Грицина 8, В.Мінтенко 6, О.Матвєєв 5, В.Бєлкін 4, С.Мізін 3, Ю.Аксьонов, В.Тернавський - по 2, О.Давиденко, В.Левченко, В.Мороз, О.Рябцев, Д.Семчук, М.Юрченко - по 1. Автогол: Є.Бурхан («Металург» Запоріжжя). Тренер - Віктор Колотов.

«Шахтар»: С.Ребров 6, С.Жигулін 4, В.Кривенцов 3, С.Онопко 2, А.Попандопуло, О.Барабаш, А.Купцов, І.Леонов - по 1.